6
14-b
10

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
6
6 C
25

Ex Bibliotheca
PP. Coll. Rom.
Societ. Jesu

6.14-b.10

Digitized by Google

Digitized by Google

HOMERI
ODYSSEA,
BATRACHOMYOMACHIA,

Hymni, & Epigrammata

GRÆCE & LATINE.

[BIBLIO]TECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

G R Æ C A

Ad principem H. Stephani, ut & ad primam omnium Demetrii Chalcondylæ editionem, atque inſuper ad codd. mſs. ſunt excuſſa.

EX LATINIS EDITIS

Selecta ſunt optima, verum ita interpolata, ut nov. plane verſio videri poſſit.

Curante

STEPHANO BERGLERO TRANSYLUANO.

Mic. Cardin. alter. Prof. Rhet. Coll. Rom.

PATAVII, Typis Seminarii. MDCCLXII.

Apud Joannem Manfrè.

SUPERIORUM PERMISSU, AC PRIVILEGIO.

STEPHANUS BERGLERUS
Tranſylvanus Coronenſis,
L E C T O R I S.

EGimus in Præfatione, quam priori hujus operis volumini præfiximus, de hujus editionis noſtræ ratione, quæque ad illam ſpectant. Reſtant hic exigenda quæ ibidem promiſimus de *Homero* ipſo, *reliquiſque ejuſdem poematibus* præter Iliadem & Odyſſeam. De *Homero* quidem ita diſſeremus, ut quaſi aliud agentes de *Patria* ejus, de *cæcitate*, *de ætate* qua vixerit, probabiliter, imo indubitate, pauca dicamus; nam cætera unde haurienda ſint indicabimus etiam.

Novam hanc editionem a laudibus & præſtantia Poetæ commendare non alienum erat, aut editoribus quorumvis Scriptorum minus uſitatum; nobis tamen parum verborum in laudandum Homerum impendere conſtitutum eſt; nam quod ipſe in Apollinem canit:

Πῶς γὰρ σ' ὑμνήσω πάντως εὔυμνον ἐόντα;

id prorſus in hac re mihi etiam uſu venit; nam & major eſt Homerus noſtra laudatione, & Eruditi homines pridem hanc materiam certatim occupavere: quos &, quibus libitum eſt, adibunt. Nos ergo paucis dicamus, quod vix ita dictum ſit prius, *Homerum ſeipſum laudantem* oſtendamus, neque id invidiæ ei fore credimus; nam illis demum turpe eſt ſeipſos laudare, qui majora vero de ſe prædicare poſſunt: imo erit hoc niſi fallor laudum omnium κορυφὴν θρέπειν, ſi eum, qui omnium recte ſentientium judicio eſt incomparabilis, confitentem habeamus, ſe non erubeſcere ad quantalibet præconia, quaſi conſcium alii cuidam illa magis convenire. In Odyſſeæ ϑ. id eum facere maxime ajo, & per *Demodocum* apud Pheacas non niſi Homerum intelligendum. hoc inde quis credat, quia quoſcunque verſus in Alcinoi convivio ille decantat, iſte fecit; quem ergo niſi ſeipſum laudat, quando ſub Ulyſſis perſo-

na Muſicum hoc pacto, niſi mea verſione laudes illas detero, alloquitur, verſu 487:

Laudo Demodocum te præ mortalibus unum:
Aut Jove nata docet te Muſa, aut pulcher Apollo,
Qui tam rite canas Græcorum triſtia fata:
Quanta tulitque & quanta aliis gens fecit Achivum,
Ipſe quaſi adfueris, tuque hauſeris auribus ipſe.

Nonne legentibus noſtrum Trojani belli Scriptorem, talis ipſemet videtur omnibus? Porro ajunt Homerum *cæcum* fuiſſe: id aut revera ita fuit; adeoque cęcum finxit Demodocum in illo convivio: aut id propterea maxime crediderunt plerique, quia putarent Homerum ſignificari per Demodocum; nam verſu 62. hęc legas, quantum ea Latinis verbis exprimere potui:

Advenit adducens optatum præco Poetam,
Quem dilexit & auxit Muſa boniſque maliſque;
Namque oculis capto conceſſit amabile carmen.

De Homeri autem *cæcitate* dubitare, id quidem nimis ſcrupuloſum videtur; nam ut alios cum Herodoto vitę Homeri, uti credunt, Scriptore, taceam, ipſemet iterum de ſe, neque jam perſonatus indicio eſt, quando Hymno in Apollinem verſu 165. Deliades ita compellat: (ſi meis verbis rem ſatis aſſequor.)

Eſte ſalutatæ, memores noſtri eſte Puellæ
Vos ſimul omnes: atque virum ſi terrigenarum
Forte quis adventans laſſus de me roget hoſpes:
Quis Vatum vobis, quo non ſit ſuavior alter
Hic obverſatur, delectans carmine ſolus?
Tum vos ne pigeat cunctas uno ore fateri:
Cæcus homo, civemque Chii ſe fert petricoſæ.

Ubi etiam videmus de *Patria* Homeri, quę tam πολυμάχητος olim fuit, mentionem factam. Hunc autem Hymnum nemo mihi ſuſpectum reddat, niſi qui crediderit ſuam apud quenquam Thucydidis autoritate plus valituram, qui ſcriptor ab vanitate alieniſſimus, nec ab Homeri ętate ita nimis remotus, Deliis aſſerturus antiquiſſimam quandam Solemnitatem, hunc Hymnum adducit, tribuitque Homero δηλοῖ δὲ μάλιστα Ὅμηρος inquiens ἐν τοῖς ἔπεσι τοῖσδε ἅ ἐστιν ἐκ προοιμίου Ἀπόλλωνος· verſibuſque inde ſubjectis, hęc addit quę maxime huc faciunt: ἐτελεύτα τοῦ ἐπαίνου εἰς τάδε τὰ ἔπη, ἐν οἷς καὶ ἑαυτοῦ ἐπεμνήσθη, & refert, quos modo citaveramus verſus: ita tamen, ut nonnihil variantię deprehendatur ab Homeri hodiernis editionibus, v. g. ibi eſt:

Α᾽λλ᾽ ἄγεθ᾽ ἱλήκοι μὲν Α᾽πόλλων Α᾽ρτέμιδι ξὺν,
Χαίρετε δ᾽ ὑμεῖς πᾶσαι ----

nos autem cum H. Stephano edidimus ita:

Α᾽λλ᾽ ἄγε δὴ Λητὼ (melius Λητοῖ) μὲν Α᾽πολλὶν
τ᾽ Α᾽ρτέμιδι ξυνὶ
Χαίρετε δ᾽ ὑμεῖς πᾶσαι.

Sed mihi neutra lectio placet prę mea conjectura; legendum & diſtinguendum crederem:

Α᾽λλ᾽ ἄγεθ᾽ ἵληθι μὲν Α᾽πολλὸν τ᾽ Α᾽ρτέμιδι ξὺν.

& quę ſequuntur ad Deliades dirigenda: quid pręterea ſit differentię cognoſces maxime ex accuratiſſima editione Thucydidis Anglicana. Atque nobis hoc pacto Homerus ſeipſum laudaverit. Univerſim hoc dicimus: quotieſcunque Deorum aut Heroum conſilia & facta pręclara prędicat, ſeipſum admirabilem facit talium autorem atque effictorem, uti non uno loco oſtendit optimus *Euſtathius*. Iterum dico, qui ad Homeri commendationem pertinentia requirit plura, alios ut conſulat, in primis Reverendi & Cl. Viri *Joh. Alb. Fabricii Bibliothecam Græcam*, ubi nihil non inveniet, quod ad hiſtoriam Homeri faciat, & alicubi de Encomiaſtis Homeri tractatum. Sed quia ſunt, ibidemque alio capite libri, non pauciores recenſentur etiam Reprehenſores Homeri, quos forte multi hoc tempore citius audient quam Encomiaſtas: e re quidem erat illis ut par eſt hic pluribus reſponderi; ſed cum nec facultas mea, nec temporis nec loci ſpatium huic Pręfationi deſtinatum id permittat, utcumque pauca, ſaltem de Obſervationibus quibuſdam in Poemata Homeri & Virgili Gallice primum ſcriptis, poſtea elegantiſſime in Latinum ſermonem translatis, notabo. Autor comparat Poetas illos, & examinat quaſi normam adhibens pręcepta Poetices Ariſtotelis. Sed mirum. p. 11. omnia ſumma tribuit Homero; p. autem 70. reliquo Poetarum gregi ſimilem fore ait, demtis epithetis. Mox p. 12. affert definitionem Epopœię & Tragœdię, nec totam, ex Ariſt. Poet. c. 6. aitque has inter ſe differre; quod Tragœdia imitetur per Repręſentationem ſ. ὄψιν; Epopœia per Narrationem: de Tragœdia abſurdum eſt; quia neceſſario etiam per Narrationem, uti videbis ex A. Poet. c. 1. & c. 24., nec non c. 26. Imo Repręſentatio omni prorſus caret arte, minimeque eſt proprium Poeticę facultatis, ſed habet ſuos artifices, quos σκευοποιὰς vocant. Vid. A. P. c. 6. item 14. Sed hęc leviora ſunto: & forte ſtudio adferre omnia noluit. Jam p. 13. ex

A. P. cap. 6. refert partes Carminis Epici, quę ſunt: μῦθος, ἤθη, λέξις, διάνοια. per has ſingulas examinat Poetas iſtos. Primo itaque ut pręcipit & pręit Ariſtoteles cap. 17. exponit μῦθον ſive Fabulam nudam ſine mentione certæ perſonę, & ſine digreſſionibus, Iliados & Æneidos: poſtea eas comparat inter ſeſe, pręferendo Æneidos fabulam fabulę Iliados; quod Achillis actio (cujus ira argumentum Poemati) pernicioſa ſit patrię, Æneæ autem ſalutaris. Atqui talem eam finxit Homerus cum ratione; imitationum enim ſive fictionum Poeticarum finis eſt non tantum Felicitas, verum etiam Calamitas ſive Miſeria, ut docet Ariſt. P. cap. 6. Itaque ſi Autor Odyſſeę Fabulam, (quam expoſuit Ariſt. cap. 17.) cum Fabula Æneidos contuliſſet, feciſſet rectius; nam ibi ęque Ulyſſis actio ſuis & ſibi eſt ſalutaris: nec ulla parte deterior iſte eſt illo; dubitanti fidem faciet ipſe apud Ovidium in Metam. Lib. XIII. Itaque quę deinceps in Iliade & Perſona Achillis deſiderat, ex Odyſſea ſolves facile; ubi ille Æneam laudarit, tu Ulyſſem contra. Voluiſſe autem Homerum altero Poemate Calamitates hominum, altero Felicitatem, quę oriuntur ex factorum qualitate, effingere, melius viderat etiam Horatius, ex cujus mente

Fabula quæ Paridis propter narratur amorem,
Græcia Barbariæ lento colliſa duello,
Stultorum Regum & populorum continet æſtus.

& paulo poſt:

Quicquid delirant Reges plectuntur Achivi.

Idem alibi de ſuis ſtudiis puerilibus (quę hodie exemplo eſſe debebant) loquens, ejuſdem Iliados argumentum complectitur:

Romæ nutriri mihi contigit atque doceri
Iratus quantum Grajis nocuiſſet Achilles.

Et Euſtathius p. 5. Scopus, inquit, eſt Homero, ut ipſe in principio ponit, indicare, quot mala durante Achillis ira paſſi eſſent tam Gręci quam Trojani. vid. & Autorem p. 34. Horatius etiam Odyſſeę ſummam indicat:

Rurſus quid virtus & quid ſapientia poſſit,
Utile propoſuit nobis exemplar Ulyſſem.

Sed lege quæſo totam illam epiſtolam, ubi ait Homerum melius docuiſſe quid ſit officium & virtus, quid non, quam Philoſophi quidam doceant.

Pag. 15. & 16. ait Autor, perfectiorem habere finem Æneæ actionem quam Achillis; quod ſecus eſt, ſi recte

poſuimus ſcopum Iliados. debuit ergo hic etiam contuliſſe Odyſſeam. Imo nec eſt adhuc res confecta in Æneide; nam reſtant adhuc pacis conciliatio, & nuptiæ Laviniæ; ἄνευ γὰρ ἀναγκαίης ἰσχυρῆς συμβάσιες ἰσχυραὶ οὐκ ἐθέλουσι συμμένειν uti inquit Herod. illa autem in parte Odyſſea manca non eſt; at hoc deeſſe Æneidi recte vidit Maphæus Vegius, qui rectius dicetur ſupplementum Æneidos ſcripſiſſe, quam Iliados Coluthus & Tryphiodorus, quos autor commemorat; cauſam cognoſces ex notatis ad p. 34.

Rectiſſime p. 19. ſentit Homero animum non fuiſſe effingendi in Heroe ſuo Achille ideam Principis perfecti; quid ergo efficit in ſequentibus, quando non uno loco docet Achille potiorem eſſe Æneam; niſi ut probet Virgilium potuiſſe effingere Principem illo Principe perfectiorem, quem Homerus non ſtuduerit perfectum ſiſtere?

Pag. 23. vitio vertit Poetæ id, quod Horatius aliis etiam imitandum proponit:

------ honoratum ſi forte reponis Achillem (eſto ille)
Impiger, iracundus, inexorabilis, acer,
Jura neget ſibi nata, nihil non arroget armis.

Vid. not. ad p. 41.

Non ob ereptam ancillam, ut ait autor p. 24. iratus lamentatur Achilles; ſed quia hoc erat ſignum contemtus: nam ὁ ἀτιμάζων ὀλιγωρεῖ, inquit Ariſtoteles II. Rhet. cap. 2., τὸ γὰρ μηδενὸς ἄξιον οὐδεμίαν ἔχει τιμὴν οὔτε κακοῦ οὔτε ἀγαθοῦ· διὸ λέγει ὀργιζόμενος ὁ Ἀχιλλεύς,

Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας (Iliad. α. 326.)
------ ὡσεί τιν᾽ ἀτίμητον μετανάστην. (Iliad. ι. 644.)

ὡς διὰ ταῦτα ὀργιζόμενος. Vid. ejuſdem Polit. Lib. III. cap. 2. utrobique invenies, judice Philoſopho, Achillem indigne ferre læſam majeſtatem.

Quod p. 34. ait, quia Homerus ab Horatio vocetur Trojani belli Scriptor, hunc judicaſſe in Iliade eſſe actionem principalem Bellum Trojanum, id quam verum ſit oſtendi notatis ad p. 13.; ſed vocat eum Horatius ita, reſpiciens utrumque Poema, quo reſpectu hoc vocabulum ei competit; nam quod in Iliade ad eam rem deeſt, Odyſſea habet in digreſſionibus, adeoque facile, volenti facere juſtam Ἰλίου ἅλωσιν ſive πέρσιν, quæ convenient ex Odyſſea in Iliadem transferre. Ob hoc factum Ariſt. cap. 23. Homerum θεσπέσιον vocat, τῷ μηδὲ τὸν πόλεμον, καίπερ ἔχοντα ἀρχὴν καὶ τέλος ἐπιχειρῆσαι ποιεῖν ὅλον, λίαν γὰρ ἂν μέγας καὶ οὐκ εὐσύνοπτος (vid. cap. 7.) ἔμελλεν ἔσεσθαι ------ mox addit: Τοι-

γραφῶν ἐκ μὲν Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας μία Τραγῳδία ποιεῖται.

Jam p. 36. culpat, quod Odyſſea inchoetur per peregrinationes Telemachi, finiatur autem cum Ulyſſis erroribus; ſed omnes vident primum ibi Deos deliberare quo pacto Ulyſſes ex Calpſus inſula redeat: mittetur itaque Mercurius cum mandatis ad Calypſo, ut hæc illum dimittat. ſed prius viſum eſt Minervæ, i. e. Sapientiæ Homericæ, Telemachum ad quærendum Patrem mittere; cauſam non ſemel hoc verſu indicat: ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσι. nimirum egregiam pietatis laudem reportabit, ſi eum non pigeat Patris cauſa tot adire labores. imo neceſſariam reddit Poeta Telemachi peregrinationem; nam & Procorum luxurioſa opibuſque Ulyſſis pernicioſa turba, jam impatientes moræ erant, negabantque ſe deſtituros πρὶν γ' αὐτὴν γήμασθαι, qui etiam jure quodam cogere eam poterant, detecta fallaci textura: & Telemachus jam exceſſerat ex ephebis, qui terminus expectationis ab ipſo Ulyſſe olim valedicenti Penelopæ erat præſcriptus: & pater Icarius inſtabat. Telemachus itaque indignum ratus opes magis dilaniari ſi maneant Proci, indignius autem ſi Patre vivo & mox forte redituro, mater alii nubat; quid magis optet quam ſcire an is vivat? itaque quærendum ſtatuit, ut ni vivum inveniat, mater jam faciat quod velit; cognito autem illum in vivis eſſe, aut etiam forte invento Patre, injurias ſi pote ulciſcatur. Jam itaque patebit quam inanis ſit illorum curioſitas, qui ajunt, quia Telemachi profectio nihil conferat ad inventionem Patris, omne illud Epiſodion minus opportunum eſſe, quod non χθὲς καὶ πρώην tantum Benius quidam, ut putat Autor, ſed olim etiam alii, obſervante Euſtathio, reprehenderunt. Nonne, ſi in eo vertitur cardo, Filio Patrem offerre alicubi penes Homerum erat, qui antea tam prope a Patria delatum, ut jam ignes ibi cernerent, ſoluto uno utre venti, in errores infinitos eum potuerat conjicere? nempe maluit περιπετείας & ἀναγνωρίσεις ſectari, quæ maxima pars ſunt Epopœiæ & Tragœdiæ. vid. Ar. Poet. cap. 11. & 16. nec non 24. Imo Telemachus plane eſt aſſecutus finem ſuæ navigationis, qui quod volebat ex Agamemnone diſcit, non tantum quod ſuperſit Pater, ſed & ubi ſit. Nec hoc animadvertunt, quorſum tendat Poeta, qui tam difficilem cauſam adhuc defendendam habet: quo nempe jure florem juventutis & nobilitatis, plus centum Procos, per Uliſſem curet interficiendos; itaque quam poteſt ſceleratiſſi-

mos

mos illos facit, ut merito luant: hinc etiam vitę Telemachi inſidiantur, ſubminiſtrante illis Poeta occaſionem iſta Profectione in mari, quia domi in oculis omnium minus tutum erat. Jam quęrerem, an apud Virgilium, quem Autor prorſus ἀνέγκλητον habet, magis neceſſarium ſit Epiſodion illa Didonis Tragœdia, iſto Itinere; ſed mihi de Virgilio aliquid gravius religio eſt dicere, Cujus ſacra colo ingenti percuſſus amore. interim tamen ἀμφοῖν ὄντιν φίλοιν ὅσιον προτιμᾷν τὴν ἀλήθειαν.

Quod autem p. 41. & ſeq. ait, Homerum nimis ſtudere ut Admirabilia videantur, quę dicat: probatque inde, quia ſæpe θεὸς ἀπὸ μηχανῆς introducat; ibi finem τῆς μηχανῆς non videtur ſatis intellexiſſe qui ſit. Is non eſt, ut admiratio excitetur, quod Autor ſtatuit etiam p. 43. & 44.; ſed machina adhibetur tunc, quando Poeta admirabilia ſectando, rem eo deduxit, ut humana ope expediri nequeat: hic jam animi ſuſpenſi ſunt, & mirantur, & ſtupent, cum exitus rationem penetrare nequeant, qui tamen certo futurus eſt; ut igitur deſinant mirari, Deus intervenit, qui nodum facile ſolvit, δύνανται γὰρ ἅπαντα, ut eſt apud Homerum Odyſ. δ. 237. ſæpe etiam Dii interſunt ut prænuncient futura, quod itidem fit ſine admiratione ſæpiſſime, ἅπαντα γὰρ ἀποδίδομεν τοῖς θεοῖς ὁρᾷν, ut inquit Phil. in Poet. cap. 15. Cum itaque ſciamus talia Diis eſſe facilia, non miramur; nam θαυμάζεται τὰ ἄπορα. ὁ δ' ἀπορῶν καὶ θαυμάζων, οἴεται ἀγνοεῖν teſte eodem Philoſopho. Pręcipua cauſa cur Deos introducant, eſt, quia videbant humanę ſocietati prodeſſe, ſi credant eſſe Deos, & curare humana; partim propter occulta ſcelera, maxime impotentiorum, partim propter aperta, etiam potentiorum:

Si genus humanum & mortalia temnitis arma;
At ſperate Deos memores fandi atque nefandi.

Itaque illi non tantum adverſus Numen Divinum impii ſunt, ſed & ſocietati civili nocent, qui nos jubent Religionibus, atque minis obſiſtere vatum. ſed ad Autorem redeamus: Is cum laudet in Virgilio, quod Veroſimilibus gaudeat, videtur in Homero, quem Virgilio opponit, reprehendere voluiſſe, quod ibi ſint nimis multa Non Veroſimilia, Majora vero, Impoſſibilia, & quę videantur Imperſuadibilia, quę jam per accidens fiunt Admirabilia. Iſta autem nec Virgilius ipſe ulla ratione ſibi eripi pateretur, nam conſtat utrumque Poetam eandem pęne materiam & incredibilem ſępiſſime tractare, Cyclopes,

Scyl-

Scyllas, Circes, & alia. & talis eſt materia Poetarum, qui ψευδῆ λέγουσιν ὡς δεῖ ut eſt in Poet. cap. 24. ubi dicit Philoſophus ab Homero cæteros omnes id edoctos: hinc etiam Heſiodus fatetur: ἴδμεν ψεύδεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα· hinc proverbium apud Ariſtot. πολλὰ ψεύδονται ἀοιδοί. Itaque Poetæ parva extollunt, ſive ut Virgilius loquitur *verbis vincunt & exiguis rebus hinc addunt honorem*: notum eſt quod idem canit: *Admiranda tibi levium ſpectacula rerum*: & Ariſtoteles imitandos Pictores Poetæ præcipit, καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ἀποδιδόντες τὴν οἰκείαν μορφὴν, ὁμοίους ποιοῦντες καλλίους γράφουσιν· οὕτω καὶ τὸν ποιητὴν μιμούμενον καὶ ὀργίλους καὶ ῥαθύμους καὶ τἆλλα τὰ τοιαῦτα ἔχοντας ἐπὶ τῶν ἠθῶν, ἐπιεικείας ποιεῖν παράδειγμα, ἢ σκληρότητος δεῖ. οἷον τὸν Ἀχιλλέα Ἀγάθων (ἀγαθὸς ποιητὴς καὶ ποθεινὸς τοῖς φίλοις inquit Bacchus in Ranis Comici) καὶ Ὅμηρος· (videbis alicubi quod Ariſtoteles hic laudat, autorem noſtrum reprehendere) hæc ſunt Capite 14. Poetices. vid. etiam cap. penult. item cap. 2. hinc Horatius:

------ *Pictoribus atque Poetis &c.*

Hinc excuſabilior eſt Poeta is, qui rem impoſſibilem vult efficere veroſimilem & perſuadibilem, illo, qui poſſibilem & credibilem non potuit veroſimilem reddere, uti Philoſophus monet Cap. penultimo. vid. etiam cap. 24. & cognoſces hic etiam Autorem in Homero reprehendere, in Virgilio autem laudare, quod Ariſtoteles (quem noſter autorem ſe habere profitetur) in aliis reprehendit, in Homero autem laudat. Ita etiam cum ipſemet fateatur p. 34. *Horatium eſſe magnum in hac arte arbitrum*, hujus præceptis & ſententiis de Homero ubique fere in contrarium abutitur, uti notavi ad p. 23. & uti experietur qui lecta ſaltem p. 112. evolverit Horatium. uno verbo, Horatius laudat ubique Homerum, quod is *nil molitur inepte*; noſter contra ſemel profeſſus ſe Horatii judicium probare, Homerum carpendo ſibi ipſi contradicit. Adeo ut ego verear ne Autor noſter ſapientior fuerit, atque nos putaveramus, qui τὸν ἥττονα λόγον αἱρούμενος ita laudaverit Virgilium, quamvis merito ab aliis laudatum, ut Polycrates quidam, aut iſto ſapientior, Iſocrates illaudatum illum Buſiridem. ſed ſerviamus priori Hypotheſi, & ad rem redeamus. Ego vero jam etiam alteram cauſam mihi videor deprehendiſſe: nam una eſt allegoriæ ratio, cur Homerus de Diis plerumque humiliter & ridicule loquatur, quaſi obnoxii eſſent impotentiis humanis: nempe ſciebat homi-

nes omnia maxima Diis attribuere; quomodo ergo majora diceret? itaque ἠθελοκάκησιν. Iſta oppones iis, quę p. 60. & alibi autor dicit.

Pag. 44. dicit Telemachum per univerſam Gręciam quæſiviſſe patrem; qui tantum in Pylum, Pheras, & Lacedęmonem, Peloponneſi urbes pervenerat, in quarum poſtrema etiam inaudivit de Patre, ut conſtat ex Odyſ. γ. & δ.

Pag. 51. & 52. Mores, & p. 57. Sententias utriuſque Poetę ſpectat, quę ſine dubio idem eſſe putavit, quod ἤθη & διάνοια ſunt in A. P. cap. 6. ἦθος quidem eſt idem quod Mores, uti patet ex loco jam citato, & ex cap. 15. ſed quod ait διάνοιαν, quam Sententias vocat, nihil aliud eſſe quam expreſſiones morum, in eo jam ab Ariſtotele longe abit; nam hic per ἤθη intelligit quod Autor ſimul Mores & Sententias vocat; ipſa autem διάνοια eſt Ariſtoteli, quod in Rhetoricis ipſe vocat πίστεις, λόγους & ἀποδείξεις ῥητορικάς. adeoque de διανοίᾳ tractaturus ad Rethorica ſua remittit lectorem in Poet. cap. 19. ubi gemina dicit iſtis quæ cap. 6. τρίτον δὲ ἡ διάνοια. τοῦτο δέ ἐστι τὸ λέγειν δύνασθαι τὰ ἐνόντα καὶ ἁρμόττοντα· ὅπερ ἐπὶ τῶν λόγων τῆς πολιτικῆς καὶ Ῥητορικῆς ἔργον ἐστί. quod jam de illis Sententiis verum non eſt; nam, ut & hoc addamus, διάνοια non tantum Mores demonſtrat, ſed ὅσα ὑπὸ τοῦ λόγου δεῖ παρασκευασθῆναι· μέρη δὲ τούτων τό, τε ἀποδεικνύναι, καὶ τὸ λύειν, καὶ τὸ τὰ πάθη παρασκευάζειν c. 19. Hinc oratio ſine διανοίᾳ eſſe non poteſt, quia neceſſe eſt aut ineſſe alicui quid dicat, aut non ineſſe; ſed non morata eſſe poteſt, ut ipſe ait: οὐκ ἔχουσιν ἦθος ἔνιοι τῶν λόγων· ex autoris autem mente διάνοια nunquam ſine moribus eſſe poſſet.

Pag. 54. Congreſſum Ulyſſis & Nauſicaes (Odyſſ. ζ.) terminos honeſtatis plane excedere ait. In quo conſiſtat ille exceſſus dicat, & Nauſicaam defendat Plutarchus in illo Libello, ubi docet, quo pacto juventus Poetas utiliter, ut ad philoſophiam rite præparata ab illis tranſeat, legere debeat. Nauſicaa dicit ad Ancillas ſuas, uti nos convertimus:

O utinam talem tribuant mihi fata maritum
Indigenam, aut libeat noſtra huic conſidere terra!

Plutarchus, cum oſtendiſſet primum, quomodo quis Nauſicaes votum non probans, Homerum tamen hæc ſcribentem laudare debeat; deinde dicit quod, ſi quis recte judicet, neque Puellæ votum non ſit honeſtum & probandum: ἐν

τοῖς

τοῖς λόγοις τοῦ ἀνδρὸς τὸ ἦθος ἐνδοῦσα καὶ θαυμάσασα τὴν ἔντευξιν αὐτοῦ πολλὴν νοῦν ἔχουσαν, εὔχεται τούτῳ συνοικεῖν μᾶλλον, ἢ πλωτικῷ τινι καὶ ὀρχηστικῷ τῶν πολιτῶν, ἄξιον ἄγασθαι. Operæ pretium erit cognoſcere elegantiſſimam fictionem, ubi Ulyſſes poſt naufragium in Phęacum inſulam, quam Thucydides Corcyram putat eſſe, ejectus opis cauſa Nauſicaę ſupplicat. illum locum imitatus eſt Virgilius lib. 1. Æneidos, ubi Æneas itidem poſt fœdam maris tempeſtatem ad oras Lybię delatus, cum Venere colloquitur: ibidem Virgilius ante oculos habuit Hymnum Homeri in Venerem, ubi Æneę Pater cum Venere colloquitur, uti infra oſtendemus. ſed inſpicienti Homeri locum ex Odyſ. ζ. patebit, an ibi magis excedatur modus, quam Libro IV. Æneidos, ubi

Speluncam Dido dux & Trojanus eandem
Deveniunt. (*ſolus cum ſola*.)

Et quando ipſa ait:

Saltem ſi qua mihi de te ſuſcepta fuiſſet
Ante fugam ſoboles. &c.

Sed nos talia neque in Virgilio neque in Homero reprehendemus, ſi ſapimus; nam propterea ille iſtum imitatus eſt, quia cernebat hęc recte ſeſe habere. Cur ergo Autor talia taxaverit neſcio; niſi quis dicat forte eum iſtud fugiſſe, quod nimirum Poetæ non tantum probas & laudabiles hominum actiones, ſed & alteras effingant: μιμοῦνται, inquit Ar. Poet. cap. 2. & alibi, οἱ μιμούμενοι πράττοντας, ἀνάγκη δὲ τούτους ἢ σπουδαίους ἢ φαύλους εἶναι. Plutarchus etiam in eodem illo Libello quem dixi, hæc tradit: καὶ κακίας καὶ ἀρετῆς σημεῖα μεμιγμένα ταῖς πράξεσιν, ἡ μὴ παντάπασι τῆς ἀληθείας ὀλιγωροῦσα μίμησις συνεκφέρει, ὥσπερ ἡ Ὁμήρου, πολλὰ πάνυ τοῖς Στωικοῖς χαίρειν φράζουσα, μήτε τι φαῦλον ἀρετῇ προσεῖναι, μήτε κακίᾳ χρηστὸν ἀξιοῦσιν. Idem ille Plutarchus in alio Libello ubi docet exemplis, in Homero eſſe omnis ſapientiæ humanæ veſtigia, etiam cauſam quandam ejus rei affert; ἀνάγκη μὲν γὰρ ἦν τῷ ποιητῇ πράξεις παραδόξους καὶ πάθη καὶ ἤθη διάφορα ὑποθέσθαι· ἐπεὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ καθ' ἑαυτὰ ἁπλᾶ ἐστι καὶ μονοειδῆ καὶ ἀκατάσκευα· τὰ δὲ τοῖς κακοῖς ἀναμεμιγμένα πολλοὺς ἔχει τρόπους καὶ παντοίας διαθέσεις. quæ idem ſibi volunt quod verſiculus iſte, Nicomachæorum Lib. II. Ἐσθλοὶ μὲν γὰρ ἁπλῶς, παντοδαπῶς δὲ κακοί. & forte etiam quodammodo Heſiodeum: Τὴν μὲν γὰρ κακότητα καὶ ἰλαδόν ἐστιν ἑλέσθαι. Si itaque hæc talia voluiſſet perpendere Autor, cautius quædam Homero objeciſſet; nam ex iſtis omnibus, maxime autem ex capite penultimo Poetices, diſcimus, qualia reprehendere juſte

in Poematis debeamus, & qualia ad injuſtas ſive imperitas reprehenſiones calumniatoribus reſpondere. Sed ego Autorem noſtrum tam rudem fuiſſe credere vix poſſum; verum illam meam opinionem veram eſſe autumo, voluiſſe eum εἰρωνευόμενον, argumentum paradoxum tractare, & invenire aliquem, qui hunc ingenii ludum ſerio refutans riſui materiam præbeat. Hoc ne nobis accidat caveamus: reputemuſque, Autorem, qui in mala cauſa jocando quædam probabiliter dixit, majorem laudem reportaturum nobis, bonam cauſam etiam recte defendentibus; nam ſi ille in mala hoc potuit, quid non potuiſſet in bona? ἀεὶ γὰρ τὰ βελτίω τῇ φύσει εὐσυλλογιστότερα καὶ πιθανώτερα, ut ait Ariſtoteles in Rethoricis. Itaque cur tantillam partem nec plura eorum quæ alicui diſpicere poſſent in illo ſcripto, attigerimus, cauſa præter temporis & loci anguſtiam, uti dixi, hæc eſto. Si Autor ſerio hoc egit; & nobis alias, ubi operæ pretium videbitur, & fortaſſe cuivis in promtu erit oſtendere, illum nihil fuiſſe minus quam rationum Poeticarum intelligentem. Reſtat tertia promiſſi pars.

Addidimus etiam quæ inveniuntur ἀμφισβητήσιμα Homeri Carmina; de quibus nec nos aliquid certi pronunciamus. Solum Hymnum in Apollinem freti Thucydidis autoritate videmur non temere agnoſcere poſſe. Quod ſi conſtaret Herodotum eſſe genuinum ejus quæ circumfertur *Vitæ Homeri* Scriptorem, verecundius quædam eorum Homero abnegaremus. Nam ille Hiſtoricus non multo minus veritati litare videtur, atque alii de quibus res certa eſt: hoc tantum obſervandum, illum (ſi quid valet Grammaticorum diſtinctio) ſæpiſſime mendacium dicere, rariſſime inutiliter mentiri: utque hinc verum ſeparetur, eum in mendacio dicendo plerunque monere, ſe ita ab aliis accepiſſe; ſi autem nihil moneat, interim tamen res mira videatur, plerumque illum agere de Numine divino, de Fato, de Oraculorum & vaticiniorum certitudine, aliiſque ejuſmodi rebus, unde opinio de Deo hominibus oriri poſſit, in talibus Herodotus ſecurus eſt veritatis, dummodo eam penſet utilitate: hoc factitaſſe quoſdam in Eccleſia utinam mentirer: Summatim apud Herodotum Darius dicit: ἔνθα δεῖ ψεῦδος λέγεσθαι, λεγέσθω. Sed nos ſaltem propterea illum vitæ Homeri autorem ſuſpectum habemus, quia Homero tribuit, quæ eo non digna multi judicarunt. Cæterum, ſi diligenter & felicius illius Muſas legiſſem, conarer ex diſſimilitudine orationis & ſtyli oſtendere, Herodotum non

eſſe Vitæ Homeri ſcriptorem; nunc pauca & levia obſervo: pro Articulis poſtpoſitivis Herodotus præpoſitivos uſurpat adhærente inciſione, ut Aldus ubique impreſſit, v. g. In principio Clionis: οἰκήσαντας τοῦτον τὸν χῶρον, τὸν καὶ νῦν. mox: τὸ δέ οἱ οὔνομα εἶναι κατὰ τὠυτὸ, τὸ, καὶ Ἕλληνες λέγουσι. Contra in vita Homeri: καὶ αὐτῷ γίνεται ἐκ κοίτης θῆλυ τέκνον, ᾧ ὄνομα τίθεται. pro, ut plura ſemel complectar: καί οἱ γίνεται ἐκ κοίτης θῆλυ τέκνον, τῷ, οὔνομα τίθεται. ita Vitæ autor: ᾧ ἐχρῆτο pro τῷ, ἐχρῆτο: οἷς μιν ᾤετο pro τοῖς, μιν ᾤετο, ita ſemper ille. Porro in Pronomine compoſito τωυτὸ Herodotus mutat α in ω, uti videbas in illo exemplo quod ſecundo loco poſui; ita, ne multa cumulem, in eadem Clione: συνέβησαν εἰς τωὔτὸ οἵ τε τοῦ Γύγεω στρατιῶται, καὶ οἱ λοιποὶ Λυδοί. contra in Hom. Vita: συνῆλθον ἐν ταυτῷ παντοδαπὰ ἔθνεα. Præterea, literam ε non ſolum quando eſt characteriſtica retinet Herodotus, ſed aliis etiam verbis contractis & circumflexis multis inſerit, v. g. in Clione circa principium: τὰς μὲν δὴ πλεῦνας τῶν γυναικῶν ἀποφυγέειν· contra in H. Vita: μὴ δύνασθαι διαφυγεῖν τὴν νόσον, ubi etiam Herodotus νοῦσον fuerat dicturus, ut in eadem Clione: μακροτέρης δέ οἱ γινομένης τῆς νούσου· ut ad Verba redeamus, itidem in Clione: τῷ, δὴ λέγουσι Κορίνθιοι, ὁμολογέουσι δέ σφι Λέσβιοι in hiſtoria Arionis; contra in H. Vita: συνομολογοῦσι δέ μοι Κολοφώνιοι. in Thalia: τῶν αὐτῶν γλιχόμεθα οἵ τε ψευδόμενοι, καὶ οἱ τῇ ἀληθηΐῃ διαχρεώμενοι· contra in H. Vita: σωφροσύνῃ πολλῇ χρωμένη. Denique, ne longus ſim, enclitico οἱ utitur, pro αὐτῷ Herodotus in Clione: ἐδέεσκε πρῆγμά οἱ εἶναι ἐλαύνειν ὡς δύναιτο τάχιστα ἐπὶ τὰς Σάρδις, ὅκως πρὶν ἢ τὸ δεύτερον ἀλισθῆναι τὴν Λυδῶν δύναμιν αὐτὸς καταλάβοι· ὡς δέ οἱ ταῦτα ἔδοξε, καὶ ἐποίεε κατὰ τάχος· Contra in H. Vita ἀκούσαντι δὲ τῶν ἐπέων ἔδοξεν αὐτῷ δέξασθαι τὸν ἄνθρωπον Atque ita, talia & alia plura Herodotus ſemper fere Jonice effert; Autor vero Vitæ Homericæ communiter. ſed qui paululum imbutam habebit memoriam Herodotea dictione, ille deprehendet plurima, & ei nunquam Vitæ Homeri ſcriptor Herodotus videbitur. Denique eſt aliud quod dubium faciat, uti notarunt alii etiam, quod eo libentius affero, quia *ætas* Homeri inde cognoſcetur; de ea Herodotus & autor Vitæ Homericæ, parum inter ſe conſentientia ſcribunt: ille in Euterpe, ubi refert a Pelaſgis oraculum Dodonæum conſultum, an utendum ſit nominibus Deorum ex Ægypto allatis, nam hactenus illa ignorabant, præter commune illud θεοὶ, ait, a Pelaſgis Hel-

lenes poſtea illa accepiſſe, cumque neſciretur unde Dii eſſent, & an ſempiterni, & quales eſſent, Heſiodum nuper & Homerum primos illa in vulgus protuliſſe; hæc tantum inde citabo: Ἡσίοδον γὰρ καὶ Ὅμηρον ἡλικίην τετρακοσίοισι ἔτεσι δοκέω μευ πρεσβυτέρους γενέσθαι, καὶ οὐ πλέοσι. οὗτοι δέ εἰσι οἱ ποιήσαντες θεογονίην Ἕλλησι, καὶ τοῖσι θεοῖσι τὰς ἐπωνυμίας δόντες καὶ τιμάς τε καὶ τέχνας διελόντες καὶ εἴδεα αὐτῶν σημήναντες· οἱ δὲ πρότεροι ποιηταὶ λεγόμενοι τούτων τῶν ἀνδρῶν γενέσθαι, ὕστερον ἔμοιγε δοκέειν ἐγένοντο τούτων· quadringentos annos minimum inter ſe & Homerum eſſe dicit: ſed Vitæ Homeri autor, multo plus ſexcentis: ἀφ' οὗ δὲ Ὅμηρος ἐγένετο ἔτεά ἐστιν ἑξακόσια εἰκοσιδύο μέχρι τῆς Ξέρξεω διαβάσεως. Haberem alia de iſto autore dicere, ſed nondum ſunt matura. Cum itaque obſcurus quidam & dubiæ fidei Scriptor videri queat; nobis ejus autoritas Batrachomyomachiam Homero adſcribentis, dubitationem de ea re eximere nondum potuit. Si cui ſatis argumenti videbitur hic etiam diſſimilitudo orationis; his adductus mecum forte ſentiet, paucis licet & ſic temere animadverſis: Batrachom. verſu 40.

Οὐδ' ὅσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγειροι
Κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσι,

hic occurit μέροπες, quam vocem apud Homerum alias ſubſtantive ſolam pro Hominibus acceptam vix invenies; addit ſemper ἄνθρωποι. idem παντοδαπὸς vix uſquam dixit, ſemper illius loco παντοῖος. Porro verſu 45. Batr.

Καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἵκανεν ἄνδρα,
Νήδυμος οὐκ ἀπέφυγεν ὕπνος δάκνοντος ἐμεῖο.

In verbo ἱκάνω & in caſibus inde formatis, α, in Homero longum ſemper me deprehendiſſe memini; in aor. 2. & Fut. 2. verbi φεύγω, υ, ſemper breve, quod hic contra eſſe vides.

Deinde verſu 263. ---- τοίην δ' ἐφθέγξατο φωνήν. phraſis vix uſitata Homero. Jam v. 14. ἀληθέστερον. v. 61. δεύτερός ἐστι. v. 66. ἔβλεπε. v. 147. ἐπνίγη. verſu 157. πνίξαντες. v. 175. ἐδέσμασι. v. 173. πορδάσῃ. v. 188. ἐκοπώθην; iſtæ voces omnes Homeri ætate nondum in uſu fuiſſe videntur; nam cur illis abſtineret, ubi de eadem re dicit? ideo, cum plurimæ ſint in hoc Poematio voces quæ alias apud Poetam non occurrunt, cæteras omittimus, quia forte illis uſurus erat pro re nata.

Deinde verſu 10. eſt: Δεινὸν δ' ἐξολόλυξε ---- apud Homerum iſtud verbum quidem occurrit, ſed ſemper, quod ſciam, in rei lætæ ſignificatione, ideo videbis id nobis verbo Jubilare expreſſum, Odyſ. χ.

Ἐν

Ἐν θυμῷ γρηῦ χαῖρε καὶ ἴσχεο μηδ' ὀλόλυζε.

Verſu 262. Batrach. Παλλὰς, ſine additamento poſuit; ego non memini apud Homerum a Παλλὰς unquam abeſſe Ἀθήνη ſive Ἀθηναίη. Verſu penultimo occurrit vox Ἥλιος, qua, notante Euſtathio, non niſi ſemel uſum eſſe Homerum obſervarunt Grammatici, nempe Odyſ. θ. 271. qui ſi Batrachomyomachiam agnoviſſent genuinam, bis fuerant dicturi. Sed ego ne videar nimis ſollicite omnia conquiſiviſſe, etiam quæ in promtu habeo alia, non afferam. unicum tamen, verſu 199. ſatis facete Culices Ranis & Muribus claſſicum tuba canere fingit:

Καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες
Δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον.

hoc quomodo excogitavit? auſim pæne dicere autorem illum ex Ariſtophanis Nubibus id arripuiſſe; nam ibi petulantiſſimus Comicus Socratem, venerandum ſenem, indigniſſime fingit de illo Culicum bombo, tanquam re ſeria diſputaſſe, ita, ut non alia occaſione facilius quis de attribuenda culicibus tuba cogitare potuerit; verſus iſti ſunt:

Diſcipulus Socratis:

Τί δῆτ' ἂν ἕτερον εἰ πύθοιο Σωκράτους
φρόντισμα;

Ruſt. Ποῖον; ἀντιβολῶ κάτειπέ μοι.

Diſc. Ἀνήρετ' αὐτὸν Χαιρεφῶν ὁ Σφήττιος
Ὁπότερα τὴν γνώμην ἔχοι· τὰς ἐμπίδας (culices)
Κατὰ τὸ στόμ' ᾄδειν ἢ κατὰ τοὐρροπύγιον;

Ruſt. Τί δῆτ' ἐκεῖνος εἶπε περὶ τῆς ἐμπίδος;

Diſc. Ἔφασκεν εἶναι τοὔντερον τῆς ἐμπίδος
Στενὸν, διὰ λεπτοῦ δ' ὄντος αὐτοῦ, τὴν πνοὴν
Βίᾳ βαδίζειν εὐθὺ τοὐρροπυγίου·
Ἔπειτα κοῖλον πρὸς στενῷ προσκείμενον
Τὸν πρωκτὸν ἠχεῖν ὑπὸ βίας τοῦ πνεύματος.

Ruſt. Σάλπιγξ ὁ πρωκτός ἐστιν ἄρα τῶν ἐμπίδων.

quæ, cum aliis ejuſmodi, quantum indignationem de Socrate augent, tantum iracundiam adverſus Ariſtophanem minuunt, quia ſunt excogitata faceti ſſime & ingenio feliciſſimo. Etſi itaque vix credamus Poemation hoc eſſe Homeri, nihilominus tamen in hac Editione adjunximus; partim quia talis Poetæ eſt, qui ſub nomine Homeri latere potuit, quod fruſtra forte Chœrilus, aut alius talis ſperavit: partim quia in pleriſque aliis editionibus hodie viſitur.

De Hymnis pleriſque ex dictione nihil certi judicari poſſe

poſſe arbitror, niſi quod vetuſti ſint; nam nimis magna eſt ſimilitudo veterum illorum, uti patebit Homerum & Heſiodum inter ſe conferenti; nam ſi v.g. Clypeo Achillis ex Iliados σ. exemto, Heſiodeum Clypeum Herculis inſereres loco illius, mire ſagaces falleret hoſpites: non enim tantum inventionis ratio, ſed ſæpiſſime voces & phraſes ſunt eædem. & poteſt egregie Homeri ille locus illuſtrari ex Heſiodo; quod non feciſſe Spondanum, in quem nunc primum incido, haud nimis miror, nam ſolet ille ubi locus aliquis explicandus requirit ſolidiorem Græcæ linguæ cognitionem, plerunque id differre, uſque dum habeat paratum quod moliatur Lexicon Homericum & alia quæ promittit largiſſime, id eſt, jubet Lectores expectare uſque dum melius addiſcat Græcam linguam, ut ego accipio. Quid non ſperetis amantes, ſi tales commentatores adhuc pro ſanis habentur? credo ego, ſi poſtea unquam ad ſe rediit, eum ſatis pœnituiſſe illius abortus. Iſtorum quæ dixi de Spondano ego rationem redditurus ſum, ſiquis poſtulaverit. ſed jam ad Hymnos. Hic etiam nihil afferemus eorum quæ libris vulgata ſcimus, quos conſulendos ſupra monui; pauca itaque mihi relinquuntur. De Hymno in Apollinem mihi eum pro genuino habenti objici poſſe videtur: quia in illo occurrat vocabulum νόμος verſu 20. Πάντη γάρ τοι Φοῖβε νόμος βεβλήαται ᾠδῆς, quod Homeri ætate in uſu fuiſſe non videtur, uti obſervat Plutarchus in Libello de Homeri poeſi, illo loco ubi præter cæteras humanæ ſapientiæ partes, etiam Civilem diſciplinam Homero aſſerit, non tam miſerabiliter certe uti Spondanus, qui id ineſſe nondum probare potuit omnibus Poetis. ſed iſtum mittamus jam; Plutarchus itaque ibi, dum vim legum non ignoraſſe Homerum oſtendit, vocem illam tunc in uſu fuiſſe dubitat: εἰ μὲν οὖν, inquiens, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ νόμου ἦν κατ᾽ αὐτὸν ἐν χρήσει, οὐκ ἔστι σαφῶς διορίσασθαι. videretur itaque recentioris Poetæ eſſe ille Hymnus. ſed reſponderi poſſe puto: Non debere temere negari vocem illam ſimpliciter fuiſſe in uſu; nam ſi in ſignificatione modulationis & cantus accipias, uti ſæpe ſolet, nihil videtur impedire, quominus etiam ante Homerum eam uſitatam fuiſſe credamus, imo etiam omnino antequam literæ ipſę invenirentur: probo hoc ex Ariſtotelis Problemate Sectionis XVII. viceſimo octavo; quęrit ibi primum: Διὰ τί νόμοι καλοῦνται οὓς ᾄδουσιν; deinde reſpondet: ἢ ὅτι πρὶν ἐπίστασθαι γράμματα, ᾖδον τοὺς νόμους, ὅπως μὴ ἐπιλάθωνται· ὥσπερ

ἐν Ἀγαθύρσοις ἔτι εἰώθασι, in Hymno autem iſto vides iſta ſignificatione vocem uſurpatam.

Hymnos etiam in Mercurium & Venerem, maxime illum in Mercurium ingenio Homeri cenſerem dignos eſſe, ſi quiſquam mihi, quod non credo, auſcultaret; eſt tamen quod me nonnihil ſufflaminet, in Mercurii Hymno, quod jam differemus Spondani more. Sed neque Veneris Hymnum niſi levibus argumentis Homero vindicare nunc quidem poſſumus: primum quod dictio ab Homerica non nimis abhorret: deinde quod Homero in re memorabili conſentientia contineat.

Nota eſt Prophetia, ſi diis placet, de Æneę & Poſterorum ejus imperio Iliados υ. verſu 307.

Νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει

Καὶ παῖδες παίδων, τοί κεν μετόπισθε γένωνται,

ibi notante Euſtathio ex Strabone, aliqui pro Τρώεσσιν legebant πάντεσσιν, quos & Virgilius, credo libenter, etſi videret utrobique depravatos eſſe locos, ſecutus eſt III. Æneidos v. 98. ubi ſuo ore Apollo edit ipſe:

Hic domus Æneæ cunctis dominabitur oris,

Et nati natorum, & qui naſcentur ab illis:

apud Horatium etiam Juno jam amicior Trojanis futura, idem innuit:

------ *qualibet exules*

In parte regnanto beati.

vidimus Æneę particulare imperium promiſſum; ſed quia contigit ejus poſteros, uti credunt, *verum dominos* fieri, in eorum gratiam proculdubio pro Τρώεσσι, ut dixi, πάντεσσι ſubſtituerunt. Nos ex Hymno iſto Τρώεσσιν ſcripſiſſe Homerum, uti omnes editiones habent hodie, magis credimus, nam ibi Venus prima omnium de Ænea, quem recens conceperat, Anchiſę ſuo vaticinatur verſu 196.:

Σοὶ δ' ἔσαι φίλος υἱὸς ὃς ἐν Τρώεσσιν ἀνάξει

Καὶ παῖδες παίδεσσι διάμπερες ἐκγεγάονται.

Hoc argumentum ego futile duco; attuli tamen propter vaticinium illud de imperio Æneę; quod ad univerſos non recte extendi mutata ſcriptione, hinc uno ſaltem argumento probari poteſt, neque inde poſſe argumentari de Æneę in Italiam adventu; quod cum non veniret in mentem Spondano, *Deus novit*, inquit, *utrum ſit rectius:* ſcimus hoc, ſed propterea noſtri commentarii non evadent meliores. Iſtud etiam aut Homerum, aut non ſegnem Homeri imitatorem ſcripſiſſe Hymnum illum arguet: in

Odyſſ.

Odyſſ. ϑ. 362. Venerem poſt complexum Martis in dilectam Cypron ſe tranſtuliſſe memoratur his verſibus:

> Ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
> Ἐς Πάφον· ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις
> Ἔνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
> Ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας.

Contra ante Anchiſę complexum in Hymno, vide quam ſimiliter itidem *ipſa Paphum ſublimis abit:*

> Ἐς Κύπρον δ' ἐλθοῦσα, θυώδεα νηὸν ἔδυνεν
> Ἐς Πάφον· ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυώδης
> Ἔνθ' ἥγ' εἰσελθοῦσα θύρας ἐπέθηκε φαεινάς.
> Ἔνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
> Ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας.

Iſtud jam neſcio an etiam argumentum dici mereatur, quod ajo: quia Virgilius ſtudioſe in Æneide Homerum alias imitetur, in iſtoque Hymno idem feciſſe videatur; Virgilium hunc Hymnum tanquam Homericum legiſſe. oſtendam tamen quomodo id faciat. Dixi ſupra eum I. Æneidos, ubi Venus & Veneris Filius colloquuntur, ante oculos habuiſſe hunc Hymnum, & alium ex Odyſſ. ζ., locum, ubi Ulyſſes Nauſicaam alloquitur; hic allatis Virgilii verſibus ſubjiciam Homericos:

Cui mater media ſeſe tulit obvia ſylva
Æneę: *Virginis os habitumque gerens*. verſ. 318. I. Æn.
Στῆ δ' αὐτοῦ προπάροιθε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Anchiſæ. Παρθένῳ ἀδμήτῃ μέγεθος καὶ εἶδος ὁμοίη. Hym. verſ. 81.

Æneas: *O quam te memorem virgo? namque haud tibi vultus*
Mortalis, nec vox hominem ſonat: o Dea certe,
An Phœbi ſoror, an Nympharum ſanguinis una?
Sis felix. verſ. 334.

Anchiſes: Χαῖρ' ἄνασσ', ἥτις μακάρων τάδε δώμαθ' ἱκάνεις
Ἄρτεμις ἢ, & paucis interjectis:
Ἤ τις Νυμφάων. Hym. verſ. 393.

Ita etiam in Odyſ. ζ. 150.

Ulyſſes: Γουνοῦμαί σ' ἄνασσα· θεός νύ τις ἢ βροτός ἐσσι.
Εἰ μέν τις θεός ἐσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν
Ἀρτέμιδί σε ἔγωγε ---- ἐΐσκω.

Æneas: ----- *noſtrumque leves quæcunque laborem,*
Et quo ſub cœlo tandem, quibus orbis in oris
Jactemur doceas: ignari hominumque locorumque
Erramus, vento huc vaſtis & fluctibus acti. 337.

 Ulyſ-

Ulyſſes: Ἀλλ' ἄνασσ' ἐλέαιρε· σὺ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἐς πρώτην ἱκόμην. & paulo ante:
Τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμα φόρει κραιπναί τε θύελλαι. ib. 175.

Æneas: *Multa tibi ante aras noſtra cadet hoſtia dextra*. 138.

Anchiſes: Βωμὸν ποιήσω, ῥέξω δέ τοι ἱερὰ καλά. Hym. 101.

ad Æneam. *Tum Venus: Haud equidem tali me dignor honore*. 339.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη.

Ad Anchiſ. Οὔ τίς τοι θεός εἰμι. τί μ' ἀθανάτῃσιν ἐΐσκεις; Hym. 107.

Venus: *Quiſquis es, haud (credo) inviſus cæleſtibus auras*
Vitales carpis, Tyriam qui adveneris urbem. 392.

Nauſicaa: Οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Φαιήκεσσ' ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμίσγεται. θ. 239.
Æneid. 406. ------ *roſea cervice refulſit*.
Ὡς δ' ἴδεν δειρήν τε καὶ ---- Hym. 181.
Et vera inceſſu patuit dea. Ille ubi matrem
Agnovit, tali fugientem eſt voce ſecutus:

Æneas. *Quid natum toties crudelis tu quoque falſis*
Ludis imaginibus? 409.

Anchiſes: Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Αὐτίκα σ' ὡς τὰ πρῶτα θεὰ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Ἔγνων ὡς θεὸς ἦσθα· σὺ δ' οὐ νημερτὲς ἔειπες.

Sed hęc forte caſu quis ita cecidiſſe exiſtimabit, quemadmodum contingere poteſt, duos homines diverſis parentibus natos inter ſe prorſus eſſe ſimiles

---- *vocemque coloremque*
Et flavos crines & membra decora juventæ:

noſque invalide argumentatos; niſi forte quis illud valere aliquid putet:

Εἰ γάρ κεν καὶ σμικρὸν ἐπὶ σμικρὸν καταθεῖο
Καὶ θαμὰ τοῦτ' ἔρδοις·
Addo unum atque addo etiam unum.

De cęteris Hymnis nihil dico. niſi quod illum qui eſt in Martem, ſuſpectum reddat, quę ibi invenitur vox Τύραννος, & quidem in deteriorem partem accepta: Ἀντιβίοισι τύραννε δικαιοτάτων ἀγὲ φωτῶν, quam omnibus notum eſt, ignoraſſe Homerum; νεώτερον γὰρ τὸ ὄνομα, inquit etiam Plutarchus in Libello de Poeſi Homerica. Idem ille Plutarchus in alio Libello de legendis Poetis docet, neque Homerum neque Heſiodum vocem τύχη uſurpaſſe: οὔπω αὐτὸ τὸ ὄνομα τῆς τύχης λέγοντες ---- *fortuita* ---- τοῖς τῶν θεῶν ὀνόμασιν ἐξέφραζον.

ζον. Atqui illa vox occurrit in Hymno priori in Minervam:

> χαῖρε θεὰ, δὸς δ' ἄμμι τύχην εὐδαιμονίην τε.

Hæc argumenta alii judicabunt rectius quanti facienda ſint. Scio autem apud pleroſque plus valitura Veterum teſtimonia, quæ ex *Bibliotheca Græca* ſupra mihi laudata petenda dixi. Et ſapiunt illi quidem meo etiam judicio; nam de vocabulis iſtis quæ collegi pleriſque res videtur nimis incerta: etenim olim etiam ita fuit ut Horatius dicit:

> *Multa renaſcentur quæ jam cecidere, cadentque*
> *Quæ nunc ſunt in honore vocabula.*

Ita in hodierna Græcorum vulgari Lingua renatas eſſe voces antiquiſſimas, quæ forte diu jacuerunt, non ſemel in conſuetudine noſtra quotidiana demonſtravit mihi Hoſpes meus Nobiliſſimus *Dominus Andreas Nicolai Condicas*: qui ſuo exemplo oſtendit non abſurde a veteribus eundem Mercurium & ἐμπολαῖον & ἐναγώνιον cultum; nam cum Mercaturam in hac urbe feliciter pridem faciat, ſociabilem Mercaturę etiam Literaturam effecit, dum ſuæ Gentis antiquos Scriptores laudabili ſtudio pergit

> *Nocturna verſare manu verſare diurna.*

quorum etiam egregiam ſupellectilem ſibi collegit, meis etiam uſibus benigne conceſſam; quin etiam in Græcia Patria ſua non piguit eum manu propria ex antiquis codicibus ſibi deſcribere quædam in futuros uſus: oſtenditque mihi Symeonis Sethi Libellum περὶ δυνάμεως τροφῶν, item Polemonis φυσιογνωμικὰ, nec non Melampodis περὶ παλμῶν, quos etiam impreſſos habet, priorem quidem ex editione Bogdani, poſteriores autem Sylburgii: deprehendique iſtis poſterioribus pręcipue multa inde poſſe corrigi, & quędam etiam ſuppleri: affirmat etiam, domi ſibi eſſe multo plura MSta, quę brevi allatum iri nobis promittit; ἀλλὰ δέομαί σου, Ἀνδρέα ἀγλαέστατε, ἐπεὶ σε γὰρ κατηνέχθη μοι νῦν ὁ λόγος, ποίησον ὅπως τάχιστα κομιζοίμεθα ἃ ἔχειν σὲ φῂς ἐν τῇ Ἑλλάδι παλαιῶν συγγράμματα, καθάπερ ἐμοὶ ποιήσειν ὑπέστης· ἵνα ἴδωμεν, εἴ πως δυναίμεθά τι οὔπω παρ' ἡμῖν τοῖς ἀλλογλώσσοις ἐκδεδομένον, εἰς τὸ φῶς προαγαγεῖν· ἢ ἔνια τῶν ἐκδεδομένων μὲν, σφαλλομένων δὲ, καί που καὶ ἐλλειπόντων, ὧν πολὺ πλῆθος οἴδαμεν, διορθοῦν γε ἢ ἀναπληροῦν· ταῦτα ἐπιτελέσας πᾶσι τοῖς περὶ τοὺς λόγους καὶ σοφίαν σπουδάζουσι τὰ μέγιστα χαριεῖ, καὶ σεαυτῷ δόξης κτῆμα εἰς αἰεὶ κεισόμενον περιποιήσεις· καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε· ἐγὼ δὲ κατὰ τὸν Ἀριστοφάνειον Φειδιππίδην, Ἐκεῖσε ὅθεν ἀπέσχισάς με τοῦ λόγου μέτειμι. Ille igitur, quem mihi nunc ſic compellare libitum fuit,

fuit, cum alia argumenta & exempla multa quotidie profert ad probandum, *novam hanc Linguam habere plurima ex intima antiquitate repetita, adeoque non eſſe nimis barbaram*: tum unum prçcipue ex Etymologico nuper adducebat, nempe particulam δὲν, qua hodie ipſi pro οὐδὲν utuntur; hinc, & ex aliis ejuſmodi, non hoc tantum, quod dixi, vult probare, ſed aliud quoddam & majus, quod multis incredibile videbitur, & quod, pace ejus dictum ſit, videtur mihi etiam, ſed quid illud eſt? dicam: *Vetuſtos illos Græcos in ſermonibus uſos hodierna iſta vulgari Lingua, & conſequenter Pronunciatione, ſi excipias paucas barbaras voces; in ſcriptis autem ſeſe ad Eruditorum & Grammaticorum rationes & Linguæ correctiones accommodaſſe*. De Pronunciatione nihil dico, quia parum abeſt quin me permoveant quę de ea re ſcripſit Cl. Joh. Rud. Wetſtenius; ſed illum Etymologici locum maximopere miratus ſum; nam & analogię repugnat illud δὲν, & autorum, quos habemus, uſui. Locus iſte eſt: αὐτοῦ δὲ τοῦ, οὐδεὶς, τὸ οὐδέτερον, δὲν, χωρὶς τοῦ, οὐ, παραθέσεως, εὕρομεν παρὰ τῷ Ἀλκαίῳ ἐν τῷ ἐννάτῳ. Κοὐδὲν ἐκ δενὸς γένοιτο. Ζηνόβιος. ex quo hauſiſſe hoc videtur. Alcęi igitur verba hoc pacto redderentur: *Et nihil ex nihilo fieri poteſt*. mihi nunc nihil in mentem venit, niſi non credere δὲν ſignificare οὐδὲν, verum potius contrarium; Herodianus certe ita videtur accepiſſe cum Homericum illud οὐδενόσωρα componi dicit ex οὐ & δενὸς & ὤρα, ut ſtatim ibi vides, exponitque: οὐδὲ μιᾶς φροντίδος ἄξια· contra, δὲν pro οὐδὲν accepto, vox illa ſignificaret μὴ οὐδεμιᾶς ὤρας ἢ φροντίδος ἄξια, quod Herodianus non volebat; ſed quia apud Græcos non ſemper duæ Negationes faciunt affirmationem, adhuc hæreo, facitque vel ima hæc particula, ut non nimis multa tribuam argumentis illis ab uſu vocum deductis, in attribuendo vel adimendo quoſdam Hymnos & alia Carmina Homero. Ergo credo potius requirentur teſtimonia Veterum de ea re; quæ tamen hic me adducturum negavi antea; nam cum de pleriſque non eadem ajant vel negent, ad extremum parum inde efficitur. Unicum tamen proferam, quia illud valde mihi placet, ſummonuit autem ejus me Doctiſſimus Hemſterhuſius, qui mature in Pollucis Onomaſtico oſtendit, quanta ſibi Eruditus Orbis de tam fœcundo ingenio polliceri debeat. Ille vero locus eſt apud Scholiaſten Pindari ad Pythiorum III. circa initium de genere Æſculapii, eum prognatum matre Coronide. verba ſunt hæc: ἐν δὲ τοῖς Ὁμηρικοῖς Ὕμνοις

Ἰητῆ-

Ἰητῆρα νόσων Ἀσκληπιὸν ἄρχομ' ἀείδειν,
Υἱὸν Ἀπόλλωνος, τὸν ἐγείνατο δῖα Κορωνὶς
Δωτίῳ ἐν πεδίῳ κούρη Φλεγυίᾳ βασιλῆος.

Extat autem ille Hymnus in Æſculapium in hac Editione pag. 740. eodem prorſus modo, niſi quod in ultimo verſu Φλεγύου ſit, quod magis probo.

Atque hæc jam mihi dicta hic ſunto. Levia certe, nec Homero digna; ſed qualia imparato & incauto excidere potuerunt. Nunquam enim putabam a me hic præfationem additum iri. Potuiſſem vero oſtendere *quanta mutaverim maxime in Caſtellionis verſione* (qua hic plurimum uſi ſumus) *aut potius correctione; quantaque mutare debuiſſem.* Sed cum rem mecum reputarem, inveni hæc plura eſſe, quam ut in præfationis modum breviter conſtringi a me poſſent; itaque in chartam conjeci quæ hic expreſſa habes. Ea tamen ſubito a me conſcripta eſſe, credes facile; ut Apelles olim, cum malus quidam pictor ei imaginem quandam oſtenderet cum indicatione illam ſe ex tempore pinxiſſe, κἂν καὶ μὴ λέγῃς, inquit, οἶδα, ὅτι ταχὺ γέγραπται, θαυμάζω δὲ πῶς οὐχὶ τοιαύτας πλείους γέγραφας. Vale. Dab. Amſtelædami Ibid. Sept. CIↃ IↃCCVI.

HO-

HOMERI POEMATUM
INDEX.

BATRACHOMYOMACHIA *Pag.* 642

HYMNI in

Æſculapium 740
Apollinem 658. 744
Bacchum 748
Bacchus ſive latrones 732
Cererem 738
Dianam 736. 748
Herculem leonini animi 740
Hoſpites 756
Jovem 746
Jovis pueros 740. 754
Junonem 738
Lunam 754
Martem 736
Matrem deorum 738
Matrem omnium 752
Mercurium 686. 740
Muſas & Apoll. 746
Neptunum 746
Palladem 738. 750
Pana 742
Solem 752
Venerem 716. 730. 736
Veſtam 746
Veſtam & Mercurium 750
Vulcanum 744

EPIGRAMMATA.

Adverſus Antiſtitam Samiam 762
Cœcitatem deplorat 758
Cumam rediturus 756
ad Cumanos 756
in palatium Curialium 762
Eireſione ſeu ramus 764
ad Erythræam 760
Exordium parvæ Iliados 758
Fornax 762
ad Glaucum 760
in Midam 758
ad Nautas 760
Neptuno 760
Pinus 760
Piſcatoribus 764
Theſtoridæ 758

O'MH'-

ΟΜΗΡΟΥ
ΟΔΥΣΣΕΙΑ.
HOMERI
ODYSSEA.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Α ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Θεῶν ἀγορὰ γίνεται περὶ τοῦ τὸν Ὀδυσσέα εἰς Ἰθάκην πεμφθῆναι ἀπὸ τῆς Καλυψοῦς νήσου· μεθ' ἣν ἡ Ἀθηνᾶ εἰς Ἰθάκην παραγίνεται πρὸς Τηλέμαχον, ὁμοιωθεῖσα Μέντῃ βασιλεῖ Ταφίων. γενομένης δὲ ὁμιλίας, παραινέσασα ἡ Ἀθηνᾶ Τηλεμάχῳ παραγενέσθαι διὰ τὴν τοῦ πατρὸς ζήτησιν, εἰς Πύλον μὲν πρὸς Νέστορα, εἰς Σπάρτην δὲ πρὸς Μενέλαον, ἐπαίρει, ἔμφασιν δοῦσα ὡς θεὸς εἴη. καὶ τῶν μνηστήρων γίνεται εὐωχία.

Ἄλφα, θεῶν ἀγορή, Ὀδυσῆϊ Παλλάδι θάρσος.

ΑΝΔΡΑ μοι ἔννεπε Μοῦσα πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
Πράγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσε·
Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγνω.
Πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμὸν,
Ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων·
Ἀλλ' οὐδ' ὡς ἑτάρους ἐρρύσατο ἱέμενός περ.
Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο,
Νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος ἠελίοιο
Ἤσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
Τῶν ἀμόθεν γε θεὰ θύγατερ Διὸς εἰπὲ καὶ ἡμῖν.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον,
Οἴκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότες ἠδὲ θάλασσαν·
Τὸν δὲ οἶον νόστου κεχρημένον ἠδὲ γυναικὸς,

Νύμ-

ODISSEÆ HOMERI PRIMI LIBRI

BIBL. NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Argumentum.

DEorum concilium fit de Ulyſſe in Ithacam mittendo a Calypſus Inſula: poſt quod Pallas in Ithacam proficiſcitur ad Telemachum, ſimilis facta Mentæ regi Taphiorum. Facto autem colloquio, Pallas adhortata Telamachum ut proficiſceretur ad patris inquiſitionem, in Pylum quidem ad Neſtorem, in Spartam vero ad Menelaum diſcedit, indicio de ſe quod dea eſſet. & procorum fit convivium.

A, Deorum concio, *ab* Ulyſſea Pallade confidentia.

VIRUM dic mihi Muſa verſutum, qui admodum multum
Jactatus eſt, poſtquam Trojæ ſacram urbem evertit:
Multorumque hominum vidit urbes, & mores cognovit,
Plurimoſque idem in mari paſſus eſt dolores ſuo in animo,
Juxta æſtimans ſuamque vitam & reditum ſociorum:
Sed neque ſic ſervavit ſocios tametſi cupiens.
Sua enim ipſorum inſipientia perierunt,
Stulti, qui boves ſublimis ſolis
Comederunt: ille vero eis abſtulit reditus diem.
Hæc aliqua ex parte dea filia Jovis dic & nobis.
Jam alii quidem omnes quotquot effugerant ſævam mortem,
Domi erant, belloque elapſi atque mari:
Hunc ſolum reditu carentem atque uxore,

Νύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεάων
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
Τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἶκόνδε νέεσθαι
Εἰς Ἰθάκην, οὐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων,
Καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι. θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντες,
Νόσφι Ποσειδάωνος, ὁ δ' ἀσπερχὲς μενέαινεν
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας
(Αἰθίοπας τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
Οἱ μὲν δυσομένου Ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος)
Ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης.
Ἔνθ' ὅγε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἀθρόοι ἦσαν.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο,
Τόν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστης·
Τοῦ ὅγ' ἐπιμνησθεὶς, ἔπε' ἀθανάτοισι μετηύδα,
  Ὢ πόποι, οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται.
Ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν.
Ὡς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπὲρ μόρον, Ἀτρείδαο
Γῆμ' ἄλοχον μνηστὴν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
Εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον. ἐπεὶ πρό οἱ εἴπομεν ἡμεῖς,
Ἑρμείαν πέμψαντες ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην,
Μήτ' αὐτὸν κτείνειν, μήτε μνάασθαι ἄκοιτιν.
Ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσις ἔσσεται Ἀτρείδαο,
Ὁππότ' ἂν ἡβήσῃ τε καὶ ἧς ἱμείρεται αἴης.
Ὣς ἔφαθ' Ἑρμείας· ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀπέτισε.
  Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Καὶ λίην κεῖνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ·
Ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
Ἀλλά μοι ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι δαίεται ἦτορ
Δυσμόρῳ, ὃς δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχει,
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης,
Νῆσος δενδρήεσσα· θεὰ δ' ἐν δώμασι ναίει
Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅστε θαλάσσης

Πά-

Nympha veneranda detinebat Calypſo diva Dearum
In ſpecubus cavis, cupiens maritum eſſe:
Sed quando tempus venit volventibus annis,
Quo ei deſtinarunt dii domum redire
In Ithacam, neque tum eluctatus erat e laboribus,
Etiam inter ſuos amicos. dii vero miſerebantur omnes,
Præter Neptunum: qui indeſinenter iraſcebatur
Divino Ulyſſi, antequam ſuam in terram veniſſet.
Sed ille quidem Æthiopas acceſſerat longe ſemotos:
(Æthiopas, qui biſariam diviſi ſunt, ultimi hominum,
Alii quidem occidentalis ſolis, alii vero orientalis,)
Adſuturus taurorumque & agnorum ſacrificio.
Hic ille delectabatur convivio aſſidens: at alii jam
Jovis in regia Olympii congregati erant.
His autem ſermones cœpit pater hominumque deorumque:
Recordabatur enim in animo eximii Ægiſthi,
Quem Agamemnonides inclytus occiderat Oreſtes:
Hujus ille recordatus inter immortales orationem habuit:
  Papæ, ut ſcilicet deos mortales culpant.
Ex nobis enim ajunt mala eſſe: qui tamen ipſi
Sua inſipientia præter fatum calamitates habent,
Quemadmodum & nunc Ægiſthus præter fatum, Atridæ
Duxit uxorem ſponſam, ipſumque occidit reverſum,
Gnarus gravis exitii, quoniam illi prædiximus nos,
Mercurium mittentes ſpeculatorem Argicidam,
Neque ipſum occide, nec duc *ejus* uxorem.
Ex Oreſte enim erit ultio Atridæ,
Poſtquam pubuerit, & ſuam deſiderabit ditionem.
Sic ait Mercurius: ſed non mentem Ægiſthi
Perſuaſit bona meditans: nunc cumulata omnia luit.
  Huic reſpondit poſtea dea cæſia Pallas:
O pater noſter Saturnie, ſumme regum,
Et admodum ille quidem decenti jacet morte;
O ſi pereat & alius quicunque talia fecerit.
Verum mihi pro Ulyſſe bellicoſo cruciatur cor
Infelice, qui jam diu procul ab amicis calamitates patitur
Inſula in circumflua, ubi umbilicus eſt maris,
Inſula ſylvoſa: dea vero intra domum habitat
Atlantis filia multiſcii, qui maris

Πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
Μακρὰς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι·
Τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκει·
Αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἱμυλίοισι λόγοισι
Θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
Ἧς γαίης, θανέειν ἱμείρεται. οὐδὲ νύ σοί περ
Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ Ὀλύμπιε. οὔ νύ τ' Ὀδυσσεὺς
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο Ζεῦ;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην;
Ὃς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἱρὰ θεοῖσιν
Ἀθανάτοισιν ἔδωκε τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰὲν
Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν,
Ἀντίθεον Πολύφημον, οὗ κράτος ἐστὶ μέγιστον
Πᾶσι Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
Φόρκυνος θυγάτηρ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
Ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Οὔτι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.
Ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οἵδε περιφραζώμεθα πάντες
Νόστον, ὅπως ἔλθησι, Ποσειδάων δὲ μεθήσει
Ὃν χόλον. οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
Ἀθανάτων, ἀέκητι θεῶν ἐριδαινέμεν οἶος.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι,
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα ὅνδε δόμονδε,
Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον Ἀργειφόντην
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιστα
Νύμφῃ εὐπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλὴν,
Νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται.
Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκην δ' ἐσελεύσομαι, ὄφρα οἱ υἱὸν
Μᾶλλον ἐποτρύνω, καί οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω,
Εἰς ἀγορὴν καλέσαντα καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἵ τέ οἱ αἰεὶ

Μῆλ'

Omnis profunditates novit, ſuſtinet autem columnas ipſe
Longas, quæ terramque & cælum diſterminant:
Ejus filia infortunatum lugentem detinet:
Semper enim mollibus & dulcibus ſermonibus
Demulcet, ut Ithacæ obliviſcatur; verum Ulyſſes
Cupiens vel fumum exilientem videre
Suæ terræ, mori cupit: neque tibi tandem
Commovetur tuum cor Olympie. nonne Ulyſſes
Argivorum apud naves gratificabatur ſacrificando
Troja in lata? quid illi tantum iraſceris o Jupiter?
Huic reſpondens alloquutus eſt nubium congregator Jupiter,
Mea filia, qualis tibi ſermo excidit ſepto dentium?
Quomodo unquam ego Ulyſſis divini obliviſcerer?
Qui & mente ſupra mortales eſt, & ſupra cæteros ſacra diis
Immortalibus dedit qui cælum latum habitant?
Sed Neptunus terram continens graviſſime ſemper
Ob Cyclopem iraſcitur, quem oculo excæcavit,
Parem deo Polyphemum, cujus robur eſt maximum
Inter omnes Cyclopas: Thooſa autem eum peperit Nympha,
Phorcynis filia maris infructuoſi regis,
In ſpecubus cavis Neptuno mixta.
Ex eo tempore Ulyſſem Neptunus terræ quaſſator
Neutiquam occidit, ſed errabundum arcet a patria terra.
Sed agite, nos ipſi diſpiciamus omnes
Reditum, ut redeat, Neptunus autem omittat
Suam iram. neque enim quicquam poterit contra omnes
Immortales, invitis diis contendere ſolus.
Huic reſpondit deinde dea cæſia Minerva:
O pater noſter Saturnie, ſupreme regnantium,
Si quidem nunc hoc gratum beatis diis,
Redire Ulyſſem prudentem ad ſuam domum,
Mercurium quidem jam internuncium Argicidam
Inſulam in Ogygiam jubeamus ire, ut celerrime
Nymphæ cirratæ edicat certum conſilium,
Reditum Ulyſſis fortis, uti redeat:
Aſt ego in Ithacam proficiſcar, ut ei filium
Magis excitem, & illi robur in præcordiis ponam,
Ut in concionem vocatis comatis Achivis,
Omnibus procis interdicat, qui ei ſemper

Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
Νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσῃ,
Ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.
Ὣς εἰποῦσ', ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη·
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα·
Στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ, ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος,
Οὐδοῦ ἐπ' αὐλείου· παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
Εἰδομένη ξείνῳ Ταφίων ἡγήτορι Μέντῃ.
Εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας· οἱ μὲν ἔπειτα
Πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
Ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν οὓς ἔκτανον αὐτοί.
Κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντες,
Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,
Οἱ δ' αὖτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
Νίζον, καὶ προτίθεντο, ἰδὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.
Τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδής·
Ἧστο γὰρ ἐν μνηστῆρσι φίλον τετιημένος ἦτορ,
Ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσὶν, εἴποθεν ἐλθὼν
Μνηστήρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη,
Τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι, καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσοι.
Τὰ φρονέων, μνηστῆρσι μεθήμενος, εἴσιδ' Ἀθήνην·
Βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο, νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ
Ξεῖνον δηθὰ θύρῃσιν ἐφεστάμεν. ἐγγύθι δὲ στὰς
Χεῖρ' ἕλε δεξιτερὴν, καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Χαῖρε ξεῖνε· παρ' ἄμμι φιλήσεαι, αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνου πασσάμενος μυθήσεαι ὅττεό σε χρή.
Ὣς εἰπὼν ἡγεῖθ', ἡ δ' ἕσπετο Παλλὰς Ἀθήνη·
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἔντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,
Ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
Δουροδόκης ἔντοσθεν ἐΰξόου, ἔνθα περ ἄλλα
Ἔγχε' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵστατο πολλά·
Αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγων, ὑπὸ λῖτα πετάσσας

Κα-

Pecora plurima mactant, & flexipedes nigras boves.
Mittam autem in Spartam & in Pylum arenoſam,
Reditum ſciſcitaturum patris cari, ſicubi audierit,
Atque ut eum gloria inſignis inter homines habeat.
Sic fata, pedibus ſubligavit pulchra talaria,
Immortalia, aurea, quæ ipſam ferebant tam ſuper mare,
Quam ſuper ingentem terram ſimul cum flatibus venti:
Sumpſit autem fortem haſtam, acuminatam acuto ære,
Gravem, magnam, validam, qua domat acies virorum
Heroum, quibus utique iraſcitur forti patre nata;
Deſcendit autem ab olympi verticibus ruens:
Stetitque Ithacæ in populo, ad veſtibulum Ulyſſis,
In limine aulæ: manu autem tenebat æream haſtam,
Similis hoſpiti Taphiorum duci Mentæ.
Invenit autem procos ſuperbos: qui quidem tum
Calculis ante januam animum oblectabant,
Sedentes in pellibus boum, quos occiderant ipſi.
Præcones autem ipſis & prompti famuli,
Alii quidem vinum miſcebant in crateribus & aquam,
Alii rurſum ſpongiis multiforis menſas
Abſtergebant, & proponebant, atque carnes multas dividebant.
Hanc vero longe primus vidit Telemachus Deo ſimilis:
Sedebat enim inter procos ſuo cruciatus corde,
Cernens patrem eximium in mente, ſi alicunde veniens
Procorum quidem diſperſionem per domos faceret,
Honorem autem ipſe haberet, & bonis ſuis imperaret.
Hæc cogitans, procis adſidens, vidit Palladem:
Ivitque recta foras, indignatus eſt autem animo
Hoſpitem diu ad januam ſtare: prope autem adſtans
Manum prehendit dextram, & accepit æream haſtam:
Et ipſam compellans verbis velocibus allocutus eſt,
Salve hoſpes: apud nos amice accipieris, at deinde
Cœna paſtus loquere quid tibi opus ſit.
Sic fatus præibat, ipſaque ſequebatur Pallas Minerva:
Illi vero cum jam intra domum eſſent excelſam,
Haſtam quidem ſtatuit ferens ad columnam longam,
Intra armarium bene politum, ubi utique aliæ
Haſtæ Ulyſſis fortis ſtabant multæ:
Ipſam vero in torum collocavit ducens, ſtragulum ſubſternens

Καλὸν, δαιδάλεον, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Πὰρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
Μνηστήρων, μὴ ξεῖνος ἀνιηθεὶς ὀρυμαγδῷ,
Δείπνῳ ἀδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθὼν,
Ἠδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
Παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.
Κῆρυξ δ' αὐτοῖσι θάμ' ἐπῴχετο οἰνοχοεύων.
Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήνορες· οἱ μὲν ἔπειτα
Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
Σῖτον δὲ δμῳαὶ παρενήεον ἐν κανέοισιν,
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο
Μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει,
Μολπή τ' ὀρχηστύς τε· (τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός)
Κῆρυξ δ' ἐν χερσὶ κίθαριν περικαλλέα θῆκε
Φημίῳ, ὅς ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ·
Ἤτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν.
Αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
Ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι,
Ξεῖνε φίλ', εἰ καί μοι νεμεσήσεαι ὅττι κεν εἴπω;
Τούτοισι μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ ἀοιδὴ,
Ῥεῖ'· ἐπεὶ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν
Ἀνέρος οὗ δή που λεύκ' ὀστέα πύθεται ὄμβρῳ,
Κείμεν' ἐπ' ἠπείρου, ἢ εἰν ἁλὶ κῦμα κυλίνδει·
Εἰ κεῖνόν γ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα,
Πάντες κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι
Ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ἐσθῆτός τε·
Νῦν δ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλωλε κακὸν μόρον, οὐδέ τις ἡμῖν
Θαλπωρὴ, εἴπερ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
Φῆσιν ἐλεύσεσθαι· τοῦ δ' ὤλετο νόστιμον ἦμαρ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,

Pulchrum, ingenioſe factum, ſub autem pedibus ſcabellum erat,
Ipſeque ſellam appoſuit variegatam, ſeorſum ab aliis
Procis, ne hoſpes offenſus tumultu,
Convivium faſtidiret, cum ſuperbis converſans,
Atque ut ipſum de patre abſente interrogaret.
Aquam vero ancilla ex gutto infundebat ferens
Pulchro, aureo, ſuper argenteum lebetem,
Ad lavandum: juxta autem politam ſtravit menſam.
Panem vero verecunda proma appoſuit ferens,
Fercula multa addens, largiens de præſentibus:
Coquus autem carnium lances appoſuit tollens
Omnigenarum, ipſis etiam apponebat aurea pocula.
Præco etiam eos ſedulo obibat vinum fundens.
Ingreſſi autem ſunt proci ſuperbi: qui continuo quidem
Ordine ſedebant per ſedilia toroſque:
His vero præcones quidem aquam in manus fundebant,
Panem autem ancillæ acervabant in caniſtris,
Illi autem ad edulia appoſita parata manus porrexerunt.
Pueri vero crateres ad ſummum implerunt potu.
Sed poſtquam potus & eſcæ amorem dimiſerunt
Proci, ipſis quidem alia in mente curæ erant,
Cantus ſaltatioque: (hæc enim ſunt ornamenta convivii)
Præco autem in manus citharam perpulchram poſuit
Phemio, qui ſane canebat inter procos neceſſitate:
Ille tamen fides pulſans præludebat ut ſcite pſalleret.
At Telemachus alloquutus eſt glaucis oculis inſignem Palladem
Prope admovens caput, ut ne audirent alii:
Hoſpes care, num etiam mihi iraſceris *ob id* quod dixero?
His quidem hæc curæ ſunt, cithara & cantus,
Facile: quoniam alienum cibum impune abſumunt
Viri, cujus jam alicubi alba oſſa putreſcunt imbre,
Jacentia in continente, aut in mari fluctus volvit:
Si illum utique in Ithacam viderent reverſum,
Omnes optarent celeriores pedibus eſſe,
Quam ditiores auroque veſteque.
Nunc vero ille ſic periit malo fato, neque ulla nobis
Spes eſt, etiam ſi quis terreſtrium hominum
Dicat rediturum eſſe: ejus enim periit reditionis dies.
Sed age mihi hoc dic & indubitate enarra,

Quis,

Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
Ὁπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται;
Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι·
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ
Ἠὲ νέον μεθέπεις, ἢ καὶ πατρώϊός ἐσσι
Ξεῖνος· ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
Ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
Υἱὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
Νῦν δ' ὧδε ξὺν νηῒ κατήλυθον ἠδ' ἑτάροισι,
Πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους,
Ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν· ἄγω δ' αἴθωνα σίδηρον.
Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος,
Ἐν λιμένι Ῥείθρῳ ὑπὸ Νηΐῳ ὑλήεντι.
Ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι
Ἐξ ἀρχῆς, εἴπερ τε γέροντ' εἴρηαι ἐπελθὼν
Λαέρτην ἥρωα· τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε
Ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πήματα πάσχειν
Γρηῒ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἥ οἱ βρῶσίν τε πόσιν τε
Παρτιθεῖ, εὖτ' ἄν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβῃσι,
Ἑρπύζοντ' ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο.
Νῦν δ' ἦλθον· δὴ γάρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι
Σὸν πατέρ'· ἀλλά νυ τόν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου.
Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἀλλ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ· χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν
Ἄγριοι, οἵ που κεῖνον ἐρυκανόωσ' ἀέκοντα.
Αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι ὡς ἐνὶ θυμῷ
Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς τελέεσθαι ὀΐω,
Οὔτε τι μάντις ἐὼν, οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς·
Οὔτι ἔτι δηρόν γε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης
Ἔσσεται, οὐδ' εἴπερ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχῃσι·
Φράσσεται ὥς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσος πάϊς εἰς Ὀδυσῆος.
Αἰνῶς γὰρ κεφαλήν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας

Κεί-

Quis, unde es hominum ? ubi tibi urbs atque parentes?
Quali autem in navi adveniſti ? quo pacto te nautæ
Duxerunt in Ithacam ? quinam eſſe ſe profitentur?
Neque enim ullo pacto te peditem exiſtimo huc veniſſe:
Et mihi hoc dic vere, ut bene cognoſcam
An recens veniſti, an *tu* etiam paternus es
Hoſpes: quoniam multi adibant viri noſtram domum
Alii; nam & is in ſe convertebat ſtudia hominum.
Hunc rurſus alloquuta eſt dea cæſia Minerva:
Enimvero ego tibi hæc perquam indubitate narrabo.
Mentes Anchiali bellicoſi glorior eſſe
Filius, cæterum Taphiis navigandi ſtudioſis impero.
Nunc vero huc cum navi veni atque ſociis,
Navigans nigrum pontum ad alienæ linguæ homines,
In Temeſen ad æs: veho autem ſplendidum ferrum.
Navis autem ipſa mihi ſtat ad agrum ante urbem,
In portu Rhethro, ſub Neio ſylvoſo.
Hoſpites autem invicem paterni profitemur eſſe
Ab initio, ſi modo ſenem interroges conveniens
Laertem heroem: quem non amplius ajunt in urbem
Venire, ſed ſeorſim in agro dolores pati
Vetula cum ancilla, quæ illi cibumque potumque
Apponit, quandocunque ei languor membra invadit,
Reptantem per fertiliſſima ſoli viniferi.
Nunc autem veni: nam ipſum ajebant jam apud ſuos eſſe
Tuum patrem: ſed eum dii impediunt in itinere.
Non enim adhuc mortuus eſt ſuper terram divinus Uliſſes,
Sed adhuc alicubi vivus detinetur in lato ponto,
Inſula in circumflua: ſævi autem ipſum viri detinent
Agreſtes, qui alicubi illum arcent invitum.
Porro nunc tibi ego vaticinabor quemadmodum in animo
Immortales ſuggerunt, & quemadmodum perfectum iri puto,
Neutiquam vates cum ſim, neque auguriorum clare peritus:
Non jam diu cara a patria terra
Erit, neque ſi etiam ferrea vincula detinerent:
Videbit ut redeat, quoniam ſolers eſt.
Sed age mihi hoc dic & indubitate enarrato,
Num ex ipſo tantus filius ſis Ulyſſe:
Vehementer enim & capite & oculis pulchris ſimilis es

Κείνῳ· ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισι
Πρίν γε τὴν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κοίλης ἐνὶ νηυσίν·
Ἐκ τοῦδ' οὔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον, οὔτ' ἐμὲ κεῖνος.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι· αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφελον μάκαρός νύ τευ ἔμμεναι υἱὸς
Ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσιν ἑοῖς ἔπι γῆρας ἔτετμε·
Νῦν δ' ὃς ἀποτμότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων,
Τοῦ μ' ἔκ φασι γενέσθαι· ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεείνεις.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Οὐ μέν τοι γενεήν γε θεοὶ νώνυμον ὀπίσσω
Θῆκαν· ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τίς δαὶς, τίς δὲ ὅμιλος ὅδ' ἔπλετο, τίπτε δέ σε χρεώ;
Εἰλαπίν', ἠὲ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν·
Ὥστέ μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσι
Δαίνυσθαι κατὰ δῶμα. νεμεσσήσαιτό κεν ἀνὴρ
Αἴσχεα πόλλ' ὁρόων, ὅστις πινυτός γε μετέλθοι.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ξεῖν', ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς,
Μέλλεν μέν ποτε οἶκος ὅδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
Ἔμμεναι, ὄφρ' ἔτι κεῖνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν.
Νῦν δ' ἑτέρως ἐβάλοντο θεοὶ, κακὰ μητιόωντες,
Οἳ κεῖνον μὲν ἄϊστον ἐποίησαν περὶ πάντων
Ἀνθρώπων· ἐπεὶ οὔ κε θανόντι περ ὧδ' ἀκαχοίμην,
Εἰ μετὰ οἷς ἑτάροισι δάμη Τρώων ἐνὶ δήμῳ,
Ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε·
Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοὶ,
Ἠδέ κε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω·
Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς Ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο·
Οἴχετ' ἄϊστος, ἄπυστος, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
Κάλλιπεν. οὐδ' ἔτι κεῖνον ὀδυρόμενος στεναχίζω
Οἶον, ἐπεί νύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτευξαν.
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσι,

Illi: nam frequenter ſicuti nunc nos inviſebamus invicem
Antequam ille in Trojam conſcenderet, quo utique alii
Græcorum optimates ierunt cavis in navibus:
Ex hoc tempore neque Ulyſſem ego vidi, neque me ille.
Hanc rurſus Telemachus prudens alloquebatur:
Enimvero ego tibi o hoſpes perquam indubitate enarrabo.
Equidem mater ait me ejus eſſe: aſt ego
Neſcio: non enim ullo pacto quiſquam ſuum parentem ipſe cognovit.
O ſi & ego debuiſſem beati alicujus eſſe filius
Viri, quem in ſuis bonis ſenectus inveniſſet:
Nunc vero qui infeliciſſimus eſt mortalium hominum,
Ex hoc me dicunt natum eſſe: quoniam tu me hoc interrogas:
Hunc autem rurſus alloquuta eſt dea cæſia Minerva,
Non ſane tibi etiam nativitatem dii ignobilem in poſterum
Fecerunt: poſtquam te talem peperit Penelope.
Sed age mihi hoc dic & indubitate enarrato,
Quodnam epulum, quæve hęc turba? aut quid *iſtis* tibi opus eſt?
Convivium, an nuptiæ? quoniam haud ſymbolum hæc ſunt:
Ita mihi ſupra modum contumelioſe videntur
Convivari per domum. indigne ferat vir
Turpia multa videns, quicunque cordatus utique intervenerit.
Hanc v. rurſum Telemachus prudens contra allocutus eſt:
O hoſpes, quandoquidem me hæc interrogas atque percontaris,
Videbatur quidem quondam domus hæc dives & integra
Eſſe, quamdiu adhuc ille vir apud nos erat:
Nunc vero aliter ſtatuerunt dii, mala meditantes,
Qui illum quidem ignobilem fecerunt ſupra omnes
Homines: ſiquidem non ob mortuum utique ſic lugerem,
Si inter ſuos ſocios occiſus fuiſſet Trojanorum in populo,
Aut amicorum in manibus poſtquam bellum egregie adminiſtraſſet:
Quare ei tumulum feciſſent omnes Græci,
Atque ſuo filio ingentem gloriam reportaſſet in poſterum:
Nunc vero ipſum ſine gloria Harpyæ abripuerunt:
Periit nulli inveniendus, nulli auditus, mihi autem dolores luctumque
Reliquit, neque amplius illum lugens defleo
Solum, quoniam mihi alia dii triſtia mala ſtruxerunt:
Quotquot enim inſulis dominantur optimates,
Dulichioque Samoque & ſylvoſa Zacyntho,
Atque quotquot aſperæ Ithacæ dominantur,

Tot

Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
Ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
Οἶκον ἐμόν· τάχα δή με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα Παλλὰς Ἀθήνη,
Ὢ πόποι, ἦ δὴ πολλὸν ἀποιχομένου Ὀδυσῆος
Δεύῃ, ὅ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη.
Εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν, δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσι
Σταίη, ἔχων πήληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε,
Τοῖος ἐὼν οἷόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε,
Ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο,
Ὤχετο γὰρ καὶ κεῖσε θοῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς,
Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη
Ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας· ἀλλ' ὁ μὲν οὔ οἱ
Δῶκεν, ἐπεί ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας·
Ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός· φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς)
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεὺς,
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Ἤκεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἠὲ καὶ οὐκὶ,
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα
Ὅππως κεν μνηστῆρας ἀπώσεαι ἐκ μεγάροιο.
Εἰ δ' ἄγε νῦν ξυνίει, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων,
Αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιοὺς,
Μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἔστων·
Μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι·
Μητέρα δ' εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι,
Ἂψ ἴτω ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο·
Οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι.
Σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἴκε πίθηαι,
Νῆ' ἄρσας ἐρέτῃσιν ἐείκοσιν ἥτις ἀρίστη,
Ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
Ἤν τίς τοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὄσσαν ἀκούσῃς
Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.
Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθὲ, καὶ εἴρεο Νέστορα δῖον·
Κεῖθεν δ' ἐς Σπάρτην δὲ παρὰ ξανθὸν Μενέλαον·
Ὃς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·

Tot matrem meam ambiunt, atterunt autem domum.
Illa vero neque abnuit odioſas nuptias, neque finem
Facere poteſt: hi vero dilapidant epulantes
Domum meam: cito jam & me male perdent ipſum.
Hunc vicem ejus dolens alloquebatur Pallas Minerva:
Papæ, næ tu multum abſentis Ulyſſis
Indiges, qui procis impudentibus manus injiciat.
Si enim nunc veniens, domus in primis foribus
Staret, habens galeam & ſcutum & duo haſtilia,
Talem ſe ferens qualem ipſum ego primum cognovi
Domo in noſtra bibentemque ſeque oblectantem,
Ex Ephyra reverſum ab Ilo Mermerida,
(Profectus enim erat illuc celeri in navi Ulyſſes,
Venenum mortiferum inquirens, ut poſſet
Sagittas ungere æratas: ſed ille quidem non illi
Dedit, quoniam deos verebatur ſempiternos:
Sed pater illi dedit meus: amabat enim vehementer)
Talem ſe ferens inter procos *ſi* verſaretur Ulyſſes,
Omnes & brevis fati fierent & amaris nuptiis.
Verum enimvero hæc deorum in poteſtate poſita ſunt,
Utrum reverſus ulciſcetur, an non,
Suis in ædibus: te autem conſiderare jubeo
Quo modo procos expellas ex ædibus.
Eja age nunc intellige, & meam cura orationem,
Cras in concionem ubi vocaveris Heroes Achivos,
Orationem ediſſere omnibus, dii vero teſtes ſint:
Procos quidem ad ſua *quemque* diſcedere jube:
Matrem autem ſi eam animus inceſſit nubere,
Rurſus eat in domum patris præpotentis:
Illi vero nuptias facient, & parabunt dotem
Amplam admodum, quantam par eſt caram filiam comitari.
Tibi autem ipſi prudenter conſulam, ſi quidem parueris,
Navem inſtruens remigibus viginti quæ optima eſt,
Proficiſcere ſciſcitaturus de patre diu abſente,
Si quis tibi dicat mortalium, aut oraculum audiveris
Ex Jove, quod potiſſimum gloriam affert hominibus.
Primum quidem in Pylum abi, & interroga Neſtorem eximium:
Illinc in Spartam ad flavum Menelaum:
Hic enim noviſſimus venit Achivorum ære loricatorum:

Εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσῃς,
Ἦ τ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν·
Εἰ δέ κε τεθνειῶτος ἀκούσῃς, μηδ' ἔτ' ἐόντος,
Νοστήσας δ' ἤπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σῆμά τέ οἱ χεῦαι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξαι
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε· καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξῃς,
Φράζεσθαι δ' ἤπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
Ὅππως κεν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
Κτείνῃς, ἠὲ δόλῳ, ἢ ἀμφαδόν· οὐδέ τί σε χρὴ
Νηπιάας ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκ ἔτι τηλίκος ἐσσί.
Ἢ οὐκ ἀΐεις οἷον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα;
Καὶ σὺ φίλος, (μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε)
Ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἤδη,
Ἠδ' ἑτάρους, οἵ πού με μάλ' ἀσχαλόωσι μένοντες.
Σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ξεῖν' ἤτοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
Ὥστε πατὴρ ᾧ παιδὶ, καὶ οὔποτε λήσομαι αὐτῶν·
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
Ὄφρα λοεσσάμενός τε, τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
Δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίῃς, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
Τιμῆεν, μάλα καλὸν, ὅ τοι κειμήλιον ἔσται
Ἐξ ἐμεῦ· οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε, λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο·
Δῶρον δ' ὅ, ττί κέ μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγει,
Αὖθις ἀνερχομένῳ δόμεναι οἶκόνδε φέρεσθαι,
Καὶ μάλα καλὸν ἑλών· σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὄρνις δ' ὣς Ἀνόπαια διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ
Θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τέ ἑ πατρὸς
Μᾶλλον ἔτ' ἢ τὸ πάροιθεν. ὁ δὲ φρεσὶν ᾗσι νοήσας,
Θάμβησεν κατὰ θυμόν· ὀΐσατο γὰρ θεὸν εἶναι.
Αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπῴχετο ἰσόθεος φώς·
Τοῖσι δ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτὸς, οἱ δὲ σιωπῇ

Εἶατ'

Si quidem patris vitam & reditum audiveris,
Etſi defeſſus tamen adhuc ſuſtinebis annum:
Si vero mortuum audieris, neque amplius viventem,
Reverſus continuo caram in patriam terram,
Monumentum illi erige, & inferias infer
Eximias admodum, quales decet: & viro matrem dato.
Aſt ubi jam hæc finieris & perfeceris,
Conſidera deinde in mente & in animo
Quo pacto procos in ædibus tuis
Interficias, ſive dolo, ſive palam. neque te convenit
Puerilia tractare; ſiquidem non amplius tantillus es.
An non audis qualem gloriam ceperit nobilis Oreſtes
Omnes apud homines, poſtquam interfecit parricidam
Ægiſthum doloſum, qui illi patrem inclytum interemerat?
Et tu amice, (admodum enim te video eximiumque magnumque)
Strenuus eſto, ut aliquis de te etiam poſterorum bona dicat.
Aſt ego ad navem celerem deſcendam jam,
Atque ſocios, qui fortaſſis admodum ægre ferunt, *quod* me præſtolantur.
Tibi autem ipſi curæ ſit, & meos obſerva ſermones.
  Hanc rurſus Telemachus prudens contra alloquutus eſt:
O hoſpes profecto hoc amico animo dicis,
Perinde atque pater ſuo filio, & nunquam obliviſcar illorum:
Sed age nunc mane, accelerans licet iter,
Ut & lotus, & oblectatus tuum cor,
Donum habens ad navem eas, gaudens in animo,
Pretioſum, perquam eximium, quod tibi *inſtar* reconditi muneris erit
Ex me; qualia amici hoſpites hoſpitibus dant.
  Huic reſpondebat deinde dea cæſia Minerva:
Ne me amplius detine, cupidum utpote itineris:
Donum autem quodcunque mihi dare tuum cor jubet,
Rurſus redeunti dato domum ferre,
Et ſane eximium accipiens: tibi autem dignum erit retributione.
  Illa quidem ſic loquuta abiit cæſia Minerva,
Avis autem ut Anopæa avolavit: huicque in animo
Indidit robur & audaciam, memoremque fecit patris
Magis adhuc quam antea. hic autem mente ſua conſiderans,
Obſtupuit in animo: putavit enim deum eſſe.
Continuo autem procos adibat deo æquandus vir:
Illis autem cantor canebat inclytus, iique tacite

Εἵατ' ἀκούοντες· ὁ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδε
Λυγρὸν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
Τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια·
Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἷο δόμοιο,
Οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη·
Δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηύδα θεῖον ἀοιδόν,
Φήμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας,
Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τάτε κλείουσιν ἀοιδοί.
Τῶν ἕν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος· οἱ δὲ σιωπῇ
Οἶνον πινόντων. ταύτης δ' ἀποπαύε' ἀοιδῆς
Λυγρῆς, ἥτέ μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
Τείρει· ἐπεί με μάλιστα καθίκετο πένθος ἄλαστον.
Τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω, μεμνημένη αἰεὶ
Ἀνδρὸς τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Μῆτερ ἐμὴ, τί τ' ἄρ' αὖ φθονέεις ἐρίηρον ἀοιδὸν
Τέρπειν ὅππη οἱ νόος ὄρνυται; οὔ νύ τ' ἀοιδοὶ
Αἴτιοι, ἀλλά ποθι Ζεὺς αἴτιος, ὅστε δίδωσιν
Ἀνδράσιν ἀλφηστῇσιν ὅπως ἐθέλῃσιν ἑκάστῳ.
Τούτῳ δ' οὐ νέμεσις Δαναῶν κακὸν οἶτον ἀείδειν·
Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι
Ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.
Σοὶ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν.
Οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ
Ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο.
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· μῦθος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἶκόνδε βεβήκει.
Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ·
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Sedebant audientes: ille vero reditum Achivorum canebat
Difficilem, quem ex Troja indixiſſet Pallas Minerva.
Hujus e ſupernis ædium advertit animum divinæ cantilenæ
Filia Icarii prudens Penelope:
Gradibus autem altis deſcendit ſuæ domus,
Non ſola, una cum hac ancillæ duæ ſequebantur.
Illa vero quando jam ad procos pervenit præſtantiſſima mulierum,
Stetit ſane juxta poſtem domus affabre ſtructæ,
Genis prætendens tenuia capitis redimicula:
Ancilla vero ei fida utrinque adſtabat.
Lacrymans vero tum alloquebatur divinum cantorem:
O Phemie, multa enim alia mortalium oblectamenta noviſti,
Geſta hominumque deorumque, quæ celebrant poetæ,
Horum unum ipſis cane adſidens: illi autem ſilentio
Vinum bibant. ab hac vero quieſce cantilena
Moleſta, quæ mihi perpetuo in pectoribus meum cor
Rodit: nam me imprimis invaſit dolor graviſſimus.
Tale enim caput deſidero, memor ſemper
Viri, cujus lata eſt gloria per Græciam & medium Argos.
Hanc rurſus Telemachus prudens contra alloquutus eſt:
Mater mea, quid jam invidiam concitas jucundo cantori,
Ne oblectet utcunque illi mens impellitur? non ſane poetæ
In cauſa ſunt, ſed interdum Jupiter in cauſa eſt, qui ſuggerit
Viris ingenioſis ita ut vult unicuique.
Huic autem haud reprehenſioni erit quod Græcorum adverſa canit.
Eam enim cantilenam magis celebrant homines
Quæcunque auditoribus recentiſſima exiſtat.
Tibi vero ſuſtineat cor & animus audire.
Non enim Ulyſſes ſolus perdidit reditus diem
In Troja, ſed multi & alii viri perierunt.
Tu vero in domum profecta tua opera adminiſtra,
Telamque columque, & ancillis impera
Operi incumbere: ſermones vero viris curæ erunt
Omnibus, potiſſimum vero mihi: cujus imperium eſt in domo.
Illa quidem admirabunda rurſus in domum ivit:
Filii enim dictum prudens ponebat in animo.
Ad ſuperioraque *ædium* conſcendens cum ſervientibus mulieribus,
Flebat tum Ulyſſem dilectum maritum, donec illi ſomnum
Dulcem palpebris immiſit cæſia Minerva.

BIBLIOTECA N... ROMA VITTORIO EMAN...

Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα,
Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων,
Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
Νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺς
Ἔστω· (ἐπεὶ τόγε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
Τοιοῦδ' οἷος ὅδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν)
Ἠῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιόντες
Πάντες, ἵν' ὑμῖν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,
Ἐξιέναι μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
Ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους,
Εἰ δ' ὕμμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
Ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσθαι,
Κείρετ', ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
Αἴκέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι,
Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες,
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱὸς,
Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
Ὑψαγόρην τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν,
Μή σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
Ποιήσειεν· ὅ τοι γενεῇ πατρώϊόν ἐστιν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἀντίνο', εἴπερ μοι καὶ ἀγάσσεαι ὅ, ττι κεν εἴπω;
Καί κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι Διός γε διδόντος ἀρέσθαι.
Ἦ φῂς τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;
Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευέμεν· αἶψά τέ οἱ δῶ
Ἀφνειὸν πέλεται, καὶ τιμηέστερος αὐτός.
Ἀλλ' ἤτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
Πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι, ἠδὲ παλαιοὶ,
Τῶν κέν τις τόδ' ἔχῃσιν, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς·
Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο,
Καὶ δμώων οὕς μοι ληΐσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' αὖ Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἀντίον ηὔδα,
Τηλέμαχ', ἤτοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Ὅστις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν·
Κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις, καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις.
Μὴ γὰρ ὅγ' ἔλθοι ἀνὴρ ὅστις ἀέκοντα βίηφι

Proci autem tumultuabantur per domum obſcuram,
Omnes autem autem optabant lectulis propter dormire;
Illis autem Telemachus prudens incepit ſermonem:
Matris meæ proci intolerabili contumelia inſtructi,
Nunc quidem convivantes delectemur, neque clamor
Adſit: (nam hoc honeſtum eſt audire cantorem
Talem, qualis hic eſt, diis aſſimilis voce)
Mane vero in concionem ſedeamus venientes
Omnes, ut vobis ſermonem audenter renunciem,
Exire ex ædibus: aliaſque ſequimini dapes,
Veſtra bona edentes, invitantes invicem ſuam quiſque in domum.
Si vero vobis videtur hoc ſatius & melius
Eſſe, viri unius victum impune perdere,
Abſumite, ego vero deos invocabo ſempiternos,
Sicubi Jupiter det repenſa facta *hæc* ut fiant,
Inulti tum intra ædes pereatis.
Sic ait. Illi vero omnes mordicus labia prehendentes,
Telemachum admirabantur, quod audacter loquutus eſſet:
Hunc autem rurſus Antinous alloquutus eſt Eupithei filius:
O Telemache, revera nimis te docuerunt dii ipſi
Sublimiloquum eſſe, & audenter concionari:
Ne te utique in circumflua Ithaca regem Jupiter
Conſtituat: quod tibi genere paternum eſt.
Hunc rurſum Telemachus prudens contra alloquutus eſt:
Antinoe, num etiam mihi iraſceris *ob id* quod dixero?
Et hoc vellem Jove quidem dante accipere.
An putas hoc peſſimum inter homines eſſe?
Non enim quicquam mali *eſt* regnare: ſtatimque ei domus
Dives fit, & honoratior ipſe.
Sed certe reges Achivorum ſunt etiam alii
Multi in circumflua Ithaca, juvenes & veteres:
Horum aliquis hoc habere poſſit, poſtquam mortuus eſt nobilis Ulyſſes.
At ego domus rex ero noſtræ,
Et ſervorum quos mihi mancipavit nobilis Ulyſſes.
Hunc rurſus Eurymachus Polybi filius contra allocutus eſt:
O Telemache, certe hæc deorum in poteſtate poſita ſunt,
Quiſnam circumfluæ Ithacæ dominabitur Græcorum:
Bona vero ipſe habeas, & domui tuæ imperes.
Non enim ille veniat vir qui invitum vi

Κτήματ' ἀπορραίσει, Ἰθάκης ἔτι ναιεταώσης.
Ἀλλ' ἐθέλω σε φέριστε περὶ ξείνοιο ἔρεσθαι,
Ὁππόθεν οὗτος ἀνήρ, ποίης δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
Γαίης· ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα·
Ἠέ τοι ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
Ἦ ἑὸν αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος τόδ' ἱκάνει.
Οἷον ἀναΐξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινε
Γνώμεναι· οὐ μὲν γάρ τι κακῷ εἰς ὦπα ἐῴκει.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Εὐρύμαχ', ἤτοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο,
Οὔτ' οὖν ἀγγελίης ἔτι πείθομαι, εἴ ποθεν ἔλθοι,
Οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἥν τινα μήτηρ
Ἐς μέγαρον καλέσασα θεοπρόπον ἐξερέηται.
Ξεῖνος δ' οὗτος ἐμὸς πατρώϊος ἐκ Τάφου ἐστί,
Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχεται εἶναι
Υἱὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος· φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἔγνω.
Οἱ δ' εἰς ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
Τρεψάμενοι τέρποντο. μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθε.
Δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος.
Τηλέμαχος δ' ὅθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς
Ὑψηλὸς δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
Ἔνθ' ἔβη εἰς εὐνὴν, πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων.
Τῷ δ' ἄρ' ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε κέδν' εἰδυῖα
Εὐρύκλει', Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο,
Τήν ποτε Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν
Πρωθήβην ἔτ' ἐοῦσαν, ἐεικοσάβοια δ' ἔδωκεν.
Ἶσα δέ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν·
Εὐνῇ δ' οὔποτ' ἔμικτο, χόλον δ' ἀλέεινε γυναικός·
Ἥ οἱ ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε, καί ἑ μάλιστα
Δμῳάων φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα.
Ὤϊξεν δὲ θύρας θαλάμου πύκα ποιητοῖο·
Ἕζετο δ' ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ' ἔκδυνε χιτῶνα·
Καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν.
Ἡ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
Πασσάλῳ ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο· θύρην δ' ἐπέρυσε κορώνῃ
Ἀργυρέῃ· ἐπὶ δὲ κληῖδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.

Ἔνθ'

Bonis deprædaturus ſit, dum Ithaca habitatur.
Sed volo te optime de hoſpite interrogare,
Unde ille vir, quali autem gloriatur eſſe
E terra: ubinam ei genus & patria rura:
An tibi nuncium patris adfert venientis,
An ſuum ipſius debitum expetens huc venit.
Ut proripiens ſe ſtatim abiit, neque ſuſtinuit
Ut cognoſceretur: nam haud quicquam in faciem malo ſimilis erat.

Hunc autem rurſus Telemachus prudens alloquutus eſt:
Eurymache, certe reditus periit patris mei,
Certe nec nunciis amplius credo, ſicunde veniat,
Neque vaticinium curo, ſi quem mater
In regiam vocans divinatorem ſciſcitetur.
Hoſpes vero hic meus paternus e Tapho eſt,
Mentes Anchiali cordati gloriatur eſſe
Filius, cæterum Taphiis navigandi ſtudioſis imperat.

Sic ait Telemachus: mente vero immortalem deum intelligebat.
Hi vero ad ſaltationem & ſuavem cantum
Converſi oblectabantur, manebantque dum veſper adventaret.
His autem ſe oblectantibus niger veſperus ſupervenit.
Tunc ergo dormituri ibant domum quiſque.
Telemachus autem ubi ipſi thalamus perpulchræ aulæ
Sublimis ædificatus erat, proſpicuo in loco,
Illuc ivit in lectum, multa mente reputans.
Simulque cum eo ardentes faces ferebat pudicitiam docta
Euryclea, Opis filia Piſenoridæ:
Quam olim Laertes emerat facultatibus ſuis
Primum jam pubeſcentem, pretiumque viginti boum dederat.
Æque autem ipſam ac pudicam uxorem honorabat in ædibus:
Sed lecto nunquam mixtus ea eſt; iram ſcilicet vitabat uxoris:
Hæc illi ſimul ardentes faces ferebat, & ipſum maxime
Sola ancillarum amabat, & enutrierat parvulum.
Aperuit autem januas thalami ſcite facti:
Sedebatque in lecto, & mollem exuebat tunicam:
Et eam quidem aniculæ ſedulæ dedit in manus.
Illa quidem plicans & aptans tunicam,
Paxillo ſuſpendens juxta lectum,
Feſtinavit ire ex thalamo: januam autem attraxit annulo
Argenteo: peſſulumque obtendit loro.

Hic

Ἔνθ' ὅγε παννύχιος, κεκαλυμμένος οἰὸς ἀώτῳ,
Βούλευε φρεσὶν ᾗσιν ὁδὸν τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Β. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Συναγαγὼν ἐκκλησίαν Τηλέμαχος, παραγγέλλει τοῖς μνηστῆρσιν ἐξιέναι τῆς οἰκίας τοῦ Ὀδυσσέως. λαβὼν δὲ παρὰ μὲν Εὐρυκλείας τὰ πρὸς τὴν ἀποδημίαν ἐπιτήδεια, παρὰ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς ἑταίρους καὶ ναῦν, εἰς πλοῦν ἀνάγεται ἡλίου δύναντος.

Βῆτ' ἀγορὴν ἔχει, ἤια γρηὸς, πλοῦν μετ' Ἀθάνας.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ.
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην.
Αἶψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε
Κηρύσσειν ἀγορὴνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος·
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύω κύνες ἀργοὶ ἕποντο·
Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
Ἕζετο δ' ἐν πατρὸς θώκῳ, εἶξαν δὲ γέροντες.
Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἥρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν,
Ὃς δὴ γήραϊ κυφὸς ἔην, καὶ μυρία ᾔδη.
Καὶ γὰρ τοῦ φίλος υἱὸς ἅμ' ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσὶν,
Ἄντιφος αἰχμητής· τὸν δ' ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ
Ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ, πύματον δ' ὡπλίσσατο δόρπον.
Τρεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἔσαν, καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὁμίλει
Εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώϊα ἔργα·
Ἀλλ' οὐδ' ὣς τοῦ λήθετ' ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων.
Τοῖς ὅγε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,

Hic ille pernox, tectus ovis florida lana,
Conſultabat mente ſua viam quam dixerat Minerva.

ODYSSEÆ HOMERI LIBRI SECUNDI

Argumentum.

Congregato concilio Telemachus denunciat procis ut exeant e domo Ulyſſis. Acceptis autem ab Euryclea, quæ ad peregrinationem neceſſaria erant, a Pallade ſociis & navi ad navigationem, ſolvit poſt ſolis occaſum.

B. Concionem habet, viatica anus, navigationem cum Pallade.

Quando vero mane genita apparuit roſea digitos aurora,
Surrexit ex lectulo Ulyſſis dilectus filius,
Veſtes induens: gladiumque acutum ſuſpendit ab humeris.
Pedibus vero ſub ſplendidis ligavit pulchra ſandalia,
Feſtinavitque exire e cubiculo deo ſimilis plane.
Continuo autem præconibus vocalibus imperavit
Convocare ad concionem comantes Græcos.
Illi quidem convocarunt; hi vero congregabantur celerrime.
At poſtquam congregati ſunt, & in unum convenerunt,
Perrexit ire in concionem, manu autem tenebat ferream haſtam:
Non ſolus, una illum duo canes albi ſequebantur:
Divinam certe huic gratiam circumfudit Pallas.
Hunc ſane omnes populi advenientem admirabantur.
Sedebat autem in patris ſella, ceſſeruntque *ei* ſenes.
His deinde heros Ægyptius cœpit concionari,
Qui jam ſenio incurvus erat, & plurima ſciebat.
Etenim hujus dilectus filius cum divino Ulyſſe
Ad Ilion equis felicem ierat cavis in navibus,
Antiphus bellator: quem ſævus interfecit Cyclops
In ſpelunca cava, ultimamque paravit cœnam.
Tres autem illi alii erant, & unus inter procos verſabatur
Eurynomus, duo autem perpetuo habebant paterna opera:
Sed neque ſic illius oblitus erat lugens & dolens.
His ille lacrymans concionatus eſt & dixit:

Au-

Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι ὅ, ττί κεν εἴπω,
Οὐδέ ποθ' ἡμετέρη ἀγορὴ γένετ' οὐδὲ θόωκος,
Ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς δῖος ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσί·
Νῦν δὲ τίς ὧδ' ἤγειρε; τίνα χρειὼ τόσον ἵκει
Ἠὲ νέων ἀνδρῶν, ἢ οἳ προγενέστεροί εἰσιν;
Ἠέ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο,
Ἥν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι, ὅτε πρότερός γε πύθοιτο;
Ἠέ τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκεται ἠδ' ἀγορεύει;
Ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος· εἴθε οἱ αὐτῷ
Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν ὅ, τι φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ.
Ὣς φάτο. χαῖρε δὲ φήμῃ Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἧστο, μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν·
Στῆ δὲ μέσῃ ἀγορῇ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ
Κῆρυξ Πεισήνωρ πεπνυμένα μήδεα εἰδώς.
Πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος προσέειπε,
Ὦ γέρον, οὐχ ἑκὰς οὗτος ἀνὴρ, (τάχα δ' εἴσεαι αὐτὸς)
Ὃς λαὸν ἤγειρα· μάλιστα δέ μ' ἄλγος ἱκάνει·
Οὔτέ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
Ἥν χ' ὑμῖν σάφα εἴπω, ὅτε πρότερός γε πυθοίμην,
Οὔτέ τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκομαι οὐδ' ἀγορεύω·
Ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
Δοιά· τὸ μὲν πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὅς ποτ' ἐν ὑμῖν
Τοῖσδεσσιν βασίλευε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν.
Νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μεῖζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
Πάγχυ διαῤῥαίσει, βίοτον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει·
Μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον οὐκ ἐθελούσῃ,
Τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἷες οἳ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι·
Οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπεῤῥίγασι νέεσθαι
Ἰκαρίου, ὥς κ' αὐτὸς ἐεδνώσαιτο θύγατρα,
Δοίη δ' ᾧ κ' ἐθέλοι καί οἱ κεχαρισμένος ἔλθοι·
Οἳ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
Βοῦς ἱερεύοντες καὶ ὄϊς καὶ πίονας αἶγας,
Εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον
Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι·
Ἡμεῖς δ' οὔ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν· ἢ καὶ ἔπειτα
Λευγαλέοι τ' ἐσόμεσθα, καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκήν·
Ἦ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχαται, οὐδ' ἔτι καλῶς

Οἶκος

Audite nunc jam me Ithacenſes quodcunque dixero,
Nunquam noſtrum concilium factum eſt neque conſeſſus,
Ex quo Ulyſſes divinus abiit cavis in navibus:
Nunc autem quis hunc congregavit? quem neceſſitas tantum urget
Sive ex junioribus viris, ſive qui ſeniores ſunt?
An aliquem nuncium exercitus audivit venientis,
Quem nobis ediſſerere queat, quoniam prior audiverit?
An quippiam publicum aliud dicturus eſt aut loquetur?
Probus mihi videtur eſſe, dignus cui bene cedat: utinam ipſi
Jupiter bene vertat quæcunque mente ſua cogitat.
Sic ait. lætus autem omine Ulyſſis carus filius,
Non amplius diu ſedit, cupiebat enim concionari:
Stetit autem in media concione: ſceptrumque ei dedit in manum
Præco Piſenor prudentia conſilia edoctus.
Primum deinde ad ſenem dirigens orationem loquutus eſt:
O ſenex, non procul abeſt ille vir (ſtatim autem ipſe cognoſces)
Qui populum congregavi: potiſſimum enim me dolor urget:
Neque ullum nuncium exercitus audivi venientis,
Quem vobis ediſſeram, quod prior audiverim,
Neque quicquam publici aliud enarro neque dico:
Sed meum ipſius negotium, quod mihi malum incidit domui,
Imo duo: alterum quod patrem eximium perdidi, qui quondam inter vos
Ipſos imperabat, erat autem velut pater mitis.
Nunc autem longe majus, quod mox cito domum univerſam
Omnino evertet, victumque omnem perdet:
Matri meæ proci ingruerunt nolenti,
Eorum virorum cari filii qui hic utique ſunt optimi:
Qui patris quidem in domum horrent ire
Icarii, ut ipſe dotet filiam,
Detque cui voluerit & qui ipſi gratus venerit:
Illi vero in noſtram ventitantes quotidie,
Boves ſacrificantes & oves & pingues capras,
Splendide convivantur, bibuntque atrum vinum
Impune, multaque illa abſumuntur: non enim adeſt vir
Qualis Ulyſſes erat, qui malum a domo arceat:
Nos vero neutiquam tales qui arceant: certe etiam deinceps *hoc pacto*
Calamitoſi erimus & indocti *artium* fortitudinis.
Equidem arcerem, ſi mihi vis adeſſet.
Non enim jam tolerabilia facinora patrantur, neque honeſte

Οἶκος ἐμὸς διόλωλε. νεμεσσήθητε καὶ αὐτοὶ,
Ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους,
Οἳ περιναιετάουσι· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
Μήτι μεταστρέψωσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα.
Λίσσομαι ἠμὲν Ζηνὸς ὀλυμπίου, ἠδὲ Θέμιστος,
Ἥτ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ἠμὲν λύει, ἠδὲ καθίζει,
Σχέσθε φίλοι, καί μ' οἶον ἐάσατε πένθεϊ λυγρῷ
Τείρεσθ', εἰ μήπου τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
Δυσμενέων κάκ' ἔρεξεν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες,
Τούτους ὀτρύνοντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
Ὑμέας ἐσθέμεναι κειμήλιά τε πρόβασίν τε.
Εἴχ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἄν ποτε καὶ τίσις εἴη.
Τόφρα γὰρ ἂν κατὰ ἄστυ ποτιπτυσσοίμεθα μύθῳ,
Χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἕως κ' ἀπὸ πάντα δοθείη·
Νῦν δέ μοι ἀπρήκτους ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.
  Ὣς φάτο χωόμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ,
Δάκρυ' ἀναπρήσας· οἶκτος δ' ἕλε λαὸν ἅπαντα.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν· οὔτέ τις ἔτλη
Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν·
Ἀντίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
  Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες,
Ἡμέας αἰσχύνων; ἐθέλεις δέ κε μῶμον ἀνάψαι.
Σοὶ δ' οὔτι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἴτιοί εἰσιν,
Ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ τοι πέρι κέρδεα οἶδεν,
Ἤδη γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἶσι τέταρτον,
Ἐξ οὗ ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν·
Πάντας μέν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἑκάστῳ,
Ἀγγελίας προϊεῖσα, νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.
Ἡ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε·
Στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν,
  Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται)
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
Μήτις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴκεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας.

Ὣς

Domus mea perit. indignamini & ipſi,
Alioſque reveremini vicinos homines
Qui circum habitant: deorum vero timete iram,
Ne quid rependant indigne ferentes mala facinora,
Oro ſive per Jovem Olympium, ſive per Themidem,
Quæ hominum conciones & dimittit & cogit,
Succurrite amici, & *tum demum* me ſolum ſinite dolore moleſto
Affigi, ſi unquam pater meus probus Ulyſſes
Infenſus malis affecit fortes Græcos:
Quæ mihi rependentes malis afficite infenſi,
Iſtos inſtigantes: mihi vero ſatius eſſet
Vos abſumere immobilia & mobilia bona:
Quod ſi vos comederitis, fortaſſis aliquando etiam ſolutio fieret.
Tandiu enim per urbem commutaremus verba,
Bona repetentes, donec omnia redderentur.
Nunc vero mihi inſanabiles dolores injicitis animo.
  Sic ait iratus, ſceptrumque jecit in terram,
Lacrymas profundens. commiſeratio autem cepit populum omnem.
Tunc alii quidem omnes in ſilentio erant: neque quiſquam auſus eſt
Telemacho verbis reſpondere aſperis:
Antinous autem ipſum ſolus reſpondens alloquutus eſt:
  Telemache altiloque, viribus impotens, quid loquutus es
Nos infamans? vis autem maculam inurere.
Tibi vero neutiquam proci Græcorum culpandi ſunt,
Sed cara mater, quæ ſane verſutias percallet.
Jam enim tertius eſt annus, ſtatim autem ibit quartus,
Ex quo dementat animum intra præcordia Achivorum:
Omnes quidem ſperare jubet; & promittit viris ſingulis,
Nuncios mittens, mens autem illi alia cogitat.
Sed illa dolum hunc alium in mente deliberavit:
Exorſa magnam telam in ædibus texuit,
Subtilem & immenſam: continuoque nos allocuta eſt,
Juvenes mei proci, poſtquam mortuus eſt nobilis Ulyſſes,
Manete urgentes meas nuptias, donec textum
Perfecero, (ne mihi vana fila pereant)
Laerti Heroi ſepulchrale, quando tandem ipſum
Fatum triſte tollet ſomno longo conſopientis mortis:
Ne aliqua me in populo mulierum Achivarum culpet,
Si abſque tegumento jacuerit, qui multa poſſederat.

Sic

Ὣς ἔφαθ᾽. ἡμῖν δ᾽ αὖτε πεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα ϗ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκε μέγαν ἱστὸν,
Νύκτας δ᾽ ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ, ϗ ἔπειθεν Ἀχαιούς·
Ἀλλ᾽ ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, ϗ ἐπήλυθον ὧραι,
Καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν ἣ σάφα ᾔδη,
Καὶ τήν γ᾽ ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν.
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε ϗ οὐκ ἐθέλουσ᾽ ὑπ᾽ ἀνάγκης.
Σοὶ δ᾽ ὧδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται, ἵν᾽ εἰδῇς
Αὐτὸς σῷ θυμῷ, εἰδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοί·
Μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἄνωχθι δέ μιν γαμέεσθαι
Τῷ ὅτεῴ τε πατὴρ κέλεται, ϗ ἁνδάνει αὐτῇ.
Εἰ δ᾽ ἔτ᾽ ἀνιήσει γε πολὺν χρόνον υἷας Ἀχαιῶν,
Τὰ φρονέουσ᾽ ἀνὰ θυμὸν ἅ οἱ πέρι δῶκεν Ἀθήνη,
Ἔργα τ᾽ ἐπίστασθαι περικαλλέα, ϗ φρένας ἐσθλὰς,
Κέρδεά θ᾽ οἷ᾽, οὔπω τιν᾽ ἀκούομεν οὐδὲ παλαιῶν,
Τάων αἳ πάρος ἦσαν ἐϋπλοκαμῖδες Ἀχαιαὶ,
Τυρώ τ᾽, Ἀλκμήνη τε, ἐϋπλόκαμός τε Μυκήνη·
Τάων οὔτις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείῃ
Ἤδη. ἀτὰρ μὲν τοῦτό γ᾽ ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησεν.
Τόφρα γὰρ οὖν βίοτόν τε τεὸν ϗ κτήματ᾽ ἔδονται,
Ὄφρά κε κείνη τοῦτον ἔχῃ νόον ὅντινά οἱ νῦν
Ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί· μέγα μὲν κλέος αὐτῇ
Ποιεῖτ᾽, αὐτὰρ σοί γε ποθὴν πολέος βιότοιο.
Ἡμεῖς δ᾽ οὔτ᾽ ἐπὶ ἔργα πάρος γ᾽ ἴμεν, οὔτε πη ἄλλῃ,
Πρίν γ᾽ αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν ᾧ κ᾽ ἐθέλῃσιν.
Τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἀντίνο᾽, οὔπως ἔστι δόμων ἀέκουσαν ἀπῶσαι
Ἥ μ᾽ ἔτεχ᾽, ἥ μ᾽ ἔθρεψε· πατὴρ δ᾽ ἐμὸς ἄλλοθι γαίης
Ζώει ὅγ᾽ ἢ τέθνηκε. κακὸν δέ με πόλλ᾽ ἀποτίνειν
Ἰκαρίῳ, αἴκ᾽ αὐτὸς ἑκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
Ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων
Δώσει· ἐπεὶ μήτηρ στυγερὰς ἀρήσετ᾽ Ἐριννῦς
Οἴκου ἀπερχομένη, νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
Ἔσσεται. ὣς οὐ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω.
Ὑμέτερος δ᾽ εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῶν,
Ἔξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλας δ᾽ ἀλεγύνετε δαῖτας,
Ὑμὰ κτήματ᾽ ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους·
Εἰ δ᾽ ὑμῖν δοκέει τόδε λωΐτερον ϗ ἄμεινον

Ἐμ-

Sic ait. nobis vero ſtatim perſuaſus eſt animus genero-
ſus,
Atque ibi tum die quidem texebat magnam telam,
Sed nocte ſolvebat, poſtquam faces adhibuerat.
Sic triennio quidem latuit dolo, & perſuaſit Achivis:
Sed cum quartus venit annus, & advenerunt horæ,
Et tunc certe aliqua indicavit mulierum quæ bene ſciebat,
Et ipſam ſolventem invenimus pulchram telam.
Sic illa quidem perfecit etiam nolens præ neceſſitate.
Tibi vero ſic proci reſpondent, ut ſcias
Ipſe tuo animo, ſciant & omnes Achivi;
Matrem tuam dimitte, jube autem ipſam nubere
Illi cuicunque pater juſſerit, & placuerit ipſi.
Si vero adhuc vexabit multo tempore filios Achivorum,
Hæc agitans in animo quæ ei abunde dedit Pallas,
Operaque ſcire inſignia, & mentem bonam,
Et verſutias quales nunquam ullas audivimus neque vete-
rum,
Earum quæ olim fuerunt cirratæ Achivæ,
Tyroque, Alcmenaque, & cirrata Mycena:
Harum nulla ſimilia commenta Penelopæ
Sciebat. Sed hoc quidem non conducibile excogitavit.
Tamdiu enim victum tuum & bona edent,
Quamdiu illa hunc habebit animum, quem illi nunc
In pectoribus ponunt Dii: magnam quidem gloriam ſibi
Conciliat, ſed tibi deſiderium multi victus.
Nos autem nec ad negotia noſtra ante ibimus, neque aliquo
alio,
Priuſquam ipſa nubat Græcorum cuicunque voluerit.
Hunc rurſum Telemachus prudens alloquutus eſt:
Antinoe, nullo modo fas e domo invitam expellere
Quæ me peperit, quæ me nutrivit: pater autem meus alicubi
terrarum
Sive vivit ſive mortuus eſt. durum tamen me multa luere
Icario, ſi ipſe ego matrem dimiſero.
Ex patre enim mala patiar, alia autem deus
Dabit, poſtquam mater odioſas imprecata fuerit furias
A domo diſcedens: invidia etiam mihi ex hominibus
Erit. ſic itaque hunc ego ſermonem nunquam dicam.
Veſter vero ſiquidem animus indignatur his,
Exite mihi domo, aliaſque curate dapes,
Veſtra bona comedentes, invicem per domos:
Si vero vobis videtur ſatius & melius

Ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσσαι,
Κείρετ'· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
Αἴκέ ποτε Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι·
Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος. τῷ δ' αἰετὼ εὐρύοπα Ζεὺς
Ὑψόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρεος προέηκε πέτεσθαι.
Τὼ δ' ἕως μέν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο,
Πλησίω ἀλλήλοισι τιταινομένω πτερύγεσσιν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἱκέσθην,
Ἔνθ' ἐπιδινηθέντε τιναξάσθην πτερὰ πολλά,
Ἐς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλάς, ὄσσοντο δ' ὄλεθρον·
Δρυψαμένω δ' ὀνύχεσσι παρειὰς ἀμφί τε δειράς,
Δεξιὼ ἤϊξαν διά τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν.
Θάμβησαν δ' ὄρνιθας ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Ὥρμηναν δ' ἀνὰ θυμὸν ἅπερ τελέεσθαι ἔμελλον.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἁλιθέρσης,
Μαστορίδης· ὁ γὰρ οἶος ὁμηλικίην ἐκέκαστο,
Ὄρνιθας γνῶναι, καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι,
Ὅσφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι ὅ, ττι κεν εἴπω.
Μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφαυσκόμενος τάδε εἴρω,
Τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
Δὴν ἀπάνευθε φίλων ὧν ἔσσεται, ἀλλά που ἤδη
Ἐγγὺς ἐὼν, τοῖσδεσσι φόνον καὶ κῆρα φυτεύει
Πάντεσσιν· πολέσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κακὸν ἔσται,
Οἳ νεμόμεσθ' Ἰθάκην εὐδείελον. ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Φραζώμεσθ' ὥς κεν καταπαύσομεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Παυέσθων· καὶ γάρ σφιν ἄφαρ τόδε λώϊόν ἐστιν.
Οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύομαι, ἀλλ' εὖ εἰδώς·
Καὶ γὰρ ἐκείνῳ φημὶ τελευτηθῆναι ἅπαντα
Ὥς οἱ ἐμυθεόμην ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι, μετὰ δέ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Φῆν κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσαντ' ἀπὸ πάντας ἑταίρους,
Ἄγνωστον πάντεσσιν ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἀντίον ηὔδα,
Ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσσιν,
Οἴκαδ' ἰὼν, μή πού τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω·
Ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι.

Ὄρ-

Eſſe, viri unius victum impune perdere,
Vaſtate; ego vero deos invocabo ſempiternos,
Si unquam Jupiter dederit repenſa facta hæc fieri:
Inulti deinde intra domum periretis.
  Sic ait Telemachus. huic aquilas late videns Jupiter
Ex alto a vertice montis miſit volare.
Hæ uſque quidem volabant cum flatu venti,
Propinquæ invicem extendentes alas:
Sed cum jam ad mediam concionem celebrem perveniſſent,
Hic in gyrum flexæ excutiebant multas pennas,
Adſpiciebantque omnium capita, & portendebant mortem:
Laniantes vero unguibus maxillas circumque colla,
Ad dextram volarunt & per ædes & per urbem ipſorum.
Admirati ſunt autem aves poſtquam viderunt oculis,
Agitabantque in animo quæ perficienda erant.
  His vero etiam interfatus eſt ſenex heros Halitherſes,
Maſtorides: hic enim ſolus coævos vincebat
In avibus dijudicandis, & fatalia proloquendo,
Qui ipſis bene cupiens concionatus eſt, & dixit:
  Audite nunc me Ithacenſes quodcunque dixero:
Procis autem potiſſimum præſagiens iſta dico,
Illis enim ingens periculum advolvitur: non enim Ulyſſes
Diu ſeorſim a ſuis amicis aberit, ſed alicubi jam
Prope cum ſit, ipſis cædem & fatum molitur
Omnibus: pluribus etiam aliis male erit,
Qui habitamus Ithacam claram. ſed longe antea
Conſideremus qui *illos* compeſcamus, aut etiam ipſi
Quieſcant: etiam ipſis ſtatim hoc utilius eſt.
Non enim inexpertus vaticinor, ſed bene doctus:
Etenim illi ajo perfecta eſſe omnia,
Quemadmodum illi prædixeram quando ad Ilium conſcenderunt
Græci, cumque ipſis conſcendit verſutus Ulyſſes.
Dixi mala multa paſſum, amiſſiſque omnibus ſociis,
Ignotum omnibus viceſimo demum anno
Domum venturum: hæc ſcilicet nunc omnia perficiuntur.
  Hunc rurſus Eurymachus Polybi filius allocutus eſt:
O ſenex, eja age nunc vaticinare tuis liberis,
Domum profectus, ne forte quid mali patiantur in poſterum:
In his autem ego te longe melior ſum ad vaticinandum.

Ὄρνιθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο
Φοιτῶσ', οὐδέ τε πάντες ἐναίσιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὤλετο τῆλ'. ὡς καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνῳ
Ὤφελες. οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπέων ἀγόρευες,
Οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὧδ' ἀνιείης,
Σῷ οἴκῳ δῶρον ποτιδέγμενος αἴκε πόρῃσιν·
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Αἴκε νεώτερον ἄνδρα, παλαιά τε πολλά τε εἰδὼς,
Παρφάμενος ἐπέεσσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν,
Αὐτῷ μέν οἱ πρῶτον ἀνιηρέστερον ἔσται,
Πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεται εἵνεκα τῶνδε,
Σοὶ δὲ γέρον θωὴν ἐπιθήσομεν ἥν κ' ἐνὶ θυμῷ
Τίνων ἀσχάλλῃς· χαλεπὸν δέ τοι ἔσσεται ἄλγος.
Τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτὸς,
Μητέρα ἣν ἐς πατρὸς ἀνωγέτω ἀπονέεσθαι,
Οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι.
Οὐ γὰρ πρὶν παύσασθαι ὀΐομαι υἷας Ἀχαιῶν
Μνηστύος ἀργαλέης· ἐπεὶ οὔ τινα δείδιμεν ἔμπης,
Οὔτ' οὖν Τηλέμαχον μάλα περ πολύμυθον ἐόντα·
Οὔτε θεοπροπίης ἐμπαζόμεθ' ἣν σὺ γεραιὲ
Μυθέαι ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον.
Χρήματα δ' αὖτε κακῶς βεβρώσεται, οὐδέ ποτ' ἶσα
Ἔσσεται, ὄφρά κεν ἥ γε διατρίβῃσιν Ἀχαιοὺς
Ὃν γάμον· ἡμεῖς δ' αὖ ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα,
Εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, οὐδὲ μετ' ἄλλας
Ἐρχόμεθ' ἃς ἐπιεικὲς ὀπυιέμεν ἐστὶν ἑκάστῳ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Εὐρύμαχ', ἠδὲ καὶ ἄλλοι ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοὶ,
Ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι, οὐδ' ἀγορεύω·
Ἤδη γὰρ τά γ' ἴσασι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοί.
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταίρους.
Οἵ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.
Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
Νόστον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
Ἤν τίς μοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὄσσαν ἀκούσω
Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.
Εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσω,
Ἦτ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν·

Aves ſane multæ ſub radiis ſolis
Volitant, neque omnes fatales: cæterum Ulyſſes
Periit procul: o ſi & tu periiſſe cum illo
Debuiſſes: non tanta vaticinans diceres,
Neque Telemachum iratum ſic incitares,
Tua in domo donum expectans ſi quod præbeat:
Sed tibi edico, quod etiam perfectum erit,
Si juvenem virum, veteraque multaque doctus,
Decipiens verbis incitaveris ad iraſcendum,
Illi quidem ipſi primum pernicioſius erit,
Efficere tamen nihil poteris propter hos,
Tibi vero o ſenex pœnam infligemus, quam in animo
Luens moleſte feras: graviſque tibi erit dolor.
Telemacho autem in primis ego ſuadebo ipſe,
Matrem ſuam ad patrem jubeat redire,
Illi vero nuptias facient, & parabunt dotem
Amplam, quantam convenit caram filiam comitari.
Non enim antea quieturos puto filios Achivorum
A procatione moleſta: quoniam neminem timemus omninò,
Neque ſane Telemachum, tametſi multiloquus ſit:
Neque vaticinium curamus quod tu ſenex
Loqueris irritum, odioſus autem es magis.
Bona vero rurſus male devorabuntur, neque unquam æque multa
Erunt, ſed *pauciora* ſemper, donec hæc detinebit Achivos
Suis nuptiis: nos vero rurſus expectantes diebus omnibus,
Propter ejus virtutem contendimus, neque ad alias
Imus quas conveniebat inire quemque.
  Hunc autem rurſum Telemachus prudens allocutus eſt:
Eurymache, nec non alii quotquot proci generoſi,
Iſta quidem non vos amplius oro, neque dico:
Jam enim hæc ſciunt dii & omnes Achivi.
Sed age mihi date navem celerem & viginti ſocios,
Qui mihi hinc atque hinc pertranſeant viam.
Proficiſcar enim in Spartam & Pylum arenoſam,
Reditum percontaturus patris diu abſentis,
Si quis mihi dicat mortalium, aut oraculum audiam
Ex Jove, quod maxime fert gloriam hominibus.
Si quidem patris vitam & reditum audivero;
Sane quantumvis adflictus adhuc ſuſtinebo annum:

Εἰ δέ κε τεθνηῶτος ἀκούσω μηδ' ἔτ' ἐόντος,
Νοστήσας δ' ἤπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σῆμά τέ οἱ χεύσω, καὶ ἐπικτέρεα κτερεΐξω
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε· καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω.
  Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Μέντωρ, ὅς ῥ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἑταῖρος,
Καί οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
Πείθεσθαί τε γέροντι, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν.
Ὅσφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
  Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι ὅ, ττί κεν εἴπω.
Μήτις ἔτι πρόφρων, ἀγανὸς καὶ ἤπιος ἔστω
Σκηπτοῦχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς,
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι.
Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
Λαῶν οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν.
Ἀλλ' ἤτοι μνηστῆρας ἀγήνορας οὔτι μεγαίρω
Ἔρδειν ἔργα βίαια, κακοῤῥαφίῃσι νόοιο·
Σφὰς γὰρ παρθέμενοι κεφαλὰς, κατέδουσι βιαίως
Οἶκον Ὀδυσσῆος, τὸν δ' οὐκ ἔτι φασὶ νέεσθαι·
Νῦν δ' ἄλλῳ δήμῳ νεμεσίζομαι· οἷον ἅπαντες
Ἧσθ' ἄνεῳ, ἀτὰρ οὔτι καθαπτόμενοι ἐπέεσσιν,
Παύρους μνηστῆρας κατερύκετε πολλοὶ ἐόντες.
  Τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτος ἀντίον ηὔδα,
Μέντορ ἀταρτηρὲ, φρένας ἠλεὲ, ποῖον ἔειπες,
Ἡμέας ὀτρύνων καταπαυέμεν; ἀργαλέον δὲ
Ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτί.
Εἴπερ γάρ κ' Ὀδυσεὺς Ἰθακήσιος αὐτὸς ἐπελθὼν
Δαινυμένους κατὰ δῶμα ἑὸν μνηστῆρας ἀγαυοὺς
Ἐξελάσαι μεγάροιο μενοινήσῃ ἐνὶ θυμῷ,
Οὐκέν οἱ κεχάροιτο γυνὴ, μάλα περ χατέουσα,
Ἐλθόντ', ἀλλά κεν αὐτοῦ ἀεικέα πότμον ἐπίσποι,
Εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο· σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνασθ' ἐπὶ ἔργα ἕκαστος,
Τούτῳ δ' ὀτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἠδ' Ἁλιθέρσης,
Οἵ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοί εἰσιν ἑταῖροι.
Ἀλλ' (οἴω) καὶ δηθὰ καθήμενος, ἀγγελιάων
Πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν οὔποτε ταύτην.
  Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαστος·

Si vero mortuum audivero neque amplius ſuperſtitem,
Reverſus continuo meam in patriam terram
Tumulum illi faciam, & inferias inferam
Multas admodum quantas convenit. & viro matrem dabo.
Ille quidem ſic loquutus conſedit: his autem ſurrexit
Mentor, qui Ulyſſis inculpati erat ſocius,
Et illi cum proficiſceretur commiſit totam familiam,
Utque obedirent ſeni, & firma omnia coſtodirent.
Qui illis bene cupiens concionatus eſt & dixit:
Audite certe me nunc Ithacenſes quodcunque dixero:
Nullus amplius benignus, manſuetus & mitis ſit
Sceptriger rex, neque in mente proſpera callens,
Sed ſemper gravis ſit, & nefaria patret.
Quandoquidem nullus recordatur Ulyſſis divini
Populorum quibus præfuit, & velut pater manſuetus erat.
Verum enim vero procos ſuperbos haud invideo
Committere facinora violenta, malis conſiliis mentis:
Sua enim oblectantes capita, comedunt violenter
Domum Ulyſſis, quem non amplius autumant rediturum eſſe;
Sed nunc cætero populo ſuccenſeo: ut omnes
Sedetis muti, ac non redarguentes verbis,
Pauciores procos compeſcitis cum ſitis plures.
Hunc vero Euenorides Leocritus contra alloquebatur:
Mentor conviciator, ingenio ſtolide, ut loquutus es,
Nos adhortans deſiſtere? difficile autem erit
Cum viris pluribus pugnare de convivio.
Etiamſi enim Ulyſſes Ithacenſis ipſe adveniens
Convivantes per domum ſuam procos eximios
Expellere e domo cogitaret in animo,
Non illius lætaretur uxor, quantumvis valde deſiderans
Ut veniat, ſed is hic ſævam mortem inveniret,
Si pluribus pugnaret: tu vero non ex officio es loquutus.
Sed age, populi quidem diſpergantur ad opera quivis,
Huic autem diſponat Mentor viam & Halitherſes,
Qui illi a principio paterni ſunt amici.
Sed (puto) & diu ſedens, nuncios
Percontabitur in Ithaca, perficietque viam nunquam hanc.
Sic ille loquutus, dimiſit concionem celerem.
Hi quidem diſpergebantur ad domum quiſque ſuam:

Μνηστῆρες δ' ἀνὰ δώματ' ἴσαν θείου Ὀδυσσῆος.
Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθεν ἰὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
Χεῖρας νιψάμενος πολιῆς ἁλὸς, εὔχετ' Ἀθήνῃ,
Κλῦθί μοι ὃς χθιζὸς θεὸς ἤλυθες ἡμέτερον δῶ,
Καί μ' ἐν κέλευσας ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
Νόστον πευσόμενον πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
Ἔρχεσθαι· τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοὶ,
Μνηστῆρες δὲ μάλιστα, κακῶς ὑπερηνορέοντες.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχ', οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεαι, οὐδ' ἀνοήμων·
Εἰ δή τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἠΰ,
Οἷος ἐκεῖνος ἔην τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε,
Οὔ τοι ἔπειθ' ἁλίη ὁδὸς ἔσσεται, οὐδ' ἀτέλεστος·
Εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἐσσὶ γόνος καὶ Πηνελοπείης,
Οὔ σ' ἔτ' ἔπειτα ἔολπα τελευτήσειν ἃ μενοινᾷς.
Παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται·
Οἱ πλέονες κακίους· παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους·
Ἀλλ' ἐπεὶ οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεαι, οὐδ' ἀνοήμων,
Οὐδέ σε πάγχυ γε μῆτις Ὀδυσσῆος προλέλοιπεν,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
Τῷ νῦν μνηστήρων μὲν ἔα βουλήν τε νόον τε
Ἀφραδέων, ἐπεὶ οὔ τι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι·
Οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον, καὶ κῆρα μέλαιναν,
Ὃς δή σφιν σχεδόν ἐστιν ἐπ' ἤματι πάντας ὀλέσθαι.
Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται ἣν σὺ μενοινᾷς.
Τοῖος γάρ τοι ἑταῖρος ἐγὼ πατρώϊός εἰμι,
Ὅς τοι νῆα θοὴν στελέω, καὶ ἅμ' ἕψομαι αὐτός.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει,
Ὅπλισσόν τ' ἤϊα, καὶ ἄγγεσιν ἄρσον ἅπαντα,
Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι, καὶ ἄλφιτα μυελὸν ἀνδρῶν,
Δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν· ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἑταίρους
Αἶψ' ἐθελοντῆρας συλλέξομαι· εἰσὶ δὲ νῆες
Πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ νέαι ἠδὲ παλαιαί·
Τάων μέν τοι ἐγὼν ἐπιόψομαι ἥτις ἀρίστη·
Ὦκα δ' ἐφοπλίσσαντες ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντῳ.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη κούρη Διός. οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος παρέμιμνεν, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν.

Proci autem in domum ibant divini Ulyſſis,
Telemachus autem ſeorſim profectus eſt ad littus maris,
Manibus lotis e cano mari precabatur Palladem:
Audi me qui heri deus veniſti domum noſtram,
Et me in navi juſſiſti per obſcurum pontum
Reditum interrogaturum patris diu abſentis,
Ire, nam hæc omnia impediunt Græci,
Proci autem potiſſimum, male ſuperbientes.
Sic ait precatus. prope autem illum venit Pallas,
Mentori ſimilis facta tum corpore, tum etiam voce,
Et ipſum compellans verbis volatilibus allocuta eſt:
Telemache, neque in poſterum ignavus eris, neque ſtolidus:
Si quidem tibi tui patris inſtillatus eſt animus fortis,
Qualis ille erat ad perficiendum opuſque dictumque,
Non tibi vanum iter erit, neque irritum:
Si vero non illius eſſes filius & Penelopes,
Non ſane deinde ſperarem te perfecturum eſſe quæ cogitas.
Pauci enim filii ſimiles patri ſunt:
Plerique pejores, pauci vero etiam parentibus meliores:
Sed quoniam neque in poſterum ignavus eris, neque ſtolidus,
Neque te penitus ſapientia Ulyſſis reliquit,
Spes deinde tibi eſt te perfecturum eſſe hæc opera;
Ideo nunc procorum ſine conſiliumque mentemque
Inſipientium, quoniam neutiquam prudentes, neque juſti:
Neque ullo pacto ſciunt mortem, & fatum nigrum,
Quæ illis jam imminet die uno ut omnes pereant.
Tibi vero via non amplius aberit quam tu cogitas:
Talis enim tibi ſocius ego paternus ſum,
Qui tibi navem celerem parabo, & ſimul ſequar ipſe.
Sed tu quidem ad domum vadens procos conveni,
Apparaque viatica, & vaſis conde ſingula,
Vinum in amphoris, & farinam medullam hominum,
Utribus in denſis: ego autem per populum ſocios
Statim voluntarios colligam. ſunt autem naves
Multæ in circumflua Itacha novæ atque veteres:
Harum quidem ego deſpiciam quæcunque optima eſt:
Statimque inſtructam immittemus lato mari.
Sic ait Pallas filia Jovis. neque amplius diu
Telemachus moratus, poſtquam deæ audivit vocem.

Fe-

Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ·
Εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας ἐν μεγάροισιν
Αἶγας ἀνιεμένους, σιάλους θ' εὕοντας ἐν αὐλῇ.
Ἀντίνοος δ' ἰθὺς γελάσας κίε Τηλεμάχοιο,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, μή τι τοι ἄλλο
Ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπος τε,
Ἀλλά μάλ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν, ὡς τοπάρος περ·
Ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοὶ,
Νῆα καὶ ἐξαίτους ἐρέτας, ἵνα θᾶσσον ἵκηαι
Ἐς Πύλον ἠγαθέην μετ' ἀγαυοῦ πατρὸς ἀκουήν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἀντίνο', οὔπως ἐστὶν ὑπερφιάλοισι μεθ' ὑμῖν
Δαίνυσθαί τ' ἀέκοντα, καὶ εὐφραίνεσθαι ἕκηλον.
Ἦ οὐχ ἅλις ὡς τοπάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
Κτήματ' ἐμὰ μνηστῆρες; ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα,
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμὶ, καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων
Πυνθάνομαι, καὶ δή μοι ἀέξεται ἔνδοθι θυμὸς,
Πειρήσω ὥς κ' ὔμμι κακὰς ἐπὶ κῆρας ἰήλω,
Ἠὲ Πύλονδ' ἐλθὼν, ἢ αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ δήμῳ.
Εἶμι μὲν, οὐδ' ἁλίη ὁδὸς ἔσσεται ἣν ἀγορεύω
Ἔμπορος. οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος οὐδ' ἐρετάων
Γίνομαι, ὥς νύ που ὔμμιν ἐείσατο κέρδιον εἶναι·
Ἦ ῥα, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσεν Ἀντινόοιο
Ῥεῖα. μνηστῆρες δὲ δόμον κάτα δαῖτα πένοντο,
Οἱ δ' ἐπελώβευον καὶ ἐκερτόμεον ἐπέεσσιν,
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων,
Ἦ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει·
Ἤ τινας ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἠμαθόεντος,
Ἤ ὅγε καὶ Σπάρτηθεν· ἐπεί νύ περ ἵεται αἰνῶς.
Ἠὲ καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει πίειραν ἄρουραν
Ἐλθεῖν, ὄφρ' ἔνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκῃ,
Ἐν δὲ βάλῃ κρητῆρι, καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσσῃ.
Ἄλλος δ' αὖτ' εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων,
Τίς δ' οἶδ' εἴ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλης ἐπὶ νηὸς,
Τῆλε φίλων ἀπόληται, ἀλώμενος ὥσπερ Ὀδυσσεύς;
Οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλειεν πόνον ἄμμι.
Κτήματα γάρ κεν πάντα δασαίμεθα, οἰκία δ' αὖτε
Τούτου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἠδ' ὅστις ὀπυίοι.

Feſtinabat ire ad domum, ſuo cruciatus corde:
Invenit autem procos ſuperbos in ædibus
Capras excoriantes, porcoſque ſaginatos glabrantes in atrio.
Antinous autem ridens obviam ibat Telemacho,
Inque manu illius hæſit, verbumque dixit, & compellavit:
Telemache altiloque, impotens animi, ne quidquam tibi aliud
In pectore malum ſit curæ vel opus vel verbum,
Sed ſtrenue comede & bibe, ut antea:
Iſta enim naviter omnia perficient tibi Græci,
Navem & electos remiges, ut ocyus eas
In Pylum divinam ad inclyti parentis famam.
Huic autem rurſus Telemachus prudens reſpondit:
Antinoe, nullo modo decet cum vobis ſuperbis
Convivari invitum, & lætari quietum.
An non ſatis quod antea dilapidaſtis multas & eximias
Poſſeſſiones meas proci? ego autem adhuc infans eram:
Sed nunc ubi grandior ſum, & aliorum orationem audio
Sciſcitans, jamque mihi augeſcit intus ira,
Tentabo ut vobis malam mortem inferam,
Sive ad Pylum profectus, ſive hic in hoc populo.
Ibo quidem, neque vana via erit quam dico
Navem alienam conſcendens; neque enim navem poſſideo neque remiges,
Quod quidem, uti vobis videtur, melius eſt.
Dixit, & ex manu manum traxit Antinoi
Facile. proci autem per domum convivium apparabant,
Qui cavillabantur & inceſſebant verbis.
Tum vero aliquis dicebat juvenum ſuperbientium:
Næ ſane Telemachus cædem nobis meditatur:
Aut aliquos ex Pylo ducet ultores arenoſa,
Aut ille ex Sparta etiam: nam cupit vehementer.
Aut & in Ephyram vult fertilem terram
Proficiſci, ut inde mortifera venena afferat,
Injiciatque in craterem, & nos omnes perdat.
Alius rurſus dicebat juvenum inſolentium:
Quis ſcit an etiam ipſe profectus cava in nave,
Longe ab amicis pereat, errabundus ut Ulyſſes?
Sic & magis augere poſſet nobis laborem.
Bona enim omnia divideremus, domum vero
Illius matri daremus ut habeat, aut ille cui nubet.

Ὣς φάν· ὁ δ' ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσατο πατρὸς
Εὐρὺν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο,
Ἐσθής τ' ἐν χηλοῖσιν, ἅλις τ' εὐῶδες ἔλαιον.
Ἐν δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο
Ἕστασαν, ἄκρητον θεῖον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες,
Ἑξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες, εἴποτ' Ὀδυσσεὺς
Οἴκαδε νοστήσειε, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας.
Κληϊσταὶ δ' ἔπεσαν σανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι,
Δικλίδες· ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἦμαρ
Ἔσκεν ἣ πάντ' ἐφύλασσε νόου πολυϊδρείῃσιν,
Εὐρύκλει', Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·
Τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη θάλαμόνδε καλέσσας,
  Μαῖ', ἄγε δή μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον
Ἡδὺν, ὅτις μετὰ τὸν λαρώτατος ὃν σὺ φυλάσσεις,
Κεῖνον ὀϊομένη τὸν κάμμορον, εἴποθεν ἔλθοι
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
Δώδεκα δ' ἔμπλησον, καὶ πώμασιν ἄρσον ἅπαντας.
Ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦον ἐϋρραφέεσσι δοροῖσιν·
Εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς.
Αὐτὴ δ' οἴη ἴσθι· τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετύχθω.
Ἑσπέριος γὰρ ἐγὼν αἱρήσομαι, ὁππότε κεν δὴ
Μήτηρ εἰς ὑπερῷ' ἀναβῇ, κοίτου τε μέδηται.
Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
Νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου ἤν που ἀκούσω.
  Ὣς φάτο. κώκυσεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια.
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
  Τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
Ἔπλετο; πῇ δ' ἐθέλεις ἰέναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν,
Μοῦνος ἐὼν ἀγαπητός. ὁ δ' ὤλετο τηλόθι πάτρης
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δήμῳ·
Οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράζονται ὀπίσσω,
Ὥς κε δόλῳ φθίῃς, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσωνται·
Ἀλλὰ μέν' αὖθ' ἐπὶ σοῖσι καθήμενος· οὐδέ τί σε χρὴ
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν, οὐδ' ἀλάλησθαι.
  Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Θάρσει μαῖ'· ἐπεὶ οὔ τι ἄνευ θεοῦ ἥδε γε βουλή·
Ἀλλ' ὄμοσον μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι
Πρίν γ' ὅτ' ἂν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
Ἢ αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι·

Sic dicebant. ille vero excelſum thalamum intrabat parentis
Amplum, ubi cumulatum aurum & æs jacebat,
Veſtiſque in ciſtis, abundeque odoriferum oleum:
Intus etiam dolia vini veteris dulcis bibenti
Stabant, merum divinum potum continentia,
Ordine ad murum aptata, ſi quando Ulyſſes
In patriam reverteretur, & quidem dolores multos paſſus.
Clauſtriſque munitæ inerant januæ & ingenioſe aptatæ,
Bifores: intus autem mulier cuſtos nocteſque dieſque
Erat, quæ omnia aſſervabat mentis ſolertia,
Euryclea, Opis filia Piſenoridæ:
Hanc tunc Telemachus allocutus eſt in thalamum vocatam:
Nutrix, age mihi vinum in amphoris hauri
Suave, quod dulciſſimum ſit *omnium* quæ tu aſſervas,
Illum expectans infeliciſſimum, ſi quando veniat
Generoſus Ulyſſes, mortem & fatum elapſus.
Duodecim autem imple, & operculis obduc omnes.
Infunde ſis etiam farinam mihi bene conſutis utribus:
Viginti autem menſuras impleant laboratæ Cereris dona.
Ipſa vero ſola ſcias: hæcque congregata omnia ſint.
Sub noctem enim ego accipiam, quando jam
Mater ad ſuperiora domus conſcenderit, lectique curam habebit.
Ibo enim in Spartam & Pylum arenoſam,
Reditum percontaturus patris cari ſicubi, audiero.
Sic dixit. at exclamavit nutrix dilecta Euryclea,
Et cum magno ejulatu verbis volatilibus allocuta eſt,
Cur vero tibi, care fili, in mente hæc ſententia
Eſt? quonam vis ire multam per terram,
Solus cum ſis & unicus? periit autem longe a patria terra
Generoſus Ulyſſes, ignoto in populo:
Illique tibi ſtatim profecto mala machinabuntur poſthac,
Ut dolo pereas, hæc vero ipſi omnia dividant:
Sed mane hic apud tuos ſedens: neque te oportet
Per pontum indomitum mala pati, neque errare.
Huic Telemachus prudens reſpondit:
Confide nutrix: quoniam neutiquam abſque deo hoc conſilium:
Sed jura matri caræ hæc non dicturam
Priuſquam undecimaque duodecimaque dies aderit,
Aut priuſquam ipſa me deſiderabit, & diſceſſiſſe audiet,

Ne

Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃ.
Ὣς ἄρ' ἔφη. γρηῦς δὲ θεῶν μέγαν ὅρκον ἀπώμνυ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Αὐτίκ' ἔπειτά οἱ οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσεν,
Ἐν δέ οἱ ἄλφιτα χεῦεν ἐϋῤῥαφέεσσι δοροῖσιν.
Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει.
Ἔνθ' αὖ ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλεμάχῳ δ' εἰκυῖα κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντῃ,
Καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον,
Ἑσπερίους δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγέρεσθαι ἀνώγει.
Ἡ δ' αὖτε Φρονίοιο νοήμονα φαίδιμον υἱὸν
Ἤτεε νῆα θοήν· ὁ δέ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Καὶ τότε νῆα θοὴν ἅλαδ' εἴρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
Ὅπλ' ἐτίθει τά τε νῆες ἐΰσσελμοι φορέουσιν.
Στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῆς λιμένος· περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Ἀθρόοι ἠγερέθοντο· θεὰ δ' ὤτρυνεν ἕκαστον.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ἔνθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν,
Πλάζε δὲ πίνοντας· χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
Οἱ δ' εὕδειν ὤρνυντο κατὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Εἵατ', ἐπεί σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
Αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εὖ ναιεταόντων,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν·
Τηλέμαχ', ἤδη μέν τοι ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Εἵατ' ἐπήρετμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὁρμήν·
Ἀλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ καρηκομόωντας ἑταίρους·
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο,
Δεῦτε φίλοι, ἤϊα φερώμεθα· πάντα γὰρ ἤδη
Ἀθρό' ἐνὶ μεγάρῳ· μήτηρ δ' ἐμὴ οὔτι πέπυσται,
Οὐδ' ἄλλαι δμωαί· μία δ' οἴη μῦθον ἄκουσεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
Οἱ δ' ἄμα πάντα φέροντες, ἐϋσσέλμῳ ἐπὶ νηὶ

Κατ-

Ne flens pulchrum corpus deformet.
Sic dixit. at anus deorum magnum jusjurandum dedit.
Cæterum poſtquam juravit perfecitque jusjurandum,
Statim poſtea illi vinum in amphoras hauſit,
Farinamque illi infudit bene conſutis in utribus.
Telemachus autem domum ingreſſus procos conveniebat.
Tum rurſus alia excogitavit dea cæſia Minerva,
Telemachum ſimulans per urbem obibat ubique,
Et ſingulis viris adſtans dicebat ſermonem,
Veſperique ad navem celerem congregari jubebat.
Ipſa rurſus Phronii prudentem fortem filium
Poſcebat navem celerem: qui ei benevolus promiſit.
Occiditque ſol, obumbrabanturque omnes viæ.
Et tunc navem celerem in mare protraxit, omniaque in ipſa
Arma poſuit quæ naves bene tabulatæ ferunt.
Statuitque in extremum portum: circum autem eximii ſocii
Frequentes congregabantur: dea enim hortabatur quemque.
Tunc rurſus alia cogitavit dea cæſia Minerva,
Feſtinavit ire domum Ulyſſis divini:
Hic procis dulcem ſomnum infudit,
Decepitque bibentes: e manibuſque excuſſit pocula.
Hi vero dormitum feſtinabant per urbem: neque amplius diu
Sedebant, poſtquam ipſis ſomnus palpebris incidit.
Cæterum Telemachum allocuta eſt cæſia Minerva,
Evocans ex ædibus bene habitatis,
Mentori ſimilis facta tum corpore tum voce:
Telemache, jam tibi quidem fortes ſocii
Sedent remiges, tuum expectantes adventum.
Sed eamus, ne diutius differamus iter.
Sic locuta præceſſit Pallas Minerva
Subito: ille autem continuo ad veſtigia ſecutus eſt deæ.
Cæterum poſtquam ad navem pervenerunt atque mare,
Invenerunt continuo in littore comantes ſocios:
His vero interfatus eſt potens Telemachus:
Adeſte amici, viatica feramus: omnia enim jam
Congregata ſunt in ædibus: mater vero neutiquam ſcit,
Neque aliæ ancillæ: unica ſola orationem audivit.
Sic vero loquutus præceſſit: illique ſimul ſequebantur.
Ipſi vero ſimul omnia ferentes, pulchre tabulata in navi

Κάτθεσαν ὡς ἐκέλευσεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Ἂν δ᾽ ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν᾽, ἦρχε δ᾽ Ἀθήνη.
Νηῒ δ᾽ ἐνὶ πρύμνῃ κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο· ἄγχι δ᾽ ἄρ᾽ αὐτῆς
Ἕζετο Τηλέμαχος. τοὶ δὲ πρυμνήσι᾽ ἔλυσαν.
Ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῗσι κάθιζον·
Τοῖσιν δ᾽ ἴκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἀκραῆ Ζέφυρον, κελάδοντ᾽ ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Τηλέμαχος δ᾽ ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
Ὅπλων ἅπτεσθαι. τοὶ δ᾽ ὀτρύνοντος ἄκουσαν,
Ἱστὸν δ᾽ εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
Στῆσαν ἀείραντες· κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν,
Ἕλκον δ᾽ ἱστία λευκὰ ἐϋστρέπτοισι βοεῦσιν.
Ἔπρησεν δ᾽ ἄνεμος μέσον ἱστίον· ἀμφὶ δὲ κῦμα
Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ᾽ ἴαχε νηὸς ἰούσης·
Ἡ δ᾽ ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
Δησάμενοι δ᾽ ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
Στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο.
Λεῖβον δ᾽ ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσιν·
Ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκώπιδι κούρῃ.
Παννυχίη μέν ῥ᾽ ἥ γε καὶ ἠῶ πεῖρε κέλευθον.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Γ. ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Τηλέμαχον ἐλθόντα σὺν Ἀθηνᾷ ξενίζει Νέστωρ, καὶ διηγεῖται αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα τοῖς Ἕλλησι, καὶ τὸν ἐκ Τροίας ἀπόπλουν. πυθόμενος δὲ τὰ περὶ τοὺς μνηστῆρας, καὶ γνωρίσας τὴν Ἀθηνᾶν ἀπιοῦσαν, θυσίαν αὐτῇ ἐπιτελεῖ. λαβὼν δὲ ὁ Τηλέμαχος ἅρμα σὺν Πεισιστράτῳ Νέστορος υἱεῖ, εἰς Σπάρτην ἀπαίρει. νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης ξενίζονται παρὰ Διοκλεῖ ἐν Φηραῖς.

Γάμμ᾽, ὑπὸ Νέστωρ δέκτο, συνῶρτο δ᾽ ὃς ἦι· θεὰ δ᾽ ἔπτη.

Ἠέλιος δ᾽ ἀνόρουσε, λιπὼν περικαλλέα λίμνην,
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν᾽ ἀθανάτοισι φαείνῃ,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
Οἱ δὲ Πύλον, Νηλῆος ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,

Depoſuerunt, ut præcepit Ulyſſis carus filius.
Telemachus vero navem conſcendit, præivit autem Minerva.
Naviſque in puppe conſedit: prope autem eam
Sedebat Telemachus. ipſi vero rudentes ſolverunt.
Etiam ipſi aſcendentes, per tranſtra ſederunt:
His vero ſecundum ventum miſit cæſia Minerva,
Opportuniſſimum Zephyrum, æſtuoſum & nigrum per mare.
Telemachus autem ſocios hortatus juſſit
Prehendere arma nautica, qui hortantem audiverunt,
Malum autem abiegnum cavam intra baſem
Statuerunt elevantes: rudentibuſque colligarunt,
Traxeruntque vela alba tortilibus loris.
Inflavit autem ventus medium velum: circumque fluctus
Carinam purpureus fremebat nave eunte:
Quæ currebat per fluctus conficiens iter.
Ligantes autem arma celerem per navem nigram,
Statuerunt crateras plenos vini.
Libabantque diis immortalibus ſempiternis:
Ex omnibus autem potiſſimum Jovis glaucæ oculos filiæ,
Per totam noctem quidem illa & auroram fecit iter.

ODYSSEÆ HOMERI III. LIBRI

Argumentum.

TElemachum venientem cum Pallade hoſpitio excipit Neſtor, & enarrat illi quæ acciderint Græcis, & ex Troja navigationem. utque audivit illa de procis, & cognovit Palladem diſcedentem, ſacrificium illi facit. Sed Telemachus accepto curru cum Piſiſtrato Neſtoris filio Spartam diſcedit. Nocte ſuperveniente divertuntur apud Dioclem Pheris.

r. Neſtor hoſpitem excepit, abiitque iſte cum ejus filio: & Dea volavit.

SOl autem ortus eſt linquens pulchrum lacum,
In cælo firmo, ut immortalibus luceret,
Et mortalibus hominibus ſuper almam terram:
Atque illi in Pylum, Nelei bene ædificatum oppidum,

Ἷξον· τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον,
Ταύρους παμμέλανας Ἐνοσίχθονι κυανοχαίτῃ.
Ἐννέα δ' ἕδραι ἔσαν, πεντηκόσιοι δ' ἐν ἑκάστῃ
Εἵατο, καὶ προὔχοντο ἑκάστοθι ἐννέα ταύρους.
Ἔνθ' οἳ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεῷ δ' ἐπὶ μηρία καῖον,
Οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο, ἰδ' ἱστία νηὸς ἐΐσης
Στεῖλαν ἀείραντες, τὴν δ' ὥρμισαν· ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.
Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν'· ἦρχε δ' Ἀθήνη.
Τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', οὐ μέν σε χρὴ ἔτ' αἰδοῦς οὐδ' ἠβαιόν·
Τοὔνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλως ὄφρα πύθηαι
Πατρὸς, ὅπου κύθε γαῖα, καὶ ὅντινα πότμον ἐπέσπεν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἰθὺς κίε Νέστορος ἱπποδάμοιο·
Εἴδομεν ἥν τινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθε.
Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν ὅπως νημερτέα εἴπῃ.
Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστί.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ προσπτύξομαι αὐτόν;
Οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι πυκινοῖσιν·
Αἰδὼς δ' αὖ νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῇσι νοήσεις,
Ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται. οὐ γὰρ ὀΐω
Οὔ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Ἷξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρίν τε καὶ ἕδρας.
Ἔνθ' ἄρα Νέστωρ ἧστο σὺν υἱάσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι, κρέα ὤπτων, ἄλλα δ' ἔπειρον.
Οἱ δ' ὡς οὖν ξείνους ἴδον, ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες,
Χερσίν τ' ἠσπάζοντο, καὶ ἑδριάασθαι ἄνωγον.
Πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν
Ἀμφοτέρων ἕλε χεῖρα, καὶ ἵδρυσεν παρὰ δαιτὶ
Κώεσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσι,
Πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδεϊ καὶ πατέρι ᾧ.
Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευε
Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ· δειδισκόμενος δὲ προσηύδα
Παλλάδ' Ἀθηναίην κούρην Διὸς αἰγιόχοιο·
Εὔχεο νῦν ὦ ξεῖνε Ποσειδάωνι ἄνακτι·

Pervenerunt: ipſi vero in littore maris ſacra faciebant,
Tauros nigerrimos Neptuno cœruleo cæſariem.
Novem autem conſeſſus erant, quingentique in quolibet
Sedebant, & præbebant cuique novem boves.
Hic illi viſcera ſumebant, deo autem femora incendebant,
Ipſi vero recta appellebant, atque vela navis æquabilis
Contrahebant tollentes, eamque in portum ducebant: & ipſi egrediebantur.
Egrediebatur & Telemachus: ſed præibat Minerva.
Illum prior allocuta eſt dea cæſia Minerva:
Telemache, non opus tibi jam pudore ne paululum quidem:
Ejus enim gratia & pontum pernavigaſti ut audires
De patre, ubi eum occultet terra, & quonam fato obierit.
Sed age nunc recta vade ad Neſtorem equorum domitorem:
Videamus an aliquod conſilium in præcordiis abſconditum habeat.
Ora autem ipſum ut vera dicat.
Sed falſum non dicet: perquam enim prudens eſt.
Huic Telemachus prudens reſpondit,
Mentor, quo pacto accedam, quo pacto ſalutabo ipſum?
Neque adhuc ſermonibus exercitus ſum prudentibus:
Pudor etiam juvenem virum ſeniorem interrogare.
Hunc autem rurſus alloquuta eſt dea cæſia Minerva:
Telemache, quædam ipſe in mente tua diſpicies,
Quædam vero & deus ſuggeret. non enim puto
Te diis invitis natum eſſe nutritumve.
Sic locuta præivit Pallas Minerva
Celeriter: ille vero continuo veſtigia ſecutus eſt deæ.
Veneruntque in Pyliorum virorum congregationem & conſeſſum.
Hic Neſtor ſedebat cum filiis: circumque ſocii
Convivium apparantes, carnes aſſabant, aliaſque transfigebant.
Qui ut igitur hoſpites viderunt, conglobati venerunt omnes,
Manibuſque amplectebantur, & conſidere jubebant.
Primus Neſtorides Piſiſtratus prope accedens
Utrorumque prehendit manum, & collocavit ad epulas
Pellibus in mollibus, in arenis marinis,
Juxtaque fratrem Thraſymedem & patrem ſuum.
Præbuit autem viſcerum partes, infundebatque vinum
Aureo in poculo: reverenter autem allocutus eſt
Palladem Minervam filiam Jovis a capra nutriti:
Precare nunc o hoſpes Neptunum regem:

Τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε δεῦρο μολόντες.
Αὐτὰρ ἐπὴν σπείσης τε καὶ εὔξεαι ἣ θέμις ἐστὶ,
Δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιηδέος οἴνου
Σπεῖσαι· ἐπεὶ καὶ τοῦτον ὀΐομαι ἀθανάτοισιν
Εὔχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι.
Ἀλλὰ νεώτερός ἐστιν, ὁμηλικίη δ' ἐμοὶ αὐτῷ·
Τοὔνεκά σοι προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλεισον.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἡδέος οἴνου,
Χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
Οὕνεκά οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἄλεισον·
Αὐτίκα δ' εὔχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Κλῦθι Ποσείδαον γαιήοχε, μηδὲ μεγήρῃς
Ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
Νέστορι μὲν πρώτιστα καὶ υἱάσι κῦδος ὄπαζε,
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβὴν,
Σύμπασι Πυλίοισιν, ἀγακλειτῆς ἑκατόμβης.
Δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι
Οὕνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ.
Ὣς ἄρ' ἔπειτ' ἠρᾶτο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα,
Δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.
Ὣς δ' αὔτως ἠρᾶτο Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Μοίρας δασσάμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Νῦν δὴ κάλλιόν ἐστι μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
Ξείνους, οἵτινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς.
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἦ τι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε.
Οἷά τε ληϊστῆρες ὑπεὶρ ἅλα; τοί γ' ἀλόωνται
Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Θαρσήσας. αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
Θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο,
Ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Εἴρεαι ὁππόθεν εἰμέν· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω·
Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονηΐου εἰλήλουθμεν,
Πρῆξις δ' ἥδ' ἰδίη, οὐ δήμιος, ἣν ἀγορεύσω.

Ejus enim in epulas incidiſtis huc profecti.
Cæterum poſtquam libaveris & precatus fueris ut fas eſt,
Da & huic ſtatim poculum dulcis vini
Ut libet: quoniam etiam hunc puto immortales
Invocare, omnes enim diis indigent homines.
Sed junior eſt, ætas eadem *ei* mecum:
Propterea tibi priori dabo aureum poculum.
  Sic locutus, in manibus ponit poculum dulcis vini,
Delectata eſt autem Minerva prudenti viro & juſto,
Eo quod ipſi priori præbuiſſet aureum poculum:
Statimque precata eſt multa Neptunum regem,
  Audi Neptune terram continens, neve dedigneris
Nobis precantibus perficere hæc opera.
Neſtori quidem primo & filiis gloriam præbe,
Deinde aliis da dignam gratiam,
Omnibus Pyliis, ob inclytam Hecatomben.
Da inſuper Telemachum & me re confecta redire,
Cujus gratia huc venimus celeri cum nave nigra.
  Sic deinde precabatur, & ipſamet omnia perficiebat,
Dedit vero Telemachum pulchrum poculum rotundum.
Itidemque ſupplicavit Ulyſſis carus filius.
Hi poſtquam aſſarunt carnes ſuperiores & detraxerunt,
In partes dividentes, celebrabant ſplendidum convivium.
At poſtquam potus & cibi amorem emiſerunt,
His ſermones occœpit ſenex eques Neſtor;
  Nunc certe ſatius eſt inquirere & interrogare
Hoſpites quinam ſint, poſtquam ſaturati ſunt cibo.
O hoſpites, quinam eſtis? unde navigatis humidas vias?
An ob aliquod negotium, aut temere erratis
Tanquam prædones per mare? qui errant
Animas exponentes, malum alienis ferentes.
  Huic Thelemachus prudens reſpondit
Confidens. ipſa enim intra præcordia confidentiam Minerva
Poſuit, ut ipſum de patre abſente interrogaret:
Atque ut illum decus egregium apud homines maneat.
  O Neſtor Nelide, ingens gloria Achivorum,
Interrogas unde ſimus: ego vero tibi enarrabo;
Nos ex Ithaca ſylvoſa venimus,
Negotium autem hoc privatum eſt, non publicum, quod dicam.

Πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι ἤν που ἀκούσω,
Δίου Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος· ὅν ποτέ φασιν
Σὺν σοὶ μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι,
Ἄλλους μὲν γὰρ πάντας ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
Πευθόμεθ' ἧχι ἕκαστος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ·
Κείνου δ' αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων.
Οὐ γάρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν ὁππόθ' ὄλωλεν,
Εἴθ' ὅγ' ἐπ' ἠπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
Εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γοῦναθ' ἱκάνομαι, αἴκε θέλησθα
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴπου ὄπωπας
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἀκούσας
Πλαζομένου. πέρι γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ.
Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο, μηδ' ἐλεαίρων,
Ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς·
Λίσσομαι, εἴποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
Ἢ ἔπος ἠέ τι ἔργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσε
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί,
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἔνισπε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ὦ φίλ', ἐπεί μ' ἔμνησας ὀϊζύος ἣν ἐν ἐκείνῳ
Δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἄσχετοι υἷες Ἀχαιῶν,
Ἠμὲν ὅσα ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
Πλαζόμενοι κατὰ ληΐδ' ὅπη ἄρξειεν Ἀχιλλεύς,
Ἠδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Μαρνάμεθ', ἔνθα δ' ἔπειτα κατέκταθεν ὅσσοι ἄριστοι·
Ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται Ἀρήϊος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,
Ἔνθα δὲ Πάτροκλος θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
Ἔνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱὸς ἅμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων,
Ἀντίλοχος, πέρι μὲν θείειν ταχὺς, ἠδὲ μαχητής.
Ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακά· τίς κεν ἐκεῖνα
Πάντα γε μυθήσαιτο κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων;
Οὐδ' εἰ πεντάετές γε καὶ ἑξάετες παραμίμνων
Ἐξερέοις ὅσα κεῖθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί·
Πρίν κεν ἀνιηθεὶς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκοιο.
Εἰνάετες γάρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες
Παντοίοισι δόλοισι· μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.
Ἔνθ' οὔτις ποτὲ μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην
Ἤθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Ὀδυσσεὺς

Παν-

Patris mei gloriam magnam inquiro, ſicubi audiero,
Nobilis Ulyſſis, cujus mens invicta ferendis malis: quem pridem ajunt
Una tecum pugnantem Trojanorum urbem evertiſſe.
Alios quidem omnes quotquot cum Trojanis pugnarunt,
Audivimus quo in loco unuſquiſque perierit ſæva morte:
Illius vero mortem incognitam fecit Jupiter.
Neque quiſquam poteſt clare dicere ubinam perierit,
An ille in continente domitus ſit a viris inimicis,
An in pelago inter fluctus maris.
Ejus gratia nunc ad tua genua venio, ſi velis
Illius triſtem mortem ediſſerere, ſicubi videris
Oculis tuis, aut alterius orationem audieris
Errantis. perquam enim ipſum ærumnoſum peperit mater.
Neque ullo pacto me veritus blandire, neque miſertus,
Sed plane mihi narrato utcunque contigit videre:
Oro, ſi unquam tibi pater meus eximius Ulyſſes
Sive dictum ſive factum pollicitus perfecit
Populo in Trojanorum, ubi paſſi eſtis clades Achivi,
Horum nunc mihi memor ſis, & mihi verum dicas.
Huic reſpondit deinde ſenex eques Neſtor:
O amice, quoniam me admones calamitatis quam in illo
Populo paſſi ſumus robore indomiti filii Achivorum,
Sive quæcunque cum navibus per obſcurum pontum
Errantes ad prædam qua duceret Achilles,
Sive quæcunque circa urbem magnam Priami regis
Pugnavimus, ubi deinde occiſi ſunt quotquot optimi:
Illic quidem Ajax jacet Martius, illic Achilles,
Illic & Patroclus diis artifex æquiparandus,
Illic meus dilectus filius ſimul fortis & inculpatus,
Antilochus, admodum currendo velox, atque pugnator.
Aliaque multa præterea paſſi ſumus mala. quis illa
Omnia utique enarraret inter mortales homines?
Neque ſi vel quinquennio & ſexennio hic permanens
Interrogares quæ illic paſſi ſunt mala nobiles Achivi:
Prius tædio affectus tuam ad patriam terram ires.
Novennio enim ipſis mala machinati ſumus circumvenientes
Omnimodis dolis: vix tandem finem dedit Saturnius.
Ibi nullus unquam prudentia æquari plane
Potuit, nam admodum multum vincebat nobilis Ulyſſes

Παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τεός· εἰ ἐτεόν γε
Κείνου ἔκγονός ἐσσι· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα·
Ἦτοι γὰρ μῦθοί γε ἐοικότες, οὐδέ κε φαίης
Ἄνδρα νεώτερον ὧδε ἐοικότα μυθήσασθαι.
Ἔνθ' ἦτοι ἕως μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
Οὔτε ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
Ἀλλ' ἕνα θυμὸν ἔχοντε, νόῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ
Φραζόμεθ' Ἀργείοισιν ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὺ,
Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι· θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς·
Καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μήδετο νόστον
Ἀργείοις· ἐπεὶ οὔτι νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
Πάντες ἔσαν· τῷ σφέων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον,
Μήνιος ἐξ ὀλοῆς Γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης,
Ἥτ' ἔριν Ἀτρείδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν.
Τὼ δὲ καλεσσαμένω ἀγορὴν ἐς πάντας Ἀχαιοὺς
Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἠέλιον καταδύντα,
(Οἱ δ' ἦλθον οἴνῳ βεβαρηότες υἷες Ἀχαιῶν)
Μῦθον μυθείσθην τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν.
Ἔνθ' ἦτοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιοὺς
Νόστου μιμνήσκεσθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἑήνδανε· βούλετο γάρ ῥα
Λαὸν ἐρυκακέειν, ῥέζειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας,
Ὡς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιτο.
Νήπιος, οὐδὲ τὸ ᾔδη ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν.
Οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.
Ὣς τὼ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένω ἐπέεσσιν
Ἕστασαν. οἱ δ' ἀνόρουσαν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἠχῇ θεσπεσίῃ· δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή.
Νύκτα μὲν ἀέσαμεν χαλεπὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντες
Ἀλλήλοις (ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἤρτυε πῆμα κακοῖο)
Ἠῶθεν δ' οἱ μὲν νέας ἕλκομεν εἰς ἅλα δῖαν,
Κτήματά τ' ἐντιθέμεσθα, βαθυζώνους τε γυναῖκας·
Ἡμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
Αὖθι παρ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν·
Ἡμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν. αἳ δὲ μάλ' ὦκα
Ἔπλεον· ἐστόρεσεν δὲ θεὸς μεγακήτεα πόντον.
Ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες, ἐρέξαμεν ἱρὰ θεοῖσιν,
Οἴκαδε ἱέμενοι· Ζεὺς δ' οὔπω μήδετο νόστον,

Σχέ-

Omnimodis dolis, pater tuus: ſi vere quidem
Illius filius es: admiratio me tenet aſpicientem:
Profecto enim ſermones quidem ſimiles, neque tu diceres
Virum juniorem uſque adeo ſimilia loqui.
Ibi ſane hactenus ego & nobilis Ulyſſes
Nunquam in concione diverſum dicebamus, neque in conſilio,
Sed eundem animum habentes, mente & prudenti conſilio
Conſultabamus Achivis, ut quam optime fieret.
At poſtquam Priami urbem depopulati ſumus excelſam,
Abivimuſque in navibus: deuſque diſperſit Achivos:
Et tunc ſane Jupiter triſtem in mente machinabatur reditum
Achivis: nam neque prudentes neque juſti
Omnes erant: ideoque ipſorum plures malum fatum conſecuti ſunt,
Ira ex perniciosa Cæſiæ oculos forti patre natæ,
Quæ contentionem Atridas inter ambos fecit.
Hi vocatis ad concionem omnibus Achivis
Fruſtra, ac non rite, ad ſolem occidentem,
(Illi vero venerunt vino gravati filii Achivorum)
Sermones explicabant, cujus gratia populum congregarunt.
Ibi tum Menelaus jubebat omnes Græcos
Reditus memores eſſe ſuper lata dorſa maris.
Neque Agamemnoni penitus placebat: volebat enim
Populum detinere, facereque ſacras hecatombas,
Ut Palladis vehementem iram placaret.
Stultus, neque iſtud noverat quod non perſuaſurus erat.
Non enim ſtatim deorum vertitur mens ſempiternorum.
Sic hi contumelioſis viciſſim contendentes verbis
Stabant. ipſi vero ſurrexerunt ocreati Achivi
Clamore diro: bifariam autem ipſis placebat conſilium.
Per noctem quidem dormivimus triſtia mente cogitantes
Invicem: (inſuper Jupiter parabat damnum mali)
Mane autem nos quidem naves traximus in mare vaſtum,
Reſque impoſuimus, alticinctaſque mulieres:
Pars autem populi retenti ſunt manentes
Ibi apud Atridem Agamemnonem paſtorem populorum:
Sed pars conſcendentes remigavimus: ipſæquæ *naves* perquam velociter
Navigabant: ſtravit enim deus vaſtum pontum.
In Tenedum autem venientes, fecimus ſacra diis,
Domum adſpirantes. Jupiter autem nondum curabat reditum,

Inſe-

Σχέτλιος, ὅς ῥ' ἔριν ὦρσε κακὴν ἐπιδεύτερον αὖτις.
Οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας,
Ἀμφ' Ὀδυσῆα ἄνακτα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
Αὖτις ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦρα φέροντες.
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέσιν αἵ μοι ἕποντο,
Φεῦγον, ἐπεὶ γίνωσκον ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων.
Φεῦγε δὲ Τυδέος υἱὸς Ἀρήϊος, ὦρσε δ' ἑταίρους.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετὰ νῶϊ κίε ξανθὸς Μενέλαος,
Ἐν Λέσβῳ δ' ἔκιχεν δολιχὸν πλόον ὁρμαίνοντας,
Ἢ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης,
Νήσου ἔπι Ψυρίης, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντες,
Ἢ ὑπένερθε Χίοιο, παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.
Ἠτέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ ὅγ' ἡμῖν
Δεῖξε, καὶ ἠνώγει πέλαγος μέσον εἰς Εὔβοιαν
Τέμνειν, ὄφρα τάχιστα ὑπεκκακότητα φύγοιμεν.
Ὦρτο δ' ἐπὶ λιγὺς οὖρος ἀήμεναι· αἱ δὲ μάλ' ὦκα
Ἰχθυόεντα κέλευθα διέδραμον, ἐς δὲ Γεραιστὸν
Ἐννύχιαι κατάγοντο. Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
Πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες.
Τέτρατον ἦμαρ ἔην, ὅτ' ἐν Ἄργεϊ νῆας ἐΐσας
Τυδείδεω ἕταροι Διομήδεος ἱπποδάμοιο
Ἔστασαν. αὐτὰρ ἔγω γε Πύλονδ' ἔχον· οὐδέ ποτ' ἔσβη
Οὖρος ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν ἀῆναι.
Ὣς ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπευθής· οὐδέ τι οἶδα
Κείνων οἵ τ' ἐσάωθεν Ἀχαιῶν οἵ τ' ἀπόλοντο.
Ὅσσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισι
Πεύθομαι, ἣ θέμις ἐστὶ δαήσεαι, οὐδέ σε κεύσω.
Εὖ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμώρους,
Οὓς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός·
Εὖ δὲ Φιλοκτήτην Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν·
Πάντας δ' Ἰδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἑταίρους
Οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὔτιν' ἀπηύρα·
Ἀτρεΐδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε νόσφιν ἐόντες,
Ὥς τ' ἦλθ', ὥς τ' Αἴγισθος ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνος μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέτισεν,
Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
Ἀνδρός· ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐτίσατο πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
Καὶ σὺ φίλος (μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε)

Infeſtus, qui contentionem concitavit malam ſecundo iterum.
Hi quidem digreſſi aſcenderunt naves remis utrinque actas,
Qui circa Ulyſſem erant regem cordatum varii conſilii,
Rurſus Atridæ Agamemnoni gratificantes.
Sed ego cum navibus congregatis, quæ me ſequebantur,
Fugi, quoniam cognoſcebam quod jam mala meditabatur deus.
Fugit & Tydei filius bellicoſus, excitavitque ſocios.
Sero autem jam ad nos veniebat flavus Menelaus,
In Lesbo autem invenit *nos* longam navigationem animo agitantes,
An ſupra Chium iremus aſperam,
Ad inſulam Pſyriam, ipſam a ſiniſtris habentes,
An ſub Chio, ad ventoſum Mimantem.
Rogabamus autem deum oſtenderet ſignum: ſed ille nobis
Oſtendit, & juſſit pelagus medium in Eubœam
Sulcare, ut quam celerrime infortunium effugeremus.
Cœpit autem ſtridulus ventus ſpirare: ipſæ autem *naves* admodum velociter
Piſcoſas vias percurrerunt, & ad Gereſtum
Nocturnæ deductæ ſunt. Neptuno autem taurorum
Multa femora poſuimus, pelagus magnum menſi.
Quartus dies erat quando in Argis naves æquales
Tydidæ ſocii Diomedis bellicoſi
Conſtitere. ſed ego in Pylum tendebam: nec unquam extinctus eſt
Ventus poſtquam primum deus miſit flare.
Sic veni dilecte fili ut qui nihil audivi: nec ſcio
Qui illorum ſervati ſint Achivorum quique perierint.
Quæcunque autem in domibus ſedens noſtris
Audio, quatenus fas eſt, doceberis neque te celabo.
Bene quidem Myrmidonas dicunt iviſſe lanceatos,
Quos duxit Achillis magnanimi præclarus filius:
Bene etiam Philoctetem Pœantis illuſtrem filium:
Omneſque Idomeneus in Cretam duxit ſocios,
Qui fugerunt ex bello, pontus quoque ei nullum abſtulit:
Atridem autem & ipſi auditis procul qui eſtis,
Utque venit, utque Ægiſthus molitus eſt triſte exitium.
Sed ille quidem graviter luit,
Quam bonum & filium interempti relictum eſſe
Viri: quoniam & ille ultus eſt parricidam,
Ægiſthum doloſum, qui ejus patrem inclytum interfecerat.
Et tu amice (perquam enim te video bonumque magnumque)

For-

Ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Καὶ λίην κεῖνος μὲν ἐτίσατο, καί οἱ Ἀχαιοὶ
Οἴσουσι κλέος εὐρὺ, καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδήν.
Αἲ γὰρ ἐμοὶ τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν παραθεῖεν
Τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς.
Οἵ τέ μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.
Ἀλλ' οὔ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον
Πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμοί· νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ὦ φίλ', ἐπειδὴ ταῦτά μ' ἀνέμνησας καὶ ἔειπες,
Φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἵνεκα πολλοὺς
Ἐν μεγάροις ἀέκητι σέθεν κακὰ μηχανάασθαι·
Εἰπέ μοι ἠὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι, ἤ σέ γε λαοὶ
Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ.
Τίς δ' οἶδ' εἴ κέ ποτέ σφι βίας ἀποτίσεται ἐλθὼν
Ἢ ὅγε μοῦνος ἐὼν, ἢ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί;
Εἰ γάρ σ' ὣς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ὡς τότ' Ὀδυσσῆος περικήδετο κυδαλίμοιο
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί·
Οὐ γάρ πω ἴδον ὧδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας
Ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη·
Εἴ σ' οὕτως γ' ἐθέλοι φιλέειν, κήδοιτό τε θυμῷ,
Τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ὦ γέρον, οὔπω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι ὀΐω.
Λίην γὰρ μέγα εἶπες· ἄγη μ' ἔχει· οὐκ ἂν ἔμοιγε
Ἐλπομένῳ τὰ γένοιτ', οὐδ' εἰ θεοὶ ὣς ἐθέλοιεν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαώσαι.
Βουλοίμην δ' ἂν ἔγωγε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι,
Ἢ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ὡς Ἀγαμέμνων
Ὤλεθ' ὑπ' Αἰγίσθοιο δόλῳ καὶ ἧς ἀλόχοιο.
Ἀλλ' ἤτοι θάνατον μὲν ὁμοίϊον οὐδὲ θεοί περ
Καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν, ὁππότε κεν δὴ
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.

Τὸν

Fortis ſis, ut aliquis tibi & poſterorum bene dicat.
  Hunc rurſus Telemachus prudens contra allocutus eſt:
O Neſtor Nelide, magna gloria Achivorum,
Et jure ille quidem ultus eſt, & ei Achivi
Ferent gloriam amplam, & poſteris præconium.
Utinam enim mihi tantam dii vim dediſſent
Ad ulciſcendos procos ob injuriam moleſtam,
Qui me contumelia afficientes perniciofa machinantur.
Sed neutiquam mihi hujuſmodi deſtinarunt dii felicitatem
Patrique meo & mihi: nunc autem opus eſt pati tamen.
  Hunc autem excepit ſenex eques Neſtor:
O amice, quandoquidem de his me admones & loquutus es,
Ferunt procos tuam matrem propter multos
Domi te invito mala machinari:
Dic mihi an lubens vinceris, an te cives
Odio habent publice, ſequentes dei vaticinium.
Quis ſcit an aliquando eorum violentiam ulciſcatur veniens
Sive ille ſolus exiſtens, ſive univerſi Achivi?
Si enim te ſic vellet amare cæſia Minerva,
Quemadmodum Ulyſſem quondam ſupra modum curabat glorioſum
Populo in Trojanorum, ubi paſſi ſumus mala Achivi:
Non enim unquam vidi uſque adeo deos manifeſte amantes,
Quemadmodum illi manifeſte aſtitit Pallas Minerva:
Si te adeo vellet amare, curareque ex animo,
Tum quilibet illorum utique obliviſceretur nuptiarum.
  Hunc rurſus Telemachus prudens contra allocutus eſt:
O ſenex, nunquam hunc ſermonem perfectum iri exiſtimo.
Nimis enim magna dixiſti: ſtupor me tenet: neque mihi
Speranti ea contingerent, neque ſi dii ſic vellent.
  Hunc rurſus allocuta eſt dea cæſia Minerva:
Telemache, quale tibi dictum effugit ſeptum dentium?
Facile deus, ſi quidem velit, vel ex longinquo virum ſervarit.
Mallem vero ego etiam mala multa paſſus,
Domum redire & reditus diem videre,
Quam reverſus perire incola, veluti Agamemnon
Periit Ægiſthi dolo & ſuæ uxoris.
Verum enimvero mortem omnibus moleſtam neque dii ipſi
Etiam ab amato viro poſſunt arcere, quandocunque tandem
Fatum pernicioſum corripuerit aſperæ mortis.

Hunc

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγοίμεθα, κηδόμενοί περ.
Κείνῳ δ' οὐκ ἔτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλά οἱ ἤδη
Φράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.
Νῦν δ' ἐθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
Νέστορ', ἐπεὶ περίοιδε δίκας ἠδὲ φρόνιν ἄλλων.
Τρὶς γάρ δή μίν φασιν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν·
Ὥς τέ μοι ἀθανάτοις ἰνδάλλεται εἰσοράασθαι.
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, σὺ δ' ἀληθὲς ἔνισπε,
Πῶς ἔθαν' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων;
Ποῦ Μενέλαος ἔην; τίνα δ' αὐτῷ μήσατ' ὄλεθρον
Αἴγισθος δολόμητις; ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω.
Ἦ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιϊκοῦ, ἀλλά πη ἄλλη
Πλάζετ' ἐπ' ἀνθρώπους, ὁ δὲ θαρσήσας κατέπεφνε;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
Ἤτοι μὲν τόδε κ' αὐτὸς ὀΐεαι ὥς κεν ἐτύχθη·
Εἰ ζώοντ' Αἴγισθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν
Ἀτρείδης Τροίηθεν ἰὼν ξανθὸς Μενέλαος,
Τῷ κέ οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
Ἀλλ' ἄρα τόν γε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν
Κείμενον ἐν πεδίῳ ἑκὰς Ἄργεος· οὐδέ κέ τίς μιν
Κλαῦσεν Ἀχαιϊάδων. μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον·
Ἡμεῖς μὲν γὰρ κεῖθι πολέας τελέοντες ἀέθλους
Ἥμεθ'· ὁ δ' εὔκηλος μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο
Πόλλ' Ἀγαμεμνονέην ἄλοχον θέλγεσκ' ἐπέεσσιν,
Ἡ δ' ἤτοι τοπρὶν μὲν ἀναίνετο ἔργον ἀεικὲς
Δῖα Κλυταιμνήστρη (φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσι·
Πὰρ γὰρ ἔην καὶ ἀοιδὸς ἀνὴρ ᾧ πόλλ' ἐπέτελλεν
Ἀτρείδης Τροίηνδε κιὼν, εἴρυσθαι ἄκοιτιν)
Ἀλλ' ὅτε δή μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,
Δὴ τότε τὸν μὲν ἀοιδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην,
Κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι·
Τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὅνδε δόμονδε.
Πολλὰ δὲ μηρί' ἔκηε θεῶν ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς.
Πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε, χρυσόν τε,
Ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ὃ οὔποτε ἔλπετο θυμῷ.
Ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν Τροίηθεν ἰόντες
Ἀτρείδης καὶ ἐγὼ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν·

Ἀλλ'

Hunc rurſus Telemachus prudens contra allocutus eſt:
Mentor, ne amplius hæc dicamus, ſoliciti quamvis.
Illi vero non amplius reditus verus, ſed ei jam
Deſtinarunt immortales mortem & fatum nigrum,
Nunc vero volo dictum aliud quærere & interrogare
Neſtorem: quoniam plus jura novit & prudentiam aliis.
Ter enim ipſum dicunt regnaſſe ſecula virorum:
Itaque mihi immortalibus æquiparatur aſpectu.
O Neſtor Nelide, tu vero verum dic,
Quomodo mortuus eſt Atrides late imperans Agamemnon?
Ubi Menelaus erat? quam vero illi machinatus eſt mortem
Ægiſthus doloſus? quandoquidem occidit ſe multo fortiorem.
An non in Argo erat Achaico, an aliquo alio loco
Errabat apud homines, illeque ſumpto animo interfecit?
Huic reſpondit deinde ſenex eques Neſtor:
Profecto ego tibi fili vera omnia dicam.
Equidem hoc ipſe quoque ſuſpicaris quemadmodum accidit:
Si viventem Ægiſthum in ædibus inveniſſet
Atrides a Troja profectus flavus Menelaus,
Sane ei neque mortuo fuſilem terram infudiſſent,
Sed certe caneſque & aves comediſſent
Jacentem in campo procul ab Argis: neque ulla ipſum
Deploraſſet Achivarum. admodum enim magnum admiſit facinus:
Nos etenim illic multa obeuntes certamina
Sedebamus: ille vero deſidioſus in receſſu Argi equos paſcentis
Crebro Agamemnoniam uxorem demulcebat verbis,
Et illa quidem primo abnuebat facinus indignum
Nobilis Clytæmneſtra (mente enim utebatur bona:
Nam aderat Muſicus vir, cui plurimum mandarat
Atrides ad Trojam proficiſcens, ſervaret uxorem)
Sed cum jam ipſum fatum deorum irretivit ut periret,
Tum vero ipſum Muſicum ductum ad inſulam deſertam,
Dereliquit avibus lacerandum & rapiendum,
Ipſamque volens volentem duxit domum ſuam.
Multos autem armos adolebat deorum ſuper ſacra altaria.
Multa ſimulacra ſuſpendit, & textilia, & aurum,
Quod perfeciſſet magnum opus, quod nunquam ſperaſſet animo.
Nos quidem ſimul navigabamus a Troja profecti
Atrides & ego, amice affecti invicem:

Sed

Ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθηνῶν,
Ἔνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων
Οἷς ἀγανοῖσι βέλεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε,
Πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα,
Φρόντιν Ὀνητορίδην, ὃς ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
Νῆα κυβερνῆσαι, ὁπότε σπέρχοιεν ἄελλαι.
Ὣς ὃ μὲν ἔνθα κατέχετ', ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
Ὄφρ' ἕταρον θάπτοι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος ἰὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
Ἷξε θέων, τότε δὴ στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' ἀϋτμένα χεῦε,
Κύματά τε τροφόεντα, πελώρια, ἶσα ὄρεσσιν.
Ἔνθα διατμήξας, τὰς μὲν Κρήτῃ ἐπέλασσεν,
Ἧχι Κύδωνες ἔναιον, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
Ἔστι δέ τις λισσὴ αἰπεῖά τε εἰς ἅλα πέτρη
Ἐσχατιῇ Γόρτυνος, ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ,
Ἔνθα νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαιὸν ῥίον ὠθεῖ
Ἐς Φαιστόν· μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀποέργει.
Αἳ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἦλθον, σπουδῇ δ' ἤλυξαν ὄλεθρον
Ἄνδρες, ἀτὰρ νῆάς γε ποτὶ σπιλάδεσσιν ἔαξαν
Κύματ'. ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπρωρείους
Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων,
Ἠλᾶτο ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
Τόφρα δὲ ταῦτ' Αἴγισθος ἐμήσατο οἴκοθι λυγρά,
Κτείνας Ἀτρείδην· δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ.
Ἑπτάετες δ' ἤνασσε πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Τῷ δέ οἱ ὀγδοάτῳ κακὸν ἤλυθε δῖος Ὀρέστης
Ἂψ ἀπ' Ἀθηνάων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονῆα
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
Ἤτοι ὃ τὸν κτείνας δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν
Μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἰγίσθοιο.
Αὐτῆμαρ δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὅσα οἱ νέες ἄχθος ἄειραν.
Καὶ σύ, φίλος, μὴ δηθὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησο,
Κτήματά τε προλιπὼν, ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισι
Οὕτω ὑπερφιάλους, μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι
Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς.

Ἀλλ'

Sed cum ad Sunium ſacrum pervenimus promontorium Athenarum,
Illic gubernatorem Menelai Phœbus Apollo
Suis mitibus telis ſuperveniens occidit,
Clavum in manibus currentis navis habentem,
Phrontem Onetoridem, qui vincebat genera hominum
In gubernando navem, quoties ingruebant procellæ.
Sic ille quidem illic detentus, feſtinans licet itinere,
Ut ſocium ſepeliret & inferias inferret.
Sed & ille ubi profectus in obſcurum pontum
In navibus cavis, ad Malearum montem excelſum
Pervenit currens, tum certe inviſum iter late tonans Jupiter
Deſtinavit, ſtridulorumque ventorum flatum immiſit,
Fluctuſque tumidos, ingentes, æquales montibus.
Illic ſeparatus, partem quidem Cretæ admovit,
Ubi Cydones habitant, Jardani circa fluenta.
Eſt autem quædam plana excelſaque in mari petra
In finibus Gortynis, in obſcuro ponto,
Huc Auſter ingentem fluctum ad ſiniſtrum promontorium pellebat
In Phæſtum: parvulus autem ſcopulus ingentem fluctum dividit.
Hæ quidem huc venerunt, vix autem effugerunt mortem
Viri: at naves ſane ad ſaxa fregerunt
Fluctus. at quinque naves cæruleis proris
Ægypto admovit ferens ventuſque & aqua.
Sic ille quidem illic plurimum victum & aurum congregans,
Errabat cum navibus apud alterius linguæ homines.
Interea vero iſta Ægiſthus molitus eſt domi triſtia,
Occiſo Atrida: domitus quoque eſt populus ſub illo.
Septennio vero imperavit divitibus Mycenis,
Sed ei ipſi octavo in perniciem venit nobilis Oreſtes
Rurſus ab Athenis, occiditque parricidam
Ægiſthum doloſum, qui illi patrem inclytum interfecerat.
Atque illo occiſo dedit cœnam ſepulchralem Argivis
Matriſque inviſæ & imbellis Ægiſthi.
Eodem vero die ſupervenit voce bonus Menelaus,
Plurima bona ducens, quanta illi naves pondere ſuſtinebant.
Et tu amice ne diutius a domo longe erres,
Bona relinquens, viroſque in tuis ædibus
Tam inſolentes, ne tibi omnia comedant
Bona dividentes, tu vero vanum iter feceris.

Ἀλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα
Ἐλθεῖν. κεῖνος γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλουθεν
Ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν οὐκ ἔλποιτό γε θυμῷ
Ἐλθέμεν, ὅν τινα πρῶτον ἀποσφήλωσιν ἄελλαι
Ἐς πέλαγος μέγα τοῖον, ὅθεν τέ περ οὐδ' οἰωνοὶ
Αὐτόετες οἰχνεῦσιν, ἐπεὶ μέγα τε δεινόν τε.
Ἀλλ' ἴθι νῦν σὺν νηΐ τε σῇ καὶ σοῖς ἑτάροισιν.
Εἰ δ' ἐθέλεις πεζὸς, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
Πὰρ δέ τοι υἷες ἐμοὶ, οἵ τοι πομπῆες ἔσονται
Ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος.
Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν ἵνα νημερτὲς ἐνίσπῃ.
Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν·
Ὣς ἔφατ'. ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε·
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὦ γέρον, ἤτοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας·
Ἀλλ' ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράασθε δὲ οἶνον,
Ὄφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
Σπείσαντες, κοίτοιο μεδώμεθα· τοῖο γὰρ ὥρη.
Ἤδη γὰρ φάος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον· οὐδὲ ἔοικε
Δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.
Ἦ ῥα Διὸς θυγάτηρ, τοὶ δ' ἔκλυον αὐδησάσης.
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι,
Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλειβον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Δὴ τότ' Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδὴς
Ἄμφω ἱέσθην κοίλην ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθαπτόμενος ἐπέεσσι,
Ζεὺς τό γ' ἀλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὡς ὑμεῖς παρ' ἐμεῖο θοὴν ἐπὶ νῆα κίοιτε,
Ὥστέ τευ ἢ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος ἠὲ πενιχροῦ,
Ὧι οὔτε χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
Οὔτ' αὐτῷ μαλακῶς, οὔτε ξείνοισιν ἐνεύδειν.
Αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεα καλά,
Οὔ θην δὴ τοῦδ' ἀνδρὸς Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς
Νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν καταλέξεται, ὄφρ' ἂν ἔγωγε
Ζώω, ἔπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,
Ξείνους ξεινίζειν, ὅς τίς κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται.

Sed ad Menelaum quidem ego adhortor & jubeo te
Proficiſci. ille enim nuper aliunde venit
Ex eis hominibus, unde non ſperaret in animo
Redire, quemcunque primum abegerint procellæ
In pelagus tam magnum, unde utique nec aves
Intra annum venire poſſunt, quoniam ingens horrendumque.
Sed ito nunc cum nave tua & tuis ſociis.
Si vero velis terreſtri itinere, aderit tibi curruſque & equi,
Aderunt tibi etiam filii mei, qui tibi comites erunt
Ad Lacedæmonem divinam, ubi flavus Menelaus.
Precare autem eum ipſum ut vera dicat.
Mendacium autem non dicet: valde enim prudens eſt.
Sic ait. ſol autem occubuit & tenebræ advenerunt:
Cum his vero locuta eſt & dea cæſia Minerva:
O ſenex profecto hæc ex officio dixiſti:
Sed agite ſecate & linguas, & miſcete vinum,
Ut Neptuno & aliis immortalibus
Ubi libaverimus, lectum curemus: ejus enim hora adeſt.
Jam enim lumen ivit ſub tenebras: neque decet
Diu deorum in epulis ſedere, ſed abire.
Dixit ſane Jovis filia, illique audiverunt admonentem.
Ipſis autem præcones aquam manibus infuderunt,
Juveneſque crateres coronarunt potu:
Et diviſerunt omnibus libantes poculis.
Linguas autem in ignem conjecerunt ſurgenteſque iterum libarunt.
At poſtquam libarunt, biberuntque quantum deſiderabat animus,
Tum Minerva & Telemachus deo ſimilis
Ambo cupiebant cavam ad navem redire.
Neſtor autem adhuc detinuit inceſſens verbis:
Jupiter hoc prohibeat & immortales dii alii,
Ut vos a me celerem ad navem eatis,
Tanquam ab aliquo vel prorſus pannoſo vel pauperculo,
Cui neque lænæ neque pallia tincta plurima in domo,
Quibus nec ipſe molliter nec hoſpites poſſint indormire.
At mihi adſunt lænæ & pallia picta multa,
Nunquam certe hujus viri Ulyſſis carus filius
Navis in tabulatis cubaverit, donec ego
Vixero, donec liberi in regia linquentur,
Qui hoſpites ſuſcipiant, quicunque domum meam venerit.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ ἔοικε
Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω·
Ἀλλ' οὗτος μὲν νῦν σοι ἅμ' ἕψεται, ὄφρα κεν εὕδῃ
Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
Εἶμ', ἵνα θαρσύνω θ' ἑτάρους, εἴπω τε ἕκαστα.
Οἶος γὰρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὔχομαι εἶναι,
Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητι νεώτεροι ἄνδρες ἕπονται
Πάντες ὁμηλικίη μεγαθύμου Τηλεμάχοιο·
Ἔνθά κε λεξαίμην κοίλῃ παρὰ νηῒ μελαίνῃ
Νῦν· ἀτὰρ ἠῶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους
Εἶμ', ἔνθα χρεῖός μοι ὀφέλλεται, οὔτι νέον γε
Οὐδ' ὀλίγον· σὺ δὲ τοῦτον (ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα)
Πέμψον σὺν δίφρῳ τε ϗ υἱεῖ· δὸς δέ οἱ ἵππους
Οἵ τοι ἐλαφρότατοι θείειν, ϗ κάρτος ἄριστοι.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Φήνῃ εἰδομένη. θάμβος δ' ἕλε πάντας ἰδόντας·
Θαύμαζεν δ' ὁ γεραιὸς ὅπως ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
Τηλεμάχου δ' ἕλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Ὦ φίλος, οὔ σε ἔολπα κακὸν ϗ ἄναλκιν ἔσεσθαι,
Εἰ δή τοι νέῳ ὧδε θεοὶ πομπῆες ἕπονται.
Οὐ μὲν γάρ τις ὅδ' ἄλλος ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
Ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη Τριτογένεια,
Ἥ τοι ϗ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
Ἀλλὰ ἄνασσ' ἵληθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλὸν,
Αὐτῷ ϗ παίδεσσι ϗ αἰδοίῃ παρακοίτι·
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
Ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ.
Τήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασι περιχεύας.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευε γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Υἱάσι ϗ γαμβροῖσιν ἑὰ πρὸς δώματα καλά.
Ἀλλ' ὅτε δώμαθ' ἵκοντο ἀγακλυτὰ τοῖο ἄνακτος,
Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασσεν
Οἴνου ἡδυπότοιο, τὸν ἑνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ
Ὤϊξε ταμίη, ϗ ἀπὸ κρήδεμνον ἔλυσε.
Τοῦ ὁ γέρων κρητῆρα κεράσσατο· πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
Εὔχετ' ἀποσπένδων, κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο.

Hunc rurſus alloquuta eſt dea cæſia Minerva:
Bene ſane hæc dixiſti ſenex amice: te vero decet
Telemacho perſuadere, quoniam longe melius ſic:
Sed hic quidem nunc te ſequatur, ut dormiat
Domi tuæ: ego autem ad navem nigram
Vado, ut confirmem ſocios, præcipiamque ſingula.
Solus enim inter illos ſeniorem me profiteor eſſe,
Alii vero ob amicitiam juniores viri ſequuntur
Omnes pari ætate cum magnanimo Telemacho:
Illic cubaverim cava in navi nigra
Nunc: ſed mane ad Cauconas magnanimos
Ibo, ubi debitum mihi reſtat neque novum
Neque exiguum. tu vero hunc (poſtquam tuam venit in domum)
Mitte cum curru & filio: daque illi equos
Qui tibi leviſſimi currendo, & robore fortiſſimi.
Sic certe loquuta abiit cæſia oculos Minerva,
Aquilæ ſimilis. ſtupor autem cepit omnes videntes:
Admiratus etiam eſt ſenex ut vidit oculis.
Telemachique prehendit manum, verbumque dixit, & compellavit:
O amice, haud te ſpero ignavum & imbellem fore,
Siquidem te juvenem ſic dii comites ſequuntur.
Non enim quiſquam hic eſt alius cæleſtes domos habitantium,
Sed Jovis filia prædatrix Pallas,
Quæ tibi & patrem bonum inter Argivos honorabat.
Quare regina propitia ſis, daque mihi gloriam eximiam,
Mihi ipſi & filiis & venerandæ uxori,
Tibi autem ſacrificabo bovem anniculam, lata fronte,
Indomitam, quam nullus ſub jugum duxit vir.
Hanc tibi ego ſacrificabo, auro cornibus circumfuſo.
Sic ait vovens, hunc autem audivit Pallas Minerva.
Illis autem præibat ſenex eques Neſtor,
Filiis & generis ſuam ad domum pulchram.
Sed poſtquam ad domum venerunt inclytam regis,
Ordine ſedebant per ſediliaque thronoſque.
His vero ſenex venientibus craterem miſcuit
Vini dulcis, quod undecimo anno
Aperuit proma, & operculum relevit.
Hujus ſenex craterem miſcuit: plurima vero Palladi
Vota fecit libans, filiæ Jovis ægidem habentis.

Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος,
Τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
Τηλέμαχον φίλον υἱὸν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
Πὰρ δ' ἄρ' ἐϋμμελίην Πεισίστρατον ὄρχαμον ἀνδρῶν,
Ὅς οἱ ἔτ' ἠΐθεος παίδων ἦν ἐν μεγάροισιν.
Αὐτὸς δ' αὖτε καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
Τῷ δ' ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Ἐκ δ' ἐλθὼν, κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν,
Οἵ οἱ ἔσαν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων,
Λευκοὶ, ἀποστίλβοντες ἀλείφατος· οἷς ἔπι μὲν πρὶν
Νηλεὺς ἵζεσκεν, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶς ἀϊδόσδε βεβήκει.
Νέστωρ αὖ τότ' ἔφιζε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
Σκῆπτρον ἔχων. περὶ δ' υἷες ἀολλέες ἠγερέθοντο,
Ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε, Στρατίος τε,
Περσεύς τ', Ἄρητός τε, καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης·
Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἕκτος Πεισίστρατος ἤλυθεν ἥρως·
Πὰρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον εἷσαν ἄγοντες.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Καρπαλίμως μοι τέκνα φίλα κρηήνατ' ἐέλδωρ,
Ὄφρ' ἤτοι πρώτιστα θεῶν ἱλάσσομ' Ἀθήνην,
Ἥ μοι ἐναργὴς ἦλθε θεοῦ ἐς δαῖτα θάλειαν.
Ἀλλ' ἄγ' ὁ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν ἴτω, ὄφρα τάχιστα
Ἔλθῃσιν, ἐλάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
Εἷς δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν
Πάντας ἰὼν ἑτάρους ἀγέτω, λιπέτω δὲ δύ' οἴους·
Εἷς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεα δεῦρο κελέσθω
Ἐλθεῖν, ὄφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ.
Οἱ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀολλέες, εἴπατε δ' εἴσω
Δμωῇσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα πένεσθαι,
Ἕδρας τε ξύλα τ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδωρ,
Ὣς ἔφατ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίπνυον· ἦλθε μὲν ἄρ βοῦς
Ἐκ πεδίου, ἦλθον δὲ θοῆς παρὰ νηὸς ἐΐσης
Τηλεμάχου ἕταροι μεγαλήτορος· ἦλθε δὲ χαλκεὺς,
Ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα, πείρατα τέχνης,

Ἀκ-

At poſtquam libarunt, biberuntque quantum voluit animus,
Hi quidem dormitantes abierunt domum quiſque,
Illic vero dormire ſivit ſenex eques Neſtor
Telemachum carum filium Ulyſſis divini,
Perforatis in lectis, ſub porticu ſonora:
Juxta eum vero bellicoſum Piſiſtratum ducem virorum,
Qui ei adhuc adoleſcens inter filios erat in regia:
Ipſe vero turſus dormivit in ſeceſſu domus excelſæ,
Huic vero conjux hera lectum præparavit & cubile.
Quando autem aere genita apparuit roſea digitos aurora,
Surrexit ſane ex lecto ſenex eques Neſtor.
Egreſſuſque ſedit ſuper politos lapides,
Qui illi erant ante fores excelſas,
Albi reſplendentes unguento: quibus quidem antea
Neleus ſedebat, diis artifex æquiparandus:
At ille quidem jam fato domitus ad inferos deſcenderat.
Neſtor poſtea tum inſidebat ſenex, cuſtos Achivorum,
Sceptrum habens. circumque filii frequentes congregabantur,
E thalamis egreſſi, Echephronque, Statiuſque,
Perſeuſque, Aretuſque, & deo par Thraſymedes:
His vero continuo ſextus Piſiſtratus acceſſit heros:
Juxta autem Telemachum deo ſimilem collocarunt ducentes,
Illis vero loqui cœpit ſenex eques Neſtor:
E veſtigio mihi filii cari perficite voluntatem,
Ut quam primum inter deos placem Minervam,
Quæ mihi manifeſta venit dei ad convivium celebre.
Sed alius quidem rus ad bovem eat, ut celerrime
Veniat, adducat autem boum bubulcus vir:
Unus autem ad Telemachi magnanimi navem nigram
Omnes profectus ſocios adducat, & relinquat duos ſolos:
Unus rurſum aurificem Laerceum huc jubeat
Venire, ut bovis aurum cornibus circumfundat.
Vos vero alii manete hic ſimul omnes, diciteque intus
Ancillis per domum celebre convivium apparent,
Sediliaque lignaque undique & limpidam ferant aquam.
Sic ait. illi autem omnes adminiſtrabant: venit & bos
Ex agro, venerunt etiam celeri a nave æquata
Telemachi ſocii magnanimi: venitque faber,
Arma in manibus tenens fabrilia, ſummam artis,

Ἄκμονά τε, σφῦράν τ', εὐποίητόν τε πυράγρην,
Οἷσίν τε χρυσὸν εἰργάζετο· ἦλθε δ' Ἀθήνη
Ἱρῶν ἀντιόωσα. γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
Χρυσὸν ἔδωχ'· ὁ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περίχευεν
Ἀσκήσας, ἵν' ἄγαλμα θεὰ κεχάροιτο ἰδοῦσα·
Βοῦν δ' ἀγέτην κεράων Στράτιος καὶ δῖος Ἐχέφρων·
Χέρνιβα δέ σφ' Ἄρητος ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι
Ἤλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων· ἑτέρῃ δ' ἔχεν οὐλὰς
Ἐν κανέῳ. πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
Ὀξὺν ἔχων ἐν χειρὶ παρίστατο, βοῦν ἐπικόψων.
Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε· γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
Χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο· πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
Εὔχετ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὐτίκα Νέστορος υἱὸς ὑπέρθυμος Θρασυμήδης
Ἤλασεν ἄγχι στάς· πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας
Αὐχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος. αἱ δ' ὀλόλυξαν
Θυγατέρες τε νυοί τε, καὶ αἰδοίη παράκοιτις
Νέστορος Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
Ἔχον· ἀτὰρ σφάξεν Πεισίστρατος ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἷμα ῥύη, λίπε δ' ὀστέα θυμός,
Αἶψ' ἄρα μιν διέχευαν· ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
Πάντα κατὰ μοῖραν, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν,
Καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε. νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτων δ', ἀκροπόρους ὀβελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
Νέστορος ὁπλοτάτη θυγάτηρ Νηληϊάδαο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
Ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος·
Πὰρ δ' ἄρα Νέστορ' ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο ποιμένι λαῶν.
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα, καὶ ἐρύσαντο,
Δαίνυνθ' ἑζόμενοι· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄροντο
Οἶνον ἐνοινοχοεῦντες ἐνὶ χρυσέοις δεπάεσσιν.

Incudemque, malleumque, benefactamque forcipem,
Quibus ſcilicet aurum faciebat. venit quoque Minerva
Sacris adfutura. ſenex autem eques Neſtor
Aurum dedit: ille vero deinde bovis cornibus circumfudit
Aptans, ut ornatum dea gauderet videns:
Bovem autem ducebant cornibus Stratius & nobilis Echephron:
Sed aquam ipſis Aretus in florido lebete
Venit ex thalamo ferens: altera vero geſtabat molas
In caniſtro. ſecurim autem bellicoſus Thraſymedes
Acutam tenens in manu aſtabat, bovem cæſurus.
Perſeus autem ſanguinis vas tenebat: ſenex autem eques Neſtor
Aquamque molaſque præcepit: multaque Minervæ
Vovebat incipiens, capitis pilos in ignem injiciens.
Cæterum poſtquam precati ſunt, & molas porrexerunt,
Statim Neſtoris filius magnanimus Thraſymedes
Impulit prope ſtans: ſecuris autem abſcidit nervos
Cervicales, ſolvitque bovis robur. clamore autem ingenti precabantur
Filiæque nuruſque, & pudica uxor
Neſtoris Eurydice, maxima natu Clymeni filiarum.
Hi quidem dein attollentes a terra ſpatioſa
Tenebant: at mactavit Piſiſtratus princeps virorum.
Ex illa poſtquam niger ſanguis fluxit, reliquitque oſſa animus,
Celeriter ipſam diviſerunt: ſtatimque oſſa exciderunt
Omnia de more, & pinguedine cooperuerunt,
Duplicia facientes. ſuper ea vero cruda poſuerunt,
Torrebat autem ſuper ligna ſenex, inſuperque nigrum vinum
Libabat. juvenes vero juxta eum tenebant verua quinquefida manibus.
Sed poſtquam armi combuſti ſunt, & viſcera comederunt,
Minutatim diſſecuerunt cætera, & verubus transfixerunt,
Aſſaruntque, acuta verua in manibus tenentes.
Interea vero Telemachum lavit pulchra Polycaſte,
Neſtoris minima natu filia Nelidæ.
At poſtquam lavit, & unxit pingui oleo,
Ipſumque induſio pulchro amixit atque tunica,
E lavacro exiit corpore immortalibus ſimilis:
Ad Neſtorem autem profectus aſſedit paſtori populorum.
Hi vero poſtquam aſſarunt carnes exteriores, & detraxerunt,
Epulabantur ſedentes: deinde viri præſtantes ſurgebant
Vinum infundentes in aureis poculis.

At

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Παῖδες ἐμοὶ, ἄγε Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους
Ζεύξαθ' ὑφ' ἅρματ' ἄγοντες, ἵνα πρήσσῃσιν ὁδοῖο.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·
Καρπαλίμως δ' ἔζευξαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους.
Ἐν δὲ γυνὴ ταμίη σῖτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,
Ὄψα τε οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες.
Ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βήσατο δίφρον.
Πὰρ δ' ἄρα Νεστορίδης Πεισίστρατος ὄρχαμος ἀνδρῶν
Ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσί·
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον.
Οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες·
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα
Υἱέος Ὀρτιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ἵππους τ' ἐζεύγνυντ', ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
Ἷξον δ' ἐς πεδίον πυρηφόρον· ἔνθα δ' ἔπειτα
Ἦνον ὁδόν. τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκέες ἵπποι.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Δ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Παρὰ Μενελάῳ ξενισθεὶς σὺν Πεισιστράτῳ Τηλέμαχος, ἀπαγγέλλει τὰ κατὰ τὴν Ἰθάκην ὑπὸ τῶν μνηστήρων πραττόμενα. ἔπειτα ἐξηγεῖται αὐτῷ ὁ Μενέλαος περὶ τοῦ νόστου τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῆς Πρωτέως μαντείας, δι' ἧς ἔγνω τὸν Ἀγαμέμνονος θάνατον, καὶ ὡς Ὀδυσσεὺς παρὰ Καλυψοῖ εἴη. βουλὴ δὲ γίνεται τῶν μνηστήρων περὶ τοῦ τὸν Τηλέμαχον ἀνελεῖν. παραμυθεῖται δὲ ἡ Ἀθηνᾶ δι' ὀνείρου τὴν Πηνελόπην, ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς ἀποδημίᾳ δυσχεραίνουσαν, διὰ εἰδώλου, ὁμοιωθεῖσα Ἰφθίμῃ τῇ τῆς Πηνελόπης ἀδελφῇ.

Δέλ-

At ubi potus & cibi amorem emiſerunt,
Inter illos ſermonem cœpit ſenex eques Neſtor:
Filii mei, agite Telemacho pulchros crines habentes equos
Jungite ſub currum ducentes, ut conficiat iter.
Sic ait. hi vero illum ſtatim audierunt atque paruerunt:
Celeriterque junxerunt ſub currum veloces equos.
Mulier vero proma panem & vinum impoſuit,
Obſoniaque qualia edunt Jovis alumni reges.
Telemachus autem perpulchrum conſcendit currum:
Juxta eum vero Neſtorides Piſiſtratus princeps juventutis
In currumque conſcendit, & habenas cepit manu:
Verberavitque ut impellerentur: illi vero non inviti volabant
In campum, reliqueruntque Pyli arduam urbem.
Illi vero tota die quatiebant jugum utrinque tenentes:
Occiditque ſol, obumbratæque ſunt omnes viæ.
Ad Pheras autem venerunt, Dioclis ad domum
Filli Ortilochi, quem Alpheus genuit filium.
Ibi per noctem quieverunt: ille vero illis hoſpitalia appoſuit.
Quando vero aere nata apparuit roſea digitos aurora,
Equoſque junxerunt, curruſque variegatos conſcenderunt:
Extra limen agitarunt & porticum ſonoram:
Flagellavit autem ut irent: Illi vero non inviti volabant.
Venerunt autem in campum frugiferum: hicque deinde
Perficiebant iter: uſque adeo extulerant veloces equi.
Occiditque ſol, inumbratæque ſunt omnes viæ.

ODYSSEÆ HOMERI IV. LIBRI

Argumentum.

APud Menelaum hoſpitio exceptus cum Piſiſtrato Telemachus, nunciat ea quæ in Ithaca a procis fiebant. Deinde narrat ipſi Menelaus de reditu Græcorum, & Protei vaticinio, per quod cognovit Agamemnonis mortem, quodque Ulyſſes apud Calypſo eſſet. Sed proci conſultant de Telemacho occidendo. Conſolatur autem Pallas per ſomnium Penelopen, filii profectionem graviter ferentem, per Simulacrum, ſimilis facta Iphthimæ Penelopes ſorori.

Δέλτα, μάθ' ἀμφὶ πατρὸς παρ' Ἀτρείδα λοχώμενος υἱός.

Οἱ δ' ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν·
Πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
Τὸν δ' εὗρον δαινῦντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν,
Υἱέος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος, ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥηξήνορος υἱεῖ πέμπεν·
(Ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Δωσέμεναι· τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον.
Τὴν ἄρ' ὅγ' ἔνθ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι πέμπε νέεσθαι
Μυρμιδόνων προτὶ ἄστυ περικλυτὸν, οἷσιν ἄνασσεν.)
Υἱέϊ δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἤγετο κούρην,
Ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης
Ἐκ δούλης· Ἑλένῃ δὲ θεοὶ γόνον οὐκ ἔτ' ἔφαινον,
Ἐπειδὴ τοπρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινὴν
Ἑρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσῆς Ἀφροδίτης.
Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα
Γείτονες ἠδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο,
Τερπόμενοι. μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς,
Φορμίζων· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσον.
Τὼ δ' αὖτ' ἐν προθύροισι δόμων αὐτώ τε καὶ ἵππω,
Τηλέμαχος θ' ἥρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
Στῆσαν· ὁ δὲ προμολὼν ἴδετο κρείων Ἐτεωνεὺς,
Ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο·
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα ποιμένι λαῶν·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ξείνω δή τινε τώδε, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Ἄνδρε δύω, γενεῇ δὲ Διὸς μεγάλοιο ἔικτον·
Ἀλλ' εἴπ' εἰ σφῶϊν καταλύσομεν ὠκέας ἵππους,
Ἤ ἄλλον πέμπωμεν ἱκανέμεν ὅς κε φιλήσῃ.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Οὐ μὲν νήπιος ἦσθα Βοηθοΐδη Ἐτεωνεῦ
Τοπρὶν, ἀτὰρ μὲν νῦν γε πάϊς ὣς νήπια βάζεις.
Ἦ μὲν δὴ νῶϊ ξεινήϊα πολλὰ φαγόντε
Ἄλλων ἀνθρώπων δεῦρ' ἱκόμεθ', αἴ κέ ποθι Ζεὺς
Ἐξοπίσω περ παύσῃ ὀϊζύος. ἀλλὰ λύ' ἵππους
Ξείνων, ἐς δ' αὐτοὺς προτέρω ἄγε θοινηθῆναι.

Ὣς

Δ. Diſcit de patre ab Atrida inſidiis circumdatus filius.

AT illi venerunt in cavam Spartam amplam:
Ad domum autem diverterunt Menelai glorioſi.
Hunc invenerunt celebrantem nuptias multis civibus,
Filii atque filiæ inculpatæ, ſua in domo.
Hanc quidem Achillis agminum perruptoris filio mittebat:
(In Troja enim primum ſpoponderat atque annuerat
Daturum: illis vero dii nuptias efficiebant.
Eam ipſe illuc cum equis & curribus mittebat ire
Myrmidonum ad urbem inclytam, quibus imperabat.)
Filio autem ex Sparta Alectoris dedit filiam,
Qui ei in ſenectute natus erat fortis Megapenthes
E ſerva, Helenæ enim dii prolem non amplius oſtendebant,
Ex quo ſemel genuerat filiam amabilem
Hermionem, quæ ſpeciem habebat aureæ Veneris.
Sic hi quidem epulabantur per ſublimem magnam domum
Vicini & cives Menelaï glorioſi,
Oblectantes ſe. inter eos autem cantabat divinus Muſicus,
Citharam pulſans: duoque ſaltatores inter eos
Cantum auſpicantes ſaltabant in medio.
Cæterum in veſtibulo ædium ipſique & equi,
Telemachus heros & Neſtoris inclytus filius
Stabant: ipſe vero procurrens vidit potens Eteoneus,
Strenuus armiger Menelai glorioſi,
Ivitque annuncians per domos paſtori populorum:
Prope autem ſtans verba velocia dixit:
Hoſpites quidam iſti, Jovis alumne Menelae,
Viri duo, proli vero Jovis magni ſimiles ſunt:
Sed dic an ipſis ſolvere debeamus veloces equos,
An ad alium mittamus ire, qui eos amice excipiat.
Sed hunc admodum indignabundus allocutus eſt flavus Menelaus:
Non quidem ſtultus eras Boethide Eteoneu
Antea, at nunc quidem puer veluti puerilia loqueris.
Nos certe hoſpitalia multa poſtquam edimus
Aliorum virorum huc venimus, ſicubi Jupiter
In poſterum ſaltem liberaret ab ærumna. ſed ſolve equos
Hoſpitum, ipſoſque in conſpectum adduc ad epulandum.

Ὣς φάθ'. ὁ δ' ἐκ μεγάροιο διέσσυτο, κέκλετο δ' ἄλλους
Ὀτρηροὺς θεράποντας ἅμ' ἑσπέσθαι ἑοῖ αὐτῷ.
Οἱ δ' ἵππους μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας·
Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἱππείῃσι κάπῃσι,
Πὰρ δ' ἔβαλον ζειὰς, ἀνὰ δὲ κρῖ λευκὸν ἔμιξαν·
Ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
Αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον. οἱ δὲ ἰδόντες
Θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος.
Ὥστε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν ἠὲ σελήνης
Δῶμα καθ' ὑψερεφὲς Μενελάου κυδαλίμοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
Ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλον ἠδὲ χιτῶνας,
Ἔς ῥα θρόνους ἕζοντο παρ' Ἀτρείδην Μενέλαον.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·
Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
Παντοίων· παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.
Τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος;
Σίτου θ' ἅπτεσθον, καὶ χαίρετον· αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνου πασσαμένω, εἰρησόμεθ' οἵτινές ἐστον
Ἀνδρῶν. οὐ γὰρ σφῶν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων,
Ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστὲ διοτρεφέων βασιλήων,
Σκηπτούχων· ἐπεὶ οὔ κε κακοὶ τοιούσδε τέκοιεν.
Ὣς φάτο· καί σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν,
Ὄπτ' ἐν χερσὶν ἑλὼν, τά ῥά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱὸν,
Ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι,
Φράζεο Νεστορίδη τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Χαλκοῦ τε στεροπὴν καὶ δώματα ἠχήεντα,
Χρυσοῦ τ', ἠλέκτρου τε, καὶ ἀργύρου, ἠδ' ἐλέφαντος.
Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή.
Ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.

Τοῦ

Sic ait. ille vero ex ædibus prorupit, vocabatque cæteros
Strenuos famulos una, ut ſequerentur ſe ipſum.
Hi vero equos quidem ſolverunt ſub jugo ſudantes:
Et hos quidem alligarunt ad equina præſepia,
Apponebant autem avenas, & hordeum album admiſcuerunt:
Currus vero poſuerunt ad parietem collucentem,
Sed ipſos duxerunt in auguſtam domum; qui contemplantes
Admirabantur per domum Jovis alumni regis.
Inſtar enim ſolis ſplendor erat atque lunæ
Domum per excelſam Menelai glorioſi.
At poſtquam ſaturati ſunt videndo oculis,
Ad labra deſcendentes perpolita lavabant.
Hos poſtquam igitur ancillæ laverunt, & unxerunt oleo,
Circumque veſtes villoſas poſuerunt ipſis atque tunicas,
In ſellas collocarunt prope Atridem Menelaum.
Aquam autem ancilla in gutturnio fudit ferens
Pulchro, aureo, ſuper argenteo lebete,
Ad lavandum: juxtaque politam explicuit menſam.
Cibum vero veneranda proma appoſuit ferens,
Fercula multa imponens, largiens de præſentibus:
Structor autem carnium lances propoſuit tollens
Diverſarum: ipſiſque appoſuit aurea pocula.
Hos etiam data dextra alloquutus eſt flavus Menelaus:
Cibum ſimul attingite, & gaudete: cæterum deinde
Cibo ſaturati, interrogabimus quinam ſitis
Hominum. non enim veſtrorum utique genus periit parentum,
Sed virorum genus eſtis Jovis alumnorum regum,
Sceptriferorum: ſiquidem haud ignavi tales genuerunt.
Sic ait: & ipſis terga bovis pinguia appoſuit
Aſſata in manibus capiens, quæ ei munera appoſuerant ipſi.
Hi vero ad edulia parata appoſita manus porrexerunt.
Cæterum poſtquam potus & cibi amorem emiſerunt,
Tum Telemachus alloquutus eſt Neſtoris filium,
Prope admovens caput, ut ne audirent alii:
Conſidera Neſtoride meo gratiſſime animo,
Æriſque ſplendorem & domum ſonoram,
Aurique electrique, & argenti, atque eboris.
Jovis nimirum talis eſt Olympii intus aula,
Quanta hæc infinita multa: admiratio me occupat inſpicientem.

Hunc

Τοῦ δ᾽ ἀγορεύοντος ξυνίετο ξανθὸς Μενέλαος,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τέκνα φίλ᾽, ἤτοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἄν τις ἐρίζοι·
(Ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ᾽ ἔασιν)
Ἀνδρῶν δ᾽ ἤ κέν τίς μοι ἐρίσσεται, ἠὲ καὶ οὐκὶ,
Κτήμασιν. ἦ γὰρ πολλὰ παθὼν καὶ πόλλ᾽ ἐπαληθεὶς
Ἠγαγόμην ἐν νηυσὶ, καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον
Κύπρον, Φοινίκην τε, καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθεὶς,
Αἰθίοπάς θ᾽ ἱκόμην, καὶ Σιδονίους, καὶ Ἐρεμβοὺς,
Καὶ Λιβύην, ἵνα τ᾽ ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι.
Τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν·
Ἔνθα μὲν οὔτε ἄναξ ἐπιδευὴς, οὔτέ τι ποιμὴν,
Τυροῦ καὶ κρειῶν, οὐδὲ γλυκεροῖο γάλακτος·
Ἀλλ᾽ αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα θῆσθαι.
Ἕως ἐγὼ περὶ κεῖνα πολὺν βίοτον συναγείρων
Ἠλώμην, τείως μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἔπεφνε,
Λάθρῃ, ἀνωϊστὶ, δόλῳ οὐλομένης ἀλόχοιο·
Ὣς οὔτοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.
Καὶ πατέρων τάδε μέλλετ᾽ ἀκουέμεν, οἵτινες ὔμμιν
Εἰσίν· ἐπεὶ μάλα πόλλ᾽ ἔπαθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον,
Εὖ μάλα ναιετάοντα, κεχανδότα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Ὧν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
Ναίειν, οἱ δ᾽ ἄνδρες σόοι ἔμμεναι οἳ τότ᾽ ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
Ἀλλ᾽ ἔμπης πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν,
Ἄλλοτε μέν τε γόῳ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ᾽ αὖτε
Παύομαι. αἰψηρὸς δὲ κόρος κρυεροῖο γόοιο.
Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
Ὡς ἑνὸς ὅστέ μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν
Μνωομένῳ. ἐπεὶ οὔτις Ἀχαιῶν τόσσ᾽ ἐμόγησεν
Ὅσσ᾽ Ὀδυσεὺς ἐμόγησε καὶ ἤρατο· τῷ δ᾽ ἄρ᾽ ἔμελλεν
Αὐτῷ κήδε᾽ ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ᾽ ἄχος αἰὲν ἄλαστον
Κείνου, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται. οὐδέ τι ἴδμεν
Ζώει ὅγ᾽ ἢ τέθνηκεν· ὀδύρονταί νύ που αὐτὸν
Λαέρτης θ᾽ ὁ γέρων καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια,
Τηλέμαχός θ᾽, ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ᾽ ἐνὶ οἴκῳ.
Ὣς φάτο· τῷ δ᾽ ἄρα πατρὸς ὑφ᾽ ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Δάκρυ δ᾽ ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε πατρὸς ἀκούσας,

Hunc autem loquentem intellexit flavus Menelaus,
Et ipſos compellans verba volatilia dixit:
Filii cari, equidem cum Jove mortalium nemo contenderit:
(Immortalia enim ejus habitacula & facultates ſunt)
Hominum vero ſive aliquis mecum contendat, ſive non,
Facultatibus; certe multa paſſus & multum errans
Vectus in navibus, & octavo *demum* anno veni
In Cyprum Phœnicemque: & Ægyptios oberrans,
Æthiopeſque adii, & Sidonios, & Erembos,
Et Lybiam, ubi agni protinus cornuti ſunt.
Ter enim pariunt oves per annum perfectum:
Ibi enim neque herus indigens eſt, neque paſtor,
Caſei & carnium, neque dulcis lactis:
Sed ſemper præbent durantes in totum annum lac mulgendum.
Interea dum ego circa illa multum victum congregans
Errabam, interea mihi fratrem alius interfecit
Clam, ex improviſo, dolo pernicioſæ uxoris.
Sic minime lætus iſtis facultatibus impero.
Et ex patribus iſta eratis audituri, qui quidem vobis
Sunt, quandoquidem valde multa paſſus ſum, & perdidi domum
Perquam bene habitatam, capientem multa & pretioſa,
Quorum debebam vel tertiam habens in domo partem
Habitare, illi vero viri ſalvi eſſe, qui tum perierunt
Troja in lata, longe ab Argis equos paſcentibus.
Sed tamen omnes quidem lugens & deflens,
Crebro domi deſidens noſtræ,
Interdum quidem luctu mentem oblector, interdum rurſus
Quieſco. brevis enim ſatietas moleſti luctus.
Horum omnium non tantum lugeo, tametſi mœſtus,
Ut unius gratia, qui mihi ſomnum inviſum facit & cibum
Recordanti. quoniam nullus Græcorum tanta laboravit,
Quanta Ulyſſes laboravit & ſuſtulit: ob hæc futurum erat
Ut ipſi dolores evenirent, mihi vero triſtitia ſemper inceſſabilis
Ejus *cauſa*, quoniam diu longe abeſt. neque ſcimus
Vivatne ille an mortuus ſit: deflent utique illum
Laerteſque ſenex & prudens Penelope,
Telemachuſque, quem reliquit recens natum in domo.
Sic ait. huic autem ob patrem deſiderium excitavit luctus.
Lachrymas vero a palpebris humi fudit patrem audiens,

Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχὼν
Ἀμφοτέρῃσι χερσί. νόησε δέ μιν Μενέλαος.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἠέ μιν αὐτὸν πατρὸς ἐάσειε μνησθῆναι,
Ἦ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἕκαστά τε μυθήσαιτο.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑψορόφοιο
Ἤλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκυῖα·
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' Ἀδρήστη κλισίην εὔτυκτον ἔθηκεν·
Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἐρίοιο·
Φυλὼ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τόν οἱ ἔδωκε
Ἀλκάνδρη Πολύβοιο δάμαρ, ὃς ἔναι' ἐνὶ Θήβῃς
Αἰγυπτίῃς, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἔνι κτήματα κεῖται.
Ὃς Μενελάῳ δῶκε δύ' ἀργυρέας ἀσαμίνθους,
Δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα·
Χωρὶς δ' αὖθ' Ἑλένῃ ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα,
Χρυσῆν τ' ἠλακάτην, τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὄπασσεν,
Ἀργύρεον, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράαντο·
Τόν ῥά οἱ ἀμφίπολος Φυλὼ παρέθηκε φέρουσα,
Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Ἠλακάτη τετάνυστο ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα.
Ἕζετο δ' ἐν κλισμῷ, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν·
Αὐτίκα δ' ἥγ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἕκαστα,
Ἴδμεν δὴ Μενέλαε Διοτρεφὲς οἵ τινες οἵδε
Ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω, κέλεται δέ με θυμός.
Οὐ γάρ πώ τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι
Οὔτ' ἄνδρ', οὔτε γυναῖκα, (σέβας μ' ἔχει εἰσορόωσαν)
Ὡς ὅδ' Ὀδυσσῆος μεγαλήτορος υἷι ἔοικε
Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
Κεῖνος ἀνὴρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἵνεκ' Ἀχαιοὶ
Ἤλθεθ' ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Οὕτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω, γύναι, ὡς σὺ ἐΐσκεις·
Κείνου γὰρ τοιοίδε πόδες, τοιαίδε τε χεῖρες,
Ὀφθαλμῶν τε βολαὶ, κεφαλή τ', ἐφύπερθέ τε χαῖται.
Καὶ νῦν ἤτοι ἐγὼ μεμνημένος ἀμφ' Ὀδυσῆϊ,
Μυθεόμην ὅσα κεῖνος ὀϊζύσας ἐμόγησεν
Ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβε,

Veſtem purpuream oculis obtendens
Utraque manu: agnovit autem Menelaus ipſum.
Deliberavitque deinde in mente & in animo,
An ipſum patris ſineret meminiſſe,
An prior interrogaret, ſingulaque diceret.
Interim dum ille iſta deliberabat in mente & in animo,
Helena ex thalamo odorifero excelſo
Egreſſa eſt, Dianæ aureum arcum habenti ſimilis:
Huic ſtatim Adraſta ſellam benefactam appoſuit:
Alcippe vero tapetem ferebat mollis lanæ:
Phyloque argenteum calathum ferebat, quem illi dedit
Alcandra Polybi uxor, qui habitabat in Thebis
Ægyptiacis, ubi plurima in ædibus bona jacent.
Qui Menelao dedit duo argentea labra,
Geminoſque tripodas, & decem auri talenta:
Privatim vero rurſus Helenæ uxor dedit pulchra dona,
Aureamque colum, calathumque ſubrotatum præbuit,
Argenteum, auro vero labia immixta erant:
Hunc itaque ei ancilla Phylo appoſuit ferens,
Filo pulchre elaborato repletum: cæterum ſuper eum
Colus extenſa erat violaceam lanam habens.
Sedit autem in ſella, ſcabellumque ſub pedibus erat:
Continuo autem illa verbis maritum interrogabat ſingula.

Scimus utique Menelae Jovis alumne quinam hi
Hominum glorientur veniſſe noſtram domum?
Mentiar, an verum dicam, jubet me animus.
Nullum enim unquam puto ſimilem adeo vidiſſe
Neque virum, neque mulierem, (admiratio me tenet aſpicientem)
Ut iſte Ulyſſis magnanimi filio ſimilis
Telemacho, quem reliquit recens natum domi ſuæ
Ille vir, quando mei impudentis gratia Achivi
Veniſtis ad Trojam, bellum ingens agitantes.

Hanc viciſſim reſpondens allocutus eſt flavus Menelaus:
Sic nunc ego quoque cogito uxor ut tu putas.
Illius enim ejuſmodi pedes, ejuſmodique manus,
Oculorumque jactus, caputque, & ſuperne comæ.
Et nunc ſane ego recordatus de Ulyſſe,
Loquebar quantas ille ærumnas patiens toleravit
Pro me: at hic amaras a palpebris lacrymas ſtillavit,

Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχών.
Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα,
Ἀτρείδη Μενέλαε Διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Κείνου μέν τοι ὅδ' υἱὸς ἐτήτυμον, ὡς ἀγορεύεις·
Ἀλλὰ σαόφρων ἐστὶ, νεμεσσᾶται δ' ἐνὶ θυμῷ,
Ὧδ' ἐλθὼν τὸ πρῶτον, ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν
Ἄντα σέθεν, τοῦ νῶϊ θεοῦ ὡς τερπόμεθ' αὐδῇ.
Αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
Τῷ ἅμα πομπὸν ἕπεσθαι. ἐέλδετο γάρ σε ἰδέσθαι,
Ὄφρα οἱ ἤ τι ἔπος ὑποθήσεαι, ἠέ τι ἔργον.
Πολλὰ γὰρ ἄλγε' ἔχει πατρὸς πάϊς οἰχομένοιο,
Ἐν μεγάροις, ᾧ μὴ πολλοὶ ἀοσσητῆρες ἔωσιν·
Ὡς νῦν Τηλεμάχῳ· ὁ μὲν οἴχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι
Εἶσ' οἵ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἐμὸν δῶ
Ἵκεθ', ὃς εἵνεκ' ἐμεῖο πολέας ἐμόγησεν ἀέθλους·
Καί μιν ἔφην ἐλθόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων
Ἀργείων, εἰ νῶϊν ὑπεὶρ ἅλα νόστον ἔδωκε
Νηυσὶ θοῇσι γενέσθαι Ὀλύμπιος εὐρύοπα Ζεύς·
Καί κέν οἱ Ἄργεϊ νάσσα πόλιν, καὶ δώματ' ἔτευξα,
Ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ᾧ,
Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,
Αἳ περιναιετάουσιν, ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῷ·
Καί κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ'· οὐδέ κεν ἡμέας
Ἄλλο διέκρινε φιλέοντέ τε τερπομένω τε,
Πρίν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
Ἀλλὰ τὰ μέν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτὸς,
Ὃς κεῖνον δύστηνον ἀνόστιμον οἶον ἔθηκεν.
Ὣς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Κλαῖε μὲν Ἀργείη Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Κλαῖε δὲ Τηλέμαχός τε καὶ Ἀτρείδης Μενέλαος·
Οὐδ' ἄρα Νέστορος υἱὸς ἀδακρύτω ἔχεν ὄσσε.
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Τόν ῥ' Ἠοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός.
Τοῦ ὅγ' ἐπιμνησθεὶς ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν,
Ἀτρείδη, περὶ μέν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι
Νέστωρ φάσχ' ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν.

Καὶ

Veſtem purpuream oculis prætendens.
Hunc rurſus Neſtorides Piſiſtratus allocutus eſt:
Atride Menelae, Jovis alumne, dux populorum,
Equidem illius hic filius eſt vere, quemadmodum dicis:
Sed modeſtus eſt, indignumque putat in animo,
Huc veniens primum, interpellationes proferre
Coram te, cujus nos dei tanquam delectamur voce.
Cæterum me miſit ſenex eques Neſtor
Hunc ſimul comes ſequerer. cupiebat enim te videre,
Ut ei aut verbis conſulas, aut re ipſa.
Plurimos enim dolores patitur ob patrem filius abſentem,
Domi ſuæ, cui non multi auxiliatores ſunt:
Sic nunc Telemacho: hic quidem abeſt, neque ei alii
Sunt qui per populum avertant malum.
Hunc viciſſim allocutus eſt flavus Menelaus:
Papæ, certe perquam amici viri filius meam domum
Venit, qui mei gratia plurima ſubiit certamina.
Atque ipſum putabam reverſum amaturum eſſe præter cæteros
Argivos, ſi nobis ſuper mare reditum dediſſet
Navibus velocibus fieri Olympius late videns Jupiter:
Et ſane ei in Argo ſtatuiſſem urbem, & ædes ædificaſſem,
Ex Ithaca adducto cum facultatibus & filio ſuo,
Et omni populo, unam urbium evacuans,
Quæ circum habitantur, regnanturque mihi ipſi:
Et crebro hic exiſtentes conſuetudinem habuiſſemus: neque nos
Aliud ſeperaſſet amanteſque, oblectanteſque,
Donec jam mortis nigra nebula obtexiſſet.
Sed hæc fortaſſe inviſurus erat deus ipſe,
Qui illum infelicem abſque reditu ſolum reddidit.
Sic ait. his vero omnibus voluptatem excitavit luctus.
Flebat quidem Argiva Helena ex Jove nata,
Flebat etiam Telemachuſque & Atrides Menelaus:
Neque ſane Neſtoris filius abſque lacrymis habebat oculos.
Recordabatur enim in animo inculpati Antilochi,
Quem ſane Auroræ interfecit ſplendidæ inclytus filius:
Hujus ille recordatus verba volatilia dixit:
Atride, ſupra alios mortales te prudentem eſſe
Neſtor dicebat ſenex, cum faceremus mentionem tui
Suis in domibus, & nos mutuo interrogaremus.

Καὶ νῦν εἴ τί που ἔστι, πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἔγωγε
Τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος· ἀλλὰ ϗ ἠὼς
Ἔσσεται ἠριγένεια. νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδὲν
Κλαίειν ὅς κε θάνησι βροτῶν ϗ πότμον ἐπίσπῃ.
Τοῦτό νυ ϗ γέρας οἶον ὀϊζυροῖσι βροτοῖσι,
Κείρασθαί τε κόμην, βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.
Καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεὸς, οὔ τι κάκιστος
Ἀργείων· μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι. οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἤντησ', οὐδὲ ἴδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
Ἀντίλοχον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν, ἠδὲ μαχητήν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες ὅσ' ἂν πεπνυμένος ἀνὴρ
Εἴποι ϗ ῥέξειε, ϗ ὃς προγενέστερος εἴη·
(Τοίου γὰρ ϗ πατρὸς ὃ ϗ πεπνυμένα βάζεις·
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος ᾧ τε Κρονίων
Ὄλβον ἐπικλώσῃ γαμέοντί τε γεινομένῳ τε·
Ὡς νῦν Νέστορι δῶκε διαμπερὲς ἤματα πάντα,
Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν,
Υἱέας αὖ πινυτούς τε ϗ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίστους)
Ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν ἐάσομεν, ὃς πρὶν ἐτύχθη·
Δόρπου δ' ἐξαῦτις μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
Χευάντων· μῦθοι δὲ ϗ ἠῶθέν περ ἔσονται
Τηλεμάχῳ ϗ ἐμοὶ, διαειπέμεν ἀλλήλοισιν.
Ὣς ἔφατ'. Ἀσφαλίων δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
Ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα.
Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον ἔνθεν ἔπινον,
Νηπενθές τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων.
Ὃς τὸ καταβρόξειεν ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,
Οὐκ ἂν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν,
Οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναίη μήτηρ τε πατήρ τε,
Οὐδ' εἴ οἱ προπάροιθεν ἀδελφεὸν ἢ φίλον υἱὸν
Χαλκῷ δηϊόῳεν, ὁ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῷτο.
Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα
Ἐσθλὰ, τά οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παράκοιτις
Αἰγυπτίη, τῇ πλεῖστα φέρει ζείδωρος ἄρουρα
Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά.
Ἰητρὸς δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων

Ἀν-

Quare nunc ſi forte licet, pareas mihi: non enim ego
Delector flens poſt cœnam: ſed & aurora
Erit aere genita. indignor quidem nihil
Deflere *illum* qui mortuus fuerit mortalium & fatum obierit.
Hic nimirum honos eſt ſolus miſeris mortalibus,
Tondereque comam, profundereque lacrymas a genis:
Etenim meus mortuus eſt frater, neutiquam ignaviſſimus
Argivorum: debes autem tu ſcire. non enim ego
Adfui, neque vidi: ſupra autem alios ferunt fuiſſe
Antilochum, ſupra alios & currendo velocem, & bellatorem.
Hunc autem excipiens allocutus eſt flavus Menelaus:
O amice, quandoquidem talia dixiſti quæcunque prudens vir
Diceret & faceret, & qui major natu eſſet:
(Talis enim & patris es, quare etiam ſapienter loqueris.
Facilis enim cognitu proles viri cui Saturnius
Felicitatem deſtinat & uxorem ducenti & naſcenti:
Quemadmodum nunc Neſtori dedit jugiter diebus omnibus,
Ipſum quidem molliter ſeneſcere domi ſuæ,
Filios rurſus prudentes & haſta eſſe optimos)
Nos vero fletum relinquemus, qui prius incidit:
Cœnæ autem rurſus memores ſimus, manibuſque aquam
Infundant: ſermones etiam mane erunt
Telemacho & mihi, ad colloquendum invicem.
Sic ait. Aſphalio vero aquam manibus infudit,
Strenuus famulus Menelai glorioſi.
Hi vero ad edulia parata appoſita manus mittebant.
Ibi tum alia excogitavit Helena Jove prognata.
Protinus ergo in vinum miſit medicamen unde bibebant,
Luctui iræque adverſum, malorum oblivionem inducens omnium.
Qui illud biberit poſtquam crateri mixtum eſt,
Non utique tota die profuderit lacrymas per genas,
Neque ſi ei mortui fuerint materque paterque,
Neque ſi ei coram fratrem aut carum filium
Ferro trucidarent, ipſe vero oculis videret.
Talia Jovis filia habebat medicamina utilia
Bona, quæ illi Polydamna præbuerat Thonis uxor
Ægyptia, qua plurima producit fertilis terra
Medicamina, multa quidem bona mixta, multa tamen & mala.
Medicus vero unuſquiſque peritus ſupra omnes

Ἀνθρώπων· ἦ γὰρ Παιήονός εἰσι γενέθλης.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐνέηκε, κέλευσέ τε οἰνοχοῆσαι,
Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν,
Ἀτρείδη Μενέλαε Διοτρεφὲς, ἠδὲ καὶ οἵδε
Ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες, (ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῳ
Ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε διδοῖ· δύναται γὰρ ἅπαντα)
Ἤτοι νῦν δαίνυσθε καθήμενοι ἐν μεγάροισι,
Καὶ μύθοις τέρπεσθε· ἐοικότα γὰρ καταλέξω.
Πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω
Ὅσσοι Ὀδυσσῆος ταλασίφρονός εἰσιν ἄεθλοι·
Ἀλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί·
Αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας,
Σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν, οἰκῆϊ ἐοικὼς,
Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν·
Ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἤϊσκε
Δέκτῃ, ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Τῷ ἴκελος κατέδυ Τρώων πόλιν. οἱ δ' ἀβάκησαν
Πάντες· ἐγὼ δέ μιν οἴη ἀνέγνων τοῖον ἐόντα,
Καί μιν ἀνηρώτων· ὁ δὲ κερδοσύνῃ ἀλέεινεν·
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἐγὼν ἐλόευν καὶ χρῖον ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσα, καὶ ὤμοσα καρτερὸν ὅρκον,
Μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι
Πρίν γε τὸν ἐς νῆάς τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι·
Καὶ τότε δή μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
Πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναήκεϊ χαλκῷ,
Ἦλθε μετ' Ἀργείους· κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν·
Ἔνθ' ἄλλαι Τρωαὶ λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι
Ἂψ οἶκόνδ'· ἄτην δὲ μετέστενον, ἣν Ἀφροδίτη
Δῶχ', ὅτε μ' ἤγαγε κεῖσε φίλης ἄπο πατρίδος αἴης,
Παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένην, θάλαμόν τε, πόσιν τε
Οὔ τευ δευόμενον, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτε τι εἶδος.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἤδη μὲν πολέων ἐδάην βουλήν τε νόον τε
Ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
Ἀλλ' οὔπω τοιοῦτον ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Οἷον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ.

Homines: ſane enim Pæonis ſunt generis.
At poſtquam immiſit, juſſitque vinum infundere,
Denuo verbis excipiens allocuta eſt:
Atride Menelae a Jove nutrite, atque etiam hi
Virorum bonorum filii, (enimvero deus aliud ſupra aliud
Jupiter bonumque malumque dat: poteſt enim omnia)
Quare nunc convivamini ſedentes in ædibus,
Et ſermonibus delectamini: decentia enim ordine dicam.
Omnia quidem non ego enarrare queam neque nominare
Quot Ulyſſis patientis ſunt certamina:
Sed qualiter iſtud fecit & ſuſtinuit durus vir
Populo in Trojanorum, ubi paſſi eſtis ærumnas Achivi:
Seipſum plagis indecentibus domans
Pannos ſordidos circumjiciens humeris, ſervo ſimilis,
Hominum inſenſorum ingreſſus eſt urbem latam:
Aliique ſeipſum viro diſſimulans aſſimilavit
Mendico, qui neutiquam talis erat apud naves Achivorum:
Huic ſimilis ingreſſus eſt Troum urbem; qui ignorabant
Omnes: ego vero ipſum ſola agnovi talis quod eſſet,
Et ipſum interrogabam: ille vero aſtu tergiverſabatur.
Sed cum jam ipſum laviſſem & unxiſſem oleo,
Veſtibuſque induiſſem, & juraviſſem validum juramentum,
Non prius Ulyſſem apud Trojanos prodituram
Priuſquam is ad naves veloces tentoriaque veniſſet:
Tum demum mihi omnem mentem aperuit Achivorum.
Plurimos autem Trojanorum cum interfeciſſet longo ferro,
Ivit ad Argivos: deſpectum vero *Trojanis* induxit multum.
Ibi aliæ Trojanæ ſtridule ejulabant: ſed meum pectus
Gaudebat; nam jam mihi cor verſum erat ut redirem
Rurſus domum: damnum vero deflebam, quod Venus
Dederat quando me duxit hinc cara a patria terra,
Filiamque meam ſegregans, thalamumque, maritumque,
Nulli ſecundum, neque mente, neque forma.
Illam dictis excipiens allocutus eſt flavus Menelaus:
Næ *tu* quidem hæc omnia uxor pro decenti dixiſti:
Jam quidem multorum cognovi conſiliumque mentemque
Virorum Heroum, multamque peragravi terram:
Sed nondum talem ego vidi oculis,
Quale Ulyſſis patientis erat amicum cor.

Qua-

Οἷον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ,
Ἵππῳ ἐν ξεστῷ, ἵν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
Ἦλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε· κελευσέμεναι δέ σ' ἔμελλε
Δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι,
Καί τοι Δηΐφοβος θεοείκελος ἕσπετ' ἰούσῃ.
Τρὶς δὲ περίστειξας κοῖλον λόχον ἀμφαφόωσα,
Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,
Πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν.
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ Τυδείδης καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἥμενοι ἐν μέσοισιν, ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.
Νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν ὁρμηθέντε
Ἢ ἐξελθέμεναι, ἢ ἔνδοθεν αἶψ' ὑπακοῦσαι·
Ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένω περ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἷες Ἀχαιῶν·
Ἄντικλος δέ σέ γ' οἶος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
Ἤθελεν· ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζε
Νωλεμέως κρατερῇσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιούς·
Τόφρα δ' ἔχ' ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἀτρείδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Ἄλγιον· οὐ γάρ οἵ τι τάγ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Οὐδ' εἴ οἱ κραδίη γε σιδηρέη ἔνδοθεν ἦεν.
Ἀλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τρέπεθ' ἡμέας, ὄφρα κεν ἤδη
Ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες.
Ὣς ἔφατ'. Ἀργείη δ' Ἑλένη δμῳῇσι κέλευσε
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
Δέμνια δὲ στόρεσαν· ἐκ δὲ ξείνους ἄγε κῆρυξ.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο
Τηλέμαχός θ' ἥρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός·
Ἀτρείδης δὲ καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
Πὰρ δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο δῖα γυναικῶν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ,
Ποσσ' δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.

Quale etiam illud fecit & ſuſtinuit fortis vir,
Equo in polito, ubi inſidebamus omnes optimi
Argivorum, Trojanis cædem & fatum ferentes.
Veniſti deinde tu illuc: juſſiſſe autem te videbatur
Deus, qui Trojanis volebat gloriam præbere,
Et te Deiphobus deo ſimilis ſequebatur vadentem.
Ter autem circumluſtraſti cavas inſidias attrectans,
Nominatim vero Danaorum nominabas optimos,
Omnium Argivorum voce aſſimilata uxoribus.
Cæterum ego & Diomedes & nobilis Ulyſſes
Sedentes inter medios, audivimus ut vocaſti.
Nos quidem ambo prompti eramus facto impetu
Aut exire, aut protinus reſpondere intus:
Sed Ulyſſes prohibuit & continuit quantumvis cupidos.
Ibi alii quidem omnes taciti erant filii Achivorum:
Anticlus vero te ſolus excipere verbis
Volebat: ſed Ulyſſes os manibus premebat
Indeſinenter robuſtis, ſervavitque omnes Achivos:
Tamdiu autem detinuit, donec te ſeorſim abduxit Pallas Minerva.
  Hunc rurſus Telemachus prudens allocutus eſt:
Atride Menelae Jovis alumne, dux populorum,
Durum eſt: non enim ei iſta depulerunt triſtem mortem,
Neque ſi ei cor ferreum intus eſſet:
Sed agite ad cubile ducite nos, ut jam
Somno a dulci delectemur dormientes.
  Sic ait. Argiva autem Helena ancillis præcepit
Cubilia ſub porticu ponere, & ſtragula pulchra
Purpurea injicere, ſternereque ſuperne tapetas,
Veſteſque imponere criſpas ſuperne cooperiendo.
Illæ vero iverunt ex ædibus, facem in manibus habentes;
Cubiliaque ſtraverunt. hoſpites vero ducebat præco.
Hi quidem in veſtibulo domus illic dormiebant
Telemachuſque heros & Neſtoris inclytus filius:
Atrides vero dormivit in receſſu domus excelſæ,
Juxtaque Helena ſinuoſo peplo cubavit nobiliſſima mulierum.
Quando vero aere genita apparuit roſea digitos aurora,
Surrexit ex lecto prælio ſtrenuus Menelaus
Veſtes induens: acutumque gladium circumpoſuit humero,
Pedibus vero nitidis ſubligavit pulchra ſandalia.

In-

Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην,
Τηλεμάχῳ δὲ παρῖζεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
  Τίπτε δέ σε χρειὼ δεῦρ' ἤγαγε Τηλέμαχ' ἥρως,
Ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
Δήμιον, ἦ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἔνισπε.
  Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἀτρείδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Ἤλυθον εἴ τινά μοι κληηδόνα πατρὸς ἐνίσποις.
Ἐσθίεταί μοι οἶκος, ὄλωλε δὲ πίονα ἔργα·
Δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλεῖος δόμος, οἵτέ μοι αἰεὶ
Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς,
Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι αἴκ' ἐθέλῃσθα
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴπου ὄπωπας
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
Πλαζομένου. πέρι γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ.
Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
Ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
Λίσσομαι, εἴ ποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
Ἢ ἔπος ἠέ τι ἔργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσε
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοὶ,
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἔνισπε.
  Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
Ἤθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες.
Ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς,
Κνημοὺς ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
Βοσκομένη, ὁ δ' ἔπειτα ἑὴν εἰσήλυθεν εὐνὴν,
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
Ὡς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος ἐὼν οἷός ποτ' ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ,
Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστὰς,
Κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοὶ,
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεὺς,
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε·
Ταῦτα δ' ἅ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
Ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδὸν, οὐδ' ἀπατήσω·

Inſtititque ire ex thalamo deo ſimilis plane,
Telemacho autem aſſidebat, ſermonemque habuit, & compellavit:
Et quæ te neceſſitas huc egit Telemache heros,
Ad Lacedæmonem nobilem, per lata dorſa maris?
Publica, an privata? hoc mihi vere dic.
Hunc rurſus Telemachus prudens contra allocutus eſt:
Atride Menelae Jovis alumne, rex populorum,
Veni ſi quam mihi famam de patre diceres:
Comeditur mihi domus, perieruntque pinguia opera:
Hoſtiumque virorum plena eſt domus, qui mihi perpetuo
Oves frequentes mactant & flexipedes nigras boves,
Matris meæ proci violentam injuriam inferentes.
Propterea nunc ad tua genua venio, ſiquidem velis
Illius ſævam mortem indicare, ſicubi vidiſti
Oculis tuis, aut alterius ſermonibus audiviſti
Errantis. ſupra modum enim ipſum ærumnoſum peperit mater.
Neque quicquam me veritus blandiaris neque miſertus,
Sed plane mihi enarra quemadmodum incidiſti videndo.
Precor, ſi unquam tibi aliquod pater meus bonus Ulyſſes
Aut dictum aut etiam factum pollicitus effecit
Populo in Trojanorum, ubi paſſi eſtis ærumnas Achivi,
Horum nunc mihi memento, & mihi verum dic.
Hunc graviter ingemiſcens allocutus eſt flavus Menelaus:
Papæ, certe valde ſane duri viri in cubili
Voluerunt cubare imbelles ipſi cum ſint.
Ut cum in luſtro cerva fortis leonis
Hinnulos collocans recens genitos lactentes,
Colles inveſtigat & valles herboſas
Paſcens, ille vero deinde ſuum ingreditur cubile,
Et utriſque illis ingratam mortem infert:
Ita Ulyſſes illis mortem ingratam inferet.
Utinam O Jupiterque pater & Minerva & Apollo,
Talem ſe ferens qualis olim bene condita in Leſbo,
Contentione cum Philomelide luctatus eſt inſurgens,
Proſtravitque fortiter, & gaviſi ſunt omnes Achivi:
Talem ferens cum procis *utinam* congrediatur Ulyſſes.
Omnes & brevis vitæ fierent & amari matrimonii:
Iſta vero quæ me interrogas & precaris, non equidem
Alia quam *ſunt* dixero declinando, neque decipiam:

Sed

Ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἅλιος νημερτὴς,
Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω.
Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
Ἔσχον, ἐπεὶ οὔ σφιν ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας·
Οἱ δ' αἰεὶ βούλοντο θεοὶ μεμνῆσθαι ἐφετμέων.
Νῆσος ἔπειτά τις ἐστι πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,
Αἰγύπτου προπάροιθε (Φάρον δέ ἑ κικλήσκουσι)
Τόσσον ἄνευθ' ὅσσον τε πανημερίη γλαφυρὴ νηῦς
Ἤνυσεν, ᾗ λιγὺς οὖρος ἐπιπνείῃσιν ὄπισθεν·
Ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας ἐΐσας
Ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.
Ἔνθά μ' ἐείκοσιν ἤματ' ἔχον θεοί· οὐδέ ποτ' οὖροι
Πνείοντες φαίνονθ' ἁλιαέες, οἵ ῥά τε νηῶν
Πομπῆες γίνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Καί νύ κεν ἤϊα πάντα κατέφθιτο καὶ μένε' ἀνδρῶν,
Εἰ μή τίς με θεῶν ὀλοφύρατο καί μ' ἐσάωσε,
Πρωτέος ἰφθίμου θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος,
Εἰδοθέη. τῇ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρινα.
Ἥ μ' οἴῳ ἔρροντι συνήντετο νόσφιν ἑταίρων.
Αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάασκον
Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
Ἡ δ' ἐμεῦ ἄγχι στᾶσα ἔπος φάτο, φώνησέν τε,
Νήπιος εἰς ὦ ξεῖνε λίην τόσον, ἠὲ χαλίφρων,
Ἠὲ ἑκὼν μεθίεις, καὶ τέρπεαι ἄλγεα πάσχων,
Ὅς δὴ δηθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκεαι, οὐδέ τι τέκμωρ
Εὑρέμεναι δύνασαι, μινύθει δέ τοι ἦτορ ἑταίρων;
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ἐκ μέν τοι ἐρέω, ἥτις σύ πέρ ἐσσι θεάων,
Ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν κατερύκομαι, ἀλλά νυ μέλλω
Ἀθανάτους ἀλιτέσθαι οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπὲ (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν)
Ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάᾳ καὶ ἔδησε κελεύθου,
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα;
Ὣς ἐφάμην. ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Πωλεῖταί τις δεῦρο γέρων ἅλιος νημερτὴς,
Ἀθάνατος Πρωτεὺς Αἰγύπτιος, ὅστε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδμώς·
Τόνδε τ' ἐμόν φασιν πατέρ' ἔμμεναι, ἠδὲ τεκέσθαι·

Sed quæ mihi dixit ſenex marinus verax,
Horum nullum te ego celabo dictum neque occultabo.
In Ægypto me adhuc dii huc cupientem redire
Detinuerunt, quoniam ipſis non exhibueram perfecta ſacrificia:
Semper enim volunt dii nos meminiſſe præceptorum.
Cæterum inſula quædam eſt undoſo in ponto,
Ægyptum ante (Pharum autem ipſam vocant)
Tantum ſemota, quantum tota die cava navis
Confecit, cui ſtridulus ventus aſpirat a puppi:
In ea autem portus opportunus, unde naves æquales
In pontum deducunt, poſtquam hauſerunt nigram aquam.
Illic me viginti diebus detinuerunt dii: neque unquam venti ſecundi
Spirantes apparuerunt mari flantes, qui ſane navium
Ductores ſunt ſupra lata dorſa maris.
Et fortaſſis viatica omnia conſumpta fuiſſent & robur virorum,
Niſi me aliqua dearum reſpexiſſet & me ſervaſſet,
Protei potentis filia marini ſenis,
Idothea. illi enim maxime animum commovi,
Quæ mihi ſoli in ſolicitudine verſanti occurrit ſeorſim a ſociis.
Semper enim circa inſulam errantes piſcabantur
Curvis hamis: urgebat enim ventrem fames.
Hæc prope me aſtans verbum dixit, & prolocuta eſt:
Stultus es o hoſpes uſque adeo, aut fatuus,
An ſponte ceſſas, & delectaris dolores ferens,
Qui diu in inſula detineris, neque ullum finem
Invenire potes, conficitur autem tibi cor ſociorum?
Sic ait. at ego ipſam mutuis excipiens allocutus ſum:
Sane tibi dicam, quæcunque tandem ſis dearum,
Quod ego neutiquam volens detineor, ſed videor
Immortales offendiſſe qui cælum amplum habitant.
Sed tu mihi dic (dii enim omnia ſciunt)
Quiſnam me immortalium impedit & moratur iter,
Reditumque, ut in pontum deveniam piſcoſum?
Sic dicebam. illa vero ſtatim reſpondebat præſtantiſſima dearum:
Enimvero ego tibi o hoſpes perquam vere enarrabo.
Habitat quidam hic ſenex marinus verax,
Immortalis Proteus Ægyptius, qui maris
Totius profunditates novit, Neptuni ſubminiſter:
Hunc meum ajunt patrem eſſe, atque me genuiſſe:

Quem

Τόν γ' εἴπως σὺ δύναιο λοχησάμενος λελαβέσθαι,
Ὅς κέν τοι εἴπησιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα,
Καὶ δέ κέ τοι εἴπησι διοτρεφὲς, αἴκ' ἐθέλησθα,
Ὅ, ττί τοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται,
Οἰχομένοιο σέθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Αὐτὴ νῦν φράζευ σὺ λόχον θείοιο γέροντος,
Μήπως με προϊδὼν ἠὲ προδαεὶς ἀλέηται.
Ἀργαλέος γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῷ ἀνδρὶ δαμῆναι.
Ὣς ἐφάμην. ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω·
Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Τῆμος ἄρ' ἐξ ἁλὸς εἶσι γέρων ἅλιος νημερτὴς,
Πνοιῇ ὕπο Ζεφύροιο, μελαίνῃ φρικὶ καλυφθεὶς,
Ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν.
Ἀμφὶ δέ μιν Φῶκαι νέποδες καλῆς Ἁλοσύδνης
Ἀθρόαι εὕδουσιν, πολιῆς ἁλὸς ἐξαναδῦσαι,
Πικρὸν ἀποπνείουσαι ἁλὸς πολυβενθέος ὀδμήν.
Ἔνθα σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Εὐνάσω ἑξείης· σὺ δ' εὖ κρίνασθαι ἑταίρους
Τρεῖς, οἵ τοι παρὰ νηυσὶν ἐϋσσέλμοισιν ἄριστοι.
Πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα τοῖο γέροντος.
Φώκας μέν τοι πρῶτον ἀριθμήσει, καὶ ἔπεισιν·
Αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσσεται, ἠδὲ ἴδηται,
Λέξεται ἐν μέσσοισι νομεὺς ὣς πώεσι μήλων·
Τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἴδησθε,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ὔμμιν μελέτω κάρτος τε βίη τε,
Αὖθι δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.
Πάντα δὲ γινόμενος πειρήσεται ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
Ἑρπετὰ γίνονται, καὶ ὕδωρ, καὶ θεσπιδαὲς πῦρ.
Ὑμεῖς δ' ἀστεμφέως ἐχέμεν, μᾶλλόν τε πιέζειν.
Ἀλλ' ὅτε κεν δή σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσιν,
Τοῖος ἐὼν οἷόν κε κατευνηθέντα ἴδησθε,
Καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης, λῦσαί τε γέροντα
Ἥρως· εἴρεσθαι δὲ θεῶν ὅστις σε χαλέπτει,
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
Ὣς εἰποῦσ', ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἕστασαν ἐν ψαμάθοισιν,

Ἤια·

Quem ſi quo pacto tu poſſis ex inſidiis capere,
Qui tibi dicat viam & modum itineris,
Reditumque, ut per mare proficiſcaris piſcoſum,
Atque præterea tibi dicat o Jovis alumne, ſi modo velis,
Quodcunque tibi in domibus malumque bonumque accidit,
Abſente te per longam viam difficilemque.
Sic ait. at ego ipſam viciſſim allocutus ſum:
Ipſa nunc explica tu divini inſidias ſenis,
Ne quo pacto me prævidens aut præſciens effugiat.
Difficilis enim eſt deus mortali homini domari.
Sic dicebam. illa vero continuo reſpondit præſtantiſſima diva:
Enimvero ego tibi, hoſpes, perquam vere ediſſeram,
Cum ſol medium cælum conſcendit,
Tum ſcilicet e mari emergit ſenex marinus verax,
Flatu ſub Zephyri, nigra ſuperficie horreſcentis maris tectus,
Egreſſus vero dormit ſub ſpecubus cavis.
Circaque ipſum phocæ natatilibus pedibus pulchræ Haloſydnæ
Frequentes dormiunt, e cano mari egreſſæ,
Acerbum ſpirantes maris profundi odorem.
Illuc te ego ducens cum aurora illuceſcente,
Collocabo ex ordine: tu vero probe elige ſocios
Tres, qui tibi apud naves tranſtris inſtructas optimi ſunt.
Omnes autem tibi enarrabo aſtutias ipſius ſenis.
Phocas quidem primum numerabit, & obibit:
At poſtquam omnes quinquenario numeraverit, atque inſpexerit,
Cubabit in medio paſtor veluti in grege ovium:
Hunc poſtquam primum ſopitum videritis,
Tum deinde vobis curæ ſit roburque viſque,
Illic vero tenete cupientem & nitentem elabi.
Omnia autem fieri tentabit quæcunque in terra
Reptilia ſunt, & aqua, & divinitus ardens ignis.
Vos autem firmiter tenete, magiſque premite.
Sed quando te ipſe interrogaverit verbis,
Talis apparens qualem conſopitum videratis,
Tum vero deſiſte a vi, ſolveque ſenem
Heros: interroga vero deorum quiſnam te affligat,
Reditumque, ut per pontum proficiſcaris piſcoſum.
Sic locuta, ſub pontum ſubiit fluctuantem:
At ego ad naves, ubi ſtabant in arena,

Ἤϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Δόρπον θ' ὁπλισάμεσθ', ἐπί τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ,
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότε δὴ παρὰ θῖνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
Ἤϊα, πολλὰ θεοὺς γουνούμενος· αὐτὰρ ἑταίρους
Τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιστα πεποίθεα πᾶσαν ἐπ' ἰθύν·
Τόφρα δ' ἄρ' ἥγ' ὑποδῦσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
Τέσσαρα φωκάων ἐκ πόντου δέρματ' ἔνεικε·
Πάντα δ' ἔσαν νεόδαρτα. δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
Εὐνὰς δ' ἐν ψαμάθοισι διαγλάψασ' ἁλίῃσιν,
Ἧστο μένουσ'. ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἤλθομεν αὐτῆς·
Ἑξείης δ' εὔνησε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἑκάστῳ.
Κεῖθι δὴ αἰνότατος λόχος ἔπλετο· τεῖρε γὰρ αἰνῶς
Φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή·
Τίς γὰρ ἂν εἰναλίῳ παρὰ κήτεϊ κοιμηθείη;
Ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε, καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειαρ·
Ἀμβροσίην ὑπὸ ῥῖνα ἑκάστῳ θῆκε φέρουσα,
Ἡδὺ μάλα πνείουσαν· ὄλεσσε δὲ κήτεος ὀδμήν.
Πᾶσαν δ' ἠοίην μένομεν τετληότι θυμῷ·
Φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες· αἱ μὲν ἔπειτα
Ἑξῆς εὐνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἔνδιος δ' ὁ γέρων ἦλθ' ἐξ ἁλός, εὗρε δὲ φώκας
Ζατρεφέας· πάσας δ' ἄρ' ἐπῴχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν.
Ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
Ὠΐσθη δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.
Ἡμεῖς δ' αἶψ' ἰάχοντες ἐπεσσύμεθ'· ἀμφὶ δὲ χεῖρας
Βάλλομεν. οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης,
Ἀλλ' ἤτοι πρώτιστα λέων γένετ' ἠϋγένειος,
Αὐτὰρ ἔπειτα δράκων, καὶ πάρδαλις, ἠδὲ μέγας σῦς·
Γίνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ, καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
Ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀνίαζ' ὁ γέρων ὀλοφώϊα εἰδώς,
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενος προσέειπεν,
Τίς νύ τοι Ἀτρέος υἱὲ θεῶν συμφράσσατο βουλάς,
Ὄφρα μ' ἕλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χρή;
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Οἶσθα γέρον· τί με ταῦτα παρατροπέων ἐρεείνεις;

Ὡς

Ibam: plurima vero mihi cor agitabat eunti.
Cæterum poſtquam ad navem veni atque mare,
Cœnamque apparavimus, & ſupervenit divina nox,
Tum obdormivimus in littore maris.
Quando vero aere genita apparuit roſea digitos aurora,
Tunc ad littus maris latum tranſitum habentis
Ibam, plurima diis ſupplicans: ac ſocios
Tres ducebam, quibus potiſſimum confidebam ad omne inceptum:
Interea vero illa egreſſa maris latum ſinum,
Quatuor phocarum ex ponto pelles attulit:
Omnes vero erant recentes. dolum autem ſtruebat patri:
Cubilia autem in arena exſculpens marina,
Sedebat expectans. nos vero valde prope venimus eam:
Ex ordine vero collocavit, injecit autem corium unicuique.
Illic quidem moleſtiſſimæ inſidiæ erant: affligebat enim graviter
Phocarum in mari nutritarum teterrimus odor:
Quis etenim marinum apud cetum cubet?
Sed ipſa ſervavit, & excogitavit magnam utilitatem:
Ambroſiam ad nares unicuique poſuit afferens,
Dulce admodum ſpirantem: fugavitque ceti odorem.
Totum autem matutinum tempus expectavimus patienti animo:
Phocæque e mari venerunt frequentes: illæ quidem deinde
Ordine cubabant juxta littus maris.
Meridianus autem ſenex venit e mari, invenitque phocas
Obeſas: omnes vero obibat, recenſuitque numerum.
Nos autem primos recenſuit inter cetos, neque animo
Putavit dolum eſſe: deinde decubuit & ipſe.
Nos vero protinus vociferantes irruimus; manuſque
Injecimus. neque ipſe ſenex doloſæ oblitus eſt artis,
Sed primum leo factus eſt bene barbatus,
At deinde draco, & pardalis, atque ingens ſus:
Factus eſt etiam liquida aqua, & arbor excelſa.
Nos vero firmiter tenebamus patienti animo.
Sed cum jam anguſtabatur ſenex verſutias ſciens,
Tunc vero me verbis interrogans allocutus eſt:
Quis vero tibi Atrei fili deorum dedit conſilium,
Ut me caperes invitum inſidiis? cujus rei opus habes?
Sic ait: at ego ipſum excipiens allocutus ſum:
Scis ſenex: quid me iſta decipiens interrogas?

Ὡς δὴ δηθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμωρ
Εὑρέμεναι δύναμαι· μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
Ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπὲ (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν)
Ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδησε κελεύθου,
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Ἀλλὰ μάλ' ὤφελλες Διΐ τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν
Ῥέξας ἱερὰ κάλ' ἀναβαινέμεν, ὄφρα τάχιστα
Σὴν ἐς πατρίδ' ἵκοιο, πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
Πρίν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτοιο διϊπετέος ποταμοῖο
Αὖτις ὕδωρ ἔλθῃς, ῥέξῃς θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι·
Καὶ τότε τοι δώσουσιν ὁδὸν θεοί, ἣν σὺ μενοινᾷς.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Οὕνεκά μ' αὖτις ἄνωγεν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
Αἴγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω γέρον ὡς σὺ κελεύεις·
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοί,
Οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηθεν ἰόντες,
Ἠέ τις ὤλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκέϊ ἧς ἐπὶ νηός,
Ἠὲ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Ἀτρείδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τί σε χρὴ
Ἴδμεναι, οὐδὲ δαῆναι ἐμὸν νόον· οὐδέ σέ φημι
Δὴν ἄκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπὴν εὖ πάντα πύθηαι.
Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο.
Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχῃ δέ τι καὶ σὺ παρῆσθα·
Εἷς δ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.
Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμη δολιχηρέτμοισι.
Γυρῇσι μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε
Πέτρῃσι μεγάλῃσι, καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης.
Καί νύ κεν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνῃ,
Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε, καὶ μέγ' ἀάσθη.
Φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης·

Quod jam diu inſula detineor: neque ullo pacto finem
Invenire queo; conficitur autem mihi intus cor.
Sed tu ſaltem mihi dic (dii enim omnia ſciunt)
Quiſnam me mortalium impediat & avertat a via,
Reditumque, ut per pontum vadam piſcoſum.
Sic dicebam. ille vero rurſus reſpondens me allocutus eſt:
Enimvero prorſus debebas Jovique aliiſque diis
Prius litaſſe quam ſolveres, ut velociſſime
Tuam ad patriam venires, navigans per nigrum pontum.
Non enim tibi antea fatum eſt amicoſque videre, & venire
Ad domum bene ædificatam & tuam in patriam terram,
Donec Ægypti a Jove fluentis fluvii
Rurſus ad aquas redieris, feceriſque ſacras hecatombas
Immortalibus diis qui cælum amplum tenent:
Et tunc tibi dabunt viam dii, quam tu cupis.
Sic ait. cæterum mihi fractum eſt meum cor,
Eo quod me rurſus jubebat per obſcurum pontum
In Ægyptum ire, longam viam difficilemque.
Verum etiam ſic ipſum verbis excipiens allocutus ſum:
Iſta quidem ſic perficiam ſenex ut tu præcipis:
Sed age mihi hoc dic & vere ordine recenſe,
Num omnes cum navibus illæſi redierint Achivi,
Quos Neſtor & ego reliquimus a Troja profecti,
An quiſpiam periit morte inopinata ſua in nave,
Aut amicorum in manibus, poſtquam bellum adminiſtraſſet.
Sic dicebam. ille vero me rurſus excipiens allocutus eſt:
Atride, quid me iſta interrogas? Neutiquam te convenit
Scire, neque diſcere meam mentem: neque te puto
Diu abſque lacrymis fore, poſtquam bene omnia audieris.
Multi quidem illorum domiti ſunt, plurimi vero relicti.
Duces autem duo ſoli Græcorum loricatorum
In reditu perierunt: pugnæ quidem & tu interfuiſti:
Unus autem adhuc alicubi vivus detinetur lato in ponto.
Ajax quidem in navibus domitus eſt longis remis inſtructis:
Ad Gyras quidem primum Neptunus advexit
Petras ingentes, & ſervavit e mari.
Et ſane effugiſſet mortem, quantumvis inviſus Palladi,
Niſi impium dictum protuliſſet, & valde labefactus fuiſſet.
Dixit invitis diis ſe effugiturum ingentes fluctus maris:

Τοῦ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαντος.
Αὐτίκ' ἔπειτα τρίαιναν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν,
Ἤλασε Γυραίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν·
Καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μεῖνε, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ·
Τῷ ῥ' Αἴας τοπρῶτον ἐφεζόμενος μέγ' ἀάσθη,
Τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἁλμυρὸν ὕδωρ·
Σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς ἠδ' ὑπάλυξεν,
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι· σάωσε δὲ πότνια Ἥρη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
Ἵξεσθαι, τότε δή μιν ἀναρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν, μεγάλα στενάχοντα,
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιήν· ὅθι δώματα ναῖε Θυέστης
Τοπρίν, ἀτὰρ τότ' ἔναιε Θυεστιάδης Αἴγισθος.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖθεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων,
Ἂψ δὲ θεοὶ οὖρον στρέψαν, καὶ οἴκαδ' ἵκοντο.
Ἤτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδος αἴης,
Καὶ κύνει ἁπτόμενος ἣν πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
Δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἴδε γαῖαν.
Τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὸς, ὅν ῥα καθεῖσεν
Αἴγισθος δολόμητις ἄγων· ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν,
Χρυσοῦ δοιὰ τάλαντα. φύλασσε δ' ὅγ' εἰς ἐνιαυτὸν,
Μή ἑ λάθοι παριὼν, μνήσαιτο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν·
Αὐτίκα δ' Αἴγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην·
Κρινάμενος κατὰ δῆμον ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους,
Εἷσε λόχον, ἑτέρωθι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν,
Ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν, ἀεικέα μερμηρίζων.
Τὸν δ' οὐκ εἰδότ' ὄλεθρον ἀνήγαγε καὶ κατέπεφνε
Δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
Οὐδέ τις Ἀτρείδεω ἑτάρων λίπεθ' οἵ οἱ ἕποντο,
Οὐδέ τις Αἰγίσθου, ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
Κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος· οὐδέ νύ μοι κῆρ
Ἤθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾷν φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἐκορέσθην,
Δὴ τότε με προσέειπε γέρων ἅλιος νημερτής,
Μηκέτι Ἀτρέος υἱὲ πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὕτω

Hunc Neptunus magnifica audivit jactantem.
Statim deinde tridentem arripiens manu forti,
Percuſſit Gyream petram, abſciditque ipſam:
Et unum quidem illic manſit, alterum fruſtum incidit mari:
Huic ſane Ajax primum inſidens valde labefactus eſt,
Illum autem detruſit in mare ingens undoſum.
Sic ille quidem ibi periit, poſtquam bibit ſalſam aquam:
Tuus vero utcunque effugit mortem frater atque elapſus eſt
In navi concava: ſervavit enim eum veneranda Juno.
Sed quando propere erat ad Malearum montem arduum
Perventurus, tum ipſum abripiens procella
Pontum per piſcoſum tulit, valde ingemiſcentem,
Agri ad extremam oram: ubi domos habitabat Thyeſtes
Prius, at tunc habitabat Thyeſtiades Ægiſthus.
Sed cum jam & illinc apparebat reditus illabefactus,
Retro vero dii ventum verterunt, & domum venerunt.
Ille quidem lætus deſcendit in patriam terram,
Et oſculabatur attingens ſuam patriam: multæque ab ipſo
Lacrymæ calentes effundebantur, quia libenter vidit terram.
Hunc ſane a ſpecula conſpexit ſpeculator, quem conſtituerat
Ægiſthus doloſus ducens: promiſit autem mercedem
Auri duo talenta. cuſtodivit vero hic toto anno,
Ne ipſum lateret præteriens, reminiſcereturque impetuoſi roboris.
Feſtinavitque ire annunciaturus ad domos paſtori populorum:
Statim autem Ægiſthus doloſam excogitavit artem:
Electis ex plebe viginti viris eximiis,
Conſtituit inſidias, alibi autem juſſit convivium apparari,
At ipſe ivit invitans Agamemnonem paſtorem populorum,
Equis & curribus, nefanda deliberans.
Hunc inſcium mortis deduxit & trucidavit
Cœna exceptum, ut ſi quis interficiat bovem ad præſepe.
Neque quiſquam Atridæ ſociorum relictus eſt qui eum ſequebantur,
Neque quiſquam Ægiſthi: ſed trucidati ſunt in regia.
Sic ait. at mihi concuſſus eſt meus animus.
Flebamque in arenis ſedens: neque mihi cor
Volebat amplius vivere & videre lumen ſolis.
Sed poſtquam flendo volutandoque ſaturatus ſum,
Tum me allocutus eſt ſenex marinus verax.
Ne amplius Atrei fili longo tempore continenter ſic

Κλαῖ', ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δήομεν· ἀλλὰ τάχιστα
Πεῖρα ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.
Ἢ γάρ μιν ζωόν γε κιχήσεαι, ἤ κεν Ὀρέστης
Κτεῖνεν ὑποφθάμενος. σὺ δέ κεν τάφου ἀντιβολήσαις,
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Αὖτις ἐνὶ στήθεσσι, καὶ ἀχνυμένῳ περ, ἰάνθη,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα
Τούτους μὲν δὴ οἶδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε
Ὅς τις ἔτι ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
Ἠὲ θανών. ἐθέλω δὲ καὶ ἀχνύμενός περ ἀκοῦσαι.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν.
Υἱὸς Λαέρτεω Ἰθάκῃ ἔνι οἰκία ναίων.
Τὸν δ' ἴδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκη
Ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐστι διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε
Ἄργει ἐν ἱπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
Ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης
Ἀθάνατοι πέμψουσιν, (ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθυς.
Τῇ περ ῥηΐστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν,
Οὐ νιφετός, οὔτ' ἂρ χειμὼν πολύς, οὔτέ ποτ' ὄμβρος·
Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνείοντας ἀήτας
Ὠκεανὸς ἀνίησιν, ἀναψύχειν ἀνθρώπους)
Οὕνεκ' ἔχεις Ἑλένην, καί σφιν γαμβρὸς Διός ἐσσι.
Ὣς εἰπών, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἅμ' ἀντιθέοις ἑτάροισιν
Ἤϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
Δόρπον θ' ὁπλισάμεσθ', ἐπί τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ,
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐν δ' ἱστοὺς τιθέμεσθα καὶ ἱστία νηυσὶν ἐΐσης·
Ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῗσι κάθιζον,
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἂψ δ' εἰς Αἰγύπτοιο διϊπετέος ποταμοῖο
Στῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τελείσσας ἑκατόμβας.

Αὐ-

Fleas, quoniam non remedium aliquod inveniemus: ſed citiſſime
Tenta quo pacto jam tuam in patriam terram pervenias.
Aut enim ipſum vivum deprehendes, aut Oreſtes
Interfecit præveniens: tu vero ſepulturæ intereris.
  Sic ait. at mihi cor & animus generoſus
Rurſus intra pectus, etiam dolenti, lætabatur,
Et ipſum allocutus verba volatilia dixi:
Iſtos quidem jam novi: tu vero tertium virum nomina
Qui adhuc vivus detinetur in lato mari,
Aut mortuus. volo enim quamvis dolens audire.
  Sic dicebam. ille vero me rurſus excipiens allocutus eſt:
Filius Laertæ in Ithaca domos habitans.
Hunc vidi in inſula lacrymas uberes fundentem
Nymphæ in ædibus Calypſus, quæ ipſum neceſſitate
Detinet: illeque non poteſt in ſuam patriam terram pervenire,
Non enim ei adſunt naves remiges & ſocii
Qui ipſum reducant per lata dorſa maris.
Tibi vero non eſt a fato decretum divine o Menelae
In Argo equos paſcente mori & fatum obire.
Sed te in Elyſium campum & fines terræ
Immortales mittent, (ubi flavus Rhadamanthus *eſt*:
Ubi facillima vivendi ratio eſt hominibus,
Non nix, neque hyems multa, neque unquam imber:
Sed ſemper Zephyri ſuaviter ſpirantes auras
Oceanus emittit, ad refrigerandum homines)
Eo quod habes Helenam, & ipſius Jovis gener es.
  Sic locutus, ſubiit in pontum fluctuoſum.
At ego ad naves ſimul cum divinis ſociis
Ibam: multaque mihi cor deliberabat incedenti.
Cæterum poſtquam ad navem venimus atque mare,
Cœnamque apparavimus, ſupervenitque immortalis nox,
Ibi tum dormivimus in littore maris.
Quando autem aere genita apparuit roſea digitos aurora,
Naves quidem ante omnia deduximus in mare Jovis,
Maloſque impoſuimus & vela navibus æquis:
Ipſi etiam ingreſſi ſuper tranſtra ſederunt,
Ordine autem conſidentes ſpumoſum mare verberabant remis.
Rurſuſque ad Ægyptum a Jove fluens flumen
Conſtitui naves, & feci legitimas hecatombas.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
Χεῦ' Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἵν' ἄσβεστον κλέος εἴη.
Ταῦτα τελευτήσας νεόμην· ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν
Ὄφρά κεν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται·
Καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα
Τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον ἐΰξοον· αὐτὰρ ἔπειτα
Δώσω καλὸν ἄλεισον, ἵνα σπένδῃσθα θεοῖσιν
Ἀθανάτοις, ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἀτρείδη, μὴ δή με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκε.
Καὶ γάρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοί γ' ἀνεχοίμην
Ἥμενος, οὐδέ κέ μ' οἴκου ἕλοι πόθος, οὐδὲ τοκήων·
(Αἰνῶς γὰρ μύθοισιν ἔπεσσί τε σοῖσιν ἀκούων
Τέρπομαι) ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι
Ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ, σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεις.
Δῶρον δ' ὅ, ττί κέ μοι δοίης, κειμήλιον ἔστω·
Ἵππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
Ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνάσσεις
Εὐρέος, ᾧ ἔνι μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπειρον,
Πυροί τε, ζειαί τε, ἠδ' εὐρυφυὲς κρῖ λευκόν.
Ἐν δ' Ἰθάκῃ οὔτ' ἂρ δρόμοι εὐρέες, οὔτε τι λειμών.
Αἰγίβοτος, καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἱπποβότοιο.
Οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος, οὐδ' εὐλείμων,
Αἵ θ' ἁλὶ κεκλίαται· Ἰθάκη δέ τε καὶ πέρι πάντων.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Αἵματος εἰς ἀγαθοῖο φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μεταστήσω· δύναμαι γάρ.
Δώρων δ' ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
Δώσω ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστιν·
Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
Ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται·
Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο· πόρεν δέ ἑ φαίδιμος ἥρως
Σιδονίων βασιλεὺς, ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν
Κεῖσέ με νοστήσαντα· τεῒν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Δαιτυμόνες δ' ἐς δώματ' ἴσαν θείου βασιλῆος.

At poſtquam ſedavi deorum iram qui ſemper ſunt,
Aggeſſi Agamemnoni tumulum, ut inextincta gloria eſſet.
Hæc ut perfeci redii: dederuntque mihi ventum ſecundum
Dii, qui me celeriter caram in patriam miſerunt:
Sed age nunc mane in ædibus meis
Donec undecimaque duodecimaque fiat dies;
Et tunc te bene mittam, dabo autem tibi ſplendida dona,
Tres equos, & currum bene politum: ac poſtea
Dabo pulchrum poculum, ut libes diis
Immortalibus, mei memor diebus omnibus.
Hunc rurſus Telemachus prudens allocutus eſt:
Atride, ne ſane me multo tempore hic detine.
Etenim in annum ego apud te utique ſuſtinerem
Sedens, neque me domus caperet deſiderium, neque parentum:
(Vehementer enim verbis ſermonibuſque tuis audiens
Oblector) ſed jam mihi afficiuntur tædio ſocii
In Pylo divina, tu autem me ætatem hic detines.
Donum autem quodcunque mihi dabis, theſaurus ſit:
Equos tamen in Ithacam non ducam, ſed tibi ipſi
Hic relinquam in delicias; tu enim campo imperas
Lato, in quo quidem lotus frequens, in quo cyperus,
Triticum, ſpelta, atque late germinans hordeum album.
In Ithaca autem neque ſane curricula lata, neque pratum.
Eſt capripaſcua, & magis grata *mihi* quam equipaſcua.
Nulla enim inſularum eſt equis idonea, neque felix pratis,
Quæ in mari jacent: Ithaca etiam ſupra omnes.
Sic ait. riſit vero in pugna ſtrenuus Menelaus:
Manuque ipſum prehendit, verbumque dixit, & compellavit,
Sanguinis es boni, care fili, qualia loqueris:
Atqui ego tibi hæc commutabo: poſſum enim.
Donorum autem quæcunque in mea domo repoſita jacent,
Dabo quod pulcherrimum & pretioſiſſimum eſt:
Dabo tibi craterem elaboratum: argenteus autem
Eſt totus, auroque labra immixta ſunt:
Opus autem eſt Vulcani. deditque ipſum glorioſiſſimus heros
Sidoniorum rex, quando ejus domus ſuſcepit
Illuc me profectum: tibi autem volo id præbere.
Sic hi quidem hujuſcemodi inter ſeſe loquebantur.
Convivæ vero in domum ierunt divini regis.

Illi

Οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον·
Σῖτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἔνεικαν.
Ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
Μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
Δίσκοισι τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες,
Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
Ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος θεοειδὴς,
Ἀρχοὶ μνηστήρων, ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
Τοῖς δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Ἀντίνοον μύθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν,
Ἀντίνο', ἦ ῥά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν ἦε καὶ οὐκὶ,
Ὁππότε Τηλέμαχος νεῖτ' ἐκ Πύλου ἠμαθόεντος;
Νῆά μοι οἴχετ' ἄγων· ἐμὲ δὲ χρειὼ γίνετ' αὐτῆς
Ἤλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι· ἔνθά μοι ἵπποι
Δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοὶ
Ἀδμῆτες, τῶν κέν τιν' ἐλασσάμενος δαμασαίμην.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον· οὐ γὰρ ἔφαντο
Ἐς Πύλον οἴχεσθαι Νηλήϊον, ἀλλά που αὐτοῦ
Ἀγρῶν ἢ μήλοισι παρέμμεναι, ἠὲ συβώτῃ.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱὸς,
Νημερτές μοι ἔνισπε πότ' ᾤχετο, καί τινες αὐτῷ
Κοῦροι ἕποντ'· Ἰθάκης ἐξαίρετοι, ἦ ἑοὶ αὐτοῦ
Θῆτές τε δμῶές τε· δύναιτό γε καὶ τὸ τελέσσαι.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Ἤ σε βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρατο νῆα μέλαιναν,
Ἠὲ ἑκών οἱ δῶκας, ἐπεὶ προσπτύξατο μύθῳ·
Τὸν δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἀντίον ηὔδα,
Αὐτὸς ἑκών οἱ δῶκα. τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος,
Ὁππότ' ἀνὴρ τοιοῦτος ἔχων μελεδήματα θυμῷ
Αἰτίζῃ; χαλεπόν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἴη.
Κοῦροι δ' οἳ κατὰ δῆμον ἀριστεύουσι μεθ' ἡμέας,
Οἵ οἱ ἕποντ'· ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντ' ἐνόησα
Μέντορα, ἠὲ θεὸν, τῷ δ' αὐτῷ πάντα ἐῴκει.
Ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον
Χθιζὸν ὑπ' ἠοῖον, τότε δ' ἔμβη νηῒ Πύλονδε.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρός.
Τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγήνωρ.
Μνηστῆρες δ' ἄμυδις κάθισαν, καὶ παῦσαν ἀέθλων.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱὸς,

Ἀχνύ-

Illi vero adducebant oves, afferebantque forte vinum:
Panem vero ipſis uxores ornatæ vittis attulerunt.
Sic illi quidem circa cœnam in ædibus laborabant.
Proci autem ante Ulyſſis ædes
Diſcis delectabantur & jaculis torquendis,
In æquato pavimento, ubi antea inſolentiam exercebant.
Antinous vero conſederat & Eurymachus deo forma ſimilis,
Duces procorum, virtute enim erant longe optimi.
His filius Phronii Noemon prope accedens,
Antinoum verbis interrogans alloquebatur:
Antinoe, an quid ſcimus in mente noſtra, an non,
Quando Telemachus redit ex Pylo arenoſa?
Navem mihi abiit abducens: mihi vero opus eſt illa,
Elidem in ſpatioſam ut trajiciam: ubi mihi equæ
Duodecim fæminæ, ſubtuſque muli patientes operis
Indomiti, ex quibus aliquem adigens ſubjugarem.
Sic ait. at illi in animo obſtupeſcebant: non enim putabant
Ad Pylum abiiſſe Neleiam, ſed alicubi illic
Agris aut ovibus adeſſe, aut ſubulco.
Hunc rurſus Antinous allocutus eſt Eupithei filius:
Vere mihi dic quando abiit, & quinam illum
Juvenes ſequuntur: ex Ithaca electi, an ſui ipſius
Mercenariique mancipiaque. poſſet autem hoc etiam perficere.
Et mihi hoc dic vere, ut bene ſciam,
An te per vim invitum privavit nave nigra,
An lubens ei dediſti, poſtquam convenit te ſermone.
Hunc autem filius Phronii Noemon allocutus eſt:
Ipſe ſponte ei dedi. quid faceret etiam alius,
Quando vir talis habens curas in animo
Peteret? difficile ſane abnegare munus eſſet.
Juvenes autem qui in populo optimates apud nos,
Illi eum ſequuntur: ducem vero ego conſcendentem agnovi
Mentorem, aut deum, huic enim ipſi omnimodo ſimilis erat:
Sed hoc admiror: vidi hic Mentorem divinum
Heri ſub aurora, tunc autem conſcendit navem ad Pylum.
Sic locutus abiit ad domum patris.
His vero utriſque perculſus eſt animus generoſus.
Proci vero ſimul ſederunt, & quieverunt a certaminibus.
His vero Antinous interfatus eſt Eupithei filius,

Ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐίκτην.
Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη
Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἥδε. φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
Ἐκ τόσων δ' ἀέκητι νέος πάϊς οἴχεται αὔτως
Νῆα ἐρυσσάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀρίστους.
Ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι· ἀλλά οἱ αὐτῷ
Ζεὺς ὀλέσειε βίην πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεῦσαι.
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταίρους,
Ὄφρα μιν αὐτὸν ἰόντα λοχήσομαι ἠδὲ φυλάξω
Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης·
Ὡς ἂν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται εἵνεκα πατρός.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀναστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος.
Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος
Μύθων οὓς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμευον.
Κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλὰς,
Αὐλῆς ἐκτὸς ἐών· οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπείῃ·
Τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια,
Κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηστῆρες ἀγαυοί;
Ἦ εἰπέμεναι δμωῇσιν Ὀδυσσῆος θείοιο
Ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι;
Μὴ μνηστεύσαντες, μηδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες,
Ὕστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν.
Οἳ θάμ' ἀγειρόμενοι, βίοτον κατακείρετε πολλὸν,
Κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος· οὐδέ τι πατρῶν
Ὑμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε παῖδες ἐόντες
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν·
Οὔτε τινὰ ῥέξας ἐξαίσιον, οὔτε τι εἰπὼν
Ἐν δήμῳ· ἥτ' ἐστὶ δίκη θείων βασιλήων,
Ἄλλον κ' ἐχθαίρῃσι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίη.
Κεῖνος δ' οὔποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἐώργει.
Ἀλλ' ὁ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ ἀεικέα ἔργα
Φαίνεται, οὐδέ τίς ἐστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς,
Αἲ γὰρ δὴ βασίλεια τόδε πλεῖστον κακὸν εἴη·
Ἀλλὰ πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
Μνηστῆρες φράζονται, ὃ μὴ τελέσειε Κρονίων·

Dolens: furore vero multum mens obtenebrata
Implebatur, oculi vero ei igni ſplendenti ſimiles erant.
Eheu, quam ingens facinus ſuperbe patratum eſt
Telemacho profectio iſthæc: putamus tamen ei non perfectum iri.
Ex tot vero invitis ætate puer abiit impune
Nave deducta, electiſque per populum optimis.
Incipiet & ulterius malum eſſe: ſed illi ipſi
Jupiter perdat vim antequam nobis malum ferat.
Sed agite mihi date navem celerem & viginti ſocios,
Ut eum ipſum venientem inſidiis excipiam atque obſervem
In freto Ithacæque Samique aſperæ:
Ut laborioſe naviget propter patrem.
Sic ait. illi vero omnes laudabant, atque jubebant.
Statim deinde exurgentes ibant in domum Ulyſſis.
Neque ſane Penelope longo tempore erat inſcia
Sermonum quos proci in mente profunde cogitabant.
Præco enim illi dixit Medon, qui audierat conſilia,
Extra aulam cum eſſet: illi vero interius conſilium texebant.
Feſtinabat vero ire annunciaturus per domum Penelopæ:
Sed eum in limine euntem alloquebatur Penelope,
Præco, cur te præmiſerunt proci inclyti?
An dicere ancillis Ulyſſis divini
Ut a labore ceſſent, hiſque ipſis convivium apparent?
Ne *me* ambierint, neve alias ad cœnam convenerint,
Ultimum & poſtremum nunc hic cœnent.
Qui frequenter congregati, victum abſumitis multum,
Facultates Telemachi prudentis: neque quicquam a patribus
Veſtris antea audiſtis, pueri cum eſſetis,
Qualis Ulyſſes erat inter veſtros parentes:
Neque ulli faciens injuriam, neque quicquam *tale* locutus
Publice: quæ conſuetudo eſt divinorum regum,
Ut alium oderit mortalium, alium amet.
Ille vero nunquam prorſus malum homini fecit.
Sed veſter quidem animus & indigna facinora
Apparent, neque ulla eſt gratia poſt benefacta.
Hanc rurſus allocutus eſt Medon ſeria callens:
Utinam ſane o regina hoc maximum malum eſſet:
Sed multo majuſque & pernicioſius aliud
Proci meditantur, quod non perficiat Saturnius:

Τηλέμαχον μεμάασι κατακτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ,
Οἴκαδε νισόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
Ὣς φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
Δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή·
Ὀψὲ δὲ δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπε,
Κῆρυξ, τίπτε δέ μοι παῖς οἴχεται; οὐδέ τί μιν χρεὼ
Νηῶν ὠκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἵθ' ἁλὸς ἵπποι
Ἀνδράσι γίγνονται, περόωσι δὲ πουλὺν ἐφ' ὑγρὴν,
Ἦ ἵνα μηδ' ὄνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Μέδων πεπνυμένα εἰδὼς,
Οὐκ οἶδ' εἴ τίς μιν θεὸς ὤρορεν, ἦε καὶ αὐτοῦ
Θυμὸς ἐφωρμήθη ἴμεν ἐς Πύλον, ὄφρα πύθηται
Πατρὸς ἑοῦ ἢ νόστον, ἢ ὅν τινα πότμον ἐπέσπεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὀδυσῆος·
Τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφθόρον, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Δίφρῳ ἐφέζεσθαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·
Ἀλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδοῦ ἷζε πολυκμήτου θαλάμοιο,
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένη. περὶ δὲ δμωαὶ μινύριζον
Πᾶσαι ὅσαι κατὰ δώματ' ἔσαν νέαι ἠδὲ παλαιαί.
Τῆς ἀδινὸν γοόωσα μετηύδα Πηνελόπεια,
Κλῦτε φίλαι· πέρι γάρ μοι Ὀλύμπιοι ἄλγε' ἔδωκαν
Ἐκ πασέων ὅσαι μοι ὁμοῦ τράφεν ἠδ' ἐγένοντο·
Ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
Ἐσθλὸν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος·
Νῦν δ' αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀνηρείψαντο θύελλαι
Ἀκλέα ἐκ μεγάρων· οὐδ' ὁρμηθέντος ἄκουσα.
Σχέτλιαι, οὐδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ἑκάστη
Ἐκ λεχέων μ' ἀνεγεῖραι, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῷ,
Ὁππότ' ἐκεῖνος ἔβη κοίλην ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
Εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμην ταύτην ὁδὸν ὁρμαίνοντα,
Τῷ κε μάλ' ἤ κεν ἔμεινε, καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο,
Ἤ κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
Ἀλλά τις ὀτρηρὸς Δολίον καλέσειε γέροντα,
Δμῶ' ἐμὸν, (ὅν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
Καί μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον) ὄφρα τάχιστα
Λαέρτῃ τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ,

Εἰ

Telemachum cupiunt interficere acuto ferro,
Domum revertentem: ille vero profectus eſt ad patris famam
In Pylum ſacram, atque in Lacedæmonem nobilem.
Sic ait. at ejus illic ſoluta ſunt genua & amicum cor:
Diuque ipſam ut loqui nequiret ſtupor linguæ tenuit, eique oculi
Lacrymis impleti ſunt, tenella autem ei detenta eſt vox:
Tandem vero ipſum verbis excipiens allocuta eſt:
Præco, cur mihi filius abiit? neque ipſum opus erat
Naves celeres conſcendere, quæ maris equi
Hominibus ſunt, trajiciuntque immenſum humidum mare,
An ut ne quidem nomen ejus inter homines relinquatur?
Illam excepit deinde Medon ſeria callens,
Haud ſcio an aliquis ipſum deus impulit, an ipſius
Animus impulſus eſt ire in Pylum, ut audiat
Patris ſui aut reditum, aut quodnam fatum obierit.
Sic locutus abiit ad domum Ulyſſis:
Hanc autem dolor circumfudit animum crucians, neque amplius ſuſtinuit
In ſella ſedere, plures in domo *licet* eſſent:
Verum ſuper limen ſedebat elaborati thalami,
Miſerabiliter lamentans. circumque ancillæ ejulabant
Omnes quotquot in domo erant juvenculæ atque vetulæ.
Illas vehementer lugens alloquebatur Penelope.
Audite dilectæ: ſupra modum enim mihi cælites dolores dederunt
Ex omnibus quotquot una mecum nutritæ atque natæ ſunt:
Quæ antea quidem maritum bonum amiſi animoſum inſtar leonis,
Omnibus virtutibus ornatum inter Græcos,
Eximium, cujus gloria lata per Græciam & medium Argos:
Nunc rurſus filium unicum abripuerunt procellæ
Inglorium ex ædibus: neque abeuntem audivi.
Improbæ, neque vos quidem in animum induxiſtis ſingulæ
E lectulo me ſuſcitare, ſcientes certum animo,
Quando ille conſcendit cavam in navem nigram.
Si enim ego audiviſſem iſtam profectionem molientem,
Sane ſtatim aut manſiſſet, quantumvis feſtinans ad iter,
Aut me mortuam in domo reliquiſſet.
Sed aliquis famulus Dolium vocet ſenem
Mancipium meum, (quem mihi dedit pater jam huc eunti,
Et mihi hortum habet arboriferum) ut celerrime
Laertæ hæc omnia aſſidens ordine dicat,

Εἰ δή πού τινα κεῖνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφήνας,
Ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύρεται, οἳ μεμάασιν
Ὃν καὶ Ὀδυσσῆος φθῖσαι γόνον ἀντιθέοιο.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατάκτανε νηλέϊ χαλκῷ,
Ἢ ἔα ἐν μεγάρῳ· μῦθον δέ τι οὐκ ἐπικεύσω.
Ἤδε' ἐγὼ τάδε πάντα· πόρον δέ οἱ ὅσσ' ἐκέλευσε,
Σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ· ἐμεῦ δ' ἕλετο μέγαν ὅρκον,
Μὴ πρὶν σοὶ ἐρέειν πρὶν δωδεκάτην τε γενέσθαι,
Ἢ σ' αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι·
Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτης·
Ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Εὔχε' Ἀθηναίῃ κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο·
Ἡ γάρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σαώσαι.
Μηδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον. οὐ γὰρ ὀΐω
Πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γονὴν Ἀρκεισιάδαο
Ἔχθεσθ'· ἀλλ' ἔτι πού τις ἐπέσσεται ὅς κεν ἔχῃσι
Δώματά θ' ὑψερεφέα καὶ ἀπόπροθι πίονας ἀγρούς.
Ὣς φάτο. τῆς δ' εὔνησε γόον, σχέθε δ' ὄσσε γόοιο.
Ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Ἐν δ' ἔθετ' οὐλοχύτας κανέῳ· ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ,
Κλῦθί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη·
Εἴποτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεὺς
Ἢ βοὸς ἢ ὄϊος κατὰ πίονα μηρί' ἔκηε,
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι φίλον υἷα σάωσον,
Μνηστῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερηνορέοντας.
Ὣς εἰποῦσ' ὀλόλυξε· θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων,
Ἦ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμνήστη βασίλεια
Ἀρτύει, οὐδέ τι οἶδεν ὅ οἱ φόνος υἷι τέτυκται.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε. τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
Δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθε
Πάντας ὁμῶς, μήπως τις ἐπαγγείλῃσι καὶ εἴσω.
Ἀλλ' ἄγε σιγῇ τοῖον ἀναστάντες τελέωμεν
Μῦθον ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤραρεν ἡμῖν.

Si fortaſſis aliquod ille mente conſilium texens
Progreſſus populo deploret, qui cupit
Ejus & Ulyſſis perdere prolem diis æquiparandi.
Hanc rurſus allocuta eſt dilecta nutrix Euryclea:
Domina cara, tu quidem me vel interfice crudeli ferro,
Vel relinquas in ædibus: ſermonem certe non celabo.
Novi ego iſta omnia: præbui autem illi quæcumque poſtulavit,
Panem & vinum dulce: a me autem accepit magnum juramentum,
Non prius tibi dicturam quam aut duodecima adeſſet dies,
Aut tu ipſa deſiderares, & digreſſum audiſſes:
Ut ne flens corpus pulchrum læderes:
Sed tu lota, puras corpori veſtes ſumens,
In ſuperiora ædium conſcendens cum miniſtris mulieribus,
Vota fac Palladi filiæ Jovis a capra nutriti:
Hæc enim ipſum deinde & a morte ſervarit.
Neque ſenem afflige afflictum. non enim exiſtimo
Penitus diis beatis ſobolem Arceſiadæ
Inviſam eſſe: ſed alicubi aliquis ſupererit qui habeat
Domos excelſas, & *qui* procul *ſunt* pingues agros.
Sic ait. hujus autem ſedavit luctum, cohibuitque oculos a luctu.
Ipſa vero lota, puras corpori veſtes ſumens,
In ſuperiora conſcendit cum miniſtris ancillis.
Impoſuitque molas caniſtris, & precata eſt Palladem,
Audi me a capra nutriti Jovis filia indomita:
Si unquam tibi prudens in ædibus Ulyſſes
Aut bovis aut ovis pinguia femora adolevit,
Horum nunc memor ſis, & mihi carum filium ſerva,
Procos vero averte nimis inſolentes.
Sic locuta ejulavit. dea autem illius audivit preces.
Proci autem tumultuabantur per atria obſcura:
Sic vero aliquis dicebat juvenum inſolentium:
Profecto jam nuptias nobis a multis cupita regina
Apparat: neque quicquam novit quod ſuo cædes filio conſtituta eſt.
Sic quiſpiam dicebat. ea autem neſciebant ut acta erant.
Illis vero Antinous concionatus eſt & interfatus:
O felices, ſermones quidem arrogantes fugite
Omnes pariter, ne forte quiſpiam annunciet etiam intus.
Sed age ſilentio hic exurgentes perficiamus
Conſilium quod etiam omnibus in mente placuit nobis.

Ὣς εἰπὼν, ἐκρίνατ' ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους·
Βὰν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
Νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἁλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν·
Ἐν δ' ἱστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἱστία νηὶ μελαίνῃ·
Ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι
Πάντα κατὰ μοῖραν. ἀνά θ' ἱστία λευκ' ἐπέτασσαν.
Τεύχεα δέ σφιν ἔνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
Ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὥρμισαν· ἐν δ' ἔβαν αὐτοί,
Ἔνθα δὲ δόρπον ἕλοντο, μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
Ἡ δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα περίφρων Πηνελόπεια
Κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος, ἄπαστος ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Ὁρμαίνουσ' ἤ οἱ θάνατον φύγοι υἱὸς ἀμύμων,
Ἤ' ὅγ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείη.
Ὅσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ
Δείσας, ὁππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσι·
Τόσσα μιν ὁρμαίνουσαν ἐπέλλαβε νήδυμος ὕπνος.
Εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Εἴδωλον ποίησε, δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ
Ἰφθίμῃ κούρῃ μεγαλήτορος Ἰκαρίοιο,
Τὴν Εὔμηλος ὄπυιε Φερῇς ἔνι οἰκία ναίων.
Πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Εἵως Πηνελόπειαν ὀδυρομένην γοόωσαν
Παύσειε κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος·
Ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληῗδος ἱμάντα.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Εὕδεις Πηνελόπεια φίλον τετιημένη ἦτορ;
Οὐ μέν σ' οὐδὲ ἐῶσι θεοὶ ῥεῖα ζώοντες
Κλαίειν, οὐδ' ἀκάχησθαι, ἐπεί ῥ' ἔτι νόστιμός ἐστι
Σὸς παῖς. οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτήμενός ἐστιν.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Ἡδὺ μάλα κνώσσουσ' ἐν ὀνειρείῃσι πύλῃσι,
Τίπτε κασιγνήτη δεῦρ' ἤλυθες; οὔτι πάρος γε
Πωλέ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις·
Καί με κέλῃ παύσασθαι ὀϊζύος, ἠδ' ὀδυνάων
Πολλέων, αἵ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.
Ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
Ἐσθλόν· τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.

Νῶϊ

Sic locutus, elegit viginti viros optimos.
Feſtinarunt autem ire ad navem velocem & littus maris.
Navem quidem principio maris in altum traxerunt:
Malum vero impoſuerunt & vela navi nigræ:
Aptabant autem remos vertebris coriaceis,
Omnia rite: ac vela alba expanderunt.
Arma vero ipſis tulerunt animoſi famuli.
Alteque in humidum hanc traxerunt: ingreſſique ſunt ipſi,
Et illic cœnam ſumpſerunt, expectaruntque dum veſper adveniret.
In ſuperiora ædium cum conſcendiſſet prudens Penelope
Jacebat ſane jejuna, non guſtans cibum neque potum,
Cogitans an ejus mortem effugeret filius innocens,
An ipſe ſub procis impiis domaretur.
Quantaque cogitat leo virorum in turba
Timens, cum ipſum doloſo in circulo agitant:
Tanta ipſam cogitantem corripuit dulcis ſomnus.
Dormivit vero recumbens: ſolutæque ſunt ei compages omnes.
Ibi tum alia excogitavit dea cæſia Minerva:
Idolum effinxit, corpore autem ſimile erat mulieri,
Iphthimæ filiæ magnanimi Icarii,
Hanc Eumelus duxerat Pheris in domo habitans:
Miſit vero ipſam ad domum Ulyſſis divini,
Si quo pacto Penelopen lamentantem lugentem
Compeſceret a fletu, luctuque lacrymoſo:
In thalamum vero ingreſſa eſt feræ apud lorum.
Stetitque ſupra caput, & ipſam ſermone allocuta eſt:
Dormis Penelope tuo cruciata corde?
Nequaquam te ſinunt dii facile viventes
Flere, neque triſtem eſſe, quoniam adhuc rediturus eſt
Tuus filius: minime enim quicquam deorum offenſor eſt.
Hanc vero excepit deinde prudens Penelope,
Suaviter admodum dormiens in ſomniorum portis,
Cur o ſoror huc veniſti? non antea quidem
Ventitabas, quandoquidem nimis procul domum habitas:
Et me jubes ceſſare ab ærumna, & doloribus
Multis, qui me irritant in mente & in animo.
Quæ ante quidem maritum bonum amiſi magnanimum,
Omnibus virtutibus ornatum inter Græcos,
Eximium: cujus gloria lata per Græciam & medium Argos.

Νῦν δ' αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ἐπὶ νηὸς
Νήπιος, ὔτε πόνων εὖ εἰδὼς, ὔτ' ἀγοράων·
Τοῦ δὴ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι ἤπερ ἐκείνου,
Τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δείδια μήτι πάθησιν,
Ἢ ὅγε τῶν ἐνὶ δήμῳ ἵν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ·
Δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται,
Ἱέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρὸν,
Θάρσει, μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δείδιθι λίην.
Τοίη γάρ τοι πομπὸς ἅμ' ἔρχεται, ἥν τε καὶ ἄλλοι
Ἀνέρες ἠρήσαντο παρεστάμεναι, (δύναται γὰρ)
Παλλὰς Ἀθηναίη· σὲ δ' ὀδυρομένην ἐλεαίρει.
Ἣ νῦν με προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Εἰ μὲν δὴ θεός ἐσσι, θεοῖό τε ἔκλυες αὐδῆς,
Εἰ δ' ἄγε μοι καὶ κεῖνον ὀϊζυρὸν κατάλεξον,
Εἴπου ἔτι ζώει, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
Ἢ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν ἀΐδαο δόμοισι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρὸν,
Οὐ μέν τοι κεῖνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,
Ζώει ὅγ' ἢ τέθνηκε. κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
Ὣς εἰπὸν, σταθμοῖο παρὰ κληῗδα λιάσθη
Ἐς πνοιὰς ἀνέμων. ἡ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσε
Κούρη Ἰκαρίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη,
Ὥς οἱ ἀναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῷ.
Μνηστῆρες δ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὁρμαίνοντες.
Ἔστι δέ τις νῆσος μέσσῃ ἁλὶ πετρήεσσα,
Μεσσηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἀστερὶς, οὐ μεγάλη· λιμένες δ' ἔνι ναύλοχοι αὐτῇ
Ἀμφίδυμοι· τῇ τόν γε μένον λοχόωντες Ἀχαιοί.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ε. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ἐκκλησίαν τῶν θεῶν δευτέραν ποιησάμενος ὁ Ζεὺς, Ἑρμῆν πέμπει ἐπὶ Καλυψὼ, κελεύων ἀποπέμπειν τὸν Ὀδυσσέα. ἡ δὲ τὸ κελευσθὲν ποιεῖ· τῇ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἰδὼν αὐ-

τὸν

Nunc rurſus filius unicus abiit cava in nave
Puer admodum, neque laborum probe gnarus, neque commerciorum.
Ob hunc jam ego etiam magis lugeo quam illum:
Ob hunc tremiſco & timeo ne quid patiatur,
Sive is eorum in populo quo abiit, ſive in ponto.
Hoſtes enim multi in ipſum *mala* machinantur,
Cupientes occidere antequam in patriam terram veniat.
Hanc excipiens allocutum eſt ſimulacrum obſcurum:
Confide, neque prorſus in mente timeas tantopere,
Talis enim comes una ſequitur, quam etiam alii
Viri optarint adeſſe, (poteſt enim)
Pallas Minerva: te enim lamentantem miſeratur,
Quæ nunc me præmiſit tibi hæc dicere.
Hanc rurſus allocuta eſt prudens Penelope:
Siquidem tu dea es, deæque audiviſti vocem,
Age mihi & illum ærumnoſum enarra,
Si fortaſſe adhuc vivit, & videt lumen ſolis,
An jam mortuus eſt, & in Plutonis ædibus.
Hanc reſpondens allocutum eſt idolum obſcurum:
Non quidem tibi illum continuo dicam,
Vivat ille an mortuus ſit. malum enim vana loqui.
Sic locutum, poſtium apud ſeram evanuit
In flatus ventorum. ipſa vero ſomno proſiliit
Filia Icarii: amicum autem illi cor exultavit,
Ut ipſam evidens ſomnium adiit noctis in conticinio.
Proci vero conſcenſa nave navigabant humidas vias,
Telemacho cædem arduam in mente meditantes.
Eſt autem quædam inſula medio mari petricoſa.
Inter Ithacamque Samumque aſperam,
Aſteris, non magna: portus vero ad inſidias apti in ipſa
Ab utroque latere introitum habentes: ibi hunc expectaverunt inſidiantes Achivi.

ODYSSEÆ HOMERI

V. LIBRI

Argumentum.

Concilio deorum iterum facto, Jupiter Mercurium mittit ad Calypſo, jubens dimittere Ulyſſem: quæ juſſum facit. Decima vero octava die conſpicatus eum Neptunus, & indi-

τὸν ὁ Ποσειδῶν, καὶ χαλεπήνας, λύει τὴν σχεδίαν. Ἰνὼ δὲ αὐτῷ δίδωσι κρήδεμνον, ἐντειλαμένη ἐπιβάντι τῆς γῆς ἀποῤῥῖψαι αὐτό. καὶ πολλὰ παθὼν; εἰς τὴν τῶν Φαιάκων χώραν ἔρχεται διασωθείς.

Ε, πλεῖ ἐπὶ σχεδίης Ὀδυσσεὺς κεαθείσης πόντῳ.

ἨΏΣ δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
Ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·
Οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον, ἐν δ' ἄρα τοῖσι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, οὗ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγε κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆος
Μνησαμένη· μέλε γάρ οἱ ἐὼν ἐν δώμασι νύμφης.
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἤπιος ἔστω
Σκηπτοῦχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδὼς,
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι·
Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
Λαῶν οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει, ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάασι,
Οἴκαδε νισσόμενον. ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτὴ,
Ὡς ἤτοι κείνους Ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών;
Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένως, (δύνασαι γὰρ)
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,
Μνηστῆρες δ' ἐν νηῒ παλιμπετὲς ἀπονέωνται.
Ἦ ῥα, καὶ Ἑρμείαν φίλον υἱὸν ἀντίον ηὔδα,
Ἑρμεία (σὺ γὰρ αὖτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι)
Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βουλὴν,
Νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται,
Οὔτε θεῶν πομπῇ, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·

Ἀλλ'

gnatus, ſolvit ratem. Ino vero ei dat vittam, præcipiens ut poſtquam ad terram appuliſſet, abjiceret eam. & multa paſſus, in Phæacum regionem venit ſervatus.

E. navigat in rate Ulyſſes fracta mari.

Aurora autem ex lectis ab generoſo Tithono
 Surrexit, ut immortalibus lumen ferret atque mortalibus:
Ipſi vero dii ad conſeſſum conſederant, interque illos
Jupiter altitonans, cujus potentia eſt maxima.
Illis autem Pallas dicebat pericula multa Ulyſſis
Memor: curæ enim ei erat quod eſſet in domo Nymphæ
 Jupiter pater, atque alii beati dii ſempiterni,
Nullus amplius benignus mitis & manſuetus ſit
Sceptrifer rex, neque animo juſta ſentiens,
Sed ſemper durus ſit, & injuſta faciat:
Adeo nemo memor eſt Ulyſſis divini
Populorum quibus præfuit, pater autem ceu manſuetus erat:
Sed ille quidem in inſula jacet graves dolores patiens,
Nymphæ in ædibus Calypſus, quæ ipſum vi
Detinet, is vero non poteſt ſuam in patriam terram venire.
Non enim ei adſunt naves remiges & ſocii,
Qui ipſum comitentur ſuper lata dorſa maris.
Nunc rurſum filium unicum occidere cupiunt,
Domum revertentem. ille vero abiit ad patris famam
In Pylum divinam atque in Lacedæmonem claram.
 Hanc excipiens alloquutus eſt Jupiter nubium coactor:
Filia mea, quale dictum excidit ſepto dentium?
An non jam hoc quidem conſultaſti mente ipſa,
Ut ſcilicet illos Ulyſſes ulciſceretur reverſus?
Telemachum autem tu deduc accurate, (potes enim)
Ut incolumis in patriam terram veniat,
Proci vero in navi retro iter relegant.
 Dixit, & Mercurium dilectum filium alloquebatur:
Mercuri (tu enim & in aliis nuncius es)
Nymphæ cirratæ ediſſere certum conſilium,
Reditum Ulyſſis patientis, ut redeat,
Neque deorum ductu, neque mortalium hominum:

Sed

Ἀλλ' ὅγ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου πήματα πάσχων
Ἤματί κ' εἰκοστῷ Σχερίην ἐρίβωλον ἵκοιτο,
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν,
Οἵ κέν μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσουσι·
Πέμψουσι δ' ἐν νηὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις ἐσθῆτά τε δόντες,
Πόλλ' ὅσ' ἂν οὐδέποτ' ἐκ Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεὺς,
Εἴπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν.
Ὣς γάρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμβρόσια, χρύσεια· τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο.
Εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης.
Πιερίην δ' ἐπιβὰς, ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντῳ.
Σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα, λάρῳ ὄρνιθι ἐοικὼς,
Ὅς τε κατὰ δεινοὺς κόλπους ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
Ἰχθῦς ἀγρώσσων, πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἅλμη·
Τῷ ἴκελος πολέεσσιν ὀχήσατο κύμασιν Ἑρμῆς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν,
Ἔνθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος, ἤπειρόνδε
Ἤϊεν· ὄφρα μέγα σπέος ἵκετο, ᾧ ἔνι νύμφη
Ναῖεν ἐϋπλόκαμος. τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν·
Πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὀδμὴ
Κέδρου τ' εὐκεάτοιο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει,
Δαιομένων. ἡ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ' ὀπὶ καλῇ,
Ἱστὸν ἐποιχομένη, χρυσείῃ κερκίδ' ὕφαινεν.
Ὕλη δὲ σπέος ἀμφιπεφύκει τηλεθόωσα,
Κλήθρη τ' αἴγειρός τε, καὶ εὐώδης κυπάρισσος,
Ἔνθα δέ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο,
Σκῶπές τ' ἴρηκές τε, τανύγλωσσοί τε κορῶναι
Εἰνάλιαι, τῇσίν τε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν.
Ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο,
Ἡμερὶς ἡβώωσα, τεθήλει δὲ σταφυλῇσι·
Κρῆναι δ' ἑξείης πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ,
Πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἄλλυδις ἄλλη·

Ἀμ-

Sed is rate colligata ærumnas patiens
Die viceſima ad Scheriam fertilem perveniat,
Phæacenſium in terram, qui propinqui diis ſunt,
Qui ipſum ex animo deum veluti honorabunt:
Mittentque in navi caram in patriam terram,
Æſque aurumque abunde veſtemque dantes
Plurima quanta nunquam ex Troja ſuſtuliſſet Ulyſſes,
Etiamſi incolumis veniſſet, ſortitus ex præda portionem.
Sic enim ei fatale eſt amicoſque videre, & redire
Domum in excelſam & ſuam in patriam terram.
  Sic ait, neque renuit internuncius Argicida:
Statim deinde pedibus ſubligavit pulchra ſandalia,
Immortalia, aurea: quæ ipſum ferebant ſive per mare,
Sive per immenſam terram, pariter cum flatibus venti,
Cepit & virgam, qua virorum oculos demulcet
Quorumcumque vult, rurſumque dormientes excitat.
Hanc in manibus tenens volabat fortis Argicida.
In Pieriam autem delapſus, ex æthere incidit in mare.
Ruit autem deinde ſuper fluctus, laro avi ſimilis,
Quæ circum magnos ſinus maris irrequieti
Piſces venans, crebro alas mergit ſalſugine:
Huic ſimilis plurimis vectus eſt fluctibus Mercurius,
Sed quando jam in inſulam pervenit longe ſitam,
Tum ex ponto aſcendens cœruleo, ad continentem
Ibat: donec ad ingentem ſpecum pervenit, in qua Nympha
Habitabat cirrata. eamque intus cum eſſet offendit:
Ignis quidem ſuper foco ingens ardebat, procul vero odor
Cedrique fiſſilis thyæque per inſulam olebat,
Ardentium. ipſa vero intus cantillans voce pulchra,
Telam percurrens, aureo radio texebat.
Sylva autem ſpecum circumcreverat vireſcens,
Alnuſque populuſque, & odorata cypariſſus.
Ibi quoque aves extenſas alas habentes nidulabantur,
Bubones, accipitreſque, lataſque linguas habentes cornices
Marinæ, quibus marina opera curæ ſunt.
Atque illic extenſa erat per ſpeluncam cavam,
Vitis pubeſcens, florebat vero uvis:
Fontes vero ex ordine quatuor fluebant aqua limpida,
Vicini inter ſe verſi alius alio:

Ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου ἠδὲ σελίνου
Θήλεον· ἔνθά κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν
Θηήσαιτο ἰδὼν, καὶ τερφθείη φρεσὶν ᾗσιν·
Ἔνθα στὰς θηεῖτο διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ,
Αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλυθεν· οὐδέ μιν ἄντην
Ἠγνοίησεν ἰδοῦσα Καλυψὼ δῖα θεάων.
(Οὐ γάρ τ' ἀγνῶτες γε θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
Ἀθάνατοι, οὐδ' εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει)
Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμεν,
Ἀλλ' ὅγ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος· ἔνθα πάρος περ
Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.
Ἑρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψὼ δῖα θεάων,
Ἐν θρόνῳ ἱδρύσασα φαεινῷ σιγαλόεντι,
Τίπτε μοι Ἑρμεία χρυσόρραπι εἰλήλουθας,
Αἰδοῖός τε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὔτι θαμίζεις.
Αὔδα ὅ, τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν·
Ἀλλ' ἕπεο προτέρω, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω.
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν,
Ἀμβροσίης πλήσασα· κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
Αὐτὰρ ὃ πῖνε καὶ ἦσθε διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα θεὰ θεόν; αὐτὰρ ἐγώ τοι
Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω· κέλεαι γάρ.
Ζεὺς ἔμ' ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα.
Τίς δ' ἂν ἑκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἁλμυρὸν ὕδωρ,
Ἄσπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις οἵτε θεοῖσιν
Ἱερά τε ῥέζουσι καὶ ἐξαίτους ἑκατόμβας.
Ἀλλὰ μάλ' οὔπως ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν, οὔθ' ἁλιῶσαι·
Φησί τοι ἄνδρα παρεῖναι ὀϊζυρώτατον ἄλλων
Τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄστυ πέρι Πριάμοιο μάχοντο
Εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἔβησαν
Οἴκαδ'· ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο,
Ἥ σφιν ἐπῶρσ' ἄνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρά.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι,

Τὸν

Circum vero prata mollia violarum atque apii
Virebant: ibi tametſi immortalis accedens
Admiraretur videns, & oblectaretur mente ſua:
Illic ſtans admirabatur fortis internuncius Argicida.
Cæterum poſtquam omnia ſuo admiratus eſt animo,
Statim in amplam ſpeluncam perrexit: neque ipſum coram
Ignoravit conſpicata Calypſo præſtantiſſima dearum.
(Non enim ignoti utique dii invicem ſunt
Immortales, neque ſi quis longe procul domos habitet)
Neque vero Ulyſſem magnanimum intus offendit,
Sed is in littore flebat ſedens: ubi ante etiam
Lacrymis & gemitibus & doloribus animum macerans,
Pontum in irrequietum proſpiciebat lacrymas ſtillans.
Mercurium autem interrogabat Calypſo præſtantiſſima dearum,
In throno collocatum ſplendido ſtupendo:
Cur ad me Mercuri auream virgam ferens veniſti,
Venerandus pariter & carus? ante quidem neutiquam frequentabas.
Loquere quodcunque cupis: perficere autem me animus juſſit,
Si poſſum perficere, & ſi perficiendum eſt:
Sed ſequere ulterius, ut tibi hoſpitalia *munera* apponam.
Sic locuta dea appoſuit menſam,
Ambroſia impletam: miſcuitque nectar rubrum.
At ille bibebat & comedebat internuncius Argicida.
At poſtquam cœnavit, & exhilaravit animum cibo,
Tum ipſam verbis excipiens allocutus eſt:
Interrogas me venientem dea deum? aſt ego tibi
Vere ſermonem enarrabo: jubes enim.
Jupiter me juſſit huc ire invitum.
Quis enim volens tantam percurreret ſalſam aquam,
Immenſam? neque ulla prope mortalium urbs qui diis
Sacra faciunt & eximias hecatombas.
Sed nullo modo *fas* eſt Jovis mentem ægida habentis
Neque prætergredi alium deum, neque irritam facere:
Ait tibi virum adeſſe ærumnoſiſſimum præter cæteros
Eorum virorum, qui circum urbem Priami pugnarunt
Novennio, decimo vero urbem depopulati abiverunt
Domum: at in reditu Palladem offenderunt,
Quæ ipſis excitavit ventumque malum & fluctus ingentes.
Ibi alii quidem omnes perierunt boni ſocii,

Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσεν.
Τὸν νῦν σ' ἠνώγει ἀποπεμπέμεν ὅττι τάχιστα·
Οὐ γάρ οἱ τῇδ' αἶσα φίλων ἀπὸ νόσφιν ὀλέσθαι,
Ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς φάτο. ῥίγησεν δὲ Καλυψὼ δῖα θεάων,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Σχέτλιοί ἐστε θεοί, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
Οἵ τε θεαῖς ἀγάασθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
Ἀμφαδίην, ἥτις τε φίλον ποιήσετ' ἀκοίτην.
Ὣς μὲν ὅτ' Ὠρίων' ἕλετο ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Τόφρα οἱ ἠγάασθε θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
Ἕως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἁγνὴ
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν·
Ὣς δ' ὁπότ' Ἰασίωνι ἐϋπλόκαμος Δημήτηρ,
Ὧ θυμῷ εἴξασα, μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
Νειῷ ἔνι τριπόλῳ. οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος
Ζεύς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ.
Ὣς δ' αὖ νῦν μοι ἄγασθε θεοὶ βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι,
Τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα περὶ τρόπιος βεβαῶτα
Οἶον· ἐπεί οἱ νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.
Τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἠδὲ ἔφασκον
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα·
Ἀλλ' ἐπεὶ οὔπως ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεόν, οὐδ' ἁλιῶσαι,
Ἐρρέτω, εἴ μιν κεῖνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· πέμψω δέ μιν οὔπη ἔγωγε.
Οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Αὐτάρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης,
Οὕτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,
Μήπως τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνη.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀργειφόντης·
Ἡ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια νύμφη

Hunc vero huc ventuſque ferens & fluctus appulit,
Hunc nunc te jubet dimittere quam celerrime.
Non enim ei hic fatale eſt ab amicis ſeorſim perire,
Sed adhuc ei fatale eſt amicoſque videre, & pervenire
Domum in excelſam, & ſuam in patriam terram.
Sic ait: exhorruit vero Calypſo præſtantiſſima dea,
Et ipſum compellans voce, verba velocia dixit:
Improbi eſtis dii, invidi præ aliis,
Qui deabus invidetis cum viris dormire
Palam, quæcumque earum *ſibi* conciliarit maritum.
Sic quidem cum Orionem cepit roſea digitos Aurora,
Tamdiu illi invidebatis dii facile viventes,
Donec ipſum in Ortygia aurea ſella *utens* Diana caſta
Suis mitibus ſagittis aggrediens occidit:
Sic etiam quando Jaſioni cirrata Ceres,
Suo animo cedens, commixta eſt amore & concubitu,
Novali in tertiato: neque diu erat ignarus
Jupiter, qui ipſum occidit feriens coruſco fulmine.
Sic rurſum nunc mihi invidetis dii immortalem virum adeſſe,
Illum quidem ego ſervavi circum carinam ſeſe verſantem
Solum: quoniam illi navem celerem coruſco fulmine
Jupiter feriens diffidit medio in nigro ponto.
Tum alii quidem omnes perierunt boni ſocii,
Hunc vero huc ventuſque ferens & fluctus adegit.
Eum ego amice excepi & pavi, atque dicebam
Me facturam *eum* immortalem & expertem ſenii diebus omnibus:
Verum quandoquidem nullo pacto fas eſt Jovis mentem ægiochi
Nec prætergredi alium deum, neque irritam facere,
Valeat, ſi eum ille impellit & *ire* jubet
Pontum per irrequietum: dimiſero vero ipſum numquam ego.
Non enim mihi præſto ſunt naves remigeſque ſocii
Qui ipſum deducant per lata dorſa maris.
Aſt ei lubens conſulam, neque celabo,
Ut plane incolumis ſuam in patriam terram perveniat.
Hanc rurſum allocutus eſt internuncius Argicida,
Sic nunc dimitte, Joviſque reſpice iram,
Ne fortaſſis tibi in poſterum iratus ſuccenſeat.
Sic locutus abiit fortis Mercurius:
Ipſa vero ad Ulyſſem magnanimum veneranda nympha

Ibat,

Ἤϊ', ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὗρε καθήμενον· οὐδέ ποτ' ὄσσε
Δακρυόφιν τέρσοντο· κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν
Νόστον ὀδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ἥνδανε νύμφη.
Ἀλλ' ἤτοι νύκτας μὲν ἰαύεσκεν καὶ ἀνάγκῃ
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ,
Ἤματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἠϊόνεσσι καθίζων,
Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσεφώνεε δῖα θεάων,
Κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰὼν
Φθινέτω· ἤδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ' ἀποπέμψω.
Ἀλλ' ἄγε, δούρατα μακρὰ ταμὼν, ἁρμόζεο χαλκῷ
Εὐρεῖαν σχεδίην, ἀτὰρ ἴκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῇ
Ὑψοῦ, ὥς σε φέρῃσιν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
Ἐνθήσω μενοεικέ', ἅ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι.
Εἵματά τ' ἀμφιέσω· πέμψω δέ τοι οὖρον ὄπισθεν,
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι,
Αἴκε θεοί γ' ἐθέλωσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οἵ μευ φέρτεροί εἰσι νοῆσαί τε κρῆναί τε.
Ὣς φάτο. ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἄλλο τι δὴ σὺ θεὰ τόδε μήδεαι, οὐδέ τι πομπὴν,
Ἥ με κέλεαι σχεδίῃ περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες ἐΐσαι
Ὠκύποροι περόωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρῳ.
Οὐδ' ἂν ἐγὼν ἀέκητι σέθεν σχεδίης ἐπιβαίην,
Εἰ μή μοι τλαίης γε θεὰ μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ὣς φάτο. μείδησεν δὲ Καλυψὼ δῖα θεάων,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ἦ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσὶ, καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς·
Οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι.
Ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, (ὅστε μέγιστος
Ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι)
Μή τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο·
Ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἅσσ' ἂν ἐμοί περ

Ibat, poſtquam Jovis audierat mandata.
Illum autem in littore invenit ſedentem: neque unquam oculi
A lacrymis ſiccabantur; conſumebaturque dulcis ætas
Reditum deflenti, quoniam non amplius placebat nympha.
Enimvero nocte quidem dormiebat etiam *coactus* neceſſitate
In ſpeluncis cavis apud nolens volentem:
Per dies vero in petris & littoribus ſedens,
Lacrymis & gemitibus & doloribus animum macerans,
Pontum in irrequietum proſpiciebat, lacrymas ſtillans.
Prope autem aſtans allocuta eſt præſtantiſſima dearum:
  Infelix, ne mihi amplius hic ejules, neve ætas tibi
Conſumatur: jam enim te perquam lubens dimittam.
Sed age, ligna longa cædens compinge ære
Latam ratem, atque tabulata fige ſuper eam
Sublime, ut te ferat per obſcurum pontum.
Porro ego panem & aquam & vinum rubrum
Imponam deſiderio conveniens, quæ tibi famem arceant:
Veſteſque induam: mittamque tibi ventum a tergo,
Ut plane incolumis tuam in patriam terram pervenias,
Si modo dii utique voluerint qui cælum amplum habitant,
Qui me potiores ſunt in cognoſcendoque judicandoque.
  Sic ait. exhorruit autem patiens nobilis Ulyſſes,
Et ipſam allocutus verba volucria dixit.
Aliud quid omnino tu dea hoc moliris, neutiquam dimiſſionem,
Quæ me jubes rate trajicere ingentes undas maris,
Horrendas difficileſque: quas neque naves æquales
Veloces trajiciunt, gaudentes Jovis vento.
Non ego te invita ratem conſcenderim,
Niſi mihi digneris dea magnum jusjurandum jurare,
Nullum mihi ipſi damnum malum ſtructuram aliud.
  Sic ait. riſit vero Calypſo præſtantiſſima dearum,
Manuque ipſum demulſit, verbumque dixit, & compellavit:
Profecto improbus es, & non incauta ſciens:
Qualem jam hunc ſermonem induxiſti in animum proloqui.
Sciat nunc hoc terra, & cælum amplum ſuperne.
Et ipſa ſubterlabens Stygis aqua, (quod maximum
Jusjurandum graviſſimumque eſt beatis diis)
Non ullum tibi ipſi damnum malum ſtructuram aliud:
Sed ea quidem cogito & ſuadeo, quæcunque mihi ipſi

Αὐτῇ μηδοίμην ὅτε με χρειὼ τόσον ἵκοι.
Καὶ γάρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.
  Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο δῖα θεάων
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Ἶξον δὲ σπεῖος γλαφυρὸν θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνήρ·
Καί ῥ' ὁ μὲν ἔνθα καθίζεν ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη
Ἑρμείας· νύμφη δ' ἐτίθει παρὰ πᾶσαν ἐδωδὴν,
Ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν·
Αὐτὴ δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίην δμωαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Καλυψὼ δῖα θεάων,
  Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἰέναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης.
Εἴγε μὲν εἰδείης σῇσι φρεσὶν ὅσσα τοι αἶσα
Κήδε' ἀναπλῆσαι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
Ἐνθάδε αὖθι μένων σὺν ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις,
Ἀθάνατός τ' εἴης· ἱμειρόμενός περ ἰδέσθαι
Σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα.
Οὐ μὲν θήν κείνης γε χερείων εὔχομαι εἶναι,
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν. ἐπεὶ οὔπως οὐδὲ ἔοικεν
Θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.
  Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Πότνια θεὰ, μή μοι τόδε χώεο· οἶδα καὶ αὐτὸς
Πάντα μάλ' οὕνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια
Εἶδος ἀκιδνοτέρη, μέγεθός τ', εἰς ἄντα ἰδέσθαι.
(Ἡ μὲν γὰρ βροτός ἐστι, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρως)
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἤματα πάντα
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι.
Εἰ δ' αὖ τις ῥαίησι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Τλήσομαι, ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν.
Ἤδη γὰρ μάλα πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα
Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
  Ὣς ἔφατ'. ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν.
Ἐλθόντες δ' ἄρα τώγε μυχῷ σπείους γλαφυροῖο,
Τερπέσθην φιλότητι παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.

Ἦμος

Utique ſuaderem, ſi me neceſſitas tantopere urgeret.
Etenim mihi mens eſt æqua, neque mihi ipſi
Animus intra præcordia ferreus, ſed miſericors.
Sic locuta præivit præſtantiſſima dearum
Celeriter: ille deinde poſt veſtigia ivit deæ.
Pervenerunt autem ad ſpeluncam cavam dea atque vir:
Et ille quidem illic reſedit in ſolio unde ſurrexerat
Mercurius: Nympha vero appoſuit omnem cibum
Ad edendum & bibendum, qualia mortales viri edunt:
Ipſa vero e regione ſedit Ulyſſis divini,
Huic vero ambroſiam ancillæ & nectar appoſuerunt.
Iique ad fercula parata appoſita manus extenderunt.
At poſtquam ſaturati ſunt cibo & potu,
His ſermones cœpit Calypſo præſtantiſſima dea,
O inclyte Laertiade verſute Ulyſſes,
Siccine domum caram in patriam terram
Protinus nunc vis proficiſci? tu vero vale nihilominus.
Si quidem ſcires tua mente quantos tibi fatale
Dolores implere priuſquam in patriam terram pervenias,
Tum certe hic manens una mecum hanc domum cuſtodires,
Immortaliſque fieres: quantumvis cupidus ſis videndi
Tuam uxorem, cujus uſque deſiderio teneris dies omnes.
Non quidem certe illa inferiorem me ajo eſſe
Nec corpore, neque ſtatura; quandoquidem nequaquam decet
Mortales cum immortalibus corpore & forma certare.
Hanc reſpondens allocutus eſt verſutus Ulyſſes:
Veneranda dea, ne mihi ob hoc ſuccenſeas: ſcio enim ipſe
Omnia plane quod te prudens Penelope
Forma deterior eſt, magnitudineque, coram aſpectu.
(Illa enim mortalis eſt, tu vero immortalis & ſenii expers)
Sed etiam ſic volo & deſidero diebus omnibus
Domumque redire, & reditus diem videre.
Quod ſi quiſpiam ſævierit deorum in nigro ponto,
Patiar, in pectore habens patientem ærumnarum animum.
Jam enim perquam multa paſſus ſum, & multa laboravi
Fluctibus & bello: poſt illa hoc quoque fiat.
Sic ait. ſol autem occidit & tenebræ advenerunt:
Venientes autem hi in ſeceſſum ſpeluncæ cavæ,
Oblectati ſunt amore alter apud alterum manentes.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἕννυτ' Ὀδυσσεύς·
Αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἕννυτο νύμφη,
Λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ
Καλὴν, χρυσείην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην·
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μήδετο πομπήν·
Δῶκε μέν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμῃσι,
Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Στειλειὸν περικαλλὲς, ἐλάϊνον, εὖ ἐναρηρός·
Δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον ἐΰξοον. ἦρχε δ' ὁδοῖο
Νήσου ἐπ' ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
Κλήθρη τ' αἴγειρός τ', ἐλάτη τ' ἦν οὐρανομήκης,
Αὖα πάλαι, περίκηλα, τά οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξ' ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
Ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψὼ δῖα θεάων,
Αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα· θοῶς δέ οἱ ἤνυτο ἔργον.
Εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα· πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῷ,
Ξέσσε δ' ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε.
Τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψὼ δῖα θεάων,
Τέτρηνεν δ' ἄρα πάντα, καὶ ἥρμοσεν ἀλλήλοισι·
Γόμφοισι δ' ἄρα τήνγε καὶ ἁρμονίῃσιν ἄρηρεν
Ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνώσεται ἀνὴρ
Φορτίδος εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων,
Τόσσον ἐπ' εὐρεῖαν σχεδίην ποιήσατ' Ὀδυσσεύς.
Ἴκρια δὲ στήσας, ἀραρὼν θαμέσι σταμίνεσσι,
Ποίει, ἀτὰρ μακρῇσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
Ἐν δ' ἱστὸν ποίει, καὶ ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῷ.
Πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον ποιήσατο, ὄφρ' ἰθύνοι.
Φράξε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερὲς οἰσυΐνῃσι,
Κύματος εἶλαρ ἔμεν· πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
Τόφρα δὲ φάρε' ἔνεικε Καλυψὼ δῖα θεάων,
Ἱστία ποιήσασθαι· ὁ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ τά.
Ἐν δ' ὑπέρας τε κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ·
Μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήν γε κατείρυσεν εἰς ἅλα δῖαν.
Τέτρατον ἦμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα·
Τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ' ἀπὸ νήσου δῖα Καλυψὼ,
Εἵματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα, καὶ λούσασα.
Ἐν δέ οἱ ἀσκὸν ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο
Τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν· ἐν δὲ καὶ ᾖα

Κα-

Quando autem aere genita apparuit roſea digitos aurora,
Continuo is quidem palliumque tunicamque induit Ulyſſes,
Ipſa vero candidam ſtolam ingentem induit Nympha,
Tenuem & gratioſam, zonamque circumpoſuit lumbis
Pulcram, auream: capiti autem impoſuit calanticam:
Et tum tandem Ulyſſi magnanimo molita eſt dimiſſionem:
Dedit quidem primum ei ſecurim magnam, habilem in manus,
Ferream, utrinque acutam. cæterum in ipſa
Manubrium perpulchrum, oleaginum, fabrefactum:
Dedit vero deinde aſciam politam: duxque viæ erat
Inſulæ ad extremam oram, ubi arbores proceræ ſuccreverunt,
Alnuſque populuſque, abieſque in cælum pertingens,
Aridæ pridem, ſiccæ, quæ ei navigarent leviter.
Cæterum poſtquam oſtendit ubi arbores longæ creviſſent,
Rediit quidem ad domum Calypſo præſtantiſſima dea:
At ipſe cædebat ligna: celeriterque ei perficiebatur opus.
Viginti autem dejecit omnino: dolavitque ferro,
Levigavitque ſcite, & ad normam direxit:
Interim autem attulit terebras Calypſo præſtantiſſima dea,
Terebravit vero omnes, & compoſuit inter ſeſe:
Clavis autem ipſam & compagibus aptavit:
Quanto *tempore* quis fundum navis fabricabit vir
Onerariæ latæ, bene peritus fabrilium,
Tanto latam ratem confecit Ulyſſes.
Tabulata etiam erigens, coaptans denſis ſtaminibus,
Faciebat, cæterum longis aſſeribus perficiebat.
Inſerebat etiam malum, & antennas congruentes ei.
Præterea gubernaculum fecit, ut dirigeret.
Obſepſit vero ipſam virgis undique ſalignis,
Fluctuum propugnaculum ut eſſent: multamque ingeſſit materiam.
Interea vero lintea attulit Calypſo præſtantiſſima dearum,
Ad vela conficienda: ille vero bene confecit & iſta.
Illigavit quoque funeſque rudenteſque pedeſque in ipſa;
Vectibus autem illam traxit in mare divinum.
Quarta dies erat, & ei perfecta erant omnia:
Quinta vero dimiſit ab inſula præſtantiſſima Calypſo,
Veſteſque amiciens odoratas, & lavans.
Impoſuit vero ei utrem dea nigri vini
Alium, alium vero aquæ magnum: & viatica

Κωρύκῳ· ἐν δέ οἱ ὄψα τίθει μενοεικέα πολλά,
Οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.
Γηθόσυνος δ' οὔρῳ πέτασ' ἱστία δῖος Ὀδυσσεύς·
Αὐτὰρ ὃ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνηέντως
Ἥμενος· οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε
Πληϊάδας τ' ἐσορῶντι καὶ ὀψὲ δύοντα Βοώτην,
Ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
Ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται, καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει·
Οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.
Τὴν γάρ δή μιν ἄνωγε Καλυψὼ δῖα θεάων
Ποντοπορευέμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.
Ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἤματα ποντοπορεύων,
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
Γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιστον πέλεν αὐτῷ·
Εἴσατο δ' ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
Τὸν δ' ἐξ Αἰθιόπων ἀνιὼν κρείων Ἐνοσίχθων,
Τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ἴδεν· εἴσατο γάρ οἱ
Πόντον ἐπιπλείων. ὁ δ' ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον·
Κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
Ἀμφ' Ὀδυσῆϊ, ἐμεῖο μετ' Αἰθιόπεσσιν ἐόντος·
Καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδόν, ἔνθά οἱ αἶσα
Ἐκφυγέειν μέγα πεῖρας ὀϊζύος, ἥ μιν ἱκάνει.
Ἀλλ' ἔτι μέν μίν φημι ἅδην ἐλάαν κακότητος.
Ὣς εἰπὼν σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον,
Χερσὶ τρίαιναν ἑλών· πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας
Παντοίων ἀνέμων· σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
Σὺν δ' Εὖρός τε Νότος τ' ἔπεσε, Ζέφυρός τε δυσαὴς,
Καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν,
Ὤ μοι ἐγὼ δειλός, τί νύ μοι μήκιστα γένηται;
Δείδω μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν,
Ἥ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
Ἄλγε' ἀναπλήσειν· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Οἵοισι νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὺν
Ζεύς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι δ' ἄελλαι
Παντοίων ἀνέμων νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.

In peram. etiam ei obſonia impoſuit deſiderio convenientia multa.
Ventum vero miſit innocuumque tepidumque.
Lætus vero vento extendit vela nobilis Ulyſſes:
Cæterum ipſe gubernaculo dirigebat artificioſe
Sedens: neque ei ſomnus in palpebras cadebat
Pleiadeſque contemplanti & ſero occidentem Bootem,
Urſamque, quam & currum cognomento vocant,
Quæ ibidem vertitur, atque Orionem obſervat:
Sola vero expers eſt lavacrorum Oceani.
Hanc enim eum juſſit Calypſo præſtantiſſima dearum
Ponto navigare ad ſiniſtram manum habentem.
Septemdecim quidem navigabat dies iter mari faciens,
Octodecima vero apparuerunt montes umbroſi
Terræ Phæacenſium, qua proximum erat illi:
Apparuit autem veluti ſcutum in obſcuro ponto.
  Hunc vero ex Æthiopibus rediens potens Neptunus,
Procul ex Solymorum montibus vidit: apparuit enim ei
Pontum navigans. ille vero iratus eſt ex corde magis:
Quaſſans autem caput ad ſuum dixit animum:
  Eheu, profecto jam conſultarunt dii aliter
De Ulyſſe, me apud Æthiopas abſente:
Et jam Phæacenſium terram prope, ubi ei fatum eſt
Effugere magnam metam ærumnarum, quæ ipſum manent.
Sed adhuc quidem eum ajo affatim agitatum iri malis.
  Sic fatus, collegit nubes, & turbavit pontum,
Manibus tridentem capiens: omneſque concitavit procellas
Omnium ventorum: nubibuſque operuit
Terram ſimul & pontum: ruit autem e cælo nox.
Una Euruſque Notuſque incidit, Zephyruſque vehemens,
Et Boreas ſerenus, ingentem fluctum provolvens.
Et tunc Ulyſſis ſoluta ſunt genua & amicum cor:
Ingemiſcens ſane dixit ad ſuum magnanimum animum:
  Heu me miſerum, quid me tandem fiet?
Vereor ne omnia dea vera dixerit,
Quæ me dicebat in mari, priuſquam ad patriam terram pervenirem,
Dolores hauſturum eſſe: ea nempe nunc omnia perficiuntur.
Qualibus nubibus operuit cælum latum
Jupiter, turbavitque mare, irruunt vero procellæ
Omnium ventorum: nunc mihi præſens eſt gravis pernicies.

Τρὶς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις οἳ τότ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρείδῃσι φέροντες.
Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
Ἤματι τῷ ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
Τρῶες ἐπέρριψαν περὶ Πηλείωνι θανόντι·
Τῷ κ' ἔλαχον κτερέων, καί μευ κλέος ἦγον Ἀχαιοί·
Νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασεν μέγα κῦμα κατ' ἄκρης,
Δεινὸν ἐπεσσύμενον, περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξεν.
Τῆλε δ' ἀπὸ σχεδίης αὐτὸς πέσε, πηδάλιον δὲ
Ἐκ χειρῶν προέηκε· μέσον δέ οἱ ἱστὸν ἔαξε
Δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα.
Τηλοῦ δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντῳ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, οὐδὲ δυνάσθη
Αἶψα μάλ' ἀνσχεθέειν μεγάλου ὑπὸ κύματος ὁρμῆς.
Εἵματα γάρ ῥ' ἐβάρυνε, τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ.
Ὀψὲ δὲ δή ῥ' ἀνέδυ, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἅλμην
Πικρήν, ἥ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυσεν.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς σχεδίης ἐπελήθετο τειρόμενός περ,
Ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐν κύμασιν, ἐλλάβετ' αὐτῆς·
Ἐν μέσσῃ δὲ κάθιζε, τέλος θανάτου ἀλεείνων.
Τὴν δ' ἐφόρει μέγα κῦμα κατὰ ῥόον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης φορέῃσιν ἀκάνθας
Ἂν πεδίον, πυκιναὶ δὲ πρὸς ἀλλήλῃσιν ἔχονται·
Ὣς τὴν ἂν πέλαγος ἄνεμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ἄλλοτε μέν τε Νότος Βορέῃ προβάλεσκε φέρεσθαι,
Ἄλλοτε δ' αὖτ' Εὖρος Ζεφύρῳ εἴξασκε διώκειν.
Τὸν δὲ ἴδεν Κάδμου θυγάτηρ καλλίσφυρος Ἰνὼ
Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα,
Νῦν δ' ἁλὸς ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς,
Ἥ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν ἀλώμενον, ἄλγε' ἔχοντα,
Αἰθυίῃ δ' εἰκυῖα ποτῇ ἀνεδύσατο λίμνης·
Ἷζε δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου, εἶπέ τε μῦθον,
Κάμμορε, τίπτε τοι ὧδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Ὠδύσατ' ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει;
Οὐ μὲν δή σε καταφθίσει μάλα περ μενεαίνων.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξαι, (δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν)
Εἵματα ταῦτ' ἀποδύς, σχεδίην ἀνέμοισι φέρεσθαι
Κάλλιπ'· ἀτὰρ χείρεσσι νέων, ἐπιμαίεο νόστου

Ter beati Danai, & quater qui quondam perierunt
Troja in ampla, Atridis gratificantes.
Utinam ego mortuus fuiſſem & fatum obiiſſem
Die illo, quando mihi plurimi æratas haſtas
Trojani injecerunt circa Atridem mortuum:
Tum ſortitus eſſem parentalia, & meam gloriam celebraſſent Achivi:
Nunc me triſti morte fatale eſt perire.
 Sic ipſum locutum pepulit ingens fluctus a vertice,
Horrendum irruens, concuſſit autem ratem.
Longe vero a rate ipſe excidit, clavumque
Ex manibus dimiſit: medium autem malum ei fregit
Horrenda commixtorum ventorum irruens procella:
Longe autem velum & antenna incidit ponto.
Ipſumque ſub aqua detinuit longo tempore, neque potuit
Cito adeo emergere magni ſub fluctus impetu.
Veſtes enim gravabant, quas illi præbuerat optima Calypſo.
Sero tandem emerſit, ex ore autem evomuit ſalſuginem
Amaram, quæ ei copioſa ab capite defluebat.
Sed neque ſic ratis oblitus eſt tametſi afflictus,
Sed impetu facto in fluctibus, apprehendit eam:
In medio autem ſedit, finem mortis evitans:
Hanc autem ferebat ingens fluctus per fluenta huc atque illuc:
Ut cum autumnalis Boreas fert ſpinas
Per campum, denſæ autem invicem hærent:
Sic illam per mare venti ferebant huc atque illuc.
Interdum quidem Notus Boreæ objecit ferendam,
Interdum vero turſus Eurus Zephyro cedebat ut perſequeretur.
Hunc autem vidit Cadmi filia pulcra talos Ino
Leucothea, quæ ante quidem erat mortalis vocalis,
Nunc vero maris in pelago deorum ſortita erat honorem.
Hæc Ulyſſem miſerata eſt vagabundum, dolores habentem,
Mergoque adſimilis volatu emerſit e gurgite:
Sedit autem in rate multis clavis munita, locutaque eſt:
 Infelix, quid tibi ſic Neptunus terram concutiens
Iratus eſt vehementer, quod tibi mala multa ſerit?
Non tamen te perdet quantumvis inſaniens.
Sed certe ſic fac, (videris enim mihi non inſipiens eſſe)
Veſtes iſtas exuens, ratem ventis ferendam
Relinque: cæterum manibus natans, quære reditum

In

Γαίης Φαιήκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι.
Τῇ δὲ τόδε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσαι
Ἄμβροτον· οὐδέ τι τοι παθέειν δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπὴν χείρεσσιν ἐφάψεαι ἠπείροιο,
Ἂψ ἀποδυσάμενος βαλέειν εἰς οἴνοπα πόντον,
Πολλὸν ἀπ' ἠπείρου, αὐτὸς δ' ἀπὸ νόσφι τραπέσθαι.
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν,
Αὐτὴ δ' ἂψ ἐς πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Αἰθύῃ εἰκυῖα· μέλαν δέ ἑ κῦμα κάλυψεν.
Αὐτὰρ ὁ μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν,
Ὤ μοι ἐγώ, μή τίς μοι ὑφαίνῃσι δόλον ἄλλον
Ἀθανάτων, ὅτε με σχεδίης ἀποβῆναι ἀνώγει.
Ἀλλὰ μάλ' οὔπω πείσομ'· ἐπεὶ ἑκὰς ὀφθαλμοῖσι
Γαῖαν ἐγὼν ἰδόμην ὅθι μοι φάτο φύξιμον εἶναι·
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον·
Ὄφρ' ἂν μέν κεν δούρατ' ἐν ἁρμονίῃσιν ἀρήρῃ,
Τόφρ' αὐτοῦ μενέω καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχων·
Αὐτὰρ ἐπὴν δή μοι σχεδίην διὰ κῦμα τινάξῃ,
Νήξομ'· ἐπεὶ οὐ μέν τι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ὦρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε κατηρεφές· ἤλασε δ' αὐτόν.
Ὡς δ' ἄνεμος ζαὴς ἠΐων θημῶνα τινάξῃ
Καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη·
Ὣς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασ'. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀμφ' ἑνὶ δούρατι βαῖνε, κέληθ' ὡς ἵππον ἐλαύνων,
Εἵματα δ' ἐξαπέδυνε τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ.
Αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσεν·
Αὐτὸς δὲ πρηνὴς ἁλὶ κάππεσε χεῖρε πετάσσας,
Νηχέμεναι μεμαώς· ἴδε δὲ κρείων Ἐνοσίχθων,
Κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν,
Οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω κατὰ πόντον,
Εἰσόκεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγείης·
Ἀλλ' οὐδ' ὥς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους,
Ἵκετο δ' εἰς Αἰγάς, ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ' ἔασιν.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸς ἄλλ' ἐνόησεν.
Ἤτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους,

In terra Phæacenſium, ubi tibi fatale eſt effugere.
Accipe autem hanc vittam, & ſub pectore extendas
Immortalem: nihil tibi periculi te paſſurum aut periturum.
At poſtquam manibus contigeris littus,
Rurſus exuens projice in nigrum pontum,
Longe a littore, ipſe autem alio te convertas.
Sic locuta dea vittam dedit,
Ipſa vero rurſus in pontum ingreſſa eſt fluctuantem,
Mergo adſimilis: niger vero ipſam fluctus obtexit.
Cæterum ſolicitus erat patiens eximius Ulyſſes,
Ac ingemiſcens dixit ad ſuum magnanimum animum;
Hei mihi, ne quis mihi texit dolum rurſus
Immortalium, quando me a rate diſcedere jubet.
Sed omnino nondum parebo: quoniam longe oculis
Terram ego vidi ubi mihi dixit effugium eſſe:
Sed omnino ſic faciam, videtur vero mihi eſſe optimum:
Quamdiu ſane ligna in compagibus hærebunt,
Tamdiu hic manebo & ſuſtinebo dolores patiens:
At poſtquam mihi ratem fluctus diſperſerit,
Natabo: quandoquidem nihil adeſt proſpectu melius.
Dum ille hæc cogitabat in mente & in animo,
Immiſit ingentem fluctum Neptunus terræ quaſſator,
Horrendumque moleſtumque, ſublimem: impulitque ipſum.
Ut cum ventus vehementer ſpirans acervum diſſipat
Stipularum, quas quidem diſſipat ultro citroque:
Sic ipſius ligna longa diſperſit. porro Ulyſſes
In unum lignum conſcendit, deſultorium veluti equum impellens,
Veſteſque exuit quas ei præbuerat optima Calypſo.
Statimque vittam ſub pectus extendit:
Ipſe autem pronus in mare cecidit manus extendens,
Natandi cupidus. Vidit vero potens Neptunus,
Quaſſanſque caput ad ſuum locutus eſt animum:
Sic nunc mala plurima paſſus erres per mare,
Donec hominibus Jovis alumnis interſis:
Sed neque ſic te ſpero vilipenſurum malum.
Sic locutus, impulit pulchros jubis equos,
Venit autem ad Ægas, ubi ei inclytæ domus ſunt.
At Pallas filia Jovis alia excogitavit:
Illa quidem aliorum ventorum obſtruxit vias,

Quie-

Παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας·
Ὦρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν,
Ἕως ὅγε Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας,
Ἔνθα δύω νύκτας δύο δ' ἤματα κύματι πηγῷ
Πλάζετο· πολλὰ δέ οἱ κραδίη προτιόσσετ' ὄλεθρον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' Ἠὼς,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
Ἔπλετο νηνεμίη· ὁ δ' ἄρα σχεδὸν εἴσιδε γαῖαν,
Ὀξὺ μάλα προϊδὼν, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθείς.
Ὡς δ' ὅταν ἀσπάσιος βίοτος παίδεσσι φανείη
Πατρὸς, ὃς ἐν νούσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Δηρὸν τηκόμενος, στυγερὸς δέ οἱ ἔχραε δαίμων,
Ἀσπάσιον δ' ἄρα τόν γε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
Ὣς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἐείσατο γαῖα καὶ ὕλη·
Νῆχε δ' ἐπειγόμενος ποσὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι.
Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
Καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης.
Ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο
Δεινὸν ἐρευγόμενον, εἴλυτο δὲ πάνθ' ἁλὸς ἄχνη.
Οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες νηῶν ὄχοι, οὐδ' ἐπιωγαὶ,
Ἀλλ' ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν, σπιλάδες τε πάγοι τε.
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμὸν,
Ὤ μοι· ἐπειδὴ γαῖαν ἀελπέα δῶκεν ἰδέσθαι
Ζεὺς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐπέρησα,
Ἔκβασις οὔ πη φαίνεθ' ἁλὸς πολιοῖο θύραζε.
Ἔκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Βέβρυχεν ῥόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη,
Ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα· καὶ οὔπως ἐστὶ πόδεσσι
Στήμεναι ἀμφοτέροισι, καὶ ἐκφυγέειν κακότητα,
Μήπως μ' ἐκβαίνοντα βάλη λίθακι ποτὶ πέτρη
Κῦμα μέγ' ἁρπάξαν, μελέη δέ μοι ἔσσεται ὁρμή.
Εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι, ἤν που ἐφεύρω
Ἠϊόνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης,
Δείδω μή μ' ἐξαῦτις ἀναρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρη βαρέα στενάχοντα,
Ἦ ἔτι μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύη μέγα δαίμων
Ἐξ ἁλὸς, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη.

Quieſcereque juſſit & conſopitos eſſe omnes:
Excitavit autem velocem Boream, fluctuſque fregit,
Donec ipſe Phæacenſibus remigandi ſtudioſis miſceretur
Inclytus Ulyſſes, mortem & fatum effugiens.
Hic duas noctes duoſque dies fluctu vaſto
Errabat: circa plurima vero ei cor prævidebat perniciem.
Sed quando jam tertiam diem pulchricoma adduxit aurora,
Et tunc ſtatim ventus quidem quievit, atque ſerenitas
Erat tranquilla: ipſe vero prope conſpexit terram,
Acute admodum proſpiciens, e magno fluctu levatus.
Ut cum jucunda valetudo filiis apparet
Patris, qui in morbo decumbit validos dolores patiens,
Diu contabeſcens, odioſus vero ei ingruit dæmon:
Lubentem vero hunc dii a morbo liberarunt:
Sic Ulyſſi grate apparuit terra & ſylva:
Natabat vero nitens pedibus littus ut conſcenderet.
Sed cum tantum abeſſet quantum auditur clamans,
Jam ſonitum audivit ad ſcopulos maris.
Murmurabat enim ingens fluctus ad aridam continentis
Horrendum eructans operuit autem omnia maris aſpergo.
Non enim erant navium portus capaces, neque ſeceſſus,
Sed littora objecta erant, ſcopulique ſaxaque:
Et tunc Ulyſſi ſoluta ſunt genua ejuſque cor,
Ingemiſcens vero dixit ad ſuum magnanimum animum:
Hei mihi: poſtquam terram inſperatam dedit videre
Jupiter, & jam has undas ſulcans penetravi,
Egreſſus nuſquam apparet ex mari cano foras.
Extra enim ſaxa acuta, circumque fluctus
Fremit raucum, leviſque eminet petra,
Prope autem profundum mare: & nullo modo licet pedibus
Conſiſtere ambobus, & effugere malum,
Ne fortaſſe me egredientem projiciat lubricam ad petram
Fluctus magnus abripiens, vanus vero mihi erit conatus.
Si vero adhuc ulterius natabo, ſi alicubi inveniam
Littora depreſſa portuſque maris,
Vereor ne me rurſus abripiens procella
Pontum in piſcoſum ferat graviter gementem,
Aut adhuc mihi etiam cetum immittat magnum deus
Ex mari, qualia multa nutrit inclyta Amphitrite.

No-

Οἶδα γὰρ ὥς μοι ὀδώδυσαι κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
  Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρεν τρηχεῖαν ἐπ' ἀκτήν.
Ἔνθ' ἀπὸ ῥινός τε δρύφθη, σὺν τ' ὀστέ' ἀράχθη,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
Τῆς ἔχετο στενάχων, εἵως μέγα κῦμα παρῆλθε.
Καὶ τὸ μὲν ὣς ὑπάλυξε· παλιῤῥόθιον δέ μιν αὖτις
Πλῆξεν ἐπεσσύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντῳ.
Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο
Πρὸς κοτυληδονόφιν πυκιναὶ λάϊγγες ἔχονται·
Ὣς τοῦ πρὸς πέτρῃσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
Ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν, τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν.
Ἔνθά κε δὴ δύστηνος ὑπὲρ μόρον ὤλετ' Ὀδυσσεὺς,
Εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Κύματος ἐξαναδὺς τά τ' ἐρεύγεται ἤπειρόνδε,
Νῆχε παρὲξ ἐς γαῖαν ὁρώμενος, εἴπου ἐφεύροι
Ἠϊόνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο
Ἷξε νέων, τῇ δή οἱ ἐείσατο χῶρος ἄριστος,
Λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο·
Ἔγνω δὲ προρέοντα, καὶ εὔξατο ὃν κατὰ θυμὸν,
  Κλῦθι ἄναξ ὅς' ἐσσί· πολύλλιστος δέ σ' ἱκάνω,
Φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπάς.
Αἰδοῖος μέν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Ἀνδρῶν ὅστις ἵκηται ἀλώμενος, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
Σόν τε ῥόον σά τε γούνατ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας·
Ἀλλ' ἐλέαιρε ἄναξ, ἱκέτης δέ τοι εὔχομαι εἶναι.
  Ὣς φάθ'. ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἑὸν ῥόον, ἔσχε δὲ κῦμα
Πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνην· τὸν δ' ἐσάωσεν
Ἐς ποταμοῦ προχοάς· ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψε,
Χεῖράς τε στιβαράς· ἁλὶ γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.
Ὤδεε δὲ χρόα πάντα· θάλασσα δὲ κήκιε πολλὴ
Ἂν στόμα τε ῥῖνάς τε· ὁ δ' ἄπνευστος καὶ ἄναυδος
Κεῖτ' ὀλιγηπελέων, κάματος δέ μιν αἰνὸς ἵκανεν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
Καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ἕο λῦσε θεοῖο·
Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἁλιμυρήεντα μεθῆκεν,
Ἂψ δ' ἔφερεν μέγα κῦμα κατὰ ῥόον· αἶψα δ' ἄρ' Ἰνὼ

Δέ-

Novi enim quam mihi inſenſus ſit inclytus Neptunus.
  Dum ille hoc deliberabat in mente & in animo,
Interea ipſum magnus æſtus tulit ad aſperum littus.
Ibi ſane cutis lacerata, ſimulque oſſa confracta fuiſſent,
Niſi in mentem indidiſſet dea cæſia Minerva:
Ambabus vero manibus irruens apprehendit petram,
Eique adhæſit ingemiſcens, donec ingens fluctus præteriit:
Et hunc ſic effugit: ſed refluus ipſum rurſus
Percuſſit irruens, longe autem ipſum injecit ponto.
Ut quando polypus ex cubili extrahitur,
Cavitatibus pedum crebri calculi adhæreſcunt,
Sic hujus ad ſaxa fortibus a manibus
Cutis lacerata erat, eumque ingens fluctus obtexit.
Ibi jam infelix præter fatum periiſſet Ulyſſes,
Niſi prudentiam indidiſſet cæſia Minerva.
Ex fluctu emergens qui eructantur ad continentem,
Præternatabat in terram, ſpectans ſicubi inveniret
Littoraque depreſſa portuſque maris.
Sed quando certe fluvii ad oſtia pulchriflui
Pervenit natans, illic ei viſus eſt locus optimus,
Levis petris, & tectum erat a ventis:
Agnovit autem profluentem, & vota fecit ſuo in animo:
  Audi rex quiſquis es : valde ſupplex autem ad te venio,
Fugiens ex ponto Neptuni iras.
Venerabilis quidem eſt etiam immortalibus diis
Ex hominibus quicumque venit errans, quemadmodum ego nunc
Ad tuum fluentum tuaque genua accedo plurima paſſus:
Sed miſerere rex, fateor tibi ſupplicem eſſe *me*
  Sic ait. ille vero continuo ſedavit ſuum fluentum, continuitque fluctus:
Et ante eum fecit tranquillitatem: ipſumque ſervavit
In fluvii oſtia: ille vero utrumque genu contraxit,
Manuſque fortes: mari enim afflictus ſuo corde erat,
Tumebatque corpore toto: mare autem manabat copioſum
Per oſque nareſque: illeque abſque anhelitu & voce
Jacebat debilis, laſſitudo enim ipſum vehemens invaſerat.
Sed poſtquam reſpiravit, & ad præcordia animus coivit,
Tum ſane vittam a ſe ſolvit deæ:
Et ipſam ad fluvium in mare fluentem immiſit,
Retro autem ferebat ingens fluctus per flumen: ſtatimque Ino

Δέξατο χερσὶ φίλῃσιν. ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς
Σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν,
Ὤ μοι ἐγώ, τί πάθω, τί νύ μοι μήκιστα γένηται;
Εἰ μέν κ' ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάξω,
Μή μ' ἄμυδις στίβη τε κακὴ καὶ θῆλυς ἐέρση
Ἐξ ὀλιγηπελίης δαμάσῃ κεκαφηότα θυμόν.
Αὔρη δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἠῶθι πρό.
Εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλην,
Θάμνοις ἐν πυκινοῖσι καταδραθῶ, εἴ με μεθείη
Ῥῖγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ,
Δείδω μὴ θήρεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένωμαι.
Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς ὕλην· τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὗρεν
Ἐν περιφαινομένῳ, δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους
Ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας· ὁ μὲν φυλίης, ὁ δ' ἐλαίης.
Τοὺς μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
Οὐδέ ποτ' ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν·
Οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές· ὣς ἄρα πυκνοὶ
Ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδίς· οὓς ὑπ' Ὀδυσσεὺς
Δύσετ'. ἄφαρ δ' εὐνὴν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλῃσιν
Εὐρεῖαν. φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἤλιθα πολλή,
Ὅσον τ' ἠὲ δύω ἠὲ τρεῖς ἄνδρας ἔρυσθαι
Ὥρῃ χειμερίῃ· εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαίνοι.
Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἐν δ' ἄρα μέσσῃ λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων.
Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδιῇ ἐνέκρυψε μελαίνῃ,
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, ᾧ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,
Σπέρμα πυρὸς σώζων, ἵνα μή ποθεν ἄλλοθεν αὔοι·
Ὣς Ὀδυσσεὺς φύλλοισι καλύψατο· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
Ὕπνον ἐπ' ὄμμασι χεῦ', ἵνα μιν παύσειε τάχιστα
Δυσπονέος καμάτοιο, φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ζ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ἀθηνᾶ ἐπιστᾶσα ὄναρ Ναυσικάᾳ τῇ Ἀλκινόου θυγατρὶ, κελεύει αὐτῇ τὴν ἐσθῆτα ἐπὶ ποταμὸν ἀγαγούσῃ πλύ-

Suſcepit manibus ſuis. Ille vero ex fluvio ſedens
In junco recubuit, oſculatuſque eſt almam tellurem.
Atque ingemiſcens dixit ad ſuum magnanimum animum:
Heu mihi, quid me fiet quid mihi denique reſtat?
Si enim in fluvio gravem per noctem excubavero,
Ne mihi ſimul pruinaque mala & fœmineus ros
Ex imbecillitate conficiat afflictum animum.
Aura autem ex fluvio frigida ſpirat matutino tempore.
Si vero in altam conſcendens & umbroſam ſylvam,
Arbuſtis in denſis dormiero, ſi me ſinat
Frigus & laſſitudo, jucundus autem mihi ſomnus obrepat,
Vereor ne feris laceratio & præda fiam.
Sic ſane ei deliberanti viſum eſt ſatius eſſe:
Feſtinavit ire in ſylvam: hanc autem prope aquam invenit
In conſpicuo loco, duo autem ſubiit arbuſta
Ex uno loco enata: alterum oleaſtri, alterum oleæ,
Quæ nec ventorum perflat vis humidum ſpirantium,
Neque unquam ſol lucens radiis percuſſit,
Neque imber penetravit penitus: ſic ſane denſa
Invicem creverant contigue: quæ Ulyſſes
Subiit. ſtatimque cubile aggeſſit manibus ſuis
Latum. foliorum enim erat copia affatim ingens,
Quantumque duos aut tres viros tegeret
Tempeſtate hyberna, etiamſi admodum ſæviat.
Illam quidem videns lætatus eſt patiens nobilis Ulyſſes:
In medio autem procubuit, copiamque ſuperingeſſit foliorum.
Ut cum quiſpiam torrem cinere abſcondit nigro,
Agro in extimo, cui non adſunt vicini alii,
Semen ignis ſervans, ut ne qua aliunde incendat:
Sic Ulyſſes foliis abſconditus erat. illi autem Pallas
Somnum in oculis fudit, ut ipſum quieſcere faceret cito
Ab difficili labore, caras palpebras tegens.

ODYSSEÆ HOMERI VI. LIBRI

Argumentum.

Minerva adſtans per ſomnium Nauſicaæ Alcinoi filiæ, jubet illam veſtes ad flumen ferre lotum: inſtare enim ei

ναν· πλησίον γὰρ αὐτῇ εἶναι τὸν γάμον. ἡ δὲ τὸ κελευσθὲν ποιεῖ· ἔπειτα παίζει μετὰ τῶν θεραπαινῶν. ἀκούσας δ' αὐτῶν ὁ Ὀδυσσεὺς ἐξυπνίζεται, καὶ δεηθεὶς Ναυσικάας, ἐσθῆτα καὶ τροφὴν παρ' αὐτῆς λαβὼν, ἕπεται αὐτῇ εἰς τὴν πόλιν.

Ζῆτα δὲ Ναυσικάα κόμισ' ἐν Σχερίῃ Ὀδυσῆα.

ὩΣ ὁ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ὕπνῳ καὶ καμάτῳ ἀρημένος· αὐτὰρ Ἀθήνη
Βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
Οἳ πρὶν μέν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ,
Ἀγχοῦ Κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων,
Οἵ σφεας σινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν.
Ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδὴς,
Εἷσεν δ' ἐν Σχερίῃ ἑκὰς ἀνδρῶν ἀλφηστάων·
Ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασε πόλει, καὶ ἐδείματο οἴκους,
Καὶ νηοὺς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσατ' ἀρούρας.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶς ἀϊδόσδε βεβήκει·
Ἀλκίνοος δὲ τότ' ἦρχε, θεῶν ἄπο μήδεα εἰδώς·
Τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα.
Βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη
Κοιμᾶτ', ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη,
Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
Πὰρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι Χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι
Σταθμοῖιν ἑκάτερθε, θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί.
Ἡ δ' ἀνέμου ὡς πνοιὴ ἐπέσσυτο δέμνια κούρης.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Εἰδομένη κούρῃ ναυσικλειτοῖο Δύμαντος,
Ἥ οἱ ὁμηλικίη μὲν ἔην, κεχάριστο δὲ θυμῷ·
Τῇ μιν ἐεισαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ναυσικάα, τί νύ σ' ὧδε μεθήμονα γείνατο μήτηρ;
Εἵματα μέν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα.
Σοὶ δὲ γάμος σχεδόν ἐστιν, ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν
Ἕννυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν οἵ κέ σ' ἄγωνται.
Ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
Ἐσθλή· χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Καί τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ' ἕψομαι, ὄφρα τάχιστα

Ἐν-

nuptias. illa vero juſſa facit: deinde ludit cum ancillis. Audiens autem ipſas Ulyſſes expergiſcitur, & precatus Nauſicaam, veſtemque & cibum ab ipſa accipiens, ſequitur eam in urbem.

Z. Nauſicaa excipit in Scheria Ulyſſem.

SIc quidem illic dormiebat patiens nobilis Ulyſſes,
Somno & laſſitudine gravatus: aſt Minerva
Ibat ad Phæacenſium virorum populumque urbemque:
Qui antea quidem habitabant in ſpatioſa Hyperia,
Prope Cyclopas viros inſolentes,
Qui eos infeſtabant, viribus enim potiores erant,
Inde excitos *illos* duxit Nauſithous deo ſimilis,
Sedemque *eis* fixit in Scheria procul ab hominibus ingenioſis:
Circum vero murum duxit civitati, & domos ædificavit,
Etiam templa fecit deorum, & diviſit agros.
Sed hic jam fato domitus ad inferos deſcenderat?
Alcinous vero tunc imperabat, a diis conſilia doctus:
Ejus quidem perrexit ad domum dea cæſia Minerva,
Reditum Ulyſſi magnanimo moliens.
Inſtitit autem ire ad thalamum fabrefactum, in quo puella
Dormiebat, immortalibus indole & forma ſimilis,
Nauſicaa filia magnanimi Alcinoi:
Aderant duæ ancillæ a gratiis pulchritudinem habentes
A poſtibus utrinque, fores vero admotæ erant ſplendidæ.
Illa vero venti veluti flatus acceſſit ad cubilia puellæ,
Stetitque ſupra caput, & ipſam ſermone allocuta eſt,
Similis filiæ excellentis nautæ Dymantis,
Quæ ei æqualis quidem erat, grataque ex animo:
Illam ſeipſam ſimulans allocuta eſt cæſia Minerva:
Nauſicaa, quid te ſic remiſſam peperit mater?
Veſtes etenim tibi jacent neglectæ admirabiles:
Tibique nuptiæ inſtant, ubi oportet pulchras te ipſam
Induere, taleſque illis præbere qui te ducent.
Etenim ex his fama apud homines it
Bona: gaudent vero pater & veneranda mater.
Sed eamus loturæ ſimul cum aurora apparente,
Et ego adjutrix ſimul ſequar, ut celerrime

Ἐντύνεαι. ἐπεὶ οὔ τοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσεαι·
Ἤδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον
Πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ.
Ἀλλ' ἄγ' ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρὸ
Ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγῃσι
Ζῶστρά τε καὶ πέπλους καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
Καὶ δέ σοι ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον ἠὲ πόδεσσιν
Ἔρχεσθαι· πολλὸν γὰρ ἄπο πλυνοί εἰσι πόληος.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Οὔλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
Ἔμμεναι. οὔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε ποτ' ὄμβρῳ
Δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλναται· ἀλλὰ μάλ' αἴθρη
Πέπταται ἀννέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη·
Τῷ ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἤματα πάντα·
Ἔνθ' ἀπέβη Γλαυκῶπις, ἐπεὶ διεπέφραδε κούρῃ.
Αὐτίκα δ' ἠὼς ἦλθεν ἐΰθρονος, ἥ μιν ἔγειρε
Ναυσικάαν εὔπεπλον. ἄφαρ δ' ἀπεθαύμασ' ὄνειρον.
Βῆ δ' ἰέναι διὰ δώμαθ', ἵν' ἀγγείλειε τοκεῦσι,
Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρί. κιχήσατο δ' ἔνδον ἐόντας·
Ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἧστο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε
Ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας
Ἐς βουλὴν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί.
Ἡ δὲ μάλ' ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέειπε,
Πάππα φίλ' οὐκ ἂν δή μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην
Ὑψηλὴν, εὔκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἵματ' ἄγωμαι
Ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τά μοι ῥερυπωμένα κεῖται;
Καὶ δέ σοι αὐτῷ ἔοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντι
Βουλὰς βουλεύειν καθαρὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντι·
Πέντε δέ τοι φίλοι υἷες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν,
Οἱ δύ' ὀπυίοντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλέθοντες·
Οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι νεόπλυτα εἵματ' ἔχοντες
Ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμηλεν.
Ὣς ἔφατ'. αἴδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξονομῆναι
Πατρὶ φίλῳ· ὁ δὲ πάντα νόει, καὶ ἀμείβετο μύθῳ,
Οὔτε τοι ἡμιόνων φθονέω τέκος, οὔτε τευ ἄλλου.
Ἔρχευ· ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
Ὑψηλὴν, εὔκυκλον, ὑπερτερίῃ ἀραρυῖαν.
Ὣς εἰπὼν, δμώεσσιν ἐκέκλετο· τοὶ δ' ἐπίθοντο.

Expediaris: quoniam non diu virgo eris.
Jam enim te ambiunt optimi in populo
Omnium Phæacenſium, ubi tibi genus eſt etiam ipſi.
Sed age jube patrem inclytum ſub auroram
Mulos & currum apparare, qui vehat
Cingulaque & peplos & pallia admirabilia.
Quippe tibi ſic ipſi multo honeſtius eſt quam pedibus
Ire: multum enim abſunt labra ab urbe.
  Ipſa quidem ſic locuta abiit cæſia Minerva
Ad Olympum, ubi ajunt deorum ſedem tutam ſemper
Eſſe. neque ventis concutitur, neque unquam imbre
Rigatur, neque nix aſpergitur: ſed potius ſerenitas
Volat abſque nube, luciduſque circumfulget ſplendor:
In quo delectantur beati dii diebus omnibus:
Huc abiit Pallas, poſtquam indicavit puellæ.
Continuo aurora venit pulchro throno conſpicua, quæ ipſam excitabat
Nauſicaam ornatam peplo. ſubitoque admirata eſt ſomnium.
Inſtitit autem ire per domos, ut annunciaret parentibus,
Patri caro & matri. offendit autem intus cum eſſent:
Illa quidem ad focum ſedebat cum ſervientibus mulieribus,
Penſum verſans purpureum: in ipſum autem foras
Egredientem incidit ad inclytos reges
Ad conſilium, quo ipſum vocabant Phæacenſes generoſi.
Hæc valde prope aſtans carum patrem allocuta eſt:
  Pater care, nonne mihi inſtrueres currum
Excelſum, agilem rotis, ut pulchras veſtes feram
Ad flumen lotura, quæ mihi ſordidatæ jacent?
Etenim tibi ipſi convenit inter primores verſanti
Conſilia conſulere pulchras corpori veſtes habentem:
Quinque autem tibi cari filii in regia ſunt,
Quorum duo in matrimonio, tres autem cœlibes florentes:
Hi ſemper volunt recens lotis veſtibus induti
Ad ſaltationem ire: quæ meæ menti omnia curæ ſunt.
  Sic ait. verebatur enim florentes nuptias nominare
Patri caro: ille vero omnia intelligebat, & reſpondit ſermone:
  Neque tibi mulos invideo filia, neque quicquam aliud.
I: cæterum tibi famuli apparabunt currum
Altum, agilem rotis, contabulatione inſtructum.
  Sic locutus, ſervis præcepit: illi vero paruerunt.

Οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν ἐΰτροχον ἡμιονείην
Ὥπλεον, ἡμιόνους θ' ὕπαγον, ζεῦξάν θ' ὑπ' ἀπήνῃ·
Κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν ἐσθῆτα φαεινήν,
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐϋξέστῳ ἐπ' ἀπήνῃ·
Μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδὴν,
Παντοίην, ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· (κούρη δ' ἐπεβήσετ' ἀπήνης)
Δῶκε δὲ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
Εἵως χυτλώσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα,
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· καναχὴ δ' ἦν ἡμιόνοιϊν.
Αἱ δ' ἄμοτον τανύοντο. φέρον δ' ἐσθῆτα καὶ αὐτήν,
Οὐκ οἴην· ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἵκοντο,
Ἔνθ' ἦτοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοὶ, πολὺ δ' ὕδωρ
Καλὸν ὑπεκπρορέει, μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι·
Ἔνθ' αἵγ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης,
Καὶ τὰς μὲν σεῦαν ποταμὸν παρὰ δινήεντα,
Τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης
Εἵματα χερσὶν ἕλοντο, καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ,
Στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς ἔριδα προφέρουσαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πλῦνάν τε κάθηράν τε ῥύπα πάντα,
Ἑξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἁλὸς, ἧχι μάλιστα
Λάϊγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.
Αἱ δὲ λοεσσάμεναι, καὶ χρισάμεναι λίπ' ἐλαίῳ,
Δεῖπνον ἔπειθ' εἵλοντο παρ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο·
Εἵματα δ' ἠελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν δμωαί τε καὶ αὐτὴ,
Σφαίρῃ ταί τ' ἄρ' ἔπαιζον ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι.
Τῇσι δὲ Ναυσικάα λευκώλενος ἤρχετο μολπῆς.
Οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος ἰοχέαιρα,
Ἢ κατὰ Τηΰγετον περιμήκετον, ἢ Ἐρύμανθον,
Τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισι,
Τῇ δέ θ' ἅμα νύμφαι κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο
Ἀγρονόμοι παίζουσι· γέγηθε δέ τε φρένα Λητὼ,
Πασάων δ' ὑπὲρ ἥγε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,
Ῥεῖα δ' ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι·
Ὣς ἥγ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμής.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἶκόνδε νέεσθαι,

Illi quidem foris currum agilem rotis mulinum
Inſtruebant, muloſque ſubegerunt, junxeruntque ſub curru:
Filia vero e thalamo ferebat veſtem ſplendidam,
Et eam quidem repoſuit bene polito in curru:
Mater vero in ciſta collocabat deſiderio convenientem cibum,
Multifarium, obſonia quoque impoſuit, & vinum infudit
Utre in caprino: (puella vero conſcendit currum)
Dedit etiam aurea in ampulla humidum oleum,
Ut ungeretur cum miniſtris fœminis.
Illa vero cepit flagellum & habenas leves,
Flagellavitque ut currerent: ſtrepitus autem fiebat a mulis.
Qui ſtrenue contendebant, ferebantque veſtem & ipſam,
Non ſolam: ſimul cum illa ibant ancillæ aliæ.
Quæ quando jam fluvii ad alveum pervenerunt,
Ubi labra erant perennia, multaque aqua
Pulchra profluebat ad perſordida purganda:
Ibi illæ mulos quidem ſolverunt a curru,
Et eos quidem egerunt fluvium propter verticoſum,
Ut ederent gramen dulce inſtar mellis: ipſæ vero a curru
Veſtes manibus ſumebant, & inferebant nigram aquam.
Calcabantque in ſcrobibus celeriter certamen proferentes.
At poſtquam lavaruntque purgaruntque ſordes omnes,
Ex ordine explicuerunt ad littus maris, ubi potiſſimum
Lapillos ad littus abluebat mare.
Illæ vero lotæ, & unctæ pingui oleo,
Prandium deinde ſumpſerunt ad ripas fluvii,
Veſteſque præſtolabantur dum ſiccarentur ſplendore ſolis.
Cæterum poſtquam cibo ſaturatæ ſunt ancillæque & ipſa,
Pila ludebant redimicula deponentes,
Illis Nauſicaa pulchra ulnas incepit cantilenam.
Qualis autem Diana incedit per montem ſagittis gaudens,
Aut per Taygetum arduum, aut Erymanthum,
Oblectans ſe capris & velocibus cervis,
Simul cum illa Nymphæ filiæ Jovis Ægiochi
Agreſtes ludunt: gaudet vero mente Latona,
Omnes vero ipſa capite ſupereminet atque fronte,
Facileque notabilis eſt, pulchræ vero omnes:
Sic illa inter ancillas excellebat virgo nondum domita:
Sed quando jam erat rurſum domum reditura,

Ζεύξασ' ἡμιόνους, πτύξασά τε εἵματα καλά,
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὡς Ὀδυσεὺς ἔγροιτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κούρην,
Ἥ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγήσαιτο.
Σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασίλεια,
Ἀμφιπόλου μὲν ἅμαρτε, βαθείῃ δ' ἔμπεσε δίνῃ.
Αἱ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσαν. ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἑζόμενος δ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ὤ μοι ἐγὼ, τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω;
Ἦ ῥ' οἵγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
Ἦε φιλόξεινοι, καί σφι νόος ἐστὶ θεουδής;
Ὥστε με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς ἀϋτὴ
Νυμφάων, αἳ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα,
Καὶ πηγὰς ποταμῶν, καὶ πείσεα ποιήεντα·
Ἦ νύ που ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν αὐδηέντων;
Ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς πειρήσομαι, ἠδὲ ἴδωμαι.
Ὣς εἰπὼν θάμνων ὑπεδύσετο δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρθον κλάσε χειρὶ παχείῃ
Φύλλων, ὡς ῥύσαιτο περὶ χροῒ μήδεα φωτός.
Βῆ δ' ἴμεν ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, ἀλκὶ πεποιθὼς,
Ὅς τ' εἶσ' ὑόμενος καὶ ἀήμενος, ἐν δέ οἱ ὄσσε
Δαίεται· αὐτὰρ ὁ βουσὶν ἐπέρχεται ἢ ὀΐεσσιν,
Ἠὲ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους· κέλεται δέ ἑ γαστὴρ
Μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·
Ὣς Ὀδυσεὺς κούρῃσιν ἐϋπλοκάμοισιν ἔμελλε
Μίξεσθαι, γυμνός περ ἐών· χρειὼ γὰρ ἵκανε.
Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη, κεκακωμένος ἅλμῃ·
Τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἠϊόνας προὐχούσας·
Οἴη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε. τῇ γὰρ Ἀθήνη
Θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέος εἵλετο γυίων·
Στῆ δ' ἀντασχομένη. ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεὺς
Ἢ γούνων λίσσοιτο λαβὼν εὐώπιδα κούρην,
Ἢ αὔτως ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι
Λίσσοιτ', εἰ δείξειε πόλιν, καὶ εἵματα δοίη.
Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι
Λίσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι,
Μή οἱ γοῦνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη.
Αὐτίκα μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον,
Γουνοῦμαί σε ἄνασσα· θεός νύ τις ἢ βροτός ἐσσι.

Jungens mulos, complicanſque veſtes pulchras,
Tum ſtatim alia excogitavit dea cæſia Minerva,
Ut Ulyſſes excitaretur, videretque pulchram oculos puellam,
Quæ illum ad Phæacenſium virorum urbem duceret.
Pilam deinde jecit ad ancillam regina:
Ab ancilla quidem erravit, profundum autem incidit in vorticem:
Illæ vero alte clamarunt, & excitatus eſt divinus Ulyſſes:
Sedens autem cogitabat in mente & in animo:
Hei mihi, quorumnam hominum in terram deveni?
An ſunt petulantes & agreſtes, neque juſti,
An hoſpitales, & ipſis eſt mens deum timens?
Ut me puellarum circumvenit fœminea vox
Nympharum, quæ habitant montium ſummos vertices,
Et fontes fluviorum, & paluſtria loca herboſa:
An fortaſſis homines ſum prope vocales?
Quin ego ipſe experiar atque videbo.
Sic locutus arbuſtis clam egrediebatur divinus Ulyſſes.
Ex denſa autem ſylva ramum fregit manu craſſa
Cum foliis, ut tegeret circa corpus genitalia viri.
Inſtititque ire veluti leo montanus, viribus fidens,
Qui incedit pluviam & ventos perpeſſus, intuſque ei oculi
Ardent: at is boves invadit, aut oves,
Aut agreſtiores cervas: jubet enim eum venter
Pecudes tentaturum etiam in denſam domum ire:
Ita Ulyſſes puellis pulchris comas erat ſe
Immiſturus, nudus licet eſſet: neceſſitas enim urgebat.
Horrendus autem ipſis apparuit, afflictus ſalſugine:
Diffugeruntque huc atque illuc per ripas prominentes:
Sola tamen Alcinoi filia manſit. ei enim Pallas
Audaciam in mente indiderat, & formidinem exemerat membris:
Stetit autem oppoſita: ſed ipſe cogitabat Ulyſſes
An oraret genibus prehenſis pulchræ oculos puellæ,
An alioquin verbis longe ſtans blandis
Precaretur, ut oſtenderet urbem, & veſtes daret.
Sic igitur ei cogitanti viſum eſt ſatius eſſe
Precari verbis eminus ſtantem blandis,
Ne ei genua prehendenti iraſceretur mente puella.
Protinus blandum & aſtutum dixit ſermonem:
Supplex te oro regina: deus utique quis aut mortalis es.

Si

Εἰ μέν τις θεός ἐσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἀρτέμιδί σε ἔγωγε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο
Εἶδός τε μέγεθός τε φυήν τ' ἄγχιστα ἐΐσκω·
Εἰ δέ τίς ἐσσι βροτῶν τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσι,
Τρισμάκαρες μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Τρισμάκαρες δὲ κασίγνητοι· μάλα πού σφισι θυμὸς
Αἰὲν εὐφροσύνῃσιν ἰαίνεται εἵνεκα σεῖο,
Λευσσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν.
Κεῖνος δ' αὖ περὶ κῆρι μακάρτατος ἔξοχον ἄλλων,
Ὅς κέ σ' ἐέδνοισι βρίσας οἶκόνδ' ἀγάγηται.
Οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
Οὔτ' ἄνδρ', οὔτε γυναῖκα. σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Δήλῳ δή ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ
Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα·
(Ἦλθον γὰρ κἀκεῖσε, πολὺς δέ μοι ἕσπετο λαὸς
Τὴν ὁδὸν ᾗ δὴ ἔμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσεσθαι)
Ὣς δ' αὕτως καὶ κεῖνο ἰδὼν, ἐτεθήπεα θυμῷ
Δήν· ἐπεὶ οὔπω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης·
Ὣς σε γύναι ἄγαμαί τε τέθηπά τε, δείδιά τ' αἰνῶς
Γούνων ἅψασθαι. χαλεπὸν δέ με πένθος ἱκάνει.
Χθιζὸς ἐεικοστῷ φύγον ἤματι οἴνοπα πόντον,
Τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμα φόρει, κραιπναί τε θύελλαι
Νήσου ἀπ' Ὠγυγίης· νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,
Ὄφρ' ἔτι που καὶ τῇδε πάθω κακόν. οὐ γὰρ ὀΐω
Παύσεσθ'. ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν.
Ἀλλὰ ἄνασσ' ἐλέαιρε. σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἐς πρώτην ἱκόμην· τῶν δ' ἄλλων οὔτινα οἶδα
Ἀνθρώπων οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
Ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάκος ἀμφιβαλέσθαι,
Εἴ τί που εἴλυμα σπείρων ἔχες ἐνθάδ' ἰοῦσα.
Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
Ἄνδρα τε καὶ οἶκον καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν,
Ἐσθλήν. οὐ μὲν γὰρ τοῦ γε κρεῖσσον καὶ ἄρειον
Ἢ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον
Ἀνὴρ ἠδὲ γυνή· πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσι,
Χάρματα δ' εὐμενέτῃσι· μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί.
Τὸν δ' αὖ Ναυσικάα λευκώλενος ἀντίον ηὔδα,
Ξεῖν', ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν

Ἐσθ-

Si quidem deus es ex iis, qui latum cælum incolunt,
Dianæ te ego Jovis filiæ magni
Formaque magnitudineque, indoleque quam proxime comparo:
Si vero aliquis es hominum qui ſuper terram habitant,
Ter beati tibi pater & veneranda mater,
Ter beati fratres: valde nimirum ipſorum animus
Uſque lætitiis geſtit tui gratia,
Videntibus tale germen ad choream te euntem.
Ille vero ex animo feliciſſimus præter cæteros
Quicumque te dote gravis domum duxerit.
Nondum enim talem vidi mortalem oculis,
Neque virum, neque mulierem. admiratio me tenet aſpicientem.
In Delo equidem aliquando tale Apollinis juxta aram
Palmæ recens germen ſuccreſcens vidi:
(Veni enim illuc quoque, multus autem me comitabatur populus
In ea profectione quæ mihi erat malum damnum futura)
Utque ſimiliter illud conſpicatus, obſtupui animo
Diu: quandoquidem nunquam tale ſuccrevit lignum e terra:
Sic te mulier admiror, obſtupeo, & vereor nimis
Genua prehendere. gravis enim me calamitas urget.
Heri vigeſimo effugi die nigrum pontum,
Interea me uſque fluctus ferebat & celeres procellæ
Inſula ab Ogygia: nunc vero me huc appulit deus,
Ut adhuc fortaſſe & hic patiar malum. non enim puto
Quieturos; ſed adhuc multa dii patrabunt ante.
Verum regina miſerere. te enim mala multa paſſus
Ad primam veni: aliorum autem neminem novi
Hominum qui hanc urbem & terram incolunt.
Urbem mihi oſtende, daque laceram veſtem ad induendum,
Si aliquod fortaſſe involucrum pannorum habebas huc veniens.
Tibi vero dii tanta dent quanta animo concupiſcis,
Maritum & familiam & concordiam præbeant
Bonam. non enim hoc quicquam præſtantius & melius
Quam cum concordes conſiliis rem familiarem adminiſtrant
Vir atque conjux: multi dolores malevolis,
Gaudia autem benevolis: maxime autem exaudiunt ipſi.
Hunc autem rurſus Nauſicaa ulnas candida allocuta:
Hoſpes, quandoquidem non ignavo nec ſtulto viro ſimilis es,
Jupiter ipſe diſtribuit felicitatem Olympius hominibus

Ἐσθλοῖς ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλησιν ἑκάστῳ·
Καί πού σοι τάδ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἱκάνεις,
Οὔτ' οὖν ἐσθῆτος δευήσεαι, οὔτε τευ ἄλλου
Ὧν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα.
Ἄστυ δέ τοι δείξω, ἐρέω δέ τοι οὔνομα λαῶν.
Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν·
Εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε.
  Ἦ ῥα, καὶ ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισι κέλευσε,
Στῆτέ μοι ἀμφίπολοι· πόσε φεύγετε φῶτα ἰδοῦσαι;
Ἦ μή πού τινα δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν;
Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὸς βροτὸς, οὐδὲ γένηται,
Ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται
Δηϊοτῆτα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.
Οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ
Ἔσχατοι, οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος.
Ἀλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνει·
Τὸν νῦν χρὴ κομέειν. πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
Ξεῖνοί τε πτωχοί τε. δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.
Ἀλλὰ δότ' ἀμφίπολοι ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε·
Λούσατε δ' ἐν ποταμῷ ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἔστ' ἀνέμοιο.
  Ὣς ἔφαθ'. αἱ δ' ἔσταν τε καὶ ἀλλήλοισι κέλευσαν.
Κὰδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἷσαν ἐπὶ σκέπας, ὡς ἐκέλευσε
Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
Πὰρ δ' ἄρα οἱ φᾶρός τε χιτῶνά τε εἵματ' ἔθηκαν.
Δῶκαν δ' οἱ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον.
Ἤνωγον δ' ἄρα μιν λοῦσθαι ποταμοῖο ῥοῇσι.
Δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισι μετηύδα δῖος Ὀδυσσεὺς,
  Ἀμφίπολοι στῆθ' οὕτω ἀπόπροθεν, ὄφρ' ἐγὼ αὐτὸς
Ἅλμην ὤμοιϊν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἐλαίῳ
Χρίσομαι. ἦ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χροός ἐστιν ἀλοιφή.
Ἄντην δ' οὐκ ἂν ἔγωγε λοέσσομαι· αἰδέομαι γὰρ
Γυμνοῦσθαι, κούρῃσιν ἐϋπλοκάμοισι μετελθών.
  Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν. εἶπον δ' ἄρα κούρῃ.
Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χρόα νίζετο δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἅλμην, ἥ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἄμπεχεν ὤμους.
Ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἁλὸς χνόον ἀτρυγέτοιο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα λοέσσατο, καὶ λίπ' ἄλειψεν,

Ἀμ-

Bonis atque malis, prout voluerit unicuique:
Et fortaſſe tibi iſthæc dedit, te autem oportet pati tamen.
Nunc poſtquam in noſtram & terram & urbem venis,
Neque veſtium indigebis, neque alterius alicujus *rei*,
Quæ decent ſupplicem multa expertum occurrentem.
Urbem autem tibi oſtendam, & dicam nomen populorum.
Phæacenſes hanc urbem & terram habitant:
Sum autem ego filia magnanimi Alcinoi,
Cujus inter Phæacenſes ſupereminet & imperium & potentia.
  Dixit, & ancillis pulchricomis imperavit:
Siſtite mihi gradum ancillæ: quo fugitis virum conſpicatæ?
An ſcilicet aliquem hoſtium putatis eſſe virorum?
Non eſt ille vir vivus homo, neque naſcetur,
Qui Phæacenſium in terram veniat
Hoſtilia inferens: valde enim cari ſunt diis.
Habitamus autem ſeorſum undoſo in mari
Extremi, neque aliquis nobiſcum homo commercium habet alius.
Verum hic aliquis infelix errabundus huc venit:
Quem nunc oportet curare. a Jove enim ſunt omnes
Hoſpites & egeni. donum autem & exiguum gratum eſt.
Quare date ancillæ hoſpiti cibum & potum:
Et lavate in fluvio ubi tutela eſt a vento.
  Sic ait. Illæ vero ſtabant & invicem adhortabantur.
Ulyſſemque collocarunt in tuto, quemadmodum juſſerat
Nauſicaa filia magnanimi Alcinoi:
Eique pallium & tunicam veſteſque appoſuerunt.
Dederunt vero ei aurea in ampulla liquidum oleum,
Juſſeruntque ipſum lavare in fluvii fluento.
Tunc cum ancillis locutus eſt divinus Ulyſſes:
  Ancillæ ſtate ſic ſeorſim, ut ego ipſe
Salſuginem ab humeris abluam, circumque oleo
Ungar. jam enim diu a corpore eſt unctio.
Coram vero haud ego lavero: vereor enim
Nudari inter puellas cirratas verſans.
  Sic ait. illæ vero ſeceſſerunt, narraruntque puellæ.
At ipſe ex flumine a corpore lavabat divinus Ulyſſes
Salſuginem, quæ ei terga & latos tegebat humeros.
A capite autem exterſit maris ſordes indomiti.
Cæterum poſtquam omnia lavit & oleo unxit,

Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσαθ' ἅ οἱ πόρε παρθένος ἀδμής·
Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν Διὸς ἐκγεγαυῖα
Μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· κὰδ δὲ κάρητος
Οὔλας ἧκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
Ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει·
Ὣς ἄρα τῷ κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
Ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
Κάλλεϊ καὶ χάρισι στίλβων. θηεῖτο καὶ κούρη.
Δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισι μετηύδα,
Κλῦτέ μοι ἀμφίπολοι λευκώλενοι, ὄφρα τι εἴπω·
Οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Φαιήκεσσ' ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισι.
Πρόσθεν μὲν γὰρ δή μοι ἀεικέλιος δόατ' εἶναι,
Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικε τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Αἲ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἴη
Ἐνθάδε ναιετάων, καί οἱ ἅδοι αὐτόθι μίμνειν.
Ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε.
Ὣς ἔφαθ'. αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἠδὲ πίθοντο,
Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ θέσαν βρῶσίν τε πόσιν τε.
Ἤτοι ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἁρπαλέως· δηρὸν γὰρ ἐδητύος ἦεν ἄπαστος.
Αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενος ἄλλ' ἐνόησεν·
Εἵματ' ἄρα πτύξασα τίθει καλῆς ἐπ' ἀπήνης,
Ζεῦξεν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας· ἂν δ' ἔβη αὐτή·
Ὤτρυνεν δ' Ὀδυσῆα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Ὄρσεο δὴ νῦν, ξεῖνε. πόλιν δ' ἴμεν, ὄφρα σε πέμψω
Πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος· ἔνθά σέ φημι
Πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν ὅσσοι ἄριστοι.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρδειν· (δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν)
Ὄφρ' ἂν μέν κ' ἀγροὺς ἴομεν καὶ ἔργ' ἀνθρώπων,
Τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι μεθ' ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν
Καρπαλίμως ἔρχεσθον, ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω·
Αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβήσομεν ἣν πέρι πύργος
Ὑψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ἑκάτερθε πόληος,
Λεπτὴ δ' εἰσίθμη· νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι
Εἰρύαται· πᾶσιν γὰρ ἐπίστιόν ἐστιν ἑκάστῳ·
Ἔνθα δέ τε σφ' ἀγορή, καλὸν Ποσιδήϊον ἀμφίς,

Ῥυ-

Veſteſque induit quas illi præbuerat virgo intacta:
Illum quidem Minerva reddidit ex Jove nata
Majoremque aſpectu & ſpiſſiorem; in capite vero
Criſpas demiſit comas, hyacinthino flori ſimiles.
Ut cum quis aurum circumfundit argento vir
Solers, quem Vulcanus docuit & Pallas Minerva
Artem omnifariam, elegantia vero opera perficit:
Sic huic infudit gratiam capitique & humeris.
Sedit autem deinde ſeorſim incedens ad littus maris,
Pulchritudine & gratiis ſplendens, admirabatur autem puella:
Ac tunc ad ancillas cirratas loquebatur:
  Audite me ancillæ candidæ lacertos, ut aliquid dicam:
Non omnibus invitis diis qui cælum tenent,
Ad Phæacenſes hic vir pervenit diis æquiparandus.
Antea certe mihi nihili videbatur eſſe,
Nunc vero diis ſimilis qui cælum amplum inhabitant.
Utinam mihi talis maritus vocatus eſſet
Hic habitans, & ipſi placeret ibidem manere.
Sed date ancillæ hoſpiti cibumque potumque.
  Sic ait. Illæ vero hanc diligenter audiverunt, & paruerunt,
Ulyſſique appoſuerunt cibum & potum.
Atque ille bibebat & edebat prudens divinus Ulyſſes
Rapaciter: diu enim a cibo erat jejunus.
Cæterum Nauſicaa alba lacertis alia excogitavit:
Veſtes igitur plicans poſuit pulchrum in currum,
Junxitque mulos fortibus ungulis: conſcendit autem ipſa:
Adhortataque eſt Ulyſſem, verbumque dixit, & compellavit:
  Surge nunc hoſpes, ad urbem ut eas, ut te mittam
Patris mei ad domum prudentis: ubi te autumo
Omnium Phæacenſium viſurum eſſe quotquot optimi.
Sed omnino ſic facito: (videris enim mihi non parum ſapere)
Donec quidem per agros iverimus & culturas hominum,
Tamdiu cum ancillis poſt mulos & currum
Celeriter venite, ego vero *per* viam ducam:
At poſtquam ad urbem conſcenderimus, circa quam murus
Altus, pulcher autem portus utrinque urbis,
Arctuſque introitus: & naves per viam utrinque agitatæ
Subductæ ſunt. omnibus enim ſua ſtatio eſt unicuique:
Ibi quoque ipſis forum eſt, pulchrum Neptuni circa templum,

Ve-

Ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσσ' ἀραρυῖα.
Ἔνθα δὲ νηῶν ὅπλα μελαινάων ἀλέγουσι,
Πείσματα καὶ σπεῖρα, καὶ ἀποξύνουσιν ἐρετμά.
Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βιὸς, οὐδὲ φαρέτρη,
Ἀλλ' ἱστοὶ καὶ ἐρετμὰ νεῶν, καὶ νῆες ἐῖσαι,
Ἧσιν ἀγαλλόμενοι πολιὴν περόωσι θάλασσαν·
Τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀδευκέα, μή τις ὀπίσσω
Μωμεύῃ· (μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον)
Καί νύ τις ὧδ' εἴπῃσι κακώτερος ἀντιβολήσας,
Τίς δ' ὅδε Ναυσικάᾳ ἕπεται καλός τε μέγας τε
Ξεῖνος; ποῦ δέ μιν εὗρε; πόσις νύ οἱ ἔσσεται αὐτῇ.
Ἤ τινά που πλαγχθέντα κομίσσατο ἧς ἀπὸ νηὸς,
Ἀνδρῶν τηλεδαπῶν· ἐπεὶ οὔ τινες ἐγγύθεν εἰσίν·
Ἤ τίς οἱ εὐξαμένη πολυάρητος θεὸς ἦλθεν,
Οὐρανόθεν καταβάς· ἕξει δέ μιν ἤματα πάντα.
Βέλτερον εἰ κ' αὐτή περ ἐποιχομένη πόσιν εὗρεν
Ἄλλοθεν· ἦ γὰρ τούσδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
Φαίηκας, τοί μιν μνῶνται πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
Ὣς ἐρέουσιν, ἐμοὶ δέ κ' ὀνείδεα ταῦτα γένοιτο·
Καὶ δ' ἄλλῃ νεμεσῶ, ἥ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι,
Ἥ τ' ἀέκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων
Ἀνδράσι μίσγηται, πρίν γ' ἀμφάδιον γάμον ἐλθεῖν.
Ξεῖνε, σὺ δ' ὧδ' ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα τάχιστα
Πομπῆς καὶ νόστοιο τύχῃς παρὰ πατρὸς ἐμεῖο·
Δήομεν ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης ἄγχι κελεύθου
Αἰγείρων· ἐν δὲ κρήνη νάει, ἀμφὶ δὲ λειμών.
Ἔνθαδε πατρὸς ἐμοῦ τέμενος τεθαλυῖά τ' ἀλωὴ,
Τόσον ἀπὸ πτόλιος ὅσον τε γέγωνε βοήσας·
Ἔνθα καθεζόμενος μεῖναι χρόνον εἰσόκεν ἡμεῖς
Ἄστυδε ἔλθωμεν, καὶ ἱκώμεθα δώματα πατρός.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἡμέας ἔλπῃ ποτὶ δώματ' ἀφῖχθαι,
Καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν, ἠδ' ἐρέεσθαι
Δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ, καὶ ἂν πάϊς ἡγήσαιτο
Νήπιος. οὐ μὲν γάρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται
Δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο
Ἥρωος. ἀλλ' ὁπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλὴ,
Ὦκα μάλ' ἐκ μεγάροιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
Μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ,

Ἠλά-

Vectitiis lapidibus excisis aptum.
Ibi vero navium armamenta nigrarum reſervant,
Rudentes & vela, & poliunt remos.
Non enim Phæacibus curæ eſt arcus neque pharetra,
Sed mali & remi navium, & naves æquatæ,
Quibus læti penetrant ſpumoſum mare:
Horum evito famam amaram, ne quis poſt
Carpat: (valde enim ſunt inſolentes vulgo)
Et fortaſſis quis ſic diceret malignior occurrens:
Quis ille qui Nauſicaam ſequitur pulcherque & magnus
Hoſpes? ubi illum nacta eſt? maritus utique erit ipſi.
Aut aliquem errantem adduxit a ſua navi
Virorum externorum: quandoquidem nulli prope ſunt:
Aut quiſpiam ſupplicanti multis exoratus Deus venit,
E cælo deſcendens: habebit vero eum dies omnes.
Rectius ſi ipſa adiens maritum invenit
Aliunde. nam hos quidem ſpernit in populo
Phæaces, qui ipſam ambiunt multi & nobiles.
Sic dicent, mihi vero probroſa hæc fierent:
Atque alii ſuccenſerem quæcumque talia faceret,
Quæ invitis caris patre & matre viventibus
Viris miſceretur, priuſquam palam nuptiæ adveniſſent.
Hoſpes, tu autem ſic meum percipe ſermonem, ut celerrime
Deductu & reditu potiaris per patrem meum:
Inveniemus pulchrum lucum Palladis prope viam
Ex populis: fons autem effluit, circaque pratum.
Atque ibi patris mei & prædium & florentes horti,
Tantum ab urbe quantum auditur clamans:
Ibi deſidens præſtolare aliquandiu, donec nos
Ad urbem venerimus, & pervenerimus ad ædes patris.
At poſtquam nos ſperaveris ad ædes perveniſſe,
Et tum Phæacum eas ad urbem, atque require
Ædes patris mei magnanimi Alcinoi.
Facile autem notabiles ſunt, etiam puer duceret
Infans. neque enim quidquam ſimiles illi ſunt
Ædes Phæacum, qualis domus Alcinoi
Herois. ſed poſtquam te ædes celaverint & aula,
Valde celeriter ex regia penetra, ut pervenias
Ad matrem meam, quæ ſedet ad focum in ignis ſplendore,

Ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι,
Κίονι κεκλιμένη, δμωαὶ δέ οἱ εἵατ' ὄπισθεν.
Ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμεῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐτῇ,
Τῷ ὅγε οἰνοποτάζει ἐφήμενος, ἀθάνατος ὥς·
Τὸν παραμειψάμενος, μητρὸς ποτὶ γούνασι χεῖρας
Βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἦμαρ ἴδηαι
Χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσί.
Εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ.
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
  Ὣς ἄρα φωνήσασ', ἵμασεν μάστιγι φαεινῇ
Ἡμιόνους. αἱ δ' ὦκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα·
Αἱ δ' εὖ μὲν τρώχων, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν.
Ἡ δὲ μάλ' ἡνιόχευεν, ὅπως ἅμ' ἑποίατο πεζοὶ
Ἀμφίπολοί τ' Ὀδυσεύς τε· νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην.
Δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο
Ἱρὸν Ἀθηναίης, ἵν' ἄρ' ἕζετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
  Κλῦθί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη.
Νῦν δή πέρ μευ ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος οὔποτ' ἄκουσας
Ῥαιομένου, ὅτε μ' ἔρραιε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν ἠδ' ἐλεεινόν.
  Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Αὐτῷ δ' οὔπω φαίνετ' ἐναντίον· αἴδετο γάρ ῥα
Πατροκασίγνητον· ὁ δ' ἐπιζαφελῶς μενέαινεν
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Η.

ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ναυσικάα εἰς τὴν πόλιν ἀφικνεῖται, καὶ μετ' ὀλίγον Ὀδυσσεὺς ἱκετεύει τὴν Ἀρήτην Ἀλκινόου τοῦ βασιλέως γυναῖκα. καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον πυθομένης ὁπόθεν τὴν ἐσθῆτα ἔχει,

(ἐγ-

Penſum verſans purpureum, mirabile viſu,
Columnæ acclinata, ancillæ vero ſedent pone illam.
Hic vero patris mei ſolium adjacet ei,
Quo ille convivatur inſidens immortalis ceu:
Hoc præterito, matris ad genua manus
Extende noſtræ, ut reditionis diem videas
Gaudens, cito, etiamſi valde procul hinc es.
Si quidem tibi illa utique bene volet in animo.
Spes tibi deinde amicoſque videre, & pervenire
Domum ad pulchre ædificatam & tuam in patriam terram.
Sic locuta, flagellavit flagello ſplendido
Mulos, qui celeriter reliquerunt fluvii fluenta:
Illi bene quidem currebant, & pulchre jactabant pedes.
Ipſa autem plane *ita* aurigabatur, ut ſimul ſequerentur pedites
Ancillæ Ulyſſeſque: arte vero impegit flagellum:
Occidit autem ſol, & illi inclytum ad delubrum pervenerunt
Sacrum Palladis, ubi ſedit divinus Ulyſſes:
Statim deinde precatus eſt Jovis filiam magni:
Audi me a capra nutriti Jovis filia indomita,
Nunc ſane me exaudi, quoniam antea nunquam exaudiviſti
Jactatum, quando me jactabat inclytus Neptunus.
Da me ad Phæacas gratum venire atque miſerabilem.
Sic ait orans. eum autem audivit Pallas Minerva.
Ipſi vero neutiquam apparebat palam: verebatur enim
Patruum. is enim vehementer iraſcebatur
Divino Ulyſſi, antequam ſuam ad terram veniret.

ODYSSEÆ HOMERI VIII.

LIBRI

Argumentum.

NAuſicaa in urbem pervenit, & paulo poſt Ulyſſes ſupplicat Aretæ Alcinoi regis uxori. Atque illi poſt cœnam interroganti unde veſtimenta haberet, (cognoverat enim ea)

(ἐγνώρισε γὰρ αὐτήν) τὰ συμβάντα αὐτῷ κατὰ τὸν πλοῦν ἀπὸ τῆς Ὠγυγίας μέχρι τῆς τῶν Φαιάκων γῆς διηγεῖται.

Ἦτα δ' αὖ φρονέουσ' Ὀδυσεῖ Σχερίης βασιλῆες.

Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἠρᾶτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Κούρην δὲ προτὶ ἄστυ φέρεν μένος ἡμιόνοιιν.
Ἡ δ' ὅτε δὴ οὗ πατρὸς ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανεν,
Στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι· κασίγνητοι δέ μιν ἀμφὶς
Ἵσταντ' ἀθανάτοις ἐναλίγκιοι, οἵ ῥ' ἀπ' ἀπήνης
Ἡμιόνους ἔλυον, ἐσθῆτά τε ἔσφερον εἴσω.
Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἑὸν ἤιε· δαῖε δέ οἱ πῦρ
Γρηῢς Ἀπειραίη θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα,
Τήν ποτ' Ἀπείρηθεν νέες ἤγαγον ἀμφιέλισσαι·
Ἀλκινόῳ δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὕνεκα πᾶσι
Φαιήκεσσιν ἄνασσε, θεοῦ δ' ὣς δῆμος ἄκουεν·
Ἣ τρέφε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν·
Ἥ οἱ πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμει.
Καὶ τότ' Ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλινδ' ἴμεν, ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
Πολλὴν ἠέρα χεῦε φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆϊ,
Μή τις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας
Κερτομέοι τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐξερέοιθ' ὅτις εἴη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραννήν,
Ἔνθα οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Παρθενικῇ εἰκυῖα νεήνιδι κάλπιν ἐχούσῃ·
Στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῦ· ὁ δ' ἀνείρετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὦ τέκος, οὐκ ἄν μοι δόμον ἀνέρος ἡγήσαιο
Ἀλκινόου, ὃς τοῖσδε μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει;
Καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἱκάνω
Τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῷ οὔτινα οἶδα
Ἀνθρώπων οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε πάτερ δόμον ὅν με κελεύεις
Δείξω· ἐπεί μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει.
Ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
Μηδέ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε.
Οὐ γὰρ ξείνους οἵδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται,
Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ' ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθοι.
Νηυσὶ θοῇσιν τοί γε πεποιθότες ὠκείῃσιν,

omnia quæ acciderant ſibi in navigatione ab Ogygia uſque ad Phæacum terram narrat.

H. bene cupiunt Ulyſſi Scheriæ reges.

SIc quidem illic precabatur patiens divinus Ulyſſes,
Puellam vero ad urbem ferebat robur mulorum.
Illa vero quando jam *ad* ſui patris inclytas ædes pervenit,
Conſtitit in veſtibulo: fratres vero ipſam undique
Circumſtabant immortalibus ſimiles, qui a curru
Mulos ſolvebant, veſtemque portabant intro.
Ipſa vero ad thalamum ſuum ibat: accendebat autem illi ignem
Anus Epirotica cubicularia Eurymeduſa,
Quam olim ex Epiro naves duxerant remis utrinque agitatæ:
Alcinoo autem eam munus elegerunt, eo quod omnibus
Phæacibus imperabat, & veluti deum populus audiebat:
Quæ enutrivit Nauſicaam pulchram ulnis in regia:
Quæ ei ignem accendebat, & intus cœnam adornabat.
Atque tunc Ulyſſes ſurrexit ad urbem iturus. at Pallas
Multam caliginem circumfudit bene cupiens Ulyſſi,
Ne quis Phæacum magnanimorum obviam factus
Conviciaretur verbis, & interrogaret quiſnam eſſet.
Sed cum jam urbem ingreſſurus erat amabilem,
Hic ei obviam facta eſt dea cæſia Minerva,
Virgini ſimilis juvenculæ urnam geſtanti:
Stetitque ante eum. interrogabat autem divinus Ulyſſes:
O filia, nonne me ad domum viri deduceres,
Alcinoi, qui inter hoſce homines imperat?
Etenim ego hoſpes multa paſſus huc venio
Procul ex longinqua terra: quare nullum novi
Hominum qui hanc urbem & terram inhabitant.
Hunc contra allocuta eſt dea cæſia Minerva:
Æquidem tibi hoſpes pater domum quam me jubes
Monſtrabo: quoniam mihi patrem inculpatum prope habitat.
Sed eas tacite ſic: ego vero viam præibo:
Neque quenquam hominum alloquere, neque interroga.
Non enim hoſpites hi admodum ferunt,
Nec amantes diligunt quicunque aliunde venerit.
Navibus velocibus iſti freti celeribus

Λαῖτμα μέγ' ἐκπερόωσιν, ἐπεί σφισι δῶκ' Ἐνοσίχθων.
Τῶν νέες ὠκεῖαι ὡσεὶ πτερὸν ἠὲ νόημα.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν
Ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφέας. οὐ γὰρ Ἀθήνη
Εἴα ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, ἥ ῥά οἱ ἀχλὺν
Θεσπεσίην κατέχευε, φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
Θαύμαζεν δ' Ὀδυσεὺς λιμένας καὶ νῆας ἐΐσας,
Αὐτῶν θ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρὰ,
Ὑψηλὰ, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκοντο,
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Οὗτος δή τοι ξεῖνε πάτερ δόμος, ὅν με κελεύεις
Πεφραδέμεν, δήεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας
Δαίτην δαινυμένους. σὺ δ' ἔσω κίε, μηδέ τι θυμῷ
Τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
Ἔργοισι τελέθει, εἰ καί ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.
Δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν,
Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον· ἐκ δὲ τοκήων
Τῶν αὐτῶν, οἵπερ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Γείνατο καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη,
Ὁπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος,
Ὅς ποθ' ὑπερθύμοισι γιγάντεσσιν βασίλευεν.
Ἀλλ' ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός.
Τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα
Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσε.
Ναυσίθοος δ' ἔτεκε Ῥηξήνορά τ' Ἀλκίνοόν τε·
Τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα
Ἀρήτην. τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν,
Καί μιν ἔτισ' ὡς οὔτις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
Ὅσσαι νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν.
Ὣς κείνη περὶ κῆρι τετίμηταί τε καὶ ἐστὶν,
Ἔκ τε φίλων παίδων ἔκ τ' αὐτοῦ Ἀλκινόοιο,
Καὶ λαῶν, οἵ μίν ῥα θεὸν ὣς εἰσορόωντες,
Δειδέχαται μύθοισιν, ὅτε στείχησ' ἀνὰ ἄστυ.
Οὐ μὲν γάρ τι νόου γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ,

Undas ingentes tranant, nam ipſis dedit Saturnius:
Horum naves veloces veluti penna & cogitatio.
  Sic ſane locuta præibat Pallas Minerva
Celeriter: ipſe deinde poſt veſtigia ibat deæ.
Hunc autem Phæaces inclyti navigatione non animadverterunt
Vadentem in urbe per ipſos: non enim Pallas
Sinebat cirrata potens dea, quæ ei caliginem
Divinam offudit, bene cupiens in animo.
Mirabatur autem Ulyſſes portus & naves æquatas,
Ipſorumque heroum fora & muros longos,
Sublimes, vallis munitos, mirabile viſu.
Sed quando jam regis ad inclytam domum pervenerunt,
His vero ſermonibus cœpit dea cæſia Minerva:
  Hæc ſane tibi hoſpes pater domus quam me jubes
Indicare, invenies vero Jovis alumnos reges
Epulas epulantes, tu vero intro eas, neve quid animo
Timeas: audens enim vir in omnibus potior
Rebus eſt etiam ſi alicunde aliunde veniat.
Reginam quidem primo invenies in regia,
Arete vero nomen eſt ex re: parentibus autem
Eiſdem eſt qui quidem genuerunt Alcinoum regem.
Nauſithoum quidem primum Neptunus terræ quaſſator
Genuit & Peribœa, mulierum forma pulcherrima,
Minima natu filia magnanimi Eurymedontis,
Qui olim ſuperbis gigantibus imperitabat.
Sed hic quidem perdidit populum ſceleſtum, periit & ipſe.
Huic vero Neptunus miſtus eſt, & genuit filium
Nauſithoum magnanimum, qui Phæacibus imperavit.
Nauſithous vero genuit Rhexenoremque Alcinoumque:
Illum autem prole maſcula carentem peremit arcitenens Apollo
Recentem a nuptiis in regia, unicam ſolam filiam relinquentem
Aretam: hanc Alcinous fecit uxorem,
Et ipſam honoravit, ut nulla ſuper terra honoratur alia,
Quotquot nunc quidem mulieres ſub viris domum habent,
Quemadmodum illa ex animo honorabatur & eſt,
Atque caris liberis atque ipſo Alcinoo,
Et civibus, qui ipſam ſane veluti deam ſuſpicientes,
Excipiunt verbis, cum incedit per urbem.
Minime enim mente etiam ipſa eget bona,

Οἷσίν τ' εὖ φρονέῃσι καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
Εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· λίπε δὲ Σχερίην ἐρατεινήν·
Ἵκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην,
Δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀλκινόου πρὸς δώματ' ἴε κλυτά. πολλὰ δέ οἱ κῆρ
Ὥρμαιν' ἱσταμένῳ, πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι.
Ὥστε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν ἠὲ σελήνης
Δῶμα καθ' ὑψερεφὲς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
Χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ· περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο.
Χρύσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον·
Ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ ἐν χαλκέῳ ἕστασαν οὐδῷ,
Ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέη δὲ κορώνη.
Χρύσειοι δ' ἑκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,
Οὓς Ἥφαιστος ἔτευξεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
Δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα.
Ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερές· ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι
Λεπτοὶ εὔννητοι βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν.
Ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἑδριόωντο,
Πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
Χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐϋδμήτων ἐπὶ βωμῶν
Ἕστασαν, αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
Φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι.
Πεντήκοντα δέ οἱ δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες·
Αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἔπι μήλοπα καρπόν,
Αἱ δ' ἱστοὺς ὑφόωσι καὶ ἠλάκατα στρωφῶσιν
Ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο·
Καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον·
Τόσον Φαίηκες περὶ πάντων ἴδριες ἀνδρῶν
Νῆα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλαυνέμεν, ὣς δὲ γυναῖκες
Ἱστὸν τεχνῆσαι· πέρι γάρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
Ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλάς.
Ἔκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων

Τετρά-

Quibus bene vult etiam viris lites ſolvit.
Si tibi illa bene volet ex animo,
Spes eſt tibi poſtea amicoſque videre, & pervenire
Domum in excelſam & tuam in patriam terram.
Sic igitur locuta abiit cæſia Minerva
Pontum per infructuoſum: deſeruitque Scheriam amabilem:
Venit autem ad Marathonem & ſpatioſas plateis Athenas,
Ingreſſaque eſt Erecthei bene munitam domum. Sed Ulyſſes
Alcinoi ad domum ibat inclytam, plurima vero illi cor
Cogitabat ſtanti, prius quam ad æreum limen veniſſet:
Inſtar enim ſolis ſplendor erat aut lunæ
Domum per excelſam magnanimi Alcinoi.
Ærei etenim muri firmati ſunt hinc atque hinc,
In penetrale a limine: cancelli autem cyani.
Aureæ vero fores firmam domum intus claudebant:
Argentei autem poſtes in æreo ſtabant limine,
Argenteum vero ſuperliminare, aureus autem circulus.
Aurei autem utrinque & argentei canes erant,
Quos Vulcanus fecerat peritis præcordiis,
Domum ut cuſtodirent magnanimi Alcinoi,
Immortales futuros & inſeneſcentes dies omnes.
Intus ſedilia circa murum firmata erant hinc & hinc,
Ad infimum ſeceſſum a limine penitus: ibi pepli
Tenues bene neti reconditi erant, opera mulierum.
Hic autem Phæacum ductores ſedebant,
Bibentes & edentes: toto anno enim habebant.
Aurei vero juvenes fabrefactas ad aras
Stabant, ardentes faces in manibus habentes,
Prælucentes nocte per domum convivantibus.
Quinquaginta autem ei ancillæ per domum fœminæ:
Aliæ quidem molunt ſub mola flavum fructum,
Aliæ telas texunt & penſum verſant
Sedentes, qualia folia excelſæ populi:
Bene textis autem a linteis deſtillat humidum oleum:
Tantum Phæaces ſupra omnes periti ſunt homines
Navem celerem per pontum agere, quantum mulieres
Telam texere: ſupra modum enim illis dedit Pallas
Operaque ſcire perpulchra, & ingenium bonum.
Extra vero aulam ingens hortus prope januas

Τετράγυος· περὶ δ' ἕρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.
Ἔνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκει τηλεθόωντα,
Ὄγχναι καὶ ῥοιαὶ, καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
Συκαῖ τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι·
Τάων οὔποτε καρπὸς ἀπόλλυται, οὐδ' ἐπιλείπει
Χείματος οὐδὲ θέρευς, ἐπετήσιος, ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
Ζεφυρίη πνείουσα τὰ μὲν φύει, ἄλλα δὲ πέσσει.
Ὄγχνη ἐπ' ὄγχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ,
Αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλὴ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
Ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐῤῥίζωται·
Τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
Τέρσεται ἠελίῳ, ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν,
Ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δέ τ' ὄμφακές εἰσιν,
Ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσι.
Ἔνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον
Παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γανόωσαι·
Ἐν δὲ δύω κρῆναι, ἡ μέν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
Σκίδναται, ἡ δ' ἑτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησι
Πρὸς δόμον ὑψηλὸν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
Τοῖ' ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.
Ἔνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ,
Καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσατο δώματος εἴσω.
Εὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας
Σπένδοντας δεπάεσσιν ἐϋσκόπῳ Ἀργειφόντῃ,
Ὧ πυμάτῳ σπένδεσκον, ὅτε μνησαίατο κοίτου.
Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Πολλὴν ἠέρ' ἔχων, ἥν οἱ περίχευεν Ἀθήνη,
Ὄφρ' ἵκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεὺς·
Καὶ τότε δή ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ.
Οἱ δ' ἄνεω ἐγένοντο δόμον κατὰ φῶτα ἰδόντες·
Θαύμαζον δ' ὁρόωντες. ὁ δ' ἐλιτάνευεν Ὀδυσσεὺς,
Ἀρήτη, θύγατερ Ῥηξήνορος ἀντιθέοιο,
Σόν τε πόσιν σά τε γούναθ' ἱκάνω, πολλὰ μογήσας,
Τούς δὲ τε δαιτυμόνας· τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν
Ζωέμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειαν ἕκαστος
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας θ' ὅ, τι δῆμος ἔδωκεν.
Αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἱκέσθαι

Θᾶσ-

Quatuor jugerum: circaque ſeptum ductum eſt utrinque.
Ibi vero arbores proceræ creverant virentes,
Pirus & malus punica, & mali pulchrum fructum ferentes,
Ficuſque dulces, & oleæ vireſcentes:
Ex iis fructus nunquam perit, neque deficit
Hyeme, neque æſtate, perennans, ſed plane ſemper
Zephyrus ſpirans alia creſcere facit, aliaque matureſcere.
Pirum poſt pirum ſeneſcit, malum poſt malum,
Ac poſt uvam uva, ficus autem poſt ficum.
Ibidem ei fructuoſa vinea ſata eſt.
Hujus alterum quidem ſolum lato in loco
Siccatur ſole, alias autem vindemiant,
Alias autem calcant: ante autem uvæ immaturæ ſunt,
Florem emittentes, nonnullæ vero matureſcunt.
Ibi exculti pulvini ad extremum ordinem
Omnis generis conſiti ſunt, toto anno virentes:
Duo autem fontes, alter quidem per hortum omnem
Diſpergitur, alter autem ex altera parte ſub aulæ limen fluit
Verſus domum excelſam, unde aquantur cives.
Talia videlicet in Alcinoi domo deorum erant ſplendida dona.
Ibi ſtans admirabatur patiens divinus Ulyſſes.
Cæterum poſtquam omnia ſuo admiratus eſt animo,
Celeriter ſuper limen ingreſſus eſt domum intro.
Invenit autem Phæacum duces atque conſiliarios
Libantes poculis ſpeculatori Mercurio,
Cui ultimo libabant, quando cogitabant de lecto.
Cæterum ipſe ivit per domum patiens divinus Ulyſſes,
Multam caliginem habens quam ei circumfuderat Pallas,
Donec pervenit ad Aretem & Alcinoum regem.
Circum igitur Aretæ jecit genua manus Ulyſſes:
Et tum rurſus ab ipſo diffuſus divinus aer.
Illi vero muti facti ſunt per domum ut virum conſpexerunt,
Admirabantur autem videntes. ipſe autem orabat Ulyſſes:
Arete filia Rhexenoris diis æquiparandi,
Ad tuum maritum & ad tua genua venio, multa paſſus,
Et ad hoſce convivas: quibus dii feliciter dent
Vivere, & liberis committant unuſquiſque
Bona domi, honoremqne quemcumque populus dederit:
Cæterum mihi deductionem parate in patriam ut redeam

Θᾶσσον· ἐπειδὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχω.
Ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσι
Πὰρ πυρί. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος,
Ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν,
Καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς·
Ὅσφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ἀλκίνο', οὐ μέν τοι τόδε κάλλιον, οὐδὲ ἔοικε,
Ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἧσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν,
Οἵδε δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἰσχανόωνται.
Ἀλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
Εἷσον ἀναστήσας· σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
Οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διῒ τερπικεραύνῳ
Σπείσομεν, ὅς θ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Δόρπον δὲ ξείνῳ ταμίη δότω ἔνδον ἐόντων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Χειρὸς ἑλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
Ὦρσεν ἀπ' ἐσχαρόφιν, καὶ ἐπὶ θρόνου εἷσε φαεινοῦ,
Υἱὸν ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,
Ὅς οἱ πλησίον ἷζε, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο,
Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον
Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διῒ τερπικεραύνῳ
Σπείσομεν, ὅς θ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὣς φάτο. Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες·
Ἠῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες,
Ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν, ἠδὲ θεοῖσι

Ocyus: quoniam diu procul ab amicis ærumnas patior.
Sic fatus, reſedit ad focum in cineribus
Juxta ignem. illi vero omnes muti facti ſunt ſilentio.
Sero tandem fatus eſt ſenex heros Echeneus,
Qui ſane Phæacum virorum maximus natu erat,
Et eloquentia pollebat, priſcaque & plurima doctus:
Qui eis bene ſapiens concionatus eſt & dixit:
Alcinoe, non ſane hoc honeſtum, neque convenit,
Hoſpitem quidem humi ſedere ad focum in cineribus,
Iſti vero tuum juſſum expectantes cunctantur.
Sed age jam hoſpitem in ſede argenteis clavis diſtincta
Colloca erigens: tu autem præconibus impera
Vinum infundere, ut & Jovi fulminatori
Libemus, qui ſupplices venerandos comitatur.
Cœnam vero hoſpiti proma det de penu.
At poſtquam hoc audivit ſacrum robur Alcinoi,
Manu prehenſum Ulyſſem prudentem varium conſilio
Levavit a foco, & in ſedem locavit ſplendidam,
Filium exuſcitans fortem Laodamantem,
Qui ei proximus ſedebat, maxime autem ipſum amabat.
Aquam autem ancilla gutturnio infudit ferens
Pulchro, aureo, ſuper argenteum lebetem,
Ad lavandum: juxtaque politam explicuit menſam.
Panem vero verecunda proma appoſuit ferens,
Eſcas multas addens, gratificans de præſentibus.
Cæterum ipſe bibebat & comedebat prudens divinus Ulyſſes:
Atque tum præconem allocutum eſt robur Alcinoi:
Pontonoe, craterem miſcens vinum diſtribue
Omnibus per domum, ut Jovi fulminatori
Libemus, qui ſupplices honoratos comitatur.
Sic ait. Pontonous autem dulce vinum miſcebat:
Diſtribuit igitur omnibus propinans poculis.
At poſtquam libarunt, biberuntque quantum cupiebat animus,
Illis Alcinous concionatus eſt & fatus:
Audite Phæacum duces atque conſiliarii,
Ut dicam quæ me animus in pectore jubet:
Nunc quidem paſti dormiatis domum euntes:
Mane autem ſenes plures advocantes,
Hoſpitem in ædibus hoſpitaliter tractabimus, atque diis

Fa-

Ῥέξομεν ἱερὰ καλά· ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
Μνησόμεθ', ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἄνευθε πόνου καὶ ἀνίης
Πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται
Χαίρων, καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστί·
Μηδέ τι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθῃσι
Πρίν γε τὸν ἧς γαίης ἐπιβήμεναι. ἔνθα δ' ἔπειτα
Πείσεται ἅσσά οἱ αἶσα Κατακλῶθές τε βαρεῖαι
Γεινομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν,
Ἄλλό τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται.
Αἰεὶ γὰρ τοπάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
Ἡμῖν, εὖθ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἑκατόμβας·
Δαίνυνταί τε παρ' ἄμμι καθήμενοι ἔνθά περ ἡμεῖς.
Εἰ δ' ἄρα τις καὶ μοῦνος ἰὼν ξύμβληται ὁδίτης,
Οὔτι κατακρύπτουσιν. ἐπεί σφισιν ἐγγύθεν εἰμὲν,
Ὥσπερ Κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα γιγάντων.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ἀλκίνο', ἄλλό τί τοι μελέτω φρεσίν· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἀθανάτοισιν ἔοικα τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν,
Οὕς τινας ὑμεῖς ἴστε μάλιστ' ὀχέοντας ὀϊζὺν
Ἀνθρώπων, τοῖσίν κεν ἐν ἄλγεσιν ἰσωσαίμην·
Καὶ δ' ἔτι κεν καὶ πλείον' ἐγὼ κακὰ μυθησαίμην,
Ὅσσά γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
Ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε κηδόμενόν περ.
Οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
Ἔπλετο, ἥτ' ἐκέλευσεν ἕο μνήσασθαι ἀνάγκῃ,
Καὶ μάλα τειρόμενον, καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα.
Ὣς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσὶν, ἡ δὲ μάλ' αἰεὶ
Ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν· ἐκ δέ με πάντων
Ληθάνει ὅσσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
Ὑμεῖς δ' ὀτρύνεσθε ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Ὥς κέ με τὸν δύστηνον ἐμῆς ἐπιβήσετε πάτρης,
Καί περ πολλὰ παθόντα. ἰδόντα με καὶ λίποι αἰὼν
Κτῆσιν ἐμὴν, δμῶάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος.

Faciemus ſacra pulchra: deinde etiam de reductione
Cogitabimus, ut hoſpes abſque labore & moleſtia
Reductione ſub noſtra ſuam in patriam terram perveniat
Gaudens, celeriter, etiam ſi valde procul ſit:
Neque quicquam interea mali & damni patiatur
Antequam ipſe ſuam terram conſcendat. ubi deinde
Patiatur quæcumque ei fatum Parcæque graves
Naſcenti nerunt lino, quando ipſum peperit mater.
Quod ſi quis immortalium utique de cælo venit,
Aliud quippiam hoc utique dii moliuntur.
Semper enim etiam antea dii apparent manifeſti
Nobis, quando facimus inclytis hecatombis:
Convivanturque apud nos ſedentes ubi & nos.
Si autem aliquis & ſolus iens occurrerit viator,
Haud occultant: quoniam ipſos prope ſumus,
Quemadmodum Cyclopeſque & agreſtes gentes gigantum.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes.
Alcinoe, aliud quid tibi curæ ſit in animo. non enim ego
Immortalibus ſimilis ſum qui cælum amplum habitant,
Neque corpore neque indole, ſed mortalibus hominibus,
Quos vos ſcitis maxime portare ærumnam
Hominum, illis in doloribus æquiparandus eſſem:
Et adhuc etiam plura ego mala dicerem,
Quæ quidem omnia deorum voluntate paſſus ſum.
Sed me quidem cœnare ſinite dolentem quamvis.
Non enim odioſum poſt ventrem impudentius aliud
Eſt, qui jubet ſui recordari neceſſitate,
Etiam valde afflictum, & in animo dolorem habentem.
Sic & ego luctum quidem habeo in animo, hic tamen etiam atque etiam uſque
Comedere jubet & bibere: & me omnium
Obliviſci facit quæcunque paſſus ſum, & repleri jubet.
Vos autem feſtinate ſimul atque aurora apparuerit,
Ut me infelicem meam adire faciatis patriam,
Quamvis multa paſſum. *ubi* conſpicatum me vel vita relinquat
Poſſeſſionem meam, famuloſque, & altam magnamque domum:
Sic dixit. illi autem omnes laudabant, & hortabantur
Deducere hoſpitem, quoniam pro decenti locutus erat.
Sed poſtquam libarunt biberuntque quantum voluit animus,
Illi quidem dormituri iverunt domum unuſquiſque.

Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Πὰρ δέ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεοειδὴς
Ἥσθην· ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.
Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων,
Ἔγνω γὰρ φᾶρός τε χιτῶνά τε, εἵματ' ἰδοῦσα
Καλά, τά ῥ' αὐτὴ τεῦξε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί.
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή,
Τίς; πόθεν εἷς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἵματ' ἔδωκεν;
Οὐ δὴ φὴς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκέσθαι;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀργαλέον, βασίλεια, διηνεκέως ἀγορεῦσαι
Κήδε', ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωνες·
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
Ὠγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἁλὶ κεῖται,
Ἔνθα μὲν Ἄτλαντος θυγάτηρ δολόεσσα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός· οὐδέ τις αὐτῇ
Μίσγεται οὔτε θεῶν οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
Ἀλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἤγαγε δαίμων
Οἶον, ἐπεί μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἔλσας ἐκέασε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ἐγὼ τρόπιν ἀγκὰς ἑλὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Ἐννῆμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός. ἥ με λαβοῦσα
Ἐνδυκέως ἐφίλει τε καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκε
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα·
Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.
Ἔνθα μὲν ἑπτάετες μένον ἔμπεδον, εἵματα δ' αἰεὶ
Δάκρυσι δεύεσκον τά μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψώ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε
Καὶ τότε δή με κέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι,
Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἢ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
Πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου· πολλὰ δ' ἔδωκε,
Σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ. καὶ ἄμβροτα εἵματα ἕσσεν·
Οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.
Ἑπτακαίδεκα μὲν πλέον ἤματα ποντοπορεύων,
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα

Γαί-

Sed in domo relictus eſt divinus Ulyſſes,
Apud autem ipſum Areteque & Alcinous divina ſpecie præditus
Sederunt: famulæ autem auferebant vaſa convivii.
His autem Arete ulnas candida incepit verba,
Agnovit enim pallium & tunicam, veſtimenta videns
Pulchra, quæ ipſa fecerat cum miniſtris mulieribus:
Et ipſum alloquens verba velocia dixit:
  Hoſpes, hoc quidem te primum interrogabo ipſa,
Quis? unde venis gentium? quis tibi hæc veſtimenta dedit?
An non dicis per mare te errabundum huc veniſſe?
  Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Difficile regina repente narrare
Ærumnas, quandoquidem mihi multas dederunt dii cæleſtes:
Hoc autem tibi dicam quod me interrogas & inquiris.
Ogygia quædam inſula longe in mari jacet,
Ubi Atlantis filia doloſa Calypſo
Habitat cirrata gravis dea: neque aliquis ipſi
Miſcetur neque deorum neque mortalium hominum:
Sed me infelicem inquilinum *ei* duxit fortuna
Solum, poſtquam mihi navem velocem candenti fulmine
Jupiter jaculatus diffidit medio in nigro mari.
Ubi alii quidem omnes periere boni ſocii:
At ego carinam ulnis capiens navis utrinque remis agitatæ,
Novem diebus ferebar: decimo autem me nocte nigra
Inſulam in Ogygiam appulerunt dii, ubi Calypſo
Habitat cirrata gravis dea. quæ me ſuſcipiens
Accurate excepit & alebat, atque ajebat
Facturam immortalem & expertem ſenectutis diebus omnibus:
Sed meum nunquam animum in pectoribus perſuaſit.
Illic quidem ſeptennio permanſi firmiter, veſtimenta autem ſemper
Lacrymis rigabam quæ mihi nulli obnoxia corruptioni dederat Calypſo.
Sed quando jam octavus mihi revolutus annus venit,
Ac tum demum me juſſit adhortans redire,
Jovis ex juſſu, ſive etiam animus mutatus eſt ipſius:
Dimiſitque in rate colligata: multa autem dedit,
Panem & ſuave vinum: & divinas veſtes induit:
Ventumque immiſit innocuum ſuavemque.
Septendecim quidem navigabam dies mare ſulcans,
Decimaoctava vero apparuerunt montes umbroſi

Γαίης ὑμετέρης· γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ
Δυσμόρῳ· ἦ γὰρ ἔμελλον ἔτι ξυνέσεσθαι ὀϊζυῖ
Πολλῇ, τήν μοι ἐπῶρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους, κατέδησε κελεύθους,
Ὤρινεν δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον· οὐδέ τι κῦμα
Εἴα ἐπὶ σχεδίης ἀδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι.
Τὴν μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδασ᾽, αὐτὰρ ἔγωγε
Νηχόμενος τόδε λαῖτμα διέτμαγον· ὄφρα με γαίῃ
Ὑμετέρῃ ἐπέλασε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
Ἔνθα κέ μ᾽ ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ᾽ ἐπὶ χέρσου,
Πέτρης πρὸς μεγάλῃσι βαλὸν καὶ ἀτερπέϊ χώρῳ.
Ἀλλ᾽ ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, ἕως ἐπῆλθον
Ἐς ποταμὸν, τῇ δή μοι ἐείσατο χῶρος ἄριστος,
Λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.
Ἐκ δ᾽ ἔπεσον θυμηγερέων· ἐπὶ δ᾽ ἀμβροσίη νὺξ
Ἤλυθ᾽· ἐγὼ δ᾽ ἀπάνευθε διïπετέος ποταμοῖο
Ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ φύλλα
Ἠφυσάμην· ὕπνον δὲ θεὸς κατ᾽ ἀπείρονα χεῦεν.
Ἔνθα μὲν ἐν φύλλοισι φίλον τετιημένος ἦτορ,
Εὗδον παννύχιος καὶ ἐπ᾽ ἠῶ καὶ μέσον ἦμαρ.
Δύσετό τ᾽ ἠέλιος, καί με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
Ἀμφιπόλους δ᾽ ἐπὶ θινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς
Παιζούσας, ἐν δ᾽ αὐτὴ ἔην εἰκυῖα θεοῖσιν·
Τὴν ἱκέτευσ᾽· ἡ δ᾽ οὔτι νοήματος ἤμβροτεν ἐσθλοῦ,
Ὡς οὐκ ἂν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
Ἐρξέμεν. αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.
Ἥ μοι σῖτον ἔδωκεν ἅλις, ἠδ᾽ αἴθοπα οἶνον,
Καὶ λοῦσ᾽ ἐν ποταμῷ, καί μοι τάδε εἵματ᾽ ἔδωκεν.
Ταῦτά τοι ἀχνύμενός περ ἀληθείην κατέλεξα.
Τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε,
Ξεῖν᾽, ἤτοι μὲν τοῦτό γ᾽ ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησε
Παῖς ἐμὴ, οὕνεκά σ᾽ οὔτι μετ᾽ ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
Ἦγεν ἐς ἡμέτερον, σὺ δ᾽ ἄρα πρώτην ἱκέτευσας.
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἥρως, μή μοι τοὔνεκ᾽ ἀμύμονα νείκεε κούρην.
Ἡ μὲν γάρ μ᾽ ἐκέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἕπεσθαι.
Ἀλλ᾽ ἐγὼ οὐκ ἔθελον, δείσας, αἰσχυνόμενός τε,
Μήπως καί σοι θυμὸς ἐπισκύσαιτο ἰδόντι.
Δύσζηλοι γάρ τ᾽ εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ᾽ ἀνθρώπων.

Terræ veſtræ: exultavitque mihi meum cor
Infelici. certe enim eram adhuc conflictaturus *cum* ærumna
Multa, quam mihi immiſit Neptunus terræ quaſſator,
Qui mihi immittens ventos, impedivit iter,
Commovitque mare immenſum: neque ullo pacto fluctus
Sinebat in rate crebro ingemiſcentem ferri.
Hanc quidem deinde procella diſperſit, at ego
Natans has undas emenſus ſum: donec me terræ
Veſtræ admovit ferens ventuſque & aqua.
Ibi me egredientem coegiſſet fluctus ad terram,
Petras ad magnas jaciens & inamabilem locum.
Sed reſiliens natavi rurſus, donec veni
Ad fluvium, qui mihi viſus eſt locus optimus,
Expers petrarum, & tutela erat a vento.
Et elapſus ſum animum colligens: divina vero nox
Advenit: ego autem ſeorſim a Jovifluo fluvio
Egreſſus in arbuſtis dormivi: circumquaque autem folia
Congeſſi: ſomnum autem deus immenſum infudit.
Hic quidem in foliis meo cruciatus corde,
Dormivi tota nocte uſque ad auroram & meridiem.
Inclinabatque ſol, & me dulcis ſomnus dereliquit.
Ancillas vero in littore tuæ agnovi filiæ
Ludentes, inter eas autem ipſa erat ſimilis diis.
Ei ſupplicavi: illa vero neutiquam ab indole abfuit bona,
Ut non ſperare poſſes juniorem obviantem
Facturum. ſemper enim juniores deſipiunt.
Quæ mihi cibum dedit affatim & nigrum vinum,
Et lavit in flumine, & mihi has veſtes dedit.
Hæc tibi tametſi afflictus vere enarravi.
  Huic rurſus Alcinous reſpondit dixitque:
Hoſpes, certe quidem ipſum decorum non conſideravit
Filia mea, quod te neutiquam cum miniſtris mulieribus
Duxit in noſtram domum, tu enim primæ ſupplicaſti.
  Illum excipiens allocutus eſt verſutus Ulyſſes:
Heros, ne mihi ideo inſontem reprehende puellam.
Ipſa quidem me juſſit cum ancillis ſubſequi:
Sed ego nolui, timens, reveritusque,
Ne fortaſſis tibi animus iraſceretur videnti.
Suſpicaces enim ſumus ſupra terram genus hominum.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Ξεῖν', οὔ μοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ,
Μαψιδίως κεχολῶσθαι· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος ἐὼν οἷός ἐσσι, τά τε φρονέων ἅτ' ἐγώ περ,
Παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν, καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι,
Αὖθι μένων· οἶκον δὲ ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,
Αἴκ' ἐθέλων γε μένοις. ἀέκοντα δέ σ' οὔτις ἐρύξει
Φαιήκων· μὴ τοῦτο φίλον Διῒ πατρὶ γένοιτο.
Πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι (ὄφρ' εὖ εἰδῇς)
Αὔριον· ἐς τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ὕπνῳ
Λέξεαι· οἱ δ' ἐλόωσι γαλήνην, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
Πατρίδα σὴν καὶ δῶμα, καὶ εἴπου τι φίλον ἐστίν·
Εἴπερ καὶ μάλα πολλὸν ἑκαστέρω ἔστ' Εὐβοίης.
Τὴν γὰρ τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι οἵ μιν ἴδοντο
Λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
Ἦγον ἐποψόμενον Τιτυὸν γαιήϊον υἱόν·
Καὶ μὲν οἳ ἔνθ' ἦλθον, καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν
Ἤματι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπήγαγον οἴκαδ' ὀπίσσω.
Εἰδήσεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὅσσον ἄρισται
Νῆες ἐμαὶ καὶ κοῦροι ἀναῤῥιπτεῖν ἅλα πηδῷ.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ζεῦ πάτερ, αἴθ' ὅσα εἶπε τελευτήσειεν ἅπαντα
Ἀλκίνοος· τοῦ μέν κεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν
Ἄσβεστον κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρίδ' ἱκοίμην.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισιν
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας, καθύπερθεν ἕσασθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
Ὤτρυνον Ὀδυσῆα παριστάμεναι ἐπέεσσιν,
Ὄρσο κέων, ὦ ξεῖνε, πεποίηται δέ τοι εὐνή·
Ὣς φάν. τῷ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ.
Ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο·

Πὰρ

Huic rurſus Alcinous reſpondit, dixitque:
Hoſpes, non mihi tale in præcordiis meum cor,
Temere ut iraſcatur: potiora autem honeſta omnia.
Utinam enim o Jupiter pater & Minerva & Apollo,
Talis exiſtens qualis es, eaque ſentiens quæ ego quidem,
Filiam meam habere velles, & meus gener vocari,
Hic manens: domum enim ego & bona darem,
Si modo volens maneres. invitum enim te nullus retinebit
Phæacum: neque ſic gratum Jovi eſſet.
Reductionem vero ego perficiam (ut bene ſcias)
In craſtinum: in id temporis autem tu quidem domitus ſomno
Dormias: illi autem captabunt tranquillitatem, ut pervenias
In patriam tuam & domum, & ſicubi quid gratum eſt:
Si etiam prorſus multo longius abeſt quam Eubœa.
Eam enim longiſſime ajunt abeſſe qui eam viderunt
Ex populo noſtro, quando flavum Rhadamanthum
Duxerunt inviſurum *ad* Tityum terræ filium:
Atque illi quidem illuc venerunt, & abſque labore tranſnarunt
Die eodem, & abduxerunt domum retro.
Cognoſces etiam ipſe in mente quam optimæ
Naves meæ & juvenes in ſulcando mare remis.
Sic ait. gaviſus eſt autem ærumnoſus divinus Ulyſſes.
Supplicans vero dixit verbum, orationemque habuit:
Jupiter pater, utinam quæcunque dixit perficiat omnia
Alcinous: ejus quidem per frugiferam terram
Immortalis gloria eſſet, ego autem in patriam venirem.
Sic illi quidem talia ad ſe invicem colloquebantur.
Juſſit autem Arete albas lacertis ancillas
Cubilia ſub porticum ponere, & ſtragula pulchra
Purpurea injicere, inſternereque deſuper tapetas,
Chlænaſque imponere villoſas, deſuper induere.
Illæ vero ibant ex ædibus facem in manibus geſtantes.
Cæterum poſtquam ſtraverunt denſum lectum accelerantes,
Excitarunt Ulyſſem aſtantes verbis:
Surge dormiturus hoſpes, paratus eſt tibi lectus.
Sic dicebant. huic vero gratum viſum eſt dormire.
Sic ille quidem illic dormivit patiens divinus Ulyſſes
Cælatis in lectis ſub porticu ſonante.
Alcinous vero cubuit in penetrali domus excelſæ:

Πὰρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Θ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ἐκκλησία γίνεται τῶν Φαιήκων περὶ τοῦ ξένου, καὶ ναῦς καθέλκεται πρὸς ἐκπομπὴν τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ ἑστιῶνται παρὰ τῷ Ἀλκινόῳ τῶν Φαιήκων οἱ ἄριστοι· καὶ μετὰ ταῦτα δίσκῳ ἀγωνίζονται Φαίηκες καὶ Ὀδυσσεύς. καὶ ὁ Δημόδοκος ᾄδει, πρῶτα μὲν τὰ περὶ τὴν μοιχείαν Ἄρεως καὶ Ἀφροδίτης, ἔπειτα δὲ τὰ περὶ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ δουρείου ἵππου· καὶ τοῦ Ὀδυσσέως κλαίοντος, πυνθάνεται τίς καὶ πόθεν εἴη.

Θῆτα δ' ἄθλοις Φαίηκες Ὀδυσσῆος πείρηθεν.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο.
Ἂν δ' ἄρα διογενὴς ὦρτο πτολίπορθος Ὀδυσσεύς·
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
Φαιήκων ἀγορὴνδ', ἥ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.
Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι
Πλησίον· ἡ δ' ἀνὰ ἄστυ μετῴχετο Παλλὰς Ἀθήνη,
Εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα.
Καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον,
Δεῦτ' ἄγε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες
Εἰς ἀγορὴν ἰέναι, ὄφρα ξείνοιο πύθησθε,
Ὃς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα,
Πόντον ἐπιπλαγχθεὶς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
Ὣς εἰποῦσ', ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Καρπαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἕδραι
Ἀγρομένων. πολλοὶ γὰρ ἐθηήσαντο ἰδόντες
Υἱὸν Λαέρταο δαΐφρονα· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
Θεσπεσίην κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις·
Καί μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι,
Ὥς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο,
Δεινός τ' αἰδοῖός τε, καὶ ἐκτελέσειεν ἀέθλους

Juxta vero mulier regina lectum præbuit & cubile.

ODYSSEÆ HOMERI VIII.

LIBRI

Argumentum.

COncio fit Phæacum de hoſpite, & navis deducitur ad reductionem Ulyſſis, & convivio ſuſcipiuntur ab Alcinoo Phæacum optimates. Et poſthac diſco certant Phæaces & Ulyſſes. Et Demodocus canit, primum quidem ea quæ acciderunt circa adulterium Martis & Veneris, deinde ea quæ circa introductionem lignei equi: atque Ulyſſe flente, interrogatur quis & unde ſit.

Θ Ex certaminibus Phæaces de Ulyſſe experimentum ſumpſerunt.

QUando vero aërigena apparuit roſea digitis aurora,
Surrexit ex lecto ſacrum robur Alcinoi.
Præterea inclytus ſurrexit urbium everſor Ulyſſes:
Illis vero præibat ſacrum robur Alcinoi
Phæacum ad concionem, quæ ipſis apud naves conſtituta erat.
Venientes vero conſidebant in politis lapidibus
Prope: ipſa vero per urbem obibat Pallas Minerva,
Similis præconi prudentis Alcinoi,
Reditum Ulyſſi magnanimo meditans.
Et ſane cuique viro aſſiſtens dixit verbum:
Huc age Phæacum principes atque rectores
Ad concionem ite, ut hoſpitem audiatis,
Qui recens Alcinoi prudentis venit ad domum,
Ponto pererrato, corpore immortalibus ſimilis.
Sic locuta, incitavit robur & animum ſingulorum.
Cito vero implebantur hominibus forumque & ſedilia
Congregatis. multi enim admirati ſunt videntes
Filium Laertæ prudentem. Ei enim Minerva
Divinam ſuperinfudit gratiam capitique & humeris:
Et ipſum longiorem & craſſiorem reddidit aſpectu,
Ut Phæacibus gratus omnibus fieret,
Graviſque & venerabilis; & ut perficeret certamina

Πολλούς, οὓς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆος.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Ξεῖνος ὅδ' οὐκ οἶδ' ὅστις ἀλώμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ,
Ἠὲ πρὸς ἠοίων, ἢ ἑσπερίων ἀνθρώπων·
Πομπὴν δ' ὀτρύνει, καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι.
Ἡμεῖς δ' ὡς τοπάρος περ ἐποτρυνώμεθα πομπήν.
Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ὅτις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται,
Ἐνθάδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει εἵνεκα πομπῆς.
Ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν
Πρωτόπλοον· κούρω δὲ δύω καὶ πεντήκοντα
Κρινάσθων κατὰ δῆμον· ὅσοι πάρος εἰσὶν ἄριστοι.
Δησάμενοι δ' εὖ πάντες ἐπὶ κληῖσιν ἐρετμὰ
Ἔκβητ'. αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα,
Ἡμέτερόνδ' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' εὖ πᾶσι παρέξω.
Κούροισι μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ
Ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις φιλέωμεν.
Μηδέ τις ἀρνείσθω, καλέσασθε δὲ θεῖον ἀοιδὸν
Δημόδοκον· τῷ γάρ ῥα θεὸς πέρι δῶκεν ἀοιδὴν
Τερπνήν, ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν ἀείδειν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο. τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Σκηπτοῦχοι· κῆρυξ δὲ μετῴχετο θεῖον ἀοιδόν.
Κούρω δὲ κρινθέντε δύω καὶ πεντήκοντα
Βήτην ὡς ἐκέλευσ' ἐπὶ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἁλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν,
Ἐν δ' ἱστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἱστία νηῒ μελαίνῃ·
Ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι
Πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνὰ δ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν·
Ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήνγ' ὥρμισαν. αὐτὰρ ἔπειτα
Βάν ῥ' ἴμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.
Πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαί τε καὶ ἕρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶν
Ἀγρομένων, πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι ἠδὲ παλαιοί.
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἱέρευσεν,
Ὀκτὼ δ' ἀργιόδοντας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βοῦς·
Τοὺς δέρον ἀμφί θ' ἕπον, τετύκοντό τε δαῖτ' ἐρατεινήν.

Multa, quibus Phæaces experirentur Ulyſſem.
Cæterum poſtquam convenerunt congregatique erant,
Illis Alcinous concionatus eſt & locutus:
Audite Phæacum duces atque principes,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
Hoſpes hic haud ſcio quinam errando venit meam domum,
Sive ab Orientalibus ſive Occidentalibus hominibus:
Deductionem flagitat, & precatur ratum eſſe.
Nos vero ut antea quidem maturemus deductionem.
Neque enim quiſquam alius quicunque meam domum pervenerit,
Hic lugens diu manet propter deductionem.
Sed age navem nigram deducamus in mare divinum
Recentem: juvenes autem duo & quinquaginta
Eligantur e populo quicunque olim ſunt optimi.
Ligatis autem bene omnes ad ſcalmos remis
Exite. ac deinde ſubitum apparate convivium,
Ad noſtram domum profecti: ego autem laute omnibus præbebo.
Juvenibus vero hæc præcipio: at cæteri
Sceptrigeri reges ad meam domum pulchram
Veniatis, ut hoſpitem in regia amplectamur.
Neque quiſquam recuſet. advocate vero divinum cantorem
Demodocum: illi enim deus excellenter dedit cantilenam
Suavem, quoties animus incitat ad cantandum.
Sic locutus præibat. illi vero ſimul ſequebantur
Sceptrigeri: præco vero cucurrit ad divinum muſicum.
Juvenes vero electi duo & quinquaginta
Ibant ut præceperat ad littus maris infructuoſi.
At poſtquam ad navem deſcenderunt atque mare,
Navem quidem ipſi nigram in maris profundum deduxerunt,
Malumque impoſuerunt & vela navi nigræ.
Aptaruntque remos vincula per coriacea
Omnia ut decebat, vela autem alba expanderunt.
Alte vero in humidum ipſam protraxerunt. at poſtea
Contenderunt ire Alcinoi prudentis in magnam domum.
Implebantur autem porticuſque & ſepta & domus viris
Congregatis, multi enim erant juvenes atque ſenes.
Illis vero Alcinous duodecim oves immolavit,
Et octo albos dentibus ſues, duoſque flexipedes boves:
Quos degluberunt curaruntque, & apparaunt convivium amabile.

Præ-

Κῆρυξ δ᾽ ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον ἀοιδόν,
Τὸν πέρι μοῦσ᾽ ἐφίλησε, δίδου δ᾽ ἀγαθόν τε κακόν τε·
Ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ᾽ ἡδεῖαν ἀοιδήν.
Τῷ δ᾽ ἄρα Ποντόνοος θῆκε θρόνον ἀργυρόηλον
Μέσσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας·
Κὰδ δ᾽ ἐκ πασσαλόφιν κρέμασεν φόρμιγγα λιγεῖαν
Αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἑλέσθαι
Κῆρυξ· πὰρ δ᾽ ἐτίθει κάνεον καλήν τε τράπεζαν,
Πὰρ δὲ δέπας οἴνοιο, πιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
Οἱ δ᾽ ἐπ᾽ ὀνείαθ᾽ ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Μοῦσ᾽ ἄρ᾽ ἀοιδὸν ἀνῆκεν ἀειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
Οἴμης τῆς τότ᾽ ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἵκανε·
Νεῖκος Ὀδυσσῆος καὶ Πηλεΐδεω Ἀχιλῆος,
Ὥς ποτε δηρίσαντο θεῶν ἐν δαιτὶ θαλείῃ
Ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν· ἄναξ δ᾽ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Χαῖρε νόῳ, ὅτ᾽ ἄριστοι Ἀχαιῶν δηριόωντο.
Ὣς γάρ οἱ χρείων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθ᾽ ὑπέρβη λάινον οὐδὸν
Χρησόμενος· τότε γάρ ῥα κυλίνδετο πήματος ἀρχὴ
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.
Ταῦτ᾽ ἄρ᾽ ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσι,
Κακκεφαλῆς εἴρυσσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα.
Αἴδετο γὰρ Φαίηκας, ὑπ᾽ ὀφρύσι δάκρυα λείβων.
Ἤτοι ὅτε λήξειεν ἀείδων θεῖος ἀοιδός,
Δάκρυ᾽ ὀμορξάμενος, κεφαλῆς ἄπο φᾶρος ἕλεσκε,
Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἑλὼν, σπείσασκε θεοῖσιν·
Αὐτὰρ ὅτ᾽ ἂψ ἄρχοιτο, καὶ ὀτρύνειαν ἀείδειν
Φαιήκων οἱ ἄριστοι, (ἐπεὶ τέρποντ᾽ ἐπέεσσιν)
Ἂψ Ὀδυσεὺς κατὰ κρᾶτα καλυψάμενος γοάασκεν.
Ἔνθ᾽ ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ᾽ ἠδὲ νόησεν,
Ἥμενος ἄγχ᾽ αὐτοῦ· βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν·
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα,
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ἤδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν ἐΐσης,
Φόρμιγγός θ᾽, ἣ δαιτὶ συνήορός ἐστι θαλείῃ·
Νῦν δ᾽ ἐξέλθωμεν, καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν

Πάν-

Præco autem prope venit ducens amabilem cantorem,
Quem ſupra modum Muſa dilexit, dedit vero bonumque malumque:
Oculis quidem privavit, dedit autem dulcem cantilenam.
Huic igitur Pontonous poſuit ſedem argenteis clavis diſtinctam
In medio convivantium, columnæ longæ innixam.
Ex paxillo autem ſuſpendit citharam argutam
Ipſius ſupra caput, & indicabat quo pacto manibus prehenderet
Præco: juxta autem apponebat caniſtrum pulchramque menſam,
Juxta etiam poculum vini, ut biberet quoties animus juberet:
Illi vero ad edulia parata appoſita manus mittebant.
Cæterum poſtquam potus & cibi deſiderium expulerunt,
Muſa cantorem excitavit ut caneret gloriam virorum,
Cantilenæ cujus tunc gloria ad cælum amplum ibat:
Contentionem Ulyſſis & Pelidæ Achillis,
Ut quondam contenderunt deorum in convivio celebri
Sævis verbis: rex autem virorum Agamemnon
Gaudebat animo cum optimi Achivorum contenderent.
Sic enim illi vaticinans prædixerat Phœbus Apollo
In Pythia divina, quando ingreſſus eſt lapideum limen
Oraculum petiturus: tunc enim verſabatur mali principium
Trojaniſque & Danais, Jovis magni per conſilia.
Iſta ſane cantor cantabat inclytus. at Ulyſſes
Purpuream ingentem veſtem prehendens manibus gravibus,
In caput traxit, obtexitque pulchram faciem.
Reverebatur enim Phæaces, ſub ſuperciliis lacrymas ſtillans.
At quando deſinebat canere divinus cantor,
Lacrymis abſterſis, a capite veſtem demebat,
Et poculum rotundum accipiens, libabat diis:
At quando rurſus incipiebat, & incitabant ut caneret
Phæacum optimates, (quippe oblectabantur verbis)
Rurſus Ulyſſes capite obvoluto lugebat.
Hic alios quidem omnes latebat lacrymas ſtillans,
Alcinous vero ſolus ipſum animadvertit atque ſenſit,
Sedens prope ipſum: graviterque ſuſpirantem audivit:
Continuo autem Phæacibus ſtudioſis remorum loquebatur:
Audite Phæacum duces atque rectores
Jam quidem convivio ſaturavimus animum æquali,
Citharaque, quæ convivio congruens eſt celebri:
Nunc autem exeamus, & certamina experiamur

Πάντων· ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπῃ οἷσι φίλοισιν,
Οἴκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
Πύξ τε, παλαισμοσύνῃ τε, καὶ ἅλμασιν, ἠδὲ πόδεσσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
Καδδ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασε φόρμιγγα λίγειαν·
Δημοδόκου δ' ἕλε χεῖρα, καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
Κῆρυξ· ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν ἥν περ οἱ ἄλλοι
Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες.
Βὰν δ' ἴμεν εἰς ἀγορήν· ἅμα δ' ἕσπετο πουλὺς ὅμιλος,
Μυρίοι· ἂν δ' ἵσταντο νέοι πολλοί τε καὶ ἐσθλοί.
Ὦρτο μὲν Ἀκρόνεώς τε, καὶ Ὠκύαλος, καὶ Ἐλατρεύς,
Ναυτεύς τε, Πρυμνεύς τε, καὶ Ἀγχίαλος, καὶ Ἐρετμεύς,
Ποντεύς τε, Πρωρεύς τε, Θόων, Ἀναβησινεώς τε,
Ἀμφίαλός θ' υἱὸς Πολυνήου Τεκτονίδαο·
Ἂν δὲ καὶ Εὐρύαλος βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ,
Ναυβολίδης θ' ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε
Πάντων Φαιήκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα·
Ἂν δ' ἔσταν τρεῖς παῖδες ἀμύμονες Ἀλκινόοιο,
Λαοδάμας θ', Ἅλιός τε, καὶ ἀντίθεος Κλυτόνηος·
Οἳ δή τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσιν·
Τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος, οἱ δ' ἅμα πάντες
Καρπαλίμως ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
Τῶν δὲ θέειν ὄχ' ἄριστος ἔην Κλυτόνηος ἀμύμων·
Ὅσσον τ' ἐν νειῷ οὖρον πέλει ἡμιόνοιιν,
Τόσσον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἵκεθ', οἱ δ' ἐλίποντο.
Οἱ δὲ παλαισμοσύνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο,
Τῇ δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπεκαίνυτο πάντας ἀρίστους·
Ἅλματι δ' Ἀμφίαλος πάντων προφερέστατος ἦεν·
Δίσκῳ δ' αὖ πάντων προφερέστατος ἦεν Ἐλατρεύς,
Πὺξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν' ἀέθλοις,
Τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη παῖς Ἀλκινόοιο,
Δεῦτε φίλοι, τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα εἴ τιν' ἀέθλων
Οἶδέ τε καὶ δεδάηκε. φυὴν γε μὲν οὐ κακός ἐστι,
Μηροὺς τε, κνήμας τε, καὶ ἄμφω χεῖρας ὕπερθεν,
Αὐχένα τε στιβαρὸν, μέγα τε σθένος· οὐδέ τι ἥβης
Δεύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσιν.
Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημι κακώτερον ἄλλο θαλάσσης
Ἄνδρά τε συγχεῦαι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.

Omnia: ut hoſpes narret ſuis amicis,
Domum reverſus, quantum ſuperemus alios
Cæſtibuſque, luctaque, & ſaltibus, atque pedibus.
Sic igitur locutus præibat: illi vero una ſequebantur:
Ad paxillum autem ſuſpendit citharam argutam:
Demodoci vero prehendit manum, & eduxit ex ædibus
Præco: præibat vero huic eandem viam qua & alii
Phæacum optimates, certamina admiraturi.
Inſtiterunt autem ire ad forum: ſimulque ſequebatur ingens turba,
Infiniti: ſurrexerunt autem juvenes multique & boni.
Surrexit quidem Acroneus, & Ocyalus, & Elatreus,
Nauteuſque, Prymneuſque, & Anchialus, & Eretmeus,
Ponteuſque, Proreuſque, Thoon, Anabeſineuſque,
Amphialuſque filius Polynei Tectonidæ:
Surrexit etiam Euryalus homicidæ ſimilis Marti,
Naubolideſque qui optimus erat corporeque ſpecieque
Omnium Phæacum poſt inculpatum Laodamantem:
Surrexerunt & tres filii inculpati Alcinoi,
Laodamas, & Halius, & divinus Clytoneus:
Hi quidem primum periculum fecerunt pedibus:
Eiſque a carceribus intenſus eſt curſus, hi ſimul omnes
Celeriter volabant pulverem excitantes in campo.
Horum currendo longe optimus erat Clytoneus inculpatus:
Quantumque in novali ſpatium eſt mularum, *prævertendo boves*,
Tantum præcurrens ad populum venit, alii vero relinquebantur.
Alii vero luctæ moleſtæ periculum fecerunt,
In hac rurſus Euryalus vicit omnes optimos:
Saltu vero Amphialus omnium optimus erat:
Diſco autem omnium præſtantiſſimus erat Elatreus,
Pugnis rurſus Laodamas, eximius filius Alcinoi.
Cæterum poſtquam omnes oblectarunt animum certaminibus
His Laodamas locutus eſt filius Alcinoi:
Agite amici, hoſpitem rogemus ſi quod certamen
Et ſcit & didicit. habitudine corporis ſane non malus eſt,
Femoribuſque cruribuſque, & utraque manu deſuper,
Cerviceque firma, ingentique robore: neque vigore
Caret, ſed malis debilitatus eſt multis.
Non enim ego exiſtimo pejus aliud mari
Ad hominem affligendum, etiam ſi valde fortis ſit.

Hunc

Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Αὐτὸς νῦν προκάλεσαι ἰὼν, καὶ πέφραδε μύθῳ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσ' ἀγαθὸς πάϊς Ἀλκινόοιο,
Στῆ ῥ' ἐς μέσον ἰὼν, καὶ Ὀδυσσῆα προσέειπεν,
Δεῦρ' ἄγε καὶ σὺ ξεῖνε πάτερ πείρησαι ἀέθλων,
Εἴ τινά που δεδάηκας. ἔοικε δέ σ' ἴδμεν ἀέθλους.
Οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέος ἀνέρος ὄφρα κεν ᾖσιν,
Ἢ ὅτι ποσσίν τε ῥέξει καὶ χερσὶν ἑῇσιν.
Ἀλλ' ἄγε πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ.
Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκ ἔτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλά τοι ἤδη
Νηῦς τε κατείρυσται, καὶ ἐπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες;
Κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν, ἤπερ ἄεθλοι,
Ὃς πρὶν μὲν μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα·
Νῦν δὲ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων
Ἧμαι, λισσόμενος βασιλῆά τε, πάντα τε δῆμον.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, νείκεσέ τ' ἄντην.
Οὐ γάρ σ' οὐδὲ ξεῖνε δαήμονι φωτὶ ἐΐσκω
Ἄθλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται.
Ἀλλὰ τῷ ὅσθ' ἅμα νηῒ πολυκλήϊδι θαμίζων,
Ἀρχὸς ναυτάων, οἵτε πρηκτῆρες ἔασιν,
Φόρτου τε μνήμων, καὶ ἐπίσκοπος ᾖσιν ὁδαίων,
Κερδέων θ' ἁρπαλέων. οὐδ' ἀθλητῆρι ἔοικας.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ξεῖν', οὐ καλὸν ἔειπες· ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ ἔοικας.
Οὕτως οὐ πάντεσσι θεὸς χαρίεντα δίδωσιν
Ἀνδράσιν, οὔτε φυὴν, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτ' ἀγορητύν.
Ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ,
Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει· οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν
Τερπόμενοι λεύσσουσιν· ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει
Αἰδοῖ μειλιχίῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν·
Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὣς εἰσορόωσιν.
Ἄλλος δ' αὖ εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν·
Ἀλλ' οὔ οἱ χάρις ἀμφιπεριστέφεται ἐπέεσσιν.
Ὣς καί σοι εἶδος μὲν ἀριπρεπὲς, οὐδέ κεν ἄλλως
Οὐδὲ θεὸς τεύξειε· νόον δ' ἀποφώλιός ἐσσι.
Ὤρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,

Εἰ-

Hunc rurſus Euryalus excepit, dixitque:
Laodama, ſane hunc ſermonem rite dixiſti:
Tu ipſe nunc provoca vadens, & alloquere ſermone.
At poſtquam hoc audivit bonus filius Alcinoi,
Stetit in medium progreſſus, & Ulyſſem allocutus eſt:
Huc age & tu hoſpes pater periculum fac certaminum,
Si aliquod fortaſſis didiciſti. convenit enim te ſcire certamina.
Neque enim major gloria hominis quoad fuerit,
Quam quod pedibus præſtiterit & manibus ſuis.
Sed age tenta. pelle autem mœſtitiam ab animo.
Tibi vero profectio non jam diutius aberit, ſed tibi jam
Et navis deducta eſt, & præparati ſunt ſocii.
Hunc excipiens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Laodama, quid me iſta jubetis taxantes?
Dolores mihi etiam magis in præcordiis quam certamina,
Qui antea nimis multa paſſus ſum & multa pertuli:
Nunc vero in veſtro conſeſſu reditu indigens
Sedeo, precans regemque omnemque populum.
Huic rurſus Euryalus reſpondit, objurgavitque coram.
Minime te hoſpes perito viro comparo
Certaminum, qualia multa inter homines ſunt:
Sed huic qui apud navem tranſtratam frequens,
Princeps eſt nautarum, qui negotiatores ſunt,
Vecturæque memor, & ſpeculator eſt viaticorum,
Lucrique rapto acquiſiti. neque athletæ ſimilis es.
Illum torve intuitus allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Hoſpes, non honeſte dixiſti: ſtulto viro ſimilis es.
Ita non omnibus deus munera dat
Viris, neque formam, neque prudentiam, neque eloquentiam.
Alius quidem forma inferior eſt vir,
Verum deus formam eloquentia ornat: alii quoque in ipſum
Læti aſpiciunt: & ipſe ſecure loquitur
Modeſtia ſuavi, eminet autem in cœtu:
Incedentem autem per urbem, veluti deum aſpiciunt.
Alius autem rurſus forma quidem ſimilis immortalibus:
Sed haud ei gratia addita ſermonibus.
Sic & tibi ſpecies quidem decora, neque aliter
Neque deus fecerit: ſed mente imperitus es.
Laceſſiſti mihi animum in præcordiis meis,

Lo-

Εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον· ἐγὼ δ' οὐ νῆις ἀέθλων,
Ὡς σύ γε μυθεῖαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀΐω
Ἔμμεναι, ὄφρ' ἥβῃ τε πεποίθεα χερσί τ' ἐμῇσι.
Νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι. πολλὰ γὰρ ἔτλην,
Ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
Ἀλλὰ καὶ ὧς, κακὰ πολλὰ παθὼν, πειρήσομ' ἀέθλων.
Θυμοδακὴς γὰρ μῦθος· ἐπώτρυνας δέ με εἰπών.
  Ἦ ῥα, καὶ αὐτῷ φάρει ἀναΐξας λάβε δίσκον
Μείζονα καὶ πάχετον, στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ
Ἢ οἵῳ Φαίηκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισι.
Τόν ῥα περιστρέψας ἧκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός.
Βόμβησεν δὲ λίθος· κατὰ δ' ἔπτηξαν ποτὶ γαίῃ
Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς. ὁ δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντων,
Ῥίμφα θέων ἀπὸ χειρός. ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη
Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
  Καί κ' ἀλαός τοι ξεῖνε διακρίνειε τὸ σῆμα
Ἀμφαφόων· ἐπεὶ οὔτι μεμιγμένον ἐστὶν ὁμίλῳ,
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτον. σὺ δὲ θάρσει τόνδε γ' ἄεθλον·
Οὔτις Φαιήκων τόνγ' ἵξεται, οὐδ' ὑπερήσει.
  Ὣς φάτο. γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Χαίρων οὕνεχ' ἑταῖρον ἐνηέα λεῦσσ' ἐν ἀγῶνι·
Καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσι,
  Τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε νέοι· τάχα δ' ὕστερον ἄλλον
Ἥσειν ἢ τοσσοῦτον ὀΐομαι, ἢ ἔτι μᾶσσον.
Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη θυμός τε κελεύει,
Δεῦρ' ἄγε πειρηθήτω, ἐπεί μ' ἐχολώσατε λίην.
Ἢ πὺξ, ἠὲ πάλῃ, ἢ καὶ ποσὶν, οὔτι μεγαίρω
Πάντων Φαιήκων, πλήν γ' αὐτοῦ Λαοδάμαντος.
Ξεῖνος γάρ μοι ὅδ' ἐστί. τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο;
Ἄφρων δὴ κεῖνός γε καὶ οὐτιδανὸς πέλει ἀνὴρ
Ὅστις ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρηται ἀέθλων
Δήμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ· ἕο τ' αὐτοῦ πάντα κολούει.
Τῶν δ' ἄλλων οὔπέρ τιν' ἀναίνομαι, οὐδ' ἀθερίζω,
Ἀλλ' ἐθέλω ἴδμεν καὶ πειρηθήμεναι ἄντην.
Πάντα γὰρ οὐ κακός εἰμι μετ' ἀνδράσιν ὅσσοι ἄεθλοι.
Εὖ μὲν τόξον οἶδα ἐΰξοον ἀμφαφάασθαι·
Πρῶτός κ' ἄνδρα βάλοιμι ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ
Ἀνδρῶν δυσμενέων· εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι

Ἄγχι

Locutus haud pro decenti: ego vero non ignarus certaminum
Ut tu loqueris, verum inter primos ajo
Fuiſſe *me*, donec juventa fretus fui viribuſque meis.
Nunc autem teneor malo & doloribus. multa enim paſſus ſum,
Virorumque bella, ſævoſque fluctus penetrans.
Sed etiam ſic, valde multa paſſus, experiar certamina.
Mordax eſt enim ſermo: irritaſti autem me locutus.
Dixit ſane, & cum ipſa veſte impetum faciens prehendit lapidem
Majorem & craſſum, gravioremque non paulo
Quam quali Phæaces ludebant invicem.
Hunc circumrotans miſit valida a manu:
Inſonuit autem lapis: cernuabant autem ad terram
Phæaces longis remis utentes, navigationibus clari viri,
Lapidis ab impetu. qui ſupervolavit ſigna omnium,
Leviter currens a manu. poſuit vero ſignum Pallas
Viro corpore ſimilis; verbumque dixit, & compellavit:
Etiam cæcus tibi hoſpes poſſet diſcernere ſignum
Palpando: quandoquidem neutiquam mixtum eſt multitudini,
Sed longe primum. tu autem confide in hoc utique certamine,
Nullus Phæacum ad hoc perveniet, neque tranſmittet.
Sic ait. gaviſus autem eſt patiens divinus Ulyſſes,
Gaudens eo quod ſocium benignum vidiſſet in circo,
Et tum levius allocutus eſt Phæacas:
Hunc nunc aſſequimini juvenes: brevi denuo alium
Me miſſurum eſſe tam longe puto, aut adhuc longius.
Ex aliis autem quemcunque cor animuſque invitat
Huc age periculum faciat. quoniam me irritaſtis valde.
Aut cæſtu, aut lucta, aut etiam curſu, nullum recuſo
Omnium Phæacum, præter ipſum Laodamantem.
Hoſpes enim mihi ille eſt. quis cum amico pugnet?
Inſipiens ille & nullius pretii eſt vir
Quicunque cum hoſpite contentionem movet certaminum
Populo in alienigeno: ſuique ipſius omnia perturbat.
Aliorum autem haudquaquam ullum recuſo, neque deſpicio,
Sed volo ſcire & periculum facere palam.
In omnibus enim non ignavus ſum inter homines quotquot certamina ſunt.
Bene quidem arcum novi politum tractare:
Primus virum contingerem jaculatus in turba
Virorum hoſtilium: etiam ſi valde multi ſocii

Ἄγχι παρασταῖεν, καὶ τοξαζοίατο φωτῶν.
Οἶος δή με Φιλοκτήτης ἀπεκαίνυτο τόξῳ
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅτε τοξαζοίμεθ' Ἀχαιοί·
Τῶν δ' ἄλλων ἐμὲ φημὶ πολὺ προφερέστερον εἶναι,
Ὅσοι νῦν βροτοί εἰσιν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
Ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω,
Οὔθ' Ἡρακλῆϊ, οὔτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλιῆϊ,
Οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων.
Τῷ ῥα καὶ αἶψ' ἔθανεν μέγας Εὔρυτος, οὐδ' ἐπὶ γῆρας
Ἵκετ' ἐπὶ μεγάροισι. χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων
Ἔκτανεν, οὕνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
Δουρὶ δ' ἀκοντίζω ὅσον οὐκ ἄλλος τις ὀϊστῷ.
Οἴοισιν δείδοικα ποσὶν μήτις με παρέλθῃ
Φαιήκων. λίην γὰρ ἀεικελίως ἐδαμάσθην
Κύμασιν ἐν πολλοῖς· ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα
Ἦεν ἐπηετανός. τῷ μοι φίλα γυῖα λέλυνται·
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπε,
Ξεῖν', ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἡμῖν ταῦτ' ἀγορεύεις,
Ἀλλ' ἐθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν ἥ τοι ὀπηδεῖ,
Χωόμενος ὅτι σ' οὗτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστὰς
Νείκεσεν, ὡς ἂν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὔτις ὄνοιτο,
Ὅστις ἐπίσταιτο ᾗσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν·
Ἀλλ' ἄγε, νῦν ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα καὶ ἄλλῳ
Εἴπῃς ἡρώων, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισι
Δαινύῃ παρὰ σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσσιν,
Ἡμετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οἷα καὶ ἡμῖν
Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθησι διαμπερὲς ἐξέτι πατρῶν.
Οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες, οὐδὲ παλαισταί,
Ἀλλὰ ποσὶ κραιπνῶς θέομεν, καὶ νηυσὶν ἄριστοι.
Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη κίθαρίς τε, χοροί τε,
Εἵματά τ' ἐξημοιβά, λοετρά τε θερμά, καὶ εὐναί.
Ἀλλ' ἄγε Φαιήκων βητάρμονες ὅσσοι ἄριστοι,
Παίσατε· ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπῃ οἷσι φίλοισιν,
Οἴκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγινόμεθ' ἄλλων
Ναυτιλίῃ καὶ ποσσὶ καὶ ὀρχηστυῖ καὶ ἀοιδῇ.
Δημοδόκῳ δέ τις αἶψα κιὼν φόρμιγγα λίγειαν
Οἰσέτω, ἥ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.
Ὣς ἔφαθ' Ἀλκίνοος θεοείκελος. ὦρτο δὲ κῆρυξ

Juxta aſtarent, & jacularentur in viros.
Solus duntaxat me Philoctetes vincebat arcu
Populo in Trojanorum, quoties jaculabamur Achivi:
Aliorum me ajo longe præſtantiſſimum eſſe
Quales nunc mortales ſunt in terra panem edentes.
Cum viris autem priſcis contendere haud vellem,
Neque cum Hercule, neque cum Euryto Oechalienſi,
Qui etiam cum diis contendebant de arte jaculandi.
Quare etiam ſtatim mortuus eſt ingens Eurytus, neque ad ſenectutem
Pervenit in ædibus. iratus enim Apollo
Occidit, eo quod ipſum provocarat ad jaculandum.
Haſta autem jaculor quantum nullus alius quiſquam ſagitta.
Solis timeo pedibus ne aliquis me ſuperet
Phæacum. nimium enim male domitus ſum
Fluctibus in multis: quoniam non commeatus in navi
Erat perpetuus: ideoque mihi cara membra ſoluta ſunt.
Sic ait. illi vero omnes taciti erant ſilentio:
Alcinous autem ipſum ſolus reſpondens allocutus eſt:
Hoſpes, quandoquidem non ingrata inter nos hæc concionaris,
Sed vis virtutem tuam oſtendere quæ te ſequitur,
Iratus quod te hic vir in certamine aſtans
Objurgavit, ut tuam virtutem mortalis nullus vituperet,
Quicunque ſcit ſua mente commoda dicere:
Sed age, nunc meum intellige ſermonem, ut etiam alii
Dicas Heroum, quando tuis in ædibus
Epulaberis apud tuamque uxorem & tuos liberos,
Noſtræ virtutis memor; qualia etiam nobis
Jupiter opera imponat perpetuo jam inde a majoribus.
Non enim pugiles ſumus irreprehenſibiles, neque luctatores,
Sed pedibus celeriter currimus, & navibus optimi *ſumus*.
Semper autem nobis conviviumque gratum, citharaque, choreæque
Veſteſque mutatoriæ, lavacraque calida, & cubilia.
Sed age Phæacum ſaltatores quotquot optimi,
Ludite: ut hoſpes dicat ſuis amicis,
Domum reverſus, quantum ſuperemus alios
Arte navigandi & pedibus & ſaltatione & cantu.
Demodoco vero aliquis ſtatim profectus citharam argutam
Afferat, quæ alicubi jacet in noſtris ædibus.
Sic ait Alcinous deo ſimilis. ſurrexit autem præco

Οἴσων φόρμιγγα λιγυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος.
Αἰσυμνῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέσταν
Δήμιοι, οἳ κατ' ἀγῶνας ἐΰ πρήσσεσκον ἕκαστα·
Λείηναν δὲ χορὸν, καλὸν δ' εὔρυναν ἀγῶνα.
Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λίγειαν
Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον. ἀμφὶ δὲ κοῦροι
Πρωθῆβαι ἵσταντο, δαήμονες ὀρχηθμοῖο·
Πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ.
Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν
Ἀμφ' Ἄρεος φιλότητος, ἐϋστεφάνου τ' Ἀφροδίτης,
Ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαίστοιο δόμοισι
Λάθρη· πολλὰ δ' ἔδωκε, λέχος δ' ᾔσχυνε καὶ εὐνὴν
Ἡφαίστοιο ἄνακτος. ἄφαρ δέ οἱ ἄγγελος ἦλθεν
Ἥλιος, ὅ σφ' ἐνόησε μιγαζομένους φιλότητι.
Ἥφαιστος δ' ὡς οὖν θυμαλγέα μῦθον ἄκουσε,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων·
Ἐν δ' ἔθετ' ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ δεσμοὺς
Ἀῤῥήκτους, ἀλύτους, ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε δόλον κεχολωμένος Ἄρει,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς θάλαμον ὅθι οἱ φίλα δέμνι' ἔκειτο·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἑρμῖσιν χέε δέσματα κύκλῳ ἁπάντῃ.
Πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο
Ἠΰτ' ἀράχνια λεπτὰ, τά κ' οὔ κέ τις, οὐδὲ ἴδοιτο
Οὐδὲ θεῶν μακάρων. περὶ γὰρ δολόεντα τέτυκτο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν,
Εἴσατ' ἴμεν ἐς Λῆμνον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἥ οἱ γαιάων πολὺ φιλτάτη ἐστὶν ἁπασέων.
Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε χρυσήνιος Ἄρης,
Ὡς ἴδεν Ἥφαιστον κλυτοτέχνην νόσφι κιόντα·
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο,
Ἰχανόων φιλότητος ἐϋστεφάνου Κυθερείης.
Ἡ δὲ νέον παρὰ πατρὸς ἐρισθενέος Κρονίωνος
Ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἕζεθ'· ὁ δ' εἴσω δώματος ᾔει,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Δεῦρο φίλη, λέκτρονδε τραπείομεν εὐνηθέντε.
Οὐ γὰρ ἔθ' Ἥφαιστος μεταδήμιος, ἀλλά που ἤδη
Οἴχεται ἐς Λῆμνον μετὰ Σίντιας ἀγριοφώνους.
Ὡς φάτο, τῇ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.

Allaturus citharam argutam domo ex regis.
Præfecti autem ludorum lecti novem omnino ſurrexerunt
Publici, qui in certaminibus adminiſtrabant ſingula:
Complanarunt autem locum, pulchrumque dilatarunt circum.
Præco autem prope venit ferens citharam argutam
Demodoco: qui deinde ibat in medium. circumque juvenes
Jam pubeſcentes ſtabant, docti ſaltationem:
Quatiebant autem circum divinum pedibus. at Ulyſſes
Radiationes admirabatur pedum, obſtupeſcebatque animo.
Cæterum ipſe citharam pulſans cœpit pulchre canere
De Martis amore pulchreque coronatæ Veneris,
Ut primum commixti fuerint in Vulcani domo
Clam: plurima autem dedit, lectumque dedecoravit & cubile
Vulcani regis. ſtatim autem illi nuncius venit
Sol, qui ipſos animadvertit commixtos amore.
Vulcanus autem ubi triſtem ſermonem audivit,
Inſtitit ire in officinam, mala animo profunde cogitans.
Impoſuitque baſi ingentem incudem, cudit autem vincula
Frangi ſolvique neſcia, ut firmiter illic manerent:
Deinde poſtquam ſtruxit dolum iratus Marti,
Inſtitit ire in thalamum ubi ei cara cubilia jacebant:
Infudit igitur fulcris vincula circum ex omni parte:
Multa autem & e trabibus effundebantur
Perinde atque tela araneæ ſubtilis, quam nemo cerneret
Neque deorum beatorum: nimis enim doloſa facta erant.
Cæterum poſtquam omnem dolum circa lectum ſtruxit,
Simulavit ſe ire in Lemnum pulchre ædificatum oppidum,
Quæ illi terrarum multo cariſſima eſt omnium.
Neque cæcam vigiliam habebat aurato freno utens Mars,
Ut vidit Vulcanum inclytum arte, ſeorſim euntem:
Inſtitit autem ire ad domum inclyti Vulcani,
Cupidus amoris pulchre coronatæ Veneris.
Illa vero jam recens a patre præpotente Saturnio
Veniens reſedit: ille vero intra domum ivit,
Illiuſque manui inhæſit, verbumque dixit atque compellavit:
Age amica ad lectulum divertamus dormituri:
Non enim amplius Vulcanus domi eſt, ſed alicubi jam
Proficiſcitur in Lemnum ad Sintias barbaros.
Sic ait. huic autem gratum videbatur dormire.

Τὼ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ
Τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος Ἡφαίστοιο.
Οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ἦν, οὐδ' ἀναεῖραι·
Καὶ τότε δὴ γίνωσκον ὅτ' οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλονται.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Αὖτις ὑποστρέψας πρὶν Λήμνου γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἠέλιος γάρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν, εἶπέ τε μῦθον.
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ·
Ἔστη δ' ἐν προθύροισι· χόλος δέ μιν ἄγριος ἥρει,
Σμερδαλέον δ' ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσι,
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Δεῦθ' ἵνα ἔργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ ἴδησθε.
Ὡς ἐμὲ χωλὸν ἐόντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' ἀΐδηλον Ἄρηα·
Οὕνεχ' ὁ μὲν καλός τε καὶ ἀρτίπος. αὐτὰρ ἔγωγε
Ἠπεδανὸς γενόμην. ἀτὰρ οὔτι μοι αἴτιος ἄλλος,
Ἀλλὰ τοκῆε δύω, τὼ μὴ γείνασθαι ὄφελλον.
Ἀλλ' ὄψεσθ' ἵνα τώγε καθεύδετον ἐν φιλότητι,
Εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες· ἐγὼ δ' ὁρόων ἀκάχημαι.
Οὐ μέν σφας ἔτ' ἔολπα μίνυνθά γε κείεμεν οὕτω,
Καὶ μάλα περ φιλέοντε. τάχ' οὐκ ἐθελήσετον ἄμφω
Εὕδειν· ἀλλά σφωε δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει,
Εἰσόκε μοι μάλα πάντα πατὴρ ἀποδώσει ἔεδνα
Ὅσσά οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιδος εἵνεκα κούρης·
Οὕνεκα οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέθυμος.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ.
Ἦλθε Ποσειδάων γαιήοχος, ἦλθ' ἐριούνης
Ἑρμείας, ἦλθεν δὲ ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων.
Θηλύτεραι δὲ θεαὶ μένον αἰδοῖ οἴκοι ἑκάστη.
Ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεοὶ δωτῆρες ἐάων·
Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσι,
Τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἡφαίστοιο.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα· κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν·
Ὡς καὶ νῦν Ἥφαιστος ἐὼν βραδὺς εἷλεν Ἄρηα,
Ὠκύτατόν περ ἐόντα θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι,
Χωλὸς ἐών, τέχνῃσι· τὸ καὶ μοιχάγρι' ὀφέλλει.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἑρμῆν δὲ προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.

Illi vero in lectum ut conſcenderunt dormierunt: circum autem vincula
Fabrefacta fundebantur prudentis Vulcani.
Neque ullum movere membrum licebat, neque attollere:
Et tum quidem agnoverunt quod non amplius effugia patebant.
Prope autem eis venit inclytus Vulcanus,
Rurſum reverſus antequam ad Lemni terram veniſſet:
Sol enim illi cuſtodiam habuit, narravitque hiſtoriam.
Contendit autem ire ad domum, ſuo cruciatus corde:
Stetitque in veſtibulo: ira autem ipſum effera cepit,
Horrendumque clamavit, & audire fecit omnes deos.
Jupiter pater, atque alii dii beati ſemper viventes,
Venite ut opera ridicula & non tolerabilia videatis,
Ut me claudus qui ſum Jovis filia Venus
Semper dehoneſtat, amat autem pernicioſum Martem:
Eo quod ille quidem pulcher & ſanus pedibus, ſed ego
Imbecillus natus ſum. at neutiquam mihi cauſa alia eſt,
Sed parentes duo, qui non genuiſſe debebant.
Sed videte ut illi dormiunt in amore,
Meo conſcenſo lecto: ego autem aſpiciens triſtor.
Non tamen eos jam ſpero pauliſper optaturos jacere ſic,
Licet admodum amantes *invicem*. fortaſſe nolent ambo
Una dormire: ſed ipſos dolus & vinculum detinebit,
Donec mihi prorſus omnia pater reddat dotalia
Quæcunque illi præbui impudentem ob puellam.
Quod illi pulchra filia, ſed haud conſtantis animi.
Sic ait. & congregati ſunt dii æream ad domum.
Venit Neptunus terræ quaſſator, venit utilitatum autor
Mercurius, venit & rex jaculator Apollo:
Fœminæ autem deæ manebant pudore domi ſingulæ.
Stabant autem in veſtibulo dii datores bonorum:
Immenſus autem riſus excitatus eſt diis beatis,
Fraudes inſpicientibus prudentis Vulcani.
Sic vero quiſpiam dicebat adſpiciens in proximum alium:
Haud conciliant virtutis decus mala opera: aſſequitur tardus celerem:
Ut nunc Vulcanus, qui eſt tardus, cepit Martem,
Velociſſimus licet deorum ſit qui Olympum tenent,
Claudus cum ſit, technis; propter quod & adulterii mulctam debet.
Sic illi quidem talia invicem ad ſe loquebantur.
Mercurium autem allocutus eſt rex Jovis filius Apollo:

Ἑρμεία, Διὸς υἱὲ, διάκτορε, δῶτορ ἑάων,
Ἦ ῥά κεν ἐν δεσμοῖσι θέλοις κρατεροῖσι πιεσθεὶς
Εὕδειν ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ;
  Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα διάκτορος Ἀργειφόντης,
Αἲ γὰρ τοῦτο γένοιτο ἄναξ ἑκατηβόλ' Ἄπολλον·
Δεσμοὶ μὲν τρὶς τόσσοι ἀπείρονες ἀμφὶς ἔχοιεν,
Ὑμεῖς δ' εἰσορόωτε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι,
Αὐτὰρ ἐγὼν εὕδοιμι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
  Ὣς ἔφατ'. ἐν δὲ γέλως ὦρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν·
Οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλως ἔχε, λίσσετο δ' αἰεὶ
Ἥφαιστον κλυτοεργὸν ὅπως λύσειεν Ἄρηα.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
  Λῦσον· ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπίσχομαι (ὡς σὺ κελεύεις)
Τίσειν αἴσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
  Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Μή με Ποσείδαον γαιήοχε ταῦτα κέλευε·
Δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυάασθαι.
Πῶς ἂν ἐγώ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Εἴκεν Ἄρης οἴχοιτο χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξας;
  Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Ἥφαιστ', εἴπερ γάρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας
Οἴχηται φεύγων, αὐτός τοι ἐγὼ τάδε τίσω.
  Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικε τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι.
  Ὣς εἰπὼν, δεσμὸν ἀνίει μένος Ἡφαίστοιο.
Τὼ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν κρατεροῦ περ ἐόντος,
Αὐτίκ' ἀναΐξαντε, ὁ μὲν Θρήκηνδε βεβήκει,
Ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ἐς Πάφον, ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις·
Ἔνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
Ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας·
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσαν ἐπήρατα, θαῦμα ἰδέσθαι.
  Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ᾗσιν ἀκούων, ἠδὲ καὶ ἄλλοι
Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
Ἀλκίνοος δ' Ἅλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσεν
Μουνὰξ ὀρχήσασθαι, ἐπεί σφισιν οὔτις ἔριζεν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἕλοντο
Πορφυρέην, τὴν σφιν Πόλυβος ποίησε δαΐφρων,

Mercuri, Jovis fili, internuncie, dator bonorum,
Num in vinculis velles fortibus compreſſus
Dormire in lecto propter auream Venerem?
Huic reſpondit deinde internuncius Mercurius:
Utinam hoc fieret rex jaculator Apollo:
Vincula quidem ter tot infinita cohibeant,
Vos autem inſpiciatis dii, omneſque deæ,
Attamen ego dormirem apud auream Venerem.
Sic ait. riſus autem excitatus eſt immortalibus diis.
Neque Neptunum riſus occupabat, ſed precabatur ſemper
Vulcanum inclytum artificem ut ſolveret Martem:
Et ipſum allocutus verba volucria dicebat:
Solve: ego autem tibi ipſum promitto (ut tu jubes)
Penſurum æqua omnia inter immortales deos.
Hunc rurſus allocutus eſt inclytus artifex ambiclaudus:
Ne me Neptune terræ quaſſator hæc jube:
Debiles debilium etenim ſponſiones ad ſpondendum.
Quo pacto ego te vincire poſſem inter immortales deos,
Si quidem Mars abierit debitum & vincula effugiens?
Hunc rurſus allocutus eſt Neptunus terræ quaſſator:
Vulcane, etiam ſi Mars debitum renuens
Abierit fugiens, ipſe tibi ego hæc perſolvam.
Huic reſpondit continuo inclytus ambiclaudus:
Non licet neque convenit tuam orationem abnuere.
Sic locutus, vincula ſolvit vis Vulcani.
Illi poſtquam e vinculo ſoluti ſunt, forte licet eſſet,
Statim proſilientes, ille quidem in Thraciam ivit,
Hæc vero ad Cyprum pervenit riſus amans Venus,
In Paphum, ubi illi lucus araque odorata:
Hic autem ipſam Gratiæ lavarunt, & unxerunt oleo
Immortali, qualia diis inhæreſcunt ſemper viventibus.
Veſteſque induerunt amabiles, mirabile viſu.
Hæc igitur cantor cantabat inclytus: at Ulyſſes
Oblectabatur mente ſua audiens, atque etiam alii
Phæaces longis remis adſueti, navibus inclyti viri.
Alcinous autem Halium & Laodamantem juſſit
Solos tripudiare, quoniam ipſis nemo certabat.
Qui poſtquam pilam pulchram in manus acceperunt
Purpuream, quam ipſis Polybus fecerat prudens,

Τὴν ἕτερος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα,
Ἰδνωθεὶς ὀπίσω. ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀερθεὶς,
Ῥηϊδίως μεθέλεσκε, πάρος ποσὶν οὖδας ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαίρῃ ἀν' ἰθὺν πειρήσαντο,
Ὠρχείσθην δὴ ἔπειτα ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ταρφέ' ἀμειβομένω· κοῦροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι
Ἑσταότες κατ' ἀγῶνα· πολὺς δ' ὑπὸ κόμπος ὀρώρει.
Δὴ τότ' ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ἠ μὲν ἀπείλησας βητάρμονας εἶναι ἀρίστους,
Ἠ δ' ἄρ' ἑτοῖμα τέτυκτο· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Ὣς φάτο. γήθησεν δ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα,
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ὁ ξεῖνος μάλα μοι δοκέει πεπνυμένος εἶναι·
Ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν ξεινήιον ὡς ἐπιεικές.
Δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες
Ἀρχοὶ κραίνουσι, τρεισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός·
Τῶν οἱ ἕκαστος φᾶρος ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα,
Καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμήεντος.
Αἶψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλέες, ὄφρ' ἐνὶ χερσὶ
Ξεῖνος ἔχων, ἐπὶ δόρπον ἴῃ χαίρων ἐνὶ θυμῷ.
Εὐρύαλος δὲ ἑαυτὸν ἀρεσσάσθω ἐπέεσσι
Καὶ δώρῳ, ἐπεὶ οὔτι ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκέλευον.
Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος·
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε,
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Τοιγὰρ ἐγὼ τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι, ὡς σὺ κελεύεις,
Δώσω οἱ τόδ' ἄορ παγχάλκεον, ᾧ ἔπι κώπη
Ἀργυρέη, κολεὸν δὲ νεοπρίστου ἐλέφαντος
Ἀμφιδεδίνηται· πολέος δέ οἱ ἄξιον ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει ξίφος ἀργυρόηλον,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Χαῖρε πάτερ ὦ ξεῖνε, ἔπος δ' εἴπερ τι βέβακται
Δεινὸν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἄελλαι·
Σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τ' ἰδέειν καὶ πατρίδ' ἱκέσθαι
Δοῖεν· ἐπειδὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Hanc alter jaciebat ad nubes umbroſas,
Flexus retro. alter autem a terra in altum elevatus,
Facile accipiebat, antequam pedibus ad pavimentum veniſſet.
At poſtquam pila mittenda periculum feciſſent,
Saltaverunt poſtea in terra paſcenti multa
Frequenter alternantes: juvenes autem applaudebant cæteri
Stantes in certamine: multus autem ſtrepitus ſubortus eſt.
Tunc Alcinoum allocutus eſt divinus Ulyſſes:
Alcinoe rex, omnium clariſſime populorum,
Utique pollicitus es tripudiatores fore optimos,
Utique igitur factum eſt: ſtupor me habet inſpicientem.
Sic dixit. lætata autem eſt ſacra vis Alcinoi:
Statimque Phæaces amantes remorum allocutus eſt:
Audite Phæacum ductores ac principes,
Hoſpes mihi valde videtur prudens eſſe:
Sed agite ei demus hoſpitale munus uti conveniens *eſt*.
Duodecim enim in populo præclari reges
Principes imperant, tertius decimus autem ego ipſe:
Horum ſinguli ei veſtem bene lotam & tunicam,
Et auri talentum ferte pretioſi:
Statim autem omnia portemus conferti, ut in manibus
Hoſpes habens, ad cœnam veniat lætus in animo.
Euryalus autem ipſum placet verbis
Et dono, quoniam nequaquam pro decenti locutus eſt.
Sic dixit. omnes autem laudaverunt, & juſſerunt:
Donaque ut ferret præmiſerunt præconem ſinguli:
Illi contra Euryalus reſpondit locutuſque eſt:
Alcinoe rex, omnium clariſſime populorum,
Tibi equidem hunc hoſpitem placabo ſicut tu jubes,
Dabo ei hunc enſem totum æreum, cui eſt manubrium
Argenteum, vagina autem recens ſecto ebore
Circumdata eſt: multo autem ei dignus erit.
Sic dicens, in manibus ponebat enſem argenteis clavis diſtinctum,
Et ipſum alloquens verba volucria dixit:
Sis felix pater hoſpes, verbum autem ſi aliquod effutitum eſt
Grave, ſtatim ferant rapientes procellæ:
Tibi autem dii uxorem videre, & in patriam redire
Dent: quando diu ab amicis *procul* ærumnas pateris.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:

Καὶ σὺ φίλος μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν·
Μηδέ τί τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
Τούτου, ὃ δή μοι δῶκας ἀρεσσάμενος ἐπέεσσιν.
  Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισι θέτο ξίφος ἀργυρόηλον.
Δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆεν.
Καὶ τά γ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγαυοί·
Δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο
Μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι.
Δή ῥα τότ' Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο,
  Δεῦρο γύναι, φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ' ἥτις ἀρίστη·
Ἐν δ' αὐτῇ θὲς φᾶρος ἐΰπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα·
Ἀμφὶ δέ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἰήνατε, θέρμετε δ' ὕδωρ,
Ὄφρα λοεσσάμενός τε, ἰδών τ' εὖ κείμενα πάντα
Δῶρα, τά οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ' ἔνεικαν,
Δαιτί τε τέρπηται καὶ ἀοιδῆς ὕμνον ἀκούων·
Καί οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλεισον ἐμὸν περικαλλὲς ὀπάσσω,
Χρύσεον, ὄφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα
Σπένδῃ ἐν μεγάρῳ Διΐ τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν.
  Ὣς ἔφατ'· Ἀρήτη δὲ μετὰ δμωῇσιν ἔειπεν
Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν ὅττι τάχιστα.
Αἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ·
Ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἑλοῦσαι.
Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ.
Τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
Ἐξέφερεν θαλάμοιο, τίθει δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
Ἐσθῆτα, χρυσόν τε, τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν·
Ἐν δ' αὐτῇ φᾶρος θῆκεν, καλόν τε χιτῶνα,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
  Αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλον,
Μή τίς τοι καθ' ὁδὸν δηλήσεται, ὁππόταν αὖτε
Εὕδῃσθα γλυκὺν ὕπνον ἰὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ.
  Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Αὐτίκ' ἐπήρτυε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλε
Ποικίλον, ὅν ποτέ μιν δέδαε φρεσὶ πότνια Κίρκη.
Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἄνωγεν
Ἐς ῥ' ἀσάμινθον βάνθ'. ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἴδε θυμῷ
Θερμὰ λοέτρ'· ἐπεὶ οὔτι κομιζόμενός γ' ἐθάμιζεν

Ἐπεὶ

Et tu amice ſis prorſus felix, diique tibi proſperitates dent:
Neque amplius tibi enſis deſiderium in futurum fiat
Hujus, quem jam mihi dediſti placans verbis.
Dixit, & circa humeros poſuit enſem argenteum clavis.
Occidit autem ſol, & ei inclyta dona affuerunt.
Et hæc in domum Alcinoi tulerunt præcones illuſtres:
Suſcipientes autem filii eximii Alcinoi
Matrem juxta venerandam poſuerunt perpulchra dona.
Illis autem præibat ſacra vis Alcinoi:
Venientes vero ſederunt in altis ſoliis.
Tunc Areten allocuta eſt vis Alcinoi:
Age mulier, fer arcam perpulchram quæ optima:
Imponeque veſtem bene lotam & tunicam:
Circaque ignem ei ahenum calefacite, & calefacite aquam,
Ut lotus, videnſque bene poſita omnia
Dona, quæ ei Phæaces eximii huc tulerunt,
Et convivio oblectetur & cantilenæ laudem audiens:
Atque ei ego hoc poculum meum perpulchrum præbebo,
Aureum, ut mei memor diebus omnibus
Libet domi ſuæ Jovique aliiſque diis.
Sic ait. Arete autem ancillis dixit
Ut ad ignem ponerent lebetem magnum quam celerrime.
Hæ autem labrum tripes locarunt ad ignem ardentem:
Aquamque infuderunt, & ſubtus ligna accendebant ſumpta.
Alvum quidem tripodis ignis circumdedit, calefiebatque aqua.
Interea vero Arete hoſpiti pulchram ciſtam
Extulit e thalamo, impoſuitque perpulchra dona,
Veſtem, aurumque, quæ ei Phæaces dederant:
In ipſa etiam pallium poſuit, pulchramque tunicam,
Et ipſum allocuta verba volatilia dixit:
Ipſe nunc vide operculum, ſtatim vero vinculum circumjice,
Ne quis tibi in itinere damnum afferat, cum forte
Dormieris dulcem ſomnum profectus in nave nigra.
At poſtquam hoc audivit prudens divinus Ulyſſes,
Statim aptavit operculum, celeriterque vinculum injecit
Varium, quod olim docuit ingenio veneranda Circe.
E veſtigio autem ipſum ancilla lavari juſſit
In balneum jam ingreſſum. ille vero libenter vidit animo
Calida lavacra: quoniam neutiquam curatus frequenter fuerat

Ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἠϋκόμοιο·
Τόφρα δέ οἱ κομιδή γε θεῷ ὡς ἔμπεδος ἦεν.
Τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν χλαῖναν καλὴν βάλον ἠδὲ χιτῶνα.
Ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου βὰς ἄνδρας μετὰ οἰνοποτῆρας
Ἤϊε. Ναυσικάα δὲ θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο·
Θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσα,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Χαῖρε ξεῖν', ἵνα καί ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ
Μνήσῃ ἐμεῖ', ὅτι μοι πρώτῃ ζωάγρι' ὀφέλλεις.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ναυσικάα θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Οὕτω νῦν Ζεὺς θείη ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι.
Τῷ κέν τοι κἀκεῖθι θεῷ ὡς εὐχετοῴμην
Αἰεὶ ἤματα πάντα. σὺ γάρ μ' ἐβιώσαο κούρη.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς θρόνον ἷζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Οἱ δ' ἤδη μοίρας τ' ἔνεμον, κερόωντό τε οἶνον.
Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἐρίηρον ἀοιδὸν
Δημόδοκον, λαοῖσι τετιμένον· εἷσε δ' ἄρ' αὐτὸν
Μέσσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
Δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Νώτου ἀποπροταμών· ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο
Ἀργιόδοντος ὑὸς, θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφή·
Κῆρυξ, τῆ δὴ τοῦτο πόρε κρέας ὄφρα φάγῃσι,
Δημοδόκῳ, καί μιν προσπτύξομαι ἀχνύμενός περ.
Πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδοὶ
Τιμῆς ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὕνεκ' ἄρα σφέας
Οἴμας μοῦσ' ἐδίδαξε· φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν.
Ὣς ἄρ' ἔφη. κῆρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
Ἥρωϊ Δημοδόκῳ. ὁ δ' ἐδέξατο· χαῖρε δὲ θυμῷ.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Δημόδοκον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Δημόδοκ', ἔξοχα δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων,
Ἢ σέ γε μοῦσ' ἐδίδαξε Διὸς πάϊς, ἢ σέ γ' Ἀπόλλων.
Λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον ἀείδεις,
Ὅσσ' ἔρξαν τ' ἔπαθόν τε, καὶ ὅσσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί·

Ὣς

Ex quo reliquerat domum Calypſus pulchricomæ:
Tunc autem ei curatura tanquam deo præſto erat.
Hunc poſtquam ancillæ lavarunt & unxerunt oleo,
Circa ipſum pallium pulchrum jecerunt atque tunicam.
Ex balneo igitur egreſſus viros ad potores vini
Ibat. Nauſicaa autem a diis pulchritudinem habens
Stetit juxta poſtes tecti pulchre fabricati:
Admirata autem eſt Ulyſſem oculis aſpiciens,
Et ipſum allocuta verba velocia dicebat:
Salve hoſpes, ut etiam olim cum fueris in patria terra
Memor ſis mei, quod mihi primæ pretium vitæ debes.
Hanc mutuis dictis allocutus eſt verſutus Ulyſſes:
Nauſicaa, filia magnanimi Alcinoi,
Sic nunc Jupiter det altitonans maritus Junonis,
Domumque venire, & reditionis diem videre.
Ideo tibi etiam illic velut deo vota facerem
Semper diebus omnibus. tu enim me ſervaſti puella.
Dixit, & in thronum ſedit juxta Alcinoum regem.
Hi vero jam offas dividebant, miſcebantque vinum.
Præco vero prope venit, ducens amabilem cantorem
Demodocum, populo venerandum: collocavit autem ipſum
In medio convivantium, ad columnam longam inclinans.
Ac tunc præconem allocutus eſt verſutus Ulyſſes,
De tergo abſcindens fruſtum: multumque ſupererat
Albi dentes ſuis, tenera autem erat circum pinguedo:
Præco, cape jam, hanc præbe carnem ut comedat
Demodoco, & ipſum complectar mœſtus licet.
Omnibus enim hominibus terreſtribus cantores
Honoris participes ſunt & reverentiæ, eo quod ipſos
Cantus Muſa docuit: amatque gentem cantorum.
Sic ait. præco autem ferens in manibus poſuit
Heroi Demodoco. qui accepit: gaudebat autem animo.
Illi vero ad cibos apparatos appoſitos manus porrexerunt.
Cæterum poſtquam potus & cibi amorem emiſerunt:
Tunc Demodocum allocutus eſt verſutus Ulyſſes:
Demodoce, longe te nempe ſupra mortales laudo omnes,
Sive te Muſa docuit Jovis filia, ſive Apollo.
Valde enim ornate Græcorum fatum canis,
Quanta fecerint paſſique ſint, & quanta laborarint Achivi.

Tan-

Ὥς τέ που ἢ αὐτὸς παρεὼν, ἢ ἄλλου ἀκούσας.
Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον
Δουρατέου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,
Ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἀνδρῶν ἐμπλήσας οἳ Ἴλιον ἐξαλάπαξαν.
Αἴκεν δή μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
Αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν
Ὡς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὤπασε θέσπιν ἀοιδήν.
Ὣς φάθ'. ὁ δ' ὁρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο, φαῖνε δ' ἀοιδὴν,
Ἔνθεν ἑλὼν, ὡς οἱ μὲν ἐϋσέλμων ἐπὶ νηῶν
Βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες
Ἀργεῖοι· τοὶ δ' ἤδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
Εἵατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ κεκαλυμμένοι ἵππῳ·
Αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.
Ὣς ὁ μὲν εἱστήκει· τοὶ δ' ἄκριτα πόλλ' ἀγόρευον
Ἥμενοι ἀμφ' αὐτόν· τρίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλὴ,
Ἠὲ διατμῆξαι κοῖλον δόρυ νηλέϊ χαλκῷ,
Ἢ κατὰ πετράων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρας,
Ἢ ἐάαν μέγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον εἶναι,
Τῇ περ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν.
Αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
Δουράτεον μέγαν ἵππον, ὅθ' εἵατο πάντες ἄριστοι
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
Ἤειδεν δ' ὡς ἄστυ διέπραθον υἷες Ἀχαιῶν
Ἱππόθεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες.
Ἄλλον δ' ἄλλῃ ἄειδε πόλιν κεραϊζέμεν αἰπήν·
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα προτὶ δώματα Δηϊφόβοιο
Βήμεναι ἠΰτ' Ἄρηα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ.
Κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα,
Νικῆσαι καὶ ἔπειτα διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Τήκετο· δάκρυ δ' ἔδευεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
Ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
Ὅστε ἑῆς πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσῃσιν,
Ἄστεϊ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἦμαρ·
Ἡ μὲν τὸν θνήσκοντα καὶ ἀσπαίροντ' ἐσιδοῦσα,
Ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα κωκύει· οἱ δέ τ' ὄπισθεν
Κόπτοντες δούρεσσι μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμους,
Εἴρερον εἰσανάγουσι πόνον τ' ἐχέμεν καὶ ὀϊζύν·

Tanquam alicubi aut tu ipſe præſens, aut ex alio audiveris.
Age vero jam tranſi, & equi apparatum canta
Lignei, quem Epeus fecit cum Pallade,
Quem quondam in arcem dolum duxit divinus Ulyſſes,
Viris implens qui Ilium everterunt.
Si jam mihi hæc rite enarraveris,
Tum ego omnibus narrabo hominibus
Quod tibi benignus deus præbuit divinam cantilenam.
  Sic ait. ille inſtinctus deo cœpit, exhibuitque carmen,
Inde exorſus, ut bene tabulatas naves
Conſcendentes navigarint, igne in tentoria injecto,
Argivi: alii vero jam inclytum circum Ulyſſem
Sederint in Trojanorum cœtu tecti equo:
Ipſi enim eum Trojani in arcem protexerant.
Sic ille quidem ſtabat: illi vero confuſa multa dicebant
Sedentes circa ipſum: trifariam autem ipſis placuit conſilium,
Aut diſcindere cavum lignum ſævo ferro,
Aut de rupe dejicere tractum in arcem,
Aut ſinere ingens ſimulacrum deorum oblectamentum eſſe,
Sic ſane & poſtea perficiendum erat.
Fatale enim erat perire, poſtquam urbs intra ſe obtexiſſet
Ligneum ingentem equum, ubi ſedebant omnes optimates
Argivorum, Trojanis cædem & mortem ferentes.
Canebat etiam ut urbem depopulati ſunt filii Achivorum
Ex equo effuſi, cavas inſidias relinquentes.
Alium autem alibi canebat urbem vaſtare celſam:
At Ulyſſem ad domum Deiphobi
Iviſſe tanquam Martem, cum divino Menelao.
Illic jam graviſſimum bellum dicebat auſum fuiſſe,
Viciſſeque denique per magnanimam Palladem.
Hæc cantor cantabat eximius: at Ulyſſes
Tabeſcebat: lacrymaque irrigabat ſub palpebris genas.
Ut fœmina flet dilectum virum complectens,
Qui ſuam ante urbem populumque ceciderit,
Urbi & liberis arcens ſævam diem:
Quæ illum morientem & palpitantem videns,
Super illum fuſe ſtridulum *quiddam* lamentatur: illi vero retro
Cædentes haſtis tergum atque etiam humeros,
Servitutem inducunt, laboremque ut habeat & calamitatem:

Τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύθουσι παρειαί·
Ὣς Ὀδυσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν·
Ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν,
Ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν·
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα.
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Δημόδοκος δ' ἤδη σχεθέτω φόρμιγγα λίγειαν.
Οὐ γάρ πως πάντεσσι χαριζόμενος τάδ' ἀείδει.
Ἐξ οὗ δορπέομέν τε καὶ ὤρορε θεῖος ἀοιδὸς,
Ἐκ τοῦδ' οὔπω παύσατ' ὀϊζυροῖο γόοιο
Ὁ ξεῖνος· μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
Ἀλλ' ἄγ', ὁ μὲν σχεθέτω, ἵν' ὁμῶς τερπώμεθα πάντες,
Ξεινοδόκοι καὶ ξεῖνος. ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω.
Εἵνεκα γὰρ ξείνοιο τάδ' αἰδοίοιο τέτυκται,
Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά οἱ δίδομεν φιλέοντες.
Ἀντὶ κασιγνήτου ξεῖνός θ' ἱκέτης τε τέτυκται
Ἀνέρι ὅστ' ὀλίγον περ ἐπιψαύει πραπίδεσσι.
Τῷ νῦν μηδὲ σὺ κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισιν,
Ὅ, ττί κέ σ' εἴρωμαι. φάσθαι δέ σε κάλλιόν ἐστιν.
Εἴπ' ὄνομ' ὅ, ττί σε κεῖθι κάλεον μήτηρ τε πατήρ τε,
Ἄλλοι θ' οἳ κατὰ ἄστυ καὶ οἳ περιναιετάουσι,
Οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμός ἐστ' ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸς, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸς, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται·
Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεί κε τέκωσι τοκῆες.
Εἰπὲ δέ μοι γαῖάν τε τεὴν δῆμόν τε πόλιν τε·
Ὄφρά σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες.
Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρες ἔασιν.
Οὐδέ τι πηδάλι' ἐστὶ τάτ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν·
Ἀλλ' αὐταὶ ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν.
Καὶ πάντων ἴσασι πόλιας καὶ πίονας ἀγροὺς
Ἀνθρώπων· καὶ λαῖτμα τάχισθ' ἁλὸς ἐκπερόωσι,
Ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμέναι· οὐδέ ποτέ σφιν
Οὔτέ τι πημανθῆναι ἔπι δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι.
Ἀλλὰ τόδ' ὥς ποτε πατρὸς ἐγὼ εἰπόντος ἄκουσα
Ναυσιθόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
Ἡμῖν οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονες εἰμὲν ἁπάντων·
Φῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα
Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ

Ῥαι-

Hujus autem mirabiliſſimo dolore tabeſcunt genæ:
Sic Ulyſſes miſerabiles ſub palpebris lacrymas ſtillabat.
Hic alios quidem omnes latebat lacrymas fundens,
Alcinous autem ipſum ſolus conſideravit atque animadvertit,
Sedens prope ipſum, graviter enim ingemiſcentem audivit:
Statim autem Phæacibus navigandi ſtudioſis dicebat:
 Audite Phæacum duces & rectores,
Demodocus quoque jam cohibeat citharam ſonoram.
Non enim fortaſſis omnibus gratificans hæc cantat.
Ex quo cœnamuſque & cœpit divinus cantor,
Ex hoc nunquam ceſſavit ab ærumnoſo luctu
Hoſpes: valde fortaſſis ipſi dolor mentem circumdedit.
Sed age, ille quidem ceſſet, ut ſimul oblectemur omnes,
Hoſpitio ſuſcipientes & hoſpes: quoniam multo melius eſt.
Propter enim hoſpitem hæc venerandum parata ſunt,
Dimiſſio & amica dona, quæ illi damus amantes.
Pro fratre hoſpeſque ſupplexque eſt
Viro cui paulum ſenſus in præcordiis,
Ideoque nunc nec tu cela ingenio vafro,
Quodcunque interrogavero: dicere enim te melius eſt.
Dic nomen quo te illic vocabant materque paterque,
Aliique qui in urbe & qui circum habitant.
Non enim quiſquam omnino abſque nomine eſt hominum,
Neque malus, neque probus, poſtquam primum natus ſit:
Sed omnibus imponuntur, ſimul atque genuerint parentes.
Dic etiam mihi terramque tuam populumque urbemque:
Ut te illuc mittant meditatæ mente naves.
Non enim Phæacibus gubernatores ſunt,
Neque ullo pacto gubernacula ſunt quæ aliæ naves habent:
Sed ipſæ ſciunt cogitationes & mentem virorum.
Et omnium norunt urbes & pingues agros
Hominum: & undas celerrime maris tranant,
Caligine & nebulis obtectæ. neque unquam ipſis
Neque detrimentum patiendi eſt metus, neque pereundi.
Sed hæc ſic quondam patrem ego dicentem audivi
Nauſithoum, qui dicebat Neptunum ſuccenſere
Nobis, quod ductores innoxii ſumus omnium:
Dicebat aliquando Phæacum virorum benefactam navem
Ex deductione redeuntem in obſcuro ponto

Ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἧμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
Ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων. τὰ δέ κεν θεὸς ἢ τελέσειεν,
Ἤ κ' ἀτέλεστ' εἴη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ὅππη ἀπεπλάγχθης τε, καὶ ἅστινας ἵκεο χώρας
Ἀνθρώπων· αὐτούς τε, πόλεις τ' εὖ ναιεταώσας,
Ἠμὲν ὅσοι χαλεποί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι·
Οἵτε φιλόξεινοι, καί σφι νόος ἐστὶ θεουδής.
Εἰπὲ δ' ὅ, τι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἔνδοθι θυμῷ
Ἀργείων, Δαναῶν ἠδ' Ἰλίου οἶτον ἀκούων.
Τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεῦξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον
Ἀνθρώποις, ἵνα ᾖσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή.
Ἦ τίς τοι καὶ πηὸς ἀπώλετο Ἰλιόθι πρὸ,
Ἐσθλὸς ἐὼν γαμβρὸς ἢ πενθερὸς, οἵ τε μάλιστα
Κήδιστοι τελέθουσι μεθ' αἷμά τε καὶ γένος αὐτῶν.
Ἦ τίς που καὶ ἑταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδὼς
Ἐσθλός. ἐπεὶ οὐ μέν τι κασιγνήτοιο χερείων
Γίνεται ὅς κεν ἑταῖρος ἐὼν πεπνυμένα εἰδῇ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ι. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

ἈΡχὴ τῶν Ὀδυσσέως διηγημάτων, ἐν ᾗ φησι πεπολεμηκέναι τοῖς Κίκοσι, καὶ πρὸς τοὺς Λωτοφάγους παραγενέσθαι, καὶ πρὸς τὸν Κύκλωπα Πολύφημον πορευθῆναι, καὶ τοῦτον φαγόντα ἓξ ἤδη ἑταίρους ἐκτυφλῶσαι.

Ἰῶτα, Λωτοφάγων Κικόνων σὺν Κύκλωψ ἐστίν.

ΤΟ'Ν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ἤτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
Τοιοῦδ' οἷος ὅδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.
Οὐ γάρ ἔγωγέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι,
Ἤ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα,
Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ,
Ἥμενοι ἑξείης· παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
Σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων

Labefacturum *eum eſſe*, ingentemque nobis montem urbi incubiturum.
Sic dicebat ſenex. ea vero deus vel perficiat,
Vel imperfecta ſint, ut illi placitum eſt in animo.
Sed age mihi hoc dic & vere enarra,
Quonam jactatus fueris, & ad quaſnam perveneris regiones
Hominum: ad ipſoſque, urbeſque bene habitatas.
Et quotquot prorſus difficileſque & agreſtes, neque juſti:
Quique hoſpitales, & quibus mens eſt deo placens.
Dic quidnam fleas & lugeas intra animum
Argivorum, Danaorum atque Ilii fatum audiens.
Quod dii quidem pararunt, deſtinaruntque interitum
Hominibus, ut ſit & poſteris cantilena.
An aliquis tibi cognatus periit ante Ilium,
Qui eximius erat gener aut ſocer, qui maxime
Curæ ſunt poſt ſanguinem & genus veſtrum.
An aliquis fortaſſe ſocius vir familiaritate junctus
Eximius. quoniam haudquaquam fratre inferior
Eſt qui ſocius cum ſit ſeria ſciat.

ODYSSEÆ HOMERI IX. LIBRI

Argumentum.

PRincipium Ulyſſis narrationum, in quo ait ſe bellaſſe cum Ciconibus, & ad Lotophagos appuliſſe, & ad Cyclopem Polyphemum veniſſe, & eum, poſtquam comediſſet ſex jam ſocios, excæcaſſe.

I. Cum Lotophagis & Ciconibus Cyclops eſt.

HUnc excipiens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Alcinoe imperator, omnium præſtantiſſime populorum,
Equidem hoc honeſtum eſt, audire cantorem
Talem qualis hic eſt, diis adſimilis voce.
Non enim ego ullum autumo factum gratius eſſe,
Quam cum & lætitia detinet populum univerſum,
Et convivantes per domum audiunt cantorem,
Sedentes ordine: juxta autem plenæ ſunt menſæ
Pane & carnibus: vinum autem ex cratere hauriens

Οἰνοχόος φορέῃσι καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσιν·
Τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι.
Σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόεντα
Εἴρεσθ', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στοναχίζω.
Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;
Κήδε' ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωνες.
Νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὄφρα καὶ ὑμεῖς
Εἴδετ'· ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα φυγὼν ὕπο νηλεὲς ἦμαρ,
Ὑμῖν ξεῖνος ἔω, καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων.
Εἴμ' Ὀδυσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
Ἀνθρώποισι μέλω, καί μευ κλέος οὐρανὸν ἵκει.
Ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον· ἐν δ' ὄρος αὐτῇ
Νήριτον, εἰνοσίφυλλον, ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ νῆσοι
Πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλῃσι,
Δουλίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος·
Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται
Πρὸς ζόφον· (αἱ δέ τ' ἄνευθε πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε)
Τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος· οὔτι ἔγωγε
Ἧς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.
Ἦ μέν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεάων
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
Ὡς δ' αὔτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
Αἰαίη, δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.
Ὡς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος οὐδὲ τοκήων
Γίνεται, εἴπερ καί τις ἀπόπροθι πίονα οἶκον
Γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκήων.
Εἰ δ' ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ' ἐνίσπω,
Ὅν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι.
Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν
Ἰσμάρῳ. ἔνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὤλεσα δ' αὐτούς.
Ἐκ πόλιος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
Δασσάμεθ', ὡς μήτις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
Ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ διερῷ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας
Ἠνώγεα· τοὶ δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοντο.
Ἔνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
Ἔσφαζον παρὰ θῖνα, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
Τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκονες Κικόνεσσι γεγώνευν,
Οἵ σφισι γείτονες ἦσαν ἅμα πλέονες καὶ ἀρείους,

Ἤπει-

Pincerna adfert & infundit poculis:
Hoc mihi pulcherrimum in mente videtur eſſe.
Tibi vero meas ærumnas animus inſtitit lacrymoſas
Interrogare, ut etiam magis lugens ingemiſcam.
Quid primum, quid deinde, quid ultimo narrabo?
Ærumnas quandoquidem mihi multas dederunt dii cæleſtes.
Nunc vero nomen primum dicam, ut & vos
Sciatis: egoque deinde effugiens ſævum fatum,
Vobis hoſpes ſim, etiam longe domum habitans.
Sum Ulyſſes Laertiades, qui omnibus dolis
Hominibus curæ ſum, & mea gloria ad cælum it.
Habito autem Ithacam apricam: inque ipſa mons *eſt*
Neritus, ventis expoſitus: circum autem inſulæ
Multæ habitantur valde prope invicem,
Dulichiumque, Sameque, & nemoroſa Zacynthus:
Ipſa autem humilis longe ſuprema in mari jacet
Verſus noctem. (illæ vero ſeorſum ad auroram ſolemque)
Aſpera, ſed bona juvenum altrix. non quicquam ego
Sua *cujuſque* terra poſſum dulcius aliud videre.
Enimvero me illic detinuit Calypſo optima diva
In ſpecubus cavis, cupiens maritum eſſe me *ſibi*:
Conſimiliter Circe detinuit domi ſuæ
Ææa, doloſa, cupiens maritum eſſe:
Sed meo nunquam animo in pectore perſuaſerunt.
Adeo nihil dulcius ſua patria, neque parentibus
Eſt, etiamſi quis procul divitem domum
Terra in aliena habitet ſeorſim a parentibus.
Age vero tibi & reditum meum lacrymoſum narrabo,
Quem mihi Jupiter immiſit a Troja profecto.
Ab Ilio me ferens ventus Ciconibus appulit
Ad Iſmarum. Ibi ego urbem depopulatus ſum, occidique ipſos.
Ex urbe autem uxores & bona multa capta
Diviſimus, ut ne quiſpiam mihi privatus abiret *parte* æquali.
Tum quidem ego celeri pede fugere nos
Auctor eram: illi vero nimis inſipientes non parebant.
Hic vero & multum vini bibebatur, & multas oves
Mactabant ad littus, & flexipedes nigros boves.
Interea vero fugientes Cicones Ciconibus clamabant,
Qui ipſis vicini erant ſimul plures & meliores,

Ἤπειρον ναίοντες· ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων
Ἀνδράσι μάρνασθαι, καὶ ὅθι χρὴ πεζὸν ἐόντα.
Ἦλθον ἔπειθ' ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρῃ
Ἠέριοι. τότε δή ῥα κακὴ Διὸς αἶσα παρέστη
Ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν' ἄλγεα πολλὰ πάθωμεν.
Στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ θοῇσι·
Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν, καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
Τόφρα δ' ἀλεξάμενοι μένομεν πλέονάς περ ἐόντας·
Ἦμος δ' ἠέλιος μετενίσσετο βουλυτόνδε,
Καὶ τότε δὴ Κίκονες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιούς.
Ἓξ δ' ἀφ' ἑκάστης νηὸς ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Ὤλονθ'· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε μόρον τε.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους,
Οὐδ' ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιέλισσαι,
Πρίν τινα τῶν δειλῶν ἑτάρων τρὶς ἕκαστον ἀῦσαι,
Οἳ θάνον ἐν πεδίῳ Κικόνων ὕπο δηϊωθέντες.
Νηυσὶ δ' ἐπῶρσ' ἄνεμον Βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
Αἱ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρσιαι, ἱστία δέ σφιν
Τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ἲς ἀνέμοιο.
Καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάτθεμεν δείσαντες ὄλεθρον,
Αὐτὰς δ' ἐσσυμένως προερύσσαμεν ἤπειρόνδε.
Ἔνθα δύω νύκτας, δύο τ' ἤματα συνεχὲς αἰεὶ
Κείμεθ', ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' ἠώς,
Ἱστοὺς στησάμενοι ἀνά θ' ἱστία λευκ' ἐρύσαντες
Ἥμεθα· τὰς δ' ἄνεμός τε κυβερνῆταί τ' ἴθυνον.
Καί νύ κεν ἀσκηθὴς ἱκόμην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἀλλά με κῦμα ῥόος τε περιγνάμπτοντα Μάλειαν
Καὶ Βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δὲ Κυθήρων.
Ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισι
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντ'. αὐτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν
Γαίης Λωτοφάγων, οἵτ' ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσιν.
Ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ.
Αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλοντο θοῇς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τ' ἐπασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,

Δὴ

Continentem habitantes: docti quidem ab equis
Cum hominibus pugnare, &, cum opus eſſet, pedites.
Venerunt deinde quot folia & flores creſcunt in vere
Matutini. tunc ſane malum Jovis fatum adſtitit
Nobis infelicibus, ut dolores multos pateremur.
Conſiſtentes autem pugnabant pugna ad naves veloces:
Feriebant autem invicem æratis haſtis,
Quamdiu quidem mane erat, & augebatur ſacra dies,
Tamdiu defendentes ſuſtinebamus ipſos plures licet eſſent:
Quando vero ſol ibat *ad veſperam*, cum boves *aratro* ſolvuntur,
Tum vero Cicones fugarunt domantes Achivos.
Seni autem a quavis navi bene armati ſocii
Perierunt: cæteri autem effugimus mortemque fatumque.
Illinc vero ulterius navigabamus mœrentes corde
Lubentes ex morte, caris amiſſis ſociis.
Neque tamen mihi ulterius naves procedebant utrimque agitatæ,
Priuſquam quemque miſerorum ſociorum ter quilibet vocaſſet,
Qui perierant in campo a Ciconibus trucidati.
Navibus autem immiſit ventum Boream nubium coactor Jupiter
Cum turbine immani, nubibuſque cooperuit
Terram ſimul & pontum: ruit vero e cælo nox.
Ipſæ deinde ferebantur obliquæ, ac vela ipſis
In tres quatuorque partes diſcidit vis venti.
Et hæc quidem in naves depoſuimus timentes interitum,
Ipſas vero rapide ſubduximus ad continentem.
Hic duas noctes & duos dies continenter uſque
Jacebamus, ſimul labore & doloribus animum rodentes.
Sed quando jam tertiam diem pulchricoma præbuit aurora,
Malos erigentes velaque alba attrahentes
Sedimus: ipſas vero ventuſque gubernatoreſque dirigebant.
Et fortaſſis incolumis perveniſſem in patriam terram,
Sed me unda æſtuſque circumflectentem Maleam
Et Boreas repulit, aberrareque fecit Cytheris.
Hinc novem diebus ferebar perniciofis ventis
Pontum per piſcoſum. cæterum decima die conſcendimus
Terram Lotophagorum, qui floridum cibum edunt.
Hic in continentem ivimus, & hauſimus aquam.
Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves ſocii.
At poſtquam cibum guſtavimus & potum,

Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐειν πεύθεσθαι ἰόντας,
(Ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσας)
Οἵτινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
Οἱ δ' αἶψ' οἰχόμενοι μίγεν ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν.
Οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι μήδονθ' ἑτάροισιν ὄλεθρον
Ἡμετέροις, ἀλλά σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
Τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν,
Οὐκ ἔτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι·
Ἀλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισι
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν, νόστου τε λαθέσθαι.
Τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκῃ,
Νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ἐρύσας.
Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκειάων,
Μήπω τις λωτοῖο φαγὼν νόστοιο λάθηται.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ·
Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων, ἀθεμίστων,
Ἱκόμεθ', οἵ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν,
Οὔτε φυτεύουσι χερσὶ φυτὸν, οὔτ' ἀρόωσιν·
Ἀλλὰ τάγ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,
Πυροὶ καὶ κριθαὶ, ἠδ' ἄμπελοι, αἵτε φέρουσιν
Οἶνον ἐριστάφυλον, καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.
Τοῖσιν δ' οὔτ' ἀγοραὶ βουληφόροι οὔτε θέμιστες·
Ἀλλ' οἵγ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι. θεμιστεύει δὲ ἕκαστος
Παίδων ἠδ' ἀλόχων· οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσι.
Νῆσος ἔπειτα λάχεια παρὲκ λιμένος τετάνυσται
Γαίης Κυκλώπων, οὔτε σχεδὸν, οὔτ' ἀποτηλοῦ,
Ὑλήεσσ'· ἐν δ' αἶγες ἀπειρέσιαι γεγάασιν
Ἄγριαι. οὐ μὲν γὰρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει·
Οὐδέ μιν εἰσοιχνεῦσι κυνηγέται, οἵ τε καθ' ὕλην
Ἄλγεα πάσχουσιν, κορυφὰς ὀρέων ἐφέποντες.
Οὔτ' ἄρα ποίμνῃσιν καταΐσχεται, οὔτ' ἀρότοισιν,
Ἀλλ' ἥγ' ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἤματα πάντα,
Ἀνδρῶν χηρεύει, βόσκει δέ τε μηκάδας αἶγας.
Οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλτοπάρῃοι,
Οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἔνι τέκτονες, οἵ κε κάμοιεν

Νῆ-

Ibi tum ego ſocios præmiſi ſciſcitatum ut irent,
(Viros duos eligens, tertium præconem ſimul ſequi jubens)
Quinam viri eſſent ſuper terra frumentum comedentes.
Qui ſtatim digreſſi inciderunt in viros Lotophagos.
Neque ſane Lotophagi parabant ſociis mali quippiam
Noſtris, ſed ipſis præbuerunt lotum guſtandum.
Horum quicunque loti ediſſent dulcem inſtar mellis fructum,
Non jam nunciare rurſum volebant, neque redire:
Sed illic volebant cum viris Lotophagis
Loto paſti manere, redituſque oblivisci.
Quos ego ad naves ducebam flentes vi,
Navibuſque in cavis ſub tranſtra ligavi trahens.
Aſt cæteros juſſi perdilectos ſocios
Feſtinantes naves conſcendere celeres,
Ne fortaſſis quis loto paſtus, reditus oblivisceretur.
Illi autem ſtatim ingreſſi ſunt, & per tranſtra ſederunt:
Ordine vero ſedentes canum mare tundebant remis.
Illinc autem ulterius navigavimus mœſti corde:
Cyclopum autem ad terram ſuperborum, nefariorum
Venimus, qui ſcilicet diis freti immortalibus
Neque plantant manibus plantam, neque arant:
Sed hæc ſine ſemente & aratione omnia proveniunt,
Triticum & hordeum, atque vites, quæ ferunt
Vinum e grandibus uvis, & ipſis Jovis imber incrementum dat.
Iiſdem neque conciones conſiliariæ neque leges:
Sed ipſi celſorum montium inhabitant vertices
In ſpeluncis cavis. jus autem dat unuſquiſque
Liberis atque uxoribus: neque ſe invicem curant.
Inſula deinceps Lachea extra portum obtenditur
Terræ Cyclopum, non prope, neque remote,
Sylvoſa: in ea vero capræ innumeræ naſcuntur
Sylveſtres: neque enim ſemita hominum prohibet:
Neque ipſam inveſtigant venatores, qui per ſylvam
Dolores patiuntur, juga montium luſtrantes.
Neque gregibus colitur, neque aratoribus,
Sed ipſa inſeminata & inarata diebus omnibus,
Viris caret, paſcit vero balantes capras.
Non enim Cyclopibus naves adſunt miniatæ proris:
Neque viri inſunt navium fabri, qui fabricent

Naves

Νῆας ἐϋσσέλμους, αἵ κεν τελέοιεν ἕκαστα,
Ἄστε' ἐπ' ἀνθρώπων ἱκνεύμεναι· οἷά τε πολλὰ
Ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους νηυσὶν περόωσι θάλασσαν,
Οἵ κέ σφιν καὶ νῆσον ἐϋκτιμένην ἐκάμοντο·
Οὐ μὲν γάρ τι κακή γε, φέροι δέ κεν ὥρια πάντα.
Ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἁλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας
Ὑδρηλοὶ, μαλακοί. μάλα κ' ἄφθιτοι ἄμπελοι εἶεν.
Ἐν δ' ἄροσις λείη· μάλα κεν βαθὺ λήϊον αἰεὶ
Εἰς ὥρας ἀμῷεν· ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὖδας.
Ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ἵν' οὐ χρεὼ πείσματός ἐστιν,
Οὔτ' εὐνὰς βαλέειν, οὔτε πρυμνήσι' ἀνάψαι,
Ἀλλ' ἐπικέλσαντας μεῖναι χρόνον, εἰσόκε ναυτέων
Θυμὸς ἐποτρύνῃ, καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἀῆται.
Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,
Κρήνη ὑπὸ σπείους· περὶ δ' αἴγειροι πεφύασιν.
Ἔνθα κατεπλέομεν, καί τις θεὸς ἡγεμόνευε
Νύκτα δι' ὀρφναίην· οὐδὲ προὐφαίνετ' ἰδέσθαι·
Ἀὴρ γὰρ περὶ νηυσὶ βαθεῖ' ἦν, οὐδὲ σελήνη
Οὐρανόθεν προὔφαινε· κατείχετο γὰρ νεφέεσσιν.
Ἔνθ' οὔτις τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν.
Οὔτ' οὖν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα ποτὶ χέρσον
Εἰσίδομεν πρὶν νῆας ἐϋσσέλμους ἐπικέλσαι.
Κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ, καθείλομεν ἱστία πάντα·
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Νῆσον θαυμάζοντες ἐδινεόμεσθα κατ' αὐτήν.
Ὦρσαν δὲ νύμφαι κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο
Αἶγας ὀρεσκῴους, ἵνα δειπνήσειαν ἑταῖροι.
Αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους
Εἱλόμεθ' ἐκ νηῶν· διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες
Βάλλομεν. αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοεικέα θήρην.
Νῆες μέν μοι ἕποντο δυώδεκα, ἐς δὲ ἑκάστην
Ἐννέα λάγχανον αἶγας· ἐμοὶ δὲ δέκ' ἔξελον οἴῳ.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
Οὐ γάρ πω νηῶν ἐξέφθιτο οἶνος ἐρυθρὸς,
Ἀλλ' ἐνέην· πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἕκαστοι
Ἠφύσαμεν, Κικόνων ἱερὸν πτολίεθρον ἑλόντες.

Κυ-

Naves tranſtratas, quæ perficiant ſingula,
Ad urbes hominum venientes: veluti crebro
Viri ad ſe invicem navibus trajiciunt mare,
Quique ipſis & inſulam excultam reddant.
Neque enim mala, ferretque tempeſtiva omnia.
Inſunt enim prata maris cani ad littus
Irrigua, mollia. in primis perennes vites eſſent.
Ineſt arvum læve: admodum profundam ſegetem ſemper
In tempore meterent: quia valde pingue ſubeſt ſolum.
In ea portus opportunus, ut non opus fune ſit,
Neque anchoras jacere, neque rudentes aptare,
Sed qui appulerunt manere aliquandiu, donec nautarum
Animus velit, & aſpirent venti.
Aſt in vertice portus fluit limpida aqua,
Fons ſub ſpecu: circum autem alni naſcuntur.
Huc appulimus, atque aliquis deus dux viæ fuit
Noctem per obſcuram: neque lucebat *ut quis* cerneret.
Caligo enim circa naves denſa erat, neque luna
E cælo lucebat: detinebatur enim nubibus.
Hic nullus inſulam vidit oculis:
Neque ſane fluctus magnos provolutos ad littus
Vidimus antequam naves bene tabulatas appuliſſemus.
Appulſis autem navibus, collegimus vela omnia:
Ipſi etiam egreſſi ſumus in littus maris,
Tum vero edormientes expectavimus auroram divinam.
Quando autem aerigena apparuit roſea digitis aurora,
Inſulam admirantes obambulabamus per eam.
Excitarunt autem Nymphæ filiæ Jovis caprarum alumni
Capras montanas, ut pranderent ſocii.
Continuo curvos arcus & haſtas cum longo ferro
Cepimus ex navibus: trifariam vero diſpoſiti
Jecimus, ſtatim autem dedit deus copioſam venationem.
Naves quidem me ſequebantur duodecim, in unamquamque autem
Novem ſortitus ſum capras: mihi vero decem elegerunt ſoli.
Sic tum tota die ad ſolem occidentem
Sedebamus epulantes carnes multas & vinum dulce.
Non enim adhuc ex navibus abſumptum erat vinum rubrum,
Sed inerat: multum enim in amphoris ſinguli
Hauſeramus, Ciconum ſacro oppido capto.

Cy-

Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἐόντων,
Καπνόν τ', αὐτῶν τε φθογγὴν οἰῶν τε καὶ αἰγῶν.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος, μετὰ πᾶσιν ἔειπον,
Ἄλλοι μὲν νῦν μίμνετ' ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι·
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισιν
Ἐλθὼν, τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι οἵτινές εἰσιν,
Ἤ ῥ' οἵγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι·
Ἠὲ φιλόξεινοι, καί σφι νόος ἐστὶ θεουδής.
Ὣς εἰπὼν, ἀνὰ νηὸς ἔβην· ἐκέλευσα δ' ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ' ἐγγὺς ἐόντα,
Ἔνθα δ' ἐπ' ἐσχατιῇ σπέος εἴδομεν ἄγχι θαλάσσης,
Ὑψηλὸν, δάφνῃσι κατηρεφές· ἔνθα δὲ πολλὰ
Μῆλ' ὄϊές τε καὶ αἶγες ἰαύεσκον· περὶ δ' αὐλὴ
Ὑψηλὴ δέδμητο κατωρυχέεσσι λίθοισι,
Μακρῇσίν τε πίτυσσιν, ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἐνίαυε πελώριος, ὅς ῥά τε μῆλα
Οἶος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν· οὐδὲ μετ' ἄλλους
Πωλεῖτ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστια ᾔδη.
Καὶ γὰρ θαῦμ' ἐτέτυκτο πελώριον· οὐδὲ ἐῴκει
Ἀνδρί γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίῳ ὑλήεντι
Ὑψηλῶν ὀρέων, ὅτε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων.
Δὴ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νηΐ τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἑτάρων δυοκαίδεκ' ἀρίστους
Βῆν· ἀτὰρ αἴγεον ἀσκὸν ἔχον μέλανος οἴνοιο
Ἡδέος, ὅν μοι ἔδωκε Μάρων Εὐάνθεος υἱὸς
Ἱρεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἴσμαρον ἀμφιβεβήκει,
Οὕνεκά μιν σὺν παισὶ περισχόμεθ' ἠδὲ γυναικὶ
Ἁζόμενοι· ᾤκει γὰρ ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι
Φοίβου Ἀπόλλωνος. ὁ δέ μοι πόρεν ἀγλαὰ δῶρα·
Χρυσοῦ μέν μοι δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα·
Δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα
Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυώδεκα πᾶσιν ἀφύσσας,

Cyclopum autem ad terram proſpiciebamus, prope qui erant,
Fumumque, ipſorumque vocem oviumque & caprarum.
Quando autem ſol occidit & tenebræ advenerant,
Tunc dormivimus in littore maris.
Quando autem aerigena apparuit roſea digitis aurora,
Tunc ego concione advocata, omnes allocutus ſum:
Cæteri quidem nunc manete mihi perdilecti ſocii:
At ego cum navi mea & cum meis ſociis
Profectus, hos homines explorabo quinam ſint,
An illi contumelioſi & agreſtes, neque juſti:
An hoſpitales, & ipſis mens deo placens.
Sic fatus, ad navem conſcendi: juſſique ſocios
Et ipſos conſcendere, & rudentes ſolvere.
Qui continuo conſcenderunt, & per tranſtra ſederunt.
Ordine autem ſedentes canum mare verberabant remis.
Sed cum jam in locum pervenimus qui prope erat,
Hic extrema parte ſpeluncam vidimus prope mare,
Excelſam, lauris opacam: ibique multæ
Pecudes oveſque & capræ quieſcebant: circum autem cors
Excelſa ædificata erat exciſis lapidibus,
Longiſque piceis, atque quercubus alticomis.
Hic vir habitabat ingens, qui ſcilicet pecora
Solus paſcebat longe ab cæteris: neque cum aliis
Verſabatur, ſed ſeorſim cum eſſet nefaria callebat.
Etenim miraculum erat monſtroſum: neque ſimilis erat
Homini qui frugibus veſceretur, ſed cacumini ſylvoſo
Excelſorum montium, quando apparet ſolum ab aliis.
Ibi tum alios juſſi perdilectos ſocios
Illic apud navemque manere & navem cuſtodire:
Aſt ego eligens ſociorum duodecim optimos
Ibam: atque caprinum utrem habebam nigri vini
Dulcis, quod mihi dederat Maron Evanthei filius
Sacerdos Apollinis, qui Iſmarum tuetur,
Quod ipſum cum liberis ſervaſſemus atque uxore
Reverentia moti: habitabat enim in luco arborifero
Phœbi Apollinis ille autem mihi dedit pulchra dona:
Auri quidem mihi dedit elaborati ſeptem talenta:
Dedit autem mihi craterem totum argenteum: at deinde
Vinum in amphoris duodecim omnino hauriens,

Sua-

Ἡδὺν ἀκηράσιον, θεῖον ποτόν· οὐδέ τις αὐτὸν
Ἠείδει δμώων οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
Ἀλλ' αὐτός τ', ἄλοχός τε φίλη, ταμίη τε μί' οἴη.
Τὸν δ' ὅτε πίνοιεν μελιηδέα οἶνον ἐρυθρόν,
Ἓν δέπας ἐμπλήσας, ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα
Χεῦ'· ὀδμὴ δ' ἡδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὀδώδει,
Θεσπεσίη· τότ' ἂν οὔτοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν.
Τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦια
Κωρύκῳ· αὐτίκα γάρ μοι ὀΐσατο θυμὸς ἀγήνωρ
Ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν,
Ἄγριον, οὔτε δίκας εὖ εἰδότα οὔτε θέμιστας.
Καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', οὐδέ μιν ἔνδον
Εὕρομεν, ἀλλ' ἐνόμευε νομὸν κάτα πίονα μῆλα.
Ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθηεύμεσθα ἕκαστα·
Ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρῖθον, στείνοντο δὲ σηκοὶ
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων, διακεκριμέναι δὲ ἕκασται
Ἔρχατο, χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσαι,
Χωρὶς δ' αὖθ' ἕρσαι· ναῖον δ' ὀρῷ ἄγγεα πάντα,
Γαυλοί τε σκαφίδες τε τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγεν.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν πρώτισθ' ἕταροι λίσσοντ' ἐπέεσσι
Τυρῶν αἰνυμένους ἰέναι πάλιν· αὐτὰρ ἔπειτα
Καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
Σηκῶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, (ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν)
Ὄφρ' αὐτόν τε ἴδοιμι, καὶ εἴ μοι ξείνια δοίη.
Οὐδ' ἄρ' ἔμελλ' ἑτάροισι φανεὶς ἐρατεινὸς ἔσεσθαι.
Ἔνθα δὲ πῦρ κείαντες ἐθύσαμεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν· μένομέν τέ μιν ἔνδον,
Ἥμενοι ἕως ἐπῆλθε νέμων. φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος
Ὕλης ἀζαλέης, ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
Ἔντοσθεν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαγδὸν ἔθηκεν.
Ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
Αὐτὰρ ὅγ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα
Πάντα μάλ' ὅσσ' ἤμελγε· τὰ δ' ἄρσενα λεῖπε θύρηφι,
Ἀρνειούς τε τράγους τε, βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
Ὄβριμον· οὐκ ἂν τόν γε δύω καὶ εἴκοσ' ἅμαξαι
Ἐσθλαὶ τετράκυκλοι ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν·
Τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρῃσιν.

Ἐξό-

Suave, incorruptum, divinum potum: neque quiſquam illud
Sciverat famulorum neque ancillarum in domo,
Sed ipſe, uxorque cara, promaque una ſola.
Hoc quoties biberent dulce inſtar mellis vinum rubrum,
Unum poculum implens, aquæ viginti menſuras
Infundebat: dulcis autem odor ab cratere ſpirabat,
Divinus: tum non abſtinuiſſe gratum erat.
Hujus ferebam implens utrem magnum, viatica autem
In pera: ſtatim autem mihi excitabatur animus generoſus
Virum adire ingenti præditum robore,
Agreſtem, neque jura bene ſcientem neque leges.
Celeriter autem in antrum venimus, neque ipſum intus
Invenimus, ſed paſcebat paſcuum per pinguia pecora.
Venientes autem in antrum admirabamur ſingula:
Calathi quidem caſeis gravabantur, anguſtabanturque ſtabula
Agnis atque hœdis, ſeparatæ vero quæque
Incluſæ erant, ſeorſim & grandiores natu, ſeorſim etiam mediæ,
Separatim recens natæ: natabantque ſero vaſa omnia,
Mulctraliaque ſchapiaque præparata, quibus immulgebat.
Hic me primum ſocii quidem precabantur verbis
Caſeos ſumentes ut iremus retro: at deinde
Raptim ad navem celerem hœdoſque & agnos
Stabulis exigentes navigaremus ſalſam aquam:
Sed ego non parui, (certe multo ſatius fuiſſet)
Ut ipſum viderem, & ſi mihi hoſpitalia daret:
Neque ſane erat ſociis apparens amabilis futurus.
Tum autem igne accenſo ſacrificavimus, & ipſi *nos*
De caſeis ſumentes comedimus: expectavimuſque ipſum intus,
Sedentes donec venit paſcens. ferebat autem prægrave onus
Ligni aridi, ut illi ad cœnam eſſet.
Extra autem antrum dejiciens ſtrepitum fecit.
Nos autem timentes nos conjecimus in receſſum antri.
Aſt ille in latam ſpeluncam egit pingues pecudes
Omnes prorſum quaſcumque mulgebat: mares autem reliquit foris,
Arieteſque hircoſque profundam extra cortem.
Deinde impoſuit oſtium ingens ſublime levans,
Prægrave: non illud duo & viginti currus
Fortes quadriroti a ſolo dimoviſſent:
Tantam excelſam petram impoſuit januæ.

Ἑζόμενος δ' ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας αἶγας,
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ.
Αὐτίκα δ' ἥμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος,
Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκε·
Ἥμισυ δ' αὖτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν ὄφρά οἱ εἴη
Πίνειν δαινυμένῳ, καί οἱ ποτιδόρπιον εἴη·
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἴσιδεν, εἴρετο δ' ἡμέας,
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἤ τι κατὰ πρῆξιν, ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε,
Οἷά τε ληϊστῆρες ὑπεὶρ ἅλα, τοί τ' ἀλόωνται
Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
Ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Δεισάντων φθόγγον τε βαρὺν, αὐτόν τε πέλωρον·
Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ἡμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
Παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Οἴκαδε ἱέμενοι, ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κέλευθα
Ἤλθομεν· οὕτω που Ζεὺς ἤθελε μητιάασθαι.
Λαοὶ δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' εἶναι,
Τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστί·
Τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν, καὶ ἀπώλεσε λαοὺς
Πολλούς. ἡμεῖς δ' αὖτε κιχανόμενοι τὰ σὰ γοῦνα
Ἱκόμεθ', εἴ τι πόροις ξεινήϊον, ἠὲ καὶ ἄλλως
Δοίης δωτίνην, ἥτε ξείνων θέμις ἐστίν.
Ἀλλ' αἰδοῖο φέριστε θεούς· ἱκέται δέ τοι εἰμέν.
Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἱκετάων τε ξείνων τε
Ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' αὐτίς ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ,
Νήπιος εἷς ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
Ὅς με θεοὺς κέλεαι ἢ δειδίμεν ἢ ἀλέασθαι.
Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν,
Οὐδὲ θεῶν μακάρων· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροι εἰμέν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος πεφιδοίμην,
Οὔτε σεῦ, οὔθ' ἑτάρων, εἰ μὴ θυμός με κελεύει.
Ἀλλά μοι εἴφ' ὅπη ἔχες ἰὼν εὐεργέα νῆα,
Ἤ που ἐπ' ἐσχατιῆς, ἢ καὶ σχεδόν· ὄφρα δαείω.
Ὣς φάτο πειράζων. ἐμὲ δ' οὐ λάθεν εἰδότα πολλά,
Ἀλλά μιν ἄψορρον προσέφην δολίοις ἐπέεσσι,

Νέα

Sedens autem mulſit oves & balantes capras,
Omnia ſecundum ordinem, & fœtum ſubmiſit ſingulis.
Statim autem dimidium coagulans albi lactis,
Plexis in calathis conſtrigens repoſuit:
Dimidium autem rurſus conſtituit in vaſis, ut ſibi eſſet
Ad potandum comedenti, & ſibi ad cœnam eſſet.
At poſtquam feſtinavit expediens ſua opera:
Dum ignem accendit, & aſpexit, interrogatque nos:
O hoſpites, quinam eſtis? unde navigatis humidas vias?
Num ad negotiationem, aut temere vagamini,
Ut piratæ ſuper mare, qui vagantur
Animas *periculo* objicientes, malum alienigenis ferentes?
Sic ait. nobis autem ſtatim exanimatum eſt noſtrorum cor,
Timentibus ſonitumque gravem, ipſumque monſtrum:
Sed & ſic ipſum verbis excipiens alloquebar:
Nos tibi a Troja in diverſa jactati Achivi
Variis ventis ſuper ingentes fluctus maris,
Domum tendentes, alia via, aliis itineribus
Venimus: ſic fortaſſis Jupiter voluit conſtituere.
Populi autem Atridæ Agamemnonis gloriamur eſſe,
Cujus ſane nunc maxima ſub cælo gloria eſt:
Tantam enim evertit urbem, & perdidit populos
Multos. nos autem contra procumbentes ad tua genua
Supplicamus, ſi quod præbeas hoſpitale, ſive alioquin
Donum des, qui hoſpitum mos eſt.
Sed verere optime deos: ſupplices enim tibi ſumus.
Jupiter autem ultor eſt ſupplicumque hoſpitumque
Hoſpitalis, qui hoſpites ſimul venerandos comitatur.
Sic ajebam. ille vero mihi contra reſpondit ſævo animo:
Stultus es o hoſpes, aut de longinquo adveniſti,
Qui me deos jubes aut timere aut obſervare.
Non enim Cyclopes Jovem a capra nutritum curant,
Neque deos beatos: quoniam multo præſtantiores ſumus.
Neque ego Jovis inimicitias evitans pepercero
Neque tibi, neque ſociis, niſi animus me jubeat.
Sed mihi dic ubi appuliſti cum huc venires fabrefactam navem,
An alicubi in ora, an potius prope: ut ſciam.
Sic ait tentans. me autem non latuit ſcientem plurima,
Sed ipſum viciſſim allocutus ſum doloſis verbis:

Νέα μέν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Πρὸς πέτρῃσι βαλὼν ὑμῆς ἐπὶ πείρασι γαίης,
Ἄκρῃ προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν.
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ·
Ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας ἑτάροις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλε·
Σὺν δὲ δύω μάρψας, ὥστε σκύλακας ποτὶ γαίῃ
Κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
Τοὺς δὲ διαμελεϊστὶ ταμὼν ὡπλίσσατο δόρπον.
Ἤσθιε δ' ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν
Ἔγκατά τε σάρκας τε καὶ ὀστέα μυελόεντα.
Ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διῒ χεῖρας,
Σχέτλια ἔργ' ὁρόωντες· ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδὺν,
Ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων, καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
Κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων·
Τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν,
Ἆσσον ἰὼν, ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Οὐτάμεναι πρὸς στῆθος, ὅθι φρένες ἧπαρ ἔχουσιν,
Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος· ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν.
Αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπωλόμεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
Οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων
Χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον ὃν προσέθηκεν.
Ὣς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Σὺν δ' ὅγε δ' αὖτε δύω μάρψας ὡπλίσσατο δεῖπνον.
Δειπνήσας δ' ἄντρου ἐξήλασε πίονα μῆλα,
Ῥηϊδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἂψ ἐπέθηχ', ὡς εἴ τε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιθείη.
Πολλῇ δὲ ῥοίζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
Κύκλωψ. αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων,
Εἴπως τισαίμην, δοίη δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σηκῷ,
Χλωρὸν, ἐλαΐνεον, τὸ μὲν ἔκταμεν ὄφρα φοροίη
Αὐανθέν· τὸ μὲν ἄμμες ἐΐσκομεν εἰσορόωντες

Ὅσ-

Navem quidem mihi fregit Neptunus terræ quaſſator,
Ad petram jaciens veſtræ ad fines terræ,
Scopulo impactam: ventus autem ex ponto tulit.
Aſt ego cum hiſce effugi arduam perniciem.
Sic ajebam. ille autem nihil reſpondit ſævo animo:
Sed ipſe irruens ſociis manus intulit.
Duos autem correptos, uti catulos ad terram
Illiſit, cerebrum autem humi fluebat, irrigabatque terram.
His autem membratim diſſectis apparavit cœnam.
Vorabat autem uti leo montanus, neque reliquit
Aut inteſtina aut carnes aut etiam oſſa meduloſa.
Nos autem flentes ſuſtulimus Jovi manus,
Flebilia facinora videntes: deſperatio autem habebat animum.
At poſtquam Cyclops magnum impleverat ventrem,
Humanas carnes comedens, & ad hæc merum lac bibens,
Jacuit intra antrum extenſus inter pecudes:
Eum quidem ego conſtitueram magnanimo animo
Propius accedens, gladio acuto ſtricto ab femore,
Vulnerare ad pectus ubi præcordia hepar circumdant,
Manus admovens: aliud autem me conſilium retinebat.
Illic enim etiam nos periiſſemus ſæva morte:
Non enim potuiſſemus ab janua excelſa
Manibus movere ſaxum grave quod admoverat.
Itaque tum ingemiſcentes expectavimus auroram divinam.
Quando autem mane genita apparuit roſea digitis aurora,
Tunc ignem accendit, & mulſit inclytas pecudes
Omnia rite, & *ſuum* fœtum ſubmiſit ſingulis.
At poſtquam feſtinavit perficiens ſua opera,
Simul ille rurſus duos prehendens apparavit prandium.
Ut prandit autem ex antro egit pingula pecora,
Facile tollens oſtium ingens: at deinde
Rurſus admovit veluti ſi pharetræ operculum imponeret.
Multo autem cum ſtridore ad montem egit pingues pecudes
Cyclops. ſed ego relictus ſum mala profunde cogitans,
Si quo pacto ulciſceret, daretque mihi victoriam Pallas.
Illud autem mihi in animo optimum apparebat conſilium:
Cyclopis enim jacebat ingens clava ad ſtabulum,
Viridis, oleagina, hanc quidem inciderat ut ferret
Arefactam: quam nos *tantam eſſe* conjiciebamus inſpicientes

Ὅσσον θ' ἱστὸν νηὸς ἐεικοσόροιο μελαίνης,
Φορτίδος εὐρείης, ἥτ' ἐκπεράᾳ μέγα λαῖτμα·
Τόσσον ἔην μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράασθαι·
Τοῦ μὲν ὅσον τ' ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκοψα παραστὰς,
Καὶ παρέθηχ' ἑτάροισιν, ἀποξῦναι δ' ἐκέλευσα,
Οἱ δ' ὁμαλὸν ποίησαν· ἐγὼ δ' ἐθόωσα παραστὰς
Ἄκρον, ἄφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέῳ·
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,
Ἥ ῥα κατὰ σπείους κέχυτο μεγάλ' ἤλιθα πολλή.
Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρῳ πεπαλάχθαι ἄνωγον,
Ὅστις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν ἀείρας,
Τρίψαι ἐν ὀφθαλμῷ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
Οἱ δ' ἔλαχον τοὺς ἄν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἑλέσθαι.
Τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.
Ἑσπέριος δ' ἦλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων·
Αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα
Πάντα μάλ'· οὐδέ τι λεῖπε βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς,
Ἤτι ὀϊσάμενος, ἢ καὶ θεὸς ὣς ἐκέλευσεν.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
Ἑζόμενος δ' ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας αἶγας,
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Σὺν δ' ὅγε δ' αὖτε δύω μάρψας ὡπλίσσατο δόρπον·
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων ἄγχι παραστὰς,
Κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο,
Κύκλωψ τῆ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα·
Ὄφρ' εἰδῇς οἷόν τι ποτὸν τόδε νηῦς ἐκεκεύθει
Ἡμετέρη· σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας
Οἴκαδε πέμψειας. σὺ δὲ μαίνεαι οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς.
Σχέτλιε, πῶς κέν τίς σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἵκοιτο
Ἀνθρώπων πολέων, ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δ' ἔδεκτο καὶ ἔκπιεν· ἥσατο δ' αἰνῶς
Ἡδὺ ποτὸν πίνων· καί μ' ᾔτεε δεύτερον αὖτις,
Δός μοι ἔτι πρόφρων, καί μοι τεὸν οὔνομα εἰπὲ
Αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, ᾧ κε σὺ χαίροις.
Καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει ζείδωρος ἄρουρα
Οἶνον ἐριστάφυλον, καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει·
Ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξ.
Ὣς ἔφαθ'· αὐτάρ οἱ αὖτις ἐγὼ πόρον αἴθοπα οἶνον.

Τρὶς

Quantus eſt malus navis viginti remis agitatæ nigræ,
Onerariæ latæ, quæ trajicit ingentes fluctus:
Tanta erat longitudo, tanta ſpiſſitudo aſpectu:
Ab hac quantum eſt ulna ego abſcidi aſtans,
Et propoſui ſociis, lævigareque juſſi.
Hi vero lævem fecerunt: ego autem acui aſtans
Summum, ſtatim autem reprehendens torrui in igne ardente:
Et hanc quidem bene depoſui abſcondens ſub fimo,
Qui per ſpeluncam fuſus erat admodum denſe multus.
At cæteros ſorte ſortiri juſſi,
Quinam auderet mecum vectem tollens
Interere in oculum, quando illum dulcis ſomnus occuparet.
Iique ſortiti ſunt quos utique voluiſſem ipſe eligere
Quatuor, aſt ego quintus cum iis electus ſum.
Veſpertinus autem rediit velleribus pulchras pecudes paſcens:
Continuo vero in latam ſpeluncam egit pingues pecudes
Omnes prorſus: neque ullam reliquit profundam extra cortem,
Sive quid ſuſpicatus, ſive etiam deus ſic juſſit.
At deinde admovit oſtium ingens ſublime tollens,
Sedens autem mulgebat oves & balantes capras,
Omnia ſecundum ordinem, & fœtus ſubmiſit ſingulis.
At poſtquam feſtinarat perficiens ſua opera,
Ille rurſus duos corripiens apparavit cœnam:
Et tum ego Cyclopem alloquebar prope aſtans,
Poculum in manibus tenens nigri vini,
Cyclops cape, bibe vinum, quia comediſti humanas carnes:
Ut ſcias qualem potum hunc navis occultaverat
Noſtra: tibi autem rurſus libamen ferebam ſi me miſeratus
Domum mittas. tu autem furis non jam tolerabiliter.
Improbe, quomodo quiſquam ad te in poſterum alius accedat
Hominum multorum, quia non pro decenti egiſti.
Sic dixi. is autem accepit & ebibit: delectatuſque eſt vehementer
Dulcem potum bibens: & a me petiit poſtea rurſus:
Da mihi adhuc benevolens, & mihi tuum nomen dic
Statim nunc, ut tibi dem hoſpitale quo tu gaudeas.
Etenim Cyclopibus fert alma terra
Vinum copioſis uvis, & illis Jovis imber dat incrementum:
Verum hoc ambroſiæ & nectaris eſt ſtiria.
Sic ait. at ei rurſus ego dedi ardens vinum:

Τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ' ἔκπιεν ἀφραδίῃσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος,
Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσι προσηύδων μειλιχίοισι,
  Κύκλωψ, εἰρωτᾷς μ' ὄνομα κλυτόν; αὐτὰρ ἐγώ τοι
Ἐξερέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὥσπερ ὑπέστης·
Οὖτις ἔμοιγ' ὄνομ' ἔσθ'· Οὖτιν δέ με κικλήσκουσι
Μήτηρ ἠδὲ πατὴρ, ἠδ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.
  Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ,
Οὖτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷς ἑτάροισι.
Τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν· τόδε τοι ξεινήϊον ἔσται.
  Ἦ, καὶ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὕπτιος· αὐτὰρ ἔπειτα
Κεῖτ' ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα· κὰδ δέ μιν ὕπνος
Ἥρει πανδαμάτωρ. φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος,
Ψωμοί τ' ἀνδρόμεοι· ὁ δ' ἐρεύγετο οἰνοβαρείων.
Καὶ τότ' ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆς,
Εἵως θερμαίνοιτο· ἔπεσσί τε πάντας ἑταίρους
Θάρσυνον, μήτις μοι ὑποδδείσας ἀναδύη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλάϊνος ἐν πυρὶ μέλλεν
Ἅψασθαι χλωρός περ ἐών, διεφαίνετο δ' αἰνῶς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἆσσον φέρον ἐκ πυρὸς, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Ἵσταντ'· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων·
Οἱ μὲν μοχλὸν ἑλόντες ἐλάϊνον ὀξὺν ἐπ' ἄκρῳ
Ὀφθαλμῷ ἐνέρεισαν· ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἀερθεὶς
Δίνεον· ὡς δ' ὅτε τις τρυπῷ δόρυ νήϊον ἀνὴρ
Τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἔνερθεν ὑποσσείουσιν ἱμάντι
Ἁψάμενοι ἑκάτερθεν, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἰεί·
Ὣς τοῦ ἐν' ὀφθαλμῷ πυριηκέα μοχλὸν ἑλόντες
Δινέομεν, τὸν δ' αἷμα περίῤῥεε θερμὸν ἐόντα·
Πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὗσεν ἀϋτμὴ,
Γλήνης καιομένης· σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ῥίζαι·
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν ἠὲ σκέπαρνον
Εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτει μεγάλα ἰάχοντα,
Φαρμάσσων· (τὸ γὰρ αὖτε σιδήρου τε κράτος ἐστὶν)
Ὣς τοῦ σίζ' ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέῳ περὶ μοχλῷ.
Σμερδαλέον δὲ μέγ' ᾤμωξε· περὶ δ' ἴαχε πέτρη.
Ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ'. αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
Ἐξέρυσ' ὀφθαλμοῖο πεφυρμένον αἵματι πολλῷ.
Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔῤῥιψεν ἀπὸ ἕο χερσὶν ἀλύων.
Αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπυεν, οἵ ῥά μιν ἀμφὶς

Ter quidem dedi ferens, ter autem ebibit ſtupore.
At poſtquam Cyclopi circa præcordia venit vinum,
Tunc ipſum verbis alloquebar blandis:
Cyclops, interrogas me nomen inclytum? at ego tibi
Dicam: tu autem mihi da hoſpitale munus, ut pollicitus es:
Nemo mihi nomen eſt: Neminemque me vocant
Mater atque pater, atque omnes alii ſocii.
Sic dicebam. ille autem me rurſus excepit ſævo animo:
Neminem ego poſtremum edam poſt ſuos ſocios,
Cæteros autem prius: hoc tibi hoſpitale munus erit.
Dixit, & recumbens cecidit ſupinus: at deinde
Jacebat inflectens craſſam cervicem: & illum ſomnus
Cepit omnium domitor. e guttureque prorupit vinum,
Fruſtaque humanæ carnis: nam ructabat vino gravatus.
Tunc ego vectem ſub cinerem egi multum,
Ut calefieret: verbiſque omnes ſocios
Confirmavi, ne quis mihi ſubveritus refugeret.
Sed cum mox vectis oleaginus in igne erat
Arſurus viridis licet eſſet, candebatque vehementer,
Tunc ego propius attuli ex igne, circum autem ſocii
Stabant: cæterum audaciam inſpiravit ingentem deus.
Hi quidem vectem ſumptum oleaginum acutum in ſummo
Oculo infixerunt: ego autem ſuperne erectus
Verſabam. ut cum quis terebrat lignum vir navale
Terebra, illi vero infra torquent loro
Tenentes utrinque, illaque circumvolvitur aſſidue ſemper:
Sic ejus in oculo ignitum vectem ſumptum
Verſabamus, hunc autem ſanguis circumfluebat caleſcentem:
Omneſque ei palpebras circum & ſupercilia cremavit vapor,
Pupilla ardente: crepitabant autem ei igne radices.
Veluti cum vir faber ſecurim magnam aut aſciam
In aqua frigida mergit multum ſtridentem,
Medicans: (hoc enim jam ferri utique robur eſt)
Sic ejus ſtridebat oculus oleaginum circa vectem.
Horrende autem magnum ejulavit: inſonuitque rupes.
Nos autem perterriti receſſimus. at ille vectem
Extraxit oculo fœdatum ſanguine multo:
Illum quidem deinde abjecit a ſe manibus prædolens.
At ipſe Cyclopas magna *voce* vocavit, qui circa ipſum

Ὤικεον ἐν σπήεσσι δι' ἄκριας ἠνεμοέσσας.
Οἱ δὲ βοῆς ἀΐοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος·
Ἱστάμενοι δ' εἴροντο περὶ σπέος ὅ, τι ἑ κήδοι,
Τίπτε τόσον Πολύφημ' ἀρημένος ὧδ' ἐβόησας
Νύκτα δι' ἀμβροσίην, καὶ ἀΰπνους ἄμμε τίθησθα;
Ἦ μή τίς σευ μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει;
Ἦ μή τίς σ' αὐτὸν κτείνῃ δόλῳ ἠὲ βίηφι;
Τοὺς δ' αὖτ' ἐξ ἄντρου προσέφη κρατερὸς Πολύφημος,
Ὦ φίλοι, Οὖτίς με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίηφι.
Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον,
Εἰ μὲν δή μή τίς σε βιάζεται οἶον ἐόντα,
Νοῦσόν γ' οὔπως ἐστὶ Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι·
Ἀλλὰ σύ γ' εὔχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν ἀπιόντες. ἐμὸν δ' ἐγέλασε φίλον κῆρ
Ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.
Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὀδύνῃσι,
Χερσὶ ψηλαφόων, ἀπὸ μὲν λίθον εἷλε θυράων·
Αὐτὸς δ' εἰνὶ θύρῃσι καθέζετο χεῖρε πετάσσας,
Εἴ τινά που μετ' ὄεσσι λάβοι στείχοντα θύραζε.
Οὕτω γάρ πού μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον ὅπως ὄχ' ἄριστα γένοιτο,
Εἴ τιν' ἑταίροισι θανάτου λύσιν ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ
Εὑροίμην· πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον,
Ὥστε περὶ ψυχῆς. μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
Ἧδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Ἄρσενες ὄϊες ἦσαν ἐΰτρεφέες δασύμαλλοι
Καλοί τε μεγάλοι τε, ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχοντες·
Τοὺς ἀκέων συνέεργον ἐϋστρεφέεσσι λύγοισι,
Τῇς ἔπι Κύκλωψ εὗδε πέλωρ, ἀθεμίστια εἰδώς.
Σύντρεις αἰνύμενος· ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκεν,
Τὼ δ' ἑτέρω ἑκάτερθεν ἴτην σώοντες ἑταίρους,
Τρεῖς δὲ ἕκαστον φῶτ' ὄϊες φέρον· αὐτὰρ ἔγωγε
(Ἀρνειὸς γὰρ ἔην μήλων ὄχ' ἄριστος ἁπάντων)
Τοῦ κατὰ νῶτα λαβὼν, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεὶς
Κείμην. αὐτὰρ χερσὶν ἀώτου θεσπεσίοιο
Νωλεμέως στρεφθεὶς ἐχόμην τετληότι θυμῷ.
Ὣς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Καὶ τότ' ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσυτο ἄρσενα μῆλα.

Θή-

Habitabant in ſpeluncis per cacumina ventoſa.
Illi autem vocem audientes accurrebant aliunde alius:
Stantes autem interrogabant circa ſpeluncam quid ipſum affligeret:
Quid tantum Polypheme læſus ſic clamaſti
Noctem per divinam, & inſomnes nos facis?
An ne quis te oves mortalium invito abigat?
An ne aliquis teipſum occidat dolo aut vi?
Hos rurſus ex antro allocutus eſt fortis Polyphemus:
Amici, Nemo me occidit dolo, neque viribus.
Illi vero reſpondentes verba volatilia dixerunt:
Si quidem Nemo tibi vim infert ſolus cum ſis,
Morbum quidem nullo modo licet Jovis magni effugere:
Sed tu precare patrem Neptunum regem.
Sic dixerunt abeuntes. meum autem riſit carum cor
Quod nomen decepiſſet meum & conſilium inculpatum.
Cyclops autem ingemiſcenſque & dolens doloribus,
Manibus palpans, lapidem quidem amovit a janua.
Ipſe autem in janua ſedebat manus extendens,
Si quem fortaſſis inter oves caperet euntem foras.
Sic enim me putabat in mente ſtultum eſſe.
Aſt ego deliberabam quid factu optimum eſſet,
Si quam ſociis mortis ſolutionem atque mihi ipſi
Invenirem: omneſque dolos & conſilium texebam,
Ut ob vitam. ingens enim malum prope erat.
Illud autem mihi in animo optimum apparebat conſilium:
Mares ovium erant bene nutriti denſi velleribus
Pulchri magnique, violaceam lanam habentes:
Hos tacite colligavi bene tortis funibus,
In quibus Cyclops dormiebat monſtrum, infanda ſciens.
Ternos una conſtringens: qui quidem in medio erat virum ferebat,
Duo autem alii utrinque ibant ſervantes ſocios.
Terni autem ſingulos viros ovium mares ferebant: at ego
(Aries enim erat pecudum longe optimus omnium)
Hujus tergum arripiens, villoſum ſub ventrem volutus
Jacebam. at manibus lana pretioſiſſima
Firmiter implicitus hærebam conſtanti animo.
Sic tum quidem ingemiſcentes expectavimus auroram divinam.
Quando autem mane genita apparuit roſea digitis aurora,
Tum vero ad paſcua exegit maſcula pecora.

Θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς.
Οὔθατα γὰρ σφαραγεῦντο· ἄναξ δ' ὀδύνῃσι κακῇσι
Τειρόμενος, πάντων οἴων ἐπεμαίετο νῶτα
Ὀρθῶν ἑσταότων. τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν
Ὥς οἱ ὑπ' εἰροπόκων οἴων στέρνοισι δέδεντο.
Ὕστατος ἀρνειὸς μήλων ἔστειχε θύραζε,
Λαχμῷ στεινόμενος, καὶ ἐμοὶ πυκινὰ φρονέοντι.
Τὸν δ' ἐπιμασσάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος,
Κριὲ πέπον, τί μοι ὧδε διὰ σπέος ἔσσυο μήλων
Ὕστατος; οὔτι πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἰῶν,
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος νέμεαι τέρεν' ἄνθεα ποίης,
Μακρὰ βιβάς· πρῶτος δὲ ῥοὰς ποταμῶν ἀφικάνεις.
Πρῶτος δὲ σταθμόνδε λιλαίεαι ἀπονέεσθαι
Ἑσπέριος· νῦν αὖτε πανύστατος. ἦ σύ γ' ἄνακτος
Ὀφθαλμὸν ποθέεις, τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσε,
Σὺν λυγροῖς ἑτάροισι δαμασσάμενος φρένας οἴνῳ,
Οὖτις; ὃν οὔπω φημὶ πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον,
Εἰ δὴ ὁμοφρονέοις, ποτιφωνήεις τε γένοιο
Εἰπεῖν ὅππη κεῖνος ἐμὸν μένος ἠλασκάζει·
Τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλῃ
Θεινομένου ῥαίοιτο πρὸς οὔδεϊ· καδδὲ ἐμὸν κῆρ
Λωφήσειε κακῶν, τά μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὖτις.
Ὣς εἰπὼν, τὸν κριὸν ἀπὸ ἕο πέμπε θύραζε.
Ἐλθόντες δ' ἠβαιὸν ἀπὸ σπείους τε καὶ αὐλῆς,
Πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην, ὑπέλυσα δ' ἑταίρους.
Καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα τανύποδα πίονα δημῷ
Πολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὄφρ' ἐπὶ νῆα
Ἱκόμεθ'· ἀσπάσιοι δὲ φίλοις ἑτάροισι φάνημεν,
Οἳ φύγομεν θάνατον. τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ εἴων, ἀνὰ δ' ὀφρύσι νεῦον ἑκάστῳ
Κλαίειν· ἀλλ' ἐκέλευσα θοῶς καλλίτριχα μῆλα
Πόλλ' ἐν νηῒ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῗσι κάθιζον.
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων κερτομίοισι,
Κύκλωψ, οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἑταίρους
Ἔδμεναι ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφι·
Καὶ λίην σέ γε μέλλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα,

Σχέ-

Fœminæ vero balabant immulctæ per ſtabula.
Ubera enim gravabantur: dominus vero doloribus multis
Afflictus, omnium ovium palpabat terga
Erecte ſtantium. Illud autem ſtultus non animadvertit
Ut illi ſub lanigerarum ovium pectoribus ligati eſſent.
Ultimus aries pecorum exibat foras,
Vellere gravatus, & me aſtuta cogitante.
Hunc contrectans allocutus eſt fortis Polyphemus:
Aries ignave, quid mihi per ſpeluncam exis pecudum
Ultimus? neutiquam antea relictus ibas ab ovibus,
Sed multo primus paſcebaris teneros flores herbæ,
Magnis paſſibus incedens, primus ad fluenta fluviorum pervenis.
Primuſque in ſtabulum cupiebas redire
Veſpertinus: nunc contra omnium ultimus. num tu domini
Oculum deſideras, quem vir malus eliſit,
Cum pernicioſis ſociis, poſtquam domuit mentem vino,
Nemo? quem nondum exiſtimarem elapſum eſſe mortem,
Si nempe idem mecum ſentires, vocaliſque fieres,
Ut diceres ubinam ille meum robur vitet:
Profecto ei cerebrum per ſpeluncam huc & illuc
Verberato ſpargeretur ad ſolum: meumque cor
Quieſceret a malis, quæ mihi nihili vir intulit Nemo.
Sic locutus, arietem ab ſe miſit foras.
Profecti autem paululum a ſpeluncaque & corte,
Primus ab ariete ſolvebar, ſolvique & ſocios.
Celeriter autem pecudes rectipedes pingues pinguedine
Multas avertentes abigimus, donec ad navem
Pervenimus: deſiderati autem caris ſociis viſi ſumus,
Qui effugeramus mortem. illos autem gemitibus proſequebantur lugentes.
Sed ego non ſinebam, ſuperciliiſque innuebam ſingulis *ne*
Flerent: ſed juſſi celeriter pulchras velleribus pecudes
Multas navi injicientes navigare ſalſam aquam.
Illi vero ſtatim conſcenderunt, & per tranſtra ſederunt.
Ordine autem ſedentes canum mare verberabant remis.
Sed quando tantum aberant quantum audiri poteſt clamans,
Et tunc ego Cyclopem alloquebar conviciis:
Cyclops, non ergo eras imbellis viri ſocios
Comeſurus in ſpelunca cava valentibus viribus:
Utique te correpturæ erant malæ res;

Im-

Σχέτλι'. ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἅζεο σῷ ἐνὶ οἴκῳ
Ἐσθέμεναι· τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι·
Ὣς ἐφάμην. ὁ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλον.
Ἧκε δ' ἀποῤῥήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο.
Κὰδ δ' ἔβαλε προπάροιθε νεὼς κυανοπρώροιο,
Τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἱκέσθαι.
Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης.
Τὴν δ' αἶψ' ἤπειρόνδε παλιῤῥόθιον φέρε κῦμα
Πλημμυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼ χείρεσσι λαβὼν περιμήκεα κοντὸν
Ὦσα παρέξ. ἑτάροισι δ' ἐποτρύνας ἐκέλευσα
Ἐμβαλέειν κώπης, ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν,
Κρατὶ κατανεύων. οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δὶς τόσσον ἅλα πρήσσοντες ἀπῆμεν,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος,
Σχέτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἄνδρα,
Ὃς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος, ἤγαγε νῆα
Αὖτις ἐς ἤπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.
Εἰ δὲ φθεγξαμένου τευ ἢ αὐδήσαντος ἄκουσε,
Σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς καὶ νήϊα δοῦρα,
Μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλών· τόσσον γὰρ ἵησιν.
Ὣς φάσαν. ἀλλ' οὐ πεῖθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμόν,
Ἀλλά μιν ἄψοῤῥον προσέφην κεκοτηότι θυμῷ,
Κύκλωψ, αἴκέν τίς σε κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων
Ὀφθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελίην ἀλαωτὺν,
Φάσθαι Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον ἐξαλαῶσαι,
Υἱὸν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει.
Ἔσκέ τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκαστο,
Καὶ μαντευόμενος κατεγήρα Κυκλώπεσσιν.
Ὅς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσσω,
Χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἁμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς·
Ἀλλ' αἰεί τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
Ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν·
Νῦν δέ μ' ἐὼν ὀλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκικυς,
Ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν, ἐπεί μ' ἐδαμάσσατο οἴνῳ.

Ἀλλ'

Improbe: quandoquidem hoſpites non verebaris tua in domo
Abſumere: ideoque te Jupiter ultus eſt & alii dii.
Sic dicebam. ille autem continuo iraſcebatur ex corde magis.
Miſit autem abruptum verticem montis magni,
Dejecitque ante navem nigram proram habentem,
Paululum autem abfuit clavum extremum quin pertingeret.
Inundavit autem mare decidente ab petra.
Ipſamque ſtatim ad continentem refluus ferebat fluctus
Inundatio ex mari, adegitque prope terram ut veniret.
At ego manibus apprehendens prælongum contum
Detruſi ab *littore*. ſocios autem hortans jubebam
Incumbere remis, ut malum fugeremus,
Capite annuens. qui incumbentes remigabant.
Sed quando bis tantum mare ſulcantes aberamus,
Tunc ego Cyclopem alloquebar, circum autem ſocii
Blandis verbis prohibebant aliunde alius,
Improbe, cur vis irritare agreſtem virum,
Qui etiam nunc in pontum jaciens telum, deduxit navem
Rurſus ad continentem? & ſane exiſtimabamus illic perituros *nos*.
Si vero ſonantem te aut loquentem audiviſſet,
Confregiſſet noſtra capita & navalia ligna,
Saxo aſpero jaciens: tam enim longe mittit.
Sic dicebant. ſed non perſuaſerunt meo generoſo animo.
Sed ipſum rurſus alloquebar irato animo:
Cyclops, ſi quis te inter mortales homines
Oculi interrogaverit fœdam privationem,
Dic Ulyſſem urbium everſorem privaſſe,
Filium Laertæ, in Ithaca domum habentem.
Sic dicebam. ille autem mihi ejulans reſpondebat ſermone:
Eheu, utique jam mihi priſca vaticinia accidunt.
Erat quidam hic vates vir bonuſque magnuſque,
Telemus Eurymides, qui vaticiniis pollebat,
Et vaticinans conſeneſcebat inter Cyclopas:
Qui mihi dixit hæc omnia perfectum iri in poſterum,
Manibus ex Ulyſſis privatum iri viſu.
Sed ſemper quendam virum ingentem & pulchrum expectabam
Huc venturum eſſe, magna præditum virtute;
Nunc autem me parvus & nihil & imbellis,
Oculo privavit, poſtquam domuit me vino.

Sed

Ἀλλ' ἄγε δεῦρ' Ὀδυσεῦ, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω,
Πομπήν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν Ἐννοσίγαιον.
Τοῦ γὰρ ἐγὼ παῖς εἰμὶ, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεται εἶναι.
Αὐτὸς δ' αἴκ' ἐθέλῃσιν ἰήσεται, οὐδέ τις ἄλλος
Οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
Αἲ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
Εὖνιν ποιήσας πέμψαι δόμον ἄϊδος εἴσω·
Ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' Ἐνοσίχθων.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ἄνακτι
Εὔχετο χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Κλῦθι Ποσείδαον γαιήοχε κυανοχαῖτα.
Εἰ ἐτεόν γε σός εἰμι, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεαι εἶναι,
Δὸς μὴ Ὀδυσῆα πτολιπόρθιον οἴκαδ' ἱκέσθαι
Υἱὸν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.
Ἀλλ' εἴ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ὀψὲ κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους,
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, εὕροι δ' ἐν πήματα οἴκῳ.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. τοῦ δ' ἔκλυε Κυανοχαίτης.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐξαῦτις πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
Ἧκ' ἐπιδινήσας· ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον.
Καδδ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὼς κυανοπρῴροιο,
Τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἱκέσθαι.
Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης.
Τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ' ἔνθά περ ἄλλαι
Νῆες ἐΰσσελμοι μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Εἵατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεὶ,
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισι,
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Μῆλα δὲ Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλόντες
Δασσάμεθ', ὡς μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
Ἀρνειὸν δ' ἐμοὶ οἴῳ ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Μήλων δαιομένων δόσαν ἔξοχα. τὸν δ' ἐπὶ θινὶ
Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ ὃς πᾶσιν ἀνάσσει,
Ῥέξας, μηρί' ἔκηον. ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν,
Ἀλλ' ἄρα μερμήριζεν ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι
Νῆες ἐΰσσελμοι, καὶ ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι.

Ὣς

Sed age huc veni Ulyſſes, ut tibi hoſpitalia præbeam,
Reditionemque horter ut det inclytus Neptunus,
Hujus enim ego filius ſum, pater autem meus gloriatur eſſe:
Ipſe autem ſiquidem voluerit ſanabit, neque quiſquam alius
Neque deorum immortalium, neque mortalium hominum.
Sic ait. at ego ipſum excipiens alloquebar:
Utinam enim ſic anima & vita te poſſem
Orbum faciens mittere Plutonis intra *domum*:
Ut oculum non ſanabit vel Neptunus.
Sic dicebam. at ille deinde Neptunum regem
Orabat manus tendens ad cælum conſtellatum:
Audi Neptune terram continens niger cæſarie.
Si revera tuus ſum, patremque te meum profiteris eſſe,
Da ut ne Ulyſſes urbium everſor in patriam veniat
Filius Laertæ, in Ithaca domum habens.
At ſi illi fatale eſt amicoſque videre, & pervenire
Domum ad bene ædificatam & ſuam in patriam terram,
Sero male veniat, poſtquam perdiderit omnes ſocios,
Nave in aliena, inveniatque calamitates domi.
Sic ait precans. eum autem audivit Neptunus.
At ille iterum multo majorem lapidem tollens,
Miſit circumrotans: intendit autem vim immenſam
Dejecitque poſt navim cyaneam roſtro,
Paululum defuit quin gubernaculum ſummum attingeret.
Inundavitque mare delabente ab ſaxo.
Ipſam vero ulterius ferebat fluctus, coegitque ad continentem venire.
Sed quando jam ad inſulam pervenimus, ubi cæteræ
Naves bene tabulatæ ſtabant denſæ, circum autem ſocii
Sedebant lugentes, nos expectantes ſemper,
Navem quidem illuc venientes ſubduximus in arenas,
Ipſique exivimus ad littus maris.
Pecudes autem Cyclopis cava ex navi ſumentes
Diviſimus, ut nullus mihi privatus abiret æquali *portione*.
Arietem autem mihi ſoli fortes ſocii
Dividendis ovibus dederunt præ aliis. eum vero in littore
Jovi, cujus nigræ nubes, Saturnio, qui omnibus imperat,
Sacrificans, femora incendi. ille vero non curabat ſacra,
Sed deliberabat quo pacto perirent omnes
Naves bene tabulatæ, & mihi perdilecti ſocii.

Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Καὶ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσα
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Κ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Τὰ περὶ τὸν Αἴολον ἀπαγγέλλει τὸν τῶν ἀνέμων φύλακα, ὡς ἔδωκεν Ὀδυσσεῖ οὔριον Ζέφυρον, τοὺς ἄλλους ἀνέμους ἐγκαθείρξας ἐν ἀσκῷ· ὃν οἱ ἑταῖροι λύσαντες, κοιμωμένου Ὀδυσσῆος, ἅτε ἐν αὐτῷ χρυσὸν εἶναι νομίζοντες, ὑπονοοῦσι πρὸς Αἴολον. οὐ προσιεμένου δὲ τοῦ Αἰόλου τὸν Ὀδυσσέα, ἐκεῖθεν ἀποπλέων, εἰς Λαιστρυγόνας ἀφικνεῖται· παρ' οἷς ἕνδεκα τῶν νεῶν ἀπολέσας, μιᾷ εἰς Αἰαίαν τὴν νῆσον παραγίνεται. καὶ σὺν Εὐρυλόχῳ τοὺς ἡμίσεας τῶν ἑταίρων κλήρῳ λαχόντας ἐκπέμπει, πευσομένους τίνες οἱ κατοικοῦντες. μεταμορφωθέντων δὲ ἐκείνων εἰς σύας ὑπὸ τῆς Κίρκης, πλὴν Εὐρυλόχου, αὐτὸς ἐπὶ ζήτησιν ἐλθών, λαβὼν παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ φάρμακον τὸ μῶλυ, οὐδὲν βλάπτεται. ἀλλὰ καὶ τῶν ἑταίρων τὴν ἀρχαίαν φύσιν λαβόντων, ἐνιαυτὸν παραμείνας παρὰ τῇ Κίρκῃ, εἰς ᾅδου κατέρχεται.

Κάππα δ' ἔχ' Αἰόλου, Λαιστρυγόνων, καὶ Κίρκης ἔργα.

Αἰολίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιεν
Αἴολος Ἱπποτάδης, φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Πλωτῇ ἐνὶ νήσῳ. πᾶσαν δέ τέ μιν πέρι τεῖχος
Χάλκεον, ἄρρηκτον· λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη.
Τοῦ καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν·
Ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες.
Ἔνθ' ὅγε θυγατέρας πόρεν υἱάσιν εἶναι ἀκοίτας,

Sic tunc quidem tota die donec ſol occidit
Sedebamus epulantes carnes immenſas & vinum dulce.
Quando autem ſol occidit, & tenebræ ſupervenerunt,
Tunc dormivimus in littore maris.
Quando autem mane genita apparuit roſea digitis aurora,
Tum ſcilicet ego ſocios adhortans juſſi
Et ipſos conſcendere, & rudentes ſolvere.
Illi vero ſtatim ingreſſi ſunt & per tranſtra ſederunt.
Ordine autem ſedentes canum mare verberabant remis.
Hinc vero ulterius navigamus mœrentes corde,
Lubentes ex morte, poſtquam caros amiſeramus ſocios.

ODYSSEÆ HOMERI X. LIBRI

Argumentum.

EA quæ apud Æolum acciderunt narrat ventorum cuſtodem, ut dederit Ulyſſi ſecundum ventum Zephyrum, aliis ventis incluſis in utre: quem ſocii ſolventes dormiente Ulyſſe, videlicet in ipſo aurum eſſe exiſtimantes, redeunt ad Æolum. Sed non recipiente Æolo Ulyſſem, illinc navigans ad Læſtrygonas pervenit: apud quos undecim navibus amiſſis, una in Ææam inſulam proficiſcitur. Et cum Eurylocho dimidium ſociorum ſorte electum emiſit, interrogaturos quinam eſſent inhabitatores. Transformatis autem illis in ſues a Circe præter Eurylochum, ipſe ad inquiſitionem egreſſus, accepto a Mercurio medicamento moly, non eſt labefactus: imo etiam ſociis priſtinam naturam adeptis, poſtquam annum manſit apud Circen, ad inferos deſcendit.

K. Habet Æoli, Læſtrygonum, & Circes geſta.

IN Æoliam autem inſulam pervenimus: ubi habitabat
Æolus Hippotades, carus immortalibus diis,
Natanti in inſula. omnem vero ipſam circum murus *eſt*
Aereus, perrumpi neſcius: planaque ſurſum procurrit petra.
Ejuſque duodecim liberi in ædibus ſunt:
Sex quidem filiæ, ſex vero filii pubeſcentes.
Iſthic ille filias dabat filiis ut eſſent uxores,

Οἱ δ' αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδνῇ
Δαίνυνται· παρὰ δέ σφιν ὀνείατα μυρία κεῖται.
Κνισσῆεν δέ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ
Ἤματα, νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίοις ἀλόχοισι
Εὕδουσ' ἔν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖς λεχέεσσι·
Καὶ μὲν τῶν ἱκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλά.
Μῆνα δὲ πάντα φίλει με, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα,
Ἴλιον, Ἀργείων τε νέας, καὶ νόστον Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼν ὁδὸν ᾔτεον, ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεν, οὐδέ τι κεῖνος ἀνήνατο, τεῦχε δὲ πομπήν.
Δῶκε δέ μοι δείρας ἀσκὸν βοὸς ἐννεώροιο·
Ἔνθα δὲ βυκτάων ἀνέμων κατέδησε κέλευθα.
Κεῖνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
Ἠμὲν παυέμεναι, ἠδ' ὀρνύμεν ὅν κ' ἐθέλῃσι.
Νηῒ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδει μέρμιθι φαεινῇ
Ἀργυρέῃ, ἵνα μή τι παραπνεύσῃ ὀλίγον περ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ πνοιὴν Ζεφύρου προέηκεν ἀῆναι,
Ὄφρα φέροι νῆάς τε καὶ αὐτούς. οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
Ἐκτελέειν· αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίῃσιν.
Ἐννῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ·
Τῇ δεκάτῃ δ' ἤδη ἀνεφαίνετο πατρὶς ἄρουρα·
Καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἐόντας.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα.
Αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐνώμων· οὐδέ τῳ ἄλλῳ
Δῶχ' ἑτάρων, ἵνα θᾶσσον ἱκοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
Οἱ δ' ἕταροι ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Καί μ' ἔφασαν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἄγεσθαι,
Δῶρα παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος Ἱπποτάδαο.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Ὢ πόποι, ὡς ὅδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν
Ἀνθρώποις, ὅτεών τε πόλιν καὶ γαῖαν ἵκηται·
Πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια καλὰ
Ληΐδος· ἡμεῖς δ' αὖτε ὁμὴν ὁδὸν ἐκτελέσαντες,
Οἴκαδε νισσόμεθα κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες.
Καὶ νῦν οἱ τάγ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότητι
Αἴολος. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἰδώμεθα ὅ, ττι τάδ' ἐστὶν,
Ὅσσος τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκῷ ἔνεστιν.
Ὣς ἔφασαν. βουλὴ δὲ κακὴ νίκησεν ἑταίρων.

Ἀσ-

Qui ſemper apud patrem carum & matrem caſtam
Convivantur: eiſque cibaria varia appoſita ſunt.
Nidore autem plena domus undique arctatur aula
Die, nocte vero rurſus apud pudicas uxores
Dormiunt inque tapetis & in perforatis lectis:
Equidem ad horum pervenimus urbem & domos pulchras.
Menſem vero totum amice accipiebat me, & exquirebat ſingula,
Ilium, Argivorumque naves, & reditum Achivorum.
At ego ei omnia pro decenti narravi.
Sed cum jam & ego iter poſtulabam, atque admonebam *ut*
Dimitteret, nihil quicquam ille abnuit, ſed paravit dimiſſionem.
Deditque mihi excorians utrem bovis novennalis,
In quo procelloſorum ventorum ligavit flatus.
Illum enim promum ventorum fecit Saturnius,
Vel mulcere, vel tollere quemcunque velit.
Nave vero in cava alligavit fune ſplendido
Argenteo, ut ne quicquam præterflaret vel paululum.
Cæterum mihi flatum Zephyri immiſit ut flaret,
Ut ferret naveſque & nos. neque erat
Perfecturus: noſtra ipſorum enim periimus inſipientia.
Novem tamen dies navigavimus nocteſque & dies:
Decima vero jam apparebant patria rura:
Et jam ignem accendentes videbamus *quia* prope erant.
Ibi me dulcis ſomnus occupavit defeſſum.
Semper enim pedem navis movebam: neque cuiquam alii
Dedi ſociorum, ut citius perveniremus in patriam terram.
Socii autem verbis ad ſe invicem loquebantur,
Et me autumabant aurumque & argentum domum portare,
Dona ab Æolo magnanimo Hippotada.
Sic autem aliquis dicebat intuens in proximum alium:
Papæ, ut hic omnibus gratus eſt & magni pretii
Hominibus quorumcumque *in* urbem & terram veniat.
Multos quidem ex Troja ducit theſauros pulchros
Ex præda: nos vero contra idem iter emenſi,
In patriam redimus vacuas manus habentes.
Et nunc ipſi hæc dedit gratificans ob amicitiam
Æolus. ſed age cito videamus quidnam hæc ſint,
Quantum aurique & argenti utri inſit.
Sic dicebant. conſiliumque malum vicit ſociorum.

Ἀσκὸν μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντες ὄρουσαν·
Τοὺς δ' αἶψ' ἁρπάξασα φέρεν πόντονδε θύελλα
Κλαίοντας γαίης ἀπὸ πατρίδος. αὐτὰρ ἔγωγε
Ἐγρόμενος, κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήριξα
Ἠὲ πεσὼν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ἐνὶ πόντῳ,
Ἦ ἀκέων τλαίην, καὶ ἔτι ζωοῖσι μετείην.
Ἀλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα· καλυψάμενος δ' ἐνὶ νηῒ
Κείμην· αἱ δ' ἐφέροντο κακῇ ἀνέμοιο θυέλλῃ
Αὖτις ἐπ' Αἰολίην νῆσον· στενάχοντο δ' ἑταῖροι.
Ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ.
Αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλοντο θοῇς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι·
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τε πασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,
Δὴ τότ' ἐγὼ κήρυκά τ' ὀπασσάμενος καὶ ἑταῖρον,
Βῆν εἰς Αἰόλου κλυτὰ δώματα· τὸν δ' ἐκίχανον
Δαινύμενον παρὰ ᾗ τ' ἀλόχῳ καὶ οἷσι τέκεσσιν.
Ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα, παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ
Ἑζόμεθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον, ἔκ τ' ἐρέοντο,
Πῶς ἦλθες Ὀδυσσεῦ; τίς τοι κακὸς ἔχραε δαίμων;
Ἦ μέν σ' ἐνδυκέως ἀπεπέμπομεν, ὄφρ' ἀφίκοιο
Πατρίδα σὴν, καὶ δῶμα, καὶ εἴπου τοι φίλον ἐστίν.
Ὣς φάσαν· αὐτὰρ ἐγὼ μετεφώνεον ἀχνύμενος κῆρ,
Ἄασάν μ' ἕταροί τε κακοὶ, πρὸς τοῖσί τε ὕπνος
Σχέτλιος. ἀλλ' ἀκέσασθε φίλοι· δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν.
Ὣς ἐφάμην, μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν.
Οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο. πατὴρ δ' ἠμείβετο μύθῳ,
Ἔρρ' ἐκ νήσου θᾶσσον ἐλέγχιστε ζωόντων·
Οὐ γάρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν οὐδ' ἀποπέμπειν
Ἄνδρα τὸν ὅς κε θεοῖσιν ἀπέχθηται μακάρεσσιν.
Ἔρρε, ἐπεὶ ἄρα θεοῖσιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἱκάνεις.
Ὣς εἰπὼν, ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ.
Τείρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεγεινῆς
Ἡμετέρῃ ματίῃ· ἐπεὶ οὐκέτι φαίνετο πομπή·
Ἑξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ·
Ἑβδομάτῃ δ' ἱκόμεσθα Λάμου αἰπὺ πτολίεθρον,
Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμὴν
Ἠπύει εἰσελάων, ὁ δέ τ' ἐξελάων ὑπακούει.
Ἔνθά κ' ἄϋπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθοὺς,
Τὸν μὲν βουκολέων, τὸν δ' ἄργυφα μῆλα νομεύων.

Ἐγ-

Utrem quidem ſolverunt, venti autem omnes eruperunt.
Illos ſtatim raptos ferebat in pontum procella
Flentes terra a patria. at ego
Experrectus, in animo inculpato deliberabam
Utrum lapſus ex navi perirem in ponto,
An tacitus ſuſtinerem, & adhuc vivis intereſſem.
Sed ſuſtinui & manſi: tectus autem in navi
Jacebam: illæ vero ferebantur malo venti turbine
Rurſus ad Æoliam inſulam: gemebant autem ſocii.
Ibi terram conſcendimus, & hauſimus aquam.
Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves ſocii.
At poſtquam cibumque guſtavimus atque potum,
Tum ego præconem in comitem eligens & ſocium,
Ivi ad Æoli inclytas ædes: eum autem inveni
Convivantem apud ſuam uxorem & ſuos liberos.
Ut venimus autem in domum, ad fores in limine
Sedebamus: illi vero in animo obſtupeſcebant, interrogabantque:
Quomodo veniſti Ulyſſes? quis tibi malus ingruit deus?
Equidem te accurate dimiſimus, ut pervenires
In patriam terram, & domum, & ſicubi quid gratum eſt.
Sic dicebant. at ego alloquebar triſtatus corde:
Labefactarunt me ſocii mali, & præterea ſomnus
Improbus. ſed ſanate amici: potentia enim penes vos.
Sic ajebam, blandis demulcens verbis.
Illi vero conticuerunt. pater autem excepit ſermone:
Pereas ex inſula ocyus peſſime viventium:
Neque enim mihi fas eſt curare neque dimittere
Virum eum qui diis inviſus eſt beatis:
Pereas, quoniam certe diis inviſus huc veniſti.
Sic locutus, dimiſit domo graviter ſuſpirantem.
Hinc vero ulterius navigabamus mœrentes corde.
Fatigabatur autem virorum animus a remigatione moleſta
Noſtra vanitate: quoniam non amplius apparebat reditus.
Sex dierum quidem continue navigavimus noctesque & dies:
Septima vero venimus Lami ad excelſam urbem,
Longe diſtantes portas habentem Læſtrygoniam, ubi paſtorem paſtor
Evocat ingens *pecus*, alter vero exigens obedire ſolet.
Ibi inſomnis vir duplicem perciperet mercedem,
Unam paſcendis bobus, alteram albis pecudibus.

Ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἤματός εἰσι κέλευθοι.
Ἔνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν, ὃν πέρι πέτρη
Ἠλίβατος τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν,
Ἀκταὶ δὲ προβλῆτες ἐναντίαι ἀλλήλῃσιν
Ἐν στόματι προὔχουσιν· ἀραιὴ δ' εἴσοδός ἐστιν·
Ἔνθ' οἵγ' εἴσω πάντες ἔχον νέας ἀμφιελίσσας.
Αἱ μὲν ἄρ' ἔντοσθεν λιμένος κοίλοιο δέδεντο
Πλησίαι. οὐ μὲν γάρ ποτ' ἀέξετο κῦμά γ' ἐν αὐτῷ,
Οὔτε μέγ', οὔτ' ὀλίγον· λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη.
Αὐτὰρ ἐγὼν οἶος σχέθον ἔξω νῆα μέλαιναν,
Αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, πέτρης ἐκ πείσματα δήσας.
Ἔστην δὲ, σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθών·
Ἔνθα μὲν οὔτε βοῶν οὔτ' ἀνδρῶν φαίνετο ἔργα,
Καπνὸν δ' οἶον ὁρῶμεν ἀπὸ χθονὸς ἀΐσσοντα.
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐειν πεύθεσθαι ἰόντας
Οἵ τινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες·
Ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσας.
Οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες λείην ὁδὸν, ᾗπερ ἅμαξαι
Ἄστυδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην.
Κούρῃ δὲ ξύμβληντο πρὸ ἄστεος ὑδρευούσῃ,
Θυγατέρ' ἰφθίμῃ Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.
Ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσατο καλλιρέεθρον
Ἀρτακίην· ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστυ φέρεσκον.
Οἱ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον, ἔκ τ' ἐρέοντο
Ὅστις τῶν εἴη βασιλεὺς, καὶ οἷσιν ἀνάσσοι.
Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ.
Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δώματα, τὴν δὲ γυναῖκα
Εὗρον ὅσην τ' ὄρεος κορυφὴν, κατὰ δ' ἔστυγον αὐτήν.
Ἡ δ' αἶψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιφατῆα,
Ὃν πόσιν, ὃς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
Αὐτίχ' ἕνα μάρψας ἑτάρων, ὡπλίσσατο δόρπον.
Τὼ δὲ δύ' ἀΐξαντε φυγῇ ἐπὶ νῆας ἱκέσθην.
Αὐτὰρ ὁ τεῦχε βοὴν διὰ ἄστεος. οἱ δ' ἀΐοντες
Φοίτων ἴφθιμοι Λαιστρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλος.
Μυρίοι, οὐκ ἄνδρεσσιν ἐοικότες, ἀλλὰ γίγασιν·
Οἵ ῥ' ἀπὸ πετράων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισι
Βάλλον. ἄφαρ δὲ κακὸς κόναβος κατὰ νῆας ὀρώρει
Ἀνδρῶν ὀλλυμένων, νηῶν θ' ἅμα ἀγνυμενάων.
Ἰχθῦς δ' ὣς πείροντες ἀτερπέα δαῖτα φέροντο.

Prope enim noctiſque & diei ſunt viæ.
Ibi poſtquam ad portum inclytum venimus, quem circum petra
Excelſa erat continenter utrinque,
Littoraque prominentia contraria ſibi invicem
In oſtiis procurrunt: anguſtus autem introitus eſt:
Ibi illi introrſum omnes tenebant naves verſatiles.
Ipſæ quidem intra portum concavum ligabantur
Propinquæ. nunquam enim attollitur fluctus in ipſo,
Neque magnus, neque parvus: candidaque erat circum tranquillitas.
Aſt ego ſolus tenui extrinſecus navem nigram,
Illic in extrema *parte*, petræ funes alligans.
Stabam vero ſpecula aſpera conſcenſa:
Ibi quidem neque boum neque virorum apparebant opera;
Sed fumum ſolum videbamus a terra erumpentem.
Tunc ſcilicet ego ſocios præmiſi ſciſcitatum ut irent
Quinam viri eſſent ſupra terram pane veſcentes:
Viros duos eligens, tertium præconem una comitem dans.
Qui iverunt egreſſi planam viam, qua currus
Ad urbem ab excelſis montibus vehebant ſylvam.
In puellam autem inciderunt ante urbem aquantem,
Filiam fortem Læſtrygonis Antiphatæ.
Hæc quidem ad fontem deſcenderat limpidum
Artaciam: hinc enim aquam ad urbem ferebant.
Illi vero aſtantes alloquebantur, interrogabantque
Quiſnam illorum eſſet rex, & quibus imperaret.
Illa vero admodum cito patris indicavit excelſam domum.
At illi poſtquam ingreſſi ſunt inclytam domum, ipſammet mulierem
Invenerunt velut montis verticem, horrueruntque ipſam.
Illa vero continuo e foro vocabat inclytum Antiphatem,
Suum maritum, qui illis molitus eſt ſævam mortem:
Statim unum corripiens ſociorum, apparavit cœnam.
Duo vero exilientes fuga ad naves pervenerunt.
At ipſe clamorem excitavit per urbem. illi vero audientes
Ibant fortes Læſtrygones aliunde alius,
Innumeri, non hominibus ſimiles, ſed gigantibus:
Qui a petris gravibus viro lapidibus
Jaciebant. ſtatim autem malus ſtrepitus per naves excitatus eſt
Viris pereuntibus, navibuſque ſimul fractis.
Piſces vero ſicut transfigentes, triſtes epulas ferebant.

Dum

Ὄφρ' οἳ τοὺς ὄλεκον λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς,
Τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Τῷ ἀπὸ πείσματ' ἔκοψα νεὸς κυανοπρῴροιο.
Αἶψα δ' ἐμοῖς ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
Ἐμβαλέειν κώπησ', ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν.
Οἱ δ' ἅμα πάντες ἀνέρριψαν, δείσαντες ὄλεθρον.
Ἀσπασίως δ' ἐς πόντον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας
Νηῦς ἐμή· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλέες αὐτόθ' ὄλοντο.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.
Αἰαίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιε
Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα,
Αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρονος Αἰήταο·
Ἄμφω δ' ἐκγεγάτην φαεσιμβρότου Ἠελίοιο,
Μητρός τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὠκεανὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα δ' ἐπ' ἀκτῆς νηῒ κατηγαγόμεσθα σιωπῇ
Ναύλοχον ἐς λιμένα· καί τις θεὸς ἡγεμόνευεν.
Ἔνθα τότ' ἐκβάντες, δύο τ' ἤματα καὶ δύο νύκτας
Κείμεθ' ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἐμὸν ἔγχος ἑλὼν καὶ φάσγανον ὀξὺ,
Καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἐς περιωπὴν,
Εἴπως ἔργα ἴδοιμι βροτῶν, ἐνοπήν τε πυθοίμην.
Ἔστην δὲ, σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν,
Καί μοι ἐείσατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
Μερμήριξα δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
Ἐλθεῖν ἠδὲ πυθέσθαι, ἐπεὶ ἴδον αἴθοπα καπνόν.
Ὧδε δέ μοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,
Δεῖπνον ἑταίροισι δόμεναι, προέμεν τε πυθέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοφύρατο μοῦνον ἐόντα,
Ὅς ῥά μοι ὑψίκερων ἔλαφον μέγαν εἰς ὁδὸν αὐτὴν
Ἧκεν. ὁ μὲν ποταμόνδε κατήϊεν ἐκ νομοῦ ὕλης,
Πιόμενος. (δὴ γάρ μιν ἔχεν μένος ἠελίοιο)
Τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἄκνηστιν μέσα νῶτα
Πλῆξα· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε·
Κὰδδ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακὼν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.

Dum illi hos perdebant profundum portum intra,
Interea ego gladium acutum extrahens a femore,
Eo funes abſcidi navis nigræ proram.
Statim autem meos ſocios adhortans juſſi
Incumbere remis, ut calamitatem ſubterfugeremus.
Qui ſimul cuncti jactabant remos, timentes mortem.
Libenter autem in pontum cavas effugit petras
Navis mea: at reliquæ una omnes illic perierunt:
Hinc autem ulterius navigabamus mœrentes corde,
Lubentes ex morte, poſtquam dilectos amiſeramus ſocios.
Ææamque ad inſulam pervenimus: ubi habitabat
Circe cirrata, veneranda dea, vocalis,
Germana ſoror prudentis Æætæ:
Ambo enim nati ſunt hominibus lucem præbente ex Sole,
Matreque ex Perſa, quam Oceanus genuit filiam.
Hic vero in littore navi appulimus ſilentio
Navium capacem in portum: & deus aliquis dux erat.
Ibi tum exeuntes, duoſque dies & duas noctes
Jacebamus pariter & labore & doloribus animum rodentes.
Sed quando tertiam diem pulchricoma fecit aurora,
Tunc ego meam haſtam capiens & gladium acutum,
Rapide ab nave aſcendo in ſpeculam,
Sicubi opera viderem mortalium, vocemque audirem.
Steti autem, ſpecula prærupta conſcenſa,
Et mihi viſus eſt fumus a terra lata
Circes in ædibus, per querceta & ſylvam.
Cogitabamque deinde in mente & in animo
Ire atque ſciſcitari, poſtquam vidi calidum fumum.
Sic autem mihi cogitanti viſum eſt ſatius eſſe,
Primum profectum ad navem celerem & littus maris,
Jentaculum ſociis dare, præmittereque ſciſcitatum.
Sed quando jam prope eram vadens ad navem verſatilem,
Tum aliquis me deorum miſeratus eſt ſolus cum eſſem,
Qui mihi excelſis cornibus cervum magnum in viam ipſam
Miſit. is quidem ad flumen deſcendebat ex paſcuis ſylvæ,
Potaturus: (jam enim ipſum tenebat vis ſolis)
Illum ego egredientem per ſpinam medio tergo
Percuſſi: penitus autem haſtile ferreum tranſiit:
Deciditque in pulveres balans, & evolavit animus.

Τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων, δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
Εἰρυσάμην· τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ
Εἴασα. αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ῥῶπάς τε λύγους τε·
Πεῖσμα δ' ὅσον τ' ὄργυιαν ἐΰστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν
Πλεξάμενος, συνέδησα πόδας δεινοῖο πελώρου.
Βῆν δὲ καταλοφάδια φέρων ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
Ἔγχει ἐρειδόμενος, ἐπεὶ οὔπως ἦεν ἐπ' ὤμου
Χειρὶ φέρειν ἑτέρῃ· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν·
Κὰδ δ' ἔβαλον προπάροιθε νεώς· ἀνέγειρα δ' ἑταίρους
Μειλιχίοις ἐπέεσσι, παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον,
Ὦ φίλοι, οὐ γάρ πως καταδυσόμεθ', ἀχνύμενοί περ,
Εἰς Ἀΐδαο δόμους, πρὶν μόρσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ·
Ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἐν νηῒ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε,
Μνησόμεθα βρώμης, μηδὲ τρυχώμεθα λιμῷ.
Ὣς ἐφάμην. οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο·
Ἐκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
Θηήσαντ' ἔλαφον· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
Χεῖρας νιψάμενοι τεύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον,
Κέκλυτέ μευ μύθων κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι,
Ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπῃ ζόφος, οὐδ' ὅπῃ ἠώς,
Οὐδ' ὅπῃ ἠέλιος φαεσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν,
Οὐδ' ὅπῃ ἀννεῖται· ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον
Εἴτις ἔτ' ἔσται μῆτις. ἐγὼ δ' οὐκ οἴομαι εἶναι.
Εἶδον γὰρ, σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν,
Νῆσον, τὴν πέρι πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται·
Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κεῖται, καπνὸν δ' ἐνὶ μέσσῃ
Ἔδρακον ὀφθαλμοῖσι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Μνησαμένοις ἔργων Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο,
Κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος ἀνδροφάγοιο.
Κλαῖον δὲ λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
Ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίνετο μυρομένοισιν·

Αὐ-

Illi ego inſiliens haſtam ferream ex vulnere
Extraxi: quam illic reclinans in terra
Reliqui. aſt ego evulſi virgultaque viminaque:
Funemque ad ulnæ longitudinem bene tortum utrinque
Plectens, colligavi pedes ingentis monſtri.
Ibam autem in cervice gerens ad navem nigram,
Haſta innixus, quoniam nullo pacto poteram in humero
Manu ferre altera: admodum enim magna bellua erat:
Dejeci autem ante navem: excitavique ſocios
Blandis verbis, aſtando viris ſingulis:
O amici, non enim ullo pacto deſcendemus, tametſi triſtes,
In Plutonis domum, antequam fatalis dies venerit:
Sed agite quandiu in navi celeri cibuſque potuſque,
Memores ſimus eſcæ, neque maceremur fame.
Sic dicebam. illi vero ocyus meis verbis parebant:
Revelatique, apud littus maris infructuoſi
Admirabantur cervum: perquam enim magna bellua erat.
At poſtquam oblectati ſunt ſpectantes oculis,
Manus lavantes apparabant eximium epulum.
Sic tum quidem totum diem ad ſolis occaſum
Sedebamus epulantes carnes copioſiſſimas & vinum dulce:
Quando autem ſol occidit, & tenebræ ſupervenerunt,
Tunc ſcilicet dormivimus in littore maris.
Quando autem aerigena apparuit roſea digitis aurora,
Tunc ego concione inſtituta inter univerſos loquebar:
Audite meos ſermones mala licet patientes ſocii.
O amici, non enim ſcimus ubi occaſus, neque ubi aurora,
Neque ubi ſol hominibus lucem præſtans vadit ſub terram,
Neque ubi ſurgit: ſed conſideremus celeriter
Num quod adhuc ſit conſilium. ego autem non arbitror eſſe.
Vidi enim, ſpeculam in aſperam conſcendens,
Inſulam, quam pontus infinitus circumdat:
Ipſa vero humilis jacet, fumum autem in medio
Vidi oculis per querceta denſa & ſylvam.
Sic dicebam. illis vero fractum eſt amicum cor,
Recordantibus facinorum Læſtrygonis Antiphatæ,
Cyclopiſque violentiæ magnanimi viros devorantis,
Flebant autem miſerabiliter, tenellas lacrymas profundentes.
Sed nullus profectus fiebat lugentibus.

At

Αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντας ἐϋκνήμιδας ἑταίρους
Ἠρίθμεον, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὄπασσα.
Τῶν μὲν ἐγὼν ἦρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχος θεοειδής.
Κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλομεν ὦκα,
Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος μεγαλήτορος Εὐρυλόχοιο.
Βῆ δ' ἰέναι, ἅμα τῷ γε δύω καὶ εἴκοσ' ἑταῖροι
Κλαίοντες· κατὰ δ' ἄμμε λίπον γοόωντας ὄπισθεν.
Εὗρον δ' ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα Κίρκης
Ξεστοῖσι λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.
Ἀμφὶ δέ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέστεροι, ἠδὲ λέοντες,
Τοὺς αὐτὴ κατέθελξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν·
Οὐδ' οἵ γ' ὡρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοίγε
Οὐρῇσι μακρῇσι περισσαίνοντες ἀνέσταν.
Ὡς δ' ὅταν ἀμφὶ ἄνακτα κύνες δαίτηθεν ἰόντα
Σαίνωσ'. (αἰεὶ γάρ τε φέρει μειλίγματα θυμοῦ)
Ὣς τοὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες ἠδὲ λέοντες
Σαῖνον. τοὶ δ' ἔδδεισαν, ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πέλωρα.
Ἔσταν δ' ἐνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον ἀειδούσης ὀπὶ καλῇ,
Ἱστὸν ἐποιχομένης μέγαν, ἄμβροτον· οἷα θεάων
Λεπτά τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαὰ ἔργα πέλονται.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Πολίτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ὅς μοι κήδιστος ἑτάρων ἦν, κεδνότατός τε,
Ὦ φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποιχομένη μέγαν ἱστὸν,
Καλὸν ἀοιδιάει. (δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμέμυκεν)
Ἢ θεὸς, ἠὲ γυνή· ἀλλὰ φθεγγώμεθα θᾶσσον.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες.
Ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαεινὰς,
Καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες ἀϊδρείῃσιν ἕποντο·
Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν, ὀϊσάμενος δόλον εἶναι.
Εἷσεν δ' εἰσαγαγοῦσα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
Ἐν δέ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρὸν
Οἴνῳ πραμνείῳ ἐκύκα. ἀνέμισγε δὲ σίτῳ
Φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγχυ λαθοίατο πατρίδος αἴης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε, καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα
Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, κατὰ συφεοῖσιν ἐέργνυ.
Οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς φωνήν τε δέμας τε,
Καὶ τρίχας· αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος, ὡς τὸ πάρος περ.
Ὣς οἱ μὲν κλαίοντες ἐέρχατο· τοῖσι δὲ Κίρκη

At ego bipartito omnes ſortes ſocios
Numerabam, ducemque utriſque præbebam.
Alterorum ego dux eram, alterorum Eurylochus deo ſimilis.
Sortes autem in galea ferrea concuſſimus ocyus,
Exiliitque ſors magnanimi Eurylochi.
Feſtinabat autem ire, una cum eo duo & viginti ſocii
Flentes: nos etiam reliquerunt lugentes poſt ſe.
Invenerunt autem in convalle ædificatam domum Circes
Politis lapidibus, conſpicuo in loco.
Circa ipſam autem lupi erant montani, atque leones,
Quos illa manſuefecerat, poſtquam mala medicamina dederat.
Neque illi irruerunt in viros, ſed ipſi
Caudis longis adulantes ſurrexerunt.
Ut cum circa dominum canes a convivio venientem
Adulantur: (ſemper enim fert quæ mulceant animum)
Sic circa hos lupi fortes unguibus atque leones
Adulabantur. illi vero timebant ubi viderunt ſæva monſtra.
Steterunt autem in januis deæ pulchricomæ:
Circem autem intus audiebant cantantem voce pulchra,
Telam percurrentem ingentem, divinam: qualia dearum
Subtilia & venuſta & ſplendida opera fiunt.
His vero verba *facere* cœpit Polites dux virorum,
Qui mihi cariſſimus ſociorum erat, quemque maximi faciebam.
O ſocii, intus ſane aliqua texens ingentem telam,
Pulchre canit. (pavimentum autem totum reſonat)
Aut dea, aut fœmina: quare alloquamur ocyus.
Sic dixit: illi vero allocuti ſunt vocantes.
Quæ continuo egreſſa januas aperuit ſplendidas,
Et invitabat: illi una omnes imprudenter ſequebantur:
Eurylochus autem remanſit, ſuſpicatus fraudem eſſe.
Collocavit autem introductos per ſediliaque thronoſque.
Ipſiſque caſeum, & farinam, & mel recens
Vino dulci confudit: commiſcuitque pani
Venena nocentia, ut omnino oblivifcerentur patriæ terræ:
Aſt ubi porrexitque & ebiberunt, ſtatim deinde
Virgula percutiens, intra haras concluſit.
Illi vero porcorum quidem habebant capita vocemque corpuſque,
Et ſetas: mens tamen erat firma, ut antea.
Sic hi quidem flentes concluſi ſunt: quibus Circe

Πάρ ῥ' ἄκυλον βάλανόν τ' ἔβαλε, καρπόν τε κρανείης,
Ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσιν.
Εὐρύλοχος δ' αἶψ' ἦλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
Ἀγγελίην ἑτάρων ἐρέων καὶ ἀδευκέα πότμον·
Οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος, ἱέμενός περ,
Κῆρ ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος. ἐν δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ὠΐετο θυμός.
Ἀλλ' ὅτε δή μιν πάντες ἀγασσάμεθ' ἐξερέοντες,
Καὶ τότε τῶν ἄλλων ἑτάρων κατέλεξεν ὄλεθρον·
Ἤομεν, ὡς ἐκέλευες, ἀνὰ δρυμά, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
Εὕρομεν ἐν βήσσησι τετυγμένα δώματα καλὰ
Ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.
Ἔνθα δέ τις μέγαν ἱστὸν ἐποιχομένη λίγ' ἄειδεν,
Ἢ θεός, ἠὲ γυνή· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες.
Ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαεινὰς,
Καὶ κάλει. οἱ δ' ἅμα πάντες ἀϊδρείῃσιν ἕποντο·
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα, ὀϊσάμενος δόλον εἶναι.
Οἱ δ' ἅμ' ἀϊστώθησαν ἀολλέες, οὐδέ τις αὐτῶν
Ἐξεφάνη· δηρὸν δὲ καθήμενος ἐσκοπίαζον.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφος ἀργυρόηλον
Ὤμοιϊν βαλόμην, μέγα, χάλκεον· ἀμφὶ δὲ τόξα.
Τὸν δ' αἶψ' ἠνώγεα αὐτὴν ὁδὸν ἡγήσασθαι.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφοτέρῃσι λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων,
Καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Μή μ' ἄγε κεῖσ' ἀέκοντα διοτρεφὲς, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ.
Οἶδα γὰρ ὡς οὔτ' αὐτὸς ἐλεύσεαι, οὔτε τιν' ἄλλον
Ἄξεις σῶν ἑτάρων. ἀλλὰ ξὺν τοίσδεσι θᾶσσον
Φεύγωμεν· ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἦμαρ.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Εὐρύλοχ', ἤτοι μὲν σὺ μέν' αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ χώρῳ
Ἔσθων καὶ πίνων κοίλῃ παρὰ νηΐ μελαίνῃ·
Αὐτὰρ ἐγὼν εἶμι, κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.
Ὣς εἰπὼν παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἠδὲ θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δή ἄρ' ἔμελλον ἰὼν ἱερὰς ἀνὰ βήσσας
Κίρκης ἵξεσθαι πολυφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα,
Ἔνθα μοι Ἑρμείας χρυσόῤῥαπις ἀντεβόλησεν
Ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα, νεηνίῃ ἀνδρὶ ἐοικὼς
Πρῶτον ὑπηνήτῃ, τοῦπερ χαριεστάτη ἥβη·
Ἔν τ' ἄρα μοι φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,

Ilicis fructum glandemque projecit, & fructum corni,
Ad edendum, qualia ſues cubare ſueti ſemper edunt.
Eurylochus autem continuo venit celerem ad navem nigram,
Nuncium de ſociis relaturus & amarum fatum:
Sed neque proloqui quibat verbum, cupidus licet,
Cor dolore ingenti perculſus. eique oculi
Lacrymis implebantur, luctum enim præ ſe ferebat animus.
Sed cum ei omnes inſtaremus interrogantes,
Tunc cæterorum ſociorum narravit exitium:
Ivimus, ut juſſeras, per querceta, inclyte Ulyſſes:
Invenimus in vallibus fabricatas ædes pulchras
Politis lapidibus, conſpicuo in loco.
Illic quædam magnam telam texens argute canebat,
Aut dea, aut mulier: illi vero alloquebantur vocantes *eam*.
Quæ continuo egreſſa fores aperuit ſplendidas,
Et vocabat. ſimul omnes illi per imperitiam ſequebantur:
At ego ſubſtiti, ratus dolum eſſe.
Illi vero ſimul evanuerunt univerſi, neque quiſquam eorum
Apparuit: diu autem deſidens ſpectabam.
Sic ait. at ego gladium quoque argenteis clavis confixum
Humeris appoſui, ingentem, ferreum: circum etiam arcum.
Illumque continuo juſſi eandem viam ducere.
At ille ambabus prehendens precabatur genua,
Et me flens verbis alatis alloquebatur:
Ne me duc illuc invitum o Jovis alumne, ſed relinque hic.
Novi enim quod neque ipſe redibis, neque quenquam aliorum
Abduces tuorum ſociorum. ſed cum iſtis ocyus
Fugiamus: adhuc enim effugeremus malam diem.
Sic ait. at ego ipſum excipiens allocutus ſum:
Euryloche, equidem tu mane iſthic hoc in loco
Edens & bibens cavam apud navem nigram:
At ego vadam, dura enim mihi adeſt neceſſitas.
Sic fatus ab nave ego diſcedebam atque mari.
Sed cum jam eram pergens ſacras per valles
Circes perventurus veneficæ ad magnam domum,
Ibi mihi Mercurius aureo caduceo *inſignis* obviam venit
Incedenti ad domum, adoleſcenti viro ſimilis
Primum pubeſcenti, cujus gratiſſima eſt pubertas:
Manuique mihi inhæſit, verbumque dixit, & compellavit:

Πῆ δ᾽ αὖτως δύστηνε δι᾽ ἄκριας ἔρχεαι οἶος,
Χώρου ἄϊδρις ἐών; ἕταροι δέ τοι οἵδ᾽ ἐνὶ Κίρκης
Ἔρχαται, ὥστε σύες πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχοντες.
Ἦ τοὺς λυσόμενος δεῦρ᾽ ἔρχεαι; οὐδέ σέ φημι
Αὐτὸν νοστήσειν, μενέεις δὲ σύ, ἔνθά περ ἄλλοι.
Ἀλλ᾽ ἄγε δή σε κακῶν ἐκλύσομαι ἠδὲ σαώσω·
Τῆ τόδε φάρμακον ἐσθλὸν, ἔχων δ᾽ ἐς δώματα Κίρκης
Ἔρχευ, ὅ κέν τοι κρατὸς ἀλαλκήσει κακὸν ἦμαρ,
Πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα δήνεα Κίρκης·
Τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ᾽ ἐνὶ φάρμακα σίτῳ.
Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὧς θέλξαι σε δυνήσεται· οὐ γὰρ ἐάσει
Φάρμακον ἐσθλὸν, ὅ τοι δώσω. ἐρέω δὲ ἕκαστα·
Ὁππότε κεν Κίρκη σ᾽ ἐλάσῃ περιμήκεϊ ῥάβδῳ,
Δὴ τότε σὺ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Κίρκῃ ἐπαΐξαι, ὥστε κτάμεναι μενεαίνων.
Ἡ δέ σ᾽ ὑποδδείσασα κελήσεται εὐνηθῆναι·
Ἔνθα σὺ μηκέτ᾽ ἔπειτ᾽ ἀπανήνασθαι θεοῦ εὐνήν,
Ὄφρά κέ τοι λύσῃ θ᾽ ἑτάρους, αὐτόν τε κομίσῃ.
Ἀλλὰ κέλεσθαί μιν μακάρων μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Μή τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο,
Μή σ᾽ ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θείῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον Ἀργειφόντης,
Ἐκ γαίης ἐρύσας, καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξεν.
Ῥίζῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἴκελον ἄνθος·
Μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί. χαλεπὸν δέ τ᾽ ὀρύσσειν
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.
Ἑρμείας μὲν ἔπειτ᾽ ἀπέβη πρὸς μακρὸν ὄλυμπον,
Νῆσον ἀν᾽ ὑλήεσσαν· ἐγὼ δ᾽ ἐς δώματα Κίρκης
Ἤϊα. πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
Ἔστην δ᾽ εἰνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο.
Ἔνθα στὰς ἐβόησα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς.
Ἡ δ᾽ αἶψ᾽ ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαεινὰς,
Καὶ κάλει· αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
Εἷσε δέ μ᾽ εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
Καλοῦ, δαιδαλέου. ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Τεῦξε δέ μοι κυκεῶ χρυσέῳ δέπαϊ ὄφρα πίοιμι·
Ἐν δέ τε φάρμακον ἧκε, κακὰ φρονέουσ᾽ ἐνὶ θυμῷ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε, καὶ ἔκπιον, οὐδέ μ᾽ ἔθελξεν,
Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽, ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν,

Quorſum ſic temere o infelix per juga incedis ſolus,
Locorum ignarus? ſocii autem tibi illi in Circes *ædibus*
Concluſi ſunt, ut ſues permunita latibula inhabitantes.
An hos liberaturus huc venis? neque te autumo
Ipſum rediturum eſſe: manebis enim tu ubi utique alii.
Sed age jam te ex malis exſolvam atque ſervabo:
Accipe hoc medicamen bonum, retinens autem ad domum Circes
Vade, quod tibi a capite avertat malum diem.
Omnia autem tibi dicam perniciosa conſilia Circes:
Apparabit tibi mixturam, injiciet vero medicamina in panem.
Sed neque ſic labefacere te poterit; non enim permittet
Remedium bonum quod tibi dabo. dicam vero ſingula:
Quando Circe te percutiet prælonga virga,
Tum ſcilicet tu gladium acutum extrahens a femore
In Circen irrue, perinde atque interficiendi cupidus:
Illa vero te ſubtimeſcens invitabit ad concubitum:
Ibi tu neutiquam deinde recuſa deæ lectum,
Ut tibi diſſolvatque ſocios, ipſumque *te benigne* curet:
Sed jube ipſam beatorum magnum juramentum jurare,
Haud ullum tibi ipſi detrimentum malum paraturam ſe aliud,
Ne te nudatum malum & effœminatum faciat.
Sic locutus præbuit medicamentum Mercurius,
Ex terra evulſum, & mihi naturam ejus monſtravit.
Radice quidem nigrum erat, lacti vero ſimilis flos:
Moly autem ipſum vocant dii. difficileque effoſſu
Viris utique mortalibus: dii autem omnia poſſunt.
Mercurius quidem poſt hæc diſceſſit ad magnum olympum,
Per inſulam ſylvoſam: ego autem ad domum Circes
Ibam. multaque mihi cor cogitabat eunti.
Conſtiti autem pro foribus deæ cirratæ:
Ibi ſtans clamavi, dea autem meam exaudivit vocem.
Quæ ſtatim egreſſa fores aperuit ſplendidas,
Et invitabat: at ego ſequebar mœrens corde,
Collocavit autem me introducens in ſedili argenteo clavis,
Pulchro, fabrefacto: ſcabellumque ſub pedibus erat.
Adornavit autem mihi mixturam aureo poculo ut biberem:
Et medicamen immiſit, mala meditans in animo.
Sed poſtquam dedit, & ebibi, neque me labefecit,
Virgula feriens, verbumque dixit, & compellavit:

Ἔρχεο νῦν συφεόνδε, μετ' ἄλλων λέξον ἑταίρων.
Ὣς φάτ'· ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Κίρκῃ ἐπήϊξα, ὥστε κτάμεναι μενεαίνων.
Ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ὑπέδραμε, καὶ λάβε γούνων,
Καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
Θαῦμά μ' ἔχει ὡς οὔτι πιὼν τάδε φάρμακ' ἐθέλχθης.
Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη
Ὅς κε πίῃ, καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
Σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσιν ἀκήλητος νόος ἐστίν.
Ἦ σύγ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πολύτροπος, ὅν τέ μοι αἰεὶ
Φάσκεν ἐλεύσεσθαι χρυσόρραπις Ἀργειφόντης,
Ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ.
Ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῷ μὲν ἄορ θέο, νῶϊ δ' ἔπειτα
Εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβήσομεν, ὄφρα μιγέντε
Εὐνῇ καὶ φιλότητι, πεποίθομεν ἀλλήλοισιν.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ὦ Κίρκη, πῶς γάρ με κέλῃ σοὶ ἤπιον εἶναι;
Ἥ μοι σῦς μὲν ἔθηκας ἐνὶ μεγάροισιν ἑταίρους·
Αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα δολοφρονέουσα κελεύεις
Ἐς θάλαμόν τ' ἰέναι, καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
Ὄφρά με γυμνωθέντα, κακὸν καὶ ἀνήνορα θείης;
Οὐδ' ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι τεῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
Εἰ μή μοι τλαίης γε θεὰ μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Μήτι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ὣς ἐφάμην. ἡ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυεν ὡς ἐκέλευον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.
Ἀμφίπολοι δ' ἄρα κεδναὶ ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
Τέσσαρες, αἵ οἱ δῶμα κάτα δρήστειραι ἔασι.
Γίνονται δ' ἄρα ταί γ' ἔκ τε κρηνέων, ἀπό τ' ἀλσέων,
Ἔκ θ' ἱερῶν ποταμῶν, οἵ τ' εἰς ἅλαδε προρέουσι.
Τάων ἡ μὲν ἔβαλλε θρόνοις ἐνὶ ῥήγεα καλά,
Πορφύρεα καθύπερθ', ὑπένερθε δὲ λῖθ' ὑπέβαλλεν·
Ἡ δ' ἑτέρη προπάροιθε θρόνων ἐτίταινε τραπέζας
Ἀργυρέας, ἐπὶ δέ σφι τίθει χρύσεια κάνεια·
Ἡ δὲ τρίτη κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα
Ἡδὺν ἐν ἀργυρέῳ, νέμε δὲ χρύσεια κύπελλα·
Ἡ δὲ τετάρτη ὕδωρ ἐφόρει, καὶ πῦρ ἀνέκαιε

Πολ-

Abi nunc in haram, cum cæteris cuba ſociis.
Sic ait. ego autem gladium acutum ſtringens a femore,
In Circen irrui, tanquam occidere cogitans.
Illa vero magnum exclamans ſubtercurrit, & prehendit genua,
Et me lamentans verbis volatilibus allocuta eſt:
Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs atque parentes?
Stupor me tenet quod cum biberis hæc medicamina, haud labefactus es.
Neque enim quiſquam alius vir hæc medicamina ſuſtinuit
Quicumque hauſerit, & primum tranſmiſerit per ſeptum dentium.
Tibi vero aliqua in pectoribus indomita mens eſt.
Certe tu Ulyſſes es verſutus, quem mihi ſemper
Prædixit venturum aureæ virgæ dominus Mercurius,
Ex Troja reverſum celeri cum nave nigra.
Sed age ſane in vaginam gladium pone, nos vero deinde
Lectum noſtrum conſcendamus, ut commixti
Lecto & amore, confidamus invicem nobis.
Sic ait, at ego ipſam excipiens alloquebar:
O Circe, quo pacto me jubes tibi mitem eſſe?
Quæ mihi ſues quidem feciſti in domibus ſocios:
Ipſum autem hic detinens, doloſa jubes
Ad thalamum ire, & tuum conſcendere lectum,
Ut me nudatum, malum & effœminatum facias?
Haud equidem ego volo tuum conſcendere lectum,
Niſi mihi ſuſtineas dea magnum juramentum jurare,
Nullum mihi damnum malum machinaturam te aliud.
Sic dicebam. illa vero continuo juravit ut jubebam.
At poſtquam juravit perfecitque jusjurandum,
Tum ego Circes conſcendi perpulchrum lectum.
Ancillæ autem fidæ in domo ſatagebant
Quatuor, quæ ei per domum miniſtræ erant.
Naſcuntur autem hæ ex fontibus, & a nemoribus,
Et ex ſacris fluminibus, quæ in mare profluunt.
Harum una quidem injecit ſedilibus tincta ſtragula pulchra,
Purpurea ſuperne, inferne lintea candida ſubjecit:
Altera vero ante ſedilia explicuit menſas
Argenteas, eiſque impoſuit aureas lances:
Tertia vero cratere mellifluum vinum miſcebat
Dulce in argenteo, diſtribuit autem aurata pocula:
Quarta vero aquam ferebat, & ſuccendit ignem

Πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ· ἰαίνετο δ' ὕδωρ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ ζέσσεν ὕδωρ ἐνὶ ἤνοπι χαλκῷ,
Ἐς ῥ' ἀσάμινθον ἕσασα, λό' ἐκ τρίποδος μεγάλοιο,
Θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων,
Ὄφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἵλετο γυίων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα·
Εἷσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
Καλοῦ, δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Ἐσθέμεναι δ' ἐκέλευεν· ἐμῷ δ' οὐχ ἥνδανε θυμῷ.
Ἀλλ' ἥμην ἀλλοφρονέων, κακὰ δ' ὄσσετο θυμός.
Κίρκη δ' ὡς ἐνόησεν ἔμ' ἥμενον, οὐδ' ἐπὶ σίτῳ
Χεῖρας ἰάλλοντα, στυγερὸν δέ με πένθος ἔχοντα,
Ἄγχι παρισταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
  Τίφθ' οὕτως Ὀδυσεῦ κατ' ἄρ' ἕζεαι ἶσος ἀναύδῳ,
Θυμὸν ἔδων; βρώμης δ' οὐχ ἅπτεαι οὐδὲ ποτῆτος;
Ἤ τινά που δόλον ἄλλον ὀΐεαι, οὐδέ τί σε χρὴ
Δειδίμεν· ἤδη γάρ τοι ἀπώμοσα καρτερὸν ὅρκον.
  Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ὦ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνὴρ ὃς ἐναίσιμος εἴη,
Πρὶν τλαίη πάσσασθαι ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Πρὶν λύσασθ' ἑτάρους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι;
Ἀλλ' εἰ δὴ πρόφρασσα πιεῖν φαγέμεν τε κελεύεις,
Λῦσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρίηρας ἑταίρους.
  Ὣς ἐφάμην, Κίρκη δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει
Ῥάβδον ἔχουσ' ἐν χειρί, θύρας δ' ἀνέῳγε συφειοῦ·
Ἐκ δ' ἔλασεν σιάλοισιν ἐοικότας ἐννεώροισιν.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐναντίοι· ἡ δὲ δι' αὐτῶν
Ἐρχομένη προσάλειφεν ἑκάστῳ φάρμακον ἄλλο.
Τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, ἃς πρὶν ἔφυσε
Φάρμακον οὐλόμενον, τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη·
Ἄνδρες δ' αἶψ' ἐγένοντο νεώτεροι ἢ πάρος ἦσαν,
Καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μείζονες εἰσοράασθαι.
Ἔγνωσαν δέ με κεῖνοι, ἔφυν τ' ἐν χερσὶν ἕκαστος·

Multum ſub tripode magno: calefiebat autem aqua.
Aſt ubi jam ferbuit aqua in ſplendido aheno,
In labrum mittens me, lavit ex tripode magno,
Animo *meo* gratum ſpargens per caputque & humeros,
Donec mihi laſſitudinem animi peſtem exemit membris.
Aſt ubi lavit, & unxit pingui oleo,
Meque læna pulchra induit atque tunica:
Collocavit me introductum in ſedili argenteo clavos
Pulchro, fabrefacto: ſcabellumque ſub pedibus erat.
Aquam autem ancilla gutto infundebat ferens
Pulchro, aureo, ſuper argenteo lebete,
Ad lavandum: juxta autem politam explicuit menſam.
Panem autem pudica proma appoſuit ferens,
Edulia multa apponens, gratificans de præſentibus:
Edere autem juſſit: meo tamen non placebat animo.
Sed ſedebam alia cogitans, mala enim prævidebat animus.
Circe autem ut animadvertit me ſedentem, neque ad cibum
Manum porrigentem, gravem autem me dolorem habentem,
Prope aſtans verba volatilia dixit:
  Quid ſic Ulyſſes ſedes ſimilis muto,
Animum rodens? cibum autem non attingis neque potum?
Certe aliquem dolum alium times, neque te oportet
Timere: jam enim juravi tibi firmum juramentum.
  Sic ait: at ego ipſam excipiens dixi:
O Circe, quis enim vir, qui æquus & juſtus ſit,
Prius ſuſtineat guſtare cibum atque potum,
Antequam ſolverit ſocios & præ oculis viderit?
Sed ſi nempe benigna bibere edereque jubes,
Solve, ut oculis videam perdilectos ſocios.
  Sic dicebam. Circe autem ex ædibus ibat
Virgam habens in manu, foreſque aperuit haræ:
Exegitque porcis ſimiles novem annorum.
Illi quidem continuo ſtabant oppoſiti: ipſa autem per eos
Incedens adunxit unicuique medicamen aliud.
Eorumque membris pili defluebant, quos ante produxerat
Medicamen exitiale, quod ipſis dederat auguſta Circe:
Virique ſtatim fiebant juniores quam antea fuerant,
Et multo pulchriores & majores aſpectu.
Agnoverunt autem me illi, hæſeruntque in manibus quiſque:

 Omni-

Πᾶσιν δ' ἱμερόεις ὑπέδυ γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα
Σμερδαλέον κονάβιζε. θεὰ δ' ἐλέαιρε καὶ αὐτή·
Ἡ δέ μευ ἄγχι στᾶσα προσηύδα δῖα θεάων,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἔρχεο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
Νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἐρύσσατε ἤπειρόνδε,
Κτήματα δ' ἐν σπήεσσι πελάσσατε, ὅπλά τε πάντα·
Αὐτὸς δ' ἂψ ἰέναι, καὶ ἄγειν ἐρίηρας ἑταίρους.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοίγ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ·
Βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
Εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ νηῒ θοῇ ἐρίηρας ἑταίρους
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένους, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.
Ὡς δ' ὅταν ἄγραυλοι πόρτιες περὶ βοῦς ἀγελαίας
Ἐλθούσας ἐς κόπρον, ἐπὴν βοτάνης κορέσωνται,
Πᾶσαι ἅμα σκαίρουσιν ἐναντίαι· οὐδέ τι σηκοὶ
Ἴσχουσ', ἀλλ' ἁδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσι
Μητέρας· ὣς ἐμὲ κεῖνοι ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
Δακρυόεντες ἔχυντο. δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς
Ὣς ἔμεν ὡς εἰ πατρίδ' ἱκοίατο καὶ πόλιν αὐτῶν
Τρηχείης Ἰθάκης, ἵνα τ' ἔτραφεν ἠδ' ἐγένοντο·
Καί μ' ὀλοφυρόμενοι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων,
Σοὶ μὲν νοστήσαντι, διοτρεφὲς, ὣς ἐχάρημεν
Ὡς εἴ τ' εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν·
Ἀλλ' ἄγε τῶν ἄλλων ἑτάρων κατάλεξον ὄλεθρον.
Ὣς ἔφαν. αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖς ἐπέεσσιν,
Νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἐρύσσομεν ἤπειρόνδε,
Κτήματά τ' ἐν σπήεσσι πελάσσομεν, ὅπλά τε πάντα.
Αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθε ἐμοὶ ἅμα πάντες ἕπεσθαι,
Ὄφρα ἴδηθ' ἑτάρους ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης
Πίνοντας καὶ ἔδοντας. ἐπηετανὸν γὰρ ἔχουσιν.
Ὣς ἐφάμην. οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
Εὐρύλοχος δέ μοι οἶος ἐρύκανε πάντας ἑταίρους,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἆ δειλοὶ, πόσ' ἴμεν; τί κακῶν ἱμείρετε τούτων,
Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι; ἥ κεν ἅπαντας
Ἢ σῦς ἠὲ λύκους ποιήσεται, ἠὲ λέοντας,
Οἵ κέν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκῃ,
Ὥσπερ Κύκλωψ ἔρξ', ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο
Ἡμέτεροι ἕταροι, σὺν δ' ὁ θρασὺς εἵπετ' Ὀδυσσεύς.

Omnibus autem dulcis ſubortus eſt luctus, circumque domus
Horrendum reſonabat. dea vero miſerta eſt & ipſa:
Quæ prope me ſtans locuta eſt dia dearum:
 Generoſe Laertiade multiſcie Ulyſſes,
Vade nunc ad navem celerem & ad littus maris:
Navem quidem omnium primum ſubducite ad continentem,
Poſſeſſioneſque in ſpeluncas propius ferte, armaque omnia:
Ipſe autem ſtatim revertere, & adduc dilectos ſocios.
 Sic ait. at mihi perſuaſus eſt animus generoſus.
Inſtitique ire ad navem celerem & littus maris:
Inveni deinde juxta navem celerem dilectos ſocios
Miſerabiliter lugentes, tenellas lacrymas profundentes.
Ac veluti villaticæ vitulæ circum vaccas armentales
Venientes ad mandram, poſtquam herbæ ſaturæ ſunt,
Omnes ſimul vitulantur adverſum: neque amplius ſtabula
Detinent, ſed multum mugientes circum currunt
Matres: ſic *circum* me illi ubi viderunt oculis,
Lacrymantes effundebantur. putabatque ipſorum animus
Ita eſſe quaſi in patriam veniſſent & urbem ſuam
Aſperæ Ithacæ, ubi nutriti ſunt atque nati:
Et me lugentes verbis volatilibus alloquebantur:
 Tibi quidem redeunti, Jovis alumne, ſic gratulamur
Perinde atque ſi in Ithacam veniſſemus patriam terram:
Sed age cæterorum ſociorum narra interitum.
 Sic dicebant. aſt ego alloquebar blandis verbis:
Navem quidem omnium primum ſubducamus in littus,
Bonaque in ſpeluncis reponamus, armaque omnia.
Vos autem accelerate me una univerſi ſequi,
Ut videatis ſocios ſacris in ædibus Circes
Bibentes & comedentes. copiam enim habent.
 Sic dicebam. illique celeriter meis verbis obediebant.
Eurylochus tamen ſolus mihi detinebat omnes ſocios,
Et eos compellando, verbis volucribus allocutus eſt:
 Ah miſeri, quo imus? quid mala concupiſcitis iſta,
Circes ad ædes ut deſcendatis? quæ omnes
Aut ſues aut lupos reddet, aut leones,
Qui ei magnam domum cuſtodiamus etiam neceſſario,
Ut Cyclops fecit, quando ei *ad* caulam venerunt
Noſtri ſocii, unaque hic audax ſecutus eſt Ulyſſes.

Hu-

Τούτου γὰρ καὶ κεῖνοι ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
  Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἔγωγε μετὰ φρεσὶ μερμήριξα,
Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
Τῷ οἱ ἀποτμήξας κεφαλὴν οὖδάσδε πελάσσαι,
Καὶ πηῷ περ ἐόντι μάλα σχεδόν. ἀλλά μ' ἑταῖροι
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος,
  Διογενὲς, τοῦτον μὲν ἐάσομεν, εἰ σὺ κελεύεις,
Αὐτοῦ πὰρ νηΐ τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι·
Ἡμῖν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὰ πρὸς δώματα Κίρκης.
  Ὣς φάμενοι, παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἠδὲ θαλάσσης.
Οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχος κοίλῃ παρὰ νηῒ λέλειπτο,
Ἀλλ' ἕπετ'· ἔδδεισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαγλον ἐνιπήν.
Τόφρα δὲ τοὺς ἄλλους ἑτάρους ἐν δώμασι Κίρκη
Ἐνδυκέως λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ.
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλεν, ἠδὲ χιτῶνας.
Δαινυμένους δ' ἄρα πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισιν.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον, φράσαντό τε πάντα,
Κλαῖον ὀδυρόμενοι, περὶ δὲ στοναχίζετο δῶμα.
Ἡ δέ μευ ἄγχι στᾶσα προσηύδα δῖα θεάων,
  Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μηκέτι νῦν θαλερὸν γόον ὄρνυτε. οἶδα καὶ αὐτὴ
Ἠμὲν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθετ' ἄλγεα ἰχθυόεντι,
Ἠδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου.
Ἀλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην, καὶ πίνετε οἶνον,
Εἰσόκεν αὖτις θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε,
Οἷον ὅτε πρώτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
Τρηχείης Ἰθάκης· νῦν δ' ἀσκελέες καὶ ἄθυμοι,
Αἰὲν ἄλης χαλεπῆς μεμνημένοι· οὐδέ ποθ' ὑμῖν
Θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ πέποσθε.
  Ὣς ἔφαθ'. ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα μὲν ἤματα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δ' ἔτραπον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα μακρὰ τελέσθη,
Καὶ τότε μ' ἐκκαλέσαντες ἔφαν ἐρίηρες ἑταῖροι,
  Δαιμόνι', ἤδη νῦν μιμνήσκεο πατρίδος αἴης,
Εἴ τοι θέσφατόν ἐστι σαωθῆναι, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
  Ὣς ἔφαν. αὐτὰρ ἐμοίγ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.

Ὣς

Hujus enim etiam illi inſipientia perierunt.
Sic ait. at ego in mente conſtituebam,
Stringens longum gladium craſſo a femore,
Hoc ei abſcindens caput ad ſolum dejicere,
Tametſi conſanguinitate proximo. ſed me ſocii
Mollibus verbis retinebant aliunde alius:
Jovis alumne, hunc quidem ſinamus, ſiquidem tu jubes,
Hic juxta navem manere & navem cuſtodire:
Nobis autem dux eſto ſacram ad domum Circes.
Sic locuti, ab nave aſcendebant atque mari.
Neque tamen Eurylochus cavam apud navem relinquebatur,
Sed ſequebatur: timebat enim meas atroces minas.
Interea vero cæteros ſocios in domo Circe
Studioſe lavitque, & unxit pingui oleo,
Circumque lænas induit, atque tunicas.
Epulantes autem pulchre omnes invenimus intra ædes.
Hi vero poſtquam invicem conſpexerunt, reputaruntque omnia,
Flebant lugentes, undequaque autem reſonabat domus.
Illa vero prope me ſtans alloquebatur dia dearum:
Divine Laertiade verſute Ulyſſes,
Ne amplius nunc tenellum luctum excitetis. novi & ipſa
Partim quot in ponto paſſi eſtis dolores piſcoſo,
Partim quot inimici viri mala tibi intulerunt in continente.
Sed agite comedite cibum, & bibite vinum,
Donec denuo animum intra præcordia receperitis,
Qualem *habebatis* cum primum relinqueretis patriam terram
Aſperæ Ithacæ: nunc vero aridi *laſſitudine eſtis* & triſtes,
Semper erroris duri memores: neque unquam vobis
Animus eſt in lætitia, quia multa paſſi eſtis.
Sic ait. nobiſque mox perſuaſus eſt animus generoſus.
Hic quidem diebus omnibus integrum in annum
Sedimus epulantes carnes immenſas & ſuave vinum:
Sed quando jam annus erat, & circumvertebantur horæ,
Menſibus exactis, & dies longi perfecti erant,
Tunc me evocantes alloquebantur percari ſocii:
Infelix, jam nunc memor eſto patriæ terræ,
Si tibi fatale eſt ſervari, atque pervenire
Domum in excelſam & tuam in patriam terram.
Sic dicebant. at mihi perſuaſus eſt animus generoſus.

Sic

Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
Οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα·
Αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβὰς περικαλλέος εὐνῆς,
Γούνων ἐλλιτάνευσα· θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων,
Ὦ Κίρκη, τέλεσόν μοι ὑπόσχεσιν ἥνπερ ὑπέστης,
Οἴκαδε πεμψέμεναι. θυμὸς δέ μοι ἔσσυται ἤδη,
Ἠδ' ἄλλων ἑτάρων, οἵ μευ φθινύθουσι φίλον κῆρ,
Ἀμφ' ἔμ' ὀδυρόμενοι, ὅτε που σύγε νόσφι γένηαι.
Ὣς ἐφάμην. ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μηκέτι νῦν ἀέκοντες ἐμῷ ἐνὶ μίμνετε οἴκῳ·
Ἀλλ' ἄλλην χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι, καὶ ἱκέσθαι
Εἰς Ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
Ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο,
Μάντιος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι.
Τῷ καὶ τεθνειῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια
Οἴῳ πεπνύσθαι· τοὶ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσιν.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
Κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμενος, οὐδέ τι θυμὸς
Ἤθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κορέσθην,
Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει;
Εἰς ἄϊδος δ' οὔπω τις ἀφίκετο νηῒ μελαίνῃ.
Ὣς ἐφάμην. ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μή τί τοι ἡγεμόνος γε ποθὴ παρὰ νηῒ μελέσθω·
Ἱστὸν δὲ στήσας, ἀνὰ δ' ἱστία λευκὰ πετάσσας,
Ἧσθαι. τὴν δέ κέ τοι πνοιὴ Βορέαο φέρῃσιν.
Ἀλλ' ὁπότ' ἂν δὴ νηῒ δι' Ὠκεανοῖο περήσῃς,
Ἔνθ' ἀκτή τε λάχεια καὶ ἄλσεα Περσεφονείης,
Μακραί τ' αἴγειροι, καὶ ἰτέαι ὠλεσίκαρποι,
Νῆα μὲν αὐτοῦ κέλσαι ἐπ' Ὠκεανῷ βαθυδίνῃ,
Αὐτὸς δ' εἰς Ἀΐδεω ἰέναι δόμον εὐρώεντα.
Ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι
Κωκυτός θ', ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ,

Sic tum quidem tota die ad ſolis occaſum
Sedimus epulantes carnes infinitas & ſuave vinum:
Quando vero ſol occidit, & caligo advenit,
Illi quidem dormierunt per ædes obſcuras:
At ego Circes inſcendens perpulchrum lectum,
Ad genua ſupplex rogavi: dea vero meam audivit vocem:
Et ipſam compellans verba volatilia dixi:
O Circe, perfice mihi promiſſionem quam promiſiſti,
Ad domum miſſuram. animus enim mihi impellitur jam,
Atque cæterorum ſociorum, qui mihi affligunt carum cor,
Circa me lamentantes, quandocunque tu abes.
Sic dicebam. illa continuo excepit dia dearum,
Divine Laertiade vaferrime Ulyſſes,
Ne amplius nunc inviti mea manete in domo:
Sed aliam oportet primum viam perficere, & pervenire
In Plutonis domos & ſævæ Proſerpinæ,
Animam conſulturos Thebani Tireſiæ,
Vatis cæci, cujus præcordia integra ſunt.
Ei etiam mortuo mentem tribuit Proſerpina
Solus ut ſaperet: reliqui autem umbræ volitant.
Sic ait. at mihi fractum eſt meum cor:
Flebam autem in lecto ſedens, neque animus
Volebat amplius vivere & videre lumen ſolis.
Aſt ubi flendo volutandoque ſaturatus eram,
Tunc ſcilicet ipſam verbis excipiens alloquebar:
O Circe, quiſnam hanc viam præibit?
In Plutonis domos enim nemo unquam pervenit nave nigra.
Sic dixi. illa continuo reſpondit dia dearum:
Divine Laertiade verſute Ulyſſes,
Minime tibi ducis deſiderium apud navem curæ ſit.
Quin malo erecto, veliſque albis expanſis,
Sede: illam enim tibi flatus Boreæ feret.
Sed cum jam nave per Oceanum trajeceris,
Ubi littuſque molle & nemora Proſerpinæ,
Longæque populi, & ſalices ſteriles,
Navem quidem illic ſiſte in Oceanum vorticoſum,
Ipſe autem in Plutonis eas domum obſcuram.
Ubi & in Acherontem Pyriphlegethonque confluunt
Cocytuſque, qui ſcilicet Stygis aquæ eſt rivus,

Πέτρη τε, ξύνεσίς τε δύω ποταμῶν ἐριδούπων.
Ἔνθα δ' ἔπειθ' Ἥρως χριμφθεὶς πέλας, ὥς σε κελεύω,
Βόθρον ὀρύξαι ὅσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὴν χεῖσθαι πᾶσι νεκύεσσι,
Πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ,
Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ παλύνειν.
Πολλὰ δὲ γουνοῦσθαι νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, στεῖραν βοῦν ἥτις ἀρίστη
Ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν.
Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν ὄϊν ἱερευσέμεν οἴῳ,
Παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ὑμετέροισιν.
Αὐτὰρ ἐπὴν εὐχῇσι λίσῃ κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν
Ἔνθ' ὄϊν ἀρνειὸν ῥέζειν θῆλύν τε μέλαιναν,
Εἰς Ἔρεβος στρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι,
Ἱέμενος ποταμοῖο ῥοάων. ἔνθα δὲ πολλαὶ
Ψυχαὶ ἐλεύσονται νεκύων κατατεθνειώτων.
Δὴ τότ' ἔπειθ' ἑτάροισιν ἐποτρῦναι καὶ ἀνῶξαι
Μῆλα τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλέϊ χαλκῷ
Δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
Ἰφθίμῳ τ' Ἀΐδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ.
Αὐτὸς δὲ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Ἧσθαι, μηδὲ ἐᾶν νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
Αἵματος ἆσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Ἔνθά τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται, ὄρχαμε λαῶν,
Ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
Νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἕσσεν.
Αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἕννυτο Νύμφη
Λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ,
Καλὴν, χρυσείην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην.
Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ δώματ' ἰὼν ὤτρυνον ἑταίρους,
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον,
Μηκέτι νῦν εὕδοντες ἀωτεῖτε γλυκὺν ὕπνον·
Ἀλλ' ἴομεν· δὴ γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.
Ὣς ἐφάμην. τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ
Οὐδὲ μὲν οὐδ' ἔνθενπερ ἀπήμονας ἦγον ἑταίρους·
Ἐλπήνωρ δέ τις ἔσκε νεώτατος, οὐδέ τι λίην
Ἄλκιμος ἐν πολέμῳ, οὔτε φρεσὶν ᾗσιν ἀρηρώς,

Ὅς

Et rupes, confluenſque duorum fluviorum *eſt* murmurantium.
Ibi deinde Heros accedens prope, ut te jubeo,
Foſſam fode cubitalem quaquaverſum.
Circa illam libamen funde omnibus manibus,
Primum mulſo, deinde etiam dulci vino,
Tertium autem aqua: inſuper autem farinam albam miſce:
Multa vero ſupplicato manium inanibus capitibus,
Te reverſum in Ithacam, ſterilem vaccam quæ optima *ſit*
Sacrificaturum domi tuæ, pyramque impleturum rebus bonis:
Tireſiæ vero ſeparatim arietem ſacrificaturum ſoli,
Prorſus nigrum, qui inter oves excellit veſtras.
Aſt ubi precibus oraveris inclytas gentes mortuorum,
Ibi tum ovem marem ſacrifica fœmellamque nigram,
Ad Erebum convertens, ipſe autem ſeorſim averſus ſis,
Contendens ad fluvii fluenta. ibi vero multæ
Animæ accedent manium defunctorum.
Nimirum tunc deinde ſocios hortare & jube
Oves quæ ſcilicet jacebunt mactatæ ſævo ferro
Excoriatas comburere: vota vero facere diis,
Præpotenti Plutoni & ſævæ Proſerpinæ.
Ipſe autem gladium acutum extrahens a femore
Sedeas, neque permitte manium inania capita
Ad ſanguinem prope accedere, antequam Tireſiam ſciſciteris.
Hic tibi ſtatim vates adveniet, o dux populorum,
Qui tibi dicat viam & modum itineris,
Reditumque, ut per pontum proficiſcaris piſcoſum.
Sic dixit: ſtatimque aureo throno conſpicua venit aurora.
Me vero læna tunicaque veſtibus veſtivit.
Ipſa autem candidam togam ingentem induit Nympha
Tenuem & venuſtam, zonaque cinxit lumbos,
Pulchra, aurea: capitique impoſuit calanticam.
At ego per domum vadens adhortabar ſocios,
Mollibus verbis aſtans virum quenque:
Ne amplius nunc dormientes carpite dulcem ſomnum:
Sed eamus: jam enim mihi edixit veneranda Circe.
Sic dicebam. illis vero perſuaſus eſt animus generoſus.
Neque tamen vel inde ſaltem mali expertes abduxi ſocios:
Elpenor quidam erat minimus natu, neque nimis
Fortis in bello, neque mente ſua aptus,

Ὅς μοι ἄνευθ' ἑτάρων ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης
Ψύχεος ἱμείρων κατελέξατο οἰνοβαρείων·
Κινυμένων δ' ἑτάρων ὅμαδον καὶ δοῦπον ἀκούσας,
Ἐξαπίνης ἀνόρουσε, καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ᾗσιν
Ἄψορρον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν·
Ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσεν, ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
Ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' ἄϊδόσδε κατῆλθε.
Ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔειπον,
Φάσθε νύ που οἴκονδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Ἔρχεσθ'· ἄλλην δ' ἧμιν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη
Εἰς Ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
Ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο.
Ὣς ἐφάμην. τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
Ἑζόμενοι δὲ καταῦθι γόων, τίλλοντό τε χαίτας.
Ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίνετο μυρομένοισιν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
Ἤομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
Τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηῒ μελαίνῃ
Ἀρνειὸν κατέδησεν ὄϊν, θῆλύν τε μέλαιναν,
Ῥεῖα παρεξελθοῦσα. τίς ἂν θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
Ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτ', ἢ ἔνθ' ἢ ἔνθα κιόντα;

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Λ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ἀπαγγέλλει πῶς κατὰ τὰς Κίρκης ἐντολὰς εἰς ᾅδου κατῆλθεν, καὶ ὡς ἤκουσε Τειρεσίου τοῦ μάντεως περὶ τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων σωτηρίας, καὶ ὡς τοὺς Ἥρωας καὶ τὰς Ἡρωΐδας εἶδεν ἐν ᾅδου, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τῶν ἐς Ἴλιον συστρατευσάντων ἐνίους, καὶ τῶν ἐν ᾅδου κολαζομένων τινάς.

Λάμβδα δ' ἐν ἅιδεω ψυχαῖς ἐνέτυχεν Ὀδυσσεύς.

Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
Νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐν δ' ἱστὸν τιθέμεσθα καὶ ἱστία νηῒ μελαίνῃ·
Ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ

Βαί-

Qui mihi ſeorſim a ſociis ſacris in ædibus Circes
Refrigerium cupiens dormivit vino gravatus:
Moventium autem *ſe* ſociorum tumultum, & ſtrepitum audiens,
Repente ſurrexit, & oblitus fuerat mente ſua
Retro deſcendere iens in ſcalam longam:
Sed recta de tecto decidit, eique cervix
Ex articulis fracta eſt, anima vero ad inferos deſcendit.
Venientibus autem illis ego ſermonem dixi:
Autumaſtis fortaſſis domum caram in patriam terram
Ituros: aliam autem nobis viam oſtendit Circe
In Plutonis domum & ſævæ Proſerpinæ,
Animam conſulturis Thebani Tireſiæ.
Sic dixi. Illis vero fractum eſt carum cor.
Sedentes autem illic flebant, vellebantque capillos.
Sed enim nullus profectus fiebat lugentibus.
Sed quando jam ad navem celerem & littus maris
Ibamus triſtes, teneras lacrymas profundentes,
Interea vadens Circe ad navem nigram
Maſculam alligavit ovem, fœmellamque nigram,
Facile prætergreſſa. quis deum nolentem
Oculis videat, aut huc aut illuc euntem?

ODYSSEÆ HOMERI XI.

LIBRI

Argumentum.

ENarrat quomodo ad Circes mandata ad inferos deſcenderit: & quo pacto audiverit Tireſiam vatem de ſua & cæterorum fortuna. Et ut Heroas & Heroidas viderit apud inferos, & matrem, & eorum, qui ad Ilium militarunt, nonnullos & eorum, qui apud inferos puniuntur.

A. Apud Orcum animas convenit Ulyſſes.

ASt ubi ad navem devenimus & mare,
Navem omnium primum deduximus in mare divinum,
Malumque impoſuimus & vela navi nigræ.
Etiam pecudes ſumentes inegimus, atque ipſi quoque

Βαίνομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὼς κυανοπρῴροιο
Ἴκμενον οὖρον ἵει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
Ἡμεῖς δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα,
Ἥμεθα. τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνεν.
Τῆς δὲ πανημερίης τέταθ' ἱστία ποντοπορούσης,
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἡ δ' ἐς πείραθ' ἵκανε βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο·
Ἔνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε πόλις τε
Ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι, οὐδέ ποτ' αὐτοὺς
Ἠέλιος φαέθων ἐπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
Οὐδ' ὁπότ' ἂν στείχῃσι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Οὔθ' ὅταν ἂψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται·
Ἀλλ' ἐπὶ νὺξ ὀλοὴ τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι.
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν· ἐκ δὲ τὰ μῆλα
Εἱλόμεθ'. αὐτοὶ δ' αὖτε παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο
Ἤομεν, ὄφρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ' ὃν φράσε Κίρκη.
Ἔνθ' ἱερήϊα μὲν Περιμήδης Εὐρύλοχός τε
Εἶχον· ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Βόθρον ὄρυξα ὅσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα·
Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὰς χέομεν πᾶσι νεκύεσσιν,
Πρῶτα μελικρίτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ,
Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνον.
Πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, στεῖραν βοῦν ἥτις ἀρίστη
Ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν·
Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν ὄϊν ἱερευσέμεν οἴῳ
Παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισι.
Τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχωλῇσι λιτῇσί τε ἔθνεα νεκρῶν
Ἐλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα
Ἐς βόθρον, ῥέε δ' αἷμα κελαινεφές· αἱ δ' ἀγέροντο
Ψυχαὶ ὑπ' ἐξ Ἐρέβους νεκύων κατατεθνειώτων,
Νύμφαι τ', ἠΐθεοί τε, πολύτλητοί τε γέροντες,
Παρθενικαί τ', ἁπαλαὶ νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι.
Πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν
Ἄνδρες ἀρηΐφατοι, βεβροτωμένα τεύχε' ἔχοντες,
Οἳ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
Θεσπεσίῃ ἰαχῇ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει·

Δὴ

Conſcendimus mœrentes, uberes lacrymas profundentes.
Nobis autem rurſus a poſteriori parte navis nigræ proram
Secundum ventum immittit implentem velum, bonum ſocium,
Circe cirrata potens dea *humana* voce utens.
Nos autem arma cuncta diſponentes per navem,
Sedimus. ipſam *navem* ventuſque gubernatorque dirigebat.
Cujus tota die extendebantur vela per pontum vadentis.
Occidit autem ſol, obſcurabanturque omnes vici.
Et ea ad fines pervenit profundi Oceani:
Hic vero Cimmeriorum erat virorum populuſque civitaſque
Caligine & nube tecti, neque unquam eos
Sol lucidus aſpicit radiis,
Neque cum vadit ad cælum ſtelliferum,
Neque cum rurſus ad terram de cælo vertitur:
Sed nox pernicioſe ſupervolat miſeris mortalibus.
Navem quidem illuc profecti ſubduximus: pecudes autem
Extraximus. ipſi autem contra ad fluxum Oceani,
Ibamus, donec in locum pervenimus quem indicaverat Circe:
Hic victimas quidem Perimedes Eurylochuſque
Tenebant: ego autem gladium acutum extrahens a femore,
Foſſam feci cubitalem inde & inde:
Circa eam autem libamina fundebamus omnibus manibus,
Primum mulſo, poſtea vero dulci vino,
Tertioque aqua, inſuper molam albam miſcebam:
Multaque precatus ſum *vovens* manium infirma capita,
Ubi veniſſem in Ithacam, ſterilem bovem quæ optima
Me ſacrificaturum in ædibus, pyramque impleturum bonis:
Tireſiæ vero ſeorſim ovem ſacrificaturum ſoli
Totam nigram, quæ inter pecora excellat noſtra.
Has ubi votis & precibus gentes mortuorum
Precatus eram, illas pecudes prehendens eis cervices abſcidi
Super foſſam, fluebat vero ſanguis niger: atque congregabantur
Animæ ex Erebo mortuorum defunctorum,
Sponſæque, juveneſque, & ærumnoſi ſenes,
Virgunculæque tenellæ, recenti luctu *ſaucium* animum habentes:
Multi etiam vulnerati æratis haſtis
Viri in bello occiſi, cruentata arma habentes,
Qui multi circa foſſam obambulabant aliunde alius
Immenſo clamore: me vero pallidus timor cepit:

Δὴ τότ' ἔπειθ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα,
Μῆλα τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλέϊ χαλκῷ,
Δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
Ἰφθίμῳ τ' Ἀΐδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Ἥμην, οὐδ' εἴων νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
Αἵματος ἄσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Πρώτη δὲ ψυχὴ Ἐλπήνορος ἦλθεν ἑταίρου.
Οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης.
Σῶμα γὰρ ἐν μεγάρῳ Κίρκης κατελείπομεν ἡμεῖς
Ἄκλαυστον καὶ ἄθαπτον, ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἔπειγε.
Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων,
Ἐλπῆνορ, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα;
Ἔφθης πεζὸς ἐὼν ἢ ἐγὼ σὺν νηῒ μελαίνῃ;
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἆσέ με δαίμονος αἶσα κακὴ, καὶ ἀθέσφατος οἶνος.
Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα
Ἄψοῤῥον καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν,
Ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσον, ἐκ δέ μοι αὐχὴν
Ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' ἄϊδόσδε κατῆλθε.
Νῦν δέ σε τῶν ὄπιθεν γουνάζομαι οὐ παρεόντων,
Πρός τ' ἀλόχου καὶ πατρὸς, ὅς ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Τηλεμάχου θ' ὃν μοῦνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες·
Οἶδα γὰρ ὡς ἐνθένδε κιὼν δόμου ἐξ Ἀΐδαο,
Νῆσον ἐς Αἰαίην σχήσεις εὐεργέα νῆα·
Ἔνθα σ' ἔπειτα ἄναξ κέλομαι μνήσασθαι ἐμεῖο,
Μή μ' ἄκλαυστον ἄθαπτον ἰὼν ὄπιθεν καταλείπειν,
Νοσφισθεὶς, μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι·
Ἀλλά με κακκῆαι σὺν τεύχεσιν ἅσσά μοί ἐστιν,
Σῆμά τέ μοι χεῦαι πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
Ἀνδρὸς δυστήνοιο, καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Ταῦτά τέ μοι τελέσαι, πῆξαί τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐρετμὸν,
Τῷ καὶ ζωὸς ἔρεσσον, ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἑτάροισιν.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ταῦτά τοι ὦ δύστηνε τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.
Νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσιν
Ἥμεθ'· ἐγὼ μὲν ἄνευθεν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἴσχων,

Εἴδω-

Tum ſcilicet deinde ſocios adhortatus juſſi,
Pecudes quæ jam jacebant mactatæ ſævo ferro,
Deglubere & comburere, votaque facere diis,
Fortique Plutoni & ſævæ Proſerpinæ.
Aſt ego gladium acutum ſtringens a femore
Sedebam, neque ſinebam mortuorum debilia capita
Ad ſanguinem prope accedere, priuſquam Tireſiam interrogaſſem.
Prima vero anima Elpenoris venit ſocii.
Nondum enim ſepultus erat ſub terram ſpatioſam.
Cadaver enim in ædibus Circes reliqueramus nos
Indefletum & inſepultum, quoniam labor alius urgebat.
Illum ego flevi ut vidi, miſertuſque ſum animo,
Et ipſum allocutus verba volucria dixi:
Elpenor, quo pacto veniſti ſub tenebras obſcuras?
Prius veniſti pedes quam ego cum navi nigra?
Sic dixi. ille me plorans excepit ſermone:
Inclyte Laertiade ingenioſe Ulyſſes,
Labefecit me dæmonis fatum malum, & immodicum vinum.
Circes in domo cubans non adverti animum,
Quomodo retro deſcenderem, iens ad ſcalam longam,
Sed recta de tecto decidi, mihique cervix
Ex articulis fracta eſt, anima vero ad inferos devenit.
Nunc te per eos *qui* poſt *te ſunt* oro non præſentes,
Per uxoremque & patrem, qui nutrivit parvulum,
Telemachumque quem unicum in ædibus reliquiſti:
Scio enim quod hinc profectus ex *domo* Plutonis,
Inſulam in Ææam appelles fabrefactam navem:
Ibi te deinde rex, jubeo recordari mei,
Ne me indefletum inſepultum diſcedens poſt te relinquas,
Digreſſus, ne qua tibi deorum ira fiam:
Sed me combure cum armis quæcunque mihi ſunt,
Tumulumque mihi aggere cani in litore maris,
Viri infelicis, etiam poſteris audiendum.
Hæc mihi perfice, figeque ſuper ſepulchrum remum,
Quo etiam vivus remigabam, quandiu eram cum meis ſociis:
Sic ait. at ego ipſum excipiens allocutus ſum:
Hæc tibi o infelix perficiam & curabo.
Nos quidem ſic verbis alternantes triſtibus
Sedebamus: ego quidem ſuper ſanguine gladium tenens,

Εἴδωλον δ' ἑτέρωθεν ἑταίρου πόλλ' ἀγόρευεν.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνειυίης,
Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεια,
Τὴν ζωὴν κατέλειπον ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱρήν.
Τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδών, ἐλέησά τε θυμῷ·
Ἀλλ' οὐδ' ὥς εἴων προτέρην, πυκινόν περ ἀχεύων,
Αἵματος ἄσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίου Τειρεσίαο,
Χρύσεον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπεν,
Τίπτ' αὖτ' ὦ δύστηνε λιπὼν φάος ἠελίοιο
Ἤλυθες, ὄφρα ἴδῃς νέκυας καὶ ἀτερπέα χῶρον;
Ἀλλ' ἀποχάζεο βόθρου, ἄπισχε δὲ φάσγανον ὀξύ,
Αἵματος ὄφρα πίω, καί τοι νημερτέα εἴπω.
Ὣς φάτ'. ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος, ξίφος ἀργυρόηλον
Κουλεῷ ἐγκατέπηξ'. ὁ δ' ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινόν,
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηύδα μάντις ἀμύμων.
Νόστον δίζηαι μελιηδέα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
Τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεός. οὐ γὰρ ὀΐω
Λήσειν Ἐννοσίγαιον, ὅ, τοι κότον ἔνθετο θυμῷ,
Χωόμενος ὅτι οἱ ὑὸν φίλον ἐξαλάωσας.
Ἀλλ' ἔτι μέν γε καὶ ὣς κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε,
Αἴκ' ἐθέλῃς σὸν θυμὸν ἐρυκακέειν καὶ ἑταίρων,
Ὁππότε δὴ πρῶτον πελάσῃς εὐεργέα νῆα
Θρινακίῃ νήσῳ, προφυγὼν ἰοειδέα πόντον·
Βοσκομένας δ' εὕρητε βόας καὶ ἴφια μῆλα
Ἠελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει·
Τοὺς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάας, νόστου τε μέδηαι,
Καί κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε·
Εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
Νηΐ τε καὶ ἑτάροις. αὐτὸς δ' εἴπερ κεν ἀλύξῃς,
Ὀψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους,
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης. δήεις δ' ἐν πήματα οἴκῳ,
Ἄνδρας ὑπερφιάλους, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν,
Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ἕδνα διδόντες.
Ἀλλ' ἤτοι κείνων γε βίας ἀποτίσεαι ἐλθών.
Αὐτὰρ ἐπεὶ μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
Κτείνῃς ἠὲ δόλῳ, ἢ ἀμφαδὸν ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἔρχεσθαι δ' ἤπειτα λαβὼν εὐῆρες ἐρετμόν,
Εἰσόκε τοὺς ἀφίκηαι οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν

Simulacrum vero altrinſecus ſocii multa loquebatur.
Supervenit autem anima matris demortuæ,
Autolici filia magnanimi Anticlea,
Quam vivam reliqui profectus ad Ilium ſacrum.
Hanc quidem ego deflevi videns miſeratuſque ſum animo:
Sed neque ſic permittebam priorem, multum licet dolens,
Ad ſanguinem prope accedere, antequam Tireſiam audirem.
Supervenit autem anima Thebani Tireſiæ,
Aureum ſceptrum tenens, meque agnovit & allocuta eſt:
Quid huc o infelix linquens lumen ſolis
Veniſti, ut videas manes & inamabilem locum?
Sed recede a foſſa, removeque gladium acutum,
Sanguinem ut bibam, & tibi vera dicam.
Sic ait: ego autem recendens, gladium argenteis clavis diſtinctum
Vaginæ infixi. ille deinde bibit ſanguinem nigrum,
Atque tum ſcilicet me verbis alloquebatur vates inculpabilis:
Reditum quæris mellis inſtar dulcem illuſtris Ulyſſes:
Quem tibi difficilem faciet deus. non enim puto
Id latebit Neptunum, qui iram adverſum te repoſuit animo,
Iratus quod ei filium carum excæcaſti.
Sed tamen mala licet patientes perveniretis,
Si velis tuum animum arcere & ſociorum,
Quando ſcilicet primum appuleris fabrefactam navem
Thrinacriæ inſulæ, elapſus obſcuro ponto:
Paſcenteſque inveneritis boves & pingues pecudes
Solis, qui omnia videt & omnia inaudit:
Hos ſi illæſos reliqueris, reditumque curaveris,
Et adhuc ſic in Ithacam mala licet patientes perveniretis:
Sin læſeris, tum tibi definio interitum
Navique & ſodalibus. ipſe quoque etiamſi elabaris,
Sero *tamen* calamitoſe redibis, ubi perdideris omnes ſocios,
Navi in aliena, invenieſque mala domi,
Viros inſolentes, qui tibi victum comedunt,
Ambientes divinam uxorem & munera dantes.
Sed tamen illorum vim ulciſceris adveniens.
Aſt ubi procos in ædibus tuis
Interfeceris ſive dolo, ſive palam acuto ferro,
Proficiſcere deinde ſumens habilem remum,
Donec ad illos perveneris, qui non ſciunt mare

Ἀνέρες, οὐδέ θ' ἅλεσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν.
Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρήους,
Οὐδ' εὐήρε' ἐρετμὰ, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
Σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδὲς, οὐδέ σε λήσει·
Ὁππότε κεν δή τοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
Φήῃ ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ·
Καὶ τότε δὴ γαίῃ πήξας εὐῆρες ἐρετμὸν,
Ῥέξας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Ἀρνειὸν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
Οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Πᾶσι μάλ' ἑξείης· θάνατος δέ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
Ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ σε πέφνῃ
Γήρᾳ ὕπο λιπαρῷ ἀρημένον. ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Ὄλβιοι ἔσσονται. τάδε τοι νημερτέα εἴρω.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ που ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί·
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Μητρὸς τήνδ' ὁρόω ψυχὴν κατατεθνειυίης·
Ἡ δ' ἀκέουσ' ἧσται σχεδὸν αἵματος, οὐδὲ ὃν υἱὸν
Ἔτλη ἐσάντα ἰδεῖν, οὐδὲ προτιμυθήσασθαι·
Εἰπὲ ἄναξ πῶς κέν μ' ἀναγνοίη τοῖον ἐόντα.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Ῥηΐδιόν τοι ἔπος ἐρέω, καὶ ἐπὶ φρεσὶ θείω·
Ὅντινα μέν κεν ἐᾷς νεκύων κατατεθνειώτων
Αἵματος ἆσσον ἴμεν, ὅδε τοι νημερτὲς ἐνίψει·
Ὧι δέ κ' ἐπιφθονέεις, ὅδε τοι πάλιν εἶσιν ὀπίσω.
Ὣς φαμένη ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον ἄϊδος εἴσω
Τειρεσίαο ἄνακτος, ἐπεὶ κατὰ θέσφατ' ἔλεξεν·
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ
Ἤλυθε, καὶ πίεν αἷμα κελαινεφές· αὐτίκα δ' ἔγνω,
Καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τέκνον ἐμὸν, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα
Ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὁρᾶσθαι.
Μέσσῳ γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα.
Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὔπως ἐστὶ περῆσαι
Πεζὸν ἐόντ', ἢν μή τις ἔχῃ εὐεργέα νῆα.
Ἦ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνεις
Νηΐ τε καὶ ἑτάροισι πολὺν χρόνον; οὐδέ πω ἦλθες

Viri, neque ſale miſtam eſcam edunt.
Neque ſane hi ſciunt naves purpureas *in proræ* genis,
Neque habiles remos, qui alæ navium ſunt.
Signum vero tibi dicam perquam notabile, neque te latebit.
Quando tibi obviam factus alius viator
Dixerit *te* ventilabrum habere in forti humero,
Tunc ſcilicet terræ infigens habilem remum,
Mactans victimas eximias Neptuno regi,
Arietem, taurumque, & verrem a quo ſues ſaliuntur,
Domum revertere, mactesque ſacras hecatombas
Immortalibus diis, qui cælum latum habitant,
Omnibus ſane ordine. mors vero tibi extra mare ipſi
Lenta prorſum talis adveniet, quæ te occidet
Senectute ſub molli confectum. circum autem populi
Felices erunt. hæc tibi certa dico.
Sic dixit. at ego ipſum excipiens allocutus ſum:
Tireſia, hæc quidem fortaſſis decreverunt dii ipſi:
Sed age mihi hoc dic & vere enarra,
Matris hanc video animam demortuæ:
Illa tacita ſedet prope ſanguinem, neque ſuum filium
Suſtinet palam aſpicere, neque alloqui.
Dic rex quo pacto me agnoſcet talem.
Sic dicebam. ille vero me rurſus excipiens allocutus eſt:
Facile tibi verbum hoc dicam, & in mente ponam:
Quemcunque quidem ſines mortuorum defunctorum
Ad ſanguinem prope accedere, ille tibi verum dicet:
Cui vero invidebis, ille tibi abibit retro.
Sic locuta anima quidem abiit domum Plutonis intra
Tireſiæ regis, poſtquam oracula ediſſeruit:
Aſt ego illic manebam conſtanter, donec mater
Advenit, & bibit ſanguinem nigrum: ſtatim autem agnovit,
Et me lamentans verbis volucribus allocuta eſt:
Fili mi quo pacto veniſti ſub caliginem obſcuram
Vivus cum ſis? difficile enim hęc viventibus videre.
Interſunt in medio ingentes fluvii & valida fluenta.
Oceanus quidem primum, quem non licet trajicere
Peditem, niſi quis habeat bene compactam navem.
Num jam a Troja errabundus huc veniſti
Cum navique & ſociis longo tempore? necdum iviſti

Εἰς Ἰθάκην; οὐδ' εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα;
  Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Μῆτερ ἐμὴ, χρειώ με κατήγαγεν εἰς Ἀΐδαο,
Ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο.
Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιΐδος, οὐδέ πω ἀμῆς
Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι ὀϊζύν,
Ἐξ οὗ τὰ πρώτισθ' ἑπόμην Ἀγαμέμνονι δίῳ
Ἴλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
Ἢ δολιχὴ νοῦσος, ἢ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν;
Εἰπὲ δέ μοι πατρός τε καὶ υἱέος ὃν κατέλειπον,
Ἢ ἔτι πὰρ κείνοισιν ἐμὸν γέρας, ἦέ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκ ἔτι φασὶ νέεσθαι.
Εἰπὲ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχου βουλήν τε νόον τε,
Ἠὲ μένει παρὰ παιδὶ, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει·
Ἢ ἤδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος,
  Ὣς ἐφάμην. ἣ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ,
Καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν. ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσι νύκτες τε καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.
Σὸν δ' οὔπω τις ἔχει καλὸν γέρας, ἀλλὰ ἕκηλος
Τηλέμαχος τεμένη νέμεται, καὶ δαῖτας ἐΐσας
Δαίνυται, ἃς ἐπέοικε δικασπόλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν.
Πάντες γὰρ καλέουσι. πατὴρ δὲ σὸς αὐτόθι μίμνει
Ἀγρῷ, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται· οὐδέ οἱ εὐναὶ
Δέμνια καὶ χλαῖναι, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα·
Ἀλλ' ὅγε χεῖμα μὲν εὕδει ὅθι δμῶες ἐνὶ οἴκῳ,
Ἐν κόνι ἄγχι πυρὸς, κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἶται·
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσι θέρος τεθαλυῖά τ' ὀπώρη,
Πάντῃ οἱ κατὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο
Φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήαται εὐναί.
Ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων· μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει,
Σὸν πότμον γοόων· χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἱκάνει.
Οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην, καὶ πότμον ἐπέσπον.
Οὔτ' ἐμ' ἐνὶ μεγάροισιν ἐΰσκοπος ἰοχέαιρα
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν,
Οὔτέ τις οὖν μοι νοῦσος ἐπήλυθεν, ἥτε μάλιστα

Τη-

In Ithacam? neque vidiſti in ędibus uxorem?
Sic ait, at ego ipſam excipiens alloquebar,
Mater mea, neceſſitas adegit me in Plutonis ędes,
Animam conſulturum Thebani Tireſię.
Nondum enim prope veni Achajam, neque noſtram
Terram adivi, ſed ſemper habens erro ęrumnam:
Ex quo primum ſecutus ſum Agamemnonem dium
In Ilium equis aptum, ut cum Trojanis pugnarem.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
Quodnam te fatum edomuit longum ſomnum inducentis mortis?
An diuturnus morbus, aut Diana ſagittis gaudens
Suis mitibus jaculis aggrediens occidit?
Dic etiam mihi *de* patre & filio quem reliqui,
An adhuc apud illos meum *imperii* decus, aut aliquis jam
Virorum alius habet, me autem non amplius autumant rediturum.
Dic etiam mihi nuptæ uxoris conſiliumque mentemque,
An manet cum puero, & ſalva omnia cuſtodit:
An jam eam duxit Achivorum qui erat præſtantiſſimus.
Sic dicebam. ipſa ſtatim reſpondit veneranda mater:
Et ſane illa quidem manet afflicto animo
Tuis in ædibus: ærumnoſæ autem ei ſemper
Conſumuntur noctesque dieſque lacrymas fundenti.
Tuum tamen nondum quiſquam habet pulchrum *imperii* honorem, ſed quietus
Telemachus lucos colit, & epulis juſtis
Epulatur, quæ decet jura *populis* dantem virum curare:
Omnes enim vocant. pater autem tuus illic manet
In agro, neque in urbem concedit: neque illi lecti
Strata & lænæ, & ſtragula lævia:
Sed ille hyeme quidem dormit ubi mancipia in domo,
In cineribus prope ignem, malaque corpori indumenta induit:
Aſt ubi venit æſtaſque virenſque autumnus,
Undique illi per fertilem partem vineæ vitiferæ
Ex foliis delapſis humiles ſternuntur lectuli:
Ubi ille jacet mœrens; ingentemque in præcordiis luctum alit,
Tuum fatum deflens: moleſta autem inſuper ſenectus urget.
Sic enim & ego perii, & fatum obii.
Neque me domi ſcopum ferire docta jaculatrix
Suis mitibus telis aggrediens interemit,
Neque aliquis me morbus invaſit, qui maxime

Τηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἐξείλετο θυμόν.
Ἀλλά με σός τε πόθος, σά τε μήδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
Σή τ' ἀγανοφροσύνη μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἔγωγ' ἔθελον φρεσὶ μερμηρίξας
Μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἑλέειν κατατεθνειυίης.
Τρὶς μὲν ἐφωρμήθην, ἑλέειν τέ με θυμὸς ἄνωγε,
Τρὶς δέ μοι ἐκ χειρῶν σκιῇ ἴκελον ἢ καὶ ὀνείρῳ
Ἔπτατ'· ἐμοὶ δ' ἄχος ὀξὺ γενέσκετο κηρόθι μᾶλλον·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων,
Μῆτερ ἐμή, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ἑλέειν μεμαῶτα,
Ὄφρα καὶ εἰν Ἀΐδαο φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε
Ἀμφοτέρω κρυεροῖο τεταρπώμεσθα γόοιο;
Ἦ τί μοι εἴδωλον τόδ' ἀγαυὴ Περσεφόνεια
Ὤτρυν', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω;
Ὣς ἐφάμην. ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ,
Ὤ μοι τέκνον ἐμόν, περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν,
Οὔτι σε Περσεφόνεια Διὸς θυγάτηρ ἀπαφίσκει,
Ἀλλ' αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῶν, ὅτε κέν τε θάνωσιν.
Οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἶνες ἔχουσιν,
Ἀλλὰ τὰ μέν τε πυρὸς κρατερὸν μένος αἰθομένοιο
Δαμνᾷ, ἐπεί κε πρῶτα λίπῃ λεύκ' ὀστέα θυμός,
Ψυχὴ δ' ἠΰτ' ὄνειρος ἀποπταμένη πεπότηται.
Ἀλλὰ φόωσδε τάχιστα λιλαίεο· ταῦτα δὲ πάντα
Ἴσθ', ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἴπῃσθα γυναικί.
Νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεθ'· αἱ δὲ γυναῖκες
Ἤλυθον (ὤτρυνεν γὰρ ἀγαυὴ Περσεφόνεια)
Ὅσσαι ἀριστήων ἄλοχοι ἔσαν ἠδὲ θύγατρες.
Αἱ δ' ἀμφ' αἷμα κελαινὸν ἀολλέες ἠγερέθοντο.
Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον ὅπως ἐρέοιμι ἑκάστην·
Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
Οὐκ εἴων πινέειν ἅμα πάσας αἷμα κελαινόν.
Αἱ δὲ προμνηστῖναι ἐπήεσαν, ἡ δὲ ἑκάστη
Ὃν γόνον ἐξαγόρευεν· ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἁπάσας.
Ἔνθ' ἤτοι πρώτην Τυρὼ ἴδον εὐπατέρειαν,
Ἣ φάτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι.
Φῆ δὲ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο,
Ἣ ποταμοῦ ἠράσσατ' Ἐνιπῆος θείοιο,
Ὃς πολὺ κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἵησι·

Καὶ

Tabe inviſa membris exemiſſet animum.
Sed me tuique deſiderium, tuique cura, inclyte Ulyſſes,
Tuaque benignitas dulci vita privarunt.
Sic ait. at ego volui mente deliberans
Matris meæ animam prehendere defunctæ.
Ter quidem conabar, ampleƈtique me animus jubebat,
Ter autem mihi ex manibus inſtar umbræ aut ſomni
Avolavit: mihique dolor acutus exiſtebat ex animo magis:
Et ipſam compellans verbis velocibus allocutus ſum,
Mater mea, cur me non expectas amplecti *te* cupientem,
Ut etiam apud inferos caras manus circumdantes *collis*
Ambo miſerabili delectemur luctu?
Nunquid mihi idolum hoc inclyta Proſerpina
Immiſit, ut adhuc magis lamentans ingemiſcam?
Sic dicebam, ſtatimque reſpondebat optima mater:
Heu mihi fili mi, ſuper omnes infelix viros,
Minime Proſerpina Jovis filia deludit,
Sed hæc conditio eſt mortalium, cum mortui fuerint.
Non enim amplius carneſque & oſſa nervi habent,
Sed ea quidem ignis valida vis ardentis
Abſumit, ubi primum reliquit alba oſſa animus,
Anima vero tanquam ſomnium avolans volat.
Sed in lucem viventium celerrime contende: hæc autem omnia
Scias, ut etiam in poſterum tuæ dicas uxori.
Nos quidem ſic verbis confabulabamur: mulieres autem
Acceſſerunt (incitabat enim inclyta Proſerpina)
Quotquot optimatum uxores erant atque filiæ.
Quæ circa ſanguinem nigrum frequentes congregabantur.
Aſt ego conſultabam quo pacto interrogarem ſingulas:
Illud autem mihi in animo optimum videbatur conſilium,
Extrahens acutum gladium craſſo a femore,
Non ſinebam bibere ſimul omnes ſanguinem nigrum.
Illæ vero præſtolantes alia aliam accedebant, unaquæque autem
Suum genus narrabat: egoque interrogabam ſingulas.
Hic videlicet primam Tyro vidi bono patre natam,
Quæ dicebat Salmonei inculpati ſe filiam eſſe:
Dicebat autem Crethei ſe uxorem eſſe Æolidæ,
Quæ fluvium amavit Enipeum divinum,
Qui multo pulcherrimus fluviorum per terram labitur:

Καί ῥ' ἐπ' Ἐνιπῆος πωλέσκετο καλὰ ῥέεθρα.
Τῷ δ' ἄρα εἰσάμενος γαιήοχος Ἐννοσίγαιος,
Ἐν προχοῇς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος.
Πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα περιστάθη οὔρεϊ ἶσον
Κυρτωθὲν, κρύψεν τε θεὸν θνητήν τε γυναῖκα.
Λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Χαῖρε γύναι φιλότητι, περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ
Τέξεις ἀγλαὰ τέκνα· ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εὐναὶ
Ἀθανάτων. σὺ δὲ τοὺς κομέειν, ἀτιταλλέμεναί τε.
Νῦν δ' ἔρχευ πρὸς δῶμα, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀνομήνῃς.
Αὐτὰρ ἐγώ τοί εἰμι Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
Ὣς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Ἡ δ' ὑποκυσαμένη, Πελίην τέκε καὶ Νηλῆα,
Τὼ κρατερὼ θεράποντε Διὸς μεγάλοιο γενέσθην
Ἀμφοτέρω· Πελίης μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἰαολκῷ
Ναῖε πολύῤῥηνος, ὁ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἠμαθόεντι.
Τοὺς δ' ἑτέρους Κρηθῆϊ τέκε βασίλεια γυναικῶν,
Αἴσονά τ', ἠδὲ Φέρητ', Ἀμυθάονά θ' ἱππιοχάρμην.
Τὴν δὲ μέτ', Ἀντιόπην ἴδον Ἀσωποῖο θύγατρα,
Ἣ δὴ καὶ Διὸς εὔχετ' ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαῦσαι,
Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδ' Ἀμφίονά τε Ζῆθόν τε,
Οἳ πρῶτοι Θήβης ἕδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο,
Πύργωσάν τ'. ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἐδύναντο
Ναιέμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερώ περ ἐόντε.
Τὴν δὲ μέτ', Ἀλκμήνην ἴδον Ἀμφιτρύωνος ἄκοιτιν,
Ἥ ῥ' Ἡρακλῆα θρασυμέμνονα θυμολέοντα
Γείνατ', ἐν ἀγκοίνῃσι Διὸς μεγάλοιο μιγεῖσα.
Καὶ Μεγάρην, Κρείοντος ὑπερθύμοιο θύγατρα,
Τὴν ἔχεν Ἀμφιτρύωνος υἱὸς μένος αἰὲν ἀτειρής.
Μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον καλὴν Ἐπικάστην,
Ἣ μέγα ἔργον ἔρεξεν ἀϊδρείῃσι νόοιο,
Γημαμένη ᾧ υἱεῖ· ὁ δ' ὃν πατέρ' ἐξεναρίξας
Γῆμεν. ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων,
Καδμείων ἤνασσε, θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλάς·
Ἡ δ' ἔβη εἰς Ἀΐδαο πυλάρταο κρατεροῖο,
Ἁψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,

Ὣς

Et forte propter Enipei verſabatur pulchra fluenta:
Huic igitur ſimilis qui terram continet, & quatit deus
In oſtiis fluvii accubuit vorticoſi.
Purpureus autem fluctus circumſtetit monti æqualis
Curvatus, abſconditque deum mortalemque fœminam.
Solvit autem virgineam zonam, ſomnumque offudit.
Aſt poſtquam perfecit deus amatoria opera,
Inhæſit ſane ei manu, verbumque dixit, & compellavit:
Sis læta, mulier, hoc amore, circumvoluto enim anno
Paries pulchros liberos: quia haud vani concubitus
Immortalium. tu vero hos cura enutrique.
Nunc autem i domum, & te contine, neve *cuiquam* indices:
At ego tibi ſum Neptunus terræ quaſſator.
  Sic locutus, pontum ſubiit fluctuantem.
Illa autem prægnans, Peliam peperit & Neleum,
Qui fortes miniſtri Jovis magni fuere
Ambo: Pelias quidem in ſpatioſa Jaolco
Habitabat abundans pecudibus, hic vero in Pylo arenoſa.
Alios quoque Cretheo peperit regina fœminarum,
Æſonemque, atque Pheretem, Amythaonemque gaudentem equis.
Poſt hanc Antiopam vidi Aſopi filiam,
Quæ ſcilicet & *ipſa* Jovis gloriabatur in ulnis dormiſſe,
Et habuit duos filios Amphionemque Zethumque,
Qui primi Thebarum fundamenta locarunt ſeptem portas habentium,
Turribuſque circumdederunt, cum abſque turribus non poſſent
Habitare ſpatioſas Thebas, fortes licet eſſent.
Poſt hanc Alcmenam vidi Amphitryonis uxorem,
Quæ Herculem audacem animum leonis habentem
Peperit, in complexu Jovis magnanimi commiſta.
Et Megaram Creontis magnanimi filiam,
Quam habuit Amphitryonis filius animis ſemper indomitus.
Matrem quoque Oedipodis vidi pulchram Epicaſtam,
Quæ ingens facinus commiſit imprudentia mentis,
Nupta ſuo filio: ille vero ſuum patrem vita ſpolians
Uxorem duxit. ſtatimque hæc vulgata dii fecerunt hominibus.
Sed ille quidem in Theba amabili dolores patiens,
Thebanis imperabat, deorum dira per conſilia:
Illa autem abiit in Plutonis *domum* altas portas habentem firmam
Aptans laqueum ſublimem ab alta trabe,

Ὣς ἄχεϊ σχομένη. τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω
Πολλὰ μάλ', ὅσσά τε μητρὸς Ἐριννύες ἐκτελέουσι:
Καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα, τήν ποτε Νηλεὺς
Γῆμεν ἑὸν μετὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα,
Ὁπλοτάτην κούρην Ἀμφίονος Ἰασίδαο,
Ὅς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυηΐῳ ἶφι ἄνασσεν·
Ἡ δὲ Πύλου βασίλευε, τέκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
Νέστορά τε, Χρόμιόν τε, Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.
Τοῖσι δ' ἐπ' ἰφθίμην Πηρὼ τέκε, θαῦμα βροτοῖσι,
Τὴν πάντες μνώοντο περικτίται· οὐδέ τι Νηλεὺς
Τῷ ἐδίδου ὃς μὴ ἕλικας βόας εὐρυμετώπους
Ἐκ Φυλάκης ἐλάσειε βίης Ἰφικληείης
Ἀργαλέας. τὰς δ' οἶος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων
Ἐξελάαν· χαλεπὴ δὲ θεοῦ κατὰ μοῖρα πέδησε,
Δεσμοί τ' ἀργαλέοι, καὶ βουκόλοι ἀγροιῶται.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο
Ἂψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι.
Καὶ τότε δή μιν ἔλυσε βίη Ἰφικληείη,
Θέσφατα πάντ' εἰπόντα· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.
Καὶ Λήδην εἶδον τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,
Ἥ ῥ' ὑπὸ Τυνδαρέῳ κρατερόφρον' ἐγείνατο παῖδε,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα·
Τοὺς ἄμφω ζωοὺς κατέχει φυσίζοος αἶα·
Οἳ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες,
Ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
Τεθνᾶσιν, τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἶσα θεοῖσι.
Τὴν δὲ μετ', Ἰφιμέδειαν Ἀλωῆος παράκοιτιν
Εἴσιδον, ἣ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι.
Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε (μινυνθαδίω δὲ γενέσθην)
Ὦτόν τ' ἀντίθεον, τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην,
Οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζείδωρος ἄρουρα,
Καὶ πολὺ καλλίστους, μετά γε κλυτὸν Ὠρίωνα.
Ἐννέωροι γὰρ τοίγε καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν
Εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.
Οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην, ἐν Ὀλύμπῳ
Φυλόπιδα στήσειν πολυάϊκος πολέμοιο.
Ὄσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ
Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἵν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.
Καί νύ κεν ἐξετέλεσσαν εἰ ἥβης μέτρον ἵκοντο:

Suo dolore correpta. illi autem dolores reliquit poſt ſe
Valde multos, quotquot matris furię efficiunt.
Et Chlorin vidi perpulchram, quam olim Neleus
Uxorem duxit ſuam ob formam, ubi dedit copioſiſſimam dotem,
Minimam natu puellam Amphionis Jaſidæ,
Qui quondam in Orchomeno Minyeo potenter imperavit,
Atque in Pylo regnavit, peperit autem illi pulchros liberos,
Neſtoremque, Chromiumque, Periclymenumque præclarum.
Poſt hos eximiam Pero peperit, miraculum hominibus,
Quam omnes ambiebant vicini: neque Neleus
Huic dabat qui non nigras boves latis frontibus
Ex Phylaca abegiſſet præpotentis Iphicli
Difficiles *abactu*, quas ſolus promiſit vates inculpatus
Abacturum ſe: grave autem dei fatum impedivit,
Vinculaque ſæva, & bubulci agreſtes.
Sed cum jam menſeſque & dies finiti eſſent,
Rurſus circumvoluto anno, & advenerunt horæ,
Atque tunc demum ipſum ſolvit præpotens Iphiclus,
Fatalia omnia prolocutum, Jovis autem perficiebatur conſilium.
Et Ledam vidi Tyndari uxorem,
Quæ ex Tyndaro fortes peperit filios
Caſtoremque equorum domitorem, & pugnis valentem Pollucem:
Quos ambos vivos habet alma terra:
Qui etiam infra terram honorem ab Jove habentes,
Alias quidem vivunt alternis diebus, alias autem rurſus
Moriuntur, honoremque ſortiti ſunt æqualem diis.
Poſt hanc, Iphimediam Aloei uxorem
Aſpexi, quæ ſcilicet dicebat ſe Neptuno miſtam.
Et peperit quidem duos filios (brevis tamen vitæ fuerunt)
Otumque diis æquiparandum, inclytumque Ephialtem,
Quos ſcilicet longiſſimos enutrivit alma terra,
Et longe pulcherrimos, poſt inclytum Orionem.
Novem annorum enim illi & novem cubitorum erant
Latitudine. at longitudine erant novem orgyiarum,
Qui etiam immortalibus minabantur, in cælo
Certamen moturos tumultuoſi belli.
Oſſam ſuper Olympo conati ſunt imponere, at ſuper Oſſa
Pelium frondoſum, ut cælum permeabile eſſet.
Et fortaſſis perfeciſſent ſi ad pubertatis menſuram veniſſent.

Ἀλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱὸς ὃν ἠΰκομος τέκε Λητὼ,
Ἀμφοτέρω, πρὶν σφῶϊν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους
Ἀνθῆσαι, πυκάσαι τε γένυς εὐανθέϊ λάχνῃ.
Φαίδρην τε Πρόκριν τε ἴδον, καλήν τ' Ἀριάδνην,
Κούρην Μίνωος ὀλοόφρονος, ἥν ποτε Θησεὺς
Ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν Ἀθηνάων ἱεράων
Ἦγε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο. πάρος δέ μιν Ἄρτεμις ἔκτα
Δίῃ ἐν ἀμφιρύτῃ, Διονύσου μαρτυρίῃσι.
Μαῖράν τε Κλυμένην τε ἴδον, στυγερήν τ' Ἐριφύλην,
Ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα·
Πάσας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω
Ὅσσας ἡρώων ἀλόχους ἴδον ἠδὲ θύγατρας.
Πρὶν γάρ κεν καὶ νὺξ φθῖτ' ἄμβροτος. ἀλλὰ καὶ ὥρη
Εὕδειν ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ' ἐς ἑταίρους,
Ἢ αὐτοῦ. πομπὴ δὲ θεοῖς ὑμῖν τε μελήσει.
Ὣς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων,
Φαίηκες, πῶς ὔμμιν ἀνὴρ ὅγε φαίνεται εἶναι
Εἶδός τε μέγεθός τε, ἰδὲ φρένας ἔνδον ἐΐσας;
Ξεῖνος δ' αὖτ' ἐμός ἐστιν· ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς.
Τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
Οὕτω χρηΐζοντι κολούετε. πολλὰ γὰρ ὔμμιν
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ἰότητι κέονται.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος,
Ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν,
Ὦ φίλοι, οὐ μὰν ὔμμιν ἀπὸ σκοποῦ, οὐδ' ἀπὸ δόξης
Μυθεῖται βασίλεια περίφρων. ἀλλὰ πίθεσθε·
Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
Τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, αἴκεν ἔγωγε
Ζωὸς Φαιήκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
Ξεῖνος δὲ τλήτω, μάλα περ νόστοιο χατίζων,
Ἔμπης οὖν ἐπιμεῖναι ἐς αὔριον, εἰσόκε πᾶσαν
Δωτίνην τελέσω. πομπὴ δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί. τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ δήμῳ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Εἴ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μίμνειν,

Πομ-

Sed *eos* perdidit Jovis filius, quem pulchricoma peperit Latona,
Ambos, antequam ipſis ſub temporibus lanugo
Floreret, denſareturque mentum florenti lana.
Phędramque Pocrimque vidi, pulchramque Ariadnam,
Filiam Minois prudentis, quam olim Theſeus
Ex Creta in fertiliſſimam regionem Athenarum ſacrarum
Duxit quidem, neque potitus eſt, ante autem ipſam Diana detinuit
Dia in circumflua, Bacchi monitu.
Mæramque Clymenamque vidi odioſamque Eriphylam,
Quæ aurum pro ſuo marito accepit pretioſum.
Univerſas vero haud ego eloquar neque nominarim
Quotquot Heroum uxores vidi & filias.
Ante enim etiam nox periret divina. ſed etiam hora
Dormiendi, ſive ad navem celerem mihi egreſſo ad ſocios,
Sive hic. reductio autem diis vobiſque curæ erit.
Sic ait. at illi omnes quieti erant ſilentio:
Voluptate enim tenebantur per domum umbroſam.
His vero Areta alba lacertis cœpit ſermonem:
Phæaces, qui vobis vir iſte videtur eſſe
Formaque magnitudineque, atque mente intus æqua?
Hoſpes ſane meus eſt: quiſque autem veſtrum particeps eſt honoris:
Ideo ne feſtinantes dimittite, neque dona
Sic egenti parce date. multa enim vobis
Bona in ædibus deorum benignitate jacent.
His autem interfatus eſt ſenex Heros Eucheneus,
Qui ſcilicet Phæacum virorum maximus natu erat:
O amici, non utique vobis inepte, neque ſine judicio
Loquitur regina prudens, ſed obedite:
Alcinoo autem ex hoc pendet opuſque dictumque.
Hunc autem rurſus Alcinous excepit, dixitque:
Hoc quidem ſic erit dictum, ſi modo ego
Vivus Phæacibus navigandi peritis imperabo.
Hoſpes autem ſuſtineat, tametſi reditus indigus,
Tamen expectare in craſtinum, donec totam
Donandi rationem perficiam. deductio autem viris curæ erit
Omnibus, potiſſimum autem mihi, cujus imperium eſt in populo,
Hunc excipiens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Alcinoe rex, omnium clariſſime populorum,
Si me etiam in annum juſſeritis hic manere,

Πομπήν τ' ὀτρύνοιτε, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε,
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη
Πλειοτέρῃ σὺν χειρὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι,
Καί κ' αἰδοιότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἴην
Πᾶσιν ὅσοι μ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
Ὦ Ὀδυσεῦ, τὸ μὲν οὔτι σ' ἐΐσκομεν εἰσορόωντες
Ἠπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπίκλοπον, οἷά τε πολλοὺς
Βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους,
Ψεύδεά τ' ἀρτύνοντας ὅθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο.
Σοὶ δ' ἔνι μὲν μορφὴ ἐπέων, ἔνι δὲ φρένες ἐσθλαί·
Μῦθον δ' ὡς ὅ, τ' ἀοιδὸς ἐπισταμένως κατέλεξας,
Πάντων τ' Ἀργείων σέο τ' αὐτοῦ κήδεα λυγρά.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἴ τινας ἀντιθέων ἑτάρων ἴδες, οἵ τοι ἅμ' αὐτῷ
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕποντο, καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπέσπον.
Νὺξ δ' ἥδε μάλα μακρὴ ἀθέσφατος· οὐδέ πω ὥρη
Εὕδειν ἐν μεγάρῳ. σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ἔργα.
Καί κεν ἐς ἠῶ δῖαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ
Τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ὥρη μὲν πολέων μύθων, ὥρη δὲ καὶ ὕπνου.
Εἰ δ' ἔτ' ἀκουέμεναί γε λιλαίεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
Τούτων σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορεῦσαι
Κήδε' ἐμῶν ἑτάρων, οἳ δὴ μετόπισθεν ὄλοντο.
Οἳ Τρώων μὲν ὑπεξέφυγον στονόεσσαν ἀϋτήν,
Ἐν νόστῳ δ' ἀπόλοντο κακῆς ἰότητι γυναικός.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλῃ
Ἁγνὴ Περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτεράων,
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
Ἀχνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ' ὅσσαι ἅμ' αὐτῷ
Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
Ἔγνω δ' αἶψ' ἐμὲ κεῖνος ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινόν.
Κλαῖε δ' ὅγε λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἴβων,
Πιτνὰς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέξασθαι μενεαίνων.
Ἀλλ' οὐ γάρ οἱ ἔτ' ἦν ἶς ἔμπεδος, οὐδέ τι κῖκυς
Οἵη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.
Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσά τ' ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,

Deductionemque apparaveritis, & ſplendida dona dederitis,
Etiam hoc vellem, & utilius eſſet
Pleniori cum manu caram in patriam venire,
Et venerabilior & carior viris eſſem
Omnibus quotquot me in Ithacam viderent reverſum.
Hunc rurſus Alcinous allocutus eſt, dixitque:
O Ulyſſes! hoc quidem neutiquam te exiſtimamus aſpicientes
Impoſtoremque eſſe & fallacem, cujuſmodi multos
Paſcit terra nigra multifariam interſperſos homines,
Mendacia concinnantes unde quis neque ſuſpicaretur.
Tibi autem ineſt forma verborum, menſque bona:
Hiſtoriam vero uti quis poeta ſcite recenſuiſti,
Omnium Argivorum, tuique ipſius dolores triſtes.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
Si quoſdam eximiorum ſociorum vidiſti, qui teipſum
Ad Ilium ſimul ſecuti ſunt, & illic fatum obierunt.
Nox autem hæc valde longa, immenſa: neque adhuc tempus
Dormiendi in ædibus. tu autem mihi dic mira opera.
Etiam in auroram divinam ſuſtinerem, ſi mihi tu
Suſtineres in ædibus tuos dolores dicere.
Hunc autem excipiens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Alcinoe rex, omnium clariſſime populorum,
Tempus & multa loquendi, tempus & dormiendi.
Si autem adhuc audire utique cupis, haud ego
His tibi invidus recuſem & miſerabiliores alios narrare
Dolores meorum ſociorum, qui ſcilicet poſtea perierunt.
Qui Trojanorum quidem effugerunt luctuoſum bellum,
In reditu vero perierunt malæ fœminæ gratia,
Aſt ubi & animas diſperſit huc atque illuc
Caſta Proſerpina mulierum fœminearum,
Supervenitque anima Agamemnonis Atridæ
Mœſta: circumque aliæ congregatæ erant quæcunque cum eo
Domo in Ægiſthi perierunt & fatum obierunt.
Agnovitque ſtatim me ille ubi bibit ſanguinem nigrum.
Flevit autem idem vehementer, teneras lacrymas deſtillans,
Extendens ad me manus porrigere cupiens,
Sed non amplius aderat vis firma neque ulla potentia,
Qualis utique antea erat in flexilibus membris.
Illum quidem ego flevi ut vidi, miſertuſque ſum in animo,

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων,
Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
Ἠέ σέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀϋτμήν;
Ἠέ σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
Βοῦς περιταμνόμενον, ἠδ' οἰῶν πώεα καλά;
Ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενον, ἠὲ γυναικῶν;
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτ' ἐμέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀϋτμήν,
Οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου·
Ἀλλά μοι Αἴγισθος τεύξας θάνατόν τε μόρον τε,
Ἔκτα σὺν οὐλομένῃ ἀλόχῳ, οἶκόνδε καλέσσας,
Δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
Ὣς θάνον οἰκτίστῳ θανάτῳ. περὶ δ' ἄλλοι ἑταῖροι
Νωλεμέως κτείνοντο, σύες ὣς ἀργιόδοντες,
Οἵ ῥά τ' ἐν ἀφνειοῦ ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο
Ἢ γάμῳ ἢ ἐράνῳ, ἢ εἰλαπίνῃ τεθαλυίῃ.
Ἤδη μὲν πολέων ἀνδρῶν φόνῳ ἀντεβόλησας
Μουνὰξ κτεινομένων καὶ ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ·
Ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύραο θυμῷ,
Ὡς ἀμφ' κρητῆρα τραπέζας τε πληθούσας
Κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ. δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὄπα Πριάμοιο θυγατρὸς
Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρη δολόμητις
Ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας ἀείρων,
Βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ· ἡ δὲ κυνῶπις
Νοσφίσατ', οὐδέ μοι ἔτλη ἰόντι περ εἰς ἀΐδαο
Χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἑλέειν, σύν τε στόμ' ἐρεῖσαι.
Ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικὸς
Ἥτις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάληται.
Οἷον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον ἀεικὲς,
Κουριδίῳ τεύξασα πόσει φόνον. ἦτοι ἔφην γε
Ἀσπάσιος παίδεσσιν ἰδὲ δμώεσσιν ἐμοῖσιν
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· ἡ δ' ἔξοχα λυγρ' εἰδυῖα,
Ἥ τε κατ' αἶσχος ἔχευε καὶ ἐσσομένῃσιν ὀπίσσω
Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.

Ὧς

Et ipſum compellans verbis volucribus allocutus ſum,
  Atride glorioſiſſime rex virorum Agamemnon,
Quodnam te fatum domuit aſperæ mortis?
An te in navibus Neptunus domuit,
Ciens ſævorum ventorum plurimum flatum?
An tibi inimici viri nocuerunt in continente,
Boves vaſtanti, atque ovium greges pulchros?
Aut pro urbe pugnanti, atque fœminis?
  Sic dixi. ille autem me ſtatim excipiens allocutus eſt:
Inclyte Laertiade, multiſcie Ulyſſes,
Neque me in navibus Neptunus domuit,
Excitans difficilium ventorum immenſum flatum,
Neque mihi hoſtiles viri nocuerunt in continente:
Sed mihi Ægiſthus ſtruens mortemque fatumque,
Occidit cum pernicioſa uxore, domum vocatum,
Convivio exceptum, uti quis occidit bovem ad præſepe.
Sic perii miſerabiliſſima morte. circumque cæteri ſocii
Continenter necabantur uti ſues albi dentibus,
Qui ſcilicet *mactantur* in locupletis viri præpotentis
Aut nuptiis, aut ſymbolis, aut convivio læto.
Jam tu quidem multorum virorum cædibus interfuiſti
Separatim interfectorum & in dura pugna.
Sed illa potiſſimum videns fleviſſes ex animo,
Ut circa craterem menſaſque refertas
Jacebamus in ædibus, pavimentumque totum ſanguine undabat.
Miſerabiliſſimam autem audivi vocem Priami filiæ
Caſſandræ, quam occidit Clytæmneſtra doloſa conſiliis
Apud me: at ego a terra manus elevans,
Injiciebam moriens in gladium. illa autem imprudentiſſima
Seceſſit, neque mihi voluit eunti in Ditis *domum*
Manibus oculos comprimere, atque os componere.
Adeo non eſt ſævius & impudentius aliud muliere,
Quæcunque ſcilicet hujuſmodi animo facinora induxerit.
Quale & illa patravit facinus turpe,
Legitimo ſtruens marito cædem. atqui autumabam etiam
Jucundum liberis atque mancipiis meis
Me domum venturum: illa vero maxime exitialia callens,
Sibique infamiam aſperſit & illis quæ erunt deinceps,
Fœmineis mulieribus, etiam *illi* quæ benefica erit *i. e. proba*.

Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀτρέος εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐκπάγλως ἤχθηρε γυναικείας διὰ βουλάς.
Ἐξ ἀρχῆς Ἑλένης μὲν ἀπωλόμεθ' εἵνεκα πολλοί.
Σοὶ δὲ Κλυταιμνήστρη δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἐόντι.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἤπιος εἶναι,
Μηδ' οἱ μῦθον ἅπαντα πιφαυσκέμεν ὅν κ' εὖ εἰδῇς,
Ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ κεκρυμμένον εἶναι.
Ἀλλ' οὐ σοί γ' Ὀδυσεῦ φόνος ἔσσεται ἔκ γε γυναικός.
Λίην γὰρ πινυτή τε καὶ εὖ φρεσὶ μήδεα οἶδε
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια.
Ἦ μέν μιν νύμφην γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς,
Ἐρχόμενοι πόλεμόνδε· πάϊς δέ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ
Νήπιος, ὅς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἵζει ἀριθμῷ,
Ὄλβιος. ἦ γὰρ τόν γε πατὴρ φίλος ὄψεται ἐλθών,
Καὶ κεῖνος πατέρα προσπτύξεται ἣ θέμις ἐστίν.
Ἡ δ' ἐμὴ οὐδέ περ υἷος ἐνιπλησθῆναι ἀκοίτης
Ὀφθαλμοῖσιν ἔασε· πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι.
Κρύβδην μηδ' ἀναφανδὰ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Νῆα κατισχέμεναι· ἐπεὶ οὐκ ἔτι πιστὰ γυναιξίν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἴπου ἔτι ζώοντος ἀκούετε παιδὸς ἐμοῖο,
Ἤπου ἐν Ὀρχομενῷ, ἢ ἐν Πύλῳ ἠμαθόεντι,
Ἤπου πὰρ Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ.
Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀρέστης.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
Ἀτρείδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τι οἶδα
Ζώει ὅγ' ἢ τέθνηκε. κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
Νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσιν
Ἕσταμεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε
Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
Ἔγνω δὲ ψυχή με ποδώκεος Αἰακίδαο,
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

Σχέ-

Sic dixit. at ego ipſum excipiens alloquebar,
Papæ, quam nimis ſcilicet genus Atrei altitonans Jupiter
Vehementer odit fœminea propter conſilia.
Ab initio Helenæ quidem cauſa periimus multi:
Tibi vero Clytæmneſtra dolum ſtruxit procul abſenti.
Sic dicebam. ille autem me protinus excipiens alloquebatur:
Ideoque nunc nunquam etiam tu uxori manſuetus ſis,
Neque illi dictum omne revela quod bene noveris,
Sed aliud quidem dic, aliud autem & celatum eſto.
Sed haud tibi Ulyſſes exitium erit ex uxore.
Valde enim ſapiens eſt & bene in mente conſilia ſcit
Filia Icarii prudens Penelope.
Certe quidem ipſam nuptam novam relinquebamus nos,
Abeuntes in bellum: filius autem illi erat ad mamillam
Parvulus, qui forte nunc in virorum ſedet numero,
Felix: certe enim illum pater carus videbit veniens,
Et ille patrem amplectetur ita ut fas eſt:
Sed mea neque ſaltem filii ſaturari uxor
Oculis permiſit: prius enim me etiam occidit ipſum.
Aliud autem tibi dicam, tu autem in mente reconde:
Clam non palam caram in patriam terram
Navem adpelle: quoniam non amplius fidendum eſt fœminis.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
Sicubi adhuc viventem audiviſtis filium meum,
Aut alicubi in Orchomeno, aut in Pylo arenoſa,
An alicubi apud Menelaum in Sparta ampla.
Nondum enim mortuus eſt in terra dius Oreſtes.
Sic ait. at ego ipſum excipiens alloquebar:
Atride, quid me hæc interrogas? non enim quicquam ſcio
Vivat ne ille an mortuus ſit. malum autem vana loqui.
Nos quidem ſic verbis alternantes triſtibus
Stabamus mœſti, tenellas lacrymas profundentes.
Supervenit autem anima Pelidæ Achillis,
Et Patrocli, & eximii Antilochi,
Ajaciſque, qui præſtantiſſimus erat formaque corporeque
Cæterorum Græcorum poſt inculpabilem Achillem.
Agnovit autem me anima pedibus velocis Æacidæ,
Et lamentans verbis volucribus alloquebatur:
Generoſe Laertiade multiſcie Ulyſſes,

Σχέτλιε, τίπτ' ἔτι μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ἔργον;
Πῶς ἔτλης Ἄϊδόσδε κατελθέμεν, ἔνθα τε νεκροὶ
Ἀφραδέες ναίουσι, βροτῶν εἴδωλα καμόντων;
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ὦ Ἀχιλεῦ Πηλέος υἱὲ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
Ἦλθον Τειρεσίαο κατὰ χρέος, εἴ τινα βουλὴν
Εἴποι ὅπως Ἰθάκην ἐς παιπαλόεσσαν ἱκοίμην.
Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιΐδος, οὐδέ πω ἀμῆς
Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχω κακά. σεῖο δ' Ἀχιλλεῦ
Οὔτις ἀνὴρ προπάροιθε μακάρτατος, οὔ τ' ἄρ' ὀπίσσω.
Πρὶν μὲν γάρ σε ζωὸν ἐτίομεν ἶσα θεοῖσιν
Ἀργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατέεις νεκύεσσιν,
Ἐνθάδ' ἐών· τῷ μή τι θανὼν ἀκαχίζευ Ἀχιλλεῦ.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Μὴ δή μοι θάνατόν γε παραύδα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
Βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ
Ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,
Ἢ πᾶσι νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγαυοῦ μῦθον ἔνισπε,
Ἢ ἕπετ' ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι, ἦε καὶ οὐκί.
Εἰπὲ δέ μοι Πηλῆος ἀμύμονος εἴ τι πέπυσσαι,
Ἢ ἔτ' ἔχει τιμὴν πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
Ἤ μιν ἀτιμάζουσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
Οὕνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖράς τε πόδας τε.
Οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο,
Τοῖος ἐὼν οἷός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
Πέφνον λαὸν ἄριστον, ἀμύνων Ἀργείοισιν.
Εἰ τοιόσδ' ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρος δῶ,
Τῷ κε τέῳ στύξαιμι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
Οἳ κεῖνον βιόωνται, ἐέργουσίν τ' ἀπὸ τιμῆς.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ἤτοι μὲν Πηλῆος ἀμύμονος οὔτι πέπυσμαι·
Αὐτάρ τοι παιδός γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
Πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὥς με κελεύεις.
Αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλης ἐπὶ νηὸς ἐΐσης
Ἤγαγον ἐκ Σκύρου μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ἤτοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζοίμεθα βουλὰς,
Αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε, καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων·
Νέστωρ τ' ἀντίθεος καὶ ἐγὼ νικάσκομεν οἴω.

Αὐ-

Infelix, quid adhuc majus in mente cogitabis facinus?
Quo pacto ſuſtinuiſti ad inferos venire, ubi mortui
Senſuum expertes habitant, hominum ſimulacra mortuorum?
Sic ait. at ego ipſum excipiens allocutus ſum:
Achilles, Pelei fili, longe excellentiſſime Græcorum,
Veni Tireſiæ propter vaticinium, ſi quod conſilium
Dicat quo pacto Ithacam ad arduam perveniam.
Necdum enim prope veni Achaiam, necdum noſtram
Terram conſcendi, ſed ſemper habeo mala. te vero Achilles
Nullus vir majorum beatior, neque poſteriorum.
Antea enim te vivum honorabamus æque ac deos
Argivi, nunc rurſus late imperas mortuis,
Hic degens: ideo neutiquam mortuus doleas Achilles.
Sic dicebam. ille autem me protinus excipiens alloquebatur:
Ne jam mihi mortem conſoleris inclyte Ulyſſes;
Mallem ruſticus mercede ſervire alii
Viro inopi, cui haud victus multus eſſet,
Quam omnibus vita defunctis imperare.
Sed age mihi de filio generoſo hiſtoriam dic,
An pergit bello inter primos pugnare, an vero non.
Dic etiam mihi de Peleo eximio ſi quid audiviſti,
An adhuc teneat honorem multis in Myrmidonibus,
An ipſum deſpiciunt per Græciam Phthiamque,
Eo quod ipſi ſenium occupat manuſque pedeſque.
Non enim ego defenſor *ſum* ſub lumine ſolis,
Talem me ferens, qualis olim in Troja ampla
Trucidabam populum fortiſſimum, pugnans pro Argivis.
Si talis venirem vel pauliſper in patris domum,
Hoc pacto alicui retunderem animos & manus intrepidas,
Eorum qui illum violant, arcentque ab honore.
Sic ait. at ego ipſum excipiens allocutus ſum:
Equidem de Peleo inculpato nihil audivi:
Sed tibi de filio ſaltem Neoptolemo caro
Omnem veritatem dicam, ut me jubes.
Ipſe enim illum ego cava in navi æquali
Duxi ex Scyro ad caligatos Achivos.
Ac quando circa urbem Trojam inibamus conſilia,
Semper primus dicebat, & non aberrabat oratione;
Neſtorque eximius & ego contendebamus ſoli.

Aſt

Αὐτὰρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίῃ μαρνοίμεθ' Ἀχαιοὶ,
Οὔποτε ἐς πληθὺν μένεν ἀνδρῶν, οὐδ' ἐν ὁμίλῳ·
Ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ ὃν μένος οὐδενὶ εἴκων·
Πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω
Ὅσσον λαὸν ἔπεφνεν ἀμύνων Ἀργείοισιν.
Ἀλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ
Ἥρω' Εὐρύπυλον, πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Κήτειοι κτείνοντο, γυναίων εἵνεκα δώρων.
Κεῖνον δὴ κάλλιστον ἴδον μετὰ Μέμνονα δῖον.
Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν ὃν κάμ' Ἐπειὸς,
Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον, ἠδ' ἐπιθεῖναι·
Ἔνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες
Δάκρυά τ' ὠμόργνυντο, τρέμεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστου.
Κεῖνον δ' οὔποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Οὔτ' ὠχρήσαντα χρόα κάλλιμον, οὔτε παρειῶν
Δάκρυ' ὀμορξάμενον. ὁ δέ με μάλα πόλλ' ἱκέτευεν
Ἱππόθεν ἐξίμεναι· ξίφεος δ' ἐπεμαίετο κώπην,
Καὶ δόρυ χαλκοβαρές· κακὰ δὲ Τρώεσσι μενοίνα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
Μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων ἐπὶ νηὸς ἔβαινεν
Ἀσκηθὴς, οὔτ' ἄρ βεβλημένος ὀξέϊ χαλκῷ,
Οὔτ' αὐτοσχεδίην οὐτασμένος· οἷά τε πολλὰ
Γίνεται ἐν πολέμῳ, ἐπιμὶξ δέ τε μαίνεται Ἄρης.
Ὣς ἐφάμην. ψυχὴ δὲ ποδώκεος Αἰακίδαο
Φοίτα μακρὰ βιβῶσα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
Γηθοσύνη, ὅ οἱ υἱὸν ἔφην ἀριδείκετον εἶναι.
Αἱ δ' ἄλλαι ψυχαὶ νεκύων κατατεθνειώτων
Ἕστασαν ἀχνύμεναι, εἴροντο δὲ κήδε' ἑκάστη.
Οἴη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
Νόσφιν ἀφεστήκει, κεχολωμένη εἵνεκα νίκης,
Τήν μιν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος παρὰ νηυσὶ
Τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλῆος. ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ·
Παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῷδ' ἐπ' ἀέθλῳ·
Τοίην γὰρ κεφαλὴν ἕνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχεν,
Αἴανθ', ὃς περὶ μὲν εἶδος, περὶ δ' ἔργα τέτυκτο
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα·

Aſt quoties circa urbem Trojam decerneremus Achivi,
Nunquam iu multitudine manebat virorum, neque in turba,
Sed longe præcurrebat, ſuis animis nulli cedens:
Multos autem viros trucidavit in ſæva pugna.
Omnes vero haud ego eloqui poſſem neque nominare
Quantam turbam occiderit defendens Argivos.
Sed qualem Telephidem interfecit ferro
Heroem Eurypylum, multi autem circa eum ſodales
Cetei trucidabantur, mulierum propter dona.
Illum nempe pulcherrimum vidi poſt Memnonem divinum.
Cæterum cum in equum conſcendimus quem fabricavit Epeus,
Græcorum optimates, commiſſa autem mihi erant omnia,
Cum aperire callidas inſidias, tum concludere:
Hic alii Græcorum duces atque conſiliarii
Lacrymas abſtergebant, tremebantque membra cujuſque.
Illum autem nunquam prorſus ego vidi oculis
Neque palleſcentem corpore pulchro, neque a genis
Lacrymas abſtergentem. ille mihi multum ſupplicabat
Ab equo ut exiret: gladii autem prehendebat capulum,
Et haſtam gravatam ære: malaque Trojanis moliebatur.
Sed quando Priami urbem depopulati ſumus celſam,
Portionem & donum bonum habens navem conſcendit
Incolumis, neque eminus læſus acuto ære,
Neque cominus vulneratus: qualia ſæpius
Fiunt in bello, permixtim namque furit Mars.
Sic dicebam. anima autem pedibus celeris Æacidæ
Abibat magnifice incedens per herboſum pratum,
Læta quod ei dixiſſem filium excellentem eſſe.
Aliæ vero animæ mortuorum defunctorum
Stabant mœſtæ, narrabant autem curas unaquæque.
Sola autem Ajacis anima Telamoniadæ
Longe abſiſtebat, irata propter victoriam,
Qua ipſum ego viceram jure contendens apud naves
Pro armis Achillis. poſuerat autem veneranda mater:
Filii autem Trojanorum judicarunt & Pallas Minerva.
Utinam non debuiſſem vincere tali mercede:
Tale enim caput ob iſta terra accepit,
Ajacem, qui præſtantiſſimus & forma, & rebus geſtis fuit
Cæterorum Græcorum, poſt inculpabilem Pelidem:

Il-

Τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσηύδων μειλιχίοισιν,
Αἶαν, παῖ Τελαμῶνος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ' ἔμελλες
Οὐδὲ θανὼν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου εἵνεκα τευχέων
Οὐλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισιν.
Τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεο· σεῖο δ' Ἀχαιοὶ
Ἶσον Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληϊάδαο
Ἀχνύμεθα φθιμένοιο διαμπερές. οὐδέ τις ἄλλος
Αἴτιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητάων
Ἐκπάγλως ἤχθηρε, τεῒν δ' ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο ἄναξ, ἵν' ἔπος καὶ μῦθον ἀκούσῃς
Ἡμέτερον· δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήνορα θυμόν.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ' ἄλλας
Ψυχὰς εἰς Ἔρεβος νεκύων κατατεθνειώτων.
Ἔνθά χ' ὅμως προσέφη κεχολωμένος ἢ κεν ἐγὼ τόν,
Ἀλλά μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
Τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδέειν κατατεθνειώτων.
Ἔνθ' ἤτοι Μίνωα ἴδον Διὸς ἀγλαὸν υἱόν,
Χρύσεον σκῆπτρον ἔχοντα, θεμιστεύοντα νεκύεσσιν,
Ἥμενον· οἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἴροντο ἄνακτα,
Ἥμενοι ἑσταότες τε κατ' εὐρυπυλὲς Ἄϊδος δῶ.
Τὸν δὲ μετ', Ὠρίωνα πελώριον εἰσενόησα
Θῆρας ὁμοῦ εἰλεῦντα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
Τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσσι,
Χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγχάλκεον, αἰὲν ἀαγές.
Καὶ Τιτυὸν εἶδον γαίης ἐρικυδέος υἱόν,
Κείμενον ἐν δαπέδῳ, ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα.
Γῦπε δέ μιν ἑκάτερθε παρημένω ἧπαρ ἔκειρον,
Δέρτρον ἔσω δύνοντες, ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσί.
Λητὼ γὰρ ἥλκησε Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν
Πυθώδ' ἐρχομένην διὰ καλλιχόρου Πανοπῆος.
Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον χαλέπ' ἄλγε' ἔχοντα,
Ἑσταότ' ἐν λίμνῃ, ἡ δὲ προσέπλαζε γενείῳ.
Στεῦτο δὲ διψάων, πιέειν δ' οὐκ εἶχεν ἑλέσθαι.
Ὁσσάκι γὰρ κύψει ὁ γέρων πιέειν μενεαίνων,
Τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκετ' ἀναβροχέν· ἀμφὶ δὲ ποσσὶ
Γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.
Δένδρεα δ' ὑψιπέτηλα κατακρῆθεν χέε καρπὸν,
Ὄγχναι, καὶ ῥοιαὶ, καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
Συκαῖ τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.

Illum quidem ego verbis alloquebar mollibus:
Ajax fili Telamonis inculpati, ſiccine eras
Ne mortuus quidem obliturus mihi iræ ob arma
Pernicioſa? quæ exitialia dii fecerunt Argivis./
Talis enim ipſis turris periiſti: propter te autem Græci
Æque ac propter Achillis caput Pelidæ
Dolemus occiſum penitus. neque quiſpiam alius
In culpa eſt, ſed Jupiter Danaorum exercitum bellicoſorum
Graviter odit, tibi autem fatum impoſuit.
Sed age huc veni rex, ut verbum & orationem audias
Noſtram: doma autem ſpiritus & generoſum animum.
Sic dicebam. ille autem mihi nihil reſpondit, ibat autem ad alias
Animas ad Erebum mortuorum defunctorum.
Illic ſimiliter allocutus *me* fuiſſet iratus uti ego ipſum,
Sed mihi volebat animus in pectore meo
Aliorum animas videre defunctorum.
Ibi autem Minoem vidi Jovis illuſtrem filium,
Aureum ſceptrum habentem, jus dicentem mortuis,
Sedentem: illi vero circa ipſum cauſas dicebant regem,
Sedentes & *partim* ſtantes per late patentem Plutonis domum.
Poſt hunc autem Orionem animadverti
Feras ſimul agitantem per floridum pratum,
Quas ipſe occiderat in deſertis montibus,
Manibus habens clavam totam æream ſemper infractam.
Et Tityum vidi terræ glorioſæ filium,
Jacentem in pavimento, qui in novem jacebat jugera.
Vultures autem ipſum utrimque aſſiſtentes jecur tondebant,
In viſcera penetrantes. ille autem non abigebat manibus.
Latonę enim vim intulit Jovis glorioſę conjugi
Ad Pytho eunti per amœnum Panopeum.
Et Tantalum vidi graves dolores habentem,
Stantem in lacu, qui accedebat ad mentum.
Appetebat autem ſitiens, potum tamen non poterat capere.
Quoties enim inclinabat ſenex bibere cupiens,
Toties aqua peribat abſorpta: circaque pedes
Terra nigra apparebat, areſcere autem faciebat deus.
Arbores autem procerę a capite fundebant fructum,
Pyri, mali punicę, & alię mali egregium fructum ferentes,
Ficuſque dulces, & oleę vireſcentes,

Quę,

Τῶν ὁπότ' ἰθύσει ὁ γέρων ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι,
Τὰς δ' ἄνεμος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα.
Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον, κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
Λᾶαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρῃσιν.
Ἤτοι ὁ μὲν σκηριπτόμενος χερσίν τε ποσίν τε,
Λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
Ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότ' ἀποστρέψασκε κραταιΐς,
Αὖτις ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής·
Αὐτὰρ ὅγ' ἂψ ὤσασκε τιταινόμενος· κατὰ δ' ἱδρὼς
Ἔρρεεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει.
Τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίην Ἡρακληείην,
Εἴδωλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τέρπεται ἐν θαλίῃς, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην
Παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἥρης χρυσοπεδίλου.
Ἀμφ' δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν, οἰωνῶν ὥς,
Πάντοσ' ἀτυζομένων. ὁ δ' ἐρεμνῇ νυκτὶ ἐοικὼς,
Γυμνὸν τόξον ἔχων καὶ ἐπὶ νευρῆφιν ὀϊστὸν,
Δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλέοντι ἐοικώς.
Σμερδαλέος δέ οἱ ἀμφὶ περὶ στήθεσσιν ἀορτὴρ,
Χρύσεος ἦν τελαμών· ἵνα θέσκελα ἔργα τέτυκτο,
Ἄρκτοι τ', ἀγρότεροί τε σύες, χαροποί τε λέοντες,
Ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, φόνοι τ', ἀνδροκτασίαι τε,
Μὴ τεχνησάμενος μηδ' ἄλλό τι τεχνήσαιτο,
Ὃς κεῖνον τελαμῶνα ἑῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ.
Ἔγνω δ' αὐτίκα κεῖνος, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι·
Καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
  Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἆ δείλ', ἦ τινὰ καὶ σὺ κακὸν μόρον ἡγηλάζεις,
Ὅν περ ἐγὼν ὀχέεσκον ὑπ' αὐγὰς Ἠελίοιο.
Ζηνὸς μὲν πάϊς ἦα Κρονίονος, αὐτὰρ ὀϊζὺν
Εἶχον ἀπειρεσίην. μάλα γὰρ πολὺ χείρονι φωτὶ
Δεδμήμην, ὁ δέ μοι χαλεποὺς ἐπετέλλετ' ἀέθλους.
Καί ποτέ μ' ἐνθάδ' ἔπεμψε κύν' ἄξοντ'· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
Φράζετο τοῦδέ τί μοι χαλεπώτερον εἶναι ἄεθλον.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένεικα καὶ ἤγαγον ἐξ Ἀΐδαο·
Ἑρμείας δέ μ' ἔπεμψεν ἰδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
  Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, εἴ τις ἔτ' ἔλθοι
Ἀνδρῶν ἡρώων οἳ δὴ τοπρόσθεν ὄλοντο.

Καὶ

Quæ, quando pergeret ſenex manibus prehendere,
Ea ventus jactabat ad nubes umbroſas.
Et Siſyphum aſpexi, duros dolores patientem,
Lapidem geſtantem ingentem utraque *manu*.
Et ille quidem innixus manibuſque pedibuſque,
Lapidem ſurſum pellebat ad cacumen: ſed quando erat
Summum ſuperaturus, tunc Cratęis avertebat,
Rurſus deinde in campum volvebatur lapis impudens:
At ille rurſus pellebat contendens: ac ſudor
Defluebat ex membris, pulviſque ex capite oriebatur.
Poſt hunc vidi vim Herculeam
Simulacrum: ipſe vero apud immortales deos
Oblectatur in conviviis, & habet pulchram pedibus Heben,
Filiam Jovis magnanimi & Junonis aurea ſandalia habentis.
Circa autem ipſum clamor mortuorum erat, avium inſtar,
Undique agitatarum. ille vero obſcuræ nocti ſimilis,
Nudum arcum habens & ad nervum ſagittam,
Horrendum circumſpiciens, ſemper jaculanti ſimilis.
Horrendus autem illi circum pectora baltheus,
Aureum erat lorum: ubi miranda opera elaborata erant,
Urſique, agreſteſque apri, truceſque leones,
Præliaque, pugnæque, cædeſque, homicidiaque.
Nec aliud fabricatus eſt, nec aliud fabricabitur,
Qui illud lorum ſua elaboravit arte.
Agnovit autem ſtatim ille poſtquam vidit oculis:
Et me miſerans verbis alatis alloquebatur:
Generoſe Laertiade, multiſcie Ulyſſes,
Heu miſer, certe aliquod & tu malum fatum nactus es,
Quale ego portabam ſub radiis Solis.
Jovis quidem filius eram Saturnii, ſed ærumnam
Habebam infinitam, valde enim longe deteriori viro
Obnoxius eram, qui mihi gravia imperabat certamina.
Et aliquando me huc miſit ut canem ducerem: non enim aliud
Exiſtimabat illo mihi gravius fore certamen.
Eum quidem ego ſubduxi & traxi ex inferis:
Mercurius autem me deducebat atque cæſia Minerva.
Sic fatus, ipſe quidem rurſus deſcendit in Ditis domum.
At ego illic manſi firmiter, ſi quis adhuc veniret
Virorum Heroum qui jam olim perierunt.

Καί νύ κ' ἔτι προτέρους ἴδον ἀνέρας, οὓς ἔθελόν περ,
Θησέα, Πειρίθοόν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα·
Ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν
Ἠχῇ θεσπεσίῃ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει
Μή μοι Γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου
Ἐξ ἄϊδος πέμψειεν ἀγαυὴ Περσεφόνεια.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἐπὶ νῆα κιὼν, ἐκέλευον ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
Τὴν δὲ κατ' Ὠκεανὸν ποταμὸν φέρε κῦμα ῥόοιο,
Πρῶτα μὲν εἰρεσίη, μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὖρος.

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ ὉΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Μ. ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Διηγεῖται τὴν ἐξ ᾅδου γενομένην αὐτῷ ἐπάνοδον πρὸς Κίρκην· καὶ ὡς τὰς Σειρῆνας παρέπλευσε, καὶ τὰς πλαγκτὰς πέτρας Σκύλλαν τε καὶ Χάρυβδιν· καὶ τὴν τῆς αὐτοῦ νεὼς καὶ τῶν ἑταίρων ἀπώλειαν, ἀνελόντων τινὰς τῶν Ἡλίου βοῶν· καὶ ὡς μόνος ἐπ' ξύλου πρὸς Καλυψὼ διεσώθη.

Μῦ Σειρῆνας ἔχει, πλαγκτάς τ', ἰδὲ βοῦς Ἀελίου.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὠκεανοῖο
Νηῦς, ἀπὸ δ' ἵκετο κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο
Νῆσον ἐς Αἰαίην, ὅθι τ' Ἠοῦς ἠριγενείης
Οἰκία καὶ χοροί εἰσι, καὶ ἀντολαὶ Ἠελίοιο·
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν·
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐειν εἰς δώματα Κίρκης
Οἰσέμεναι νεκρὸν Ἐλπήνορα τεθνειῶτα.
Φιτροὺς δ' αἶψα ταμόντες, ὅθ' ἀκροτάτη πρόεχ' ἀκτὴ,
Θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρός τ' ἐκάη καὶ τεύχεα νεκροῦ,
Τύμβον χεύαντες, καὶ ἐπὶ στήλην ἐρύσαντες,
Πήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐῆρες ἐρετμόν.
Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν. οὐδ' ἄρα Κίρκην
Ἐξ ἀΐδεω ἐλθόντες ἐλήθομεν. ἀλλὰ μάλ' ὦκα

Ἦλθ'

Et adhuc priſcos vidiſſem viros, quos volebam,
Theſeum, Pirithoumque, deorum glorioſos filios:
Sed ante multitudo congregabatur infinita mortuorum
Sonitu immenſo: me autem pallidus timor occupabat
Ne mihi Gorgonium caput horrendi monſtri
Ab inferis mitteret inclyta Proſerpina.
Statim deinde ad navem profectus, juſſi ſocios
Et ipſos aſcendere, & rudentes ſolvere.
Illi vero ſtatim ingreſſi ſunt, & per tranſtra ſederunt.
Illam vero per Oceanum flumen ferebat unda fluenti,
Primum quidem remigatio, poſtea autem optimus ventus.

ODYSSEÆ HOMERI XII. LIBRI

Argumentum.

NArrat ab inferis qualis fuerit ſibi reditus ad Circen: & quomodo Sirenes prænavigaverit, & erratiles petras, Scyllamque & Charybdim: & ſuæ navis & ſociorum interitum, qui occiderant quoſdam Solis boves: & ut ſolus in ligno ad Calypſo evaſerit.

M. Sirenes habet, petras, atque boves Solis.

CÆterum poſtquam fluvii reliquit fluentum Oceani
Navis, abiitque ad fluctus maris latiflui,
Inſulam ad Ææam, ubi Auroræ mane genitæ
Domicilium & chori ſunt & ſolis ortus:
Navem quidem huc venientes ſubduximus in arenam,
Nos autem egreſſi ſumus ad littus maris.
Hic dormientes expectavimus auroram divinam:
Quando autem mane genita apparuit roſea digitis aurora,
Scilicet tunc ego ſocios præmiſi ad domum Circes
Efferre mortuum Elpenorem defunctum.
Ligna vero ſtatim cædentes, qua ſummum prominebat littus,
Sepelivimus triſtes, tenellas lacrymas profundentes.
At poſtquam cadaver combuſtum eſt & arma mortui,
Tumulo congeſto, & inſuper columna erecta,
Fiximus in ſummo ſepulchro fabrefactum remum.
Nos quidem ſingula adminiſtravimus. neque vero Circen
Ab inferis regreſſi latuimus, ſed valde celeriter

Ἦλθ' ἐντυναμένη· ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
Σῖτον ϗ κρέα πολλὰ, ϗ αἴθοπα οἶνον ἐρυθρόν.
Ἡ δ' ἐν μέσσῳ στᾶσα μετηύδα δῖα θεάων,
Σχέτλιοι, οἳ ζώοντες ὑπήλθετε δῶμ' Ἀΐδαο,
Δισθανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ θνήσκουσ' ἄνθρωποι.
Ἀλλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμην ϗ πίνετε οἶνον
Αὖθι πανημέριοι· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
Πλεύσεσθ'. αὐτὰρ ἐγὼ δείξω ὁδὸν, ἠδὲ ἕκαστα
Σημανέω, ἵνα μή τι κακορραφίῃ ἀλεγεινῇ
Ἢ ἁλὸς, ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγήσετε πῆμα παθόντες.
Ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα ϗ μέθυ ἡδύ.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ ϗ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
Οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός·
Ἡ δέ με χειρὸς ἑλοῦσα φίλων ἀπονόσφιν ἑταίρων,
Εἷσέ τε, ϗ προσέλεκτο, ϗ ἐξερέεινεν ἕκαστα.
Αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηύδα πότνια Κίρκη,
Ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται. σὺ δ' ἄκουσον
Ὥς τοι ἐγὼν ἐρέω, μνήσει δέ σε ϗ θεὸς αὐτός.
Σειρῆνας μὲν πρῶτον ἀφίξεαι, αἵ ῥά τε πάντας
Ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅ, τις σφέας εἰσαφίκηται.
Ὅς τις ἀϊδρείῃ πελάσῃ ϗ φθόγγον ἀκούσῃ
Σειρήνων, τῷ οὔτι γυνὴ ϗ νήπια τέκνα
Οἴκαδε νοστήσαντι παρίσταται, οὐδὲ γάνυνται·
Ἀλλά τε Σειρῆνες λιγυρῇ θέλγουσιν ἀοιδῇ,
Ἥμεναι ἐν λειμῶνι. πολὺς δ' ἀμφ' ὀστεόφιν θὶς
Ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσιν.
Ἀλλὰ παρὲξ ἐλάαν· ἐπὶ δ' οὔατ' ἀλεῖψαι ἑταίρων,
Κηρὸν δεψήσας μελιηδέα, μήτις ἀκούσῃ
Τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκουέμεν αἴκ' ἐθέλῃσθα,
Δησάντων σ' ἐν νηῒ θοῇ χεῖράς τε πόδας τε
Ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω·
Ὄφρα κε τερπόμενος ὄπ' ἀκούῃς Σειρήνοιϊν.
Αἰ δέ κε λίσσηαι ἑτάρους, λῦσαί τε κελεύῃς,
Οἱ δέ σ' ἐν πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι δεόντων.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τάς γε παρὲξ ἐλάσωσιν ἑταῖροι,
Ἔνθα τοι οὐκ ἔτ' ἔπειτα διηνεκέως ἀγορεύσω

Ὀτ-

Venit feſtinans: ſimul autem ancillæ ferebant cum ipſa
Panem & carnes multas, & ardens vinum rubrum.
Hæc in medio ſtans alloquebatur dia dearum:
 Miſeri, qui viventes ſubiiſtis domum Plutonis,
Bis mortui, cum alii ſemel moriantur homines.
Sed agite, edite cibum & bibite vinum
Hic tota die: ſimul autem cum aurora illuceſcente
Navigabitis: at ego monſtrabo vinum, atque ſingula
Significabo, ut ne quid inſidiis malis
Aut maris aut terræ doleatis cladem paſſi.
 Sic ait. nobis vero perſuadebatur animus maſculus.
Sic tunc quidem tota die ad ſolis occaſum
Sedebamus epulantes carnes immenſas & dulce vinum.
Quando autem ſol deſcendit & crepuſculum venit,
Illi quidem dormierunt apud rudentes navis:
Ipſa autem me manu prehenſum dilectis ſeorſim a ſociis,
Locavitque, & accubuit, & interrogavit ſingula.
At ego illi omnia ſecundum ordinem recenſui.
Atque tunc ſcilicet me verbis alloquebatur veneranda Circe:
 Hæc quidem ſic omnia tranſacta ſunt: tu autem audi
Ut tibi ego dicam, in memoriam reducet etiam deus ipſe.
Ad Sirenes quidem primum pervenies, quæ ſane omnes
Homines faſcinant, quicumque ad eas pervenerint.
Quicunque imprudentia appulerit & vocem audierit
Sirenum, huic neutiquam uxor & infantes parvuli
Domum reverſo aſtant, neque lætantur:
Sed Sirenes ſtridula faſcinant cantilena,
Sedentes in prato. ingens autem circa oſſium acervus
Virorum putrefactorum, circumque cutes conſumuntur.
Sed præternavigato: aures autem obline ſociorum,
Ceram depſens mellitam ne quiſquam audiat
Cæterorum: at ipſe audi ſi quidem voles,
Ligent te in navi veloci manibuſque pedibuſque
Erectum in ſtatione mali; ex ea autem funes alligentur:
Ut cum voluptate vocem audias Sirenum.
Quod ſi rogaveris ſocios, ſolvereque juſſeris,
Illi vero te pluribus vinculis alligent.
Aſt ubi has præternavigaverint ſocii,
Hic tibi non amplius jam continuo dicam

Ὁπποτέρη δή τοι ὁδὸς ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
Θυμῷ βουλεύειν. ἐρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
Ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, προτὶ δ' αὐτὰς
Κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης·
Πλαγκτὰς δή τοι τάς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι,
Τῇ μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι
Τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διῒ πατρὶ φέρουσιν,
Ἀλλά τε καὶ τῶν αἰεὶ ἀφαιρεῖται λὶς πέτρη,
Ἀλλ' ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι.
Τῇ δ' οὔπω τις νηῦς φύγεν ἀνδρῶν ἥτις ἵκηται,
Ἀλλά θ' ὁμοῦ πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
Κύμαθ' ἁλὸς φορέουσι, πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι.
Οἴη δὴ κείνη γε παρέπλω ποντοπόρος νηῦς
Ἀργὼ πασιμέλουσα παρ' Αἰήταο πλέουσα.
Καί νύ κε τὴν ἔνθ' ὦκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
Ἀλλ' Ἥρη παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἰήσων.
Οἱ δὲ δύω σκόπελοι, ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει
Ὀξείῃ κορυφῇ, νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε
Κυανέη, τὸ μὲν οὔποτ' ἐρωεῖ, οὐδέποτ' αἴθρη
Κείνου ἔχει κορυφὴν, οὔτ' ἐν θέρει οὔτ' ἐν ὀπώρῃ.
Οὐδέ κεν ἀμβαίη βροτὸς ἀνὴρ, οὐ καταβαίη,
Οὐδ' εἴ οἱ χεῖρές γε ἐείκοσι καὶ πόδες ἦεν.
Πέτρη γὰρ λὶς ἐστι περιξεστῇ εἰκυῖα.
Μέσσῳ δ' ἐν σκοπέλῳ ἐστὶ σπέος ἠεροειδὲς
Πρὸς ζόφον εἰς Ἔρεβος τετραμμένον· ᾗπερ ἂν ὑμεῖς
Νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰθύνετε φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
Οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς αἰζήϊος ἀνὴρ
Τόξῳ ὀϊστεύσας κοῖλον σπέος εἰσαφίκοιτο.
Ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλη ναίει δεινὸν λελακυῖα·
Τῆς ἤτοι φωνὴ μὲν ὅση σκύλακος νεογιλῆς
Γίνεται, αὐτὴ δ' αὖτε πέλωρ κακός· οὐδέ κέ τίς μιν
Γηθήσειεν ἰδὼν, οὐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
Τῆς ἤτοι πόδες εἰσὶ δυώδεκα πάντες ἄωροι·
Ἓξ δέ τέ οἱ δειραὶ περιμήκεες, ἐν δὲ ἑκάστῃ
Σμερδαλέη κεφαλὴ, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντες
Πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλεῖοι μέλανος θανάτοιο.
Μέσση μέν τε κατὰ σπείους κοίλοιο δέδυκεν·
Ἔξω δ' ἐξίσχει κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρου.
Αὐτοῦ δ' ἰχθυάᾳ σκόπελον περιμαιμώωσα

Utra tibi via erit, ſed & ipſe
Animo conſidera. dicam autem tibi utrimque,
Hinc quidem petræ excelſæ, ad eas autem
Fluctus ingens reſonat cærulei maris:
Erratiles ſcilicet eas dii beati vocant.
Hac neque volatilia prætervolant, neque columbæ
Timidæ, quæ ambroſiam Jovi patri ferunt,
Sed ex illis ſemper adimit lævis petra,
Sed aliam ſummittit pater ut in numero ſit.
Hac nondum ulla navis effugit virorum quæcumque acceſſerit,
Sed pariter tabulas navium & corpora virorum
Fluctus maris ferunt igniſque pernicioſi procellæ.
Sola nempe illa præternavigavit mare ſulcans navis
Argo quæ omnibus curę fuerat ab Æeta navigans:
Et fortaſſe illam ibi celeriter jeciſſet magnas ad petras,
Sed Juno pręterire fecit, quoniam carus erat Jaſon.
Duo vero ſcopuli, hic quidem cælum latum attingit
Acuto vertice, nubes autem ipſum circumdat
Obſcura, quę nunquam recedit, neque unquam ſerenitas
Ejus occupat verticem, neque ęſtate neque autumno.
Neque aſcendere poſſet mortalis vir, neque deſcendere,
Neque ſi illi manus utique viginti & pedes eſſent.
Petra enim lęvis eſt circumpolitę ſimilis.
Medio autem in ſcopulo eſt ſpelunca obſcura
Verſus tenebras ad Erebum converſa: qua vos
Navem aliorſum cavam dirigite eximie Ulyſſes.
Neque ex navi cava juvenis vir
Arcu jaculatus ad cavam ſpeluncam perveniret.
Hic autem Scylla inhabitat graviter vociferans:
Ejus quidem vox quanta catuli nuper nati
Fit, ipſa autem monſtrum malum: neque quiſquam ipſam
Lętaretur aſpiciens, neque ſi deus obviam veniret.
Hujus quidem pedes ſunt duodecim omnes deformes:
Sex autem illi colla pręlonga, in ſingulis autem
Horrendum caput, inſuntque triplici ſerie dentes
Denſi & frequentes, pleni nigrę mortis.
Media quidem per ſpeluncam cavam immergitur;
Extra autem porrigit capita ſęvum barathrum.
Illic autem piſcatur ſcopulum circumluſtrans

Δελφῖνάς τε κύνας τε, καὶ εἴποθι μεῖζον ἕλῃσι
Κῆτος, ἃ μυρία βόσκει ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη.
Τῇ δ' οὔπω ποτὲ ναῦται ἀκήριοι εὐχετόωνται
Παρφυγέειν σὺν νηΐ. φέρει δέ τε κρατὶ ἑκάστῳ
Φῶτ' ἐξαρπάξασα νεὸς κυανοπρώροιο.
Τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψει Ὀδυσσεῦ,
Πλησίον ἀλλήλων· καί κεν διοϊστεύσειας.
Τῷ δ' ἐν ἐρινεός ἐστι μέγας φύλλοισι τεθηλώς·
Τῷ δ' ὕπο δῖα Χάρυβδις ἀναρῤῥοιβδεῖ μέλαν ὕδωρ.
Τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶς δ' ἀναρῤῥοιβδεῖ
Δεινόν. μὴ σύ γε κεῖθι τύχοις ὅτε ῥοιβδήσειεν.
Οὐ γάρ κεν ῥύσαιτό σ' ὑπ' ἐκ κακοῦ οὐδ' Ἐνοσίχθων.
Ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένος, ὦκα
Νῆα παρὲξ ἐλάαν· ἐπεὶ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
Ἓξ ἑτάρους ἐν νηῒ ποθήμεναι ἢ ἅμα πάντας.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Εἰ δ' ἄγε δή μοι τοῦτο θεὰ νημερτὲς ἔνισπε,
Εἴπως τὴν ὀλοὴν μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,
Τὴν δέ κ' ἀμυναίμην ὅτε μοι σίνοιτό γ' ἑταίρους.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων,
Σχέτλιε, καὶ δ' αὖ τοι πολεμήϊα ἔργα μέμηλε
Καὶ πόνος· οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεαι ἀθανάτοισιν;
Ἡ δέ τοι οὐ θνητή, ἀλλ' ἀθάνατον κακόν ἐστι
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε καὶ ἄγριον, οὐδὲ μαχητόν.
Οὐδέ τις ἔστ' ἀλκή. φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς.
Ἢν γὰρ δηθύνησθα, κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
Δείδω μή σ' ἐξαῦτις ἐφορμηθεῖσα κίχῃσι
Τόσσῃσιν κεφαλῇσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἕληται.
Ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δὲ Κραταιΐν
Μητέρα τῆς Σκύλλης, ἥ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν·
Ἥ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐς ὕστερον ὁρμηθῆναι.
Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεαι, ἔνθα δὲ πολλαὶ
Βόσκοντ' Ἠελίοιο βόες καὶ ἴφια μῆλα,
Ἑπτὰ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἰῶν πώεα καλά,
Πεντήκοντα δ' ἕκαστα· γόνος δ' οὐ γίνεται αὐτῶν,
Οὐδέ ποτε φθινύθουσι· θεαὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσίν,
Νύμφαι εὐπλόκαμοι, Φαέθουσά τε Λαμπετίη τε,
Ἃς τέκεν Ἠελίῳ Ὑπερίονι δῖα Νέαιρα.
Τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε πότνια μήτηρ,

Delphinaſque, caneſque, & ſicubi majus capere poſſit
Cete, quæ plurima alit ſonorum mare.
Hac nondum unquam nautæ illæſi gloriantur
Præternavigaſſe cum nave. aufert autem capitibus ſingulis
Virum abripiens ex nave nigra proram.
Alterum vero ſcopulum humiliorem videbis Ulyſſes,
Prope ad invicem: & jaculo attingeres.
In hoc caprificus eſt ingens foliis florens:
Sub hoc dia Charybdis abſorbet nigram aquam.
Ter enim eructat quotidie, ter vero abſorbet
Horrende. ne tu utique illuc venias quando abſorbet.
Non enim liberarit te ex illo malo neque Neptunus.
Sed valde Scyllæ ſcopulo appropinquans, celeriter
Navem præterage: quoniam longe ſatius eſt
Sex ſocios in navi deſiderare quam ſimul omnes.
Sic ait. at ego ipſam excipiens allocutus ſum:
Age vero mihi dic dea & vere enarra,
Si quo pacto pernicioſam quidem effugiam Charybdim,
Illam autem ulciſcar quando mihi læſerit ſocios.
Sic dicebam. illa ſtatim reſpondit diva præſtantiſſima,
Infelix, adhuc tibi bellica opera curæ ſunt
Et labor: nec diis cedes immortalibus?
Illa vero non mortalis, ſed immortale malum eſt,
Graveque difficileque & immane, neque expugnabile.
Neque ulla eſt liberatio: fugere optimum eſt ab illa.
Si enim cunctaberis, arma ſumens ad petram,
Vereor ne te denuo irruens conſequatur
Tot capitibus, totque viros abripiat.
Sed valde celeriter præternaviga, voca autem Cratæim
Matrem Scyllæ, quæ ipſam peperit malum hominibus:
Quæ ipſam deinde compeſcet poſterius ne irruat.
Trinacriam autem ad inſulam pervenies, hic autem multæ
Paſcuntur Solis boves & pinguia pecora,
Septem boum armenta, tot ovium pulchri greges,
Quinquaginta vero ſingula: propagatio autem non fit ipſorum,
Neque unquam moriuntur: deæ vero paſtores ſunt,
Nymphæ cirratæ, Phaethuſaque Lampetieque,
Quas peperit Soli Hyperioni dia Neæra.
Has quidem ut educavit peperitque veneranda mater,

Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπῴκισε τηλόθι ναίειν,
Μῆλα φυλασσέμεναι πατρώϊα καὶ ἕλικας βοῦς.
Τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάας, νόστου τε μέδηαι,
Ἦτ' ἂν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε·
Εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
Νηΐ τε καὶ ἑτάροις. αὐτὸς δ' εἴπερ κεν ἀλύξεις,
Ὀψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους.
Ὣς ἔφατ'. αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς,
Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε δῖα θεάων·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν, ὤτρυνον ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι, πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς·
Ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὼς κυανοπρώροιο
Ἴκμενον οὖρον ἵει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
Αὐτίκα δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
Ἥμεθα, τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνον.
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ,
Ὦ φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἕνα ἴδμεναι οὐδὲ δύ' οἴους
Θέσφαθ' ἅ μοι Κίρκη μυθήσατο δῖα θεάων·
Ἀλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν, ἵνα εἰδότες ἤ κε θάνωμεν,
Ἤ κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν.
Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνώγει θεσπεσιάων
Φθόγγον ἀλεύασθαι, καὶ λειμῶν' ἀνθεμόεντα.
Οἶον ἔμ' ἠνώγει ὄπ' ἀκουέμεν. ἀλλά με δεσμῷ
Δήσατ' ἐν ἀργαλέῳ, (ὄφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμνω)
Ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω.
Αἰ δέ κε λίσσωμαι ὑμέας, λῦσαί τε κελεύω,
Ὑμεῖς δὲ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιέζειν.
Ἤτοι ἐγὼ τὰ ἕκαστα λέγων ἑτάροισι πίφαυσκον,
Τόφρα δὲ καρπαλίμως ἐξίκετο νηῦς εὐεργὴς
Νῆσον Σειρήνοιϊν. ἔπειγε γὰρ οὖρος ἀπήμων.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
Ἔπλετο νηνεμίη, κοίμησε δὲ κύματα δαίμων.
Ἀνστάντες δ' ἕταροι νεὸς ἱστία μηρύσαντο,
Καὶ τὰ μὲν ἐν νηῒ γλαφυρῇ βάλον· οἱ δ' ἐπ' ἐρετμὰ
Ἑζόμενοι, λεύκαινον ὕδωρ ξεστῇς ἐλάτῃσιν.
Αὐτὰρ ἐγὼν κηροῖο μέγαν τροχὸν ὀξέϊ χαλκῷ

Τυ-

Trinacriam in inſulam relegavit procul habitare,
Oves cuſtodire paternas & nigras boves.
Eas ſi quidem illæſas ſines, reditusque curam habebis,
Sane adhuc in Ithacam mala licet paſſi veniretis:
Sin autem læſeris, tum tibi definio interitum
Navique & ſociis. ipſeque ſi modo evades,
Sero male redibis, amiſſis omnibus ſociis.
 Sic ait, ſtatimque aureo throno *conſpicua* venit auro-ra.
Illa quidem deinde per inſulam abiit dia dearum:
At ego ad navem vadens, jubebam ſocios
Ipſoſque aſcendere funeſque reſolvere,
Qui ſtatim ingrediebantur, & per tranſtra ſedebant.
Ordine vero ſedentes canum mare verberabant remis.
Nobis autem in parte poſteriori navis nigræ proram
Secundum ventum miſit implentem vela, bonum ſoda-lem,
Circe cirrata, gravis dea voce humana utens.
Continuoque omnia arma componentes per navem
Conſedimus, quam ventuſque gubernatorque dirigebant.
Ibi tunc ego ſocios alloquebar mœſtus corde:
 O amici, non enim oportet unum ſcire neque duos ſo-los
Vaticinia quæ mihi Circe prædixit dia dearum:
Sed dicam ego, ut ſcientes vel moriamur,
Vel elabentes mortem & fatum effugiamus.
Sirenum quidem primum jubebat divinarum
Vocem evitare, & pratum floridum.
Solum me jubebat vocem audire. ſed me vinculo
Ligate in gravi, (ut firmiter illic maneam)
Erectum in baſi mali: ex ipſo autem funes alligentur.
Si vero oravero vos, ſolvereque juſſero,
Vos vero pluribus tum in vinculis conſtringite.
Et ego quidem hæc ſingula dicens ſociis declarabam.
Interea autem rapide venit navis fabrefacta
Ad inſulam Sirenum. urgebat enim ventus innoxius.
Statim deinde ventus quievit, atque tranquillitas
Erat ſine ventis, ſopiveratque fluctus deus.
Surgentes autem ſocii navis vela complicarunt,
Et ea quidem in navi cava collocarunt: ipſi autem ad re-mos
Sedentes, dealbabant aquam politis abietibus.
Aſt ego ceræ ingentem orbem acuto ære

Mi-

Τυτθὰ διατμήξας, χερσὶ στιβαρῇσι πίεζον.
Αἶψα δ' ἰαίνετο κηρὸς, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἲς,
Ἠελίου τ' αὐγὴ Ὑπεριονίδαο ἄνακτος.
Ἑξείης δ' ἑτάροισιν ἐπ' οὔατα πᾶσιν ἄλειψα.
Οἱ δ' ἐν νηΐ μ' ἔδησαν ὁμοῦ χεῖράς τε πόδας τε
Ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνῆψαν·
Αὐτοὶ δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆμεν ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
Ῥίμφα διώκοντες, τὰς δ' οὐ λάθεν ὠκύαλος νηῦς
Ἐγγύθεν ὀρνυμένη· λιγυρὴν δ' ἔντυνον ἀοιδήν,
Δεῦρ' ἄγ' ἰὼν πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν
Νῆα κατάστησον, ἵνα νωϊτέρην ὄπ' ἀκούσῃς.
Οὐ γάρ πώ τις τῇδε παρήλασε νηΐ μελαίνῃ,
Πρίν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὄπ' ἀκοῦσαι.
Ἀλλ' ὅγε τερψάμενος νεῖται, καὶ πλείονα εἰδώς.
Ἴδμεν γάρ τοι πάνθ' ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν,
Ἴδμεν δ' ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Ὣς φάσαν, ἱεῖσαι ὄπα κάλλιμον. αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Ἤθελ' ἀκουέμεναι, λῦσαί τ' ἐκέλευον ἑταίρους,
Ὀφρύσι νευστάζων· οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.
Αὐτίκα δ' ἀνστάντες Περιμήδης Εὐρύλοχός τε
Πλείοσί μ' ἐν δεσμοῖσι δέον, μᾶλλόν τ' ἐπίεζον.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τάς γε παρήλασαν, οὐδ' ἔτ' ἔπειτα
Φθογγῆς Σειρήνων ἠκούομεν οὐδέ τ' ἀοιδῆς,
Αἶψ' ἀπὸ κηρὸν ἕλοντο ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
Ὅν σφιν ἐπ' ὠσὶν ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσαν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
Καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἴδον, καὶ δοῦπον ἄκουσα.
Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατ' ἐρετμά.
Βόμβησεν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον· ἔσχετο δ' αὐτοῦ
Νηῦς, ἐπεὶ οὐκ ἔτ' ἐρετμὰ προήκεα χερσὶν ἔπειγον.
Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἰὼν ὤτρυνον ἑταίρους
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον,
Ὦ φίλοι, οὐ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαήμονές εἰμεν.
Οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἔπι κακὸν, ἢ ὅτε Κύκλωψ
Εἴλει ἐνὶ σπῆϊ γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφι,
Ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῇ ἀρετῇ βουλῇ τε νόῳ τε
Ἐκφύγομεν· καί που τῶνδε μνήσεσθαι ὀΐω.

Minutatim diſſecans, manibus fortibus premebam.
Statim vero liquefiebat cera, nam jubebat magna vis,
Soliſque ſplendor Hyperionidæ regis.
Ordineque ſociis ad aures omnibus illevi.
Illi autem in navi mihi ligarunt pariter manuſque pedeſque,
Erecto in baſi mali, ex eo autem funes alligarunt:
Ipſi autem ſedentes ſpumoſum mare verberabant remis.
Sed cum tantum aberamus quantum audiatur clamans,
Propere urgentes, illas non latuit velox navis
Prope impulſa: argutumque inſtituerunt carmen:
Huc age veniens celeberrime Ulyſſes, ingens decus Achivorum
Navem ſiſte, ut noſtram vocem audias.
Non enim unquam aliquis hac præteregit navem nigram,
Quin prius noſtram ſuavem ab ore vocem audiret:
Sed hic delectatus abit, & plura ſciens.
Scimus enim tibi omnia quæcunque in Troja lata
Argivi Trojanique deorum voluntate pertulerunt,
Scimus etiam quæcunque fiunt in terra alma.
Sic dicebant, mittentes vocem pulchram. at meum cor
Volebat audire, ſolvereque jubebam ſocios,
Superciliis innuens: illi autem incumbentes remigabant.
Statimque ſurgentes Perimedes Eurylochuſque
Pluribus me vinculis ligabant, magiſque premebant.
Cæterum ubi illas præteriit *navis*, neque amplius deinde
Vocem Sirenum audiebamus neque cantilenam,
Mox ceram dempſerunt mei dilecti ſocii,
Quam illis ad aures illeveram, meque ex vinculis ſolverunt.
Sed quando jam inſulam reliquimus, ſtatim deinde
Fumum & ingentem fluctum vidi, & ſonitum audivi.
His igitur timentibus ex manibus ceciderunt remi.
Inſonuerunt autem omnia per fluctum: tenebaturque illic
Navis, quoniam non amplius remos prolixos manibus urgebant.
Aſt ego per navem iens cohortabar ſocios
Blandis verbis aſtans virum quemque:
O amici, non enim ullo pacto malorum ignari ſumus.
Non equidem hoc majus adeſt malum, quam cum Cyclops
Includebat *nos* ſpeluncæ cavæ forti vi,
Sed & hinc mea virtute conſilioque prudentiaque
Effugimus: & olim horum recordaturos puto.

Nunc

Νῦν δ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες·
Ὑμεῖς μὲν κώπῃσιν ἁλὸς ῥηγμῖνα βαθεῖαν
Τύπτετε, κληΐδεσσιν ἐφήμενοι, αἴκέ ποθι Ζεὺς
Δώῃ τόνδε γ' ὄλεθρον ὑπεκφυγέειν ϗ ἀλύξαι.
Σοὶ δὲ κυβερνῆθ' ὧδ' ἐπιτέλλομαι, (ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Βάλλε, ἐπεὶ νηὸς γλαφυρῆς οἰήϊα νωμᾷς)
Τούτου μὲν καπνοῦ ϗ κύματος ἐκτὸς ἔεργε
Νῆα, σὺ δὲ σκοπέλου ἐπιμαίεο, μή σε λάθῃσι
Κεῖσ' ἐξορμήσασα, ϗ ἐς κακὸν ἄμμε βάλῃσθα.
Ὣς ἐφάμην. οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἐμυθεόμην, ἄπρηκτον ἀνίην,
Μήπως μοι δείσαντες ἀπολλήξειαν ἑταῖροι
Εἰρεσίης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιέν σφεας αὐτούς.
Καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
Λανθανόμην, ἐπεὶ οὔτι μ' ἀνώγει θωρήσσεσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼ καταδὺς κλυτὰ τεύχεα, ϗ δύο δοῦρε
Μάκρ' ἐν χερσὶν ἑλὼν, εἰς ἴκρια νηὸς ἔβαινον
Πρώρης. ἔνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρῶτα φανεῖσθαι
Σκύλλην πετραίην, ἥ μοι φέρε πῆμ' ἑτάροισιν.
Οὐδέ πῃ ἀθρῆσαι δυνάμην. ἔκαμον δέ μοι ὄσσε
Πάντῃ παπταίνοντι πρὸς ἠεροειδέα πέτρην.
Ἡμεῖς δὲ στεινωπὸν ἀνεπλέομεν γοόωντες·
Ἔνθεν μὲν γὰρ Σκύλλ', ἑτέρωθι δὲ δῖα Χάρυβδις
Δεινὸν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Ἤτοι ὅτ' ἐξεμέσειε, λέβης ὣς ἐν πυρὶ πολλῷ,
Πᾶσ' ἀναμορμύρεσκε κυκωμένη, ὑψόσε δ' ἄχνη
Ἄκροισι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἔπιπτεν.
Ἀλλ' ὅτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ,
Πᾶσ' ἔντοσθε φάνεσκε κυκωμένη· ἀμφὶ δὲ πέτρη
Δεινὸν ἐβεβρύχει, ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκε
Ψάμμῳ κυανέῃ. τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει.
Ἡμεῖς μὲν πρὸς τὴν ἴδομεν, δείσαντες ὄλεθρον.
Τόφρα δέ μοι Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑταίρους,
Ἓξ ἕλεθ', οἳ χερσίν τε βίηφί τε φέρτεροι ἦσαν.
Σκεψάμενος δ' ἐς νῆα θοὴν ἅμα ϗ μεθ' ἑταίρους,
Ἤδη τῶν ἐνόησα πόδας ϗ χεῖρας ὕπερθεν
Ὑψόσ' ἀειρομένων· ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες
Ἐξονομακλήδην, τότε γ' ὕστατον, ἀχνύμενοι κῆρ.
Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἁλιεὺς περιμήκεϊ ῥάβδῳ

Nunc agite, uti ego dixero pareamus omnes:
Vos quidem remis maris fluctus profundos
Verberate, tranſtris inſidentes, ſi forte Jupiter
Det hanc ſaltem mortem effugere & evitare.
Tibi vero gubernator hoc præcipio, (ſed in animo
Reconde, quoniam navis cavæ gubernacula motas)
Hunc quidem fumum & fluctum extra dirige
Navem, tu autem ſcopulum require, ne te imprudente
Illinc prorumpat, & in malum nos conjicias.
  Sic dicebam. illique ocyus meis verbis parebant.
Scyllam tamen nondum commemoraveram, immedicabile malum,
Ne forte timentes ceſſarent mihi ſocii
A remigando, intraque conſtiparent ſeipſos.
Et tum ſcilicet Circes quidem mandatorum triſtium
Oblitus fueram, quoniam neutiquam me juſſerat armari.
Aſt ego indutus inclyta arma, & duas haſtas
Longas in manus ſumens ad tabulata navis ibam
Proræ. inde enim ipſam expectabam primum viſum iri
Scyllam petroſam, quæ mihi ferebat damnum ſociis.
Neque uſquam videre potui: laſſabanturque mihi oculi
Undique circumſpectanti ad obſcuram petram.
Nos quidem anguſtum locum navigabamus lugentes:
Hunc enim Scylla, altrinſecus autem Charybdis
Immane abſorbuit maris ſalſam aquam.
Equidem quando evomebat, ſicut lebes in igne multo,
Tota remurmurabat conturbata, in altum autem aſpergo
Summis ſcopulis utriſque incidebat.
Sed quando abſorbebat maris ſalſam aquam,
Tota intus apparebat mota: circumque petram
Horrendum intonabat, infra autem terra apparebat
Arena *cum* cæruleа. hos autem pallidus timor cepit.
Nos quidem ad hanc videbamus, timentes interitum.
Interea autem mihi Scylla cava ex navi ſocios
Sex abſtulit, qui manibuſque virtuteque præſtantiores erant.
Aſpiciens autem in navem velocem ſimulque ad ſocios,
Jam horum animadverti pedes & manus ſuperne
In altum levatorum: me autem clamabant vocantes
Nominatim, tunc poſtremo, afflicti corde.
Ut cum in aggere piſcator prælonga virga

Ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἴδατα βάλλων,
Ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρας ἀγραύλοιο,
Ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἔρριψε θύραζε·
Ὣς οἵγ' ἀσπαίροντες ἀείροντο προτὶ πέτρας·
Αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρῃσι κατήσθιε κεκλήγοντας,
Χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Οἴκτιστον δὴ κεῖνο ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Πάντων ὅσσ' ἐμόγησα, πόρους ἁλὸς ἐξερεείνων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν, δεινήν τε Χάρυβδιν,
Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἔπειτα θεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον
Ἱκόμεθ'· ἔνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι,
Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλ' Ὑπερίονος Ἠελίοιο.
Δὴ τότ' ἐγὼν ἔτι πόντῳ ἐὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ,
Μυκηθμοῦ τ' ἤκουσα βοῶν αὐλιζομενάων,
Οἰῶν τε βληχήν· καί μοι ἔπος ἔμπεσε θυμῷ
Μάντιος ἀλαοῦ Θηβαίου Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν
Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἠελίοιο.
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ,
Κέκλυτέ μευ μύθων, κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι,
Ὄφρ' ὑμῖν εἴπω μαντήϊα Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἠελίοιο.
Ἔνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἄμμιν ἔφασκεν.
Ἀλλὰ παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.
Ὣς ἐφάμην. τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
Αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος στυγερῷ μ' ἠμείβετο μύθῳ,
Σχέτλιός εἰς Ὀδυσεῦ· πέρι τοι μένος, οὐδέ τι γυῖα
Κάμνεις· ἦ ῥά νύ σοί γε σιδήρεα πάντα τέτυκται,
Ὅς ῥ' ἑτάρους καμάτῳ ἀδηκότας ἠδὲ καὶ ὕπνῳ
Οὐκ ἐάας γαίης ἐπιβήμεναι, ἔνθα κεν αὖτε
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον·
Ἀλλ' αὔτως διὰ νύκτα θοὴν ἀλάλησθαι ἄνωγας,
Νήσου ἀποπλαγχθέντας ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
Ἐκ νυκτῶν δ' ἄνεμοι χαλεποί, δηλήματα νηῶν
Γίνονται. πῇ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
Ἤν πως ἐξαπίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο θύελλα;
Ἢ νότου, ἢ ζεφύροιο δυσαέος, οἵ τε μάλιστα
Νῆα διαρραίουσι θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων.

Ἀλλ'

Piſcibus minutis dolum eſcam objiciens,
In pontum demittit bovis cornu agreſtis,
Palpitantemque deinde corripiens projicit foras:
Sic illi palpitantes tollebantur ad petras:
Illic autem pro foribus depaſcebatur clamantes,
Manus mihi porrigentes in gravi calamitate.
Miſerabiliſſimum ſcilicet illud meis vidi oculis
Omnium quęcunque paſſus ſum vada maris rimans.
Aſt ubi petras effugimus, horrendamque Charybdim,
Scyllamque, ſtatim deinde dei ad eximiam inſulam
Pervenimus: ibi autem erant pulchri boves frontones,
Multæque pingues pecudes ſublimis Solis.
Ibi tunc ego adhuc *in* mari in navi nigra cum eſſem,
Mugitum audivi boum ſtabulantium,
Oviumque balatum: & mihi dicta inciderunt animo
Vatis cęci Thebani Tireſię,
Circeſque Æęę, quę mihi admodum multis prçcepit
Ut inſulam vitarem homines oblectantis Solis.
Scilicet tunc ego ſocios alloquebar cruciatus corde;
Audite meos ſermones mala quamvis patientes ſocii,
Ut vobis dicam vaticinia Tireſię,
Circeſque Æęę, quę mihi perquam multis prçcepit,
Ut inſulam vitarem Solis, qui delicium eſt hominum:
Ibi enim graviſſimum malum fore nobis ajebat.
Sed prçter inſulam pellite navem nigram.
Sic dicebam. illis autem confringebatur ſuum cor.
Statimque Eurylochus moleſto mihi reſpondit ſermone:
Improbus es o Ulyſſes; ſuperat tibi robur, neque unquam membris
Defatigaris: profecto omnia tibi ferrea ſunt,
Qui ſocios laſſitudine afflictos atque etiam ſomno *urgente*
Non ſinis terram conſcendere, ubi rurſus
Inſula in circumflua lautam paremus cœnam:
Sed ſic *temere* per noctem celerem errare jubes,
Ab inſula aberrantes in obſcuro ponto.
Ex noctibus autem venti graves, pernicies navium
Exiſtunt: qua quis effugeret ſævam mortem,
Si forte repente veniret venti procella?
Aut Noti, aut Zephyri vehementis, qui potiſſimum
Navem infeſtant deorum non ſponte regum.

Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπον θ' ὁπλισόμεσθα θοῇ παρὰ νηῒ μένοντες·
Ἠῶθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντῳ.
Ὣς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι ἑταῖροι.
Καὶ τότε δὴ γίνωσκον ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων,
Εὐρύλοχ', ἦ μάλα δή με βιάζετε μοῦνον ἐόντα.
Ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον,
Εἴ κέ τιν' ἠὲ βοῶν ἀγέλην, ἢ πῶϋ μέγ' οἰῶν
Εὕρωμεν, μήτις τις ἀτασθαλίῃσι κακῇσι
Ἢ βοῦν ἢ ἔτι μῆλον ἀποκτάνῃ· ἀλλὰ ἕκηλοι
Ἐσθίετε βρώμην τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη.
Ὣς ἐφάμην· οἱ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυον ὡς ἐκέλευον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,
Στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα
Ἄγχ' ὕδατος γλυκεροῖο· καὶ ἐξαπέβησαν ἑταῖροι
Νηός, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετύκοντο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Μνησάμενοι δ' ἤπειτα φίλους ἔκλαιον ἑταίρους,
Οὓς ἔφαγε Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλοῦσα.
Κλαιόντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος.
Ἦμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
Ὦρσεν ἐπὶ ζαὴν ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺς
Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Νῆα μὲν ὡρμίσαμεν, κοῖλον σπέος εἰσερύσαντες·
Ἔνθα δ' ἔσαν Νυμφέων καλοὶ χοροὶ ἠδὲ θόωκοι.
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος, μετὰ μῦθον ἔειπον,
Ὦ φίλοι, ἐν γὰρ νηῒ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε
Ἔστιν, τῶνδε βοῶν ἀπεχώμεθα, μή τι πάθωμεν.
Δεινοῦ γὰρ θεοῦ αἵδε βόες καὶ ἴφια μῆλα
Ἠελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.
Ὣς ἐφάμην. τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Μῆνα δὲ πάντ' ἄλληκτος ἄη Νότος, οὐδέ τις ἄλλος
Γίνετ' ἔπειτ' ἀνέμων, εἰ μὴ Εὖρός τε Νότος τε.
Οἱ δὲ, ἕως μὲν σῖτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρὸν,
Τόφρα βοῶν ἀπέχοντο, λιλαιόμενοι βιότοιο·
Ἀλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἤϊα πάντα,

Verum ſane nunc quidem cedamus nocti nigræ,
Cœnamque apparemus celerem apud navem manentes:
Mane autem conſcendentes intremus latum pontum.
Sic ait Eurylochus: comprobarunt autem cæteri ſocii.
Atque jam tum agnoſcebam quod nempe mala moliretur deus:
Et ipſum compellans, verbis volatilibus alloquebar:
Euryloche, profecto nimis jam me urgetis qui ſolus ſum.
Sed age nunc mihi omnes jurate firmum juramentum,
Si quod aut boum armentum, aut magnum gregem ovium
Inveniamus, ne forte quis ſcelere peſſimo
Aut bovem aut etiam pecudem occidat: ſed tranquilli
Comedite cibum quem immortalis præbuit Circe.
Sic dicebam. illi autem protinus jurarunt ut juſſeram.
Aſt ubi juraruntque finiveruntque jusjurandum,
Stitimus in portu cavo benefactam navem
Prope aquam dulcem: & exiverunt ſocii
E navi, deinceps autem cœnam ſcite appararunt.
Aſt ubi potus & cibi amorem emiſerant,
Recordati deinde caros defleverunt ſocios,
Quos devoraverat Scylla cava ex navi eripiens.
Flentibuſque ipſis ſupervenit dulcis ſomnus.
Quando autem tertia pars noctis erat, & aſtra tranſibant,
Immiſit vehementem ventum nubium coactor Jupiter
Cum nimbis ingentibus, nubibus autem cooperuit
Terram ſimul & pontum: ruitque de cælo nox.
Quando autem mane genita apparuit roſea digitis aurora,
Navem quidem ſubduximus, in cavam ſpeluncam intro trahentes.
Hic autem erant Nympharum pulchri loci atque ſedilia.
Et tum ego concionem faciens, ſermone allocutus ſum:
O amici, in navi quidem celeri cibuſque potuſque
Eſt, ab his bobus abſtineamus, ne quid patiamur.
Acris enim dei hi boves & eximia pecora,
Solis, qui omnia inſpicit & omnia inaudit.
Sic dicebam, illiſque perſuadebatur animus generoſus.
Menſem autem integrum nunquam deſinens ſpirabat Notus, neque quis alius
Exiſtebat deinceps ventorum, niſi Euruſque Notuſque.
Illi autem quoad quidem panem habebant & vinum rubrum,
Tamdiu a bobus abſtinebant, ſtudioſi *conſervandæ* vitæ:
Sed cum jam e navi periiſſent viatica omnia,

Καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκῃ,
Ἰχθῦς, ὄρνιθάς τε, φίλας ὅ, τι χεῖρας ἵκοιτο,
Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
Δὴ τότ' ἐγὼν ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, ὄφρα θεοῖσιν
Εὐξαίμην, εἴ τίς μοι ὁδὸν φήνειε νέεσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ διὰ νήσου ἰὼν ἤλυξα ἑταίρους,
Χεῖρας νιψάμενος ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
Ἠρώμην πάντεσσι θεοῖς οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευαν.
Εὐρύλοχος δ' ἑτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς,
Κέκλυτέ μευ μύθων κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι.
Πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι,
Λιμῷ δ' οἴκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
Ἀλλ' ἄγετ', Ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας,
Ῥέξομεν ἀθανάτοισι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κεν Ἠελίῳ ὑπερίονι πίονα νηὸν
Τεύξομεν, ἔνθά κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Εἰ δὲ χολωσάμενός τι βοῶν ὀρθοκραιράων,
Νῆ' ἐθέλῃ ὀλέσαι, ἐπὶ δ' ἕσπωνται θεοὶ ἄλλοι,
Βούλομ' ἅπαξ πρὸς κῦμα χανὼν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι,
Ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.
Ὣς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι ἑταῖροι.
Αὐτίκα δ' Ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
Ἐγγύθεν· (οὐ γὰρ τῆλε νεὸς κυανοπρῴροιο
Βοσκέσκονθ' ἕλικες καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι)
Τὰς δὲ περιστήσαντο, καὶ εὐχετόωντο θεοῖσι,
Φύλλα δὲ δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο·
Οὐ γὰρ ἔχον κρῖ λευκὸν ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηός.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
Οὐδ' εἶχον μέθυ λεῖψαι ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσιν,
Ἀλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.
Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσσυτο νήδυμος ὕπνος.
Βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,

Καὶ

Ibi jam venaturam aggrediebantur neceſſitate,
Piſces aveſque, caras quodcunque in manus veniſſet,
Uncis hamis: vexabat enim ventrem fames.
Scilicet tum ego per inſulam receſſi, ut deos
Precarer, ſi quis mihi viam monſtraret ut redirem.
Sed quando jam per inſulam iens declinaveram a ſociis,
Manus lavans ubi defenſaculum erat vento,
Precabar omnes deos qui cælum inhabitant:
Hi ſane dulcem ſomnum palpebris infuderunt.
Eurylochus autem ſociis mali dux erat conſilii:
  Audite meos ſermones mala quamvis paſſi ſocii.
Omnes quidem inviſæ mortes miſeris mortalibus,
Fame autem miſerrimum mori & fatum aſſequi.
Sed agite, Solis ex bobus abigentes optimos,
Sacra faciemus diis qui cælum latum habitant.
Quod ſi in Ithacam pervenerimus ad patriam terram,
Statim Soli per ſuperna gradienti dives templum
Struemus, ibi ponemus ornamenta multa & pretioſa.
Si vero iratus aliquo pacto ob boves erecta capita habentes
Navem volet perdere, ſuffragabunturque dii alii:
Malo ſemel ad fluctus hians vitam perdere,
Quam diutius tabeſcere manens in inſula deſerta.
  Sic ait Eurylochus: collaudabant autem alii ſocii.
Statim autem Solis ex bobus abigentes optimos
Ex propinquo: (non enim longe a navi nigra roſtro
Paſcebantur camuris cornibus pulchri boves frontones)
Eos vero circumſtabant, & vota faciebant diis,
Folia quoque decerpentes tenera quercus alticomæ:
Non enim habebant hordeum album bene tabulata in navi.
Aſt ubi precati ſunt, & mactarunt & excoriarunt,
Femoraque exciderunt, arvinaque abſconderunt,
Duplicem facientes, deſuper autem cruda poſuerunt:
Neque habebant vinum ad libandum ſuper incenſa ſacra,
Sed aqua libantes aſſabant inteſtina omnia.
Aſt ubi femora incenſa ſunt, & viſcera comederunt,
Minutimque conciderunt cætera, & circum verua fixerunt.
Et tunc mihi palpebris excidit ſuavis ſomnus.
Feſtinabamque ire ad navem velocem & littus maris.
Sed cum jam vadens prope navem eſſem utrinque agitabilem,

Καὶ τότε μοι κνίσης ἀμφ' ἤλυθεν ἡδὺς ἀϋτμή.
Οἰμώξας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευν,
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Ἦ με μάλ' εἰς ἄτην κοιμίσατε νηλέϊ ὕπνῳ·
Οἱ δ' ἕταροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες.
Ὠκέα δ' Ἠελίῳ ὑπερίονι ἄγγελος ἦλθε
Λαμπετίη τανύπεπλος, ὅ οἱ βόας ἔκταν ἑταῖροι.
Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα χωόμενος κῆρ,
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Τίσαι δὴ ἑτάρους Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Οἵ μευ βοῦς ἔκτειναν ὑπέρβιον, ᾗσιν ἔγωγε
Χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Ἠδ' ὁπότ' ἂψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.
Εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιεικέ' ἀμοιβήν,
Δύσομαι εἰς Ἀΐδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἠέλι', ἤτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
Τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Τυτθὰ βαλὼν κεάσαιμι μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς ἠϋκόμοιο·
Ἡ δ' ἔφη Ἑρμείαο διακτόρου αὐτὴ ἀκοῦσαι.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Νείκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταδόν, οὐδέ τι μῆχος
Εὑρέμεναι δυνάμεσθα· βόες δ' ἀποτέθνασαν ἤδη.
Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέρατα προὔφαινον·
Εἷρπον μὲν ῥινοί, κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖς ἐμεμύκει,
Ὀπταλέα τε καὶ ὠμά· βοῶν δ' ὣς γίνετο φωνή.
Ἑξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι
Δαίνυντ' Ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας.
Ἀλλ' ὅτε δ' ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων.
Ἡμεῖς δ' αἶψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρέϊ πόντῳ,
Ἱστὸν στησάμενοι, ἀνά θ' ἱστία λευκ' ἐρύσαντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
Φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα.
Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
Νηὸς ὕπερ γλαφυρῆς, ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
Ἡ δ' ἔθει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον· αἶψα γὰρ ἦλθε

Κε-

Et tum mihi nidoris obvenit dulcis flatus.
Lamentans autem deos ad immortales clamavi:
  Jupiter pater, atque cæteri beati dii ſempiterni,
Profecto me in malum ſopiviſtis ſævo ſomno:
Ipſi vero ſocii magnum facinus patrarunt illic manentes.
Velox autem Soli per ſuperna meanti nuncia venit
Lampetia lato peplo induta, quod ei boves interfecerint ſocii.
Statim autem deos allocutus eſt, iratus corde:
  Jupiter pater, atque alii beati dii ſempiterni,
Luant jam ſocii Laertiadæ Ulyſſis,
Qui meos boves occiderunt ſuperbe, quibus ego
Lætabar & vadens in cælum ſtelliferum,
Et quando retro ad terram a cælo vertebar.
Quod ſi mihi non luent boum condignam talionem,
Deſcendam ad Plutonis *domum*, & inter mortuos lucebo.
  Quem excipiens alloquebatur nubium coactor Jupiter:
Sol, certe quidem tu inter immortales luceas
Et mortales homines ſuper fertilem terram:
Horum autem ſtatim navem celerem candenti fulmine
Paululum feriens incendam medio in ſævo ponto.
Hæc ego audivi a Calypſo pulchricoma:
Quæ dicebat a Mercurio internuncio ſe audiviſſe.
Aſt ubi ad navem perveni atque mare,
Objurgabam aliunde alium adſtans, neque remedium
Invenire potuimus: boves enim mortui erant jam.
Eis autem continuo deinde dii prodigia oſtendebant:
Serpebant quidem pelles, carnes autem circum verua mugiebant,
Aſſæque & crudæ: boumque quaſi exiſtebat vox.
Sex diebus quidem deinde mihi perdilecti ſocii
Convivabantur Solis boves poſtquam abegiſſent optimos.
Sed quando ſeptimum diem Jupiter induxit,
Tum vero ventus quidem ceſſavit turbine ſæviens,
Nos autem ſtatim conſcendentes immiſimus *navem* lato mari,
Malum erigentes, ſurſumque alba vela trahentes.
Sed quando jam inſulam deſeruimus, neque ulla alia
Apparebat terrarum, ſed cælum atque mare,
Ibi tum atram nubem ſtatuit Saturnius
Navim ſuper cavam, caligabatque pontus ſub ipſa.
Navis autem currebat haud adeo multum per tempus: ſtatim enim venit

Κεκληγὼς Ζέφυρος μεγάλῃ σὺν λαίλαπι θύων.
Ἱστοῦ δὲ προτόνους ἔρρηξ' ἀνέμοιο θύελλα
Ἀμφοτέρους· ἱστὸς δ' ὀπίσω πέσεν, ὅπλα τε πάντα
Εἰς ἄντλον κατέχυνθ'. ὁ δ' ἄρα πρύμνῃ ἐνὶ νηῒ
Πλῆξε κυβερνήτεω κεφαλήν, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε
Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς. ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς
Κάππεσ' ἀπ' ἰκριόφιν, λίπε δ' ὀστέα θυμὸς ἀγήνωρ.
Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηῒ κεραυνόν·
Ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
Ἐν δὲ θεείου πλῆτο. πέσον δ' ἐκ νηὸς ἑταῖροι.
Οἱ δὲ κορώνῃσιν ἴκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
Κύμασιν ἐμφορέοντο· θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὄφρ' ἀπὸ τοίχους
Λῦσε κλύδων τρόπιος, τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῦμα·
Ἐκ δέ οἱ ἱστὸν ἄραξε ποτὶ τρόπιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Ἐπίτονος βέβλητο βοὸς ῥινοῖο τετευχώς.
Τῷ ῥ' ἄμφω συνέεργον ὁμοῦ τρόπιν ἠδὲ καὶ ἱστόν.
Ἑζόμενος δ' ἐπὶ τοῖς φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
Ἔνθ' ἤτοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων.
Ἦλθε δ' ἐπὶ Νότος ὦκα, φέρων ἐμῷ ἄλγεα θυμῷ,
Ὄφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.
Παννύχιος φερόμην· ἅμα δ' ἠελίῳ ἀνιόντι
Ἦλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον, δεινήν τε Χάρυβδιν.
Ἡ μὲν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ·
Αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐρινεὸν ὑψόσ' ἀερθεὶς,
Τῷ προσφὺς ἐχόμην, ὡς νυκτερὶς, οὐδέ πῃ εἶχον
Οὔτε στηρίξαι ποσὶν ἔμπεδον, οὔτ' ἐπιβῆναι.
Ῥίζαι γὰρ ἑκὰς ἦσαν, ἀπήωροι δ' ἔσαν ὄζοι,
Μακροί τε μεγάλοι τε, κατεσκίαον δὲ Χάρυβδιν.
Νωλεμέως δ' ἐχόμην, ὄφρ' ἐξεμέσειεν ὀπίσσω
Ἱστὸν καὶ τρόπιν αὖτις. ἐελδομένῳ δέ μοι ἦλθεν
Ὄψ'. ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέστη,
Κρίνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
Τῆμος δὴ τάγε δοῦρα Χαρύβδιος ἐξεφαάνθη.
Ἧκα δ' ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
Μέσσῳ δ' ἐνδούπησα παρὲξ περιμήκεα δοῦρα,
Ἑζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι διήρεσα χερσὶν ἐμῇσι.
Σκύλλην δ' οὐκ ἔτ' ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Εἰσιδέειν· οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.

Ἐν-

Stridens Zephyrus ingenti cum turbine ſæviens.
Mali autem funes rupit venti procella
Utroſque: maluſque retro cecidit, armamentaque omnia
In ſentinam deciderunt. is autem extima in nave
Percuſſit gubernatoris caput, oſſaque confregit
Omnia ſimul capitis. ipſe autem urinatori ſimilis
Decidit a tabulatis, deſeruitque oſſa animus generoſus.
Jupiter autem ſimul intonuit, & injecit fulmen navi:
Ipſa autem contorquebatur tota, Jovis percuſſa fulmine,
Sulphureque implebatur. ceciderunt autem ex navi ſocii.
Illi autem *marinis* corvis ſimiles circa navem nigram
In fluctibus ferebantur: deuſque abſtulit reditum.
Aſt ego per navim incedebam, donec latera
Solvit unda carinæ, quam inermem ferebat fluctus:
Effregeratque ei malum uſque ad fundum: at ipſi
Lorum injectum erat bovis corio factum.
Hoc utrunque colligavi pariter carinam atque malum.
Sedens autem ſuper hæc, ferebar perniciosis ventis.
Tum Zephyrus quidem ceſſavit turbine ſæviens.
Supervenit autem Notus celeriter, ferens meo angores animo,
Ut rurſus pernicioſam remetirer Charybdim.
Tota nocte ferebar: ſimul autem *cum* ſole oriente
Veni ad Scyllæ ſcopulum, horrendamque Charybdim.
Hæc quidem abſorpſerat maris ſalſam aquam:
At ego ad altam caprificum alte levatus,
Huic implicitus tenebar veluti veſpertilio, neque uſpiam poteram
Nec firmare pedem firmiter, neque aſcendere.
Radices enim longe erant, diſtantes autem erant rami,
Longique ingenteſque, obumbrabant autem Charybdim.
Continenter autem hærebam, donec evomeret retro
Malum & carinam denuo. cupienti autem mihi advenit
Tandem. quando autem ad cœnam vir e foro ſurgit,
Judicans lites multas litigantium juvenum,
Tunc ſcilicet ligna ex Charybdi apparebant.
Demiſique ego deſuper pedes & manus ut ferrentur,
In medium autem cum ſonitu cecidi circa oblonga ligna,
Sedens autem ſuper his remigabam manibus meis.
Scyllam autem non amplius permiſit pater hominumque deorumque
Me aſpicere: non enim effugiſſem ſævam mortem.

Hinc

Ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοὶ, ἔνθα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
Ἥ μ' ἐφίλει τ' ἐκόμει τε. τί τοι τάδε μυθολογεύω;
Ἤδη γάρ τοι χθιζὸς ἐμυθεόμην ἐνὶ οἴκῳ
Σοί τε καὶ ἰφθίμῃ ἀλόχῳ· ἐχθρὸν δέ μοί ἐστιν,
Αὖτις ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ν. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Κοιμώμενον Ὀδυσσέα μετὰ τῶν δώρων ἐκτιθέασιν οἱ Φαίακες εἰς τὴν γῆν τῶν Ἰθακησίων· καὶ τὴν μὲν ναῦν αὐτῶν ὑποστρέψασαν, λίθον ποιεῖ Ποσειδῶν· Ἀθηνᾶ δὲ ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ Ὀδυσσεῖ συμβουλεύει περὶ τῆς μνηστηροφονίας· καὶ τὰ χρήματα ἔν τινι σπηλαίῳ ἀποκρύπτει, καὶ εἰς γέροντα μεταμορφοῖ τὸν Ὀδυσσέα.

Νῦ, Ἰθάκης ἐπέβη Φαιήκων πομπῇ Ὀδυσσεύς.

Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
Ὦ Ὀδυσεῦ, ἐπεὶ ἵκευ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ
Ὑψιρεφὲς, τῷ σ' οὔτι παλιμπλαγχθέντα γ' οἴω
Ἂψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας.
Ὑμέων δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ ἐφιέμενος τάδε εἴρω,
Ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἴθοπα οἶνον
Αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' ἀοιδοῦ·
Εἵματα μὲν δὴ ξείνῳ ἐϋξέστῃ ἐνὶ χηλῷ
Κεῖται, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος, ἄλλα τε πάντα
Δῶρ' ὅσα Φαιήκων βουληφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν.
Ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν ἠδὲ λέβητα
Ἀνδρακάς. ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
Τισόμεθ'. ἀργαλέον γὰρ ἕνα προικὸς χαρίσασθαι.
Ὣς ἔφατ' Ἀλκίνοος. τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος·
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,

Hinc autem novem diebus ferebar: decima autem me nocte
Inſulam in Ogygiam appulerunt dii, ubi Calypſo
Habitabat cirrata veneranda dea voce *humana* utens,
Quæ me amice excipiebat fovebatque. quid tibi hæc enarro?
Jam enim tibi heri enarravi in domo
Tibique & caſtæ uxori: odioſum autem mihi eſt,
Rurſus plane enarrata recenſere.

ODYSSEÆ HOMERI XIII.

LIBRI

Argumentum.

DOrmientem Ulyſſem cum donis exponunt Phæaces in terram Ithacenſium. Et navem quidem ipſorum redeuntem, lapidem fecit Neptunus: Minerva autem in littore Ulyſſi conſulit de procorum cæde: & bona ejus in quadam ſpelunca occultat, in ſenemque transformat Ulyſſem.

N. Ithacam ingreſſus eſt Phæacum ductu Ulyſſes.

SIc ait. illi autem omnes muti erant ſilentio,
Oblectationeque tenebantur per domos umbroſas.
Eum autem rurſum Alcinous excepit, compellavitque:
O' Ulyſſes, quoniam veniſti meam ad æratam domum
Altam, ideo te haud retrorſum jactatum puto
Rurſus rediturum, etſi valde multa paſſus es.
Veſtrum autem viro unicuique injungens hæc dico,
Quicunque in ædibus honorarium ardens vinum
Semper bibitis meis, auſcultatiſque cantori:
Veſtes quidem jam hoſpiti pulchra in arca
Jacent, & aurum arte laboratum, aliaque omnia
Dona quæcunque Phæacum ſenatores huc attulerunt.
Sed age ei demus tripodem magnum & lebetem
Viritim. nos autem rurſus congregati in populo
Exigemus. difficile enim unum largitionem præbere.
Sic dixit Alcinous. illis autem placuit ſermo.
Qui dormitantes iverunt domum unuſquiſque:
Quando autem matutina apparuit roſea digitis Aurora,

Ad

Νῆ' ἄρ' ἐπεσσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν.
Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηχ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Αὐτὸς ἰὼν διὰ νηὸς ὑπὸ ζυγά, μή τιν' ἑταίρων
Βλάπτοι ἐλαυνόντων, ὁπότε σπερχοίατ' ἐρετμοῖς.
Οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον, καὶ δαῖτ' ἀλέγυνον.
Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
Μηρὰ δὲ κείαντες δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα
Τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς
Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Πολλὰ πρὸς ἠέλιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόωντα,
Δῦναι ἐπειγόμενος· δὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρποιο λιλαίεται, ᾧτε πανῆμαρ
Νειὸν ἀν' ἕλκητον βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον,
Ἀσπασίως δ' ἄρα τῷ κατέδυ φάος ἠελίοιο,
Δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι·
Ὣς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἔδυ φάος ἠελίοιο.
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα,
Ἀλκινόῳ δὲ μάλιστα πιφαυσκόμενος φάτο μῦθον,
  Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα· χαίρετε δ' αὐτοί.
Ἤδη γὰρ τετέλεσται ἅ μοι φίλος ἤθελε θυμὸς,
Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά μοι θεοὶ οὐρανίωνες
Ὄλβια ποιήσειαν· ἀμύμονα δ' οἴκοι ἄκοιτιν
Νοστήσας εὕροιμι σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
Ὑμεῖς δ' αὖθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας
Κουριδίας καὶ τέκνα· θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν
Παντοίην, καὶ μή τι κακὸν μεταδήμιον εἴη.
  Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο,
  Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον
Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ὄφρ' εὐξάμενοι Διῒ πατρὶ,
Τὸν ξεῖνον πέμπωμεν ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
  Ὣς φάτο. Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν. οἱ δὲ θεοῖσιν
Ἔσπεισαν μακάρεσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Αὐτόθεν ἐξ ἑδρέων. ἀνὰ δ' ἵστατο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἀρήτῃ δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον,

Καὶ

Ad navem properabant, ferebantque generoſum æs.
Et hæc quidem bene depoſuit ſacra poteſtas Alcinoi,
Ipſe iens per navem ſub tranſtra, ne aliquem ſociorum
Læderet impellentium, quando incumberent remis.
Illi autem in Alcinoi *domum* iverunt, & epulas curarunt.
Poſt hæc autem bovem mactavit ſacra poteſtas Alcinoi
Jovi nimboſo Saturnio, qui omnibus imperat.
Femoribus autem crematis epulabantur celebri epulo
Se oblectantes: interque ipſos canebat divinus cantor
Demodocus, populis honoratus. at Ulyſſes
Crebro ad ſolem caput vertebat omnia illuſtrantem,
Ut occumberet optans: jam enim cupiebat reverti.
Ut cum vir cœnam concupiſcit, cui tota die
Per novale verterunt boves nigri compactum aratrum,
Aventi autem huic occidit lumen ſolis,
Ad cœnam ut eat, labantque genua eunti:
Sic Ulyſſi amicum occidit lumen ſolis.
Statim autem Phæacibus ſtudioſis remorum locutus eſt,
Alcinoo autem maxime loquens dixit ſermonem:
Alcinoe rex, omnium excellentiſſime populorum,
Mittite me poſtquam libaveritis, illæſum: & valete ipſi.
Jam enim perfecta ſunt quæ mihi meus volebat animus,
Comitatus & cara dona, quæ mihi Dii cęleſtes
Fortunata faciant: inculpabilemque domi uxorem
Reverſus inveniam cum incolumibus amicis.
Vos autem hic manentes oblectetis uxores
Nuptas & liberos: Diique virtutem dent
Omnem, & ne quod malum publicum ſit.
Sic dixit. illi autem omnes collaudabant, & jubebant
Mitti hoſpitem, quoniam pro decenti dixiſſet.
Atque tum præconem allocuta eſt virtus Alcinoi:
Pontonoe, cratere mixto temetum præbe
Omnibus in domo, ut precati Jovem patrem,
Hoſpitem mittamus ſuam in patriam terram.
Sic dixit. Pontonous autem mellitum vinum miſcuit:
Diſtribuitque omnibus ſcite. illi autem Diis
Libaverunt beatis qui cęlum latum habitant,
Indidem ex ſedibus. ſurrexit tamen divinus Ulyſſes,
Aretæque in manibus poſuit poculum rotundum,

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Χαῖρέ μοι ὦ βασίλεια διαμπερὲς, εἰσόκε γῆρας
Ἔλθῃ καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται.
Αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
Παισί τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ.
Ὣς εἰπὼν ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Τῷ δ' ἅμα κήρυκα προΐει μένος Ἀλκινόοιο,
Ἡγεῖσθαι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμωὰς ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκας.
Τὴν μὲν φᾶρος ἔχουσαν ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα,
Τὴν δ' ἑτέρην χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ἔπεμπε κομίζειν·
Ἡ δ' ἄλλη σῖτόν τ' ἔφερε καὶ οἶνον ἐρυθρόν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Αἶψα τά γ' ἐν νηῒ γλαφυρῇ πομπῆες ἀγαυοὶ
Δεξάμενοι κατέθεντο, πόσιν καὶ βρῶσιν ἅπασαν·
Καδδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ στόρεσαν ῥῆγός τε λίνον τε
Νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν γλαφυρῆς (ἵνα νήγρετον εὕδοι)
Πρύμνης· ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσετο, καὶ κατέλεκτο
Σιγῇ· τοὶ δὲ καθίζον ἐπὶ κληῗσιν ἕκαστος
Κόσμῳ. πεῖσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο.
Εὖθ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνερρίπτουν ἅλα πηδῷ·
Καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε,
Νήγρετος, ἥδιστος, θανάτῳ ἄγχιστα ἐοικώς.
Ἡ δ' ὥστ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρσενες ἵπποι,
Πάντες ἅμ' ὁρμηθέντες ὑπὸ πληγῇσιν ἱμάσθλης,
Ὑψόσ' ἀειρόμενοι, ῥίμφα πρήσσουσι κέλευθον·
Ὣς ἄρα τῆς πρύμνη μὲν ἀείρετο, κῦμα δ' ὄπισθε
Πορφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Ἡ δὲ μάλ' ἀσφαλέως θέεν ἔμπεδον. οὐδέ κεν ἴρηξ
Κίρκος ὁμαρτήσειεν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν.
Ὣς ἡ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
Ἄνδρα φέρουσα θεοῖς ἐναλίγκια μήδε' ἔχοντα·
Ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὃν κατὰ θυμὸν,
Ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων·
Δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὗδε, λελασμένος ὅσσ' ἐπεπόνθει.
Εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅστε μάλιστα
Ἔρχεται ἀγγέλλων φάος ἠοῦς ἠριγενείης.
Τῆμος δὴ νήσῳ προσεπίλνατο ποντοπόρος νηῦς.
Φόρκυνος δέ τίς ἐστι λιμὴν ἁλίοιο γέροντος

Ἐν

Et ipſam appellans verba volucria dicebat:
  Vale mihi o regina ſemper, donec ſenectus
Veniat & mors, quæque hominibus accidunt.
At ego redeo: tu autem delectare hac in domo,
Filiiſque & populis & Alcinoo rege.
  Sic fatus ſuper limen ibat divinus Ulyſſes:
Ei autem una præconem præmiſit virtus Alcinoi,
Ut duceret ad navem velocem & littus maris.
Arete autem illi famulas una miſit mulieres,
Alteram chlamydem habentem puram & tunicam,
Alteram arcam pictam una miſit ut portaret:
Alia autem panemque ferebat & vinum rubrum.
At poſtquam ad navem pervenerunt & mare,
Statim hæc in navi concava comites læti
Accipientes depoſuerunt, potum & cibum omnem.
Sed Ulyſſi ſtraverunt pictamque veſtem linteumque
Navis in tabulatis concavæ (ut molliter cubaret)
Extimæ: ingreſſus autem & ipſe eſt, & recubuit
Silentio. illi autem ſederunt in tranſtris quiſque
Ordine. funemque ſolverunt a pertuſo lapide.
Ibi tum illi incumbentes jactabant mare remo:
Et huic ſuavis ſomnus in palpebris incidit,
Inexcitabilis, jucundiſſimus, morti proxime ſimilis.
Illa autem ſicut in campo quadrijuges maſculi equi,
Omnes ſimul incitati a verberibus ſcuticæ,
Alte elevati, celeriter emetiuntur viam:
Sic quidem hujus puppis tollebatur, fluctus autem pone
Niger ingens furebat perſonantis maris.
Eaque admodum tuto currebat firmiter. neque accipiter
Circus aſſecutus fuiſſet, leviſſimus volucrum.
Sic illa celeriter currens maris undas ſecabat,
Virum ferens Diis æqua conſilia habentem:
Qui antea quidem multos paſſus erat dolores ſuo in animo,
Virorumque bella moleſtaſque undas tranſiens:
At tunc placide dormiebat, oblitus quæ paſſus fuerat.
Quando ſtella extitit lucidiſſima, quæ maxime
Venit nuncians lumen Auroræ mane genitæ:
Tum inſulæ appulit per mare iens navis.
Phorcynis autem quidam eſt portus marini ſenis

Ἐν δήμῳ Ἰθάκης· δύο δὲ προβλῆτες ἐν αὐτῷ
Ἀκταὶ ἀπορρῶγες, λιμένος ποτιπεπτηυῖαι,
Αἵ τ' ἀνέμων σκεπόωσι δυσαήων μέγα κῦμα
Ἔκτοθεν· ἔντοσθεν δὲ ἄνευ δεσμοῖο μένουσι
Νῆες ἐΰσσελμοι, ὅταν ὅρμου μέτρον ἵκωνται.
Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·
Ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἠεροειδὲς,
Ἱρὸν Νυμφάων αἳ Νηϊάδες καλέονται.
Ἐν δὲ κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἔασι
Λάϊνοι· ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι.
Ἐν δ' ἱστοὶ λίθεοι περιμήκεες, ἔνθα τε Νύμφαι
Φάρε' ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἐν δ' ὕδατ' ἀενάοντα. δύω δέ τέ οἱ θύραι εἰσίν·
Αἱ μὲν πρὸς Βορέαο καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν,
Αἱ δ' αὖ πρὸς Νότου εἰσὶ θεώτεραι, οὐδέ τι κείνῃ
Ἄνδρες ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐστιν.
Ἔνθ' οἵγ' εἰσέλασαν πρὶν εἰδότες. ἡ μὲν ἔπειτα
Ἠπείρῳ ἐπέκελσεν ὅσον τ' ἐπὶ ἥμισυ πάσης,
Σπερχομένη. τοίων γὰρ ἐπείγετο χέρσ' ἐρετάων.
Οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες ἐϋζύγου ἤπειρόνδε,
Πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν
Αὐτῷ σύν τε λίνῳ καὶ ῥήγεϊ σιγαλόεντι,
Κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν δεδμημένον ὕπνῳ.
Ἐκ δὲ κτήματ' ἄειραν ἅ οἱ Φαίηκες ἀγαυοὶ
Ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
Καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ πυθμέν' ἐλαίης ἀθρόα θῆκαν
Ἐκτὸς ὁδοῦ, μή πού τις ὁδιτάων ἀνθρώπων,
Πρίν γ' Ὀδυσῆ' ἔγρεσθαι, ἐπελθὼν δηλήσαιτο.
Αὐτοὶ δ' αὖτ' οἶκόνδε πάλιν κίον. οὐδ' Ἐνοσίχθων
Λήθετ' ἀπειλάων, τὰς ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Πρῶτον ἐπηπείλησε. Διὸς δ' ἐξείρετο βουλὴν,
Ζεῦ πάτερ, οὐκ ἔτ' ἔγωγε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τιμήεις ἔσομαι, ὅτε με βροτοὶ οὔ τι τίουσι
Φαίηκες, τοί πέρ τοι ἐμῆς ἔξεισι γενέθλης.
Καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆα φάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· νόστον δέ οἱ οὔποτ' ἀπηύρων
Πάγχυ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο καὶ κατένευσας.
Οἱ δ' εὕδοντ' ἐν νηῒ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
Κάτθεσαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδοσαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα,

Χαλ-

In agro Ithacæ: duo autem objecta in ipſo
Littora abrupta, in portum vergentia,
Quæ ventorum defendunt ſtridentium magnum fluctum
Extra: intus autem ſine vinculo manent
Naves bene tabulatæ, cum portus ſpatium intraverunt.
At in vertice portus patula oliva:
Prope autem ipſam antrum amabile, obſcurum,
Sacellum Nympharum quæ Naiades vocantur.
Intus autem crateresque & amphoræ ſunt
Lapideæ: ibi vero præterea mellificant apes.
Intus juga lapidea prælonga, ibique Nymphæ
Lintea texunt purpurea, mirabile viſu.
Intus etiam aquæ perennes. duæ autem ei januæ ſunt:
Hæ quidem ad Boream permeabiles hominibus,
Illæ autem contra ad Notum ſunt diviniores, neque illac
Homines intrant, ſed immortalium via eſt.
Huc illi egerunt prius gnari. ipſa deinde navis
Terræ appulit quantum ad dimidium totius,
Concitata. talium enim impellebatur manibus remigum.
Hi autem ex nave egreſſi bene tranſtrata in terram,
Primum Ulyſſem concava ex nave tollebant
Ipſo cumque lineo & veſte molli,
Atque in arena deponebant captum ſomno.
Bona quoque efferebant quæ Phæaces illuſtres
Dederant domum eunti, propter magnanimam Minervam.
Et ea quidem apud imum *fundum* olivæ univerſa ponebant
Extra viam, ne quis viatorum hominum,
Antequam Ulyſſes expergiſceretur, ſuperveniens noceret.
Ipſi autem contra domum retro iverunt: neque Neptunus
Oblitus erat minarum quas divino Ulyſſi
Prius minatus fuerat. Jovis autem rogabat ſententiam:
Jupiter pater, haud amplius in mortalibus Diis
Honorabilis ero, cum me homines non honorent
Phæaces, qui tamen ex meo ſunt genere.
Etenim nunc Ulyſſem autumabam mala multa paſſum
Domum iturum: reditum tamen illi nunquam eripui
Omnino, poſtquam tu primum promiſiſti & annuiſti.
Illi autem dormientem in navi veloci ſuper pontum ducentes
Depoſuerunt in Ithaca, dederuntque ei infinita dona,

Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις, ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν,
Πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
Εἴπερ ἀπήμων ἦλθε λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ὢ πόποι Ἐννοσίγαι' εὐρυσθενὲς οἷον ἔειπες;
Οὔτί σ' ἀτιμάζουσι θεοί. χαλεπὸν δέ κεν εἴη
Πρεσβύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμίῃσιν ἰάλλειν.
Ἀνδρῶν δ' εἴπερ τίς σε βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων
Οὔτι τίει, σοὶ δ' ἐστὶ καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰεί.
Ἔρξον ὅπως ἐθέλεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Αἶψά κ' ἐγὼν ἔρξαιμι κελαινεφὲς ὡς ἀγορεύεις.
Ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι ἠδ' ἀλεείνω.
Νῦν αὖ Φαιήκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα
Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Ῥαῖσαι, ἵν' ἤδη σχῶνται, ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς
Ἀνθρώπων· μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ὢ πέπον, ὡς μὲν ἐμῷ θυμῷ εἶναι ἄριστα,
Ὁππότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προσίδωνται
Λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης
Νηὶ θοῇ ἴκελον, (ἵνα θαυμάσωσιν ἅπαντες
Ἄνθρωποι) μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς Σχερίην ὅθι Φαίηκες γεγάασιν,
Ἔνθ' ἔμεν'. ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε ποντοπόρος νηῦς
Ῥίμφα διωκομένη· τῆς δὲ σχεδὸν ἦλθ' Ἐνοσίχθων,
Ὅς μιν λᾶαν ἔθηκε, καὶ ἐῤῥίζωσεν ἔνερθε,
Χειρὶ καταπρηνεῖ ἐλάσας. ὁ δὲ νόσφι βεβήκει.
Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον
Φαίηκες δολιχήρετμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Ὤμοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ
Οἴκαδ' ἐλαυνομένην; καὶ δὴ προὐφαίνετο πᾶσα.
Ὣς ἄρα τίς εἴπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει
Πατρὸς ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
Ἡμῖν, οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἁπάντων.

Æſque aurumque ſatis, veſtemque textam,
Multa, quanta nunquam Troja extuliſſet Ulyſſes,
Si illabefactus veniſſet ſortitus de præda portionem.
  Illum excipiens affatus eſt nubicogus Jupiter:
Papæ o Neptune præpotens quid dixiſti?
Non te deſpiciunt Dii. difficile enim eſſet
Antiquiſſimum & præſtantiſſimum ignominiis proſequi.
Hominum autem ſi quis te viribus & robore *ſuo* elatus
Non colit, tibi vero eſt & poſtea ultio ſemper.
Fac ut vis, & tibi placitum eſt animo.
  Huic autem reſpondit poſtea Neptunus quaſſator terræ:
Statim facerem, ſicut dicis, o fuſcator nubium.
Sed tuam ſemper iram obſervo & fugito.
Nunc contra Phæacum volo perpulchram navem
Ex deductione redeuntem in nigro ponto
Perdere, ut jam abſtineant, deſiſtantque a deductione
Hominum: magnumque ipſis montem urbi imponere.
  Illum excipiens affatus eſt nubicogus Jupiter:
O bone, ſic quidem meo animo videtur eſſe optimum,
Cum jam omnes incitatam intuebuntur
Homines ab urbe, eam facere lapidem prope terram
Navi veloci ſimilem, (ut admirentur omnes
Homines) magnumque ipſis montem urbi circumdare.
  At poſtquam hoc audivit Neptunus quaſſator terræ,
Ingreſſus eſt iter in Scheriam ubi Phæaces erant.
Illic manſit. ipſa autem admodum prope venit pontigrada navis
Celeriter impulſa: *ad* quam prope venit Neptunus,
Qui ipſam lapidem fecit & radicavit inferne,
Manu prona impellens. ipſe autem receſſit.
Hi autem inter ſe verba velocia loquebantur
Phæaces longis remis adſueti navibuſque inclyti viri:
Sic autem aliquis ajebat intuens in propinquum alium:
  Eheu, quis jam navem velocem ligavit in ponto
Domum *verſus* propulſam? & ſane apparebat tota.
Sic aliquis dicebat: neque ſciebant ut illa accidiſſent.
Poſt hæc Alcinous concionatus eſt & interfatus:
  Papæ, certe nimis jam me antiqua vaticinia aſſequuntur
Patris mei, qui ajebat Neptunum ſuccenſere
Nobis, quoniam comites innocui ſumus omnium.

Φῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν περικαλλέα νῆα
Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἧμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες.
Πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἵκηται
Ἡμέτερον προτὶ ἄστυ· Ποσειδάωνι δὲ ταύρους
Δώδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἴκ' ἐλεήσῃ,
Μηδ' ἡμῖν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἔδδεισαν, ἑτοιμάσαντο δὲ ταύρους.
Ὣς οἱ μέν ῥ' εὔχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι
Δήμου Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ἑσταότες περὶ βωμόν. ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεὺς
Εὕδων ἐν γαίῃ πατρῴῃ. οὐδέ μιν ἔγνω
Ἤδη δηρὸν ἀπεών. περὶ γὰρ θεὸς ἠέρα χεῦεν
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διός· ὄφρα μιν αὐτὸν
Ἄγνωστον τεύξειεν, ἕκαστά τε μυθήσαιτο.
Μή μιν πρὶν ἄλοχος γνοίη, ἀστοί τε φίλοι τε,
Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτῖσαι.
Τοὔνεκ' ἄρ' ἀλλοειδέα φαινέσκετο πάντα ἄνακτι,
Ἀτραπιτοί τε διηνεκέες, λιμένες τε πάνορμοι,
Πέτραι τ' ἠλίβατοι, καὶ δένδρεα τηλεθόωντα.
Στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, καί ῥ' εἴσιδε πατρίδα γαῖαν·
Ὤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ
Χερσὶ καταπρηνέσσ'· ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ηὔδα,
Ὤμοι ἐγώ, τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω;
Ἦ ῥ' οἵγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
Ἦε φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής;
Πῆ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πῆ δὲ καὶ αὐτὸς
Πλάζομαι; αἴθ' ὄφελον μεῖναι παρὰ Φαιήκεσσιν
Αὐτοῦ· ἐγὼ δέ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων
Ἐξικόμην, ὅς κέν μ' ἐφίλει καὶ ἔπεμπε νέεσθαι.
Νῦν δ' οὔτ' ἄρ πῃ θέσθαι ἐπίσταμαι, οὐδὲ μὲν αὐτοῦ
Καλλείψω, μή πώς μοι ἕλωρ ἄλλοισι γένηται.
Ὢ πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
Ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Οἵ μ' εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον· ἦτέ μ' ἔφαντο
Ἄξειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον· οὐδ' ἐτέλεσσαν.
Ζεὺς σφέας τίσαιτο ἱκετήσιος, ὅστε καὶ ἄλλους

Ἀν-

Dixerat *is* ſe aliquando Phæacum virorum perpulchram navem
Ex deductione redeuntem in nigro ponto
Labefacturum, magnumque nobis montem urbi circumdaturum.
Sic dixit ſenex: hæc ſcilicet nunc omnia finiuntur,
Sed agite, ſicut ego dicam pareamus omnes.
Deductione quidem ſuperſedete mortalium, cum quis venerit
Noſtram ad urbem: Neptuno autem tauros
Duodecim electos ſacrificabimus, ſi miſereatur,
Neque nobis ingentem montem urbi circumdet.
Sic dixit. illi autem metuebant, parabantque tauros.
Sic ii quidem vota faciebant Neptuno regi
Populi Phæacum duces & curatores,
Stantes circum altare. Excitatus autem eſt divinus Ulyſſes,
Dormiens in terra patria. neque ipſam cognovit
Jam diu qui abſuerat. circum enim Dea nubem fudit
Pallas Minerva, filia Jovis: ut illum ipſum
Ignotum faceret, ſingulaque narraret,
Ne ipſum prius uxor cognoſceret, civeſque amicique,
Prius quam omnem procis injuriam retaliaſſet.
Propterea mutata videbantur omnia regi,
Viæque perpetuæ, portuſque ad appellendum *apti*,
Petræque altæ, & arbores vireſcentes.
Stetit autem ſurgens, & inſpexit patriam terram:
Flevitque poſtea, & ſua percuſſit femora
Manibus pronis: lugenſque verbum locutus eſt:
O ego, quorum rurſus hominum in terram venio?
Numquid injurioſique & crudeles, neque juſti,
An hoſpitales, & ipſis mens eſt ſancta?
Quo jam bona multa feram hæc? quo autem & ipſe
Vagor? utinam manſiſſem apud Phæaces
Illic: egoque ad alium magnanimorum regum
Perveniſſem, qui me amice accepiſſet & comites dediſſet ad revertendum.
Nunc autem nuſquam ponere ſcio, neque tamen hic
Relinquam, nequando mihi præda aliis fiant.
Eheu, non ergo per omnia intelligentes neque juſti
Erant Phæacum duces & curatores,
Qui me in aliam terram abduxerunt. certe me dicebant
Ducturos in Ithacam amœnam: neque id perfecerunt.
Jupiter ipſos ulciſcatur ſupplicum vindex, qui & alios

Ἀνθρώπους ἐφορᾷ, καὶ τίνυται ὅστις ἁμάρτῃ.
Ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω καὶ ἴδωμαι,
Μή τί μοι οἴχωνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.
Ὣς εἰπὼν, τρίποδας περικαλλέας ἠδὲ λέβητας
Ἠρίθμει, καὶ χρυσὸν, ὑφαντά τε εἵματα καλά.
Τῶν μὲν ἄρ' οὔτι πόθει· ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν,
Ἑρπύζων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Πόλλ' ὀλοφυρόμενος· σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα νέῳ ἐπιβώτορι μήλων,
Παναπάλῳ, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν,
Δίπτυχον ἀμφ' ὤμοισιν ἔχουσ' εὐεργέα λώπην.
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χερσὶ δ' ἄκοντα.
Τὴν δ' Ὀδυσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ ἐναντίος ἦλθε,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ φίλ', ἐπεί σε πρῶτα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
Χαῖρέ τε, καὶ μή μοί τι κακῷ νόῳ ἀντιβολήσαις·
Ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ. τοὶ γάρ ἔγωγε
Εὔχομαι ὥστε θεῷ, καί σευ φίλα γούναθ' ἱκάνω.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ
Τίς γῆ, τίς δῆμος, τίνες ἀνέρες ἐγγεγάασιν·
Ἤπου τις νήσων εὐδείελος, ἠέ τις ἀκτὴ
Κεῖθ' ἁλὶ κεκλιμένη ἐριβώλακος ἠπείροιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Νήπιός εἰς, ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
Εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι. οὐδέ τι λίην
Οὕτω νώνυμός ἐστιν· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοὶ,
Ἠμὲν ὅσοι ναίουσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
Ἠδ' ὅσσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
Ἤτοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ ἱππήλατός ἐστιν,
Οὐδὲ λίην λυπρὴ, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
Ἐν μὲν γάρ οἱ σῖτος ἀθέσφατος, ἐν δέ τε οἶνος
Γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει, τεθαλυῖά τε ἔρση.
Αἰγίβοτος δ' ἀγαθὴ καὶ βούβοτος· ἔστι μὲν ὕλη
Παντοίη. ἐν δ' ἀρδμοὶ ἐπηετανοὶ παρέασιν.
Τῷ τοι ξεῖν' Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἵκει,
Τήν περ τηλοῦ φασιν Ἀχαιΐδος ἔμμεναι αἴης.
Ὣς φάτο. γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Χαίρων ᾗ γαίῃ πατρωΐῃ, ὥς οἱ ἔειπε
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.

Καί

Homines inſpicit, & punit quiſquis peccet.
Sed age jam bona numerem & videam,
Ne quid rapientes mihi diſceſſerint concava in navi ferentes.
Sic dicens, tripodas perpulchros & lebetes
Numerabat, & aurum, textaſque veſtes pulchras.
Horum quidem nihil deſiderabat: ſed flebat patriam terram,
Repens ad littus perſonantis maris,
Multum lamentans; prope autem eum venit Minerva,
Viro corpore ſimilis juveni paſtori ovium,
Delicatulo, quales regum filii ſunt,
Duplicem circa humerum habens concinnam veſtem.
Pedibus autem ſub nitidis calceos habebat, manuque jaculum.
Quam Ulyſſes lætabatur videns, & obvius venit,
Et ipſam appellans, verbis velocibus alloquebatur:
O amice, poſtquam te primum invenio hoc in loco,
Salve, & ne mihi malo animo occurreris:
Sed ſerva & hæc, ſerva & me. tibi enim ego
Supplico tanquam deo, & ad tua cara genua accedo.
Et mihi hæc dic vere, ut bene ſciam
Quæ terra, quis populus, qui viri inſunt:
Num qua inſularum amœna, an aliquod littus
Jacet ad mare vergens gleboſæ continentis.
Hunc autem contra affata eſt Dea cæſia oculis Minerva:
Ineptus es, o hoſpes, aut de longinquo veniſti,
Si nempe de hac terra interroges. neque nimis
Ita ignobilis eſt: norunt enim eam admodum multi,
Tum quotquot habitant ad auroram ſolemque orientem,
Tum quotquot pone ad noctem obſcuram.
Equidem aſpera & non equitabilis eſt,
Neque *tamen* omnino ſterilis, at neque lata eſt.
Etenim in ea triticum copioſum, in ea & vinum
Fit: ſemper enim pluvia *eam* habet, floriduſque ros.
Capris autem paſcendis bona & bobus: eſt & ſylva
Omnigena, beneque aquationes perennes adſunt.
Itaque hoſpes Ithacæ & ad Trojam nomen pervenerit,
Quam procul dicunt ab Achaide eſſe terra.
Sic dixit. lætatus eſt autem patiens divinus Ulyſſes,
Gaudens ſua terra patria, ſicut ei dixerat
Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi.

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Οὐδ' ὅγ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον,
Αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδέα νωμῶν·
Πυνθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
Τηλοῦ ὑπὲρ πόντου· νῦν δ' εἰλήλουθα καὶ αὐτὸς
Χρήμασι σὺν τοῖσδεσσι. λιπὼν δ' ἔτι παισὶ τοσαῦτα
Φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον Ἰδομενῆος
Ὀρσίλοχον πόδας ὠκὺν, ὃς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
Ἀνέρας ἀλφηστὰς νίκα ταχέεσσι πόδεσσιν·
Οὕνεκά με στερέσαι τῆς ληΐδος ἤθελε πάσης
Τρωϊάδος, τῆς εἵνεκ' ἐγὼ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
Ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων·
Οὕνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἑταίρων·
Τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλον χαλκήρεϊ δουρὶ
Ἀγρόθεν, ἐγγὺς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἑταίρῳ.
Νὺξ δὲ μάλα δνοφερὴ κάτεχ' οὐρανὸν, οὐδέ τις ἡμέας
Ἀνθρώπων ἐνόησε· λάθον δέ ἑ θυμὸν ἀπούρας.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνγε κατέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
Αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν Φοίνικας ἀγαυοὺς
Ἐλλισάμην, καί σφιν μενοεικέα ληΐδα δῶκα·
Τούς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταστῆσαι καὶ ἐφέσσαι,
Ἢ εἰς Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
Ἀλλ' ἤτοι σφέας κεῖθεν ἀπώσατο ἶς ἀνέμοιο,
Πόλλ' ἀεκαζομένους· οὐδ' ἤθελον ἐξαπατῆσαι.
Κεῖθεν δὲ πλαγχθέντες ἱκάνομεν ἐνθάδε νυκτός·
Σπουδῇ δ' ἐς λιμένα προερέσσαμεν, οὐδέ τις ἡμῖν
Δόρπου μνῆστις ἔην, μάλα περ χατέουσιν ἑλέσθαι·
Ἀλλ' αὔτως ἀποβάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα·
Οἱ δὲ χρήματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλόντες,
Κάτθεσαν ἔνθά περ αὐτὸς ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐκείμην.
Οἱ δ' ἐς Σιδονίην εὖ ναιομένην ἀναβάντες
Ὤχοντ'. αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
Ὣς φάτο. μείδησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Χειρί τέ μιν κατέρεξε· δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ
Καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ·
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Κερδαλέος κ' εἴη καὶ ἐπίκλοπος ὅς σε παρέλθοι

Ἐν

Et ipſam compellans velocibus verbis alloquebatur,
Neque is vera dicebat, ſed retro convertit ſermonem,
Semper in præcordiis mentem peraſtutam agitans.
Audiebam de Ithaca quidem & in Creta lata
Longe trans pontum: nunc autem veni & ipſe
Bonis cum his. linquens autem adhuc filiis tantundem
Fugio, quoniam dilectum filium interfeci Idomenei
Orſilochum pedibus velocem, qui in Creta lata
Viros ſtrenuos vincebat velocibus pedibus:
Quoniam me privare præda volebat omni
Trojana, cujus gratia ego paſſus eram dolores animo,
Virorumque bella moleſtaſque undas tranſiens:
Quoniam haud ſuo patri gratificans ſervieram
Agro in Trojanorum, ſed aliis imperabam ſociis:
Hunc quidem ego deſcendentem percuſſi ærea lancea
Rure, prope viam inſidians cum ſocio.
Nox autem valde obſcura occupaverat cælum, neque aliquis nos
Hominum animadvertit: latuique ipſi animam auferens.
At poſtquam hunc interfeci acuto ære,
Statim ego in navem iens Phœnices illuſtres
Oravi, & ipſis quanta cupiditati conveniret prædam dedi:
Hos me juſſi in Pylum deferre & collocare,
Vel in Elidem divinam, ubi dominantur Epei.
Sed ipſos illinc repulit vis venti,
Admodum invitos: neque volebant fallere.
Illinc autem errabundi venimus huc nocte:
Cum feſtinatione autem in portum appulimus, neque ulla nobis
Cœnæ mentio erat, valde licet indigentibus ſumere:
Sed ſic egreſſi nave jacebamus omnes.
Hic me quidem dulcis ſomnus invaſit defeſſum:
Illi autem bona mea concava ex navi tollentes,
Depoſuerunt ubi ipſe in arenis jacebam.
Ipſique in Sidoniam incolis abundantem conſcendentes
Iverunt: at ego relictus ſum mœſtus animo.
Sic dixit. riſit autem dea glauca oculos Minerva,
Manuque ipſum demulſit: corpore autem ſimulabat mulierem
Pulchramque magnamque, & illuſtria opera ſcientem:
Et ipſum compellans verbis velocibus alloquebatur:
Fraudulentus eſſet & fallax qui te ſuperaret

Ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειε.
Σχέτλιε ποικιλομῆτα, δόλων ἆτ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες
Οὐδ' ἐν σῇ περ ἐὼν γαίῃ λήξειν ἀπατάων,
Μύθων τε κλοπίων, οἵ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν.
Ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, εἰδότες ἄμφω
Κέρδε'. ἐπεὶ σὺ μέν ἐσσι βροτῶν ὄχ' ἄριστος ἁπάντων
Βουλῇ καὶ μύθοισιν· ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσι
Μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· οὐδὲ σύ γ' ἔγνως
Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διὸς, ἥτε τοι αἰεὶ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι ἠδὲ φυλάσσω,
Καὶ δέ σε Φαιήκεσσι φίλον πάντεσσιν ἔθηκα;
Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἱκόμην, ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφήνω,
Χρήματά τε κρύψω ὅσα τοι Φαίηκες ἀγαυοὶ
Ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι ἐμῇ βουλῇ τε νόῳ τε·
Εἴπω θ' ὅσσά τοι αἶσα δόμοις ἔνι ποιητοῖσι
Κήδε' ἀνασχέσθαι. σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκῃ,
Μηδέ τῳ ἐκφάσθαι μήτ' ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν
Πάντων οὕνεκ' ἄρ' ἦλθες ἀλώμενος· ἀλλὰ σιωπῇ
Πάσχειν ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀργαλέον σε θεὰ γνῶναι βροτῷ ἀντιάσαντι,
Καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ. σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ ἐίσκεις.
Τοῦτο δ' ἐγὼ εὖ οἶδ', ὅτι μοι πάρος ἠπίη ἦσθα
Εἵως ἐνὶ Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν·
Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς,
Οὔ σέ γ' ἔπειτα ἴδον κούρη Διὸς, οὐδ' ἐνόησα
Νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις·
Ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶν ᾗσιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ
Ἠλώμην, εἵως με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν.
Πρίν γ' ὅτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
Θάρσυνάς τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή·
Νῦν δέ σε πρὸς πατρὸς γουνάζομαι, (οὐ γὰρ ὀΐω
Ἥκειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, ἀλλά τιν' ἄλλην
Γαῖαν ἀναστρέφομαι· σὲ δὲ κερτομέουσαν ὀΐω
Ταῦτ' ἀγορευέμεναι, ἵν' ἐμὰς φρένας ἠπεροπεύσῃς)
Εἰπέ μοι εἰ ἐτεόν γε φίλην ἐς πατρίδ' ἱκάνω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Αἰεί τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·

Τῷ

In omnibus dolis, etiamſi Deus ſe offerret.
Improbe, variis conſiliis inſtructe, doli inſatiabilis, ergo non eras
Ne in tua quidem terra deſtiturus fallaciis,
Verbiſque falſis, quæ tibi ab ortu amica ſunt.
Sed age ne amplius hæc dicamus, ſcientes ambo
Fraudes. quia tu quidem es hominum quam optimus omnium
Conſilio & verbis: ego autem in omnibus Diis
Conſilioque polleo & fraudibus: neque tu cognoviſti
Palladem Minervam, filiam Jovis, quæ tibi ſemper
In omnibus laboribus aſto & te ſervo?
Atque te Phæacibus gratum omnibus reddidi?
Nunc vero rurſus huc veni ut tecum conſilium texam,
Bonaque abſcondam quæcunque tibi Phæaces illuſtres
Dederunt domum eunti meo conſilioque animoque:
Dicamque quantos tibi fatale eſt in domo fabrefacta
Dolores ſuſtinere. tu autem tolera etiam neceſſitate,
Neque cuiquam eloquere neque virorum neque mulierum
Omnium quod veneris errabundus: ſed tacendo
Patere dolores multos, injurias ſuſcipiens virorum.
  Eam autem excipiens alloquebatur prudens Ulyſſes:
Difficile te dea cognoſcere mortali occurrenti,
Etiam admodum ſcienti. te enim ipſam unicuique aſſimulas.
Hoc autem ego bene ſcio, quod mihi antea benigna eras,
Quandiu in Troja pugnabamus filii Achivorum:
At poſtquam Priami urbem diripuimus altam,
Ivimuſque in navibus, Deuſque diſſipavit Achivos,
Haud te poſtea vidi filia Jovis, neque animadverti
Navem meam aſcendentem, ut mihi dolorem amoveres:
Sed ſemper *in* præcordiis propriis habens confectum cor
Erravi, quouſque me Dii malo ſolverunt.
Priuſquam cum Phæacum virorum in ubere populo
Confirmaſti verbis, & in urbem duxiſti ipſa:
Nunc autem tibi per patrem ſupplico, (non enim puto *me*
Veniſſe in Ithacam amœnam, ſed aliquam aliam
Per terram verſor: te autem illudentem puto
Hæc dicere, ut meam mentem deciperes)
Dic mihi ſi vere dilectam in patriam veni.
  Ei vero reſpondit poſtea Dea cæſia oculis Minerva:
Semper tibi talis in pectore cogitatio:

Τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον ἐόντα,
Οὕνεκ' ἐπητής τ' ἐσσὶ καὶ ἀγχίνοος καὶ ἐχέφρων.
Ἀσπασίως γάρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
Ἵετ' ἐνὶ μεγάροις ἰδέειν παῖδάς τ' ἄλοχόν τε·
Σοὶ δ' οὔπω φίλον ἐστὶ δαήμεναι οὐδὲ πυθέσθαι,
Πρίν γέ τι σῆς ἀλόχου πειρήσεαι, ἥτε τοι αὔτως
Ἧσται ἐνὶ μεγάροισιν· ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσι νύκτες τε καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὔποτ' ἀπίστεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Ἤδε' ὃ νοστήσεις ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἑταίρους.
Ἀλλά τοι οὐκ ἐθέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι
Πατροκασιγνήτῳ, ὅς τοι χόλον ἔνθετο θυμῷ,
Χωόμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
Ἀλλ' ἄγε τοι δείξω Ἰθάκης ἕδος, ὄφρα πεποίθῃς.
Φόρκυνος μὲν ὅδ' ἐστὶ λιμὴν, ἁλίοιο γέροντος.
Ἥδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·
Ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἠεροειδὲς,
Ἱερὸν Νυμφάων αἳ Νηϊάδες καλέονται.
Τοῦτο δέ τοι σπέος εὐρὺ κατηρεφὲς, ἔνθα σὺ πολλὰς
Ἕρδεσκες Νύμφῃσι τεληέσσας ἑκατόμβας.
Τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν ὄρος καταειμένον ὕλῃ.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ σκέδασ' ἠέρα. εἴσατο δὲ χθὼν,
Γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Χαίρων ᾗ γαίῃ· κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν.
Αὐτίκα δὲ Νύμφῃς ἠρήσατο χεῖρας ἀνασχὼν,
Νύμφαι Νηϊάδες, κοῦραι Διὸς, οὔποτ' ἔγωγε
Ὄψεσθ' ὔμμ' ἐφάμην· νῦν δ' εὐχωλῇς ἀγανῇσι
Χαίρετ'· ἀτὰρ καὶ δῶρα διδώσομεν ὡς τοπάρος περ,
Αἴκεν ἐᾷ πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη
Αὐτόν τε ζώειν, καί μοι φίλον υἱὸν ἀέξῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
Ἀλλ' ἄγε, χρήματα μὲν μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο
Θείομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνῃ.
Αὐτοὶ δὲ φραζώμεθ' ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ δῦνε σπέος ἠεροειδὲς,
Μαιομένη κευθμῶνας ἀνὰ σπέος. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἆσσον πάντ' ἐφόρει χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκὸν,
Εἵματά τ' εὐποίητα, τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.

Propterea te etiam non poſſum deſerere infelicem,
Quoniam facundus es & ingenioſus & prudens.
Libenter enim alius vir errabundus veniens
Cuperet in ædibus videre filioſque uxoremque:
Tibi autem nondum gratum eſt doceri neque audire,
Priuſquam tuam uxorem experiaris, quæ tibi nequicquam
Sedet in ædibus: ærumnoſæ autem ei ſemper
Pereunt noctes & dies lacrymas fundenti.
At ego hoc quidem nunquam non credidi, ſed in animo
Sciebam quod rediturus eſſes amiſſis omnibus ſociis.
Sed non volui Neptuno obſiſtere
Patruo, qui tibi iram induxit in animum *ſuum*,
Iratus quod ei filium dilectum excæcaſti.
Sed age tibi oſtendam Ithacæ ſedem, ut credas.
Phorcynis quidem hic eſt portus marini ſenis.
Hæc autem in vertice portus patula oliva:
Prope autem ipſam antrum amabile, obſcurum,
Sacrarium Nympharum quæ Naiades vocantur.
Hæc autem ſpelunca lata contecta, ubi tu multas
Sacrificabas Nymphis perfectas hecatombas.
Hic autem Neritus eſt mons indutus ſylva,
Sic fata dea diſſipavit nebulam, & viſa terra eſt,
Lætatuſque eſt poſtea patiens divinus Ulyſſes,
Gaudens ſua terra: oſculatus eſt autem almam tellurem.
Statimque Nymphis ſupplicavit manus tollens:
Nymphæ Naiades, filiæ Jovis, nunquam ego
Me viſurum vos autumabam: nunc vocibus lætis
Salvete. at & dona dabimus ſicuti antea,
Si ſinit benevolens Jovis filia prædatrix
Ipſumque me vivere, & mihi carum filium auctat.
Hunc autem rurſus affata eſt cæſia oculis Minerva:
Confide, ne te hæc in præcordiis tuis ſolicitent.
Sed age, bona quidem in intimo antri mirandi
Ponamus ſtatim nunc, ubi hæc tibi ſalva maneant:
Ipſi autem conſultemus quo pacto quam optime fiet.
Sic fata Dea ſubiit ſpeluncam obſcuram,
Quærens latibula per ſpeluncam. at Ulyſſes
Propius omnia adportavit aurum & indomitum æs,
Veſteſque concinnas, quas ei Phæaces dederânt.

Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε· λίθον δ' ἐπέθηκε θύρῃσι
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.
Τὼ δὲ καθεζομένω ἱερῆς παρὰ πυθμέν' ἐλαίης,
Φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Φράζευ ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσῃς,
Οἳ δή τοι τρίετες μέγαρον κατακοιρανέουσιν,
Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἕδνα διδόντες.
Ἡ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμόν,
Πάντας μέν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἑκάστῳ,
Ἀγγελίας προϊεῖσα· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
Φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,
Εἰ μή μοι σὺ ἕκαστα θεὰ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε μῆτιν ὕφηνον ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς.
Πὰρ δέ μοι αὐτὴ στῆθι, μένος πολυθαρσὲς ἐνεῖσα,
Οἷον ὅτε Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα.
Αἴκέ μοι ὣς μεμαυῖα παρασταίης Γλαυκῶπι,
Καί κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεσσι μαχοίμην
Σὺν σοὶ, πότνια θεὰ, ὅτε μοι πρόφρασσ' ἐπαρήγοις.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Καὶ λίην τοι ἔγωγε παρέσσομαι, οὐδέ με λήσεις
Ὁππότε κεν δὴ ταῦτα πενώμεθα· καί τιν' ὀΐω
Αἵματί τ' ἐγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσπετον οὖδας
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ἀλλ' ἄγε σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσι·
Κάρψω μὲν χρόα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος
Ἕσσω ὅ κεν στυγέῃσιν ἰδὼν ἄνθρωπος ἔχοντα.
Κνυζώσω δέ τοι ὄσσε πάρος περικαλλέ' ἐόντε,
Ὡς ἂν ἀεικέλιος πᾶσι μνηστῆρσι φανείης,
Σῇ τ' ἀλόχῳ, καὶ παιδὶ τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.
Αὐτὸς δὲ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
Ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος· ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδε,
Παῖδά τε σὸν φιλέει, καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπειαν.
Δήεις τόν γε σύεσσι παρήμενον· αἱ δὲ νέμονται
Πὰρ Κόρακος πέτρῃ, ἐπί τε κρήνῃ Ἀρεθούσῃ,

Ἔσθ-

Et hæc quidem bene depoſuit: lapidemque impoſuit foribus
Pallas Minerva filia Jovis Ægiochi.
Hi autem ſedentes ſacræ apud radicem olivæ,
Cogitabant procis inſolentibus mortem.
Tum autem verba incepit cæſia oculis Minerva:
  Generoſe Laertiade, prudens Ulyſſes,
Conſidera quomodo procis impudentibus manus inferas,
Qui jam tibi triennium domum regunt,
Ambientes divinam uxorem, & dotem dantes.
Illa autem, tuum ſemper reditum deflens in animo,
Omnibus quidem ſpem dat, & pollicetur viro unicuique,
Nuncios mittens: mens autem ei alia verſat.
  Huic autem reſpondens locutus eſt prudens Ulyſſes.
Eheu, profecto prorſus jam Agamemnonis Atridæ
Periturus malo modo domi eram,
Niſi mihi tu ſingula o dea ſecundum ordinem dixiſſes.
Sed age conſilium texe quomodo ulciſcar ipſos.
Et mihi ipſa aſta, animum peraudacem immittens,
Qualem quando Trojæ ſolvimus ſplendida mœnia.
Si mihi ſic ſtudioſa aſtabis Minerva,
Etiam adverſus trecentos ego viros pugnavero
Tecum, venerabilis Dea, ſi me benevola adjuveris.
  Illi autem reſpondit poſtea Dea glauca oculos Minerva:
Et valde tibi equidem adero, neque clam me eris
Quando ſcilicet hæc ſtruemus: atque aliquem ſpero
Sanguineque cerebroque maculaturum ingens pavimentum
Virorum procorum, qui tibi victum comedunt.
Sed age te incognoſcibilem faciam omnibus mortalibus.
Arefaciam cutem pulchram in flexilibus membris,
Flavoſque ex capite delebo crines, circumque velamen
Induam quod averſetur conſpicatus homo habentem.
Deformabo etiam tibi oculos antea perpulchros,
Ut turpis omnibus procis appareas,
Tuæque uxori, & filio quem in ædibus reliquiſti.
Ipſe autem primum ſubulcum adi,
Qui tibi ſuum cuſtos: attamen tibi bene vult,
Filiumque tuum diligit & prudentem Penelopen.
Invenies hunc ſuibus aſſidentem: quæ paſcuntur
Apud Corvi petram, & ad fontem Arethuſam,

Ἔσθουσαι βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ
Πίνουσαι, τά θ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν.
Ἔνθα μένειν, καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα,
Τηλέμαχον καλέουσα τεὸν φίλον υἱόν, Ὀδυσσεῦ·
Ὅς τοι ἐς εὐρύχορον Λακεδαίμονα πὰρ Μενέλαον
Ὤχετο, πευσόμενος μετὰ σὸν κλέος, εἴ που ἔτ' εἴης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Τίπτε τ' ἄρ' οὔ οἱ ἔειπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα;
Ἦ ἵνα που καὶ κεῖνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσχῃ
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον; βίοτον δέ οἱ ἄλλοι ἔδουσι;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Μὴ δή τοι κεῖνός γε λίην ἐνθύμιος ἔστω.
Αὐτή μιν πόμπευον, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο,
Κεῖσ' ἐλθών· ἀτὰρ οὔτιν' ἔχει πόνον. ἀλλὰ ἕκηλος
Ἧσται ἐν Ἀτρείδαο δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.
Ἦ μέν μιν λοχόωσι νέοι σὺν νηῒ μελαίνῃ,
Ἱέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλὰ τάγ' οὐκ ὀΐω, πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ὣς ἄρα μιν φαμένη ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη.
Κάρψε μέν οἱ χρόα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
Πάντεσσι μελέεσσι παλαιοῦ θῆκε γέροντος.
Κνύζωσεν δέ οἱ ὄσσε πάρος περικαλλέ' ἐόντε.
Ἀμφὶ δέ μιν ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα,
Ῥωγαλέα, ῥυπάωντα, κακῷ μεμορυγμένα καπνῷ.
Ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἕσσ' ἐλάφοιο
Ψιλόν· δῶκε δέ οἱ σκῆπτρον καὶ ἀεικέα πήρην,
Πυκνὰ ῥωγαλέην. ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
Τώ γ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγον. ἡ μὲν ἔπειτα
Εἰς Λακεδαίμονα δῖαν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ξ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ξενισμὸς Ὀδυσσέως γίνεται ἐν τῷ ἀγρῷ παρ' Εὐμαίῳ, καὶ ποικίλη τις ὁμιλία. Ἄλλως. Ὀδυσσέως παρουσία πρὸς

Εὐ-

Comedentes glandem ſuavem, & nigram aquam
Bibentes, quæ ſuibus nutriunt florentem adipem.
Illic mane, & omnia aſſidens interroga,
Donec ego ivero in Spartam pulchrarum fœminarum *altricem*
Telemachum vocans tuum dilectum filium, Ulyſſes:
Qui in magnam Lacedæmonem ad Menelaum
Ivit, auditurus de tua fama, ſicubi adhuc eſſes.
  Huic reſpondens locutus eſt prudens Ulyſſes:
Cur itaque non ei dixiſti, in præcordiis omnia ſciens?
An ut alicubi & ille errans dolores patiatur
Ponto ſuper indomito? victum autem ei alii edunt?
  Illi reſpondit deinde Dea glauca oculos Minerva:
Ne jam tibi ille valde in animo hæreat.
Ipſa eum miſi, ut famam bonam adipiſcatur,
Illuc profectus. at nullam habet ærumnam: ſed quietus
Sedet in Atridæ ædibus, copioſa autem adſunt.
Equidem illi inſidiantur juvenes cum nave nigra,
Cupientes interficere antequam in patriam terram veniat.
Sed hæc non puto, prius aliquem terra premet
Virorum procorum qui tibi victum devorant.
  Sic igitur fata ipſum virga tetigit Minerva:
Siccavitque ei cutem pulchram in flexibilibus membris,
Flavoſque ex capite delevit crines, circum autem pellem
Omnibus membris antiqui poſuit ſenis.
Deformavitque ei oculos antea perpulchros.
Circum autem lacernam aliam malam injecit, & tunicam
Ruptam, ſordidatam, malo tinctam fumo,
Amixitque eum magna pelle velocis cervæ
Nuda: deditque ei ſcipionem & deformem peram,
Crebris locis laceram, cui tortum inerat lorum.
Atque iſti ſic inito conſilio diviſi ſunt: illa quidem poſtea
In Lacedæmonem divinam ivit ad filium Ulyſſis.

ODYSSEÆ HOMERI XIV. LIBRI

Argumentum.

HOſpitium Ulyſſis in agro apud Eumęum, & varium quoddam colloquium. Aliter. Ulyſſis adventus ad Eumęum,

Εὔμαιον ϗ λόγοι γίνονται ἀναπλάττοντος ἑαυτὸν, ϗ πράξεις τινὰς ἐκτιθεμένου.

Ξῖ δ' Ὀδυσῆα ξείνισεν Εὔμαιος ἀγρῷ ὑφορβός.

Αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν,
Χῶρον ἀν' ὑλήεντα δι' ἄκριας, ᾗ οἱ Ἀθήνη
Πέφραδε δῖον ὑφορβὸν, ὅ οἱ βιότοιο μάλιστα
Κήδετο οἰκήων, οὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὗρ' ἥμενον, ἔνθά οἱ αὐλὴ
Ὑψηλὴ δέδμητο περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
Καλή τε μεγάλη τε, περίδρομος· ἥν ῥα συβώτης
Αὐτὸς δείμαθ' ὕεσσιν ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Νόσφιν δεσποίνης ϗ Λαέρταο γέροντος,
Ῥυτοῖσι λάεσσι, ϗ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῳ·
Σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερὲς ἔνθα ϗ ἔνθα
Πυκνοὺς ϗ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας.
Ἔντοσθεν δ' αὐλῆς συφεοὺς δυοκαίδεκα ποίει
Πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰς συσίν. ἐν δὲ ἑκάστῳ
Πεντήκοντα σύες χαμαιευνάδες ἐρχατόωντο
Θήλειαι τοκάδες· τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς ἴαυον,
Πολλὸν παυρότεροι. τοὺς γὰρ μινύθεσκον ἔδοντες
Ἀντίθεοι μνηστῆρες. ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
Αἰεὶ ζατρεφέων σιάλων τὸν ἄριστον ἁπάντων.
Οἱ δὲ τριηκόσιοί τε ϗ ἑξήκοντα πέλοντο.
Πὰρ δὲ κύνες θήρεσσιν ἐοικότες αἰὲν ἴαυον
Τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἑοῖς ἀράρισκε πέδιλα,
Τάμνων δέρμα βόειον εὔχροες· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ὤχοντ' ἄλλυδις ἄλλος ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν,
Οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε,
Σῦν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκη,
Ὄφρ' ἱερεύσαντες κρειῶν κορεσαίατο θυμόν.
Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδον κύνες ὑλακόμωροι·
Οἱ μὲν κεκλήγοντες ἐπέδραμον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἕζετο κερδοσυνή· σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Ἔνθά κεν ᾧ παρὰ σταθμῷ ἀεικέλιον πάθεν ἄλγος,
Ἀλλὰ συβώτης ὦκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπὼν
Ἔσσυτ' ἀνὰ πρόθυρον· σκῦτος δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.

& ſermones fiunt diſſimulantis ſeipſum, & facta quædam exponentis.

2. Ulyſſem excepit hoſpitio Eumæus in agro ſubulcus.

AT hic ex portu ingreſſus eſt aſperam viam,
Locum in ſylvoſum per ſumma *juga*, qua Minerva
Dixerat divinum *ad* ſubulcum, qui ei victum maxime
Curabat domeſticorum, quos comparaverat divinus Ulyſſes.
Eum autem in veſtibulo invenit ſedentem, ubi ei caula
Alta ædificata erat conſpicuo in loco,
Pulchraque magnaque, circummeabilis: quam ſubulcus
Ipſe ædificaverat ſuibus abſente rege,
Sine domina & Laerte ſene,
Advecticiis lapidibus, & cinxerat ſepe ſpinoſa:
Paloſque extra adegerat prorſus hinc & hinc
Denſos & crebros, nigrum *corticem* quercus abſcindens.
Intra autem aream ſuilia duodecim fecerat
Prope inter ſe, cubilia ſuibus. in ſingulis autem
Quinquaginta ſues humicubæ continebantur
Fœminæ fœtæ: ipſi autem mares foris dormiebant,
Multo pauciores. hos enim minuebant comedentes
Divini proci: quoniam mittebat ſubulcus
Semper ſaginatorum porcorum optimum omnium.
Hi autem trecentique & ſexaginta erant.
Juxtaque canes feris ſimiles ſemper dormiebant
Quatuor, quos nutriebat ſubulcus princeps virorum.
Ipſe autem circa pedes ſuos aptabat calceamenta,
Incidens pellem bovinam coloratam: cæteri autem
Iverant alio alius cum congregatis ſuibus,
Tres: quartum autem miſerat ad urbem,
Suem ut ageret procis ſuperbis neceſſitate *coactus*,
Ut mactantes carnibus ſaturarentur animo.
Extemplo autem Ulyſſem viderunt canes latratores:
Qui quidem clamantes accurrerunt. at Ulyſſes
Sedit aſtutia: ſcipioque ei excidit manu.
Hic ſuum apud ſtabulum indignum tuliſſet dolorem,
Sed ſubulcus ocyus pedibus velocibus ſubſequens
Ferebatur per veſtibulum: coriumque excidebat manu.

Τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας ἄλλυδις ἄλλη
Πυκνῇσι λιθάδεσσιν· ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτα,
Ὦ γέρον, ἦ ὀλίγου σε κύνες διεδηλήσαντο
Ἐξαπίνης· καί κέν μοι ἐλεγχείην κατέχευας.
Καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν ἄλγεά τε στοναχάς τε.
Ἀντιθέου γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
Ἧμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω
Ἔδμεναι· αὐτὰρ κεῖνος ἐελδόμενός που ἐδωδῆς
Πλάζετ' ἐπ' ἀλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
Εἴπου ἔτι ζώει, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
Ἀλλ' ἕπεο, κλισίηνδ' ἴομεν γέρον, ὄφρα καὶ αὐτὸς
Σίτου καὶ οἴνοιο κορεσσάμενος κατὰ θυμὸν,
Εἴπῃς ὁππόθεν ἐσσὶ, καὶ ὁππόσα κήδε' ἀνέτλης.
Ὣς εἰπὼν κλισίηνδ' ἡγήσατο δῖος ὑφορβός·
Εἷσεν δ' εἰσαγαγὼν, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας.
Ἐστόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγὸς,
Αὐτοῦ ἐνεύναιον, μέγα καὶ δασύ. χαῖρε δ' Ὀδυσσεὺς
Ὅττι μιν ὣς ὑπέδεκτο· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Ζεύς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
Ὅ, ττι μάλιστ' ἐθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπέδεξο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ξεῖν', οὔ μοι θέμις ἔστ', οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι,
Ξεῖνον ἀτιμῆσαι. πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
Ξεῖνοί τε πτωχοί τε. δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
Γίγνεται ἡμετέρη. ἡ γὰρ δμώων δίκη ἐστὶν,
Αἰεὶ δειδιότων ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες
Οἱ νέοι. ἦ γὰρ τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν
Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὄπασσεν,
Οἷά τε ᾧ οἰκῆϊ ἄναξ εὔθυμος ἔδωκεν
Οἶκόν τε κλῆρόν τε, πολυμνήστην τε γυναῖκα,
Ὅς οἱ πολλὰ κάμῃσι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξει.
Ὣς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέξεται ᾧ ἔπι μίμνω.
Τῷ κέ με πόλλ' ὤνησεν ἄναξ εἰ αὐτόθ' ἐγήρα·
Ἀλλ' ὄλεθ'· ὡς ὤφελλ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι
Πρόχνυ, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.
Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔβη Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς
Ἴλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
Ὣς εἰπὼν, ζωστῆρι θοῶς συνέεργε χιτῶνα.
Βῆ δ' ἴμεν ἐς συφεοὺς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων·

Ἔνθεν

Illos quidem increpando canes pepulit alio alium
Crebris lapidibus: ipſe autem affatus eſt herum:
O ſenex, paullum *aberat* quin te canes læſiſſent
Repente: & mihi probrum offudiſſes.
Atqui mihi alios Dii dederunt dolores gemituſque.
Divinum enim *ob* herum flens & lugens
Sedeo, aliis autem ſues pingues nutrio
Ad comedendum: at ille egens forte cibi
Errat in alienigenarum virorum populoque urbeque,
Sicubi adhuc vivit, & videt lumen ſolis.
Sed ſequere, ad caſam eamus ſenex, ut & ipſe
Cibo & vino ſaturatus in animo,
Dicas unde ſis, & quot dolores toleraveris.
Sic locutus ad caſam præceſſit divinus ſubulcus:
Collocavit autem introductum, virgultaque ſubſtravit denſa.
Inſtravitque pellem villoſæ agreſtis capræ,
Ibidem *ut* eſſet cubile magnum & denſum. gaudebat autem Ulyſſes,
Quod ipſum ſic ſuſceperat: verbumque dixit, & appellavit:
Jupiter tibi det hoſpes & immortales dii alii
Quodcunque maxime vis, quia me benevolus ſuſcepiſti.
Illum viciſſim alloquebaris Eumæe ſubulce:
Hoſpes, haud mihi mos eſt, neque ſi pejor te veniat,
Hoſpitem contemnere. ab enim Jove ſunt omnes
Hoſpiteſque pauperesque. munus autem exiguumque carumque
Eſt noſtrorum. hic enim ſervorum mos eſt,
Semper timentium cum dominantur heri
Juvenes. nam ejus quidem Dii reditum impediverunt
Qui me accurate diligebat, & poſſeſſionem prębuit,
Utque ſuo domeſtico herus benevolus dedit
Domumque portionemque, & bene dotatam uxorem,
Qui ei multa laboraverit, Deus autem negotium adauget.
Sic & mihi hoc negotium augetur in quo maneo.
Ideo me multum juviſſet herus ſi hic ſenuiſſet:
Sed periit. utinam debuiſſet Helenę genus periiſſe
Funditus, quoniam multorum virorum genua ſolvit.
Etenim ille ivit Agamemnonis propter honorem
In Ilium aptum equis, ut Trojanos oppugnaret.
Sic fatus, cingulo celeriter coercuit tunicam.
Perrexitque ire ad ſuilia, ubi gentes continebantur procorum:

Ἔνθεν ἑλὼν δύ' ἔνεικε, ϗ ἀμφοτέρους ἱέρευσεν·
Εὗσέ τε, μίστυλλέν τε, ϗ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν.
Ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρων παρέθηκ' Ὀδυσῆϊ,
Θέρμ' αὐτοῖς ὀβελοῖσιν. ὁ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν·
Ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον.
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν. ἐποτρύνων δὲ προσηύδα,
Ἔσθιε νῦν ὦ ξεῖνε τά τε δμώεσσι πάρεστι
Χοίρε'. ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσιν,
Οὐκ ὄπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν οὐδ' ἐλεητύν.
Οὐ μὲν σχέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
Ἀλλὰ δίκην τίουσι ϗ αἴσιμα ἔργ' ἀνθρώπων.
Καὶ μὲν δυσμενέες ϗ ἀνάρσιοι, οἵτ' ἐπὶ γαίης
Ἀλλοτρίης βῶσιν, καί σφιν Ζεὺς ληΐδα δώῃ·
Πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.
Καὶ μὲν τοῖς ὄπιδος κρατερὸν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει·
Οἵδε δέ τι ἴσασι, θεοῦ δέ τιν' ἔκλυον αὐδὴν,
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
Μνᾶσθαι, οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ'· ἀλλὰ ἕκηλοι
Κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔπι φειδώ.
Ὅσσαι γὰρ νύκτες τε ϗ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσιν,
Οὔποθ' ἓν ἱρεύουσ' ἱερήϊον, οὐδὲ δύ' οἴω·
Οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες.
Ἦ γάρ οἱ ζωή γ' ἦν ἄσπετος· οὔτινι τόσση
Ἀνδρῶν ἡρώων, οὔτ' ἠπείροιο μελαίνης,
Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης· οὔτε ξυνεείκοσι φωτῶν
Ἔστ' ἄφενος τοσσοῦτον· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω·
Δώδεκ' ἐν ἠπείρῳ ἀγέλαι, τόσα πώεα οἰῶν,
Τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν
Βόσκουσι ξεῖνοί τε ϗ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες.
Ἔνθα δέ τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν ἕνδεκα πάντα
Ἐσχατιῇ βόσκοντ'· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄρονται,
Τῶν αἰεί σφιν ἕκαστος ἐπ' ἤματι μῆλον ἀγινεῖ,
Ζατρεφέων αἰγῶν ὅστις φαίνηται ἄριστος.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῦς τάσδε φυλάσσω τε ῥύομαί τε,
Καί σφι συῶν τὸν ἄριστον ἐῢ κρίνας ἀποπέμπω.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐνδυκέως κρέα τ' ἤσθιε, πῖνέ τε οἶνον
Ἁρπαλέως ἀκέων· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε ϗ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
Καί οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφος ᾧπερ ἔπινεν,

Οἴνου

Illinc ſumens duos attulit, & ambos mactavit:
Uſtulavitque, conciditque, & verubus infixit.
Aſſataque omnia ferens appoſuit Ulyſſi,
Calida *cum* ipſis verubus. idemque farinam albam inſperſit:
Inque poculo miſcebat inſtar mellis dulce vinum.
Ipſe autem ex adverſo ſedit. & cohortans alloquebatur:
Comede nunc o hoſpes quæ ſervis adſunt
Porcina: at pingues porcos proci comedunt,
Haud vindictam reputantes in mentibus neque miſericordiam.
Non quidem improba opera Dii beati amant,
Sed juſtitiam honorant & pia opera hominum.
Equidem hoſtes & inimici, qui terram
Alienam invadunt, & quibus Jupiter prædam dat:
Impletiſque navibus eunt domum quiſque,
Etiam his vindictæ validus timor in animos cadit;
Hi autem aliquid ſciunt, Deique aliquam audiverunt vocem,
Illius triſtem mortem, quod nolunt juſte
Ambire, neque redire ad ſua: ſed otioſi
Bona devorant immoderate, neque amplius *eſt* parſimonia.
Quotquot enim noctesque & dies abs Jove oriuntur,
Nunquam unam ſacrificant victimam, neque duas ſolas:
Vinumque conſumunt immoderate haurientes.
Certe enim ei victus erat plurimus: nulli tantus
Virorum heroum, neque continentis nigræ,
Neque ipſius Ithacæ: neque ſimul viginti virorum
Sunt divitiæ tantæ: ego autem tibi recenſebo:
Duodecim in continente armenta, tot greges ovium,
Tot ſuum paſcua, tot ſtabula lata caprarum
Paſcunt peregrinique & ipſius paſtores viri.
Hic etiam ſtabula lata caprarum undecim omnia
In extremo agri paſcuntur: inſuper viri boni cuſtodiunt,
Quorum ſemper ipſis unuſquiſque in die pecudem fert,
Saginatarum caprarum quæcunque apparet optima.
At ego ſues has ſervoque tueorque,
Et ipſis ſuum optimum electum mitto.
Sic dixit. ille autem ſtrenue carnes comedebat, bibebatque vinum
Avide, tacitus: mala autem procis plantabat.
Aſt ubi cœnavit & compoſuit animum cibo,
Etiam ei replens dedit poculum quo bibebat,

Οἴνȣ ἐνίπλειον. ὁ δ' ἐδέξατο. χαῖρε δὲ θυμῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ω῏ φίλε, τίς γάρ σε πρίατο κτεάτεσιν ἑοῖσιν,
Ω῟δε μάλ' ἀφνειὸς ϗ καρτερὸς ὡς ἀγορεύεις;
Φῆς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς.
Εἰπέ μοι αἴκέ ποθι γνώω τοιȣ̃τον ἐόντα.
Ζεὺς γάρ πȣ τόγε οἶδε ϗ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Εἴ κέ μιν ἀγγείλαιμι ἰδών· ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλήθην.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ω῏ γέρον, ὅτις ἐκεῖνον ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
Ἀγγέλλων πείσειε γυναῖκά τε ϗ φίλον υἱόν.
Ἀλλ' ἄλλως κομιδῆς κεχρημένοι ἄνδρες ἀλῆται
Ψεύδοντ', ȣ̓δ' ἐθέλȣσιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
Ὃς δ' ἂν ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,
Ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν, ἀπατήλια βάζει.
Ἡ δ' εὖ δεξαμένη, φιλέει ϗ ἕκαστα μεταλλᾷ,
Καί οἱ ὀδυρομένῃ βλεφάρων ἄπο δάκρυα πίπτει,
Ἣ θέμις ἐστὶ γυναικὸς, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὄληται.
Αἶψά κε ϗ σὺ γεραιὲ ἔπος παρατεκτήναιο,
Εἴ τίς τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα δοίη.
Τȣ̃ δ' ἤδη μέλλȣσι κύνες ταχέες τ' οἰωνοὶ
Ῥινὸν ἀπ' ὀστεόφιν ἐρύσαι· ψυχὴ δὲ λέλοιπεν·
Ἢ τόν γ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὀστέα δ' αὐτȣ̃
Κεῖται ἐπ' ἠπείρȣ, ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλε· φίλοισι δὲ κήδε' ὀπίσω
Πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τετεύχαται· ȣ̓ γὰρ ἔτ' ἄλλον
Ἤπιον ὧδε ἄνακτα κιχήσομαι ὁππόσ' ἐπέλθω,
Οὐδ' εἴ κεν πατρὸς ϗ μητέρος αὖτις ἵκωμαι
Οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμην, καί μ' ἔτρεφον αὐτοί.
Οὐδέ τι τῶν ἔτι τόσον ὀδύρομαι ἀχνύμενός περ
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ·
Ἀλλά μ' Ὀδυσσῆος πόθος αἴνυται οἰχομένοιο.
Τὸν μὲν ἐγὼν, ὦ ξεῖνε, ϗ ȣ̓ παρεόντ' ὀνομάζειν
Αἰδέομαι· περὶ γάρ μ' ἐφίλει ϗ κήδετο θυμῷ.
Ἀλλά μιν ἠθεῖον καλέω ϗ νόσφιν ἐόντα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ω῏ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀναίνεαι ȣ̓δέ τι φῆσθα
Κεῖνον ἐλεύσεσθαι. θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος·
Ἀλλ' ἐγὼ ȣ̓χ αὔτως μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὅρκῳ,

Vino plenum, is autem accipiebat: gaudebatque animo,
Et ipſum appellans verbis volucribus alloquebatur:
O amice, quiſnam te emit poſſeſſionibus ſuis,
Ita valde dives & fortis ut prædicas?
Aiſque ipſum periiſſe Agamemnonis propter honorem.
Dic mihi ſi forte noſcam talem.
Jupiter enim hoc ſcit & immortales Dii alii,
Si ipſum nunciem vidiſſe: in multa enim *loca* errabundus veni .
Huic autem reſpondit poſtea ſubulcus princeps virorum:
O ſenex, nullus illum vir errabundus veniens
Nuncians fidem fecerit uxorique & dilecto filio.
Sed alioquin victu indigentes viri errones
Mentiuntur, neque volunt vera loqui.
Quicunque enim vagabundus Ithacæ in agrum venerit,
Profectus ad dominam meam, fallacia loquitur.
Hæc autem benigne ſuſceptum diligit & ſingula inquirit,
Et ei flenti palpebris lacrymę decidunt,
Qui mos eſt mulieris, cum maritus alibi periit.
Cito & tu ſenex fabulam ſecus fabricares,
Si quis tibi lęnamque tunicamque veſtimenta daret.
Illius autem jam potuerunt canes veloceſque alites
Cutem ab oſſibus traxiſſe: animaque defecit:
Vel illum in ponto comederunt piſces, oſſa autem ipſius
Jacent in terra, arenę involuta multę.
Sic ille quidem illic periit: amicis autem dolores poſt
Omnibus, mihi autem maxime, parati ſunt. non enim amplius alium
Mitem ſic herum inveniam quocumque ibo,
Neque ſi patris & matris iterum irem
In domum , ubi primum natus ſum , & me educaverunt ipſi .
Neque vero ob illos tantum fleo dolens quamvis
Oculis ut videam, in patria terra:
Sed me Ulyſſis deſiderium capit abſentis.
Hunc quidem ego , o hoſpes , & non prę ſentem nominare
Revereor: valde enim me diligebat & curabat animo.
Sed ipſum fratrem majorem voco etiam abſentem.
Hunc autem rurſus allocutus eſt patiens dius Uſyſſes:
O amice, poſtquam omnino negas neque dicis
Illum venturum eſſe, animuſque tibi ſemper incredulus:
Sed ego non temere loquar, ſed cum juramento,

Ὡς νεῖται Ὀδυσσεύς. εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω,
Αὐτίκ' ἐπεί κεν κεῖνος ἰὼν τὰ ἃ δώμαθ' ἵκηται,
Ἕσσαι με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά.
Πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ κεχρημένος, οὔτι δεχοίμην.
Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσι
Γίνεται ὃς πενίῃ εἴκων ἀπατήλια βάζει.
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἑστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
Ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται ὡς ἀγορεύω.
Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς.
Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱσταμένοιο,
Οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται ὅς κεν ἐκείνου
Ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον καὶ φαίδιμον υἱόν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ὦ γέρον, οὔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,
Οὔτ' Ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλ' ἕκηλος
Πῖνε, καὶ ἄλλα παρὲξ μεμνώμεθα, μηδέ με τούτων
Μίμνησκ'. ἦ γὰρ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
Ἄχνυμαι ὁππότε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἄνακτος,
Ἀλλ' ἤτοι ὅρκον μὲν ἐάσομεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἔλθοι ὅπως μιν ἔγωγ' ἐθέλω καὶ Πηνελόπεια,
Λαέρτης θ' ὁ γέρων καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
Νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύρομαι, ὃν τέκ' Ὀδυσσεὺς,
Τηλεμάχου· τὸν ἐπεὶ θρέψαν θεοὶ ἔρνεϊ ἶσον,
Καί μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὔτι χερείω
Πατρὸς ἑοῖο φίλοιο, φρένας καὶ εἶδος ἀγητὸν,
Τοῦ δέ τις ἀθανάτων βλάψε φρένας ἔνδον ἐΐσας,
Ἠέ τις ἀνθρώπων. ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
Ἐς Πύλον ἠγαθέην. τὸν δὲ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
Οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ φῦλον ὄληται
Νώνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκεισίου ἀντιθέοιο.
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἁλώῃ,
Ἤ κε φύγοι, καί κεν οἱ ὑπέρσχοι χεῖρα Κρονίων.
Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γεραιὲ τὰ σαυτοῦ κήδε' ἐνίσπε,
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες·
Ὁπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο· πῶς δέ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην, τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο.
Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.

Τὸν

Quod redit Ulyſſes. munus autem lęti nuncii mihi ſit,
Statim poſtquam ille veniens ſuas domos pervenerit,
Indue mihi lęnam & tunicam, veſtimenta pulchra.
Ante autem, licet valde indigens, nihil accipiam.
Inimicus enim mihi is pariter *cum* Ditis portis
Eſt qui egeſtati cedens fallacia loquitur.
Sciat nunc Jupiter primum deorum, hoſpitaliſque menſa,
Penateſque Ulyſſis inculpati ad quos venio,
Profecto tibi hęc omnia perficientur ſicut dico.
Hocque ipſo anno veniet huc Ulyſſes:
Iſto quidem pereunte menſe, illo autem inſtante,
Domum reverſus, & puniet quicunque illius
Hic probro afficit uxorem & illuſtrem filium.
  Hunc autem reſpondens allocutus es Eumęe ſubulce:
O ſenex, neque ego pro lęto nuncio munus ſolvam,
Neque Ulyſſes amplius domum veniet: ſed quietus
Bibe, & alia pręter *hęc* memoremus, neque mihi hęc
Memora. certe enim animo in pectore meo
Triſtor, quando aliquis meminit optimi heri.
Sed juramentum quidem ſinamus: at Ulyſſes
Veniat ut ipſum ego volo & Penelope,
Laerteſque ſenex & Telemachus divinus forma.
Nunc rurſus puerum ſine fine defleo quem genuit Ulyſſes,
Telemachum: quem poſtquam nutrierunt dii plantę ſimilem,
Et ipſum autumabam fore in viris haud pejorem
Patre ſuo caro, mente & ſpecie admirabilem,
Ejus autem aliquis immortalium lęſit mentem intus ęquabilem,
Vel aliquis hominum. is enim ivit ad patris auditionem
In Pylum divinam. huic autem proci ſuperbi
Domum venienti inſidiantur, ut genus pereat
Sine nomine ex Ithaca Arciſii divini.
Sed illum quidem ſinamus, ſive capiatur,
Sive effugiat, & eum protegat manu Saturnius.
Sed age mihi tu ſenex tuas ipſius ęrumnas indica.
Et mihi hoc eloquere verum, ut bene intelligam,
Quis, unde es virorum, ubi tibi urbs & parentes:
Qua autem in navi veniſti: quomodo te nautę
Duxerunt in Ithacam, quos *ſe* eſſe profitebantur.
Non enim te peditem puto huc veniſſe.

Hunc

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἠμὲν ἐδωδὴ,
Ἠδὲ μέθυ γλυκερὸν κλισίης ἔντοσθεν ἐοῦσι,
Δαίνυσθαί τ' ἀκέοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἕποιεν·
Ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
Οὔτι διαπρήξαιμι λέγων ἐμὰ κήδεα θυμοῦ,
Ὅσσά γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
Ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχομαι εὐρειάων,
Ἀνέρος ἀφνειοῖο πάϊς· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι
Υἱέες ἐν μεγάροις ἠμὲν τράφεν ἠδ' ἐγένοντο,
Γνήσιοι ἐξ ἀλόχου, ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ
Παλλακὶς, ἀλλά με ἶσον ἰθαγενέεσσιν ἐτίμα
Κάστωρ Ὑλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὔχομαι εἶναι·
Ὅς ποτ' ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὣς τίετο δήμῳ,
Ὄλβῳ τε πλούτῳ τε, καὶ υἱάσι κυδαλίμοισιν.
Ἀλλ' ἤτοι τὸν Κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
Εἰς Ἀΐδαο δόμους· τοὶ δὲ ζωὴν ἐδάσαντο
Παῖδες ὑπέρθυμοι, καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλοντο·
Αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν, καὶ οἰκί' ἔνειμαν.
Ἠγαγόμην δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων,
Εἵνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς· ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιος ἦα,
Οὐδὲ φυγοπτόλεμος. νῦν δ' ἤδη πάντα λέλοιπεν.
Ἀλλ' ἔμπης καλάμην γέ σ' ὀΐομαι εἰσορόωντα
Γινώσκειν· ἦ γάρ με δύη ἔχει ἤλιθα πολλή.
Ἦ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη,
Καὶ ῥηξηνορίην, ὁπότε κρίνοιμι λόχονδε
Ἄνδρας ἀριστῆας, κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων·
Οὔποτέ μοι θάνατον προτιόσσετο θυμὸς ἀγήνωρ,
Ἀλλὰ πολὺ πρώτιστος ἐπάλμενος ἔγχει, ἕλεσκον
Ἀνδρῶν δυσμενέων ὅ, τέ μοι εἴξειε πόδεσσι.
Τοῖος ἔ' ἐν πολέμῳ. ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν,
Οὐδ' οἰκωφελίη, ἥτε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα·
Ἀλλά μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν,
Καὶ πόλεμοι, καὶ ἄκοντες ἐΰξεστοι, καὶ ὀϊστοὶ,
Λυγρὰ, τά τ' ἄλλοισίν γε καταριγηλὰ πέλονται.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσκε τά που θεὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν.
Ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.
Πρὶν μὲν γὰρ Τροίης ἐπιβήμεναι υἷας Ἀχαιῶν,

Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Enimvero ego tibi hæc admodum vera ediſſeram,
Sit quidem nunc nobis pro tempore & eſca,
Et vinum dulce tecta intra manentibus,
Epularique quiete, alii autem ad opus eant:
Facile poſtea & in annum omnes
Non perficerem narrans meos dolores animi,
Quoſcunque omnes deorum voluntate paſſus ſum.
Ex Creta *quod ad* genus *attinet* me ajo eſſe ſpatioſa,
Viri divitis filium: multi autem & alii
Filii in ædibus & educati & nati ſunt,
Legitimi ex uxore, me autem empta peperit mater
Pellex, ſed me æque ac legitimos æſtimabat
Caſtor Hylacides, cujus ego genus prædico *me* eſſe:
Qui quondam in Cretenſibus ut deus colebatur populo,
Fortuniſque divitiiſque, & filiis glorioſis.
Sed illum quidem fata mortis aggreſſa ſunt ferentia
In Ditis domos: victum autem diviſerunt
Filii magnanimi, & ſortes jecerunt:
At mihi valde pauca dederunt, & domum tribuerunt.
Duxi autem uxorem locupletiſſimorum hominum,
Virtutis meæ gratia: quia non futilis eram,
Neque fugax in bello. nunc autem jam omnia defecerunt.
Sed tamen ſtipulam ſaltem te arbitror intuentem
Cognoſcere: nam profecto me calamitas occupat cumulatim multa.
Certe enim audaciam Marſque dederant & Minerva,
Et vim perrumpendi agmina virorum, cum legerem ad inſidias
Viros optimates, mala inimicis ferens:
Nunquam mihi mortem ante oculos ponebat animus virilis,
Sed multo primus adoriens lancea, capiebam
Virorum inimicorum qui mihi cederet pedibus.
Talis eram in bello. opus autem mihi haud gratum erat,
Neque res familiaris, quæ nutrit caros filios:
Sed mihi ſemper naves remigabiles gratæ erant,
Et bella, & tela polita, & ſagittæ,
Triſtia, quæque aliis horrenda ſunt.
At mihi grata erant quæ forte Deus in animo poſuerat:
Alius enim aliis vir delectatur operibus.
Ante enim quam in Troja pedem ponerent filii Achivorum,

No-

Εἰνάκις ἀνδράσιν ἦρξα καὶ ὠκυπόροισι νέεσσιν
Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαποὺς· καί μοι μάλα τύγχανε πάντα.
Τῶν ἐξαιρεύμην μενοεικέα, πολλὰ δ' ὀπίσω
Λάγχανον· αἶψα δὲ οἶκος ὀφέλλετο, καί ῥα ἔπειτα
Δεινός τ' αἰδοῖός τε μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τήνδε στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐφράσαθ', ἣ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε,
Δὴ τότε μ' ἤνωγον καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα
Νήεσσ' ἡγήσασθαι ἐς Ἴλιον· οὐδέ τι μῆχος
Ἦεν ἀνήνασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δήμου φῆμις.
Ἔνθα μὲν εἰνάετες πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν,
Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν Πριάμου πέρσαντες ἔβημεν
Οἴκαδε σὺν νήεσσι· θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς.
Αὐτὰρ ἐμοὶ δειλῷ κακὰ μήδετο μητίετα Ζεύς.
Μῆνα γὰρ οἶον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσι,
Κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ καὶ κτήμασιν· αὐτὰρ ἔπειτα
Αἴγυπτόνδε με θυμὸς ἀνώγει ναυτίλλεσθαι,
Νῆας ἐῢ στείλαντα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν.
Ἐννέα νῆας στεῖλα, θοῶς δ' ἐσαγείρατο λαός.
Ἑξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι
Δαίνυντ'. αὐτὰρ ἐγὼν ἱερήϊα πολλὰ παρεῖχον,
Θεοῖσίν τε ῥέζειν, αὐτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι.
Ἑβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐρείης,
Ἐπλέομεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ, καλῷ,
Ῥηϊδίως, ὡσεί τε κατὰ ῥόον. οὐδέ τις οὖν μοι
Νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσκηθέες καὶ ἄνουσοι
Ἥμεθα· τὰς δ' ἄνεμός τε κυβερνῆταί τ' ἴθυνον.
Πεμπταῖοι δ' Αἴγυπτον ἐϋρρείτην ἱκόμεσθα·
Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
Ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι.
Ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιὰς ὤτρυνα νέεσθαι.
Οἱ δ', ὕβρει εἴξαντες, ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ,
Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
Πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
Αὐτούς τ' ἔκτεινον. τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀϋτή.
Οἱ δὲ, βοῆς ἀΐοντες, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι
Ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
Χαλκοῦ τε στεροπῆς. ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος

Φύ-

Novies viris imperator fui & velocibus navibus
Viros adverſus externos: & mihi ſane contigerant omnia
Ex quibus eligebam quæ animo placerent. multa autem poſt illa
Sortiebar: ſtatimque domus augebatur, & poſtea
Graviſque reverenduſque inter Cretenſes evaſi.
Sed cum jam hoc odioſum iter magnus Jupiter
Decreverat, quod multorum virorum ſubtus genua ſolvit,
Nempe tunc me juſſerunt & inclytum Idomeneum
Navibus præeſſe in Ilium *deſtinatis*: neque ulla ratio
Erat denegandi, malus enim occupabat populi rumor.
Ibi quidem novem annis belligeravimus filii Achivorum,
Decimo autem urbem Priami populati, ivimus
Domum cum navibus: Deus autem disjecit Achivos:
At mihi miſero male conſuluerat conſiliorum autor Jupiter.
Menſem enim ſolum manſi delectatus filiis,
Legitimaque conjuge & bonis: at poſtea
In Ægyptum me animus impulit navigare,
Naves adornantem cum divinis ſociis.
Novem naves adornabam, citoque coactæ erant copiæ.
Sex diebus quidem poſtea mihi dilecti ſocii
Convivati ſunt: at ego victimas multas præbebam,
Et diis ad ſacrificandum, & ipſis ad epulas parandas.
Septimo autem conſcendentes a Creta ſpatioſa,
Navigavimus Borea vento puro, bono,
Facile, veluti ſecundo flumine. neque ulla igitur mihi
Navium labefacta eſt, ſed ſoſpites & incolumes
Sedebamus: has autem ventuſque & gubernatores dirigebant.
Quinto die autem Ægyptum pulchre fluentem venimus.
Statui autem in Ægypto fluvio naves verſatiles.
Ibi quidem ego hortabar caros ſocios
Illic apud naves manere, & naves ſubducere.
Speculatoreſque per ſpeculas jubebam ire:
Illi autem intemperantia impulſi, ſequentes libidinem animi ſui,
Statim admodum Ægyptiorum virorum perpulchros agros
Populabantur, mulieres autem abigebant & infantes natos,
Ipſoſque interficiebant. cito autem in urbem ivit rumor.
Illi autem clamorem audientes, ſimul cum aurora apparente
Venerunt: impletus eſt autem totus campus peditibus & equitibus,
Æriſque fulgore. Jupiter autem fulminator

Φύζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
Μεῖναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
Ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
Τοὺς δ' ἄγαγον ζωοὺς, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
Ποίησ'. ὡς ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
Αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ. ἔτι γάρ νύ με πῆμ' ὑπέδεκτο.
Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κυνέην εὔτυκτον ἔθηκα,
Καὶ σάκος ὤμοιϊν· δόρυ δ' ἔκβαλον ἔκτοσε χειρός·
Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἤλυθον ἵππων,
Καὶ κύσα γοῦναθ' ἑλών. ὁ δ' ἐρύσατο, καί μ' ἐλέησεν·
Ἐς δίφρον δέ μ' ἕσας ἄγεν οἴκαδε δακρυχέοντα.
Ἦ μέν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊσσον μελίῃσιν,
Ἱέμενοι κτεῖναι· (δὴ γὰρ κεχολώατο λίην)
Ἀλλ' ἀπὸ κεῖνος ἔρυκε· Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
Ξεινίου, ὅς τε μάλιστα νεμεσσᾶται κακὰ ἔργα.
Ἔνθα μὲν ἑπτάετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγειρα
Χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίους ἄνδρας· δίδοσαν γὰρ ἅπαντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε,
Δὴ τότε φοίνιξ ἦλθεν ἀνὴρ ἀπατήλια εἰδὼς,
Τρώκτης, ὃς δὴ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισιν ἐώργει·
Ὅς μ' ἄγε παρπεπιθὼν ᾗσιν φρεσὶν, ὄφρ' ἱκόμεσθα
Φοινίκην, ὅθι τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔκειτο.
Ἔνθα παρ' αὐτῷ μεῖνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο
Ἂψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἐέσσατο ποντοπόροιο,
Ψεύδεα βουλεύσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι,
Κεῖθι δέ μ' ὡς περάσῃσι, καὶ ἄσπετον ὦνον ἕλοιτο.
Τῷ ἑπόμην ἐπ' νηὸς, ὀϊόμενός περ, ἀνάγκῃ.
Ἡ δ' ἔθεεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ καλῷ
Μέσσον ὑπὲρ Κρήτης· Ζεὺς δέ σφιν μήδετ' ὄλεθρον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
Φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
Νηὸς ὕπερ γλαφυρῆς· ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηῒ κεραυνόν.
Ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
Ἐν δὲ θεείου πλῆτο, πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.

Οἱ

Fugam meis ſociis malam incuſſit, neque aliquis ſuſtinebat
Manere contra: circum enim mala undique ſtabant.
Ibi noſtrum multos quidem interfecerunt acuto ære,
Alios autem duxerunt vivos, ſibi ut opus facerent coactu.
At mihi Jupiter ipſe in mente hoc conſilium
Struxit. utinam debuiſſem mori & fatum obiiſſe
Illic in Ægypto. adhuc enim me malum excepit.
Statim de capite galeam fabrefactam depoſui,
Et ſcutum *ab* humeris: lanceam quoque projeci ex manu:
At ego regis obviam ibam equis,
Et oſculabar genua complexus. qui ſervavit, & me miſeratus eſt,
In currumque me collocans duxit domum lacrymas fundentem.
Equidem me valde multi adoriebantur fraxinis,
Cupientes interficere: (jam enim irati erant valde)
Sed ille arcebat: Jovis enim reſpiciebat iram
Hoſpitalis, qui maxime indigne fert mala opera.
Hic quidem ſeptem annos manſi ibidem, multas autem coegi
Divitias inter Ægyptios viros: dabant enim omnes.
Sed cum jam octavus mihi rediens annus venit,
Tunc Phœnicius venit vir fallacias callens,
Helluo, qui jam multa mala hominibus fecerat:
Qui me duxit perſuadens ſua mente, ut iremus
In Phœniciam, ubi ejus domus & bona erant.
Ibi apud ipſum manſi perfectum in annum.
Sed quando jam menſeſque & dies perfecti ſunt
Vertentis anni, & ſupervenerunt tempora,
In Lybiam me navi impoſuit pontigrada
Fraudem meditans, ut ei onus comportarem,
Illic autem me ut venderet, & magnum pretium acciperet.
Hunc ſequabar in navi, ſuſpicans licet, coactu.
Illa autem currebat Borea vento puro bono
Per medium ſupra Cretam. Jupiter autem ipſis moliebatur interitum.
Sed quando jam Cretam quidem liquimus, neque aliqua alia
Apparebat terrarum, ſed cælum & mare,
Ibi tum atram nubem ſtatuit Saturnius
Navem ſupra cavam: caligabatque pontus ab ipſa.
Jupiter autem ſimul tonuit, & injecit navi fulmen.
Hæc autem contorquebatur tota, Jovis percuſſa fulmine,
Sulphureque implebatur, ciciderunt autem ex navi omnes:

Οἱ δὲ, κορώνῃσιν ἴκελοι, περὶ νῆα μέλαιναν
Κύμασιν ἐμφορέοντο. θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
Αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῷ,
Ἱστὸν ἀμαιμάκετον νηὸς κυανοπρώροιο
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
Τῷ ῥα περιπλεχθεὶς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
Ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
Γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασε μέγα κῦμα κυλίνδον.
Ἔνθά με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσσατο Φείδων
Ἥρως ἀπριάτην· τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθὼν
Αἴθρῳ καὶ καμάτῳ δεδμημένον ἦγεν ἐς οἶκον,
Χειρὸς ἀναστήσας, ὄφρ' ἵκετο δώματα πατρός.
Ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἕσσεν.
Ἔνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην· κεῖνος γὰρ ἔφασκεν
Ξεινίσαι ἠδὲ φιλῆσαι ἰόντ' ἐς πατρίδα γαῖαν.
Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς,
Χαλκόν τε χρυσόν τε πολύκμητόν τε σίδηρον.
Καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι.
Τόσσά οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.
Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,
Ὅππως νοστήσῃ Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον,
Ἤδη δὴν ἀπεὼν, ἢ ἀμφαδὸν, ἠὲ κρυφηδόν.
Ὤμοσε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἑταίρους,
Οἳ δή μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
Ἔνθ' ὅγε μ' ἠνώγει πέμψαι βασιλῆϊ Ἀκάστῳ
Ἐνδυκέως. τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ἥνδανε βουλὴ
Ἀμφ' ἐμοὶ, ὄφρ' ἔτι πάγχυ δύης ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
Ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόρος νηῦς,
Αὐτίκα δούλιον ἦμαρ ἐμοὶ περιμηχανόωντο.
Ἐκ μέν με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἔδυσαν,
Ἀμφὶ δέ μοι ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλον, ἠδὲ χιτῶνα
Ῥωγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὅρηαι.
Ἑσπέριοι δ' Ἰθάκης εὐδειέλου ἔργ' ἀφίκοντο.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν ἐϋσσέλμῳ ἐνὶ νηῒ,
Ὅπλῳ ἐϋστρεφέϊ στερεῶς· αὐτοὶ δ' ἀποβάντες

Ἐσσυ-

Qui cornicibus ſimiles, circum navem nigram
Fluctibus inferebantur. Deus autem abſtulit reditum.
At mihi Jupiter ipſe habenti licet dolores animo,
Malum longum navis nigræ proram
In manibus poſuit, ut adhuc malum effugerem.
Hunc amplexus, ferebar pernicioſis ventis:
Novem diebus ferebar, decima autem me nocte nigra
Terræ Theſprotorum applicuit magna unda volvens.
Tunc me Theſprotorum rex excepit Phidon
Heros gratis: hujus enim dilectus filius occurrens
Frigore & labore afflictum duxit in domum,
Manu ſublevans, donec venit ad ædes patris.
Et me penula tunicaque velaminibus amixit.
Ibi de Ulyſſe ego audivi: ille enim dicebat *ſe eum*
Hoſpitio ſuſcepiſſe & amanter tractaſſe euntem in patriam.
Et mihi bona oſtendit quæ coegerat Ulyſſes,
Æſque aurumque laboratiſſimumque ferrum.
Etiam in decimam progeniem alterum adhuc aleret.
Tot ei in domibus theſauri jacebant regis.
Illum autem in Dodonem dicebat iviſſe, ut Dei
Ex quercu procera Jovis mentem audiret,
Quomodo rediret Ithacæ in pinguem agrum,
Jam diu abſens, vel palam, vel occulte.
Jurabat autem ad me ipſum, libans in domo,
Navem deduxiſſe, & paratos eſſe ſocios,
Qui ipſum comitaturi eſſent dilectam in patriam terram.
Sed me prius dimiſit: contigit enim iens navis
Virorum Theſprotorum in Dulichium frumenti feracem.
Ibi tum me juſſit mittere regi Acaſto
Sedulo. illis autem malum animo placuit conſilium
De me, ut adhuc omnino caſus calamitatem ſubirem.
Sed quando a terra multum progreſſa erat pontigrada navis,
Statim ſervilem diem mihi machinabantur.
Me quidem læna tunicaque velaminibus exuerunt,
Circum autem me lacernam aliam malam jecerunt, & tunicam
Laceram, quæ & ipſe in oculis vides.
Veſperi autem Ithacæ amœnæ ad agros pervenerunt.
Ibi me quidem ligaverunt armata in navi,
Fune bene torto arcte; ipſi autem egreſſi

Ἐσσυμένως παρὰ θῖνα θαλάσσης δόρπον ἕλοντο.
Αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
Ῥηϊδίως· κεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας,
Ξεστὸν ἐφόλκαιον καταβὰς ἐπέλασσα θαλάσσῃ
Στῆθος· ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρεσα ἀμφοτέρῃσι
Νηχόμενος, μάλα δ' ὦκα θύρηφ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων.
Ἔνθ' ἀναβὰς ὅθι τε δρίος ἦν πολυανθέος ὕλης,
Κείμην πεπτηώς. οἱ δὲ μεγάλα στενάχοντες
Φοίτων. ἀλλ' οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι
Μαίεσθαι προτέρω. τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
Νηὸς ἔπι γλαφυρῆς· ἐμὲ δ' ἔκρυψαν θεοὶ αὐτοὶ
Ῥηϊδίως, καί με σταθμῷ ἐπέλασσαν ἄγοντες
Ἀνδρὸς ἐπισταμένου. ἔτι γάρ νύ μοι αἶσα βιῶναι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ἆ δειλὲ ξείνων, ἦ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας,
Ταῦτα ἕκαστα λέγων ὅσα δὴ πάθες, ἠδ' ὅσ' ἀλήθης.
Ἀλλὰ τάδ' οὐ κατὰ κόσμον ὀΐομαι, οὐδέ με πείσεις,
Εἰπὼν ἀμφ' Ὀδυσῆϊ. τί σε χρὴ τοῖον ἐόντα
Μαψιδίως ψεύδεσθαι; ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς
Νόστον ἐμοῖο ἄνακτος, ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι
Πάγχυ μάλ', ὅττι μιν οὔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν
Ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε.
Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοὶ,
Ἠδέ κε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω·
Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο.
Αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσσιν ἀπότροπος· οὐδὲ πόλινδε
Ἔρχομαι, εἰ μή πού τι περίφρων Πηνελόπεια
Ἐλθέμεν ὀτρύνῃσιν, ὅτ' ἀγγελίη ποθὲν ἔλθῃ.
Ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἕκαστα παρήμενοι ἐξερέουσιν,
Ἠμὲν οἳ ἄχνυνται δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
Ἠδ' οἳ χαίρουσι βίοτον νήποινον ἔδοντες.
Ἀλλ' ἐμοὶ οὐ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
Ἐξ οὗ δή μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μύθῳ,
Ὅς τ' ἄνδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀληθεὶς,
Ἦλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν. ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
Φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενῆϊ ἰδέσθαι
Νῆας ἀκειόμενον τάς οἱ ξυνέαξαν ἄελλαι·
Καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι ἢ ἐς θέρος ἢ ἐς ὀπώρην,
Πολλὰ χρήματ' ἄγοντα, σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισι.

Feſtinanter ad littus maris cœnam ſumpſere.
At mihi vinculum quidem diſſolverunt dii ipſi
Facile: capiti autem lacernam amiciens
Levigatum ad clavum deſcendens applicui mari
Pectus: deinde manibus remigavi ambabus
Natans, valde autem cito foris eram circa illos.
Tunc aſcendens ubi quercetum erat floridæ ſylvæ,
Jacebam ſtratus. illi autem valde ſuſpirantes,
Ibant. ſed haud enim ipſis viſum eſt melius eſſe
Inquirere ulterius. hi quidem retro iterum iverunt
Navem in concavam: me autem abſconderunt dii ipſi
Facile, & me ſtabulo applicuerunt ducentes
Viri prudentis. adhuc enim mihi fatale eſt vivere.
  Illum viciſſim alloquebaris Eumæe bubulce:
O miſer hoſpitum, certe mihi valde animum commoviſti,
Hæc ſingula dicens quæ paſſus, & quantum jactatus es.
Sed illa haud pro decenti, arbitror, *dicebas*, neque mihi fidem facies
Loquens de Ulyſſe. quid te oportet talem *hominem*
Temere mentiri? ego autem certo ſcio & ipſe
Reditum mei domini, quod infeſtus eſt omnibus diis
Prorſus, quando ipſum non in Trojanis domuerunt,
Vel amicorum in manibus, poſtquam bellum abſolvit.
Quare ei tumulum etiam feciſſent omnes Achivi,
Ac etiam ſuo filio magnam gloriam conciliaſſet in poſterum.
Nunc autem ipſum ſine gloria harpyiæ abripuerunt.
At ego apud ſues ſemotus: neque ad urbem
Eo, niſi quid forte prudens Penelope
Venire jubeat, quando nuncius alicunde venit.
Sed illi quidem ſingula aſſidentes interrogant,
Et illi dolent diu abſente rege,
At hi lætantur victum impune edentes.
Sed mihi non gratum eſt inquirere & interrogare
Ex quo me Ætolus vir decepit verbo,
Qui viro interfecto, multas per regiones vagatus,
Venit ad meum ſtabulum: ego autem ipſum amice habui.
Dicebat autem eum inter Cretenſes apud Idomeneum *ſe* vidiſſe
Naves reficientem quas ei fregerant procellæ:
Et ajebat venturum vel in æſtatem vel in autumnum,
Multas opes vehentem, cum divinis ſociis.

Καὶ σὺ γέρον πολυπενθὲς, ἐπεί σέ μοι ἤγαγε δαίμων,
Μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο, μήτε τι θέλγε.
Οὐ γὰρ τοὔνεκ' ἐγώ σ' αἰδήσομαι, οὐδὲ φιλήσω,
Ἀλλὰ Δία ξένιον δείσας, αὐτόν τ' ἐλεήσας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἄπιστος,
Οἷόν σ' οὐδ' ὀμόσας περ ἐπήγαγον, οὐδέ σε πείθω.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτρην ποιησόμεθ'. αὐτὰρ ὕπερθε
Μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοὶ τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Εἰ μέν κεν νοστήσῃ ἄναξ τεὸς ἐς τόδε δῶμα,
Ἕσσας με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα, πέμψαι
Δουλίχιον δ' ἰέναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·
Εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἄναξ τεὸς, ὡς ἀγορεύω,
Δμῶας ἐπισσεύσας, βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,
Ὄφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἠπεροπεύειν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε δῖος ὑφορβὸς,
Ξεῖν', οὕτω γάρ κέν μοι ἐϋκλείη τ' ἀρετή τε
Εἴη ἐπ' ἀνθρώπους ἅμα τ' αὐτίκα καὶ μετέπειτα,
Ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον, καὶ ξείνια δῶκα,
Αὖθις δὲ κτείναιμι, φίλον δ' ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην,
Πρόφρων δή κεν ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
Νῦν δ' ὥρη δόρποιο. τάχιστά μοι ἔνδον ἑταῖροι
Εἶεν, ἵν' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχίμολον δὲ σύες τε καὶ ἀνέρες ἦλθον ὑφορβοὶ,
Τὰς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἤθεα κοιμηθῆναι·
Κλαγγὴ δ' ἄσπετος ὦρτο συῶν αὐλιζομενάων·
Αὐτὰρ ὁ οἷς ἑτάροισιν ἐκέκλετο δῖος ὑφορβὸς,
Ἄξεθ' ὑῶν τὸν ἄριστον, ἵνα ξείνῳ ἱερεύσω
Τηλεδαπῷ. πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ', οἵπερ ὀϊζὺν
Δὴν ἔχομεν, πάσχοντες ὑῶν ἕνεκ' ἀργιοδόντων·
Ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νήποινον ἔδουσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα νηλέϊ χαλκῷ·
Οἱ δ' ὗν εἰσῆγον μάλα πίονα πενταέτηρον·
Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρῃ· οὐδὲ συβώτης
Λήθετ' ἄρ' ἀθανάτων· (φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν)
Ἀλλ' ὅγ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν
Ἀργιόδοντος ὑὸς, καὶ ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε,

Et tu ſenex multa paſſe, poſtquam te ad me duxit deus,
Neque quicquam mihi mendaciis gratificare, neque mulceas.
Non enim ob id ego te honorabo, neque diligam,
Sed Jovem hoſpitalem veritus, teque ipſum miſeratus.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Næ quidam tibi animus in pectoribus incredulus,
Ut te neque juratus induxi, neque tibi perſuadeo.
Sed age nunc pactum faciamus. at deſuper
Teſtes ambobus dii qui Olympum habitant.
Si quidem redibit herus tuus in hanc domum,
Induens me lænaque tunicaque veſtibus, miſſurum
Ad Dulichium ire: quo mihi gratum eſt animo:
Sin autem venerit herus tuus, ut ajo,
Servos immittens mihi, dejice magna de rupe,
Ut & alius mendicus caveat decipere,
Illum reſpondens allocutus eſt divinus ſubulcus:
Hoſpes, ſcilicet ſic mihi bona fama virtuſque
Eſſet inter homines ſimul nunc & deinceps,
Qui te poſtquam domum duxi, & xenia dedi,
Contra jam interficerem, tibique animam eriperem,
Alacer ſcilicet poſtea Jovi Saturnio ſupplicarem.
Nunc vero hora cœnæ. citiſſime mihi intus ſocii
Sint, ut in tugurio lautam præparemus cœnam.
Sic hi quidem talia inter ſe dicebant.
Propius autem ſueſque & viri venerunt porcarii.
Igitur has quidem incluſerunt in ſua loca ad dormiendum:
Clamor autem multus ortus eſt ſuum ſtabulantium.
At ſuos ſocios adhortabatur divinus ſubulcus:
Ducite ſuum optimum, ut hoſpiti ſacrificem
Peregrino: una & ipſi recreabimur, qui ærumnam
Diu habemus, patientes ſuum gratia albidentium.
Alii autem noſtrum laborem impune edunt.
Sic locutus ſcidit ligna acuto ferro:
Illi autem ſuem adduxerunt valde pinguem quinquennem:
Hunc quidem poſtea poſuerunt in foco. neque ſubulcus
Oblitus eſt immortalium: (mente enim utebatur bona)
Sed is primitias carpens, capitis pilos in ignem jecit
Albidentis ſuis, & precatus eſt omnes deos
Ut rediret Ulyſſes prudens ſuam domum.

Κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυὸς ἣν λίπε κείων.
Τὸν δ' ἔλιπε ψυχή· τοὶ δ' ἔσφαξάν τε καὶ εὗσαν.
Αἶψα δέ μιν διέχευαν· ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συβώτης,
Πάντοθεν ἀρχόμενος μελέων, ἐς πίονα δημόν.
Καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε, παλύνας ἀλφίτου ἀκτῇ,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα·
Βάλλον δ' εἰν ἐλεοῖσιν ἀολλέα. ἂν δὲ συβώτης
Ἵστατο δαιτρεύσων· (περὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμα ἤδη)
Καὶ τὰ μὲν ἕπταχα πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων·
Τὴν μὲν ἴαν Νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ Μαιάδος υἷι
Θῆκεν ἐπευξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἑκάστῳ·
Νώτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκέεσσι γέραιρεν
Ἀργιόδοντος ὑός· κύδαινε δὲ θυμὸν ἄνακτος·
Καί μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Αἴθ' οὕτως Εὔμαιε φίλος Διῒ πατρὶ γένοιο
Ὡς ἐμοὶ, ὅττι με τοῖον ἐόντ' ἀγαθοῖσι γεραίρεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ἔσθιε δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπεο τοῖσδε
Οἷα πάρεστι· θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἐάσει,
Ὅ, ττι κεν ᾧ θυμῷ ἐθέλει· δύναται γὰρ ἅπαντα.
Ἦ ῥα, καὶ ἄργματα θῦσε θεοῖς αἰειγενέτῃσι.
Σπείσας δ' αἴθοπα οἶνον, Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθῳ
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν. ὁ δ' ἕζετο ᾗ παρὰ μοίρῃ.
Σῖτον δέ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιος, ὅν ῥα συβώτης
Αὐτὸς κτήσατο οἶος ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταο γέροντος.
Πὰρ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν·
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον·
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Σῖτον μέν σφιν ἀφεῖλε Μεσαύλιος· οἱ δ' ἐπὶ κοῖτον
Σίτου καὶ κρειῶν κεκορημένοι ἐσσεύοντο.
Νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
Πάννυχος· αὐτὰρ ἄη Ζέφυρος μέγας αἰὲν ἔφυδρος.
Τοῖς δ' Ὀδυσεὺς μετέειπε, συβώτεω πειρητίζων,
Εἴπως οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόροι, ἤ τιν' ἑταίρων
Ἄλλον ἐποτρύνειεν· ἐπεὶ ἕο κήδετο λίην·
Κέκλυθι νῦν Εὔμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι,
Εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω. οἶνος γὰρ ἀνώγει

Percuſſit autem in altum tollens ſegmine quercus quod liquerat ſecans:
Illumque reliquit anima: hi autem jugulaverunt & uſtularunt.
Statimque ipſum diviſerunt. cruda autem poſuit ſubulcus,
Undique incipiens a membris, in pinguem adipem.
Et alia quidem in ignem jecit, conſpergens mola,
Minutatim vero ſecuerunt alia, & circum verua fixerunt,
Aſſaveruntque rite, extraxeruntque omnia:
Poſuerunt autem in menſis univerſa. ſubulcus vero
Surrexit diviſurus: (etenim mentibus æqua ſciebat)
Atque illa ſeptifariam omnia partitus eſt dividens:
Partem quidem unam Nymphis & Mercurio Majæ filio
Poſuit vota faciens, cæteras diſtribuit ſingulis:
Dorſis autem Ulyſſem integris honorabat
Albos dentes habentis ſuis: lætificavit autem animum domini:
Atque ipſum compellans allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Utinam ſic, Eumæe, dilectus Jovi patri eſſes,
Ut mihi, ſiquidem me talem bonis honoras.
Hunc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Comede optime hoſpitum, & delectare iſtis
Qualia adſunt: deus autem hoc quidem dabit, illud autem ſinet,
Quodcunque ſuo animo vult: poteſt enim omnia.
Dixit, & primitias ſacrificavit Diis ſempiternis.
Libans autem nigrum vinum, Ulyſſi urbium deſtructori
In manibus poſuit. hic autem ſedebat ſuam juxta partem.
Panem autem ipſis diſtribuit Meſaulius, quem ſubulcus
Ipſe *ſibi* comparaverat ſolus abſente domino,
Clam domina & Laerte ſene.
Ipſum quidem a Taphiis emerat de ſuo.
Illi in dapes paratas appoſitas manus extendebant.
At poſtquam potus & eſcæ amorem emiſerunt,
Panem quidem eis abſtulit Meſaulius: ipſi autem in cubile
Pane & carnibus ſaturati iverunt.
Nox autem ſuperveniebat mala obſcura, pluebatque Jupiter
Tota nocte: at ſpirabat Zephyrus magnus ſemper aquoſus.
Poſtea Ulyſſes locutus eſt, bubulcum tentans,
Si forte exuens lænam ſibi præberet, vel aliquem ſociorum
Alium *dare* juberet: quia ſui curam gerebat valde:
Audi nunc, Eumæe, & cæteri omnes ſocii,
Jactabundus aliquod verbum dicam. vinum enim jubet

Ἠλεός, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι·
Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν,
Καί τι ἔπος προέηκεν ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω,
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Ὡς ὅθ' ὑπὸ Τροίην λόχον ἤγομεν ἀρτύναντες.
Ἡγείσθην δ' Ὀδυσεύς τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος,
Τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἦρχον ἐγώ· αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἱκόμεσθα ποτὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος,
Ἡμεῖς μὲν περὶ ἄστυ κατὰ ῥωπήϊα πυκνά,
Ἀνδόνακας καὶ ἕλος ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες
Κείμεθα· νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακή, Βορέαο πεσόντος,
Πηγυλίς, αὐτὰρ ὕπερθε χιὼν γένετ' ἠΰτε πάχνη
Ψυχρή, καὶ σακέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.
Ἔνθ' ἄλλοι πάντες χλαίνας ἔχον ἠδὲ χιτῶνας,
Εὗδον δ' εὔκηλοι σάκεσιν εἰλυμένοι ὤμους·
Αὐτὰρ ἐγὼν χλαῖναν μὲν ἰὼν ἑτάροισιν ἔλειπον
Ἀφραδίαις, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγωσέμεν ἔμπης·
Ἀλλ' ἑπόμην σάκος οἶον ἔχων καὶ ζῶμα φαεινόν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
Καὶ τότ' ἐγὼν Ὀδυσῆα προσηύδων ἐγγὺς ἐόντα,
Ἀγκῶνι νύξας· (ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ὑπάκουσε)
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτι ἔτι ζωοῖσι μετέσσομαι, ἀλλά με χεῖμα
Δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν· παρά μ' ἤπαφε δαίμων,
Οἰοχίτων' ἔμεναι· νῦν δ' οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλονται.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δ' ἔπειτα νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ,
Οἷος ἐκεῖνος ἔην βουλευέμεν ἠδὲ μάχεσθαι·
Φθεγξάμενος δ' ὀλίγῃ ὀπί με πρὸς μῦθον ἔειπε,
Σίγα νῦν, μήτις σευ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.
Ἦ καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν, εἶπέ τε μῦθον,
Κλῦτε φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος.
Λίην γὰρ νηῶν ἑκὰς ἤλθομεν. ἀλλά τις εἴη
Εἰπεῖν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Ε' πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.
Ὣς ἔφατ'. ὦρτο δ' ἔπειτα Θόας Ἀνδραίμονος υἱὸς
Καρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
Βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου
Κείμην ἀσπασίως· φάε δὲ χρυσόθρονος ἠώς.

Stultificum, quod impellit ſapientem etiam valde cantare,
Et molliter ridere, & ut ſaltet adigit,
Et aliquod verbum elicit quod non dictum melius.
Sed poſtquam primum garrulus eſſe cœpi, non celabo,
Utinam ita ætate vigerem vireſque mihi incolumes eſſent,
Sicut quando ſub Troja inſidias duximus parantes.
Duces autem erant Ulyſſes & Atrides Menelaus,
Cum his una tertius dux eram ego: ipſi enim jubebant.
Sed quando venimus ad urbem altumque murum,
Nos quidem circa urbem in virgultis denſis,
In ulva & palude ſub armis humi
Jacebamus: nox autem advenit mala, Borea orto,
Gelida, at poſtea nix facta eſt veluti pruina
Frigida, & ſcutis circumnutriebatur glacies.
Ibi alii omnes lænas habebant & tunicas,
Dormiebant autem quieti ſcutis cooperti humeros:
At ego lænam quidem diſcedens ſociis reliqueram
Inſcitia, quoniam non autumabam futurum ut frigerem:
Sed ſequebar ſcutum ſolum habens & tunicam nitidam.
Sed quando jam tertia pars noctis erat, aſtraque tranſierant,
Tunc ego Ulyſſem alloquebar qui prope erat,
Cubito pungens: (qui prompte audivit)
Nobilis Laertiade ſolertiſſime Ulyſſes,
Non amplius vivis interero, ſed me hyems
Domat: non enim habeo lænam. decepit me deus,
Una cum tunica ut eſſem: nunc nullum jam effugium eſt.
Sic dixi. is autem poſtea ſententiam habebat eam in animo,
Qualis ille erat ad conſultandum & pugnandum:
Loquens autem gracili voce ad me verba faciebat:
Sile nunc, ne quis te Achivorum alius audiat.
Dixit & in cubito caput tenuit, verbaque fecit:
Audite amici, divinum mihi in ſomnis aſtitit ſomnium.
Nimis enim a navibus longe venimus. ſed aliquis eat
Nunciatum Atridæ Agamemnoni paſtori populorum,
Si plures a navibus jubeat venire.
Sic dixit. ſurgebatque poſtea Thoas Andræmonis filius
Rapide, lænam autem deponebat purpuream,
Perrexitque currendo ad naves: ego autem in veſte illius
Jacui libenter: illuxitque aureo throno conſpicua Aurora.

Ὣς νῦν ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν,
Ἀμφότερον, φιλότητι καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἑῆος.
Νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ὦ γέρον, αἶνος μέν τοι ἀμύμων ὃν κατέλεξας,
Οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς ἔειπες.
Τῷ οὔτ' ἐσθῆτος δευήσεαι οὔτέ τευ ἄλλου
Ὧν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα
Νῦν· ἀτὰρ ἠῶθέν γε τὰ σὰ ῥάκεα δνοπαλίξεις.
Οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι, ἐπημοιβοί τε χιτῶνες
Ἐνθάδε ἕννυσθαι, μία δ' οἴη φωτὶ ἑκάστῳ.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθησιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Αὐτός τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα δώσει,
Πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
Ὣς εἰπὼν ἀνόρουσε· τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς
Εὐνὴν, ἐν δ' οἰῶν τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς κατέλεκτ'. ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ
Πυκνὴν καὶ μεγάλην, ἥ οἱ παρεχέσκετ' ἀμοιβὰς,
Ἕννυσθαι ὅτε τις χειμὼν ἔκπαγλος ὄροιτο.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' Ὀδυσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν
Ἄνδρες κοιμήσαντο νεηνίαι, οὐδὲ συβώτῃ
Ἥνδανεν αὐτόθι κοῖτος ὑῶν ἄπο κοιμηθῆναι·
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὡπλίζετο. (χαῖρε δ' Ὀδυσσεὺς
Ὅττι ῥά οἱ βιότου περικήδετο νόσφιν ἐόντος)
Πρῶτον μὲν ξίφος ὀξὺ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις·
Ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἑέσσατ' ἀλεξάνεμον μάλα πυκνὴν,
Ἂν δὲ νάκην ἕλετ' αἰγὸς ἐϋτρεφέος μεγάλοιο·
Εἵλετο δ' ὀξὺν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν.
Βῆ δ' ἴμεναι κείων ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
Πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὗδον Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.

Ita nunc *ſi* ætate vigerem vireſque mihi incolumes eſſent,
Daret aliquis lænam in ſtabulis ſubulcorum,
Utrunque, & amicitia & reverentia viri boni.
Nunc autem me parum honorant malas circa corpus veſtes habentem.
  Hunc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
O ſenex, laus quidem tibi bona quam dixiſti,
Neque ullum adhuc præter decorum verbum inutile dixiſti.
Ideo neque veſte indigebis neque aliqua alia re
Earum quæ conveniat ſupplici ærumnoſo occurrenti
Nunc: at mane tuis te pannis amicies.
Non enim multæ lænæ, mutatoriæque tunicæ
Hic ad induendum, una autem ſola viro cuique.
At poſtquam venerit Ulyſſis dilectus filius,
Ipſe tibi lænamque tunicamque veſtes dabit,
Mittetque quo te cor animuſque jubet.
  Sic locutus ſurrexit: poſuit autem ei prope ignem
Lectum, oviumque & caprarum pelles injecit.
Ibi Ulyſſes recubuit: inſuper lænam injecit ipſi
Denſam & magnam, quæ ei præbebat copiam mutandi,
Ut ſe indueret quando aliqua tempeſtas terribilis orta eſſet.
Sic hic quidem tunc Ulyſſes dormivit, apudque ipſum
Viri dormierunt juvenes, neque ſubulco
Placuit illic in lecto a ſuibus longe dormire:
Sed is extra iens armabatur: (lætabatur autem Ulyſſes
Quod ſibi facultates curaverat abſenti)
Primum quidem enſem acutum circum fortes poſuit humeros:
Amixitque lænam quæ arceret ventos valde denſam,
Ac pellem ſumpſit capræ bene nutritæ magnæ:
Sumpſit & acutam lanceam, contra canes adjutricem & viros.
Perrexit autem ire dormiturus ubi ſues albidentes
Rupe ſub concava dormiebant Boreæ ſub tegmine.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ο. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Τηλέμαχον Ἀθηνᾶ ὄναρ ἐπιστᾶσα εἰς Ἰθάκην ἐπανελθεῖν προτρέπεται. ὃς δῶρα παρὰ Μενελάου λαβὼν πέμπεται, καὶ ἐμβαίνειν μέλλων εἰς τὴν ναῦν, Θεοκλύμενόν τινα Ἀργεῖον μάντιν ἀναλαμβάνει ἐπὶ φόνῳ φεύγοντα. καὶ Εὔμαιος Ὀδυσσεῖ διηγεῖται ὡς Φοίνικες αὐτὸν ληϊσάμενοι ἐκ Συρίας νήσου, ἀπέδοντο Λαέρτῃ, καὶ ἡ Τηλεμάχου ναῦς κατάγεται εἰς Ἰθάκην, καὶ ταύτην εἰς ἄστυ ἀποπέμψας, αὐτὸς πρὸς Εὔμαιον ἔρχεται.

Οὐ ἐπέβη δ' Ἰθάκης Ὀδυσσείδης ἐκ Λακεδαίμονος.

Ἡ Δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα Παλλὰς Ἀθήνη
Ὤχετ', Ὀδυσσῆος μεγαθύμου φαίδιμον υἱὸν
Νόστου ὑπομνήσουσα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Εὗρε δὲ Τηλέμαχον, καὶ Νέστορος ἀγλαὸν υἱὸν,
Εὕδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο.
Ἤτοι Νεστορίδην μαλακῷ δεδμημένον ὕπνῳ·
Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκὺς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλέμαχ', οὐκ ἔτι καλὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησαι,
Κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
Οὕτω ὑπερφιάλους· μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι
Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
Ἀλλ' ὄτρυνε τάχιστα βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Πεμπέμεν, ὄφρ' ἔτι οἴκοι ἀμύμονα μητέρα τέτμῃς.
Ἤδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται
Εὐρυμάχῳ γήμασθαι. ὃ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας
Μνηστῆρας δώροισι, καὶ ἐξώφελλεν ἔεδνα.
Μή νύ τι σεῦ ἀέκητι δόμων ἐκ κτῆμα φέρηται.
Οἶσθα γὰρ οἷος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός·
Κείνου βούλεται οἶκον ὀφέλλειν ὅς κεν ὀπυίοι,
Παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο
Οὐκέτι μέμνηται τεθνηότος, οὐδὲ μεταλλᾷ.

Ἀλ-

ODYSSEÆ HOMERI XV.

LIBRI

Argumentum.

TElemacho Minerva in ſomnis aſſiſtens in Ithacam eum redire hortatur. qui donis a Menelao acceptis mittitur, & ingreſſurus in navim, Theoclymenum quendam Argivum vatem recipit propter cædem exulantem. Et Eumæus Ulyſſi narrat uti Phœnices ipſum prædati ex Syria inſula, vendiderint Laertæ. Et Telemachi navis appellitur ad Ithacam, & cum hanc ad urbem remiſiſſet, ipſe ad Eumæum pergit.

O, Appulit ad Ithacam Ulyſſides ex Lacedæmone.

IN latam Lacedæmonem Pallas Minerva
Ivit, ad Ulyſſis magnanimi illuſtrem filium
De reditu admonitura, & hortatura, ur rediret.
Invenit autem Telemachum, & Neſtoris inclytum filium,
Dormientes in veſtibulo domus Menelai illuſtris.
At Neſtoridem molli domitum ſomno:
Telemachum autem ſomnus non tenebat dulcis, ſed in animo
Noctem per ſolitariam curas patris congregabat.
Prope autem ſtans allocuta eſt glauca oculos Minerva:
Telemache, non amplius bene a domo diu vagaris,
Poſſeſſioneſque relinquens viroſque in tuis domibus
Sic ſuperbos: ne tibi omnia comedant *vereor*
Poſſeſſiones dividentes, tu autem inanem viam iveris.
Sed mone citiſſime prælio bonum Menelaum,
Te mittere, ut adhuc domi inculpabilem matrem invenias.
Jam enim paterque fratreſque jubent
Eurymacho nubere. is enim ſuperat omnes
Procos donis, & auget dotes.
Ne quid te invito ex domibus bonorum efferatur.
Scis enim qualis animus in pectoribus mulieris:
Illius vult domum augere quicunque duxerit,
Filiorum autem priorum & mariti primi
Non amplius recordatur mortui, neque inquirit.

Ἀλλὰ σύγ' ἐλθὼν αὐτὸς ἐπιτρέψειας ἕκαστα
Δμωάων ἥτις τοι ἀρίστη φαίνεται εἶναι,
Εἰσόκε τοι φήνωσι θεοὶ κυδρὴν παράκοιτιν.
Ἄλλο δέ τοίγε ἔπος ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ.
Μνηστήρων σ' ἐπιτηδὲς ἀριστῆες λοχόωσιν
Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἱέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλὰ τάγ' οὐκ οἴω· πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσι.
Ἀλλὰ ἑκὰς νήσων ἀπέχειν εὐεργέα νῆα·
Νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν. πέμψει δέ τοι οὖρον ὄπισθεν
Ἀθανάτων ὅς τίς σε φυλάσσει τε ῥύεταί τε.
Αὐτὰρ ἐπὴν πρώτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκηαι,
Νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρῦναι καὶ πάντας ἑταίρους.
Αὐτὸς δὲ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
Ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος· ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδεν.
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἀέσαι. τὸν δ' ὀτρῦναι πόλιν εἴσω
Ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Οὕνεκά οἱ σῶς ἐσσι, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθας.
Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν ὄλυμπον.
Αὐτὰρ ὁ Νεστορίδην ἐξ ἡδέος ὕπνου ἔγειρεν,
Λὰξ ποδὶ κινήσας· καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἔγρεο Νεστορίδη Πεισίστρατε, μώνυχας ἵππους
Ζεῦξον ὑφ' ἅρματ' ἄγων, ὄφρα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα,
Τηλέμαχ', οὔπως ἐστὶν, ἐπειγομένους περ ὁδοῖο,
Νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν. τάχα δ' ἔσσεται ἠώς.
Ἀλλὰ μέν' εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείη
Ἥρως Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος,
Καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παραυδήσας ἀποπέμψῃ.
Τοῦ γάρ τε ξεῖνος μιμνήσκεται ἤματα πάντα
Ἀνδρὸς ξεινοδόκου ὅς κεν φιλότητα παράσχῃ.
Ὣς ἔφατ'. αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς Ἑλένης παρὰ καλλικόμοιο.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροῒ σιγαλόεντα
Δῦνεν, καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις
Ἥρως. βῆ δὲ θύραζε, παριστάμενος δὲ προσηύδα

Τη-

Sed tu veniens ipſe committes ſingula,
Famularum ei quæ tibi optima videbitur eſſe,
Donec tibi præbeant dii illuſtrem uxorem.
Aliud autem tibi verbum dicam: tu vero repone animo.
Procorum tibi diligenter optimi inſidiantur
In freto Ithacæque Samique pulverulentæ,
Cupientes occidere antequam in patriam terram venias.
Sed hæc non puto: ante etiam aliquem terra habebit
Virorum procorum, qui tibi victum comedunt.
Sed longe ab inſulis abſtine bene fabricatam navem:
Nocte pariter naviga. mittet autem tibi ventum a tergo
Immortalium quicunque te cuſtoditque tueturque.
Aſt ubi ad primum littus Ithacæ perveneris,
Navem quidem in urbem impelle & omnes ſocios:
Ipſe autem primum ſubulcum adito,
Qui tibi ſuum cuſtos, ſimulque tibi bene vult.
Illic autem noctem dormi. eumque mitte in urbem
Nuncium dicturum prudenti Penelopæ,
Quod ei ſalvus ſis, & ex Pylo veneris.
  Hæc quidem ſic fata abivit ad magnum olympum.
At hic Neſtoridem ex dulci ſomno excitavit,
Calcitrando pede movens: & ad ipſum verbum dixit:
  Surge Neſtoride Piſiſtrate, ſolidos ungulis equos
Junge ſub currus ducens, ut eamus viam.
  Hunc autem Neſtorides Piſiſtratus contra allocutus eſt:
Telemache, nondum licet, feſtinantes quamvis ad iter,
Noctem per tenebroſam agere *equos*. cito autem aderit Aurora.
Sed mane dum dona ferens in currus ponat
Heros Atrides lancea inclytus Menelaus,
Et verbis mitibus conſolatus dimittat.
Etenim hoſpes recordatur dies omnes
Viri hoſpitalis qui amicitiæ copiam fecerit.
  Sic fatus eſt, ſtatim autem aureo throno conſpicua venit Aurora:
Propius autem ipſos adiit prælio ſtrenuus Menelaus.
Surgens ex lecto Helena a pulchricoma.
  Hunc poſtquam cognovit Ulyſſis dilectus filius,
Feſtinans tunicam circa corpus ſtupendam
Induit, & magnum pallium in fortes jecit humeros
Heros. ivit autem foras, aſtans autem allocutus eſt

Τηλέμαχος φίλος ὑὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἀτρείδη Μενέλαε Διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Ἤδη νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Τηλέμαχ', οὔτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
Ἱέμενον νόστοιο. νεμεσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῳ
Ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέῃσιν,
Ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν. ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Ἶσόν τοι κακόν ἐσθ' ὅς τ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
Ξεῖνον ἐποτρύνῃ, καὶ ὃς ἐσύμενον κατερύκῃ.
Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.
Ἀλλὰ μὲν εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείω
Καλὰ, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς· εἴπω δὲ γυναιξὶν
Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἅλις ἔνδον ἐόντων.
Ἀμφότερον, κῦδός τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειαρ,
Δειπνήσαντας ἴμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
Εἰ δ' ἐθέλεις στρεφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος,
Ὄφρα τοι αὐτὸς ἕπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους·
Ἄστεα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι· οὐδέ τις ἡμέας
Αὔτως ἀποπέμψει, δώσει δέ τι ἕν γε φέρεσθαι,
Ἠέ τινα τριπόδων εὐχάλκων ἠὲ λεβήτων,
Ἠὲ δύ' ἡμιόνους, ἠὲ χρύσειον ἄλεισον.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἀτρείδη Μενέλαε, διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Βούλομαι ἤδη νεῖσθαι ἐφ' ἡμέτερ'· (οὐ γὰρ ὄπισθεν
Οὖρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἐμοῖσι)
Μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενος αὐτὸς ὄλωμαι,
Ἤ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὄληται.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Αὐτίκ' ἄρ' ᾗ ἀλόχῳ ἠδὲ δμωῇσι κέλευσε
Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἅλις ἔνδον ἐόντων.
Ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Βοηθοΐδης Ἐτεωνεὺς,
Ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς· ἐπεὶ οὐ πολὺ ναῖεν ἀπ' αὐτοῦ.
Τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ὀπτῆσαί τε κρεῶν. ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηώεντα,
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷγ' Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι οἱ κειμήλια κεῖτο,

Ἀτρεί-

Telemachus dilectus filius Ulyſſis divini:
Atride Menelae, Jovis alumne, princeps populorum,
Jam nunc me remitte dilectam in patriam terram.
Jam enim mihi animus cupit domum ire.
Huic autem reſpondit poſtea pugna ſtrenuus Menelaus:
Telemache, non te ego multo tempore hic detinebo
Cupientem reditus. ſuccenſerem autem & alii
Viro hoſpitali, qui vel nimis diligeret,
Vel nimis odiſſet. meliora enim modica omnia.
Æquale malum eſt qui & nolentem redire
Hoſpitem impellit, & qui abire geſtientem detinet.
Oportet hoſpitem præſentem diligere, volentem autem dimittere:
Sed mane donec dona ferens in currum ponam
Pulchra, tuque oculis videas: dicam autem mulieribus
Prandium domi ut parent abunde ex iis quæ intus ſunt.
Utrumque, & gloriaque & ſplendor, & utilitas erit.
Si pranſi eatis multam ſuper interminatam terram.
Si autem vis divertere per Græciam & medium Argos,
Ut te ipſe ſequar, ſubjungamque tibi equos:
Et ad urbem hominum ducam: neque quiſquam nos
Fruſtra remittet: dabit autem aliquid unum ſaltem ferendum,
Aut aliquem tripodem bene æratorum, aut lebetem,
Aut duos mulos, aut aureum poculum.
Hunc autem rurſus Telemachus prudens contra allocutus eſt:
Atride Menelae divine, princeps populorum,
Volo jam redire ad noſtra: (non enim poſt *me*
Cuſtodem diſcedens reliqui facultatibus meis)
Ne patrem divinum quærens ipſe peream,
Aut aliquid mihi ex domibus pretioſi doni pereat.
At poſtquam hoc audivit bello ſtrenuus Menelaus,
Statim ſuam uxorem & famulas juſſit
Cibum domi parare abunde ex iis quæ intus eſſent.
Propius autem ad ipſum venit Boethœdes Eteoneus
Surgens ex lecto: quoniam non procul habitabat ab ipſo.
Hunc ignem accendere juſſit prælio ſtrenuus Menelaus,
Aſſareque carnes. qui non immorigerus fuit audiens.
Ipſe autem in thalamum deſcendit redolentem,
Non ſolus, ſimul cum ipſo Helena ibat & Megapenthes.
Sed quando jam pervenerunt ubi ei gazæ jacebant,

Ἀτρείδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
Υἱὸν δὲ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε᾽ ἄνωγεν
Ἀργύρεον. Ἑλένη δὲ παρίστατο φωριαμοῖσιν,
Ἔνθ᾽ ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτή·
Τῶν ἕν᾽ ἀειραμένη Ἑλένη φέρε δῖα γυναικῶν,
Ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος,
Ἀστὴρ δ᾽ ὣς ἀπέλαμπεν, ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
Βὰν δ᾽ ἰέναι προτέρω διὰ δώματος, ἕως ἵκοντο
Τηλέμαχον. τὸν δὲ προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Τηλέμαχ᾽, ἤτοι νόστον ὅπως φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
Ὥς τοι Ζεὺς τελέσειεν ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Δώρων δ᾽ ὅσσ᾽ ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
Δώσω ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστιν.
Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον. ἀργύρεος δὲ
Ἐστὶν ἅπας, χρυσῷ δ᾽ ἐπὶ χείλεα κεκράανται.
Ἔργον δ᾽ Ἡφαίστοιο· πόρεν δέ ἑ Φαίδιμος ἥρως
Σιδονίων βασιλεὺς, ὅθ᾽ ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν
Κεῖσέ με νοστήσαντα. τεῒν δ᾽ ἐθέλω τόδ᾽ ὀπάσσαι.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον
Ἥρως Ἀτρείδης. ὁ δ᾽ ἄρα κρητῆρα φαεινὸν
Θῆκ᾽ αὐτοῦ προπάροιθε φέρων κρατερὸς Μεγαπένθης
Ἀργύρεον. Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρηος,
Πέπλον ἔχουσ᾽ ἐν χερσίν. ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽, ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν,
Δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι,
Μνῆμ᾽ Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ὥρην
Σῇ ἀλόχῳ φορέειν· τείως δὲ φίλῃ παρὰ μητρὶ
Κείσθω ἐνὶ μεγάρῳ. σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο
Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς εἰποῦσ᾽ ἐν χερσὶ τίθει. ὁ δ᾽ ἐδέξατο χαίρων.
Καὶ τὰ μὲν ἐς πείρινθα τίθει Πεισίστρατος ἥρως
Δεξάμενος, καὶ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ.
Τοὺς δ᾽ ἦγε πρὸς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλαος.
Ἑζέσθην δ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Χέρνιβα δ᾽ ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ᾽ αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ᾽ ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Πὰρ δὲ Βοηθοΐδης κρέα δαίετο, καὶ νέμε μοίρας,

Ὠνο-

Atrides quidem poſtea poculum cepit rotundum,
Filium autem cratera portare Megapenthem juſſit
Argenteum. Helena autem aſtitit arcis,
Ubi erant ei pepla variegata, quæ laboraverat ipſa:
Horum unum tollens Helena portabat præſtantiſſima mulierum,
Quod pulcherrimum erat variegationibus, & maximum:
Uti ſtella autem reſplendebat, jacebat autem extremum *omnium* aliorum.
Perrexerunt autem ire ulterius per domum, donec pervenerunt
Ad Telemachum. quem alloquebatur flavus Menelaus:
Telemache, utique reditum ut mente tua cogitas,
Sic tibi Jupiter perficiat tonans maritus Junonis.
Donorum autem quæcumque in mea domo repoſita jacent,
Dabo quod optimum & pretioſiſſimum eſt.
Dabo tibi cratera fabricatum: argenteus autem
Eſt totus, auroque labra perfecta ſunt.
Opus autem Vulcani: præbuit vero id mihi illuſtris heros
Sidoniorum rex, quando ejus domus habuerat
Illic me reverſum. tibi autem volo hoc præbere.
Sic dicens, in manibus poſuit poculum rotundum
Heros Atrides. at cratera lucidum
Poſuit ante ipſum ferens fortis Megapenthes
Argenteum. Helena autem aſtitit pulchra genas,
Peplum habens in manibus: verbumque dixit, & appellavit:
Donum tibi & ego, fili dilecte, hoc do,
Memoriam Helenæ manuum, optatarum in nuptiarum tempus
Tuæ uxori geſtandum: interim autem dilectam apud matrem
Jaceat in domo. tu autem mihi lætus abi
Domum bene ædificatam & tuam in patriam terram.
Sic fata in manibus poſuit. hic autem ſuſcepit gaudens.
Et hæc quidem in capſum poſuit Piſiſtratus heros
Accipiens, & omnia ſuo admirabatur animo.
Hos autem duxit ad domum capite flavus Menelaus:
Sederunt autem poſtea in ſedibuſque ſoliiſque.
Aquam vero famula gutturnio infudit ferens
Pulchro, aureo, ſuper argenteo lebete,
Ad lavandum: juxtaque politam explicuit menſam.
Panem autem honeſta famula appoſuit ferens,
Dapes multas imponens, gratificans de præſentibus.
Juxtaque Boethœdes carnes incidebat, & diſtribuebat partes,

Ὠνοχόει δ' ὑιὸς Μενελάου κυδαλίμοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Καὶ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
Ἵππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
Τοὺς δὲ μετ' Ἀτρείδης ἤιε ξανθὸς Μενέλαος,
Οἶνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῆφι,
Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην.
Στῆ δ' ἵππων προπάροιθε· δεδισκόμενος δὲ προσηύδα,
  Χαίρετον ὦ κούρω, καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
Εἰπεῖν· ἦ γὰρ ἔμοιγε πατὴρ ὣς ἤπιος ἦεν,
Εἵως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν.
  Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Καὶ λίην κείνῳ γε, διοτρεφὲς, ὡς ἀγορεύεις,
Πάντα τάδ' ἐλθόντες καταλέξομεν. αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς
Νοστήσας, Ἰθάκηνδε κιὼν, Ὀδυσεῖ ἐνὶ οἴκῳ
Εἴποιμ' ὡς παρὰ σεῖο τυχὼν φιλότητος ἁπάσης
Ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά.
  Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
Αἰετὸς, ἀργὴν χῆνα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
Ἥμερον ἐξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰύζοντες ἕποντο
Ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες. ὁ δέ σφιν ἐγγύθεν ἐλθὼν
Δεξιὸς ἤϊξε πρόσθ' ἵππων. οἱ δὲ ἰδόντες
Γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
  Τοῖσι δὲ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἤρχετο μύθων,
Φράζεο δὴ Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Εἰ νῶϊν τόδ' ἔφηνε θεὸς τέρας, ἦε σοὶ αὐτῷ.
  Ὣς φάτο. μερμήριξε δ' ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Ὅππως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νοήσας.
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον,
  Κλῦτέ μευ, αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι ὡς ἐνὶ θυμῷ
Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς τελέεσθαι ὀΐω.
Ὡς ὅδε χῆν' ἥρπαξ' ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ
Ἐλθὼν ἐξ ὄρεος, ὅθι οἱ γενεή τε τόκος τε·
Ὣς Ὀδυσεὺς κακὰ πολλὰ παθὼν, καὶ πόλλ' ἐπαληθεὶς,
Οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται· ἠὲ καὶ ἤδη
Οἴκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὰ πάντεσσι φυτεύει.
  Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,

Οὐ-

Vinum autem infundebat filius Menelai inclyti.
Illi ad dapes paratas appoſitas manus mittebant.
At poſtquam potus & cibi amorem emiſerunt,
Tunc Telemachus & Neſtoris illuſtris filius
Equos junxerunt, inque currus variegatos aſcenderunt:
Exegerunt autem equos extra veſtibulum & porticum reſonantem.
Cum his autem Atrides ibat flavus Menelaus,
Vinum habens in manu dulce dextra,
Aurea in patera, ut ubi libaſſent irent.
Stabat autem ante equos: & venerabundus alloquebatur:
Valete o juvenes, & Neſtori paſtori populorum
Dicite: certe enim mihi pater tanquam mitis erat,
Quamdiu ad Trojam pugnavimus filii Achivorum.
Hunc autem Telemachus prudens allocutus eſt:
Et omnino illi, generoſe, ſicut dicis,
Omnia hæc profecti narrabimus. utinam enim ego ſic
Reverſus, in Ithacam veniens, Ulyſſi in domo
Dicam ut abs te conſecutus benevolentiam omnem
Venio: afferoque gazas multas & bonas.
Sic ei dicenti ſupervolavit dextera avis,
Aquila, album anſerem ferens unguibus magnum,
Domeſticum e corte: clamantes autem ſequebantur
Viri & mulieres. hæc autem ipſos prope veniens
Dextera emicuit ante equos. hi autem videntes
Delectabantur, & omnibus in præcordiis animus lætatus eſt.
His autem Neſtorides Piſiſtratus incepit ſermonem:
Conſidera jam Menelae generoſe, princeps populorum,
Num nobis hoc oſtendit deus oſtentum, an tibi ipſi.
Sic dixit. cogitabat autem bellicoſus Menelaus
Quomodo ei rite reſponderet conſiderata re:
Quem Helena ſtolata præveniens dixit verbum:
Audite me, at ego vaticinabor ſicut in animo
Immortales jaciunt, & ſicut perfectum iri puto.
Sicut hæc anſerem rapuit nutritum in domo
Veniens ex monte, ubi ei proleſque partuſque:
Sic Ulyſſes mala multa paſſus, & multa vagatus,
Domum redibit, & puniet: aut etiam jam tum
Eſt domi, at procis mala omnibus plantat.
Hanc autem rurſus Telemachus prudens allocutus eſt:

Οὕτω νῦν Ζεὺς θείη ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι θεῷ ὣς εὐχετοῴμην.
  Ἦ, καὶ ἐφ' ἵπποιϊν μάστιν βάλεν· οἱ δὲ μάλ' ὦκα
Ἤϊξαν πεδίονδε διὰ πτόλιος μεμαῶτες.
Οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα
Υἱέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ἵππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον.
Καὶ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν,
  Νεστορίδη, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας
Μῦθον ἐμόν; ξεῖνοι δὲ διαμπερὲς εὐχόμεθ' εἶναι
Ἐκ πατέρων φιλότητος· ἀτὰρ καὶ ὁμήλικές ἐσμεν·
Ἥδε δ' ὁδὸς καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνῃσιν ἐνήσει.
Μή με παρὲξ ἄγε νῆα, διοτρεφὲς, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ,
Μή με γέρων ἀέκοντα κατάσχῃ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
Ἱέμενος φιλέειν. ἐμὲ δὲ χρεὼν θᾶσσον ἱκέσθαι.
  Ὣς φάτο. Νεστορίδης δ' ἄρ' ἑῷ συμφράσσατο θυμῷ
Ὅππως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελέσειεν.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
Στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξαίνυτο κάλλιμα δῶρα,
Ἐσθῆτα, χρυσόν τε, τά οἱ Μενέλαος ἔδωκε.
Καί μιν ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
  Σπουδῇ νῦν ἀνάβαινε, κέλευέ τε πάντας ἑταίρους,
Πρὶν ἐμὲ οἴκαδ' ἱκέσθαι, ἀπαγγεῖλαί τε γέροντι.
Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὔ σε μεθήσει,
Ἀλλ' αὐτὸς καλέων δεῦρ' εἴσεται. οὐδέ σέ φημι
Ἂψ ἰέναι κενεόν· μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμπης.
  Ὣς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλίτριχας ἵππους
Ἂψ Πυλίων εἰς ἄστυ, θοῶς δ' ἄρα δώμαθ' ἵκανε.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν,
  Ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε' ἑταῖροι νηῒ μελαίνῃ·

Sic nunc Jupiter faciat tonans maritus Junonis,
Ideo tibi & illic deo tanquam ſupplicarem.
Dixit, & equis flagellum impegit: hi autem valde celeriter
Ruerunt in campum per urbem feſtinantes.
Iique toto die quatiebant jugum utrinque habentes.
Occidit autem ſol, obſcurat æque ſunt omnes viæ.
In Pheraſque pervenerunt, Dioclis ad domum
Filii Orſilochi, quem Alpheus genuit filium.
Illic nocte dormierunt: hic autem his hoſpitalia appoſuit.
Quando autem matutina apparuit roſea digitis Aurora,
Equoſque junxerunt, curruſque variegatos aſcenderunt:
Et impulerunt extra veſtibulum atque porticum reſonantem.
Flagellavitque impellendo: illi autem non inviti volabant.
Statim autem poſtea venerunt *ad* Pyli altam urbem.
Et tunc Telemachus allocutus eſt Neſtoris filium:
Neſtoride, quomodo mihi pollicitus perficeres
Verbum meum? hoſpites autem omnino dicimus nos eſſe
Ex patrum amicitia: quin & æquales ſumus:
Hęc autem via & magis concordia *nos* conjunget.
Ne me pręter navem agas generoſe, ſed relinque illic,
Ne me ſenex invitum ſua detineat in domo,
Cupiens amanter tractare: me autem opus eſt cito ire.
Sic dixit. Neſtorides autem ſuo conſultabat animo
Quomodo ei rite pollicitus perficeret.
Sic autem ei cogitanti viſum eſt melius eſſe:
Vertebat equos ad navem velocem & littus maris:
Navem autem apud extimam eximebat pulcherrima dona,
Veſtem, aurumque, quę ei Menelaus dederat.
Et ipſum cohortans verbis volucribus alloquebatur:
Cum feſtinatione nunc aſcende, jubeque omnes ſocios,
Antequam ego domum eam, nunciemque ſeni,
Bene enim ego hoc ſcio in mente & in animo,
Qualis illius animus violentus, non te dimittet,
Sed ipſe vocaturus huc veniet. neque te autumo
Retro iturum vacuum: valde enim iraſcetur tamen.
Sic fatus impulit pulchros crinibus equos
Retro Pyliorum in urbem, velociter autem domum pervenit.
Telemachus autem ſocios incitans hortabatur:
Adornate armamenta, ſocii, in nave nigra:

Αὐτοί τ' ἀμβαίνωμεν, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο,
Αἶψα δ' ἄρ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
Ἤτοι ὁ μὲν τὰ πονεῖτο, καὶ εὔχετο· θῦε δ' Ἀθήνῃ
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ. σχεδόθεν δέ οἱ ἤλυθεν ἀνὴρ
Τηλεδαπὸς, φεύγων ἐξ Ἄργεος, ἄνδρα κατακτὰς,
Μάντις. ἀτὰρ γενεήν γε Μελάμποδος ἔκγονος ἦεν.
Ὃς πρὶν μέν ποτ' ἔναιε Πύλῳ ἔνι μητέρι μήλων,
Ἀφνειὸς Πυλίοισι μέγ' ἔξοχα δώματα ναίων.
Δὴ τότε γ' ἄλλον δῆμον ἀφίκετο, πατρίδα φεύγων,
Νηλέα τε μεγάθυμον, ἀγαυότατον ζωόντων,
Ὅς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Εἶχε βίῃ· ὁ δὲ τέως μὲν ἐνὶ μεγάροις Φυλάκοιο
Δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ δέδετο, κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Εἵνεκα Νηλῆος κούρης, ἄτης τε βαρείης,
Τήν οἱ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ δασπλῆτις Ἐριννύς·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἤλασε βοῦς ἐριμύκους
Ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης, καὶ ἐτίσατο ἔργον ἀεικὲς,
Ἀντίθεον Νηλῆα, κασιγνήτῳ τε γυναῖκα
Ἠγάγετο πρὸς δώμαθ'. ὁ δ' ἄλλων ἵκετο δῆμον,
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον· τόθι γάρ νύ οἱ αἴσιμον ἦεν
Ναιέμεναι πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν.
Ἔνθα δ' ἔγημε γυναῖκα, καὶ ὑψερεφὲς θέτο δῶμα,
Γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον, υἷε κραταιώ.
Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Ὀϊκλῆα μεγάθυμον·
Αὐτὰρ Ὀϊκλείης λαοσσόον Ἀμφιάρηον,
Ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεύς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων
Παντοίην φιλότητ'. οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδὸν,
Ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θήβῃσι, γυναίων εἵνεκα δώρων.
Τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντ' Ἀλκμάων Ἀμφίλοχός τε.
Μάντιος αὖ τέκετο Πολυφείδεά τε Κλεῖτόν τε.
Ἀλλ' ἤτοι Κλεῖτον χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἠὼς,
Κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.
Αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυφείδεα μάντιν Ἀπόλλων
Θῆκε βροτῶν ὄχ' ἄριστον, ἐπεὶ θάνεν Ἀμφιάρηος,
Ὃς ῥ' Ὑπερησίηνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς·
Ἔνθ' ὅγε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσι.
Τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν,
Ὃς τότε Τηλεμάχου πέλας ἵστατο· τὸν δ' ἐκίχανε

Ipſique aſcendamus, ut trajiciamus *marino* itinere.
Sic dixit: illi autem eum & audiverunt quam maxime, eique obediverunt,
Et ſtatim ingreſſi ſunt, inque tranſtris ſederunt:
Jamque is hęc deproperabat, & vota faciebat: immolabatque Minervę
Navem apud extimam. *cum* prope ad eum venit vir
Peregrinus, extorris ex Argo, viro interfecto,
Vates: at genere Melampodis proles erat.
Qui antea quidem quondam habitaverat in Pylo matre ovium,
Dives inter Pylios maxime excellentem domum habitans.
Atque tunc *in* alium populum pervenerat, patriam fugiens,
Neleumque magnanimum, clariſſimum viventium,
Qui ejus opes multas integrum in annum
Tenuit vi: ille autem tamdiu in domo Phylaci
Vinculo in gravi ligatus fuerat *antea*, duros dolores patiens,
Propter Nelei filiam, labemque gravem
Quam ei pręcordiis indiderat acceſſu exitialis Erinnys:
Sed is effugit quidem mortem, & abegit boves mugitibus acres
In Pylum ex Phylaca, & ultus eſt factum nefarium,
Divinum Neleum, fratrique uxorem
Duxit domum. ipſe autem aliorum ivit ad populum,
In Argos equis paſcendis aptum: ibi enim ei fatale erat
Habitare multis imperantem Argivis.
Ibi autem duxit uxorem, & altam poſuit domum.
Genuit autem Antiphatem & Mantium, filios fortes.
Antiphates quidem genuit Oicleum magnanimum:
At Oicleus populi ſervatorem Amphiaraum,
Quem corde dilexit Jupiterque Ægiochus & Apollo
Omni amore: neque pervenit *ad* ſenectutis limen,
Sed periit in Thebis, muliebrium gratia donorum.
Hujus autem filii fuerunt Alcmaon Amphilochuſque.
Mantius rurſum genuit Polyphidemque Clitumque.
Sed Clitum quidem aureo ſolio conſpicua rapuit Aurora,
Pulchritudinis gratia ejus, ut immortalibus intereſſet.
At magnanimum Polyphidem vatem Apollo
Conſtituit hominum longe optimum, poſtquam mortuus eſt Amphiaraus,
Qui in Hypereſiam migravit patri iratus:
Ubi ille habitans vaticinabatur omnibus mortalibus.
Hujus igitur filius advenit, Theoclymenus autem nomen erat,
Qui tunc Telemachum prope ſtetit: hunc autem invenit

Σπένδοντ', εὐχόμενόν τε θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλ', ἐπεί σε θύοντα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
Λίσσομ' ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
Σῆς τ' αὐτοῦ κεφαλῆς καὶ ἑταίρων οἵ τοι ἕπονται,
Εἰπέ μοι εἰρομένῳ νημερτέα, μηδ' ἐπικεύσῃς.
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμὶ, πατὴρ δέ μοί ἐστιν Ὀδυσσεὺς,
Εἴ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἤδη ἀπέφθιτο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
Τοὔνεκα νῦν ἑτάρους τε λαβὼν καὶ νῆα μέλαιναν,
Ἦλθον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής,
Οὕτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
Ἔμφυλον· πολλοὶ δὲ κασίγνητοί τε ἔται τε
Ἄργος ἀν' ἱππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιοί·
Τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν
Φεύγω· ἐπεί νύ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι.
Ἀλλά με νηὸς ἔφεσσαι, ἐπεί σε φυγὼν ἱκέτευσα,
Μή με κατακτείνωσι. διωκέμεναι γὰρ ὀΐω,
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Οὐ μὲν δή σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νηὸς ἐΐσης·
Ἀλλ' ἕπευ, αὐτὰρ κεῖθι φιλήσεαι οἷά κ' ἔχωμεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
Καὶ τόδ' ἐπ' ἰκριόφιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιελίσσης·
Ἂν δὲ καὶ αὐτὸς νηὸς ἐβήσατο ποντοπόροιο.
Ἐν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο· πὰρ δέ οἱ αὐτῷ
Εἷσε Θεοκλύμενον· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
Ὅπλων ἅπτεσθαι. τοὶ δ' ἐσσυμένως ἐπίθοντο.
Ἱστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
Στῆσαν ἀείραντες· κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν.
Ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐϋστρέπτοισι βοεῦσι.
Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα
Νηῦς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἡ δὲ Φερὰς ἐπέβαλλεν, ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ·

Libantem votaque facientem, velocem apud navem nigram :
Et ipſum compellans verbis volucribus alloquebatur:
O amice, quoniam te ſacrificantem invenio hoc in loco,
Oro per ſacrificia & deum, at deinde *per*
Tuumque ipſius caput & ſocios qui te ſequuntur,
Dic mihi interroganti vera, neque occultes.
Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs & parentes?
Hunc autem Telemachus prudens contra allocutus eſt:
Enimvero tibi ego hoſpes admodum indubitate dicam.
Ex Ithaca genere ſum, pater autem mihi eſt Ulyſſes,
Si quando erat: nunc autem jam interiit triſti morte.
Propterea nunc ſociiſque ſumptis & navi nigra,
Veni interrogaturus de patre diu abſente.
Hunc autem rurſus allocutus eſt Theoclymenus divinus:
Sic tibi & ego ex patria, viro interfecto
Tribule: multi autem fratreſque ſodaleſque
Argos per equipaſcuum, multum autem pollent Achivi:
Horum fugiens mortem & Parcam nigram
Exulo: poſtquam mihi fatale eſt inter homines vagari.
Sed me navi impone, poſtquam tibi exul ſupplicavi,
Ne me interficiant: perſequi enim *eos me* puto.
Hunc autem rurſus Telemachus prudens contra alloquebatur:
Non quidem te volentem pellam ab nave æquabili:
Sed ſequere, at illic amanter tractaberis *talibus* qualia habemus.
Sic locutus *ab* eo accepit æream lanceam,
Et hanc ſuper tabulata extendit navis utrinque vertibilis.
Ipſe quoque navem pontigradam aſcendit,
In puppi autem poſtea ſedit: apud autem ſeipſum
Sedere fecit Theoclymenum: illi autem funes ſolverunt.
Telemachus autem ſocios incitans juſſit
Arma tangere. hi autem ſtudioſe obediverunt.
Malum autem abiegnum concavam intra baſim
Statuerunt erigentes, funibuſque colligarunt.
Traxeruntque vela alba bene tortis loris.
His autem ſecundum ventum mittebat cæſia Minerva,
Vehementem vi incurſantem per aerem, ut velociſſime
Navis expediret currens maris ſalſam aquam.
Occidit autem ſol, obſcurat æque ſunt omnes viæ.
Illaque Pheras appulit, impulſa Jovis vento:

Ἠδὲ παρ' Ἦλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
Ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῇσιν,
Ὁρμαίνων ἤ κεν θάνατον φύγοι, ἦ κεν ἁλοίη.
Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Δορπείτην· παρὰ δὲ σφιν ἐδόρπεον ἀνέρες ἄλλοι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς Ὀδυσεὺς μετέειπε, συβώτεω πειρητίζων,
Εἴ μιν ἔτ' ἐνδυκέως φιλέοι, μεῖναί τε κελεύοι
Αὐτοῦ ἐνὶ σταθμῷ, ἦ ὀτρύνειε πόλινδε·
Κέκλυθι νῦν Εὔμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.
Ἠῶθεν προτὶ ἄστυ λιλαίομαι ἀπονέεσθαι
Πτωχεύσων, ἵνα μή σε κατατρύχω καὶ ἑταίρους.
Ἀλλά μοι εὖ θ' ὑπόθευ, καὶ ἅμ' ἡγεμόν' ἐσθλὸν ὄπασσον,
Ὅς κέ με κεῖσ' ἀγάγῃ. κατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκῃ
Πλάγξομαι, αἴ κέν τις κοτύλην καὶ πύρνον ὀρέξῃ.
Καί κ' ἐλθὼν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἀγγελίην εἴποιμι περίφρονι Πηνελοπείῃ·
Καί κεν μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,
Εἴ μοι δεῖπνον δοῖεν, ὀνείατα μυρί' ἔχοντες.
Αἶψά κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσιν ὅ, ττι θέλοιεν.
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον,
Ἑρμείαο ἕκητι διακτόρου, ὅς ῥά τε πάντων
Ἀνθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ κῦδος ὀπάζει·
Δρηστοσύνῃ οὐκ ἄν μοι ἐρίσσειεν βροτὸς ἄλλος,
Πῦρ τ' εὖ νηῆσαι, διά τε ξύλα δανὰ κεάσσαι,
Δαιτρεῦσαί τε καὶ ὀπτῆσαι καὶ οἰνοχοῆσαι·
Οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρώωσι χέρηες.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ὤ μοι ξεῖνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
Ἔπλετο; ἦ σύ γε πάγχυ λιλαίεαι αὐτόθ' ὀλέσθαι;
Εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεις καταδῦναι ὅμιλον,
Τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
Οὔ τοι τοιοίδ' εἰσὶν ὑποδρηστῆρες ἐκείνων,
Ἀλλὰ νέοι χλαίνας εὖ εἱμένοι ἠδὲ χιτῶνας,
Αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα,
Οἵ σφιν ὑποδρώωσιν· ἐΰξεστοι δὲ τράπεζαι
Σίτου καὶ κρειῶν ἠδ' οἴνου βεβρίθασιν.
Ἀλλὰ μέν'. οὐ γάρ τίς τοι ἀνιᾶται παρεόντι,
Οὔτ' ἐγώ, οὔτε τις ἄλλος ἑταίρων οἵ μοι ἔασιν.

Et apud Elidem divinam, ubi dominantur Epei.
Hinc autem rurſus inſulis immiſit acutis,
Solicitus an mortem fugeret, an caperetur.
Hi autem contra in caſa Ulyſſes & divinus ſubulcus
Cœnabant: apud autem ipſos cœnabant viri alii.
At poſtquam potus & cibi amorem emiſerunt,
Interea Ulyſſes ſermonem occepit, ſubulcum tentans,
Si ipſum adhuc ſtudioſe curaret, manereque juberet
Illic in ſtabulo, an hortetur *ut eat* in urbem:
Audi nunc Eumæe, cæterique omnes ſocii,
Mane ad urbem cupio ire
Mendicaturus, ut ne te comedam & ſocios, *i. e. veſtra omnia*.
Sed mihi bene conſule, & ſimul ductorem bonum præbe,
Qui me illuc ducat: per autem urbem ipſe neceſſitate
Vagabor, ſi quis poculum & panem porrigat.
Et profectus ad domos Ulyſſis divini,
Nuncium dicerem prudenti Penelopæ:
Et procis ſuperbis me immiſcerem,
Si mihi prandium dent, dapes plurimas habentes.
Statim bene perficerem inter ipſos quidquid volent.
Etenim tibi dicam, tu autem attende, & me audi,
Mercurii voluntate internuncii, qui omnium
Hominum operibus gratiam & gloriam præbet:
Strenuitate non mihi certarit homo alius,
Ignemque bene cumulando ſiccaque ligna diffindendo,
Coquumque agendo & aſſando & vinum infundendo:
Qualia bonis præſtant deteriores.
Hunc autem valde indignatus alloquebaris Eumæe ſubulce:
Hei mihi hoſpes, cur tibi in præcordiis iſtud conſilium
Fuit? tune omnino cupis illic perire?
Si nempe procorum vis ingredi turbam,
Quorum contumelia & violentia ad ferreum cælum pervenit.
Non tibi tales ſunt miniſtri illorum,
Sed juvenes lænas bene induti & tunicas,
Semper autem nitidi capitibus & pulchris vultibus,
Qui ipſis adminiſtrant: bene politæ autem menſæ
Pane & carnibus & vino oneratæ ſunt.
Sed mane. non enim quiſquam te ægre fert præſentem,
Neque ego, neque quiſquam alius ſociorum qui mihi ſunt.

At

Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθησιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἕσσει,
Πέμψει δ' ὅππη σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Αἴθ' οὕτως Εὔμαιε φίλος Διῒ πατρὶ γένοιο
Ὡς ἐμοὶ, ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλης καὶ ὀϊζύος αἰνῆς.
Πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν.
Ἀλλ' ἕνεκ' οὐλομένης γαστρὸς κακὰ κήδε' ἔχουσιν
Ἀνέρες, ὅν κεν ἵκηται ἄλη καὶ πῆμα καὶ ἄλγος.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχανάας, μεῖναί τέ με κεῖνον ἄνωγας,
Εἴπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
Πατρός θ' ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γήραος οὐδῷ,
Εἴπου ἔτι ζώουσιν ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο,
Ἦ ἤδη τεθνᾶσι, καὶ εἰν ἀΐδαο δόμοισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
Λαέρτης μὲν ἔτι ζώει, Διῒ δ' εὔχεται αἰεὶ
Θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν.
Ἐκπάγλως γὰρ παιδὸς ὀδύρεται οἰχομένοιο,
Κουριδίης τ' ἀλόχοιο δαΐφρονος, ἥ ἑ μάλιστα
Ἤκαχ' ἀποφθιμένη, καὶ ἐν ὠμῷ γήραϊ θῆκεν.
Ἡ δ' ἄχεϊ οὗ παιδὸς ἀπέφθιτο κυδαλίμοιο.
Λευγαλέῳ θανάτῳ· ὡς μὴ θάνοι ὅστις ἔμοιγε
Ἐνθάδε ναιετάων φίλος εἴη καὶ φίλα ἔρδοι.
Ὄφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἔην, ἀχέουσά περ ἔμπης,
Τόφρα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
Οὕνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν ἅμα Κτιμένῃ τανυπέπλῳ
Θυγατέρ' ἰφθίμῃ, τὴν ὁπλοτάτην τέκε παίδων·
Τῇ ὁμοῦ ἐτρεφόμην, ὀλίγον δέ τί μ' ἧσσον ἐτίμα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἥβην πολυήρατον ἱκόμεθ' ἄμφω,
Τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἔδοσαν, καὶ μυρί' ἕλοντο.
Αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἐκείνη
Καλὰ μάλ' ἀμφιέσασα, ποσὶν δ' ὑποδήματα δοῦσα,
Ἀγρόνδε προΐαλλε· φίλει δέ με κηρόθι μᾶλλον.
Νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι. ἀλλά μοι αὐτῷ
Ἔργον ἀέξουσιν μάκαρες θεοὶ ᾧ ἐπιμίμνω.
Τῶν ἔφαγόν τ' ἔπιόν τε, καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.
Ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης οὐ μείλιχόν ἐστιν ἀκοῦσαι
Οὔτ' ἔπος, οὔτέ τι ἔργον, ἐπεὶ κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,

Αὐ-

At poſtquam venerit Ulyſſis dilectus filius
Ille te lænaque tunicaque veſtibus induet,
Mittetque quo te cor animuſque jubet,
  Huic autem reſpondit poſtea multa patiens dius Ulyſſes:
Utinam ſic Eumæe dilectus Jovi patri ſis
Uti mihi, quod me quietum reddidiſti ab errore & ærumna gravi.
Vagatione enim non eſt pejus aliud hominibus.
Sed propter perditum ventrem malas curas habent
Viri, *ſi* quidem invadit malum vagandi & labes & dolor.
Nunc autem quoniam detines, manereque me illum *talem* jubes,
Dic age mihi de matre Ulyſſis divini,
Patreque quem reliquit iens in ſenectutis limine,
Si forte adhuc vivunt ſub lumine ſolis,
An jam mortui ſunt, & in Ditis domibus.
  Hunc autem rurſus allocutus eſt ſubulcus princeps virorum:
Enimvero ego tibi hoſpes perquam indubitate dicam:
Laertes quidem adhuc vivit, Jovi autem ſupplicat ſemper
Ut anima *ſibi* a membris pereat ſuis in domibus.
Terribiliter enim *propter* filium dolet abſentem,
Nuptamque uxorem prudentem, quæ ipſum maxime
Triſtitia affecit pereundo, & in cruda ſenectute poſuit.
Quæ dolore ſui filii periit glorioſi,
Triſti morte: ſic ne moriatur quicunque mihi
Hic habitans amicus ſit & amica faciat.
Nempe quandiu quidem illa erat, dolens licet,
Tamdiu aliquid mihi jucundum erat ſciſcitari & interrogare,
Quoniam me ipſa nutrivit una cum Ctimena ſtolata
Filia eximia, quam poſtremam peperit natorum:
Cum hac ſimul nutritus ſum, paulo autem me minus honorabat.
At poſtquam *ad* pubertatem optatiſſimam venimus ambo,
Hanc quidem poſtea in Samum *nuptum* dederunt, & infinita acceperunt.
At me lænaqua tunicaque veſtibus illa
Pulchris admodum induens, pedibuſque calceos dans,
Ad agrum miſit: diligebat autem me corde magis.
Nunc autem jam his indigeo. imo mihi ipſi
Opus augent beati dii cui incumbo.
Ex his autem comedi bibique, & venerandis *hoſpitibus* dedi.
Ex autem domina haud mite *ullum* licet audire
Neque verbum, neque opus; quoniam malum incidit domui,

Ἄνδρες ὑπερφίαλοι· μέγα δὲ δμῶες χατέουσιν
Ἀντία δεσποίνης φάσθαι, καὶ ἕκαστα πυθέσθαι·
Καὶ φαγέμεν, πιέμεν τε· ἔπειτα δὲ καί τι φέρεσθαι
Ἀγρόνδ', οἷά τε θυμὸν ἀεὶ δμώεσσιν ἰαίνει.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὢ πόποι, ὡς ἄρα τυτθὸς ἐὼν Εὔμαιε συβῶτα,
Πολλὸν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοκήων.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ἠὲ διεπράθετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγυια,
Ἧι ἔνι ναιετάασκε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ·
Ἦ σέ γε μουνωθέντα παρ' οἴεσιν ἢ παρὰ βουσὶν
Ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον, ἠδ' ἐπέρασαν
Τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ', ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ξεῖν', ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς,
Σιγῇ νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο, πῖνέ τε οἶνον
Ἥμενος. αἵδε δὲ νύκτες ἀθέσφατοι· ἔστι μὲν εὕδειν,
Ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀκουέμεν. οὐδέ τί σε χρὴ
Πρὶν ὥρη καταλέχθαι· ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος.
Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
Εὑδέτω ἐξελθών· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
Δειπνήσας, ἅμ' ὕεσσιν ἀνακτορίῃσιν ἑπέσθω.
Νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαινυμένω τε,
Κήδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λευγαλέοισι,
Μνωομένω. μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνὴρ
Ὅστις δὴ μάλα πολλὰ πάθῃ καὶ πόλλ' ἐπαληθῇ.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
Νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται, (εἴπου ἀκούεις)
Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο.
Οὔτι περιπληθὴς λίην τόσον· ἀλλ' ἀγαθὴ μέν,
Εὔβοτος, εὔμηλος, οἰνοπληθής, πολύπυρος·
Πείνη δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδέ τις ἄλλη
Νοῦσος ἐπὶ στυγερὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν·
Ἀλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κατὰ φῦλ' ἀνθρώπων,
Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.
Ἔνθα δύω πόλιες, δίχα δέ σφισι πάντα δέδασται·
Τῇσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἐμὸς ἐμβασίλευε
Κτήσιος Ὀρμενίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν·

Ἐν-

Viri inſolentes: valde autem famuli indigent
Coram domina dicere, & ſingula interrogare:
Et comedere bibereque: deinde & aliquid portare
Ad agrum, qualia animum ſemper famulis lætificant.
Hunc autem reſpondens alloquebatur ſapiens Ulyſſes.
Papæ, ſic parvulus Eumæe ſubulce,
Multum jactatus es ſeorſim a tua patria & parentibus:
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
An vaſtata eſt urbs virorum lata viis,
In qua habitabat pater & alma mater:
An te ſolum relictum apud oves vel apud boves
Viri inimici navibus acceperunt, & vendiderunt translatum
Hujus viri ad domos, qui dignum pretium dedit.
Hunc autem rurſus alloquebatur ſubulcus princeps virorum.
Hoſpes, quoniam jam hæc me interrogas & inquiris,
Silentio nunc percipe & delectare, bibeque vinum
Sedens. hæ autem noctes magnæ: licet & dormire,
Licet etiam ſe oblectantibus auſcultare. neque te oportet
Ante horam dormire. moleſtia eſt etiam multus ſomnus.
Horum autem aliorum quemcunque cor & animus jubet,
Dormiat egreſſus: ſimul autem *cum* aurora apparente
Pranſus, ſimul ſues heriles ſequatur.
Nos autem in caſa bibenteſque comedenteſque,
Doloribus alter alterius delectemur triſtibus,
Recordantes. inter enim dolores etiam delectatur vir
Qui ſcilicet valde multa paſſus fuerit & vagatus:
Hoc autem tibi dicam quod me interrogas & inquiris.
Inſula quædam Syria vocatur, (ſi forte audiſti)
Ortygiam ſupra, ubi converſiones ſolis *ad obitum*.
Non ingens uſque adeo, ſed bona quidem,
Fertilis boum, fertilis ovium, vino plena, frumento abundans:
Fames autem nunquam populum invadit, neque aliquis alius
Morbus odioſus exiſtit miſeris hominibus:
Sed quando ſenuerunt in urbe gentes hominum,
Veniens argentei arcus dominus Apollo cum Diana
Suis illuſtribus ſagittis aggrediens interficit.
Illic duæ urbes, bifariam autem ipſis omnia diviſa ſunt:
His autem ambabus pater meus imperavit
Creſius Ormenides, ſimilis immortalibus:

Ἔνθα δὲ Φοίνικες ναυσίκλυτοι ἤλυθον ἄνδρες
Τρῶκται, μυρί᾽ ἄγοντες ἀθύρματα νηῒ μελαίνῃ.
Ἔσκε δὲ πατρὸς ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισσ᾽ ἐνὶ οἴκῳ
Καλή τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ᾽ εἰδυῖα.
Τὴν δ᾽ ἄρα Φοίνικες πολυπαίπαλοι ἠπερόπευον·
Πλυνούσῃ τις πρῶτα μίγη κοίλῃ παρὰ νηῒ
Εὐνῇ καὶ φιλότητι· τά τε φρένας ἠπεροπεύει
Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ εἴ κ᾽ εὐεργὸς ἔῃσιν.
Εἰρώτα δ᾽ ἤπειτα τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι.
Ἡ δὲ μάλ᾽ αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ.
Ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου εὔχομαι εἶναι·
Κούρη δ᾽ εἰμ᾽ Ἀρύβαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῖο·
Ἀλλά μ᾽ ἀνήρπαξαν Τάφιοι ληΐστορες ἄνδρες
Ἀγρόθεν ἐρχομένην· πέρασαν δέ με δεῦρ᾽ ἀγαγόντες
Τοῦδ᾽ ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ᾽· ὁ δ᾽ ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.
Τὴν δ᾽ αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ ὃς ἐμίσγετο λάθρῃ.
Ἦ ῥά κε νῶϊ πάλιν αὖτις ἅμ᾽ ἡμῖν οἴκαδ᾽ ἕποιο,
Ὄφρα ἴδῃς πατρὸς καὶ μητέρος ὑψερεφὲς δῶ,
Αὐτοὺς τ᾽, ἦ γὰρ ἔτ᾽ εἰσὶ, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μύθῳ,
Εἴη κεν καὶ τοῦτ᾽, εἴ μοι ἐθέλοι τέ γε ναῦται
Ὅρκῳ πιστωθῆναι, ἀπήμονά μ᾽ οἴκαδ᾽ ἀπάξειν.
Ὣς ἔφαθ᾽. οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀπώμνυον ὡς ἐκέλευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ὄμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,
Τοῖς δ᾽ αὖτις μετέειπε γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μύθῳ,
Σιγῇ νῦν· μή τίς με προσαυδάτω ἐπέεσσιν
Ὑμετέρων ἑτάρων, συμβλήμενος ἢ ἐν ἀγυιῇ,
Ἤπου ἐπὶ κρήνῃ· μή τις ποτὶ δῶμα γέροντι
Ἐλθὼν ἐξείπῃ· ὁ δ᾽ ὀϊσάμενος καταδήσῃ
Δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ᾽ ἐπιφράσσετ᾽ ὄλεθρον.
Ἀλλ᾽ ἔχετ᾽ ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ᾽ ὦνον ὁδαίων.
Ἀλλ᾽ ὅτε κεν δὴ νηῦς πλείη βιότοιο γένηται,
Ἀγγελίη μοι ἔπειτα θοῶς ἐς δώμαθ᾽ ἱκέσθω.
Οἴσω γὰρ καὶ χρυσὸν ὅτις χ᾽ ὑποχείριος ἔλθῃ·
Καὶ δέ κεν ἄλλ᾽ ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐθέλουσά γε δοίην.
Παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἐῆος ἐνὶ μεγάροις ἀτιτάλλω,
Κερδαλέον δὴ τοῖον ἀματροχόωντα θύραζε,
Τόν κεν ἄγοιμ᾽ ἐπὶ νηός· ὁ δ᾽ ὑμῖν μυρίον ὦνον
Ἄλφοι, ὅπῃ περάσητε πρὸς ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.

Ἡ μὲν

Illuc autem Phœnices navibus inclyti venerunt viri
Vafri, infinita agentes ludicra nave nigra.
Erat autem patris mei uxor Phœniſſa in domo
Pulchraque magnaque, & ſplendida opera ſciens.
Hanc autem Phœnices callidi deceperunt:
Cum lavante quidam primum coiit concavam apud navem
Lecto & amore: quæ mentes decipiunt
Fœmineis mulieribus, etiam ſiqua proba ſit.
Interrogarat autem poſtea quæ eſſet & unde venerit.
Hæc autem cito admodum patris indicavit altam domum.
Ex quidem Sidone divite æris glorior eſſe:
Filia autem ſum Arybantis ego abunde divitis:
Sed me rapuerunt Taphii latrones viri
Ex agro venientem: vendideruntque me huc ducentes
Hujus viri ad domos: hic autem dignum pretium dedit.
Hanc autem rurſus allocutus eſt vir qui coiverat clam:
Igitur nunc retro rurſus ſimul nos domum ſequereris,
Ut videas patris & matris altam domum,
Ipſoſque, certe enim adhuc ſunt, & divites vocantur.
Hunc autem rurſus allocuta eſt mulier, & reſpondit verbo:
Erit & hoc, ſi mihi velitis nautæ
Jurejurando fidem dare, me indemnem domum abducturos.
Sic dixit. illi autem omnes juraverunt ſicut juſſit.
At poſtquam juraveruntque finiveruntque jusjurandum,
Illis rurſus collocuta eſt mulier, & reſpondit verbo:
Tacite *agatis* nunc: ne quis me alloquatur verbis
Veſtrorum ſociorum, occurrens aut in via,
Aut forte apud fontem: ne quis ad domum ſeni
Profectus dicat; is autem intelligens liget
Vinculo in difficili, vobiſque moliatur mortem,
Sed habete in mente verbum, & deproperate emptionem viaticorum.
Sed quando jam navis plena victu fuerit,
Nuncius mihi poſtea velociter ad domos veniat.
Portabo enim & aurum quodcunque ſub manus venerit:
Quin & aliud naulum ego volens dederim.
Filium enim viri mei in domibus nutrio,
Petulantem nempe ſic temere ſimul curſitantem foras,
Hunc ducam in navi: hic vobis copioſum lucrum
Inveniet, ubicunque vendideritis translatum ad diverſilingues homines.

Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς δώματα καλά·
Οἱ δ' ἐνιαυτὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖθι μένοντες
Ἐν νηῒ γλαφυρῇ βίοτον πολὺν ἐμπολόωντο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλη νηῦς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,
Καὶ τότ' ἄρ' ἄγγελον ἧκαν, ὃς ἀγγείλειε γυναικί,
Ἤλυθ' ἀνὴρ πολύϊδρις ἐμοῦ πρὸς δώματα πατρὸς,
Χρύσεον ὅρμον ἔχων, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔερτο·
Τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δμωαὶ καὶ πότνια μήτηρ
Χείρεσιν ἀμφαφόωντο, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶντο
Ὦνον ὑπισχόμεναι· ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
Ἤτοι ὁ καννεύσας κοίλην ἐπὶ νῆα βεβήκει.
Ἡ δ' ἐμὲ χειρὸς ἑλοῦσα δόμων ἐξῆγε θύραζε.
Εὗρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἠμὲν δέπας ἠδὲ τραπέζας
Ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἵ μευ πατέρ' ἀμφεπένοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐς θῶκον πρόμολον, δήμοιό τε φῆμιν.
Ἡ δ' αἶψα τρί' ἄλεισα κατακρύψασ' ὑπὸ κόλπῳ
Ἔκφερεν· αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμην ἀεσιφροσύνῃσι.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἡμεῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν ὦκα κιόντες,
Ἔνθ' ἄρα Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν ὠκύαλος νηῦς.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Νὼ ἀναβασάμενοι· ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὖρον ἴαλλεν.
Ἑξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ·
Ἀλλ' ὅτ' ἂρ ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
Τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα·
Ἄντλῳ δ' ἐνδούπησε πεσοῦσ' ὡς εἰναλίη κήξ·
Καὶ τὴν μὲν φώκῃσι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι
Ἔκβαλον· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
Τοὺς δ' Ἰθάκῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ·
Ἔνθά με Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν.
Οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Τὸν δ' αὖ διογενὴς Ὀδυσεὺς ἠμείβετο μύθῳ,
Εὔμαι', ἦ μάλα δή μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρινας,
Ταῦτα ἕκαστα λέγων ὅσα δὴ πάθες ἄλγεα θυμῷ.
Ἀλλ' ἤτοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκε
Ζεὺς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δώματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας
Ἠπίου, ὃς δή τοι παρέχει βρῶσίν τε πόσιν τε
Ἐνδυκέως· ζώεις δ' ἀγαθὸν βίον. αὐτὰρ ἔγωγε
Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνω.

Hæc quidem ſic fata abivit ad domos pulchras:
Illi autem per annum totum apud nos manentes
In navem cavam facultates multas emebant.
Sed quando jam cava navis gravata erat illis ad redeundum,
Tunc nuncium miſerunt, qui nunciaret mulieri,
Venit vir multiſcius mei ad domos patris,
Aureum monile habens, quod electro continebatur:
Illud igitur in domo famulæ & honeſta mater
Manibus tractabant, & oculis ſpectabant:
Pretium pollicitæ: ille autem huic innuebat tacite.
Atque ubi innuerat cavam in navem ibat.
Hæc autem me manu prehendens domibus educebat foras.
Invenit autem in veſtibulo & poculum & menſas
Virorum convivarum, qui circa meum patrem verſabantur.
Illi quidem in conſeſſum proceſſerant, populique confabulationem.
Hæc autem ſtatim tria pocula abſcondens ſub ſinu
Efferebat: at ego ſequebar dementia mea.
Occiditque ſol, & inumbrabantur omnes viæ.
Nos autem in portum inclytum venimus celeriter euntes,
Ubi Phœnicum erat virorum velox in mari navis.
Hi quidem poſtea aſcendentes navigabant humidas vias,
Nobis impoſitis: Jupiter autem ventum immiſit.
Sex diebus quidem ſimul navigavimus nocte & die:
Sed quando ſeptimum diem Jupiter fecit Saturnius,
Ipſam quidem poſtea mulierum jaculata eſt Diana ſagittis gaudens:
Sentinæ autem inſonuit illapſa ſicut marina fulica:
Et hanc quidem phocis & piſcibus eſcam futuram
Ejecerunt: at ego relictus ſum mœſtus corde.
Hos autem Ithacæ admovit portans ventuſque & aqua:
Ubi me Laertes emit poſſeſſionibus ſuis.
Sic hanc terram ego vidi oculis.
Huic autem rurſus divinus Ulyſſes reſpondit verbo:
Eumæe, certe valde jam mihi in præcordiis animum moviſti,
Iſta ſingula dicens, quantos ſcilicet paſſus ſis dolores animo.
Sed certe tibi quidem apud etiam malum bonum poſuit
Jupiter, quoniam ad viri domos perveniſti multa perpeſſus
Humani, qui nempe tibi præbet cibumque potumque
Decenter: vivis autem bonam vitam, at ego
Multas hominum per urbes poſtquam erravi huc venio.

Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Κὰδ δραθέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα.
Αἶψα γὰρ ἠὼς ἦλθεν ἐΰθρονος. οἱ δ' ἐπὶ χέρσου
Τηλεμάχου ἕταροι λύον ἱστία· κὰδ δ' ἕλον ἱστὸν
Καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρυσαν ἐρετμοῖς.
Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν.
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Δεῖπνόν τ' ἐντύνοντο, κερῶντό τε αἴθοπα οἶνον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων,
Ὑμεῖς μὲν νῦν ἄστυδ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγρόνδ' ἐπελεύσομαι ἠδὲ βοτῆρας.
Ἑσπέριος δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἐμὰ ἔργα κάτειμι·
Ἠῶθεν δέ κεν ὔμμιν ὁδοιπόριον παραθείμην,
Δαῖτ' ἀγαθὴν κρειῶν τε καὶ οἴνου ἡδυπότοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής,
Πῇ γὰρ ἐγὼ φίλε τέκνον ἴω; τεῦ δώμαθ' ἵκωμαι
Ἀνδρῶν οἳ κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν;
Ἦ ἰθὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο;
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἄλλως μέν σ' ἂν ἔγωγε καὶ ἡμέτερόνδε κελοίμην
Ἔρχεσθ'. οὐ γάρ τοι ξενίων ποθή· ἀλλά σοι αὐτῷ
Χεῖρον, ἐπεί τοι ἐγὼν μὲν ἀπέσσομαι, οὐδέ σε μήτηρ
Ὄψεται. οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ
Φαίνεται, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑπερωΐῳ ἱστὸν ὑφαίνει.
Ἀλλά τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι ὅν κεν ἵκηαι,
Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱὸν,
Τὸν νῦν ἶσα θεῷ Ἰθακήσιοι εἰσορόωσι.
Καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνὴρ, μέμονέν τε μάλιστα
Μητέρ' ἐμὴν γαμέειν, καὶ Ὀδυσσῆος γέρας ἕξειν.
Ἀλλὰ τάγε Ζεὺς οἶδεν Ὀλύμπιος αἰθέρι ναίων,
Εἴ κέ σφιν πρὸ γάμοιο τελευτήσει κακὸν ἦμαρ.
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
Κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος· ἐν δὲ πόδεσσι
Τίλλε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χεῦεν ἔραζε
Μεσσηγὺς νηός τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.
Τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἑτάρων ἀπονόσφι καλέσσας,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Τηλέμαχ', οὔ τοι ἄνευ θεοῦ ἔπτατο δεξιὸς ὄρνις.

Ἔγνων

Sic hi quidem talia inter ſeſe loquebantur:
Dormierunt autem non multum tempus, ſed paululum:
Statim enim Aurora venit pulchro throno conſpicua. at in terra
Telemachi ſocii ſolvebant vela: demebantque malum
Rapide, ipſamque navem in portum protrahebant remis.
Ejiciebantque anchoras. funes autem ligabant.
Egrediebanturque & ipſi in littus maris,
Cœnamque parabant, miſcebantque ardens vinum.
At poſtquam potus & cibi amorem emiſerant,
His Telemachus prudens occepit ſermones:
Vos quidem nunc ad urbem impellite navem nigram:
At ego ad agrum ibo & ad paſtores.
Veſpertinus autem viſis meis operibus diſcedam:
Mane autem vobis itinericum apponam,
Convivium bonum carniumque & vini dulcis potatu.
Hunc autem contra alloquebatur Theoclymenus divinus:
Quo enim ego dilecte fili ibo? cujus domos adibo
Virorum qui aſperæ Ithacæ dominantur?
An recta ad tuam matrem eam & tuam domum?
Hunc autem Telemachus prudens contra alloquebatur:
Alioquin quidem te ego & noſtram juberem *in domum*
Ire. haud enim tibi hoſpitalium donorum deſiderium *eſſet*: ſed tibi ipſi
Pejus *foret*, quoniam tibi ego quidem abero, neque te mater
Videbit. non enim frequenter procis in domo
Apparet, ſed ſeorſim ab his in ſuperiore ædium parte telam texit.
Sed tibi alium virum indicabo ad quem eas,
Eurymachum, Polybi prudentis inclytum filium,
Quem nunc inſtar Dei Ithacenſes ſuſpiciunt.
Etenim longe optimus vir eſt, cupitque maxime
Matrem meam ducere uxorem, & Ulyſſis honorem habere.
Sed hæc Jupiter ſcit olympius in æthere habitans,
An & ipſis ante nuptias perficiet malum diem.
Sic ei locuto volavit dextera avis,
Accipiter, Apollinis velox nuncius: in autem pedibus
Vellebat columbam tenens, deorſumque pennas fundebat ad terram
In medio naviſque & ipſius Telemachi.
Hunc autem Theoclymenus ſeorſum a ſociis vocans,
Manu prehendit, verbumque dixit, ac compellavit:
Telemache, non ſine Deo volavit dextera avis.

Ἔγνων γάρ μιν ἐς ἄντα ἰδὼν οἰωνὸν ἐόντα.
Ὑμετέρου δ' οὐκ ἔστι γένεος βασιλεύτερον ἄλλο
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεί.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Αἲ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τετελεσμένον εἴη.
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
Ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ἦ, καὶ Πείραιον προσεφώνεε πιστὸν ἑταῖρον,
Πείραιε Κλυτίδη, σὺ δέ μοι τά περ ἄλλα μάλιστα
Πείθῃ ἐμῶν ἑτάρων, οἵ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἕποντο
Καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν,
Ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰσόκεν ἔλθω.
Τὸν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ηὔδα,
Τηλέμαχ', εἰ γάρ κεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνοις·
Τόνδε δ' ἐγὼ κομιῶ, ξενίων δέ οἱ οὐ ποθὴ ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Νηὸς ἀπ' ἰκριόφιν. τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
Οἱ μὲν ἀνώσαντες πλέον ἐς πόλιν, ὡς ἐκέλευσεν
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τὸν δ' ὦκα προβιβῶντα πόδες φέρον, ὄφρ' ἵκετ' αὐλὴν,
Ἔνθά οἱ ἦσαν ὕες μάλα μυρίαι, ᾗσι συβώτης
Ἐσθλὸς ἐὼν ἐνίαυεν, ἀνάκτεσιν ἤπια εἰδώς.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Π. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ἐλθόντος εἰς τοὺς ἀγροὺς Τηλεμάχου, πέμπεται Εὔμαιος εἰς τὴν πόλιν, ὀφείλων ἐπαγγεῖλαι τῷ δεσπότῃ τὴν παρουσίαν. γίνεται δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς Ὀδυσσέως πρὸς τὸν υἱὸν ἀναγνωρισμὸς κατὰ βούλησιν Ἀθηνᾶς, καὶ τῶν ἐπὶ τὴν ἔνεδραν Τηλεμάχου πεπαγμένων ἐπὶ τὴν πόλιν ὑποστροφή.

Cognovi enim eam contra intuitus auguralem eſſe.
Veſtro autem non eſt genere dominantius aliud
In populo Ithacæ, ſed vos potentes ſemper.
Hunc autem ſtatim Telemachus prudens contra alloquebatur:
Utinam quidem hoc hoſpes verbum perficiatur.
Utique cito cognoſceres amicitiamque multaque dona
A me, adeo ut aliquis te occurrens beatum diceret.
Dixit, & Piræum allocutus eſt fidum ſocium:
Piræe Clytide, tu enim mihi in aliis etiam *rebus* maxime
Obſequeris meorum ſociorum qui me in Pylum ſecuti ſunt:
Et nunc mihi hunc hoſpitem ducens in domibus tuis,
Studioſe ama & honora, donec veniam.
Hunc autem rurſus Piræus lancea inclytus contra alloquebatur:
Telemache, ſi quidem tu multo tempore hic maneas:
Hunc tamen curabo, hoſpitaliumque munerum ei deſiderium haud erit.
Sic loquutus navem conſcendit, juſſitque ſocios
Ipſoſque aſcendere, atque funes ſolvere.
Hi autem ſtatim aſcendebant, & in ſedibus ſedebant.
Telemachus autem ſub pedibus ligavit pulchra calceamenta,
Sumpſitque fortem lanceam acuminatam acuto ære;
Navis a tabulatis. illi autem funes ſolverunt.
Surſumque adigentes *navem* navigabant in urbem, ſicut juſſerat
Telemachus dilectus filius Ulyſſis divini.
Ipſum autem celeriter progredientem pedes ferebant, donec venit in cortem,
Ubi ei erant ſues perquam multæ, apud quas ſubulcus
Bonus commorabatur, heris bene cupiens.

ODYSSEÆ HOMERI XVI. LIBRI

Argumentum.

POſt adventum Telemachi in agrum, Eumæus in urbem mittitur, qui debebat nunciare præſentiam heri ſui. Fit autem deinceps Ulyſſis apud filium agnitio ſecundum voluntatem Minervæ, & ad inſidias Telemachi ordinatorum in urbem reverſio.

Πῖ δ' ἄρα Τηλέμαχος ἀναγνωρίζει πατέρα ὅν.

ΤΩ' δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Ἐντύνοντο ἄριστον ἅμ' ἠοῖ, κειαμένω πῦρ,
Ἔκπεμψάν τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσι.
Τηλέμαχον δὲ περίσσαινον κύνες ὑλακόμωροι,
Οὐδ' ὕλαον προσιόντα. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Σαίνοντάς τε κύνας, περί τε κτύπος ἦλθε ποδοῖιν
Αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Εὔμαι', ἦ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος,
Ἢ καὶ γνώριμος ἄλλος. ἐπεὶ κύνες οὐχ ὑλάουσιν,
Ἀλλὰ περισσαίνουσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω.
Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος ὅτε οἱ φίλος υἱὸς
Ἔστη ἐνὶ προθύροισι. ταφὼν δ' ἀνόρουσε συβώτης·
Ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσον ἄγγεα, τοῖς ἐπονεῖτο
Κιρνὰς αἴθοπα οἶνον. ὁ δ' ἀντίος ἤλυθ' ἄνακτος.
Κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά,
Χεῖράς τ' ἀμφοτέρας. θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
Ὡς δὲ πατὴρ ὃν παῖδα φιλοφρονέων ἀγαπάζει
Ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
Μοῦνον τηλύγετον, τῷ ἔπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ·
Ὣς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα δῖος ὑφορβὸς
Πάντα κύσεν περιφὺς, ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα.
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἦλθες Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος. οὐ σέ τ' ἔγωγε
Ὄψεσθαι ἐφάμην ἐπεὶ ᾤχεο νηὶ Πύλονδε·
Ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε φίλον τέκος, ὄφρά σε θυμῷ
Τέρψομαι εἰσορόων νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἐόντα.
Οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρὸν ἐπέρχεαι οὐδὲ νομῆας,
Ἀλλ' ἐπιδημεύεις. ὣς γάρ νύ τοι εὔαδε θυμῷ,
Ἀνδρῶν μνηστήρων προσορᾶν ἀΐδηλον ὅμιλον.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἔσσεται οὕτως ἄττα· σέθεν δ' ἕνεκ' ἐνθάδ' ἱκάνω,
Ὄφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω, καὶ μῦθον ἀκούσω,
Εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἦέ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔγημεν· Ὀδυσσῆος δέ που εὐνὴ,
Χήτει ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κεῖται ἔχουσα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,

Καὶ

II. Telemachus agnoſcit patrem ſuum.

IN caſa autem Ulyſſes & divinus ſubulcus
Parabant prandium ſimul cum aurora, incendentes ignem,
Emiſeruntque paſtores cum congregatis ſuibus.
Circa Telemachum autem adulabantur canes latratores,
Neque allatrabant advenientem. intellexit autem dius Ulyſſes
Adulantes canes, circumque ſonus venit pedum.
Statim autem Eumæum verbis velocibus allocutus eſt:
Eumæe, certe omnino aliquis tibi veniet huc ſocius,
Vel etiam notus alius, quoniam canes non latrant,
Sed adulantur: pedum autem ſubtus ſonum audio.
Nondum totum dictum erat verbum, cum ejus dilectus filius
Stetit in veſtibulis. ſtupefactus autem proſiliit ſubulcus:
Eque ejus manibus ceciderunt vaſa, quibus laborabat
Miſcens nigrum vinum. iſque obviam ibat hero:
Oſculatuſque eſt ipſius caputque & ambo lumina pulchra,
Manuſque ambas. tenera autem ei excidit lacryma.
Utque pater ſuum filium amanter excipit
Venientem ex longinqua terra decimo anno,
Solum unicum in ſenectute genitum, ob quem dolores multos paſſus eſt:
Sic tunc Telemachum divinum dius ſubulcus
Totum oſculatus eſt, amplectens tanquam ex morte elapſum.
Et flens verbis velocibus alloquebatur:
Veniſti Telemache, dulce lumen. neque te ego
Me viſurum autumabam poſtquam iveras navi ad Pylum:
Sed age nunc ingredere dilecte fili, ut te animo
Delecter inſpiciens recens aliunde domum reverſum.
Non enim frequenter in agrum venis neque ad paſtores,
Sed apud populum manes. ſic enim placuit animo,
Virorum procorum adſpicere pernicioſam turbam.
Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:
Erit ſic frater ſenex. tui enim cauſa huc venio,
Ut te videam oculis, & ſermonem *tuum* audiam,
An mihi adhuc in domibus mater manet, aut aliquis jam
Virorum alius *eam* duxit uxorem: Ulyſſis autem forte torus,
Ob vacuitatem cubationis turpes araneas jacet habens.
Hunc autem rurſus alloquebatur ſubulcus princeps virorum:

Καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσι νύκτες τε καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας, οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος.
Αὐτὰρ ὅγ' εἴσω ἴεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
Τῷ δ' ἕδρης ἐπιόντι πατὴρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς.
Τηλέμαχος δ' ἑτέρωθεν ἐρήτυε, φώνησέν τε,
Ἧσ' ὦ ξεῖν'· ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήομεν ἕδρην
Σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ· πάρα δ' ἀνὴρ ὃς καταθήσει.
Ὣς φάθ'. ὁ δ' αὖθις ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τῷ δὲ συβώτης
Χεῦεν ὕπο χλωρὰς ῥῶπας καὶ κῶας ὕπερθεν,
Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Τοῖσιν δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκε συβώτης
Ὀπταλέων, ἅ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες·
Σῖτον δ' ἐσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν,
Ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον.
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε δῖον ὑφορβόν,
Ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὅδ' ἵκετο; πῶς δέ ἑ ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
Οὐ μὲν γάρ τί ἑ πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
Ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχεται εὐρειάων·
Φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστεα δινηθῆναι
Πλαζόμενος. ὣς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τά γε δαίμων.
Νῦν δ' αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδρὰς
Ἤλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν. ἐγὼ δέ σοι ἐγγυαλίξω·
Ἕρξον ὅπως ἐθέλεις. ἱκέτης δέ τοι εὔχεται εἶναι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Εὔμαι', ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες,
Πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ;
Αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ, καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα
Ἄνδρ' ἀπαμυνάσθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ·
Μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
Ἢ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένῃ, καὶ δῶμα κομίζῃ,
Εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος δήμοιό τε φῆμιν,

Et quidem omnino illa manet patienti animo
Tuis in ædibus: ærumnoſæ autem ei ſemper
Pereunt noćteſque & dies lacrymas fundenti.
Sic utique vociferans, ejus ſuſcepit æream lanceam:
At hic introivit, & tranſivit lapideum limen.
Huic autem ſedem adeunti pater ceſſit Ulyſſes.
Telemachus autem altrinſecus prohibebat compellabatque:
Sede o hoſpes: nos autem & alibi inveniemus ſedem
Tugurio in noſtro: adeſtque vir qui deponet.
Sic dixit. ille autem rurſus ivit ſeſſum. huic autem ſubulcus
Subſtravit viridia virgulta & pellem deſuper,
Illic ſedit poſtea Ulyſſis dilećtus filius.
His autem carnium ſcutellas apponebat ſubulcus
Aſſarum, quas ſcilicet priori *die* reliquerant edentes:
Panem autem feſtinanter accumulabat in caniſtris,
Inque poculo miſcebat dulce vinum.
Ipſe autem e regione ſedit Ulyſſis divini.
Atque illi in dapes paratas appoſitas manus mittebant.
At poſtquam potus & cibi amorem emiſerant,
Tunc ſcilicet Telemachus alloquebatur divinum ſubulcum:
Frater ſenex, unde tibi hoſpes hic venit? quomodo autem ipſum nautæ
Duxerunt in Ithacam? quinam ſe eſſe gloriabantur?
Non enim ipſum pedeſtrem puto huc veniſſe.
Hunc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Equidem tibi fili vera omnia dicam.
Ex Creta quidem genus ſuum prædicat ſpatioſa:
Dicit autem *ſe* multas in hominum urbes divertiſſe
Errabundum. ſic enim ei deſtinavit iſta deus.
Nunc autem contra Theſprotorum virorum ex nave elapſus
Venit meum ad ſtabulum. ego autem tibi in manus *eum* dabo:
Fac quomodo vis. ſupplicem autem tibi ſe profitetur eſſe.
Hunc autem rurſus Telemachus prudens allocutus eſt:
Eumæe, certe nimis hoc verbum animo *meo* grave dixiſti,
Quomodo enim jam hoſpitem ego ſuſcipiam domi?
Ipſe quidem juvenis ſum, & nondum manibus auſim
Virum tueri, quando quis prior laceſſat:
Matri autem meæ bifariam animus in præcordiis cogitat,
An illic apud me maneat, & domum curet,
Torum verens mariti populique famam,

Ἠ' ἤδη ἅμ' ἕπηται Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος
Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν.
Ἀλλ' ἤτοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
Δώσω δὲ ξίφος ἄμφηκες καὶ ποσσὶ πέδιλα,
Πέμψω δ' ὅππη μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
Εἰ δ' ἐθέλεις σὺ, κόμιζον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας·
Εἵματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω καὶ σῖτον ἅπαντα,
Ἔδμεναι, ὡς ἂν μή σε κατατρύχῃ καὶ ἑταίρους.
Κεῖσε δ' ἂν οὔ μιν ἔγωγε μετὰ μνηστῆρας ἐῷμι
Ἔρχεσθαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι,
Μή μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰνόν.
Πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα
Ἄνδρα καὶ ἴφθιμον· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὦ φίλ', ἐπεί θήν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστὶν,
Ἦ μάλα μευ καταδάπτετ' ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
Οἷά φατε μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάασθαι
Ἐν μεγάροις ἀέκητι σέθεν τοιούτου ἐόντος.
Εἰπέ μοι ἠὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι, ἤ σέ γε λαοὶ
Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ·
Ἦ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι· οἷσί περ ἀνὴρ
Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
Αἲ γὰρ ἐγὼν οὕτω νέος εἴην τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἢ παῖς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἠὲ καὶ αὐτὸς
Ἔλθοι ἀλητεύων. (ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα)
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φὼς,
Εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,
Ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Εἰ δ' αὖ με πληθυῖ δαμασαίατο μοῦνον ἐόντα,
Βουλοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισι
Τεθνάμεν, ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὁράασθαι,
Ξείνους τε στυφελιζομένους, δμωάς τε γυναῖκας
Ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά·
Καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας
Μὰψ αὔτως ἀτέλεστον, ἀνηνύστῳ ἐπὶ ἔργῳ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Οὔτέ τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,

Οὔτε

An jam una ſequatur Achivorum *eum* quicunque optimus
Procatur in domibus vir & plurima dat.
Sed equidem hoſpitem, quoniam tuam venit *in* domum,
Induam ipſum lænaque tunicaque, veſtibus pulchris:
Et dabo enſem ancipitem & pedibus calceamenta,
Mittamque quo ipſum cor animuſque jubet.
Si autem vis tu, curato in ſtabulis detinens:
Veſtes autem huc ego mittam & cibum omnem
Ad edendum, ne te comedat & ſocios, *i. e. veſtra omnia*.
Illuc autem haud ipſum ego ad procos ſivero
Ire: nimis enim ſceleratam contumeliam habent,
Ne ipſum conviciis proſcindant, mihi autem dolor erit gravis.
Efficere autem difficile eſt aliquid inter plures
Virum etiam fortem: quoniam multo potentiores ſunt.
Illum contra alloquebatur multum tolerans divinus Ulyſſes:
O amice, quoniam mihi etiam alternis dicere fas eſt,
Certe valde meum corroditur audientis dilectum cor,
Qualia dicitis procos injuſta machinari
In ædibus, ingratiis tuis, cum talis tantuſque ſis.
Dic mihi an voluntarius domaris, an te homines
Oderunt per populum, ſequentes Dei vocem:
An fratres accuſas: quibus vir
Pugnantibus confidit, & ſi magna contentio moveatur.
Utinam enim ego ſic juvenis eſſem hoc in animo,
Vel filius ex Ulyſſe inculpato, vel etiam ipſe
Veniat errabundus: (adhuc enim etiam ſpei copia eſt)
Statim poſtea meum caput præcidat alienus vir,
Ni ego illis malum omnibus fiam,
Veniens in domum Laertiadæ Ulyſſis.
Contra autem ſi me multitudine domarent ſolum,
Mallem in meis interfectus ædibus
Mori, quam hæc ſemper indigna opera videre,
Hoſpiteſque vexatos, famulaſque mulieres
Illos violantes indigne in domibus pulchris:
Et vinum exhauſtum, & cibum comedentes
Temere ſic nequicquam, ſine ullo operis profectu.
Hunc autem rurſus Telemachus prudens alloquebatur:
Enimvero ego tibi hoſpes perquam indubitate dicam:
Neque mihi omnis populus infenſus iraſcitur,

Οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἷσί περ ἀνὴρ
Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
Ὧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων.
Μοῦνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτε,
Μοῦνον δ' αὖ Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, οὐδ' ἀπόνητο.
Τῶν νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι εἴσ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
Ποιῆσαι δύναται. τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
Οἶκον ἐμόν· τάχα δή με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.
Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον, ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
Εἴφ' ὅτι οἱ σῶς εἰμι, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω· σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
Οἴῃ ἀπαγγείλας· τῶν δ' ἄλλων μή τις Ἀχαιῶν
Πευθέσθω. πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ καὶ Λαέρτῃ αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
Δυσμόρῳ· ὃς τείως μὲν Ὀδυσσῆος μέγ' ἀχεύων,
Ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε, μετὰ δμώων τ' ἐνὶ οἴκῳ
Πῖνε καὶ ἦσθ' ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγοι·
Αὐτὰρ νῦν ἐξ οὗ σύ γε ᾤχεο νηῒ Πύλονδε,
Οὔπω μίν φασιν φαγέμεν καὶ πιέμεν αὔτως,
Οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν, ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε
Ἧσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὀστεόφιν χρώς.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἐάσομεν, ἀχνύμενόν περ.
Εἰ γάρ πως εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι,
Πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸς ἑλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
Ἀλλὰ σύ γ' ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγροὺς
Πλάζεσθαι μετ' ἐκεῖνον· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν,
Ἀμφίπολον ταμίην ὀτρυνέμεν ὅττι τάχιστα
Κρύβδην· κείνη γάρ κεν ἀπαγγείλειε γέροντι.

Neque fratres accuſo, quibus vir
Pugnantibus confidit, etiamſi magna contentio moveatur.
Ita enim noſtrum genus ſolitarium fecit Jupiter:
Solum Laertem Arceſius filium genuit,
Solum autem rurſus Ulyſſem pater genuit: at Ulyſſes
Solum me in ædibus generatum liquit, neque fruitus eſt.
Quorum nunc inimici nimis multi ſunt in domo.
Quotquot enim inſulis dominantur optimi,
Dulichioque Samæque, & ſylvoſæ Zacyntho,
Aut quicunque aſperam Ithacam regunt imperio,
Tot matrem meam petunt conſumuntque domum.
Illa autem neque abnegat odioſas nuptias, neque finem
Facere poteſt. hi autem corrumpunt comedentes
Domum meam: citoque perdent & me ipſum.
Sed ea quidem deorum in genibus jacent.
Frater ſenex, tu vero vade cito, prudenti Penelopæ
Dic quod ei ſalvus ſum, & ex Pylo veni.
At ego hic manebo: tu autem huc redi,
Soli nunciato: aliorum autem nullus Achivorum
Audiat. multi enim mihi mala machinantur.
Hunc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Cognoſco, ſapio: hæc jam intelligentem jubes.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
An & Laerti eadem via nuncius eam
Infelici: qui hactenus quidem Ulyſſis cauſa valde dolens,
Operaque ſpectabat, cum famuliſque in domo
Bibebat & comedebat quando animus in pectore juberet:
At nunc ex quo tu iviſti navi ad Pylum,
Nondum ipſum dicunt comediſſe & bibiſſe plane:
Neque opera inſpexiſſe, ſed ſuſpirioque luctuque
Sedet lamentans, tabetque circum oſſa cutis.
Hunc autem rurſus Telemachus prudens alloquebatur:
Triſtius, ſed tamen ipſum ſinamus, dolentem licet.
Si enim aliquo modo eſſent proprii arbitrii omnia hominibus,
Primum patris eligeremus reditus diem.
Sed tu ubi nunciaveris redito, neque per agros
Erra ad illum. at matri dicito,
Famulam promam ut mittat quam citiſſime
Clam: illa enim nunciarit ſeni.

Ἦ ῥα, καὶ ὦρσε συφορβόν· ὁ δ' εἵλετο χερσὶ πέδιλα·
Δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἴεν. οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην
Λῆθεν ἀπὸ σταθμοῖο κιὼν Εὔμαιος ὑφορβός·
Ἀλλ' ἥγε σχεδὸν ἦλθε, δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ
Καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ.
Στῆ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆϊ φανεῖσα.
Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν·
(Οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς)
Ἀλλ' Ὀδυσεύς τε κύνες τε ἴδον· καί ῥ' οὐχ ὑλάοντο,
Κνυζηθμῷ δ' ἑτέρωσε διὰ σταθμοῖο φόβηθεν.
Ἡ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἐκ δ' ἦλθεν μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς·
Στῆ δὲ πάροιθ' αὐτῆς· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη,
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἤδη νῦν σῷ παιδὶ ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκευθε,
Ὡς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε
Ἔρχησθον προτὶ ἄστυ περικλυτόν. οὐδ' ἐγὼ αὐτὴ
Δηρὸν ἀπὸ σφῶϊν ἔσομαι μεμαυῖα μάχεσθαι.
Ἦ, καὶ χρυσείῃ ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη.
Φᾶρος μέν οἱ πρῶτον ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
Θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι· δέμας δ' ὤφελλε καὶ ἥβην.
Ἂψ δὲ μελαγχροιὴς γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν·
Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες ἀμφὶ γένειον.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἔρξασα, πάλιν κίεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἤϊεν ἐς κλισίην. θάμβησε δέ μιν φίλος υἱός.
Ταρβήσας δ' ἑτέρωσε βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἀλλοῖός μοι ξεῖνε φάνης νέον ἠὲ πάροιθεν,
Ἄλλα δὲ εἵματ' ἔχεις, καί τοι χρὼς οὐκ ἔθ' ὁμοῖος·
Ἦ μάλα τις θεός ἐσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Ἀλλ' ἵληθ', ἵνα τοι κεχαρισμένα δώσομεν ἱρά.
Ἠδὲ χρύσεα δῶρα τετυγμένα. φείδεο δ' ἡμέων.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Οὔτις τοι θεός εἰμι· τί μ' ἀθανάτοισιν ἐΐσκεις;
Ἀλλὰ πατὴρ τεός εἰμι, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων
Πάσχεις ἄλγεα πολλά, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν·
Ὣς ἄρα φωνήσας υἱὸν κύσε, κὰδ δὲ παρειῶν
Δάκρυον ἧκε χαμᾶζε· πάρος δ' ἔχε νωλεμὲς αἰεί.
Τηλέμαχος δ' (οὐ γάρ πω ἐπείθετο ὃν πατέρ' εἶναι)

Ἔξαυ-

Dixit, & ire juſſit ſubulcum. ille cepit manibus calcamenta:
Ligansque ſub pedibus ad urbem ivit. neque Minervam
Latuit a ſtabulo iens Eumæus ſubulcus:
Sed hæc prope venit, corpore autem ſimilis erat mulieri
Pulchræque magnæque, & ſplendida opera ſcienti.
Stetit autem in veſtibulo caſæ Ulyſſi apparens.
Neque Telemachus vidit coram, neque animadvertit:
(Non enim omnibus dii apparent manifeſti)
Sed Ulyſſesque canesque viderunt: & non latrarunt,
Cum gannitu autem alíorſum per ſtabulum fugiebant.
Hæc autem ſuperciliis innuit: intellexit autem dius Ulyſſes,
Exivitque domo extra magnum murum cortis:
Stetit autem ante ipſam. illum autem allocuta eſt Minerva:
Generoſe Laertiade, multiſcie Ulyſſes,
Jam nunc tuo filio verbum dic, neque occulta,
Ut procis mortem & fatum machinati
Eatis ad urbem inclytam. neque ego ipſa
Diu procul a vobis ero prompta pugnare.
Dixit, & aurea virga palpavit Minerva.
Veſtem quidem ei prius bene lavatam & tunicam
Poſuit circum pectora; corpuſque auxit & vigorem.
Rurſumque fuſcus colore factus eſt, genæque diſtendebantur:
Cyanei autem facti ſunt pili circa mentum.
Illa quidem ſic ubi fecit, abivit: at Ulyſſes
Ivit in tugurium. admirabatur autem ipſum dilectus filius.
Timens autem alíorſum vertebat oculos, ne Deus eſſet,
Et ipſum compellans verbis velocibus alloquebatur:
Alius mihi hoſpes appares jam quam ante,
Aliaque veſtimenta habes, & tibi cutis haud amplius ſimilis.
Certe prorſus aliquis deorum es qui cælum latum habitant.
Sed placatus ſis, ut tibi grata demus ſacra,
Et aurea dona præparata. parceque nobis.
Huic autem reſpondit poſtea pertolerans divinus Ulyſſes:
Non aliquis Deus ſum: cur me diis aſſimilas?
Sed pater tuus ſum, cujus gratia tu ſuſpirans
Pateris dolores multos, violentias tolerans virorum.
Sic fatus filium oſculabatur, perque genas
Lacrymam mittebat humi: ante *ſe* autem tenebat continenter.
Telemachus autem (nondum enim perſuaſus erat ſuum patrem eſſe)

Ἐξαῦτις μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Οὐ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πατὴρ ἐμός· ἀλλά με Δαίμων
Θέλγει, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
Οὐ γάρ πως ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόῳτο
Ὧ αὐτοῦ γε νόῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν,
Ῥηϊδίως ἐθέλων θείη νέον ἠδὲ γέροντα.
Ἦ γάρ τοι νέος ἦσθα γέρων καὶ ἀεικέα ἕσσο,
Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Τηλέμαχ', οὔ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἔνδον ἐόντα
Οὔτέ τι θαυμάζειν περιώσιον οὔτ' ἀγάασθαι.
Οὐ μὲν γάρ τοι ἔτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς.
Ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόσδε, παθὼν κακὰ, πολλά τ' ἀνατλὰς,
Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Αὐτάρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγελείης,
Ἥτέ με τοῖον ἔθηκεν ὅπως ἐθέλει· (δύναται γάρ)
Ἄλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε
Ἀνδρὶ νέῳ καὶ καλὰ περὶ χροῒ εἵματ' ἔχοντι.
Ῥηΐδιον δὲ θεοῖσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἠμὲν κυδῆναι θνητὸν βροτὸν ἠδὲ κακῶσαι.
Ὣς ἄρα φωνήσας, κατ' ἄρ' ἕζετο. Τηλέμαχος δ'
Ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο δάκρυα λείβων.
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἵμερος ὦρτο γόοιο
Κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἤ τ' οἰωνοὶ
Φῆναι ἢ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες. οἷσί τε τέκνα
Ἀγρόται ἐξείλοντο πάρος πετεηνὰ γενέσθαι.
Ὣς ἄρα τοί γ' ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον.
Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
Εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα,
Ποίῃ γὰρ νῦν δεῦρο, πάτερ φίλε, νηΐ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθείην καταλέξω,
Φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἵτε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται.
Καί μ' εὕδοντ' ἐν νηῒ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
Κάτθεσαν εἰς Ἰθάκην. ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα,
Χαλκόν τε, χρυσόν τε ἅλις, ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν.

Καὶ

Rurſus ipſum verbis excipiens alloquebatur:
Haud tu Ulyſſes es pater meus: ſed me Deus
Decipit, ut adhuc magis flens ſuſpirem.
Non enim ullo modo mortalis vir iſta machinaretur
Sua ipſius mente, niſi Deus ipſe adveniens,
Facile volens faciat juvenem & ſenem.
Certe enim modo eras ſenex & indecenter indutus eras,
Nunc autem diis ſimilis es qui cælum latum habitant.
Illum viciſſim alloquebatur conſiliis dives Ulyſſes,
Telemache, non te decet dilectum patrem intus verſantem
Neque mirari ſupra modum neque ſtupere.
Non enim amplius alius veniet huc Ulyſſes.
Sed ipſe ego talis, paſſus mala, multaque tolerans,
Veni vigeſimo anno in patriam terram.
At tibi hoc opus eſt Minervæ prædatricis,
Quæ me talem fecit uti vult: (poteſt enim)
Alias mendico ſimilem, alias rurſus
Viro juveni & pulchras circum corpus veſtes habenti.
Facile enim eſt diis qui cælum latum habitant,
Et decorum facere mortalem hominem & turpem,
Sic fatus ſedit. Telemachus autem
Circumfuſus patri optimo, flebat lacrymas fundens.
Ambobus autem ipſis deſiderium ſuboriebatur luctus:
Flebantque ſtridule, abundantius quam aves
Aquilæ vel vultures curvi unguibus, quibus filios
Ruſtici abſtulerunt antequam volatiles fierent.
Sic illi miſerabiliter ſub ſuperciliis lacrymam fundebant.
Et forte lugentibus occidiſſet lumen ſolis,
Niſi Telemachus allocutus fuiſſet ſuum patrem ſtatim:
Qualinam huc pater navi te nautæ
Duxerunt in Ithacam? quos ſe eſſe dicebant?
Non enim te pedeſtrem puto huc veniſſe.
Hunc autem rurſus alloquebatur pertolerans divinus Ulyſſes:
Equidem tibi fili veritatem enarrabo,
Phæaces me duxerunt navibus inclyti, qui & alios
Homines mittunt, ſi quis ipſos adeat.
Et me dormientem nave veloci ſuper pontum vehentes
Depoſuerunt in Ithacam. dederunt autem mihi ſplendida dona,
Æſque, aurumque abunde, veſtemque textam.

Καὶ τὰ μὲν ἐν σπέεσσι θεῶν ἰότητι κέονται·
Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἱκόμην ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης,
Ὄφρά κε δυσμενέεσσι φόνου πέρι βουλεύσωμεν.
Ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον,
Ὄφρ' εἰδέω ὅσσοι τε καὶ οἵτινες ἀνέρες εἰσί.
Καί κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίξας,
Φράσσομαι εἴκεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι
Μούνω ἄνευθ' ἄλλων, ἢ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠύδα,
Ὦ πάτερ, ἤτοι σεῖο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,
Χεῖράς τ' αἰχμητὴν ἔμεναι καὶ ἐπίφρονα βουλήν.
Ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες· ἄγη μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη
Ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι.
Μνηστήρων δ' οὔτ' ἂρ δεκὰς ἀτρεκὲς, οὐδὲ δύ' οἶαι,
Ἀλλὰ πολὺ πλέονες· τάχα δ' εἴσεαι ἐνθάδ' ἀριθμόν.
Ἐκ μὲν Δουλιχίοιο δύω καὶ πεντήκοντα
Κοῦροι κεκριμένοι, ἓξ δὲ δρηστῆρες ἕπονται.
Ἐκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι κοῦροι ἔασιν.
Ἐκ δὲ Ζακύνθου ἔασιν ἐείκοσι φῶτες Ἀχαιῶν.
Ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης, δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι·
Καί σφιν ἅμ' ἐστὶ Μέδων κῆρυξ καὶ θεῖος ἀοιδὸς,
Καὶ δοιὼ θεράποντε δαήμονε δαιτροσυνάων.
Τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἐόντων,
Μὴ πολύπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσεαι ἐλθών.
Ἀλλὰ σύ γ' εἰ δύνασαί τιν' ἀμύντορα μερμηρίξαι,
Φράζευ, ὅ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον,
Καὶ φράσαι εἰ καὶ νῶϊν Ἀθήνη σὺν Διὶ πατρὶ
Ἀρκέσει, ἦέ τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίξω.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠύδα,
Ἐσθλώ τοι τούτω γ' ἐπαμύντορε τοὺς ἀγορεύεις,
Ὕψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένω, ὥτε καὶ ἄλλοις
Ἀνδράσι τε κρατέουσι, καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Οὐ μέν τοι κείνω γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον
Φυλόπιδος κρατερῆς, ὁπότε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν
Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρίνηται Ἄρηος.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχευ ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι

Οἴκα-

Et hæc quidem in ſpeluncis deorum favore jacent:
Nunc autem rurſus huc veni admonitionibus Minervæ,
Ut inimicorum de cæde conſultemus.
Sed age mihi procos numerans recenſe,
Ut ſciam quotque & qui viri ſint.
Et meo in animo ſtrenuo cogitans,
Conſiderabo ſi nos poterimus pares eſſe
Soli ſine aliis, an & quæremus alios.
  Hunc autem rurſus Telemachus prudens alloquebatur:
O pater, equidem tuam ingentem gloriam ſemper audivi,
Te manibuſque bellicoſum eſſe & prudentem conſilio.
Sed nimis magnum dixiſti: ſtupor me habet: neque liceret
Viros duos *cum* multis & fortibus pugnare.
Procorum enim neque decas una, neque duæ ſolæ,
Sed multo plures: cito autem ſcies hic numerum.
Ex quidem Dulichio duo & quinquaginta
Juvenes electi, ſex autem famuli *eos* comitantur.
Ex Samo quatuorque & viginti juvenes ſunt.
Ex Zacyntho ſunt viri viginti Achivorum.
Ex ipſa Ithaca, duodecim omnes optimi:
Et cum ipſis ſimul eſt Medon præco & divinus cantor,
Et duo ſervi periti rei coquinariæ.
His ſi omnibus *nos* opponamus intus verſantibus,
Vereor ne multum amare & graviter violentias ſuas profectus.
Sed tu ſi potes aliquem adjutorem excogitare,
Meditare, qui nobis auxilietur prompto animo.
  Hunc autem rurſus alloquebatur pertolerans divinus Ulyſſes:
Enimvero dicam, tu autem attende, & me audi,
Et cogita num nobis Minerva cum Jove patre
Sufficiat, an aliquem alium adjutorem diſpiciam.
Hunc autem rurſus Telemachus prudens alloquebatur:
Boni iſti ſunt adjutores quos dicis,
Alte in nubibus ſedentes, qui & aliis
Viris prævalent & immortalibus diis.
  Hunc autem rurſus alloquebatur pertolerans divinus Ulyſſes:
Haud quidem illi multo tempore aberunt
A pugna forti, quando procis & nobis
In domibus meis robur decernetur Martis.
Sed tu quidem nunc vade ſimul *cum* aurora apparente

Do-

Οἴκαδε, καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμίλει·
Αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστυ συβώτης ὕστερον ἄξει,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι.
Εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ
Τετλάτω ἐν στήθεσσι, κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο,
Ἤν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἕλκωσι θύραζε,
Ἢ βέλεσιν βάλλωσι· σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι.
Ἀλλ' ἤτοι παύεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν. οἱ δέ τοι οὐχὶ
Πείσονται· δὴ γάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἦμαρ.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
Ὁππότε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θήσει Ἀθήνη,
Νεύσω μέν τοι ἐγὼ κεφαλῇ· σὺ δ' ἔπειτα νοήσας
Ὅσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύχεα κεῖται,
Ἐς μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι ἀείρας
Πάντα μάλ'. αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες,
Ἐκ καπνοῦ κατέθηκ', ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐῴκει
Οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
Ἀλλὰ κατῄκισται ὅσσον πυρὸς ἵκετ' ἀϋτμή.
Πρὸς δ' ἔτι μοι τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων,
Μήπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
Ἀλλήλους τρώσητε, καταισχύνητέ τε δαῖτα
Καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
Νῶϊν δ' οἴοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε
Καλλιπέειν, καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἑλέσθαι.
Ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἑλοίμεθα· τοὺς δέ κ' ἔπειτα
Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει, καὶ μητίετα Ζεύς.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Εἰ ἐτεόν γ' ἐμός ἐσσι, καὶ αἵματος ἡμετέροιο,
Μήτις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἐόντος,
Μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τόγε, μήτε συβώτης,
Μήτέ τις οἰκήων, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια·
Ἀλλ' οἶοι σύ τ' ἐγώ τε γυναικῶν γνώομεν ἰθύν.
Καί κε τέο δμώων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν,
Ἠ' μὲν ὅπου τις νῶ τίει καὶ δείδιε θυμῷ,
Ἠ' δ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾷ τοῖον ἐόντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός,
Ὦ πάτερ, ἤτοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτά γ' ὀΐω

Γνώ-

Domum, & *cum* procis ſuperbis converſare:
At me ad urbem ſubulcus poſtea ducet,
Mendico vili ſimilem & ſeni.
Si autem me contumelia afficient in domo, tuus amicus animus
Toleret in pectoribus, male patiente me,
Etiamſi per domum pedibus trahent foras,
Vel jaculis jaculabuntur: tu vero inſpiciens tolera.
Quanquam ceſſare jube ab inſipientia,
Mitibus verbis alloquens. illi vero tibi non
Parebunt: jam enim ipſis adeſt fatalis dies.
Aliud autem tibi dicam, tu autem in ſenſibus pone tuis:
Quando dives conſilii in præcordiis *mihi id* ponet Minerva,
Innuam quidem tibi ego capite: tu autem deinde *eo* animadverſo,
Quæcunque tibi in domibus Martia arma jacent,
In ſeceſſum alti thalami deponito ſublata
Omnia omnino. at procos mollibus verbis
Alloquere, quando te interrogabunt *arma* deſiderantes:
Ex fumo depoſui, quoniam non illis ſimilia ſunt
Qualia quondam ad Trojam proficiſcens reliquit Ulyſſes,
Sed fœdata ſunt quantum ignis attigit afflatus.
Adhuc autem mihi hoc majus in præcordiis poſuit Saturnius,
Ne forte inebriati, contentionem excitantes in vobis,
Alternos vos vulneretis, dehoneſtetiſque convivium
Et ſponſalia: ipſum enim allicit virum ferrum.
Nobis autem ſolis duos enſes & duas lanceas
Relinque, & duo ſcuta manibus capienda:
Ut facta re divina ſumamus. illos autem poſtea
Pallas Minerva turbabit & conſiliarius Jupiter.
Aliud autem tibi dicam, tu autem in ſenſibus pone tuis,
Siquidem vere meus es, & ſanguinis noſtri,
Ne quis poſtea Ulyſſem audito intus eſſe,
Ne quidem Laertes ſciat hoc, neque ſubulcus,
Neque aliquis domeſticorum, neque ipſa Penelope:
Sed ſoli tuque egoque mulierum cognoſcamus inclinationem animorum:
Et aliquem famulorum virorum adhuc tentaremus,
Cum ſicubi quis nos honoret & timeat animo,
Tum etiam qui non curet, teque parum honoret talem *tantumque*.

Hunc autem reſpondens alloquebatur illuſtris filius:
O pater, equidem meum animum & poſtea puto

Γνώσεαι· οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύναι γέ μ' ἔχουσιν·
Ἀλλ' οὔτοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἔσεσθαι ὀΐω
Ἡμῖν ἀμφοτέροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
Δηθὰ γὰρ αὔτως εἴσῃ ἑκάστου πειρητίζων,
Ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἕκηλοι
Χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔπι φειδώ.
Ἀλλ' ἤτοι σε γυναῖκας ἐγὼ δεδάασθαι ἄνωγα
Αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι καὶ αἳ νηλιτεῖς εἰσιν·
Ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἔγωγε κατὰ σταθμοὺς ἐθέλοιμι
Ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι,
Εἰ ἐτεόν γ' ἔτι οἶσθα Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
  Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηνδε κατήγετο νηῦς εὐεργής,
Ἣ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἑταίρους.
Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
Νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
Τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες·
Αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
Αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος
Ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Οὕνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἀνώγει
Ἄστυδ' ἀποπλείειν· ἵνα μὴ δείσασ' ἐνὶ θυμῷ
Ἰφθίμη βασίλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβοι.
Τὼ δὲ συναντήτην κῆρυξ καὶ δῖος ὑφορβὸς,
Τῆς αὐτῆς ἕνεκ' ἀγγελίης, ἐρέοντε γυναικί.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο δόμον θείου βασιλῆος,
Κῆρυξ μέν ῥα μέσῃσι μετὰ δμωῇσιν ἔειπεν,
Ἤδη τοι βασίλεια φίλος παῖς εἰλήλουθε.
Πηνελοπείῃ δ' εἶπε συβώτης ἄγχι παραστὰς
Πάνθ' ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπε,
Βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἕρκεά τε μέγαρόν τε.
Μνηστῆρες δ' ἀκάχοντο, κατήφησάν τ' ἐνὶ θυμῷ·
Ἐκ δ' ἦλθον μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
Αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυράων ἑδριόωντο.
  Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἦρχ' ἀγορεύειν,
Ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσται
Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἥδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
Ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσομεν ἥτις ἀρίστη·

Ἐς

Cognoſces: neque enim ſocordia me tenet:
Sed haud hoc emolumento ego fore puto
Nobis ambobus: te autem conſiderare jubeo.
Diu enim per otium cognoſces ſingulos tentans,
Opera adiens: illi autem in domibus quieti
Opes devorant præter modum, neque parſimoniæ locus eſt.
Sed equidem te mulieres ego diſcere jubeo
Quæ te parum honorant & quæ ſceleſtæ ſunt:
Viros autem nondum ego in ædibus vellem
Nos tentare: ſed poſtea hæc curare,
Si vere adhuc ſcis Jovis ſignum Ægiochi.
Sic hi quidem talia inter ſe loquebantur.
Poſtea Ithacam appulſa eſt navis arte fabricata,
Quæ tulerat Telemachum a Pylo & omnes ſocios.
Qui quando jam portum valde profundum intra venerunt,
Navem quidem ii nigram in terram traxerunt,
Arma autem ipſis aſportaverunt magnanimi ſervi:
Statim autem in Clytii *domum* portarunt perpulchra dona.
At præconem præmiſerunt domum ad Ulyſſis
Nuncium dicturum perprudenti Penelopæ,
Quod Telemachus quidem in agro, navem autem juſſiſſet
Ad urbem navigare: ut ne timens in animo
Potens regina teneras lacrymas fundat.
Hi autem ſibi occurrerunt præco & divinus ſubulcus,
Ejuſdem gratia nuncii, dicturi mulieri.
Sed quando jam venerunt *in* domum divini regis,
Præco quidem mediis in ancillis dixit:
Jam tibi regina dilectus filius venit.
Penelopæ autem dixit ſubulcus prope aſtans
Omnia quæcunque ipſum dilectus filius juſſerat loqui.
At poſtquam omne præceptum denarravit,
Inſtitit ire ad ſues, liquit autem ſeptaque domumque.
Proci autem triſtabantur, & mœrebant in animo:
Exibantque domo extra magnum murum atrii,
Illic autem ante januas ſederunt.
His autem Eurymachus Polybi filius incipiebat dicere:
O amici, certe magnum opus ſupra modum perfectum eſt
Telemacho via hæc: autumabamus autem ei non perfectum iri.
Sed agite navem nigram trahamus quæ optima:

In-

Ἐς δ' ἐρέτας ἁλιῆας ἀγείρομεν, οἵ κε τάχιστα
Κείνοις ἀγγείλωσι θοῶς οἶκόνδε νέεσθαι.
Οὔπω πᾶν εἴρηθ' ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομος ἴδε νῆα,
Στρεφθεὶς ἐκ χώρης λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς,
Ἱστία τε στέλλοντας, ἐρετμά τε χερσὶν ἔχοντας.
Ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνεεν οἷς ἑτάροισι,
Μήτιν' ἔτ' ἀγγελίην ὀτρύνομεν· οἵδε γὰρ ἔνδον.
Ἤ τίς σφιν τόδ' ἔειπε θεῶν, ἢ εἴσιδον αὐτοὶ
Νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο κιχῆναι.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης.
Αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
Τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, οὐδέ τιν' ἄλλον
Εἴων οὔτε νέων μεταΐζειν οὔτε γερόντων·
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός,
Ὢ πόποι, ὡς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν.
Ἤματα μὲν σκοποὶ ἷζον ἐπ' ἄκριας ἠνεμοέσσας
Αἰὲν ἐπασσύτεροι· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι,
Οὔποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
Νηῒ θοῇ πλείοντες ἐμίμνομεν ἠῶ δῖαν,
Τηλέμαχον λοχόωντες, ἵνα φθίσωμεν ἑλόντες
Αὐτόν· τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων,
Ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
Τηλεμάχῳ· μηδ' ἡμᾶς ὑπεκφύγοι. οὐ γὰρ ὀΐω
Τούτου γε ζώοντος ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῇ τε νόῳ τε·
Λαοὶ δ' οὐκ ἔτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν.
Ἀλλ' ἄγετε πρὶν κεῖνον ὁμηγυρίσασθαι Ἀχαιοὺς
Εἰς ἀγορήν. οὐ γάρ τι μεθησέμεναί μιν ὀΐω,
Ἀλλ' ἀπομηνίσει, ἐρέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναστάς,
Οὕνεκά οἱ φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν, οὐδ' ἐκίχημεν.
Οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα,
Μήτι κακὸν ῥέξωσι, καὶ ἡμέας ἐξελάσωσι
Γαίης ἡμετέρης, ἄλλον δ' ἀφικώμεθα δῆμον.
Ἀλλὰ φθέωμεν ἑλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος,
Ἢ ἐν ὁδῷ· βίοτον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
Δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὖτε
Κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν ἠδ' ὅστις ὀπυίοι.
Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βόλεσθε

Inque *eam* remiges marinos congregemus, qui citiſſime
Illis nuncient velociter domum *ut* redeant.
Nondum totum dictum erat, quando Amphinomus vidit navem,
Verſus ex eo loco, portum profundum intra,
Velaque contrahentes, remoſque manibus tenentes:
Suaviter autem ridens loquebatur inter ſuos ſocios:
Nullum nuncium jubeamus *ire:* adſunt enim.
Vel aliquis eis hoc dixit deorum, vel viderunt ipſi
Navem advenientem, ſed eam non potuere aſſequi.
Sic dixit. hi autem ſurgentes iverunt ad littus maris.
Statimque navem nigram in terram traxerunt,
Arma autem ipſis abſtulerunt magnanimi ſervi.
Ipſi autem in concionem iverunt denſi, neque quenquam aliorum
Sinebant neque juvenum una ſedere neque ſenum:
His autem Antinous dixit Eupithei filius:
O amici, ut hunc virum dii malo ſolverunt.
Die quidem ſpeculatores ſedebant in cacuminibus ventoſis
Semper aſſidui: ſimul autem cum ſole occidente,
Numquam in terra nocte dormiebamus, ſed in ponto
Nave veloci navigantes expectabamus auroram divinam,
Telemacho inſidiantes, ut interficeremus capientes
Ipſum: hunc autem interim quidem abduxit domum deus,
Nos autem hic conſultemus gravem mortem
Telemacho: neque nos ſubterfugiat. non enim puto
Hoc quidem vivente expeditum iri hæc opera.
Ipſe enim peritus conſilioque menteque:
Populi autem non jam omnino nobis grata indulgent.
Sed agite antequam ille congreget Achivos
Ad concionem. non enim remiſſurum ipſum puto,
Sed iraſcetur, dicetque in omnibus ſurgens,
Quod ei cædem gravem ſuebamus, neque aſſecuti ſumus.
Illi autem non laudabunt audientes mala opera,
Ne quod malum faciant, & nos expellant
Terra noſtra, alium autem adeamus populum.
Sed occupemus interficere in agro procul ab urbe,
Vel in via: victum autem ipſi & poſſeſſiones habeamus,
Dividentes per partes inter nos, domum autem contra
Illius matri dabimus habere, & quicunque duxerit uxorem.
Si autem vobis hoc verbum non placet, ſed vultis

Αὐτόν τε ζώειν καὶ ἔχειν πατρώϊα πάντα,
Μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἅλις θυμηδέ' ἔδωμεν
Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάροιο ἕκαστος
Μνάσθω ἐέδνοισι διζήμενος· ἡ δ' ἂν ἔπειτα
Γήμαιθ' ὅς κεν πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
 Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Νίσου φαίδιμος υἱὸς Ἀρητιάδαο ἄνακτος·
Ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύρου ποιήεντος
Ἡγεῖτο μνηστῆρσι· μάλιστα δὲ Πηνελοπείῃ
Ἥνδανε μύθοισι. φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν.
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
 Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν ἔγωγε κατακτείνειν ἐθέλοιμι
Τηλέμαχον· δεινὸν δὲ γένος βασιλήϊόν ἐστι
Κτείνειν. ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλάς.
Εἰ μέν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο θέμιστες,
Αὐτός τε κτενέω, τούς τ' ἄλλους πάντας ἀνώξω.
Εἰ δέ κ' ἀποτρωπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἄνωγα.
 Ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομος. τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος·
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
Ἐλθόντες δ' ἐκάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.
Ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,
Μνηστήρεσσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσι,
Πεύθετο γὰρ οὗ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον.
Κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλάς.
Βῆ δ' ἰέναι μέγαρόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
Ἀντίνοον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
 Ἀντίνο' ὕβριν ἔχων κακομήχανε, καὶ δέ σέ φασιν
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὁμήλικας ἔμμεν ἄριστον
Βουλῇ καὶ μύθοισι. σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔησθα.
Μάργε, τίη δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
Ῥάπτεις, οὐδ' ἱκέτας ἐμπάζεαι, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
Μάρτυρος; οὐδ' ὁσίη κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.
Ἦ οὐκ οἶσθ' ὅτε δεῦρο πατὴρ τεὸς ἵκετο φεύγων
Δῆμον ὑποδδείσας; δὴ γὰρ κεχολώατο λίην,
Οὕνεκα ληϊστῆρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισιν

Ἢ κα-

Ipſumque vivere & habere paterna omnia,
Ne ei opes deinceps affatim animo dulces comedamus
Hic congregati, ſed ex domo unuſquiſque
Petat uxorem dotibus quærens: illa vero poſtea
Nubat ei qui plurima dabit & fatalis veniet.
  Sic dixit. hi autem omnes muti erant ſilentio.
His autem Amphinomus concionatus eſt & dixit,
Niſi illuſtris filius Aretiadæ regis,
Qui ex Dulichio divite frumenti & herboſa
Dux erat procis: maxime autem Penelopæ
Placebat verbis. mente enim utebatur bona.
Qui ipſis bene cupiens concionatus eſt dixit.
  O amici, non ego interficere velim
Telemachum: arduum enim genus regium eſt
Interficere. ſed primum deorum interrogemus conſilia.
Si quidem laudabunt Jovis magni jura,
Ipſeque interficiam, alioſque omnes jubebo:
Sin avertant dii, quieſcere ſuadeo.
  Sic dixit Amphinomus. illis autem placuit ſermo:
Statim poſtea ſurgentes ibant domum in Ulyſſis,
Venientes autem ſedebant in politis ſedibus.
Alia autem rurſus excogitavit prudens Penelope,
Procis apparere violenta contumelia inſtructis:
Audiverat enim ſui filii in domibus mortem.
Præco enim ei dixerat Medon, qui audiverat conſilia.
Perrexit autem ire in domum cum famulis mulieribus.
Sed quando jam ad procos venit divina mulierum,
Stetit apud poſtem domus ornate factæ,
Genis obtendens ſplendida redimicula.
Antinoum autem increpavit, verbumque dixit, ac compellavit:
  Antinoe contumelia inſtructe, male cogitans, atqui te ajunt
In populo Ithacæ inter coævos eſſe optimum
Conſilio & verbis. tu vero haud talis es.
Inſane: cur autem tu Telemacho cædemque mortemque
Suis, neque ſupplices curas quibus nimirum Jupiter
Teſtis? neque pium eſt mala ſuere alterum alteri.
An neſcis quando huc pater tuus venit fugiens
Populum veritus? etenim iratus erat valde,
Quoniam latrones inſequens Taphios

Ἤκαχε Θεσπρωτούς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρθμιοι ἦσαν·
Τόν ῥ' ἔθελον φθῖσαι, καὶ ἀποῤῥαῖσαι φίλον ἦτορ,
Ἠδὲ κατὰ ζωὴν φαγέειν μενοεικέα πολλήν·
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένους περ.
Τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάᾳ δὲ γυναῖκα,
Παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμὲ δὲ μεγάλως ἀκαχίζεις.
Ἀλλά σε παύσασθαι κέλομαι, καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.
  Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἀντίον ηὔδα,
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια,
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ, οὐδ' ἔσεται, οὐδὲ γένηται,
Ὅς κεν Τηλεμάχῳ σῷ υἱεῖ χεῖρας ἐποίσει
Ζώοντός γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται,
Αἶψά οἱ αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρὶ
Ἡμετέρῳ· ἐπειὴ καὶ ἐμὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
Πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφεσσάμενος, κρέας ὀπτὸν
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε οἶνον ἐρυθρόν.
Τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν
Ἀνδρῶν· οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα
Ἔκ γε μνηστήρων· θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.
  Ὣς φάτο θαρσύνων, τῷ δ' ἤρτυεν αὐτὸς ὄλεθρον.
Ἡ μὲν ἄρ' εἰσαναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
  Ἑσπέριος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ υἱεῖ δῖος ὑφορβὸς
Ἤλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπισταδὸν ὡπλίζοντο,
Σῦν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον. αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, πάλιν ποίησε γέροντα·
Λυγρὰ δὲ εἵματα ἕσσε περὶ χροΐ, μή ἑ συβώτης
Γνοίη ἐσάντα ἰδὼν, καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
Ἔλθοι ἀπαγγέλλων, μηδὲ φρεσὶν εἰρύσαιτο·
  Τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἦλθες δῖ' Εὔμαιε· τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνὰ ἄστυ;
Ἦ ῥ' ἤδη μνηστῆρες ἀγήνορες ἔνδον ἔασιν
Ἐκ λόχου; ἦ ἔτι μ' αὖτ' εἰρύαται οἴκαδ' ἰόντα;
  Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι,

Ἄστυ

Læſerat Theſprotos, qui nobis conjuncti erant:
Illum nempe volebant perdere, & deſtruere ejus cor,
Et victum conſumere dulcem plurimum:
Sed Ulyſſes arcebat & prohibebat licet cupientes.
Hujus nunc domum ingloriam comedis, ambiſque uxorem,
Filiumque interficis, me autem valde contriſtas.
Sed te deſinere jubeo, & hortari alios.
Illam contra Eurymachus Polybi filius alloquebatur:
Filia Icarii prudens Penelope,
Confide, ne tibi hæc in animo tuo curæ ſint.
Non eſt hic vir, neque erit neque ſit,
Qui Telemacho tuo filio manus inferat
Vivente quidem me & in terra vidente,
Sic enim edico, idque perfectum erit,
Statim ejus ſanguis niger fluet circum lanceam
Noſtram: poſtquam & mihi urbium populator Ulyſſes
Sæpe genibus ſuis impoſito, carnem aſſatam
In manibus poſuit, præbuitque vinum rubrum.
Ideo mihi Telemachus omnium multo amiciſſimus eſt
Virorum: neque ipſum mortem timere jubeo
A procis. Divinitus autem *quæ veniunt* non licet effugere:
Sic dixit confirmans, illi tamen parabat ipſe mortem.
Illa igitur conſcenſis cœnaculis ſtupendis,
Flebat poſtea Ulyſſem dilectum maritum: donec ei ſomnum
Dulcem in palpebris poſuit cæſia Minerva.
Veſpertinus autem Ulyſſi & filio divinus ſubulcus
Venit: hi autem cœnam ſcite parabant,
Sue mactato anniculo. at Minerva
Prope ſtans Laertiadem Ulyſſem
Virga percutiens, iterum fecit ſenem:
Turpes autem veſtes induit circum corpus, ne ipſum ſubulcus
Cognoſceret indutum intuens & prudenti Penelopæ
Iret nunciatum, neque mente contineret:
Hunc & Telemachus prior verbis allocutus eſt:
Veniſti divine Eumæe: quænam fama eſt in urbe?
Num jam proci ſuperbi intus ſunt
Ex inſidiis? an adhuc me rurſus obſervant domum euntem?
Hunc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Non fuit mihi curæ hæc inquirere & interrogare.

Ἄστυ καταβλώσκοντα, τάχιστά με θυμὸς ἄνωγεν,
Ἀγγελίην εἰπόντα, πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.
Ὡμήρησε δέ μοι παρ' ἑταίρων ἄγγελος ὠκὺς
Κῆρυξ, ὃς δὴ πρῶτος ἔπος σῇ μητρὶ ἔειπεν.
Ἄλλο δέ τοι τόδε οἶδα, τὸ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Ἤδη ὑπὲρ πόλιος ὅθι Ἕρμαιος λόφος ἐστὶν,
Ἦα κιὼν, ὅτε νῆα θοὴν ἰδόμην κατιοῦσαν
Ἐς λιμέν' ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ·
Βεβρίθει δὲ σάκεσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
Καὶ σφέας ὠΐσθην τοὺς ἔμμεναι· οὐδέ τι οἶδα.
Ὣς φάτο. μείδησεν δ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο,
Ἐς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδών. ἀλέεινε δ' ὑφορβόν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ρ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Εἰς τὴν πόλιν ἐλθὼν Τηλέμαχος διηγεῖται τῇ μητρὶ Πηνελόπῃ τῆς ἀποδημίας τὰ κεφάλαια. ὕστερον δὲ Ὀδυσσεὺς ἀχθεὶς ὑπὸ τοῦ Εὐμαίου εἰς Ἰθάκην ἀπὸ τῶν ἀγρῶν, εἰς τὸ συμπόσιον τῶν μνηστήρων εἰσέρχεται. ὁ δὲ ποιητὴς ἀπαγγέλλει πῶς ὁ κύων ἀναγνωρίζει τὸν δεσπότην· καὶ ὡς Εὔμαιος μὲν εἰς τοὺς ἀγροὺς ὑποστρέφει, Ὀδυσσεὺς δὲ ἐν αὐτοῖς μένει.

Ῥῶ βάλες αἰπόλε τε μνηστῆρ τε κύων ὃν ἀνέγνω.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Δὴ τότ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει,
Ἄστυδε ἱέμενος, καὶ ἑὸν προσέειπε συβώτην,
Ἄττ' ἤτοι μὲν ἐγὼν εἶμ' ἐς πόλιν, ὄφρα με μήτηρ
Ὄψεται· (οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι ὀΐω
Κλαυθμοῦ τε στυγεροῖο γόοιό τε δακρυόεντος,

Πρίν

Per urbem incedentem citiſſime me animus juſſit,
Nuncio indicato, rurſus huc redire.
In unum conveniebat autem mecum a ſociis nuntius velox
Præco, qui ſcilicet primus verbum tuæ matri dixit.
Aliud autem tibi hoc novi, hoc enim vidi oculis,
Jam ſuper urbe ubi Mercurialis collis eſt,
Eram iens, quando navem velocem vidi devenientem
In portum noſtrum: multi autem erant viri in ipſa:
Onuſta erat autem ſcutis & lanceis ancipitibus.
Et ipſos putabam illos eſſe: neque quicquam ſcio.
Sic dixit. ſubriſit autem ſacra vis Telemachi,
In patrem oculis aſpiciens: vitavit autem ſubulcum.
Hi poſtquam igitur ceſſarunt a labore, paraveruntque convivium,
Convivati ſunt: neque animus indigebat convivio æquali.
At poſtquam potus & cibi amorem emiſerunt,
Tunc nimirum cubitum iverunt, & ſomni donum ceperunt,

ODYSSEÆ HOMERI XVII.

LIBRI

Argumentum.

IN urbem cum veniſſet Telemachus, enarrat matri Penelopæ peregrinationis capita. Poſtea Ulyſſes ductus ab Eumæo in Ithacam ex agris, ad convivium Procorum ingreditur. Poeta autem refert quomodo canis agnoſcat dominum: quodque Eumæus in agros revertitur, Ulyſſes autem inter ipſos manet.

P. Percuſſiſti caprarieque proceque canis quem cognovit.

QUando jam matutina apparuit roſea aurora,
Tunc ſcilicet ſub pedibus ligavit pulchra calceamenta
Telemachus dilectus filius Ulyſſis divini:
Cepit autem fortem lanceam, quæ ejus palmis apta erat,
In urbem iturus, & ſuum allocutus eſt ſubulcum:
Frater ſenex, equidem vado in urbem, ut me mater
Videat: (non enim ipſam ante ceſſaturam puto
A fletuque odioſo luctuque lacrymoſo,

Πρίν γ' αὐτόν μ' ἐσίδηται) ἀτὰρ σοί γ' ὧδ' ἐπιτέλλω,
Τὸν ξεῖνον δύστηνον ἄγ' ἐς πόλιν, ὄφρ' ἂν ἐκεῖθι
Δαῖτα πτωχεύῃ· δώσει δέ οἱ ὅς κ' ἐθέλῃσι
Πύρνον καὶ κοτύλην. ἐμὲ δ' οὔπως ἐστὶν ἅπαντας
Ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ.
Ὁ ξεῖνος δ' εἴπερ μάλα μηνίει, ἄλγιον αὐτῷ
Ἔσεται. ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεαίνω.
Πτωχῷ βέλτιόν ἐστι κατὰ πτόλιν ἠὲ κατ' ἀγροὺς
Δαῖτα πτωχεύειν. δώσει δέ μοι ὅς κε θέλῃσιν.
Οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμὶ,
Ὥστ' ἐπιτειλαμένῳ σημάντορι πάντα πιθέσθαι.
Ἀλλ' ἔρχευ· ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε ὃν σὺ κελεύεις,
Αὐτίκ' ἐπεί κε πυρὸς θερέω, ἀλέη τε γένηται.
Αἰνῶς γὰρ τάδε εἵματ' ἔχω κακά· μή με δαμάσσῃ
Στίβη ὑπηοίη. ἕκαθεν δέ τοι ἄστυ φατ' εἶναι.
Ὣς φάτο. Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκει,
Κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν,
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
Αὐτὸς δ' εἴσω ἴεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
Τὸν δὲ πολὺ πρώτη εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια,
Κώεα καστορνῦσα θρόνοις ἔνι δαιδαλέοισι·
Δακρύσασα δ' ἔπειτα ἰθὺς κίεν· ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
Δμωαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠγερέθοντο,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε καὶ ὤμους.
Ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ἰκέλη ἠδὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
Ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε δακρύσασα.
Κύσε δέ μιν κεφαλὴν καὶ ἄμφω φάεα καλά,
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἦλθες Τηλέμαχε γλυκερὸν φάος· οὔ σέ τ' ἔγωγε
Ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾤχεο νηῒ Πύλονδε
Λάθρῃ ἐμεῦ ἀέκητι φίλου μετὰ πατρὸς ἀκουήν.
Ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Μῆτερ ἐμὴ, μή μοι γόον ὄρνυθι, μηδέ μοι ἦτορ
Ἐν στήθεσσιν ὄρινε, φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον.

Ἀλλ'

Priuſquam ipſum me inſpiciat) ſed tibi ſic injungo:
Hunc hoſpitem infelicem duc in urbem, ut illic
Cibum mendicet: dabit autem ei quicunque voluerit
Panem & poculum. mihi autem haudquaquam licet omnes
Homines tolerare, habentem quidem dolores animo.
Hic hoſpes autem ſi valde iraſcetur, gravius ipſi
Erit. certe mihi amicum eſt vera loqui.
Hunc autem allocutus eſt prudens Ulyſſes:
O amice, neque tibi ipſe detineri cupio.
Mendico melius eſt in urbe quam in agris
Cibum mendicare. dabit autem mihi quicumque voluerit.
Non enim ut apud ſtabula maneam amplius ea ætate ſum,
Ut imperanti rectori in omnibus paream.
Sed vade: me autem ducet vir hic quem tu jubes,
Statim poſtquam igne caluero, calorque fuerit.
Graviter enim hæc veſtimenta habeo mala: ne me conficiat
Ros matutinus. procul autem urbem dicitis eſſe.
Sic dixit. Telemachus autem per ſtabulum ibat,
Velociter pedibus procedens: mala autem procis plantabat.
Sed poſtquam pervenit ad domos bene habitatas,
Lanceam quidem poſuit ferens ad columnam longam,
Ipſe autem intro ivit, & tranſivit lapideum limen.
Hunc autem multo prima vidit nutrix Euryclea,
Pelles ſternens ſedibus in affabre factis:
Lacrymans autem poſtea obviam ibat: circumque aliæ
Ancillæ Ulyſſis patientis congregabantur,
Et oſculabantur amplectentes caputque & humeros.
Ipſa autem ibat ex thalamo prudens Penelope,
Dianæ ſimilis & aureæ Veneri.
Circum autem filium dilectum jecit brachia lacrymans.
Oſculataque eſt ejus caput & ambo lumina pulchra,
Et flens verbis velocibus alloquebatur:
Veniſti Telemache dulce lumen. haud te ego quidem
Viſuram autumabam, poſtquam iveras nave in Pylum
Clam meis ingratiis dilecti ad patris auditionem.
Sed age mihi narra quidnam tibi contigerit videre.
Illam contra Telemachus prudens alloquebatur:
Mater mea, ne mihi luctum excita, neque mihi cor
In pectoribus commove, elapſo licet ex perniciali exitio.

Ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Εὔχεο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἑκατόμβας
Ῥέξειν, αἴκέ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορήνδε ἐλεύσομαι, ὄφρα καλέσσω
Ξεῖνον ὅτις μοι κεῖθεν ἅμ' ἕσπετο δεῦρο κιόντι.
Τὸν μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισι·
Πείραιον δέ μιν ἠνώγεα προτὶ οἶκον ἄγοντα
Ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν εἰσόκεν ἔλθω.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν. τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εὔχετο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἑκατόμβας
Ῥέξειν, αἴκέ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ.
Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα διὲκ μεγάροιο βεβήκει
Ἔγχος ἔχων· ἅμα τῷγε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο·
Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη·
Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
Ἀμφὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγήνορες ἠγερέθοντο
Ἔσθλ' ἀγορεύοντες κακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδόμευον.
Αὐτὰρ ὁ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πουλὺν ὅμιλον,
Ἀλλ' ἵνα Μέντωρ ἧστο καὶ Ἄντιφος ἠδ' Ἀλιθέρσης,
Οἵ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοι ἦσαν ἑταῖροι,
Ἔνθα καθέζετ' ἰών· τοὶ δ' ἐξερέεινον ἕκαστα.
Τοῖς δ' ἐπὶ Πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθεν,
Ξεῖνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος ξείνοιο ἑκὰς τράπετ', ἀλλὰ παρέστη·
Τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Τηλέμαχ', αἶψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναῖκας,
Ὥς τοι δῶρ' ἀποπέμψω ἅ τοι Μενέλαος ἔδωκε.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Πείραι', οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·
Εἴ κεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγήνορες ἐν μεγάροισι
Λάθρῃ κτείναντες, πατρώϊα πάντα δάσονται,
Αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπαυρέμεν ἤ τινα τῶνδε·
Εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ κῆρα φυτεύσω,
Δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων.
Ὣς εἰπὼν, ξεῖνον ταλαπείριον ἦγεν ἐς οἶκον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.

Ἐς

Sed lota, puras corpori veſtes ſumens,
In ſuperiora ædium aſcendens cum ſervientibus mulieribus,
Vove omnibus diis perfectas hecatombas
Te ſacrificaturam, ſicubi Jupiter repenſa facta reddat.
At ego *ad* concionem ibo, ut vocem
Hoſpitem, qui me illinc ſimul ſecutus eſt huc venientem.
Illum quidem ego præmiſeram cum divinis ſociis:
Piræum autem ipſum juſſi ad domum ducentem
Studioſe tractare & honorare donec veniſſem.
Sic locutus eſt. illi *quaſi* impennatum *haud evolavit* verbum.
Ipſaque lota, puras corpori veſtes ſumens,
Vovit omnibus diis perfectas hecatombas
Se ſacrificaturam, ſicubi Jupiter remuneratoria opera perfeciſſet.
Telemachus autem poſtea ex domo ivit
Lanceam habens: ſimul eum canes pedibus veloces ſequebantur.
Divinam autem illi gratiam offudit Minerva:
Eumque omnes populi incedentem admirabantur.
Circum autem ipſum proci ſuperbi congregati ſunt
Bona dicentes, mala autem mentibus penitus cogitabant.
At is horum quidem poſtea declinabat multam turbam:
Aſt ubi Mentor ſedebat & Antiphus & Halitherſes,
Qui ei a principio paterni erant ſocii,
Illic ſedit iens: hi autem interrogabant ſingula.
Ad hos autem Piræus lancea inclytus prope venit,
Hoſpitem ducens ad concionem per urbem. neque adhuc diu
Telemachus ab hoſpite longe verſus eſt, ſed aſtitit:
Quem & Piræus prior ſermone alloquebatur:
Telemache, ſtatim jube *ire* meam ad domum mulieres,
Ut tibi dona mittam quæ tibi Menelaus dedit.
Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:
Piræe, non enim ſcimus quomodo erunt hæc opera:
Si me proci ſuperbi in domibus
Clam interfecto, paterna omnia divident,
Ipſum habentem te malo frui quam aliquem horum:
Sin ego his cædem & mortem patravero,
Tunc mihi gaudenti portato ad domos gaudens.
Sic locutus, hoſpitem calamitoſum duxit in domum.
At poſtquam pervenerunt ad domos bene habitatas,
Lænam depoſuerunt in lectiſque ſoliiſque:

Ἐς δ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λοῦσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλον ἠδὲ χιτῶνας,
Ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου βάντες ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα,
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· πὰρ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Μήτηρ δ' ἀντίον ἷζε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
Κλισμῷ κεκλιμένη, λέπτ' ἠλάκατα στρωφῶσα.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον,
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια,
  Τηλέμαχ', ἤτοι ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
Δέξομαι εἰς εὐνὴν ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται,
Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
Ὤχεθ' ἅμ' Ἀτρείδῃσιν ἐς Ἴλιον· οὐδέ μοι ἔτλης
Πρὶν ἐλθεῖν μνηστῆρας ἀγήνορας εἰς τόδε δῶμα,
Νόστον σοῦ πατρὸς σάφα εἰπέμεν εἴπου ἄκουσας.
  Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι μῆτερ ἀληθείην καταλέξω·
Ὠχόμεθ' ἔς τε Πύλον καὶ Νέστορα ποιμένα λαῶν.
Δεξάμενος δέ μ' ἐκεῖνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν,
Ἐνδυκέως ἐφίλει, ὡσεί τε πατὴρ ἑὸν υἷα
Ἐλθόντα χρόνιον νέον ἄλλοθεν, ὣς ἐμὲ κεῖνος
Ἐνδυκέως ἐκόμιζε σὺν υἱάσι κυδαλίμοισι.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος οὔποτ' ἔφασκε
Ζωοῦ οὐδὲ θανόντος ἐπιχθονίων τευ ἀκοῦσαι,
Ἀλλά μ' ἐς Ἀτρείδην δουρικλυτὸν Μενέλαον
Ἵπποισι προὔπεμψε καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν.
Ἔνθ' ἴδον Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλὰ
Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν.
Εἴρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ὅττευ χρηΐζων ἱκόμην Λακεδαίμονα δῖαν.
Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα.
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν,
  Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
Ἤθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες.

Inque labra ingreſſi bene polita lavati ſunt.
Hos autem poſtquam famulæ lavarunt & unxerunt oleo,
Circumque lænas convolubiles jecerunt & tunicas,
Ex balneo egreſſi in ſedibus ſederunt.
Aquam autem ſerva gutturnio infundebat ferens,
Pulchro, aureo, ſuper argenteo lebete,
Ad lavandum: juxta autem politam explicuit menſam.
Panem autem pudica proma appoſuit portans,
Eſcas multas imponens, gratificans de præſentibus.
Mater autem ex adverſo ſedit ad poſtem domus,
Sellæ fulta, tenuia penſa verſans.
Illi autem in cibos paratos appoſitos manus porrigebant.
At poſtquam potus & cibi amorem emiſerunt,
His ſermones occepit prudens Penelope:
Telemache, equidem ego in ſuperiora domus aſcendens
Cubabo in lectum qui mihi luctuoſus eſt,
Semper lacrymis meis irrigatus, ex quo Ulyſſes
Abiit cum Atridis ad Ilium: neque mihi ſuſtinuiſti
Antequam venirent proci ſuperbi in hanc domum,
Reditum tui patris aperte dicere ſicubi audiviſti.
Illam contra Telemachus prudens alloquebatur:
Enimvero ego tibi mater veritatem narrabo:
Ivimus inque Pylum & ad Neſtorem paſtorem populorum.
Excipiens autem me ille in altis domibus,
Amantiſſime tractavit, tanquam pater ſuum filium
Reverſum longo poſt tempore recens aliunde, ſic me ille
Studioſe curavit cum filiis glorioſis,
At Ulyſſem miſerum nunquam ajebat
Vivum neque mortuum ex terreſtrium ullo *ſe* audiviſſe,
Sed me ad Atridem lancea inclytum Menelaum
Cum equis miſit & curribus conglutinatis.
Ubi vidi Argivam Helenam, cujus cauſa multi
Argivi Trojanique deorum voluntate laboraverunt.
Interrogabat autem ſtatim poſtea prælio ſtrenuus Menelaus
Cujus *rei* indigens veniſſem *in* Lacedæmonem divinam.
At ego ei omnem veritatem dixi.
Et tunc ſcilicet me verbis excipiens alloquebatur:
Papæ, utique valde fortis viri in lecto
Voluerunt dormire imbelles ipſi cum ſint.

Si-

Ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς,
Κνημοὺς ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
Βοσκομένη, ὁ δέ τ' ὦκα ἑὴν εἰσήλυθεν εὐνὴν,
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
Ὣς Ὀδυσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος ἐὼν οἷός ποτ' ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ
Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστὰς,
Καδδ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί·
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς.
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
Ταῦτα δ' ἅ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
Ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδὸν, οὐδ' ἀπατήσω.
Ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἅλιος νημερτὴς,
Ὧν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω.
Φῆ μιν ὅγ' ἐν νήσῳ ἰδέειν κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Ὣς ἔφατ' Ἀτρείδης δουρικλυτὸς Μενέλαος.
Ταῦτα τελευτήσας νεόμην· ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.
  Ὣς φάτο. τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδὴς,
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Ἤτοι ὅγ' οὐ σάφα οἶδεν· ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
Ἀτρεκέως γάρ σοι μαντεύσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω·
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἑστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
Ὡς ἤτοι Ὀδυσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ
Ἥμενος ἢ ἕρπων, τάδε πευθόμενος κακὰ ἔργα,
Ἔστιν, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.
Τοῖον ἐγὼν οἰωνὸν ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηὸς
Ἥμενος ἐφρασάμην, καὶ Τηλεμάχῳ ἐγεγώνευν.
  Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Αἲ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τετελεσμένον εἴη.
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα

Ἐξ

Sicut quando in arbuſto cerva fortis leonis
Hinnulis cubitum poſitis recens natis lactentibus,
Saltus inquirit & valles herboſas
Paſcens, hic autem poſtea ſuum ingreditur in cubile,
Ambobuſque illis ingratam mortem infert:
Sic Ulyſſes illis ingratam mortem inferet.
Utinam enim o Jupiter pater, & Minerva & Apollo,
Talem ſe ferens qualis olim bene ædificata in Lesbo
Ex provocatione cum Philomelide luctatus eſt ſurgens,
Dejecitque fortiter, gaviſi ſunt autem omnes Achivi:
Talem ſe ferens *utinam* cum procis verſaretur Ulyſſes.
Omnes brevis ævi fierent & amararum nuptiarum.
Hæc autem quæ me interrogas & precaris, haud ego
Alia præter *verum* dicam declinando, neque decipiam.
Sed quæ quidem mihi dixit ſenex marinus verax,
Horum nullum tibi ego occultabo verbum neque abſcondam.
Ajebat ipſum is in inſula *ſe* vidiſſe duros dolores habentem,
Nymphæ in domibus Calypſus, quæ ipſum coactu
Tenet: is autem non poteſt ſuam in patriam terram venire.
Non enim ei adſunt naves remigabiles, & ſocii
Qui etiam ipſum mittant ſuper lata dorſa maris.
Sic ait Atrides lancea inclytus Menelaus.
His perfectis redii: dederunt autem mihi ventum
Immortales, qui me ocyus dilectam in patriam miſerunt.
Sic dixit. illi autem animum in pectoribus movit.
Poſt hæc vero etiam locutus eſt Theoclymenus divinus:
O uxor venerabilis Laertiadæ Ulyſſis,
Equidem iſte non aperte ſcit: meo autem attende ſermoni:
Vere enim tibi vaticinabor, neque occultabo:
Sciat nunc Jupiter primum deorum, hoſpitaliſque menſa,
Domuſque Ulyſſis ſtrenui *in* quam adveni,
Quod equidem Ulyſſes jam in patria terra
Sedens vel ſerpens, hæc audiens mala facinora,
Eſt, at procis malum omnibus molitur.
Tale augurium ego bene tabulata in navi
Sedens obſervavi, & Telemacho clamavi.
Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope:
Utinam hoc hoſpes verbum perfectum ſit;
Ideo cito cognoſceres amicitiamque multaque dona

Ex

Ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες
Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δειπνηστὸς ἔην, καὶ ἐπήλυθε μῆλα
Πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἤγαγον οἳ τοπάρος περ,
Καὶ τότε δή σφιν ἔειπε Μέδων, (ὃς γάρ ῥα μάλιστα
Ἥνδανε κηρύκων, καί σφιν παρεγίνετο δαιτί)
Κοῦροι, ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθητε φρέν' ἀέθλοις,
Ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' ἐντυνώμεθα δαῖτα,
Οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἑλέσθαι.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν, πείθοντό τε μύθῳ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
Οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας·
Ἱέρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην,
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι. τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
Ὠτρύνοντ' Ὀδυσεύς τ' ἰέναι καὶ δῖος ὑφορβός.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ξεῖν', ἐπεὶ ἂρ δ' ἤπειτα πόλινδ' ἰέναι μενεαίνεις
Σήμερον, ὡς ἐπέτελλεν ἄναξ ἐμός; ἦ σ' ἂν ἔγωγε
Αὐτοῦ βουλοίμην σταθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι·
Ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι, καὶ δείδια μή μοι ὀπίσσω
Νεικείῃ. χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί·
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἴομεν. δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα
Ἦμαρ, ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἕσπερα ῥίγιον ἔσται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
Ἀλλ' ἴομεν· σὺ δ' ἔπειτα διαμπερὲς ἡγεμόνευε.
Δὸς δέ μοι, εἴ ποθί τοι ῥόπαλον τετμημένον ἐστὶν,
Σκηρίπτεσθ', ἐπεὶ ἦ φάτ' ἀρισφαλέ' ἔμμεναι οὐδόν.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην
Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
Εὔμαιος δ' ἄρα οἱ σκῆπτρον θυμαρὲς ἔδωκεν.
Τῷ βήτην. σταθμὸν δὲ κύνες καὶ βώτορες ἄνδρες
Ῥύατ' ὄπισθε μένοντες. ὁ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἄνακτα
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕστο.

Ἀλλ'

Ex me, ut aliquis te occurrens beatum prædicaret.
Sic hi quidem talia inter ſe loquebantur:
Proci autem ante Ulyſſis domum
Diſcis delectabantur & tragulis mittendis
In præparato pavimento, ubi antea contumeliam exercuerant.
Sed quando jam prandendi tempus erat, & advenerunt oves
Undique ex agris, hi autem agebant *eas* qui antea,
Tunc ipſis dixit Medon, (hic enim maxime
Placebat præconum, & ipſis aderat convivio)
Juvenes, poſtquam jam omnes delectati eſtis mente certaminibus,
Ite ad domos, ut paremus convivium.
Non enim malum eſt ſuo tempore prandium capere.
Sic ait. illi autem ſurgentes ibant, obtemperabantque ſermoni.
At poſtquam venerunt in domos bene habitatas,
Lænas quidem depoſuerunt in ſedibus throniſque,
Ipſi autem ſacrificaverunt oves magnas & pingues capras:
Sacrificaverunt autem ſues pingues & bovem armentalem,
Convivium parantes. hi autem ex agro ad urbem
Contendebant Ulyſſeſque ire & divinus ſubulcus.
Poſt hæc autem ſermones occepit ſubulcus princeps virorum:
Hoſpes, quoniam poſtea in urbem ire cupis
Hodie, ſicut juſſit dominus meus, certe te ego
Hic vellem ſtabulorum cuſtodem fieri:
Sed vereor & timeo ne me poſtea
Objurget. difficiles enim dominorum ſunt minæ.
Sed age nunc eamus. jam enim proceſſit maxime
Dies, at mox ad veſperam frigidius erit.
Illum reſpondens alloquebatur prudens Ulyſſes:
Cognoſco, mente teneo: hæc jam intelligenti præcipis.
Sed eamus: tu autem deinde plane duc.
Da autem mihi ſicubi baculum inciſum eſt,
Ad innitendum, quoniam dicitis valde difficilem eſſe viam.
Dixit, & circum humeros turpem jecit peram
Multis locis laceram: cui tortum inerat lorum.
Eumæus autem ei baculum animo *ejus* gratum dedit.
Hi ibant. ſtabulum autem canes & paſtores viri
Cuſtodiebant a tergo manentes. hic autem in urbem duxit regem
Mendico miſero ſimilem & ſeni,
Fulcientem *ſe*: illeque turpi circum corpus amictu amictus erat.

Sed

Ἀλλ' ὅτε δὴ ςείχοντες ὁδὸν κάτα παιπαλόεσσαν
Ἄςεος ἐγγὺς ἔσαν, καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο
Τυκτὴν, καλλίροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
Τὴν ποίησ' Ἴθακος καὶ Νήριτος ἠδὲ Πολύκτωρ·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὑδατοτρεφέων ἦν ἄλσος
Πάντοσε κυκλοτερὲς, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέεν ὕδωρ
Ὑψόθεν ἐκ πέτρης· βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο
Νυμφάων. ὅθι πάντες ἐπιρέζεσκον ὁδῖται·
Ἔνθά σφεας ἐκίχαν' υἱὸς Δολίοιο Μελανθεὺς,
Αἶγας ἄγων αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
Δεῖπνον μνηςήρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες.
Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε
Ἔκπαγλον καὶ ἀεικές· (ὄρινε δὲ κῆρ Ὀδυσῆος)
  Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἡγηλάζει·
Ὣς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.
Πῇ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις ἀμέγαρτε συβῶτα,
Πτωχὸν ἀνιηρὸν, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα;
Ὃς πολλῇσι φλιῇσι παραςὰς φλίψεται ὤμους,
Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας οὐδὲ λέβητας.
Τόν κ' εἴ μοι δοίης ςαθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι,
Σηκοκόρον τ' ἔμεναι, θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,
Καί κεν ὀρὸν πίνων, μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθεν, οὐκ ἐθελήσει
Ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσων κατὰ δῆμον
Βούλεται αἰτίζων βόσκειν ἣν γαςέρ' ἄναλτον.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔςαι.
Αἴ κ' ἔλθῃ πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Πολλά οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων
Πλευραὶ ἀποτρίψουσι, δόμον κάτα βαλλομένοιο.
  Ὣς φάτο· καὶ παριὼν λὰξ ἔνθορεν ἀφραδίῃσιν
Ἰσχίῳ· οὐδέ μιν ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ ἐςυφέλιξεν,
Ἀλλ' ἔμεν' ἀσφαλέως. ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεὺς,
Ἠὲ μεταΐξας ῥοπάλῳ ἐκ θυμὸν ἕλοιτο,
Ἦ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη, ἀμφ' οὖδας ἀείρας,
Ἀλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο. τὸν δὲ συβώτης
Νείκεσεν ἄντα ἰδών· μέγα δ' εὔξατο χεῖρας ἀνασχών,
  Νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διός, εἴ ποτ' Ὀδυσσεὺς
Υ̓́μμ' ἐπὶ μηρί' ἔκηε καλύψας πίονι δημῷ
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων, τόδε μοι κρηήνατ' ἐέλδωρ,

Ὣς

Sed quando jam euntes viam per aſperam
Urbem prope erant, & ad fontem pervenerant
Structum, pulchre fluentem, unde aquabantur cives,
Quem fecerat Ithacus & Neritus & Polyctor:
Circum autem alnorum aquaticarum erat nemus
Undique rotundum, frigida autem defluebat aqua
Alte ex petra: ara autem deſuper facta erat
Nympharum, ubi omnes ſacrificabant viatores:
Illic ipſos invenit filius Doli Melantheus,
Capras agens quæ omnibus antecellebant gregibus,
Prandium procis: duo autem ſimul ſequebantur paſtores.
Illos autem intuitus objurgavit, verbumque dixit, & prolocutus eſt
Minax & contumelioſum: (movit autem cor Ulyſſis)
Nunc quidem omnino malus malum ducit:
Ut ſemper ſimilem ducit Deus ad ſimilem.
Quo jam hunc ſectatorem epularum ducis invidende ſubulce
Mendicum moleſtum conviviorum perniciem?
Qui multis poſtibus aſtans atteret humeros,
Petens fruſta, non enſes neque lebetes.
Hunc ſi mihi dares ſtabulorum cuſtodem fieri,
Cortis purgator ut ſit, frondemque hædis ferat,
Equidem ſerum bibens, magnum femur *ſuum* efficeret.
Sed quoniam facinora mala didicit, non volet
Opus adire, ſed tremulus reptans per populum
Vult mendicando paſcere ſuum ventrem inſatiabilem.
Sed tibi edico, quod & perfectum erit:
Si iverit ad domos Ulyſſis divini,
Multa ei circum caput ſcabella virorum ex manibus
Latera deterent per domum percuſſo.
Sic dixit, & accedens calce inſultavit inſipientia
Coxæ: neque ipſum extra viam excuſſit,
Sed manſit firme. cogitavit autem Ulyſſes,
An irruens baculo animam eriperet ei,
An ad terram dejiceret caput, ad ſolum extollens,
Sed duravit, animumque cohibuit. illum autem ſubulcus
Increpuit contra intuitus: valde autem precatus eſt manus tollens:
Nymphæ fontanæ, filiæ Jovis, ſi unquam Ulyſſes
Vobis femora combuſſit cooperiens pingui adipe
Agnorum & hædorum, hoc mihi perficite votum,

Ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἑ δαίμων·
Τῷ κέ τοι ἀγλαΐας γε διασκεδάσειεν ἁπάσας,
Τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἰεὶ
Ἄστυ κάτ'· αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
Ὢ πόποι, οἷον ἔειπε κύων ὀλοφώϊα εἰδώς,
Τόν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης
Ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι.
Αἲ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Σήμερον ἐν μεγάροις, ἢ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείη,
Ὡς Ὀδυσῆΐ γε τηλοῦ ἀπώλετο νόστιμον ἦμαρ.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτόθι ἦκα κιόντας·
Αὐτὰρ ὁ βῆ· μάλα δ' ὦκα δόμους ἵκανεν ἄνακτος.
Αὐτίκα δ' εἴσω ἴεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι κάθιζεν
Ἀντίον Εὐρυμάχου· τὸν γὰρ φιλέεσκε μάλιστα.
Τῷ παρὰ μὲν κρειῶν μοῖραν θέσαν οἳ πονέοντο·
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα
Ἔδμεναι. ἀγχίμολον δ' Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Στήτην ἐρχομένω. περὶ δέ σφεας ἤλυθ' ἰωὴ
Φόρμιγγος γλαφυρῆς. ἀνὰ γάρ σφισι βάλλετ' ἀείδειν
Φήμιος. αὐτὰρ ὁ χειρὸς ἑλὼν προσέειπε συβώτην,
Εὔμαι', ἦ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖσιν ἰδέσθαι.
Ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ἐστίν· ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλὴ
Τοίχῳ καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' εὐεργέες εἰσὶ
Δικλίδες· οὐκ ἄν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.
Γιγνώσκω δ' ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
Ἄνδρες· ἐπεὶ κνίση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δέ τε φόρμιγξ
Ἠπύει, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ῥεῖ' ἔγνως· ἐπεὶ οὐδὲ τά τ' ἄλλα πέρ ἐσσ' ἀνοήμων.
Ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
Ἠὲ σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Δύσεο δὲ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·
Εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἶμι προπάροιθε.
Μηδὲ σὺ δηθύνειν, μή τίς σ' ἔκτοσθε νοήσας
Ἢ βάλῃ, ἢ ἐλάσῃ· τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Γιγνώσκω, φρονέω· τάγε δὴ φρονέοντι κελεύεις·

Ut veniat ille vir, ducatque ipſum deus:
Hoc pacto tibi comtus diſſiparet omnes,
Quos nunc protervus fers, vagans ſemper
Per urbem. at pecudes mali perdunt paſtores.
Hunc autem rurſus alloquebatur Melanthius caprarius caprarum:
Papæ, quid dixit canis verſutias callens,
Hunc aliquando ego in navi bene tabulata nigra
Agam longe ab Ithaca, ut mihi victum multum inveniat.
Utinam enim Telemachum interficiat arcitenens Apollo
Hodie in domibus, vel a procis interficiatur,
Nam Ulyſſi quidem procul periit reditus dies.
Sic locutus, hos quidem liquit illic placide euntes:
At ipſe ivit: admodum vero celeriter ad domos pervenit heri.
Statim autem introivit, cumque procis ſedit
Ex adverſo Eurymacho: hunc enim amabat maxime.
Illi quidem carnium partem appoſuerunt qui laborabant:
Panem autem verecunda proma appoſuit ferens,
Ad comedendum. prope autem Ulyſſes & divinus ſubulcus
Steterunt venientes. circum autem ipſos venit ſonitus
Citharæ concavæ: etenim illis occeperat canere
Phemius. at ille manum prehendens alloquebatur ſubulcum:
Eumæe, certe nimis ſcilicet hæ ſunt ædes pulchræ Ulyſſis,
Facileque notabiles etiam inter multas viſu.
Ex aliis aliæ aptæ ſunt: ornatum eſt autem eis atrium
Muro & ſeptis, januæ autem bene munitæ ſunt
Bifores: haud quiſquam eas vir expugnaret.
Cognoſco autem quod multi in ipſa convivia inſtituunt
Viri: quoniam nidor etiam aſcendit, & cithara
Sonat, quam convivio dii fecerunt ſociam.
Hunc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Facile noſti: ſiquidem ne cætera quidem es bardus.
Sed age jam conſultemus quomodo erunt hæc opera.
Vel tu primus ingredere domos bene habitatas,
Inferque te procis; ego autem relinquar hic:
Sin vis, remane, ego autem ibo præ.
Neque tu tarda, ne quis te extra conſpicatus
Vel percutiat, vel pellat: hæc enim te reputare jubeo.
Huic autem reſpondit poſtea pertolerans divinus Ulyſſes:
Scio, teneo: hæc intelligenti præcipis:

Ἀλλ' ἔρχευ προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·
Οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων, οὐδὲ βολάων.
Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
Γαστέρα δ' οὔπως ἐστὶν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν
Οὐλομένην, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσι.
Τῆς ἕνεκεν καὶ νῆες ἐΰζυγοι ὁπλίζονται
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἂν δὲ κύων κεφαλήν τε καὶ οὔατα κείμενος ἔσχεν
Ἄργος Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς
Θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱρὴν
Ὤχετο. τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες
Αἶγας ἐπ' ἀγροτέρας, ἠδὲ πρόκας, ἠδὲ λαγωούς.
Δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεστος ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἥ οἱ προπάροιθε θυράων,
Ἡμιόνων τε βοῶν τε ἅλις κέχυτ'· ὄφρ' ἂν ἄγοιεν
Δμῶες Ὀδυσσῆος τέμενος μέγα κοπρήσοντες.
Ἔνθα κύων κεῖτ' Ἄργος ἐνίπλειος κυνοραιστέων.
Δὴ τότε γ' ὡς ἐνόησεν Ὀδυσσέα ἐγγὺς ἐόντα,
Οὐρῇ μέν ῥ' ὅγ' ἔσηνε, καὶ οὔατα κάββαλεν ἄμφω·
Ἆσσον δ' οὐκ ἔτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἄνακτος
Ἐλθέμεν. αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ,
Ῥεῖα λαθὼν Εὔμαιον· ἄφαρ δ' ἐρεείνετο μύθῳ·
Εὔμαι', ἦ μάλα θαῦμα, κύων ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ·
Καλὸς μὲν δέμας ἐστὶν, ἀτὰρ τόδε γ' οὐ σάφα οἶδα
Εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θέειν ἐπὶ εἴδεϊ τῷδε,
Ἦ αὔτως, οἷοί τε τραπεζῆες κύνες ἀνδρῶν
Γίγνοντ', ἀγλαΐης δ' ἕνεκεν κομέουσιν ἄνακτες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Καὶ λίην ἀνδρός γε κύων ὅδε τῆλε θανόντος.
Εἰ τοιόσδ' εἴη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ ἔργα
Οἷόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεὺς,
Αἶψά κε θηήσαιο ἰδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκήν.
Οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
Κνώδαλον ὅ, ττι ἴδοιτο· καὶ ἴχνεσι γὰρ περιήδη·
Νῦν δ' ἔχεται κακότητι, ἄναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρης
Ὤλετο· τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες οὐ κομέουσι.
Δμῶες δ' εὖτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες,

Sed i præ, ego autem relinquar hic:
Non ſum enim plagarum indoctus, neque ictuum.
Patiens mihi animus, quoniam mala multa paſſus ſum
Undis & in bello: cum illis hoc etiam fiat.
Ventrem autem haudquaquam eſt abſcondere cupidum
Perditum, qui multa hominibus dat.
Cujus gratia & naves bene tranſtratæ armantur
Pontum ſuper indomitum, mala inimicis ferentes.
Sic hi quidem talia inter ſe dicebant.
Surſum autem canis caputque & aures jacens levavit
Argus Ulyſſis calamitoſi, quem quondam ipſe
Nutrierat quidem, neque *tamen* perceperat fructum & uſum: prius enim in Ilium ſacrum
Iverat. hunc autem antea ducebant juvenes viri
Capras ad ſylveſtres, & cervos, & lepores.
Tunc jacebat neglectus abſente domino,
In multo ſtercore, quod ei ante fores,
Mulorumque boumque affatim fuſum erat: donec auferrent
Servi Ulyſſis nemus magnum ſtercoraturi.
Illic canis jacebat Argus plenus ricinorum.
Ibi tum ut agnovit Ulyſſem prope eſſe,
Cauda quidem hic adulabatur, & aures motabat ambas:
Prope autem non item potuit ſuum dominum
Venire. at iſte eo procul viſo abſterſit lacrymam,
Facile latens Eumæum: ſtatim autem interrogabat verbo:
Eumæe, certe nimis mirum eſt, canis hic jacet in fimo:
Pulcher quidem corpore eſt, at hoc non certo ſcio
An ſcilicet etiam velox fuerit ad currendum cum forma iſta,
An ſecus, quales menſarii canes virorum
Sunt, decoris autem gratia nutriunt domini.
Hunc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Et ſane viri canis hic eſt procul mortui.
Si talis eſſet & corpore & operibus,
Qualem ipſum ad Trojam iens reliquit Ulyſſes,
Statim admirareris videns velocitatem & fortitudinem.
Non enim effugiebat profundæ in profunditatibus ſylvæ
Fera, quamcumque viderat: & veſtigiis enim ſciebat:
Nunc autem tenetur malo, dominus autem ejus extra patriam
Periit: hunc autem mulieres negligentes non curant.
Servi autem quando non amplius imperant domini,

Οὐκ ἔτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι.
Ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς
Ἀνέρος, εὖτ' ἄν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσιν.
Ὣς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας·
Βῆ δ' ἰθὺς μεγάροιο μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς.
Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος θανάτοιο,
Αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ.
Τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδὴς
Ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτην· ὦκα δ' ἔπειτα
Νεῦσ' ἐπὶ οἷ καλέσας. ὁ δὲ παπτήνας ἕλε δίφρον
Κείμενον, ἔνθα δὲ δαιτρὸς ἐφίζεσκεν κρέα πολλὰ
Δαιόμενος μνηστῆρσι δόμον κάτα δαινυμένοισι.
Τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
Ἀντίον· ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφέζετο. τῷ δ' ἄρα κῆρυξ
Μοῖραν ἑλὼν ἐτίθει, κανέου τ' ἐκ σῖτον ἀείρας.
Ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δώματ' Ὀδυσσεὺς,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος ἠδὲ γέροντι,
Σκηπτόμενος· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕστο.
Ἷζε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων,
Κλινάμενος σταθμῷ κυπαρισσίνῳ, ὅν ποτε τέκτων
Ξέσσεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε.
Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἷ καλέσας προσέειπε συβώτην,
Ἄρτον δ' οὖλον ἑλὼν περικαλλέος ἐκ κανέοιο,
Καὶ κρέα, ὥς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι,
Δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων· αὐτόν τε κέλευε
Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας.
Αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ προΐκτῃ.
Ὣς φάτο. βῆ δὲ συφορβὸς ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τηλέμαχός τοι ξεῖνε διδοῖ τάδε, καί σε κελεύει
Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας.
Αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθήν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτῃ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,
Καί οἱ πάντα γένοιθ' ὅσσα φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ·
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν
Αὖθι, ποδῶν προπάροιθεν, ἀεικελίης ἐπὶ πήρης·
Ἤσθιε δ' ὡς ὅτ' ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν,
Εὖθ' ὃδ' ἐδειπνήκει, ὁ δ' ἐπαύσατο θεῖος ἀοιδός.

Non amplius poſtea volunt officium facere.
Dimidium enim virtutis aufert late ſonans Jupiter
Viri, quando ipſum ſervilis dies occupat.
  Sic locutus, ingreſſus eſt domos bene habitatas,
Ivit autem recta *per* domum ad procos ſuperbos.
Argum autem contra occupavit fatum nigræ mortis,
Statim ut viderat Ulyſſem vigeſimo anno.
Primus autem vidit Telemachus divinus
Venientem per domum ſubulcum: celeriterque deinde
Innuit ad ſe vocans. atque ille circumſpectans cepit ſellam
Jacentem, ubi coquus inſidere ſolebat carnes multas
Incidens procis in domo convivantibus.
Hanc depoſuit potans ad Telemachi menſam
Ex adverſo: ibi ſcilicet ipſe ſedebat. huic autem præco
Partem capiens ponebat, ex caniſtroque panem ſumens.
Propius accedendo autem poſt ipſum intravit domos Ulyſſes,
Mendico ſqualido ſimilis & ſeni,
Scipioni innixus: illoque ſordidato circum corpus amictu amictus erat.
Sedebat autem in fraxineo limine intra januas,
Innixus limini cypariſſeo quod quondam faber
Poliverat ſcite, & ad normam direxerat.
Telemachus autem ad ſe vocatum alloquebatur ſubulcum,
Panemque totum ſumens perpulchro ex caniſtro,
Et carnes uti ei manus capiebant comprehendenti:
  Da hoſpiti hæc ferens: ipſumque jube
Mendicare prorſus omnes adeuntem procos.
Pudor enim non eſt bonus indigenti viro gratis habere cupienti.
  Sic dixit. ibat autem ſubulcus poſtquam verbum audivit:
Prope autem ſtans verbis velocibus alloquebatur:
  Telemachus tibi hoſpes dat hæc, & te jubet
Mendicare prorſus omnes adeuntem procos.
Pudorem autem non bonum dicit eſſe viro gratis accipere geſtienti.
  Hunc autem reſpondens alloquebatur prudens Ulyſſes:
Jupiter rex, Telemachus mihi in viris beatus ſit,
Et ei omnia fiant quæcunque animo ſuo cogitat.
  Dixit, & ambabus accepit, & depoſuit
Illic, pedes ante, indecenti in pera:
Comedebat autem uſque dum cantor in ædibus canebat,
Donec ille cœnaverat, iſte ceſſabat divinus cantor.

Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'. αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
Ὤτρυν' ὡς ἂν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι,
Γνοίη θ' οἵτινές εἰσιν ἐναίσιμοι, οἵ τ' ἀθέμιστοι.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσειν κακότητος.
Βῆ δ' ἴμεν αἰτήσων ἐνδέξια φῶτα ἕκαστον,
Πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων, ὡσεὶ πτωχὸς πάλαι εἴη.
Οἱ δ' ἐλεαίροντες δίδοσαν, καὶ ἐθάμβεον αὐτόν·
Ἀλλήλους τ' εἴροντο τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι,
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
  Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης
Τοῦδε περὶ ξείνου· ἦ γάρ μιν πρόσθεν ὄπωπα.
Ἤτοι μέν οἱ δεῦρο συβώτης ἡγεμόνευεν,
Αὐτὸν δ' οὐ σάφα οἶδα πόθεν γένος εὔχεται εἶναι.
  Ὣς ἔφατ'. Ἀντίνοος δ' ἔπεσιν νείκεσσε συβώτην,
Ὦ ῥίγνωτε συβῶτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πόλινδε
Ἤγαγες; ἦ οὐχ ἅλις ἡμῖν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι
Πτωχοὶ ἀνιηροί, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες;
Ἦ ὄνοσαι ὅτι τοι βίοτον κατέδουσιν ἄνακτος
Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι; σὺ δὲ καί ποθι τόνδ' ἐκάλεσσας;
  Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὰ καὶ ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις.
Τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν
Ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν οἳ δημιοεργοὶ ἔασιν;
Μάντιν, ἢ ἰητῆρα κακῶν, ἢ τέκτονα δούρων,
Ἢ καὶ θέσπιν ἀοιδόν, ὅ κεν τέρπῃσιν ἀείδων;
Οὗτοι γὰρ κλητοί γε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
Πτωχὸν δ' οὐκ ἄν τις καλέοι τρύξοντα ἑαυτόν.
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς περὶ πάντων εἷς μνηστήρων
Δμωσὶν Ὀδυσσῆος, περὶ δ' αὖτ' ἐμοί· αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ ἀλέγω, εἵως μοι ἐχέφρων Πηνελόπεια
Ζώει ἐνὶ μεγάροις καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
  Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Σίγα, μή μοι τοῦτον ἀμείβεο πόλλ' ἐπέεσσιν.
Ἀντίνοος δ' εἴωθε κακῶς ἐρεθιζέμεν αἰεὶ
Μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους.
  Ἦ ῥα, καὶ Ἀντίνοον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἀντίνο', ἦ μευ καλά, πατὴρ ὣς κήδεαι υἷος,
Ὃς τὸν ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι

Μύ-

Proci autem tumultuabantur per ædes. at Minerva
Prope aſtans Laertiadæ Ulyſſi
Hortabatur ut panes a procis congregaret,
Cognoſceretque quinam eſſent juſti quique injuſti.
Sed neque ſic quenquam exempturus erat malo.
Inſtitit autem ire petiturus dextre à viro quoque
Undique manum porrigens, tanquam olim mendicus fuiſſet.
Hi autem miſerantes dabant, & mirabantur ipſum:
Mutuos autem interrogabant quis eſſet & unde veniſſet,
His autem interloquebatur Melanthius cuſtos caprarum.
Audite me proci inclytæ reginæ
Iſto de hoſpite: certe enim antea ipſum vidi.
Equidem eum huc ſubulcus duxit,
Ipſum autem non aperte ſcio unde *ſe* genere dicat eſſe.
Sic ait. Antinous autem verbis objurgabat ſubulcum:
O famoſe ſubulce, cur tu hunc in urbem
Duxiſti? an non ſatis nobis errones ſunt alii
Mendici moleſti, epularum peſtes?
An te juvat quod vitam edunt regis
Hic congregati? tu autem etiam alicunde hunc vocaſti?
Hunc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Antinoe, non quidem bona licet bonus dicis.
Quis enim hoſpitem vocat aliunde ipſe adiens
Alium niſi eorum *aliquem* qui publici operarii ſunt?
Vatem, vel ſanatorem malorum, vel fabrum lignorum,
Vel etiam divinum cantorem, qui delectet canens?
Hi enim vocati hominum ſuper infinita terra.
At mendicum nemo vocaverit comeſurum ſeipſum, *i. e. ejus bona*.
Sed ſemper moleſtus ſuper omnes es procos
Servis Ulyſſis, præcipue autem mihi: at ego
Non curo, donec mihi prudens Penelope
Vivit in domibus & Telemachus divinus.
Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:
Tace, ne mihi huic reſponde multum verbis.
Antinous enim conſuevit male irritare ſemper *quoſdam*
Verbis moleſtis, quin incitat etiam alios.
Dixit, & Antinoum verbis velocibus alloquebatur:
Antinoe, certe me bene pater uti curas filium,
Qui hoſpitem juſſiſti a domo exire

Ver-

Μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειε.
Δός οἱ ἑλών· οὔ τοι φθονέω· κέλομαι γὰρ ἔγωγε,
Μήτ' οὖν μητέρ' ἐμὴν ἅζευ τόγε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἀλλ' οὔ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα.
Αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλεαι ἢ δόμεν ἄλλῳ.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέειπε,
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες;
Εἴ οἱ τόσσον ἅπαντες ὀρέξειαν μνηστῆρες,
Καί κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ θρῆνυν ἑλὼν ὑπέφηνε τραπέζης
Κείμενον, ᾧ ῥ' ἐπέχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων,
Οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πλῆσαν δ' ἄρα πήρην
Σίτου καὶ κρειῶν. τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεὺς
Αὖτις ἐπ' οὐδὸν ἰὼν προικὸς γεύσεσθαι Ἀχαιῶν.
Στῆ δὲ παρ' Ἀντίνοον, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Δός φίλος· οὐ μέν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν
Ἔμμεναι, ἀλλ' ὤριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας.
Τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λώϊον ἠέ περ ἄλλοι
Σίτου· ἐγὼ δ' ἄν σε κλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
Ὄλβιος ἀφνειὸν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ
Τοίῳ ὁποῖος ἔοι, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι·
Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλά τε πολλὰ
Οἷσίν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται·
Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων, (ἤθελε γάρ που)
Ὅς μ' ἅμα ληϊστῆρσι πολυπλάγκτοισιν ἀνῆκεν
Αἴγυπτόνδ' ἰέναι δολιχὴν ὁδὸν, ὄφρ' ἀπολοίμην.
Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
Ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι.
Ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιὰς ὤτρυνα νέεσθαι.
Οἱ δ' ὕβρει εἴξαντες, ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ,
Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
Πόρθεον· ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
Αὐτούς τ' ἔκτεινον. τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀϋτή·
Οἱ δὲ, βοῆς ἀΐοντες, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι
Ἦλθον. πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
Χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος

Verbo cogenti: ne hoc Deus perficiat.
Da ei capiens: non invideo: jubeo enim ego etiam.
Neque igitur matrem meam verere in hoc, neque quenquam alium
Servorum, qui in domibus Ulyſſis divini.
Sed haud tibi talis in pectoribus cogitatio.
Ipſe enim comedere multo mavis quam dare alii.
Illum contra Antinous reſpondens alloquebatur:
Telemache altiloque, animo intemperate, quid dixiſti?
Si ei tantum omnes porrigerent proci,
Eum vel tres menſes procul hinc domus detineret.
Sic ait, & ſcabellum capiens oſtendebat ſubter menſam
Poſitum, in quo ſcilicet habebat nitidos pedes epulans.
Cæteri quoque omnes dabant, implebantque *ei* peram
Pane & carnibus. cito etiam erat Ulyſſes
Rurſus ad limen iens donum guſtaturus Achivorum.
Stetit autem apud Antinoum, & ipſum verbo alloquebatur:
Da amice: haud quidem mihi videris peſſimus Achivorum
Eſſe, ſed optimus, quoniam regi ſimilis es.
Ideo te oportet dare & melius quam alii
De pane: ego autem te laudabo per carentem finibus terram:
Etenim ego aliquando domum in hominibus habitavi
Beatus divitem, & ſæpe dedi erroni
Tali qualiſcunque eſſet, & cujuſcunque indigens veniret:
Erantque ſervi omnino plurimi, aliaque multa
Quibuſque bene vivunt, & divites vocantur *homines*:
Sed Jupiter perdidit Saturnius, (voluit enim ſic)
Qui me cum latronibus multum errantibus adegit
In Ægyptum ire longam viam, ut perirem.
Stiti autem in Ægypto fluvio naves verſatiles.
Tunc quidem ego juſſi perdilectos ſocios
Illic apud naves manere, & naves cuſtodire:
Speculatores autem ad ſpeculas juſſi ire.
Hi autem incontinentiæ cedentes, ſequentes animos ſuos,
Cito admodum Ægyptiorum virorum perpulchros agros
Populabantur: mulieresque abigebant & infantes liberos,
Ipſoſque interficiebant. cito autem in urbem ivit clamor.
Illi autem clamorem audientes, ſimul cum aurora apparente
Venerunt. impletus eſt autem omnis campus peditibus & equis,
Æriſque ſplendore: ac Jupiter gaudens fulmine

Φύζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν· οὐδέ τις ἔτλη
Στῆναι ἐναντίβιον. περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
Ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
Τοὺς δ' ἄναγον ζωοὺς σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ.
Αὐτὰρ ἔμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι
Δμήτορι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρου ἶφι ἄνασσεν.
Ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκω πήματα πάσχων.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
Τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνίην;
Στῆθ' οὕτως ἐς μέσσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,
Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴδηαι.
Ὥς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδής ἐσσι προΐκτης.
Ἑξείης πάντεσσι παρίστασαι· οἱ δὲ διδοῦσι
Μαψιδίως· ἐπεὶ οὔτις ἐπίσχεσις οὐδ' ἐλεητὺς
Ἀλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ἑκάστῳ.
Τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὢ πόποι, οὐκ ἄρα σοίγ' ἐπὶ εἴδεϊ καὶ φρένες ἦσαν·
Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῷ ἐπιστάτῃ οὐδ' ἅλα δοίης,
Ὃς νῦν ἀλλοτρίοισι παρήμενος, οὔτι μοι ἔτλης
Σίτου ἀποπροελὼν δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεστιν.
Ὣς ἔφατ'. Ἀντίνοος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Νῦν δή σ' οὐκ ἔτι καλὰ διὲκ μεγάροιό γ' ὀΐω
Ἂψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὀνείδεα βάζεις.
Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ θρῆνυν ἑλὼν βάλε δεξιὸν ὦμον,
Πρυμνότατον κατὰ νῶτον. ὁ δ' ἐστάθη ἠΰτε πέτρη
Ἔμπεδον. οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντινόοιο,
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Ἂψ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, κὰδδ' ἄρα πήρην
Θῆκεν ἐΰπλείην. μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν,
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Οὐ μὰν οὐδ' ἄχος ἐστὶ μετὰ φρεσὶν, οὐδέ τι πένθος,
Ὁππότ' ἀνὴρ περὶ οἷσι μαχειόμενος κτεάτεσσι
Βλήεται, ἢ περὶ βουσὶν, ἢ ἀργεννῇς ὀΐεσσιν·
Αὐτὰρ ἔμ' Ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς,
Οὐλομένης, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν.
Ἀλλ' εἴπου πτωχῶν γε θεοὶ καὶ Ἐριννύες εἰσὶν,
Ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχείη.

Fugam meis ſociis malam injecit: neque aliquis auſus eſt
Stare contra. circum enim mala undique ſtabant.
Tunc noſtrum multos quidem interfecerunt acuto ære,
Alios autem abduxerunt vivos ipſis ut opus facerent coactu.
At me in Cyprum hoſpiti dederunt occurrenti
Dmetori Jaſidæ, qui Cypro fortiter imperabat:
Inde ſcilicet nunc huc venio clades paſſus.
Hic autem rurſus Antinous reſpondebat, & loquebatur:
Quis deus hanc peſtem adduxit, convivii moleſtiam?
Sta ſic in medium, mea procul a menſa,
Ne cito amaram Ægyptum & Cyprum videas.
Ita quidam audax & impudens es mendicus.
Ordine omnibus aſtas: hi autem dant
Temere: quia nulla prohibitio neque miſeratio *eſt*
De alieno largiri, ſiquidem adſunt multa cuique.
Hunc autem recedens alloquebatur prudens Ulyſſes:
Papæ, haud ſcilicet tibi cum forma etiam mens erat:
Non tu ex domo tua adſtanti neque ſalem dares,
Qui nunc alienis aſſidens, haud quidquam mihi ſuſtines
Panis ſumptum dare: cum multa adſint.
Sic ait. Antinous autem iraſcebatur corde magis,
Et ipſum torve intuens verbis volucribus alloquebatur:
Nunc jam te non amplius honeſte ex domo puto
Receſſurum, quando etiam opprobria dicis.
Sic dixit, & ſcabellum capiens mittebat in dexterum humerum,
Extimum in dorſum. ille autem ſtabat tanquam rupes
Firmiter: neque ipſum turbarat jactus Antinoi,
Sed tacite movebat caput, mala penitus cogitans.
Rurſum autem ad limen iens ſedebat, peram autem
Depoſuit bene plenam, privatisque dixit:
Audite me proci perinclytæ reginæ,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
Non quidem neque dolor eſt in mente, neque luctus,
Quando vir pro ſuis pugnans poſſeſſionibus
Jactu icitur, vel propter boves, vel candidas oves:
At me Antinous jaculatus eſt ob ventrem odioſum,
Perditum, qui multa mala hominibus dat.
Sed ſicubi mendicorum dii & Erinnyes ſunt,
Antinoum ante nuptias finis mortis opprimat.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός·
Ἔσθι' ἕκηλος ξεῖνε καθήμενος, ἢ ἄπιθ' ἄλλη·
Μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσσωσ', (οἷ' ἀγορεύεις)
Ἢ ποδὸς ἢ καὶ χειρὸς, ἀποδρύψωσι δὲ πάντα.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων,
Ἀντίνο', οὐ μὲν καλ' ἔβαλες δύστηνον ἀλήτην,
Οὐλόμεν', εἰ δή πού τις ἐπουράνιος θεός ἐστι.
Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι,
Παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας,
Ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξε
Βλημένου· οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάροιϊν·
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Τοῦ δ' ὡς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια
Βλημένου ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμωῇσιν ἔειπεν,
Αἴθ' οὕτως αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρῃσι γένοιτο,
Οὐκ ἄν τις τούτων γε ἐΰθρονον Ἠῶ ἵκοιτο.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Μαῖ', ἐχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται·
Ἀντίνοος δὲ μάλιστα μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν.
Ξεῖνός τις δύστηνος ἀλητεύει κατὰ δῶμα,
Ἀνέρας αἰτίζων· (ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνώγει)
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ' ἔδοσάν τε·
Οὗτος δὲ θρήνυϊ πρυμνὸν βάλε δεξιὸν ὦμον.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευε μετὰ δμωῇσι γυναιξὶν,
Ἡμένη ἐν θαλάμῳ. ὁ δ' ἐδείπνεε δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἡ δ' ἐπὶ οἷ καλέσασα προσηύδα δῖον ὑφορβὸν,
Ἔρχεο δῖ' Εὔμαιε· κιὼν τὸν ξεῖνον ἄνωχθι
Ἐλθέμεν, ὄφρα τί μιν προσπτύξομαι, ἠδ' ἐρέωμαι
Εἴ που Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠὲ πέπυσται,
Ἢ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι. πολυπλάγκτῳ γὰρ ἔοικεν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα·
Εἰ γάρ τοι βασίλεια σιωπήσειαν Ἀχαιοὶ
Οἷ' ὅγε μυθεῖται, θέλγοιτό κέ τοι φίλον ἦτορ.
Τρεῖς γὰρ δή μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἤματ' ἔρυξα

Hunc autem Antinous alloquebatur Eupithei filius:
Comede tranquillus hoſpes ſedens, aut abi alio:
Ne te juvenes per domos trahant, (qui ſic loquaris)
Vel pede, vel & manu, lacerentque totum.
Sic ait. illi autem omnes ſupra modum indignabantur:
Sic autem aliquis dicebat juvenum elatorum:
Antinoe, non quidem bene jaculatus es infelicem erronem,
Perdite, ſi nimirum forſan aliquis cæleſtis Deus eſt.
Et ſane dii hoſpitibus ſimiles peregrinis,
Omnimodos ſe ferentes, verſantur in urbibus,
Hominum injuriam & æquitatem inſpicientes.
Sic dicebant proci. ille autem non curabat verba.
Telemachus vero in corde quidem magnum luctum augebat
Illo percuſſo. neque tamen lacrymam in terram mittebat ex palpebris,
Sed tacitus movebat caput, mala profunde cogitans.
Illum ut audivit prudens Penelope
Percuſſum in domo, ancillis loquebatur:
Utinam ſic ipſum te jaculetur inclytus arcu Apollo.
Hanc autem rurſus Eurynome proma alloquebatur:
Si enim in precibus ſumma noſtris poſita eſſet,
Haud quiſquam horum pulchro ſolio conſpicuam auroram attingeret.
Hanc autem rurſus alloquebatur prudens Penelope:
Nutrix, odioſi quidem omnes, quoniam mala machinantur:
Antinous autem maxime nigræ morti ſimilis eſt.
Hoſpes quidam infelix mendicat in domo,
Viros rogans: (egeſtas enim jubet).
Hic alii quidem omnes impleverunt dederuntque:
Hic autem ſcabello extimum percuſſit dextrum humerum.
Illa quidem ſic loquebatur inter ſervas mulieres,
Sedens in thalamo. cœnabat autem divinus Ulyſſes.
Illa ad ſe vocatum alloquebatur divinum ſubulcum:
Vade divine Eumæe: iens hoſpitem jube
Venire, ut ipſum alloquar, & interrogem
Sicubi Ulyſſem miſerum vel audivit,
Vel vidit oculis. multum jactato enim ſimilis eſt *viro*.
Hanc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Utinam quidem tibi regina tacerent Achivi
Qualia hic loquitur, mulceret tibi tuum cor.
Tres enim jam ipſum noctes habui, tres autem dies detinui

Ἐν κλισίῃ, (πρῶτον γὰρ ἐμ' ἵκετο νηὸς ἀποδράς)
Ἀλλ' ὔπω κακότητα διήνυσεν ἣν ἀγορεύων.
Ὡς δ' ὅτ' ἀοιδὸν ἀνὴρ ποτιδέρκεται ὅς τε θεῶν ἐξ
Ἀείδει δεδαὼς ἔπε' ἱμερόεντα βροτοῖσι,
Τοῦ δ' ἄμοτον μεμάασιν ἀκουέμεν ὁππότ' ἀείδῃ·
Ὣς ἐμὲ κεῖνος ἔθελγε παρήμενος ἐν μεγάροισι.
Φησὶ δ' Ὀδυσσῆος ξεῖνος πατρώϊος εἶναι,
Κρήτῃ ναιετάων, ὅθι Μίνωος γένος ἐστίν.
Ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκετο πήματα πάσχων,
Προπροκυλινδόμενος· στεῦται δ' Ὀδυσῆος ἀκοῦσαι
Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
Ζωοῦ· πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια ὅνδε δόμονδε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Ἔρχεο, δεῦρο κάλεσον, ἵν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπῃ.
Οὗτοι δ' ἠὲ θύρῃσι καθήμενοι ἑψιαάσθων,
Ἢ αὐτοῦ κατὰ δώματ'. ἐπεί σφισι θυμὸς εὔφρων.
Αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκήρατα κεῖτ' ἐνὶ οἴκῳ,
Σῖτος καὶ μέθυ ἡδύ· τὰ μὲν οἰκῆες ἔδουσιν·
Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι, ἤματα πάντα
Βοῦς ἱερεύοντες καὶ ὄϊς καὶ πίονας αἶγας,
Εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον
Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ καταίνεται. οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
Εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κε σὺν ᾧ παιδὶ βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν.
Ὣς φάτο. Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπταρεν. ἀμφὶ δὲ δῶμα
Σμερδαλέον κονάβησε. γέλασε δὲ Πηνελόπεια·
Αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἔρχεό μοι, τὸν ξεῖνον ἐναντίον ὧδε κάλεσον.
Οὐχ ὁράας ὅ μοι υἱὸς ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσσιν;
Τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελὴς θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο
Πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξοι.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Αἴ κ' αὐτὸν γνώω νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά.
Ὣς φάτο. βῆ δὲ συφορβὸς ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,
Μήτηρ Τηλεμάχοιο. μεταλλῆσαί τί ἑ θυμὸς

Ἀμ-

In tugurio, (primum enim ad me venit nave auſugiens)
Sed nondum calamitatem ad finem pervenit narrans.
Sicut autem quando cantorem vir aſpicit qui ex diis
Canit doctus verba ſuavia hominibus,
Quem inſatiabiliter cupiunt audire quando canit:
Sic me ille mulſit aſſidens in ædibus.
Dicit autem Ulyſſis amicum paternum ſe eſſe,
In Creta habitantem, ubi Minois genus eſt.
Inde nunc huc venit mala patiens,
Provolutus: affirmat autem Ulyſſem audiviſſe
Prope Theſprotorum virorum in pingui populo
Vivum: multos autem ducit theſauros ſuam domum.
Hunc autem rurſus alloquebatur prudens Penelope:
Vade huc voca, ut coram ipſe dicat.
Hi autem vel in januis ſedentes ludant,
Vel illic in domibus: poſtquam ipſis animus lætus eſt.
Ipſorum quidem enim poſſeſſiones intactæ jacent in domo,
Panis & vinum dulce: quæ quidem domeſtici comedunt:
At ipſi in noſtra domo verſantes, dies omnes
Boves ſacrificantes & oves & pingues capras,
Epulantur, bibuntque ardens vinum
Temere: hæc autem multa conſumuntur. non enim adeſt vir
Qualis Ulyſſes erat qui cladem a domo arceat.
Si autem Ulyſſes veniret & accederet in patriam terram,
Statim cum ſuo filio violentias puniret virorum.
Sic ait. Telemachus autem alte ſternutabat. circumque domus
Terribiliter reſonuit. riſit autem Penelope:
Statimque Eumæum verbis velocibus alloquebatur:
Vade mihi, hoſpitem coram huc voca.
Non vides quod mihi filius adſternutavit omnibus verbis?
Ideo & non irrita mors procis ſit
Omnibus omnino, neque quiſquam mortem & fatum vitet.
Aliud autem tibi dicam, tu autem in ſenſibus repone tuis,
Si ipſum cognovero vero omnia loquentem,
Amiciam ipſum lænaque tunicaque, amictu pulchro.
Sic dixit. ibat autem ſubulcus poſtquam hunc ſermonem audiverat:
Prope autem ſtans verbis velocibus alloquebatur:
Hoſpes pater, vocat te prudens Penelope,
Mater Telemachi: quærere aliquid ipſam animus

Ἀμφὶ πόσει κέλεται, καὶ κήδεά περ πεπαθυίῃ.
Εἰ δέ κέ σε γνοίη νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
Ἕσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
Χρηΐζεις. σῖτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον,
Γαστέρα βοσκήσεις, δώσει δέ τοι ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Εὔμαι', αἶψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ.
Οἶδα γὰρ εὖ περὶ κείνου, ὁμὴν δ' ἀνεδέγμεθ' ὀϊζύν.
Ἀλλὰ μνηστήρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὅμιλον,
Τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
Καὶ γὰρ νῦν ὅτε μ' οὗτος ἀνὴρ κατὰ δῶμα κιόντα
Οὔτι κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν,
Οὔτέ τι Τηλέμαχος τόγ' ἐπήρκεσεν, οὔτέ τις ἄλλος.
Τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἄνωχθι
Μεῖναι, ἐπειγομένην περ, ἐς ἠέλιον καταδύντα.
Καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος πέρι νόστιμον ἦμαρ,
Ἀσσοτέρω καθίσασα παραὶ πυρί. εἵματα γάρ τοι
Λύγρ' ἔχω. οἶσθα καὶ αὐτὸς, ἐπεί σε πρῶθ' ἱκέτευσα.
Ὣς φάτο. βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
Τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια,
Οὐ σύ γ' ἄγεις Εὔμαιε; τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
Ἤ τινά που δείσας ἐξαίσιον; ἠὲ καὶ ἄλλως
Αἰδεῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅπερ κ' οἴοιτο καὶ ἄλλος,
Ὕβριν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων.
Ἀλλά σε μεῖναι ἄνωγεν ἐς ἠέλιον καταδύντα.
Καὶ δέ σοι ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ὦ βασίλεια,
Οἴην πρὸς ξεῖνον φάσθαι ἔπος, ἠδ' ἐπακοῦσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος ὀΐεται, ὥσπερ ἂν εἴη.
Οὐ γάρ πού τινες ὧδε καταθνητῶν ἀνθρώπων
Ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευεν. ὁ δ' ᾤχετο δῖος ὑφορβὸς
Μνηστήρων ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·
Ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι σύας, καὶ κεῖνα φυλάξων,

Σόν

De marito jubet, quamvis dolores paſſam.
Si autem te cognoverit vera omnia loquentem,
Induet te lænaque tunicaque, quibus tu maxime
Indiges. panem autem etiam petens in populo,
Ventrem paſces, dabit autem tibi qui voluerit.
 Illum contra alloquebatur multa paſſus divinus Ulyſſes;
Eumæe, ſtatim ego vera omnia dicam
Filiæ Icarii perprudenti Penelopæ.
Scio enim bene de illo; ſimilem enim accepimus ærumnam.
Sed procorum difficilium non nihil timeo turbam,
Quorum contumelia & violentia ferreum cælum attingit.
Etenim nunc quando me hic vir per domum euntem
Haud quicquam mali facientem jaculans doloribus dedit,
Neque quicquam Telemachus hoc prohibuit neque aliquis alius:
Ideo nunc Penelopen in ædibus jube
Manere, feſtinantem licet, in ſolem occidentem.
Et tunc me interroget mariti de reditus die,
Propius ſedens apud ignem. veſtimenta enim
Mala habeo. noſti & ipſe, quoniam *ad* te primum ſupplex veni.
 Sic dixit. ibat autem ſubulcus, poſtquam eum ſermonem audiverat:
 Hunc autem ſuper limen euntem alloquebatur Penelope:
Non tu ducis Eumæe? quid hoc in animum induxit *ille* erro?
An aliquem forte timens ſupra modum? an etiam aliter
Verecundatur in domo? malus eſt verecundus erro.
 Hanc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Loquitur pro decenti, quæ putaret etiam alius,
Petulantiam vitans virorum potentium.
Sed te expectare juſſit in ſolem occidentem.
Etenim tibi ſic ipſi multo melius, o regina,
Solam ad hoſpitem loqui verbum, & audire.
 Hunc autem rurſus alloquebatur prudens Penelope:
Non inſipiens hoſpes *hoc* putat, quiſquis etiam ſit.
Non enim forte ulli ſic mortalium hominum
Viri petulantes injuſta machinantur.
 Illa quidem ſic loquebatur. ibat autem divinus ſubulcus
Procorum in cœtum, poſtquam dixerat omnia.
Statim autem Telemachum verbis volucribus alloquebatur,
Prope tenens caput, ut ne audirent alii:
 O dilecte, ego quidem abeo ſues, & illa cuſtoditurus,

Σὸν καὶ ἐμὸν βίοτον· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
Αὐτὸν μέν σε πρῶτα σάω, καὶ φράζεο θυμῷ
Μή τι πάθῃς. πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν·
Τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἔσσεται οὕτως ἄττα· σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας.
Ἠῶθεν δ' ἰέναι καὶ ἄγειν ἱερήϊα καλά.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.
Ὣς φάθ'. ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου,
Πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὕας· λίπε δ' ἕρκεά τε μέγαρόν τε
Πλεῖον δαιτυμόνων. τοὶ δ' ὀρχηστυῖ καὶ ἀοιδῇ
Τέρποντ'· ἤδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δείελον ἦμαρ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Σ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ὀδυσσέως καὶ Ἴρου πυγμὴ γίνεται. φαίνεται δὲ καὶ Πηνελόπη τοῖς μνηστῆρσι, καὶ παρ' αὐτῶν δῶρα λαμβάνει. γίνεται δὲ καί τις κοινολογία ἐν τοῖς ἑξῆς Ὀδυσσέως πρὸς Εὐρύμαχον.

Σῖγμα δ' ἔριν Ἴρου, ἆχος Ὀδυσσῆος, δῶρά τ' ἀνάκτων.

Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄστυ
Πτωχεύεσκ' Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ,
Ἀζηχὲς φαγέμεν καὶ πιέμεν· οὐδέ οἱ ἦν ἲς,
Οὐδὲ βίη· εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὁράασθαι.
Ἀρναῖος δ' ὄνομ' ἔσκε· τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ
Ἐκ γενετῆς· Ἶρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
Οὕνεκ' ἀπαγγέλλεσκε κιὼν ὅτε πού τις ἀνώγοι.
Ὅς ῥ' ἐλθὼν Ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο,
Καί μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Εἶκε γέρον προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἕλκῃ.
Οὐκ ἀΐεις ὅτι δή μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
Ἑλκέμεναι δὲ κέλονται; ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπης.
Ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,

Tuum & meum victum: tibi autem hic omnia curæ ſint.
Ipſum quidem te primum ſerva, & conſidera animo
Ne quid patiaris. multi enim mala cogitant Achivorum:
Quos Jupiter perdat antequam nobis malum fiat.
Hunc autem rurſus Telemachus prudens alloquebatur:
Erit ſic mi ſenex: tu autem vade poſt meridiem uſque hic commoratus:
Mane autem veni & duc victimas pulchras.
At mihi hæc omnia & immortalibus curæ erunt.
Sic dixit. ipſe autem rurſus ſedebat bene polita in ſede,
Impletus autem animum cibo & potu,
Perrexit ire ad ſues: liquit autem ſeptaque domumque
Plenam convivarum. hi autem ſaltu & cantu
Delectabantur: jam enim advenerat pomeridianum tempus.

ODYSSEÆ HOMERI XVIII. LIBRI

Argumentum.

ULyſſis & Iri pugna fit. Apparet autem & Penelope procis, & ab ipſis dona accipit. Fit & quædam collocutio deinceps Ulyſſis cum Eurymacho.

Σ. Contentionem Iri, gloriam Ulyſſis, donaque regum.

VEnit autem mendicus publicus, qui in urbe
Mendicabat Ithacæ, excellebat autem ventre inſano,
Continenter comedendo & bibendo: neque ei erat vis,
Neque robur: ſpecie autem valde magnus erat intuenti.
Arnæus autem nomen ei erat: hoc enim impoſuerat alma mater
Ex nativitate: Irum vero juvenes vocitabant omnes,
Quoniam renunciatum ibat cum aliquorſum quis juberet.
Qui veniens Ulyſſem expellebat ſua domo,
Et ipſum objurgans verbis volucribus alloquebatur:
Recede ſenex a veſtibulo, ne ſcilicet mox etiam pede traharis.
Non audis quod ſcilicet mihi innuunt omnes,
Trahereque jubent? ego autem verecundor tamen.
Sed ſurge, ne mox nobis contentio & manibus fiat.
Hunc autem torve ſpectans alloquebatur conſilio pollens Ulyſſes:

Δαιμόνι', οὔτε τί σε ῥέζω κακὸν, οὔτ' ἀγορεύω,
Οὔτε τινὰ φθονέω δόμεναι καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
Οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χείσεται· οὐδέ τί σε χρὴ
Ἀλλοτρίων φθονέειν. δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης,
Ὥσπερ ἐγών. ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.
Χερσὶ δὲ μήτι λίην προκαλίζεο, μή με χολώσῃς,
Μή σε, γέρων περ ἐὼν, στῆθος καὶ χείλεα φύρσω
Αἵματος· ἡσυχίη δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔτ' εἴη
Αὔριον. οὐ μὲν γάρ τί σ' ὑποστρέψεσθαι ὀΐω
Δεύτερον ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεεν Ἶρος ἀλήτης,
Ὢ πόποι, ὡς ὁ μολοβρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
Γρηῒ καμινοῖ ἶσος· ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην,
Κόπτων ἀμφοτέρῃσι, χαμαὶ δ' ἐκ πάντας ὀδόντας
Γναθμῶν ἐξελάσαιμι, συὸς ὡς ληϊβοτείρης.
Ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώωσι καὶ οἵδε
Μαρναμένους. πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο;
Ὣς οἱ μὲν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων
Οὐδοῦ ἔπι ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὀκριόωντο.
Τοῖϊν δὲ ξυνέηχ' ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο,
Ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνεε μνηστήρεσσιν·
Ὦ φίλοι, οὐ μέν πώ τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη,
Οἵην τερπωλὴν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα·
Ὁ ξεῖνός τε καὶ Ἶρος ἐρίζετον ἀλλήλοιϊν
Χερσὶ μαχέσσασθαι, ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὦκα.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνήϊξαν γελόωντες.
Ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχοὺς κακοείμονας ἠγερέθοντο.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱὸς,
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγήνορες, ὄφρα τι εἴπω.
Γαστέρες αἵδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρί· τὰς δ' ἐπὶ δόρπῳ
Κατθέμεθα κνίσσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες·
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
Τάων ἣν κ' ἐθέλῃσιν ἀναστὰς αὐτὸς ἑλέσθω·
Αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδαίσεται, οὐδέ τιν' ἄλλον
Πτωχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος. τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ὦ φίλοι, οὔπως ἐστὶ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι
Ἄνδρα γέροντα δύῃ ἀρημένον· ἀλλά με γαστὴρ

Ὀτρύ-

Miſer, neque aliquid tibi facio malum, neque dico,
Neque aliquem invideo dare & multa ſumentem.
Limen autem ambos hoc capiet; neque te oportet
Alienis invidere. videris autem mihi eſſe erro,
Sicut ego, opulentiam autem dii ſuppeditaturi ſunt.
Manibus autem ne quid nimis provoces, ne mihi bilem moveas,
Ne tibi licet ſenex ſim, pectus & labra fœdem
Sanguine: quies autem mihi etiam magis adhuc eſſet
Cras. non enim te reverſurum puto
Iterum in domum Laertiadæ Ulyſſis.
Hunc autem iratus alloquebatur Irus erro:
Papæ, quam hic epularum ſectator volubiliter dicit,
Vetulæ fornacinæ ſimilis: cui male conſulerem,
Verberans ambabus, in terramque omnes dentes
Maxillis excuterem, porci ſicut ſegetem depaſcentis.
Accingere jam, ut omnes cognoſcant & hi
Pugnantes. quomodo autem tu juniori viro pugnabis?
Sic hi quidem ante januas altas
Limine in polito toto animo concurſabant duriter.
Eos autem animadverterat ſacra virtus Antinoi,
Suaviter autem ridens alloquebatur procos:
O amici, haud quidem quicquam antea tale factum eſt.
Qualem delectationem Deus duxit in hanc domum:
Hoſpeſque & Irus contendunt inter ſeſe
Manibus pugnare. ſed committamus ocyus.
Sic dixit. illi autem omnes ſurrexerunt ridentes,
Circumque mendicos pannoſos congregati ſunt.
His autem Antinous locutus eſt Eupithei filius:
Audite me proci fortes ut aliquid dicam.
Ventriculi iſti caprarum jacent in igne: quos in cœnam
Depoſuimus pinguedine & ſanguine impletos:
Uter autem vicerit potiorque fuerit,
Eorum quem voluerit ſurgens ipſe eligat:
Semper autem deinceps nobiſcum convivabitur, neque quenquam alium
Mendicum intus admiſceri *nobis* ſinemus mendicaturum.
Sic dixit Antinous. his autem placuit ſermo.
Hos autem aſtutus alloquebatur dives conſilii Ulyſſes:
O amici, nequaquam fas eſt *cum* juniore viro pugnare
Virum ſenem calamitate: labefactum: ſed me venter

Ὀτρύνει κακοεργὸς ἵνα πληγῇσι δαμείω.
Ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον,
Μήτις ἐπ' Ἴρῳ ἦρα φέρων ἐμὲ χειρὶ παχείῃ
Πλήξῃ ἀτασθάλλων, τούτῳ δέ με ἶφι δαμάσσῃ.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυον ὡς ἐκέλευσε.
Τοῖς δ' αὖτις μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο·
Ξεῖν', εἴ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
Τοῦτον ἀλέξασθαι· τῶν δ' ἄλλων μή τιν' Ἀχαιῶν
Δείδιθ'. ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχήσεται ὅς κέ σε θείνῃ.
Ξεινοδόκος μὲν ἐγὼν, ἐπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες
Εὐρύμαχός τε καὶ Ἀντίνοος, πεπνυμένω ἄμφω.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μήδεα, φαῖνε δὲ μηροὺς
Καλούς τε μεγάλους τε, φάνεν δέ οἱ εὐρέες ὦμοι,
Στήθεά τε, στιβαροί τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Ἦ τάχα Ἶρος ἄϊρος ἐπίσπαστον κακὸν ἕξει.
Οἵην ἐκ ῥακέων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει.
Ὣς ἄρ' ἔφαν. Ἴρῳ δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός.
Ἀλλὰ καὶ ὣς δρηστῆρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκῃ,
Δειδιότα, σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσιν.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Νῦν μὲν μήτ' εἴης βουγάϊε, μήτε γένοιο,
Εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις καὶ δείδιας αἰνῶς,
Ἄνδρα γέροντα, δύῃ ἀρημένον ἥ μιν ἱκάνει.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Αἴκέν σ' οὗτος νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
Πέμψω σ' Ἤπειρόνδε βαλὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ,
Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
Ὅς κ' ἀπὸ ῥῖνα τάμῃσι καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ,
Μήδεά τ' ἐξερύσας, δώῃ κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.
Ὣς φάτο. τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
Ἐς μέσσον δ' ἄναγον· τὼ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον.
Δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἢ ἐλάσει ὥς μιν ψυχὴ λίποι αὖθι πεσόντα,
Ἦέ μιν ἦκ' ἐλάσειε, τανύσειέν τ' ἐπὶ γαίῃ.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,

Ἦκ'

Hortatur maleficus ut plagis domer.
Sed age nunc mihi omnes jurate forte juramentum,
Ne quis Iro gratificans me manu craſſa
Feriat prævaricans, eo enim me vehementer domaret.
Sic dixit. illi autem omnes juraverunt ſicut juſſerat,
Eos autem rurſus allocuta eſt ſacra vis Telemachi:
Hoſpes, ſi te hortatur cor & animus maſculus,
Iſtum protelato: reliquorum autem neminem Achivorum
Time: quoniam pluribus pugnabit qui te pulſabit.
Hoſpes quidem ego, aſſentiuntur autem reges
Eurymachuſque & Antinous, prudentes ambo.
Sic dixit. hi autem omnes laudaverunt. at Ulyſſes
Cingebatur quidem pannis circum genitalia, oſtendebat autem femora
Pulchraque magnaque, apparuerunt autem ei lati humeri,
Pectoraque, fortiaque brachia: at Minerva
Prope aſtans membra auctabat paſtori populorum.
Proci autem omnes ſupra modum admirabantur:
Sic autem aliquis dicebat intuens propinquum alium:
Certe mox Irus non Irus attractum malum habebit,
Qualem ex veſtimentis ſenex coxam oſtendit.
Sic dicebant. Iro autem male turbabatur animus.
Sed & ſic famuli ducebant cingentes coactu,
Timentem, carnes autem tremebant circum membra.
Antinous autem increpabat, verbumque proloquebatur & compellabat:
Nunc quidem neque ſis, o jactator, neque fueris *i. e. nullus es, periiſti*,
Si nempe hunc tremebundus times graviter,
Virum ſenem, miſeria labefactum quæ ipſum invaſit.
Sed tibi edico, quod etiam perfectum erit,
Si te hic vicerit potiorque fuerit,
Mittam te in Epirum conjiciens in navem nigram,
Ad Echetum regem, hominum peſtem omnium,
Qui naſum abſcindat & aures ſævo ære,
Genitaliaque avellens, det canibus cruda comedenda.
Sic dixit. illi autem adhuc magis tremor cepit membra.
In medium autem ducebant: illi autem ambas manus tollebant.
Tunc cogitabat multa tolerans divinus Ulyſſes,
An feriret ut ipſum anima linqueret illic lapſum,
An ipſum remiſſius feriret, proſterneretque in terram.
Sic autem ei cogitanti viſum eſt melius eſſe,

Ἠ' ἐλάσαι, ἵνα μή μιν ἐπιφρασαίατ' Ἀχαιοί.
Δὴ πότ' ἀνασχομένω, ὁ μὲν ἤλασε δεξιὸν ὦμον
Ἶρος, ὁ δ' αὐχέν' ἔλασσεν ὑπ' οὔατος, ὀστέα δ' εἴσω
Ἔθλασεν· αὐτίκα δ' ἦλθεν ἀνὰ στόμα φοίνιον αἷμα,
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακὼν, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας,
Λακτίζων ποσὶ γαῖαν. ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
Χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλῳ ἔκθανον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Εἷλκε διὲκ προθύροιο, λαβὼν ποδός· ὄφρ' ἵκετ' αὐλὴν
Αἰθούσης τε θύρας. καί μιν ποτὶ ἑρκίον αὐλῆς
Εἷσεν ἀνακλίνας· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο κύνας τε σύας τ' ἀπερύκων,
Μηδὲ σύ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶναι,
Λυγρὸς ἐών· μή πού τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρῃ.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην,
Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
Ἂψ δ' ὅγ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοὶ δ' ἴσαν εἴσω
Ἡδὺ γελώοντες, καὶ ἐδεικανόωντ' ἐπέεσσιν,
Ζεύς τοι δοίη ξεῖνε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
Ὅ, ττι μάλιστ' ἐθέλεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
Ὃς τοῦτον τὸν ἄναλτον ἀλητεύειν ἀπέπαυσας
Ἐν δήμῳ. τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν Ἤπειρόνδε
Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων.
Ὣς ἄρ' ἔφαν. χαῖρεν δὲ κλεηδόνι θεῖος Ὀδυσσεύς.
Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα θῆκεν
Ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος. Ἀμφίνομος δὲ
Ἄρτους ἐκ κανέοιο δύω παρέθηκεν ἀείρας,
Καὶ δέπαϊ χρυσέῳ δειδίσκετο, φώνησέν τε,
Χαῖρε πάτερ ὦ ξεῖνε· γένοιτό τοι ἔσπερ ὀπίσσω
Ὄλβος, ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολέεσσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀμφίνομ', ἦ μάλα μοι δοκέεις πεπνυμένος εἶναι.
Τοίου γὰρ πατρός· ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον,
Νῖσον Δουλιχιῆα ἐΰν τ' ἔμεν ἀφνειόν τε.
Τοῦ σ' ἔκ φασι γενέσθαι. ἐπητῇ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.
Τοὔνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον·
Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο
Πάντων ὅσσα τε γαῖαν ἐπιπνείει τε καὶ ἕρπει.
Οὐ μὲν γάρ ποτέ φησι κακὸν πείσεσθαι ὀπίσσω,

Ὄφρ'

Leniter ferire, ut ne ipſum cognoſcerent Achivi.
Tunc ſcilicet elevati, hic quidem feriebat dextrum humerum
Irus, ille autem cervicem feriebat ſub aure, oſſa autem intus
Fregit: ſtatim autem venit per os ruber ſanguis,
Deciditque in pulveribus mugiens, colliſitque dentes,
Calcitrans pedibus terram. at proci ſuperbi
Manus elevantes riſu emoriebantur. at Ulyſſes
Traxit ex veſtibulo, prehendens pede: donec venit ad atrium
Porticuſque januas, & ipſum ad ſeptum atrii
Statuit reclinans: baculum autem ejus impoſuit manui,
Vocemque edens ipſum verbis volucribus alloquebatur:
Hic nunc ſede caneſque ſueſque arcens,
Neque tu hoſpitum & mendicorum dominus eſto,
Malus cum ſis: ne forte aliquod malum etiam majus accipias.
Dixit, & circum humeros turpem jecit peram,
Multis locis laceram: cui tortum inerat lorum.
Iterumque hic ad limen iens reſedit. illi autem ibant intro
Suaviter ridentes, & ei blandiebantur verbis:
Jupiter tibi det hoſpes & immortales dii alii
Quodcunque maxime vis, & tibi gratum eſt animo,
Qui hunc inſatiabilem a mendicando cohibuiſti
In populo. cito enim ipſum ducemus in Epirum
Ad Echetum regem, hominum perniciem omnium.
Sic dicebant. gaudebat autem omine divinus Ulyſſes.
Antinous autem ei magnum ventriculum appoſuit
Plenum pinguedineque & ſanguine. Amphinomus vero
Panes ex caniſtro duos appoſuit tollens,
Et poculo aureo ſalutavit, dixitque:
Salve pater o hoſpes: contingat tibi in poſterum quidem
Opulentia, at nunc quidem malis teneris multis.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Amphinome, certe valde mihi videris prudens eſſe.
Ejuſmodi enim es patris: ſiquidem gloriam bonam audivi,
Niſum Dulichienſem bonum eſſe divitemque.
Ex hoc te dicunt natum eſſe. facundo autem viro ſimilis es.
Propter hoc tibi dicam: tu autem attende, & me audi:
Nihil ærumnoſius terra nutrit homine
Omnium quæcunque in terra ſpirantque & ſerpunt.
Non enim unquam autumat malum ſe paſſurum eſſe in poſterum,

Quam-

Ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι θεοὶ καὶ γούνατ' ὀρώρῃ·
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέσωσι,
Καὶ τὰ φέρει ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ.
Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οἷον ἐπ' ἦμαρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι,
Πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα, βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων,
Πατρί τ' ἐμῷ πίσυνος καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισι.
Τῷ μή τίς ποτε πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίστιος εἴη,
Ἀλλ' ὅγε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅ, ττι διδοῖεν.
Οἷ' ὁρόω μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανόωντας,
Κτήματα κείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
Ἀνδρὸς ὃν οὐκ ἔτι φημὶ φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Δηρὸν ἀπέσσεσθαι· μάλα δὲ σχεδόν. ἀλλά σε δαίμων
Οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι, μηδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
Ὁππότε νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Οὐ γὰρ ἀναιμωτί γε διακρινέεσθαι ὀΐω
Μνηστῆρας κἀκεῖνον, ἐπεί κε μέλαθρον ἐπέλθοι.
Ὣς φάτο· καὶ σπείσας ἔπιεν μελιηδέα οἶνον.
Ἂψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
Αὐτὰρ ὁ βῆ κατὰ δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ,
Νευστάζων κεφαλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὄσσετο θυμῷ.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς φύγε κῆρα· πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη
Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ ἶφι δαμῆναι.
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ
Μνηστήρεσσι φανῆναι, ὅπως πετάσειε μάλιστα
Θυμὸν μνηστήρων, ἰδὲ τιμήεσσα γένοιτο
Μᾶλλον πρὸς πόσιός τε καὶ υἱέος ἢ πάρος ἦεν.
Ἀχρεῖον δ' ἐγέλασσεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐέλδεται, οὔτι πάρος γε,
Μνηστήρεσσι φανῆναι, ἀπεχθομένοισί περ ἔμπης.
Παιδὶ δέ κεν εἴποιμι ἔπος τό κε κέρδιον εἴη,
Μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμιλεῖν,
Οἵ τ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσιν.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα τέκος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἴθι, καὶ σῷ παιδὶ ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκευθε,

Χρῶτ'

Quamdiu virtutem præbent dii & genua vigent:
Sed quando & mala dii beati perficiunt,
Et hæc fert invitus patienti animo.
Talis enim mens eſt terreſtrium hominum,
Qualem diem adducit pater virorumque deorumque.
Etenim ego quondam videbar in viris beatus eſſe,
Multa autem injuſta feci, viribus & robori *meo* cedens,
Patrique meo confidens & meis fratribus.
Quocirca ne quiſquam omnino vir injuſtus ſit,
Sed quilibet ſilentio dona deorum habeat, quodcunque dent.
Qualia video procos injuſta machinantes,
Poſſeſſiones conſumentes, & inhonorantes uxorem
Viri, quem non amplius dico ab amicis & patria terra
Diu fore: valde autem prope. ſed te deus
Domum ſubducat, neque occurras illi,
Quando redibit dilectam in patriam terram.
Non enim ſine cruóre decreturos puto
Procos & illum, poſtquam in ædes venerit.
Sic dixit: & libans bibit dulce vinum.
Iterum autem in manibus poſuit poculum moderatori populorum.
At ille ivit per domum, ſuo cruciatus corde
Nutans capite: etenim malum augurabatur animus.
Sed neque ſic fugit mortem: irretivit autem & hunc Minerva
Telemachi a manibus & haſta fortiter ut domaretur.
Rurſus autem iterum ſedit in ſede unde ſurrexerat.
Ipſi autem in mentem poſuit dea cæſia Minerva
Filiæ Icarii prudenti Penelopæ
Procis apparere, ut extenderet maxime
Animum procorum, & honorabilis fieret
Magis a viroque & filio quam antea erat.
Incaſſum autem riſit: verbumque dixit, & prolocuta eſt:
Eurynoma, animus mihi cupit, non *uti* pridem
Procis apparere, inviſis licet tamen.
Filio autem dicerem verbum quod utile fuerit,
Ne omnino procorum ſuperborum familiaritate utatur,
Qui bene quidem dicunt, male autem retro cogitant.
Hanc autem rurſus Eurynoma proma alloquebatur:
Næ iſta quidem omnia filia pro decenti dixiſti.
Sed ito, & tuo filio verbum dic, neque occulta,

Χρῶτ' ἀπονιψαμένη, καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς.
Μηδ' οὕτω δακρύοισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα
Ἔρχευ. ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί.
Ἤδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιστα
Ἠρῶ ἀθανάτοισι γενειήσαντα ἰδέσθαι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραύδα κηδομένη περ,
Χρῶτ' ἀπονίπτεσθαι, καὶ ἐπιχρίεσθαι ἀλοιφῇ.
Ἀγλαΐην γὰρ ἐμοίγε θεοὶ τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν
Ὤλεσαν, ἐξ οὗ κεῖνος ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσίν.
Ἀλλά μοι Αὐτονόην τε καὶ Ἱπποδάμειαν ἄνωχθι
Ἐλθέμεν, ὄφρα κέ μοι παρστήετον ἐν μεγάροισιν.
Οἴη δ' οὐκ εἴσειμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ.
Ὣς ἄρ' ἔφη. γρηῦς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Κούρῃ Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν.
Εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα
Αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῆρι. τέως δ' ἄρα δῖα θεάων
Ἄμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θησαίατ' Ἀχαιοί.
Κάλλεϊ μέν οἱ πρῶτα πρόσωπά τε καλὰ κάθηρεν
Ἀμβροσίῳ, οἵῳ περ ἐϋστέφανος Κυθέρεια
Χρίεται εὖτ' ἂν ἴῃ Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα.
Καί μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκεν πριστοῦ ἐλέφαντος.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἔρξασ' ἀπεβήσατο δῖα θεάων.
Ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο,
Φθόγγῳ ἐπερχόμεναι. τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκε,
Καί ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειάς, φώνησέν τε,
Ἦ με μάλ' αἰνοπαθῆ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψεν.
Αἴθέ μοι ὣς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἄρτεμις ἁγνὴ
Αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
Αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο
Παντοίην ἀρετήν, ἐπεὶ ἔξοχος ἦεν Ἀχαιῶν.
Ὣς φαμένη κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Οὐκ οἴη· ἅμα τῆγε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.

Corpore lota, & uncta genas.
Neque ſic lacrymis fœdata circum faciem
Vade. quoniam malum lugere ſine diſcrimine ſemper:
Etenim jam quidem tibi filius tantus, quem tu maxime
Supplicabas diis barbatum videre.
Hanc autem rurſus alloquebatur prudens Penelope:
Eurynoma, ne iſthæc loquere dolens licet,
Corpore ut laver, & inungar unguento,
Splendorem enim mihi dii qui Olympum habitant
Perdiderunt, ex quo ille ivit concavis in navibus.
Sed mihi Autonoenque & Hippodamiam jube
Venire, ut mihi aſtent in ædibus.
Sola autem non illuc ibo ad viros: verecundor enim.
Sic dixit. vetula autem e domo exivit,
Nunciatura mulieribus, & incitatura ad eundum.
Tunc rurſus alia excogitavit dea cæſia Minerva:
Filiæ Icarii dulcem ſomnum infudit.
Dormivit autem reclinata: ſolutaque ſunt ei membra omnia
Illic in lecto. tunc igitur divina dearum
Immortalia dona dedit, ut ipſam admirarentur Achivi.
Pulchritudine quidem ei primo vultuſque bene purificavit
Divina, quali pulchre coronata Venus
Ungitur quando it in Gratiarum chorum amabilem.
Et ipſam longiorem & craſſiorem reddidit adſpectu:
Candidioremque ipſam reddidit secto elephante.
Sic his factis abivit divina dearum.
Venerunt autem famulæ albæ ulnas ex domo,
Cum ſtrepitu incedentes. hanc autem dulcis ſomnus dimiſit,
Et abſterſit manibus genas, dixitque:
Certe me valde gravia patientem mollis ſomnus cooperuit.
Utinam ſic mihi mollem mortem daret Diana caſta
Statim nunc, ut non amplius lugens in animo
Ævum corrumperem, mariti deſiderans dilecti
Omnigenam virtutem, quoniam præſtantiſſimus erat Achivorum.
Sic loquens deſcendit de cœnaculo ſtupendo,
Non ſola: ſimul hanc & famulæ duæ ſequebantur.
Hæc autem quando jam ad procos pervenit divina mulierum,
Stetit ad poſtem domus fabrefactæ,
Genis obtendens ſplendida redimicula.

Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη.
Τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ', ἔρῳ δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν·
Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
Ἡ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν,
Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι, οὐδὲ νόημα.
Παῖς ἔτ' ἐὼν καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνώμας.
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐσσὶ, καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνεις,
Καί κέν τις φαίη γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρὸς,
Ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὁρώμενος ἀλλότριος φὼς,
Οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οὐδὲ νόημα.
Οἷον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,
Ὃς τὸν ξεῖνον ἔασας ἀεικισθήμεναι οὕτω.
Πῶς νῦν; εἴ τις ξεῖνος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
Ἥμενος, ὧδε πάθοι ῥυστακτύος ἐξ ἀλεγεινῆς,
Σοί κ' αἶσχος λώβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Μῆτερ ἐμὴ, τὸ μὲν οὔ σε νεμεσσῶμαι κεχολῶσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,
Ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρηα· (πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα)
Ἀλλά τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι.
Ἐκ γάρ με πλήσσουσι, παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος,
Οἵδε κακὰ φρονέοντες· ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἀρωγοί.
Οὐ μέν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη
Μνηστήρων ἰότητι· βίῃ δ' ὅγε φέρτερος ἦεν.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Οὕτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι
Νεύοιεν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
Οἱ δ' ἔντοσθε δόμοιο, λέλυτο δὲ γυῖα ἑκάστου·
Ὡς νῦν Ἶρος ἐκεῖνος ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
Ἧσται νευστάζων κεφαλῇ, μεθύοντι ἐοικὼς,
Οὐδ' ὀρθὸς δύναται στῆναι ποσὶν, οὐδὲ νέεσθαι
Οἴκαδ' ὅπη οἱ νόστος· ἐπεὶ φίλα γυῖα λέλυνται.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Εὐρύμαχος δ' ἐπέεσσι προσηύδα Πηνελόπειαν,
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια,
Εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἀν' Ἴασον Ἄργος Ἀχαιοὶ,
Πλείονές κεν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
Ἠῶθεν δαινύατ'. ἐπεὶ περίεσσι γυναικῶν
Εἶδός τε μέγεθός τε, ἰδὲ φρένας ἔνδον ἐΐσας.

Τὸν

Famula autem ei proba utrinque aſtitit.]
Horum autem illic ſolvebantur genua, amore autem in animo percellebantur:
Omneſque optabant in lectis propter dormire.
Hæc autem contra Telemachum alloquebatur ſuum filium:
Telemache non amplius tibi mens integra neque cogitatio.
Puer adhuc etiam magis mente utilia verſabas.
Nunc autem quando jam magnus es, & ad pubertatis menſuram perveniſti,
Etiam aliquis diceret filium te eſſe beati viri,
In magnitudinem & pulchritudinem intuens alienus vir,
Non amplius tibi mens eſt juſta, neque cogitatio.
Quale jam hoc facinus in domibus patratum eſt,
Qui hoſpitem ſiviſti contumelia affici ſic.
Quomodo nunc? ſi quis hoſpes in noſtris domibus
Sedens, ſic pateretur vexatione ex dira,
Tibi dedecus opprobriumque hominibus eſſet.
Hanc autem rurſus Telemachus prudens alloquebatur:
Mater mea, iſtud quidem non tibi indignor quod iraſceris:
At ego animo intelligo & novi ſingula,
Bonaque & pejora: (antea autem adhuc infans eram:)
Sed non poſſum prudentia omnia intelligere,
Nam me perterrent, aſſidentes aliunde alius,
Iſti mala cogitantes: mihi autem non ſunt auxiliatores.
Non tamen hoſpitis & Iri pugna facta eſt
Ex procorum ſententia: viribus enim ille potior fuit.
Utinam Jupiterque pater & Minerva & Apollo,
Ita nunc proci in noſtris domibus
Nutent capita domiti, partim in atrio,
Partim intra domum, diſſolvanturque membra cujuſque,
Uti nunc Irus ille in atrienſibus foribus
Sedet nutans capite, ebrio ſimilis,
Neque rectus poteſt ſtare pedibus, neque reverti
Domum quo ei reditus eſt: quoniam ei ſua membra ſoluta ſunt.
Sic hi quidem talia inter ſe loquebantur,
Eurymachus autem verbis allocutus eſt Penelopen:
Filia Icarii prudens Penelope,
Si omnes te viderent in Iaſo Argo Achivi,
Plures proci in noſtris domibus
Mane convivarentur. quoniam præſtas mulieribus
Specieque magnitudineque, & mente intus æquabili.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Εὐρύμαχ', ἤτοι ἐμὴν ἀρετὴν εἶδός τε δέμας τε
Ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
Εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
Μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
Νῦν δ' ἄχομαι. τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
Ἠ' μὲν δὴ ὅτε τ' ἤϊε λιπὼν κατὰ πατρίδα γαῖαν,
Δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἑλὼν ἐμὲ χεῖρα προσηύδα,
Ὦ γύναι, οὐ γὰρ οἴω ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀπήμονας ἀπονέεσθαι.
Καὶ γὰρ Τρῶας φασὶ μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρας,
Ἠμὲν ἀκοντιστὰς ἠδὲ ῥυτῆρας ὀϊστῶν,
Ἵππων τ' ὠκυπόδων ἐπιβήτορας, οἵ κε τάχιστα
Ἔκριναν μέγα νεῖκος ὁμοιΐου πολέμοιο.
Τῷ οὐκ οἶδ' εἴ κέν μ' ἀνέσει θεός, ἦ κεν ἁλώω
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ. σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
Μεμνῆσθαι πατρὸς καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν,
Ὡς νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντος.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενειήσαντα ἴδηαι,
Γήμασθ' ᾧ κ' ἐθέλῃσθα, τεὸν κατὰ δῶμα λιποῦσα.
Κεῖνος θ' ὣς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Νὺξ δ' ἔσται ὅτε δὴ στυγερὸς γάμος ἀντιβολήσει
Οὐλομένης ἐμέθεν, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπηύρα.
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει.
Μνηστήρων οὐχ ἥδε δίκη τοπάροιθε τέτυκτο,
Οἵτ' ἀγαθήν τε γυναῖκα καὶ ἀφνειοῖο θύγατρα
Μνηστεύειν ἐθέλωσι, καὶ ἀλλήλοις ἐρίσωσιν.
Αὐτοὶ τοί γ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἴφια μῆλα,
Κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν·
Ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν.
Ὣς φάτο. γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Οὕνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θέλγε δὲ θυμὸν
Μειλιχίοις ἐπέεσσι, νόος δέ οἱ ἄλλα μενοίνα.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός,
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια,
Δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλῃσιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνεῖκαι,
Δέξασθ'. οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐστίν.
Ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πῃ ἄλλῃ,

Πρὶν

Huic autem reſpondit poſtea prudens Penelope:
Eurymache, certe meam virtutem ſpeciemque corpuſque
Perdiderunt immortales, quando Ilium ingreſſi ſunt
Argivi: cum quibus meus maritus ibat Ulyſſes.
Si ille veniens hanc meam vitam gubernaret,
Major gloria eſſet mea & melior hoc pacto.
Nunc autem triſtor: tot enim mihi immiſit mala dæmon.
Equidem quando ibat relinquens patriam terram,
Dextram in carpo prehendens mihi manum alloquebatur;
O mulier, non puto bellicoſos Achivos
Ex Troja bene omnes illabefactos redituros.
Etenim Trojanos dicunt pugnaces eſſe viros,
Et jaculatores & tractores ſagittarum,
Equorumque velocium pedibus conſcenſores, qui citiſſime
Decreverint magna contentione communis belli.
Ideo neſcio utrum me remittet Deus, an capiar
Illic in Troja. tibi autem hic omnia curæ ſint.
Ut memineris patris & matris in ædibus,
Sicut nunc, vel etiam magis me abſente.
At ubi jam filium barbatum videris,
Nubito cui voles, tuam domum relinquens.
Ille ſic dicebat: quæ nunc omnia perficiuntur.
Nox autem erit quando odioſæ nuptiæ contingent
Perditæ mei, cujus Jupiter beatitudinem abſtulit.
Sed hic gravis dolor cor & animum cepit.
Procorum non hic mos olim fuit,
Qui bonamque mulierem & divitis filiam
Ambire vellent, & inter ſe contenderent.
Ipſi abducunt *domo* boves & pingues oves,
Sponſæ epulas amicis, & ſplendida dona dant:
Sed non alienum victum impune edunt.
Sic dixit. lætatus eſt autem pertolerans divinus Ulyſſes,
Quoniam eorumque dona attrahebat, mulcebatque animum
Suavibus verbis, mens autem ejus alia cogitabat.
Illam contra Antinous alloquebatur Eupithei filius:
Filia Icarii prudens Penelope,
Dona quidem quicumque voluerit Achivorum huc ferre,
Accipe, non enim bonum eſt recuſare quod datur.
Nos autem neque ad opera ante ibimus, neque uſquam alio,

Πρίν γε σὲ τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος,
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος. τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.
Ἀντινόῳ μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον
Ποικίλον· ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περόναι δυοκαίδεκα πᾶσαι
Χρύσειαι, κληῖσιν ἐϋγνάμπτοις ἀραρυῖαι.
Ὅρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικε
Χρύσεον, ἠλέκτροισιν ἐερμένον, ἠέλιον ὥς.
Ἕρματα δ' Εὐρυδάμαντι δύω θεράποντες ἔνεικαν,
Τρίγληνα, μορόεντα. χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
Ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδροιο Πολυκτορίδαο ἄνακτος
Ἴσθμιον ἤνεικεν θεράπων περικαλλὲς ἄγαλμα.
Ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἔνεικεν.
Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα δῖα γυναικῶν·
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα.
Οἱ δ' εἰς ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
Τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθεν·
Αὐτίκα λαμπτῆρας τρεῖς ἔστασαν ἐν μεγάροισιν,
Ὄφρα φαείνοιεν· περὶ δὲ ξύλα κάγκανα θῆκαν
Αὖα πάλαι, περίκηλα, νέον κεκεασμένα χαλκῷ·
Καὶ δαΐδας μετέμισγον· ἀμοιβηδὶς δ' ἀνέφαινον
Δμωαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος. αὐτὰρ ὁ τῇσιν
Αὐτὸς διογενὴς μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Δμωαὶ Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
Ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' αἰδοίη βασίλεια.
Τῇ δὲ παρ' ἠλάκατα στροφαλίζετε. τέρπετε δ' αὐτὴν
Ἥμεναι ἐν μεγάρῳ. ἢ εἴρια πείκετε χερσίν.
Αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάος πάντεσσι παρέξω.
Ἤν περ γάρ κ' ἐθέλωσιν ἐΰθρονον ἠῶ μίμνειν,
Οὔτι με νικήσουσι. πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί.
Ὣς ἔφαθ'. αἱ δ' ἐγέλασσαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο.
Τὸν δ' αἰσχρῶς ἐνένιπτε Μελανθὼ καλλιπάρῃος,
Τὴν Δόλιος μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ Πηνελόπεια,
Παῖδα δὲ ὣς ἀτίταλλε· δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ,
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἔχε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείης.
Ἀλλ' ἥγ' Εὐρυμάχῳ μισγέσκετο, καὶ φιλέεσκεν·
Ἥ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπτεν ὀνειδείοις ἐπέεσσι,
Ξεῖνε τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί,

Οὐδ'

Priuſquam tu alicui nubas Achivorum quicumque optimus.
Sic dixit Antinous. illis autem placebat ſermo.
Dona igitur allaturum miſerunt præconem quiſque.
Antinoo quidem ferebat magnum perpulchrum peplum
Varium: inerant autem fibulæ duodecim omnino
Aureæ, clavis bene inflexis aptæ.
Monile autem Eurymacho multa arte laboratum ferebat
Aureum, electris fulgens, ſicuti ſolem.
Inaures autem Eurydamanti duo ſervi ferebant,
Cum trinis ocellis, operoſas: gratia autem reſplendebat multa.
Ex Piſandro autem Polyctoride rege
Collare ferebat ſervus perpulchrum ornamentum.
Aliud autem alius donum Achivorum pulchrum ferebat.
Hæc quidem poſtea aſcendit in ſuperiora ædium divina mulierum:
Ipſi autem ſimul famulæ ferebant perpulchra dona.
Illi autem in ſaltationem & ſuavem cantum
Verſi delectabantur: manebantque donec veſper veniret.
Eis autem ſe delectantibus niger veſper venit:
Statim lampades tres ſtatuerunt in domibus,
Ut lucerent: circum autem ligna arida poſuerunt
Sicca pridem, præfiſſilia, nuper ſciſſa ære:
Et candelas miſcuerunt. per vices autem prælucebant
Famulæ Ulyſſis calamitoſi. at illis
Ipſe generoſus locutus eſt prudens Ulyſſes;
Famulæ Ulyſſis diu abſentis regis,
Ite ad domos, ubi veneranda regina,
Et apud illam penſa verſate: delectate autem ipſam
Sedentes in domo, vel lanas pectite manibus.
At ego his lumen omnibus præbebo.
Si enim voluerint pulchro ſolio conſpicuam Auroram expectare,
Non me vincent. perpatiens enim valde ſum.
Sic dixit. hæ autem riſerunt, aliaque aliam inſpiciebat.
Eumque immodeſte allocuta eſt Melanto pulchra genis,
Quam Dolius quidem genuit, educavit autem Penelope,
Ceu filiam autem nutriebat: dabatque oblectamenta animo,
Sed neque ſic habuit dolorem in animo Penelopes.
Sed illa cum Eurymacho rem habebat & *eum* amabat:
Hæc ſcilicet Ulyſſem alloquebatur contumelioſis verbis;
Hoſpes miſer, tu aliquis mente captus es,

Οὐδ' ἐθέλεις εὕδειν χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθὼν,
Ἠέ που ἐς λέσχην· ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις
Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν. οὐδέ τι θυμῷ
Ταρβεῖς. ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἤ νύ τοι αἰεὶ
Τοιοῦτος νόος ἐστὶν, ὃ καὶ μεταμώλια βάζεις·
Ἦ ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην.
Μή τίς τοι τάχα Ἴρου ἀμείνων ἄλλος ἀναστῇ,
Ὅστις σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπὼς χερσὶ στιβαρῇσι,
Δώματος ἐκπέμψῃσι, φορύξας αἵματι πολλῷ.
Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ἦ τάχα Τηλεμάχῳ ἐρέω κύον οἷ' ἀγορεύεις,
Κεῖσ' ἐλθὼν, ἵνα σ' αὖθι διαμελεϊστὶ τάμῃσιν.
Ὣς εἰπὼν, ἐπέεσσι διεπτοίησε γυναῖκας.
Βὰν δ' ἴμεναι διὰ δῶμα· λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστης
Ταρβοσύνῃ. φὰν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
Αὐτὰρ ὁ πὰρ λαμπτῆρσι φαείνων αἰθομένοισιν
Εἱστήκει ἐς πάντας ὁρώμενος· ἄλλα δέ οἱ κῆρ
Ὥρμαινε φρεσὶν ᾗσιν, ἅ ῥ' οὐκ ἀτέλεστα γένοντο.
Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴα Ἀθήνη
Λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἦρχ' ἀγορεύειν,
Κερτομέων Ὀδυσῆα· γέλων δ' ἑτάροισιν ἔτευχεν.
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Οὐκ ἀθεεὶ ὅδ' ἀνὴρ Ὀδυσήϊον ἐς δόμον ἵκει,
Ἔμπης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
Καὶ κεφαλῆς· ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι τρίχες οὐδ' ἠβαιαί.
Ἦ ῥ', ἅμα τε προσέειπεν Ὀδυσσῆα πτολίπορθον·
Ξεῖνε, ἦ ἄρ κ' ἐθέλεις θητευέμεν, εἴ σ' ἀνελοίμην,
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, (μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται)
Αἱμασιάς τε λέγων, καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων;
Ἔνθα δ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐπηετανὸν παρέχοιμι,
Εἵματά τ' ἀμφιέσαιμι, ποσίν θ' ὑποδήματα δοίην,
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθες, οὐκ ἐθελήσεις
Ἔργον ἐποίχεσθαι· ἀλλὰ πτώσσειν κατὰ δῆμον
Βούλεαι, ὄφρ' ἂν ἔχῃς βόσκειν σὴν γαστέρ' ἄναλτον.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο

Neque vis dormire æream in domum profectus,
Vel aliquo in cœtum conſabulantium: ſed hic multa dicis
Confidenter multos inter viros. neque quidquam animo
Times. certe tuam vinum habet mentem, aut tibi ſemper
Talis mens eſt, qui & vana garris:
An exultas quod Irum viciſti erronem?
Vereor ne quis tibi mox Iro melior alius ſurgat,
Qui te in capite percutiens manibus fortibus,
Domo emittat, fœdatum ſanguine multo.
  Hanc torve aſpiciens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Certe mox Telemacho dicam canis qualia loqueris,
Illuc profectus, ut te illic membratim incidat.
  Sic fatus, verbis perterruit mulieres.
Perrexerunt autem ire per domum, ſolutaque ſunt ſubtus membra cujuſque
Timore. autumabant enim ipſum vera dicere.
At hic apud lampades prælucens accenſas
Stabat omnes aſpiciens: alia autem ejus cor
Cogitabat præcordiis ejus, quæ ſane non irrita fuerunt.
Procos autem haud omnino ſuperbos ſinebat Minerva
A contumelia abſtinere animi cruce, ut adhuc magis
Subiret dolor cor Laertiadæ Ulyſſis.
His autem Eurymachus Polybi filius incepit dicere,
Conviciis proſcindens Ulyſſem: riſum autem ſociis fecit.
  Audite me proci inclytæ reginæ,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
Non ſine Deo hic vir Ulyſſeam in domum venit,
Tamen mihi videtur facium ſplendor eſſe ipſius
Etiam capitis: quoniam non ei ſunt capilli neque pauci.
  Dixit, ſimulque allocutus eſt Ulyſſem urbium deſtructorem.
Hoſpes, nunquid vis ſervire, ſi te ſuſcipiam,
Agri in extremitate; (merces autem tibi ſufficiens erit)
Sepeſque colligens, & arbores longas plantans?
Illic autem ego panem quidem perennem præberem,
Amictuque amicirem, pedibuſque calceamenta darem.
Sed quoniam ſcilicet opera mala didiciſti, non voles
Opus adire: ſed mendicare in populo
Vis, ut poſſis paſcere tuum ventrem inſatiabilem.
  Hunc autem reſpondens alloquebatur conſilio dives Ulyſſes:
Eurymache, ſi quidem nobis contentio operis fieret

Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται,
Ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
Καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχοις, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου
Νήστιες ἄχρι μάλα κνέφαος, ποίη δὲ παρείη.
Εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν οἵπερ ἄριστοι,
Αἴθωνες, μεγάλοι, ἄμφω κεκορηότε ποίης,
Ἥλικες, ἰσοφόροι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνὸν,
Τετράγυον δ' εἴη, εἴκοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρῳ,
Τῷ κέ μ' ἴδοις εἰ ὦλκα διηνεκέα προταμοίμην.
Εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὁρμήσειε Κρονίων
Σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἴη καὶ δύο δοῦρε,
Καὶ κυνέη πάγχαλκος ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖα·
Τῷ κέ μ' ἴδοις πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιγέντα,
Οὐδ' ἄν μοι τὴν γαστέρ' ὀνειδίζων ἀγορεύοις.
Ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καί τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής·
Καί πού τις δοκέεις μέγας ἔμμεναι, ἠδὲ κραταιὸς,
Οὕνεκα πὰρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὁμιλεῖς·
Εἰ δ' Ὀδυσεὺς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κέ τοι τὰ θύρετρα, καὶ εὐρέα περ μάλ' ἐόντα,
Φεύγοντι στείνοιτο διὲκ προθύροιο θύραζε.
Ὣς ἔφατ'. Εὐρύμαχος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἆ δεῖλ', ἦ τάχα τοι τελέω κακὸν, οἷ' ἀγορεύεις
Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν· οὐδέ τι θυμῷ
Ταρβεῖς. ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἤ νύ τοι αἰεὶ
Τοιοῦτος νόος ἐστὶν, ὃ καὶ μεταμώλια βάζεις·
Ἦ ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην.
Ὣς ἄρα φωνήσας, σφέλας ἔλλετο. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀμφινόμου πρὸς γοῦνα καθέζετο Δουλιχιῆος,
Εὐρύμαχον δείσας. ὁ δ' ἄρ' οἰνοχόον βάλε χεῖρα
Δεξιτερήν· πρόχοος δὲ χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα.
Αὐτὰρ ὅγ' οἰμώξας πέσεν ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Αἴθ' ὤφελλ' ὁ ξεῖνος ἀλώμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι,
Πρὶν ἐλθεῖν· τῷ κ' οὔ τι τόσον κέλαδον μεθέηκεν.
Νῦν δὲ περὶ πτωχῶν ἐριδαίνομεν· οὐδέ τι δαιτὸς
Ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο.

Tempore in verno, quando dies longi ſunt,
In herba, ſalcem quidem ego bene flexam haberem,
Tu quoque talem haberes, ut faceremus periculum in opere
Jejuni uſque adeo ad tenebras, herba autem adeſſet.
Sin rurſus & boves eſſent agendi qui optimi,
Ardentes, magni, ambo ſaturati herba,
Coævi, æqualiter ferentes, quorum robur haud labefactum,
Quatuorque jugera eſſent, cederetque ſubtus gleba aratro,
Tunc me videres an ſulcum continuum proſcinderem.
Sin rurſus & bellum alicubi moveret Saturnius
Hodie, & mihi ſcutum eſſet & duæ lanceæ,
Et galea tota ærea in temporibus apta:
Tunc me videres primis in pugnatoribus mixtum,
Neque mihi ventrem exprobrans loquereris.
Sed nimis injurius es, & tibi mens crudelis:
Et aliquo modo quidam videris magnus eſſe, & fortis,
Quoniam cum paucis & non bonis verſaris:
At ſi Ulyſſes veniret & appelleret in patriam terram,
Statim tibi portæ, licet latæ admodum ſint,
Fugienti arctarentur per veſtibulum foras.
Sic dixit. Eurymachus autem iraſcebatur corde magis,
Et ipſum torve intuens, verba volucria locutus eſt:
Ah miſer, certe mox tibi perficiam malum, qui ſic loquare
Confidenter multos inter viros: neque quidquam animo
Times. utique vinum tuam habet mentem, aut tibi ſemper
Talis mens eſt, qui & vana garris:
An exultas quod Irum viciſti erronem?
Sic vociferans ſcabellum cepit. at Ulyſſes
Amphinomi ad genua ſedit Dulichii,
Eurymachum timens. hic autem pincernam feriebat in manu
Dextra; gutturnium autem humi reſonabat cadens.
At ille plorans cecidit reſupinus in pulveribus.
Proci autem tumultuabantur in ædibus umbroſis.
Sic autem aliquis dicebat aſpiciens propinquum alium:
Utinam debuiſſet hic hoſpes errabundus alibi periiſſe,
Antequam veniret: eo non tantum tumultum immiſiſſet.
Nunc autem de mendico rixamur: neque aliqua convivii
Boni erit voluptas, quoniam pejora vincunt.
Illis autem dixit virtus Telemachi:

Mi-

Δαιμόνιοι, μαίνεσθε, καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ
Βρωτὺν, οὐδὲ ποτῆτα. θεῶν νύ τις ὔμμ' ὀροθύνει.
Ἀλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες,
Ὁππότε θυμὸς ἄνωγε· διώκω δ' οὔτιν' ἔγωγε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες,
Τηλέμαχον θαύμαζον ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Νίσου φαίδιμος υἱὸς Ἀρητιάδαο ἄνακτος,
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
Ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι.
Μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἀλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
Ὄφρα σπείσαντες κατακείομεν οἴκαδ' ἰόντες·
Τὸν ξεῖνον δὲ ἐῶμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος
Τηλεμάχῳ μελέμεν. τοῦ γὰρ φίλον ἵκετο δῶμα.
Ὣς φάτο. τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπε.
Τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος ἥρως,
Κῆρυξ Δουλιχιεύς· θεράπων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο.
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν. οἱ δὲ, θεοῖσι
Σπείσαντες μακάρεσσι, πίον μελιηδέα οἶνον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Βάν ῥ' ἴμεναι κείοντες ἑὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαστος.

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ ὉΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Τ. ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Σὺν Τηλεμάχῳ ἔκθεσιν ποιεῖται τῶν ὅπλων Ὀδυσσεὺς, καὶ πρὸς Πηνελόπην ἐκ Κρήτης εἶναι ὑποκρίνεται. γίγνεται δὲ αὐτοῦ δι' οὐλῆς ἀναγνωρισμὸς πρὸς Εὐρύκλειαν, τοὺς πόδας αὐτοῦ νίπτουσαν. καὶ κατὰ παρέκβασιν ὁ ποιητὴς διηγεῖται ὡς ἐν Παρνασῷ ἐπλήγη ὑπὸ συὸς κυνηγῶν.

Miſeri, inſanitis, & non amplius capitis animo
Cibum, neque potum. Deorum aliquis nimirum vos concitat.
Sed bene epulati decumbite domum profecti,
Quando animus' jubet: pello autem neminem ego.
Sic dixit. illi autem omnes mordicus labris prehenſis,
Telemachum admirabantur quod audacter locutus eſſet.
Illis Amphinomus fatus eſt & dixit,
Niſi illuſtris filius Aretiadæ regis:
O amici, haud jam quiſquam ſuper dicto æquo
Contrariis verbis carpens ſæviat,
Neque hoſpitem duriter tractate, neque quenquam alium
Famulorum qui ſunt in domibus Ulyſſis divini.
Sed agite, pincerna incipiat poculis,
Ut poſtquam libaverimus decumbamus domum profecti:
Hoſpitem autem ſinamus in ædibus Ulyſſis
Telemacho curæ eſſe. ejus enim propriam venit domum.
Sic dixit. illis autem omnibus placitum verbum dixit:
Iiſque craterem miſcuit Mulius heros,
Præco Dulichienſis: miniſter autem erat Amphinomi.
Diſtribuit autem omnibus adſtando: hi autem, diis
Ut Libarunt beatis, biberunt dulce vinum.
At poſtquam libarunt biberuntque quantum voluit animus,
Perrexerunt ire cubituri ſuas ad domos quiſque.

ODYSSEÆ HOMERI XIX. LIBRI

Argumentum.

CUm Telemacho ſeponit arma Ulyſſes, & ad Penelopen ex Creta ſe eſſe fingit. Fit autem ipſius per cicatricem agnitio ad Eurycleam, pedes ipſius lavantem. Et per digreſſionem poeta narrat quo pacto in Parnaſo vulneratus fuerit ab apro inter venandum.

Τῶ δ' ἀναγνωρίζει ἐξ οὐλῆς γρηῦς Ὀδυσσῆα.

Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων.
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τηλέμαχε, χρὴ τεύχε' Ἀρήϊα κατθέμεν εἴσω
Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
Ἐκ καπνοῦ κατέθηκ'. ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐῴκει
Οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεὺς,
Ἀλλὰ κατήκισται ὅσσον πυρὸς ἵκετ' ἀϋτμή.
Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων,
Μήπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
Ἀλλήλους τρώσητε, καταισχύνητε δὲ δαῖτα,
Καὶ μνηστύν. αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
Ὣς φάτο. Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί.
Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν,
Μαῖ', ἄγε δή μοι ἔρυξον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
Ὄφρα κεν ἐς θάλαμον καταθείομαι ἔντεα πατρὸς
Καλὰ, τά μοι κατὰ οἶκον ἀκηδέα καπνὸς ἀμέρδει,
Πατρὸς ἀποιχομένοιο. ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα·
Νῦν δ' ἐθέλω καταθέσθαι ἵν' οὐ πυρὸς ἵξετ' ἀϋτμή.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Αἲ γὰρ δή ποτε τέκνον ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο,
Οἴκου κήδεσθαι, καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
Ἀλλ' ἄγε, τίς τοι ἔπειτα μετοιχομένη φάος οἴσει;
Δμωὰς δ' οὐκ εἴας προβλωσκέμεν, αἵ κεν ἔφαινον.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ξεῖνος ὅδ'. οὐ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι ὅς κεν ἐμῆς γε
Χοίνικος ἅπτηται, καὶ τηλόθεν εἰληλουθώς.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν. τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος·
Κλήισεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων.
Τὼ δ' ἄρ' ἀναΐξαντ' Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱὸς
Ἐσφόρεον κόρυθάς τε καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας,
Ἔγχεά τ' ὀξυόεντα. πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
Χρύσεον λύχνον ἔχουσα, φάος περικαλλὲς ἐποίει.
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα,
Ὦ πάτερ, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·

Ἐμ-

T. Agnoſcit ex cicatrice vetula Ulyſſem.

AT ipſe in domo relinquebatur divinus Ulyſſes,
Procis cædem cum Minerva meditans.
Statim autem Telemachum verbis volucribus allocutus eſt:
Telemache, oportet arma martialia ſeponere intro
Omnia prorſus: at procos mollibus verbis
Decipe, quando ex te quærent deſiderantes.
Ex fumo ſepoſui; quoniam non amplius illis ſimilia ſunt,
Qualia quondam ad Trojam proficiſcens reliquit Ulyſſes,
Sed conſumpta ſunt quantum ignis attigit vapor.
Inſuper adhuc etiam hoc majus in mentem dedit deus,
Ne forte inebriati, contentionem excitantes in vobis,
Mutuo vos vulneretis, dehoneſtetiſque convivium,
Et ſponſalia. ipſum enim attrahit virum ferrum.
Sic dixit. Telemachus autem dilecto obedivit patri.
Extra autem vocans allocutus eſt nutricem Eurycleam:
Nutrix, age mihi contine domi fœminas,
Donec in thalamum reponam arma patris
Pulchra, quæ mihi in domo neglecta fumus denigrat,
Patre abſente. ego autem adhuc parvulus eram:
Nunc autem volo ſeponere ubi ignis vapor non venit.
Hunc autem rurſus allocuta eſt dilecta nutrix Euryclea:
Utinam vero tandem fili prudentiam accipias
Domum curandi, & poſſeſſiones omnes ſervandi.
Sed age, quæ tibi poſtea tecum iens lumen portabit?
Famulas autem non ſinis præire, quæ præluceant.
Hanc contra Telemachus prudens alloquebatur:
Hoſpes hic. non enim otioſum tolerabo qui meum
Modium attingit, licet & procul venerit.
Sic nempe dixit. illi autem haud evolavit *hoc* verbum:
Clauſit autem januas ædium bene habitatarum.
Hi autem feſtinantes Ulyſſes & illuſtris filius
Intro portaverunt galeaſque & ſcuta umbonibus munita,
Lanceaſque acutas. ante autem Pallas Minerva,
Auream lucernam tenens, lumen perpulchrum faciebat.
Tunc Telemachus allocutus eſt ſuum patrem ſtatim:
O pater, certe magnum miraculum hoc oculis video:

Enim-

Ἔμπης μοι τοῖχοι μεγάρων, καλαί τε μεσόδμαι,
Εἰλάτιναί τε δοκοὶ, καὶ κίονες ὑψόσ' ἔχοντες
Φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἦ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Σίγα, καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε, μηδ' ἐρέεινε.
Αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι· ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ,
Ὄφρα κ' ἔτι δμῳὰς καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω.
Ἡ δέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα.
Ὣς φάτο. Τηλέμαχος δὲ δὶ ἐκ μεγάροιο βεβήκει
Κείων ἐς θάλαμον, δαΐδων ὑπολαμπομενάων,
Ἔνθα πάρος κοιμᾶθ' ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
Ἔνθ' ἄρα καὶ τότ' ἔλεκτο, καὶ ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν.
Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων.
Ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠδὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
Τῇ παρὰ μὲν κλισίην πυρὶ κάτθεσαν, ἔνθ' ἄρ' ἔφιζε,
Δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ· ἥν ποτε τέκτων
Ποίησ' Ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ θρῆνυν ποσὶν ἧκε,
Προσφυέ' ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας·
Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
Ἦλθον δὲ δμῳαὶ λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο·
Αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ᾕρεον ἠδὲ τραπέζας,
Καὶ δέπα ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον.
Πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλον, ἄλλα δ' ἐπ' αὐτῶν
Νήησαν ξύλα πολλὰ, φόως ἔμεν ἠδὲ θέρεσθαι.
Ἡ δ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπτε Μελανθὼ δεύτερον αὖτις,
Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις διὰ νύκτα
Δινεύων κατὰ οἶκον; ὀπιπτεύσεις δὲ γυναῖκας;
Ἀλλ' ἔξελθε θύραζε τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο·
Ἢ τάχα καὶ δαλῷ βεβλημένος εἶσθα θύραζε.
Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Δαιμονίη, τί μοι ὧδ' ἐπέχεις κεκοτηότι θυμῷ;
Ἦ ὅτι οὐ λιπόω; κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἷμαι;
Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει.
Τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασι.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον

Ὀλ-

Enimvero mihi parietes domorum, pulchraque intertignia,
Abiegnæque trabes, & columnæ ſurſum tendentes
Apparent oculis quaſi ignis ardentis.
Omnino aliquis Deus intus eſt *eorum*, qui cælum latum habitant.
  Illum reſpondens alloquebatur conſilii dives Ulyſſes:
Sile, & tuam mentem retine, neque interroga.
Hic tibi mos eſt Deorum qui Olympum habitant.
Sed tu quidem decumbe: ego autem relinquar hic,
Ut adhuc famulas & matrem tuam irritem:
Quæ me lamentans interrogabit de ſingulis.
  Sic dixit. Telemachus autem ex domo diſceſſit
Cubiturus in cubiculum, facibus lucentibus,
Ubi antea dormiebat quando ipſum dulcis ſomnus capiebat,
Illic igitur & tunc cubuit, & Auroram divinam expectabat.
At in domo relinquebatur divinus Ulyſſes,
Procis cædem cum Minerva cogitans.
Ipſa autem ibat ex thalamo prudens Penelope,
Dianæ ſimilis, vel aureæ Veneri.
Cui ſellam apud ignem deponebant, ubi inſidebat,
Circumcirca obductam ebore & argento: quam quondam faber
Fecerat Icmalius, & ſubtus ſcabellum pedibus miſit,
Aptum ex ipſa, ubi magnam injecit pellem.
Illic ſedit poſtea prudens Penelope.
Venerunt autem famulæ albæ ulnis ex domo:
Quæ panem multum tollebant atque menſas,
Et pocula unde ſcilicet viri ſuperbi biberant.
Ignem autem a foculis ad terram jecerunt, aliaque in eos
Congregarunt ligna, ut lumen eſſet & calefieret.
Ipſa autem Ulyſſem increpabat Melantho ſecundo rurſus:
  Hoſpes, adhuc & nunc hic moleſtus eris per noctem
Obverſans in domo? aſpicis autem mulieres?
Sed exi foras miſer, & tibi epulum proſit:
Aut mox etiam torre percuſſus ibis foras.
  Hanc autem torve aſpiciens alloquebatur conſilii dives Ulyſſes:
Mala *mulier*, cur me ſic obſervas infenſo animo?
An quod parum niteo; turpique corpus amictu ſum amictus?
Et mendico in populo? neceſſitas enim urget.
Tales mendici & errones viri ſunt.
Etenim ego quondam domum in hominibus habitabam

Bea-

Ὄλβιος ἀφνειὸν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ
Τοίῳ ὁποῖος ἔοι, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι.
Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλά τε πολλὰ
Οἷσίν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων· ἤθελε γάρ που.
Τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ γύναι ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσῃς
Ἀγλαΐην, τῇ νῦν γε μετὰ δμωῇσι κέκασσαι,
Μή πώς τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνῃ,
Ἢ Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ. ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα.
Εἰ δ' ὁ μὲν ὡς ἀπόλωλε καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν,
Ἀλλ' ἤδη παῖς τοῖος Ἀπόλλωνός γε ἕκητι
Τηλέμαχος· τὸν δ' οὔτις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
Λήθει ἀτασθάλλουσ'· ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστίν.
Ὣς φάτο. τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια·
Ἀμφίπολον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Πάντως θαρσαλέη κύον ἀδδεὲς οὔτι με λήθεις
Ἔρδουσα μέγα ἔργον, ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.
Πάντα γὰρ εὖ ἤδησθα, ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς
Ὡς τὸν ξεῖνον ἔμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν
Ἀμφὶ πόσει εἴρεσθαι· ἐπεὶ πυκινῶς ἀκάχημαι.
Ἦ ῥα, καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
Ὄφρα καθεζόμενος εἴπῃ ἔπος ἠδ' ἐπακούσῃ
Ὁ ξεῖνος ἐμέθεν. ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι.
Ὣς ἔφαθ'. ἡ δὲ μάλ' ὀτραλέως κατέθηκε φέρουσα
Δίφρον εὔξεστον, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῶας ἔβαλλεν·
Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια,
Ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή,
Τίς; πόθεν εἷς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ γύναι, οὐκ ἄν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
Νεικέοι· ἦ γάρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει.
Ὥστε τευ ἢ βασιλῆος ἀμύμονος, ὅστε θεουδὴς
Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισιν ἀνάσσων,
Εὐδικίας ἀνέχῃσι· φέρῃσι δὲ γαῖα μέλαινα
Πυροὺς καὶ κριθὰς, βρίθῃσι δὲ δένδρεα καρπῷ.
Τίκτει δ' ἔμπεδα μῆλα· θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς
Ἐξ εὐηγεσίης· ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ.

Beatus divitem, & ſæpe dedi erroni
Tali qualis eſſet, & cujuſcunque *rei* indigens veniret.
Erant autem ſervi valde multi, aliaque multa
Quibus *homines* bene vivunt & divites vocantur:
Sed Jupiter vaſtavit Saturnius: voluit enim.
Ideo nunc ne aliquando & tu mulier fortaſſis omnem amittas
Pulchritudinem, qua nunc inter ancillas ornata es,
Ne tibi aliquo modo domina irata ſæviat,
Vel Ulyſſes veniat. adhuc enim & ſperare fas eſt.
Sin ille quidem ita periit & non amplius rediturus eſt,
At jam filius talis Apollinis favore
Telemachus: hunc autem nulla in domibus mulierum
Latet improbe agens: quoniam non amplius tantillus eſt.
Sic dixit. eum autem audiverat prudens Penelope:
Ancillam autem increpabat, verbumque dicebat & proloquebatur:
Omnino audax canis intrepida non me lates
Faciens magnum facinus, quod tuo capiti infringes.
Omnia enim bene ſcis, quoniam ex me audiviſti ipſa,
Quod hoſpitem eram in domibus meis
De marito interrogatura, quoniam multum triſtor.
Dixit, & Eurynomen promam ſermone alloquuta eſt:
Eurynoma, fer ſedem & pellem ſuper ipſa,
Ut ſedens dicat verbum & audiat
Hoſpes meum. volo autem ipſum interrogare.
Sic dixit. illa valde feſtinanter depoſuit ferens
Sedem bene politam, & ſuper ipſa pellem jecit:
Illic ſedit poſtea multa tolerans divinus Ulyſſes.
Poſt hæc ſermonem occepit prudens Penelope:
Hoſpes, hoc quidem te primum ego interrogabo ipſa,
Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs & parentes?
Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
O mulier, haud quiſquam te hominum ſuper interminatam terram
Vituperaverit: certe enim tua gloria cælum latum attingit,
Sicut alicujus regis inculpabilis, qui Deum colens
Viris in multis & fortibus regnans,
Jura ſuſtentat: fert autem terra nigra
Triticum & hordeum, gravanturque arbores fructu:
Pariuntque incolumes pecudes: mareque præbet piſces
Ex felicitate: virtutemque exercent populi ſub ipſo.

Τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετάλλα σῷ ἐνὶ οἴκῳ,
Μηδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
Μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσῃς ὀδυνάων
Μνησαμένῳ. μάλα δ' εἰμὶ πολύστονος· οὐδέ τί με χρὴ
Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γοόωντά τε μυρόμενόν τε
Ἧσθαι. ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί.
Μή τίς μοι δμῳῶν νεμεσήσεται, ἠὲ σύ γ' αὐτή·
Φῇ δὲ δακρυπλώειν βεβαρηότα με φρένας οἴνῳ.
  Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Ξεῖν', ἤτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν εἶδός τε δέμας τε
Ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
Εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
Μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Οἵτ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδείελον ἀμφινέμονται,
Οἵ μ' ἀεκαζομένην μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Τῷ οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι, οὔθ' ἱκετάων,
Οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημιοεργοὶ ἔασιν.
Ἀλλ' Ὀδυσῆα ποθεῦσα, φίλον κατατήκομαι ἦτορ.
Οἱ δὲ γάμον σπεύδουσιν. ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω.
Φᾶρος μέν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων
Στησαμένῃ μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
Λεπτὸν καὶ περίμετρον. ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον,
Κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον. εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται)
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰσότε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο,
Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα κεν ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἱστὸν,
Νύκτας δ' ἀλλύεσκον ἐπὴν δαΐδας παραθείμην.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθον ἐγὼ καὶ ἔπειθον Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη,

Ideo ex me nunc alia quidem inquire tua in domo,
Neque meum interroga genus & patriam terram,
Ne mihi magis animum impleas doloribus
Recordanti. valde autem ſum ærumnoſus: & nihil me oportet
Domo in aliena lugentemque flentemque
Sedere. quoniam malum eſt lugere valde ſemper;
Ne aliqua mihi ancillarum ſuccenſeat, vel tu ipſa:
Dicatque lacrymis abundare gravatum me in mente vino.
Sed ei reſpondit poſtea prudens Penelope:
Hoſpes, certe quidem meam virtutem ſpeciemque corpuſque
Perdiderunt immortales, quando ad Ilium profecti ſunt
Argivi, cum quibus meus maritus ivit Ulyſſes.
Si ille veniens hanc meam vitam gubernaret,
Major gloria eſſet mea & melior hoc pacto.
Nunc autem angor: tot enim mihi immiſit mala deus.
Quotquot enim inſulis dominantur optimi,
Dulichioque Samæque & ſylvoſæ Zacyntho,
Quique ipſam Ithacam amœnam incolunt,
Hi me nolentem petunt uxorem, conſumuntque domum.
Ideo neque hoſpites curo, neque ſupplices,
Neque præcones, qui publici operarii ſunt:
Sed Ulyſſem deſiderans, proprio contabeſco corde.
Illi autem nuptias urgent: ego vero dolos machinor.
Velamen quidem mihi primum inſpiravit menti Deus
Inſtituenti magnam telam in ædibus texere,
Tenuem & immenſam. Statim autem ipſis dixi.
Juvenes mei proci, poſtquam mortuus eſt divinus Ulyſſes,
Manete urgentes meas nuptias: donec velamen
Perficiam, (ne mihi vana fila pereant)
Laerti heroi funebre, quando ipſum
Parca perniencioſa capiet in longum conſopientis mortis.
Ne aliqua mihi in populo Græcarum ſuccenſeat,
Si ſine velamine jacet, multa qui poſſederit.
Sic dixi: illis autem perſuaſus eſt animus maſculus.
Tunc interdiu quidem texebam magnam telam,
Noctes autem reſolvebam poſtquam faces appoſueram.
Sic triennium quidem latui ego, & fidem faciebam Achivis:
Sed quando quartus venit annus, & venerunt horæ,
Menſibus intereuntibus, & dies multi conſummati erant,

Καὶ τότε δή με, διὰ δμωὰς κύνας οὐκ ἀλεγούσας,
Εἷλον ἐπελθόντες, καὶ ὁμόκλησαν ἐπέεσσιν.
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης·
Νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλην
Μῆτιν ἐφευρίσκω. μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες
Γήμασθ'. ἀσχαλάᾳ δὲ πάϊς βίοτον κατεδόντων,
Γιγνώσκων· ἤδη γὰρ ἀνὴρ οἷός τε μάλιστα
Οἴκου κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μοι εἰπὲ τεὸν γένος, ὁππόθεν ἐσσί.
Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός ἐσσι παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ γύναι αἰδοίη, Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Οὐκ ἔτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα;
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω· ἦ μέν μ' ἀχέεσσί γε δώσεις
Πλείοσιν ἢ ἔχομαι. ἡ γὰρ δίκη, ὁππότε πάτρης
Ἧς ἀπέῃσιν ἀνὴρ τόσσον χρόνον ὅσσον ἐγὼ νῦν,
Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων.
Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
Κρήτη τις γαῖ' ἔστι μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Καλὴ, καὶ πίειρα, περίρρυτος· ἐν δ' ἄνθρωποι
Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόληες.
Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοὶ,
Ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες.
Δωριέες τε τριχάϊκες, δῖοί τε Πελασγοί.
Τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσσὸς μεγάλη πόλις, ἔνθα τε Μίνως
Ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστὴς,
Πατρὸς ἐμοῖο πατὴρ μεγαθύμου Δευκαλίωνος.
Δευκαλίων δέ μ' ἔτικτε, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω
Ὤχετ' ἅμ' Ἀτρείδῃσιν· ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴθων,
Ὁπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἄρα, πρότερος καὶ ἀρείων.
Ἔνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδόμην, καὶ ξείνια δῶκα.
Καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἲς ἀνέμοιο,
Ἱέμενον Τροίηνδε, παραπλάγξασα Μαλειῶν.
Στῆσε δ' ἐν Ἀμνισῷ, ὅθι τε σπέος Εἰλειθυίης,
Ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι· μόλις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας.
Αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα μετάλλα ἄστυδ' ἀνελθών·
Ξεῖνον γάρ μιν ἔφασκε φίλον τ' ἔμεν αἰδοῖόν τε.
Τῷ δ' ἤδη δεκάτη ἢ ἑνδεκάτη πέλεν ἠὼς

Atque tunc ſcilicet me per famulas canes *talia* non curantes,
Deprehenderunt ingreſſi, & objurgavere verbis.
Sic illud perfeci & non volens coactu:
Nunc autem neque effugere poſſum nuptias, neque aliquid aliud
Conſilium invenio. valde autem hortantur parentes
Nubere; ægre fert autem filius *quod illi* victum devorant,
Cognoſcens: jam enim vir eſt qui poſſit maxime
Domum curare, cui Jupiter gloriam præbet.
Sed & ſic mihi dic tuum genus, unde ſis.
Non enim a quercu es olim fabuloſa, neque a petra.
Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
O uxor venerabilis Laertiadæ Ulyſſis,
Nondum deſines meum genus interrogans:
Sed eloquar tibi: certe quidem me doloribus dabis
Pluribus quam teneor. is enim mos quando patria
Sua abeſt vir tanto tempore, quanto ego nunc,
Multas hominum ad urbes errans, dolores patiens.
Sed & ſic dicam quod me interrogas & exquiris.
Creta quædam terra eſt medio in nigro ponto,
Pulchra & pinguis, circumflua: in eaque homines
Multi infiniti, & nonaginta urbes.
Alia autem aliorum lingua mixta: inſunt & Achivi,
Et veri *ſunt indigenæ* Cretenſes magnanimi, inſunt etiam Cydones,
Dorienſeſque trifariam ſparſi, divinique Pelaſgi.
In his Gnoſſus magna urbs, ubi Minos
Novennalis regnavit, Jovis magni familiaris,
Patris mei pater magnanimi Deucalionis.
Deucalion autem me genuit, & Idomeneum regem.
Sed hic quidem in navibus roſtratis Ilium ad
Ivit ſimul cum Atridis: mihi autem nomen inclytum Æthon,
Junior natu: is autem prior & melior.
Illic Ulyſſem ego vidi, & hoſpitalia dedi.
Etenim eum ad Cretam egerat vis venti,
Euntem ad Trojam, in diverſa jactatum a Maleis.
Siſtebat autem naves in Amniſo, ubi ſpelunca Lucinæ,
In portibus difficilibus: vix autem evaſit procellas.
Statim autem Idomeneum requirebat ad urbem profectus:
Hoſpitem enim ipſum dicebat dilectumque eſſe reverendumque.
Huic autem jam decima vel undecima erat aurora

Οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω.
Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
Ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων.
Καί οἱ, τοῖς τ' ἄλλοις ἑτάροις οἳ ἅμ' αὐτῷ ἕποντο,
Δημόθεν ἄλφιτα δῶκα καὶ αἴθοπα οἶνον ἀγείρας,
Καὶ βοῦς ἱρεύσασθαι· ἵνα πλησαίατο θυμόν.
Ἔνθα δυώδεκα μὲν μένον ἤματα δῖοι Ἀχαιοί·
(Εἶλει γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ' ἐπὶ γαίῃ
Εἴα ἵστασθαι. χαλεπὸς δέ τις ὦρορε δαίμων)
Τῇ τρισκαιδεκάτῃ δ' ἄνεμος πέσε· τοὶ δ' ἀνάγοντο.
 Ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.
Τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρώς.
Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
Ἥν τ' Εὖρος κατέτηξεν, ἐπὴν Ζέφυρος καταχεύοι,
Τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες,
Ὣς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης,
Κλαιούσης ἑὸν ἄνδρα παρήμενον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Θυμῷ μὲν γοόωσαν ἑὴν ἐλέαιρε γυναῖκα,
Ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἕστασαν, ἠὲ σίδηρος,
Ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι. δόλῳ δ' ὅγε δάκρυα κεῦθε.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Ἐξαῦτίς μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπεν,
 Νῦν μὲν δή σευ ξεῖνέ γ' ὀΐω πειρήσεσθαι
Εἰ ἐτεὸν δὴ κεῖθι σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν
Ξείνισας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν, ὡς ἀγορεύεις.
Εἰπέ μοι ὁπποῖ' ἄσσα περὶ χροῒ εἵματα ἕστο,
Αὐτός θ' οἷος ἔην, καὶ ἑταίρους οἵ οἱ ἕποντο.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἐόντα
Εἰπέμεν. ἤδη γάρ οἱ ἐεικοστὸν ἔτος ἐστίν,
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης.
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐρέω ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ·
Χλαῖναν πορφυρέην οὔλην ἔχε δῖος Ὀδυσσεύς,
Διπλῆν· αὐτάρ οἱ περόνη χρυσοῖο τέτυκτο
Αὐλοῖσιν διδύμοισι· πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν·
Ἐν προτέροισι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἐλλὸν
Ἀσπαίροντα λάων· τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
Ὡς οἱ χρύσεοι ὄντες, ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων,
Αὐτὰρ ὁ ἐκφυγέειν μεμαὼς, ἤσπαιρε πόδεσσι.

Τὸν

Eunti cum navibus roſtratis Ilium intro.
Illum quidem ego ad domos ducens bene excepi hoſpitio,
Peramanter tractans, abundante domo.
Et ei, cæteriſque ſociis qui ſimul ipſum ſequebantur,
A populo farinas dedi & nigrum vinum congregans,
Et boves mactandos: ut impleret animum.
Illic duodecim quidem manſerunt dies divini Achivi:
(Continebat enim eos Boreas ventus magnus, neque in terra
Sinebat ſtare: ſævus autem aliquis moverat deus)
Ipſa autem tertiadecima die ventus cecidit: illi autem ſolverunt.
Simulabat mendacia multa dicens veris ſimilia.
Illius audientis fluebant lacrymæ, tabebatque corpus.
Sicut autem nix liqueſit in ſummis verticibus montium,
Quam Eurus liquefecit poſtquam Zephyrus effuderat,
Liqueſcenteque ea fluvii implentur fluentes;
Sic hujus liquebantur pulchræ genæ lacrymas fundentis,
Flentis ſuum virum aſſidentem. at Ulyſſes
Animo quidem lugentem ſuam miſerabatur uxorem,
Oculi autem tanquam cornua ſtabant, aut ferrum,
Immoti in palpebris. dolo autem is lacrymas occultabat.
Illa igitur poſtquam ſatiata erat lacrymoſo luctu,
Iterum ipſum verbis reſpondens alloquebatur:
Nunc te ſcilicet hoſpes, puto experturam *me* eſſe
An vere ſcilicet illic cum divinis ſociis
Hoſpitio excepiſti in domibus meum maritum, ut dicis,
Dic mihi quali quodam circa corpus amictu erat amictus,
Ipſe qualis erat, & ſocios dic qui ipſum ſequebantur.
Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
O mulier, difficile tanto tempore ſeorſim abſentem
Dicere. jam enim ei vigeſimus annus eſt
Ex quo illinc ivit, & mea abiit patria.
Sed & ſic dicam uti mihi videtur animo:
Lænam purpuream mollem habebat divinus Ulyſſes,
Duplicem: at ei fibula auro facta erat cum
Fiſtulis geminis: ante autem artificium *quoddam* erat:
In prioribus pedibus canis habebat varium hinnulum
Trementem comedens: hoc autem admirabantur omnes,
Ut cum ipſi aurei eſſent, ille quidem comedebat hinnulum ſuffocans.
At iſte effugere cupiens palpitabat pedibus.

Τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῒ σιγαλόεντα,
Οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κατὰ ἰσχαλέοιο.
Τὼς μὲν ἔην μαλακὸς, λαμπρὸς δ' ἦν ἠέλιος ὥς.
Ἦ μὲν πολλαί γ' αὐτὸν ἐθηήσαντο γυναῖκες.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Οὐκ οἶδ' εἰ τάδε ἕσσο περὶ χροῒ οἴκοθ' Ὀδυσσεὺς,
Ἤ τις ἑταίρων δῶκε θοῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,
Ἤ τίς που καὶ ξεῖνος. ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεὺς
Ἔσκε φίλος. παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι.
Καί οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ καὶ δίπλακα δῶκα
Καλὴν, πορφυρέην, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα.
Αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηός.
Καὶ μέν οἱ κῆρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
Εἵπετο· καὶ τόν τοι μυθήσομαι οἷος ἔην περ.
Γυρὸς ἐν ὤμοισιν, μελανόχροος, οὐλοκάρηνος·
Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε. τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων
Ὧν ἑτάρων Ὀδυσεὺς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη.
Ὣς φάτο. τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο,
Σήματ' ἀναγνούσῃ τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπε,
Νῦν μὲν δή μοι ξεῖνε, πάρος περ ἐὼν ἐλεεινὸς
Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι, φίλος τ' ἔσῃ αἰδοῖός τε.
Αὐτὴ γὰρ τάδε εἵματ' ἐγὼ πόρον, οἷ' ἀγορεύεις,
Πτύξασ' ἐκ θαλάμου· περόνην τ' ἐπέθηκα φαεινὴν,
Κείνῳ ἄγαλμ' εἶναι. τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
Οἴκαδε νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίλης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς
Ὤχετ' ἐποψόμενος κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν χρόα καλὸν ἐναίρεο, μηδέ τι θυμὸν
Τῆκε, πόσιν γοόωσα· νεμεσσῶμαι γέ μεν οὐδέν.
Καὶ γάρ τίς τ' ἀλλοῖον ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα
Κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκῃ φιλότητι μιγεῖσα,
Ἢ Ὀδυσῆ', ὅν φασι θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.
Ἀλλὰ γόου μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον.
Νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
Ὡς ἤδη Ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα

Ἀγχοῦ

Tunicam autem animadverti circa corpus ſtupendam,
Qualis eſt de cepa membrana *quædam* tenui.
Tam quidem erat mollis, ſplendida autem erat uti ſol.
Certe multæ ipſam admirabantur mulieres.
Aliud autem tibi dicam, tu autem in ſenſibus repone tuis:
Neſcio an his amictus fuerit circa corpus domi Ulyſſes:
An aliquis ſociorum dederit veloci in navi eunti,
An aliquis alicubi etiam hoſpes: quoniam multis Ulyſſes
Fuit amicus. pauci enim Achivorum erant ſimiles.
Et ei ego æreum enſem & duplam dedi *interulam*
Pulchram, purpuream, & talarem tunicam.
Reverenter autem dimiſi bene tabulata in navi.
Et quidem ei præco paulo major natu quam ipſe
Sequebatur: & hunc tibi dicam qualis erat.
Gibboſus in humeris, nigra cute, criſpo capite:
Eurybates autem nomen erat. æſtimabat autem ipſum præ ceteris
Suis ſociis Ulyſſes, quod ei mente convenientia ſciebat.
Sic dixit. huic autem adhuc magis deſiderium movit luctus
Signa agnoſcenti quæ ei certa dixerat Ulyſſes.
Hæc igitur poſtquam ſatiata eſt lacrymis abundante luctu,
Tunc ipſum verbis reſpondens allocuta eſt:
Nunc quidem mihi hoſpes, antea licet miſerabilis
In ædibus meis, amicuſque eris honorabiliſque.
Ipſa enim hos amictus ego præbui quales dicis,
Plicans ex cubiculo: fibulamque impoſui lucidam,
Illi ornamentum ut eſſet: hunc autem non ſuſceptura ſum rurſus
Domum reverſum dilectam in patriam terram.
Itaque malo fato concava in navi Ulyſſes
Ivit inſpecturus malam Trojam non nominabilem.
Illam reſpondens alloquebatur prudens Ulyſſes:
O uxor veneranda Laertiadæ Ulyſſis,
Ne amplius nunc corpus pulchrum deſtrue, neque animum
Tabefac virum lugens: ſuccenſeo quidem nihil.
Etenim aliqua alium luget virum quem perdidit
Juvenem, cui filios peperit amore mixta,
Quam Ulyſſem, quem dicunt diis ſimilem eſſe.
Sed luctu quidem ceſſa, meo autem attende ſermoni.
Vere enim tibi loquar, neque occultabo,
Quod jam Ulyſſis ego de reditu audivi

Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
Ζωοῦ. αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά,
Αἰτίζων ἀνὰ δῆμον. ἀτὰρ ἐρίηρας ἑταίρους
Ὤλεσε καὶ νῆα γλαφυρὴν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Θρινακίης ἀπὸ νήσου ἰών. ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ
Ζεύς τε καὶ Ἠέλιος. τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἑταῖροι.
Οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ·
Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπιος νεὸς ἔκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσου.
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν.
Οἳ δή μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσαντο,
Καί οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἤθελον αὐτοὶ
Οἴκαδ' ἀπήμαντον. καί κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς
Ἤην· ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἴσατο θυμῷ,
Χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι.
Ὣς περὶ κέρδεα πολλὰ καταθνητῶν ἀνθρώπων
Οἶδ' Ὀδυσεύς· οὐδ' ἄν τις ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
Ὥς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φείδων.
Ὤμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἑταίρους.
Οἳ δή μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε. τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς.
Καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι
Ὅσσά οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.
Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,
Ὅππως νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἤδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφαδὸν, ἦε κρυφηδόν.
Ὣς ὁ μὲν οὕτως ἐστὶ σόος, καὶ ἐλεύσεται ἤδη
Ἄγχι μάλ'· οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Δηρὸν ἀπεσσεῖται. ἔμπης δέ τοι ὅρκια δώσω.
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
Ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
Ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται ὡς ἀγορεύω.
Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἱσταμένοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Αἲ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τετελεσμένον εἴη.

Prope Theſprotos populos in pingui populo
Vivi. at ducit theſauros multos & bonos,
Petens in populo. ſed perdilectos ſocios
Perdidit & navem concavam in nigro ponto,
Trinacria ab inſula veniens. irati enim fuerant ipſi
Jupiterque & Sol. hujus enim boves interfecerant ſocii.
Illi quidem omnes perierunt undoſo in ponto:
Hunc autem in carina navis injecit fluctus in continentem
Phæacum in terram, qui deorum proximi ſunt.
Qui ſcilicet eum ex corde ceu deum honorarunt,
Et ei multa dederunt, mittereque ipſum volebant ipſi
Domum illæſum. & jam diu huc Ulyſſes
Veniſſet: ſed ei hoc utilius viſum eſt animo,
Opes congregare multam ſuper terram eundo.
Sic aſtutias multas præ mortalibus hominibus
Novit Ulyſſes: neque aliquis contenderit homo alius.
Sic mihi Theſprotorum rex locutus eſt Phidon.
Jurabat autem ad me ipſum libans in domo,
Navem protractam, & paratos eſſe ſocios.
Qui nempe ipſum comitabuntur dilectam in patriam terram.
Sed me prius dimiſit: contigit enim veniens navis
Virorum Theſprotorum in Dulichium dives frumenti.
Etiam mihi poſſeſſiones oſtendit quaſcunque congregaverat Ulyſſes:
Et quidem in decimam generationem alterum adhuc paſceret
Quanti ei in ædibus theſauri jacebant regis.
Ipſum autem in Dodonem dicebat iviſſe, ut Dei
Ex quercu alta Jovis conſilium audiret,
Quomodo rediret dilectam in patriam terram,
Jam diu abſens, vel palam vel clam.
Sic quidem ille eſt ſalvus, & veniet jam
Brevi omnino: nec amplius longe ab amicis & patria terra
Diu aberit. tamen tibi jusjurandum dabo:
Sciat nunc *teſtis* Jupiter primum deorum eximius & optimus.
Domuſque Ulyſſis boni, ad quam perveni,
Certe tibi hæc omnia perficientur ſicut dico,
Hoc ipſo anno veniet huc Ulyſſes,
Iſto quidem pereunte menſe, illo autem inſtante.
Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope,
Utinam iſtud quidem hoſpes verbum perficiatur.

Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
Ἐξ ἐμεῦ· ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ἀλλά μοι ὧδ' ἀνὰ θυμὸν ὀΐεται ὡς ἔσεταί περ.
Οὔτ' Ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
Τεύξῃ. ἐπεὶ οὔτοι σημάντορές εἰσιν ἐν οἴκῳ,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, (εἴποτ' ἔην γε)
Ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι.
Ἀλλά μιν ἀμφίπολοι ἀπονίψατε, κάτθετε δ' εὐνὴν,
Δέμνια καὶ χλαίνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
Ὥς κ' εὖ θαλπιόων χρυσόθρονον ἠῶ ἵκηται.
Ἠῶθεν δὲ μάλ' ἦρι λοέσσαί τε χρῖσαί τε,
Ὥς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δείπνοιο μέδηται
Ἥμενος ἐν μεγάρῳ. τῷ δ' ἄλγιον ὅς κεν ἐκείνων
Τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρος, οὐδέ τι ἔργον
Ἐνθάδ' ἔτι πρήξει, μάλα περ κεχολωμένος αἰνῶς.
Πῶς γὰρ ἐμεῦ σὺ ξεῖνε δαήσεαι, εἴ τι γυναικῶν
Ἀλλάων περίειμι νόον καὶ ἐπίφρονα μῆτιν,
Εἴ κεν αὐσταλέος κακὰ εἱμένος ἐν μεγάροισι
Δαινύῃ; ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν.
Ὃς μὲν ἀπηνὴς τ' αὐτὸς ἔῃ καὶ ἀπηνέα εἰδῇ,
Τῷ δὲ καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγε' ὀπίσσω
Ζωῷ, ἀτὰρ τεθνεῶτί γ' ἐφεψιόωνται ἅπαντες·
Ὃς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔῃ καὶ ἀμύμονα εἰδῇ,
Τοῦ μέν τε κλέος εὐρὺ διὰ ξεῖνοι φορέουσι
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, πολλοὶ δέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Ἦτοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
Ἤχθεθ', ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόεντα
Νοσφισάμην ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
Κείω δ' ὡς τὸ πάρος περ ἀΰπνους νύκτας ἴαυον.
Πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀεικελίῳ ἐνὶ κοίτῃ
Ἄεσα, καί τ' ἀνέμεινα ἐΰθρονον ἠῶ δῖαν.
Οὐδέ τί μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ
Γίγνεται· οὐδὲ γυνὴ ποδὸς ἅψεται ἡμετέροιο
Τάων αἵ τοι δῶμα κάτα δρήστειραι ἔασιν,
Εἰ μή τις γρηῦς ἐστι παλαιὴ, κέδν' εἰδυῖα,
Ἥτις τέτληκεν τόσσα φρεσὶν ὅσσα τ' ἐγώ περ·
Τῇδε δ' ἂν οὐ φθονέοιμι ποδῶν ἅψασθαι ἐμεῖο.

Τὸν

Hoc pacto mox cognoſceres amicitiamque multaque dona
Ex me: ut aliquis te occurrens beatum diceret.
Sed mihi ſic in animo videtur ſicut erit:
Neque Ulyſſes amplius domum veniet, neque tu reductionem
Conſequeris: poſtquam haud rectores ſunt in domo,
Qualis Ulyſſes erat inter viros, (ſi eſſet quidem)
Ad hoſpites venerandos dimittendos & excipiendos.
Sed ipſum famulæ lavate, & ponite lectum,
Stramenta & lænas & lodices pulchras,
Ut bene calefactus aureo throno conſpicuam auroram attingat.
Ab aurora autem ſummo mane lavate ungiteque,
Ut intus apud Telemachum prandium *ſibi* curet
Sedens in domo. illi autem *erit* gravius quiſquis illorum
Huic moleſtus fuerit, neque quicquam operis
Hic amplius efficiet, admodum licet iratus graviter.
Quomodo enim me tu hoſpes ſcies, ecquid mulieres
Alias ſupero mente & prudenti conſilio,
Si veſte carens male amictus in domibus
Epuleris? homines autem brevis ævi ſunt.
Qui quidem ſævus ipſe eſt & crudeliter affectus,
Huic imprecantur omnes homines dolores poſtmodum
Vivo, at mortuo maledicunt omnes:
Qui autem bonus ipſe eſt & bene affectus,
Hujus quidem gloriam latam hoſpites ferunt
Omnes in homines, multique ipſum bonum dicunt.
  Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
O uxor veneranda Laertiadæ Ulyſſis,
Certe mihi lænæ & lodices molles
Inſenſæ fuerunt, quando primum Cretæ montes nivales
Reliqui in navi proficiſcens longos remos habenti.
Cuboque ſicut antea inſomnes noctes tranſigebam.
Multas nimirum noctes ſordida in domo
Dormivi, & expectavi pulchro ſolio conſpicuam auroram divinam.
Neque mihi pelvis pedum amabilis animo
Eſt: neque mulier pedem tanget noſtrum
Harum quæ tibi domi miniſtræ ſunt,
Niſi aliqua anus eſt antiqua, officia ſciens,
Quæ toleraverit tot mente quot ego:
Huic non invidero pedes tangere meos.

Il-

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Ξεῖνε φίλ', οὐ γάρ πώ τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὧδε
Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα,
Ὡς σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις.
Ἔστι δέ μοι γρηῢς πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχουσα,
Ἣ κεῖνον δύστηνον ἐΰτρεφεν ἠδ' ἀτίταλλεν,
Δεξαμένη χείρεσσ' ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ,
Ἥ σε πόδας νίψει, ὀλιγηπελέουσά περ ἔμπης.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἀνστᾶσα περίφρων Εὐρύκλεια,
Νίψον σεῖο ἄνακτος ὁμήλικα· καί που Ὀδυσσεὺς
Ἤδη τοιόσδ' ἐστὶ πόδας, τοιός δέ τε χεῖρας.
Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη γρηῢς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα,
Δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμά· ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν,
Ὤμοι ἐγὼ σέο τέκνον ἀμήχανος· ἦ σε περὶ Ζεὺς
Ἀνθρώπων ἤχθηρε θεουδέα θυμὸν ἔχοντα.
Οὐ γάρ πώ τις τόσσα βροτῶν Διῒ τερπικεραύνῳ
Πίονα μηρί' ἔκη', οὐδ' ἐξαίτους ἑκατόμβας,
Ὅσσα σὺ τῷ ἐδίδως, ἀρώμενος ἕως ἵκοιο
Γῆράς τε λιπαρὸν, θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν.
Νῦν δέ τοι ὧδέ σε πάμπαν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
Οὕτω που κἀκείνῳ ἐφεψιόωντο γυναῖκες
Ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δώμαθ' ἵκοιτο,
Ὡς σέθεν αἱ κύνες αἵδε καθεψιόωνται ἅπασαι,
Τάων νῦν λώβην τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀλεείνων,
Οὐκ ἐάας νίζειν· ἐμὲ δ' οὐκ ἀέκουσαν ἀνώγει
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια.
Τῷ σε πόδας νίψω, ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελοπείης
Καὶ σέθεν εἵνεκ'· ἐπεί μοι ὀρώρεται ἔνδοθι θυμὸς
Κήδεσιν. ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἔπος ὅ, ττί κεν εἴπω·
Πολλοὶ δὴ ξεῖνοι ταλαπείριοι ἐνθάδ' ἵκοντο,
Ἀλλ' οὔπω τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι
Ὡς σὺ δέμας φωνήν τε πόδας τ' Ὀδυσῆϊ ἔοικας.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ γρηῦ, οὕτω φασὶν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Ἡμέας ἀμφοτέρους, μάλα ἰκέλω ἀλλήλοιιν
Ἔμμεναι· ὡς σύ περ αὐτὴ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις.
Ὣς ἄρ' ἔφη. γρηῢς δὲ λέβηθ' ἕλε παμφανόωντα
Τῷ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐνεχεύατο πουλὺ

Ψυ-

Illum contra alloquebatur prudens Penelope:
Hoſpes dilecte, non enim quiſquam vir tam ſapiens
Hoſpitum peregrinorum amabilium in meam pervenit domum,
Uti tu adeo ſcite callida omnia loqueris.
Eſt autem mihi anus cata mente conſilia habens,
Quæ illum infelicem bene nutrivit & educavit,
Suſceptum manibus quando ipſum primum peperit mater,
Quæ tibi pedes lavabit, parum valida licet ſit, tamen.
Sed age nunc ſurgens prudens Euryclea,
Lava tui heri coævum: & forte Ulyſſes
Jam talis eſt pedibus, & talis manibus.
Statim enim in malo homines ſeneſcunt.
Sic dixit. vetula autem operuit manibus vultum,
Lacrymas autem emiſit calidas: verbumque luctuoſum dixit:
Hei mihi fili, quæ te reducere nequeo: certe te Jupiter ſupra
Homines odit pium animum habentem.
Non enim quiſquam hominum tot Jovi fulminatori
Pinguia femora combuſſit, neque eximias hecatombas
Quot tu ei dediſti, precans ut pervenires
Ad ſenectutem facilem, nutrireſque illuſtrem filium:
Nunc autem ſic tibi omnino abſtulit redeundi diem.
Sic alicubi & illi illudunt mulieres
Hoſpitum peregrinorum, quando ad inclytas domos pervenit,
Ut tibi ſenex canes hæ illudunt omnes,
Quarum nunc contumeliam & turpitudines multas fugiens,
Non ſinis lavare: me autem non invitam jubet
Filia Icarii prudens Penelope.
Ideo tibi pedes lavabo, ſimulque ipſius Penelopes
Et tui gratia: quoniam mihi movetur intus animus
Doloribus. ſed age nunc intellige verbum quod dicam:
Multi jam hoſpites miſeri huc pervenerunt,
Sed nondum quenquam dico ſimilem ſic vidiſſe *me*
Uti tu corpore voceque pedibuſque Ulyſſi ſimilis es.
Hanc reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
O anus, ſic dicunt quicunque viderunt oculis
Nos ambos, valde ſimiles inter nos
Eſſe: ſicut tu ipſa prudens dicis.
Sic dixit. vetula autem lebetem accepit collucentem
In quo pedes lavabat, aquam autem infudit multam

Ψυχρόν· ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἷζεν ἐπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ' αἶψα.
Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν ὀΐσατο μή ἑ λαβοῦσα
Οὐλὴν ἀμφράσσαιτο, καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο.
Νίζε δ' ἄρ' ἆσσον ἰοῦσα ἄναχθ' ἑόν· αὐτίκα δ' ἔγνω
Οὐλὴν τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
Παρνησόνδ' ἐλθόντα μετ' Αὐτόλυκόν τε καὶ υἷας,
Μητρὸς ἑῆς πατέρ' ἐσθλόν, ὃς ἀνθρώπους ἐκέκαστο
Κλεπτοσύνῃ θ' ὅρκῳ τε. θεὸς δέ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν
Ἑρμείας. τῷ γὰρ κεχαρισμένα μηρία καῖεν
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων· ὁ δέ οἱ πρόφρων ἅμ' ὀπήδει.
Αὐτόλυκος δ' Ἰθάκης ἐλθὼν ἐς πίονα δῆμον,
Παῖδα νέον γεγαῶτα κιχήσατο θυγατέρος ἧς·
Τόν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκε
Παυομένῳ δόρποιο· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Αὐτόλυκ', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὕρεο ὅ, ττι κε θείης
Παιδὸς παιδὶ φίλῳ. πολυάρητος δέ τοί ἐστι.
Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Γαμβρὸς ἐμὸς θυγάτηρ τε τίθεσθ' ὄνομ' ὅ, ττι κεν εἴπω.
Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος τόδ' ἱκάνω
Ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶν ἀνὰ χθόνα πουλυβότειραν·
Τῷ δ' Ὀδυσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον. αὐτὰρ ἔγωγε,
Ὁππότ' ἂν ἡβήσας μητρώϊον ἐς μέγα δῶμα
Ἔλθῃ Παρνησόνδ', ὅθι πού μοι κτήματ' ἔασιν,
Τῶν οἱ ἐγὼ δώσω, καί μιν χαίροντ' ἀποπέμψω.
Τῶν ἕνεκ' ἦλθ' Ὀδυσεύς, ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
Χερσίν τ' ἠσπάζοντο, ἔπεσσί τε μειλιχίοισιν.
Μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸς περιφῦσ' Ὀδυσῆϊ,
Κύσ' ἄρα μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά.
Αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐκέκλετο κυδαλίμοισι,
Δεῖπνον ἐφοπλίσσαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν.
Αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενα πενταέτηρον.
Τὸν δέρον ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, δάσαντό τε μοίρας.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Δαίνυντ'. οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,

Frigidam: poſtea autem calidam inſuper hauſit. at Ulyſſes
Sedebat in foco, ad tenebras autem vertebatur ſtatim.
Subito enim in animo cogitabat ne ipſum accipiens
Cicatricem animadverteret, & manifeſtæ res fierent.
Lavabat autem prope iens herum ſuum: ſtatim autem cognovit
Cicatricem quam aliquando aper inflixerat albo dente
In Parnaſum profecto ad Autolycumque & filios,
Matris ſuæ ad patrem bonum, qui homines ſuperabat
Aſtuque & jurejurando: Deus autem ei ipſe dederat
Mercurius. huic enim grata femora comburebat
Agnorum & hœdorum. hic autem eum promptus comitabatur.
Autolycus autem olim Ithacæ veniens in pinguem populum,
Filium recens natum invenit filiæ ſuæ:
Hunc ei Euryclea dilectis in genibus poſuit
Finienti cœnam: verbumque dixit & prolocuta eſt:
Autolyce, ipſe nunc nomen inveni quod ponas
Filiæ filio. optatiſſimus autem tibi eſt.
Illam contra Autolycus mutuo ſermone compellavit:
Gener meus filiaque ponite nomen quodcunque dicam.
Multis enim ego inviſus huc veni
Viris & mulieribus ſupra terram multipaſcuam:
Huic Ulyſſes nomen eſt ex re. at ego,
Quando pubeſcens maternam in magnam domum
Venerit ad Parnaſum, ubi mihi poſſeſſiones ſunt,
Ex his ei ego dabo, & ipſum gaudentem dimittam.
Horum gratia iverat Ulyſſes, ut ei præberet ſplendida dona.
Hunc quidem Autolycuſque & filii Autolyci
Manibuſque complectebantur, verbiſque ſuavibus.
Mater autem Amphithea matris circumfuſa Ulyſſem,
Oſculabatur ipſi caputque & ambo lumina pulchra:
Autolycus autem filios juſſit glorioſos
Prandium parare, qui hortantem audiverunt.
Statim autem introduxerunt bovem maſculum quinquennem,
Quem excoriarunt curaruntque *in parteſque quaſi* diffuderunt omnem.
Minutimque inciderunt ſcienter, fixeruntque verubus,
Aſſaveruntque perite, diviſeruntque partes.
Sic tunc quidem toto die ad ſolem occumbentem
Epulabantur. neque animus indigebat epulis communibus.
Quando autem ſol deſcendit, & tenebræ venerunt,

Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Βάν ῥ' ἴμεν ἐς θήρην ἠμὲν κύνες ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤϊεν. αἰπὺ δ' ὄρος προσέβαν καταειμένον ὕλῃ
Παρνησοῦ· τάχα δ' ἵκανον πτύχας ἠνεμοέσσας.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
Ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο.
Οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἵκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
Ἴχνη ἐρευνῶντες κύνες ἤϊσαν· αὐτὰρ ὄπισθεν
Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤϊεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς.
Τὴν μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάη μένος ὑγρὸν ἀέντων,
Οὔτέ μιν ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
Οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές· ὡς ἄρα πυκνὴ
Ἦεν, ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἤλιθα πολλή.
Τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ κτύπος ἦλθε ποδοῖϊν,
Ὡς ἐπάγοντες ἐπῆσαν. ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχοιο
Φρίξας εὖ λοφιήν, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκὼς,
Στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν. ὁ δ' ἄρα πρώτιστος Ὀδυσσεὺς
Ἔσσυτ' ἀνασχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ,
Οὐτάμεναι μεμαώς. ὁ δέ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς
Γουνὸς ὕπερ· πολλὸν δὲ διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι
Λικριφὶς ἀΐξας, οὐδ' ὀστέον ἵκετο φωτός.
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς οὔτησε τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
Ἀντικρὺ δὲ διῆλθε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή.
Καδδ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών· ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφεπένοντο,
Ὠτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο
Δῆσαν ἐπισταμένως· ἐπαοιδῇ δ' αἷμα κελαινὸν
Ἔσχεθον· αἶψα δ' ἵκοντο φίλου πρὸς δώματα πατρός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
Εὖ ἰησάμενοι, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες,
Καρπαλίμως χαίροντα φίλην χαίροντες ἔπεμπον
Εἰς Ἰθάκην. τῷ μέν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Χαῖρον νοστήσαντι, καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
Οὐλὴν ὅττι πάθοι. ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν,
Ὥς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι

Παρ-

Tunc dormierunt, & ſomni donum acceperunt.
Quando autem mane genita apparuit roſea digitos Aurora,
Perrexerunt ire in venationem & canes & ipſi
Filii Autolyci: cum his autem divinus Ulyſſes
Ibat, altum autem montem aſcenderunt indutum ſylva
Parnaſi: cito autem pervenerunt in receſſus ventoſos.
Sol quidem poſtea recens attingebat arva,
Ex tacite fluenti profundifluo Oceano.
Ipſi autem in vallem pervenerunt ductores *canum*: ante autem ipſos
Veſtigia ſcrutantes canes ibant. at retro
Filii Autolyci: cum his autem divinus Ulyſſes
Ibat prope canes, vibrans longam haſtam.
Hic in ſylva denſa jacebat magnus aper:
Quam quidem neque ventorum penetrabat vis humidum ſpirantium,
Neque ipſam ſol lucens radiis percutiebat,
Neque imber penetrabat prorſus: ſic denſa
Erat, at foliorum inerat fuſio cumulatim multa.
Hunc autem virorumque canumque ſonitus circumvenit pedum,
Ut ducentes *canes* accedebant. hic autem contrarius ex ſylva,
Horrens bene cervicem, igneiſque oculis intuens,
Stetit prope ipſos. ipſe autem primus Ulyſſes
Ferebatur elevans longam lanceam manu forti,
Vulnerare cupiens. ille autem ipſum præveniens percuſſit aper
Genu ſuper: multum autem exhauſit carnis dente
Oblique ruens, neque os attigit viri.
Illum vero Ulyſſes vulneravit in dextro armo,
Penituſque tranſiit lucidæ lanceæ cuſpis.
Cecidit autem in pulveribus protenſus: avolavitque animus.
Hunc quidem Autolyci filii dilecti curabant,
Vulnus autem Ulyſſis inculpabilis diis æquiparandi
Ligaverunt ſcite: incantatione autem ſanguinem nigrum
Cohibuerunt: ſtatimque iverunt dilecti ad domos patris.
Hunc quidem Autolycuſque & filii Autolyci
Bene ſanatum, & ſplendidis donis præbitis,
Statim gaudentem dilectam gaudentes miſerunt
In Ithacam. eo quidem pater & veneranda mater
Gaviſi ſunt reverſo, & interrogaverunt ſingula,
Cicatricem quod accepiſſet: hic autem ipſis bene narravit,
Ut ipſum venantem percuſſerit aper albo dente

Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
Τὴν γρηῦς χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα,
Γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη· πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι.
Ἐν δὲ λέβητι πέσε κνήμη, κανάχησε δὲ χαλκός.
Ἂψ δ' ἑτέρωσ' ἐκλίθη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυθ' ὕδωρ.
Τὴν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἕλε φρένα· τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν· θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ἁψαμένη δὲ γενείου Ὀδυσσῆα προσέειπεν,
Ἦ μάλ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, φίλον τέκος· οὐδέ σ' ἔγωγε
Πρὶν ἔγνων πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάασθαι.
Ἦ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,
Πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα.
Ἡ δ' οὔτ' ἀθρῆσαι δύνατ' ἀντίη, οὔτε νοῆσαι·
Τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος, φάρυγος λάβε δεξιτερῆφι·
Τῇ δ' ἑτέρῃ ἕθεν ἆσσον ἐρύσατο, φώνησέν τε,
Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτὴ
Τῷ σῷ ἐπὶ μαζῷ. νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
Σίγα, μή τις τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθηται.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
Οὐδὲ τροφοῦ οὔσης σεῦ ἀφέξομαι, ὁππότ' ἂν ἄλλας
Δμωὰς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείναιμι γυναῖκας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια,
Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Οἶσθα μὲν οἷον ἐμὸν μένος ἔμπεδον, οὐκ ἐπιεικτόν·
Ἕξω δ' ὡς ὅτε τις στερεὴ λίθος, ἠὲ σίδηρος.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
Εἴ χ' ὑπὸ σοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
Δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας:
Αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι καὶ αἳ νηλιτεῖς εἰσιν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Μαῖα, τίη δὲ σὺ τὰς μυθήσεαι, οὐδέ τί σε χρή·
Εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι καὶ εἴσομ' ἑκάστην.
Ἀλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη. γρηῦς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Οἰσομένη ποδάνιπτρα. τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα.

Ad Parnaſum profectum cum filiis Autolyci.
Hanc *cicatricem* anus manibus pronis prehendens,
Agnovit attrectans: pedem autem ſivit ferri.
In autem lebete cecidit ſupra, ſonuitque æs.
Retroque altrinſecus inclinata eſt: at in terram effuſa eſt aqua.
Ipſius ſimul gaudium & dolor invaſit mentem: ejuſque oculi.
Lacrymis impleti ſunt: liquidaque ipſi hæſit vox.
Contingens autem mentum Ulyſſem allocuta eſt:
  Certe omnino Ulyſſes es care fili: neque te ego
Prius agnovi quam totum herum meum contrectavi.
  Dixit, & Penelopem inſpexit oculis,
Indicare volens dilectum maritum intus eſſe.
At illa neque videre potuit contra, neque animadvertere:
Ei enim Minerva mentem vertit. at Ulyſſes
Manu prehenſum guttur cepit dextra:
Altera propius *ad* ſe traxit, dixitque:
  Nutrix, cur me vis perdere? tu autem me nutriviſti ipſa
Ipſo tuo in ubere. nunc autem dolores multos perpeſſus,
Veni vigeſimo anno in patriam terram.
Sed poſtquam intellexiſti & tibi Deus injecit animo,
Sile, ne quis alius in domo reſciſcat.
Sic enim dico, id quod & perfectum erit,
Si mihi Deus domuerit procos ſuperbos,
Neque a nutrice te abſtinebo, quando alias
Famulas in domibus meis interficiam mulieres.
  Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Euryclea:
Fili mi, quale tibi verbum fugit ſeptum dentium?
Scis quidem qualis meus animus incolumis quique haud receſſerit:
Tenebo vero ſicut aliquis durus lapis, vel ferrum.
Aliud autem tibi dicam, tu autem ſenſibus repone tuis:
Si tibi Deus domuerit procos ſuperbos,
Tunc tibi narrabo in domibus mulieres
Quæ te inhonorant & quæ ſceleſtæ ſunt.
  Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Nutrix, cur tu eas indicabis? nihil te oportet:
Bene & ipſe ego intelligam & cognoſcam quamque.
Sed tene ſilentio verbum, committeque diis.
  Sic dixit. anus autem per domum exivit,
Allatura pedum lavacra. priora enim effuſa erant omnia.

Αὐτὰρ ἐπεὶ νίψεν τε καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ,
Αὖτις ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸς ἕλκετο δίφρον Ὀδυσσεὺς
Θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ῥακέεσσι κάλυψε.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια,
Ξεῖνε, τὸ μέν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή.
Καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἡδέος ἔσσεται ὥρη,
Ὅντινά γ' ὕπνος ἕλοι γλυκερὸς καὶ κηδόμενόν περ·
Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων.
Ἤματα μὲν γὰρ τέρπομ' ὀδυρομένη, γοόωσα,
Ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὁρόωσα καὶ ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ·
Αὐτὰρ ἐπὴν νὺξ ἔλθῃ, ἕλῃσί τε κοῖτος ἅπαντας,
Κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ
Ὀξεῖαι μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.
Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη χλωρηῒς Ἀηδὼν
Καλὸν ἀείδῃσιν ἔαρος νέον ἱσταμένοιο,
Δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσιν,
Ἥτε θαμὰ τρωπῶσα χέει πολυηχέα φωνὴν,
Παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον φίλον, ὅν ποτε χαλκῷ
Κτεῖνε δι' ἀφραδίας, κοῦρον Ζήθοιο ἄνακτος.
Ὣς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἠὲ μένω παρὰ παιδὶ, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,
Κτῆσιν ἐμὴν, δμωάς τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
Εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος, δήμοιό τε φῆμιν·
Ἦ ἤδη ἅμ' ἕπωμαι Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος
Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι, πορὼν ἀπερείσια ἕδνα.
Παῖς δ' ἐμὸς, ἕως μὲν ἔην ἔτι νήπιος ἠδὲ χαλίφρων,
Γήμασθ' οὔ μ' εἴα, πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν·
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνει,
Καὶ δή μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
Κτήσιος ἀσχαλόων τὴν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.
Ἀλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι, καὶ ἄκουσον·
Χῆνές μοι κατὰ οἶκον ἐείκοσι πυρὸν ἔδουσιν
Ἐξ ὕδατος, καί τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσορόωσα·
Ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης
Πᾶσι κατ' αὐχένας ἦξε, καὶ ἔκτανεν· οἱ δ' ἐκέχυντο
Ἀθρόοι ἐν μεγάροις· ὁ δ' ἐς αἰθέρα δῖαν ἀέρθη.
Αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκώκυον ἔν περ ὀνείρῳ.
Ἀμφὶ δέ μ' ἠγερέθοντο ἐϋπλοκάμιδες Ἀχαιαὶ,
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένην ὅ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.

Sed poſtquam lavitque & unxit pingui oleo,
Iterum prope ignem traxit ſedem Ulyſſes
Calefaciendus, cicatricem autem pannis cooperuit.
Hos autem ſermones occepit prudens Penelope:
 Hoſpes, hoc quidem te adhuc paullum interrogabo ipſa:
Etenim jam cubatus cito dulcis erit hora *illi*,
Quem ſomnus ceperit dulcis licet dolentem:
Sed mihi & dolorem immenſum præbuit deus.
Dies quidem enim delector lamentans, lugens,
In mea opera inſpiciens & ancillarum, in domo:
At poſtquam nox venit, cepitque ſomnus omnes,
Jaceo in lecto, denſæ autem mihi circa miſerum cor
Acutæ curæ lamentantem laceſſunt.
Sicut autem quando Pandarei filia viridis Luſcinia
Pulchre canit, vere recens orto,
Arborum in foliis ſedens denſis,
Quæ frequenter verſans fundit ſonoram vocem,
Filium lugens Itylum dilectum, quem quondam ære
Interfecit per inſanias, filium Zethi regis:
Sic & mihi bifariam animus movetur huc & illuc,
Utrum maneam apud filium, & incolumia omnia ſervem,
Poſſeſſionem meam, famulaſque & altam magnam domum,
Lectumque reverens populique voces:
An jam ſimul ſequar Achivorum qui optimus
Ambit *me* in domibus præbens infinitas dotes.
Filius autem meus donec quidem fuit adhuc infans & ignavus,
Nubere non me ſinebat, mariti domum derelinquentem:
Nunc autem quando jam magnus eſt & pubertatis menſuram attigit,
Etiam me orat retro ire ex domo,
Propter poſſeſſionem iratus quam ei conſumunt Achivi.
Sed age mihi ſomnium dijudica, & audi:
Anſeres mihi in domo viginti triticum edunt
Ex aqua, & ipſis lætor inſpiciens:
Veniens autem ex monte magna aquila adunco roſtro
Omnibus cervices effregit, & interfecit. hi autem fuſi ſunt
Conferti in ædibus: ipſa vero in æthera divinum elevata eſt,
At ego flebam & exclamabam in ſomnio.
Circum autem me congregatæ ſunt cirratæ Achivæ,
Miſerabiliter lugentem quod mihi aquila interfeciſſet anſeres.

Ἂψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ προὔχοντι μελάθρῳ·
Φωνῇ δὲ βροτέῃ κατερήτυε, φώνησέν τε,
Θάρσει Ἰκαρίοιο κόρη τηλεκλειτοῖο·
Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλὸν, ὅ τοι τετελεσμένον ἔσαι.
Χῆνες μὲν, μνηστῆρες· ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις
Ἦα πάρος, νῦν αὖτε τεὸς πόσις εἰλήλυθα,
Ὃς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀεικέα πότμον ἐφήσω.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδὴς ὕπνος ἀνῆκε·
Παπτήνασα δὲ, χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα
Πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον, ἧχι πάρος περ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ὦ γύναι, οὔπως ἐστὶν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον
Ἄλλῃ ἀποκλίναντ'. ἐπεὶ ῥά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεὺς
Πέφραδ' ὅπως τελέει· μνηστῆρσι δὲ φαίνετ' ὄλεθρος
Πᾶσι μάλ'· οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Ξεῖν', ἤτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι ἀκριτόμυθοι
Γίνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισι.
Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων.
Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχαται, αἱ δ' ἐλέφαντι.
Τῶν οἳ μέν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
Οἵ δ' ἐλεφαίρονται ἔπε' ἀκράαντα φέροντες·
Οἳ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,
Οἵ ῥ' ἔτυμα κραίνουσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδηται.
Ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὀίομαι αἰνὸν ὄνειρον
Ἐλθέμεν· ἦ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Ἥδε δὴ ἠὼς εἶσι δυσώνυμος, ἥ μ' Ὀδυσῆος
Οἴκου ἀποσχήσει. νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον,
Τοὺς πελέκεας τοὺς κεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσιν
Ἵσταχ' ἑξείης, δρυόχους ὣς δώδεκα πάντας,
Στὰς δ' ὅγε πολλὸν ἄνευθε, διαρρίπτασκεν ὀϊστόν·
Νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω.
Ὃς δέ κε ῥηΐτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
Καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
Τῷ κεν ἅμ' ἑσποίμην, νοσφισαμένη τόδε δῶμα
Κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο·
Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀίομαι ἔν περ ὀνείρῳ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,

Rurſus autem veniens ſedebat in prominenti domo:
Voce autem humana me compeſcebat, & loquebatur:
Confide Icarii filia longe lateque inclyti:
Non ſomnium, ſed vera res, quæ perficietur.
Anſeres quidem proci: ego autem aquila avis
Fui antea, nunc rurſus tuus maritus veni,
Qui omnibus procis fœdam mortem immittam.
Sic dixit. at me dulcis ſomnus dimiſit.
Circumſpectans autem, anſeres in ædibus intellexi
Triticum comedentes apud alveum, ubi antea.
Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
O mulier, nequaquam licet declarare ſomnium
Alio flectentem. quandoquidem tibi ipſe Ulyſſes
Dixit quomodo perficiet: procis autem apparet cædes
Omnibus prorſus: neque aliquis mortem & fatum effugiet.
Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope:
Hoſpes, certe quidem ſomnia difficilia indiſtincte loquentia
Sunt, neque omnia perficiuntur hominibus.
Duæ enim portæ inanium ſunt ſomniorum:
Nam alteræ quidem cornibus factæ ſunt, alteræ autem ebore:
Horum quæ venerint per ſectum ebur,
Illa decipiunt verba irrita portantia:
Quæ autem per polita cornua eunt foras,
Hæc vera perficiunt, hominum quando aliquis videt.
At mihi non hinc puto grave ſomnium
Veniſſe: certe jucundum mihi & filio eſſet.
Aliud autem tibi dicam, tu autem ſenſibus repone tuis:
Hæc jam Aurora veniet infamis, quæ me Ulyſſis
Domo ſeparabit. nunc enim deponam certamen,
Secures quas ille in domibus ſuis
Statuebat ordine, annulos ut, duodecim omnino,
Stans autem ille multum ab inde trajiciebat ſagittam:
Nunc autem procis certamen hoc immittam.
Qui autem facillime intenderit arcum in palmis,
Et jaculabitur per ſecures duodecim omnes,
Hunc ſequar, linquens hanc domum
Maritalem, perpulchram, plenam victu:
Cujus aliquando recordaturam me puto ſaltem in ſomnio.
Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:

O

Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἔνι τοῦτον ἄεθλον.
Πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς
Πρὶν τούτους, τόδε τόξον ἐΰξοον ἀμφαφόωντας,
Νευρήν τ' ἐντανύσαι διοϊστεῦσαί τε σιδήρου.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Εἴ κ' ἐθέλοις μοι ξεῖνε παρήμενος ἐν μεγάροισι
Τέρπειν, οὔ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη.
Ἀλλ' οὐ γάρ πως ἐστιν ἀΰπνους ἔμμεναι αἰὲν
Ἀνθρώπους· ἐπὶ γάρ τοι ἑκάστῳ μοῖραν ἔθηκαν
Ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,
Λέξομαι εἰς εὐνὴν ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται,
Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
Ὤχετ' ἐποψόμενος Κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.
Ἔνθα κε λεξαίμην· σὺ δὲ λέξεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
Ἢ χαμάδις στορέσας, ἤ τοι κατὰ δέμνια θέντων.
Ὣς εἰποῦσ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Οὐκ οἴη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

ὈΔΥΣΣΕΙ'ΑΣ ὉΜΗ'ΡΟΥ ΤΗ͂Σ Υ. ῬΑΨΩΔΙ'ΑΣ

Ὑπόθεσις.

Βουληθεὶς ἀνελεῖν Ὀδυσσεὺς τὰς μιγνυμένας τοῖς μνηστῆρσι θεραπαινίδας, καὶ μεταγνοὺς, διὰ τῶν ἑξῆς πρὸς Εὔμαιον καὶ Φιλοίτιον διαλέγεται, ἐν ᾧ καὶ τῶν μνηστήρων γίνεται ὁμιλία.

Υ. βρονταῖς Ζεὺς θάρσυν' Ὀδυσῆα, καὶ χέθ' Ἀχαιούς.

Αὐτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο δῖος Ὀδυσσεύς.
Καμμὲν ἀδέψητον βοέην στόρεσ', αὐτὰρ ὕπερθε
Κώεα πόλλ' οἴων, τοὺς ἱρεύεσκον Ἀχαιοί·
Εὐρυνόμη δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.

Ἔνθ'

O uxor veneranda Laertiadæ Ulyſſis,
Ne amplius nunc differ in domibus hoc certamen.
Ante enim prudens veniet huc Ulyſſes
Quam illi hunc arcum bene politum tractantes
Nervum intendant jaculenturque per ferrum.
Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope:
Si velis mihi hoſpes aſſidens in domibus
Delectare, haud mihi ſomnus in palpebris funderetur.
Sed nequaquam licet inſomnes eſſe ſemper
Homines: in quaque enim *re* ſortem poſuerunt
Immortales mortalibus ſupra fertilem terram.
Sed ego quidem in ſuperiorem contignationem aſcendens,
Cubabo in lectum qui mihi lamentabilis factus eſt,
Semper lacrymis fœdatur, ex quo Ulyſſes
Ivit viſurus malum Ilium neque nominandum.
Illic cubarim: tu autem cuba hac in domo,
Vel humi ſternens, vel tibi lectos ponant.
Sic dicens aſcendit in cœnaculum ſtupendum,
Non ſola: cum ea & famulæ ibant aliæ.
In cœnaculoque conſcenſo cum ancillis mulieribus,
Flebat poſtea Ulyſſem dilectum maritum: donec ei ſomnum
Dulcem in palpebris jecit cæſia Minerva.

ODYSSEÆ HOMERI XX.

LIBRI

Argumentum.

VOlens interficere Ulyſſes mixtas procis ancillas, & mutata ſententia, exinde cum Eumæo & Philœtio colloquitur. In quo & Procorum fit collocutio.

Υ. Tonitribus Jupiter audacem fecit Ulyſſem & tenuit Achivos.

AT ipſe in veſtibulo dormivit divinus Ulyſſes:
Subter quidem non maceratam bovinam ſtravit, ſed deſuper
Pelles multas ovium quas ſacrificaverant Achivi:
Eurynoma autem lænam ſuperinjecit dormienti.

Illic

Ἔνθ' Ὀδυσεὺς μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Κεῖτ' ἐγρηγορόων. ταὶ δ' ἐκ μεγάροιο γυναῖκες
Ἤϊσαν αἳ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,
Ἀλλήλῃσι γέλωτα καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἠὲ μεταΐξας θάνατον τεύξειεν ἑκάστῃ,
Ἢ ἔτ' ἐῷ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
Ὕστατα καὶ πύματα. κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
Ὡς δὲ κύων ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
Ἄνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι·
Ὥς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα.
Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ,
Τέτλαθι δὴ κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης,
Ἤματι τῷ ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ
Ἰφθίμους ἑτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
Ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο, ὀϊόμενον θανέεσθαι.
Ὣς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ.
Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
Νωλεμέως· αὐτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ πολέος πυρὸς αἰθομένοιο
Ἐμπλείην κνίσης τε καὶ αἵματος ἔνθα καὶ ἔνθα
Αἰόλλει, μάλα δ' ὦκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι·
Ὣς ἄρ' ὅγ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἑλίσσετο, μερμηρίζων
Ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει,
Μοῦνος ἐὼν πολέσιν. σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Οὐρανόθεν καταβᾶσα· δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
Τίπτ' αὖτ' ἐγρήσσεις πάντων περὶ κάμμορε φωτῶν;
Οἶκος μέν τοι ὅδ' ἐστὶ, γυνὴ δέ τοι ἥδ' ἐνὶ οἴκῳ,
Καὶ πάϊς οἷόν πού τις ἐέλδεται ἔμμεναι υἷα.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα θεὰ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλά τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
Ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω
Μοῦνος ἐών· οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔασι.
Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω,
Εἴπερ γὰρ κτείναιμι Διός τε σέθεν τε ἕκητι,
Πῇ κεν ὑπεκπροφύγοιμι; τὰ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν

Illic Ulyſſes procis mala cogitans in animo,
Jacebat vigilans. ex domo autem mulieres
Ibant quæ cum procis coiverant prius,
Alternis riſum & lætitiam præbentes.
Hujus autem movebatur animus in pectoribus propriis:
Multa autem cogitabat mente & in animo,
An irruens mortem pararet cuique,
An ſineret cum procis ſuperbis coire
Extremo & ultimo. cor autem ei intus latrabat.
Sicut autem canis teneros circum catulos iens,
Virum ignorans allatrat, cupitque decertare:
Sic hujus intus latrabat graviter ferentis mala facinora.
Pectus autem percutiens, cor increpuit verbo:
Tolera jam cor: & pejus aliud aliquando toleraſti,
Die illo quando tibi robore invictus comedit Cyclops
Fortes ſocios: tu autem tolerabas, donec te prudentia
Eduxit ex antro, cum putares te moriturum.
Sic dixit, in pectoribus increpitans proprium cor.
Ei autem in retinaculo cor manebat tolerans
Continenter: at ipſe vertebatur huc & illuc.
Sicut autem quando ventriculum vir multo igne ardenti
Plenum pinguedineque & ſanguine huc & illuc
Varie verſat, valde autem cito cupit aſſari:
Sic ille huc & illuc vertebatur, cogitans
Quomodo jam procis impudentibus manus injiceret,
Solus multis. prope autem ipſum venit Minerva,
Cœlitus deſcendens: corpore autem aſſimilata erat mulieri.
Stetit igitur ſuper capite, & ipſum ſermone compellabat:
Cur rurſus vigilas omnes ſupra infortunate viros?
Domus quidem tibi hæc eſt, uxor autem tibi hac in domo,
Et filius qualem aliquis cuperet eſſe filium.
Hanc autem reſpondens alloquebatur prudens Ulyſſes:
Equidem iſta omnia Dea pro decenti dixiſti.
Sed quiddam mihi iſtud animus in præcordiis cogitat,
Quomodo jam procis impudentibus manus injiciam
Solus cum ſim: hi autem ſemper conferti intus ſunt.
Præterea & hoc majus in mente cogito,
Etſi enim interficerem Jovis tuique ipſius favore,
Quo ſubterfugiam? hoc autem conſultare jubeo.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Σχέτλιε, καὶ μέν τίς τε χερείονι πείθεθ' ἑταίρῳ,
Ὅσπερ θνητός τ' ἐστὶ καὶ οὐ τόσα μήδεα οἶδεν·
Αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, διαμπερὲς ἥ σε φυλάσσω
Ἐν πάντεσσι πόνοις. ἐρέω δέ τοι ἐξαναφανδόν·
Εἴπερ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
Νῶϊ περισταῖεν, κτεῖναι μεμαῶτες ἄρηϊ,
Καί κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.
Ἀλλ' ἑλέτω σε καὶ ὕπνος. ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν
Πάννυχον ἐγρήσσοντα· κακῶν δ' ὕπο δύσεαι ἤδη.
Ὣς φάτο· καί ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν.
Αὐτὴ δ' ἂψ ἐς ὄλυμπον ἀφίκετο δῖα θεάων,
Εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε λύων μελεδήματα θυμοῦ,
Λυσιμελής. ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κέδν' εἰδυῖα·
Κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορέσσατο ὃν κατὰ θυμόν,
Ἀρτέμιδι πρώτιστον ἐπεύξατο δῖα γυναικῶν,
Ἄρτεμι, πότνα θεά, θύγατερ Διός, αἴθε μοι ἤδη
Ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμὸν ἕλοιο
Αὐτίκα νῦν, ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
Οἴχοιτο προφέρουσα κατ' ἠερόεντα κέλευθα,
Ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀψορρόου Ὠκεανοῖο.
Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρας ἀνέλοντο θύελλαι,
Τῇσι τοκῆας μὲν φθῖσαν θεοί, αἱ δὲ λίποντο
Ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δῖ' Ἀφροδίτη
Τυρῷ καὶ μέλιτι γλυκερῷ καὶ ἡδέϊ οἴνῳ·
Ἥρη δ' αὐτῇσιν περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν
Εἶδος καὶ πινυτήν, μῆκος δ' ἔπορ' Ἄρτεμις ἁγνή,
Ἔργα δ' Ἀθηναίη δέδαε κλυτὰ ἐργάζεσθαι·
Εὖτ' Ἀφροδίτη δῖα προσέστιχε μακρὸν ὄλυμπον
Κούρῃς αἰτήσουσα τέλος θαλεροῖο γάμοιο,
Ἐς Δία τερπικέραυνον· (ὁ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα,
Μοῖράν τ' ἀμμορίην τε καταθνητῶν ἀνθρώπων)
Τόφρα δὲ τὰς κούρας Ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο,
Καί ῥ' ἔδοσαν στυγερῇσιν Ἐριννύσιν ἀμφιπολεύειν.
Ὣς ἔμ' ἀϊστώσειαν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Ἠέ μ' ἐϋπλόκαμος βάλοι Ἄρτεμις, ὄφρ' Ὀδυσῆα
Ὀσσομένη, καὶ γαῖαν ὕπο στυγερὴν ἀφικοίμην,
Μηδέ τι χείρονος ἀνδρὸς ἐϋφραίνοιμι νόημα.

Ἀλ-

Illum contra alloquebatur dea cæſia Minerva:
Improbe, & quidem aliquis pejori confidit ſocio,
Qui mortalis eſt, & non tot conſilia novit:
At ego Dea ſum, plane quæ te cuſtodio
In omnibus laboribus: dicam autem tibi clare:
Siquidem quinquaginta agmina diverſilinguium hominum
Nos circumſtarent, interficere cupientia ferro,
Etiam horum abigeres boves & pingues oves.
Sed capiat te & ſomnus. moleſtum eſt etiam cuſtodire
Tota nocte vigilantem: mala autem ſubibis mox.
Sic dixit: & ei ſomnum in palpebris fudit.
Ipſa autem retro in olympum abivit divina dearum,
Quando hunc ſomnus cepit ſolvens curas animi,
Solvens membra. uxor autem experrecta eſt honeſta ſciens:
Flebat autem in lectis ſedens mollibus.
At poſtquam flens ſatiata eſt ſuo in animo,
Dianam primum precata eſt divina fœminarum:
Diana, veneranda dea, filia Jovis, utinam mihi jam
Sagittam in pectoribus jaciens animam eximas.
Statim nunc, vel poſtea me ſurripiens procella
Eat portans per obſcuras vias,
In oſtiiſque jaciat reflui Oceani:
Sicut quando Pandari filias ſuſceperunt procellæ,
Quibus parentes quidem perdiderant dii, ipſæ autem relictæ erant
Orbæ in ædibus, nutriebat autem dia Venus
Caſeo & melle dulci & dulci vino:
Juno autem ipſis præ omnibus dedit mulieribus
Speciem & prudentiam, magnitudinem autem præbuit Diana caſta,
Opera autem Minerva docuit inclyta operari:
Quando Venus dia adivit altum olympum
Puellis petitura perfectionem floridarum nuptiarum,
Ad Jovem gaudentem fulmine: (is enim bene novit omnia,
Fortunamque infortuniumque mortalium hominum)
Interim autem puellas Harpyiæ ſurripuerunt,
Et dederunt odioſis Erinnybus ſervire:
Sic me tollant e medio olympias domos habitantes,
Vel me cirrata jaculetur Diana, ut Ulyſſem
Viſura, etiam terram ſub odioſam abeam,
Neve pejori viro lætificem mentem.

Ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακὸν, ὁππότε κέν τις
Ἤματα μὲν κλαίῃ πυκινῶς ἀκαχήμενος ἦτορ,
Νύκτας δ' ὕπνος ἔχῃσιν· (ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ἁπάντων
Ἐσθλῶν ἠδὲ κακῶν ἐπεὶ ἂρ βλέφαρ' ἀμφικαλύψῃ)
Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
Τῇδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἴκελος αὐτῷ,
Τοῖος ἐὼν οἷος ἦεν ἅμα στρατῷ· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Χαῖρ', ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄναρ ἔμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἤδη.
Ὣς ἔφατ'. αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ὄπα σύνθετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Μερμήριξε δ' ἔπειτα, δόκησε δέ οἱ κατὰ θυμὸν
Ἤδη γινώσκουσα παρεστάμεναι κεφαλῆφι.
Χλαῖναν μὲν συνελὼν καὶ κώεα τοῖσιν ἐνεῦδεν,
Ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου· ἐκ δὲ βοείην
Θῆκε θύραζε φέρων. Διὶ δ' εὔχετο χεῖρας ἀνασχών,
Ζεῦ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρὴν
Ἤγετ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἐπεί μ' ἐκακώσατε λίην,
Φήμην τίς μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων
Ἔνδοθεν, ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς·
Αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος ὀλύμπου
Ὑψόθεν ἐκ νεφέων. γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
Φήμην δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρὶς
Πλησίον, ἔνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἵατο ποιμένι λαῶν·
Τῇσι δὲ δώδεκα πᾶσαι ἐπερρώοντο γυναῖκες,
Ἄλφιτα τεύχουσαι καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
Αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὗδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσαν·
Ἡ δὲ μί' οὔπω παύετ', ἀφαυροτάτη δ' ἐτέτυκτο·
Ἥ ῥα μύλην στήσασα, ἔπος φάτο, σῆμα ἄνακτι,
Ζεῦ πάτερ, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,
Ἦ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Οὐδέ ποθι νέφος ἐστί· τέρας νύ τεῳ τόδε φαίνεις.
Κρῆνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλῇ ἔπος ὅ, τι κεν εἴπω·
Μνηστῆρες πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤματι τῷδε
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἑλοίατο δαῖτ' ἐρατεινήν·
Οἳ δή μοι καμάτῳ θυμαλγέϊ γούνατ' ἔλυσαν
Ἄλφιτα τευχούσῃ, νῦν ὕστατα δειπνήσειαν.
Ὣς ἄρ' ἔφη. χαῖρε δὲ κλεηδόνι δῖος Ὀδυσσεύς,
Ζηνός τε βροντῇ· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτας.

Αἱ

Sed hoc quidem & tolerabile habet malum, quando aliquis
Die quidem flet frequenter dolens corde,
Nocte autem ſomnus occupat: (hic enim oblIviſci facit omnes homines
Bonorum & malorum, poſtquam palpebras amplexus eſt)
At mihi & inſomnia immiſit mala deus.
Hac enim me nocte propter dormivit ſimilis ipſi,
Talis exiſtens qualis ivit cum exercitu; at meum cor
Gaudebat, quoniam non putabam ſomnium eſſe, ſed verum jam.
Sic dixit. ſtatim autem aureo ſolio conſpicua venit Aurora.
Illius autem flentis voci attenderat divinus Ulyſſes:
Cogitabat autem poſtea, viſaque eſt ei in animo
Jam cognoſcens aſtare capiti.
Veſtem quidem ſimul capiens & pelles quibus indormiverat,
In domum depoſuit in ſella; extraque bovinam
Poſuit foras portans. Jovem autem precatus eſt manus extollens:
Jupiter pater, ſi me volentes in ſiccaque & humida via
Duxiſtis meam ad terram, poſtquam malis affeciſtis nimis,
Omen aliquis mihi dicat excitatorum hominum
Intus, extra autem Jovis monſtrum aliud appareat.
Sic dixit precatus. hunc autem audivit conſiliarius Jupiter:
Statim autem tonuit a ſplendido olympo
Ab alto ex nebulis. lætatus eſt autem divinus Ulyſſes.
Vocem autem e domo mulier miſit molitrix
Prope, ubi molæ erant paſtori populorum:
His autem duodecim omnino magno conamine incumbebant mulieres,
Farinas facientes & oleum medullam virorum.
Et quidem aliæ dormiebant, poſtquam triticum moluerant:
Hæc autem una nondum ceſſarat, debiliſſima enim erat:
Hæc igitur molam ſiſtens, verbum dixit, ſignum regi:
Jupiter pater, qui diis & hominibus imperas,
Certe valde intonuiſti a cælo ſtellato,
Neque uſquam nubes eſt: portentum utique alicui hoc oſtendis.
Perfice nunc & mihi miſeræ verbum quod dicam:
Proci poſtremumque & ultimum die hoc
In ædibus Ulyſſis capiant cibum optatum:
Qui jam mihi labore animum cruciante genua ſolverunt
Farinas facienti, nunc ultimo prandeant.
Sic dixit. lætabatur autem omine dius Ulyſſes,
Joviſque tonitru: autumabat enim ſe eſſe ulturum ſontes.

Αἱ δ' ἄλλαι δμωαὶ κατὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
Ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάρῃ ἀκάματον πῦρ.
Τηλέμαχος δ' εὐνῆθεν ἀνίστατο ἰσόθεος φὼς,
Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ.
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ·
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπεν,
Μαῖα φίλη, πῶς ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
Εὐνῇ καὶ σίτῳ; ἢ αὔτως κεῖται ἀκηδής;
Τοιαύτη γὰρ ἐμοὶ μήτηρ πινυτή περ ἐοῦσα,
Ἐμπλήγδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων
Χείρονα, τὸν δέ τ' ἀρείον' ἀτιμήσασ' ἀποπέμπει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια,
Οὐκ ἄν μιν νῦν τέκνον ἀναίτιον αἰτιόῳο.
Οἶνον μὲν γὰρ πῖνε καθήμενος, ὄφρ' ἔθελ' αὐτός·
Σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινήμεναι. εἴρετο γάρ μιν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίτοιο καὶ ὕπνου μιμνήσκοιτο,
Ἡ μὲν δέμνι' ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμωῇσιν.
Αὐτὰρ ὅγ', ὥς τις πάμπαν ὀϊζυρὸς καὶ ἄποτμος,
Οὐκ ἔθελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεύδειν,
Ἀλλ' ἐν ἀδεψήτῳ βοέῃ καὶ κώεσιν οἰῶν
Ἔδραθεν ἐν προδόμῳ· χλαῖναν δ' ἐπιέσσαμεν ἡμεῖς.
Ὣς φάτο. Τηλέμαχος δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἔγχος ἔχων· ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
Βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ἡ δ' αὖτε δμωῇσιν ἐκέκλετο δῖα γυναικῶν,
Εὐρύκλει' Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο,
Ἀγρεῖθ', αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι,
Ῥάσσατέ τ'· ἐν δὲ θρόνοις εὐποιήτοισι τάπητας
Βάλλετε πορφυρέους· αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας
Πάσας ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας,
Καὶ δέπα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταὶ δὲ μεθ' ὕδωρ
Ἔρχεσθε κρήνηνδε, καὶ οἴσετε θᾶσσον ἰοῦσαι.
Οὐ γὰρ δὴ μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο,
Ἀλλὰ μάλ' ἦρι νέονται, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.
Ὣς ἔφαθ'. αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
Εἰ μὲν ἐείκοσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον·
Αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δῶμα ἐπισταμένως πονέοντο.
Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήνορες. οἱ μὲν ἔπειτα

Aliæ autem famulæ in domos pulchras Ulyſſis
Congregatæ accendebant in foco magnum ignem.
Telemachus autem e lecto ſurrexit par deo vir,
Veſtes induens: circumque enſem poſuit humero.
Pedibuſque ſub nitidis ligavit pulchra calceamenta,
Et accepit fortem lanceam acuminatam acuto ferro.
Stetit autem ſuper limen progreſſus, adque Eurycleam dixit:
Nutrix dilecta, quomodo hoſpitem honoraſtis in domo
Lecto & cibo? an ſic jacet neglectus?
Ejuſmodi enim mihi mater, ſapiens ut ut ſit,
Solicite alterum honorat diverſilinguium hominum
Deteriorem, illum autem meliorem inhonoratum dimittit.
Hunc autem rurſus alloquebatur prudens Euryclea:
Non ipſam nunc fili inſontem accuſes.
Vinum equidem bibit ſedens, quamdiu voluit ipſe:
Cibum autem non amplius dixit *ſe* eſurire: interrogabat enim ipſum.
Sed quando jam lecti & ſomni meminiſſet,
Illa quidem lectos juſſit ſubſternere ancillas:
At hic, tanquam aliquis omnino ærumnoſus & infortunatus,
Noluit in lectis & in lodicibus dormire,
Sed in cruda bovina & pellibus ovium
Dormivit in veſtibulo, lænam autem injecimus nos:
Sic dixit. Telemachus autem ex domo tranſiverat,
Lanceam habens: ſimul illum canes pedibus veloces ſequebantur.
Perrexit autem ire in concionem ad fortes Achivos.
Ipſa autem rurſus ancillas hortabatur optima mulierum,
Euryclea Opis filia Piſenoridæ:
Agite, partim quidem domum verrite feſtinantes,
Et rigate: inque ſedilibus fabrefactis tapetes
Jacite purpureos: partim autem ſpongiis menſas
Omnes abſtergite, purgateque crateras,
Et pocula rotunda fabrefacta: partim autem ad aquam
Ite ad fontem, & portate cito euntes.
Non enim proci aberunt domo,
Sed admodum mane venient, quia etiam omnibus feſta dies.
Sic dixit. illæ eam omnino audiverunt & obedierunt.
Viginti quidem iverunt ad fontem nigræ aquæ:
Reliquæ illic in domo ſcite laborabant.
Intro autem venerunt proci ſuperbi. hi quidem poſtea

Εὖ καὶ ἐπισταμένως κέασαν ξύλα· αἱ δὲ γυναῖκες
Ἦλθον ἀπὸ κρήνης. ἐπὶ δέ σφισιν ἦλθε συβώτης,
Τρεῖς σιάλους κατάγων οἳ ἔσαν ἐν πᾶσιν ἄριστοι.
Καὶ τοὺς μέν ῥ' εἴασε καθ' ἕρκεα καλὰ νέμεσθαι,
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα μειλιχίοισι,
Ξεῖν', ἦ ἄρτι σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,
Ἦέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὡς τοπάρος περ;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Αἲ γὰρ δὴ Εὔμαιε θεοὶ τισαίατο λώβην,
Ἣν οἵδ' ὑβρίζοντες, ἀεικέα μηχανόωνται
Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν
Αἶγας ἄγων αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
Δεῖπνον μνηστήρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες,
Καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ,
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα κερτομίοισι,
Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις κατὰ δῶμα
Ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ οὐκ ἔξεισθα θύραζε;
Πάντως οὐκέτι νῶϊ διακρινέεσθαι ὀΐω
Πρὶν χειρῶν γεύσασθαι. ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον
Αἰτίζεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο. τὸν δ' οὔτι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Βοῦν στεῖραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίονας αἶγας.
(Πορθμῆες δ' ἄρα τούς γε διήγαγον, οἵτε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται)
Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέεινε συβώτην ἄγχι παραστάς,
Τίς δὴ ὅδε ξεῖνος νέον εἰλήλουθε συβῶτα
Ἡμέτερον πρὸς δῶμα; τέων δ' ἐξεύχεται εἶναι
Ἀνδρῶν; ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα;
Δύσμορος, ἦτε ἔοικε δέμας βασιλῆϊ ἄνακτι.
Ἀλλὰ θεοὶ δυόωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους,
Ὁππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσονται ὀϊζύν·
Ἦ, καὶ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραστάς.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Χαῖρε πάτερ ὦ ξεῖνε, γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσσω

Bene & ſcite findebant ligna: illæ autem mulieres
Venerunt a fonte. poſt autem ipſas venit ſubulcus,
Tres porcos abducens qui erant inter omnes optimi.
Et hos quidem ſivit in ſeptis pulchris paſci,
Ipſe autem rurſus Ulyſſem allocutus eſt ſuavibus:
  Hoſpes, an jam te magis Achivi reſpiciunt,
An te inhonorant in ædibus, ſicut antea?
  Illum reſpondens alloquebatur conſilii dives Ulyſſes:
Utinam ſcilicet Eumæe dii puniant contumeliam,
Quam iſti inſultantes indignam machinantur
Domo in aliena; neque pudoris *vel* particulam habent.
  Sic hi quidem talia inter ſeſe loquebantur:
Prope autem ipſos venit Melanthius cuſtos caprarum,
Capras agens quæ omnes inter excellebant greges,
Prandium procis: duo autem ſimul ſequebantur paſtores,
Et has quidem religavit ſub porticu reſonanti,
Ipſe autem rurſus Ulyſſem allocutus proſcindebat conviciis:
  Hoſpes, adhuc & nunc hic moleſtus eris in domo
Viros poſcens? an non exis foras?
Omnino non amplius nos diremptum iri puto
Priuſquam manus *invicem* guſtemus: quia tu haud pro decenti
Petis: ſunt autem & aliæ epulæ Achivorum.
  Sic dixit. illum autem nequaquam alloquebatur ſapiens Ulyſſes,
Sed tacitus movebat caput, mala penitus cogitans.
Hos autem poſt tertius venit Philœtius princeps virorum,
Bovem ſterilem procis agens & pingues capras.
(Portitores autem hos trajecerant, qui & alios
Homines mittunt; quiſquis ad ipſos veniat)
Et hæc quidem religaverunt ſub porticu reſonanti:
Ipſe autem contra interrogavit ſubulcum prope aſtans:
  Quis jam hic hoſpes nuper venit ſubulce
Noſtram ad domum? ex quibus ſe dicit eſſe
Viris? ubi ei genus & patria terra?
Infelix, certe ſimilis eſt corpore regi imperanti.
Sed dii malis mergunt multum jactatos homines,
Quando etiam regibus nent ærumnam.
  Dixit, & dextra complectebatur manu aſtans;
Et ipſum compellans verbis volucribus alloquebatur:
  Salve pater o Hoſpes, contingat tibi ſaltem in poſterum

Ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολλοῖσιν.
Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
Οὐκ ἐλεαίρεις ἄνδρας, ἐπὴν δὴ μείνεαι αὐτὸς,
Μισγέμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλέοισιν.
Ἴδιον ὡς ἐνόησα, δεδάκρυνται δέ μοι ὄσσε,
Μνησαμένῳ Ὀδυσῆος· ἐπεὶ κἀκεῖνον ὀΐω
Τοιάδε λαίφε' ἔχοντα φατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
Εἴπου ἔτι ζώει, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
Ε' δ' ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν,
Ὤμοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν
Εἷσ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα Κεφαλλήνων ἐνὶ δήμῳ·
Νῦν δ' αἱ μὲν γίνονται ἀθέσφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως
Ἀνδρί γ' ὑποσταχύοιτο βοῶν γένος εὐρυμετώπων·
Τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναι σφισιν αὐτοῖς
Ἔδμεναι· οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,
Οὐδ' ὄπιδα τρομέουσι θεῶν. μεμάασι γὰρ ἤδη
Κτήματα δάσασθαι δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
Πόλλ' ἐπιδινεῖται· μάλα μὲν κακὸν, υἷος ἐόντος,
Ἄλλων δῆμον ἱκέσθαι, ἰόντ' αὐτῇσι βόεσσιν
Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς· τὸ δὲ ῥίγιον, αὖθι μένοντα
Βουσὶν ἔπ' ἀλλοτρίῃσι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
Καί κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων
Ἐξικόμην φεύγων· (ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται)
Ἀλλ' ἔτι τὸν δύστηνον ὀΐομαι, εἴποθεν ἐλθὼν
Ἀνδρῶν μνηστήρων σκέδασιν κατὰ δώματα θείη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
Γινώσκω δὲ καὶ αὐτὸς ὅ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει,
Τοὔνεκά τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι·
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἑστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
Ἦ σέθεν ἐνθάδ' ἐόντος ἐλεύσεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς·
Σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψεαι, αἴ κ' ἐθέλῃσθα,
Κτεινομένους μνηστῆρας οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ,
Αἲ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τελέσειε Κρονίων·
Γνοίης οἵη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἕπονται
Ὣς δ' αὔτως Εὔμαιος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσι

Opulentia: at nunc quidem malis teneris multis.
Jupiter pater, nullus te deorum pernicioſior alius:
Non miſeraris viros, poſtquam generaſti ipſe,
Miſceri malo & doloribus triſtibus.
Sudavi ut animadverti, lacrymanturque mihi oculi
Recordanti Ulyſſis: quoniam & illum puto
Tales pannos habentem inter homines errare,
Sicubi adhuc vivit, & videt lumen ſolis.
Si autem jam mortuus eſt, & in Plutonis domibus,
Hei mihi poſtea Ulyſſem bonum, qui me bobus
Præfecit adhuc parvulum Cephallenorum in populo.
Nunc autem hæ quidem fiunt innumerabiles, neque aliter
Viro fœtificet boum genus frontonum:
Has autem alii me jubent ducere ſibiipſis
Edendas: neque filium in ædibus curant,
Neque vindictam timent deorum. cupiunt enim jam
Poſſeſſiones comedere diu abſentis domini.
At mihi hoc animus in pectoribus meis
Plerumque volvit: nimis quidem malum, filius *cum mihi* ſit;
Aliorum in populum *me* diſcedere, euntem cum ipſis bobus
Viros in alienos: hoc autem pejus eſt hic manentem
Boves apud alienas ſedentem dolores pati.
Et jam olim ad alium animoſorum regum
Exiviſſem fugiens: (quoniam non amplius tolerabilia ſunt)
Sed adhuc illum infelicem reputo, ſicunde veniens
Virorum procorum profligationem domi faciat.
Hunc autem reſpondens alloquebatur prudens Ulyſſes:
Bubulce, quoniam neque malo neque inſipienti viro ſimilis es,
Cognoſcoque ipſe quod tibi prudentia in præcordia venit,
Ideo tibi dicam, & magnum juramentum jurabo:
Sciat nunc Jupiter primum deorum, hoſpitaliſque menſa,
Domuſque Ulyſſis inculpati, *ad* quam perveni,
Certe te hic præſente veniet domum Ulyſſes:
Tuiſque oculis videbis, ſi volueris,
Interfici procos qui hic dominantur.
Hunc autem rurſus allocutus eſt boum bubulcus vir:
Utinam quidem iſtud hoſpes verbum perficiat Saturnius:
Cognoſceres qualis mea potentia & manus ſequerentur.
Sic ſimiliter Eumæus orabat omnes deos,

Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
Ἤρτυον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἤλυθεν ὄρνις,
Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλειαν.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ὦ φίλοι, οὐχ ἡμῖν συνθεύσεται ἥδε γε βουλή,
Τηλεμάχοιο φόνος. ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός.
Ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας,
Ἵρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην·
Σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων· ἐν δ' ἄρα οἶνον
Κρητῆρσι κερόωντο, κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης.
Σῖτον δέ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος ὄρχαμος ἀνδρῶν
Καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἐῳνοχόει δὲ Μελανθεύς.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεα νωμῶν,
Ἐντὸς ἐϋσταθέος μεγάρου, παρὰ λάϊνον οὐδόν·
Δίφρον ἀεικέλιον παραθεὶς, ὀλίγην τε τράπεζαν·
Πὰρ δ' ἐτίθει σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
Ἐν δέπαϊ χρυσέῳ, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων·
Κερτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
Πάντων μνηστήρων, ἐπεὶ οὔτοι δήμιός ἐστιν
Οἶκος ὅδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος· ἐμοὶ δ' ἐκτήσατο κεῖνος.
Ὑμεῖς δὲ μνηστῆρες ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπῆς
Καὶ χεῖρας, ἵνα μή τις ἔρις καὶ νεῖκος ὄρηται,
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός,
Καὶ χαλεπόν περ ἐόντα δεχώμεθα μῦθον Ἀχαιοὶ
Τηλεμάχου· μάλα δ' ἧμιν ἀπειλήσας ἀγορεύει.
Οὐ γὰρ Ζεὺς εἴασε Κρονίων· τῷ κέ μιν ἤδη
Παύσαμεν ἐν μεγάροισι, λιγύν περ ἐόντ' ἀγορητήν.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος. ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν ἱερὴν ἑκατόμβην
Ἦγον. τοὶ δ' ἀγέροντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ

Ἀλ-

Ut rediret Ulyſſes cordatus ſuam domum.
Sic hi quidem talia inter ſe confabulabantur.
Proci autem Telemacho interitumque mortemque
Parabant. at illis ſiniſtra venit avis,
Aquila altivolans, tenebat autem trepidam columbam.
His autem Amphinomus locutus eſt & dixit:
O amici, haud nobis perficietur hoc conſilium,
Telemachi cædes: ſed recordemur convivii.
Sic dixit Amphinomus. illis autem placuit ſermo.
Venientes autem in domos Ulyſſis divini,
Læenas quidem depoſuerunt in lectiſque & ſellis:
Ipſi autem ſacrificabant oves magnas & pingues capras,
Sacrificabant & porcos & bovem gregariam.
Viſcera autem aſſantes diſtribuebant: & vinum
Crateribus miſcebant. poculaque diſtribuebat ſubulcus.
Panem autem ipſis diſtribuebat Philœtius princeps virorum
Pulchris in caniſtris: vinum vero infundebat Melanthius.
Ipſi in cibos paratos appoſitos manus mittebant.
Telemachus autem Ulyſſem ſedere fecit aſtutias cogitans,
Intra bene fundatam domum, apud lapideum limen:
Sellam turpem apponens, parvamque menſam:
Appoſuitque viſcerum partes, & infudit vinum
In poculo aureo, & ad ipſum verba fecit:
Hic nunc ſede cum viris vinum bibens:
Convicia autem tibi ipſe ego & manus arcebo
Omnium procorum. quoniam non publica eſt
Domus hæc, ſed Ulyſſis: mihi autem acquiſivit ille.
Vos autem proci continete animum convicio
Et manus, ut ne aliqua lis & contentio oriatur.
Sic dixit. illi autem omnes mordicus labra tenentes
Telemachum admirabantur quod audacter locutus eſſet.
His autem Antinous locutus eſt Eupithei filius:
Licet moleſtum feramus verbum Achivi
Telemachi: valde autem nobis minatus loquitur.
Non enim Jupiter ſivit Saturnius: ideo ipſum jam
Sedaviſſemus in domibus, canorum licet concionatorem.
Sic dixit Antinous. ipſe autem non curabat verbum.
Præcones autem per urbem deorum ſacram hecatomben
Ducebant. ipſi autem congregabantur comati Achivi

Ne-

Ἄλσος ὑπὸ σκιερὸν ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος·
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μοῖραν θέσαν οἳ πονέοντο,
Ἴσην ὡς αὐτοί περ ἐλάγχανον. ὣς γὰρ ἀνώγει
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴα Ἀθήνη
Λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος· ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
Ἦν δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ ἀθεμίστια εἰδώς,
(Κτήσιππος δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἔνι οἰκία ναῖεν)
Ὃς δή τοι κτεάτεσσι πεποιθὼς πατρὸς ἑοῖο,
Μνάσκετ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα.
Ὅς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετηύδα,
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγήνορες, ὄφρα τι εἴπω.
Μοῖραν μὲν δὴ ξεῖνος ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέοικεν,
Ἴσην. οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν οὐδὲ δίκαιον
Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
Ἀλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον· ὄφρα καὶ αὐτὸς
Ἠὲ λοετροχόῳ δώῃ γέρας, ἠέ τῳ ἄλλῳ
Δμώων οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ὣς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ,
Κείμενον ἐκ κανέοιο λαβών. ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεὺς,
Ἦκα παρακλίνας κεφαλήν· μείδησε δὲ θυμῷ
Σαρδάνιον μάλα τοῖον. ὁ δ' εὔδμητον βάλε τοῖχον.
Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠνίπαπε μύθῳ,
Κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ.
Οὐκ ἔβαλες τὸν ξεῖνον. ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός.
Ἦ γάρ κέν σε μέσον βάλον ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Καί κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατὴρ τάφον ἀμφεπονεῖτο
Ἐνθάδε. τῷ μή τίς μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ
Φαινέτω. ἤδη γὰρ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,
Ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεια· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα,
Ἀλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τέτλαμεν εἰσορόωντες,
Μήλων σφαζομένων, οἴνοιό τε πινομένοιο,
Καὶ σίτου. χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέειν ἕνα πολλούς.
Ἀλλ' ἄγε μηκέτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες,
Εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν κτεῖναι μενεαίνετε χαλκῷ,
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη

Nemore ſub umbroſo longe jaculantis Apollinis.
At poſtquam aſſaverunt carnes ſuperiores & traxerunt,
Partibus diviſis epulabantur celebri epulo.
Apud autem Ulyſſem partem poſuerunt qui miniſtrabant,
Æqualem ut ipſi ſortiti fuerant. ſic enim juſſerat
Telemachus dilectus filius Ulyſſis divini.
Procos autem non omnino ſuperbos ſinebat Minerva
A contumelia abſtinere triſti: ut adhuc magis
Intraret dolor in corde Laertiadem Ulyſſem.
Erat autem quidam in procis vir injuſta ſciens,
(Cteſippus autem nomen erat, in Samo domum habitans)
Qui poſſeſſionibus fretus patris ſui,
Petebat Ulyſſis dudum abſentis uxorem:
Qui tunc procos ſuperbos allocutus eſt;
Audite me proci ſtrenui, ut aliquid dicam.
Partem quidem jam hoſpes habet dudum, ſicut decet,
Æqualem. non enim bonum eſt privare neque juſtum
Hoſpites Telemachi, quicunque ad has domos pervenerit,
Sed age ei & ego dabo hoſpitale *donum*, ut & ipſe
Vel balneatori det munus, vel alicui alii
Famulorum qui ſunt in domibus Ulyſſis divini.
Sic locutus, projecit bovis pedem manu forti,
Jacentem ex lance capiens. ipſe autem evitavit Ulyſſes,
Leviter inclinans caput: ſubriſit autem animo
Sardanium omnino tale. ille autem bene ædificatum percuſſit murum.
Cteſippum autem Telemachus increpuit verbo:
Cteſippe, certe omnino tibi hoc utilius fuit animo,
Non percuſſiſti hoſpitem. evitavit enim jactum ipſe.
Certe enim te medium percuſſiſſem lancea acuta,
Et tibi pro nuptiis pater ſepulchrum curaſſet
Hic. quare ne quis mihi iniquitates in domo
Oſtendat. jam enim intelligo & ſcio ſingula
Bonaque & pejora: antea autem infans eram.
Sed tamen hæc quidem etiam toleramus inſpicientes,
Dum oves jugulantur, vinumque bibitur,
Et panis. difficile enim cohibere unum multos.
Sed agite ne amplius mihi mala facite hoſtiliter affecti.
Si vero jam me ipſum interficere cupitis ferro,
Et hoc vellem, & multo utilius eſſet

Τεθνάμεν ἢ τάδε αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὁράασθαι,
Ξείνους τε στυφελιζομένους, δμωάς τε γυναῖκας
Ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος,
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
Ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι.
Μήτ' ἔτι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τηλεμάχῳ δέ κε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φαίην
Ἤπιον, εἰ σφῶϊν κραδίῃ ἅδοι ἀμφοτέροισιν.
Ὄφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε,
Τόφρ' οὔτις νέμεσις μενέμεν τ' ἦν ἰσχέμεναί τε
Μνηστῆρας κατὰ δώματ'· (ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν,
Εἰ νόστησ' Ὀδυσσεὺς καὶ ὑπότροπος ἵκετο δῶμα)
Νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον ὅτ' οὐκέτι νόστιμός ἐστιν.
Ἀλλ' ἄγε σῇ τάδε μητρὶ παρεζόμενος κατάλεξον,
Γήμασθ' ὅστις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν,
Ὄφρα σὺ μὲν χαίρων πατρώϊα πάντα νέμηαι,
Ἔσθων καὶ πίνων· ἡ δ' ἄλλου δῶμα ἵκηται.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Οὐ μὰ Ζῆν' Ἀγέλαε καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο,
Ὅς που τῆλ' Ἰθάκης ἢ ἔφθιται ἢ ἀλάληται,
Οὔτι διατρίβω μητρὸς γάμον. ἀλλὰ κελεύω
Γήμασθ' ᾧ κ' ἐθέλῃ, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι.
Αἰδέομαι δ' ἀέκουσαν ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι
Μύθῳ ἀναγκαίῳ. μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος. μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Ἄσβεστον γέλον ὦρσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα.
Οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελώων ἀλλοτρίοισιν.
Αἱμοφόρυκτα δὲ δὴ κρέα ἤσθιον· ὄσσε δ' ἄρα σφέων
Δακρυόφιν πίμπλαντο· γόον δ' ὠΐετο θυμός.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής,
Ἆ δειλοί τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμέων
Εἰλύαται κεφαλαί τε πρόσωπά τε νέρθε τε γοῦνα.
Οἰμωγὴ δὲ δέδηε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί.
Αἵματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι καλαί τε μεσόδμαι.
Εἰδώλων δὲ πλέον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλή,

Mori quam hæc ſemper iniqua opera videre,
Hoſpites verberari, famulaſque mulieres
Vos vexantes turpiter in domibus pulchris.
Sic dixit. illi autem omnes muti erant ſilentio:
Tandem locutus eſt Damaſtorides Agelaus:
O amici, haud jam quiſquam ſuper dicto æquo
Contrariis verbis carpens ſæviat.
Neque amplius hoſpitem verberate, neque quenquam alium
Servorum qui ſunt in domibus Ulyſſis divini.
Telemacho autem verbum ego & matri dicam
Mite, ſi ipſorum cordi placeat amborum.
Quandiu quidem vobis animus in pectoribus ſperabat
Rediturum Ulyſſem perprudentem ſuam domum,
Tamdiu nihil prohibebat manereque tenerique
Procos in domibus: (quoniam hoc utilius erat,
Si rediiſſet Ulyſſes & redux veniſſet domum)
Nunc autem jam hoc manifeſtum quod non amplius reverſurus eſt.
Sed age tuæ hæc matri aſſidens narra,
Nubat quicunque optimus vir & plurima præbeat,
Ut tu quidem gaudens paterna omnia poſſideas,
Edens & bibens: illa vero in alterius domum veniat.
Illum contra Telemachus ſapiens alloquebatur:
Non per Jovem Agelae & dolores patris mei,
Qui alicubi longe *ab* Ithaca vel mortuus eſt vel errat,
Non remoror matris nuptias: ſed jubeo
Nubere cuicunque velit, ad hæc *qui* plurima dona dat.
Erubeſco autem nolentem a domo amovere
Oratione violenta, ne hoc Deus perficiat.
Sic dixit Telemachus. procis autem Pallas Minerva
Inextinctum riſum movit, induxitque in errorem cogitationes.
Illi autem jam maxillis ridebant alienis:
Cruentataſque jam carnes comedebant: oculique ipſorum
Lacrymis implebantur: luctumque cogitabat animus.
His autem etiam locutus eſt Theoclymenus divinus forma:
Ah miſeri quodnam malum hoc patimini? nocte quidem veſtra
Cooperiuntur capitaque facieſque infraque genua:
Ululatuſque exarſit, lacrymantur autem genæ:
Sanguineque conſperſi parietes pulchraque intertignia.
Simulacris vero plenum eſt veſtibulum, plena vero & aula

Eunti-

Ἱεμένων Ἔρεβόσδε ὑπὸ ζόφον. ἠέλιος δὲ
Οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε, κακὴ δ' ἐπὶ δέδρομεν ἀχλύς.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἦρχ' ἀγορεύειν,
Ἀφραίνει ξεῖνος νέον ἄλλοθεν εἰληλουθώς.
Ἀλλά μιν αἶψα νέοι δόμου ἐκπέμψασθε θύραζε
Εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι· ἐπεὶ τάδε νυκτὶ ἐίσκει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής,
Εὐρύμαχ' οὔτι σ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆας ὀπάζειν.
Εἰσί μοι ὀφθαλμοί τε καὶ οὔατα καὶ πόδες ἄμφω,
Καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀεικής·
Τοῖς ἔξειμι θύραζε, ἐπεὶ νοέω κακὸν ὔμμιν
Ἐρχόμενον, τό κεν οὔτις ὑπεκφύγοι οὐδ' ἀλέαιτο
Μνηστήρων, οἳ δῶμα κάτ' ἀντιθέου Ὀδυσῆος
Ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάασθε.
Ὣς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων εὖ ναιεταόντων.
Ἵκετο δ' ἐς Πείραιον, ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο.
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες,
Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπὶ ξείνοις γελόωντες.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων,
Τηλέμαχ', οὔτις σεῖο κακοξεινώτερος ἄλλος·
Οἷον μέν τινα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
Σίτου καὶ οἴνου κεχρημένον· οὐδέ τι ἔργων
Ἔμπαιον, οὐδὲ βίης, ἀλλ' αὔτως ἄχθος ἀρούρης.
Ἄλλος δ' αὖτέ τις οὗτος ἀνέστη μαντεύεσθαι.
Ἀλλ' εἴ μοι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
Τοὺς ξείνους ἐν νηῒ πολυκληῗδι βαλόντες
Ἐς Σικελοὺς πέμψωμεν, ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοι.
Ὣς ἔφασαν μνηστῆρες. ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Ἀλλ' ἀκέων πατέρα προσεδέρκετο, δέγμενος αἰεὶ
Ὁππότε δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.
Ἡ δὲ κατάντηστιν θεμένη περικαλλέα δίφρον
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἑκάστου μῦθον ἄκουε.
Δεῖπνον μὲν γάρ τοί γε γελοίωντες τετύκοντο
Ἡδύ τε καὶ μενοεικὲς, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἱέρευσαν.
Δόρπου δ' οὐκ ἄν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
Οἷον δὴ τάχ' ἔμελλε θεὰ καὶ καρτερὸς ἀνὴρ
Θησέμεναι. πρότεροι γὰρ ἀεικέα μηχανόωντο.

ΟΔΥΣ-

Euntibus in Erebum ſub tenebras. ſol autem
Ex cælo periit, malaque inceſſit caligo.
Sic dixit. illi autem omnes ſuper ipſo ſuaviter riſerunt.
His autem Eurymachus Polybi filius incepit dicere:
Deſipit hoſpes nuper aliunde huc profectus.
Sed ipſum ſtatim juvenes domo emittite foras
In forum ire: quoniam hæc nocti aſſimilat.
Hunc autem rurſus allocutus eſt Theoclymenus divinus forma:
Eurymache non te jubeo mihi comites dare.
Sunt mihi oculique & aures & pedes ambo,
Et mens in pectoribus ordinata neque iniqua:
His exibo foras, quoniam intelligo malum vobis
Imminens, quod haud quiſquam ſubterfugiat neque evitet
Procorum, qui domo in divini Ulyſſis
Viros injuria afficientes injuſta operamini.
Sic locutus, exivit domibus bene habitatis.
Ivit autem ad Piræum, qui ipſum promptus ſuſcepit.
Proci autem omnes alternos intuentes,
Telemachum irritabant, ſuper hoſpitibus ridentes.
Sic autem quidam dicebat juvenum ſuperborum:
Telemache, tuis hoſpitibus pejores habet nemo:
Qualem iſtum etiam habes famelicum erronem,
Panis & vini indigentem: neque operum
Scientem, neque fortitudinis, ſed nequicquam pondus terræ.
Alius autem rurſus quidam hic ſurrexit ad vaticinandum.
Sed ſi mihi obtemperes, quod multo utilius eſſet:
Hoſpites in navim multiſedam injicientes
In Siculos mittamus, unde tibi pretium inveniatur.
Sic dixerunt proci. ille autem non curavit verba:
Sed tacite patrem aſpiciebat, expectans ſemper
Quando procis impudentibus manus injiceret.
Ipſa autem e regione cubiculi ponens pulchram ſellam
Filia Icarii prudens Penelope,
Virorum in domibus uniuſcujuſque verbum audiebat.
Prandium equidem ridentes parabant
Suave & lautum, quia admodum multa mactarant:
Illa vero cœna nequaquam minus grata alia fieri poſſet,
Qualem ſcilicet mox erat dea & fortis vir
Facturus. priores enim iniqua machinati fuerant.

ODYS-

ΟʼΔΥΣΣΕΙʼΑΣ ΟʼΜΗʼΡΟΥ ΤΗ͂Σ Φ.

ῬΑΨΩ͂ΔΙʼΑΣ

Ὑπόθεσις.

Πηνελόπη τῷ τείνοντι τὸ τόξον ὁμολογεῖ τὸν αὑτῆς γάμον. Ὀδυσσεὺς δὲ Εὐμαίῳ καὶ Φιλοιτίῳ ἐντειλάμενος περὶ τῆς τῶν θυρῶν ἀσφαλείας, αὐτὸς ἀφίησι τὸ βέλος διὰ τῶν πελέκεων, ἄλλου τεῖναι τὸ τόξον μὴ δυνηθέντος.

Φῖ δὲ βιὸν προτίθησιν ἄεθλον Πηνελοπείῃ.

Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος, ἄεθλια, καὶ φόνου ἀρχήν.
Κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσατο οἷο δόμοιο·
Εἵλετο δὲ κληῗδ' εὐκαμπέα χειρὶ παχείῃ
Καλήν, χαλκείην, κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν·
Βῆ δ' ἴμεναι θάλαμόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
Ἔσχατον. ἔνθα δέ οἱ κειμήλια κεῖτο ἄνακτος,
Χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος.
Ἔνθα δὲ τόξον ἔκειτο παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρη
Ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες ὀϊστοί·
Δῶρα τά οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας
Ἴφιτος Εὐρυτίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισι.
Τὼ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιιν,
Οἴκῳ ἐν Ὀρτιλόχοιο δαΐφρονος. ἤτοι Ὀδυσσεὺς
Ἦλθε μετὰ χρεῖος τό ῥά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλε·
Μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειραν
Νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι', ἠδὲ νομῆας.
Τῶν ἕνεκ' ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεὺς
Παιδνὸς ἐών. πρὸ γὰρ ἧκε πατὴρ ἄλλοι τε γέροντες.
Ἴφιτος αὖθ' ἵππους διζήμενος αἵ οἱ ὄλοντο,
Δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί,
Αἳ δή οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γένοντο,
Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον

ODYSSEÆ HOMERI XXI. LIBRI

Argumentum.

Penelope tendenti arcum pollicetur ſui conjugium. Ulyſſes autem Eumæo & Philœtio mandans de januarum cuſtodia, ipſe mittit ſagittam per annulos, alio tendere arcum non valente.

Φ. Arcum proponit certamen Penelope.

Ipſi autem in mentem poſuit dea cæſia Minerva
Filiæ Icarii prudenti Penelopæ,
Arcum procis ponere canumque ferrum
In ædibus Ulyſſis, certamina, & cædis principium.
Scalam autem altam aſcendit ſuæ domus:
Accepitque clavem bene flexam manu craſſa
Pulchra, æream, manubrium autem eboris inerat:
Perrexit autem ire ad thalamum cum miniſtrantibus mulieribus
Ultimum. illic autem ei theſauri jacebant regis,
Æſque aurumque multique laboris ferrum.
Ibi arcus jacebat reflexus, & pharetra
Sagittifera, multæ autem inerant lethiferæ ſagittæ:
Dona quæ ei hoſpes Lacedæmone dederat congreſſus
Iphitus Eurytides, ſimilis immortalibus.
Hi autem in Meſſena occurrerunt alter alteri,
Domo in Ortilochi cordati. cæterum Ulyſſes
Ivit ad debitum quod ei univerſus populus debebat:
Oves enim ex Ithaca Meſſenii viri extulerant
Navibus compactis trecentas, & paſtores.
Horum gratia legationem multam viam venit Ulyſſes
Parvulus. miſerat enim pater aliique ſenes.
Iphitus contra equas quærens quæ ei perierant,
Duodecim fœminæ, ſub *iiſque* muli patientes operum,
Quæ ei & poſtea cædes & fatum factæ ſunt,
Poſtquam ad Jovis filium pervenit magnanimum

Φῶθ' Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπιίστορα ἔργων,
Ὅς μιν ξεῖνον ἐόντα κατέκτανεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
Σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ᾐδέσατ', οὐδὲ τράπεζαν
Τὴν δή οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν·
Ἵππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισι.
Τὰς ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντετο· δῶκε δὲ τόξον,
Τὸ πρὶν μέν ῥ' ἐφόρει μέγας Εὔρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδὶ
Κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ξίφος ὀξὺ καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,
Ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος. οὐδὲ τραπέζῃ
Γνώτην ἀλλήλων. πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφνεν
Ἴφιτον Εὐρυτίδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,
Ὅς οἱ τόξον ἔδωκε. τὸ δ' οὔποτε δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
Ἡρεῖτ', ἀλλ' αὐτοῦ μνῆμα ξείνοιο φίλοιο
Κέσκετ' ἐνὶ μεγάροισι, φόρει δέ μιν ἧς ἐπὶ γαίης.
Ἡ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Οὐδόν τε δρύϊνον προσεβήσατο, τόν ποτε τέκτων
Ξέσσεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν,
Ἐν δὲ σταθμοὺς ἄρσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς·
Αὐτίκ' ἄρ' ἥ γ' ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης,
Ἐν δὲ κληῖδ' ἧκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας
Ἄντα τιτυσκομένη. τὰ δ' ἀνέβραχεν ἠΰτε ταῦρος
Βοσκόμενος λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ θύρετρα
Πληγέντα κληῗδι, πετάσθησαν δέ οἱ ὦκα.
Ἡ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ, ἔνθα δὲ χηλοὶ
Ἕστασαν, ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα εἵματα κεῖτο.
Ἔνθα ὀρεξαμένη ἀπὸ πασσάλου αἴνυτο τόξον
Αὐτῷ γωρυτῷ, ὅς οἱ περίκειτο φαεινός.
Ἑζομένη δὲ, κατ' αὖθι φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα,
Κλαῖε μάλα λιγέως· ἐκ δ' ᾕρεε τόξον ἄνακτος.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Βῆ ῥ' ἴμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυοὺς,
Τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρην
Ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες ὀϊστοί.
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον, ἔνθα σίδηρος
Κεῖτο πολὺς καὶ χαλκὸς, ἀέθλια τοῖο ἄνακτος.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,

Virum Herculem, magnorum authorem operum,
Qui ipſum hoſpitem interfecit domi ſuæ:
Improbus, neque Deorum vocem reveritus, neque menſam
Illam quam ei appoſuit: poſtea autem occidit & ipſum:
Equas autem ipſe tenuit fortes ungulis in ædibus.
Quas quærens Ulyſſi occurit: dedit autem arcum,
Quem antea quidem portaverat magnus Eurytus. at hic filio
Reliquerat moriens in domibus altis.
Illi autem Ulyſſes enſem acutum & fortem lanceam dedit,
Principium hoſpitii neceſſarii. neque in menſa
Cogniti ſunt inter ſe. ante enim Jovis filius interfecit
Iphitum Eurytidem, ſimilem immortalibus,
Qui ei arcum dederat. hunc autem nondum dius Ulyſſes
Proficiſcens ad bellum nigris in navibus
Acceperat, ſed ibi monimentum hoſpitis dilecti
Jacebat in ædibus: geſtaverat autem ſua in terra.
Ipſa autem quando jam in thalamum pervenit divina mulierum,
Limenque quernum aſcendit, quod quondam faber
Poliverat ſcite, & ad normam direxerat,
Inque eo poſtes aptaverat, januas autem impoſuerat ſplendidas:
Statim hæc lorum velociter abſolvit annulo,
Clavemque immiſit, & forium repulit peſſulos
Recta collineans. quæ reſonuerunt velut taurus
Paſcens prato: tantum ſonuerunt pulchræ portæ
Percuſſæ clavi, apertęque ſunt ei ocyus.
Ipſa in alta tabulata ivit, illic autem capſę
Stabant, in quibus odoriferę veſtes jacebant.
Inde manus porrigens a clavo accepit arcum
Cum ipſa vagina, quæ ei circumdata erat lucida.
Sedens autem propriis genibus eum imponens
Flebat admodum ſtridule: eximebatque arcum regis.
Ac poſtquam ſatiata eſt lacrymis abundante luctu,
Perrexit ire in domum ad procos ſuperbos,
Arcum tenens in manu remiſſum & pharetram
Sagittiferam: multæ autem inerant lethiferæ ſagittę.
Ei autem ſimul ancillę portabant corbem, ubi ferrum
Jacebat multum & æs certamina regis.
Quando autem jam ad procos pervenit divina mulierum,

Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη.
Αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα, καὶ φάτο μῦθον,
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγήνορες, οἳ τόδε δῶμα
Ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ
Ἀνδρὸς ἀποιχομένοιο πολὺν χρόνον, οὐδέ τιν' ἄλλην
Μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε,
Ἀλλ' ἐμὲ ἱέμενοι γῆμαι θέσθαι τε γυναῖκα.
Ἀλλ' ἄγετε μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον.
Θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ὃς δέ κε ῥηΐτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
Καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
Τῷ κεν ἅμ' ἑσποίμην, νοσφισαμένη τόδε δῶμα
Κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο,
Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀΐομαι ἔνπερ ὀνείρῳ.
Ὣς φάτο· καί ῥ' Εὔμαιον ἀνώγει δῖον ὑφορβὸν
Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον.
Δακρύσας δ' Εὔμαιος ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν.
Κλαῖε δὲ βουκόλος ἄλλοθ', ἐπεὶ ἴδε τόξον ἄνακτος.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Νήπιοι ἀγροιῶται, ἐφημέρια φρονέοντες,
Ἆ δειλοὶ, τί νυ δάκρυ κατείβετον, ἠδὲ γυναικὶ
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὀρίνετον; ᾗ τε καὶ ἄλλως
Κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμὸς, ἐπεὶ φίλον ὤλεσ' ἀκοίτην.
Ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι, ἠὲ θύραζε
Κλαίετον ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε,
Μνηστήρεσσιν ἄεθλον ἀάατον. οὐ γὰρ ὀΐω
Ῥηϊδίως τόδε τόξον ἐΰξοον ἐντανύεσθαι.
Οὐ γάρ τις μετὰ τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν. ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὄπωπα·
(Καὶ γὰρ μνήμων εἰμὶ) πάϊς δ' ἔτι νήπιος ἦα.
Ὣς φάτο. τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει
Νευρὴν ἐντανύσειν, διοϊστεύσειν τε σιδήρου.
Ἤτοι ὀϊστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
Ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃν ποτ' ἀτίμα
Ἥμενος ἐν μεγάρῳ, ἐπὶ δ' ὤρνυε πάντας ἑταίρους.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα θῆκε Κρονίων.
Μήτηρ μέν μοί φησι φίλη, πινυτή περ ἐοῦσα,

Ἄλλῳ

Stetit apud poſtem domus fabrefactæ,
Genis obtendens tenuia redimicula:
Ancilla autem ei caſta utrinque aſtitit.
Statim autem procis locuta eſt, & dixit verbum:
Audite proci ſuperbi, qui hanc domum
Premitis comedendo & bibendo aſſidue ſemper
Viro abſente multo tempore, neque ullum alium
Seditionis facere prætextum potuiſtis,
Sed me cupientes ducere facereque uxorem.
Sed agite proci, quoniam hoc apparet certamen.
Ponam enim magnum arcum Ulyſſis divini:
Quicunque autem facillime intenderit arcum in manibus,
Et jaculabitur per annulos duodecim omnes,
Hunc ſimul ſequar, linquens hanc domum
Maritalem, pulchram, plenam victu,
Cujus aliquando recordaturam me puto vel in ſomnio.
Sic dixit: & Eumæum juſſit divinum ſubulcum
Arcum procis ponere canumque ferrum.
Lacrymans autem Eumæus accepit, & depoſuit.
Flebat etiam bubulcus alibi, poſtquam vidit arcum regis.
Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & profatus eſt:
Stulti ruſtici, diecularia cogitantes,
Ah miſeri, cur lacrymas funditis, & mulieri
Animum in pectoribus movetis? cui etiam alias
Jacet in doloribus animus, poſtquam dilectum perdidit maritum.
Sed tacite comedite ſedentes, vel foras
Flete egreſſi, arcus hic relinquentes,
Procis certamen difficile. non enim puto
Facile hunc arcum politum tendi.
Non enim quiſquam adeſt talis vir in his omnibus
Qualis Ulyſſes erat. ego enim eum ipſe vidi:
(Etenim memor ſum) puer autem adhuc parvus eram.
Sic dixit. ipſi nempe animus in pectoribus ſperabat
Se arcum tenſurum, jaculaturumque per ferrum.
Et quidem ſagittam primus guſtaturus erat
Ex manibus Ulyſſis inculpati, quem aliquando contumelia affecerat
Sedens in domo, incitaratque omnes ſocios.
His autem & dixit ſacra vis Telemachi:
O boni, certe valde me Jupiter dementem reddidit Saturnius.
Mater quidem mihi ait dilecta, prudens ut ut ſit,

Ἄλλῳ ἅμ' ἕψεσθαι, νοσφισαμένη τόδε δῶμα·
Αὐτὰρ ἐγὼ γελόω καὶ τέρπομαι ἄφρονι θυμῷ.
Ἀλλ' ἄγετε μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον,
Οἵη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιίδα γαῖαν,
Οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἄργεος, οὔτε Μυκήνης,
Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτ' Ἠπείροιο μελαίνης.
Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴστε· τί με χρὴ μητέρος αἴνου;
Ἀλλ' ἄγε μὴ μυνῄσι παρέλκετε, μηδ' ἔτι τόξου
Δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε τανυστύος, ὄφρα ἴδωμεν.
Καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην·
Εἰ δέ κεν ἐντανύσω, διοϊστεύσω τε σιδήρου,
Οὔ κέ μοι ἀχνυμένῳ τάδε δώματα πότνια μήτηρ
Λείποι ἅμ' ἄλλῳ ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην,
Οἷός τ' ἤδη πατρὸς ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι.
Ἦ, καὶ ἀπ' ὤμοιιν χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
Ὀρθὸς ἀναΐξας· ἀπὸ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμων.
Πρῶτον μὲν πελέκεας στῆσεν διὰ τάφρον ὀρύξας
Πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν·
Ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε. τάφος δ' ἕλε πάντας ἰδόντας
Ὡς εὐκόσμως στῆσε. πάρος δ' οὐ πώποτ' ὀπώπει.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρήτιζεν·
Τρὶς μέν μιν πελέμιξεν, ἐρύσσεσθαι μενεαίνων,
Τρὶς δὲ μεθῆκε βίης, ἐπιελπόμενος τόγε θυμῷ,
Νευρὴν ἐντανύσειν, διοϊστεύσειν τε σιδήρου.
Καί νύ κε δή ῥ' ἐτάνυσε βίῃ τὸ τέταρτον ἀνέλκων,
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἀνένευε, καὶ ἔσχεθεν ἱέμενόν περ.
Τοῖς δ' αὖτις μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο,
Ὢ πόποι, ἦ καὶ ἔπειτα κακός τ' ἔσομαι καὶ ἄκικυς,
Ἠὲ νεώτερός εἰμι, καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα
Ἄνδρ' ἀπαμύνεσθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
Ἀλλ' ἄγεθ', οἵπερ ἐμεῖο βίῃ προφερέστεροί ἐστε,
Τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
Ὣς εἰπὼν, τόξον μὲν ἀπὸ ἕο θῆκε χαμᾶζε,
Κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέστῃς σανίδεσσιν·
Αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ.
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱὸς,
Ὄρνυσθ' ἑξείης ἐπιδέξια πάντες ἑταῖροι,
Ἀρξάμενοι τοῦ χώρου ὅθεν τέ περ οἰνοχοεύει.

Se alium ſequuturam, linquens hanc domum:
At ego rideo & delector inſano animo.
Sed agite proci, quoniam hoc apparet brabeum,
Qualis nunc non eſt mulier in Achaica terra,
Neque Pyli ſacræ, neque Argi, neque Mycenæ,
Neque ipſius Ithacæ, neque Epiri nigræ:
Et quidem ipſi hoc ſcitis: quid me oportet matrem laudare?
Sed agite ne tergiverſationibus rem differte, neque amplius arcus
Diu averſamini tenſionem, ut ſciamus.
Et quidem ipſe ego hunc arcum experiar:
Si autem tenderem, perjacularerque ferrum;
Non mihi dolenti has domos veneranda mater
Linqueret cum alio iens, cum ego retro relinquerer,
Valens jam patris brabea pulchra obtinere.
Dixit, & ab humeris lænam poſuit purpuream,
Erectus ſurgens: enſemque acutum depoſuit *ab* humeris.
Prius quidem bipennes ſtatuit, ſcrobem fodiens
Omnibus unam longam, & ad amuſſim direxit:
Circumque terram addenſavit. ſtupor autem cepit omnes, videntes
Quam rite ſtatuerat. antea autem nunquam viderat.
Stetit autem in limen iens, & arcum tentavit:
Ter quidem ipſum permoverat, tranere cupiens,
Terque remiſerat de vi, ſperans hoc animo,
Se nervum tenſurum, jaculaturumque per ferrum.
Et ſane tetendiſſet vi quarto attrahens,
Sed Ulyſſes abnuit, & tenuit cupientem licet.
His autem rurſus locuta eſt magna vis Telemachi:
O boni, aut etiam poſtea maluſque ero & ignavus,
Aut junior ſum, & nondum manibus confido
Virum propulſare, quando aliquis prior moleſtus ſit.
Sed agite, qui me viribus potiores eſtis,
Arcum tentate, & perficiamus certamen
Sic locutus, arcum quidem a ſe poſuit humi,
Acclinans conglutinatis politis tabulis:
Illic autem citum telum pulchra acclinavit crena.
Retro autem iterum ſedit in ſede unde ſurrexerat.
His autem Antinous locutus eſt Eupithei filius:
Surgite ordine *inde* a dextris omnes ſocii,
Incipientes a loco unde vinum miniſtratur.

Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο Οἴνοπος υἱός,
Ὅς σφι θυοσκόος ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν
Ἷζε μυχοίτατος αἰεί· ἀτασθαλίαι δέ οἱ οἴῳ
Ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσι δὲ νεμέσα μνηστήρεσσιν.
Ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὠκύ·
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, καὶ τόξου πειρήτιζεν.
Οὐδέ μιν ἐντάνυσε· πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων,
Ἀτρίπτους, ἁπαλάς· μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν,
Ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω· λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος.
Πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστι
Τεθνάμεν, ἢ ζώοντας ἁμαρτεῖν οὗ θ' ἕνεκ' αἰεὶ
Ἐνθάδ' ὁμιλέομεν ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα.
Νῦν μέν τις καὶ ἔλπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ μενοινᾷ
Γῆμαι Πηνελόπειαν Ὀδυσσῆος παράκοιτιν·
Αὐτὰρ ἐπὴν τόξου πειρήσεται, ἠδὲ ἴδηται,
Ἄλλην δή τινὰ ἔπειτα Ἀχαιϊάδων εὐπέπλων
Μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος· ἡ δέ κ' ἔπειτα
Γήμαιθ' ὅς κεν πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕο τόξον ἔθηκε,
Κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέστης σανίδεσσιν,
Αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ·
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Λειῶδες, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε; νεμεσσῶμαι δέ τ' ἀκούων,
Εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι.
Οὐ γάρ τοί σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ
Οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι καὶ ὀϊστῶν·
Ἀλλ' ἄλλοι τανύσουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.
Ὣς φάτο· καί ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον αἰπόλον αἰγῶν·
Ἄγρει δὴ πῦρ κεῖον ἐνὶ μεγάροισι Μελανθεῦ,
Πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
Ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος,
Ὄφρα νέοι θάλποντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ,
Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέσωμεν ἄεθλον.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' αἶψ' ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀκάματον πῦρ.

Πὰρ

Sic dixit Antinous. illis autem placuit ſermo.
Liodes autem primus ſurrexit Oenopis filius,
Qui ipſis vates erat, apud autem cratera pulchrum
Sedebat intimus ſemper. improbitates autem ei ſoli
Inimicæ erant, omnibus autem ſuccenſebat procis.
Qui tunc primus arcum accepit & telum velox:
Stetit autem in limen iens, & in arcu periculum faciebat.
Neque ipſum intendit; prius enim doluit manus attrahens,
Parum tritas, teneras. prociſque dixit:
O amici, non quidem ego intendo: capiat autem & alius.
Multos enim hic arcus optimos privabit
Animo & anima, quoniam multo melius eſt
Mori, quam vivos *illo* excidere cujus gratia ſemper
Hic verſamur expectantes dies omnes.
Nunc quidem aliquis & ſperat in mente & cupit
Ducere Penelopen Ulyſſis uxorem:
At poſtquam arcum tentaverit, & viderit,
Aliam jam aliquam poſtea Græcarum bene indutarum
Ambiat dotibus quærens; hæc autem poſtea
Nubat qui plurima dederit & fatalis venerit.
Sic dixit, & a ſe arcum poſuit,
Acclinans conglutinatis politis tabulis,
Illic autem citam ſagittam pulchra acclinavit crena:
Retro autem iterum ſedit in ſede unde ſurrexerat.
Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & prolocutus eſt:
Liodes, quale tibi verbum fugit ſeptum dentium,
Graveque moleſtumque? ſuccenſeo autem tibi audiens,
Si ſcilicet hic arcus optimates privabit
Animo & anima: quoniam non potes tu intendere.
Non enim te talem genuit alma mater
Ut tenſor arcuſque eſſes & ſagittarum:
Sed alii tendent mox proci inclyti.
Sic dixit: & hortatus eſt Melanthium cuſtodem caprarum:
Age jam ignem accende in ædibus Melantheu,
Juxtaque pone ſellamque magnam & pelles in ipſa,
Effer autem adipis magnum orbem *de illo* qui intus eſt,
Ut juvenes calefacientes, ungentes pingui,
Arcus periculum faciamus, & perficiamus certamen.
Sic dixit. ſtatimque accendit Melanthius magnum ignem,

Πὰρ δὲ φέρων δίφρον θῆκεν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
Ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος,
Τῷ ῥα νέοι θάλποντες ἐπειρῶντ'· οὐδ' ἐδύναντο
Ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδευέες ἦσαν.
Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπεῖχε καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,
Ἀρχοὶ μνηστήρων· ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
Τὼ δ' ἐξ οἴκου βῆσαν ὁμαρτήσαντες ἅμ' ἄμφω
Βουκόλος ἠδὲ συφορβὸς Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκτὸς θυρέων ἔσαν ἠδὲ αὐλῆς,
Φθεγξάμενός σφ' ἐπέεσσι προσηύδα μειλιχίοισι,
Βουκόλε καὶ σὺ συφορβέ, ἔπος τί κε μυθησαίμην,
Ἦ αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει.
Ποῖοί κ' εἶτ' Ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι
Ὧδε μάλ' ἐξαπίνης, καί τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκῃ;
Ἦ κεν μνηστήρεσσιν ἀμύνοιτ', ἢ Ὀδυσῆϊ;
Εἴπαθ' ὅπως ὑμέας κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ,
Ζεῦ πάτερ, αἲ γὰρ τοῦτο τελευτήσειας ἐέλδωρ,
Ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνήρ, ἀγάγοι δέ ἑ δαίμων,
Γνοίης χ' οἵη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἕπονται.
Ὣς δ' αὔτως Εὔμαιος ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τῶν γε νόον νημερτέ' ἀνέγνω,
Ἐξαῦτις σφ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Ἔνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγώ· κακὰ πολλὰ μογήσας,
Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Γιγνώσκω δ' ὡς σφῶϊν ἐελδομένοισιν ἱκάνω
Οἴοισι δμώων· τῶν δ' ἄλλων οὔ τευ ἄκουσα
Εὐξαμένου ἐμὲ αὖτις ὑπότροπον οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Σφῶϊν δ' ὡς ἔσεταί περ, ἀληθείην καταλέξω.
Αἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
Ἄξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους, καὶ κτήματ' ὀπάσσω,
Οἰκία τ' ἐγγὺς ἐμεῖο τετυγμένα· καί μοι ἔπειτα
Τηλεμάχου ἑτάρω τε κασιγνήτω τε ἔσεσθον.
Εἰ δ' ἄγε δὴ καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δείξω,
(Ὄφρά με ἐῢ γνῶτον, πιστωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ)
Οὐλὴν τήν ποτέ με σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.

Ὣς

Juxtaque ferens ſellam poſuit & pellem ſuper ipſam,
Et adipis extulit magnum orbem *de illo* qui intus erat,
Eo juvenes calefacientes periculum faciebant: neque poterant
Tendere, multum enim virium expertes erant.
Antinous autem adhuc abſtinebat & Eurymachus divinus,
Principes procorum: virtute autem erant facile optimi.
Illi vero ex domo iverunt ſimul ambo
Bubulcus & ſubulcus Ulyſſis divini:
Ipſe autem poſt hos domo exivit dius Ulyſſes.
Sed quando extra januas erant & atrium,
Loquens ipſos verbis allocutus eſt ſuavibus:
Bubulce & tu ſubulce, verbum aliquod dicam.
An celem? dicere autem me animus jubet.
Quales eſſetis ad Ulyſſi auxiliandum, ſicunde veniat
Sic valde repente, & aliquis deus ipſum afferat?
Num procis auxiliaremini, an Ulyſſi?
Dicite quomodo vos cor animuſque jubet.
Hunc autem rurſus allocutus eſt boum bubulcus vir:
Jupiter pater, utinam hoc perficias votum,
Ut veniat quidem ille vir, ducatque eum deus,
Cognoſceres qualis mea potentia & manus ſequerentur.
Similiter Eumæus precabatur omnes deos
Ut rediret Ulyſſes prudens ſuam domum.
At poſtquam horum mentem veram cognovit,
Iterum ipſos verbis excipiens allocutus eſt:
Intus quidem jam hic ipſe ego: mala multa paſſus,
Veni vigeſimo anno in patriam terram.
Cognoſco autem quod vobis cupientibus veni
Solis ſervorum: aliorum autem haud quenquam audivi,
Optantem me iterum reducem domum venire.
Vobis autem, ſicut erit, veritatem dicam:
Si ſub me deus domuerit procos ſuperbos,
Dabo ambobus uxores, & poſſeſſiones præbebo,
Domoſque prope me ædificatas: & mihi poſtea
Telemachi ſociique fratreſque eritis.
Age vero jam & ſignum manifeſtum aliud quoddam oſtendam,
(Ut me bene cognoſcatis, credatiſque in animo)
Cicatricem quam quondam mihi ſus inflixit albo dente,
Ad Parnaſum profecto cum filiis Autolyci.

Sic

Ὣς εἰπὼν, ῥάκεα μεγάλης ἀποέργαθεν οὐλῆς.
Τὼ δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην, εὖ τ' ἐφράσαντο ἕκαστα,
Κλαῖον ἄρ', ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα χεῖρε βαλόντε,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλήν τε καὶ ὤμους·
Ὣς δ' αὔτως Ὀδυσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσε.
Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
Εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε, φώνησέν τε,
Παύεσθον κλαυθμοῖο γόοιό τε· μή τις ἴδηται
Ἐξελθὼν μεγάροιο, ἀτὰρ εἴπῃσι καὶ εἴσω.
Ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μηδ' ἅμα πάντες·
Πρῶτος ἐγὼ, μετὰ δ' ὔμμες. ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω·
Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοὶ,
Οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἠδὲ φαρέτρην·
Ἀλλὰ σὺ δῖ' Εὔμαιε φέρων ἀνὰ δώματα τόξον,
Ἐν χείρεσσιν ἐμοὶ θέμεναι· εἰπεῖν τε γυναιξὶ
Κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
Ἢν δέ τις ἢ στοναχῆς ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.
Σοὶ δὲ Φιλοίτιε δῖε θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
Κληῖσαι κληῖδι, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἰῆλαι.
Ὣς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας.
Ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν ἔνθεν περ ἀνέστη.
Ἐς δ' ἄρα καὶ τὼ δμῶε ἴτην θείου Ὀδυσῆος.
Εὐρύμαχος δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
Θάλπων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλα πυρός· ἀλλά μιν οὐδ' ὣς
Ἐντανύσαι δύνατο. μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχος περί τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων.
Οὔ τι γάμου τοσσοῦτον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ·
(Εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιΐδες, αἱ μὲν ἐν αὐτῇ
Ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, ἠδ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν)
Ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμὲν
Ἀντιθέου Ὀδυσῆος, ὅτ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι
Τόξον. ἐλεγχείη δὲ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός,
Εὐρύμαχ', οὐχ οὕτως ἔσται· νοέεις δὲ καὶ αὐτός.
Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο Θεοῖο
Ἁγνή· τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ'; ἀλλὰ ἕκηλοι

Sic locutus, pannos magna ſeparavit a cicatrice.
Illi autem poſtquam inſpexerunt, beneque cognoverunt ſingula,
Fleverunt ſcilicet circa Ulyſſem prudentem manus jacientes,
Et oſculati ſunt amplectentes caputque & humeros:
Eodem modo Ulyſſes capita & manus oſculatus eſt.
Et ſane flentibus occidiſſet lumen ſolis,
Niſi Ulyſſes ipſe prohibuiſſet, locutuſque fuiſſet:
Ceſſate a fletu luctuque: ne quis videat
Egreſſus domo, atque dicat intus.
Sed alter alterum expectantes intrate, neque ſimul omnes:
Primus ego, poſt autem vos. at hoc ſignum fiat:
Alii enim omnes quicunque proci ſuperbi,
Non ſinent mihi dari arcum & pharetram:
Sed tu, divine Eumæe, ferens per domos arcum,
In manibus mihi ponito: dicitoque mulieribus
Claudant domus januas firmiter compactas.
Si autem aliqua vel gemitum vel ſtrepitum intus audiat
Virorum noſtris in ſeptis, nequaquam foras
Prodeant, ſed illic quietæ ſint apud opus.
Tibi autem Philœtie divine fores mando atrii
Claudas clavi, cito autem ligamen apponas.
Sic dicens, intravit domos bene habitatas.
Sedit poſtea in ſella iens unde ſurrexerat.
Tum etiam famuli ingreſſi ſunt divini Ulyſſis.
Eurymachus autem jam arcum in manibus verſabat,
Calefaciens hinc & hinc ſplendore ignis: ſed ipſum neque ſic
Tendere potuit. valde autem ſuſpiravit glorioſo corde:
Suſpiranſque locutus eſt, verbumque dixit, & prolocutus eſt:
Eheu, certe mihi dolor de me ipſo & de omnibus.
Non nuptias tantum defleo, mœſtus licet
(Sunt & aliæ multæ Achivæ, & in ipſa
Cincta mari Ithaca, & aliis urbibus)
Sed ſi nempe tantum viribus inferiores ſumus
Divino Ulyſſe, ut non poſſimus tendere
Arcum, opprobrium eſt & poſteris auditu.
Hunc autem rurſus Antinous allocutus eſt Eupithei filius:
Eurymache, non ſic erit: intelligis autem & ipſe.
Nunc quidem enim in populo feſtum Dei
Sanctum: quis arcus tendat? ſed quieti

Depo-

Κάτθετ᾽. ἀτὰρ πελεκέας γε καὶ εἰ κ᾽ εἰῶμεν ἅπαντας
Ἑστάμεν, οὐ μὲν γάρ τιν᾽ ἀναιρήσεσθαι ὀΐω,
Ἐλθόντ᾽ ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Ἀλλ᾽ ἄγετ᾽, οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
Ὄφρα σπείσαντες καταθείομεν ἀγκύλα τόξα·
Ἠῶθεν δὲ κέλεσθε Μελάνθιον αἰπόλον αἰγῶν
Αἶγας ἄγειν αἳ πᾶσι μέγ᾽ ἔξοχοι αἰπολίοισιν,
Ὄφρ᾽ ἐπὶ μηρία θέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ,
Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
Ὣς ἔφατ᾽ Ἀντίνοος. τοῖσιν δ᾽ ἐπιήνδανε μῦθος.
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ᾽ ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Οἱ δ᾽ ἐπεὶ οὖν σπεῖσάν τ᾽, ἔπιόν θ᾽ ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Τοῖσδε δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Ὄφρ᾽ εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον θεοειδέα
Λίσσομ᾽, ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπε·
Νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν.
Ἠῶθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ᾧ κ᾽ ἐθέλῃσιν·
Ἀλλ᾽ ἄγε μοι δότε τόξον ἐΰξοον, ὄφρα μεθ᾽ ὑμῖν
Χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσομαι, ἤ μοι ἔτ᾽ ἐστὶν
Ἲς οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
Ἦ ἤδη μοι ὄλεσσεν ἄλη τ᾽ ἀκομιστίη τε.
Ὣς ἔφαθ᾽. οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν,
Δείσαντες μὴ τόξον ἐΰξοον ἐντανύσειεν.
Ἀντίνοος δ᾽ ἐνένιπτεν, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽, ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε,
Ἆ δειλὲ ξείνων, ἔνι τοι φρένες οὐδ᾽ ἠβαιαί.
Οὐκ ἀγαπᾷς ὃθ᾽ ἕκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ᾽ ἡμῖν
Δαίνυσαι; οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεαι, αὐτὰρ ἀκούεις
Μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; οὐδέ τις ἄλλος
Ἡμετέρων μύθων ξεῖνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
Οἶνός σε τρώει μελιηδὴς, ὅς τε καὶ ἄλλους
Βλάπτει, ὃς ἄν μιν χανδὸν ἕλῃ, μηδ᾽ αἴσιμα πίνῃ.
Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα
Ἄασεν ἐν μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο
Ἐς Λαπίθας ἐλθόντ᾽. ὁ δ᾽ ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἴνῳ,
Μαινόμενος κάκ᾽ ἔρεξε δόμον κάτα Πειριθόοιο.

Ἥρω-

Deponite. at bipennes etiamſi ſinamus omnes
Stare, haud equidem quenquam ſublaturum puto
Venientem in domum Laertiadæ Ulyſſis.
Sed agite: pincerna quidem incipiat poculis,
Ut libantes deponamus curvos arcus:
Mane autem jubete Melanthium cuſtodem caprarum
Capras ducere quæ in omnibus excellentiſſimæ ſunt gregibus,
Ut femoribus impoſitis Apollini inclyto arcu,
In arcu periculum faciamus, & perficiamus certamen.
Sic dixit Antinous. illis autem placuit ſermo:
Eiſque præcones quidem aquam in manus ſuderunt,
Juvenes autem crateras coronaverunt potu:
Diviſerunt autem omnibus incipientes poculis.
Hi autem poſtquam libarunt, biberuntque quantum voluit animus,
Eos dolos cogitans allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Audite me proci inclytæ reginæ,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
Eurymachum autem maxime & Antinoum regem
Oro, quoniam & hoc verbum pro decenti dixit:
Nunc quidem quieſcere ſinite arcum, & committite diis:
Mane autem Deus dabit robur cui voluerit.
Sed age mihi date arcum bene politum, ut cum vobis
Manus & robur experiar, ſi mihi adhuc eſt
Vis qualis antea fuit in flexibilibus membris,
An jam mihi perdiderit vagatio & neglectus.
Sic dixit. illi autem omnes ſupra modum indignati ſunt,
Timentes ne arcum bene politum tenderet.
Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & prolocutus eſt:
Ah miſer hoſpitum, inſunt tibi mentes neque tantulæ.
Non boni conſulis quod tranquillus in menſis cum nobis
Epularis? neque epulis privaris, at audis
Verba noſtra & locutionem? neque quiſquam alius
Verba noſtra hoſpes & mendicus audit.
Vinum te ſauciat inſtar mellis dulce, quod & alios
Lædit, quicunque ipſum hianti *ore* ſumſerit, neque modice biberit.
Vinum & centaurum valde inclytum Eurytionem
Labefecit in domo magnanimi Pirithoi,
Ad Lapithas profectum. qui poſtquam præcordia labefecerat vino,
Inſaniens mala patravit domo in Pirithoi.

Ἥρωας δ' ἄχος εἷλε, δι' ἐκ προθύρου δὲ θύραζε
Ἕλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὔατα νηλέϊ χαλκῷ
Ῥῖνάς τ' ἀμήσαντες. ὁ δὲ φρεσὶν ᾗσιν ἀασθεὶς,
Ἤϊεν ἣν ἄτην ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῷ,
Ἐξ οὗ κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη,
Οἷ τ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὕρετο οἰνοβαρείων.
Ὣς καί σοι μέγα πῆμα πιφαύσκομαι, αἴ κε τὸ τόξον
Ἐντανύσῃς. οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις
Ἡμετέρῳ ἐνὶ δήμῳ, ἄφαρ δέ σε νηῒ μελαίνῃ
Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
Πέμψομεν· ἔνθεν δ' οὔτι σαώσεαι. ἀλλὰ ἕκηλος
Πῖνέ τε, μηδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν οὐδὲ δίκαιον
Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
Ἔλπεαι αἴ χ' ὁ ξεῖνος Ὀδυσσῆος μέγα τόξον
Ἐντανύσῃ, χερσίν τε βίηφί τε ἶφι πιθήσας,
Οἴκαδέ μ' ἄξεσθαι, καὶ ἑὴν θήσεσθαι ἄκοιτιν;
Οὐδ' αὐτός που τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔολπε,
Μηδέ τις ὑμείων τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχεύων
Ἐνθάδε δαινύσθω. ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἀντίον ηὔδα,
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Οὔτι σε τόνδ' ἄξεσθαι ὀΐομεθ', οὐδὲ ἔοικεν·
Ἀλλ' αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν,
Μή ποτέ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν,
Ἦ πολὺ χείρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν
Μνῶνται· ὅτ' οὐδέ τι τόξον ἐΰξοον ἐντανύουσιν,
Ἀλλ' ἄλλος τις πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν,
Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε βιὸν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου.
Ὣς ἐρέουσ'· ἡμῖν δὲ ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Εὐρύμαχ', οὔπως ἐστὶν ἐϋκλείας κατὰ δῆμον
Ἔμμεναι, οἳ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν
Ἀνδρὸς ἀριστῆος. τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε;
Οὗτος δὲ ξεῖνος, μάλα μὲν μέγας ἠδ' εὐπηγής,
Ἀνδρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὔχεται ἔμμεναι υἱός·
Ἀλλ' ἄγε οἱ δότε τόξον ἐΰξοον, ὄφρα ἴδωμεν.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·

Heroas autem dolor cepit, ex veſtibulo autem foras
Traxerunt inſurgentes, aures ſævo ære
Nareſque, demetentes: ille autem præcordiis ſuis labefactus;
Ivit ſuam labem portans inſano animo,
Ex quo centauris & viris contentio facta eſt,
Sibique ipſi primo malum invenit vino gravatus.
Sic & tibi magnum malum denuncio, ſi hunc arcum
Tetenderis. non enim ullam facundiam *pro te* invenies
Noſtro in populo, ſtatim autem te navi nigra
Ad Echetum regem, hominum peſtem omnium,
Mittemus: inde autem nequaquam ſalvus evades. ſed tranquillus
Bibeque, neque contende cum viris junioribus.
Illum contra alloquebatur prudens Penelope:
Antinoe, non quidem bonum lædere neque juſtum
Hoſpites Telemachi, quicunque in has domos pervenit.
Exiſtimas, ſi hoſpes Ulyſſis magnum arcum
Intenderit, manibuſque viribuſque ſatis fretus,
Domum me ducturum, & ſuam facturum uxorem?
Neque ipſe hoc in pectoribus ſperat,
Neque quiſquam veſtrum hujus gratia animo dolens
Hic epuletur. quoniam neque quidem decet.
Illam contra Eurymachus Polybi filius alloquebatur:
Filia Icarii prudens Penelope,
Non te hunc ducturam putamus: neque decet:
Sed verentes famam virorum & mulierum,
Nequando aliquis dicat pejor alius Achivorum:
Certe multo deteriores viri ſtrenui viri uxorem
Ambiunt: quod neque arcum politum intendunt,
Sed alius quidem mendicus vir errabundus veniens,
Facile tetendit arcum, perque ferrum miſit.
Sic dicent: nobis autem probra hæc fuerint.
Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope:
Eurymache, nequaquam licet inclytos in populo
Eſſe, qui ſcilicet domum inhonorantes edunt
Viri optimatis. cur vero probra iſta ducitis?
Iſte autem hoſpes, valde quidem magnus & bene compactus,
Virique ex boni genere gloriatur eſſe filius:
Sed age ei date arcum politum ut videamus.
Sic enim edicam, hoc autem etiam perfectum erit:

Εἴ κέ μιν ἐντανύσῃ, δώῃ δέ οἱ εὖχος Ἀπόλλων,
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
Δώσω δ' ὀξὺν ἄκοντα κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν,
Καὶ ξίφος ἄμφηκες· δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα·
Πέμψω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Μῆτερ ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔτις ἐμεῖο
Κρείσσων ᾧ κ' ἐθέλω δόμεναί τε καὶ ἀρνήσασθαι,
Οὐδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
Οὐδ' ὅσσοι νήσοισι πρὸς Ἤλιδος ἱπποβότοιο·
Τῶν οὔτις μ' ἀέκοντα βιήσεται, αἴ κ' ἐθέλωμι
Καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα, τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱστόν τ' ἠλακάτην τε· καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· τόξον δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ἡ μὲν θαμβήσασα, πάλιν οἶκόνδε βεβήκει·
Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα δῖος ὑφορβός.
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων,
Πῆ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις ἀμέγαρτε συβῶτα,
Πλαγκτέ; τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνες ταχέες κατέδονται
Οἶον ἀπ' ἀνθρώπων, οὓς ἔτρεφες, εἴ κεν Ἀπόλλων
Ἡμῖν ἱλήκῃσι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
Ὣς φάσαν. αὐτὰρ ὁ θῆκε φέρων αὐτῷ ἐνὶ χώρῃ,
Δείσας, οὕνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι.
Τηλέμαχος δ' ἑτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγώνει,
Ἄττα, πρόσω φέρε τόξα (τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις)
Μή σε, καὶ ὁπλότερός περ ἐὼν, ἀγρόνδε δίωμαι
Βάλλων χερμαδίοισι. βίηφι δὲ φέρτερός εἰμι.
Αἲ γὰρ πάντων τόσσον ὅσοι κατὰ δώματ' ἔασι,
Μνηστήρων χερσίν τε βίηφί τε φέρτερος εἴην·
Τῷ κε τάχα στυγερῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι
Ἡμετέρου ἐξ οἴκου· ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν

Μνη-

Si ipſum tetenderit, dederitque ei gloriam Apollo,
Amiciam ipſum lænaque, tunicaque, amictu pulchro;
Daboque acutum jaculum canum propulſatorem & virorum,
Et enſem ancipitem: dabo etiam ſub pedibus calceamenta:
Mittamque quo ipſum cor animuſque jubet.
Illam contra Telemachus ſapiens alloquebatur:
Mater mea, arcum quidem Achivorum nullus me
Potentior cui velim dareque & negare,
Neque quicunque aſperæ Ithacæ dominantur,
Neque quicunque inſulis ad Elidem equipaſcuam:
Horum nullus me invitum coget, ſi voluero
Et omnino hoſpiti dare hos arcus auferendos.
Sed in domum iens ipſa tua ipſius opera cura,
Telamque columque: & ancillas jube
Opus adire: arcus autem viris curæ erit
Omnibus, maxime autem mihi, cujus potentia eſt in domo.
Illa quidem ſtupefacta, retro in domum ivit:
Filii enim verbum ſapiens reponebat animo.
Inque ſuperiora *ædium* aſcendens cum ancillis mulieribus,
Flebat poſtea Ulyſſem dilectum maritum: donec ei ſomnum
Dulcem in palpebris jecit cæſia Minerva.
At arcum capiens ferebat curvum dius ſubulcus.
Proci autem omnes increpabant in ædibus:
Sic autem aliquis dicebat juvenum inſolentium:
Quo jam curvum arcum fers invidia non digne ſubulce,
Erro? mox te apud ſues canes veloces edent
Solum ab hominibus, quos nutrivisti, ſiquidem Apollo
Nobis propitius erit & immortales dii cæteri.
Sic dixerunt. at ille poſuit ferens ipſo in loco,
Timens, quoniam multi minabantur in ædibus.
Telemachus autem altrinſecus minatus clamabat:
Heus, ulterius fer arcum (mox] non bene omnibus obedies)
Ne te, junior licet ſim, in agrum expellam
Jaculans ſaxis. viribus enim potior ſum.
Utinam omnibus tanto quotquot in domibus ſunt,
Procis manibus vique fortior eſſem:
Eo mox fœde aliquem ego mitterem ire
Noſtra ex domo: quoniam mala machinantur.
Sic dixit. illi autem omnes ſuper ipſo dulce riſerunt

Μνηστῆρες· καὶ δὴ μεθίεν χαλεποῖο χόλοιο
Τηλεμάχῳ. τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτης
Ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι θῆκε παραστάς.
Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν,
Τηλέμαχος κέλεταί σε, περίφρων Εὐρύκλεια,
Κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας·
Ἢν δέ τις ἢ στοναχῆς ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν. τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος·
Κλήϊσεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων.
Σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο Φιλοίτιος ἆλτο θύραζε,
Κλήϊσεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας εὐερκέος αὐλῆς.
Κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὅπλον νεὸς ἀμφιελίσσης
Βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδησε θύρας, ἐς δ' ἤϊεν αὐτός.
Ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν ἔνθεν περ ἀνέστη,
Εἰσορόων Ὀδυσῆα. ὁ δ' ἤδη τόξον ἐνώμα,
Πάντῃ ἀναστρωφῶν, πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα
Μὴ κέρα ἶπες ἔδοιεν ἀποιχομένοιο ἄνακτος.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Ἦ τις θηητὴρ καὶ ἐπίκλοπος ἔπλετο τόξων.
Ἤ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῷ οἴκοθι κεῖται,
Ἢ ὅγ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν· ὡς ἐνὶ χερσὶ
Νωμᾷ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης.
Ἄλλος δ' αὖτ' εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων,
Αἲ γὰρ δὴ τοσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν,
Ὡς οὗτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες. ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε, καὶ ἴδε πάντῃ,
Ὡς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ ἀοιδῆς
Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε νέῳ ἐπὶ κόλλοπι χορδήν,
Ἅψας ἀμφοτέρωθεν ἐϋστρεφὲς ἔντερον οἰός,
Ὣς ἄρ' ἄτερ σπουδῆς τάνυσε μέγα τόξον Ὀδυσσεύς.
Δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς.
Ἡ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε, χελιδόνι εἰκέλη αὐδήν.
Μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρὼς
Ἐτράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἔκτυπε σήματα φαίνων.
Γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
Ὅττι ῥά οἱ τέρας ἧκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω.

Εἴ-

Proci: & jam remiſerunt ab gravi ira
Telemacho. arcum autem ferens in domum ſubulcus
In manibus Ulyſſi prudenti poſuit aſtans.
Evocanſque allocutus eſt nutricem Eurycleam:
Telemachus jubet te, prudens Euryclea,
Claudere domus januas fortiter compactas:
Si autem aliqua vel gemitum vel ſonum intus audiat
Virorum noſtris in ſeptis, nequaquam foras
Prodire, ſed illic tacite ſint apud opus.
Sic dixit. illi autem non evolabat *hoc* verbum.
Clauſitque januas domorum bene habitatarum.
Cum ſilentio autem ex domo Philœtius proſiliebat foras,
Clauſitque poſtea januas ſepti aulæ.
Jacebat autem ſub porticu funis navis circumagitabilis
Byblinus, quo adſtrinxit januas, introivit autem ipſe.
Sedit poſtea in ſellam iens unde ſurrexerat,
Inſpiciens Ulyſſem. hic autem jam arcum tractabat,
Undique verſans, tentans hinc, atque hinc
Ne cornua coſſi ediſſent abſente domino.
Sic autem aliquis dixit videns in propinquum alium:
Certe quidam admirator & fur eſt arcuum.
Aut forte tales & ipſi domi jacent,
Aut molitur facere: ſic in manibus
Tractat huc & illuc malorum ſciens erro:
Alius autem rurſus dicebat juvenum ſuperborum:
Utinam tantundem utilitatis conſequeretur,
Ut iſte unquam hunc poterit intendere.
Sic nempe dixerunt proci. at ſolertiſſimus Ulyſſes,
Statim poſtquam magnum arcum portavit, & vidit undique
Sicut quando vir citharæ peritus & cantus
Facile extendit novo clavo chordam,
Aptans utrinque bene tortum inteſtinum ovis,
Sic ſine nixu tendit magnum arcum Ulyſſes.
Dextera autem manu capiens tentavit nervum.
Hic autem pulchre ſonuit, hirundini ſimilis voce.
Procis autem dolor factus eſt magnus, omnibuſque color
Mutatus eſt. Jupiter autem valde ſonuit ſigna oſtendens.
Lætatuſque eſt poſtea pertolerans dius Ulyſſes,
Quod ei oſtentum miſiſſet Saturni filius verſuti.

Εἵλετο δ' ὠκὺν ὀϊστὸν, ὅς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
Γυμνός· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλης ἔντοσθε φαρέτρης
Κείατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρήσεσθαι.
Τόν ῥ' ἐπὶ πήχει ἑλὼν, ἕλκεν νευρὴν γλυφίδας τε
Αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος· ἧκε δ' ὀϊστὸν
Ἄντα τιτυσκόμενος· πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
Πρώτης στειλειῆς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θύραζε
Ἰὸς χαλκοβαρής. ὁ δὲ Τηλέμαχον προσέειπεν,
Τηλέμαχ', οὔ σ' ὁ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
Ἥμενος· οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον, οὐδέ τι τόξον
Δὴν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν,
Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
Νῦν δ' ὥρη καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκέσθαι
Ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἑψιάασθαι
Μολπῇ καὶ φόρμιγγι. τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
Ἦ, καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν. ὁ δ' ἀμφέθετο ξίφος ὀξὺ
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλην βάλεν ἔγχεϊ· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
Πὰρ θρόνῳ εἱστήκει κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Χ.

ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

ΤΑ' περὶ τὴν μνηστηροφονίαν ἐργασάμενος Ὀδυσσεὺς παρούσης Ἀθηνᾶς, ἐν τοῖς ἑξῆς τὰς θεραπαίνας διὰ Τηλεμάχου καὶ τῶν οἰκείων κολάζει, ἅμα Μελανθίῳ.

Χ. Ὀδυσσεὺς μνηστῆρας ἐκαίνυτο νηλέϊ χαλκῷ.

ΑΥ'τὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ἆλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδὸν, ἔχων βιὸν ἠδὲ φαρέτρην
Ἰῶν ἐμπλείην· ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊστοὺς
Αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν· μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν,
Οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος ἀάατος ἐκτετέλεσται·
Νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὔπω τις βάλεν ἀνὴρ,
Εἴσομαι αἴ κε τύχοιμι, πόρῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων.

Ἦ·

Accepit autem velocem ſagittam, quæ ei adjacebat menſæ
Nuda: aliæ autem concavam intra pharetram
Jacebant, quas mox erant Achivi experturi.
Quam ad manubrium *arcus* ſumens, traxit nervum crenaſque
Illic ex ſella, ſedens: miſitque ſagittam
Recta collineans; ſecuriumque non aberravit omnium
Primo foramine, tranſivit autem penitus foras
Sagitta ære gravis. ipſe autem Telemachum allocutus eſt:
Telemache, non te hic hoſpes in ædibus dedecorat
Sedens: neque ſcopo aberravi, neque arcum
Diu laboravit tendens: adhuc mihi robur incolume eſt,
Non uti me proci inhonorantes vituperant.
Nunc autem hora & cœnam Achivis parari
In luce, at poſtea & alioquin delectari
Cantu & cithara. hæc enim ornamenta ſunt convivii
Dixit, & ſuperciliis innuit. ipſe autem circumpoſuit enſem acutum
Telemachus, dilectus filius Ulyſſis divini.
Circumque manum propriam poſuit lanceæ: propeque ipſum
Apud ſellam ſtetit armatus ſplendido ære.

ODYSSEÆ HOMERI XXII.

LIBRI

Argumentum.

PRocorum cædem cum peregiſſet Ulyſſes præſente Minerva, exinde ancillas per Telemachum & familiares punit, cum Melanthio.

X. Ulyſſes procos vicit ſævo ferro.

AT ipſe nudabatur pannis conſilii dives Ulyſſes:
Proſiliebatque in magnum limen, habens arcum & pharetram
Sagittis plenam: celereſque effudit ſagittas
Ibi ante pedes; poſtque procis dixit:
Hoc quidem jam certamen difficile perfectum eſt:
Nunc rurſus ſcopum alium quem nondum quiſquam percuſſit vir,
Videbo an conſequar, præbeatque mihi gloriam Apollo.

Ἦ· καὶ ἐπ' Ἀντινόῳ ἰθύνετο πικρὸν ὀϊστόν.
Ἤτοι ὁ καλὸν ἄλεισον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλε
Χρύσεον, ἄμφωτον· καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
Ὄφρα πίοι οἴνοιο· φόνος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ
Μέμβλετο. τίς κ' οἴοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι,
Μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερὸς εἴη,
Οἱ τεύξειν θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν;
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενος βάλεν ἰῷ,
Ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή.
Ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς
Βλημένου· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθεν
Αἵματος ἀνδρομέοιο. θοῶς δ' ἀπὸ οἷο τράπεζαν
Ὦσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἴδατα χεῦεν ἔραζε·
Σῖτός τε κρέα τ' ὀπτὰ φορύνετο. τοὶ δ' ὁμάδησαν
Μνηστῆρες κατὰ δῶμα, ὅπως ἴδον ἄνδρα πεσόντα.
Ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρουσαν ὀρινθέντες κατὰ δῶμα,
Πάντοσε παπταίνοντες ἐϋδμήτους ποτὶ τοίχους·
Οὐδέ πῃ ἀσπὶς ἔην, οὐδ' ἄλκιμον ἔγχος ἑλέσθαι.
Νείκειον δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν,
Ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· οὐκέτ' ἀέθλων
Ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
Καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες ὃς μέγ' ἄριστος
Κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.
Ἴσκεν ἕκαστος ἀνήρ, ἐπεὶ ἦ φάσαν οὐκ ἐθέλοντα
Ἄνδρα κατακτεῖναι· τὸ δὲ νήπιοι οὐκ ἐνόησαν
Ὡς δή σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπτο.
Τοὺς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ κύνες, οὔ μ' ἔτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἴκαδ' ἱκέσθαι
Δήμου ἄπο Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον,
Δμωῇσιν δὲ γυναιξὶ παρευνάζεσθε βιαίως,
Αὐτοῦ τε ζώοντος ὑπεμνάασθε γυναῖκα,
Οὔτε θεοὺς δείσαντες οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οὔτε τιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔσεσθε·
Νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο. τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν·
Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Εὐρύμαχος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσεὺς Ἰθακήσιος εἰλήλουθας,
Ταῦτα μὲν αἴσιμα εἶπες, ὅσα ῥέζεσκον Ἀχαιοί,

Πολ-

Dixit: & in Antinoum direxit amaram ſagittam.
Ille quidem pulchrum poculum elevare volebat
Aureum, utrinque anſatum: & jam manibus tractabat,
Ut biberet vinum: cædes autem ei haud in animo
Curæ erat. quis putaret inter viros convivas,
Solum in pluribus, etſi valde fortis eſſet,
Sibi illaturum cædem malam & mortem nigram?
Hunc autem Ulyſſes in gutture detentum percuſſit ſagitta,
Recta autem teneram per cervicem ivit cuſpis.
Declinatus eſt autem alio, poculumque ei excidit manu
Percuſſo: ſtatim autem fiſtula per nares craſſa venit
Sanguinis humani. cito autem a ſe menſam
Impulit pede feriens, diffuditque eſcas humi:
Paniſque caroque aſſa fœdata eſt. ipſi autem tumultuabantur
Proci in domo, ut viderunt virum cadentem.
Exque ſedibus ſurrexerunt turbati in domo,
Undique circumſpectantes bene inciſos ad parietes:
Neque alicubi ſcutum erat, neque fortis lancea ad capiendum,
Increpabant autem Ulyſſem iratis verbis:
Hoſpes, male in viros jacularis: non amplius certaminibus
Aliis intereris: nunc tibi adeſt gravis pernicies.
Etenim nunc virum interfeciſti qui longe optimus
Juvenum in Ithaca: ideo te hic vultures edent.
Simulabat quiſque vir, quia autumabant non volentem
Virum interfeciſſe: hic autem ſtulti non cognoverunt,
Quod jam ipſis etiam omnibus mortis fines imminebant.
Eos autem torve aſpiciens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Canes, non me amplius exſtimabatis reducem domum venturum
Populo a Trojanorum qui mihi conſumebatis domum,
Ancillaſque mulieres propter dormiebatis violenter,
Ipſoque *me* vivente clam ambiſtis *meam* uxorem,
Neque deos timentes qui cælum latum habitant,
Neque aliquam hominum indignationem in poſterum *vobis* propoſuiſtis:
Nunc vobis & omnibus mortis fines imminent.
Sic dixit. illos autem omnes pallidus timor cepit:
Aſpiciebat autem quiſque qua effugeret gravem perniciem.
Eurymachus autem ipſum ſolus reſpondens allocutus eſt:
Si quidem jam Ulyſſes Ithacenſis veniſti,
Hæc quidem decenter dixiſti, quæcunque fecerunt Achivi,
Mul-

Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κεῖται ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων,
Ἀντίνοος. οὗτος γὰρ ἐπίηλεν τάδε ἔργα,
Οὔτι γάμου τόσον κεχρημένος οὔτε χατίζων,
Ἀλλ' ἄλλα φρονέων, τά οἱ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων·
Ὄφρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον ἐϋκτιμένης βασιλεύῃ
Αὐτὸς, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχήσας.
Νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαται· σὺ δὲ φείδεο λαῶν
Σῶν. ἀτὰρ ἄμμες ὄπισθεν ἀρεσάμενοι κατὰ δῆμον,
Ὅσσά τοι ἐκπέποται καὶ ἐδήδοται ἐν μεγάροισιν,
Τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες ἐεικοσάβοιον ἕκαστος,
Χαλκόν τε χρυσόν τ' ἀποδώσομεν, εἰσόκε σὸν κῆρ
Ἰανθῇ· πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Εὐρύμαχ', οὐδ' εἴ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε,
Ὅσσά τε νῦν ὔμμ' ἐστὶ, καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε,
Οὐδέ κεν ὣς ἔτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο,
Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτῖσαι.
Νῦν ὑμῖν παράκειται ἐναντίον ἠὲ μάχεσθαι,
Ἢ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ.
Ἀλλά τιν' οὐ φεύξεσθαι ὀΐομαι αἰπὺν ὄλεθρον.
Ὣς φάτο. τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφώνεε δεύτερον αὖτις,
Ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·
Ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον ἐΰζοον ἠδὲ φαρέτρην,
Οὐδοῦ ἄπο ξεστοῦ τοξάσεται, εἰσόκε πάντας
Ἄμμε κατακτείνῃ· ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης·
Φάσγανά τε σπάσασθε, καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζας
Ἰῶν ὠκυμόρων. ἐπὶ δ' αὐτῷ πάντες ἔχωμεν
Ἀθρόοι, εἴ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν ἠδὲ θυράων.
Ἔλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστυ, βοὴ δ' ὤκιστα γένοιτο·
Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσαιτο.
Ὣς ἄρα φωνήσας, εἰρύσατο φάσγανον ὀξὺ,
Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· ἆλτο δ' ἐπ' αὐτῷ
Σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δ' ὁμαρτῇ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἰὸν ἀποπροϊεὶς, βάλε στῆθος παρὰ μαζὸν,
Ἐν δέ οἱ ἥπατι πῆξε θοὸν βέλος· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
Φάσγανον ἧκε χαμᾶζε, περιρρηδὴς δὲ τραπέζῃ
Κάππεσε δινηθεὶς· ἀπὸ δ' εἴδατα χεῦεν ἔραζε,

Καὶ

Multa quidem in ædibus injuſta, multa etiam in agro,
Sed hic quidem jam jacet qui cauſa fuit omnium,
Antinous. hic enim induxit hæc facinora,
Non nuptiarum adeo indigens neque cupiens,
Sed alia cogitans, quæ ei non perfecit Saturnius:
Ut Ithacæ in populo bene ædificatæ regnaret
Ipſe, at tuum filium interficeret inſidians.
Nunc autem hic quidem *ſuo* fato interfectus eſt: tu autem parce populis
Tuis, at nos in futurum *te* placantes in populo,
Quæcunque tibi epota ſunt & comeſta in ædibus,
Pretium ſeparatim ducentes viginti boum quiſque,
Æſque aurumque reddemus, donec tuum cor
Lætum fuerit; prius autem non indignum *eſt* iraſci.
Hunc autem torve videns allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Eurymache, neque ſi mihi paterna omnia redderetis,
Quæcunque & nunc vobis ſunt, & ſicunde alia adderetis,
Neque ſic adhuc manus meas cohiberem a cæde,
Antequam omnes proci exceſſus luant.
Nunc vobis propoſitum eſt contra vel pugnare,
Vel fugere, qui mortem & fata evitaverit.
Sed haud ullum effugiturum puto gravem perniciem.
Sic dixit, eorum autem illic diſſolvebantur genua & proprium cor,
Eos autem Eurymachus allocutus eſt ſecundo rurſus:
O amici, non abſtinebit vir hic manus intactas:
Sed poſtquam accepit arcum politum & pharetram,
Limine a polito jaculabitur, donec omnes
Nos interfecerit: ſed recordemur pugnæ:
Enſeſque trahite, & obtendite menſas
Sagittis velocibus, ipſique omnes immineamus
Conferti, ſi ipſum ab limine pellamus & foribus,
Eamuſque in urbem, clamorque ocyus fiat;
Eo cito hic vir nunc ultimo jaculetur.
Sic nempe locutus, traxit enſem acutum,
Æreum, utrinque acutum; proſiliebatque in ipſum
Terribiliter vociferans. at ipſe ſimul dius Ulyſſes
Sagittam emiſit, percuſſitque pectus apud mammam,
Inque ei hepate fixit velox telum: exque manu
Enſem demiſit humi, circumfuſuſque menſæ
Decidit volutus: eſcaſque effudit humi,

Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον. ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ,
Θυμῷ ἀνιάζων. ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισι
Λακτίζων ἐτίναξε. κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυτ' ἀχλύς.
Ἀμφίνομος δ' Ὀδυσῆος ἐείσατο κυδαλίμοιο
Ἀντίος ἀΐξας· εἴρυτο δὲ φάσγανον ὀξὺ,
Εἴπως οἱ εἴξειε θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ
Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασε.
Δούπησεν δὲ πεσὼν, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος
Αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ· περὶ γὰρ δίε μή τις Ἀχαιῶν
Ἔγχος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον ἢ ἐλάσειε
Φασγάνῳ ἀΐξας, ἠὲ προπρηνέϊ τύψας.
Βῆ δὲ θέειν· μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν,
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ πάτερ, ἤδη τοι σάκος οἴσω καὶ δύο δοῦρε,
Καὶ κυνέην πάγχαλκον ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖαν,
Αὐτός τ' ἀμφιβαλοῦμαι ἰών· δώσω δὲ συβώτῃ,
Καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα. τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Οἶσε θέων, εἵως μοι ἀμύνεσθαι πάρ' ὀϊστοὶ,
Μή μ' ἀποκινήσωσι θυράων μοῦνον ἐόντα.
Ὣς φάτο. Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί·
Βῆ δ' ἴμεναι θάλαμον ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κεῖτο.
Ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔξελε, δούρατα δ' ὀκτὼ,
Καὶ πίσυρας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας.
Βῆ δὲ φέρων, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν·
Αὐτὸς δὲ πρώτιστα περὶ χροῒ δύσατο χαλκόν·
Ὣς δ' αὔτως τὼ δμῶε δυέσθην τεύχεα καλὰ,
Ἔσταν δ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην.
Αὐτὰρ ὅγ', ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνασθαι ἔσαν ἰοὶ,
Τόφρα μνηστήρων ἕνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
Βάλλε τιτυσκόμενος. τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον·
Αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ ὀϊστεύοντα ἄνακτα,
Τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Ἔκλινεν ἑστάμεναι πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
Αὐτὸς δ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον.
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν
Ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.

Ει

Et poculum rotundum. ipſe autem terram verberavit fronte,
Animo dolens: pedibus autem ſedile ambobus
Calcitrans concuſſit. in oculis autem fuſa eſt caligo.
Amphinomus autem Ulyſſi ivit glorioſo
Contrarius ruens: ſtrinxitque enſem acutum,
Si quo modo ſibi cederet januis: ſed ipſum prævenit
Telemachus a tergo percutiens ærata lancea
Humerorum medio, perque pectora adegit.
Sonuit autem cadens, terramque percuſſit tota fronte.
Telemachus autem inde proripuit ſe linquens longam lanceam
Illic in Amphinomo: pertimebat enim ne quis Achivorum
Lanceam trahentem longam, vel tranſadigeret
Enſe ruens, vel prono feriens.
Ivit autem currens: valde autem cito ad dilectum patrem venit,
Prope autem ſtans verbis velocibus allocutus eſt:
O pater, jam tibi ſcutum feram & duas lanceas,
Et galeam bene ære munitam temporibus aptam,
Ipſeque induar iens: dabo autem ſubulco
Et bubulco alia. armari enim melius.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Porta currens, quamdiu mihi ad propugnandum adſunt ſagittæ,
Ne me amoveant foribus ſolus qui ſum.
Sic dixit. Telemachus autem dilecto obedivit patri.
Perrexit autem ire in thalamum ubi ei inclyta arma jacebant:
Hinc quatuor quidem ſcuta cepit, lanceas autem octo,
Et quatuor galeas pilis equinis denſe criſtatas.
Ibat autem ferens, valde autem cito ad dilectum patrem venit:
Ipſe autem primum circa corpus induit æs:
Eodemque modo famuli induebant arma pulchra,
Stabantque circum Ulyſſem prudentem varii conſilii.
At hic, quandiu quidem ad propugnandum erant ſagittæ,
Tandiu procorum unum ſemper in domo
Feriebat collineans, atque illi denſi cadebant:
At poſtquam defecerant ſagittæ jaculantem regem,
Arcum quidem ad poſtem bene fundatæ domus
Inclinavit ſtare ad parietes collucentes:
Ipſe autem circum humeros ſcutum poſuit quadruplex.
Capite autem in forti galeam bene factam poſuit
Cum equina cauda; graviter autem criſta deſuper nutabat.

Ce-

Εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ.
Ὀρσοθύρη δέ τις ἔσκεν ἐϋδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ
Ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
Τὴν δ' Ὀδυσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει δῖον ὑφορβὸν
Ἑσταότ' ἄγχ' αὐτῆς· μία δ' οἴη γίνετ' ἐφορμή.
Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων,
  Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀν' ὀρσοθύρην ἀναβαίη,
Καὶ εἴποι λαοῖσι; βοὴ δ' ὤκιστα γένοιτο;
Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.
  Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
Οὔπως ἔστ' Ἀγέλαε διοτρεφές. ἄγχι γὰρ αἰνῶς
Αὐλῆς καλὰ θύρετρα, καὶ ἀργαλέον στόμα λαύρης.
Καί χ' εἷς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ ὅς' ἄλκιμος εἴη.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι
Ἐκ θαλάμου. ἔνδον γὰρ (οἴομαι) οὐδέ πη ἄλλῃ
Τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός.
  Ὣς εἰπὼν ἀνέβαινε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν
Ἐς θαλάμους Ὀδυσῆος ἀνὰ ῥῶγας μεγάροιο.
Ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα,
Καὶ τόσσας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας·
Βῆ δ' ἴμεναι, μάλα δ' ὦκα φέρων μνηστῆρσιν ἔδωκε.
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ὡς περιβαλλομένους ἴδε τεύχεα, χερσὶ δὲ δοῦρα
Μακρὰ τινάσσοντας· μέγα δ' αὐτῷ φαίνετο ἔργον.
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
  Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
Νῶϊν ἐποτρύνει πόλεμον κακὸν, ἠὲ Μελανθεύς.
  Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἤμβροτον, (οὐδέ τις ἄλλος
Αἴτιος) ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν
Κάλλιπον ἀγκλίνας· τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.
Ἀλλ' ἴθι δῖ' Εὔμαιε θύρην ἐπίθες θαλάμοιο,
Καὶ φράσαι εἴ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν ἣ τάδε ῥέζει,
Ἢ υἱὸς Δολίοιο Μελανθεύς, τόν περ ὀΐω.
  Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Βῆ δ' αὖτις θάλαμόνδε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
Οἴσων τεύχεα καλά. νόησε δὲ δῖος ὑφορβὸς,
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα,

Cepit autem fortes lanceas duas armatas ære.
Janua autem quædam erat bene ædificato in pariete:
Ultimum autem apud veſtibulum bene ſtantis domus
Erat via in angiportum, tabulæ autem cohibebant bene aptæ,
Quam Ulyſſes obſervare juſſit divinum ſubulcum
Stantem prope ipſam: una autem ſola erat via.
His autem Agelaus dixit verbum omnibus nuncians:
O amici, nulluſne in ſuperiorem januam aſcenderet
Et diceret populis? clamorque ocyus fiat?
Ideo cito hic vir nunc poſtremo jaculetur.
Hunc autem rurſus allocutus eſt Melanthius cuſtos caprarum:
Nullo modo licet Agelae divine. prope enim nimis
Aulæ pulchræ fores, & difficile os angiportus.
Etiam unus omnes prohibeat vir qui fortis ſit.
Sed agite vobis arma feram ad armandum
Ex thalamo: Illic enim (puto) neque alio
Arma depoſuerunt Ulyſſes & illuſtris filius.
Sic locutus aſcendit Melanthius cuſtos caprarum
In thalamum Ulyſſis ſupra ſcalas domus:
Ubi duodecim quidem ſcuta excepit, totidemque lanceas,
Et totidem galeas æreas pilis equinis criſtatas:
Perrexit autem ire, admodumque cito ferens procis dedit.
Et tunc Ulyſſis ſoluta ſunt genua & proprium cor,
Ut circumponentes vidit arma, manibuſque lanceas
Longas vibrantes: magnum autem ipſi videbatur opus.
Statim autem Telemachum verbis volucribus allocutus eſt:
Telemache, certe omnino aliqua in domibus mulierum
Nobis inſtigat bellum malum, aut Melanthius.
Illum contra Telemachus ſapiens alloquebatur:
O pater, ipſe ego hoc peccavi, (neque quiſquam alius
Cauſa eſt) qui thalami januam compacte aptam
Reliqui apertam: horum autem ſpeculator fuit melior.
Sed ito divine Eumæe januam claude thalami,
Et obſerva ſiqua eſt mulierum quæ hæc faciat,
An filius Dolii Melanthius, quem ego puto.
Sic hi quidem talia inter ſe loquebantur.
Ibat autem iterum in thalamum Melanthius cuſtos caprarum,
Portaturus arma pulchra. animadvertitque dius ſubulcus.
Statim autem Ulyſſem allocutus eſt prope præſentem:

Di-

Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Κεῖνος δ' αὖτ' ἀΐδηλος ἀνὴρ ὃν ὀϊόμεθ' αὐτοὶ,
Ἔρχεται ἐς θάλαμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἐνίσπε,
Ἤ μιν ἀποκτείνω, αἴ κεν κρείσσων γε γένωμαι·
Ἠέ σοι ἐνθάδ' ἄγω, ἵν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
Πολλὰς, ὅσσας οὗτος ἐμήσατο σῷ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ἤτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγαυοὺς
Σχήσομεν ἔντοσθεν μεγάρων, μάλα περ μεμαῶτας·
Σφῶϊ δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν,
Ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὄπισθε.
Σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντες,
Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι, πελάσαι τε δοκοῖσιν,
Ὥς κεν δηθὰ ζωὸς ἐὼν, χαλέπ' ἄλγεα πάσχῃ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο,
Βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον· λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἐόντα.
Ἤτοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κάτα τεύχε' ἐρεύνα·
Τὼ δ' ἔσταν ἑκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντε·
Εὖθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
Τῇ ἑτέρῃ μὲν χειρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,
Τῇ δ' ἑτέρῃ σάκος εὐρὺ, γέρον, πεπαλαγμένον ἄζῃ,
Λαέρτεω ἥρωος, ὃ κουρίζων φορέεσκε·
Δὴ τότε γ' ἤδη κεῖτο, ῥαφαὶ δ' ἐλέλυντο ἱμάντων.
Τὼ δ' ἄρ' ἐπαΐξανθ' ἑλέτην, ἔρυσάν τέ μιν εἴσω
Κουρίξ· ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλον ἀχνύμενον κῆρ.
Σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέον θυμαλγέϊ δεσμῷ,
Εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερὲς, ὡς ἐκέλευσεν
Υἱὸς Λαέρταο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντες,
Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἔρυσαν, πέλασάν τε δοκοῖσι.
Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ Μελάνθιε νύκτα φυλάξεις
Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ καταλέγμενος, ὥς σε ἔοικεν·
Οὐδέ σέ γ' ἠριγένεια παρ' Ὠκεανοῖο ῥοάων
Λήσει ἐπερχομένη χρυσόθρονος, ἡνίκ' ἀγινεῖς
Αἶγας μνηστήρεσσι δόμον κάτα δαῖτα πένεσθαι.
Ὣς ὁ μὲν αὖθι λέλειπτο ταθεὶς ὀλοῷ ἐνὶ δεσμῷ.
Τὼ δ' ἐς τεύχεα δύντε, θύρην τ' ἐπιθέντε φαεινὴν,
Βήτην εἰς Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην.

Ἔν-

Divine Laertiade ſolertiſſime Ulyſſes,
Ille rurſus exitioſus vir, quem putamus ipſi,
It in thalamum: tu autem mihi verum dic,
An eum interficiam, ſi ſuperior fiam:
An tibi huc ducam, ut exceſſus *ſuos* ſolvat
Multos, quotquot hic patravit tua in domo.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes.
Ego quidem & Telemachus procos ſuperbos
Retinebimus intra domos, licet percupidos:
Vos autem avertentes pedes & manus deſuper,
In thalamum jacite, januas autem adſtringite a tergo:
Funiſque plexi extrema ipſi alligantes,
Columnam in altam trahite, admoveteque trabibus,
Ut diu vivus, graves dolores patiatur.
Sic dixit. illi autem eum omnino audiverunt, & morem geſſerunt:
Iverunt vero in thalamum: fefellerunt autem ipſum intus cum eſſet.
Et ille quidem in thalami penetrali arma quærebat:
Hi autem ſteterunt utrinque apud poſtes manentes:
Donec limen tranſibat Melanthius cuſtos caprarum,
Altera quidem manu ferens pulchram galeam,
Altera autem ſcutum latum, antiquum, inquinatum ſiccitate,
Laertæ herois quod juvenis portaverat.
Nempe tum quidem jacebat, ſuturæque ſolutæ erant lororum.
Illi autem irruentes ceperunt, traxeruntque ipſum intro
Juveniliter: inque pavimento humi jecerunt dolentem corde.
Pedes autem manuſque conſtrinxerunt animum cruciante vinculo,
Bene averſas prorſus ſicut juſſerat
Filius Laertis pertolerans dius Ulyſſes.
Funiſque plexi ipſi extrema alligantes,
Columnam in altam traxerunt, admoveruntque trabibus.
Hunc autem mordacibus verbis alloquebaris Eumæe ſubulce:
Nunc quidem jam etiam atque etiam Melanthie nocte cuſtodies
Lecto in molli dormiens, uti te decet:
Neque te aurora ab Oceani fluctibus
Latebit adveniens aureo throno conſpicua, quando ages
Capras procis domum ad convivium parandum.
Sic hic quidem illic relictus eſt extenſus pernicioſo in vinculo.
Illi autem arma induentes januamque claudentes ſplendidam,
Iverunt ad Ulyſſem prudentem, verſutum.

Ἔνθα μένος πνείοντες ἐφέστασαν· οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ,
Τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμων, πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν.
  Τὴν δ' Ὀδυσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπε.
Μέντορ ἄμυνον ἀρὴν, μνῆσαι δ' ἑτάροιο φίλοιο,
Ὅς σ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον· ὁμηλικίη δέ μοί ἐσσι.
  Ὣς ἔφατ', οἰόμενος λαοσσόον ἔμμεν Ἀθήνην.
Μνηστῆρες δ' ἑτέρωθεν ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι·
Πρῶτος τὴν γ' ἐνένιπτε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος,
  Μέντορ, μή σ' ἐπέεσσι παραιπεπίθησιν Ὀδυσσεὺς
Μνηστήρεσσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δέ οἱ αὐτῷ.
Ὧδε γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι ὀΐω·
Ὁππότε κεν τούτους κτέωμεν, πατέρ' ἠδὲ καὶ υἱὸν,
Ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσεαι, οἷα μενοινᾷς
Ἔρδειν ἐν μεγάροις· σῷ δ' αὐτοῦ κράατι τίσεις.
Αὐτὰρ ἐπὴν ὑμέων γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῷ,
Κτήμαθ' ὁπόσσά τοί ἐστι τά τ' ἔνδοθι καὶ τὰ θύρηφι,
Τοῖσιν Ὀδυσσῆος μεταμίξομεν· οὐδέ τοι υἷας
Ζώειν ἐν μεγάροισιν ἐάσομεν οὐδὲ θύγατρας,
Οὐδ' ἄλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστυ πολεύειν.
  Ὣς φάθ'. Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον·
Νείκεσσεν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν,
  Οὐκ ἔτι σοί γ' Ὀδυσεῦ μένος ἔμπεδον, οὐδέ τις ἀλκὴ,
Οἵη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ εὐπατερείῃ
Εἰνάετες Τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμὲς αἰεί·
Πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνες ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι,
Σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρυάγυια.
Πῶς δὴ νῦν, ὅτε σόν γε δόμον καὶ κτήμαθ' ἱκάνεις,
Ἄντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο πέπον παρ' ἔμ' ἵστασο, καὶ ἴδε ἔργον,
Ὄφρ' εἰδῇς οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσι
Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἀποτίνειν.
  Ἦ ῥα· καὶ οὔπω πάγχυ δίδου ἑτεραλκέα νίκην,
Ἀλλ' ἔτ' ἄρα σθένεός τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν
Ἠμὲν Ὀδυσσῆος ἠδ' υἱοῦ κυδαλίμοιο.
Αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
Ἕζετ' ἀναΐξασα, χελιδόνι ἰκέλη ἄντην.
Μνηστῆρας δ' ὤτρυνε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος,

Hic robur ſpirantes adſtiterunt: hi qui quidem in limine,
Quatuor, illi autem intra domum multique & boni.
His prope acceſſit filia Jovis Minerva,
Mentori aſſimilata & corpore & voce.
Hanc autem Ulyſſes lætatus eſt videns, & verbum dixit:
Mentor propulſa malum, recordare autem ſocii dilecti,
Qui tibi bona feci: coævus autem mihi es.
Sic dixit, ſuſpicans populorum ſalvatricem eſſe Minervam.
Proci autem altrinſecus minabantur in ædibus:
Primus hanc increpavit Damaſtorides Agelaus;
Mentor, ne tibi verbis perſuadeat Ulyſſes
Procis pugnare, auxiliari autem ſibi ipſi.
Sic enim noſtram mentem perficiendam puto:
Quando hos interfecerimus, patrem atque etiam filium,
Inter eos tu poſtea interficieris, qui talia cogites
Patrare in ædibus, tuoque ipſius capite ſolves.
At poſtquam vobis vires abſtulerimus ferro,
Poſſeſſiones quot tibi ſunt quæque intus & quę foris,
Ipſis Ulyſſis commiſcebimus: neque tibi filios
Vivere in ędibus ſinemus neque filias,
Neque uxorem caſtam Ithacę in urbe verſari:
Sic dixit. Minerva autem irata eſt ex animo magis:
Increpuit autem Ulyſſem iratis verbis:
Non amplius tibi Ulyſſes robur incolume, neque ulla fortitudo,
Qualis quando pro Helena albiulna bono patre nata
Novem annis Trojanis pugnaſti perpetuo uſque:
Multos autem viros interfeciſti in gravi pugna,
Tuoque capta eſt conſilio Priami urbs lata viis.
Quomodo jam nunc, quando in domum tuam & poſſeſſiones venis,
Contra procos lamentabiliter recuſas fortis eſſe?
Sed age huc o bone apud me ſta, & vide opus,
Ut videas qualis tibi in viris inimicis
Mentor Alcimides beneficia reddet.
Dixit: & nondum omnino dabat inclinatam victoriam,
Sed adhuc potentiamque & fortitudinem tentabat
Tum Ulyſſis tum filii glorioſi.
Ipſa autem ſplendidę in domus trabem
Sedit proripiens ſe, hirundini ſimilis aſpectu.
Procos autem hortabatur Damaſtorides Agelaus,

Εὐρύνομός τε καὶ Ἀμφιμέδων, Δημοπτόλεμός τε,
Πείσανδρός τε Πολυκτορίδης, Πόλυβός τε δαΐφρων.
Οἳ γὰρ μνηστήρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι,
Ὅσοι ἔτ' ἔζωον, περί τε ψυχέων ἐμάχοντο·
Τοὺς δ' ἤδη ἐδάμασε βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί.
Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων,
Ὦ φίλοι, ἤδη σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους.
Καὶ δή οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη κενὰ εὔγματα εἰπὼν,
Οἱ δ' οἷοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι θύρῃσι.
Τῷ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἀφίετε δούρατα μακρά·
Ἀλλ' ἄγεθ' οἱ ἓξ πρῶτον ἀκοντίσατ', αἴκε ποθι Ζεὺς
Δώῃ Ὀδυσσῆα βλῆσθαι, καὶ κῦδος ἀρέσθαι·
Τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὴν οὗτός γε πέσῃσιν.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὡς ἐκέλευσεν,
Ἱέμενοι· τὰ δὲ πάντα ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.
Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·
Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὦ φίλοι, ἤδη μέν κεν ἐγὼν εἴποιμι καὶ ἄμμι
Μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκοντίσαι, οἳ μεμάασιν
Ἡμέας ἐξεναρίξαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα,
Ἄντα τιτυσκόμενοι. Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς,
Εὐρυάδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἔλατον δὲ συβώτης,
Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
Οἱ μὲν ἔπειθ' ἅμα πάντες ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας.
Μνηστῆρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε.
Τοῖς δ' ἄρ' ἐπήϊξαν, νεκύων δ' ἐξ ἔγχε' ἕλοντο.
Αὖτις δὲ μνηστῆρες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα,
Ἱέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.
Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν.
Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
Λίγδην, ἄκρην δὲ ῥινὸν δηλήσατο χαλκός.
Κτήσιππος δ' Εὔμαιον ὑπὲρ σάκεος ἔγχεϊ μακρῷ
Ὦμον ἐπέγραψεν· τὸ δ' ὑπέρπτατο, πίπτε δ' ἔραζε.

Eurynomuſque, & Amphimedon, Demoptolemuſque,
Piſanderque Polyctorides, Polybuſque belli peritus:
Hi enim procorum fortitudine erant facile optimi,
Qui adhuc vivebant, deque animabus pugnabant:
Reliquos jam domuerat arcus & frequentes ſagittę.
His autem Agelaus dixit verbum omnibus nuncians:
O amici, jam cohibebit vir hic manus intactas.
Atque jam ei Mentor quidem abiit locutus inanes jactationes,
Hi autem ſoli relicti ſunt in primis foribus.
Ideo ne ſimul omnes mittite lanceas longas:
Sed agite ſex primum jaculamini, ſi forte Jupiter
Det Ulyſſem percuti, & gloriam obtinere:
Cæterorum autem nulla cura, poſtquam hic ceciderit.
Sic dixit. illi autem omnes jaculabantur ſicut juſſerat,
Mittentes: illa autem omnia vana fecit Minerva.
Eorum alius quidem poſtem bene fundatæ domus
Percuſſit, alius autem januam denſe aptam:
Alterius autem parieti fraxinus incidit ære gravis.
At poſtquam jam lanceas evitaverunt procorum,
His ſermones occepit pertolerans dius Ulyſſes:
O amici, jam quidem ego dixerim & nobis
Procorum in turbam ut jaculemur qui cupiunt
Nos interficere ad priora mala.
Sic dixit. hi autem omnes jaculati ſunt acutas lanceas,
Contra collineantes. Demoptolemum quidem Ulyſſes,
Euryadem autem Telemachus, Elatum autem ſubulcus,
Piſandrum autem interfecit boum bubulcus vir:
Hi quidem poſtea ſimul omnes mordicus ceperunt magnum pavimentum.
Proci autem receſſerunt in ædium penetrale:
His autem irruerunt, eque cadaveribus lanceas rapuerunt.
Rurſus autem proci jaculati ſunt acutas lanceas,
Connixi: pleraſque vero irritas reddidit Minerva.
Horum alius quidem poſtem bene fundatæ domus
Percuſſit, alius autem januam denſis compagibus aptam:
At alterius parieti fraxinus incidit ære gravis.
Amphimedon autem Telemacho percuſſit manum ad carpum
Strictim, extremam autem pellem læſit æs.
Cteſippus autem Eumæo ſupra ſcutum lancea longa
Humerum aravit: illa autem ſupervolavit, ceciditque humi.

Τοὶ δ' αὖτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
Μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα.
Ἔνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς,
Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης·
Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ
Βεβλήκει πρὸς στῆθος· ἐπευχόμενος δὲ προσηύδα,
  Ὦ Πολυθερσίδη φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν
Εἴκων ἀφραδίης, μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσι
Μῦθον ἐπιτρέψαι· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
Τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήϊον, ὅν ποτ' ἔδωκας
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ δόμον κάτ' ἀλητεύοντι.
  Ἦ ῥα βοῶν ἑλίκων ἐπιβουκόλος. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Οὖτα Δαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ.
Τηλέμαχος δ' Εὐηνορίδην Λειώκριτον οὖτα
Δουρὶ μέσον κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
Ἤριπε δὲ πρηνὴς, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
Δὴ τότ' Ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχεν
Ὑψόθεν ἐξ ὀροφῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν.
Οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὣς ἀγελαῖαι,
Τὰς μέν τ' αἰόλος οἶστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
Οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, ἀγκυλοχεῖλαι
Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θορῶσι,
Ταὶ μέν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἵενται,
Οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδέ τις ἀλκὴ
Γίνεται οὐδὲ φυγή, χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρη·
Ὣς ἄρα τοὶ μνηστῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα
Τύπτον ἐπιστροφάδην. τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς,
Κράτων τυπτομένων· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
  Γουνοῦμαί σ' Ὀδυσσεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον.
Οὐ γάρ πώ τινά φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
Εἰπεῖν οὐδέ τι ῥέξαι ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
Παύεσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
Ἀλλά μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἀπὸ χεῖρας ἔχεσθαι·
Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος, οὐδὲν ἐοργὼς,
Κείσομαι. ὡς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.

Iſti contra circa Ulyſſem belli peritum verſutum
Procorum in turbam jaculabantur acutas lanceas.
Tunc vero Eurydamanta percuſſit urbium populator Ulyſſes,
Amphimedonta autem Telemachus, Polybum autem ſubulcus:
Cteſippum autem poſtea boum bubulcus vir
Percuſſit ad pectus: gloriabundus autem alloquebatur:
O Polytherſide amator conviciorum, nunquam omnino
Cedens ſtultitiæ, magnifica loquere, ſed diis
Verbum committe: quoniam multo potentiores ſunt.
Hoc tibi pro pede hoſpitale donum eſt, quem dediſti
Divino Ulyſſi domi mendicanti.
Dixit boum nigrarum bubulcus. at Ulyſſes
Feriebat Damaſtoridem cominus lancea longa.
Telemachus autem Euenoridem Leocritum feriebat
Lancea medio ventre, penitus autem æs tranſadegit:
Cecidit autem pronus, terramque percuſſit tota fronte.
Tunc Minerva clades hominum, ægida ſuſtulit
Alto ex faſtigio: illorum autem mentes percellebantur:
Iidemque fugitabant per ædes, boves tanquam gregariæ,
Quas quidem pernix œſtrus ingruens agitavit
Tempore in verno, quando dies longi ſunt,
Hi autem, ſicut vultures curvi unguibus, uncis roſtris
Ex montibus venientes avibus inſiliunt,
Hæ quidem in campo trepidantes nubes affectant,
Illi autem has perdunt inſilientes, neque ullum auxilium
Fit neque fuga: gaudent autem viri præda:
Sic hi procos irruentes in domum
Verberabant quaquaverſum. horum autem gemitus oriebatur indecens,
Capitibus verberatis: pavimentum autem totum ſanguine æſtuabat.
Liodes autem Ulyſſis advolans cepit genua,
Et ipſum precans verbis velocibus alloquebatur:
Supplex oro te Ulyſſes: tu autem me reſpice, & mei miſerere.
Nunquam enim cuiquam dico me mulierum in ædibus
Dixiſſe. neque aliquid feciſſe mali: ſed & alios
Sedabam procos, quicunque talia faceret.
Sed mihi non obediverunt ut malis manus abſtinerent:
Ideo ob improbitatem indecora morte obierunt.
At ego cum his vates, qui nihil feci,
Jacebo. ſic non eſt gratia in poſterum benefactorum.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὔχεαι εἶναι,
Πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισι,
Τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι,
Σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπέσθαι καὶ τέκνα τεκέσθαι·
Τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηλεγέα προφύγοισθα.
  Ὣς ἄρα φωνήσας, ξίφος εἵλετο χειρὶ παχείῃ
Κείμενον, ὅ ῥ' Ἀγέλαος ἀποπροέηκε χαμᾶζε
Κτεινόμενος· τῷ τόνγε κατ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε.
Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
Τερπιάδης δέ τ' ἀοιδὸς ἀλύσκαζε κῆρα μέλαιναν
Φήμιος, ὅς ῥ' ἤειδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ.
Ἔστη δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
Ἄγχι παρ' ὀρσοθύρην· δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν,
Ἢ ἐκδὺς μεγάροιο, Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμὸν
Ἑρκείου ἵζοιτο τετυγμένον, ἔνθ' ἄρα πολλὰ
Λαέρτης Ὀδυσσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκαιον.
Ἢ γούνων λίσσοιτο προσαΐξας Ὀδυσῆα.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Γούνων ἅψασθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Ἤτοι ὁ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμᾶζε
Μεσσηγὺς κρητῆρος ἰδὲ θρόνου ἀργυροήλου·
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσαΐξας λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
  Γουνοῦμαί σ' Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον.
Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν ἀοιδὸν
Πέφνῃς, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀείδω.
Αὐτοδίδακτος δ' εἰμί· θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας
Παντοίας ἐνέφυσεν. ἔοικα δέ τοι παραείδειν
Ὥστε θεῷ· τῷ μή με λιλαίεο δειροτομῆσαι.
Καί κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἴποι σὸς φίλος υἱὸς,
Ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων,
Πωλεύμην μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαῖτας,
Ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκῃ.
  Ὣς φάτο. τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο,
Αἶψα δ' ἑὸν πατέρα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα,
  Ἴσχεο, μηδέ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔτα χαλκῷ.
Καὶ κήρυκα Μέδοντα σαώσομεν, ὅστε μοι αἰεὶ
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο παιδὸς ἐόντος·

Εἰ

Hunc autem torve videns allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Siquidem jam cum his vatem dicis eſſe te,
Sæpe forſan debuiſti optare in ædibus,
Longe mihi reditus finem dulcis fieri.
Te autem uxoremque dilectam ſequi & filios parere:
Ideo haud mortem gravem effugies.
Sic locutus, enſem cepit manu forti
Jacentem, quem Agelaus abjecerat humi
Cum cæderetur: quo hunc in cervicem mediam percuſſit.
Loquentiſque ejus caput pulveribus mixtum eſt.
Terpiades autem cantor declinabat mortem nigram
Phemius, qui canebat cum procis coactu.
Stabat autem in manibus tenens citharam ſtridulam
Prope apud ſuperiorem januam: bifariam autem mente cogitabat
An egreſſus domo, Jovis magni ad aram
Tutelaris ſederet ſtructam, ubi multa
Laertes Ulyſſeſque boum femora combuſſerant:
An per genua precaretur aggreſſus Ulyſſem.
Sic autem ei cogitanti viſum eſt melius eſſe,
Genua prehendere Laertiadæ Ulyſſis.
Ille quidem citharam concavam depoſuit humi
Inter craterem & ſedile argenteum clavos:
Ipſe autem Ulyſſi accidens ad genua, ea prehendit,
Et ipſum precans verbis velocibus alloquebatur:
Supplex oro te Ulyſſes: tu autem me reſpice, & mei miſerere.
Ipſi tibi in futurum dolor erit, ſi cantorem
Interfeceris qui diis & hominibus cano.
Ipſe per me doctus ſum: deus autem mihi in mente cantilenas
Omnigenas inſevit. videor autem tibi accinere
Tanquam deo: ideo ne me cupias decollare.
Et Telemachus hæc dicet tuus dilectus filius,
Quod ego non voluntarius in tuam domum, neque indigens,
Veni procis cantaturus ad convivia,
Sed multo plures & potentiores duxerunt coactu.
Sic dixit. eum autem audivit ſacra vis Telemachi.
Statim autem ſuum patrem allocutus eſt prope qui erat:
Abſtine, & nequaquam hunc inſontem percute ferro.
Et præconem Medontem ſervemus, qui mei ſemper
Domo in noſtra curam habuit puer cum *adhuc* eſſem:

Εἰ δὴ μή μιν ἔπεφνε Φιλοίτιος, ἠὲ συβώτης,
Ἠέ σοι ἀντεβόλησεν ὀρινομένῳ κατὰ δῶμα.
  Ὣς φάτο. τοῦ δ' ἤκουσε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς.
Πεπτηὼς γὰρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
Ἕστο βοὸς νεόδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
Αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ὦρτο, θοῶς δ' ἀπέδυνε βοείην·
Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
  Ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὅδ' εἰμί· σὺ δ' ἴσχεο, εἰπὲ δὲ πατρὶ
Μή με περισθενέων δηλήσεται ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἀνδρῶν μνηστήρων κεχολωμένος, οἵ οἱ ἔκειρον
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔτιον.
  Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Θάρσει, ἐπειδή σ' οὗτος ἐρύσατο καὶ ἐσάωσεν,
Ὄφρα γνῷς κατὰ θυμόν, ἀτὰρ εἴπῃσθα καὶ ἄλλῳ,
Ὡς κακοεργίης εὐεργεσίη μέγ' ἀμείνων.
Ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων ἕζεσθε θύραζε
Ἐκ φόνου εἰς αὐλήν, σύ τε καὶ πολύφημος ἀοιδός,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι ὅττεό με χρή.
  Ὣς φάτο. τὼ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κιόντε.
Ἑζέσθην δ' ἄρα τώγε Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν,
Πάντοσε παπταίνοντε, φόνον ποτιδεγμένω αἰεί.
Πάπτηνεν δ' Ὀδυσεὺς καθ' ἑὸν δόμον, εἴ τις ἔτ' ἀνδρῶν
Ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
Τοὺς δὲ ἴδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κονίῃσι
Πεπτεῶτας πολλούς· ὥστ' ἰχθύας, οὕσθ' ἁλιῆες
Κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θαλάσσης
Δικτύῳ ἐξέρυσαν πολυωπῷ· οἱ δέ τε πάντες
Κύμαθ' ἁλὸς ποθέοντες ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται,
Τῶν μέν τ' ἠέλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν.
Ὣς τότ' ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
Δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
  Τηλέμαχ', εἰ δ' ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύκλειαν,
Ὄφρα ἔπος εἴποιμι τό μοι καταθύμιόν ἐστιν.
  Ὣς φάτο. Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί·
Κινήσας δὲ θύρην, προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν,
  Δεῦρο δὴ ὄρσο γρηῦ παλαιγενές, ἥτε γυναικῶν
Δμωάων σκοπός ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων·
Ἔρχεο, κικλήσκει σε πατὴρ ἐμός, ὄφρα τι εἴπῃ.

Ὣς

Si jam non ipſum interfecit Philætius, aut Subulcus,
Aut tibi occurrit ruenti in domo.
Sic dixit. hunc autem audivit Medon cata ſciens.
Trepidus enim prociderat & jacebat ſub ſede, circum autem pelle
Indutus erat bovis recenti, vitans mortem nigram.
Statim autem a ſedili ſurrexit, citoque exuit bovinam:
Telemachum autem poſtea aggreſſus cepit genua,
Et ipſum precans verbis velocibus alloquebatur:
O amice, ego quidem hic ſum: tu vero contine te, & dic patri,
Et ne me ſuperans lædat acuto ferro,
Virorum procorum *cauſa* iratus, qui ei totonderunt
Poſſeſſiones in ædibus, te autem ſtulti nihil honoraverunt.
Hunc autem ſubridens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Fide, quoniam te hic liberavit & ſervavit,
Ut noſcas in animo, at dicas & alii,
Quod malefacto benefactum eſt longe melius.
Sed egreſſi ædibus ſedete foris
Ex cæde in atrium, tuque & celeberrimus cantor,
Ut ego in domo laborem quod me oportet.
Sic dixit. illi autem exiverunt domo procedentes.
Sederunt autem illi Jovis magni ad altare,
Undique circumſpectantes, cædem expectantes ſemper.
Circumſpectans autem ibat Ulyſſes per ſuam domum, ſi quis adhuc virorum
Vivus ſe ſubduxiſſet, fugiens mortem nigram.
Illos autem vidit prorſus omnes in ſanguine & pulveribus
Collapſos multos: ſicut piſces quos piſcatores
Concavum in littus canum extra mare
Reti extraxerunt foraminoſo: hi autem omnes
Undas maris deſiderantes in arenis fuſi ſunt,
Horum quidem ſol lucens abſtulit animam.
Sic tunc proci alius ſuper alio fuſi erant.
Tunc Telemachum allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Telemache, eja age mihi voca nutricem Eurycleam,
Ut verbum dicam quod mihi in animo eſt:
Sic dixit. Telemachus autem dilecto parebat patri:
Motoque oſtio, allocutus eſt nutricem Eurycleam:
Ehodum move te anus antiqua, quæ mulierum
Famularum inſpectrix es in domibus noſtris:
Veni, vocat te pater meus, ut aliquid dicat.

Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Ὤϊξεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων·
Βῆ δ' ἴμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν.
Εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσιν,
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον· ὥστε λέοντα,
Ὅς ῥά τε βεβρωκὼς βοὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο,
Πᾶν δ' ἄρα οἱ στῆθός τε παρήϊα τ' ἀμφοτέρωθεν
Αἱματόεντα πέλει· δεινὸς δ' εἰς ὦπα ἰδέσθαι.
Ὣς Ὀδυσεὺς πεπάλακτο πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
Ἡ δ' ὡς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον εἴσιδεν αἷμα,
Ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἴσιδεν ἔργον·
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε, καὶ ἔσχεθεν ἱεμένην περ·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἐν θυμῷ γρηῦ χαῖρε, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀλόλυζε.
Οὐχ ὁσίη κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι.
Τούσδε δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν, καὶ σχέτλια ἔργα,
Οὔτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροις κατάλεξον
Αἵ τέ μ' ἀτιμάζουσι καὶ αἳ νηλιτεῖς εἰσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθείην καταλέξω.
Πεντήκοντά τοί εἰσιν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
Δμωαὶ, τὰς μέν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
Εἴριά τε ξαίνειν, καὶ δουλοσύνης ἀνέχεσθαι·
Τάων δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείης ἐπέβησαν,
Οὔτ' ἐμὲ τίουσαι οὔτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν.
Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο, οὐδέ ἑ μήτηρ
Σημαίνειν εἴασκεν ἐπὶ δμωῇσι γυναιξίν.
Ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Εἴπω σῇ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπῶρσε.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Μήπω τήνδ' ἐπέγειρε, σὺ δ' ἐνθάδε εἰπὲ γυναιξὶν
Ἐλθέμεν αἵπερ πρόσθεν ἀεικέα μηχανόωντο.
Ὣς ἄρ' ἔφη. γρηῦς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
Εἰς ἓ καλεσσάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,

Ἀρχε-

Sic locutus eſt. illi autem impennatum fuit verbum:
Aperuit autem januas ædium bene habitatarum:
Perrexitque ire: at Telemachus ante præibat.
Invenit poſtea Ulyſſem cum interfectis mortuis,
Sanguine & pulvere inquinatum, tanquam leonem,
Qui comeſto bove venit armentali,
Omne autem ei pectuſque genæque utrinque
Cruentæ ſunt: terribiliſque eſt in vultum aſpectu.
Sic Ulyſſes inquinatus erat pedes & manus deſuper.
Illa autem poſtquam mortuoſque & infandum inſpexit ſanguinem,
Conata eſt jubilare, quoniam magnum vidit opus:
Sed Ulyſſes prohibuit, & tenuit cupientem licet:
Et ipſam compellans verbis velocibus alloquebatur:
In animo anus gaude, teque contine, neve jubiles.
Haud juſtum eſt interfectos ob viros gloriari.
Hos autem fatum domuit deorum, & impia opera.
Non enim quenquam æſtimabant terreſtrium hominum,
Non malum, neque quidem bonum, qui ad ipſos perveniſſet:
Ideo & peccatis fœdam mortem aſſecuti ſunt.
Sed age mihi tu mulieres in domibus enumera
Quæ me inhonorant & quæ ſceleſtæ ſunt.
Illum contra alloquebatur dilecta nutrix Euryclea:
Enimvero ego tibi fili veritatem dicam.
Quinquaginta tibi ſunt in domibus mulieres
Famulæ, quas quidem opera docuimus operari,
Lanaſque carpere, & ſervitutem tolerare:
Harum duodecim omnes impudentiam ingreſſæ ſunt,
Neque me honorantes neque ipſam Penelopen.
Telemachus autem nuper quidem adolevit, neque ipſum mater
Imperare ſivit in famulis mulieribus.
Sed age ego aſcendens cœnaculum ſtupendum,
Dicam tuæ uxori, cui aliquis deus ſomnum immiſit.
Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Nondum illam excita. tu autem huc dic mulieribus
Venire quæ antea indecora patrabant.
Sic dixit. anus autem per domum exivit,
Nunciatura mulieribus, & hortatura ad eundum.
At ipſe Telemachum & bubulcum & ſubulcum
Ad ſe vocans, verbis velocibus alloquebatur:

In-

Ἄρχετε νῦν νέκυας φορέειν, καὶ ἄνωχθε γυναῖκας·
Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
Ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσησθε,
Δμωὰς ἐξαγαγόντες ἐϋσταθέος μεγάροιο,
Μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς
Θεινέμεναι ξίφεσιν τανυήκεσιν, εἰσόκε πασῶν
Ψυχὰς ἐξαφέλοισθε, καὶ ἐκλελάθοιντ' Ἀφροδίτης
Τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μίσγοντό τε λάθρη.
Ὣς ἔφαθ'. αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἦλθον ἅπασαι,
Αἴν' ὀλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
Πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνειῶτας,
Κὰδ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθεσαν εὐερκέος αὐλῆς,
Ἀλλήλῃσιν ἐρείδουσαι. σήμαινε δ' Ὀδυσσεὺς
Αὐτὸς ἐπισπέρχων· ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκῃ.
Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
Ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι κάθαιρον.
Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
Λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο
Ξῦον· ταὶ δ' ἐφόρεον δμωαί, τίθεσαν δὲ θύραζε.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
Δμωὰς ἐξαγαγόντες ἐϋσταθέος μεγάροιο,
Μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς,
Εἴλεον ἐν στείνει, ὅθεν οὔπως ἦεν ἀλύξαι.
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν,
Μὴ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην
Τάων αἳ δὴ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνείδεα χεῦαν,
Μητέρι θ' ἡμετέρῃ, παρά τε μνηστῆρσιν ἴαυον.
Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ πεῖσμα νεὸς κυανοπρῴροιο
Κίονος ἐξάψας μεγάλης, περίβαλλε θόλοιο,
Ὑψόσ' ἐπεντανύσας, μήτις ποσὶν οὖδας ἵκηται.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἢ κίχλαι τανυσίπτεροι ἠὲ πέλειαι
Ἕρκει ἐνιπλήξωσι, τό θ' ἑστήκει ἐνὶ θάμνῳ,
Αὖλιν ἐσιέμεναι, στυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος.
Ὣς αἵγ' ἑξείης κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
Δειρῇσιν βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἴκτιστα θάνοιεν.
Ἤσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν.
Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥῖνάς τε καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ

Τάμ-

Incipite nunc mortuos portare, & jubete mulieres:
At poſtea ſedilia pulchra & menſas
Aqua & ſpongiis cavernoſis purgare.
At poſtquam totam domum ornaveritis,
Famulas educentes ſtabili domo,
Inter tholum & bonum ſeptum atrii
Ferite enſibus longis, donec omnium
Animas auferatis, & obliviſcantur Veneris
Quam a procis habebant, coibantque clam.
Sic dixit. mulieres autem confertæ venerunt omnes,
Graviter lamentantes, teneram lacrymam fundentes.
Primum quidem cadavera portabant mortua,
Subque porticu depoſuerunt bene ſepti atrii,
Sibi invicem innitentes. imperabat autem Ulyſſes
Ipſe urgens: illæ autem exportabant etiam coactu.
At poſtea ſedilia pulchra & menſas
Aqua & ſpongiis cavernoſis purgarunt.
At Telemachus & bubulcus & ſubulcus
Raſtris pavimentum fabrefactæ domus
Stringebant: exportabant autem famulæ, ponebantque foris.
At poſtquam omnem domum ornaverunt,
Famulas educentes ſtabili domo,
Inter tholum & bonum ſeptum atrii,
Cogebant in anguſto, unde nequaquam licebat effugere.
His autem Telemachus prudens incepit dicere:
Non quidem jam pura morte animam auferam
Harum quæ meo capiti opprobria offuderunt,
Matrique meæ, apudque procos dormiebant.
Sic dixit: & funem navis nigræ
Ex columna aptans magna, circumjecit tholo,
Alte extendens, ne qua pedibus ſolum tangeret.
Sicut autem quando vel turdeæ patulæ alis vel columbæ
Reti impingunt, quod ſtat in fruticeto,
Diverſorium intrantes, triſte autem ſuſcipit cubile:
Sic hæ ordine capita habebant, circum autem omnibus
Colla laquei erant, ut miſerrime morerentur.
Palpitabant autem pedibus paululum non adeo diu.
Eduxerunt autem Melanthium in veſtibulumque & atrium:
Eique nares & aures ſævo ferro

Am-

Τάμνον· μήδεά τ' ἐξέρυσαν κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι,
Χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον κεκοτηότι θυμῷ.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονιψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε,
Εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον· τετέλεστο δὲ ἔργον.
Αὐτὰρ ὅγε προσέειπε φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν,
Οἶσε θέειον γρηῦ κακῶν ἄκος, οἶσε δέ μοι πῦρ,
Ὄφρα θεειώσω μέγαρον. σὺ δὲ Πηνελόπειαν
Ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἄνωχθι σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
Πάσας δ' ὄτρυνον δμωὰς κατὰ δῶμα νέεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε τέκνον ἐμὸν κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἐνείκω.
Μηδ' οὕτω ῥάκεσιν πεπυκασμένος εὐρέας ὤμους
Ἕσταθ' ἐνὶ μεγάροισι. νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Πῦρ νῦν μοι πρώτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Ἤνεγκεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θήϊον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.
Γρηῢς δ' αὖτ' ἀνέβη διὰ δώματα καλ' Ὀδυσῆος,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
Αἱ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο καὶ ἠσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε καὶ ὤμους,
Χεῖράς τ' αἰνύμεναι. τὸν δὲ γλυκὺς ἵμερος ᾕρει
Κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς· γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

Amputarunt: genitaliaque extraxerunt canibus cruda comedenda,
Manuſque & pedes inciderunt irato animo.
Hi quidem poſtea abluti manuſque pedeſque,
Ad Ulyſſem in domum iverunt: conſummatumque eſt opus.
At hic alloquebatur dilectam nutricem Eurycleam:
Fer ſulfur anus malorum medelam, ferque mihi ignem,
Ut ſuffiam domum. tu autem Penelopen
Venire huc jube cum ancillis mulieribus.
Omnes autem hortare famulas per domum venire.
Hunc autem rurſus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea.
Næ jam hæc fili mi pro decenti locutus es.
Sed age lænamque tunicamque veſtimenta feram.
Neque ſic pannis tectus latos humeros
Sta in domibus. indignum enim eſſet.
Hanc autem rurſus allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Ignis nunc mihi primum in domibus fiat.
Sic dixit. neque non obedivit dilecta nutrix Euryclea:
Portavit autem ignem & ſulfur: at Ulyſſes
Bene adolevit ædes & domum & aulam.
Anus autem rurſus aſcendit per domos pulchras Ulyſſis,
Nunciatura mulieribus, & hortatura ad eundum.
Illæ autem iverunt ex domo, tædas in manibus tenentes.
Illæ quidem circumfundebantur & ſalutabant Ulyſſem,
Et oſculabantur amplectentes caputque & humeros,
Manuſque capientes. hunc autem dulce deſiderium cepit
Fletus & ſuſpirii. cognoſcebat autem animo omnes.

ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ ὉΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ψ.

ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσέως πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ τῶν τῆς πλάνης διηγημάτων ἀνακεφαλαίωσις, καὶ Ὀδυσσέως καὶ Τηλεμάχου μετὰ τῶν οἰκείων ἔξοδος.

Ψῖ δ' ἀναγνωρίζει πόσιν ὅν ποτε Πηνελόπεια.

Γρηῢς δ' εἰς ὑπερῷ' ἀνεβήσατο καγχαλόωσα,
Δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα.
Γούνατα δ' ἐρρώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Ἔγρεο Πηνελόπεια, φίλον τέκος, ὄφρα ἴδηαι
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσι τά τ' ἔλδεαι ἤματα πάντα.
Ἦλθ' Ὀδυσεὺς, καὶ οἶκον ἱκάνεται ὀψέ περ ἐλθών.
Μνηστῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγήνορας, οἵ θ' ἑὸν οἶκον
Κήδεσκον, καὶ κτήματ' ἔδον, βιόωντό τε παῖδα.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν· οἵ τε δύνανται
Ἄφρονα ποιῆσαι, καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,
Καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν·
Οἵ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσίμη ἦσθα.
Τίπτε με λωβεύεις πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν,
Ταῦτα παρὲξ ἐρέουσα; καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις
Ἡδέος, ὅς μ' ἐπέδησε φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας;
Οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραθον, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
Ὤχετ' ἐποψόμενος κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν κατάβηθι, καὶ ἂψ ἔρχευ μεγαρόνδε.
Εἰ γάρ τίς μ' ἄλλη γε γυναικῶν αἵ μοι ἔασι,
Ταῦτ' ἐλθοῦσ' ἤγγειλε, καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνέγειρε,
Τῷ κε τάχα στυγερῶς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι
Αὖτις ἔσω μεγάρων· σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Οὔτι σε λωβεύω, τέκνον φίλον· ἀλλ' ἔτυμόν τοι

ODYSSEÆ HOMERI XXIII. LIBRI

Argumentum.

AGgnitio Ulyſſis apud uxorem, & erroris narrationum ſumma, & Ulyſſis & Telemachi cum domeſticis exitus.

Ψ. Agnoſcit maritum ſuum tandem Penelope.

ANus autem cœnaculum aſcendit cachinnans,
Heræ dictura dilectum maritum intus eſſe.
Genua autem properabant, pedeſque agitabantur:
Stetit autem ſuper capite, & ipſam allocuta eſt:
Surge Penelope dilecta filia, ut videas
Oculis tuis quæ cupis dies omnes.
Venit Ulyſſes, & domum ingreſſus eſt ſero licet veniens.
Procos autem interfecit ſuperbos qui ejus domum
Contriſtabant, & poſſeſſiones comedebant, violabantque filium.
Hanc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope:
Nutrix dilecta, inſanam te dii fecerunt: qui poſſunt
Inſipientem facere, & prudentem admodum,
Et inſipientem prudentiam inire fecerunt:
Qui te læſerunt: antea autem mente bona eras.
Cur me contumelia afficis perdolentem animum habentem,
Hæc aliorſum dicens? & ex ſomno ſuſcitas
Dulci, qui me vinxerat meas palpebras complexus?
Nunquam enim ſic dormivi, ex quo Ulyſſes
Ivit viſurus malum Ilium infandum.
Sed age nunc deſcende, & retro vade in domum.
Si enim aliqua me alia mulierum, quæ mihi ſunt,
Hæc veniens nunciaſſet, & ex ſomno excitaſſet,
Ideo mox duriter ipſam ego remiſiſſem ire
Rurſus intra domos: te autem in hoc quidem ſenectus juvat.
Hanc autem rurſus allocuta eſt dilecta nutrix Euryclea:
Non te contumelia afficio filia dilecta: ſed vere tibi

Ἦλθ' Ὀδυσεὺς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ὡς ἀγορεύω.
Ὁ ξεῖνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισι·
Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλαι ἤδεεν ἔνδον ἐόντα.
Ἀλλὰ σαοφροσύνῃσι νοήματα πατρὸς ἔκευθεν,
Ὄφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερηνορεόντων.
Ὣς ἔφαθ'. ἡ δ' ἐχάρη, καὶ ἀπὸ λέκτροιο θοροῦσα
Γρηῒ περιπλέχθη, βλεφάρων δ' ἄπο δάκρυον ἧκε·
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Εἰ δ' ἄγε δή μοι μαῖα φίλη νημερτὲς ἔνισπε,
Εἰ ἐτεὸν δὴ οἶκον ἱκάνεται, ὡς ἀγορεύεις,
Ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆκε
Μοῦνος ἐών, οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔμιμνον.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἶον ἄκουον
Κτεινομένων· ἡμεῖς δὲ μυχῷ θαλάμων εὐπήκτων
Ἥμεθ' ἀτυζόμεναι, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι.
Πρίν γ' ὅτε δή με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάροιο κάλεσσε
Τηλέμαχος· τὸν γάρ ῥα πατὴρ προέηκε καλέσσαι.
Εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσιν
Ἑσταόθ'· οἱ δέ μιν ἀμφὶ κραταίπεδον οὖδας ἔχοντες,
Κείατ' ἐπ' ἀλλήλοισιν. ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥστε λέοντα.
Νῦν οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
Ἀθρόοι· αὐτὰρ ὁ δῶμα θεειοῦται περικαλλὲς,
Πῦρ μέγα κειάμενος. σὲ δέ με προέηκε καλέσσαι.
Ἀλλ' ἕπευ, ὄφρα σφῶϊν ἐϋφροσύνης ἐπιβῆτον
Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ. ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε.
Νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἐέλδωρ ἐκτετέλεσται.
Ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφέστιος, εὗρε δὲ καὶ σὲ
Καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶς δ' οἵπερ μιν ἔρεζον
Μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Μαῖα φίλη, μή πω μέγ' ἐπεύχεο καγχαλόωσα.
Οἶσθα γὰρ ὥς κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί τε καὶ υἱεῖ τὸν τεκόμεσθα.
Ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὡς ἀγορεύεις·
Ἀλλά τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγαυοὺς,
Ὕβριν ἀγασσάμενος θυμαλγέα καὶ κακὰ ἔργα.
Οὔτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,

Venit Ulyſſes, & domum ingreſſus eſt, ſicut dico.
Ille hoſpes, quem omnes ignominia afficiebant in ædibus:
Telemachus quidem eum olim ſciverat intus eſſe.
Sed prudens cogitationes patris occultabat,
Ut virorum puniret violentiam ſuperborum:
  Sic dixit. illa autem lætata eſt, & lecto proſiliens
Anum complexa eſt, a palpebris autem lacrymas miſit:
Et ipſam loquens verbis velocibus allocuta eſt:
  Eja age jam mihi nutrix dilecta verum dic,
Si vere jam domum venit, ut ais,
Quomodo ſcilicet procis impudentibus manus immiſit
Solus cum eſſet, illi enim ſemper conferti intus manebant.
  Hanc autem rurſus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea:
Non vidi, non audivi, ſed gemitum *& tumultum* ſolum audiebam
Interfectorum: nos autem in receſſu thalamorum compagibus aptorum
Sedebamus turbatæ, januæque *nos* tenebant aptæ *i. e. clauſæ*:
Antequam me tuus filius a domo vocavit
Telemachus: hunc enim pater præmiſerat vocare.
Inveni poſtea Ulyſſem inter cæſos mortuos
Stantem: ſolidum pavimentum tenentes,
Jacebant unus ſuper altero. tu videns animo exhilarata fuiſſes
Sanguine & cruore fœdatum, tanquam leonem.
Nunc hi quidem jam omnes in atrienſibus januis
Congregati: at ipſe domum ſuffit perpulchram,
Ignem magnum accendens. te autem me miſit vocare.
Sed ſequere, ut vobis lætitia imbuatis
Ambo dilectum cor. quoniam mala multa paſſi eſtis.
Nunc autem jam hoc longum deſiderium perfectum eſt.
Venit quidem ipſe vivus domum redux, invenit autem & te
Et filium in ædibus: male autem qui ei faciebant
Proci, eos omnes punivit ſua in domo.
  Hanc autem rurſus alloquebatur prudens Penelope:
Nutrix dilecta, nondum magnopere glorieris ridens.
Scis enim quod gratus in domo appareret
Omnibus, maxime autem mihique & filio quem genuimus:
Sed non eſt hoc verbum verum, ſicut dicis:
Sed aliquis immortalium interfecit procos ſuperbos,
Ob injuriam indignatus triſtem & mala opera.
Haud quenquam enim æſtimabant terreſtrium hominum,

Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
Τῷ δι' ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὤλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιΐδος, ὤλετο δ' αὐτός.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Ἣ πόσιν ἔνδον ἐόντα παρ' ἐσχάρῃ οὔποτ' ἔφησθα
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι; θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος.
Ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλό τι εἴπω·
Οὐλὴν, τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
Τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην. ἔθελον δέ σοι αὐτὴ
Εἰπέμεν· ἀλλά με κεῖνος ἑλὼν ἐπὶ μάστακα χερσὶν,
Οὐκ ἔα εἰπέμεναι, πολυϊδρείῃσι νόοιο.
Ἀλλ' ἕπευ· αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
Αἴ κέν σ' ἐξαπάφω, κτεῖναί μ' οἰκτίστῳ ὀλέθρῳ.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Μαῖα φίλη, χαλεπόν σε θεῶν αἰειγενετάων
Δήνεα εἴρυσθαι, μάλα περ πολυΐδριν ἐοῦσαν.
Ἀλλ' ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ' ἐμὸν, ὄφρα ἴδωμαι
Ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότας, ἠδ' ὃς ἔπεφνεν.
Ὣς φαμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα· πολλὰ δέ οἱ κῆρ
Ὅρμαιν', ἢ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἐξερεείνοι,
Ἦ παρστᾶσα κύσειε κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα.
Ἡ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν,
Ἕζετ' ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίον ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Τοίχου τοῦ ἑτέρου· ὁ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν
Ἧστο κάτω ὁρόων, ποτιδέγμενος εἴ τί μιν εἴποι
Ἰφθίμη παράκοιτις, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
Ἡ δ' ἄνεω δὴν ἧστο, τάφος δέ οἱ ἦτορ ἵκανεν.
Ὄψει δ' ἄλλοτε μέν μιν ἐνωπιδίως ἐσίδεσκεν,
Ἄλλοτε δ' ἀγνώσασκε κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχουσα.
Τηλέμαχος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Μῆτερ ἐμὴ, δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα,
Τίφθ' οὕτω πατρὸς νοσφίζεαι, οὐδὲ παρ' αὐτὸν
Ἑζομένη μύθοισιν ἀνείρεαι οὐδὲ μεταλλᾷς;
Οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
Ἀνδρὸς ἀφεσταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἔλθοι εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,

Non malum neque quidem bonum, quicunque ad ipſos venerunt;
Ideo ob ſcelera paſſi ſunt malum, at Ulyſſes
Perdidit longe reditum ab Achaia, periitque ipſe.
 Huic autem poſtea reſpondit dilecta nutrix Euryclea;
Filia mea, quale tibi verbum excidit ſepto dentium?
Quæ maritum qui intus eſt apud focum, nunquam dicis
Domum eſſe venturum? animus autem tibi ſemper incredulus.
Sed age tibi & ſignum permanifeſtum aliud quoddam dicam:
Cicatricem, quam quondam ei ſus inflixit albo dente,
Hanc abluens agnovi, volebam autem tibi ipſa
Dicere: ſed me ille capiens in ore manibus,
Non ſinebat dicere, aſtutia mentis.
Sed ſequere: at ego *tecum* de me conditionem inibo ipſa,
Si te decepero, ut interficias me miſerrima morte.
 Illi reſpondit poſtea prudens Penelope:
Nutrix dilecta, difficile te eſt deorum immortalium
Conſilia tenere, *id eſt noſſe*, valde licet multiſciam.
Sed tamen eamus ad filium, ut videam
Viros procos interfectos, & qui interfecit.
 Sic dicens, deſcendit de cœnaculo: multa autem ei cor
Movebat, an eminus dilectum maritum interrogaret,
An aſtans oſcularetur caput & manus capiens.
Hæc autem poſtquam ingreſſa eſt & tranſivit lapideum limen,
Sedit poſtea Ulyſſi ex adverſo in ignis ſplendore,
Parietis alterius; ille autem ad columnam longam
Sedebat deorſum ſpectans ſi quid ipſi dicat
Fortis uxor, poſtquam videbat oculis.
Hæc autem tacita diu ſedit, ſtupor autem ei cor cepit,
Oculis autem aliquando ipſum obtutu aſpiciebat,
Aliquando autem ignorabat mala corpori veſtimenta habentem.
Telemachus autem increpabat, verbumque dixit, & compellabat;
 Mater mea mala mater, ſævum animum habens,
Cur ſic a patre ſeparaiis, neque apud ipſum
Sedens verbis interrogas neque ſcrutaris?
Non quidem alia ſic mulier toleranti animo
Viro abſiſteret, qui ei multa perpeſſus
Veniſſet vigeſimo anno in patriam terram.
Tibi autem ſemper cor durius eſt lapide.
 Hunc autem rurſus alloquebatur prudens Penelope.

Τέκνον ἐμὸν, θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπεν.
Οὐδέ τι προσφάσθαι δύναμαι ἔπος, οὐδ' ἐρέεσθαι,
Οὐδ' εἰς ὦπα ἰδέσθαι ἐναντίον. εἰ δ' ἐτεὸν δὴ
Ἔστ' Ὀδυσσεὺς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ἦ μάλα νῶϊ
Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώϊον. ἔστι γὰρ ἡμῖν
Σήμαθ' ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τηλέμαχ', ἤτοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
Πειράζειν ἐμέθεν· τάχα δὲ φράσεται καὶ ἄρειον.
Νῦν δ' ὅττι ῥυπόω, κακὰ δὲ χροὶ εἵματα εἷμαι,
Τοὔνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ οὔπω φησὶ τὸν εἶναι.
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
Καὶ γάρ τίς θ' ἕνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δήμῳ,
Ὧ μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀοσσητῆρες ὀπίσσω,
Φεύγει, πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν.
Ἡμεῖς δ' ἕρμα πόληος ἀπέκταμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι
Κούρων εἰν Ἰθάκῃ. τῶ σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Αὐτὸς ταῦτά γε λεῦσσε πάτερ φίλε. σὴν γὰρ ἀρίστην
Μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ κέ τίς τοι
Ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε καταθνητῶν ἀνθρώπων.
Ἡμεῖς δὲ μεμαῶτες ἅμ' ἑψόμεθ', οὐδέ τί φημι
Ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύναμίς γε πάρεστι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα·
Πρῶτα μὲν ἂρ λούσασθε, καὶ ἀμφιέσασθε χιτῶνας,
Δμωὰς τ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε εἵμαθ' ἑλέσθαι.
Αὐτὰρ θεῖος ἀοιδὸς ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
Ἡμῖν ἡγείσθω φιλοπαίγμονος ὀρχηθμοῖο,
Ὥς κέν τις φαίη γάμον ἔμμεναι, ἐκτὸς ἀκούων,
Ἢ ἀν' ὁδὸν στείχων, ἢ οἳ περιναιετάουσιν·
Μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόνου κατὰ ἄστυ γένηται
Ἀνδρῶν μνηστήρων, πρίν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω
Ἀγρὸν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρεον· ἔνθα δ' ἔπειτα
Φρασσόμεθ' ὅ, ττι κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
Πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο, καὶ ἀμφιέσαντο χιτῶνας·
Ὥπλισθεν δὲ γυναῖκες, ὁ δ' εἵλετο θεῖος ἀοιδὸς

Φόρ-

Fili mi, animus mihi in pectoribus ſtupet.
Neque alloqui poſſum verbis, neque interrogare,
Neque in vultum videre contra. ſi autem revera ſcilicet
Eſt Ulyſſes, & domum venit, certe prorſus nos
Cognoſcemur inter nos & melius. ſunt enim nobis
Signa quæ ſcilicet & nos abſcondita ſcimus ab aliis.
Sic dixit. riſit autem pertolerans dius Ulyſſes,
Statim autem Telemachum verbis velocibus alloquebatur:
Telemache, equidem matrem in domibus ſine
Tentare me: forſan autem agnoſcet & melius.
Nunc autem quia ſqualleo, turpique corpus amictu ſum amictus,
Ideo non æſtimat me, & nondum fatetur ipſum eſſe.
Nos autem conſultemus ut plane optime fiat.
Etenim aliquis uno viro interfecto in populo,
Cui non multi ſint adjutores retro,
Fugit, affineſque relinquens & patriam terram:
Nos autem columen civitatis interfecimus, qui erant longe optimi
Juvenum in Ithaca: ideo conſulere jubeo.
Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:
Ipſe hæc videas pater dilecte. tuum enim optimum
Conſilium in hominibus dicunt eſſe, neque quiſquam tibi
Alius vir certet mortalium hominum.
Nos autem prompti ſimul ſequemur, negoque
Fortitudine me aliis ſecundum fore, quanta quidem potentia adeſt.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt dives conſiliis Ulyſſes;
Tibi enim ego dicam ut mihi videtur eſſe optimum:
Primum quidem lavamini & induimini veſtes,
Famulaſque in domibus jubete veſtimenta capere.
At divinus cantor tenens citharam ſtridulam
Nobis præeat amatrice ludorum ſaltatione,
Ut aliquis autumet nuptias eſſe, extra audiens,
Vel per viam ambulans, aut qui circum habitant:
Ne antea fama lata cædis in urbe fiat
Virorum procorum, quam nos exeamus extra
Agrum in noſtrum arboriferum: illic autem poſtea
Conſultabimus quod utile Olympius præbebit.
Sic dixit. hi autem hunc omnino & audiverunt & *ei* paruerunt.
Primum igitur lavabantur, & induebant tunicas:
Adornabanturque mulieres. ipſe autem cepit divinus cantor

Ci-

Φόρμιγγα γλαφυρὴν, ἐν δέ σφισιν ἵμερον ὦρσε
Μολπῆς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.
Τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστοναχίζετο ποσσὶν
Ἀνδρῶν παιζόντων καλλιζώνων τε γυναικῶν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε δόμων ἔκτοσθεν ἀκούων,
Ἦ μάλα δή τις ἔγημε πολυμνήστην βασίλειαν.
Σχετλίη, οὐδ' ἔτλη πόσιος οὗ κουριδίοιο
Εἴρυσθαι μέγα δῶμα διαμπερὲς, ὄφρ' ἂν ἵκοιτο.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
Εὐρυνόμη ταμίη λοῦσεν, καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ·
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα.
Αὐτὰρ κακκεφαλῆς χεῦεν πολὺ κάλλος Ἀθήνη,
Μείζονα τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· κὰδ δὲ κάρητος
Οὔλας ἧκε κόμας ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
Ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει,
Ὣς μὲν τῷ περίχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος·
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη,
Ἀντίον ἧς ἀλόχου· καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
Δαιμονίη, περὶ σοί γε γυναικῶν θηλυτεράων
Κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκαν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.
Οὐ μέν κ' ἄλλη ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
Ἀνδρὸς ἀφεσταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἔλθοι εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἄγε μοι μαῖα στόρεσον λέχος, ὄφρα καὶ αὐτὸς
Λέξομαι. ἦ γὰρ τῇγε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Δαιμόνι', οὔτ' ἄρ τι μεγαλίζομαι, οὐδ' ἀθερίζω,
Οὐδὲ λίην ἄγαμαι· μάλα δ' εὖ οἶδ' οἷος ἔησθα
Ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
Ἀλλ' ἄγε οἱ στόρεσον πυκινὸν λέχος Εὐρύκλεια
Ἐκτὸς ἐϋσταθέος θαλάμου, τόν ῥ' αὐτὸς ἐποίει.
Ἔνθα οἱ ἐκθεῖσαι πυκινὸν λέχος, ἔμβαλέ τ' εὐνὴν,
Κώεα καὶ χλαίνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη πόσιος πειρωμένη. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὀχθήσας ἄλοχον προσεφώνεε κέδν' εἰδυῖαν,

Ω'

Citharam concavam, ipſiſque deſiderium movit
Cantuſque dulcis & inculpatæ ſaltationis.
Poſt hæc magna domus reboabat undique pedibus
Virorum ludentium pulchrizonarumque mulierum.
Sic autem aliquis dicebat domos extra audiens:
  Nimirum aliquis duxit uxorem multis petitam reginam.
Improba, non ſuſtinuit mariti ſui primi
Servare magnam domum perpetuo, donec veniret.
  Sic igitur aliquis dixit, hæc autem neſciebant quomodo ſeſe haberent,
Aſt Ulyſſem magnanimum ſua in domo
Eurynome cuſtos penus lavit, & unxit oleo:
Circum autem ipſum pallium pulchrum jecit & tunicam.
At in capite fudit multam pulchritudinem Minerva,
Majoremque aſpectu & craſſiorem: deque capite
Criſpas *ei* demiſit comas hyacinthi flori ſimiles.
Ut cum quis aurum circumfundit argento vir
Peritus, quem Vulcanus docuit & Pallas Minerva
Artem omnigenam, elegantia autem opera perfecit;
Sic quidem huic circumfudit gratiam capitique & humeris.
E balneo autem exivit corpore immortalibus ſimilis;
Iterum autem rurſus reſedit in ſede unde ſurrexerat,
Contra ſuam uxorem: & ipſam allocutus eſt:
  Mirabilis, præ tibi mulieribus fœmineis
Cor durum fecerunt olympias domos habitantes;
Haud quidem alia ſic mulier toleranti animo
A viro abſiſteret, qui ei mala multa perpeſſus
Veniſſet vigeſimo anno in patriam terram.
Sed age mihi nutrix ſterne lectum, ut & ipſe
Dormiam. nam huic quidem ferreus in pectoribns animus.
  Illum contra alloquebatur prudens Penelope:
Mirabilis, neque quicquam *me* magnifice effero, neque te parvifacio,
Neque nimis afficior: perquam autem bene ſcio qualis eras
Ex Ithaca in navi iens longis remis inſtructa.
Sed age ei ſterne denſum lectum Euryclea
Extra ſtabilem thalamum, quem quidem ipſe fecit.
Ibi ei expoſito denſo cubili, injicite lectum,
Pelles & lænas & lodices ſtupendos.
  Sic dixit maritum tentans. at Ulyſſes
Ingemiſcens uxorem allocutus eſt caſta doctam:

O mu-

Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες.
Τίς δέ μοι ἄλλοσε θῆκε λέχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη
Καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
Ῥηϊδίως ἐθέλων θείη ἄλλῃ ἐνὶ χώρῃ.
Ἀνδρῶν δ' οὐκ ἄν τις ζωὸς βροτὸς, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
Ῥεῖα μετοχλίσσειεν. ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται
Ἐν λέχει ἀσκητῷ· τὸ δ' ἐγὼ κάμον, οὐδέ τις ἄλλος.
Θάμνος ἔφυ τανύφυλλος ἐλαίης ἕρκεος ἐντὸς,
Ἀκμηνὸς θαλέθων· πάχετος δ' ἦν ἠΰτε κίων·
Τῷ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον δέμον, ὄφρ' ἐτέλεσσα
Πυκνῇσι λιθάδεσσι, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρεψα·
Κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας πυκινῶς ἀραρυίας·
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἀπέκοψα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης·
Κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμὼν, ἀμφέξεσα χαλκῷ
Εὖ καὶ ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνα,
Ἑρμῖν' ἀσκήσας· τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρῳ.
Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,
Δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἠδ' ἐλέφαντι,
Ἐκ δ' ἐτάνυσσα ἱμάντα βοὸς φοίνικι φαεινόν.
Οὕτω τοι τόδε σῆμα πιφαύσκομαι· οὐδέ τι οἶδα
Εἴ μοι ἔτ' ἔμπεδόν ἐστι, γύναι, λέχος, ἦέ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλοσε θῆκε ταμὼν ὕπο πυθμέν' ἐλαίης.
Ὣς φάτο. τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Σήματ' ἀναγνούσῃ τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
Δακρύσασα δ' ἔπειτα ἰθὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
Δειρῇ βάλλ' Ὀδυσῆϊ, κάρη δ' ἔκυσ'· ἠδὲ προσηύδα,
Μή μοι Ὀδυσσεῦ σκύζευ, ἐπεὶ τὰ περ ἄλλα μάλιστα
Ἀνθρώπων πέπνυσο· θεοὶ δ' ὤπαζον ὀϊζὺν,
Οἳ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε
Ἥβης ταρπῆναι, καὶ γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χώεο μηδὲ νεμέσσα,
Οὕνεκά σ' οὐ τοπρῶτον ἐπεὶ ἴδον, ὧδ' ἀγάπησα.
Αἰεὶ γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
Ἐῤῥίγει μή τίς με βροτῶν ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν
Ἐλθών. πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν.
Οὐδέ κεν Ἀργείη Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα
Ἀνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
Εἰ ᾔδη ὅ μιν αὖτις ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Ἀξέμεναι οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδ' ἔμελλον.

O mulier, certe valde hoc verbum animo *meo* triſte dixiſti.
Quis autem mihi alibi poſuit lectum? difficile enim eſſet
Et perquam bene ſcienti, niſi Deus ipſe veniens
Facile volens poneret alio in loco.
Virorum autem haud quiſquam vivus homo, neque valde vigens,
Facile amoliretur. quoniam magnum ſignum extat
In lecto laborato: id autem ego feci, neque quiſquam alius.
Frutex erat patulus foliis olivæ ſeptum intra,
Vigens, floreſcens: ſpiſſitudine autem erat tanquam columna:
Huic autem ego circumdans thalamum ſtruxi, donec perfeci
Denſis lapidibus, & bene deſuper texi:
Conglutinataſque impoſui januas denſe aptas:
Et tunc poſtea abſcidi comam frondoſæ olivæ:
Truncum autem ex radice incidens, circum polivi ære
Bene & ſcite, & ad amuſſim direxi,
Fulcrum faciens: terebravi autem omnia terebra.
Exque hoc incipiens lectum dolavi, donec perfeci,
Variegans auroque & argento & ebore,
Extra autem extendi pellem bovis purpura ſplendidam.
Sic tibi hoc ſignum dico: neque ſcio
An mihi adhuc incolume eſt, mulier, cubile, aut aliquis jam
Virorum alibi poſuit ſucciſo fundo olivæ.
Sic dixit. ejus illic ſoluta ſunt genua & proprium cor,
Signa recognoſcentis quæ ei certa dixerat Ulyſſes.
Lacrymans autem poſtea recta cucurrit, circumque manus
Collum jecit Ulyſſi, caput autem oſculata eſt: & dixit:
Ne mihi Ulyſſes iraſcere, quoniam in aliis maxime
Hominum prudens fuiſti: dii autem dederunt ærumnam,
Qui nobis inviderunt una manentes
Juventute delectari, & ſenectutis limen attingere.
At ne nunc *ob* hoc iraſcere neque indignare,
Quod te non primum poſtquam vidi, ſic amplexa ſum.
Semper enim mihi animus in pectoribus meis
Horrebat ne me quis hominum deciperet verbis
Veniens. multi enim malas aſtutias cogitant.
Neque Argiva Helena Jove nata
Viro cum externo mixta eſſet amore & lecto,
Si ſciviſſet quod ipſam iterum bellicoſi filii Achivorum
Ducturi domum dilectam in patriam eſſent.

Τὴν δ' ἤτοι ῥέξαι θεὸς ὤρορεν ἔργον ἀεικές·
Τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἑῷ ἐγκάτθετο θυμῷ
Λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἤδη σήματ' ἀριφραδέως κατέλεξας
Εὐνῆς ἡμετέρης, τὴν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπώπει,
Ἀλλ' οἶοι σύ τ' ἐγώ τε, καὶ ἀμφίπολος μία μούνη
Ἀκτορὶς, (ἥν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
Ἣ νῶϊν εἴρυτο θύρας πυκινοῦ θαλάμοιο)
Πείθεις δή μευ θυμὸν ἀπηνέα περ μάλ' ἐόντα.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο·
Κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα, κεδν' εἰδυῖαν.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῆ νηχομένοισι φανείη,
Ὧντε Ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
Ῥαίσῃ ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῷ,
Παῦροι δ' ἐξέφυγον πολιῆς ἁλὸς ἤπειρόνδε
Νηχόμενοι, πολλὴ δὲ περὶ χροῒ τέτροφεν ἅλμη,
Ἀσπάσιοι δ' ἐπέβαν γαίης, κακότητα φυγόντες·
Ὣς ἄρα τῇ ἀσπαστὸς ἔην πόσις εἰσοροώσῃ.
Δειρῆς δ' οὔπω πάμπαν ἀφίετο πήχεε λευκώ·
Καί νύ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχέθεν, ἠῶ δ' αὖτε
Ῥύσατ' ἐπ' Ὠκεανῷ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔα ἵππους
Ζεύγνυσθ' ὠκύποδας φάος ἀνθρώποισι φέροντας
Λάμπον καὶ Φαέθονθ', οἵτ' ἠῶ πῶλοι ἄγουσι.
Καὶ τότ' ἄρ' ἣν ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων
Ἤλθομεν, ἀλλ' ἔτ' ὄπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσται
Πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸν ἐμὲ χρὴ πάντα τελέσσαι.
Ὣς γάρ μοι ψυχὴ μυθήσατο Τειρεσίαο
Ἤματι τῷ ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἄϊδος εἴσω,
Νόστον ἑταίροισιν διζήμενος ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
Ἀλλ' ἔρχευ, λέκτρονδ' ἴομεν γύναι, ὄφρα καὶ ἤδη
Ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Εὐνὴ μὲν δή σοί γε τότ' ἔσσεται ὁππότε θυμῷ
Σῷ ἐθέλῃς. ἐπεὶ ἄρ σε θεοὶ ποίησαν ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,

Εἰπ'

Hanc autem facere Deus impulit opus indecorum:
Hoc autem nocumentum antea non ſuo impoſuerat animo
Grave, ex quo primum & ad nos venit dolor.
Nunc autem poſtquam jam ſigna valde manifeſte dixiſti
Lecti noſtri, quem non homo alius vidit,
Sed ſoli tuque egoque, & ancilla una ſola
Actoris, (quam mihi dedit pater jam huc venienti,
Quæ nobis cuſtodiebat januas denſi cubiculi)
Fidem facis jam meo animo ſævo licet valde.
  Sic dixit. illi autem adhuc magis deſiderium movit luctus:
Flebat autem habens uxorem animo dilectam caſta doctam.
Sicut autem quando expectata terra natantibus apparet,
Quorum Neptunus bene factam navem in ponto
Fregerit impulſam vento & fluctu vaſto,
Pauci autem effugiunt canum mare in terram
Natantes, multa autem circa corpus hæſit ſalſugo;
Læti autem adiverunt terram, malum fugientes:
Ita illi gratus erat maritus inſpicienti.
Collo autem nunquam omnino removebat brachia alba:
Et ſane flentibus apparuiſſet roſea digitis Aurora,
Niſi alia cogitaſſet Dea cæſia Minerva.
Noctem quidem in termino longam tenebat, auroram autem rurſus
Servabat in Oceano aurea ſede conſpicuam, neque ſinebat equos
Jungi veloces pedibus, lumen hominibus portantes
Lampum & Phaethonta, qui auroram pulli agunt.
Tunc igitur ſuam uxorem allocutus eſt prudens Ulyſſes:
  O mulier, nondum enim omnium ad fines certaminum
Venimus, ſed adhuc deinceps immenſus labor eſt
Multus & difficilis, quem me oportet omnem perficere.
Sic enim mihi anima dixit Tireſiæ
Die illo quando deſcendi domum Plutonis intra,
Reditum ſociis quærens & mihi ipſi.
Sed veni, ad lectum eamus uxor, ut & jam
Somno ſub dulci delectemur dormientes.
  Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope:
Lectus quidem tibi tunc erit quando animo
Tuo volueris. poſtquam te dii fecerunt venire
Domum bene ædificatam & tuam in patriam terram.
Sed quoniam cognoviſti, & tibi Deus injecit animo,

Dic

Εἴπ' ἄγε μοι τὸν ἄεθλον, ἐπεὶ καὶ ὄπισθεν (ὀΐω)
Πεύσομαι· αὐτίκα δ' ἐστὶ δαήμεναι οὔτι χέρειον.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρυνέουσα κελεύεις
Εἰπέμεν; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
Οὐ μέν τοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
Χαίρω, ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἄνωγεν
Ἐλθεῖν, ἐν χείρεσσιν ἔχοντ' εὐῆρες ἐρετμόν·
Εἰσόκε τοὺς ἀφίκωμαι οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
Ἀνέρας, οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν,
Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρῄους,
Οὐδ' εὐήρε' ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
Σῆμα δέ μοι τόδ' ἔειπεν ἀριφραδές· (οὐδέ σε κεύσω)
Ὁππότε κεν δή μοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
Φήη ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πήξαντ' ἐκέλευεν ἐρετμὸν,
Ἔρξανθ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Ἀρνειὸν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
Οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
Πᾶσι μάλ' ἑξείης. θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
Ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνῃ
Γήρᾳ ὕπο λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Ὄλβιοι ἔσσονται. τὰ δέ μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Εἰ μὲν δὴ γῆράς γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσεσθαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰδὲ τροφὸς ἔντυον εὐνὴν
Ἐσθῆτος μαλακῆς, δαΐδων ὑπολαμπομενάων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
Γρηῢς μὲν κείουσα, πάλιν οἶκόνδε βεβήκει.
Τοῖσιν δ' Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν
Ἐρχομένοισι λέχοσδε, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
Ἐς θάλαμον δ' ἀγαγοῦσα, πάλιν κίεν. οἱ μὲν ἔπειτα
Ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο.
Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
Παῦσαν ἄρ' ὀρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναῖκας·
Αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.

Dic age mihi illud certamen. quoniam & in futurum (puto)
Audiam: ſtatim autem eſt ſcire non pejus.
Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Mira *mulier*, cur igitur rurſum me valde hortans jubes
Dicere? at ego dicam, neque celabo.
Haud quidem tibi animus lætabitur: neque enim ipſe
Lætor. quoniam admodum multas hominum in urbes jubebat
Venire, in manibus habentem habilem remum:
Donec *ad* eos pervenirem qui ignorant mare
Viros, neque ſalibus mixtam eſcam edunt,
Neque ſciunt naves purpureas roſtris,
Neque habiles remos, qui alæ navibus ſunt.
Signum autem mihi hoc dixit permanifeſtum: (neque te celabo)
Quando jam mihi occurrens alius viator
Dixerit *me* ventilabrum tenere in illuſtri humero,
Tunc me in terra figentem jubebat remum,
Sacrificantem ſacra bona Neptuno regi,
Arietem, taurumque, porcaſque ineuntem verrem,
Domum abire, facereque ſacris hecatombis
Immortalibus diis, qui cælum latum habitant,
Omnibus prorſus ordine. mors autem mihi ex mari ipſi
Lenta omnino talis veniet, quæ me interficiet
Senectute ſub matura labefactum: circum autem populi
Beati erunt. hæc mihi dixit omnia perfectum iri.
Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope:
Si quidem jam ſenectutem dii perficient meliorem,
Spes tibi poſtea malorum fugam fore.
Sic hi quidem talia inter ſe dicebant,
Interim autem Eurynomeque & nutrix parabat lectum
Veſte molli, tædis ſublucentibus.
At poſtquam ſtraverunt denſum lectum feſtinantes,
Anus quidem decubitura, retro domum ivit.
His autem Eurynome cubicularia præibat
Euntibus ad lectum, tædam in manibus tenens:
In thalamum autem illis ductis, retro abivit. illi deinde
Lubentes lecti antiqui legem repetiverunt.
At Telemachus & bubulcus & ſubulcus
Ceſſare fecerunt ſaltatione pedes, ceſſare fecerunt & mulieres:
Ipſi autem cubuerunt in ædibus umbroſis.

Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν φιλότητος ἐταρπήτην ἐρατεινῆς,
Τερπέσθην μύθοισι πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες,
Ἡ μὲν ὅσ' ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο δῖα γυναικῶν,
Ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορῶσ' ἀΐδηλον ὅμιλον,
Οἳ ἕθεν εἵνεκα πολλὰ βόας καὶ ἴφια μῆλα
Ἔσφαζον, πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος·
Αὐτὰρ ὁ διογενὴς Ὀδυσεὺς, ὅσα κήδε' ἔθηκε
Ἀνθρώποις, ὅσα τ' αὐτὸς ὀϊζύσας ἐμόγησε,
Πάντ' ἔλεγ'· ἡ δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀκούουσ', οὐδέ οἱ ὕπνος
Πίπτεν ἐπὶ βλεφάροισι πάρος καταλέξαι ἅπαντα.
Ἤρξατο δ' ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ', αὐτὰρ ἔπειτα
Ἦλθ' ὡς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πίειραν ἄρουραν·
Ἠδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἀπετίσατο ποινὴν
Ἰφθίμων ἑτάρων, οὓς ἤσθιεν, οὐδ' ἐλέαιρεν.
Ἠδ' ὡς Αἴολον ἵκεθ', ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο,
Καὶ πέμπ'. οὐδέ πω αἶσα φίλην ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι
Ἦην, ἀλλά μιν αὖτις ἀναρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα.
Ἠδ' ὡς Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανεν,
Οἳ νῆάς τ' ὄλεσαν καὶ ἐϋκνήμιδας ἑταίρους
Πάντας· Ὀδυσσεὺς δ' οἶος ὑπέκφυγε νηῒ μελαίνῃ.
Καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανίην τε.
Ἠδ' ὡς Ἀΐδεω δόμον ἤλυθεν εὐρώεντα,
Ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαο
Νηῒ πολυκληῗδι, καὶ εἴσιδε πάντας ἑταίρους,
Μητέρα θ' ἥ μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα.
Ἠδ' ὡς Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἄκουσεν·
Ὥς θ' ἵκετο Πλαγκτὰς πέτρας, δεινήν τε Χάρυβδιν,
Σκύλλην θ', ἣν οὔ πώποτ' ἀκήριοι ἄνδρες ἄλυξαν.
Ἠδ' ὡς Ἠελίοιο βόας κατέπεφνον ἑταῖροι·
Ἠδ' ὡς νῆα θοὴν ἔβαλε ψολόεντι κεραυνῷ
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· ἀπὸ δ' ἔφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυξεν.
Ὥς θ' ἵκετ' Ὠγυγίην νῆσον, νύμφην τε Καλυψὼ,
Ἣ δή μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκε
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα·
Ἀλλὰ τῷ οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.
Ἠδ' ὡς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο πολλὰ μογήσας,

Οἳ

Illi autem poſtquam amore delectati ſunt deſiderato,
Delectabantur verbis invicem ſe alloquentes,
Illa quidem quæcunque in ædibus toleravit divina mulierum,
Virorum procorum inſpiciens exitioſam turbam,
Qui ſui gratia multa, boves & pingues oves
Jugulabant, multum autem ex doliis hauriebatur vini:
At divinus Ulyſſes quoſcunque dolores poſuiſſet
Hominibus, quaſcunque ipſe ærumnas paſſus fuiſſet,
Omnia dicebat. illa autem delectata eſt audiens, neque ei ſomnus
Cecidit in palpebris antequam narraſſet omnia.
Incepit autem quomodo primum Ciconas domuit, at poſtea
Venit in Lotophagorum virorum pinguem terram:
Et quæcunque Cyclops fecit, & quomodo luit pœnas
Fortium ſociorum, quos comederat, neque miſertus erat.
Et quomodo ad Æolum ivit, qui ipſum benevolus ſuſcepit,
Et miſit. neque adhuc fatale dilectam in patriam ire
Erat, ſed ipſum rurſus rapiens procella
Pontum in piſcoſum tulit valde ingemiſcentem.
Et quomodo longam portis Læſtrygoniam adivit,
Qui naves perdiderunt & fortes ſocios
Omnes: Ulyſſes autem ſolus aufugit nave nigra.
Et Circes narravit dolum calliditatemque:
Et quomodo in Ditis domum ivit latam,
Animam ſcitaturus Thebani Tireſiæ
Navi multis clavis apta, & inſpexit omnes ſocios,
Matremque quæ ipſum peperit & nutrivit parvulum.
Et quomodo Sirenum frequentium vocem audivit.
Quomodoque pervenit ad erratiles petras, gravemque Charybdim,
Scyllamque, quam nunquam indemnes viri effugerant.
Et quomodo Solis boves interfecerunt ſocii:
Et quomodo navem velocem percuſſit ardenti fulmine
Jupiter altitonans: perieruntque boni ſocii
Omnes ſimul. ipſe autem malum fatum ſubterfugit:
Quomodoque ivit *in* Ogygiam inſulam, nymphamque Calypſo,
Quæ ipſum detinuit, cupiens maritum eſſe,
In ſpeluncis cavis, & aluit & dixit
Se facturam *eum* immortalem & ſenectutis expertem dies omnes:
Sed illi nunquam animum in pectoribus permovit.
Et quomodo ad Phæaces pervenit multa paſſus,

Οἳ δή μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσαντο,
Καὶ πέμψαν σὺν νηῒ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις ἐσθῆτά τε δόντες.
Τοῦτ' ἄρα δεύτατον εἶπεν ἔπος, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος
Λυσιμελὴς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.
Ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὁππότε δή ῥ' Ὀδυσῆα ἐέλπετο ὃν κατὰ θυμὸν
Εὐνῆς ἧς ἀλόχου ταρπήμεναι ἠδὲ καὶ ὕπνου,
Αὐτίκ' ἀπ' Ὠκεανοῦ χρυσόθρονον ἠριγένειαν
Ὦρσεν, ἵν' ἀνθρώποισι φόως φέρῃ. ὦρτο δ' Ὀδυσσεὺς
Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν,
Ὦ γύναι, ἤδη μὲν πολέων κεκορήμεθ' ἀέθλων
Ἀμφοτέρω· σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέα νόστον
Κλαίουσ'· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
Ἱέμενον πεδάασκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἱκόμεθ' εὐνὴν,
Κτήματα μὲν τά μοί ἐστι κομιζέμεν ἐν μεγάροισι·
Μῆλα δ' ἅ μοι μνηστῆρες ὑπερφίαλοι κατέκειραν,
Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
Δώσουσ', εἰσόκε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλους·
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἀγρὸν ἔπειμι,
Ὀψόμενος πατέρ' ἐσθλὸν, ὅ μοι πυκινῶς ἀκάχηται.
Σοὶ δὲ γύναι τάδ' ἐπιτέλλω πινυτῇ περ ἐούσῃ·
Αὐτίκα γὰρ φάτις εἶσιν ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν·
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Ἧσθαι, μηδέ τινα προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλά.
Ὦρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
Πάντας δ' ἔντε' ἄνωγεν ἀρήϊα χερσὶν ἑλέσθαι.
Οἱ δέ οἱ οὐκ ἀπίθησαν· ἐθωρήσσοντο δὲ χαλκῷ,
Ὤϊξαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἤϊον· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Ἤδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα· τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη
Νυκτὶ κατακρύψασα, θοῶς ἐξῆγε πόληος.

Qui ipſum ex animo deum tanquam honoraverunt,
Et miſerunt cum navi dilectam in patriam terram,
Æs aurumque ſatis veſtemque dantes.
Hoc igitur ultimum dicebat verbum, quando ei dulcis ſomnus
Solvens membra irruit, ſolvens curas animi.
Ipſa rurſus alia excogitavit dea cæſia Minerva:
Quando jam Ulyſſem putabat ſuo in animo
Concubitu ſuæ uxoris delectatum eſſe atque etiam ſomno.
Statim ab Oceano aurithronam matutinam
Movit, ut hominibus lumen ferret. ſurrexit autem Ulyſſes
Lecto ex molli, uxori autem verbum mandavit:
O uxor, jam quidem multis ſatiati ſumus certaminibus
Ambo: tu quidem hic meum multarum curarum reditum
Flens: at me Jupiter doloribus & dii cæteri
Feſtinantem impeditum tenuerunt mea a patria terra.
Nunc autem poſtquam ambo multis modis optatum attigimus lectum,
Poſſeſſiones quæ mihi ſunt cura in ædibus;
Pecudes autem quas mihi proci ſuperbi conſumſerunt,
Multas quidem ipſe ego prædabor, alias autem Achivi
Dabunt, donec omnia impleverint ſtabula:
Sed equidem arborum agrum adibo,
Viſurus patrem optimum, qui mihi frequenter dolet.
Tibi autem uxor hoc injungo ſapienti licet:
Statim enim fama ibit ſimul cum ſole aſcendente
Virorum procorum, quos interfeci in ædibus:
In ſuperiora aſcendens cum ancillis mulieribus,
Sede, neque quenquam aſpice, neque interroga.
Dixit, & circum humeros induit arma pulchra:
Hortatus eſt autem Telemachum & bubulcum & ſubulcum,
Omneſque arma juſſit martia manibus capere.
Qui non immorigeri erant: verum armabantur ære,
Aperiebantque januas, & exibant: præibat autem Ulyſſes.
Jam quidem lumen erat in terra: hos autem Minerva
Caligine cooperiens, velociter eduxit urbe.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ω. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Τὰς τῶν μνηστήρων ψυχὰς Ἑρμῆς εἰς ᾅδου κατάγει· καὶ ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσέως γίνεται πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Λαέρτην. καὶ ταραχὴν τοῖς Ἰθακησίοις γεγενημένην ἐπὶ τῇ τῶν μνηστήρων ἀναιρέσει Ἀθηνᾶ διακωλύει.

Ω δ' Ὀδυσεὺς σὺν πατρὶ καὶ υἱεῖ μάχετ' Ἀχαιοῖς.

Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
Ἀνδρῶν μνηστήρων· ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶν
Καλὴν, χρυσείην, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
Τῇ ῥ' ἄγε κινήσας· ταὶ δὲ τρίζουσαι ἕποντο.
Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο
Τρίζουσαι ποτέονται, ἐπεί κέ τις ἀποπέσῃσιν
Ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλῃσιν ἔχονται·
Ὣς αἱ τετριγυῖαι ἅμ' ἤϊσαν, ἦρχε δ' ἄρα σφιν
Ἑρμείας ἀκάκητα κατ' εὐρώεντα κέλευθα.
Πὰρ δ' ἴσαν Ὠκεανοῦ τε ῥοὰς καὶ Λευκάδα πέτρην,
Ἠδὲ παρ' ἠελίοιο πύλας καὶ δῆμον ὀνείρων
Ἤϊσαν· αἶψα δ' ἵκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
Ἔνθά τε ναίουσι ψυχαὶ, εἴδωλα καμόντων.
Εὗρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
Ὣς οἱ μὲν περὶ κεῖνον ὁμίλεον· ἀγχίμολον δὲ
Ἤλυθ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο
Ἀχνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέρατ' ὅσσαι ἅμ' αὐτῷ
Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
Τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεε Πηλείωνος,
Ἀτρείδη, περὶ μέν σε φάμεν Διῒ τερπικεραύνῳ
Ἀνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἤματα πάντα,

Οὕνε-

ODYSSEÆ HOMERI XXIV. LIBRI

Argumentum.

PRocorum animas Mercurius ad inferos deducit: Et agnitio Ulyſſis fit ad patrem Laertem. Et turbam Ithacenſibus factam ob procorum cædem Minerva compeſcit.

Ω. Ulyſſes cum patre & filio pugnat Achivis.

MErcurius autem animas Cyllenius evocabat
Virorum procorum: habebat autem virgam in manibus
Pulchram, auream, qua hominum oculos mulcet
Quorum vult, quoſdam contra etiam dormientes ſuſcitat.
Hac igitur ducebat movens: illæ autem ſtridentes ſequebantur.
Sicut autem quando veſpertiliones ſeceſſu antri ingentis
Stridentes volant, poſtquam aliqua exciderit
Uva ex petra, interque ſeſe hærent:
Sic hæ ſtridentes ſimul ibant, præibat autem ipſis
Mercurius alienus a malo, per ſqualidas vias.
Præteribant autem Oceani fluxus & Albam petram,
Et ſolis portas & populum ſomniorum
Præteribant: ſtatim autem pervenerunt in herboſum pratum,
Ubi habitant animæ, ſimulacra defunctorum.
Invenerunt autem animam Pelidæ Achillis,
Et Patrocli, & inculpabilis Antilochi,
Ajaciſque, qui optimus erat ſpecieque corporeque
Cæterorum Danaorum, poſt inculpatum Pelidem.
Sic illi quidem circa illum verſabantur: prope autem
Adveniebat anima Agamemnonis Atridæ
Dolens: circumque autem aliæ congregabantur quæcunque cum ipſo
Domo in Ægiſthi mortuæ erant & fatum obiverant.
Hunc prior anima allocuta eſt Pelidæ:
Atride, ſupra quidem te autumabamus Jovi gaudenti fulmine
Viros heroas dilectum eſſe diebus omnibus,

Οὕνεκα πολλοῖσίν τε καὶ ἰφθίμοισιν ἄνασσες
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί.
Ἦτ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμελλε
Μοῖρ' ὀλοή, τὴν οὔτις ἀλεύεται, ὅς κε γένηται.
Ὡς ὄφελες τιμῆς ἀπονήμενος ἧσπερ ἄνασσες
Δήμῳ ἔνι Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
Τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
Ἠδέ κε καὶ σῷ παιδὶ μέγα κλέος ἦρα' ὀπίσσω·
Νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρείδαο,
Ὄλβιε Πηλέος υἱέ, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Ὃς θάνες ἐν Τροίῃ ἑκὰς Ἄργεος, ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι
Κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἷες ἄριστοι,
Μαρνάμενοι περὶ σεῖο· σὺ δὲ στροφάλιγγι κονίης
Κεῖσο μέγας μεγαλωστὶ, λελασμένος ἱπποσυνάων.
Ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἦμαρ ἐμαρνάμεθ'· οὐδέ κε πάμπαν
Παυσάμεθα πτολέμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι παῦσεν.
Αὐτὰρ ἐπεί σ' ἐπὶ νῆας ἐνείκαμεν ἐκ πολέμοιο,
Κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες χρόα καλὸν
Ὕδατί τε λιαρῷ καὶ ἀλείφατι. πολλὰ δέ σ' ἀμφὶς
Δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοί, κείροντό τε χαίτας.
Μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτῃσ' ἁλίῃσιν,
Ἀγγελίης ἀΐουσα· βοὴ δ' ἐπὶ πόντον ὀρώρει
Θεσπεσίη. ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιούς·
Καί νύ κ' ἀναΐξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας,
Εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε παλαιά τε πολλά τε εἰδώς,
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ἴσχεσθ' Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε κοῦροι Ἀχαιῶν.
Μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἥδε σὺν ἀθανάτῃσ' ἁλίῃσιν
Ἔρχεται, οὗ παιδὸς τεθνειότος ἀντιόωσα.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἔσχοντο φόβου μεγάθυμοι Ἀχαιοί.
Ἀμφὶ δέ σ' ἔστησαν κοῦραι ἁλίοιο γέροντος,
Οἴκτρ' ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσαν.
Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ,
Θρήνεον, ἔνθά κεν οὔτιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐνόησας
Ἀργείων· τοῖον γὰρ ὑπώρορε Μοῦσα λίγεια.
Ἑπτακαίδεκα μέν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἦμαρ
Κλαίομεν ἀθάνατοί τε θεοὶ θνητοί τ' ἄνθρωποι·

Quoniam multiſque & fortibus imperabas
Populo in Trojanorum, ubi paſſi ſumus dolores Achivi.
Ergone & tibi primum adſtare debuit
Parca pernicioſa, quam nullus fugit, quicunque natus eſt?
Utinam debuiſſes honore fruitus quo imperabas,
Populo in Trojanorum mortem & fatum obiiſſe.
Eo tibi ſepulchrum quidem feciſſent omnes Achivi,
Et tuo quoque filio magnam gloriam conciliaſſes in futurum:
Nunc autem te miſerrima morte fatale erat capi.
  Hunc autem rurſus anima alloquebatur Atridæ:
Beate Pelei fili, diis ſimilis Achilles,
Qui mortuus es in Troja longe *ab* Argo, circum autem te alii
Interfecti ſunt Trojanorum & Achivorum filii optimi,
Pugnantes de te: tu autem in globo pulveris
Jacebas magnus, ingenti ſpatio, oblitus equitationis.
Nos autem toto die pugnabamus: neque omnino
Ceſſaviſſemus a bello, niſi Jupiter turbine ſedaſſet.
At poſtquam te ad naves portavimus ex bello,
Depoſuimus in lectis, purgantes corpus pulchrum
Aquaque calida & unguento. multas autem te circum
Lacrymas calidas fundebant Danai, tondebantque crines.
Mater autem ex mari venit cum immortalibus marinis,
Nuncium audiens: vox autem in mare ruerat
Magna. cepitque tremor omnes Achivos:
Et ruentes iviſſent concavas in naves,
Niſi vir detinuiſſet antiquaque multaque ſciens,
Neſtor, cujus & antea optimum apparuit conſilium,
Qui ipſis bene cupiens concionatus eſt, & dixit:
  Continete vos Argivi, ne fugite filii Achivorum.
Mater ex mari hæc cum deabus marinis
Venit, ſuo filio mortuo adfutura.
  Sic dixit, cohibueruntque fugam magnanimi Achivi.
Circum autem te ſteterunt filiæ marini ſenis,
Miſerabiliter lugentes, circum autem immortales veſtes induerunt.
Muſæ autem novem omnes, alternis voce pulchra,
Lamentabantur. hic nullum illacrymem vidiſſes
Argivorum: tam *lugubre* enim *quiddam* moverat Muſa ſtridula.
Septem & decem quidem te ſimul noctesque & dies
Flevimus immortaleſque dii mortaleſque homines:

Octa-

Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἔδομεν πυρὶ, πολλὰ δέ σ' ἀμφὶς
Μῆλα κατεκτάνομεν μάλα πίονα καὶ ἕλικας βοῦς.
Καίεο δ' ἔν τ' ἐσθῆτι θεῶν, καὶ ἀλείφατι πολλῷ,
Καὶ μέλιτι γλυκερῷ. πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ
Τεύχεσιν ἐῤῥώσαντο πυρὴν πέρι καιομένοιο,
Πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δή σε φλὸξ ἤνυσεν Ἡφαίστοιο,
Ἠῶθεν δή τοι λέγομεν λεῦκ' ὀστέ' Ἀχιλλεῦ
Οἴνῳ ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατι. δῶκε δὲ μήτηρ
Χρύσεον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον
Φάσκ' ἔμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο.
Ἐν τῷ τοι κεῖται λεῦκ' ὀστέα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
Μίγδα δὲ, Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος·
Χωρὶς δ', Ἀντιλόχοιο, τὸν ἔξοχα τῖες ἁπάντων
Τῶν ἄλλων ἑτάρων μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.
Ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον
Χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητάων
Ἀκτῇ ἐπὶ προὐχούσῃ ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ·
Ὥς κεν τηλεφανὴς ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη
Τοῖς οἳ νῦν γεγάασι καὶ οἳ μετόπισθεν ἔσονται.
Μήτηρ δ' αἰτήσασα θεοὺς περικαλλέ' ἄεθλα,
Θῆκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
Ἤδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας
Ἡρώων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμένου βασιλῆος
Ζώννυνταί τε νέοι καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα·
Ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν θηήσαο θυμῷ,
Οἷ' ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα
Ἀργυρόπεζα Θέτις. μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν.
Ὣς σὺ μὲν οὐδὲ θανὼν ὄνομ' ὤλεσας, ἀλλά τοι αἰεὶ
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἐσθλὸν Ἀχιλλεῦ·
Αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδος ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσα;
Ἐν νόστῳ γάρ μοι Ζεὺς μήσατο λυγρὸν ὄλεθρον
Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε διάκτορος Ἀργειφόντης,
Ψυχὰς μνηστήρων κατάγων Ὀδυσῆϊ δαμέντων.
Τὼ δ' ἄρα θαμβήσαντ' ἰθὺς κίον, ὡς ἐσιδέσθην.
Ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
Παῖδα Μελανθῆος ἀγακλυτὸν Ἀμφιμέδοντα·

Ξεῖ-

Octava & decima autem dedimus igni, multaſque circa te
Oves occidimus valde pingues & nigras boves.
Cremabaris autem in veſte deorum, & unguento multo,
Et melle dulci. multi autem heroes Achivi
Cum armis ferebantur circa pyram ardentis,
Pedeſtreſque equeſtreſque: multus autem ſtrepitus ortus eſt.
At poſtquam te flamma confecit Vulcani,
Mane ſcilicet tibi collegimus alba oſſa, Achilles,
In vino puro & unguento: dedit autem mater
Auream amphoram: Bacchi autem donum
Dicebat eſſe, opus autem inclyti Vulcani.
In hac tibi jacent alba oſſa, illuſtris Achilles,
Mixtim autem, Patrocli Menœtiadæ mortui:
Separatim autem Antilochi, quem maxime honorabas omnium
Cæterorum ſociorum poſt Patroclum mortuum.
Circum ipſa autem poſtea magnum & inſignem tumulum
Fudimus Argivorum ſacer exercitus bellicoſorum
Littore in excelſo in lato Helleſponto:
Ut longe manifeſtus ex ponto viris eſſet
His qui nunc ſunt & qui in futurum erunt.
Mater autem poſcens deos perpulchra certamina,
Poſuit medio in circo optimatibus Achivorum.
Jam quidem multorum ſepulchro virorum interfui
Heroum, quando olim mortuo rege
Cinguntur que juvenes & parant certamina:
Sed illa maxime videns miratus fuiſſes animo,
Qualia de te poſuit Dea perpulchra certamina
Argentea pedibus Thetis. valde enim amicus eras diis.
Sic tu quidem neque mortuus nomen perdidiſti, ſed tibi ſemper
Omnes in homines gloria erit bona Achilles:
At mihi quæ hæc utilitas quod bellum geſſi?
In reditu enim mihi Jupiter molitus eſt triſtem interitum
Ægiſthi ſub manibus & perditæ uxoris.
  Sic hi quidem talia inter ſe loquebantur:
Prope autem ipſos venit internuncius Argicida,
Animas procorum deducens Ulyſſi domitorum.
Illi igitur ſtupefacti recta iverunt, poſtquam viderunt.
Cognovit autem anima Agamemnonis Atridæ
Filium Melanthei perinclytum Amphimedontem:

Hoſ-

Ξεῖνος γάρ οἱ ἔην, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκία ναίων.
Τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρείδαο,
Ἀμφίμεδον, τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε
Πάντες κεκριμένοι καὶ ὁμήλικες; οὐδέ κεν ἄλλος
Κρινάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους.
Ἦ ὔμμ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέους ἀνέμους καὶ κύματα μακρά;
Ἤπου ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου
Βοῦς περιταμνομένους ἠδ' οἰῶν πώεα καλά;
Ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενοι ἠδὲ γυναικῶν;
Εἰπέ μοι εἰρομένῳ· ξεῖνος δέ τοι εὔχομαι εἶναι.
Ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε κεῖσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ,
Ὀτρυνέων Ὀδυσῆα σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕπεσθαι ἐϋσσέλμων ἐπὶ νηῶν;
Μηνὶ δ' ἄρ' οὔλῳ πάντα περήσαμεν εὐρέα πόντον,
Σπουδῇ παρπεπιθόντες Ὀδυσσῆα πτολίπορθον.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντος,
Ἀτρείδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Μέμνημαι τάδε πάντα, καὶ ἀτρεκέως καταλέξω,
Ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος οἷον ἐτύχθη.
Μνώμεθ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα·
Ἡ δ' οὔτ' ἠρνεῖτο στυγερὸν γάμον, οὔτ' ἐτελεύτα,
Ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.
Ἀλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε·
Στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε
Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπε,
Κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται)
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰσότε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴκεν ἄτερ σπείρου κεῖται πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθά κεν ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστὸν,
Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη,

Καὶ

Hoſpes enim erat, in Ithaca domos *ſuas* inhabitans.
Hunc prior anima alloquebatur Atridæ:
Amphimedon, quid vobis accidit ut tenebroſam terram ſubiretis
Omnes electi & æquævi? neque *quiſquam* aliter
Diſcernens elegiſſet in urbe viros optimos.
Num vos in navibus Neptunus domuit,
Excitans graves ventos & fluctus vaſtos?
An inimici viri læſerunt in continente
Boves vaſtantes (*pro abigentes*) & ovium greges pulchros?
An pro urbe pugnantes & mulieribus?
Dic mihi interroganti: hoſpitem autem tibi me dico eſſe.
An non meminiſti quando illuc veni in veſtram domum,
Hortaturus Ulyſſem cum divino Menelao
Ad Ilium ut una ſequeretur *nos* bene tranſtratis in navibus?
Menſe autem toto omnem tranſivimus latum pontum,
Vix permoventes Ulyſſem urbium populatorem.
Hunc autem rurſus anima alloquebatur Amphimedontis:
Atrides optime rex virorum Agamemnon,
Memini hæc omnia, & indubitate narrabo
Noſtræ mortis malum finem, qualis contigerit:
Ambiebamus Ulyſſis diu abſentis uxorem:
Hæc autem neque negabat odioſas nuptias, neque perficiebat,
Nobis meditans mortem & parcam nigram.
Sed dolum hunc alium in mente cogitavit:
Statuens magnam telam in domibus texebat
Tenuem & rotundam: ſtatim autem nobis poſtea loquebatur:
Juvenes mei proci, quoniam mortuus eſt divinus Ulyſſes,
Manete urgentes meas nuptias, donec veſtem
Perficiam, (ne mihi vana fila pereant)
Laerti heroi ſepulchralem, dum ipſum
Parca pernicioſa ſuſtulerit in longum ſopientis mortis:
Ne aliqua me in populo Græcarum culpet,
Si ſine veſte jacebit qui multa poſſederit.
Sic dixit: nobis autem perſuaſus eſt animus maſculus.
Tunc diurna quidem texebat magnam telam,
Noctibus autem diſſolvebat, poſtquam faces appoſuerat.
Sic triennio latuit dolo, & fidem fecit Achivis.
Sed quando quartus venit annus, & venerunt tempora,
Menſibus deficientibus, multique dies conſummati erant,

Καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν ἣ σάφα ᾔδη,
Καὶ τὴν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν.
Ὥς· τὸ μὲν ἐξετέλεσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης,
Εὖθ' ἡ φᾶρος ἔδειξεν, ὑφήνασα μέγαν ἱστὸν,
Πλύνασ', ἠελίῳ ἐναλίγκιον ἠὲ σελήνῃ.
Καὶ τότε δή ῥ' Ὀδυσῆα κακός ποθεν ἤγαγε δαίμων
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιὴν, ὅθι δώματα ναῖε συβώτης.
Ἔνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἐκ Πύλου ἠμαθόεντος ἰὼν σὺν νηῒ μελαίνῃ.
Τὼ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε,
Ἵκοντο προτὶ ἄστυ περικλυτὸν· ἤτοι Ὀδυσσεὺς,
Ὕστερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευε.
Τὸν δὲ συβώτης ἦγε κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕστο,
Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γνῶναι τὸν ἐόντα,
Ἐξαπίνης προφανέντ', οὐδ' οἳ προγενέστεροι ἦσαν.
Ἀλλ' ἔπεσίν τε κακοῖσιν ἐνίπτομεν ἠδὲ βολῇσιν.
Αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσι
Βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος, τετληότι θυμῷ·
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἔγειρε Διὸς νόος Αἰγιόχοιο,
Σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλέα τεύχε' ἀείρας,
Ἐς θάλαμον κατέθηκε, καὶ ἐκλήϊσεν ὀχῆας·
Αὐτὰρ ὁ ἣν ἄλοχον πολυκερδείῃσιν ἄνωγε
Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον,
Ἡμῖν αἰνομόροισιν ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
Νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἦμεν.
Ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἵκανεν Ὀδυσσῆος μέγα τόξον
Ἔνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλέομεν ἐπέεσσι
Τόξον μὴ δόμεναι, μηδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι·
Τηλέμαχος δέ μιν οἶος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν.
Αὐτὰρ ὁ δέξατο χειρὶ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσε βιὸν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊστοὺς,
Δεινὸν παπταίνων· βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεα στονόεντα,
Ἄντα τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
Γνωτὸν δ' ἦν ὃ ῥά τις σφι θεῶν ἐπιτάῤῥοθος ἦεν.

Αὐ-

Tunc quædam dixit mulierum quæ clare ſciebat,
Et hanc diſſolventem invenimus illuſtrem telam.
Sic hanc perfecit & non volens, per vim.
Donec ipſa veſtem oſtendit, cum pertexuiſſet magnam telam,
Et laviſſet, ſoli ſimilem vel lunæ.
Tunc Ulyſſem mala alicunde duxit fortuna
Agri in extremitate, ubi domos *ſuas* habitabat ſubulcus.
Illic venit dilectus filius Ulyſſis divini,
Ex Pylo arenoſa reverſus cum navi nigra.
Hi autem procis mortem malam parantes,
Venerunt ad urbem perinclytam: Ulyſſes quidem
Poſterior, at Telemachus ante præceſſit.
Illum autem ſubulcus duxit turpes corpore amictus habentem,
Mendico vili ſimilem atque ſeni,
Scipioni innitentem: illoque turpi circum corpus amictu amictus erat.
Neque quiſquam noſtrum potuit cognoſcere ipſum eſſe,
Repente apparentem, neque qui majores natu erant:
Sed verbis malis inceſſimus & jaculis.
At is quidem interea tolerabat in ædibus ſuis
Percuſſus & objurgatus patienti animo:
Sed quando jam ipſum ſuſcitavit Jovis mens Ægiochi,
Cum Telemacho quidem perpulchra arma tollens,
In thalamum depoſuit, & clauſit ſeras:
At idem ſuam uxorem multo aſtu juſſit
Arcum procis ponere canumque ferrum,
Nobis infortunatis certamina & cædis principium.
Neque quiſquam noſtrum potuit fortis arcus
Nervum intendere, longeque aberamus:
Sed quando in manus pervenit Ulyſſis magnus arcus,
Tunc nos quidem omnes increpabamus verbis
Arcum non dari, neque ſi valde multa diceret:
Telemachus autem eum ſolus hortans juſſit.
At ipſe cepit manu perpatiens diu Ulyſſes,
Facile autem tetendit arcum, *ſagittamque* miſit per ferrum.
Stetit autem ad limen progreſſus, veloceſque effudit ſagittas,
Horrendum circumſpectans: jaculatuſque eſt Antinoum regem.
At poſtea aliis immiſit tela luctifera,
Recta collineans: hi autem ſimul denſi cadebant.
Cognitum autem erat quod aliquis ipſi deorum adjutor eſſet:
Sta-

Αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ' ἐπισσύμενοι μένεϊ σφῷ
Κτεῖνον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς,
Κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Ὣς ἡμεῖς Ἀγάμεμνον ἀπωλόμεθ', ὧν ἔτι καὶ νῦν
Σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος.
Οὐ γάρ πω ἴσασι φίλοι κατὰ δώμαθ' ἑκάστου,
Οἵ κ' ἀπονίψαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων,
Κατθέμενοι γοάοιεν. ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρείδαο,
Ὄλβιε Λαέρταο πάϊ πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἦ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτήσω ἄκοιτιν.
Ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ,
Κούρῃ Ἰκαρίου, ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆος,
Ἀνδρὸς κουριδίου. τῷ οἱ κλέος οὔποτ' ὀλεῖται
Ἧς ἀρετῆς· τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδὴν
Ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ.
Οὐχ ὡς Τυνδαρέου κούρη κακὰ μήσατο ἔργα,
Κουρίδιον κτείνασα πόσιν· στυγερὴ δὲ ἀοιδὴ
Ἔσσετ' ἐπ' ἀνθρώπους· χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὄπασσε
Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Ἑσταότ' εἰν Ἀΐδαο δόμοις ὑπὸ κεύθεσι γαίης.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἵκοντο
Καλὸν Λαέρταο τετυγμένον, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς
Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν·
Ἔνθα οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντῃ,
Ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἵζανον ἠδὲ ἴαυον
Δμῶες ἀναγκαῖοι, τοί οἱ φίλα ἐργάζοντο·
Ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρηῦς πέλεν, ἥ ῥα γέροντα
Ἐνδυκέως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος·
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς δμώεσσι καὶ υἱέϊ μῦθον ἔειπεν,
Ὑμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' ἐϋκτίμενον δόμον εἴσω·
Δεῖπνον δ' αἶψα συῶν ἱρεύσατε ὅστις ἄριστος.
Αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμετέροιο,
Αἴ κ' ἔμ' ἐπιγνοίη καὶ φράσσεται ὀφθαλμοῖσιν,
Ἦέ κεν ἀγνοιῇσι, πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἐόντα.
Ὣς εἰπὼν, δμώεσσιν ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.
Οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἆσσον ἴεν πολυκάρπου ἀλωῆς πειρητίζων·

Οὐδ'

Statim enim in ædibus obſequentes furori ſuo
Occidebant quaquaverſum: illorum autem gemitus excitabatur fœdus,
Capitibus percuſſis, pavimentum autem totum ſanguine æſtuabat.
Sic nos o Agamemnon periimus, quorum adhuc nunc
Corpora neglecta jacent in domibus Ulyſſis.
Nondum enim ſciunt amici in domibus cujuſque,
Qui abluto nigro ſanguine ex vulneribus,
Seponentes lugerent. hic enim honor eſt mortuorum.
Hunc autem rurſus anima alloquebatur Atridæ:
Beate Laertæ fili, ſolertiſſime Ulyſſes,
Nimirum cum magna virtute nactus es uxorem.
Quam bona mens erat inculpabilis Penelopæ,
Filiæ Icarii, quam bene meminerat Ulyſſis,
Viri genialis. ideo ei gloria nunquam peribit
Suæ virtutis: facient autem terreſtribus cantilenam
Immortales gratam prudenti Penelopæ.
Non ſic Tyndari filia mala conſultavit opera,
Genialem interficiens maritum: odioſa autem cantilena
Erit in hominibus: gravemque famam præbuit
Fœmineis mulieribus, & quæ benefica *i. e. proba* erit.
Sic hi quidem ejuſmodi alternis loqnebantur,
Stantes in Ditis domibus ſub cavernis terræ.
Illi autem poſtquam ex civitate iverunt, citoque in agrum pervenerunt
Pulchrum Laertis, excultum, quem quondam ipſe
Laertes comparaverat, poſtquam valde multum laborarat:
Illic ei domus erat, circumque exhedra currebat, *i. e. ducta erat* undique,
In qua comedebant & ſedebant & dormiebant
Famuli neceſſarii, qui ei amica operabantur;
Ineratque mulier Sicula anus, quæ ſenem
Diligenter curabat in agro longe ab urbe:
Ibi tum Ulyſſes paſtoribus & filio ſermonem dixit:
Vos quidem nunc ite in affabre factam domum intro;
Prandium autem ſtatim porcorum ſacrificate qui optimu *eſt*.
At ego patrem tentabo noſtrum,
Si me agnoſcat & animadvertat oculis,
An ignoret, multo tempore abſentem.
Sic locutus, ſervis martia arma dedit.
Hi quidem poſtea in domum velociter iverunt: at Ulyſſes
Propius ivit ad abundantem fructibus hortum, tentaturus:

Οὐδ' εὗρεν Δολίον μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,
Οὐδέ τινα δμώων, οὐδ' υἱέων· ἀλλ' ἄρα τοίγε
Αἱμασιὰς λέξοντες, ἀλωῆς ἔμμεναι ἕρκος,
Ὤχοντ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρων ὁδὸν ἡγεμόνευεν.
Τὸν δ' οἶον πατέρ' εὗρεν ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
Λιστρεύοντα φυτόν. ῥυπόωντα δὲ ἕστο χιτῶνα,
Ῥαπτὸν, ἀεικέλιον· περὶ δὲ κνήμῃσι βοείας
Κνημῖδας ῥαπτὰς δέδετο, γραπτῦς ἀλεείνων·
Χειρῖδάς τ' ἐπὶ χερσὶ, βάτων ἕνεκ'· αὐτὰρ ὕπερθεν
Αἰγείην κυνέην κεφαλῇ ἔχε, πένθος ἀέξων.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Γήραϊ τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
Στὰς ἄρ' ὑπὸ βλωθρὴν ὄγχνην κατὰ δάκρυον εἶβε.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Κῦσαι καὶ περιφῦναι ἑὸν πατέρ', ἠδὲ ἕκαστα
Εἰπεῖν, ὡς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν·
Ἦ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἕκαστά τε πειρήσαιτο.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Πρῶτον κερτομίοις ἐπέεσσιν πειρηθῆναι.
Τὰ φρονέων ἰθὺς κίεν αὐτοῦ δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἤτοι ὁ μὲν κάτ' ἔχων κεφαλὴν, φυτὸν ἀμφελάχαινε·
Τὸν δὲ παριστάμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱὸς,
Ὦ γέρον, οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει ἀμφιπολεύειν
Ὄρχατον· ἀλλ' εὖ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδέ τι πάμπαν
Οὐ φυτὸν, οὐ συκῆ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη,
Οὐκ ὄγχνη, οὐ πρασιή τοι ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνθεο θυμῷ·
Αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρας
Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμεῖς τε κακῶς, καὶ ἀεικέα ἕσσαι.
Οὐ μὲν ἀεργίης γε ἄναξ ἕνεκ' οὔ σε κομίζει,
Οὐδέ τί τοι δούλειον ἐπιπρέπει εἰσοράασθαι
Εἶδος καὶ μέγεθος· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικας.
Τοιούτῳ δὲ ἔοικας, ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε,
Εὑδέμεναι μαλακῶς· ἡ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τεῦ δμὼς εἷς ἀνδρῶν; τεῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις;
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Εἰ ἐτεόν γ' Ἰθάκην τήνδ' ἱκόμεθ', ὥς μοι ἔειπεν
Οὗτος ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ἰόντι,

Neque invenit Dolium in magnum viridarium deſcendens,
Neque quemquam ſervorum, neque filiorum: ſed ii
Sentes collecturi, horti futuras ſepem,
Abiverant: at eis ſenex viam præibat.
Solum autem patrem invenit in bene culto horto,
Purgantem plantam. ſordida autem amictus erat tunica,
Pannoſa, fœda: circumque tibias bubulas
Ocreas conſutas ligaverat, lacerationes evitans:
Digitaliaque in manibus, ruborum cauſa: at deſuper
Caprinum pileum capite habebat, dolorem auctans.
Hunc autem poſtquam agnovit perpatiens divinus Ulyſſes
Senectute conſumptum, magnumque mente dolorem habentem,
Stans ſub excelſa pyro lacrymam effudit.
Cogitabat autem poſtea in mente & in animo,
An oſcularetur & amplecteretur ſuum patrem, & ſingula
Diceret, quomodo veniſſet & perveniſſet in patriam terram:
An prius interrogaret, ſingulaque tentaret.
Sic autem ei cogitanti viſum eſt melius eſſe,
Primum mordacioribus verbis tentare.
Hæc cogitans recta ivit ad eum dius Ulyſſes:
Et ille quidem demiſſo capite ſtirpem circum fodiebat:
Eum autem aſtans allocutus eſt illuſtris filius:
O ſenex, non imperitia te tenet curandi
Ordines vitium: ſed bene tibi cura habet, atque omnino
Non planta, non ficus, non vitis, non quidem oliva,
Non pyrus, non areola ſine cura in horto.
Aliud autem tibi dicam, tu autem ne iram impone animo:
Ipſum te non bona cura habet, ſed ſimul ſenectutem
Moleſtam habes, ſqualleſque male, & indecenter indutus es.
Non quidem pigritiæ dominus cauſa non te curat,
Et nequaquam tibi ſervilis ineſt, ſi quis inſpiciat,
Forma & magnitudo: regi enim viro ſimilis es.
Tali autem ſimilis es, poſtquam lotus eſt comeditque,
Ut dormiat molliter: hic enim mos eſt ſenum.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
Cujus ſervus es virorum? cujus autem hortum colis?
Et mihi hoc dic vere, ut bene ſciam,
Si vere in Ithacam hanc venimus, ſicut mihi dixit
Hic vir nunc obviam factus huc venienti,

Οὔτι μάλ' ἀρτίφρων· ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἕκαστα
Εἰπεῖν, ἠδ' ἐπακοῦσαι ἐμὸν ἔπος, ὡς ἐρέεινον
Ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, εἴπου ζώει τε καὶ ἔστι,
Ἦ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν ἀΐδαο δόμοισιν.
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον·
Ἄνδρα ποτ' ἐξείνισσα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ,
Ἡμέτερόνδ' ἐλθόντα· καὶ οὔπω τις βροτὸς ἄλλος
Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα.
Εὔχετο δ' ἐξ Ἰθάκης γένος ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔφασκε
Λαέρτην Ἀρκεισιάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτῷ.
Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα
Ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων,
Καί οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊα οἷα ἐῴκει·
Χρυσοῦ μέν οἱ δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
Δῶκα δέ οἱ κρητῆρα πανάργυρον ἀνθεμόεντα,
Δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,
Τόσσα δὲ φάρεα καλὰ, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας·
Χωρὶς δ' αὖτε γυναῖκας ἀμύμονας ἔργ' εἰδυίας
Τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἤθελεν αὐτὸς ἑλέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ κατὰ δάκρυον εἴβων·
Ξεῖν', ἤτοι μὲν γαῖαν ἱκάνεις τὴν ἐρεείνεις,
Ὑβρισταὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσι.
Δῶρα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίζεο μυρί' ὀπάζων.
Εἰ γάρ μιν ζωόν γ' ἐκίχεις Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
Τῷ κέν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψε,
Καὶ ξενίῃ ἀγαθῇ. ἡ γὰρ θέμις, ὅστις ὑπάρξῃ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Πόστον δὴ ἔτος ἐστὶν ὅτε ξείνισσας ἐκεῖνον
Σὸν ξεῖνον δύστηνον, ἐμὸν παῖδ'; εἴ ποτ' ἔην γε·
Δύσμορον, ὅν που τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης,
Ἠέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου
Θηρσὶ καὶ οἰωνοῖσιν ἕλωρ γένετ'· οὐδέ ἑ μήτηρ
Κλαῦσε περιστείλασα, πατήρ θ', οἵ μιν τεκόμεσθα·
Οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος ἐχέφρων Πηνελόπεια
Κώκυσ' ἐν λεχέεσσι φίλον πόσιν, ὡς ἐπέοικεν,
Ὀφθαλμοὺς καθελοῦσα. τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
Ποῦ δαὶ νηῦς ἕστηκε θοὴ, ἥ σ' ἤγαγε δεῦρο,

Αὐτ-

Non ſatis prudens: quoniam non ſuſtinuit ſingula
Dicere, & audire meum verbum, ſicut interrogabam
De amico meo, ſicubi vivit & eſt,
An jam mortuus eſt, & in Ditis domibus.
Nam tibi dicam, tu autem intellige, & me audi:
Virum aliquando hoſpitio excepi dilecta in patria terra,
In noſtram domum venientem: & nondum quiſquam homo alius
Hoſpitum peregrinorum amicorum meam venerat domum.
Dicebat autem ex Ithaca oriundum ſe eſſe, & dicebat
Laertem Arciſiadem patrem eſſe ſuum.
Illum quidem ego ad domum ducens bene hoſpitio excepi
Peramanter tractans, cum multa in domo mihi eſſent,
Et ei dona præbui hoſpitalia qualia decebat:
Auri quidem ei dedi benefacti ſeptem talenta,
Dedique ei pateram totam argenteam floridam,
Duodecim autem ſimplas lænas, totque tapetas,
Totidemque pallia pulchra, totque inſuper tunicas:
Separatim autem rurſus mulieres eximias operum gnaras
Quatuor ſpecioſas, quas voluit ipſe eligere.
Illi reſpondit poſtea pater lacrymas fundens:
Hoſpes, equidem in terram perveniſti quam interrogas,
Injurii autem ipſam & ſceleſti viri habent.
Dona autem vana hæc donaſti multa præbens.
Si enim ipſum vivum inveniſſes Ithacæ in populo,
Equidem te bene donis remuneratus dimiſiſſet,
Et hoſpitalitate bona. hoc enim jus eſt, quicumque cœperit.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
Quotus jam annus eſt quando excepiſti illum
Tuum amicum infelicem, meum filium? ſiquidem eſſet:
Infortunatum, quem longe ab amicis & patria terra,
Aut in ponto comederunt piſces, aut in continente
Feris & avibus laniamentum factus eſt: neque ipſum mater
Flevit cooperiens, paterque, qui ipſum genuimus:
Neque uxor multum dotata prudens Penelope
Ploravit in lectis dilectum maritum, ſicut decebat,
Oculos claudens. hic enim eſt honos mortuorum.
Et mihi hoc dic verum ut bene ſciam,
Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs & parentes?
Ubi autem navis ſtat velox, quæ te duxit huc,

Ἀντιθέους θ' ἑτάρους, ἢ ἔμπορος εἰλήλουθας
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἐκβήσαντες ἔβησαν;
  Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Εἰμὶ γὰρ ἐξ Ἀλύβαντος, ὅθι κλυτὰ δώματα ναίω,
Υἱὸς Ἀφείδαντος Πολυπημονίδαο ἄνακτος.
Αὐτὰρ ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστὶν Ἐπήριτος· ἀλλά με δαίμων
Πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστὶν
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης,
Δύσμορος· ἦ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι
Δεξιοί, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἐκεῖνον,
Χαῖρε δὲ κεῖνος ἰών. θυμὸς δ' ἔτι νῶϊν ἐώλπει
Μίξεσθαι ξενίῃ, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν.
  Ὣς φάτο. τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα.
Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν
Χεύατο κακκεφαλῆς πολιῆς, ἀδινὸν στεναχίζων.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμός, ἀνὰ ῥῖνας δέ οἱ ἤδη
Δριμὺ μένος προὔτυψε, φίλον πατέρ' εἰσορόωντι.
Κύσσε δέ μιν περιφὺς ἐπιάλμενος, ἠδὲ προσηύδα,
  Κεῖνος μέντοι ὅδ' αὐτὸς ἐγώ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλᾷς,
Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο γόοιό τε δακρυόεντος.
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω. (μάλα δὲ χρὴ σπευδέμεν ἔμπης)
Μνηστῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
Λώβην τιννύμενος θυμαλγέα καὶ κακὰ ἔργα.
  Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσεύς γε ἐμὸς πάϊς ἐνθάδ' ἱκάνεις,
Σῆμά τί μοι νῦν εἰπὲ ἀριφραδές, ὄφρα πεποίθω.
  Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσι
Τὴν ἐν Παρνησῷ μ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι
Οἰχόμενον· σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ
Ἐς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὄφρ' ἂν ἑλοίμην
Δῶρα τὰ δεῦρο μολών μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν.
Εἰ δ' ἄγε τοι καὶ δένδρε' ἐϋκτιμένην κατ' ἀλωὴν
Εἴπω ἅ μοί ποτ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ᾔτεόν σε ἕκαστα,
Παιδνὸς ἐὼν κατὰ κῆπον ἐπισπόμενος· διὰ δ' αὐτῶν

Ἱκνεῦ-

Divinoſque ſocios? an vectus veniſti
Navi in aliena, illi autem te expoſito diſceſſerunt?
Eum autem reſpondens alloquebatur prudens Ulyſſes:
Tibi equidem omnia prorſus indubitate narrabo.
Sum enim ex Alybante, ubi inclytas domos habito,
Filius Amphidantis Polypemonidæ regis.
At mihi nomen eſt Eperitus: ſed me deus
Errare fecit a Sicania huc venire nolentem:
Navis autem mihi ipſa ſtat in agro longe ab urbe.
At Ulyſſi hic jam quintus annus eſt
Ex quo illinc ivit, & e mea diſceſſit patria,
Infelix: certe ei bonæ erant aves eunti
Dextræ, quibus gaudens quidem ego dimiſi illum,
Gaudebatque ille iens: animus autem nobis adhuc ſperabat
Nos hoſpitiis junctum iri, & ſplendida dona daturos eſſe.
Sic dixit. illum autem doloris nubes cooperuit nigra.
Ambabus autem manibus capiens cinerem ardentem
Fudit in caput canum, graviter ſuſpirans.
Hujus autem motus eſt animus, per nares autem ei jam
Acer ſpiritus prorupit, dilectum patrem inſpicienti.
Oſculatus eſt autem ipſum amplectens aſſiliens, & allocutus eſt:
Ille quidem hic ipſe ego, pater, quem tu inquiris,
Veni vigeſimo anno in patriam terram.
Sed abſtine fletu luctuque lacrymoſo.
Etenim tibi dicam: (valde autem oportet feſtinare tamen)
Procos interfeci in noſtris domibus,
Contumeliam ulciſcens animo gravem & mala facinora.
Huic autem rurſus Laertes reſpondit, dixitque:
Si quidem jam Ulyſſes meus filius huc veniſti,
Signum aliquod mihi dic manifeſtum, ut perſuadear,
Illum autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Cicatricem quidem primum hanc animadverte oculis,
Quam in Parnaſo mihi inflixit ſus albo dente
Cum *illuc* iviſſem: tu autem me miſeras & optima mater
Ad patrem Autolycum matris dilectum, ut caperem
Dona quæ huc profectus mihi promiſerat & annuerat.
Eja age tibi & arbores bene culta in area
Dicam quas mihi aliquando dediſti, ego autem petebam a te ſingulas,
Puer per hortum ſubſequens: per autem ipſas

Ἱκνεύμεσθα, σὺ δ' ὠνόμασας καὶ ἔειπες ἕκαστα.
Ὄγχνας μοι δῶκας τρεισκαίδεκα, καὶ δέκα μηλέας,
Συκέας τεσσαράκοντ'· ὄρχους δέ μοι ὧδ' ὀνόμηνας
Δώσειν πεντήκοντα, διατρύγιος δὲ ἕκαστος
Ἤην. ἔνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἔασιν,
Ὁππότε δὴ Διὸς ὧραι ἐπιβρίσειαν ὕπερθεν.
Ὣς φάτο. τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Σήματ' ἀναγνόντος τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
Ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε· τὸν δὲ ποτὶ οἷ
Εἷλεν ἀποψύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε,
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἐστὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον,
Εἰ ἐτεὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλοι ὕβριν ἔτισαν.
Νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα μὴ τάχα πάντες
Ἐνθάδ' ἐπέλθωσιν Ἰθακήσιοι, ἀγγελίας δὲ
Πάντῃ ἐποτρύνωσι Κεφαλλήνων πολίεσσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
Ἀλλ' ἴομεν προτὶ οἶκον ὃς ὀρχάτου ἐγγύθι κεῖται.
Ἔνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
Προὔπεμψ', ὡς ἂν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε βάτην πρὸς δώματα καλά.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Εὗρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
Ταμνομένους κρέα πολλά, κερῶντάς τ' αἴθοπα οἶνον.
Τόφρα δὲ Λαέρτην μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
Ἀμφίπολος Σικελὴ λοῦσεν, καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ·
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν. αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν,
Μείζονα δ' ἠὲ πάρος καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ· θαύμαζε δέ μιν φίλος υἱὸς,
Ὡς ἴδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ πάτερ, ἦ μάλα τίς σε θεῶν αἰειγενετάων
Εἶδός τε μέγεθός τε ἀμύμονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Οἷος Νήρικον εἷλον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,

Ibamus, tu autem nominabas & dicebas ſingulas.
Piros mihi dediſti tredecim, & decem malos,
Ficos quadraginta: ſulcos autem mihi ſic nominaſti,
Daturum quinquaginta, frugifer autem quiſque
Erat: illic uvæ omnigenæ ſunt,
Quando jam Jovis tempora incumbunt deſuper.
Sic dixit. illius autem ibi ſoluta ſunt genua & proprium cor,
Signa recognoſcentis quæ ei certa dixerat Ulyſſes.
Circum autem filium dilectum jecit brachia: eum autem ad ſe
Cepit exanimatum pertolerans dius Ulyſſes.
At poſtquam reſpiravit, & in præcordia animus congregatus eſt,
Iterum verbis reſpondens allocutus eſt:
Jupiter pater, certe adhuc eſtis dii in magno Olympo,
Si revera proci improbam contumeliam luerunt.
Nunc autem graviter timeo in mente ne mox omnes
Huc adveniant Ithacenſes, nuncios autem
Paſſim mittant in Cephalenorum urbes.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Confide, ne tibi iſta in mente tua curæ ſint:
Sed eamus ad domum quæ viridarium prope jacet.
Illuc autem Telemachum & bubulcum & ſubulcum
Præmiſi, ut cœnam pararent citiſſime.
Sic locuti iverunt ad domos pulchras.
Hi autem quando jam pervenerunt ad domos bene habitatas,
Invenerunt Telemachum & bubulcum & ſubulcum
Incidentes carnes multas, miſcenteſque nigrum vinum.
Interim autem Laertem magnanimum ſua in domo
Famula Sicula lavit, & unxit oleo:
Circum autem veſtem pulchram jecit. at Minerva
Prope aſtans auctavit membra paſtori populorum,
Majoremque quam antea & craſſiorem fecit videri.
Eque balneo ivit: admiratus eſt autem ipſum dilectus filius,
Poſtquam vidit immortalibus diis ſimilem prorſus:
Et ipſum vocans verbis velocibus allocutus eſt:
O pater, certe omnino aliquis te deorum ſempiternorum
Formaque magnitudineque bonum fecit videri.
Illum contra Laertes prudens alloquebatur:
Utinam Jupiterque pater & Minerva & Apollo,
Qualis Nericum cepi bene ædificatum oppidum,

Littus

Ἀκτὴν ἠπείροιο Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσων,
Τοῖος ἐών τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
Τεύχε' ἔχων ὤμοισιν ἐφεστάμεναι καὶ ἀμύνειν
Ἄνδρας μνηστῆρας. τῷ κε σφέων γούνατ' ἔλυσα
Πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἰάνθης.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Ἔνθ' οἱ μὲν δείπνῳ ἐπεχείρεον· ἀγχίμολον δὲ
Ἦλθ' ὁ γέρων Δολίος, σὺν δ' υἱεῖς τοῖο γέροντος
Ἐξ ἔργων μογέοντες, ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεσσεν
Μήτηρ γρηῦς Σικελή, ἥ σφέας τρέφε· καί ῥα γέροντα
Ἐνδυκέως κομέεσκεν, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρπτεν.
Οἱ δ' ὡς οὖν Ὀδυσῆα ἴδον, φράσσαντό τε θυμῷ,
Ἔσταν ἐν μεγάροισι τεθηπότες. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μειλιχίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος προσέειπεν,
Ὦ γέρον, ἵζ' ἐπὶ δεῖπνον, ἀπεκλελάθεσθε δὲ θάμβευς,
Δηρὸν γὰρ σίτῳ ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες
Μίμνομεν ἐν μεγάροις, ὑμέας ποτιδέγμενοι αἰεί.
Ὣς ἄρ' ἔφη. Δολίος δ' ἰθὺς κίε χεῖρε πετάσσας
Ἀμφοτέρας. Ὀδυσέως δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ φίλ', ἐπεὶ νόστησας ἐελδομένοισι μάλ' ἡμῖν,
Οὐδέ τ' ὀϊομένοισι, θεοὶ δέ σε ἤγαγον αὐτοί,
Οὖλέ τε καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Ἢ ἤδη σάφα οἶδε περίφρων Πηνελόπεια
Νοστήσαντά σε δεῦρ', ἦ ἄγγελον ὀτρύνωμεν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ γέρον, ἤδη οἶδε· τί σε χρὴ ταῦτα πένεσθαι;
Ὣς φάθ'. ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου.
Ὣς δ' αὔτως παῖδες Δολίου κλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
Δεικανόων τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐν χείρεσσι φύοντο·
Ἑξείης δ' ἕζοντο παραὶ Δολίον πατέρα σφῶν.
Ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐν μεγάροισι πένοντο.
Ὄσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὦκα κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντῃ,
Μνηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ κῆρ' ἐνέπουσα.
Οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς ἀΐοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος
Μυχμῷ τε στοναχῇ τε δόμων προπάροιθ' Ὀδυσῆος.

Littus continentis, Cephalenibus imperans,
Talem me ferens heſternus in noſtris domibus,
Arma habens humeris adfuiſſem & propulſaſſem
Viros procos: eo ipſorum genua ſolviſſem
Multorum in ædibus, tu autem in mente lætatus fuiſſes.
  Sic hi quidem talia inter ſe loquebantur.
Illi autem poſtquam ceſſarunt a labore, paraveruntque epulas,
Ordine ſederunt in lectiſque ſedibuſque.
Tunc hi quidem prandio manus admovebant: mox autem
Venit ſenex Dolius, ſimulque filii hujus ſenis
Ex operibus fatigati, ſiquidem ante veniens vocaverat
Mater anus Sicula, quæ ipſos nutriebat: & ſenem
Studioſe curabat, poſtquam ſenectus ceperat.
Qui ut Ulyſſem viderunt, agnoveruntque animo,
Steterunt in ædibus ſtupefacti. at Ulyſſes
Dulcibus verbis compellans dixit:
  O ſenex, ſede ad prandium, obliviſcimini autem ſtuporis.
Dudum enim cibo manum admovere volentes
Manebamus in ædibus, vos expectantes ſemper.
  Sic dixit. Dolius autem recta ivit manus protendens
Ambas, Ulyſſis autem capiens oſculatus eſt manum in carpo,
Et ipſum vocans verbis velocibus alloquebatur:
  O amice, quoniam rediiſti cupientibus valde nobis,
Neque putantibus, dii autem te duxerunt,
Salveque & magnopere gaude, dii autem tibi felicitates dent.
Et mihi hoc dic verum, ut bene ſciam,
An jam aperte ſcit prudens Penelope
Reverſum te huc, an nuncium mittamus.
  Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes.
O ſenex, jam ſcit: quid te oportet hæc laborare?
  Sic dixit. ille autem rurſus ſedit bene polita in ſede.
Eodem modo filii Dolii inclytum circa Ulyſſem
Salutabantque verbis, & in manibus ei hærebant:
Ordine autem ſederunt apud Dolium patrem ſuum.
Sic hi quidem circa prandium in ædibus laborabant.
Vox autem nuncia ocyus per urbem ivit ubique,
Procorum odioſam mortem & fatum indicans.
Illi autem ſimul audientes iverunt aliunde alius
Cum ſtrepituque & gemitu ante ædes Ulyſſis:

Ἐκ δὲ νέκυς οἴκων φόρεον, καὶ θάπτον ἕκαστοι·
Τοὺς δ' ἐξ ἀλλάων πολίων οἶκόνδε ἕκαστον
Πέμπον ἄγειν ἁλιεῦσι, θοῇς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες.
Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, ἀχνύμενοι κῆρ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἀνά θ' ἵστατο καὶ μετέειπεν·
Παιδὸς γάρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο
Ἀντινόου, τὸν πρῶτον ἐνήρατο δῖος Ὀδυσσεύς·
Τοῦ ὅγε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδε μήσατ' Ἀχαιούς·
Τοὺς μὲν σὺν νήεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλούς,
Ὤλεσε μὲν νῆας γλαφυράς, ἀπὸ δ' ὤλεσε λαούς·
Τοὺς δ' ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὄχ' ἀρίστους.
Ἀλλ' ἄγετε, πρὶν τοῦτον ἢ ἐς Πύλον ὦκα ἱκέσθαι,
Ἢ καὶ ἐς Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί,
Ἴομεν· ἢ καὶ ἔπειτα κατηφέες ἐσσόμεθ' αἰεί.
Λώβη γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Εἰ δὴ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονῆας
Τισόμεθ', οὐκ ἂν ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο
Ζωέμεν· ἀλλὰ τάχιστα θανὼν φθιμένοισι μετείην.
Ἀλλ' ἴομεν, μὴ φθέωσι περαιωθέντες ἐκεῖνοι.
Ὣς φάτο δακρυχέων· οἶκτος δ' ἕλε πάντας Ἀχαιούς.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μέδων καὶ θεῖος ἀοιδός
Ἐκ μεγάρων Ὀδυσῆος, ἐπεί σφεας ὕπνος ἀνῆκεν.
Ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι· τάφος δ' ἕλεν ἄνδρα ἕκαστον.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς,
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι· οὐ γὰρ Ὀδυσσεύς
Ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν τάδε μήσατο ἔργα.
Αὐτὸς ἐγὼν εἶδον θεὸν ἄμβροτον, ὅς ῥ' Ὀδυσῆϊ
Ἐγγύθεν ἑστήκει, καὶ Μέντορι πάντα ἐῴκει.
Ἀθάνατος δὲ θεὸς τοτὲ μὲν προπάροιθ' Ὀδυσῆος
Φαίνετο θαρσύνων, τοτὲ δὲ μνηστῆρας ὀρίνων
Θῦνε κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
Ὣς φάτο. τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος ᾕρει.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἀλιθέρσης
Μαστορίδης· ὁ γὰρ οἶος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω.
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι ὅ, ττι κεν εἴπω.
Ὑμετέρῃ κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γένοντο.

Et mortuos ædibus efferebant, & ſepeliebant ſinguli.
Qui autem erant ex aliis urbibus domum quemque
Mittebant vehendos eis qui maria rimantur, in naves veloces ponentes.
Ipſi autem in concionem ibant conferti, dolentes cor.
At poſtquam coiverunt congregatique ſunt,
His Eupithes ſurrexit & locutus eſt:
Filii enim ei intolerabilis in præcordiis dolor jacebat
Antinoi, quem primum interfecerat dius Ulyſſes:
Ob eum ille lacrymans concionatus eſt & dixit:
O amici, certe magnum facinus vir hic patravit Achivis.
Alios quidem cum navibus ducens multoſque & bonos,
Perdidit & naves cavas, perdidit & populos:
Alios autem veniens interfecit Cephalenorum facile optimos.
Sed agite, antequam hic vel in Pylum ocyus eat,
Vel in Elidem divinam, ubi dominantur Epei,
Eamus: aut poſtea triſtes erimus ſemper.
Contumelia enim hæc ſunt & futuris auditu.
Si non filiorumque fratrumque interfectores
Puniemus, non mihi in animo dulce fuerit
Vivere: ſed citiſſime mortuus cum defunctis ſim.
Sed eamus, ne præveniant tranſeuntes illi.
Sic dixit lacrymans: dolor autem cepit omnes Achivos.
Prope autem ad ipſos venit Medon & divinus Cantor
Ex ædibus Ulyſſis, poſtquam ipſos ſomnus reliquerat.
Steterunt autem in mediis: ſtupor autem cepit virum quemque.
His autem etiam locutus eſt Medon ſeria doctus:
Audite nunc me Ithacenſes: non enim Ulyſſes
Immortalium ingratiis deorum hæc operatus eſt opera.
Ipſe ego vidi Deum immortalem, qui Ulyſſi
Prope adſtabat, & Mentori omnia ſimilis erat.
Immortalis autem Deus aliquando quidem ante Ulyſſem
Apparebat audaciam addens, aliquando procos ciens
Ruebat per domum: illi autem denſi cadebant.
Sic dixit. illos autem omnes pallidus timor capiebat.
Illis autem dixit ſenex heros Halitherſes
Maſtorides: hic enim ſolus videbat ante & pone:
Qui ipſis bene cupiens concionatus eſt & dixit:
Audite nunc me Ithacenſes quod dixero.
Veſtro vitio, amici, hæc opera facta ſunt.

Οὐ γὰρ ἐμοὶ πείθεσθ', οὐ Μέντορι ποιμένι λαῶν,
Ὑμετέρους παῖδας καταπαυέμεν ἀφροσυνάων·
Οἳ μέγα ἔργον ἔρεζον ἀτασθαλίῃσι κακῇσι,
Κτήματα κείροντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἄκοιτιν
Ἀνδρὸς ἀριστῆος, τὸν δ' οὐκ ἔτι φάντο νέεσθαι.
Καὶ νῦν ὧδε γένοιτο. πίθεσθέ μοι ὡς ἀγορεύω·
Μὴ ἴομεν, μήπου τις ἐπίσπαστον κακὸν εὕρῃ.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρ' ἀνήϊξαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ,
Ἡμίσεων πλείους· τοὶ δ' ἀθρόοι αὐτόθι μεῖναν.
Οὐ γάρ σφιν ἅδε μῦθος ἐνὶ φρεσὶν, ἀλλ' Εὐπείθει
Πείθοντ'. αἶψα δ' ἔπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἐσσεύοντο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκὸν,
Ἀθρόοι ἠγερέθοντο πρὸ ἄστεος εὐρυχόροιο.
Τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἡγήσατο νηπιέῃσιν.
Φῆ δ' ὅγε τίσεσθαι παιδὸς φόνον· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
Ἂψ ἀπονοστήσειν, ἀλλ' αὐτοῦ πότμον ἐφέψειν.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίωνα προσηύδα,
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εἰπέ μοι εἰρομένῃ, τί νύ τοι νόος ἔνδοθι κεύθει;
Ἢ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
Τεύξεις; ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησθα;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Τέκνον ἐμὸν, τί με ταῦτα διείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς;
Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτὴ,
Ὡς ἤτοι κείνους Ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών;
Ἔρξον ὅπως ἐθέλεις· ἐρέω δέ τοι ὡς ἐπέοικεν.
Ἐπειδὴ μνηστῆρας ἐτίσατο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ὁ μὲν βασιλευέτω αἰεὶ,
Ἡμεῖς δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε φόνοιο
Ἔκλησιν θέωμεν. τοὶ δ' ἀλλήλους φιλεόντων
Ὡς τοπάρος· πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἅλις ἔστω.
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἐξελθών τις ἴδοι μὴ δὴ σχεδὸν ὦσι κιόντες.
Ὣς ἔφατ'. ἐκ δ' υἱὸς Δολίου κίεν ὡς ἐκέλευεν·
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, τοὺς δὲ σχεδὸν εἴσιδε πάντας.
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,

Non enim mihi parebatis, non Mentori paſtori populorum,
Ut veſtros filios cohiberetis ab amentia:
Qui magnum facinus fecerunt ſcelere malo,
Poſſeſſiones attondentes & inhonorantes uxorem
Viri optimatis, quem non amplius autumabant rediturum.
Et nunc ſic fiat. obtemperate mihi ſicut dico:
Ne eamus, ne quis attractum *ſibi* malum inveniat.
  Sic dixit. hi autem exiliebant magno clamore,
Dimidiis plures: illi autem conferti illic manebant.
Non enim ipſis placebat verbum in mentibus, ſed Eupitheo
Parebant. ſtatim autem poſtea in arma ruebant.
Sed poſtquam amicti ſunt circum corpus ſplendido ære,
Univerſi coiverunt ante urbem amplam.
His autem Eupithes dux erat ſtultitiis.
Dicebat autem is ulturum filii cædem: neque erat
Rurſus rediturus, ſed illic mortem obiturus.
At Minerva Jovem Saturnium allocuta eſt:
  O pater noſter Saturnie, ſumme dominantium,
Dic mihi interroganti, quid tibi mens intus occultat?
Nunquid prius bellumque malum & pugnam gravem
Facies? quam amicitiam cum ambobus conciliaſti?
  Hanc autem reſpondens allocutus eſt nebularum congregator Jupiter:
Filia mea, cur me hæc interrogas & inquiris?
Nonne hanc quidem conſultaſti mentem ipſa,
Ut illos quidem Ulyſſes puniret veniens?
Fac ut vis: dicam autem tibi ſicut decet.
Poſtquam jam procos punivit dius Ulyſſes,
Fœderibus fidis percuſſis, hic quidem regnet ſemper,
Nos autem rurſus filiorum fratrumque cædis
Oblivionem faciamus. illi autem invicem ament
Sicut antea: divitiæ autem & pax abunde ſit.
  Sic fatus movit antea cupidam Minervam:
Venit autem ab olympi cacuminibus ruens.
Hi autem poſtquam cibi dulcis deſiderium ejecerunt,
Illis igitur ſermones occepit pertolerans dius Ulyſſes:
  Egreſſus aliquis videat ne jam prope ſint venientes.
  Sic dixit. extra autem filius Dolii ivit ſicut juſſerat:
Stetit autem ad limen progreſſus, illoſque prope vidit omnes.
Statim autem Ulyſſem verbis velocibus allocutus eſt:

Οἵδε δὴ ἐγγὺς ἔασ'. ἀλλ' ὁπλιζώμεθα θᾶσσον.
Ὣς ἔφατ'. οἱ δ' ὤρνυντο, καὶ ἐν τεύχεσσι δύοντο,
Τέσσαρες ἀμφ' Ὀδυσῆα, ἓξ δ' υἱεῖς Δολίοιο.
Ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,
Καὶ πολιοί περ ἐόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκὸν,
Ὤϊξαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ᾔιον, ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν.
Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱὸν,
Τηλέμαχ', ἤδη μὲν τόδε γ' εἴσεαι αὐτὸς ἐπελθὼν,
Ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι,
Μήτι καταισχύνειν πατέρων γένος, οἳ τοπάρος περ
Ἀλκῇ τ' ἠνορέῃ τε κεκάσμεθα πᾶσαν ἐπ' αἶαν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ὄψεαι, αἴκ' ἐθέλῃσθα, πάτερ φίλε, τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
Οὔτι καταισχύνοντα τεὸν γένος, ὡς ἀγορεύεις.
Ὣς φάτο. Λαέρτης δ' ἐχάρη, καὶ μῦθον ἔειπε,
Τίς νύ μοι ἡμέρη ἥδε, θεοὶ φίλοι; ἦ μάλα χαίρω·
Υἱός θ' υἱωνός τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσι.
Τὸν δὲ παρισταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὦ Ἀρκεισιάδη πάντων πολὺ φίλταθ' ἑταίρων,
Εὐξάμενος κούρῃ γλαυκώπιδι καὶ Διῒ πατρὶ,
Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.
Ὣς φάτο. καί ῥ' ἔμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη.
Εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Εὐπείθεα κόρυθος διὰ χαλκοπαρῄου.
Ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκός.
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός·
Τύπτον δὲ ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
Καί νύ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστους,
Εἰ μὴ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
Ἤϋσεν φωνῇ, κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα,
Ἴσχεσθε πολέμου Ἰθακήσιοι ἀργαλέοιο,
Ὥς κεν ἀναιμωτεί γε διακρινθῆτε τάχιστα.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη. τοὺς δὲ χλωρὸν δέος εἷλε·

Τῶν

Illi quidem prope ſunt. ſed armemur cito.
Sic dixit. hi autem moti ſunt, & arma induerunt,
Quatuor circum Ulyſſem, ſex autem, filii Dolii.
In iiſque Laertes Doliuſque arma induerunt,
Cani licet eſſent neceſſarii bellatores.
At poſtquam amicti ſunt circum corpus ſplendido ære
Aperueruntque portas, extraque iverunt, dux erat autem Ulyſſes,
Illis propius accedens filia Jovis venit Minerva,
Mentori ſimilis & corpore & voce.
Hanc autem videns lætatus eſt pertolerans divinus Ulyſſes:
Statim autem Telemachum allocutus eſt ſuum dilectum filium:
Telemache, jam quidem hoc videberis ipſe aggreſſus,
Viris pugnantibus, ubi diſcernuntur optimi,
Ne quid dedecores majorum genus, qui antea
Robore fortitudineque ornati fuimus omnem ſuper terram.
Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:
Videbis, ſi volueris, pater dilecte, hoc in animo,
Non dedecorantem tuum genus, ſicut dicis.
Sic dixit. Laertes autem gaviſus eſt, & verbum dixit,
Quæ mihi dies hæc, dii amici? certe valde gaudeo:
Filiuſque nepoſque de virtute litem habent.
Hunc autem aſtans allocuta eſt cæſia Minerva:
O Arceſiade omnium multo dilectiſſime ſociorum,
Votis factis filiæ cæſiæ & Jovi patri,
Statim omnino vibratam emitte longam lanceam.
Sic dixit. & inſpiravit animum magnum Pallas Minerva.
Igitur votis factis deinde Jovis filiæ magni,
Statim omnino vibratam emiſit longam lanceam,
Et percuſſit Eupithem per galeam æream.
Illa vero haud lanceam prohibuit, quin tranſadactum eſt ferrum.
Sonuit autem cadens, reſonueruntque arma ſuper ipſo.
Irruerunt autem primis pugnatoribus Ulyſſes & illuſtris filius:
Verberabant autem enſibuſque & lanceis utrinque acutis.
Et ſane omnes perdidiſſent & feciſſent reditus expertes,
Niſi Minerva filia Jovis Ægiochi
Clamaſſet voce, detinuiſſetque populum omnem:
Abſtinete a bello Ithacenſes difficili,
Ut ſine cruore ſeparemini citiſſime.
Sic dixit Minerva, illos autem pallidus timor cepit:

Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα,
Πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πίπτε, θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
Πρὸς δὲ πόλιν τρωπῶντο, λιλαιόμενοι βιότοιο.
Σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Οἴμησεν δὲ ἀλεὶς, ὥστ' αἰετὸς ὑψιπετήεις.
Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει ψολόεντα κεραυνόν.
Κὰδ δ' ἔπεσεν πρόσθεν γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης.
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆα προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Διογενὲς Λαερτιάδη Πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἴσχεο, παῦε δὲ νεῖκος ὁμοιΐου πολέμοιο,
Μήπως τοι Κρονίδης κεχολώσεται εὐρύοπα Ζεύς.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη. ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
Ὅρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν.

Τέλος τῆς Ὁμήρου Ὀδυσσείας.

ΟΜΗΡΟΥ ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ.

Ἀρχόμενος πρῶτον Μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶνος
Ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι, εἵνεκ' ἀοιδῆς·
Ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα,
Δῆριν ἀπειρεσίην, πολεμόκλονον ἔργον Ἄρηος,
Εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὔατα πᾶσι βαλέσθαι·
Πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
Γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων,
Ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην· τοίην δ' ἔχεν ἀρχήν.
Μῦς ποτὲ διψαλέος, γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
Πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον,
Ὕδατι τερπόμενος μελιηδέϊ· τὸν δὲ κατεῖδε
Λιμνόχαρις πολύφημος, ἔπος δ' ἐφθέγξατο τοῖον,
Ξεῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;
Πάντα δ' ἀλήθευσον· μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
Εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω,
Δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήϊα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς Φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
Τιμῶμαι, βατράχων ἡγούμενος ἤματα πάντα·
Καί με πατὴρ Πηλεὺς ποτε γείνατο, Ὑδρομεδούσῃ

Eorumque timentium ex manibus volaverunt arma,
Omnia autem in terram ceciderunt, Dea vocem edente:
Ad autem urbem reverſi ſunt, cupidi *conſervandæ* vitæ.
Terribiliter autem clamavit pertolerans divinus Ulyſſes,
Ruitque ſaltu, ſicut aquila altivolans.
Et tunc Saturnides miſit ardens fulmen.
Decidit autem ante Cæſiam forti patre natam.
Ac tunc Ulyſſem allocuta eſt cæſia Minerva:
Jove nate Laertiade prudens Ulyſſes,
Abſtine, ſedaque contentionem communis belli,
Ne Saturnides tibi iraſcatur late ſonans Jupiter.
Sic dixit Minerva. ille autem obedivit, gaviſus eſt autem animo.
Fœdera autem rurſus in futurum cum ambobus fecit
Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi,
Mentori ſimilis & corpore & voce.

Finis Odyſſeæ Homeri.

HOMERI BATRACHOMYOMACHIA. I.

INcipiens primum Muſarum cœtum ex Helicone
Venire in meum cor opto, gratia carminis:
Quod nuper in libellis meis ſuper genua poſui,
Litem immenſam, tumultuoſum opus Martis,
Optans hominibus in aures omnibus mittere:
Quomodo mures in ranas egregie pugnantes iverunt,
Terrigenum virorum imitantes opera gigantum,
Uti fama inter mortales erat: tale autem habuit principium.
Mus aliquando ſitibundus, felis periculum evitans,
Prope in lacum teneram appoſuit barbam,
Aqua delectatus dulci: hunc autem vidit
Limnocharis obſtrepera. verbumque locuta eſt tale:
O hoſpes, quis es? unde veniſti ad littus? quiſve qui te genuit?
Omnia autem vere dic: ne mendacem te intelligam.
Si enim te cognovero amicum dignum, in domum ducam,
Donaque tibi dabo hoſpitalia multa & bona.
Sum autem ego rex Phyſignathus, qui per lacum
Color, ranarum dux dies omnes:
Et me pater Peleus olim genuit, Hydromeduſæ

Μιχθεὶς ἐν φιλότητι παρ' ὄχθας Ἠριδανοῖο.
Καὶ σὲ δ' ὁρῶ καλόν τε καὶ ἄλκιμον, ἔξοχον ἄλλων,
Σκηπτοῦχον βασιλῆα, καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
Ἔμμεναι· ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἑὴν γενεὴν ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ Ψιχάρπαξ ἠμείβετο, φώνησέν τε,
Τίπτε γένος τοὐμὸν ζητεῖς, φίλε, δῆλον ἅπασιν
Ἀνθρώποις τε θεοῖς τε καὶ οὐρανίοις πετεηνοῖς;
Ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι, εἰμὶ δὲ κοῦρος
Τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος. ἡ δέ νυ μήτηρ
Λειχομύλη, θυγάτηρ Πτερνοτρώκτου βασιλῆος.
Γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με, καὶ ἐξεθρέψατο βρωτοῖς
Σύκοις καὶ καρύοις, καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσι.
Πῶς δὲ φίλον ποιῇ με τὸν εἰς φύσιν οὐδὲν ὁμοῖον;
Σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασιν· αὐτὰρ ἔμοιγε
Ὅσσα παρ' ἀνθρώποις τρώγειν ἔθος· οὐδέ με λήθει
Ἄρτος τρισκοπάνιστος ἀπ' εὐκύκλου κανέοιο,
Οὐδὲ πλακοῦς πανύπεπλος ἔχων πολλὴν σισαμῖδα,
Οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα,
Οὐδὲ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος,
Οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,
Οὐδ' ὅσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγειροι,
Κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.
Οὐδέ ποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγον ἀϋτὴν,
Ἀλλ' εὐθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθην.
Οὐ δέδι' ἄνθρωπον, καίπερ μέγα σῶμα φοροῦντα,
Ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν, ἄκρον δάκτυλον καταδάκνω·
Καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἵκανεν ἄνδρα,
Νήδυμος οὐκ ἀπέφυγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμεῖο.
Ἀλλὰ δύω μάλα πάντα τὰ δείδια πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Κίρκον καὶ γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσι,
Καὶ παγίδα στονόεσσαν, ὅπου δολόεις πέλε πότμος.
Πλεῖστον δὴ γαλέην περιδείδια ἥτις ἀρίστη,
Ἣ καὶ τρωγλοδύνοντα κατὰ τρώγλην ἐρεείνει.
Οὐ τρώγω ῥαφάνας, οὐ κράμβας, οὐ κολοκύντας,
Οὐ σεύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίνοις.
Ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐστιν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.
Πρὸς τάδε μειδήσας Φυσίγναθος ἀντίον ηὔδα,
Ξεῖνε, λίαν αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι. ἔστι καὶ ἡμῖν
Πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ, καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.

Ἀμ-

Mixtus in amore apud ripam Eridani.
Et te quoque video pulchrumque & fortem, excellentem præ cæteris,
Sceptriferum regem, & in præliis bellatorem
Eſſe. ſed age ocyus tuum genus eloquere.
Illi contra Pſicharpax reſpondit, dixitque:
Quidnam genus meum perquiris, o amice, manifeſtum omnibus
Hominibus diiſque & aeriis volucribus?
Pſicharpax quidem ego vocor, ſum autem filius
Troxartæ patris magnanimi: at mater
Lichomyle, filia Pternotroctæ regis.
Genuit autem in cavo me, & enutrivit cibariis
Ficubus & nucibus, & eduliis omnigenis.
Quomodo autem amicum facias me natura nihil ſimilem?
Tibi enim vita eſt in aquis: ſed mihi
Quæcunque apud homines comedere mos: neque me latet
Panis ter depſitus a bene rotunda lance,
Neque placenta extenſa habens multam ſiſamida,
Non fruſtum ex perna, non jecora albam veſtem habentia,
Neque caſeus nuper preſſus a dulci lacte,
Non bonum dulciarium, quod & divi deſiderant,
Neque quæcunque ad cœnam hominum parant coqui,
Ornantes ollas condimentis omnigenis.
Nunquam ex bello malum effugi clamorem,
Sed ſtatim ad pugnam iens primipilariis me immiſcui.
Non timeo hominem, quamvis magnum corpus ferentem,
Sed ad lectum iens, ſummum digitum mordeo:
Et calce capio, nec dolor occupat virum,
Suavis non aufugit ſomnus, mordente me.
Sed duo valde *per* omnia timeo omnem per terram,
Accipitrem & felem, qui mihi magnum luctum adferunt,
Et decipulam flebilem, ubi doloſum extat fatum.
Plurimum ſane felem prætimeo quæ potiſſima,
Quæ & foramen ingredientem per foramen perquirit.
Non comedo raphanos, non caules, non cucurbitas,
Non betis viridibus paſcor, neque apiis.
Hæc enim veſtra ſunt edulia per lacum.
Ad hæc ſubridens Phyſignatus contra locutus eſt:
O hoſpes, valde gloriaris de ventre: adſunt & nobis
Multa valde in lacu & intra mirabilia viſu.

Ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι Κρονίων,
Σκιρτῆσαι κατὰ γῆν, καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερές ἐστιν.
Αἴρω σ' ἐν νώτοισι· κράτει δέ με, μή ποτ' ὄληαι,
Ὅππως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου· ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα
Χεῖρας ἔχων ἁπαλοῖο κατ' αὐχένος ἅλματι κούφῳ.
Καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὅρμους,
Νήξει τερπόμενος Φυσιγνάθου· ἀλλ' ὅτε δή ῥα
Κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο, πολλὰ δακρύων
Ἄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο· τίλλε δὲ χαίτας,
Καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστέρος· ἐν δέ οἱ ἦτορ
Πάλλετ' ἀηθείῃ, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλετ' ἱκέσθαι·
Δεινὰ δ' ἐπεστονάχιζε, φόβου κρυόεντος ἀνάγκῃ.
Οὐρὴν μὲν πρῶτ' ἔπλασ' ἐφ' ὕδασιν, ἠΰτε κώπην
Σύρων· εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἱκέσθαι,
Ὕδασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο· πολλὰ δ' ἐβόα,
Καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρευεν,
Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φόρτον ἔρωτος
Ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην,
Ὡς ἔμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον
Βάτραχος, ὑψώσας ὠχρὸν δέμας ὕδατι λευκῷ.
Ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο, δεινὸν ὅραμα
Ἀμφοτέροις· ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον·
Τοῦτον ἰδὼν κατέδυ Φυσίγναθος, οὔτι νοήσας
Οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνην·
Δῦ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Κεῖνος δ' ὡς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐς ὕδωρ·
Χεῖρας δ' ἔσφιγγεν, καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζε.
Πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε
Λακτίζων ἀνέδυνε· μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
Δευόμεναι δὲ τρίχες πλεῖστον βάρος εἷλκον ἐπ' αὐτῷ.
Ὕδασι δ' ὀλλύμενος, τοίους ἐφθέγξατο μύθους,
Οὐ λήσεις γε θεοὺς, Φυσίγναθε, ταῦτα ποιήσας,
Ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος, ὡς ἀπὸ πέτρης.
Οὐκ ἄν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα, κάκιστε,
Παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον· ἀλλὰ πλανήσας
Εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας. ἔχει θεὸς ἔκδικον ὄμμα·
Ποινὴν σὺ τίσεις μυῶν στρατῷ, οὐδ' ὑπαλύξεις.

Ταῦτ

Ambivictuale enim dedit paſcuum ranis Saturnius.
Saltare per terram, & in aquis corpus cooperire.
Si autem vis & hæc ſcire, facile eſt.
Portabo te in humeris: tene autem me, ne forte pereas,
Ut lætus in meam domum venias.
  Sic inquit, & terga præbebat: ille autem aſcendebat velociter
Manus tenens tenero in collo ſaltu levi.
Et primum quidem gaudebat quando intuebatur vicinos portus,
Natatione delectatus Phyſignati: ſed quando jam utique
Undis purpureis alluebatur, multum lacrymans
Inutilem pœnitentiam accuſabat: vellebatque comas,
Et pedes ſtringebat per ventrem: intuſque ei cor
Palpabat inſolentia, & in terram volebat videre:
Vehementer autem ingemiſcebat, timoris frigidi neceſſitate.
Caudam quidem in primis extendit in aquis, tanquam remum
Trahens: ſupplicanſque diis in terram venire,
Aquis purpureis alluebatur: multum autem clamabat,
Et talem dixit ſermonem, ab oreque fabatur:
  Non ſic dorſo portavit onus amoris
Taurus, quando Europam per undam vexit in Cretam,
Ut me navigans dorſo inhærentem duxit ad domum
Rana elevans pallidum corpus aqua alba.
  Hydrus autem ex improviſo apparebat, horrendum ſpectaculum
Utriſque: erectumque ſuper aquam habebat collum:
Hunc videns demerſit ſe Phyſignatus, nequaquam cogitans
Qualem ſocium erat perditurus per lacum:
Subiitque profunditatem lacus, & evitavit fatum nigrum.
Ille autem ut relictus eſt, cecidit ſupinus ſtatim in aquam:
Manus autem ſtringebat, & moriens ſtridebat.
Sæpe quidem ſubmergebatur in aquam, ſæpe autem rurſus
Calcitrans emergebat: mortem autem non licebat evitare.
Madentes autem pili plurimum pondus trahebant in ipſo.
Aquis autem periens, tales locutus eſt ſermones:
  Non latebis utique deos Phyſignate hæc faciens,
Naufragum jaciens a corpore, ut a petra.
Non me per terram potior fuiſſes, o peſſime,
Pancratioque luctaque, & ad curſum: ſed decipiens
In aquam me projeciſti. habet Deus ultorem oculum:
Pœnam tu ſolves murium exercitui, neque evitabis.

Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι. τὸν δὲ κατεῖδε
Λειχοπίναξ ὄχθῃσιν ἐφεζόμενος μαλακῇσι·
Δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγειλε μύεσσιν.
Ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας·
Καὶ τότε κηρύκεσσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν ὑπ' ὄρθρον
Κηρύσσειν ἀγορὴνδ' ἐς δώματα Τρωξάρταο,
Πατρὸς δυστήνου Ψιχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνην
Ὕπτιος ἐξήπλωτο νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθας
Ἦν ἤδη τλήμων, μέσσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ.
Ὡς δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἠοῖ, πρῶτος ἀνέστη
Τρωξάρτης, ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον,
Ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Ἐκ βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ δύστηνος, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα·
Καὶ τὸν μὲν πρῶτόν ῥα κατέκτανεν ἁρπάξασα
Ἐχθίστη γαλέη, τρώγλης ἔκτοσθεν ἑλοῦσα.
Τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἦξαν
Καινοτέραις τέχναις, ξύλινον δόλον ἐξευρόντες,
Ἣν παγίδα καλέουσι, μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν·
Ὁ τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ,
Τοῦτον ἀπέπνιξεν Φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὁπλισόμεσθα καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτούς,
Σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι.
Τοῦτ' εἰπὼν, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
Καὶ τοὺς μέν ῥ' ἐκόρυσσεν Ἄρης πολέμοιο μεμηλώς·
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκαν,
Ῥήξαντες κυάμους χλωρούς, εὖ τ' ἀσκήσαντες,
Οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν·
Θώρηκας δ' εἶχον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν,
Οὓς, γαλέην δείραντες, ἐπισταμένως ἐποίησαν·
Ἀσπὶς δ' ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον· ἡ δέ νυ λόγχη,
Εὐμήκεις βελόναι, παγχάλκεον ἔργον Ἄρηος·
Ἡ δὲ κόρυς, τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.
Οὕτω μὲν μύες ἦσαν ἔνοπλοι. ὡς δ' ἐνόησαν
Βάτραχοι, ἐξανέδυσαν ἀφ' ὕδατος, εἰς δ' ἕνα χῶρον
Ἐλθόντες, βουλὴν ξύναγον πολέμοιο κακοῖο.
Σκεπτομένων δ' αὐτῶν πόθεν ἡ στάσις, ἢ τίς ὁ θρύλλος,
Κῆρυξ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσί,
Τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος Ἐμβασίχυτρος,

Hæc locutus, expiravit in aquis. hunc autem vidit
Lichopinax ripis inſidens mollibus:
Vehementer autem ululavit, currens autem annunciavit muribus.
Ut autem didicerunt fatum, ſubiit ira ſæva univerſos:
Et tunc præcones ſuos juſſerunt ſub diluculum
Vocare ad concionem in domos Troxartæ,
Patris infelicis Pſicharpagis, qui per lacum
Supinus expanſus erat mortuo corpore, neque juxta ripas
Erat jam miſer, medio autem innatabat ponto.
Ut autem venerunt feſtinantes cum aurora, primus ſurrexit
Troxartes ob filium iratus, dixitque ſermonem.
O amici, tametſi ſolus ego mala multa paſſus ſum
Ex ranis, ſors mala omnibus facta eſt.
Sum autem ego infelix, poſtquam tres filios perdidi:
Et quidem primum nempe occidit rapiens
Inimiciſſima felis, foramen extra capiens:
Alium autem rurſus viri crudeles ad mortem duxerunt
Novis artibus, ligneum dolum invenientes,
Quam decipulam vocant, murium perditricem exiſtentem:
Qui tertius erat unicus mihi & matri almæ,
Nunc ſuffocavit Phyſignatus in profundum ducens.
Sed agedum armemur & exeamus in ipſas,
Corpora ornantes in armis variis.
Hæc locutus, perſuaſit armari univerſos.
Et hos quidem armavit Mars belli curam habens:
Caligas quidem primum circa tibias poſuerunt,
Frangentes fabas virides, beneque aptantes,
Quas ipſi per noctem adſtantes comederant:
Thoraces autem habebant calamis circumdatis a coriis,
Quos, felem deglubentes, ſcite fecerant:
Clypeus autem erat lucernæ medius umbilicus: at lancea,
Longæ acus, omnino æreum opus Martis:
At caſſis, teſta nucis in temporibus.
Sic quidem mures erant armati. ut autem *id* intellexerunt
Ranæ, egreſſæ ſunt ab aqua, in unumque locum
Venientes, conſilium congregaverunt belli mali.
Conſiderantibus autem ipſis unde ſeditio, vel quis tumultus,
Præco prope venit, ferens ſceptrum in manibus,
Tyroglyphi filius magnanimi Embaſichytrus,

Ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν· εἶπέ τε μῦθον,
  Ὦ βάτραχοι, μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
Εἰπεῖν, ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πτόλεμόν τε μάχην τε.
Εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ Ψιχάρπαγα, ὃν κατέπεφνεν
Ὑμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος. ἀλλὰ μάχεσθε
Οἵτινες ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.
  Ὣς εἰπὼν ἀπέφηνε· λόγος δ' εἰς οὔατα μυῶν
Εἰσελθὼν ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγερώχων.
Μεμφομένων δ' αὐτῶν Φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς,
  Ὦ φίλοι, οὐκ ἔκτεινον ἐγὼ μῦν, οὐδὲ κατεῖδον
Ὀλλύμενον· πάντως ἐπνίγη παίζων παρὰ λίμνην
Νήξεις τὰς βατράχων μιμούμενος· οἱ δὲ κάκιστοι
Νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον. ἀλλ' ἄγε βουλὴν
Ζητήσωμεν, ὅπως δολίους μύας ἐξολέσωμεν.
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα·
Σώματα κοσμήσαντες ἐνοπλισθῶμεν ἅπαντες
Ἄκροις πὰρ χείλεσιν, ὅπου κατακρημνὸς ὁ χῶρος,
Ἡνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσι,
Δραξάμενοι κορύθων, ὅστις σχεδὸν ἀντίον ἔλθοι,
Ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἔντεσιν εὐθὺ βάλωμεν.
Οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,
Στήσομεν εὐθύμως τὸ μυκτόνον ὧδε τρόπαιον.
  Ὣς ἄρα φωνήσας, ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας.
Φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας ἑὰς ἀμφεκάλυψαν,
Θώρηκας δ' εἶχον χλοερῶν πλατέων ἀπὸ τεύτλων,
Φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν,
Ἔγχος δ' ὀξύσχοινος ἑκάστῳ μακρὸς ἀρήρει,
Καὶ κόρυθες κοχλιῶν λεπτῶν κράατ' ἀμφεκάλυπτον.
Φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῇσι,
Σείοντες λόγχας· θυμοῦ δ' ἔπλητο ἕκαστος.
  Ζεὺς δὲ θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Καὶ πολέμου πληθὺν δείξας, κρατεροὺς τε μαχητὰς
Πολλοὺς καὶ μεγάλους, ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας,
Οἷος κενταύρων στρατὸς ἔρχεται ἠδὲ γιγάντων,
Ἡδὺ γελῶν ἐρέεινε τίνες βατράχοισιν ἀρωγοί,
Ἢ μυσίν, ἀθανάτων· καὶ Ἀθηναίην προσέειπεν,
  Ὦ θύγατερ, μυσὶν ἦ ῥ' ἐπαλεξήσουσα πορεύσῃ;
Καὶ γάρ σου κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
Κνίσῃ τερπόμενοι καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων.

Nuncians belli malam famam: dixitque ſermonem:
O ranæ, mures vobis minitantes miſerunt *me*
Dicere, ut armemini ad bellumque pugnamque.
Viderunt enim per aquam Pſicharpaga, quem occidit
Veſter rex Phyſignatus. ſed pugnate
Quæcunque inter ranas præſtantiores eſtis.
Sic locutus diſparuit: ſermo autem murium in aures
Ingrediens conturbavit mentes ranarum ſuperbarum.
Accuſantibus autem ipſis Phyſignathus dixit ſurgens:
O amici, non occidi ego murem, neque vidi
Pereuntem: omnino ſuffocatus eſt ludens per lacum
Natatus ranarum imitatus: at peſſimi illi
Nunc me accuſant inculpabilem. ſed age conſilium
Quæramus ut doloſos mures deperdamus.
Etenim ego dicam ut mihi videtur eſſe optimum:
Corpora ornantes armati ſtemus univerſi
Summas juxta ripas, ubi præceps locus,
Quando autem impetum facientes in nos venerint,
Prehendentes galeas, quicunque prope obvius venerit,
In lacum ipſos cum armis ſtatim dejiciamus.
Sic enim ſuffocantes *illos* in aquis expertes natandi,
Conſtituemus læte ſtatim murium occiſorum hic trophæum.
Sic locutus, fecit ut arma induerent univerſi.
Foliis quidem malvarum tibias ſuas cooperuerunt,
Loricas autem habuerunt viridibus latis a betis,
Folia autem braſſicarum in clypeos bene aptaverunt,
Lancea autem acutus juncus unicuique longus aptatus erat,
Et galeæ ex cochleis tenuibus capita cooperiebant.
Munitæ autem ſteterunt in ripis altis,
Vibrantes lanceas: iraque implebatur unaquæque.
Jupiter autem deos vocans in cælum aſtriferum,
Et belli multitudinem oſtendens, forteſque pugnatores
Multos & magnos, & lanceas longas gerentes,
Qualis Centaurorum exercitus procedit & gigantum,
Suaviter ridens interrogabat qui ranis auxiliatores
Vel muribus, immortalium: & Palladem alloquebatur:
O filia, muribus nunquid auxiliatura ibis?
Etenim tuum per templum ſemper ſaltitant univerſi,
Nidore delectati, & cibariis ex ſacrificiis.

Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ, οὐκ ἄν πώποτ' ἐγὼ μυσὶ τειρομένοισιν
Ἐλθοίμην ἐπαρωγὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλά μ' ἔοργαν,
Στέμματα βλάπτοντες καὶ λύχνους εἵνεκ' ἐλαίου.
Τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας, οἷον ἔρεξαν·
Πέπλον μου κατέτρωξαν ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα
Ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς, καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα,
Τρώγλας τ' ἐμποίησαν· ὁ δ' ἠπητής μοι ἐπέστη,
Καὶ πράσσει με τόκους. τούτου χάριν ἐξώργισμαι.
Χρησαμένη γὰρ ὕφηνα, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς βατράχοισιν ἀρηγέμεν οὐκ ἐθελήσω·
Εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι, ἀλλά με πρῶτον
Ἐκ πολέμου ἀνιοῦσαν, ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην,
Ὕπνου δευομένην, οὐκ εἴασαν θορυβοῦντες
Οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι· ἐγὼ δ' ἄϋπνος κατεκείμην
Τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσα, ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.
Ἀλλ' ἄγε παυσώμεσθα θεοὶ τούτοισιν ἀρήγειν,
Μή κέ τις ἡμείων τρωθῇ βέλει ὀξυόεντι·
Εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι, καὶ εἰ θεὸς ἀντίος ἔλθοι·
Πάντες δ' οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὁρῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφη. τῇ δ' αὖτε πεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι
Πάντες, ὁμῶς δὲ ἀολλέες ἤλυθον εἰς ἕνα χῶρον,
Καδδ' ἦλθον κήρυκε τέρας πολέμοιο φέροντε.
Καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες
Δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον· οὐρανόθεν δὲ
Ζεὺς Κρονίδης βρόντησε τέρας πολέμοιο κακοῖο.
Πρῶτος δ' Ὑψιβόας Λειχήνορα οὔτασε δουρὶ,
Ἑσταότ' ἐν προμάχοις, κατὰ γαστέρα εἰς μέσον ἧπαρ.
Καδδ' ἔπεσεν πρηνὴς, ἁπαλὰς δ' ἐκόνισεν ἐθείρας.
Τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισε Πηλείωνα·
Πῆξεν δ' ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ. τὸν δὲ πεσόντα
Εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη.
Σευτλαῖος δ' ἄρ' ἔπεφνε βαλὼν κέαρ Ἐμβασίχυτρον.
Ἀρτοφάγος δὲ Πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν·
Ἤριπε δὲ πρηνὴς, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.
Λιμνόχαρις δ' ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον Πολύφωνον,
Τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδέϊ τρῶσεν ἐπιφθὰς
Αὐχένα πὰρ μέσον· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Λειχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,

Sic dixit Saturnius. eum autem alloquebatur Pallas:
O pater, haud certe unquam ego muribus afflictis
Venirem auxiliatrix, quoniam mala multa mihi fecerunt,
Coronas deſtruentes & lucernas cauſa olei.
Hoc autem meum valde momordit animum, quod fecerunt:
Peplum meum corroſerunt quod texui laborans
Ex trama ſubtili, & ſtamen ſubtile nevi,
Foraminaque fecerunt: at ſartor mihi inſtitit,
Exigitque a me uſuras. hujus cauſa irata ſum.
Mutuata enim texui, & non poſſum reſtituere.
Sed neque ſic ranis auxiliari velim:
Sunt enim neque ipſæ mentibus incolumes, verum me ante *hac*
Ex bello redeuntem, poſtquam valde defatigata fui,
Somno indigentem, non permiſerunt tumultuantes
Neque parum oculos claudere: ego autem inſomnis jacebam
Caput dolens, donec clamavit gallus.
Sed age ſuperſedeamus dii his auxiliari,
Ne quis noſtrum vulneretur jaculo acuto:
Sunt enim pugnaces, etiam ſi deus obvius *iis* veniret:
Omnes autem de cælo delectemur litem videntes.
Sic dixit. huic autem poſt paruerunt dii cæteri
Omnes, ſimul autem conferti venerunt in unum locum,
Veneruntque præcones duo ſignum belli ferentes.
Et tunc culices magnas tubas habentes
Vehementer tuba clangebant belli ſtrepitum: cælitus autem
Jupiter Saturnius intonuit ſignum belli mali.
Primus autem Hypſiboas Lichenorem vulneravit lancea,
Stantem inter primipilares, per ventrem in medium hepar.
Concidit autem pronus, teneras autem pulvere infecit comas.
Troglodytes autem poſt ipſum jaculatus eſt Pelionem:
Infixit autem in pectore ſolidam lanceam. hunc autem cadentem
Cepit nigra mors, anima autem ex corpore evolavit.
Seutlæus autem occidit, percutiens cor, Embaſichytrum.
Artophagus autem Polyphonum per ventrem percuſſit:
Cecidit autem ſupinus, anima autem membris evolavit.
Limnocharis autem ut videt pereuntem Polyphonum,
Troglodytem petra molari vulneravit præveniens
Collum juxta medium: huic autem caligo oculos cooperuit.
Lichenor autem in eum collineavit lancea lucida,

Καὶ βάλεν (οὐδ' ἀφάμαρτε) καθ' ἧπαρ· ὡς δ' ἐνόησε
Κραμβοφάγος, ὄχθαισι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων·
Ἀλλ' οὐδ' ὧς ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν, ἤλασε δ' αὐτόν.
Κάππεσε δ', οὐκ ἀνέπνευσεν· ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
Πορφυρέῳ, αὐτὸς δὲ παρ' ἠϊόν' ἐξετανύσθη,
Χορδῇσι λιπαρῇσί τ' ἐπορνύμενος λαγόνεσσιν.
Λιμνίσιος δ' ὄχθαισι Τυρόγλυφον ἐξενάριξε.
Πτερνογλύφον δὲ ἰδὼν Καλαμίνθιος, εἰς φόβον ἦλθεν,
Ἥλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
Ὑδρόχαρις δὲ τὲ πέφνε Πτερνοφάγον βασιλῆα,
Χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος· ἐγκέφαλος δὲ
Ἐκ ῥινῶν ἔσταζε, παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.
Λειχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα Βορβοροκοίτην
Ἔγχει ἐπαΐξας· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Πρασσοφάγος δ' ἐσιδὼν, ποδὸς εἵλκυσε Κνισσοδιώκτην,
Ἐν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε, κρατήσας χειρὶ τένοντα.
Ψιχάρπαξ δ' ἤμυν' ἑτάρων περὶ τεθνειώτων.
Καὶ βάλε Πηλύσιον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ·
Πίπτε δέ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' ἄϊδόσδε βεβήκει.
Πηλοβάτης δ' ἐσιδὼν, πηλοῦ δράκα ῥίψεν ἐπ' αὐτὸν,
Καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
Θυμώθη δ' ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δέ γε χειρὶ παχείῃ
Κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον ὄβριμον, ἄχθος ἀρούρης,
Τῷ βάλε Πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα· πᾶσα δ' ἐκλάσθη
Κνήμη δεξιτερὴ, πέσε δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
Κραυγασίδης δ' ἤμυνε, καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ' αὐτόν·
Τύψε μέσην δ' αὐτὸν κατὰ γαστέρα, πᾶς δέ οἱ εἴσω
Ὀξύσχοινος δῦνε· χαμαὶ δ' ἔκχυντο ἅπαντα
Ἔγκατ' ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.
Σιτοφάγος δ' ὡς εἶδεν ἐπ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο,
Σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ' αἰνῶς·
Ἥλατο δ' ἐς τάφρον, ὅπως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν Φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον·
Ὦκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
Τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Καί οἱ ἐπέδραμεν αὖθις, ἀποκτάμεναι μενεαίνων·
Πρασσαῖος δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ·
Οὐδ' ἔρρηξε σάκος, σχέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.

Ἦν

Et percuſſit (neque aberravit) per hepar. ut autem intellexit
Crambophagus, ripis profundis incidit fugiens:
Sed neque ſic ceſſavit in aquis, impulit autem ipſum.
Concidit autem, non reſpiravit: tingebatur autem ſanguine lacus
Purpureo, ipſe autem juxta litus extenſus eſt,
Venis pinguibuſque incitatus inteſtinis.
Limniſius autem in ripis Tyroglyphum ſpoliavit.
Pternoglyphum autem videns Calaminthius, in timorem venit,
Saltavit autem in lacum fugiens, clypeum abjiciens.
Hydrocharis autem occidit Pternophagum regem,
Saxo percutiens in ſincipite: cerebrum autem
Ex naribus ſtillabat, polluebatur autem ſanguine terra.
Lichopinax autem occidit irreprehenſibilem Borborocœtem,
Lancea aggreſſus: caligo autem oculos cooperuit.
Praſſophagus autem videns, pede traxit Cniſſodioctem,
In lacu autem ſuffocavit, tenens manu tendinem.
Pſicharpax autem ultus eſt ſocios mortuos.
Et percuſſit Peluſium in ventrem, in medium hepar:
Cecidit autem ante ipſum: anima autem in Orcum ivit.
Pelobates autem videns, luti pugillum jecit in ipſum,
Et frontem inunxit, & quin excæcaſſet parum aberat.
Iratus eſt autem ille, capienſque manu forti
Jacentem in campo lapidem ponderoſum, pondus terræ,
Hoc percuſſit Pelobatem ſub genua: tota autem fracta eſt
Tibia dextra, cecidit autem ſupinus in pulveribus.
Craugaſides autem ultus eſt, & rurſus ibat in ipſum;
Percuſſit autem medium ipſum per ventrem, totus autem ei intro
Acutus juncus ingrediebatur: humique effundebantur univerſa
Inteſtina, dum *ipſe* trahebatur a lancea manu craſſa.
Sitophagus autem ut vidit in ripis fluminis,
Claudicans ex bello recedebat, cruciabatur enim graviter:
Saliebat autem in foſſam, ut effugeret diram perniciem.
Troxartes autem percuſſit Phyſignatum in pedis ſummitatem:
Ocyus autem dolens in lacum ſaliebat fugiens.
Troxartes autem ut vidit adhuc ſemianimem antequam *eo veniret*, lapſum,
Et illi incurrit rurſus, occidere cupiens:
Praſſæus autem ut vidit adhuc ſemianimem qui ante ceciderat,
Venit per primos pugnatores, & jaculatus eſt acuto junco:
Neque fregit ſcutum, tenebatur autem ipſius lanceæ acies,

Erat

Ἦν δέ τις ἐν μύεσσι νέος παῖς ἔξοχος ἄλλων,
Ἀγχέμαχος, φίλος υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεπιβούλου,
Ὄρχαμος, αὐτὸν Ἄρη φαίνων, κρατερὸς Μεριδάρπαξ,
Ὃς μόνος ἐν μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι·
Στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἶος ἀπ' ἄλλων,
Στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων·
Καί νύ κεν ἐξετέλεσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Καὶ τότ' ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων·
Κινήσας δὲ κάρη, τοιήνδ' ἐφθέγξατο φωνήν,
  Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
Οὐ μικρόν μ' ἔπληξε Μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην
Ἐνναίρειν βατράχους βλεμεαίνων. ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον, ἠδὲ καὶ Ἄρην,
Οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
  Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης. Ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ,
Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίης, Κρονίδη, σθένος, οὔτε Ἄρηος
Ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες· ἢ τὸ σὸν ὅπλον
Κινείσθω μέγα τιτανοκτόνον, ὀβριμοεργὸν,
Ὧ Τιτᾶνας πέφνες ἀρίστους ἔξοχα πάντων,
Ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας ἰδ' ἄγρια φῦλα γιγάντων.
  Ὣς ἄρ' ἔφη. Κρονίδης δ' ἔβαλε ψολόεντα κεραυνόν·
Πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ' ἐλέλιξεν ὄλυμπον,
Αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνὸν, δειμαλέον Διὸς ὅπλον,
Ἧκ' ἐπιδινήσας· ὁ δ' ἄρ' ἔπτατο χειρὸς ἄνακτος.
Πάντας μέν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν βατράχους τε μύας τε·
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μυῶν στρατὸς, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Ἵετο πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων,
Εἰ μὴ ἀπ' οὐλύμπου βατράχους ἐλέησε Κρονίων,
Ὅς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγοὺς εὐθὺς ἔπεμψεν.
Ἦλθον δ' ἐξαίφνης νωτάκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,
Λοξοβάται, στρεβλοὶ, ψαλιδόστομοι, ὀστρακόδερμοι,
Ὀστοφυεῖς, πλατυνῶτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις,
Βλαισοὶ, χειροτένοντες, ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες,
Ὀκτάποδες, δικάρηνοι, ἀχειρέες, (οἱ δὲ καλοῦνται
Καρκίνοι) οἵ ῥα μυῶν οὐρὰς στομάτεσσιν ἔκοπτον,
Ἠδὲ πόδας καὶ χεῖρας· ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι.
Οὓς καὶ ὑπέδδεισαν δειλοὶ μύες, οὐδ' ὑπέμειναν,

Ἐς

Erat autem quidam inter mures juvenis filius egregius inter alios,
Promptus bello, carus filius boni Artepibuli,
Princeps, ipſum Martem repræſentans, robuſtus Meridarpax,
Qui ſolus inter mures præſtabat pugnando:
Stetit autem juxta lacum gloriabundus ab aliis,
Jactabat autem depopulaturum *ſe* ranarum genus pugnacium:
Et certe perfeciſſet, quoniam magnum ipſi robur erat,
Niſi ſtatim intellexiſſet pater hominumque deorumque,
Atque tum pereuntes ranas miſeratus fuiſſet Saturnius:
Movens autem caput, talem locutus eſt vocem:
Eheu, certe magnum opus præ oculis video:
Non parum me perculit Meridarpax apud lacum
Trucidare ranas cupiens. ſed celerrime
Palladem mittamus tumultuoſam, atque Martem,
Qui ipſum arcebunt a pugna robuſtum quamvis.
Sic locutus eſt Jupiter. Mars autem reſpondebat ſermone:
Neque certe Palladis, o Jupiter, potentia, neque Martis
Poterit ranis avertere diram perniciem.
Sed age omnes eamus auxiliatores: vel tuum jaculum
Moveatur magnum, quod Titanas ſuſtulit, efficaciſſimum,
Quo Titanas occidiſti fortes ultra omnes,
Enceladumque ligaſti, & agreſtia genera gigantum.
Sic dixit. Saturnius autem jaculatus eſt ardens fulmen:
Primum quidem intonuit, magnumque tremefecit olympum,
Sed poſtea fulmen, terribile Jovis telum,
Miſit rotando: illud autem evolavit a manu regis.
Omnes quidem utique terruit jaculatus ranaſque mureſque:
Sed neque ſic ceſſavit murium exercitus, ſed adhuc amplius
Cupiebat depopulatum ire ranarum genus pugnacium,
Niſi ab olympo ranas miſeratus fuiſſet Saturnius,
Qui utique tunc ranis auxiliatores illico miſit.
Venerunt autem ex improviſo habentes incudes in tergo, ungulis curvis,
Oblique ingredientes, tortuoſi, habentes cortices in ore, oſtripelles,
Oſſei natura, lati dorſo, rutilantes in humeris,
Vari, nervoſis manibus, a pectoribus intuentes,
Octopedes, bicipites, ſine manibus, (illi autem vocantur
Cancri) qui utique murium caudas oribus incidebant,
Etiam pedes & manus: flectebantur autem lanceæ.
Quos & timuerunt miſeri mures, neque ſuſtinuerunt,

Ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο· ἐδύετο δ' ἥλιος ἤδη,
Καὶ πολέμου τελετὴ μονοήμερος ἐξετελέσθη.

ΟΜΗΡΟΥ ΥΜΝΟΙ.

ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

Μνήσομαι οὐδὲ λάθωμαι Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο,
Ὅντε θεοὶ κατὰ δῶμα Διὸς τρομέουσιν ἰόντα,
Καί ῥά γ' ἀναΐσσουσιν ἐπισχεδὸν ἐρχομένοιο
Πάντες ἀφ' ἑδράων, ὅτε φαίδιμα τόξα τιταίνει.
Λητὼ δ' οἴη μίμνε παρὰ Διῒ τερπικεραύνῳ,
Ἥ ῥα βιόν τ' ἐχάλασσε καὶ ἐκλήϊσσε φαρέτρην,
Καί οἱ ἀπ' ἰφθίμων ὤμων χείρεσσιν ἑλοῦσα
Τόξον, ἀνεκρέμασε πρὸς κίονα πατρὸς ἑοῖο,
Πασσάλου ἐκ χρυσέου· τὸν δ' εἰς θρόνον εἷσεν ἄγουσα.
Τῷ δ' ἄρα νέκταρ ἔδωκε πατὴρ δέπαϊ χρυσείῳ,
Δεικνύμενος φίλον υἱόν· ἔπειτα δὲ δαίμονες ἄλλοι
Ἔνθα καθίζουσιν. χαίρει δέ τε πότνια Λητὼ
Οὕνεκα τοξοφόρον καὶ καρτερὸν υἱὸν ἔτικτεν.
Χαῖρε μάκαιρ' ὦ Λητοῖ, ἐπεὶ τέκες ἀγλαὰ τέκνα,
Ἀπόλλωνά τ' ἄνακτα, καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
Τὴν μὲν ἐν Ὀρτυγίῃ, τὸν δὲ κραναῇ ἐνὶ Δήλῳ
Κεκλιμένη πρὸς μακρὸν ὄρος καὶ Κύνθιον ὄχθον,
Ἀγχοτάτω φοίνικος, ὑπ' Ἰνώποιο ῥεέθροις.
Πῶς γάρ σ' ὑμνήσω πάντως εὔυμνον ἐόντα;
Πάντη γάρ τοι, Φοῖβε, νόμος βεβλήαται ᾠδῆς,
Ἠ μὲν ἀν' ἤπειρον πορτιτρόφον ἠδ' ἀνὰ νήσους.
Πᾶσαι δὲ σκοπιαί τοι ἅδον καὶ πρώονες ἄκροι
Ὑψηλῶν ὀρέων, ποταμοί θ' ἅλαδε προρέοντες,
Ἀκταί τ' εἰς ἅλα κεκλιμέναι, λιμένες τε θαλάσσης.
Ἦ ὥς σε πρῶτον Λητὼ τέκε χάρμα βροτοῖσι,
Κλινθεῖσα πρὸς Κύνθος ὄρος κραναῇ ἐν νήσῳ,
Δήλῳ ἐν ἀμφιρύτῃ· ἑκάτερθε δὲ κῦμα κελαινὸν
Ἐξῄει χέρσονδε λιγυπνοίοις ἀνέμοισιν.
Ἔνθεν ἀπορνύμενος πᾶσι θνητοῖσιν ἀνάσσεις
Ὅσσους Κρήτη ἐντὸς ἔχει καὶ δῆμος Ἀθηνῶν,
Νῆσός τ' Αἴγινα, ναυσικλείτη τ' Εὔβοια,
Αἰγαί τ', Εἰρεσίαι, τε, καὶ ἀγχιάλη Πεπάρηθος,

Θρηϊ-

In fugam autem vertebantur. occidebat autem ſol jam,
Et belli finis unius diei perfectus eſt.

HOMERI HYMNI.

IN APOLLINEM. 2.

MEmor ero neque obliviſcar longe jaculantis Apollinis,
Quem & dii ipſi per domum Jovis metuunt euntem,
Et utique aſſurgunt prope advenienti
Omnes a ſedibus, quando præclaros tendit arcus.
Latona autem ſola manet apud Jovem fulmine gaudentem,
Quæ & arcum ei remittere ſolet, & occludere pharetram,
Et illius ab fortibus humeris manibus capiens
Arcum, ſuſpendere ad columnam patris ſui,
Clavo ex aureo: eumque in ſedem collocare ducens.
Huic autem nectar dat pater poculo aureo,
Salutans carum filium: poſtea vero dii cæteri
Ibi ſedent. gaudet autem veneranda Latona
Quoniam arcitenentem & fortem filium peperit.
Salve, o beata Latona, quoniam peperiſti præclaros liberos,
Apollinemque regem, & Dianam ſagittis gaudentem,
Hanc quidem in Ortygia, illum vero aſpera in Delo.
Inclinata ad longum montem & Cynthium collem,
Proxime palmam, ſub Inopi fluentis.
Quomodo enim te laudabo prorſus laudabilem?
Penitus enim tibi, o Phœbe, modulatio attributa eſt cantus,
Sive per continentem vitulos nutrientem ſive per inſulas.
Omnes autem ſpeculæ tibi placent & cacumina ſumma
Altorum montium, amneſque in mare profluentes,
Littoraque ad mare protenſa, portuſque maris.
An ut te primum Latona peperit gaudium mortalibus,
Procumbens ad montem Cynthium aſpera in inſula,
Delo in circumflua: utrinque autem unda nigra
Exibat in terram ſtridulum ſpirantibus ventis.
Hinc ortus omnibus mortalibus imperitas
Quoſcunque Creta intus habet & populus Athenarum,
Inſulaque Ægina, navibuſque inclyta Eubœa,
Ægæque Ireſiæque, & finitima mari Peparethus,

Θρηΐκιός τ' Ἄθως, καὶ Πηλίου ἄκρα κάρηνα,
Θρηϊκίη τε Σάμος, Ἴδης τ' ὄρεα σκιόεντα,
Σκύρος, καὶ Φώκαια, καὶ Αὐτοκάνης ὄρος αἰπύ,
Ἴμβρος τ' εὐκτιμένη, καὶ Λῆμνος ἀμιχθαλόεσσα,
Λέσβος τ' ἠγαθέη, μάκαρος ἕδος Αἰολίωνος,
Καὶ Χίος, ἣ νήσων λιπαρωτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται,
Παιπαλόεις τε Μίμας, καὶ Κωρύκου ἄκρα κάρηνα,
Καὶ Κλάρος αἰγλήεσσα, καὶ Αἰσαγέης ὄρος αἰπύ,
Καὶ Σάμος ὑδρηλή, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα,
Μίλητός τε, Κόως τε, πόλις μερόπων ἀνθρώπων,
Καὶ Κνίδος αἰπεινή, καὶ Κάρπαθος ἠνεμόεσσα,
Νάξος τ', ἠδὲ Πάρος, Ῥήναιά τε πετρήεσσα.
Τόσον ἐπωδίνουσα Ἑκηβόλον ἵκετο Λητώ,
Εἴ τίς οἱ γαιέων υἷι θέλει οἰκία θέσθαι.
Αἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη
Φοῖβον δέξασθαι, καὶ πιοτέρη περ ἐοῦσα.
Πρίν γ' ὅτε δή ῥ' ἐπὶ Δήλου ἐβήσατο πότνια Λητώ,
Καί μιν ἀνειρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Δῆλ', εἰ γάρ κ' ἐθέλεις ἕδος ἔμμεναι υἷος ἐμοῖο
Φοίβου Ἀπόλλωνος, θέσθαι τ' ἐνὶ πίονα νηόν,
Ἄλλος δ' οὔτις σεῦ ποθ' ἅψεται, οὐδέ σε λίσει,
Οὐδ' εὔβων σε ἔσεσθαι ὀΐομαι, οὐδ' εὔμηλον,
Οὐδὲ τρύγην οἴσεις, οὔτ' ἄρ φυτὰ μυρία φύσεις.
Αἱ δέ κ' Ἀπόλλωνος ἑκαέργου νηὸν ἔχησθα,
Ἄνθρωποί τοι πάντες ἀγινοῦσιν ἑκατόμβας
Ἐνθάδ' ἀγειρόμεναι, κνίση δέ τοι ἄσπετος αἰεὶ,
Δηρὸν ἄνακτ' εἰ βόσκοις, οἵ τε θεοί κέ σ' ἔχωσιν
Χειρὸς ἀπ' ἀλλοτρίης, ἐπεὶ οὔ τοι πῖαρ ὑπ' οὖδας.
Ὣς φάτο· χαῖρε δὲ Δῆλος, ἀμειβομένη δὲ προσηύδα,
Λητοῖ, κυδίστη θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο,
Ἀσπασίη μὲν ἔγωγε γονὴν Ἑκάτοιο ἄνακτος
Δεξαίμην· αἰνῶς γὰρ ἐτήτυμόν εἰμι δυσηχὴς
Ἀνδράσιν, ὧδε δέ κεν περιτιμήεσσα γενοίμην.
Ἀλλὰ τόδε τρομέω, Λητοῖ, ἔπος, οὐδέ σε κεύσω·
Λίην γάρ τινά φασιν ἀτάσθαλον Ἀπόλλωνα
Ἔσεσθαι, μέγα δὲ πρυτανευσέμεν ἀθανάτοισι,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Τῷ ῥ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Μὴ ὁπόταν τοπρῶτον ἴδῃ φάος ἠελίοιο,

Νη-

Thraciuſque Athos, & Pelii ſummi vertices,
Thraciaque Samus, Idæque montes umbroſi,
Scyrus & Phocæa, & Authocanæ mons altus,
Imbruſque bene habitata, & Lemnus inſociabilis,
Lesbuſque valde divina, beati ſedes Æolionis,
Et Chius, quæ inſularum fœcundiſſima in mari jacet,
Saxoſuſque Mimas, & Coryci ſummi vertices,
Et Claros ſplendida, & Æſageæ mons altus,
Et Samus aquoſa, Mycalæque alti vertices,
Miletuſque, Couſque, urbs mortalium hominum,
Et Cnidus alta, & Carpathus ventoſa,
Naxuſque, & Paros, Rhenæaque ſaxoſa.
Tantum *terrarum* parturiens procul jaculantem, obivit Latona,
Si qua ei terrarum filio velit habitacula ponere.
Hæ vero valde tremebant & timebant, neque ulla ſuſtinuit
Phœbum ſuſcipere, fertilis quanquam eſſet.
Priuſquam in Delum aſcendit veneranda Latona,
Et illam interrogans verba alata dixit:
  Dele, ſi enim vis ſedes eſſe filii mei
Phœbi Apollinis, imponereque opulentum templum,
Alius autem nemo te tanget, neque te rogabit,
Neque bobus te fore puto, neque ovibus opulentam,
Neque vindemiam feres, neque plantas innumeras produces.
Si autem Apollinis longe operantis templum habueris,
Homines tibi omnes ferent centum boum ſacrificia
Huc coeuntes, nidor autem tibi immenſus ſemper,
Diu regem ſi alueris, diique te tuebuntur
Manu ab aliena, quoniam haud tibi fertile ſolum.
  Sic dixit: gaudebat autem Delus, & reſpondens ait:
Latona, inclytiſſima filia magni Saturni,
Lubens quidem ego nativitatem jaculatoris regis
Suſciperem. nimis enim verum *eſt quod* male audio
Apud homines, ſic autem admodum honorata fierem.
Sed hunc tremo Latona ſermonem, neque te celabo:
Valde enim quendam dicunt protervum Apollinem
Fore, lateque dominaturum immortalibus,
Et mortalibus hominibus ſuper frugiferam tellurem,
Quare nimis male timeo in mente & in animo.
Ne cum primum viderit lumen ſolis,

Νῆσον ἀτιμήσῃ ἐπειὴ κραναήπεδός εἰμι,
Ποσσὶ καταστρέψας, ὤσῃ δ' ἁλὸς ἐν πελάγεσσιν.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν μέγα κῦμα κατὰ κρατὸς ἅλις αἰεὶ
Κλύσσει. ὁ δ' ἄλλην γαῖαν ἀφίξεται ἥ κεν ἅδῃ οἱ,
Τεύξασθαι νηόν τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα.
Πουλύποδες δ' ἐν ἐμοὶ θαλάμας φῶκαί τε μέλαιναι
Οἰκία ποιήσονται ἀκηδέα, χήτεϊ λαῶν.
Ἀλλ' εἴ μοι τλαίης γε, θεὰ, μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Ἐνθάδε μιν πρῶτον τεύξειν περικαλλέα νηὸν,
Ἔμμεναι ἀνθρώπων χρηστήριον, αὐτὰρ ἔπειτα
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπειὴ πολυώνυμος ἔστιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη. Λητὼ δὲ θεῶν μέγαν ὅρκον ὄμοσσεν,
Ἴστω νῦν τάδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, (ὅστε μέγιστος
Ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν)
Ἦ μὴν Φοίβου τῇδε θυώδης ἔσσεται αἰὲν
Βωμὸς καὶ τέμενος, τίσει δέ σε γ' ἔξοχα πάντων.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Δῆλος μὲν μάλα χαῖρε γόνῳ Ἑκάτοιο ἄνακτος·
Λητὼ δ' ἐννῆμάρ τε καὶ ἐννέα νύκτας ἀέλπτοις
Ὠδίνεσσι πέπαρτο· θεαὶ δ' ἔσαν ἔνδοθι πᾶσαι
Ὅσσαι ἄρισται ἔσαν, Διώνη τε, Ῥείη τε,
Ἰχναίη τε Θέμις, καὶ ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη,
Ἄλλαι τ' ἀθάναται, νόσφιν λευκωλένου Ἥρης·
Ἧστο γὰρ ἐν μεγάροισι Διὸς νεφεληγερέταο.
Μούνη δ' οὐκ ἐπέπυστο μογοστόκος Εἰλείθυια·
Ἧστο γὰρ ἄκρῳ Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσσιν,
Ἥρης φραδμοσύνῃ λευκωλένου, ἥ μιν ἔρυκε
Ζηλοσύνῃ, ὅτ' ἄρ' υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε
Λητὼ τέξεσθαι καλλιπλόκαμος τότ' ἔμελλεν.
Αἱ δ' Ἶριν προὔπεμψαν ἐϋκτιμένης ἀπὸ νήσου,
Ἀξέμεν Εἰλείθυιαν, ὑποσχόμεναι μέγαν ὅρμον
Χρυσείοισι λίνοισιν ἐερμένον, ἐννεάπηχυν.
Νόσφιν δ' ἤνωγον καλέειν λευκωλένου Ἥρης,
Μή μιν ἔπειτ' ἐπέεσσιν ἀποστρέψειεν ἰοῦσαν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Βῆ ῥα θέειν, ταχέως δὲ διήνυσε πᾶν τὸ μεσηγύ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκανε θεῶν ἕδος αἰπὺν Ὄλυμπον,
Αὐτίκ' ἄρ' Εἰλείθυιαν ἀπ' ἐκ μεγάροιο θύραζε

Inſulam aſpernetur, quoniam aſpero ſolo ſum,
Pedibus evertens, propellatque maris in pelago.
Ubi me quidem magna unda in caput ſatis ſuperque ſemper
Inundabit; hic autem in aliam terram veniet quæ placuerit ipſi,
Conſtructurus templumque & lucos arboribus denſos.
Polypodes autem in me thalamos phocæque nigræ
Domicilia facient neglecta, ob defectum populorum.
Sed ſi mihi ſaltem ſuſtinueris dea magnum juramentum jurare
Hic illum primum conſtructurum perpulchrum templum,
Quod ſit hominum oraculum, ac poſtea
Omnes ad homines, quandoquidem multa nomina habet.
Sic itaque dixit. Latona autem deorum magnum juramentum juravit:
Sciat nunc hæc terra & cælum amplum ſuperius,
Et illa inferne fluens Stygis aqua, (quod maximum
Juramentum graviſſimumque eſt beatis diis)
Certe utique Phœbi hic odoriferum erit ſemper
Altare & templum, honorabit autem te maxime omnium.
Sed poſtquam juraſſetque finiiſſetque jusjurandum,
Delus quidem valde gaudebat nativitate jaculatoris Apollinis:
Latona autem novem dies quidem & novem noctes inſperatis
Partus doloribus configebatur, deæ autem erant intus omnes
Quæcunque optimæ erant, Dionaque, Rheaque,
Veſtigatrixque Themis, ac valde gemens Amphitrite,
Aliæque immortales, præter albis ulnis decoram Junonem:
Sedebat enim in domibus Jovis nubicogi.
Sola autem non audierat partus doloribus præfecta Lucina:
Sedebat enim ſummo in olympo ſub aureis nubibus,
Junonis conſilio albis ulnis decoræ, quæ illam detinebat
Invidia, quod nempe filium bonumque fortemque
Latona paritura pulchricoma tunc erat.
Illæ autem Irim miſere a bene culta inſula,
Accerſitum Lucinam, pollicentes magnum monile
Aureis filis contextum, novem cubitorum.
Seorſum autem juſſerunt vocare ab albiulna Junone,
Ne ipſam poſtea verbis averteret venientem.
Sed poſtquam hoc audiviſſet ventipes velox Iris,
Abiit utique currens, velociter autem tranſmiſit quicquid in medio ſpatii eſt.
Aſt ubi pervenit ad deorum ſedem altum olympum,
Statim utique Lucinam inde ex domo foras

Ἐκπροκαλεσσαμένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Πάντα μάλ' ὡς ἐπέτελλον ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι.
Τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἔπειθεν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
Βὰν δὲ ποσὶ τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι.
Εὖτ' ἐπὶ Δήλου ἔβαινε μογοστόκος Εἰλείθυια,
Τὴν τότε δὴ τόκος εἷλε, μενοίνησεν δὲ τεκέσθαι·
Ἀμφὶ δὲ φοίνικι βάλε πήχεε, γοῦνα δ' ἔρεισε
Λειμῶνι μαλακῷ· μείδησε δὲ γαῖ' ὑπένερθεν,
Ἐκ δ' ἔθορε προφόωσδε· θεαὶ δ' ὀλόλυξαν ἅπασαι.
Ἔνθά σε ἤϊε Φοῖβε θεαὶ λοῦον ὕδατι καλῷ
Ἁγνῶς ϗ καθαρῶς, σπάρξαν δ' ἐν φάρεϊ λευκῷ,
Λεπτῷ, νηγατέῳ· περὶ δὲ χρύσεον στρόφον ἧκαν.
Οὐδ' ἄρ' Ἀπόλλωνα χρυσάορα θήσατο μήτηρ,
Ἀλλὰ Θέμις νέκταρ τε ϗ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
Ἀθανάτῃσιν χερσὶν ἐπήρξατο. χαῖρε δὲ Λητὼ
Οὕνεκα τοξοφόρον ϗ καρτερὸν υἱὸν ἔτικτεν.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ Φοῖβε κατέβρως ἄμβροτον εἶδαρ,
Οὔ σέ γ' ἔπειτ' ἴσχον χρύσεοι στρόφοι ἀσπαίροντα,
Οὐδέ τι δεσματ' ἔρυκε, λύοντο δὲ πείρατα πάντα.
Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα φοῖβος Ἀπόλλων,
Εἴη μοι κίθαρίς τε φίλη ϗ καμπύλα τόξα,
Χρήσω τ' ἀνθρώποισι Διὸς νημερτέα βουλήν.
Ὣς εἰπὼν ἐβίβασκεν ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
Φοῖβος ἀκερσεκόμης ἑκατηβόλος. αἱ δ' ἄρα πᾶσαι
Θάμβεον ἀθάναται. χρυσῷ δ' ἄρα Δῆλος ἅπασα
Βεβρίθει, καθορῶσα Διὸς Λητοῦς τε γενέθλην,
Γηθοσύνῃ ὅτι μιν θεὸς εἵλετο οἰκία θέσθαι
Νήσων ἠπείρου τε· φίλησε δὲ κηρόθι μᾶλλον,
Ἤνθησ' ὡς ὅτε ῥίον οὔρεος ἄνθεσιν ὕλης.
Αὐτὸς δ' ἀργυρότοξε ἄναξ ἑκατηβόλ' Ἄπολλον
Ἄλλοτε μέν τ' ἐπὶ Κύνθου ἐβήσαο παιπαλόεντος,
Ἄλλοτε δ' αὖ νήσους τε ϗ ἀνέρας ἠλάσκαζες.
Πολλοί τοι νηοί τε ϗ ἄλσεα δενδρήεντα,
Πᾶσαι δὲ σκοπιαί τε φίλαι ϗ πρώονες ἄκροι
Ὑψηλῶν ὀρέων, ποταμοί θ' ἅλαδε προρέοντες.
Ἀλλὰ σὺ Δήλῳ Φοῖβε μάλιστ' ἐπιτέρπεαι ἦτορ,
Ἔνθα τοι ἑλκεχίτωνες Ἰάονες ἠγερέθονται
Αὐτοῖς σὺν παίδεσσι ϗ αἰδοίῃς ἀλόχοισιν.
Οἱ δέ σε πυγμαχίῃ τε ϗ ὀρχηθμῷ ϗ ἀοιδῇ

Μυν-

Evocans, verbis alatis alloquebatur,
Per omnia prorſus, ut injunxerant, quæ Olympias domos habitant.
Huic autem animum perſuadebat in pectoribus ejus:
Ibant autem pedibus, trepidis columbis greſſu ſimiles.
Donec in Delum veniebat dolori partus præfecta Lucina,
Illam tunc jam partus ceperat, cupiebatque parere:
Circaque palmam jaciebat brachia, genua autem fixit
Prato in molli: ſubriſit autem terra ſubtus.
Proſiliit autem in lucem, Deæ vero jubilarunt omnes.
Ibi te, o jaculator Phœbe, Deæ lavabant aqua pulchra
Caſte & pure, faſciaverunt autem in veſte candida
Tenui, nova: circumque auream faſciam dederunt.
Neque utique Apollinem enſem habentem aureum lactavit mater,
Verum Themis nectarque & ambroſiam amabilem
Immortalibus manibus propinavit. gaudebat autem Latona
Quoniam arciferum & fortem filium peperiſſet.
At poſtquam, Phœbe, comediſti immortalem cibum,
Non te amplius retinuerunt aureæ faſciæ palpitantem,
Neque vincula detinuere, ſolvebantur autem nodi omnes.
Statim autem immortales allocutus eſt Phœbus Apollo:
Sit mihi citharaque cara & curvi arcus,
Vaticinaborque hominibus Jovis verum conſilium.
Sic cum dixiſſet, deſcendebat a terra lativia
Phœbus intonſus longe jaculans. hæ autem omnes
Stupebant immortales. auro igitur Delus univerſa
Onerabatur, aſpiciens Jovis Latonæque progeniem,
Læta. quoniam ipſam Dea elegiſſet ad domum ſtruendam, *ſolam*
Inſularum continentiſque: amabatque corde magis,
Florebat ſicut quando vertex montis floribus ſylvæ.
Tu autem habens argenteum arcum rex longe jaculator Apollo
Interdum quidem Cynthum aſcendebas ſaxoſum,
Interdum autem rurſus inſulaſque & viros vitabas.
Multa tibi ſunt templa, lucique arboribus denſi,
Omnes autem ſpeculæque caræ & vertices ſummi
Altorum montium, amneſque in mare profluentes:
Sed tu Delo, Phœbe, maxime oblectas animum,
Ubi tibi trahentes veſtes Iones congregantur
Suis cum liberis ac venerandis uxoribus.
Hi autem te pugilum certamine & tripudio & cantu

Me-

Μνησάμενοι τέρπουσιν, ὅταν στήσωνται ἀγῶνα.
Φαίη κ' ἀθανάτους καὶ ἀγήρως ἔμμεναι ἀνὴρ
Οἳ τότ' ἐπαντία σεῖό τ' Ἰάονες ἀθρόοι εἶεν.
Πάντων γάρ κεν ἴδοιτο χάριν, τέρψαιτο δὲ θυμὸν,
Ἄνδρας τ' εἰσορόων, καλλιζώνους τε γυναῖκας,
Νῆάς τ' ὠκείας, ἠδ' αὐτῶν κτήματα πολλά.
Πρὸς δὲ, τόδε μέγα θαῦμα ὅτου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται,
Κοῦραι Δηλιάδες Ἑκατηβελέταο θεράπναι·
Αἵτ' ἐπεὶ ἂρ πρῶτον μὲν Ἀπόλλων' ὑμνήσωσιν,
Αὖτις δ' αὖ Λητώ τε καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
Μνησάμεναι ἀνδρῶν τε παλαιῶν ἠδὲ γυναικῶν,
Ὕμνον ἀείδουσιν, θέλγουσι δὲ φῦλ' ἀνθρώπων.
Πάντων δ' ἀνθρώπων φωνὰς καὶ κρεμβαλιαστὺν
Μιμεῖσθαι ἴσασιν. φαίη δέ κεν αὐτὸς ἕκαστος
Φθέγγεσθ'· οὕτω σφιν καλὴ συνάρηρεν ἀοιδή.
Ἀλλ' ἄγε δὴ Λητὼ μὲν Ἀπόλλόν τ' Ἀρτέμιδι ξὺν,
Χαίρετε δ' ὑμεῖς πᾶσαι· ἐμεῖο δὲ καὶ μετόπισθε
Μνήσασθ', ὁππότε κέν τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
Ἐνθάδ' ἀνείρηται ξεῖνος ταλαπείριος ἐλθὼν,
Ὦ κοῦραι, τίς δ' ὔμμιν ἀνὴρ ἥδιστος ἀοιδῶν
Ἐνθάδε πωλεῖται, καὶ τέῳ τέρπεσθε μάλιστα;
Ὑμεῖς δ' εὖ μάλα πᾶσαι ὑποκρίνασθε ἀφ' ἡμέων,
Τυφλὸς ἀνὴρ, οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἔνι παιπαλοέσσῃ,
Τοῦ πᾶσαι μετόπισθεν ἀριστεύουσιν ἀοιδαί.
Ἡμεῖς δ' ἡμέτερον κλέος οἴσομεν ὅσον ἐπ' αἶαν
Ἀνθρώπων στρεφόμεσθα πόλεις εὖ ναιεταώσας.
Οἱ δ' ἐπὶ δὴ πείσονται, ἐπεὶ καὶ ἐτήτυμόν ἐστιν.
Αὐτὰρ ἐγὼν οὐ λήξω ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα
Ὑμνέων ἀργυρότοξον, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητώ.
Ὦ ἄνα καὶ Λυκίην καὶ Μηονίην ἐρατεινὴν,
Καὶ Μίλητον ἔχεις, ἔναλον πόλιν, ἱμερόεσσαν,
Αὐτὸς δ' αὖ Δήλοιο περικλύστης μέγ' ἀνάσσεις.
Εἶσι δὲ φορμίζων Λητοῦς ἐρικυδέος υἱὸς
Φόρμιγγι γλαφυρῇ πρὸς Πυθὼ πετρήεσσαν,
Ἄμβροτα εἵματ' ἔχων τε θυώδεα· τοῖο δὲ φόρμιγξ
Χρυσέου ὑπὸ πλήκτρου καναχὴν ἔχει ἱμερόεσσαν.
Ἔνθεν δὲ πρὸς Ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς ὥστε νόημα
Εἶσι Διὸς πρὸς δῶμα, θεῶν μεθ' ὁμήγυριν ἄλλων,
Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μέλει κίθαρις καὶ ἀοιδή.

Μοῦ-

Memores exhilarant, quando conſtituunt certamen.
Diceret utique immortales & non ſeneſcentes eſſe vir
Qui tunc coram te Iones congregati eſſent.
Omnium enim videret decus, delectaretque animum,
Viroſque inſpiciens, beneque cinctas mulieres,
Naveſque veloces, & ipſorum opes multas.
Ad hæc autem magnum miraculum, cujus laus nunquam peribit,
Puellæ Deliades procul jaculantis Apollinis miniſtræ:
Quæ poſtquam primum quidem Apollinem laudaverint,
Rurſus autem Latonamque & Dianam ſagittis gaudentem,
Mentionem facientes virorumque antiquorum atque mulierum,
Hymnum canunt, demulcentque gentes hominum.
Omnium autem hominum voces & ſtrepitum
Imitari norunt. diceretque ipſe quiſque
Se loqui: adeo illis bona coaptata eſt cantio.
Sed age jam Latonaque Apolloque cum Diana,
Salvete vos omnes: mei autem & poſtea
Memores ſitis, quando aliquis terreſtrium hominum
Hic rogaverit hoſpes ærumnoſus veniens:
O puellæ quis vero vobis vir ſuaviſſimus poetarum
Hic verſatur, & quo delectamini maxime?
Vos autem bene omnino omnes reſpondeatis a nobis:
Cæcus vir, habitat autem Chium ſaxoſam,
Cujus omnes in pretio poſtea ſunt cantiones.
Nos autem noſtram laudem feremus quantum per terram
Hominum verſamur *in* urbes bene habitatas.
Illi autem credent ſcilicet, quoniam & verum eſt.
Aſt ego non deſinam procul jaculantem Apollinem
Laudare ſplendidi arcus dominum, quem pulchricoma peperit Latona.
O rex & Lyciam & Meoniam amabilem,
Et Miletum habes, maritimam urbem, optabilem,
Idemque ipſe Delo circumfluæ dominaris.
It autem ludens Latonæ inclytæ filius
Cithara cava ad Pytho ſaxoſam,
Immortales veſtes habens odoriferas: ejuſque cithara
Aurea a plectro ſonum habet amabilem.
Hinc autem ad olympum a terra ut mens, *tam celeriter*
Contendit Jovis in domum, deorum in cœtum cæterorum,
Statim autem immortalibus curæ eſt citharaque & cantio.

Μοῦσαι μέν θ' ἅμα πᾶσαι ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ
Ὑμνεῦσίν ῥα θεῶν δῶρ' ἄμβροτα, ἠδ' ἀνθρώπων
Τλημοσύνας, ὅσ' ἔχοντες ὑπ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
Ζώουσ' ἀφραδέες καὶ ἀμήχανοι, οὐδὲ δύνανται
Εὑρέμεναι θανάτοιό τ' ἄκος καὶ γήραος ἄλκαρ.
Αὐτὰρ ἐϋπλόκαμοι Χάριτες καὶ ἐΰφρονες Ὧραι,
Ἁρμονίη θ', Ἥβη τε, Διὸς θυγάτηρ τ' Ἀφροδίτη,
Ὀρχεῦντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχουσαι.
Τῇσι μὲν οὔτ' αἰσχρὴ μεταμέλπεται, οὔτε λάχεια·
Ἀλλὰ μάλα μεγάλη τε ἰδεῖν καὶ εἶδος ἀγητὴ
Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, ὁμότροφος Ἀπόλλωνι.
Ἐνθ' αὖ τῇσιν Ἄρης καὶ ἐΰσκοπος Ἀργειφόντης
Παίζουσ'. αὐτὰρ ὁ Φοῖβος Ἀπόλλων ἐγκιθαρίζει
Καλὰ καὶ ὕψι βιβάς· αἴγλη δέ μιν ἀμφιφαείνει,
Μαρμαρυγαί τε ποδῶν καὶ ἐϋκλώστοιο χιτῶνος.
Οἱ δ' ἐπιτέρπονται θυμὸν μέγαν, εἰσορόωντες
Λητώ τε χρυσοπλόκαμος, καὶ μητίετα Ζεὺς,
Υἷα φίλον παίζοντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Πῶς τ' ἄρ σ' ὑμνήσω πάντως εὔυμνον ἐόντα;
Ἠέ σ' ἐνὶ μνηστῆσιν ἀείδω καὶ φιλότητι,
Ὁππόσ' ἀνωόμενος ἔκιες Ἀζαντίδα κούρην
Ἴσχυ', ἅμ' ἀντιθέῳ Ἐλατιονίδῃ εὐίππῳ,
Ἢ ἅμα Φόρβαντι Τριόπῳ γένος, ἢ ἅμ' Ἐρευθεῖ,
Ἢ ἅμα Λευκίππῳ καὶ Λευκίπποιο δάμαρτι
Πεζὸς, ὁ δ' ἵπποισιν; οὐ μὴν Τρίοπός τ' ἐνέλειπεν.
Ἢ ὡς τὸ πρῶτον χρηστήριον ἀνθρώποισι
Ζητεύων κατὰ γαῖαν ἔβης ἑκατηβόλ' Ἄπολλον;
Πιερίης μὲν πρῶτον ἀπ' Οὐλύμποιο κατῆλθες,
Λέκτον τ' ἠμαθόεντα παρέστιχες, ἢ Μαγνήδας,
Καὶ διὰ Περραιβούς· τάχα δ' εἰς Ἰωλκὸν ἵκανες,
Κηναίου τ' ἐπέβης ναυσικλειτῆς Εὐβοίης.
Στῆς δ' ἐπὶ Ληλάντῳ πεδίῳ, τό τοι οὐχ ἅδε θυμῷ
Τεύξασθαι νηόν τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα.
Ἔνθεν δ' Εὔριπον διαβὰς ἑκατηβόλ' Ἄπολλον,
Βῆς ἀν' ὄρος ζάθεον χλωρόν· τάχα δ' ἷξας ἀπ' αὐτοῦ
Ἐς Μυκαλησσὸν ἰὼν καὶ Τευμησσὸν λεχεποίην.
Θήβης δ' εἰσαφίκανες ἕδος καταειμένον ὕλῃ·
Οὐ γάρ πώ τις ἔναιε βροτῶν ἱερῇ ἐνὶ Θήβῃ,
Οὐδ' ἄρα πώποτε ἦσαν ἀταρπιτοὶ οὐδὲ κέλευθοι

Θή-

Muſæ quidem omnes alternantes voce pulchra
Cantant utique deorum dona immortalia, & hominum
Ærumnas, quantas habentes ab immortalibus diis
Vivunt deſperati ac inopes conſilii, neque poſſunt
Invenire mortis medelam & ſenectutis remedium:
Cæterum pulchricomæ Gratiæ & benevolæ Horæ,
Harmoniaque, Hebeque, Joviſque filia Venus,
Tripudiant, invicem in carpum manus tenentes.
Cum his quidem neque turpis canit, neque conſciſſa *rugis*:
Sed valde magnaque viſu & forma admirabilis
Diana ſagittis gaudens, educata ſimul cum Apolline.
Ubi rurſus cum his Mars & bonus ſpeculator Argicida
Ludunt. ſed Phœbus Apollo citharam pulſat
Pulchre & alte aſcendens. ſplendor autem illum circumlucet,
Radiationeſque pedum ac bene concinnæ tunicæ.
Illi autem delectantur animo magno, inſpicientes
Latonaque flava cincinnis, ac conſiliorum autor Jupiter,
Filium carum ludentem cum immortalibus Diis.
Quo pacto igitur te laudabo omnino dignum laudari?
An te inter ſponſas laudem & in amore,
Quando animo triſti adiiſti Azantida puellam
Robore, ſimul cum diis æquali Elationide abundante equis,
Aut ſimul cum Phorbante Triopo genere, aut ſimul cum Ereuthe,
Aut ſimul cum Leucippo & Leucippi conjuge
Pedes, hic vero cum equis? neque tamen Triopus deerat.
Aut ut primum oraculum hominibus
Quærens ſuper terram inceſſiſti procul jaculans Apollo?
In Pieriam enim primum ab olympo deſcendiſti,
Lectonque arenoſam tranſmiſiſti, aut Magneidas,
Et per Perrhæbos: celeriter autem in Iolcum perveniſti,
Cenæumque aſcendiſti, navibus inclytæ Eubœæ.
Stetiſti autem in Lelanto campo, qui tibi non placebat in animo
Ut ſtrueres templumque ac lucos arboribus abundantes.
Hinc autem Euripum tranſgreſſus longe jaculans Apollo,
Aſcendiſti ſuper montem magnus deus viridem: celeriter autem perveniſti ab ipſo
In Mycaleſſum iens & Teumeſſum herboſam.
Thebæ autem adiiſti ſolum amictum ſylva:
Nondum enim quiſquam habitabat mortalium ſacra in Theba,
Neque igitur adhuc erant ſemitæ nec viæ

The-

Θήβης ἀμπεδίον πυρηφόρον, ἀλλ' ἔχεν ὕλην.
Ἔνθεν δὲ προτέρω ἔκιες ἑκατηβόλ' Ἄπολλον,
Ὄγχηστον δ' ἷξες Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος·
Ἔνθα νεοδμὴς πῶλος ἀναπνέει ἀχθόμενός περ,
Ἕλκων ἅρματα καλά, χαμαὶ δ' ἐλατὴρ ἀγαθός περ
Ἐκ δίφροιο θορὼν, ὁδὸν ἔρχεται, οἱ δὲ τέως μὲν
Κεῖν' ὄχεα κροτέουσιν, ἀνακτορίην ἀφιέντες·
Εἰ δέ κεν ἅρματ' ἄγησιν ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι,
Ἵππους μὲν κομέουσι, τὰ δὲ κλίναντες ἐῶσιν.
Ὣς γὰρ τὰ πρώτισθ' ὁσίη γένεθ', οἱ δὲ ἄνακτι
Εὔχονται, δίφρον δὲ θεοῦ τότε μοῖρα φυλάσσει.
Ἔνθεν δὲ προτέρω ἔκιες ἑκατηβόλ' Ἄπολλον·
Κηφισσὸν δ' ἄρ' ἔπειτα κιχήσαο καλλιρέεθρον,
Ὅστε Λιλαίηθεν προχέει καλλίρροον ὕδωρ.
Τὸν διαβὰς Ἑκάεργε καὶ Ὠκαλέην πολύπυργον,
Ἔνθεν ἄρ' εἰς Ἄμαρτον ἀφίκεο ποιήεντα.
Βῆς δ' ἐπὶ Δελφούσης, τόθι τοι ἅδε χῶρος ἀπήμων
Τεύξασθαι νηόν τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα.
Στῆς δὲ μάλ' ἄγχ' αὐτῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπες,
  Δελφοῦσ', ἐνθάδε δὴ φρονέω περικαλλέα νηὸν,
Ἀνθρώπων τεῦξαι χρηστήριον, οἵτε μοι αἰεὶ
Ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἑκατόμβας,
Ἠμὲν ὅσοι Πελοπόννησον πίειραν ἔχουσιν,
Ἠδ' ὅσοι Εὐρώπην τε καὶ ἀμφιρύτους κατὰ νήσους,
Χρησόμενοι· τοῖσιν δέ τ' ἐγὼ νημερτέα βουλὴν
Πᾶσι θεμιστεύοιμι, χρέων ἐνὶ πίονι νηῷ.
  Ὣς εἰπὼν διέθηκε θεμείλια Φοῖβος Ἀπόλλων
Εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διηνεκές. ἡ δ' ἐσιδοῦσα
Δελφοῦσα κραδίην ἐχολώσατο, εἶπέ τε μῦθον,
  Φοῖβε ἄναξ ἑκάεργε, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω·
Ἐνθάδ' ἐπεὶ φρονέεις τεῦξαι περικαλλέα νηὸν,
Ἔμμεναι ἀνθρώποις χρηστήριον· οἱ δέ τοι αἰεὶ
Ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἑκατόμβας·
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι,
Πημανέει σ' αἰεὶ κτύπος ἵππων ὠκειάων,
Ἀρδόμενοί τ' οὐρῆες ἐμῶν ἱερῶν ἀπὸ πηγῶν.
Ἔνθα τις ἀνθρώπων βουλήσεται εἰσοράασθαι
Ἅρματά τ' εὐποίητα καὶ ὠκυπόδων κτύπον ἵππων,
Ἢ νηόν τε μέγαν καὶ κτήματα πόλλ' ἐνεόντα.

Thebæ in campo tritici ferace, ſed habebat ſylvam.
Hinc autem ulterius proceſſiſti procul jaculans Apollo,
In Oncheſtum autem perveniſti Neptuni ſplendidum lucum:
Ubi recens domitus pullus reſpirat pondere gravatus præcipue,
Trahens currus pulchros, humi autem auriga quamvis eſſet præſtans
E curru deſiliens, iter facit. hi autem tunc quidem
Vacua vehicula pulſant, imperio depoſito:
Si autem currus frangantur in nemore arboribus pleno,
Equos quidem curant, illos autem acclinantes ſinunt.
Sic enim primum pietas fuit, hi autem regem
Orant, currum autem divina ſors tunc ſervat.
Hinc autem proceſſiſti procul jaculans Apollo:
Cephiſum utique deinde aſſecutus es pulchra fluenta habentem,
Quique ex Lilæa profundit limpidam aquam.
Hunc tranſgreſſus Jaculator, & Ocaleam turritam,
Hinc utique in Amartum veniſti herboſum.
Iviſti autem ad Delphuſam, ubi tibi placuit regio innocua
Ad conſtruendum templumque & lucos arboribus plenos.
Stetiſti autem valde prope ipſam, ac illam verbis allocutus es.
Delphuſa, hic utique habeo in animo præclarum templum,
Hominum conſtruere oraculum, qui mihi ſemper
Hic adducent perfectas Hecatombas,
Et qui Peloponneſum pinguem habent,
Et qui Europam, & qui circundatas mari inſulas,
Sciſcitaturi: his autem ego verum conſilium
Omnibus vaticinabor, oracula edens in opulento templo.
Sic dicens diſpoſuit fundamenta Phœbus Apollo
Ampla & valde longa continua ſerie. conſpicata autem
Delphuſa, corde irata eſt, dixitque verbum:
Phœbe rex longe operans, verbum quoddam tibi in mentem ponam:
Hic quoniam in animo habes conſtruere præclarum templum,
Ut ſit hominibus oraculum: hique tibi ſemper
Hic adducent perfecta ſacrificia centum boum:
Sed tibi dicam, tu autem ſenſibus repone tuis:
Nocebit tibi ſtrepitus equorum velocium,
Irrigatique muli meis ſacris ex fontibus.
Hic alliquis hominum mallet inſpicere
Curruſque benefactos ac velocipedum ſtrepitum equorum,
Quam templumque magnum & opes multas quæ inerunt.

Ἀλλ' εἰ δή τι πίθοιο, (σὺ δὲ κρείσσων καὶ ἀρείων
Ἐσσὶ ἄναξ ἐμέθεν, σεῦ δὲ σθένος ἐστὶ μέγιστον)
Ἐν Κρίσσῃ ποίησαι ὑπὸ πτυχὶ Παρνασοῖο·
Ἔνθ' οὔθ' ἅρματα καλὰ δονήσεται, οὔτέ τοι ἵππων
Ὠκυπόδων κτύπος ἔσαι ἐΰδμητον περὶ βωμόν.
Ἀλλὰ καὶ ὣς προσάγοιεν Ἰηπαιῆονι δῶρα
Ἀνθρώπων κλυτὰ φῦλα· σὺ δὲ φρένας ἀμφιγεγηθὼς
Δέξαι ἱερὰ καλὰ περικτιόνων ἀνθρώπων.
Ὣς εἰποῦσ' Ἑκάτου πέπιθε φρένας, ὄφρα οἱ αὐτῇ
Δελφούσῃ κλέος εἴη ἐπὶ χθονὶ, μηδ' Ἑκάτοιο.
Ἔνθεν δὲ προτέρω ἔκιες ἑκατηβόλ' Ἄπολλον·
Ἷξες δ' ἐς Φλεγύων ἀνδρῶν πόλιν ὑβριστάων,
Οἳ Διὸς οὐκ ἀλέγοντες ἐπὶ χθονὶ ναιετάασκον
Ἐν καλῇ βήσσῃ, Κηφισσίδος ἐγγύθι λίμνης.
Ἔνθεν καρπαλίμως προσέβης πρὸς δειράδα θύων·
Ἵκεο δ' ἐς Κρίσσην ὑπὸ Παρνησὸν νιφόεντα,
Κνημὸν πρὸς Ζέφυρον τετραμμένον, αὐτὰρ ὕπερθεν
Πέτρη ὑποκρέμαται, κοίλη δ' ὑποδέδρομε βῆσσα
Τρηχεῖ'. ἔνθα ἄναξ τεκμήρατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Νηὸν ποιήσασθαι ἐπήρατον, εἶπέ τε μῦθον,
Ἐνθάδε δὴ φρονέω τεύξειν περικαλλέα νηὸν,
Ἔμμεναι ἀνθρώποις χρηστήριον, οἵτέ μοι αἰεὶ
Ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἑκατόμβας,
Ἠμὲν ὅσοι Πελοπόννησον πίειραν ἔχουσιν,
Ἠδ' ὅσοι Εὐρώπην τε καὶ ἀμφιρύτους κατὰ νήσους
Χρησόμενοι. τοῖσιν δ' ἂν ἐγὼ νημερτέα βουλὴν
Πᾶσι θεμιστεύοιμι, χρέων ἐνὶ πίονι νηῷ.
Ὣς εἰπὼν διέθηκε θεμείλια Φοῖβος Ἀπόλλων
Εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διαμπερές. αὐτὰρ ἐπ' αὐτοῖς
Λάϊνον οὐδὸν ἔθηκε Τροφώνιος ἠδ' Ἀγαμήδης,
Υἱέες Ἐργίνου, φίλοι ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ἀμφὶ δὲ νηὸν ἔνασσαν ἀθέσφατα φῦλ' ἀνθρώπων
Κτιστοῖσιν λάεσσιν ἀοίδιμον ἔμμεναι αἰεί.
Ἀγχοῦ δὲ κρήνη καλλίρροος, ἔνθα δράκαιναν
Κτεῖνεν ἄναξ Διὸς υἱὸς ἀπὸ κρατεροῖο βιοῖο,
Ζατρεφέα, μεγάλην, τέρας ἄγριον, ἣ κακὰ πολλ'
Ἀνθρώπους ἔρδεσκεν ἐπὶ χθονὶ, πολλὰ μὲν αὐτοὺς,
Πολλὰ δὲ μῆλα ταναύποδ'. ἐπεὶ πέλε πῆμα δαφοινὸν,
Καί ποτε δεξαμένη χρυσοθρόνου ἔτρεφεν Ἥρης

Sed ſi utique obtemperaveris, (ut autem fortior & melior
Es o rex me, tuaque vis eſt maxima)
In Criſſa fac ſub ſinu Parnaſi:
Ubi neque currus pulchri agitabuntur, neque tibi equorum
Velocipedum ſtrepitus erit bene fabricatam circa aram.
Verum & ſic adducent Jopæani dona
Hominum inclytæ gentes: tu autem mente gaviſus
Suſcipe ſacra pulchra finitimorum hominum.
Sic locuta Procul jaculantis perſuaſit mentem, ut ſibi ipſi
Delphuſæ laus ſit ſuper terram, non autem Procul jaculantis.
Hinc autem ulterius proceſſiſti, jaculator Apollo:
Perveniſti autem ad Phlegyorum virorum urbem contumelioſorum,
Qui Jovem non curantes ſuper terram habitabant
In pulchra valle Cephiſſidem prope lacum.
Hinc rapide aſcendiſti ad jugum furens,
Perveniſti autem ad Criſſam ſub Parnaſo nivoſo,
Ad ſaltum qui in Zephyrum vertitur, at deſuper
Petra ſuſpenſa eſt, cava autem porrigitur vallis
Aſpera. ubi rex ſtatuit Phœbus Apollo
Templum facere optabile, dixitque verbum:
Hic utique cogito conſtruere præclarum templum,
Quod ſit hominibus oraculum, qui mihi ſemper
Hic adducent juſtas Hecatombas,
Et qui Peloponneſum pinguem habitant,
Et qui Europamque & circumfluas inſulas,
Sciſcitaturi. his autem ego certum conſilium
Omnibus vaticinabor, oracula edens in pingui templo.
Sic cum dixiſſet, diſpoſuit fundamenta Phœbus Apollo
Ampla & valde longa quaquaverſum. at in ipſis
Lapideum limen impoſuit Trophonius atque Agamedes,
Filii Erigini, amici immortalibus diis:
Circumque templum ſtruxerunt ineffabiles gentes hominum
Fabricatis lapidibus, celebre ut eſſet ſemper.
Prope autem fons pulchrifluus, ubi dracænam
Necavit rex Jovis filius ex forti arcu,
Saginatam, magnam, monſtrum ferum, quæ mala multa
Hominibus faciebat ſuper terram, multa quidem ipſis,
Multa autem pecudibus quæ habent longos pedes. quia erat labes cruenta,
Et olim ſuſcipiens nutriverat Junonis aurea ſede conſpicuæ

Δεινόν τ' ἀργαλέον τε Τυφάονα, πῆμα βροτοῖσιν,
Ὅν ποτ' ἄρ' Ἥρη ἔτικτε, χολωσαμένη Διῒ πατρί.
Εὖτ' ἄρα δὴ Κρονίδης ἐρικυδέα γείνατ' Ἀθήνην
Ἐν κορυφῇ, ἡ δ' αἶψα χολώσατο πότνια Ἥρη,
Ἡ δὲ καὶ ἀγρομένοισι μετ' ἀθανάτοισιν ἔειπε,
  Κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι.
Ὡς ἔμ' ἀτιμάζειν ἄρχει νεφεληγερέτα Ζεὺς
Πρῶτος, ἐπεί μ' ἄλοχον ποιήσατο κέδν' εἰδυῖαν,
Καὶ νῦν νόσφιν ἐμεῖο τέκε γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
Ἣ πᾶσιν μακάρεσσι μεταπρέπει ἀθανάτοισιν·
Αὐτὰρ ὅγ' ἠπεδανὸς γέγονεν μετὰ πᾶσι θεοῖσι
Παῖς ἐμὸς Ἥφαιστος, ῥικνὸς πόδας, ὃν τέκον αὐτή.
Ῥίψ' ἀνὰ χερσὶν ἑλοῦσα, καὶ ἔμβαλον εὐρέϊ πόντῳ·
Ἀλλά ἑ Νηρῆος θυγάτηρ Θέτις ἀργυρόπεζα
Δέξατο, καὶ μετὰ ᾗσι κασιγνήτῃσι κόμισσεν.
Ὡς ὄφελ' ἄλλο θεοῖσι χαρίζεσθαι μακάρεσσι.
Σχέτλιε ποικιλομῆτα τί νῦν ἔτι μήσεαι ἄλλο;
Πῶς ἔτλης οἶος τεκέειν γλαυκώπιδ' Ἀθήνην;
Οὐκ ἂν ἐγὼ τεκόμην, καὶ σὴ κεκλημένη ἔμπης
Ἦν ἄρ' ἐν ἀθανάτοισιν οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
Καὶ νῦν τοιγὰρ ἐγὼ τεχνήσομαι ὥς κε γένηται
Παῖς ἐμὸς, ὅς κε θεοῖσι μεταπρέποι ἀθανάτοισιν,
Οὔτε σὸν αἰσχύνας ἱερὸν λέχος, οὔτ' ἐμὸν αὐτῆς.
Οὐδέ τοι εἰς εὐνὴν πωλήσομαι, ἀλλ' ἀπὸ σεῖο
Τηλόθεν οὖσα, θεοῖσι μετέσσομαι ἀθανάτοισιν.
  Ὣς εἰποῦσ', ἀπὸ νόσφι θεῶν κίε χωομένη περ.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοῶπις πότνια Ἥρη,
Χειρὶ καταπρηνεῖ δ' ἔλασε χθόνα, καὶ φάτο μῦθον,
  Κέκλυτε νῦν μοι γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Τιτῆνές τε θεοὶ τοὶ ὑπὸ χθονὶ ναιετάοντες
Τάρταρον ἀμφὶ μέγαν, τῶν ἐξ ἄνδρες τε θεοί τε,
Αὐτοὶ νῦν μευ πάντες ἀκούσατε, καὶ δότε παῖδα
Νόσφι Διὸς, μηδέν τι βίην ἐπιδευέα κείνου.
Ἀλλ' ὅγε φέρτερος ἤ, ὅσον Κρόνου εὐρύοπα Ζεύς.
  Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἵμασε χθόνα χειρὶ παχείῃ·
Κινήθη δ' ἄρα γαῖα φερέσβιος. ἡ δ' ἐσιδοῦσα
Τέρπετο ὃν κατὰ θυμόν· ὀΐετο γὰρ τελέεσθαι.
Ἐκ τούτου δ' ἤπειτα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Οὔτέ ποτ' εἰς εὐνὴν Διὸς ἤλυθε μητιόεντος,

Gravemque difficilemque Typhaona, cladem mortalibus,
Quem olim ſcilicet Juno peperit, irata Jovi patri.
Quando nimirum jam Saturnius perinclytam genuerat Minervam
In vertice, ſtatim autem irata eſt veneranda Juno,
Et ad congregatos immortales dixit:
Audite me omnes dii omneſque deæ.
Ut me injuria afficere incipit nubium coactor Jupiter
Primus, poſtquam me uxorem fecit caſta ſcientem,
Et nunc ſine me peperit cæſiam oculos Minervam,
Quæ inter omnes beatos maxime decora eſt immortales:
Verum hic debilis factus eſt inter omnes Deos
Filius meus Vulcanus, mutilis pedibus, quem peperi ipſa.
Jeci manibus correptum, & dejeci in amplum pontum:
Sed illum Nerei filia Thetis argentipes
Suſcepit, & cum ſuis ſororibus educavit.
Utinam debuiſſet aliud gratificari beatis *diis*.
Improbe, verſute, quid nunc adhuc excogitabis aliud?
Quo pacto ſuſtinuiſti ſolus parere Minervam?
Nonne ego peperiſſem, maxime cum tua vocarer?
Eram utique inter immortales qui cælum amplum habitant.
Et nunc utique aliquid moliar ut naſcatur
Filius meus qui inter deos excellat immortales,
Neque tuum dedecorans ſacrum cubile, neque meum ipſius.
Neque tibi in cubile itabo, ſed abs te
Longe abſens, cum diis ero immortalibus.
Sic fata, procul a diis ſeceſſit irata utique.
Statim deinde precabatur magnis oculis decora, veneranda Juno,
Manuque prona pepulit terram, & dixit verbum:
Audite jam me terra & cælum amplum deſuper,
Titaneſque dii qui ſub terra habitatis
Tartarum circa magnum, ex quibus virique diique:
Ipſi nunc me omnes audite, & date filium
Abſque Jove, nihil vi inferiorem illo:
Sed is præſtantior ſit, quantum Saturno late tonans Jupiter.
Sic effata pulſavit terram manu craſſa:
Mota eſt igitur terra alma. illa autem cum vidiſſet
Oblectabatur ſuo animo: cognoſcebat enim perfectum eſſe.
Ex hoc autem deinde totum in annum
Nunquam ad cubile Jovis venit conſiliorum autoris,

Οὔτε ποτ' εἰς θῶκον πολυδαίδαλον, ὡς τοπάρος περ,
Αὐτῷ ἐφεζομένη πυκινὰς φραζέσκετο βουλάς·
Ἀλλ' ἥγ' ἐν νηοῖσι πολυλλίστοισι μένουσα
Τέρπετο οἷς ἱεροῖσι βοῶπις πότνια Ἥρη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο
Ἂψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Ἡ δ' ἔτεκ' οὔτε θεοῖς ἐναλίγκιον οὔτε βροτοῖσι
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε Τυφάονα, πῆμα βροτοῖσιν.
Αὐτίκα τόνδε λαβοῦσα βοῶπις πότνια Ἥρη
Δῶκεν ἔπειτα φέρουσα κακῷ κακόν· ἡ δ' ὑπέδεκτο,
Ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκε κατὰ κλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων.
Ὃς τῇ γ' ἀντιάσειε, φέρεσκέ μιν αἴσιμον ἦμαρ.
Πρίν γέ οἱ ἰὸν ἐφῆκεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων
Καρτερόν· ἡ δ' ὀδύνῃσιν ἐρεχθομένη χαλεπῇσι,
Κεῖτο μέγ' ἀσθμαίνουσα, κυλινδομένη κατὰ χῶρον·
Θεσπεσίη δ' ἐνοπὴ γένετ' ἄσπετος. ἡ δὲ καθ' ὕλην
Πυκνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἑλίσσετο, λεῖπε καὶ θυμὸν
Φοινὸν ἀποπνείουσ'. ὁ δ' ἐπηύξατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
  Ἐνταυθοῖ νῦν πύθευ ἐπὶ χθονὶ βωτιανείρῃ.
Οὐδὲ σύ γε ζωοῖσι κακὸν δήλημα βροτοῖσιν
Ἔσσεαι, οἳ γαίης πολυφόρβου καρπὸν ἔδοντες
Ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἑκατόμβας·
Οὐδέ τί τοι θάνατόν γε δυσηλεγέ' οὔτε Τυφωεὺς
Ἀρκέσει, οὐδὲ Χίμαιρα δυσώνυμος, ἀλλά σέ γ' αὐτοῦ
Πύσει γαῖα μέλαινα καὶ ἠλέκτωρ Ὑπερίων.
  Ὣς φάτ' ἐπευχόμενος. τὴν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.
Τὴν δ' αὐτοῦ κατέπυσ' ἱερὸν μένος ἠελίοιο·
Ἐξ οὗ νῦν Πυθὼ κικλήσκεται· οἱ δὲ ἄνακτα
Πύθιον καλέουσιν ἐπώνυμον, οὕνεκα κεῖθι
Αὐτοῦ πῦσε πέλωρ μένος ὀξέος ἠελίοιο.
Καὶ τότ' ἄρ' ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
Οὕνεκά μιν κρήνη καλλίρροος ἐξαπάφησε.
Βῆ δ' ἐπὶ Δελφούσῃ κεχολωμένος, αἶψα δ' ἵκανε·
Στῆ δὲ μάλ' ἄγχ' αὐτῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
  Δελφοῦσ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἐμὸν νόον ἐξαπαφοῦσα,
Χῶρον ἔχουσ' ἐρατὸν προρέειν καλλίρροον ὕδωρ.
Ἐνθάδε δὴ καὶ ἐμὸν κλέος ἔσσεται, οὐδὲ σὸν οἴης.
  Ἦ, καὶ ἐπὶ ῥίον ὦσεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων
Πέτρῃσι προχυτῇσιν· ἀπέκρυψεν δὲ ῥέεθρα,

Neque unquam ad thronum varie exornatum, ſicuti antea,
Cum ipſo ſedens, ſapientia conſultans conſilia:
Verum hæc in templis, ubi multa vota fiunt, manens
Oblectabatur ſuis ſacris magnis oculis veneranda Juno.
Sed quando jam noctesque & dies perficiebantur
Rurſus circumacto anno, & venerunt horæ,
Ipſa peperit neque diis ſimilem neque mortalibus
Gravemque difficilemque Typhaona, cladem mortalibus.
Statim hunc ſuſcipiens magnis oculis veneranda Juno
Dedit deinde ferens malum malo *dracænæ*: quæ eum ſuſcepit,
Qui mala multa faciebat apud inclytas gentes hominum.
Quiſquis huic obviam iret, ferebat eum fatalis dies.
Antequam illi telum immiſiſſet longe operans Apollo
Validum: hæc vero doloribus agitata gravibus,
Jacebat valde anhelans, volutata per terram:
Ingens autem clamor factus fuit ineffabilis. hæc autem ſuper ligna
Frequenter admodum hinc atque hinc volvebatur, & reliquit animum
Cruentum ſpirans. ipſe autem ſuper his gloriabundus ait Phœbus Apollo:
Hic nunc putreſce ſuper terra viros paſcente.
Neque tu utique vivis malum damnum mortalibus
Eris, qui terræ multos nutrientis fructum edentes
Hic adducent juſtas hecatombas:
Neque tibi mortem triſtem neque Typhoeus
Arcebit, neque Chimæra infauſti nominis, ſed te utique hic
Putredine conficiet terra nigra & excitator Hyperion.
Sic dixit gloriabundus. illius autem oculos tenebræ obtexerunt.
Eamque hic putredine confecit optabilis vis ſolis:
Ex quo nunc Pytho vocatur: hi autem regem
Pythium vocant ex re nomine, quoniam illic
Putredine confecit monſtrum vis acuti Solis.
Et tunc utique cognovit ſua in mente Phœbus Apollo
Quod ſe fons pulchrifluus decepiſſet.
Ivit autem ad Delphuſam iratus, celeriter autem pervenit:
Stetit autem valde prope ipſam, & illam verbis allocutus eſt:
Delphuſa, non utique eras mea mente decepta,
Locum habens amabilem profluxura pulchriflua aqua.
Hic jam & mea laus erit neque tua ſolius.
Dixit, & in cacumen impulit rex longe operans Apollo
Petris profuſis: occultavit autem fluenta,

Καὶ βωμὸν ποιήσατ' ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι,
Ἄγχι μάλα κρήνης καλλιρρόου. ἔνθα δ' ἄνακτι
Πάντες ἐπίκλησιν Δελφουσίῳ εὐχετόωνται,
Οὕνεκα Δελφούσης ἱερῆς ᾔσχυνε ῥέεθρα.
Καὶ τότε δὴ κατὰ θυμὸν ἐφράζετο Φοῖβος Ἀπόλλων
Οὕς τινας ἀνθρώπους ὀργιόνας εἰσαγάγοιτο,
Οἳ θεραπεύσονται Πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσῃ.
Ταῦτ' ἄρα ὁρμαίνων ἐνόησ' ἐπὶ οἴνοπι πόντῳ
Νῆα θοήν· ἐν δ' ἄνδρες ἔσαν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ,
Κρῆτες ἀπὸ Κνωσσοῦ Μινωΐου, οἵ ῥά τ' ἄνακτι
Ἱερά τε ῥέζουσι, καὶ ἀγγέλλουσι θέμιστας
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅ, ττί κεν εἴπῃ,
Χρείων ἐκ δάφνης γυάλων ὕπο Παρνησοῖο.
Οἱ μὲν ἐπὶ πρῆξιν καὶ χρήματα νηὶ μελαίνῃ
Ἐς Πύλον ἠμαθόεντα, Πυληγενέας τ' ἀνθρώπους
Ἔπλεον· αὐτὰρ ὁ τοῖσι συνήντετο Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἐν πόντῳ δ' ἐπόρουσε, δέμας δελφῖνι ἐοικὼς,
Νηὶ θοῇ, καὶ κεῖτο πέλωρ μέγα τε δεινόν τε.
Τῶν δ' ὅστις κατὰ θυμὸν ἐπιφράσσαιτο νοῆσαι,
Πάντοθ' ἀνασσείσασκε, τίνασσε δὲ νήϊα δοῦρα.
Οἱ δ' ἀκέων ἐνὶ νηὶ καθείατο δειμαίνοντες.
Οὐδ' οἵ γ' ὅπλ' ἔλυον κοίλην ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
Οὐδὲ λύον λαῖφος νηὸς κυανοπρώροιο·
Ἀλλ' ὡς οἱ τὰ πρῶτα κατεστήσαντο βοεῦσιν,
Ὣς ἔπλεον, κραιπνὸς δὲ Νότος κατόπισθεν ἔγειρε
Νῆα θοήν. πρῶτον δὲ παρημείβοντο Μάλειαν.
Πὰρ δὲ Λακωνίδα γαῖαν, ἁλιστέφανον πτολίεθρον
Ἷξον, καὶ χῶρον τερψιμβρότου ἠελίοιο,
Ταίναρον, ἔνθά τε μῆλα βαθύτριχα βόσκεται αἰεὶ
Ἠελίοιο ἄνακτος, ἔχει δ' ἐπιτερπέα χῶρον.
Οἱ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἔθελον νῆα σχεῖν, ἠδ' ἀποβάντες
Φράσσασθαι μέγα θαῦμα, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι
Εἰ μενέει νηὸς γλαφυρῆς δαπέδοισι πέλωρον,
Ἢ εἰς οἶδμ' ἅλιον πολυΐχθυον ἀμφὶς ὀρούσει·
Ἀλλ' οὐ πηδαλίοισιν ἐπείθετο νηῦς εὐεργής,
Ἀλλὰ παρὲκ Πελοπόννησον πίειραν ἔχουσα
Ἤιεν ὁδόν. πνοιῇ δὲ ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων
Ῥηϊδίως ἴθυν'. ἡ δὲ πρήσσουσα κέλευθον,
Ἀρήνην ἷκανε καὶ Ἀργυφέην ἐρατεινὴν,

Καὶ

Ac templum fecit in luco umbroſo,
Prope valde fontem pulchrifluum. hic regi
Omnes cognomento Delphuſio vota faciunt,
Quoniam Delphuſæ ſacræ pudore affecit fluenta.
Atque tum ſcilicet animo cogitabat Phœbus Apollo
Quoſnam homines ſibi ſacerdotes introduceret,
Qui ſibi miniſterium exhiberent Pytho in ſaxoſa.
Hæc igitur in *animo* agitans vidit in cæruleo ponto
Navem velocem: in *ipſa* autem viri erant multique & boni,
Cretenſes ex Gnoſſo Minoia, qui nempe regi
Sacraque faciunt, & enunciant leges
Phœbi Apollinis citharam auratam habentis, quodcunque dixerit,
Oracula edens ex lauro e vallibus Parnaſi.
Hi quidem ad negotia ac pecuniarum gratia cum navi nigra,
Ad Pylum arenoſam, Pyligenaſque homines
Navigabant: verum eis occurrebat Phœbus Apollo:
In ponto autem inſiliebat, corpore delphini ſimilis,
Navi veloci, ac jacebat monſtrum magnum & horribile,
Horum autem quicunque in animo cogitaret aſpicere,
Undecunque commovebat, concutiebatque navis ligna.
Illi autem ſilentes in navi ſedebant timentes.
Neque arma ſolvebant cavam ſuper navem nigram,
Neque ſolvebant velum navis cæruleæ proram:
Sed quemadmodum a principio inſiſtebant remis,
Sic navigabant, velox autem Notus a tergo excitabat
Navem velocem. primum autem præternavigarunt Maleam.
Ad Laconicamque terram, mari coronatam urbem
Pervenere, & locum oblectantis homines Solis,
Tænarum, ubique oves denſis velleribus inſignes paſcuntur ſemper
Solis regis, habet autem amœnum locum.
Hi quidem hic volebant navim ſiſtere, & egreſſi
Aſpicere magnum miraculum, ac oculis videre
Si maneret in navis cavæ pavimento monſtrum,
An in undam marinam piſcibus abundantem aperte impetum faceret:
Sed haud clavis obediebat navis bene fabricata,
Verum præter Peloponneſum pinguem tendens
Pergebat viam. flatu autem rex longe jaculans Apollo
Facile dirigebat. hæc autem ſulcans viam,
Ad Arenem pervenit ac Argipheam optabilem,

Καὶ Θρύον Ἀλφειοῖο πόρον εὔκτιμενον αἰπὺ,
Καὶ Πύλον ἠμαθόεντα, Πυληγενέας τ' ἀνθρώπους.
Βῆ δὲ παρὰ Κρουνοὺς, καὶ Χαλκίδα, καὶ παρὰ Δύμην,
Ἠδὲ παρ' Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί·
Εὖτε Φερὰς ἐπέβαλλεν, ἀγαλλομένη Διὸς οὔρῳ.
Καί σφιν ὑπὲκ νεφέων Ἰθάκης τ' ὄρος αἰπὺ πέφαντο,
Δουλίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πελοπόννησον παρενίσσετο πᾶσαν,
Καὶ δὴ ἐπεὶ Κρίσης κατεφαίνετο κόλπος ἀπείρων,
Ὅστε δι' ἐκ Πελοπόννησον πίειραν ἐέργει,
Ἦλθ' ἄνεμος Ζέφυρος μέγας αἴθριος ἐκ Διὸς αἴσης,
Λάβρος, ἐπαιγίζων ἐξ αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα
Νηῦς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Ἄψορροι δ' ἤπειτα πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε
Ἔπλεον, ἡγεμόνευε δ' ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.
Ἷξον δ' ἐς Κρίσην εὐδείελον ἀμπελόεσσαν,
Ἐς λιμέν'· ἡ δ' ἀμάθοισιν ἐχρίμψατο ποντοπόρος νηῦς.
Ἔνθ' ἐκ νηὸς ὄρουσεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ἀστέρι εἰδόμενος μέσῳ ἤματι, τοῦ δ' ἀπὸ πολλαὶ
Σπινθαρίδες πωτῶντο, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἷκεν·
Ἐς δ' ἄδυτον κατέδυσε διὰ τριπόδων ἐριτίμων.
Ἐν δ' ἄρ' ὅγε φλόγα δαῖ', ἐπιφαυσκόμενος τὰ ἃ κῆλα,
Πᾶσαν δὲ Κρίσην κάτεχεν σέλας. αἱ δ' ὀλόλυξαν
Κρισσαγῶν ἄλοχοι καλλίζωνοί τε θύγατρες,
Φοίβου ὑπὸ ῥιπῆς· μέγα γὰρ δέος εἷλεν ἕκαστον.
Ἔνθεν δ' αὖτ' ἐπὶ νῆα νόημ' ὣς ἆλτο πέτεσθαι,
Ἀνέρι εἰδόμενος αἰζηῷ τε κρατερῷ τε
Πρωθήβῃ, χαίτῃ εἰλυμένος εὐρέας ὤμους.
Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
  Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἦ τι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε,
Οἷά τε ληϊστῆρες, ὑπεὶρ ἅλα; τοί τ' ἀλόωνται
Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες.
Τίφθ' οὕτως ἧσον τετιηότες, οὐδ' ἐπὶ γαῖαν
Ἐκβῆτ', οὐδὲ καθ' ὅπλα μελαίνης νηὸς ἔθεσθε;
Αὕτη μέν γε δίκη πέλει ἀνδρῶν ἀλφηστάων,
Ὁππόταν ἐκ πόντοιο ποτὶ χθονὶ νηὶ μελαίνῃ
Ἔλθωσιν καμάτῳ ἀδηκότες, αὐτίκα δέ σφεας
Σίτοιο γλυκεροῖο περὶ φρένας ἵμερος αἱρεῖ.

Ὡς

Et Thryum, quod Alpheius permeat bene habitatum altum,
Ac Pylum arenoſam, Pyligenaſque homines.
Præterivit Crunos, & Chalcidem, & Dymen,
Et Elidem diam, ubi imperant Epei:
Tum ad Pheras appulit, gaudens Jovis vento ſecundo.
Et illis e nubibus Ithacæque mons altus apparebat,
Dulichiumque, Sameque, ac nemoroſa Zacynthus.
Sed quando jam Peloponneſum præteriit omnem,
Ac jam poſtquam Criſſæ apparebat ſinus infinitus,
Qui Peloponneſum pinguem ſeparat,
Venit ventus Zephyrus magnus ſerenus e Jovis conſilio,
Impetuoſus, ſpirans ab æthra, ut celeriter
Navis perficeret currens maris ſalſam aquam.
Retrogradi deinde ad ortumque ſolemque
Navigabant, dux autem erat rex Jovis filius Apollo.
Pervenere autem ad Criſſam amœnam, vitibus abundantem,
In portum: arenis autem appulit pontigrada navis.
Hic e navi impetum fecit rex longe operans Apollo,
Aſtro ſimilis medio in die, ab hoc autem multæ
Scintillæ evolabant, fulgor autem ad cælum uſque venit:
Inque adytum ſubiit per tripodas venerabiles.
Flammam autem accendebat, oſtendens ſua tela,
Totam autem Criſſam occupavit ſplendor. ulularunt autem
Criſſagorum conjuges beneque cinctæ filiæ,
Phœbi ab impetu: magnus enim timor cepit quemque.
Hinc iterum ad navem *cito* uti cogitatio ſaltu volavit,
Viro ſimilis juvenique fortique
Primum pubeſcenti, coma involutus amplos humeros:
Ac illos allocutus, verba alata dixit:
O hoſpites, qui eſtis? unde navigatis uvidas vias?
An ad rem gerendam, aut temere vagamini,
Qualiter latrones, ſuper mare? qui vagantur
Animas exponentes, malum exteris afferentes.
Quid ita ſedetis ſtupefacti, neque in terram
Deſcendiſtis, neque arma nigræ navis depoſuiſtis?
Hic enim mos eſt virorum ſolertium,
Ubi ex ponto ad terram cum navi nigra
Pervenerint labore defeſſi, ſtatim autem ipſos
Cibi dulcis circum præcordia cupiditas invadit.

Ὣς φάτο· καί σφιν θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἔθηκε.
Τὸν καὶ ἀμειβόμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα,
Ξεῖν᾽, ἐπεὶ οὐ μὲν γάρ τι καταθνητοῖσιν ἔοικας,
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, ἀλλ᾽ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Οὖλέ τε καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
Καί μοι τοῦτ᾽ ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ᾽ εὖ εἰδῶ,
Τίς δῆμος, τίς γαῖα, τίνες βροτοὶ ἐκγεγάασιν;
Ἄλλῃ γὰρ φρονέοντες ἐπεπλέομεν μέγα λαῖτμα,
Εἰς Πύλον ἐκ Κρήτης, ἔνθεν γένος εὐχόμεθ᾽ εἶναι·
Νῦν δ᾽ ὧδε ξὺν νηῒ κατήλθομεν οὔ τι ἑκόντες,
Νόστου ἱέμενοι, ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κέλευθα.
Ἀλλά τις ἀθανάτων δεῦρ᾽ ἤγαγεν οὐκ ἐθέλοντας.
Τοὺς δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ξεῖνοι τοὶ Κνωσσὸν πολυδένδρεον ἀμφινέμεσθε
Τοπρὶν, ἀτὰρ νῦν οὐκ ἔθ᾽ ὑπότροποι αὖθις ἔσεσθε
Ἔς τε πόλιν ἐρατὴν καὶ δώματα καλὰ ἕκαστος,
Ἔς τε φίλας ἀλόχους· ἀλλ᾽ ἐνθάδε πίονα νηὸν
Ἕξετ᾽ ἐμὸν, πολλοῖσι τετιμένον ἀνθρώποισιν.
Εἰμὶ δ᾽ ἐγὼ Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων δ᾽ εὔχομαι εἶναι.
Ὑμέας δ᾽ ἤγαγον ἐνθάδ᾽ ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Οὔτι κακὰ φρονέων, ἀλλ᾽ ἐνθάδε πίονα νηὸν
Ἕξετ᾽ ἐμὸν, πᾶσιν μάλα τίμιον ἀνθρώποισι·
Βουλάς τ᾽ ἀθανάτων εἰδήσετε, τῶν ἰότητι
Αἰεὶ τιμήσεσθε διαμπερὲς ἤματα πάντα.
Ἀλλ᾽ ἄγεθ᾽, ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πείθεσθε τάχιστα·
Ἱστία μὲν πρῶτον κάθετον, λύσαντε βοείας·
Νῆα δ᾽ ἔπειτα θοὴν ἐπ᾽ ἠπείρου ἐρύσασθε,
Ἐκ δὲ κτήματ᾽ ἕλεσθε καὶ ἔντεα νηὸς εἴσης.
Καὶ βωμὸν ποιήσατ᾽ ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Πῦρ ἐπικαίοντες, ἐπί τ᾽ ἄλφιτα λευκὰ θύοντες.
Εὔχεσθαι δὲ ἔπειτα παριστάμενοι περὶ βωμόν.
Ὡς μὲν ἐγὼ τοπρῶτον ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Εἰδόμενος Δελφῖνι θοῆς ἐπὶ νηὸς ὄρουσα,
Ὣς ἐμοὶ εὔχεσθαι Δελφινίῳ· αὐτὰρ ὁ βωμὸς
Αὐτὸς Δέλφειος καὶ ἐπόψιος ἔσσεται αἰεί.
Δειπνῆσαί τ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
Καὶ σπεῖσαι μακάρεσσι θεοῖς οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Αὐτὰρ ἐπὴν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἧσθε,
Ἔρχεσθαί θ᾽ ἅμ᾽ ἐμοὶ, καὶ Ἰηπαιήον᾽ ἀείδειν,

Εἰ-

Sic dixit: ac illis audaciam in pectoribus poſuit.
Quem reſpondens Cretenſium dux allocutus eſt:
Hoſpes, quoniam haud quicquam mortalibus ſimilis videris,
Neque corpore, neque indole, verum immortalibus diis,
Salveque & valde gaude, diique tibi proſpera dent.
Et mihi hoc dic verum, ut recte ſciam,
Quis hic populus, quæ terra, qui mortales indigenæ?
Aliorſum enim cogitantes navigabamus magnam undam,
Ad Pylum ex Creta, unde *nos* genere profitemur eſſe:
Nunc autem huc cum navi devenimus non volentes,
Reditus cupidi, aliam viam, alia itinera.
Sed aliquis immortalium huc duxit nolentes.
His reſpondens dixit longe operans Apollo:
Hoſpites qui Gnoſſum nemoroſam incolebatis
Antea, ſed nunc non amplius reduces iterum eritis
Ad urbemque amabilem & ad domos pulchras unuſquiſque,
Ad caraſque uxores: ſed hic opimum templum
Habebitis meum, multis honoratum hominibus.
Sum autem ego Jovis filius, Apolloque glorior eſſe:
Vos autem duxi huc ſuper magnam undam maris,
Non malo animo, ſed hic opimum templum
Habebitis meum, omnibus valde honoratum hominibus:
Conſiliaque immortalium cognoſcetis, quorum voluntate
Semper honorabimini omnino dies omnes.
Sed agite, ut ego dicam parete celerrime:
Vela quidem primum demittite, ſolventes lora:
Navem poſtea velocem in continentem trahite,
Et poſſeſſiones afferte & arma ex navi æquali.
Et aram facite in littore maris,
Ignem incendentes, poſteaque farinas albas ſacrificantes:
Precamini poſtea prope ſtantes circum aram.
Ut quidem ego primum in aereo ponto
Aſſimulatus Delphino velocem ad navem impetum feci,
Sic mihi ſupplicate Delphinio: ſed ara
Ipſa Delphia & conſpicua erit ſemper.
Cœnate poſtea celerem apud navem nigram,
Et libate beatis diis qui cælum incolunt.
Sed poſtquam cibi dulcis amorem exemeritis,
Venite ſimul mecum, & Jopæana canite,

Εἰσόκε χῶρον ἵκησθον ἵν' ἕξετε πίονα νηόν.
Ὣς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Ἱστία μὲν πρῶτον κάθεσαν, λῦσαν δὲ βοείας·
Ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες.
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἐκ δ' ἁλὸς ἤπειρόνδε θοὴν ἀνὰ νῆ' ἐρύσαντο
Ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, παρὰ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν·
Καὶ βωμὸν ποίησαν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Πῦρ δ' ἐπικαίοντες, ἐπί τ' ἄλφιτα λευκὰ θύοντες,
Εὔχονθ' ὡς ἐκέλευε, παριστάμενοι παρὰ βωμόν.
Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
Καὶ σπεῖσαν μακάρεσσι θεοῖς οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Βάν ῥ' ἴμεν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων
Φόρμιγγ' ἐν χείρεσσιν ἔχων, ἀγατὸν κιθαρίζων,
Καλὰ καὶ ὕψι βιβάς. οἱ δὲ φρίσσοντες ἕποντο
Κρῆτες πρὸς Πυθὼ, καὶ Ἰηπαιήον' ἄειδον.
Οἷοί τε Κρητῶν Παιήονες, οἷσί τε Μοῦσα
Ἐν στήθεσσιν ἔθηκε θεὰ μελίγηρυν ἀοιδήν.
Ἄκμητοι δὲ λόφον προσέβαν ποσὶν, αἶψα δ' ἵκοντο
Παρνησὸν καὶ χῶρον ἐπήρατον, ἔνθ' ἄρ' ἔμελλεν
Οἰκήσειν πολλοῖσι τετιμένος ἀνθρώποισι·
Δεῖξε δ' ἄγων αὐτοῦ δάπεδον καὶ πίονα νηόν.
Τῶνδ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι,
Τῶν καὶ ἀνειρόμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα,
Ὦ ἄν', ἐπειδὴ τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Ἤγαγες, (οὕτω που τῷ σῷ φίλον ἔπλετο θυμῷ)
Πῶς καὶ νῦν βιόμεσθα, τό σε φράζεσθαι ἄνωγμεν.
Οὔτε τρυγηφόρος ἥδε γ' ἐπήρατος, οὔτ' εὐλείμων,
Ὥστ' ἀπό τ' εὖ ζώειν καὶ ἅμ' ἀνθρώποισιν ὀπηδεῖν.
Τοὺς δ' ἐπιμειδήσας προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,
Νήπιοι ἄνθρωποι, δυστλήμονες, οἳ μελεδῶνας
Βούλεσθ' ἀργαλέους τε πόνους καὶ στείνεα θυμῷ,
Ῥηΐδιον ἔπος ὔμμ' ἐρέω, καὶ ἐπὶ φρεσὶ θήσω·
Δεξιτερῇ μάλ' ἕκαστος ἔχων ἐν χειρὶ μάχαιραν
Σφάζειν αἰεὶ μῆλα· τὰ δ' ἄφθονα πάντα παρέσται,
Ὅσσα ἐμοί γ' ἀγάγωσι περικλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων,
Νηόν τε προφύλαχθε, δέδεχθε δὲ φῦλ' ἀνθρώπων
Ἐνθάδ' ἀγειρομένων, καὶ ἐμὴν ἰθύν τε μάλιστα.

Donec ad locum perveneritis ubi habebitis pingue templum.
Sic fatus eſt. hi autem illum omnino audierunt, & paruerunt.
Vela quidem primum demiſerunt, ſolveruntque lora:
Malum autem mali receptaculo admoverunt rudentibus ſubmittentes.
Egrediebantur autem & ipſi in littore maris:
Exque mari ad continentem velocem navim traxerunt
Alte ſuper arenas, ſuſtentaculaque longa extenderunt:
Et aram fecerunt in littore maris,
Ignem autem accendentes, inſuperque farinas albas ſacrificantes
Vota faciebant, ut juſſerat, prope ſtantes apud aram.
Cœnam poſtea ſumpſerunt, velocem apud navem nigram,
Et libarunt beatis diis qui olympum habitant.
Sed poſtquam potus & cibi amorem exemerunt,
In viam ſe dederunt: dux autem erat illis rex Jovis filius Apollo,
Citharam in manibus habens, admirabile ludens,
Pulchre ac alte aſcendens. horreſcentes autem ſequebantur
Cretenſes ad Pythum, & Jopæana canebant,
Ut Cretenſium Pæones, quibus Muſa
In pectoribus impoſuit dea ſuavem cantionem.
Indefeſſi autem collem aſcenderunt pedibus, citoque venerunt
Ad Parnaſum & locum optabilem, ubi ſcilicet erat
Habitaturus a multis honoratus hominibus:
Oſtendit autem ducens ipſius ſolum ac pingue templum.
Illorum autem excitabatur animus in pectoribus propriis,
Eorumque interrogans Cretenſium dux dixit:
O rex quoniam longe ab amicis & a patria terra
Duxiſti, (ſic utique tuo placitum fuit animo)
Quo pacto etiam nunc vivemus, hoc te cogitare jubemus.
Neque uvæ ferax hæc amabilis, neque ſatis pratorum habens,
Ita ut ex hac bene vivamus ſimulque homines ſequamur.
His autem ſubridens dixit Jovis filius Apollo:
Infantes homines, ærumnoſi, qui curas
Vultis difficileſque dolores ac gemitus in animo,
Facile verbum vobis dicam, ac in ſenſus *vobis* ponam;
Dextra admodum quiſque habens in manu cultrum
Jugulet ſemper oves: eæ autem copioſæ ſemper aderunt,
Quaſcumque mihi duxerint inclytæ gentes hominum.
Templumque cuſtodite, & ſuſcipite gentes hominum
Hic congregatorum, & meum conſilium maxime.

Ἠέ τι τηΰσιόν γ' ἔπος ἔσεται ἠέ τι ἔργον,
Ὕβρις θ' ἣ θέμις ἐστὶ καταθνητῶν ἀνθρώπων.
Ἄλλοι ἔπειθ' ὑμῖν σημάντορες ἄνδρες ἔσονται,
Τῶν ὑπ' ἀναγκαίῃ δεδμήσεσθ' ἤματα πάντα.
Εἴρηταί τοι πάντα· σὺ δὲ φρεσὶ σῇσι φύλαξαι.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε Διὸς καὶ Λητοῦς υἱέ,
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕἸΣ ἙΡΜΗ͂Ν.

Ἑρμῆν ὕμνει Μοῦσα Διὸς καὶ Μαιάδος υἱόν,
Κυλλήνης μεδέοντα καὶ Ἀρκαδίης πολυμήλου,
Ἄγγελον ἀθανάτων ἐριούνιον, ὃν τέκε Μαῖα
Νύμφη ἐϋπλόκαμος, Διὸς ἐν φιλότητι μιγεῖσα,
Αἰδοίη· μακάρων δὲ θεῶν ἠλεύαθ' ὅμιλον,
Ἄντρον ἔσω ναίουσα παλίσκιον, ἔνθα Κρονίων
Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ μισγέσκετο νυκτὸς ἀμολγῷ,
Ὄφρα κατὰ γλυκὺς ὕπνος ἔχοι λευκώλενον Ἥρην,
Λήθων ἀθανάτους τε θεοὺς, θνητοὺς τ' ἀνθρώπους.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μεγάλοιο Διὸς νόος ἐξετελεῖτο,
Τῇ δ' ἤδη δέκατος μεὶς οὐρανῷ ἐστήρικτο,
Εἴς τε φόως ἄγαγεν, ἀρίσημά τε ἔργα τέτυκτο,
Καὶ τότ' ἐγείνατο παῖδα πολύτροπον, αἱμυλομήτην,
Ληϊστῆρ', ἐλατῆρα βοῶν, ἡγήτορ' ὀνείρων,
Νυκτὸς ὀπωπητῆρα, πυληδόκον· ὃς τάχ' ἔμελλεν
Ἀμφανέειν κλυτὰ ἔργα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ἠῷος γεγονὼς μέσῳ ἤματι ἐγκιθάριζεν,
Ἑσπέριος βοῦς κλέψεν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Τετράδι τῇ προτέρῃ τῇ μιν τέκε πότνια Μαῖα.
Ὃς καὶ ἐπειδὴ μητρὸς ἀπ' ἀθανάτων θόρε γυίων,
Οὐκέτι δηρὸν ἔκειτο μένων ἱερῷ ἐνὶ λίκνῳ,
Ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας ζήτει βόας Ἀπόλλωνος,
Οὐδὸν ὑπερβαίνων ὑψηρεφέος ἄντροιο,
Ἔνθα χέλυν εὑρὼν, ἐκτήσατο μυρίον ὄλβον.
Ἑρμῆς τοι πρώτιστα χέλυν τεκτήνατ' ἀοιδόν,
Ἥ ῥά οἱ ἀντεβόλησεν ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι,
Βοσκομένη προπάροιθε δόμων ἐριθηλέα ποίην,
Σαῦλα ποσὶν βαίνουσα. Διὸς δ' ἐριούνιος υἱὸς
Ἀθρήσας ἐγέλασσε, καὶ αὐτίκα μῦθον ἔειπε,

Sive quid incaſſum verbum erit, ſive quid opus,
Injuriaque qui mos eſt mortalium hominum.
Alii deinde vobis rectores viri erunt,
Quorum ex neceſſitate domiti eritis diebus in omnibus.
Dicta ſunt tibi omnia: tu autem mente tua ſerva.
Et tu quidem ſic ſalve Jovis ac Latonæ fili,
Verum ego & tui & alterius memor ero cantionis.

IN MERCURIUM. 3.

Mercurium laudat Muſa Jovis ac Majæ filium,
Cyllenem regentem & Arcadiam ovibus abundantem,
Nuncium immortalium perquam utilem, quem peperit Maja,
Nympha cirrata, cum Jove in amore mixta,
Veneranda: beatorum autem deorum ſubduxit ſe e commercio,
Antrum intus habitans umbroſum, ubi Saturnius
Cum Nympha cirrata miſcebatur noctis in medio,
Cum dulcis ſomnus haberet albam cubitos Junonem,
Latens immortaleſque deos, mortaleſque homines.
Verum cum jam magni Jovis mens perfecta eſſet,
Illique jam decimus menſis in cælum fixus eſſet,
Inque lucem duxiſſet, manifeſtaque opera fierent;
Atque tum genuit filium vafrum, blandum conſiliis,
Prædonem, abactorem boum, ducem ſomniorum,
Noctis ſpectatorem, janitorem: qui ſtatim erat
Oſtenſurus inclyta opera apud immortales deos.
Mane natus, medio in die citharam pulſabat,
Veſpertinus boves furatus eſt procul jaculantis Apollinis,
Quarta prima qua illum peperit veneranda Maja.
Qui etiam poſtquam ab matris immortalibus ſaliit membris,
Non amplius diu jacebat manens ſacra in cuna,
Verum hic exiliens quærebat boves Apollinis,
Limen tranſcendens prærupti antri,
Ubi teſtudinem inveniens, poſſedit infinitas opes.
Mercurius utique primum teſtudinem conſtruxit canoram,
Quæ ſcilicet illi occurrit in atrienſibus januis,
Depaſcens ante domos floridam herbam,
Tarde pedibus incedens. Jovis autem perutilis filius
Inſpiciens riſit, & ſtatim verbum dixit:

Si-

Σύμβολον ἤδη μοι μέγ᾽ ὀνήσιμον· οὐκ ὀνοτάζω.
Χαῖρε φυὴν ἐρόεσσα, χοροιτύπε, δαιτὸς ἑταίρη,
Ἀσπασίη προφανεῖσα· πόθεν τόδε καλὸν ἄθυρμα,
Αἰόλον ὄστρακόν ἐσσι χέλυς ὄρεσι ζώουσα;
Ἀλλ᾽ οἴσω σ᾽ εἰς δῶμα λαβών· ὄφελός τί μοι ἔσσῃ,
Οὐδ᾽ ἀποτιμήσω· σὺ δέ με πρώτιστον ὀνήσεις.
Οἴκοι βέλτερον εἶναι· ἐπεὶ βλαβερὸν τὸ θύρηφι.
Ἦ γὰρ ἐπηλυσίης πολυπήμονος ἔσσεαι αἰχμὰ
Ζώουσα· ἢν δὲ θάνῃς, τότε ἂν μάλα καλὸν ἀείδοις.
Ὣς ἄρ᾽ ἔφη· καὶ χερσὶν ἅμ᾽ ἀμφοτέρῃσιν ἀείρας,
Ἂψ εἴσω κίε δῶμα, φέρων ἐρατεινὸν ἄθυρμα.
Ἔνθ᾽ ἀναπηλήσας γλυφάνῳ πολιοῖο σιδήρου
Αἰῶν᾽ ἐξετόρησεν ὀρεσκῴοιο χελώνης.
Ὡς δ᾽ ὁπότ᾽ ὠκὺ νόημα διὰ στέρνοιο περήσει
Ἀνέρος, ὅντε θαμιναὶ ἐπιστρωφῶσι μέριμναι,
Αἳ ὅτε δινηθῶσιν ἀπ᾽ ὀφθαλμῶν ἀμαρυγαὶ,
Ὣς ἅμ᾽ ἔπος τε καὶ ἔργον ἐμήδετο κύδιμος Ἑρμῆς.
Πῆξε δ᾽ ἄρ᾽ ἐν μέτροισι ταμὼν δόνακας καλάμοιο,
Πειρήνας διὰ νῶτα διὰ ῥινοῖο χελώνης.
Ἀμφὶ δὲ δέρμα τάνυσσε βοὸς πραπίδεσσιν ἑῇσι,
Καὶ πήχεις ἐνέθηκ᾽, ἐπὶ δὲ ζυγὸν ἤραρεν ἀμφοῖν·
Ἑπτὰ δὲ συμφώνους ὀΐων ἐτανύσσατο χορδάς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε, φέρων ἐρατεινὸν ἄθυρμα,
Πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέρος. ἡ δ᾽ ὑπὸ χειρὸς
Σμερδαλέον κονάβησε· θεὸς δ᾽ ὑπὸ καλὸν ἄειδεν
Ἐξ αὐτοσχεδίης πειρώμενος, ἠΰτε κοῦροι
Ἡβηταὶ θαλίῃσι παραιβόλα κερτομέουσιν
Ἀμφὶ Δία Κρονίδην καὶ Μαιάδα καλλιπέδιλον.
Ὃν πάρος ὠρίζεσκον ἑταιρείῃ φιλότητι,
Ἥν τ᾽ αὐτοῦ γενεὴν, ὄνομα κλυτὸν ἐξονομάζων,
Ἀμφιπόλους τε γέραιρε καὶ ἀγλαὰ δώματα νύμφης,
Καὶ τρίποδας κατὰ οἶκον ἐπηετανοὺς τε λέβητας.
Καὶ τὰ μὲν οὖν ἤειδε, τὰ δὲ φρεσὶν ἄλλα μενοίνα.
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκε φέρων ἱερῷ ἐνὶ λίκνῳ
Φόρμιγγα γλαφυρήν· ὁ δ᾽ ἄρα κρειῶν ἐρατίζων,
Ἆλτο κατὰ σκοπιὴν εὐώδεος ἐκ μεγάροιο,
Ὁρμαίνων δόλον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν, οἷά τε φῶτες
Φηληταὶ διέπουσι μελαίνης νυκτὸς ἐν ὥρῃ.
Ἠέλιος μὲν ἔδυνε κατὰ χθονὸς Ὠκεανόνδε

Αὐ-

Signum nunc mihi valde utile: non aſpernor.
Salve naturali ſpecie amabilis, chorisona, convivii ſocia,
Grata quæ apparuiſti: unde hic pulcher ludus,
Variegata teſta es teſtudo in montibus vivens?
Sed feram te in domum capiens: utilitas quædam mihi eris,
Neque contemnam: tu autem me primum juvabis.
Domi melius eſt eſſe: quoniam noxium foris *eſſe*.
Certe enim faſcino multinoxio eris telum
Vivens: ſi vero moriare, tunc admodum pulchre caneres.
Sic utique dixit & manibus ſimul ambabus tollens,
Retro introibat in domum, ferens amabile ludicrum.
Ubi ſcalpens ſcalpro cani ferri
Vitam eripuit montanæ teſtudinis.
Ut cum ocyor cogitatio per pectus tranſit
Viri quem frequentes verſant curæ,
Quæ quando volvuntur ab oculis flammæ,
Sic ſimul verbumque ac opus curabat inclytus Mercurius.
Fixit itaque in menſuris ſecans arundines calami,
Tranſadigens per dorſa per pellem teſtudinis.
Circa autem, pellem extendit bovis, conſiliis ſuis,
Ac cubitos impoſuit, jugum autem aptavit ambobus:
Septem autem concinnas ovium extendit chordas.
Verum poſtquam conſtruxit, ferens amabile ludicrum,
Plectro tentabat ſingulatim. hæc autem a manu
Graviter inſonuit: deus autem pulchre ſuccinebat
Ex tempore periculum faciens, veluti pueri
Puberes in conviviis mutua conviciantur
De Jove Saturnio & Maja belle calceata.
Ut olim finiviſſent ſociabili amore
Suamque ipſius genituram, nomen inclytum nominans,
Famuloſque celebravit & præclaras domos Nymphæ,
Ac tripodas per domum perenneſque lebetes.
Et hæc quidem canebat, alia autem mente cogitabat,
Et hanc quidem depoſuit ferens ſacra in cuna,
Lyram cavam: ipſe autem carnes cupiens,
Saliit ad ſpeluncam odorifera ex domo,
Movens dolum altum in mente, quemadmodum viri
Prædones agitant obſcuræ noctis in hora.
Sol quidem occidebat per terram in Oceanum

Αὐτοῖσιν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασιν· αὐτὰρ ἄρ' Ἑρμῆς
Πιερίης ἀφίκανε θέων ὄρεα σκιόεντα,
Ἔνθα θεῶν μακάρων βόες ἄμβροτοι αὖλιν ἔχεσκον,
Βοσκόμεναι λειμῶνας ἀκηρασίους, ἐρατεινούς.
Τῶν τότε Μαιάδος υἱὸς ἐΰσκοπος Ἀργειφόντης
Πεντήκοντ' ἀγέλης ἀπετάμνετο βοῦς ἐριμύκους.
Πλανοδίας δ' ἤλαυνε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον,
Ἴχνη ἀποστρέψας· δολίης δ' οὐ λήθετο τέχνης,
Ἀντία ποιήσας ὁπλὰς τὰς πρόσθεν, ὄπισθεν,
Τὰς δ' ὄπιθεν, πρόσθεν· κατὰ δ' ἔμπαλιν αὐτὸς ἔβαινεν.
Σάνδαλα δ' αὐτίκ' ἔριψεν ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσιν,
Ἄφρασ' ἠδ' ἀνόητα διέπλεκε θαυματὰ ἔργα,
Συμμίσγων μυρίκας καὶ μυρσινοειδέας ὄζους.
Τῶν τότε συνδήσας νεοθηλέος ἄγκαλον ὕλης,
Ἀβλαβέως ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο σάνδαλα κοῦφα
Αὐτοῖσιν πετάλοισι, τὰ κύδιμος Ἀργειφόντης
Ἔσπασε Πιερίηθεν ὁδοιπορίην ἀλεείνων,
Οἷά τ' ἐπειγόμενος δολιχὴν ὁδὸν, αὐτοπρεπὴς ὥς.
Τόνδε γέρων ἐνόησε δομῶν ἀνθοῦσαν ἀλωὴν
Ἱέμενον πεδίονδε δι' Ὀγχηστὸν λεχεποίην·
Τὸν πρότερος προσέφη Μαίης ἐρικυδέος υἱὸς,
Ὦ γέρον, ὅστε φυτὰ σκάπτεις ἐπικαμπύλος ὤμους,
Ἦ πολὺ οἰμήσεις εὖτ' ἂν τάδε πάντα φέρῃσι.
Καί τε ἰδὼν μὴ ἰδὼν εἶναι, καὶ κωφὸς, ἀκούσας,
Καὶ σιγᾶν ὅτε μήτι καταβλάπτῃ τὸ σὸν αὐτοῦ.
Τόσον φὰς συνέσευε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα·
Πολλὰ δ' ὄρη σκιόεντα καὶ αὐλῶνας κελαδεινοὺς,
Καὶ πεδί' ἀνθεμόεντα διήλασε κύδιμος Ἑρμῆς.
Ὀρφναίη δ' ἐπίκουρος ἐπαύετο δαιμονίη νὺξ
Ἡ πλείων, τάχα δ' ὄρθρος ἐγίγνετο δημιοεργός·
Ἡ δὲ νέον σκοπιῇ προσεβήσατο δῖα Σελήνη
Πάλλαντος θυγάτηρ Μεγαμηδείαο ἄνακτος,
Τῆμος ἐπ' Ἀλφειὸν ποταμὸν Διὸς ἄλκιμος υἱὸς
Φοίβου Ἀπόλλωνος βοῦς ἤλασεν εὐρυμετώπους·
Ἀδμῆτες δ' ἵκανον ἐς αὔλιον ὑψιμέλαθρον,
Καὶ ληνοὺς προπάροιθεν ἀριπρεπέος λειμῶνος.
Ἔνθ' ἐπεὶ εὖ βοτάνης ἐπεφόρβει βοῦς ἐριμύκους,
Καὶ τοὺς μὲν συνέλασσεν ἐς αὔλιον ἀθρόας οὔσας,
Λωτὸν ἐρεπτομένας ἠδ' ἑρσήεντα κύπειρον.

Σὺν

Cum ipſiſque equis ac curribus: verum Mercurius
Pieriæ pervenit currens *ad* montes umbroſos,
Ubi deorum beatorum boves immortales ſtabulum habebant,
Depaſcentes prata incędua, optabilia.
Horum tunc Majæ filius bene attentus Argicida
Quinquaginta ſegregavit boves mugitibus acres.
Vagas autem agitabat per arenoſum locum,
Veſtigia reflectens: doloſæque non oblitus eſt artis,
Contrario modo faciens ungulas priores, poſteriores,
Et poſteriores, priores: contrarioque modo & ipſe incedebat.
Sandalia autem ſtatim ejecit ad arenas marinas,
Ineffabilia, & inexcogitabilia complicabat mirabilia opera,
Commiſcens myricas & myrtis ſimiles ramos:
Ex his tunc colligans frondeſcentis faſciculum ſylvæ,
Abſque damno ſub pedibus ligavit ſandalia levia
Cum ipſis foliis, quę inclytus Argicida
Avulſit a Pieria iter declinans,
Utpote deproperans longam viam ſe decens ut.
Hunc autem ſenex animadvertit domans ſplendidum viridarium
Tendentem ad campum per Oncheſtum herboſum:
Quem prior allocutus eſt Majæ inclytæ filius:
O ſenex, qui plantas fodis incurvus humeris,
Certe multum laborabis donec hęc omnia fructum tulerint:
Atque videns non videns ſis, & ſurdus *eſto*, audiens,
Et taceas quando mihi lædit rem tuam ipſius.
Tantum locutus agitabat boum fortia capita:
Multos autem montes umbroſos & valles ſonoras,
Et campos floridos tranſit inclytus Mercurius.
Caliginoſa autem adjutrix ceſſabat divina nox
Plurima, moxque aurora fiebat populos ad opera excitans:
Recens autem in ſpeluncam prodiit divina Luna
Pallantis filia Megamediæ regis,
Tunc ad Alpheum omnem Jovis potens filius
Phœbi Apollinis boves agitavit latifrontes:
Indomitæ autem pervenere ad ſtabulum altum,
Et ante lacus valde decori prati.
Ubi poſtquam bene herba pavit boves mugitibus acres,
Et has quidem ſimul egit ad ſtabulum univerſas,
Lotum comedentes & roſcidum cyperum:

Σωὺ δ' ἐφόρει ξύλα πολλὰ, πυρὸς δ' ἐπεμαίετο τέχνην·
Δάφνης ἀγλαὸν ὄζον ἑλὼν, ἐπέλεψε σιδήρῳ
Ἄρμενον ἐν παλάμῃ· ἀνὰ δ' ἄμπνυτο θερμὸς ἀϋτμή.
Ἑρμῆς τοι πρώτιστα πυρήϊα πῦρ τ' ἀνέδωκε.
Πολλὰ δὲ κάγκανα κᾶλα κατ' οὐδαίῳ ἐνὶ βόθρῳ
Οὖλα λαβὼν ἐπέθηκεν ἐπηετανά· λάμπετο δὲ φλὸξ
Τηλόσε φῦζαν ἱεῖσα πυρὸς μέγα δαιομένοιο.
Ὄφρα δὲ πῦρ ἀνέκαιε βίη κλυτοῦ Ἡφαίστοιο,
Τόφρα δ' ὑποβρυχίας ἕλικας βοῦς εἷλκε θύραζε
Δοιὰς ἄγχι πυρός· δοιάμις δέ οἱ ἔπλετο πολλή.
Ἀμφοτέρας δ' ἐπὶ νῶτα χαμαὶ βάλε φυσιοώσας.
Ἐγκλίνων δ' ἐκύλινδε δι' αἰῶνάς τε τορήσας.
Ἔργῳ δ' ἔργον ὄπαζε ταμὼν κρέα πίονι δημῷ.
Ὤπτα δ' ἀμφ' ὀβελοῖσι πεπαρμένα δουρατέοισι,
Σάρκας ὁμοῦ καὶ νῶτα γεράσμια, καὶ μέλαν αἷμα
Ἐργμένον ἐν χολάδεσσι· τὰ δ' αὐτοῦ κεῖτ' ἐπὶ χώρης.
Ῥινοὺς δ' ἐξετάνυσσε καταστυφέλῳ ἐνὶ πέτρῃ.
Ὡς ἔτι νῦν τάμεθ' ἄσσα πολυχρόνιοι πεφύασι,
Δηρὸν δὴ μετὰ ταῦτα καὶ ἄκριτον. αὐτὰρ ἔπειτα
Ἑρμῆς χαρμοφέρων εἰρύσατο πίονα ἔργα
Λείῳ ἐπὶ πλαταμῶνι, καὶ ἔσχισε δώδεκα μοίρας
Κληροπαλεῖς· τέλεον δὲ γέρας προσέθηκεν ἑκάστῃ.
Ἔνθ' ὁσίης κρεάων ἠράσσατο κύδιμος Ἑρμῆς.
Ὀδμὴ γάρ μιν ἔτειρε καὶ ἀθάνατόν περ ἐόντα
Ἥδη, ἀλλ' οὐδ' ὧς οἱ ἐπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Καί τε μάλ' ἱμείροντι περῆν' ἱερῆς κατὰ δειρῆς.
Ἀλλὰ τὰ μὲν κατέθηκεν ἐς αὔλιον ὑψιμέλαθρον
Δημὸν καὶ κρέα πολλά. μετήορα δ' αἶψ' ἀνάειρε
Σῆμα νέης φωνῆς· ἐπὶ δὲ ξύλα κάγκαν' ἀείρας,
Οὐλόποδ' οὐλοκάρηνα πυρὸς κατεδάμνατ' ἀϋτμῇ.
Αὐτὰρ ἐπεί τοι πάντα κατὰ χρέος ἤνυσε δαίμων
Σάνδαλα μὲν προέηκεν ἐς Ἀλφειὸν βαθυδίνην·
Ἀνθρακιὴν δ' ἐμάρανε, κόνιν δ' ἀμάθυνε μέλαιναν
Παννύχιος· καλὸν δὲ φόως ἐπέλαμπε σελήνης.
Κυλλήνης δ' αἶψ' αὖτις ἀφίκετο δῖα κάρηνα
Ὄρθριος, οὐδέ τίς οἱ δολιχῆς ὁδοῦ ἀντεβόλησεν
Οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
Οὐδὲ κύνες λελάκοντο. Διὸς δ' ἐριούνιος Ἑρμῆς
Δοχμωθεὶς μεγάροιο διὰ κλήϊθρον ἔδυσεν;

Comportabat ligna multa, igniſque arti manum admovebat,
Lauri ſplendidum ramum accipiens decorticavit ferro
Aptum palmæ: ſurſumque ſpirabat ignis vapor:
Mercurius utique primum focum ignemque dedit.
Multa autem ſicca ligna in humili fovea
Integra ſumens impoſuit copioſa: emicabat autem flamma
Procul crepitum mittens ignis valde urentis.
Dum autem ignem accendebat vis inclyti Vulcani,
Interea mugientes flexipedes boves traxit foras
Duas prope ignem: vis autem ei erat multa.
Ambas autem in terga humi dejecit ſpirantes:
Inclinans autem volvebat jugulumque perforans.
Opus autem operi præbebat incidens carnes craſſa pinguedine.
Aſſabat autem verubus infixas ligneis,
Carnes ſimul ac terga honorifica, & nigrum ſanguinem
Detentum in inteſtinis: hæc autem ibi jacebant ſuper terram.
Pelles autem extendit ſuper aſperam petram.
Sicut adhuc nunc extendimus quæ annoſæ ſunt,
Diu utique poſtea ac immenſo. verum deinde
Mercurius gaudium ferens traxit pinguia opera
Leni in loco plano, & ſcidit duodecim partes
Sorte diſtribuendas: perfectum autem honorem addidit unicuique.
Ibi jus carnium optabat inclytus Mercurius.
Odor enim illum affligebat, quamvis immortalem
Jam, verum neque ſic illi obediebat animus ſuperbus.
Atque valde cupienti tranſiiſſet per ſacrum collum.
Sed hæc quidem depoſuit ad ſtabulum altum
Pinguedinem & carnes multas. ſublimia autem ſtatim ſuſtulit,
Signum novæ vocis: ad hæc autem ligna ſicca tollens
Integros pedes integraque capita ignis prorſus conſumpſit vapore.
Sed poſtquam utique omnia rite perfecit Deus,
Sandalia quidem projecit in Alpheum vorticoſum:
Ignem autem extinxit, pulverem autem in arenam redegit nigram
Pernox: pulchra autem lux ſplendebat lunæ.
Cyllenes autem rurſus adiit divos vertices
Matutinus, neque quiſquam illi in longa via occurrit
Neque deorum beatorum, neque mortalium hominum:
Neque canes latrarunt. Jovis autem perquam utilis Mercurius
Incurvatus domus per ſeram ingreſſus eſt,

Αὔρῃ ὀπωρινῇ ἐναλίγκιος, ἠΰτ' ὀμίχλη.
Ἰθύσας δ' ἄντρου ἐξίκετο πίονα νηὸν,
Ἦκα ποσὶ προβιβῶν· οὐ γὰρ κτύπεεν ὥσπερ ἐπ' οὔδει,
Ἐσσυμένως δ' ἄρα λίκνον ἐπῴχετο κύδιμος Ἑρμῆς,
Σπάργανον ἀμφ' ὤμοις εἰλυμένος· ἠΰτε τέκνον
Νήπιον, ἐν παλάμῃσι παρ' ἰγνύσι λαῖφος ἀθύρων
Κεῖτο, χέλυν ἐρατὴν ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἐέργων.
Μητέρα δ' οὐκ ἄρ' ἔληθε θεὰν θεὸς, εἶπέ τε μῦθον,
Τίπτε σὺ ποικιλομῆτα, πόθεν τάδε νυκτὸς ἐν ὥρῃ
Ἔρχῃ ἀναιδείην ἐπιειμένε; νῦν σε μάλ' οἴω
Ἢ τάχ' ἀμήχανα δεσμὰ περὶ πλευρῇσιν ἔχοντα,
Λητοΐδου ὑπὸ χερσὶ δι' ἐκ προθύροιο περήσειν,
Ἤ σε λαβόντα μεταξὺ κατ' ἄγκεα φιλητεύσειν.
Ἔῤῥε πάλιν. μεγάλην σε πατὴρ ἐφύτευσε μέριμναν
Θνητοῖς ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Τὴν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισι,
Μῆτερ ἐμὴ, τί με ταῦτα πτύσκεαι ἠΰτε τέκνον
Νήπιον; ὃς μάλα παῦρα κατὰ φρεσὶν αἴσυλα οἶδε,
Ταρβαλέον, καὶ μητρὸς ὑπεδδείδοικεν ἐνιπάς.
Αὐτὰρ ἐγὼ τέχνης ἐπιβήσομαι ἥτις ἀρίστη,
Βουλεύων ἐμὲ καὶ σὲ διαμπερές. οὐδὲ θεοῖσι
Νῶϊ μετ' ἀθανάτοισιν ἀδώρητοι καὶ ἄπαστοι
Αὐτοῦ τῇδε μένοντες ἀνεξόμεθ', ὡς σὺ κελεύεις.
Βέλτερον ἤματα πάντα μετ' ἀθανάτοις ὀαρίζειν,
Πλούσιον, ἀφνειὸν, πολυλήϊον, ἢ κατὰ δῶμα
Ἄντρῳ ἐν ἠερόεντι θαασσέμεν. ἀμφὶ δὲ τιμῆς
Κἀγὼ τῆς ὁσίης ἐπιβήσομαι ἧσπερ Ἀπόλλων.
Εἰ δέ κε μὴ δώῃσι πατὴρ ἐμὸς, ἤτοι ἔγωγε
Πειρήσω· δύναμαι φιλητῶν ὄρχαμος εἶναι.
Εἰ δέ μ' ἐρευνήσει Λητοῦς ἐρικυδέος υἱὸς,
Ἄλλό τί οἱ καὶ μεῖζον ὀΐομαι ἀντιβολήσειν.
Εἶμι γὰρ εἰς Πυθῶνα, μέγαν δόμον ἀντιτορήσων,
Ἔνθεν ἅλις τρίποδας περικαλλέας ἠδὲ λέβητας
Πορθήσω, καὶ χρυσὸν, ἅλις τ' αἴθωνα σίδηρον,
Καὶ πολλὴν ἐσθῆτα· σὺ δ' ὄψεαι αἴ κ' ἐθέλῃσθα.
Ὣς οἱ μέν ῥ' ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον
Υἱός τ' αἰγιόχοιο Διὸς καὶ πότνια Μαῖα.
Ἠὼς δ' ἠριγένεια φόως θνητοῖσι φέρουσα
Ὤρνυτ' ἀπ' Ὠκεανοῖο βαθυῤῥόου, αὐτὰρ Ἀπόλλων

Ὀγ-

Auræ autumnali ſimilis, veluti caligo.
Rectaque progreſſus antri pervenit ad pingue templum,
Tacite pedibus incedens: neque enim ſtrepebat ut in ſolo.
Feſtinanter autem ad cunas ivit inclytus Mercurius,
Faſcia circa humeros involutus: veluti natus
Infans in palmis circa poplites velo ludens
Jacebat, teſtudinem amabilem læva manu tenens.
Matrem autem non utique latebat Deam Deus, dixitque verbum.
Quare tu verſute, unde iſta noctis in hora
Venis impudentia indute? nunc te prorſus puto
Certe mox ineluctabilia vincula circa latera habentem,
Latonii a manibus per veſtibulum *potius* tranſiturum,
Quam te accipientem interim per valles prædaturum.
Pereas rurſum: magnam te pater plantavit ſolicitudinem
Mortalibus hominibus ac immortalibus Diis.
Huic Mercurius reſpondit verbis fraudulentis:
Mater mea, quid ita me obſervas tanquam natum
Infantem? qui valde pauca in mente æqua novit,
Timidum, ac matris formidat mandata.
Verum ego artem aggrediar quæ optima *erit*,
Conſulens mihi & tibi uſque neque Deos
Nos inter immortales ſine muneribus & jejuni
Hic manentes tolerabimus, ut tu jubes.
Melius eſt omnibus diebus cum immortalibus verſari,
Divitem, copioſum, multa præda abundantem, quam domi
Antro in obſcuro ſedere. honorem autem
Et ego ſacrum aſſequar quem Apollo.
Si autem non dederit pater meus, at ego
Tentabo: poſſum prędonum princeps eſſe.
Si autem me exquirat Latonę valde inclytę filius,
Aliud quid illi & majus puto occurſurum.
Ibo enim in Pythona magnam domum perforaturus,
Hinc affatim tripodas perpulchros & lebetes
Depopulabor, & aurum, affatimque ſplendidum ferrum,
Et multas veſtes: tu autem videbis ſi volueris.
Sic hi quidem utique verbis ad ſe invicem dicebant
Filiuſque Ægiochi Jovis ac veneranda Maja.
Aurora autem ex aere genita lucem mortalibus afferens
Excitabatur ab Oceano profunda fluenta habente, at Apollo

Ὀγχηστόνδ' ἀφίκανε, κιὼν πολυήρατον ἄλσος
Ἁγνὸν ἐρισφαράγου Γαιηόχου· ἔνθα γέροντα
Κνώδαλον εὗρε νέμοντα παρὲξ ὁδοῦ ἕρκος ἀλωῆς·
Τὸν πρότερος προσέφη Λητοῦς ἐρικυδέος υἱός,
Ὦ γέρον, Ὀγχηστοῖο βατοδρόπε ποιήεντος,
Βοῦς ἀπὸ Πιερίης διζήμενος ἐνθάδ' ἱκάνω,
Πάσας θηλείας, πάσας κεράεσσιν ἑλικτὰς
Ἐξ ἀγέλης· ὁ δὲ ταῦρος ἐβόσκετο μοῦνος ἀπ' ἄλλων
Κυάνεος· χαροποὶ δὲ κύνες κατόπισθεν ἕποντο
Τέσσαρες, ἠΰτε φῶτες ὁμόφρονες. οἱ μὲν ἔλειφθεν
Οἵ τε κύνες, ὅ τε ταῦρος· (ὃ δὴ περὶ θαῦμα τέτυκται)
Ταὶ δ' ἔβαν, ἠελίοιο νέον καταδυομένοιο,
Ἐκ μαλακοῦ λειμῶνος, ἀπὸ γλυκεροῖο νομοῖο.
Ταῦτά μοι εἰπέ, γεραιὲ παλαιγενές, εἴπου ὄπωπας
Ἀνέρα ταῖσδ' ἐπὶ βουσὶ διαπρήσσοντα κέλευθον.
Τὸν δ' ὁ γέρων μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Ὦ φίλος, ἀργαλέον μέν, ὅσ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτο
Πάντα λέγειν. πολλοὶ γὰρ ὁδὸν πρήσσουσιν ὁδῖται,
Τῶν οἱ μέν, κακὰ πολλὰ μεμαότες, οἱ δὲ μάλ' ἐσθλά,
Φοιτῶσιν· χαλεπὸν δὲ δαήμεναί ἐστιν ἕκαστον.
Αὐτὰρ ἐγὼ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἔσκαπτον περὶ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο·
Παῖδα δ' ἔδοξα φέριστε, σαφὲς δ' οὐκ οἶδα νοῆσαι,
Ὅστις ὁ παῖς ἅμα βουσὶν εὐκραίρῃσιν ὀπήδει
Νήπιος, εἶχε δὲ ῥάβδον ἐπιστροφάδην δ' ἐβάδιζεν.
Ἐξοπίσω δ' ἀνέεργε, κάρη δ' ἔχεν ἀντίον αὐτῷ.
Φῆ ῥ' ὁ γέρων. ὁ δὲ θᾶσσον ὁδὸν κίε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Οἰωνὸν δ' ἐνόει τανυσίπτερον· αὐτίκα δ' ἔγνω
Φηλητὴν γεγαῶτα Διὸς παῖδα Κρονίωνος.
Ἐσσυμένως δ' ἤϊξεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, διζήμενος εἰλίποδας βοῦς,
Πορφυρέῃ νεφέλῃ κεκαλυμμένος εὐρέας ὤμους.
Ἴχνιά τ' εἰσενόησεν Ἑκηβόλος, εἶπέ τε μῦθον,
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
Ἴχνια μὲν τάδε γ' ἐστὶ βοῶν ὀρθοκραιράων,
Ἀλλὰ πάλιν τέτραπται ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα.
Βήματα δ' οὔτ' ἀνδρὸς τάδε γίνεται οὔτε γυναικός,
Οὔτε λύκων πολιῶν, οὔτ' ἄρκτων, οὔτε λεόντων·
Οὔτε τι κεν ταύρου λασιαύχενός ἐστιν ὁμοῖα,

In Oncheſtum pervenit iens, multum amabilem lucum
Purum graviſtrepi Neptuni: ubi ſenem
Feram invenit paſcentem prope viam ſepem viridarii:
Quem prior allocutus eſt Latonæ valde inclytus filius:
O ſenex, Oncheſti rubos colligens herboſi,
Boves a Pieria quærens huc adſum,
Omnes fœminas, omnes cornibus tortas
A grege: taurus autem paſcebatur ſolus ſeorſum ab cæteris,
Niger: horrendi autem canes a tergo ſequebantur
Quatuor tanquam homines unanimes. hi quidem relicti ſunt
Caneſque & taurus: (quod utique mirum eſt)
Illæ autem abierunt, Sole modo occidente,
Ex molli prato, a dulci paſcuo.
Hæc mihi dic ſenex olim nate, ſicubi vidiſti
Virum has ad boves tranſeuntem viam.
Huic ſenex verbis reſpondens dixit:
O amice, difficile quidem, quæcunque *quis* oculis viderit
Omnia dicere. multi enim viam permeant viatores,
Quorum alii quidem mala multa cupientes, alii vero valde bona
Itant: difficile autem diſcere eſt unumquemque.
At ego totum diem uſque ad Solis occaſum
Fodi circa collem viridarii vitibus apti ſoli:
Puerum autem vidi, o optime, manifeſte autem non quivi intelligere,
Quinam puer boves pulchricornuas ſequebatur
Infans, habebat autem virgam, ac flexuoſe incedebat.
A tergo autem cohibebat, caputque habebat contrarium ſibi.
Dixit utique ſenex. Hic autem celerius viam ibat Phœbus Apollo:
Volucrem autem cognovit extenſipedem: ſtatim autem novit
Impoſtorem natum Jovis filium Saturnii.
Rapide autem ferebatur Jovis filius Apollo
Ad Pylum valde divinam, quærens flexipedes boves,
Purpurea nebula coopertus amplos humeros.
Veſtigiaque agnovit jaculator, dixitque verbum:
Papæ, certe magnum miraculum hoc oculis video:
Veſtigia quidem hæc ſunt boum erecta cornua gerentium,
Verum retro converſæ ſunt in herboſum pratum.
Greſſus autem neque viri hi ſunt, neque mulieris,
Neque luporum canorum, neque urſorum, neque leonum:
Neque utique tauri hirſuti cervicem ſunt ſimilia,

Ὅστις τοῖα πέλωρα βιβᾷ ποσὶ καρπαλίμοισιν,
Αἰνὰ μὲν ἔνθεν ὁδοῖο, τὰ δ' αἰνότερ' ἔνθεν ὁδοῖο.
Ὣς εἰπὼν ἤϊξεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
Κυλλήνης δ' ἀφίκανεν ὄρος καταειμένον ὕλῃ
Πέτρης εἰς κευθμῶνα βαθύσκιον, ἔνθα τε νύμφη
Ἀμβροσίη ἐλόχευσε Διὸς παῖδα Κρονίωνος.
Ὀδμὴ δ' ἱμερόεσσα δι' οὔρεος ἠγαθέοιο
Κίδνατο, πολλὰ δὲ μῆλα τανύποδα βόσκετο ποίην.
Ἔνθα τότε σπεύδων κατεβήσατο λάϊνον οὐδὸν
Ἄντρον ἐς ἠερόεν ἑκατηβόλος αὐτὸς Ἀπόλλων.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Διὸς καὶ Μαιάδος υἱὸς
Χωόμενον περὶ βουσὶν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα,
Σπάργαν' ἔσω κατέδυνε θυήεντ', ἠΰτε πολλὴν
Πρέμνων ἀνθρακιὴν ὕλης σποδὸς ἀμφικαλύπτει·
Ὣς Ἑρμῆς ἑκάεργον ἰδὼν ἀλέεινεν ἑωυτόν.
Ἐν δ' ὀλίγῳ συνέλασσε κάρη χεῖράς τε πόδας τε,
Δή ῥα νεόλλουτος προκαλεύμενος ἥδυμον ὕπνον
Ἄγρης, εἰνέτεόν τε χέλυν ὑπὸ μασχάλῃ εἶχε.
Γνῶ δ' οὐδ' ἠγνοίησε Διὸς καὶ Λητοῦς υἱὸς
Νύμφην τ' οὐρείην περικαλλέα καὶ φίλον υἱὸν,
Παῖδ' ὀλίγον δολίῃς εἰλυμένον ἐντροπίῃσι.
Παπτήνας δ' ἄρα πάντα μυχὸν μεγάλοιο δόμοιο,
Τρεῖς ἀδύτους ἀνέῳγε, λαβὼν κληῗδα φαεινὴν,
Νέκταρος ἐκπλείους ἠδ' ἀμβροσίης ἐρατεινῆς.
Πολλὸς δὲ χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἔνδον ἔκειτο,
Πολλὰ δὲ φοινικόεντα καὶ ἄργυφα εἵματα νύμφης,
Οἷα θεῶν μακάρων ἱεροὶ δόμοι ἐντὸς ἔχουσιν.
Ἔνθ' ἐπεὶ ἐξερέεινε μυχοὺς μεγάλοιο δόμοιο
Λητοΐδης, μύθοισι προσηύδα κύδιμον Ἑρμῆν,
Ὦ παῖ ὃς ἐν λίκνῳ κατάκειαι, μήνυέ μοι βοῦς
Θᾶττον· ἐπεὶ τάχα νῶϊ διοισόμεθ' οὐ κατὰ κόσμον.
Ῥίψω γάρ σε βαλὼν ἐς Τάρταρον ἠερόεντα,
Εἰς ζόφον αἰνόμορον καὶ ἀμήχανον· οὐδέ σε μήτηρ
Ἐς φάος οὐδὲ πατὴρ ἀναλύσεται, ἀλλ' ὑπὸ γαίῃ
Ἐῤῥήσεις, ὀλίγοισιν ἐν ἀνδράσιν ἡγεμονεύων.
Τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισι,
Λητοΐδη, τίνα τοῦτον ἀπηνέα μῦθον ἔειπες;
Καὶ βοῦς ἀγραύλους διζήμενος ἐνθάδ' ἱκάνεις;
Οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἄκουσα·

Οὐκ

Qui talia monſtra facit pedibus velocibus,
Gravia quidem hinc viæ, verum graviora hinc viæ.
Sic fatus feſtinabat rex Jovis filius Apollo:
Cyllenæ autem pervenit *ad* montem indutum ſylva
Petræ in latibulum denſum umbris, ubi nympha
Immortalis pepererat Jovis filium Saturnii.
Odor autem jucundus per montem valde divinum
Spargebatur, multæ autem oves extenſipedes paſcebantur herbam.
Ibi tum feſtinans deſcendit per lapideum limen
Antrum in aereum longe jaculans ipſe Apollo.
Hunc autem cum vidiſſet Jovis ac Majæ filius
Iratum ob boves procul jaculantem Apollinem,
Faſcias intro ingreſſus eſt odoriferas, veluti multos
Ramorum carbones ligni cinis circumtegit:
Sic Mercurius Jaculatorem videns ſubtraxit ſeipſum.
In breve autem coegit caput manuſque pedeſque,
Utique nuper lotus provocans dulcem ſomnum
Venationis, recentemque teſtudinem ſub ala tenebat.
Cognovit autem neque ignoravit Jovis & Latonæ filius
Nympham montanam præclaram & carum filium,
Puerum parvum doloſis involutum verſutiis.
Circumſpiciens igitur omnem receſſum magnæ domus,
Tria penetralia aperuit, ſumens clavem lucentem,
Nectare plena & ambroſia amabili.
Multum autem aurum & argentum intus jacebat,
Multæ autem puniceæ & albæ veſtes nymphæ,
Qualia deorum beatorum ſacræ domus intus habent.
Ubi poſtquam perſcrutatus eſt receſſus magnæ domus
Latonius, verbis allocutus eſt inclytum Mercurium;
O puer qui in cunis recubas, indica mihi boves
Citius: quoniam mox nos diſſidebimus non ſecundum decorum.
Deturbabo enim te jaciens in Tartarum caliginoſum,
In tenebras malæ mortis & ineluctabiles: neque te mater
In lucem neque pater reſolvet, ſed ſub terra
Peribis, paucis in viris ductor.
Huic Mercurius verbis reſpondebat verſutis:
Latonie, quem hunc crudelem ſermonem dixiſti?
Et boves agreſtes quærens huc venis?
Non vidi, non audivi, non alterius verbum audivi;

Haud

Οὐκ ἂν μηνύσαιμ', οὐκ ἂν μήνυτρον ἀροίμην.
Οὔτε βοῶν ἐλατῆρι κραταιῷ φωτὶ ἔοικα.
Οὐκ ἐμὸν ἔργον τοῦτο, πάρος δέ μοι ἄλλα μέμηλεν·
Ὕπνος ἔμοιγε μέμηλε καὶ ἡμετέρης γάλα μητρὸς,
Σπάργανά τ' ἀμφ' ὤμοισιν ἔχειν καὶ θερμὰ λοετρά.
Μήτις τοῦτο πύθοιτο, πόθεν τόδε νεῖκος ἐτύχθη.
Καί κεν δὴ μέγα θαῦμα μετ' ἀθανάτοισι γένοιτο,
Παῖδα νέον γεγαῶτα διὰ προθύροιο περῆσαι
Βουσὶ μετ' ἀγραύλοισι. τὸ δ' ἀπρεπέως ἀγορεύεις.
Χθὲς γενόμην, ἁπαλοὶ δὲ πόδες, τρηχεῖα δ' ὑπὸ χθών.
Εἰ δὲ θέλεις, πατρὸς κεφαλὴν μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Μὴ μὲν ἐγὼ μήτ' αὐτὸς ὑπίσχομαι αἴτιος εἶναι,
Μήτε τιν' ἄλλον ὄπωπα βοῶν κλοπὸν ὑμετεράων,
Αἵτινες αἱ βόες εἰσί· τὸ δὲ κλέος οἶον ἀκούω.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ πυκνὸν ἀπὸ βλεφάρων ἀμαρύσσων,
Ὀφρύσι ῥιπτάζεσκεν, ὁρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
Μάκρ' ἀποσυρίζων, ἅλιον ὡς μῦθον ἀκούων.
Τὸν δ' ἁπαλὸν γελάσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ὦ πέπον ἠπεροπευτὰ, δολοφραδὲς, ἦ σε μάλ' οἴω
Πολλάκις ἀντιτοροῦντα δόμους εὖ ναιετάοντας,
Ἔννυχον οὐχ ἕνα μοῦνον ἐπ' οὔδεϊ φῶτα καθίσαι,
Σκευάζοντα κατ' οἶκον ἄτερ ψόφου· οἷ' ἀγορεύεις.
Πολλοὺς δ' ἀγραύλους ἀκαχήσεις μηλοβοτῆρας
Οὔρεος ἐν βήσσῃς, ὁπόταν κρειῶν ἐρατίζων
Ἀντήσεις ἀγέλῃσι βοῶν καὶ πώεσι μήλων.
Ἀλλ' ἄγε, μὴ πύματον καὶ ὕστατον ὕπνον ἰαύσῃς,
Ἐκ λίκνου κατάβαινε μελαίνης νυκτὸς ἑταῖρε.
Τοῦτο γὰρ οὖν καὶ ἔπειτα μετ' ἀθανάτοις γέρας ἕξεις,
Ἀρχὸς φιλητέων κεκλήσεαι ἤματα πάντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ παῖδα λαβὼν φέρε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Σὺν δ' ἄρα φρασσάμενος τότε δὴ κρατὺς Ἀργειφόντης
Οἰωνὸν προέηκεν ἀειρόμενος μετὰ χερσὶ,
Τλήμονα γαστρὸς ἔριθον, ἀτάσθαλον ἀγγελιώτην,
Ἐσσυμένως δὲ μετ' αὐτὸν ἐπέπταρε· τοῖο δ' Ἀπόλλων
Ἔκλυεν, ἐκ χειρῶν δὲ χαμαὶ βάλε κύδιμον Ἑρμῆν.
Ἕζετο δὲ προπάροιθε, καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο,
Ἑρμῆν κερτομέων, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
Θάρσει σπαργανιῶτα Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·
Εὑρήσω καὶ ἔπειτα βοῶν ἴφθιμα κάρηνα,

Τέ-

Haud indicare poſſim, non indicii præmium accipere.
Neque boum abactori forti viro ſimilis ſum.
Non meum opus hoc, pridem vero mihi alia curæ ſunt:
Somnus mihi curæ eſt ac noſtræ matris lac,
Faſciaſque circa humeros habere ac calida lavacra.
Ne quis hoc ſentiat, unde hæc contentio orta ſit.
Et utique magnum miraculum inter immortales fieret,
Puerum recens natum per veſtibulum tranſiſſe
Bobus cum agreſtibus. hoc autem indecore dicis.
Heri natus ſum, molleſque pedes, aſpera autem ſubeſt terra.
Si autem vis, patris caput magnum juramentum juro,
Neque quidem ego neque ipſe promitto me authorem eſſe,
Neque quenquam alium vidi boum furem veſtrarum,
Quæcunque illæ boves ſunt; famam autem ſolam audio.
Sic utique dixit, & frequenter a palpebris micans,
Superciliis jactabat, inſpiciens hinc & hinc,
Longe fiſtula ſibilans, vanum veluti verbum audiens.
Quem molliter ridens allocutus eſt longe operans Apollo:
Heus tu deceptor dolos cogitans, profecto te admodum puto
Sæpe perforantem domos bene habitatas,
Nocturnum non unum tantum in limine hominem collocaturum,
Convaſantem in domo abſque ſtrepitu: qualia dicis.
Multos autem agreſtes dolori dabis ovium paſtores
Montis in vallibus, quando carnes concupiſcens
Occurres gregibus boum & armentis ovium.
Sed age, ne ultimum ac poſtremum ſomnum dormias,
Ex cunis deſcende nigrę noctis ſocie.
Hunc enim & poſt hęc inter immortales honorem habebis,
Princeps impoſtorum vocaberis diebus omnibus.
Sic effatus eſt, & puerum capiens ferebat Phœbus Apollo.
Itaque animadvertens tunc fortis Argicida
Augurium emiſit elevatus in manus,
Miſerum ventris Erithum, peſſimum nuncium,
Vehementerque poſt eum adſternutavit: hunc autem Apollo
Audiebat, e manibus autem humi jecit inclytum Mercurium,
Sedit autem ante, licet deproperans iter,
Mercurio convicians, ac illi verbum dixit:
Confide faſciate Jovis & Maję fili:
Inveniam & poſtea boum fortia capita,

Τούτοις οἰωνοῖς· σὺ δ' αὖθ' ὁδὸν ἡγεμονεύσεις.
Ὣς φάτ'. ὁ δ' αὖτ' ἀνόρουσε θοῶς Κυλλήνιος Ἑρμῆς
Σπουδῇ ἰών. ἄμφω δὲ παρ' οὔατα χερσὶν ἐώθει,
Σπάργανον ἀμφ' ὤμοισιν ἐλιγμένος, εἶπε δὲ μῦθον,
Πῇ με φέρεις Ἑκάεργε, θεῶν ζαμενέστατε πάντων;
Ἦ με βοῶν ἕνεχ' ὧδε χολούμενος ὀρσολοπεύεις.
Ὢ πόποι, εἴθ' ἀπόλοιτο βοῶν γένος. οὐ γὰρ ἔγωγε
Ὑμετέρας ἔκλεψα βόας· οὐδ' ἄλλον ὄπωπα
Αἵ τινές εἰσι βόες. τὸ δὲ δὴ κλέος οἷον ἀκούω.
Δὸς δὲ δίκην καὶ δέξο παρὰ Ζηνὶ Κρονίωνι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τὰ ἕκαστα διαῤῥήδην ἐρέεινεν
Ἑρμῆς τ' οἰοπόλος καὶ Λητοῦς ἀγλαὸς υἱός,
Ἀμφὶς θυμὸν ἔχοντες, ὁ μὲν νημερτέα φωνὴν
Οὐκ ἀδίκως ἐπὶ βουσὶν ἐλάζυτο κύδιμον Ἑρμῆν·
Αὐτὰρ ὁ τέχνῃσίν τε καὶ αἱμυλίοισι λόγοισιν
Ἤθελεν ἐξαπατᾷν Κυλλήνιος Ἀργυρότοξον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πολύμητις ἐὼν πολυμήχανον εὗρεν,
Ἐσσυμένως δ' ἤπειτα διὰ ψαμάθοιο βάδιζε
Πρόσθεν, ἀτὰρ κατόπισθε Διὸς καὶ Λητοῦς υἱός·
Αἶψα δ' ἵκοντο κάρηνα θυώδεος οὐλύμποιο,
Ἐς πατέρα Κρονίωνα, Διὸς περικαλλέα τέκνα.
Κεῖθι γὰρ ἀμφοτέροισι δίκης κατέκειτο τάλαντα.
Εὐμυλίη δ' ἔχ' ὄλυμπον ἀγάννιφον· ἀθάνατοι δὲ
Ἄφθιτοι ἠγερέθοντο ποτὶ πτύχας οὐλύμποιο·
Ἔστησαν δ' Ἑρμῆς τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Πρόσθε Διὸς γούνων. ὁ δ' ἀνείρετο φαίδιμον υἱὸν
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
Φοῖβε, πόθεν ταύτην μενοεικέα ληΐδ' ἐλαύνεις,
Παῖδα νέον γεγαῶτα, φυὴν κήρυκος ἔχοντα;
Σπουδαῖον τόδε χρῆμα θεῶν μεθ' ὁμήγυριν ἦλθε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ὦ πάτερ, ἦ τάχα μῦθον ἀκούσεαι οὐκ ἀλαπαδνὸν,
Κερτομέων ὡς οἶος ἐγὼ φιλοληΐός εἰμι.
Παῖδά τιν' εὗρον τόνδε διαπρύσιον κεραϊστὴν
Κυλλήνης ἐν ὄρεσσι, πολὺν διὰ χῶρον ἀνύσσας,
Κέρτομον, οἷον ἔγωγε θεῶν οὐκ ἄλλον ὄπωπα,
Οὐδ' ἀνδρῶν ὁπόσοι λησίμβροτοί εἰσ' ἐπὶ γαίῃ.
Κλέψας δ' ἐκ λειμῶνος ἐμὰς βοῦς ᾤχετ' ἐλαύνων
Ἑσπέριος παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.

Εὐ-

His auguriis: recte autem rurſus viæ dux eris.
Sic dixit. ipſe autem exiliit celeriter Cyllenius Mercurius
Studio incedens. ambas autem ad aures manus impellebat,
Faſcia circa humeros involutus, dixitque verbum:
Quo me fers Jaculator, deorum fortiſſime omnium?
Certe me boum cauſa ſic iratus conturbas.
Papæ, utinam periiſſet boum genus. neque enim ego
Veſtras furatus ſum boves, neque alium vidi,
Quæcunque ſunt boves: famam autem ſolam audio.
Da vero judicium & accipe a Jove Saturnio.
Verum poſtquam ſingula diſerte interrogaſſent
Mercuriuſque ſolivagus & Latonæ præclarus filius,
Diverſam ſententiam habentes; hic quidem veram vocem
Non injuſte pro bobus agebat inclytum Mercurium:
Verum ille artibuſque & blandis ſermonibus
Volebat decipere Cyllenius argentei arcus dominum.
Verum quoniam callidus verſutum invenerat,
Feſtinanter poſtea per arenam ibat
Ante, ſed a tergo Jovis & Latonæ filius:
Statim autem venerunt ad vertices odoriferi olympi,
Ad patrem Saturnium, Jovis præclari nati.
Ibi enim ambobus judicii poſitæ erant trutinæ.
Rumor autem habebat olympum valde nivoſum: immortaleſque
Incorruptibiles aggregabantur ad faſtigia olympi.
Steterunt autem Mercuriuſque & argentiarcus Apollo
Coram Jovis genubus: hic autem interrogavit eximium filium
Jupiter altitonans, ac illi verbum dixit:
Phœbe, unde hanc mitem prædam agitas,
Puerum recens genitum, indolem præconis habentem?
Præclara hæc res deorum ad conventum venit.
Illum contra alloquebatur rex procul operans Apollo:
O pater, profecto ſtatim ſermonem audies non inanem,
Qui me carpis tanquam ſi ſolus ego prædo eſſem:
Puerum quendam inveni hunc celebrem populatorem
Cyllenæ in montibus, multum ſpatium emenſus,
Conviciatorem, qualem ego deorum non alium inſpexi;
Neque virorum quotquot mortales ſunt ſuper terram.
Furatus autem e prato meas boves abiit agitans
Veſpertinus apud littus multiſoni maris.

Ad

Εὐθυπόρον δ' ἐλάων, τὰ δ' ἄρ' ἴχνια δοιὰ πέλωρα
Οἷά τ' ἀγάσεσθαι καὶ ἀγαυοῦ δαίμονος ἔργα.
Τῆσιν μὲν γὰρ βουσὶν ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα
Ἀντία βήματ' ἔχουσα κόνις ἀνέφαινε μέλαινα·
Αὐτὸς δ' οἷος ὅδ' ἐκτὸς ἀμήχανος, οὔτ' ἄρα ποσσὶν
Οὔτ' ἄρα χερσὶν ἔβαινε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον·
Ἀλλ' ἄλλην τινὰ μῆτιν ἔχων διέτριβε κέλευθα,
Τοῖα πέλωρ' ὡς εἴ τις ἀραιῆσι δρυσὶ βαίνοι,
Ὄφρα μὲν οὖν ἐδίωκε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον,
Ῥεῖα μάλ' ἴχνια πάντα διέπρεπεν ἐν κονίῃσιν·
Αὐτὰρ ἐπεὶ ψαμάθοιο μέγαν στίβον ἐξεπέρησεν,
Ἄφραστος γένετ' ὦκα βοῶν στίβος ἠδὲ καὶ αὐτοῦ
Χῶρον ἀνὰ κρατερόν. τὸν δ' ἐφράσατο βροτὸς ἀνὴρ
Εἰς Πύλον εὐθὺς ἐλῶντα βοῶν γένος εὐρυμετώπων.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τὰς μὲν ἐν ἡσυχίῃ κατέρεξε,
Καὶ διὰ πῦρ μάλ' ἄμησεν ὁδοῦ, τὸ μὲν ἔνθα, τὸ δ' ἔνθα,
Ἐν λίκνῳ κατέκειτο μελαίνῃ νυκτὶ ἐοικώς,
Ἄντρῳ ἐν ἠερόεντι κατὰ ζόφον· οὐδέ κεν αὐτὸν
Αἰετὸς ὀξὺ λάων ἐσκέψατο· πολλὰ δὲ χερσὶν
Αὐγὰς ὠμάρπαζε, δολοφροσύνην ἀλεγύνων.
Αὐτὸς δ' αὐτίκα μῦθον ἀπηλεγέως ἀγόρευεν,
Οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἄκουσα·
Οὐδέ κε μηνύσαιμ', οὐδ' ἂν μήνυτρον ἀροίμην.
Ἤτοι ἄρ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἑρμῆς δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀμειβόμενος ἔπος ηὔδα,
Δείξατο δ' εἰς Κρονίωνα θεῶν σημάντορα πάντων,
Ζεῦ πάτερ, ἤτοι ἐγώ σοι ἀληθείην καταλέξω·
Νημερτής τε γάρ εἰμι, καὶ οὐκ οἶδα ψεύδεσθαι.
Ἦλθεν ἐς ἡμετέρου διζήμενος εἰλίποδας βοῦς
Σήμερον ἠελίοιο νέον ἐπιτελλομένοιο·
Οὐδὲ θεῶν μακάρων ἄγε μάρτυρας οὐδὲ κατόπτας.
Μηνύειν δ' ἐκέλευεν ἀναγκαίης ὑπὸ πολλῆς.
Πολλὰ δέ μ' ἠπείλησε βαλεῖν ἐς Τάρταρον εὐρύν,
Οὕνεχ' ὁ μὲν τέρεν ἄνθος ἔχει φιλοκυδέος ἥβης.
Αὐτὰρ ἐγὼ χθιζὸς γενόμην· τὰ δὲ οἶδε καὶ αὐτός.
Οὔτι βοῶν ἐλατῆρι κραταιῷ φωτὶ ἐοικώς.
Πείθεο· (καὶ γὰρ ἐμεῖο πατὴρ φίλος εὔχεαι εἶναι)
Ὡς οὐκ οἴκαδ' ἔλασσα βόας, (ὣς ὄλβιος εἴην)
Οὐδ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβην. τόδε δ' ἀτρεκέως ἀγορεύω,

Ἠέ-

Ad rectam viam agitans, veſtigia autem duplicia monſtroſa
Qualia admireris & illuſtris dei opera.
Bobus enim ad herboſum pratum
Contrarios greſſus habens pulvis oſtendebat niger:
At ipſe ſolus præter modum callidus, neque pedibus
Neque manibus inceſſerat per arenoſum locum:
Verum aliud quoddam conſilium habens eundo triverat vias,
Talia monſtra tanquam ſi quis tenuibus quercubus incederet.
Quamdiu igitur agitavit per arenoſum locum,
Facillime veſtigia omnia apparebant in pulveribus:
Verum poſtquam arenæ magnum callem pertranſivit,
Inviſibile factum eſt protinus boum veſtigium atque ipſius
Locum per durum. hunc autem animadvertit mortalis vir
Ad Pylum ſtatim agentem boum genus latifrontium.
Verum poſtquam has quidem in quiete ſacrificavit,
Et per ignem valde metit viæ, hoc quidem hic, hoc vero illic,
In cunis jacebat nigræ nocti ſimilis,
Antro in obſcuro ad tenebras: neque utique ipſum
Aquila acute videns inſpexiſſet: multum autem manibus
Lumina fricabat, dolum curans.
Ipſe autem ſtatim verbum infandum dicebat,
Non vidi, non audivi, non alterius verbum audivi:
Neque utique indicem, neque nuncii mercedem auferam.
Sic utique dicens ſedit Phœbus Apollo.
Mercurius autem contra ab altera parte reſpondens verbum dixit,
Convertebatur autem ad Saturnium deorum rectorem omnium;
Jupiter pater, certe ego tibi veritatem dicam.
Verax enim ſum, & non novi mentiri.
Venit ad nos quærens flexipedes boves
Hodie Sole recens orto;
Neque deorum beatorum duxit teſtes neque ſpeculatores.
Indicare autem jubebat vi multa.
Multum autem mihi minatus eſt ejecturum ad Tartarum latum,
Quia ipſe quidem tenerum florem *jam* habet amantis gloriam pubertatis,
Verum ego heri natus ſum: hæcque novit & ipſe.
Neque boum abactori forti viro ſimilis.
Crede: (etenim meus pater carus gloriaris eſſe)
Quod non domum abegi boves, (ſic felix ſim)
Neque limen tranſii. hoc autem indubitate dico,

Ἠέλιον μάλα αἰδέομαι καὶ δαίμονας ἄλλους,
Καί σε φιλῶ, καὶ τοῦτον ὀπίζομαι· οἶσθα καὶ αὐτὸς
Ὡς οὐκ αἴτιός εἰμι· μέγαν δ' ἐπιδαίσομαι ὅρκον·
Οὐ μὰ τάδ' ἀθανάτων εὐκόσμητα προθύραια,
Καί ποτ' ἐγὼ τούτῳ τίσω ποτὲ νηλέα φωνὴν,
Καὶ κρατερῷ περ ἐόντι. σὺ δ' ὁπλοτέροισιν ἄρηγε.
Ὣς φάτ' ἐπιλλίζων Κυλλήνιος Ἀργειφόντης·
Καὶ τὸ σπάργανον εἶχεν ἐπ' ὠλένῃ, οὐδ' ἀπέβαλλε.
Ζεὺς δὲ μέγ' ἐξεγέλασσεν, ἰδὼν κακομηδέα παῖδα,
Εὖ καὶ ἐπισταμένως ἀρνεύμενον ἀμφὶ βόεσσιν.
Ἀμφοτέρους δ' ἐκέλευσεν ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντας
Ζητεύειν, Ἑρμῆν δὲ διάκτορον ἡγεμονεύειν,
Καὶ δεῖξαι τὸν χῶρον ἐπ' ἀβλαβίῃσι νόοιο,
Ὅππη δ' αὖ ἀπέκρυψε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα.
Νεῦσεν δὲ Κρονίδης, ἐπεπείθετο δ' ἀγλαὸς Ἑρμῆς·
Ῥηϊδίως γὰρ ἔπειθε Διὸς νόος αἰγιόχοιο.
Τὼ δ' ἄμφω σπεύδοντο Διὸς περικαλλέα τέκνα
Ἐς Πύλον· ἠμαθόεντα δ' ἐπ' Ἀλφειοῦ πόρον ἷξον,
Ἀγροὺς δ' ἐξίκοντο καὶ αὔλιον ὑψιμέλαθρον,
Ἧχ' οὐ δὴ τὰ χρήματ' ἀτάλλετο νυκτὸς ἐν ὥρῃ.
Ἔνθ' Ἑρμῆς μὲν ἔπειτα κιὼν παρὰ λάϊνον ἄντρον,
Εἰς φῶς ἐξήλαυνε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα·
Λητοΐδης δ' ἀπάτερθεν ἰδὼν, ἐνόησε βοείας
Πέτρῃ ἐπ' ἠλιβάτῳ, τάχα δ' ἤρετο κύδιμον Ἑρμῆν,
Πῶς ἐδύνω δολομῆτα δύω βόε δειροτομῆσαι
Ὧδε νεογνὸς ἐὼν καὶ νήπιος; αὐτὸς ἔγωγε
Θαυμαίνω κατόπισθε τὸ σὸν κράτος· οὐδέ τί σε χρὴ
Μακρὸν ἀέξεσθαι Κυλλήνιε Μαιάδος υἱέ.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ χερσὶ περίστρεφε καρτερὰ δεσμὰ
Ἄγνου· ταὶ δ' ὑπὸ ποσσὶ κατὰ χθονὸς αἶψα φύοντο
Αὐτόθεν ἐμβολάδην ἐστραμμέναι ἀλλήλῃσι,
Ῥεῖά τε καὶ πάσῃσιν ἐπ' ἀγραύλῃσι βόεσσιν,
Ἑρμέω βουλῇσι κλεψίφρονος· αὐτὰρ Ἀπόλλων
Θαύμασεν ἀθρήσας. τότε δὴ κρατὺς Ἀργειφόντης
Χῶρον ὑποβλήδην ἐσκέψατο, πῦρ ἀμαρύσσων,
Ἐγκρύψαι μεμαώς. Λητοῦς δ' ἐρικυδέος υἱὸν
Ῥεῖα μάλ' ἐπρήϋνεν ἑκηβόλον ὡς ἔθελ' αὐτὸς,
Καὶ κρατερόν περ ἐόντα. λαβὼν δ' ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς,
Πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέλος· ἡ δ' ὑπὸ χειρὸς

Σμερ-

Solem valde veneror & deos alios,
Et te amo, & hunc obſervo: noſti & ipſe
Quod non culpandus ſum. magnum autem do juramentum:
Non per hæc immortalium bene inſtructa veſtibula,
Et aliquando ego rependam crudelem vocem,
Forti quamvis. tu autem junioribus auxiliare.
Sic dixit innuens oculis Cyllenius Argicida:
Et faſciam habebat in ulna, neque abjecit.
Jupiter autem valde riſit, videns verſutum puerum;
Recte ac ſcite negantem de bobus.
Ambos autem juſſit concordem animum habentes
Quærere, Mercurium autem nuncium ducem eſſe;
Ac oſtendere locum præ innocentia animi,
Ubi abſcondiſſet boum fortia capita.
Annuit autem Saturnius, obediebat vero præclarus Mercurius:
Facile enim perſuadebat Jovis mens Ægiochi.
Hi autem ambo feſtinabant Jovis præclari filii
Ad Pylum: arenoſum autem ad Alphei vadum pervenere,
Ad agros autem pervenere & ſtabulum altum,
Illic ubi ſcilicet opes nutriebantur noctis in tempore.
Ibi Mereurius quidem deinde iens ad lapideum antrum,
In lucem egit boum fortia capita.
Latonius autem ſeorſum videns agnovit boum pelles
Petra in alta, cito autem interrogavit inclytum Mercurium:
Quo pacto potuiſti verſipellis duorum boum cervicem ſecare
Sic modo natus & infans? ipſe ego
Miror a tergo tuam vim; neque te oportet
Longe creſcere, Cyllenie Majæ fili.
Sic utique dixit, & manibus circumvertebat fortia vincula
Virgulti: hæ autem ſub pedibus per terram ſtatim hærebant
Ibidem mutuo verſæ ad invicem,
Facileque & omnes ad agreſtes boves,
Mercurii conſiliis verſuti: verum Apollo
Admiratus eſt inſpiciens. tunc utique fortis Argicida
Locum torve inſpexit, ignem abolens,
Occultare cupiens. Latonæ autem valde inclytæ filium
Facillime ſedavit longe jaculantem ſicut volebat ipſe,
Fortem licet. capiens autem ſiniſtra manu,
Plectro tentabat cantum: hæc autem a manu

Σμερδαλέον κονάβησε. γέλασε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων
Γηθήσας, ἐρατὴ δὲ διὰ φρένας ἤλυθ' ἰωὴ,
Θυμῷ ἀκουάζοντα. λύρῃ δ' ἐρατὸν κιθαρίζων
Στῆ ῥ' ὅγε θαρσήσας ἐπ' ἀριστερὰ Μαιάδος υἱὸς
Φοίβου Ἀπόλλωνος. τάχα δὲ λιγέως κιθαρίζων
Γηρύετ' ἀμβολάδην· ἐρατὴ δέ οἱ ἕσπετο φωνὴ,
Κραίνων ἀθανάτους τε θεοὺς καὶ γαῖαν ἐρεμνὴν,
Ὡς τὰ πρῶτα γένοντο, καὶ ὡς λάχε μοῖραν ἕκαστος.
Μνημοσύνην μὲν πρῶτα θεῶν ἐγέραιρεν ἀοιδῇ,
Μητέρα Μουσάων· ἡ γὰρ λάχε Μαιάδος υἱόν.
Τοὺς δὲ κατὰ πρέσβιν τε καὶ ὡς γεγάασιν ἕκαστος,
Ἀθανάτους ἐγέραιρε θεοὺς Διὸς ἀγλαὸς υἱὸς,
Πάντ' ἐνέπων κατὰ κόσμον, ἐπωλένιον κιθαρίζων.
Τὸν δ' ἔρος ἐν στήθεσσιν ἀμήχανος αἴνυτο θυμόν·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Βουφόνε μηχανιῶτα, πονεύμενε, δαιτὸς ἑταῖρε,
Πεντήκοντα βοῶν ἀντάξια ταῦτα μέμηλας.
Ἡσυχίως καὶ ἔπειτα διακρινέεσθαι ὀΐω·
Νῦν δ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ πολύτροπε Μαιάδος υἱὲ,
Ἦ σοί γ' ἐκ γενεῆς τάδ' ἅμ' ἕσπετο θαυματὰ ἔργα,
Ἠέ τις ἀθανάτων ἠὲ θνητῶν ἀνθρώπων
Δῶρον ἀγαυὸν ἔδωκε, καὶ ἔφρασε θέσπιν ἀοιδήν.
Θαυμασίην γὰρ τήνδε νεήφατον ὄσσαν ἀκούω,
Ἣν οὐ πώποτέ φημι δαήμεναι οὔτε τιν' ἀνδρῶν,
Οὔτέ τιν' ἀθανάτων οἳ ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι,
Νόσφι σέθεν φιλῆτα Διὸς καὶ Μαιάδος υἱὲ,
Τίς τέχνη, τίς μοῦσα ἀμηχανέων μελεδώνων,
Τίς τρίβος. ἀτρεκέως γὰρ ἅμα τρία πάντα πάρεστιν,
Εὐφροσύνην καὶ ἔρωτα καὶ ἥδυμον ὕπνον ἑλέσθαι.
Καὶ γὰρ ἐγὼ Μούσῃσιν ὀλυμπιάδεσσιν ὀπηδὸς,
Τῇσι χοροί τε μέλουσι καὶ ἀγλαὸς οἶμος ἀοιδῆς.
Καὶ μολπὴ τεθαλυῖα, καὶ ἱμερόεις βρόμος αὐλῶν.
Ἀλλ' οὔπω τί μοι ὧδε μετὰ φρεσὶν ὧδε μέλησεν
Οἷα νέων θαλίης ἐνδέξια ἔργα πέλονται·
Θαυμάζω Διὸς υἱὲ τάδ', ὡς ἐρατὸν κιθαρίζεις.
Νῦν δ' ἐπεὶ οὖν ὀλίγος περ ἐὼν κλυτὰ μήδεα οἶδας,
Σοὶ δ' αὐτῷ καὶ μητρὶ τόδ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Ναὶ μὰ τόδε κράνειον ἀκόντιον, ἦ μὲν ἐγώ σε
Κυδρὸν ἐν ἀθανάτοισι καὶ ὄλβιον ἡγεμονεύσω,

Δώ-

Horrende ſonuit. riſit autem Phœbus Apollo
Gaviſus, amabilis autem per ſenſus venit vox,
Ex animo auſcultanti. lyra autem amabile ludens
Stabat utique confiſus ad lævam Majæ filius
Phœbi Apollinis, celeriter autem acute citharam pulſans
Canebat exorſus: amabilis autem illum ſequebatur vox,
Miſcens immortaleſque deos & terram tenebroſam,
Ut a principio facti fuere, & ut ſortitus eſt partem quiſque.
Mnemoſynem quidem in primis deatum honorabat cantione,
Matrem Muſarum: hæc enim ſortita eſt Majæ filium.
Alios autem ſecundum ætatem & ut geniti ſunt ſinguli,
Immortales honorabat deos Jovis præclarus filius,
Omnia dicens pro decore, & ſub cubito citharam pulſans.
Illius autem amor in pectore immenſus cepit animum:
Et hunc allocutus verba alata dixit:
Bovicida verſute laborans, convivii ſocie,
Quinquaginta bobus digna iſta curæ habuiſti.
Quiete jam litem compoſitum iri puto:
Nunc autem age mihi hoc dic verſute Majæ fili,
Nunquid te nativitate hæc ſimul ſecuta ſunt admirabilia opera,
Aut quis immortalium aut mortalium hominum
Donum illuſtre dedit, & docuit divinam cantionem.
Admirabilem enim hanc novam vocem audio,
Quam nunquam ajo didiciſſe neque quenquam virorum,
Neque quenquam immortalium qui olympicas domos habent,
Præter te impoſtor Jovis ac Majæ fili,
Quæ ars, quæ muſa difficilium curarum,
Quæ exercitatio. vere enim ſimul tria adſunt,
Lætitiam & amorem ac dulcem ſomnum capere.
Etenim ego Muſarum olympiadum ſum ſectator,
His choreæque curæ ſunt & præclara via cantionis,
Et cantus florens, & amabilis ſtrepitus tibiarum.
Sed nondum mihi cantus in mente ſic curæ fuit
Qualia juvenum convivii dextra opera ſunt.
Admiror Jovis fili hæc, quam amabiliter citharam pulſas.
Nunc autem quoniam parvus inclyta conſilia noſti,
Tibique ipſi & matri hoc vere dicam:
Næ per hoc corneum telum, certe quidem ego te
Inclytum inter immortales & beatum ducam,

Δώσω τ' ἀγλαὰ δῶρα, καὶ ἐς τέλος οὐκ ἀπατήσω.
Τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισιν,
Εἰρωτᾷς μ' Ἑκάεργε περιφραδές· αὐτὰρ ἐγώ σοι
Τέχνης ἡμετέρης ἐπιβήμεναι οὔτι μεγαίρω.
Σήμερον εἰδήσεις· ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι
Βουλῇ καὶ μύθοισι. σὺ δὲ φρεσὶ πάντ' εὖ οἶδας.
Πρῶτος γὰρ Διὸς υἱὲ μετ' ἀθανάτοισι θαάσσεις
Ἠΰς τε κρατερός τε· φιλεῖ δέ σε μητίετα Ζεὺς,
Ἐκ πάσης ὁσίης, ἔπορεν δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα·
Καὶ τιμὰς σέ γέ φασι δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς,
Μαντείας θ' ἑκάεργε Διὸς πάρα, θέσφατα πάντα.
Καὶ νῦν αὐτὸς ἐγὼ παῖδ' ἀφνειὸν δεδάηκα.
Σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι ὅ, ττι μενοινᾷς.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τοι θυμὸς ἐπιθύει κιθαρίζειν,
Μέλπεο καὶ κιθάριζε, καὶ ἀγλαΐας ἀλέγυνε,
Δέγμενος ἐξ ἐμέθεν. σὺ δέ μοι φίλε κῦδος ὄπαζε·
Εὐμόλπει μετὰ χερσὶν ἔχων λιγύφωνον ἑταίρην,
Καλὰ καὶ εὖ κατὰ κόσμον ἐπισταμένως ἀγορεύειν.
Εὔκηλος μὲν ἔπειτα φέρειν εἰς δαῖτα θάλειαν,
Καὶ χορὸν ἱμερόεντα, καὶ ἐς φιλοκυδέα κῶμον,
Εὐφροσύνην νυκτός τε καὶ ἤματος. ὅστις ἄρ' αὐτὴν
Τέχνῃ καὶ σοφίῃ δεδαημένος ἐξερεείνῃ,
Φθεγγομένη παντοῖα νόῳ χαρίεντα διδάσκει
Ῥεῖα συνηθείῃσιν ἀθυρομένη μαλακῇσιν,
Ἐργασίην φθέγγουσα δυήπαθον· ὃς δέ κεν αὐτὴν
Νῆϊς ἐὼν τοπρῶτον ἐπιζαφελῶς ἐρέινε,
Μὰψ αὔτως κεν ἔπειτα μετήορά τε θρυαλίζοι.
Σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι ὅ, ττι μενοινᾷς,
Καί τοι ἐγὼ δώσω ταύτην Διὸς ἀγλαὲ κοῦρε.
Ἡμεῖς δ' αὖ ὄρεός τε καὶ ἱπποβότου πεδίοιο
Βουσὶ νομοὺς Ἑκάεργε νομεύσομεν ἀγραύλοισιν,
Ἔνθεν ἅλις τέξουσι βόες ταύροισι μιγεῖσαι
Μίγδην θηλείας τε καὶ ἄρσενας. οὐδέ τί σε χρὴ
Κερδαλέον περ ἐόντα περιζαμενῶς κεχολῶσθαι.
Ὣς εἰπὼν, ὤρεξ'· ὁ δ' ἐδέξατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἑρμῇ δ' ἐγγυάλιξεν ἔχων μάστιγα φαεινὴν,
Βουκολίας τ' ἐπέτελλεν. ἔδεκτο δὲ Μαιάδος υἱὸς
Γηθήσας. κίθαριν δὲ λαβὼν ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς
Λητοῦς ἀγλαὸς υἱὸς ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,

Πλήκ-

Daboque præclara munera, & tandem non te decipiam.
Huic autem Mercurius verbis reſpondebat aſtutis:
Interrogas me Jaculator cate: verum ego tibi
Artem noſtram ingredi non invideo.
Hodie ſcies: volo autem tibi placidus eſſe
Conſilio & verbis. tu autem in mente omnia bene noſti.
Primus enim Jovis fili inter immortales ſedes
Bonuſque fortiſque: amatque te conſultor Jupiter,
Ex omni æquitate, dedit autem tibi præclara dona:
Et honores te ajunt didiciſſe ex Jovis conſilio,
Vaticiniaque Jaculator, a Jove fata omnia.
Et nunc ipſe ego filium opulentum cognovi.
Tibi autem promptum eſt diſcere quodcunque cupis.
Sed quoniam tibi animus cupit citharam pulſare,
Cane, & citharam pulſa, & gaudia tibi curæ ſint,
Accipiens a me. tu autem mihi care gloriam præbe:
Recte cane præ manibus habens dulcivocam ſociam,
Pulchre & bene ac ornate ſcite dicere:
Quietus quidem deinde ferre ad convivium floridum,
Et choream amabilem, & ad glorioſum ludum,
Lętitiam noctiſque & diei. quicunque ipſam
Arte & ſapientia edoctus interrogarit,
Sonans multa variaque mente grata docet
Facile conſuetudinibus, ludens mollibus,
Operationem dicens infelicem: quicunque autem ipſam
Neſcius primum vehementer interrogavit,
Stulte ſic deinde ſublimeque perturbaverit.
Tibi autem promptum eſt diſcere quodcunque cupis,
Et tibi ego dabo hanc Jovis præclare fili,
Nos autem rurſus montiſque & equipaſcui campi
Bobus paſcua, Proculoperans, tribuemus agreſtibus,
Hinc copioſe parient boves cum tauris mixtę
Mixtim fęminaſque & maſculos: neque te oportet
Aſtutum licet vehementer iraſci.
Sic locutus, perrexit: accepitque Phœbus Apollo,
Mercurio autem prębuit habens ſcuticam præclaram,
Boumque curas commiſit. ſuſcepit autem Maję filius
Lętus. citharam autem capiens manu lęva
Latonæ pręclarus filius rex procul operans Apollo,

Πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέλος· ἡ δ' ὑπὸ καλὸν
Ἱμερόεν κονάβησε· θεὸς δ' ὑπὸ μέλος ἄεισε.
Ἔνθα βόες μὲν ἔπειτα ποτὶ ζάθεον λειμῶνα
Ἐτραπέτην· αὐτοὶ δὲ Διὸς περικαλλέα τέκνα
Ἄψορροι πρὸς ὄλυμπον ἀγάννιφον ἐῤῥώσαντο,
Τερπόμενοι φόρμιγγι. χάρη δ' ἄρα μητίετα Ζεύς·
Ἄμφω δ' ἐς φιλότητα συνήγαγε· ϗ τὸ μὲν Ἑρμῆς
Λητοΐδην ἐφίλησε διαμπερὲς, ὡς ἔτι ϗ νῦν,
Σήματ' ἐπεὶ κιθάρην μὲν Ἑκηβόλῳ ἐγγυάλιξεν,
Ἱμερτὴν δεδαώς· ὁ δ' ὑπωλένιον κιθάριζεν.
Αὐτὸς δ' αὖθ' ἑτέρης σοφίης ἐκμάσσατο τέχνην.
Συρίγγων ἐνοπὴν ποιήσατο τηλόθ' ἀκουστήν·
Καὶ τότε Λητοΐδης Ἑρμῆν πρὸς μῦθον ἔειπε,
Δείδια Μαιάδος υἱὲ, διάκτορε, ποικιλομῆτα,
Μή μοι ἀνακλέψης κιθάρην ϗ καμπύλα τόξα.
Τιμὴν γὰρ πὰρ Ζηνὸς ἔχεις, ἐπαμοίβια ἔργα
Θήσειν ἀνθρώποισι κατὰ χθόνα πουλυβότειραν.
Ἀλλ' εἴ μοι τλαίης γε θεῶν μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Ἢ κεφαλῇ νεύσας, ἢ ἐπὶ Στυγὸς ὄμβριμον ὕδωρ,
Πάντ' ἂν ἐμῷ θυμῷ κεχαρισμένα ϗ φίλα ἔρδοις.
Καὶ τότε Μαιάδος υἱὸς ὑποσχόμενος κατένευσε
Μή ποτ' ἀποκλέψειν ὅσ' Ἑκηβόλος ἐκτεάτισται,
Μηδέ ποτ' ἐμπελάσειν πυκινῷ δόμῳ. αὐτὰρ Ἀπόλλων
Λητοΐδης κατένευσεν ἐπ' ἀρθμῷ ϗ φιλότητι,
Μή τινα φίλτερον ἄλλον ἐν ἀθανάτοισιν ἔσεσθαι
Μήτε θεὸν μήτ' ἄνδρα Διὸς γόνον. ἐκ δὲ τέλειον
Σύμβολον ἀθανάτων ποιήσομαι, ἠδ' ἅμα πάντων,
Πιστὸν ἐμῷ θυμῷ ϗ τίμιον. αὐτὰρ ἔπειτα
Ὄλβου ϗ πλούτου δώσω περικαλλέα ῥάβδον,
Χρυσείην, τριπέτηλον, ἀκήριον, ἥ σε φυλάξει,
Πάντας ἐπικραίνουσα θεοὺς, ἐπέων τε ϗ ἔργων
Τῶν ἀγαθῶν, ὅσα φημὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς.
Μαντείην δὲ φέριστε διοτρεφὲς ἣν ἐρεείνεις,
Οὔτε σε θέσφατόν ἐστι δαήμεναι, οὔτε τιν' ἄλλον
Ἀθανάτων. τὸ γὰρ οἶδε Διὸς νόος· αὐτὰρ ἔγωγε
Πιστωθεὶς, κατένευσα ϗ ὤμοσα καρτερὸν ὅρκον,
Μή τινα νόσφιν ἐμεῖο θεῶν αἰειγενετάων
Ἄλλον γ' εἴσεσθαι Ζηνὸς πυκινόφρονα βουλήν.
Καὶ σὺ κασίγνητε χρυσόῤῥαπι μή με κέλευε

Plectro faciebat periculum, in modulatione: illa autem pulchre
Amabiliterque ſonuit: deus autem carmen ſuccinuit.
Ibi boves quidem deinde ad valde divinum pratum
Verſæ ſunt; ipſi autem Jovis præclari filii
Retrogradi ad olympum valde nivoſum contenderunt,
Oblectati cithara. gaviſus eſt igitur conſultor Jupiter:
Ambos autem in amicitiam conduxit: & tum quidem Mercurius
Latonium amavit omnino, ſicuti adhuc & nunc;
Signum poſtquam citharam quidem Jaculatori præbuit
Amabilem cum docuiſſet: is vero ſub ulna citharam pulſabat.
Ipſe autem rurſus alterius ſapientiæ fingebat artem:
Fiſtularum vocem fecit procul audibilem:
Et tunc Latonius Mercurium verbis affatus eſt:
Metuo Majæ fili, nuncie, variis conſiliis inſtructe,
Ne mihi furto auferas citharam & curvos arcus.
Honorem enim a Jove habes, alterna opera
Facere hominibus in terra multos nutriente.
Verum ſi mihi ſuſtinueris deorum magnum juramentum jurare,
Vel capite annuens, vel per Stygis fortem aquam,
Omnia utique meo in animo grata & amica feceris.
Et tunc Majæ filius promittens annuit
Nunquam ſe furaturum quæcunque Procul jaciens poſſideret;
Neque unquam appropinquaturum denſam ad domum. at Apollo
Latonius annuit in concordia & amicitia,
Neminem ſibi magis carum inter immortales fore
Neque deum neque virum Jovis fœtum: præque *aliis* perfectum
Fœdus immortalibus faciam, ſimulque omnium *maxime*
Fidum meo animo & honorabile. verum poſtea
Felicitatis & divitiarum dabo præclaram virgam,
Auream trium foliorum, ſinceram, quæ te ſervabit,
Omnes perficiens deos, verborumque & operum
Bonorum, quæcunque ajo *me* didiciſſe ex Jovis conſilio.
Vaticinium autem optime Jovis alumne quod ſciſcitaris,
Neque te fas eſt diſcere, neque quemquam alium
Immortalium. hoc enim novit Jovis mens: verum ego
Cujus fidei commiſſum eſt, annui ac juravi forte jusjurandum,
Nullum præter me deorum immortalium
Alium ſciturum Jovis ſapiens conſilium.
Et tu frater aureæ virgæ poſſeſſor, ne me jubeas

Fa-

Θέσφατα πιφαύσκειν ὅσα μήδεται εὐρύοπα Ζεύς.
Ἀνθρώπων δ' ἄλλον δηλήσομαι, ἄλλον ὀνήσω,
Πολλὰ περιτροπέων ἀμεγάρτων φῦλ' ἀνθρώπων.
Καὶ μὲν ἐμῆς ὀμφῆς ἀπονήσεται ὅστις ἂν ἔλθῃ
Φωνῇ καὶ πτερύγεσσι τεληέντων οἰωνῶν·
Οὗτος ἐμῆς ὀμφῆς ἀπονήσεται οὐδ' ἀπατήσω.
Ὃς δέ κε μαψιλόγοισι πιθήσας οἰωνοῖσι,
Μαντείην ἐθέλῃσι παρὲκ νόον ἐξερεείνειν
Ἡμετέρην, νοέειν δὲ θεῶν πλέον αἰὲν ἐόντων,
Φήμ', ἁλίην ὁδὸν εἶσιν, ἐγὼ δέ κε δῶρα δεχοίμην.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω Μαίης ἐρικυδέος υἱὲ
Καὶ Διὸς αἰγιόχοιο, θεῶν ἐριούνιε δαῖμον.
Μοῖραι γάρ τινές εἰσι κασίγνηται γεγαυῖαι
Παρθένοι, ὠκείῃσιν ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι,
Τρεῖς· κατὰ δὲ κρατὸς πεπαλαγμέναι ἄλφιτα λευκὰ
Οἰκία ναιετάουσιν ὑπὸ πτυχὶ Παρνησοῖο,
Μαντείης ἀπάνευθε διδάσκαλοι, ἣν ἐπὶ βουσὶ
Παῖς ἔτ' ἐὼν μελέτησα· πατὴρ δ' ἐμὸς οὐκ ἀλέγιζεν.
Ἐντεῦθεν δ' ἤπειτα ποτώμεναι ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῃ,
Κηρία βόσκονται, καί τε κραίνουσιν ἕκαστα.
Αἱ δ' ὅτε μὲν θυίωσιν ἐδηδυῖαι μέλι χλωρὸν,
Προφρονέως ἐθέλωσιν ἀληθείην ἀγορεύειν·
Ἢν δ' ἀπονοσφισθῶσι θεῶν ἡδεῖαν ἐδωδὴν,
Πειρῶνται δ' ἤπειτα παρὲξ ὁδὸν ἡγεμονεύειν.
Τάς τοι ἔπειτα δίδωμι· σὺ δ' ἀτρεκέως ἐρεείνων,
Σὴν αὐτοῦ φρένα τέρπε· καὶ εἰ βροτὸν ἄνδρα δαείης,
Πολλάκι σῆς ὀμφῆς ἐπακούσεται, αἴκε τύχῃσι.
Ταῦτ' ἔχε Μαιάδος υἱὲ, καὶ ἀγραύλους ἕλικας βοῦς,
Ἵππους τ' ἀμφιπόλευε, καὶ ἡμιόνους ταλαεργούς·
Καὶ χαροποῖσι λέουσι, καὶ ἀργιόδουσι σύεσσι,
Καὶ κυσὶ, καὶ μήλοισιν, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθὼν,
Πᾶσι δ' ἐπὶ προβάτοισιν ἀνάσσειν κύδιμον Ἑρμῆν.
Οἶον δ' εἰς Ἀΐδην τετελεσμένον ἄγγελον εἶναι·
Ὅς τ' ἄδοτός περ ἐὼν, δώσει γέρας οὐκ ἐλάχιστον.
Οὕτω Μαιάδος υἱὸν ἄναξ ἐφίλησεν Ἀπόλλων
Παντοίῃ φιλότητι· χάριν δ' ἐπέθηκε Κρονίων.
Πᾶσι δ' ὅγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ὁμιλεῖ.
Παῦρα μὲν οὖν ὀνίνησι, τὸ δ' ἄκριτον ἠπεροπεύει
Νύκτα δι' ὀρφναίην φῦλα θνητῶν ἀνθρώπων.

Fata indicare quæcunque meditatur latiſonus Jupiter.
Hominum autem alii nocebo, alium juvabo,
Multis modis verſando circa innumerabilium gentes hominum.
Atque meo vaticinio juvabitur quicunque venerit
Voce ac alis perfectarum alitum:
Hic a meo vaticinio juvabitur, neque prætermittam.
Quicunque autem vaniloquis fretus avibus,
Vaticinium voluerit præter mentem interrogare
Noſtram, intelligereque diis plus ſemper exiſtentibus,
Ajo, vanam viam ibit, ego autem dona accipiam.
Aliud autem tibi dicam Majæ valde inclyte fili
Et Jovis Ægiochi, deorum perutilis deus.
Parcæ enim quædam ſunt ſorores natæ
Virgines, velocibus gaudentes alis,
Tres: ſuper caput autem conſperſæ farina alba
Domunculas habitant ſub valle Parnaſi,
Vaticinio abſque magiſtræ, quod in bobus
Puer adhuc meditatus ſum: pater autem meus non curabat.
Hinc deinde volantes alias aliorſum,
Favos depaſcuntur, & perficiunt ſingula.
Hæ autem quandoquidem bacchantur edentes mel viride,
Prompte voluerint veritatem dicere:
Si vero privatæ fuerint deorum ſuavi cibo,
Conantur deinde extra viam ducere.
Has tibi poſtea do: tu autem recte inquirens,
Tui ipſius mentem oblecta: & ſi mortalem virum cognoris,
Sæpius tuum vaticinium exaudiet, ſi acciderit.
Hęc habe Maję fili, ac agreſtes flexipedes boves,
Equoſque cura & mulos patientes laboris:
Et horribiles leones & albidentes ſues,
Et canes, & oves, quęcunque nutrit ampla terra,
Omnibus autem pecoribus imperet inclytus Mercurius:
Soluſque in Orcum perfectus nuncius ſit;
Quique indotatus licet, dabit donum non minimum.
Sic Maję filium rex amavit Apollo
Omni amicitia: gratiam autem impoſuit Saturnius.
Cum omnibuſque hic mortalibus & immortalibus verſatur.
Parum quidem igitur juvat, at ſępiſſime decipit
Noctem per obſcuram gentes mortalium hominum.

Et

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕἸΣ ἈΦΡΟΔΙ΄ΤΗΝ.

Μοῦσά μοι ἔννεπε ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης
Κύπριδος, ἥτε θεοῖσιν ἐπὶ γλυκὺν ἵμερον ὦρσε,
Καί τ' ἐδαμάσσατο φῦλα καταθνητῶν ἀνθρώπων,
Οἰωνούς τε διϊπετέας, καὶ θηρία πάντα
Ἡμὲν ὅσ' ἤπειρος πολλὰ τρέφει ἠδ' ὅσα πόντος.
Πᾶσιν δ' ἔργα μέμηλεν ἐϋστεφάνου Κυθερείης.
Τρισσὰς δ' οὐ δύναται πεπιθεῖν φρένας οὐδ' ἀπατῆσαι,
Κούρην τ' αἰγιόχοιο Διὸς γλαυκώπιδ' Ἀθήνην·
Οὐ γάρ οἱ εὔαδεν ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης,
Ἀλλ' ἄρα οἱ πόλεμοί τε ἅδον καὶ ἔργον Ἄρηος,
Ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' ἀλεγύνειν.
Πρώτη τέκτονας ἄνδρας ἐπιχθονίους ἐδίδαξε
Ποιῆσαι σάτινα καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ.
Ἡ δέ τε παρθενικὰς ἁπαλόχροας ἐν μεγάροισιν
Ἀγλαὰ ἔργ' ἐδίδαξεν, ἐπὶ φρεσὶ θεῖσα ἑκάστῃ.
Οὐδέ ποτ' Ἄρτεμιδα χρυσηλάκατον κελαδεινὴν
Δάμναται ἐν φιλότητι φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη.
Καὶ γὰρ τῇ ἅδε τόξα, καὶ οὔρεσι θῆρας ἐναίρειν,
Φόρμιγγές τε, χοροί τε, διαπρύσιοί τ' ὀλολυγαί,
Ἄλσεά τε σκιόεντα, δικαίων τε πτόλις ἀνδρῶν.
Οὐδὲ μὲν αἰδοίῃ κούρῃ ἅδεν ἔργ' Ἀφροδίτης
Ἱστίῃ, ἣν πρώτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης·
Αὖτις δ' ὁπλοτάτην, βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο,
Πότνιαν, ἣν ἐμνῶντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων·
Ἡ δὲ μάλ' οὐκ ἔθελεν, ἀλλὰ στερεῶς ἀπέειπεν·
Ὤμοσε δὲ μέγαν ὅρκον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστὶν,
Ἁψαμένη κεφαλῆς πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
Παρθένος ἔσσεσθαι πάντ' ἤματα δῖα θεάων.
Τῇ δὲ πατὴρ Ζεὺς δῶκε καλὸν γέρας ἀντὶ γάμοιο,
Καί τε μέσῳ οἴκῳ κατ' ἄρ' ἕζετο πῖαρ ἑλοῦσα.
Πᾶσιν δ' ἐν νηοῖσι θεῶν τιμάοχός ἐστι,
Καὶ παρὰ πᾶσι βροτοῖσι θεῶν πρέσβειρα τέτυκται·
Τάων οὐ δύναται πεπιθεῖν φρένας οὐδ' ἀπατῆσαι,
Τῶν δ' ἄλλων οὔπέρ τι πεφυγμένον ἐστ' Ἀφροδίτην,

Et tu quidem ſic ſalve Jovis & Maję fili:
Verum ego & tui & alterius memor ero cantionis.

IN VENEREM.

Muſa mihi dic opera maxime aureę Veneris
Cypridis, quę diis dulcem amorem immiſit,
Atque domuit gentes mortalium hominum,
Aveſque aerias, ac feras omnes
Et quaſcumque continens multas nutrit & quaſcunque pontus:
Omnibus autem curę ſunt opera belle coronatę Cythereę.
Tres autem non valet flectere animos neque decipere,
Filiamque Ægiochi Jovis cęſiam Minervam.
Non enim illi placuere opera aureę Veneris,
Sed nimirum illi bellaque placuerunt & opus Martis,
Pręliaque pugnęque, ac pręclara opera curare.
Prima fabros lignarios viros terreſtres docuit
Facere plauſtra & currus varios ęre.
Eademque virgines molles cute in domibus
Pręclara opera docuit, in mentem ponens unicuique.
Nunquam Dianam habentem aureum colum ſonoram
Domat in amore riſus amans Venus.
Etenim huic placuere arcus, atque in montibus feras necare,
Lyręque, choreęque, acutique ululatus,
Lucique umbroſi, juſtorumque urbs virorum.
Neque quidem venerandę puellę placuere opera Veneris
Veſtę, quam primam genuit Saturnus verſutus:
Deinde autem poſtremam, conſilio Jovis Ægiochi,
Venerandam, quam procabantur Neptunus & Apollo:
Hęc autem noluit, verum rigide reſpuit:
Juravit autem magnum juramentum, quod utique perfectum eſt,
Tangens caput patris Jovis Ægidiferi,
Virginem *ſe* fore omnibus diebus diva pręſtantiſſima.
Ei autem pater Jupiter dedit pulchrum donum loco nuptiarum,
Atque media in domo ſedit pinguedinem capiens.
Omnibus autem in templis deorum honorem habet,
Et ad omnes mortales deorum honorabilis eſt:
Harum non valet flectere mentes neque decipere,
Ex aliis autem nihil eſt quod effugerit Venerem,

Ne-

Οὔτε θεῶν μακάρων οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Καί τε παρὲκ Ζηνὸς νόον ἤγαγε τερπικεραύνου,
Ὅστε μέγιστός τ' ἐστὶ μεγίστης τ' ἔμμορε τιμῆς.
Καί τε τοῦ, εὖτε θέλοι, πυκινὰς φρένας ἐξαπαφοῦσα,
Ῥηϊδίως συνέμιξε καταθνητῇσι γυναιξὶ,
Ἥρης ἐκλελαθοῦσα κασιγνήτης ἀλόχου τε,
Ἣ μέγα εἶδος ἀρίστη ἐν ἀθανάτῃσι θεῇσι.
Κυδίστην δ' ἄρα μιν τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
Μήτηρ τε Ῥείη· Ζεὺς δ' ἄφθιτα μήδεα εἰδὼς
Αἰδοίην ἄλοχον ποιήσατο κέδν' εἰδυῖαν.
Τῇ δὲ καὶ αὐτῇ Ζεὺς γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
Ἀνδρὶ καταθνητῷ μιχθήμεναι, ὄφρα τάχιστα
Μηδ' αὐτὴ βροτέης εὐνῆς ἀποεργμένη εἴη.
Καί ποτ' ἐπευξαμένη εἴπῃ μετὰ πᾶσι θεοῖσιν
Ἡδὺ γελοιήσασα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ὥς ῥα θεοὺς συνέμιξε καταθνητῇσι γυναιξὶ,
Καί τε καταθνητοὺς υἷεῖς τέκον ἀθανάτοισιν,
Ὥς τε θεὰς ἀνέμιξε καταθνητοῖς ἀνθρώποις.
Ἀγχίσεω δ' ἄρα οἱ γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ,
Ὃς τότ' ἐν ἀκροπόλοις ὄρεσιν πολυπιδάκου Ἴδης
Βουκολέεσκεν βοῦς, δέμας ἀθανάτοισιν ἐοικώς.
Τὸν δ' ἤπειτα ἰδοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
Ἠράσατ', ἐκπάγλως δὲ κατὰ φρένας ἵμερος εἷλεν.
Ἐς Κύπρον δ' ἐλθοῦσα, θυώδεα νηὸν ἔδυνεν,
Ἐς Πάφον· ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυώδης·
Ἔνθ' ἥγ' εἰσελθοῦσα θύρας ἐπέθηκε φαεινάς.
Ἔνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
Ἀμβρότῳ οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας,
Ἀμβροσίῳ ἑανῷ, τό ῥά οἱ τεθυωμένον ἦεν.
Ἑσσαμένη δ' εὖ πάντα περὶ χροῒ εἵματα καλὰ,
Χρυσῷ κοσμηθεῖσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Σεύατ' ἐπὶ Τροίην, προλιποῦσ' εὐώδεα Κύπρον,
Ὕψι μετὰ νεφέεσσι θοῶς πρήσσουσα κέλευθον.
Ἴδην δ' ἵκανεν πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν·
Βῆ δ' ἰθὺς σταθμοῖο δι' οὔρεος· οἱ δὲ μετ' αὐτὴν
Σαίνοντες πολιοί τε λύκοι χαροποί τε λέοντες,
Ἄρκτοι, παρδάλιές τε θοαὶ προκάδων ἀκόρητοι
Ἤεσαν. ἡ δ' ὁρόωσα μετὰ φρεσὶ τέρπετο θυμόν·
Καὶ τοῖς ἐν στήθεσσι βάλ' ἵμερον· οἱ δ' ἅμα πάντες

Σαί-

Neque deorum beatorum neque mortalium hominum.
Quin & Jovis mentem ſeducit qui oblectatur fulminibus,
Qui maximus eſt maximumque ſortitus eſt honorem;
Et hujus, quando voluerit, ſapientem mentem decipiens,
Facile miſcuit cum mortalibus mulieribus,
Junonis eum oblivisci faciens ſororis conjugiſque,
Quæ ingenti ſpecie pulcherrima *eſt* inter immortales deas.
Inclytiſſimam igitur illam peperit Saturnus verſutus,
Materque Rhea: Jupiter autem incorruptibilia conſilia ſciens
Venerandam mulierem *ſibi eam* effecit officia doctam.
Attamen etiam illi ipſi Jupiter dulcem amorem incuſſit animo
Viro cum mortali ut miſceretur, ut quam celerrime
Ne ipſa quidem humani concubitus expers eſſet:
Atque aliquando jactabunda diceret inter omnes deos
Dulce ſubridens riſus amans Venus,
Quod nempe deos miſcuerit cum mortalibus mulieribus,
Atque mortales filios pariendos dederit immortalibus,
Quodque deas immiſcuerit mortalibus hominibus.
Anchiſæ igitur illi dulcem amorem incuſſit animo,
Qui tum in ſummis montibus ſcaturiginoſæ Idæ
Cuſtodiebat boves, corpore immortalibus ſimilis.
Hunc autem poſtea conſpicata riſus amans Venus
Amavit, horrende autem mentem amor cepit.
In Cyprumque profecta, odoriferum templum ingreſſa eſt,
In Paphum: ibi autem illi templum eſt araque fumans:
Ubi hæc ingreſſa januas admovit lucidas.
Ibi autem illam Gratiæ lavarunt, & unxerunt oleo
Immortali, qualia diis inhærent æternis
Immortalium peplo, quod nempe illi ſuffitum erat.
Induta autem recte omnibus circa corpus veſtimentis pulchris,
Auro ornata riſus amans Venus,
Contendebat ad Trojam, derelinquens odoram Cyprum,
Alte per nubes velociter faciens iter.
In Idamque pervenit ſcatebroſam matrem ferarum:
Ibat autem recta ad ſtabulum per montem: poſtque ipſam
Adulantes *caudis* canique, lupi, terribileſque leones,
Urſæ, pardique veloces cervorum inſatiabiles
Ibant. hæc autem inſpiciens in præcordiis oblectabat animum:
Et his in pectoribus impoſuit amorem: hi autem ſimul omnes

Σύνδυο κοιμήσαντο κατὰ σκιόεντας ἐναύλους.
Αὐτὴ δ' ἐς κλισίας εὐποιήτους ἀφίκανε.
Τὸν δ' εὗρε σταθμοῖσι λελειμμένον οἶον ἀπ' ἄλλων
Ἀγχίσην ἥρωα, θεῶν ἄπο κάλλος ἔχοντα.
Οἱ δ' ἅμα βουσὶν ἕποντο νομοὺς κατὰ ποιήεντας
Πάντες· ὁ δὲ σταθμοῖσι λελειμμένος οἶος ἀπ' ἄλλων
Πωλεῖτ' ἔνθα καὶ ἔνθα, διαπρύσιον κιθαρίζων.
Στῆ δ' αὐτοῦ προπάροιθε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Παρθένῳ ἀδμήτῃ μέγεθος καὶ εἶδος ὁμοίη,
Μή μιν ταρβήσειεν ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας.
Ἀγχίσης δ' ὁρόων ἐφράζετο θαύμαινέν τε
Εἶδός τε μέγεθός τε καὶ εἵματα σιγαλόεντα.
Πέπλον μὲν γὰρ ἕστο φαεινότερον πυρὸς αὐγῆς,
Εἶχε δ' ἐπιγναμπτὰς ἕλικας κάλυκάς τε φαεινάς.
Ὅρμοι δ' ἀμφ' ἁπαλῇ δειρῇ περικαλλέες ἦσαν,
Καλοὶ, χρύσειοι, παμποίκιλοι· ὡς δὲ σελήνη
Στήθεσιν ἀμφ' ἁπαλοῖσιν ἐλάμπετο, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἀγχίσην δ' ἔρος εἷλεν, ἔπος δέ μιν ἀντίον ηὔδα,
Χαῖρε ἄνασσ', ἥτις μακάρων τόδε δῶμαθ' ἱκάνεις,
Ἄρτεμις, ἢ Λητὼ, ἠὲ χρυσῆ Ἀφροδίτη,
Ἢ Θέμις ἠϋγενὴς, ἠὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἤπου τις Χαρίτων δεῦρ' ἤλυθες, αἵτε θεοῖσι
Πᾶσιν ἑταιρίζουσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται·
Ἤτις νυμφάων αἵτ' ἄλσεα καλὰ νέμονται,
Ἢ νυμφῶν αἳ καλὸν ὄρος τόδε ναιετάουσι,
Καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ βήσσεα ποιήεντα.
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐν σκοπιῇ περιφαινομένῳ ἐνὶ χώρῳ
Βωμὸν ποιήσω, ῥέξω δέ τοι ἱερὰ καλὰ
Ὥρῃσιν πάσῃσι. σὺ δ' εὔφρονα θυμὸν ἔχουσα,
Δός με μετὰ Τρώεσσιν ἀριπρεπέ' ἔμμεναι ἄνδρα.
Ποίει δ' εἰσοπίσω θαλερὸν γόνον· αὐτὰρ ἔμ' αὐτὸν
Δηρὸν εὖ ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο,
Ὄλβιον ἐν λαοῖς, καὶ γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Ἀγχίση κύδιστε χαμαιγενέων ἀνθρώπων,
Οὔτις τοι θεός εἰμι· τί μ' ἀθανάτῃσιν ἐΐσκεις;
Ἀλλὰ καταθνητή τε, γυνὴ δέ με γείνατο μήτηρ.
Ὀτρεὺς δ' ἐστὶ πατὴρ ὄνομα κλυτὸς, εἴπου ἀκούεις,
Ὃς πάσης Φρυγίης εὐτειχήτοιο ἀνάσσει.

Γλῶ-

Bini dormierunt circa opacos receſſus:
Ipſa vero ad tabernacula pulchre facta pervenit.
Invenit autem in ſtabulis relictum ſolum ab aliis
Anchiſen heroa, a diis pulchritudinem habentem.
Illi autem boves ſequebantur per paſcua pinguia
Omnes: hic autem ad ſtabulum relictus ſolus ab aliis
Verſabatur hinc & hinc, penetrabile *quiddam* pſallens.
Stetit autem ipſo coram Jovis filia Venus,
Virgini indomitæ magnitudine & forma ſimilis,
Ne ipſam exhorreſceret prę oculis conſpicatus.
Anchiſes autem videns perpendebat mirabaturque
Formamque magnitudinemque & veſtes ſtupendas.
Peplo etenim induta erat ſplendidiore ignis radio,
Habebat autem flexos capreolos *inaures*, calyces *in anulis* lucidas.
Torques autem circa molle collum perpulchrę erant,
Pulchrę, aureę, omnivarię: tanquam autem luna
Pectora circa mollia ſplendebant, mirum viſu.
Anchiſen autem amor cepit, verboque illam allocutus eſt:
Salve regina, quęcunque beatorum has domos accedis,
Diana, vel Latona, vel aurea Venus,
Vel Themis generoſa, aut cęſia Pallas,
Vel fortaſſis aliqua Gratiarum huc veniſti, quę diis
Omnibus ſociantur, ac immortales vocantur:
Vel aliqua Nympharum quę lucos pulchros incolunt,
Aut Nympharum quę pulchrum montem hunc habitant,
Et fontes fluviorum & valles herboſas.
Tibi autem ego in ſpecula in loco apparenti
Aram faciam, immolaboque tibi hoſtias pulchras
Anni tempore quolibet. tu autem benevolum animum habens,
Da mihi ut inter Trojanos eximius ſim vir.
Facque poſtea floridum fœtum: at me ipſum
Diu bene vivere & videre lucem ſolis,
Beatum inter populos & ſenectutis in limen venire.
Huic reſpondit poſtea Jovis filia Venus:
Anchiſe inclytiſſime humigenitorum hominum,
Non aliqua Dea ſum: quid me immortalibus ęquas?
Sed mortalis, mulierque me genuit mater.
Otreus autem eſt pater nomine inclytus, ſi forte audiviſti,
Qui omni Phrygię bene munitę imperat.

Γλῶσσαν δ' ὑμετέρην καὶ ἡμετέρην σάφα οἶδα.
Τρωὸς γὰρ μεγάρῳ με τροφὸς τρέφεν· ἡ δὲ διαπρὸ
Σμικρὴν παῖδ' ἀτίταλλε φίλης παρὰ μητρὸς ἑλοῦσα.
Ὣς δή τοι γλῶσσάν τε καὶ ὑμετέρην εὖ οἶδα.
Νῦν δέ μ' ἀνήρπαξε χρυσόρραπις Ἀργειφόντης
Ἐκ χοροῦ Ἀρτέμιδος χρυσηλακάτου, κελαδεινῆς.
Πολλαὶ δὲ Νύμφαι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι
Παίζομεν, ἀμφὶ δ' ὅμιλος ἀπείριτος ἐστεφάνωτο·
Ἔνθεν μ' ἥρπαξε χρυσόρραπις Ἀργειφόντης·
Πολλὰ δ' ἐπήγαγεν ἔργα καταθνητῶν ἀνθρώπων,
Πολλὴν δ' ἄκληρόν τε καὶ ἄκτιτον, ἣν διὰ θῆρες
Ὠμοφάγοι φοιτῶσι κατὰ σκιόεντας ἐναύλους.
Οὐδὲ ποσὶ ψαύειν ἐδόκουν φυσιζόου αἴης.
Ἀγχίσεω δέ με φάσκε παραὶ λέχεσιν καλέεσθαι
Κουριδίην ἄλοχον, σοὶ δ' ἀγλαὰ τέκνα τεκεῖσθαι.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξε καὶ ἔφρασεν, ἤτοι ὅγ' αὖτις
Ἀθανάτων μετὰ φῦλ' ἀπέβη κρατὺς Ἀργειφόντης·
Αὐτὰρ ἐγώ σ' ἱκόμην, κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.
Ἀλλά σε πρὸς Ζηνὸς γουνάζομαι ἠδὲ τοκήων
Ἐσθλῶν (οὐ γάρ τοί γε κακοὶ τοιόνδε τέκοιεν)
Ἀδμήτην μ' ἀγαγὼν καὶ ἀπειρήτην φιλότητος,
Πατρί τε σῷ δεῖξον καὶ μητέρι κέδν' εἰδυίῃ,
Σοῖς τε κασιγνήτοις οἵ τοι ὁμόθεν γεγάασιν.
Οὔ σφιν ἀεικελίη Διὸς ἔσσομαι, ἀλλ' εἰκυῖα·
Εἴ τι ἀεικελίη γυνὴ ἔσσομαι, ἠὲ καὶ οὐκί.
Πέμψαι δ' ἄγγελον ὦκα μετὰ Φρύγας αἰολοπώλους
Εἰπεῖν πατρί τ' ἐμῷ καὶ μητέρι κηδομένῃ περ.
Οἱ δέ τε μὲν χρυσόν κεν ἅλις ἐσθῆτά θ' ὑφαντὴν
Πέμψουσιν· σὺ δὲ πολλὰ καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
Ταῦτα δὲ ποιήσας δαίνυ γάμον ἱμερόεντα,
Τίμιον ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ,
Ἀγχίσην δ' ἔρος εἷλεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Εἰ μὲν θνητή τ' ἐσσί, γυνὴ δέ σε γείνατο μήτηρ,
Ὀτρεὺς δ' ἐστὶ πατὴρ ὄνομα κλυτός, ὡς ἀγορεύεις,
Ἀθανάτοιο δ' ἕκητι διακτόρου ἐνθάδ' ἱκάνεις
Ἑρμέω· ἐμὴ δ' ἄλοχος κεκλήσεαι ἤματα πάντα.
Οὔτις ἔπειτα θεῶν οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων
Ἐνθάδε με σχήσει πρὶν σῇ φιλότητι μιγῆναι

Αὐ-

Linguam autem veſtram & noſtram aperte novi.
Trojani enim in domo me nutrix nutrivit: quæ perpetuo
Me parvam filiam educavit cara a matre cum accepiſſet.
Sic utique linguam & veſtram bene novi.
Nunc autem me rapuit aureæ virgæ dominus Argicida
Ex cœtu Dianæ aureum colum habentis, ſonoræ.
Multæ autem Nymphæ & virgines dotatæ
Ludebamus, & multitudo infinita coronæ inſtar circumfuſa erat:
Inde me rapuit aureæ virgæ dominus Mercurius:
Multos autem duxit me per agros mortalium hominum,
Multamque ſorte nondum diviſam & incultam *terram* quam feræ
Crudivoræ frequentant per umbroſas valles.
Neque pedibus tangere videbar almam terram.
Anchiſæ autem me dicebat ad cubilia vocari
Puellam uxorem, abs te autem perpulchros filios parituram.
At poſtquam oſtendit & dixit, ipſe quidem rurſus
Immortales ad gentes ivit fortis Argicida:
Verum ego ad te veni, fortis autem mihi fuit neceſſitas.
Sed te per Jovem ſupplex oro ac per parentes
Bonos, (neque enim mali talem peperiſſent)
Indomitam me ducens & inexpertam rei amatoriæ,
Patrique tuo oſtende ac matri officia ſcienti,
Tuiſque fratribus qui tecum ſimul geniti ſunt.
Non illis indigna Jove ero, ſed digna:
Si quid indecens mulier ero, an non.
Mitte etiam nuncium ocyus ad Phrygas agiles equos habentes
Qui dicant patrique meo & matri amantiſſimæ.
Hi autem aurum affatim veſtemque textam
Mittent: tu autem multa & præclara accipies dona.
Hæc autem faciens celebra nuptias amabiles,
Honorabiles hominibus & immortalibus Diis.
Sic fata Dea dulcem amorem incuſſit animo.
Anchiſen autem amor cepit, verbumque dixit, & prolocutus eſt,
Siquidem mortalis es, mulierque te genuit mater,
Atque Otreus eſt pater nomine inclytus, ut ais,
Immortaliſque favore nuncii huc venis
Mercurii: mea autem conjux vocaberis diebus omnibus.
Nemo deinceps deorum neque mortalium hominum
Hic me tenebit quo minus tibi in amore miſcear

Αὐτίκα νῦν· οὐδ' εἴ κεν ἑκηβόλος αὐτὸς Ἀπόλλων
Τόξου ἀπ' ἀργυρέου προΐῃ βέλεα στονόεντα.
Βουλοίμην κεν ἔπειτα, γύναι εἰκυῖα θεῇσι,
Σῆς εὐνῆς ἐπιβὰς δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω.
  Ὣς εἰπὼν, λάβε χεῖρα. φιλομμειδὴς δ' Ἀφροδίτη
Ἕρπε μεταστρεφθεῖσα, κατ' ὄμματα καλὰ βαλοῦσα
Ἐς λέχος εὔστρωτον, ὅ, τι περ πάρος ἔσκεν ἄνακτι
Χλαίνῃσιν μαλακῇς ἐστρωμένον. αὐτὰρ ὕπερθεν
Ἄρκτων δέρματ' ἔκειτο, βαρυφθόγγων τε λεόντων,
Τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οὔρεσιν ὑψηλοῖσιν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν λεχέων εὐποιήτων ἐπέβησαν,
Κόσμον μέν οἱ πρῶτον ἀπὸ χροὸς εἷλε φαεινὸν,
Πόρπας τε, γναμπτάς θ' ἕλικας, κάλυκάς τε καὶ ὅρμους.
Λῦσε δέ οἱ ζώνην, ἰδὲ εἵματα σιγαλόεντα
Ἔκδυε, καὶ κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
Ἀγχίσης· ὁ δ' ἔπειτα θεῶν ἰότητι καὶ αἴσῃ,
Ἀθανάτῃ παρέλεκτο θεᾷ βροτὸς, οὐ σάφα εἰδώς.
Ἦμος δ' ἂψ εἰς αὖλιν ἀποκλίνουσι νομῆες
Βοῦς τε καὶ ἴφια μῆλα νομῶν ἐξ ἀνθεμοέντων,
Τῆμος ἄρ' Ἀγχίσῃ μὲν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν
Νήδυμον, αὐτὴ δὲ χροῒ ἕννυτο εἵματα καλά.
Ἑσσαμένη δ' εὖ πάντα περὶ χροῒ δῖα θεάων,
Ἔστη παρὰ κλισίῃ εὐποιήτοιο μελάθρου·
Ἦρε κάρη· κάλλος δὲ παρειάων ἀπέλαμπεν
Ἄμβροτον, οἷόν τ' ἐστὶν ἐϋστεφάνου Κυθερείης.
Ἐξ ὕπνου τ' ἀνέγειρεν· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
  Ὄρσεο Δαρδανίδη· τί νυ νήγρετον ὕπνον ἰαύεις;
Καὶ φράσαι εἴ τι ὁμοίη ἐγὼν ἰνδάλλομαι εἶναι
Οἵην δή με τοπρῶτον ἐν ὀφθαλμοῖσι νόησας.
  Ὣς φάθ'. ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλ' ἐμμαπέως ὑπάκουσεν.
Ὡς δ' εἶδεν δειρήν τε καὶ ὄμματα κάλ' Ἀφροδίτης,
Τάρβησέν τε καὶ ὄσσε παρακλιδὸν ἔτραπεν ἄλλῃ.
Ἂψ δ' αὖτις χλαίνῃ τε καλύψατο καλὰ πρόσωπα,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
  Αὐτίκα σ' ὡς τὰ πρῶτα θεὰ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Ἔγνων ὡς θεὸς ἦσθα· σὺ δ' οὐ νημερτὲς ἔειπες.
Ἀλλά σε πρὸς Ζηνὸς γουνάζομαι Αἰγιόχοιο,
Μή με ζῶντ' ἀμενηνὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἐάσῃς
Ναίειν, ἀλλ' ἐλέαιρ'· ἐπεὶ οὐ βιοθάλμιος ἀνὴρ

Γίγνε-

Statim nunc: neque ſi jaculator ipſe Apollo
Arcu ab argenteo emiſerit jacula triſtia.
Velim utique poſtea, mulier ſimilis deabus,
Tuum lectum ingreſſus, ſubire domum Ditis.
Sic fatus, cepit manum. riſus amans autem Venus
Repebat averſa, oculos pulchros dejiciens,
Ad lectum bene ſtratum, quod antea erat regi
Lænis mollibus ſtratum. at ſuperne
Urſorum pelles jacebant, gravivocumque leonum,
Quos ipſe occiderat in montibus altis.
Hi autem poſtquam lectos bene conſtructos aſcenderunt,
Mundum quidem illi primum a corpore ſumſit lucidum,
Fibulaſque flexibileſque inaures, anuloſque & monilia.
Solvit autem illi cincturam, & veſtes ſtupendas
Exuit, ac depoſuit in ſedem aureis clavis confixam
Anchiſes: hic autem poſtea deorum ſententia & fato,
Cum immortali concubuit dea mortalis, non aperte ſciens.
Quando autem rurſus ad ſtabulum agitant paſtores
Boveſque & firmas pecudes paſcuis e florentibus,
Tunc ſcilicet Anchiſæ quidem dulcem ſomnum offundebat
Suavem, ipſa vero corpori induebat veſtes pulchras.
Induta autem recte omnia circa corpus dia dearum,
Stetit apud lectum bene conſtructæ domus:
Suſtulit caput: pulchritudo autem genarum ſplendebat
Immortalis, qualiſque eſt belle coronatæ Cythereæ:
A ſomnoque excitavit: verbumque dixit, atque nominabat:
Surge Dardanide: quare inexpergiſcibilem ſomnum dormis?
Ac conſidera an quid ſimilis ego videor eſſe,
Qualem ſcilicet me primum oculis inſpexiſti.
Sic dixit. hic autem a ſomno admodum prompte exaudivit.
Ut autem vidit collum & oculos pulchros Veneris,
Timuitque & oculos declinando vertit alio.
Iterum autem retro veſte cooperuit pulchram faciem,
Et illam precans verbis velocibus alloquebatur:
Statim te ut primum dea vidi oculis,
Cognovi quod dea eras: tu autem haud verum dixiſti.
Sed te per Jovem oro Ægidiferum,
Ne me viventem debilem inter homines ſinas
Habitare, verum miſerere: quoniam haud longævus vir

Γίγνεται ὅστε θεαῖς εὐνάζεται ἀθανάτῃσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Ἀγχίση κύδιστε καταθνητῶν ἀνθρώπων,
Θάρσει, μηδέ τι σῇσι μετὰ φρεσὶ δείδιθι λίην.
Οὐ γάρ τοί τι δέος παθέειν κακὸν ἐξ ἐμέθεν γε,
Οὐδ' ἄλλων μακάρων· ἐπειὴ φίλος ἐσσὶ θεοῖσι.
Σοὶ δ' ἔσται φίλος υἱὸς ὃς ἐν Τρώεσσιν ἀνάξει,
Καὶ παῖδες παίδεσσι διαμπερὲς ἐκγεγάονται.
Τῷ δὲ καὶ Αἰνείας ὄνομ' ἔσσεται, οὕνεκά μ' αἰνὸν
Ἔσχεν ἄχος ἕνεκα βροτοῦ ἀνέρος ἔμπεσον εὐνῇ.
Ἄγχι θεοὶ δὲ μάλιστα καταθνητῶν ἀνθρώπων
Αἰεὶ ἐφ' ὑμετέρης γενεῆς εἶδός τε φυήν τε.
Ἤτοι μὲν ξανθὸν Γανυμήδεα μητίετα Ζεὺς
Ἥρπασ' ἑὸν διὰ κάλλος, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη,
Καί τε Διὸς κατὰ δῶμα θεοῖς ἐπιοινοχοεύοι,
Θαῦμα ἰδεῖν, πάντεσσι τετιμένος ἀθανάτοισι,
Χρυσέου ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων νέκταρ ἐρυθρόν.
Τρῶα δὲ πένθος ἄλαστον ἔχε φρένας, οὐδέ τι ᾔδει
Ὅππη οἱ φίλον υἱὸν ἀνήρπασε θέσπις ἄελλα·
Τὸν δ' ἤπειτα γόασκε διαμπερὲς ἤματα πάντα.
Καί μιν Ζεὺς ἐλέησε, δίδου δέ οἱ υἷος ἄποινα
Ἵππους ἀργίποδας, τοί τ' ἀθανάτους φορέουσι.
Τούς οἱ δῶρον ἔδωκεν ἔχειν. εἶπέν τε ἕκαστα
Ζηνὸς ἐφημοσύνῃσι διάκτορος Ἀργειφόντης,
Ὡς ἔοι ἀθάνατος καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ Ζηνὸς ὅγ' ἔκλυεν ἀγγελιάων,
Οὐκέτ' ἔπειτα γόασκε, γεγήθει δὲ φρένας ἔνδον,
Γηθόσυνος δ' ἵπποισιν ἀελλοπόδεσσιν ὀχεῖτο.
Ὣς δ' αὖ Τιθωνὸν χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἠὼς,
Ὑμετέρης γενεῆς, ἐπιείκελον ἀθανάτοισι.
Βῆ δ' ἴμεν αἰτήσουσα κελαινεφέα Κρονίωνα,
Ἀθάνατόν τ' εἶναι καὶ ζώειν ἤματα πάντα.
Τῇ δὲ Ζεὺς ἐπένευσε, καὶ ἐκρήηνεν ἐέλδωρ,
Νηπίη, οὐδ' ἐνόησε μετὰ φρεσὶ πότνια Ἠὼς
Ἥβην αἰτῆσαι, ξῦσαί τ' ἀπὸ γῆρας ὀλοιόν.
Τὸν δή τοι εἵως μὲν ἔχεν πολυήρατος ἥβη,
Ἠοῖ τερπόμενος χρυσοθρόνῳ ἠριγενείῃ,
Ναῖε παρ' Ὠκεανοῖο ῥοῇς ἐπὶ πείρασι γαίης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πρῶται πολιαὶ κατέχυντο ἔθειραι

Fit quiſquis cum deabus concumbit immortalibus.
Illi autem reſpondit deinde Jovis filia Venus:
Anchiſe inclytiſſime mortalium hominum,
Confide, neque tuo in animo timeas valde.
Neque enim ullus metus eſt te paſſurum malum ex me,
Neque ex aliis beatis; quoniam amicus es diis.
Tibi autem erit carus filius qui Trojanis imperabit,
Et filii e filiis perpetuo pronaſcentur.
Huic autem Æneas nomen erit, quoniam me gravis
Habuit dolor, quod mortalis viri incidi in lectum.
Prope dii autem maxime apud mortales homines
Semper ob veſtri generis ſpeciemque & pulchritudinem.
Ergo flavum Ganymedem conſultor Jupiter
Rapuit ſuam propter pulchritudinem, ut cum diis eſſet,
Et Jovis in domo diis vinum infunderet,
Miſerabile viſu, ab omnibus honoratus immortalibus,
Aureo ex cratere hauriens nectar rubrum.
Troi vero luctus perpetuus habebat præcordia, neque norat
Ubi ſibi carum filium rapuiſſet divina procella:
Hunc deinde lugebat omnino diebus omnibus.
Et illius Jupiter miſertus eſt, deditque illi pro filio dona
Equos velocipedes, quique immortales ferunt.
Hos illi dono dedit habendos: dixitque ſingula
Jovis conſiliis nuncius Argicida,
Quod eſſet immortalis & inſeneſcibilis diebus omnibus.
At poſtquam Jovis hic audivit nuncium,
Non amplius poſtea lugebat, gaviſus autem eſt animo intus,
Lætus autem equis velocibus vehebatur.
Similiter Tithonum aurea ſede conſpicua rapuit Aurora,
Veſtri generis, ſimilem immortalibus.
Ivit autem oratura nigrinubem Saturnium,
Ut immortaliſque eſſet ac viveret diebus omnibus.
Huic autem Jupiter annuit, & perfecit votum.
Inſana, neque reputavit in mente veneranda Aurora
Ut juventutem peteret, raderetque ſenectam perditam.
Hunc autem donec quidem habebat a multis amata juventus
Aurora oblectatus aurithrona ab aere genita,
Habitabat apud Oceani fluxum ad terminos terræ:
Verum poſtquam primi cani effundebantur capilli

Καλῆς ἐκ κεφαλῆς καὶ ἐυγενέος τε γενείου,
Τοῦ δή τοι εὐνῆς μὲν ἀπείχετο πότνια Ἠώς,
Αὐτὸν δ' αὖτ' ἀτίταλλεν ἐνὶ μεγάροισιν ἔχουσα
Σίτῳ τ' ἀμβροσίῃ τε, καὶ εἵματα καλὰ διδοῦσα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πάμπαν στυγερὸν κατὰ γῆρας ἔπειγεν,
Οὐδέ τι κινῆσαι μελέων δύνατ' οὐδ' ἀναεῖραι,
Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Ἐν θαλάμῳ κατέθηκε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς.
Τοῦ δή τοι φωνὴ ῥεῖ ἄσπετος, οὐδέ τι κίκυς
Ἔσθ' οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
Οὐκ ἂν ἔγωγέ σε τοῖον ἐν ἀθανάτοισιν ἑλοίμην,
Ἀθάνατόν τ' εἶναι καὶ ζώειν ἤματα πάντα.
Ἀλλ' εἰ μὲν τοιοῦτος ἐὼν εἶδός τε δέμας τε
Ζώοις, ἡμέτερός τε πόσις κεκλημένος εἴης,
Οὐκ ἂν ἔπειτά μ' ἄχος πυκινὰς φρένας ἀμφικαλύπτοι.
Νῦν δέ σε μὲν τάχα γῆρας ὁμοίιον ἀμφικαλύψει
Νηλειές, τό γ' ἔπειτα παρίσταται ἀνθρώποισιν,
Οὐλόμενον, καματηρὸν, ὅ, τε στυγέουσι θεοί περ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ μέγ' ὄνειδος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Ἔσσεται ἤματα πάντα διαμπερὲς εἵνεκα σεῖο,
Οἳ πρὶν ἐμοὺς ὀάρους, καὶ μήτιας αἷς ποτε πάντας
Ἀθανάτους συνέμιξα καταθνητῇσι γυναιξὶ,
Τάρβεσκον. πάντας γὰρ ἐμὸν δάμνασκε νόημα.
Νῦν δὲ δὴ οὐκέτι μοι στοναχήσεται ἐξονομῆναι
Τοῦτο μετ' ἀθανάτοισιν. ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀάσθην,
Σχέτλιον, οὐκ ὀνόταστον, ἀπεπλάγχθην δὲ νόοιο,
Παῖδα δ' ὑπὸ ζώνῃ ἐθέμην βροτῷ εὐνηθεῖσα.
Τὸν μὲν, ἐπὴν δὴ πρῶτον ἴδῃ φάος ἠελίοιο,
Νύμφαι μιν θρέψουσιν ὀρεσκῷοι, βαθύκολποι,
Αἳ τόδε ναιετάουσιν ὄρος μέγα τε ζάθεόν τε,
Αἵ ῥ' οὔτε θνητῆς οὔτ' ἀθανάτοισιν ἕπονται·
Δηρὸν μὲν ζώουσι, καὶ ἄμβροτον εἶδαρ ἔδουσι,
Καί τε μετ' ἀθανάτοισι καλὸν χορὸν ἐρρώσαντο.
Τῇσι δὲ Σιληνοί τε καὶ εὔσκοπος Ἀργειφόντης
Μίσγοντ' ἐν φιλότητι μυχῷ σπείων ἐροέντων.
Τῇσι δ' ἅμ' ἢ ἐλάται ἠὲ δρύες ὑψικάρηνοι
Γεινομένῃσιν ἔφυσαν ἐπὶ χθονὶ βωτιανείρῃ,
Καλαὶ, τηλεθάουσαι ἐν οὔρεσιν ὑψηλοῖσιν
Ἑστᾶσ' ἠλίβατοι· τεμένη δέ ἑ κικλήσκουσιν

Ἀθα-

Pulchro ex capite & ex generoſa barba,
Hujus quidem a lecto abſtinebat veneranda Aurora,
Ipſum autem rurſus nutriebat in domibus habens
Ciboque ambroſiaque, & veſtes pulchras dans.
Verum quando jam omnino ad odioſam ſenectutem properabat,
Neque ullum membrorum movere poterat, neque attollere,
Hoc illi in animo optimum videbatur conſilium:
In thalamum depoſuit, januas autem admovit lucidas.
Ejus utique vox fluit immenſa, neque vis
Eſt, qualis antea fuit in flexibilibus membris.
Non utique ego te talem inter immortales eligerem *ſ. præoptarem*
Immortalemque eſſe & vivere diebus omnibus.
Sed ſi quidem talis formaque corporeque
Viveres, noſterque vir vocatus eſſes,
Non utique deinde me luctus ſecundum denſam mentem cooperiret.
Nunc autem te quidem celeriter ſenectus communis cooperiet
Immiſericors, quæ poſtea aſtat hominibus,
Perniciosa, laſſa, quam & dii odio habent.
At mihi magnum probrum inter immortales deos
Erit diebus omnibus omnino propter te,
Qui antea meas converſationes, & conſilia, quibus olim omnes
Immortales commiſcui cum mortalibus mulieribus,
Timebant. omnes enim meum domabat conſilium.
Nunc autem utique non amplius mihi licebit gemendo nominare
Hoc inter immortales. ſiquidem ingenti multa multata ſum,
Damno duro, nec tolerando, aberravi autem mente,
Filiumque ſub cinctura poſui cum mortali mixta.
Illum quidem, ubi jam primum viderit lucem Solis,
Nymphæ ipſum nutrient montanæ profundos ſinus habentes,
Quæ hunc habitant montem magnumque valde divinumque,
Quæ utique neque mortales neque immortales ſequuntur:
Diu quidem vivunt, & immortalem cibum comedunt,
Atque cum immortalibus pulchram choream inſtaurant,
Cum his autem Silenique & bonus explorator Argicida
Miſcentur in amore in receſſu ſpeluncarum amabilium.
Cum his autem ſimul aut abietes aut quercus altæ capitibus
Genitis natæ fuere ſuper terram alentem viros:
Pulchræ, florentes in montibus altis
Stant altæ: delubra autem ipſas vocant

Im-

Ἀθανάτων, τὰς δ' ὔτι βροτοὶ κείρυσι σιδήρῳ·
Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ μοῖρα παρεστήκῃ θανάτοιο,
Ἀζάνεται μὲν πρῶτον ἐπὶ χθονὶ δένδρεα καλά,
Φλοιὸς δ' ἀμφιπεριφθινύθει, πίπτυσι δ' ἀπ' ὄζοι,
Τῶν δέ χ' ὁμῦ ψυχὴ λείπει φάος ἠελίοιο.
Αἱ μὲν ἐμὸν θρέψυσι παρὰ σφίσιν υἱὸν ἔχυσαι.
Τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτον ἕλῃ πολυήρατος ἥβη,
Ἄξυσίν σοι δεῦρο θεαὶ, δείξυσί τε παῖδα.
Σοὶ δ' ἐγὼ, ὄφρα ταῦτα μετὰ φρεσὶ πάντα διέλθω,
Ἐς πέμπτον ἔτος αὖτις ἐλεύσομαι υἱὸν ἄγυσα.
Τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτον ἴδῃς θάλος ὀφθαλμοῖσι,
Γηθήσεις ὁρόων· μάλα γὰρ θεοείκελος ἔσται.
Ἄξεις δ' αὐτίκα νιν ποτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν.
Ἢν δέ τις εἴρηταί σε καταθνητῶν ἀνθρώπων,
Ἥτις σοι φίλον υἱὸν ὑπὸ ζώνῃ θέτο μήτηρ,
Τῷδε σὺ μυθεῖσθαι μεμνημένος, ὥς σε κελεύω·
Φασίν τοι νύμφης Καλυκώπιδος ἔγγονον εἶναι,
Αἳ τόδε ναιετάυσιν ὄρος καταειμένον ὕλῃ.
Εἰ δέ κεν ἐξείπῃς καὶ ἐπεύξεαι ἄφρονι θυμῷ,
Ἐν φιλότητι μιγῆναι ἐϋστεφάνῳ Κυθερείῃ,
Ζεύς σε χολωσάμενος βαλέει ψολόεντι κεραυνῷ.
Εἴρηταί τοι πάντα· σὺ δὲ φρεσὶ σῇσι νοήσας,
Ἴσχεο, μηδ' ὀνόμηνε, θεῶν δ' ἐποπίζεο μῆνιν.
Ὣς εἰπῦσ' ἤϊξε πρὸς ὐρανὸν ἠνεμόεντα.
Χαῖρε θεὰ Κύπροιο ἐϋκτιμένης μεδέυσα,
Σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

ΕἸΣ ΤΗ͂Ν ΑὐΤΗ͂Ν.

Αἰδοίην χρυσοστέφανον καλὴν Ἀφροδίτην
Ἄσομαι, ἣ πάσης Κύπρυ κρήδεμνα λέλογχεν
Εἰναλίης, ὅθι μιν Ζεφύρυ μένος ὑγρὸν ἀέντος
Ἤνεικεν κατὰ κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Ἀφρῷ ἔνι μαλακῷ. τὴν δὲ χρυσάμπυκες Ὧραι
Δέξαντ' ἀσπασίως, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσαν·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἀθανάτῳ στεφάνην εὔτυκτον ἔθηκαν,
Καλὴν, χρυσείην· ἐν δὲ τρητοῖσι λοβοῖσιν
Ἄνθεμ' ὀρειχάλκυ χρυσοῖό τε τιμήεντος·

Immortalium, has autem haud mortales tondent ferro:
Sed quando jam fatum aſtiterit mortis,
Siccantur quidem primum ſuper terram arbores pulchræ,
Cortex autem circumquaque corrumpitur, deciduntque rami:
Earum autem ſimul anima relinquit lumen Solis.
Hæ quidem meum nutrient apud ſe filium habentes.
Hunc quidem ubi jam primum ceperit multimodis expetita pubertas,
Ducent tibi huc Deæ, oſtendentque puerum.
Tibi autem ego, ut hæc menti tuæ inculcando omnia perſequar,
In quintum annum rurſus veniam filium ducens.
Hunc quidem ubi jam primum videris florem oculis,
Gaudebis videns: valde enim diis ſimilis erit.
Duces autem ſtatim illum ad Trojam ventoſam.
Si autem aliquis interrogarit te mortalium hominum,
Quæ tibi carum filium ſub cinctura poſuerit mater,
Huic tu dicere memor ſis ut te jubeo:
Dicunt nymphæ Calycopidis progeniem eſſe,
Quæ hunc habitant montem indutum ſylva.
Si autem *rem ipſam* enunciaris & gloriaberis dementi animo,
In amore *te* mixtum eſſe cum bene coronata Cytherea,
Jupiter te iratus feriet ardenti fulmine.
Dicta ſunt tibi omnia: tu autem in mente tua intelligens,
Cohibe te, neque indica, deorum autem obſerva iram.
Sic effata abiit ad cælum ventoſum.
Salve dea Cypro bene habitatæ imperans,
A te autem ego exorſus tranſibo aliam ad laudem.

IN EANDEM. 5.

Venerandam auream coronam habentem pulchram Venerem
Canam, quæ totius Cypri mœnia adepta eſt
In mari ſitæ, ubi illam Zephyri vis molliter ſpirantis
Tulit per undam multiſoni maris,
Spuma in molli. hanc autem auricurræ Horæ
Exceperunt libenter, immortaleſque veſtes induere:
Caput vero ſuper immortale coronam bene conſtructam poſuere,
Pulchram, auream: in perforatis autem auriculis
Florem orichalci aurique pretioſi:

Col-

Δειρῇ δ' ἀμφ' ἁπαλῇ καὶ στήθεσιν ἀργυρέοισιν
Ὅρμοισι χρυσέοισιν ἐκόσμεον, οἷσί περ αὐταὶ
Ὧραι κοσμείσθην χρυσάμπυκες, ὁππότ' ἴοιεν
Ἐς χορὸν ἱμερόεντα θεῶν καὶ δώματα πατρός.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ κόσμον ἔθηκαν,
Ἦγον ἐς ἀθανάτους. οἱ δ' ἠσπάζοντο ἰδόντες,
Χερσί τ' ἐδεξιόωντο· καὶ ἠρήσαντο ἕκαστος
Εἶναι κουριδίην ἄλοχον, καὶ οἴκαδ' ἄγεσθαι,
Εἶδος θαυμάζοντες ἰοστεφάνου Κυθερείης.
Χαῖρ' ἑλικοβλέφαρε, γλυκυμείλιχε· δὸς δ' ἐν ἀγῶνι
Νίκην τῷδε φέρεσθαι, ἐμὴν δ' ἔντυνον ἀοιδήν.
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, Η ΛΗΣΤΑΙ.

Ἀμφὶ Διώνυσον Σεμέλης ἐρικυδέος υἱὸν
Μνήσομαι, ὡς ἐφάνη παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
Ἀκτῇ ἐπὶ προβλῆτι, νεηνίῃ ἀνδρὶ ἐοικὼς
Πρωθήβῃ· καλαὶ δὲ περισσείοντο ἔθειραι
Κυάνεαι, φᾶρος δὲ περὶ στιβαροῖς ἔχεν ὤμοις
Πορφύρεον. τάχα δ' ἄνδρες ἐϋσσέλμου ἀπὸ νηὸς
Ληϊσταὶ προγένοντο θοῶς ἐπὶ οἴνοπα πόντον
Τυρσηνοί· τοὺς δ' ἦγε κακὸς μόρος. οἱ δὲ ἰδόντες
Νεῦσαν ἐς ἀλλήλους, τάχα δ' ἔκθορον· αἶψα δ' ἑλόντες
Εἷσαν ἐπὶ σφετέρης νηὸς κεχαρημένοι ἦτορ.
Υἱὸν γάρ μιν ἔφαντο διοτρεφέων βασιλήων
Εἶναι, καὶ δεσμοῖς ἔθελον δεῖν ἀργαλέοισι.
Τὸν δ' οὐκ ἴσχανε δεσμά, λύγοι δ' ἀπὸ τηλόσ' ἔπιπτον
Χειρῶν ἠδὲ ποδῶν· ὁ δὲ μειδιάων ἐκάθητο
Ὄμμασι κυανέοισι. κυβερνήτης δὲ νοήσας,
Αὐτίκα οἷς ἑτάροισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε,
Δαιμόνιοι, τίνα τόνδε θεὸν δεσμεύεθ' ἑλόντες,
Καρτερόν; οὐδὲ φέρειν δύναταί μιν νηῦς εὐεργής.
Ἢ γὰρ Ζεὺς ὅδε γ' ἐστίν, ἢ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ἠὲ Ποσειδάων. ἐπεὶ οὐ θνητοῖσι βροτοῖσιν
Εἴκελος, ἀλλὰ θεοῖς οἳ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν.
Ἀλλ' ἄγετ', αὐτὸν ἀφῶμεν ἐπ' ἠπείροιο μελαίνης
Αὐτίκα· μηδ' ἐπὶ χεῖρας ἰάλλετε, μή τι χολωθεὶς
Ὄρσῃ ἀργαλέους ἀνέμους καὶ λαίλαπα πολλήν.

Collum autem molle ac pectora argentea
Monilibus aureis ornabant, quibus ipſę
Horę ornatę fuere auricurrę, quando irent
Ad choream amabilem deorum & domos patris.
Verum poſtquam omnem circa corpus ornatum poſuere,
Duxere ad immortales: qui amplectebantur videntes,
Manibuſque ſalutabant: & cupierunt quiſque
Eſſe maritalem conjugem, & domum ducere,
Formam admirantes ex violis coronam habentis Cytherę.
Salve nigras habens palpebras, dulciloqua: da vero in certamine
Hoc victoriam ferre, meamque prępara cantionem.
At ego & tui & alterius memor ero cantionis.

BACCHUS, SIVE LATRONES. 6

De Baccho Semeles inclytę filio
Mentionem faciam, ut apparuit apud littus maris indomiti,
Apud promontorium quod *in mare* procurrit, juveni viro ſimilis
Primum jam puberi: pulchri autem concutiebantur capilli
Cyanei, veſtem autem circa robuſtos habebat humeros
Purpuream. cito autem viri bene tabulata ex navi
Latrones pervenere velociter ad nigrum pontum
Tyrſeni: eos autem duxerat mala ſors. qui videntes
Innuere ſibi invicem, citoque exiliere: ſtatim autem capientes
Impoſuerunt *eum* ſuę navi lęti animo.
Filium enim illum autumabant a Jove nutritorum regum
Eſſe, ac vinculis volebant ligare difficilibus.
Illum autem non tenebant vincula, viminaque procul cadebant
A manibus & a pedibus: ipſe ſubridens ſedebat
Oculis cyaneis. gubernator autem intelligens,
Statim ſuos ſocios hortatus eſt, dixitque:
Miſeri, qualem hunc Deum ligatis capientes,
Fortem? neque ferre illum poteſt navis fabrefacta.
Aut enim Jupiter hic eſt, aut argentiarcus Apollo,
Aut Neptunus: quoniam haud mortalibus hominibus
Similis eſt, at Diis qui Olympicas domos habent.
Verum agite, hunc dimittamus ad continentem nigram
Statim: neque in eum manus conjicite, ne iratus
Excitet difficiles ventos ac turbinem multum.

Sic

Ὣς φάτο. τὸν δ' ἀρχὸς στυγερῷ ἠνίπαπε μύθῳ·
Δαιμόνι', οὖρον ὅρα, ἅμα δ' ἱστίον ἕλκεο νηός,
Σύμπανθ' ὅπλα λαβών. ὅδε δ' αὖτ' ἄνδρεσσι μελήσει·
Ἔλπομαι, ἢ Αἴγυπτον ἀφίξεται, ἢ ὅγε Κύπρον,
Ἢ ἐς Ὑπερβορέους, ἢ ἑκαστέρω· ἐς δὲ τελευτὴν
Ἔκ ποτ' ἐρεῖ αὐτοῦ τε φίλους καὶ κτήματα πάντα,
Οὕς τε κασιγνήτους. ἐπεὶ ἡμῖν ἔμβαλε δαίμων.
Ὣς εἰπὼν, ἱστόν τε καὶ ἱστίον ἕλκετο νηός.
Ἔμπνευσεν δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον· ἀμφὶ δ' ἄρ' ὅπλα
Καττάνυσαν. τάχα δέ σφιν ἐφαίνετο θαυματὰ ἔργα·
Οἶνος μὲν πρώτιστα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν
Ἡδύποτος κελάρυζ' εὐώδης, ὤρνυτο δ' ὀδμὴ
Ἀμβροσίη· ναύτας δὲ τάφος λάβε πάντας ἰδόντας.
Αὐτίκα δ' ἀκρότατον παρὰ ἱστίον ἐξετανύσθη
Ἄμπελος ἔνθα καὶ ἔνθα, κατεκρημνῶντο δὲ πολλοὶ
Βότρυες· ἀμφ' ἱστὸν δὲ μέλας εἱλίσσετο κισσὸς
Ἄνθεσι τηλεθάων, χαρίεις δ' ἐπὶ καρπὸς ὀρώρει.
Πάντες δὲ σκαλμοὶ στεφάνους ἔχον. οἱ δὲ ἰδόντες,
Μηδ' ἤδην τότ' ἔπειτα κυβερνήτην ἐκέλευον
Γῇ πελάαν. ὁ δ' ἄρα σφι λέων γένετ' ἔνδοθι νηὸς
Δεινὸς ἐπ' ἀκροτάτης, μέγα δ' ἔβραχεν, ἐν δ' ἄρα μέσσῃ
Ἄρκτον ἐποίησεν λασιαύχενα, σήματα φαίνων.
Ἂν δ' ἔστη μεμαῦα· λέων δ' ἐπὶ σέλματος ἄκρου
Δεινὸν ὑπόδρα ἰδών. οἱ δ' εἰς πρύμναν ἐφόβηθεν,
Ἀμφὶ κυβερνήτην δὲ σαόφρονα θυμὸν ἔχοντα
Ἔσταν ἄρ' ἐκπληγέντες. ὁ δ' ἐξαπίνης ἐπορούσας
Ἀρχὸν ἕλ'. οἱ δὲ θύραζε κακὸν μόρον ἐξαλύοντες,
Πάντες ὁμῶς πήδησαν, ἐπεὶ ἴδον εἰς ἅλα δῖαν·
Δελφῖνες δ' ἐγένοντο. κυβερνήτην δ' ἐλεήσας
Ἔσχεθε, καί μιν ἔθηκε πανόλβιον· εἶπέ τε μῦθον,
Θάρσει δῖε κράτωρ τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ Διόνυσος ἐρίβρομος, ὃν τέκε μήτηρ
Καδμηῒς Σεμέλη, Διὸς ἐν φιλότητι μιγεῖσα.
Χαῖρε τέκος Σεμέλης εὐώπιδος· οὐδέ πῃ ἔστι
Σεῖό γε ληθόμενον, γλυκερὴν κοσμῆσαι ἀοιδήν.

Sic dixit. illum autem dux odioſo objurgavit ſermone:
Infelix ſecundum ventum vide, ſimulque velum trahe navis;
Simul omnia arma capiens. hic autem contra viris curæ erit.
Spero, aut *in* Ægyptum veniet, aut hic in Cyprum,
Aut ad Hyperboreos, aut longius: ad extremum autem
Aliquando indicabit ſuos amicos & poſſeſſiones omnes,
Suoſque fratres: poſtquam nobis obtulit Deus.
Sic locutus, malumque & velum trahebat navis.
Flavit autem ventus in medio veli: circumque arma
Deponebant. cito autem illis apparebant admirabilia opera:
Vinum quidem primum velocem per navim nigram
Dulce fluebat odorum, excitabaturque odor
Divinus: nautas autem ſtupor cepit omnes videntes.
Statim autem in ſummitate veli extenſa eſt
Vitis huc atque huc, pendebantque multæ
Uvæ: circà malum autem volvebatur hedera
Floribus vireſcens, gratus autem fructus excitabatur:
Omnes autem ſcalmi coronas habebant. illi autem videntes
Mededen tunc deinde gubernatorem hortabantur
In terram appropinquare. ille autem leo factus fuit in navi
Horrendus in ſumma, valde autem rugiebat, in medio vero
Urſam fecit hirſutam cervice, ſigna oſtendens:
Surrexit autem furibunda: leo autem in ſede ſumma
Horrendum torve videns. illi autem in puppi timuere,
Circum autem gubernatorem ſapientem animum habentem
Stetere utique ſtupefacti. ille autem repente impetum faciens
Ducem cepit. illi autem foras malam mortem fugientes,
Omnes ſimul ſaliere, cum vidiſſent, in mare dium:
Delphines autem facti fuere. gubernatorem autem miſeratus
Tenuit, & eum fecit beatiſſimum: dixitque verbum:
Confide optime rector meo grate animo.
Sum autem ego Bacchus magniſonus, quem peperit mater
Cadmea Semele, Jovi in amore mixta.
Salve nate Semeles pulchrioculæ: haudquaquam licet
Tui oblitum, ſuavem ornare cantionem.

IN

ΕἸΣ ἌΡΕΑ.

Ἄρες ὑπερμενέτα, βρισάρματε, χρυσεοπήληξ,
Ὀμβριμόθυμε, φέρασπι, πολισσόε, χαλκοκορυστὰ,
Καρτερόχειρ, ἀμόγητε, δορυσθενὲς, ἕρκος Ὀλύμπου,
Νίκης εὐπολέμοιο πάτερ, συναρωγὲ θέμιστος,
Ἀντιβίοισι τύραννε, δικαιοτάτων ἀγὲ φωτῶν,
Ἠνορέης σκηπτοῦχε, πυραυγέα κύκλον ἑλίσσων
Αἰθέρος ἑπταπόροις ἐνὶ τείρεσιν, ἔνθά σε πῶλοι
Ζαφλεγέες τριτάτης ὑπὲρ ἄντυγος αἰὲν ἔχουσι·
Κλῦθι βροτῶν ἐπίκουρε, δοτὴρ εὐθαρσέος ἥβης,
Πρηῢ καταστίλβων σέλας ὑψόθεν ἐς βιότητα
Ἡμετέρην, καὶ κάρτος Ἀρήϊον· ὥς κε δυναίμην
Σεύασθαι κακότητα πικρὴν ἀπ' ἐμεῖο καρήνου,
Καὶ ψυχῆς ἀπατηλὸν ὑπογνάμψαι φρεσὶν ὁρμὴν,
Θυμοῦ τ' αὖ μένος ὀξὺ κατισχέμεν, ὅς μ' ἐρέθησι
Φυλόπιδος κρυερῆς ἐπιβαινέμεν· ἀλλὰ σὺ θάρσος
Δὸς μάκαρ, εἰρήνης τε μένειν ἐν ἀπήμοσι θεσμοῖς,
Δυσμενέων προφυγόντα μόθον κῆράς τε βιαίους.

ΕἸΣ ἌΡΤΕΜΙΝ.

Ἄρτεμιν ὕμνει Μοῦσα κασιγνήτην Ἑκάτοιο,
Παρθένον ἰοχέαιραν, ὁμότροφον Ἀπόλλωνος,
Ἥθ' ἵππους ἄρσασα βαθυσχοίνοιο Μελήτης,
Ῥίμφα διὰ Σμύρνης παγχρύσεον ἅρμα διώκει
Ἐς Κλάρον ἀμπελόεσσαν, ὅθ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Ἧσται μιμνάζων Ἑκατηβόλον ἰοχέαιραν.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, θεαὶ δ' ἅμα πᾶσαι ἀοιδῇ.
Αὐτὰρ ἐγώ γε πρῶτα καὶ ἐκ σέθεν ἄρχομ' ἀείδειν.
Σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

ΕἸΣ ἈΦΡΟΔΊΤΗΝ.

Κυπρογενῆ Κυθέρειαν ἀείσομαι, ἥτε βροτοῖσι
Μείλιχα δῶρα δίδωσιν, ἐφ' ἱμερτῷ δὲ προσώπῳ

Αἰεὶ

IN MARTEM. 7.

Mars prærobuſte, gravis currui, inſignis aurata galea,
Invicte animi, clypeate, urbium quaſſator, ære armate,
Fortimane, indefeſſe, haſta valens, ſeptum olympi,
Victoriæ in bello felicis pater, auxiliator juſtitię,
Adverſariis tyranne, juſtiſſimorum dux hominum,
Fortitudinis ſceptrifer, ignitum circulum volvens
Ætheris inter ſeptemgrada aſtra: ubi te equi
Valde flammantes tertio ſuper curru ſemper habent:
Audi mortalium auxiliator, dator audacis vigoris,
Facile relucens lumen deſuper ad vitam
Noſtram, ac fortitudinem Martialem: ut poſſim
Depellere malum amarum a meo capite,
Et animę deceptorem ſubflectere mente impetum,
Animique robur acutum cohibere, qui me excitat
Pugnam horrendam aggredi. ſed tu audaciam
Da beate, paciſque manere in illęſis legibus,
Inimicorum fugientem laborem fataque violenta.

IN DIANAM. 8.

Dianam laudat Muſa ſororem Jaculatoris,
Virginem ſagittis gaudentem, ſimul nutritam cum Apolline,
Quę equos jungens juncis copioſę Meletæ,
Perniciter per Smyrnam totum aureum currum agit,
Ad Clarum vitibus copioſam, verum argentiarcus Apollo
Sedit expectans Jaculatricem ſagittis gaudentem.
Et tu quidem ſic ſalve, deæque ſimul omnes cantione.
At ego primum & a te incipio cantare.
A te autem ego exorſus tranſibo aliam ad laudem.

IN VENEREM. 9.

Cyprogenitam Cythercam canam, quę mortalibus
Blanda dona dat, amabili autem facie

Αἰεὶ μειδιάει, ϗ ἐφ' ἱμερτὸν φέρει ἄνθος.
Χαῖρε θεὰ Σαλαμῖνος ἐϋκτιμένης μεδέουσα,
Καὶ πάσης Κύπρου· δὸς δ' ἱμερόεσσαν ἀοιδήν.
Αὐτὰρ ἐγὼ ϗ σεῖο ϗ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΝ.

Παλλάδ' Ἀθηναίην ἐρυσίπτολιν ἄρχομ' ἀείδειν
Δεινήν, ᾗ σὺν Ἄρηϊ μέλει πολεμήϊα ἔργα,
Περθόμεναί τε πόληες, ἀϋτή τε, πτόλεμοί τε,
Καί τ' ἐρρύσατο λαὸν ἰόντα τε νισσόμενόν τε.
Χαῖρε θεά, δὸς δ' ἄμμι τύχην εὐδαιμονίην τε.

ΕΙΣ ΗΡΑΝ.

Ἥρην ἀείδω χρυσόθρονον, ἣν τέκε Ῥείη
Ἀθανάτην βασίλειαν, ὑπείροχον εἶδος ἔχουσαν,
Ζηνὸς ἐριγδούποιο κασιγνήτην ἄλοχόν τε
Κυδρήν, ἣν πάντες μάκαρες κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον
Ἁζόμενοι τίουσιν ὁμῶς Διῒ τερπικεραύνῳ.

ΕΙΣ ΔΗΜΗΤΡΑΝ.

Δήμητρ' ἠΰκομον σεμνὴν θεὸν ἄρχομ' ἀείδειν,
Αὐτὴν ϗ κούρην περικαλλέα Περσεφόνειαν.
Χαῖρε θεά, ϗ τήνδε σάου πόλιν· ἄρχε δ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ.

Μητέρα μοι πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων
Ὕμνει Μοῦσα λίγεια Διὸς θυγάτηρ μεγάλοιο,
Ἧ κροτάλων τυμπάνων ἰαχή, σύν τε τρόμος αὐλῶν
Εὔαδεν, ἠδὲ λύκων κλαγγὴ χαροπῶν τε λεόντων,
Οὔρεά τ' ἠχήεντα, ϗ ὑλήεντες ἔναυλοι.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, θεαί δ' ἅμα πᾶσαι ἀοιδῇ.

Semper ſubridet, & amabilem fert florem.
Salve dea Salamine bene habitata regnans,
Et tota Cypro: da vero amabilem cantionem.
At ego & tui & alterius memor ero cantionis.

IN PALLADEM. 10.

Palladem Minervam patronam urbium incipio canere
Acrem, cui cum Marte curæ ſunt bellica opera,
Dirutæque urbes, clamorque, bellaque:
Quin & liberavit populum euntemque redeuntemque.
Salve dea, daque nobis fortunam felicitatemque.

IN JUNONEM. 11.

Junonem cano aurithronam, quam peperit Rhea
Immortalem reginam, excellentem formam habentem,
Jovis tonantis ſororem conjugemque
Inclytam, quam omnes beati per longum olympum
Venerantes honorant ſimul cum Jove gaudente fulminibus.

IN CEREREM. 12.

Cererem pulchricomam venerandam Deam incipio canere,
Ipſam & filiam perpulchram Proſerpinam.
Salve Dea, & hanc ſerva civitatem: præſiſque cantioni.

IN MATREM DEORUM. 13.

Matrem mihi omniumque deorum omniumque hominum
Laudat Muſa ſuavis Jovis filia magni,
Cui crepitaculorum tympanorumque ſonus, ſimulque tremor tibiarum
Placuit, ac luporum clangor terribiliumque leonum,
Monteſque ſonori, & ſylvoſi receſſus.
Et tu quidem ſic ſalve, deæque ſimul omnes cantione.

ΕΙΣ ΗΡΑΚΛΕΑ ΛΕΟΝΤΟΘΥΜΟΝ.

Ἡρακλέα Διὸς ὑὸν ἀείσομαι, ὃν μέγ' ἄριστον
Γείνατ' ἐπιχθονίων Θήβης ἐνὶ καλλιχόροισιν
Ἀλκμήνη, μιχθεῖσα κελαινεφέϊ Κρονίωνι.
Ὃς, πρὶν μὲν κατὰ γαῖαν ἀθέσφατον ἠδὲ θάλασσαν
Πλαζόμενος πομπῇσιν ὑπ' Εὐρυσθῆος ἄνακτος,
Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἔρεξεν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἀνέτλη.
Νῦν δ' ἤδη κατὰ καλὸν ἕδος νιφόεντος ὀλύμπου
Ναίει τερπόμενος, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.
Χαῖρε ἄναξ Διὸς ὑὲ, δίδου δ' ἀρετήν τε καὶ ὄλβον.

ΕΙΣ ΑΣΚΛΗΠΙΟΝ.

Ἰητῆρα νόσων Ἀσκληπιὸν ἄρχομ' ἀείδειν,
Ὑὸν Ἀπόλλωνος, τὸν ἐγείνατο δῖα Κορωνὶς
Δωτίῳ ἐν πεδίῳ κούρη Φλεγύου βασιλῆος,
Χάρμα μέγ' ἀνθρώποισι, κακῶν θελκτῆρ' ὀδυνάων.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε ἄναξ· λίτομαι δέ σ' ἀοιδῇ.

ΕΙΣ ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΥΣ.

Κάστορα καὶ Πολυδεύκε' ἀείδεο Μοῦσα λίγεια
Τυνδαρίδας, οἳ Ζηνὸς ὀλυμπίου ἐξεγένοντο.
Τοὺς ὑπὸ Ταϋγέτου κορυφῆς τέκε πότνια Λήδη,
Λάθρη ὑποδμηθεῖσα κελαινεφέϊ Κρονίωνι.
Χαίρετε Τυνδαρίδαι, ταχέων ἐπιβήτορες ἵππων.

ΕΙΣ ΕΡΜΗΝ.

Ἑρμῆν ἀείδω Κυλλήνιον ἀργειφόντην,
Κυλλήνης μεδέοντα καὶ Ἀρκαδίης πολυμήλου,
Ἄγγελον ἀθανάτων ἐριούνιον, ὃν τέκε Μαῖα
Ἄτλαντος θυγάτηρ, Διὸς ἐν φιλότητι μιγεῖσα,
Αἰδοίη· μακάρων δὲ θεῶν ἀλέεινεν ὅμιλον,
Ἄντρῳ ναιετάουσα παλισκίῳ· ἔνθα Κρονίων

Νύμ-

IN HERCULEM LEONINI ANIMI. 14

Herculem Jovis filium canam, quem longe præſtantiſſimum
Genuit terreſtrium Thebis in amœnis
Alcmena, mixta cum nigrinube Saturnio.
Qui antea quidem per terram immenſam ac mare
Errans juſſibus Euryſthei regis,
Et multa ipſe fecit *aliis* mala, & multa tulit.
Nunc autem in pulchra ſede nivoſi olympi
Habitat oblectatus, & habet pulchram pedibus Heben.
Salve rex Jovis fili, da vero virtutemque & felicitatem.

IN ÆSCULAPIUM. 15

Medicum morborum Æſculapium incipio canere,
Filium Apollinis, quem genuit dia Coronis
Dotio in campo filia Phlegyæ regis,
Gaudium magnum hominibus, malorum delinitorem dolorum.
Et tu quidem ſic ſalve rex: precor autem te cantione.

IN JOVIS PUEROS. 16

Caſtorem & Pollucem cane Muſa ſuavis
Tyndaridas, qui a Jove olympio geniti ſunt.
Quos ſub Taygeti vertice peperit veneranda Leda,
Clam ſubdomita a nigrinube Saturnio.
Salvete Tyndaridæ, velocium inſeſſores equorum.

IN MERCURIUM. 17

Mercurium cano Cyllenium argicidam,
Cyllenæ imperantem & Arcadiæ ovibus copioſæ;
Nuncium immortalium valde utilem; quem peperit Maja
Atlantis filia Jovis in amore mixta;
Veneranda. beatorum autem Deorum vitabat commercium;
Antrum habitans opacum: ubi Saturnius

Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ μισγέσκετο νυκτὸς ἀμολγῷ,
Εὖτε κατὰ γλυκὺς ὕπνος ἔχοι λευκώλενον Ἥρην·
Λάνθανε δ' ἀθανάτους τε θεοὺς θνητούς τ' ἀνθρώπους.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·
Σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.
Χαῖρ' Ἑρμῆ χαριδῶτα, διάκτορε, δῶτορ ἐάων.

ΕἸΣ ΠΑ͂ΝΑ.

Ἀμφί μοι Ἑρμείαο φίλον γόνον ἔννεπε Μοῦσα,
Αἰγοπόδην, δικέρωτα, φιλόκροτον, ὅστ' ἀνὰ πίση
Δενδρήεντ' ἄμυδις φοιτᾷ χοροήθεσι νύμφαις,
Αἵτε κατ' αἰγίλιπος πέτρης στείβουσι κάρηνα,
Πᾶν' ἀνακεκλόμεναι, νόμιον θεὸν, ἀγλαέθειρον,
Αὐχμήενθ' ὃς πάντα λόφον νιφόεντα λέλογχε,
Καὶ κορυφὰς ὀρέων, καὶ πετρήεντα κάρηνα.
Φοιτᾷ δ' ἔνθα καὶ ἔνθα διὰ ῥωπήϊα πυκνά.
Ἄλλοτε μὲν ῥείθροισιν ἐφελκόμενος μαλακοῖσιν,
Ἄλλοτε δ' αὖ πέτρῃσιν ἐν ἠλιβάτοισι διοιχνεῖ,
Ἀκροτάτην κορυφὴν μηλόσκοπον εἰσαναβαίνων.
Πολλάκι δ' αἰγινόεντα διέδραμεν οὔρεα μακρὰ,
Πολλάκι δ' ἐν κνημοῖσι διήλασε θῆρας ἐναίρων,
Ὀξέα δερκόμενος· τότε δ' Ἕσπερος ἔκλαγεν οἷον,
Ἄκρης ἐξανιὼν δονάκων, ὑπὸ μοῦσαν ἀθύρων
Νήδυμον. οὐκ ἂν τόν γε παραδράμοι ἐν μελέεσσιν
Ὄρνις ἥτ' ἔαρος πολυανθέος ἐν πετάλοισι
Θρῆνον ἐπιπροχέουσα, χέει μελίγηρυν ἀοιδήν.
Σὺν δέ σφιν τότε νύμφαι ὀρεστιάδες λιγύμολποι
Φοιτῶσαι πυκνὰ ποσσὶν ἐπὶ κρήνῃ μελανύδρῳ
Μέλπονται, κορυφὴν δὲ περιστένει οὔρεος Ἠχώ.
Δαίμων δ' ἔνθα καὶ ἔνθα χορῶν τότε ἐς μέσον ἕρπων,
Πυκνὰ ποσὶν διέπει· λαῖφος δ' ἐπὶ νῶτα δαφοινὸν
Λυγκὸς ἔχει, λιγυρῇσιν ἀγαλλόμενος φρένας μολπαῖς
Ἐν μαλακῷ λειμῶνι, τόθι κρόκος ἠδ' ὑάκινθος
Εὐώδης θαλέων καταμίσγεται ἄκριτα ποίην.
Ὑμνεῦσιν δὲ θεοὺς μάκαρας καὶ μακρὸν ὄλυμπον·
Οἷόν θ' Ἑρμείην ἐριούνιον ἔξοχον ἄλλων
Ἔννεπον, ὡς ὅγ' ἅπασι θεοῖς θοὸς ἄγγελός ἐστι·
Καί ῥ' ὅγ' ἐς Ἀρκαδίην πολυπίδακα μητέρα μήλων

Ἐξί-

Cum Nympha pulchricoma miſcebatur noctis in medio,
Quando dulcis ſomnus tenebat albiulnam Junonem:
Latebat autem immortaleſque deos mortaleſque homines.
Et tu quidem ſic ſalve Jovis & Majæ fili:
A te autem ego incipiens tranſibo aliam ad laudem.
Salve Mercuri gratiarum dator, nuncie, dator bonorum.

IN PANA.

De Mercurii mihi caro filio dic Muſa,
Capripede, bicorni, amatore ſtrepitus, qui per valles
Arboroſas ſimul incedit aſſuetis choreæ cum Nymphis,
Quæ per præruptæ petræ incedunt capita,
Pana invocantes, paſtoralem Deum, pulchrum cæſarie,
Squallidum, qui omnem collem nivoſum adeptus eſt,
Et vertices montium, & ſaxoſa cacumina.
Ititat autem huc atque illuc per virgulta denſa:
Interdum quidem fluentis pellectus mollibus,
Interdum rurſus ſaxa altiſſima obambulat,
Summum verticem ovium ſpeculam aſcendens.
Sæpe autem capris frequentes percurrit montes longos,
Sæpeque in ſaltibus agitavit feras mactans,
Acute cernens: tunc autem Heſperus clanxit vehementer,
Ex ſummitate egrediens arundinum, carmen ludens
Suave. non hunc præcurrerit in cantibus
Avis quæ vere multifloro in foliis
Lamentum effundens, fundit ſuavem cantum.
Cum ipſis autem tunc Nymphæ montanæ ſuaviloquæ
Ambulantes frequenter pedibus ad fontem nigræ aquæ
Canunt, circa verticem autem reſonat montis Echo.
Deus autem huc atque illuc chorearum tunc in medium ſerpens,
Frequenter pedibus aſſequitur: pellem autem ad terga cruentam
Lyncis habet, ſuavibus oblectans animum cantibus,
In molli prato, illic crocus & hyacinthus
Odorus virens admiſcetur innumeræ herbæ.
Celebrant autem deos beatos & longum Olympum:
Qualem Mercurium admodum utilem præcellentem cæteris
Dicebant, quod hic omnibus diis velox nuncius eſt:
Atque is in Arcadiam copioſam fontibus, matrem ovium

Ἐξίκετ᾽· ἔνθα δέ οἱ τέμενος Κυλλήνιόν ἐστιν.
Ἔνθ᾽ ὅγε καὶ θεὸς ὢν ψαφαρότριχα μῆλ᾽ ἐνόμευεν
Ἀνδρὶ παρὰ θνητῷ· θάλε γὰρ πόθος ὑγρὸς ἐπελθὼν
Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ Δρύοπος φιλότητι μιγῆναι.
Ἐκ δ᾽ ἐτέλεσσε γάμον θαλερόν· τέκε δ᾽ ἐν μεγάροισιν
Ἑρμείῃ φίλον υἱὸν, ἄφαρ τερατωπὸν ἰδέσθαι,
Αἰγιπόδην, δικέρωτα, πολύκροτον, ἡδυγέλωτα.
Φεῦγε δ᾽ ἀναΐξας, λεῖπεν δ᾽ ἄρα παῖδα τιθήνη,
Δεῖσε γὰρ ὡς ἴδεν ὄψιν ἀμείλιχον ἠϋγένειον.
Τὸν δ᾽ αἶψ᾽ Ἑρμείας ἐριούνιος εἰς χέρα θῆκε
Δεξάμενος, χαῖρεν δὲ νόῳ περιώσια δαίμων.
Ῥίμφα δ᾽ ἐς ἀθανάτων ἕδρας κίε, παῖδα καλύψας
Δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν ὀρεσκῴοιο λαγωοῦ.
Πὰρ δὲ Ζηνὶ κάθιζε καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
Δεῖξε δὲ κοῦρον ἑόν. πάντες δ᾽ ἄρα θυμὸν ἔτερφθεν
Ἀθάνατοι, περίαλλα δ᾽ ὁ βάκχειος Διόνυσος.
Πᾶνα δέ μιν καλέεσκον ὅτι φρένα πᾶσιν ἔτερψε.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε ἄναξ, λίτομαι δέ σ᾽ ἀοιδῇ.
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ᾽ ἀοιδῆς.

ΕἸΣ ἩΦΑΙΣΤΟΝ.

Ἥφαιστον κλυτόμητιν ἀείδεο μοῦσα λίγεια.
Ὃς μετ᾽ Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἀγλαὰ ἔργα
Ἀνθρώπους ἐδίδαξεν ἐπὶ χθονὸς, οἳ τοπάρος περ
Ἄντροις ναιετάασκον ἐν οὔρεσιν, ἠΰτε θῆρες.
Νῦν δὲ δι᾽ Ἥφαιστον κλυτοτέχνην ἔργα δαέντες,
Ῥηϊδίως αἰῶνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Εὔκηλοι διάγουσιν ἐνὶ σφετέροισι δόμοισιν.
Ἀλλ᾽ ἵληθ᾽ Ἥφαιστε, δίδου ἀρετήν τε καὶ ὄλβον.

ΕἸΣ ἈΠΟΛΛΩΝΑ.

Φοῖβε, σὲ μὲν καὶ κύκνος ὑπὸ πτερύγων λίγ᾽ ἀείδει,
Ὄχθῃ ἐπιθρώσκων ποταμὸν παρὰ δινήεντα
Πηνειόν· σὲ δ᾽ ἀοιδὸς ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
Ἡδυεπὴς πρῶτόν τε καὶ ὕστατον αἰὲν ἀείδει.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε ἄναξ, ἵλαμαι δέ σ᾽ ἀοιδῇ.

Venit: ibi autem illi templum Cyllenium eſt.
Ubi *is* licet Deus hiſpidas velleribus oves paſcebat
Virum apud mortalem. vireſcebat enim amor mollis qui eum invaſerat
Cum Nympha belle cirrata Dryopis amore coeundi.
Perfecit autem coitum lætum: peperit autem in ædibus
Mercurio charum filium, ſtatim monſtroſum viſu,
Capripedem, bicornem, ac multi ſtrepitus, & dulce ridentem.
Fugit autem ſurgens, reliquit autem puerum nutrix.
Metuit enim ut vidit faciem inamabilem hirſutam.
Hunc autem ſtatim Mercurius valde utilis ad manum poſuit
Accipiens, gaudebat autem in animo admodum deus.
Confeſtim autem ad immortalium ſedes cucurrit, puerum cooperiens
Pellibus in denſis montani leporis.
Apud autem Jovem ſedit & cæteros deos:
Oſtenditque filium ſuum. omnes autem animo oblectabantur
Immortales, præcipue autem Bacchus Dionyſus.
Pana autem eum vocarunt quod animum omnibus oblectavit.
Et tu quidem ſic ſalve o rex, ſupplicabo autem tibi cantu.
At ego & tui & alterius memor ero carminis.

IN VULCANUM. 19.

Vulcanum inclytum conſilio cane Muſa ſuavis.
Qui cum Minerva cæſia præclara opera
Homines docuit in terra, qui antea
Antris habitabant in montibus, veluti feræ.
Nunc autem per Vulcanum arte inclytum opera docti,
Facile ævum integrum in annum
Quieti degunt in ſuis domibus.
Sed propitius eſto Vulcane, daque virtutem & felicitatem.

IN APOLLINEM. 20.

Phœbe, te & cygnus ſub alis ſuaviter cantat,
In ripam inſiliens amnem apud verticoſum
Peneum: te & cantor habens citharam argutam
Suaviloquus primumque & poſtremo ſemper canit.
Et tu quidem ſic ſalve rex, placo autem te carmine.

Ε'ΙΣ ΠΟΣΕΙΔΩ'ΝΑ.

Α'μφὶ Ποσειδάωνα θεὸν μέγαν ἄρχομ' ἀείδειν,
Γαίης κινητῆρα ϗ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης,
Πόντιον, ὅσθ' Ε'λικῶνα ϗ εὐρείας ἔχει Αἰγάς.
Διχθά τοι Ε'ννοσίγαιε θεοὶ τιμὴν ἐδάσαντο,
Ι'ππων τε δμητῆρ' ἔμεναι, σωτῆρά τε νηῶν.
Χαῖρε Ποσειδάων γαιήοχε, κυανοχαῖτα,
Καὶ μάκαρ, εὐμενὲς ἦτορ ἔχων, πλώουσιν ἄρηγε.

Ε'ΙΣ ΔΙ'Α.

Ζῆνα θεῶν τὸν ἄριςον ἀείσομαι, ἠδὲ μέγιςον,
Εὐρύοπα, κρείοντα, τελεσφόρον, ὅςε Θέμιςι
Ε'γκλιδὸν ἑζομένῃ πυκινοὺς ὀάρους ὀαρίζει.
Ι'ληθ' εὐρύοπα Κρονίδη κύδιςε, μέγιςε.

Ε'ΙΣ Ε'ΣΤΙ'ΑΝ.

Ε'ςίη, ἥτε ἄνακτος Α'πόλλωνος ἑκάτοιο
Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ ἱερὸν δόμον ἀμφιπολεύεις,
Αἰεὶ σῶν πλοκάμων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον·
Ε'ρχεο τόνδ' ἀνὰ οἶκον, ἐπέρχεο θυμὸν ἔχουσα,
Σὺν Διὶ μητιόεντι· χάριν δ' ἅμ' ὄπασσον ἀοιδῇ.

Ε'ΙΣ ΜΟΥ'ΣΑΣ ΚΑΙ' Α'ΠΟ'ΛΛΩΝΑ.

Μουσάων ἄρχωμαι, Α'πόλλωνός τε Διός τε.
Ε'κ γὰρ Μουσάων ϗ ἑκηβόλου Α'πόλλωνος
Α'νδρες ἀοιδοὶ ἔασιν ἐπὶ χθονὶ ϗ κιθαρισαί·
Ε'κ δὲ Διὸς βασιλῆες· ὁ δ' ὄλβιος ὅντινα Μοῦσαι
Φιλεῦνται, γλυκερή οἱ ἀπὸ ςόματος ῥέει αὐδή.
Χαίρετε τέκνα Διός, ϗ ἐμὴν τιμήσατ' ἀοιδήν·
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε ϗ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

IN NEPTUNUM. 21.

Neptunum Deum magnum incipio canere,
Terræ motorem ac indomiti maris,
Ponticum, qui Helicona & latas habet Ægas.
Dupliciter tibi o terrę motor dii honorem diviſerunt,
Equorumque domitorem eſſe, ſervatoremque navium.
Salve Neptune terram habens, cæruleis crinibus decore,
Et beate, benignum animum habens, navigantibus auxiliare.

IN JOVEM. 22.

Jovem deorum optimum canam, & maximum,
Late ſonantem, regem, fructiferum, qui cum Themide
Acclinata *ipſi* ſedente crebros ſermones miſcet.
Sis propitius late ſonans Saturnie inclytiſſime, maxime.

IN VESTAM. 23.

Veſta, quæ regis Apollinis jaculatoris
In Pytho valde divina ſacram domum circumverſaris,
Semper ex tuis crinibus deſtillat liquidum oleum:
Veni hanc ſuper domum, accede animum habens,
Cum Jove ſapiente: gratiam autem ſimul præbe carmini.

IN MUSAS ET APOLLINEM. 24.

A Muſis incipiam, Apollineque, Joveque.
Ex enim Muſis & procul mittente Apolline
Viri poetæ ſunt in terra & citharœdi:
Ex autem Jove reges. is autem felix quem Muſæ
Diligunt, ſuavis illi ab ore fluit vox.
Salvete proles Jovis, & meum honorate carmen.
At ego & veſtri & alterius memor ero carminis.

ΕἸΣ ΔΙΟΝΥΣΟΝ.

Κισσοκόμην Διόνυσον ἐρίβρομον ἄρχομ' ἀείδειν,
Ζηνὸς καὶ Σεμέλης ἐρικυδέος ἀγλαὸν υἱόν,
Ὃν τρέφον ἠΰκομοι νύμφαι παρὰ πατρὸς ἄνακτος
Δεξάμεναι κόλποισι, καὶ ἐνδυκέως ἀτίταλλον
Νύσης ἐν γυάλοις. ὁ δ' ἀέξετο πατρὸς ἕκητι
Ἄντρῳ ἐν εὐώδει, μεταρίθμιος ἀθανάτοισιν.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνδε θεαὶ πολύυμνον ἔθρεψαν,
Δὴ τότε φοιτίζεσκε καθ' ὑλήεντας ἐναύλους,
Κισσῷ καὶ δάφνῃ πεπυκασμένος. αἱ δ' ἅμ' ἕποντο
Νύμφαι· ὁ δ' ἐξηγεῖτο, βρόμος δ' ἔχεν ἄσπετον ὕλην.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε πολυστάφυλ' ὦ Διόνυσε.
Δὸς δ' ἡμᾶς χαίροντας ἐς ὥρας αὖτις ἱκέσθαι,
Ἐκ δ' αὖθ' ὡράων εἰς τοὺς πολλοὺς ἐνιαυτούς.

ΕἸΣ ἌΡΤΕΜΙΝ.

Ἄρτεμιν ἀείδω χρυσηλάκατον, κελαδεινήν,
Παρθένον αἰδοίην, ἐλαφηβόλον, ἰοχέαιραν,
Αὐτοκασιγνήτην χρυσαόρου Ἀπόλλωνος·
Ἣ κατ' ὄρη σκιόεντα καὶ ἄκριας ἠνεμοέσσας
Ἄγρῃ τερπομένη παγχρύσεα τόξα τιταίνει,
Πέμπουσα στονόεντα βέλη. τρομέει δὲ κάρηνα
Ὑψηλῶν ὀρέων, ἰαχεῖ δ' ἐπὶ δάσκιος ὕλη
Δεινὸν ὑπὸ κλαγγῆς θηρῶν· φρίσσει δέ τε γαῖα,
Πόντος τ' ἰχθυόεις. ἡ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχουσα,
Πάντη ἐπιστρέφεται θηρῶν ὀλέκουσα γενέθλην.
Αὐτὰρ ἐπὴν τερφθῇ θηροσκόπος ἰοχέαιρα,
Εὐφρήνῃ δὲ νόον, χαλάσασ' εὐκαμπέα τόξα,
Ἔρχεται ἐς μέγα δῶμα κασιγνήτοιο φίλοιο
Φοίβου Ἀπόλλωνος, Δελφῶν εἰς πίονα δῆμον,
Μουσῶν καὶ Χαρίτων καλὸν χορὸν ἀρτυνέουσα.
Ἔνθα κατακρεμάσασα παλίντονα τόξα καὶ ἰοὺς,
Ἡγεῖται χαρίεντα περὶ χροῒ κόσμον ἔχουσα,
Ἐξάρχουσα χορούς. αἱ δ' ἀμβροσίην ὄπ' ἰεῖσαι
Ὑμνεῦσι Λητὼ καλλίσφυρον, ὡς τέκε παῖδας
Ἀθανάτων βουλῇ τε καὶ ἔργμασιν ἔξοχ' ἀρίστους.

Χαί-

IN BACCHUM. 25.

Hedera coronatum Bacchum valde ſonantem incipio canere,
Jovis ac Semelæ perinclytæ præclarum filium,
Quem aluerunt pulchricomæ Nymphæ a patre rege
Suſcipientes ſinibus, & accurate nutrierunt
Nyſſæ in vallibus. ipſe autem creſcebat patris favore
Antro in bene olenti, in numero poſitus immortalium.
At poſtquam illum Deæ multis laudibus dignum aluerant,
Tunc ititabat ad numeroſos receſſus,
Hedera & lauro ornatus. ipſæ autem ſimul ſequebantur
Nymphæ: ille dux erat, ſonuſque habebat immenſam ſylvam.
Et tu quidem ſic ſalve uvis abundans o Bacche:
Da autem nos gaudentes ad horas rurſus venire,
Ex horis autem rurſus ad multos annos.

IN DIANAM. 26.

Dianam cano aureum venabulum habentem venatricem
Virginem verecundam, cervos jaculantem, ſagittis gaudentem,
Germanam aurato enſe inſtructi Apollinis.
Quæ per montes umbroſos & cacumina ventoſa
Venatione oblectata totum aureum arcum tendit,
Emittens lethifera tela. tremunt autem capita
Altorum montium, ſonatque inſuper umbroſa ſylva
Graviter a clangore ferarum: horret autem terra,
Pontuſque piſcoſus. at ipſa fortem animum habens,
Circumquaque ſe vertit ferarum perimens genus.
At poſtquam oblectata eſt ferarum ſpeculatrix ſagittis gaudens,
Jucundeque affecit animum, laxans flexilem arcum,
Venit in magnam domum fratris ſui
Phœbi Apollinis, Delphorum in pinguem populum,
Muſarum ac Gratiarum pulchram choream paratura.
Ubi ſuſpendens reflexum arcum & ſagittas,
Dux fit gratioſum circa corpus ornamentum habens,
Præcedens in choris. illæ autem divinam vocem emittentes
Laudant Latonam pulchros talos habentem, quod peperit filios
Immortalium conſilioque & operibus longe optimos.

Χαίρετε τέκνα Διὸς ϗ Λητοῦς ἠϋκόμοιο.
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων ϗ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕἸΣ ἈΘΗΝΑΝ.

Παλλάδ' Ἀθηναίην κυδρὴν θεὸν ἄρχομ' ἀείδειν,
Γλαυκῶπιν, πολύμητιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσαν,
Παρθένον αἰδοίην, ἐρυσίπτολιν, ἀλκήεσσαν,
Τριτογενῆ, τὴν αὐτὸς ἐγείνατο μητίετα Ζεὺς
Σεμνῆς ἐκ κεφαλῆς, πολεμήϊα τεύχε' ἔχουσαν,
Χρύσεα, παμφανόωντα· σέβας δ' ἔχε πάντας ὁρῶντας
Ἀθανάτους· ἡ δὲ πρόσθεν Διὸς αἰγιόχοιο
Ἐσσυμένως ὤρουσεν ἀπ' ἀθανάτοιο καρήνου,
Σείσασ' ὀξὺν ἄκοντα. μέγας δ' ἐλελίζετ' Ὄλυμπος
Δεινὸν ὑπ' ὀμβρίμης γλαυκώπιδος· ἀμφὶ δὲ γαῖα
Σμερδαλέον ἰάχησεν· ἐκινήθη δ' ἄρα πόντος
Κύμασι πορφυρέοισι κυκώμενος, ἔχετο δ' ἅλμη
Ἐξαπίνης, στῆσεν δ' Ὑπερίονος ἀγλαὸς υἱὸς
Ἵππους ὠκύποδας δηρὸν χρόνον, εἰσόκε κούρη
Εἵλετ' ἀπ' ἀθανάτων ὤμων θεοείκελα τεύχη
Παλλὰς Ἀθηναίη, γήθησε δὲ μητίετα Ζεύς.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε Διὸς τέκος αἰγιόχοιο·
Αὐτὰρ ἐγὼ ϗ σεῖο ϗ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕἸΣ ἙΣΤΙΑΝ ΚΑῚ ἙΡΜΗΝ.

Ἑστίη ἣ πάντων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν
Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων,
Ἕδρην ἀΐδιον ἔλαχες, πρεσβηΐδα τιμὴν,
Καλὸν ἔχουσα γέρας ϗ τιμήν. οὐ γὰρ ἄτερ σοῦ
Εἰλαπίναι θνητοῖσιν, ἵν' οὐ πρώτῃ πυμάτῃ τε
Ἑστίῃ ἀρχόμενος σπένδει μελιηδέα οἶνον.
Καὶ σύ μοι ἀργειφόντα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱὲ,
Ἄγγελε τῶν μακάρων, χρυσόρραπι, δῶτορ ἐάων,
Ναίετε δώματα καλὰ, φίλα φρεσὶν ἀλλήλοισιν·
Ἵλαος ὢν ἐπάρηγε σὺν αἰδοίῃ τε φίλῃ τε
Ἑστίῃ· ἀμφότεροι γὰρ ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
Εἰδότες ἔργματα καλὰ, νόῳ θ' ἕπεσθε ϗ ἥβῃ.
Χαῖρε Κρόνου θύγατερ σύ τε ϗ χρυσόρραπις Ἑρμῆς·
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε ϗ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

Salvete nati Jovis & Latonæ belle comatæ:
Verum ego veſtrum & alterius memor ero carminis.

IN PALLADEM. 27.

Palladem Minervam inclytam deam incipio canere,
Cæſiam, multi conſilii, implacabilem animum habentem,
Virginem verecundam, patronam urbium, robuſtam,
Tritogenam: quam ipſe genuit conſultor Jupiter
Sacro ex capite, bellica arma habentem,
Aurea, collucentia: ſtupor autem habebat omnes videntes
Immortales. ipſa autem ante Jovem Ægiochum
Impetuoſe exiliit ab immortali capite,
Vibrans acutum telum. magnus autem concutiebatur olympus
Vehementer a forti Cæſia: circumque terra
Graviter ſonuit: motus igitur eſt pontus
Undis purpureis turbatus, conſtitit autem ſalum
Repente: ſtitit autem Hyperionis præclarus filius
Equos velocipedes longo tempore, donec puella
Cepit ab immortalibus humeris diis congruentia arma
Pallas Minerva, gaviſus eſt autem conſultor Jupiter.
Et tu quidem ſic ſalve Jovis nata Ægiochi:
Verum ego & tui & alius memor ero carminis.

IN VESTAM ET MERCURIUM. 28.

Veſta, quæ omnium in domibus altis
Immortaliumque deorum, humi ambulantiumque hominum,
Sedem ſempiternam ſortita es, ac antiquum honorem,
Pulchrum habens donum & honorem. neque enim ſine te
Convivia mortalibus, ubi non primæ poſtremæque
Veſtæ incipiens *quivis* libat ſuave vinum.
Et tu mihi Argicida, Jovis & Majæ fili,
Nuncie beatorum, aureæ virgæ moderator, dator bonorum,
Habitate domos bonas, cara mentibus invicem:
Propitius auxiliare cum venerandaque caraque
Veſta. ambo enim terreſtrium hominum
Scientes opera pulchra, mentemque ſequimini & juventutem.
Salve Saturni filia, tuque & aureæ virgæ domine Mercurius:
At ego veſtrumque & alius memor ero carminis.

ΕἸΣ ΜΗΤΕΡΑ ΠΑΝΤΩΝ.

Γαῖαν παμμήτειραν ἀείσομαι ἠΰθέμεθλον,
Πρεσβίστην, ἣ φέρβει ἐπὶ χθονὶ πάνθ' ὁπόσ' ἐστίν.
Ἠμὲν ὅσα χθόνα δῖαν ὑπέρχεται, ἠδ' ὅσα πόντον,
Ἠδ' ὅσα πωτῶνται, τάδε φέρβεται ἐκ σέθεν ὄλβου.
Ἐκ σέο δ' εὔπαιδές τε καὶ εὔκαρποι τελέθουσι,
Πότνια· σεῦ δ' ἔχεται δοῦναι βίον ἠδ' ἀφελέσθαι
Θνητοῖς ἀνθρώποισιν. ὁ δ' ὄλβιος ὃν κε σὺ θυμῷ
Πρόφρων τιμήσεις· τῷ δ' ἄφθονα πάντα πάρεστι.
Βρίθει μέν σφιν ἄρουρα φερέσβιος, ἠδὲ κατ' ἀγροὺς
Κτήνεσιν εὐθηνεῖ, οἶκος δ' ἐμπίμπλαται ἐσθλῶν.
Αὐτοὶ δ' εὐνομίῃσι πόλιν κάτα καλλιγύναικα
Κοιρανέουσ', ὄλβος δὲ πολὺς καὶ πλοῦτος ὀπηδεῖ.
Παῖδες δ' εὐφροσύνῃ νεοθηλέϊ κυδιόωσι,
Παρθενικαί τε χοροῖς περεσανθέσιν εὔφρονι θυμῷ
Παίζουσαι χαίρουσι κατ' ἄνθεα μαλθακὰ ποίης,
Οὕς κε σὺ τιμήσεις σεμνὴ θεά, ἄφθονε δαῖμον.
Χαῖρε θεῶν μῆτερ, ἄλοχ' Οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Πρόφρων δ' ἀντ' ᾠδῆς βίοτον θυμήρε' ὄπαζε·
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

28.

ΕἸΣ ἭΛΙΟΝ.

Ἥλιον ὑμνεῖν αὖτε Διὸς τέκος ἄρχεο Μοῦσα
Καλλιόπη φαέθοντα, τὸν Εὐρυφάεσσα βοῶπις
Γείνατο γαίης παιδὶ καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Γῆμε γὰρ Εὐρυφάεσσαν ἀγακλειτὴν Ὑπερίων
Αὐτοκασιγνήτην, ἥ οἱ τέκε κάλλιμα τέκνα,
Ἠῶ τε ῥοδόπηχυν, ἐϋπλόκαμόν τε Σελήνην,
Ἠέλιόν τ' ἀκάμαντ', ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,
Ὃς φαίνει θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Ἵππους ἐμβεβαώς· σμερδνὸν δ' ὅγε δέρκεται ὄσσοις
Χρυσῆς ἐκ κόρυθος· λαμπραὶ δ' ἀκτῖνες ἀπ' αὐτοῦ
Αἰγλῆεν στίλβουσι, παρὰ κροτάφων τε παρειαὶ
Λαμπραὶ ἀπὸ κρατὸς χαρίεν κατέχουσι πρόσωπον
Τηλαυγές· καλὸν δὲ περὶ χροῒ λάμπεται ἐσθὸς

Λε-

IN MATREM OMNIUM. 29.

Terram omnium matrem canam bene ſundatam,
Honoratiſſimam, quæ nutrit in terra omnia quæcunque ſunt.
Et quot per terram diam incedunt, & quot pontum,
Et quot volant, hæc nutriuntur ex tuis divitiis.
Ex te autem beati filiis & fructibus exiſtunt *homines*,
Veneranda: atque abs te pendet dare vitam & auferre
Mortalibus hominibus. is autem felix, quem tu in animo
Prompte honorabis. illi copioſa omnia adſunt.
Abundat illi & rus almum, & per agros
Jumentis abundat, & domus impletur bonis.
Ipſi autem bonis legibus per urbem habentem pulchras mulieres
Dominantur, felicitas autem multa & divitiæ ſequuntur.
Filii autem lætitia juvenili gloriantur,
Virgineſque choreis feſtivis læto animo
Ludentes gaudent per flores molles herbæ,
Quos tu honorabis veneranda dea copioſa diva.
Salve deorum mater, uxor Cęli ſtellati,
Prompta autem pro cantu vitam lętam præbe:
At ego & tui & alius memor ero carminis.

IN SOLEM. 30.

Solem laudare rurſus Jovis nata incipe Muſa
Calliope, lucentem, quem Euryphaeſſa grandocula
Peperit terræ filio & cæli ſtellati.
Duxit enim Euryphaeſſam valde inclytam Hyperion
Germanam, quæ illi peperit pulcherrimos filios,
Auroramque roſeum cubitum habentem, pulchricomamque Lunam,
Solemque indefeſſum, ſimilem immortalibus,
Qui lucet mortalibus & immortalibus diis,
Equis vectus: horrendum autem is tuetur oculis,
Aurea e galea: clari autem radii ab ipſo
Splendidum *quiddam* relucent, ad tempora autem genæ
Claræ a capite gratioſum tenent os
Longe lateque ſplendens: pulchraque circa corpus fulget veſtis

Λεπτυργὲς πνοιῇ ἀνέμων· ὑπὸ δ' ἄρσενες ἵπποι.
Ἔνθ' ἄρ' ὅγε στήσας χρυσόζυγον ἅρμα καὶ ἵππους,
Θεσπέσιος πέμπησι δι' οὐρανοῦ ὠκεανόνδε.
Χαῖρε ἄναξ, πρόφρων δὲ βίον θυμήρε' ὄπαζε.
Ἐκ σέο δ' ἀρξάμενος κλήσω μερόπων γένος ἀνδρῶν
Ἡμιθέων, ὧν ἔργα θεοὶ θνητοῖσιν ἔδειξαν.

ΕἸΣ ΣΕΛΗΝΗΝ.

Μήνην ἀείδειν τανυσίπτερον ἔσπετε μοῦσαι,
Ἡδυεπεῖς κοῦραι Κρονίδεω Διὸς, ἵστορες ᾠδῆς.
Ἧς ἄπο αἴγλη γαῖαν ἑλίσσεται οὐρανόδεικτος
Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο, πολὺς δ' ὑπὸ κόσμος ὄρωρεν
Αἴγλης λαμπούσης· στίλβει δ' ἀλάμπετος ἀὴρ
Χρυσέου ἀπὸ στεφάνου, ἀκτῖνες δ' ἐνδιάονται·
Εὖτ' ἂν Ὠκεανοῖο λοεσσαμένη χρόα καλὸν,
Εἵματα ἑσσαμένη τηλαυγέα δῖα Σελήνη,
Ζευξαμένη πώλους ἐριαύχενας αἰγλήεντας,
Ἐσσυμένως προτέρωσ' ἐλάσῃ καλλίτριχας ἵππους,
Ἑσπερίη διχόμηνος, ὅτε πλήθει μέγας ὄγμος,
Λαμπρόταταί τ' αὐγαὶ τότ' ἀεξομένης τελέθωσιν
Οὐρανόθεν, τέκμωρ δὲ βροτοῖς καὶ σῆμα τέτυκται.
Τῇ ῥά ποτε Κρονίδης ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ.
Ἡ δ' ὑποκυσσαμένη Πανδείην γείνατο κούρην,
Ἐκπρεπὲς εἶδος ἔχουσαν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Χαῖρε ἄνασσα θεὰ λευκώλενε δῖα Σελήνη,
Πρόφρον, ἐϋπλόκαμος· σέο δ' ἀρχόμενος κλέα φωτῶν
Ἄσομαι ἡμιθέων, ὧν κλείουσ' ἔργματ' ἀοιδοὶ,
Μουσάων θεράποντες, ἀπὸ στομάτων ἐροέντων.

ΕἸΣ ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΥΣ.

Ἀμφὶ Διοσκούρους ἑλικώπιδες ἔσπετε μοῦσαι
Τυνδαρίδας, Λήδης καλλισφύρου ἀγλαὰ τέκνα,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ ἀμώμητον Πολυδεύκεα.
Τοὺς ὑπὸ Ταϋγέτου κορυφῇ ὄρεος μεγάλοιο,
Μιχθεῖσ' ἐν φιλότητι κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Σωτῆρας τέκε παῖδας ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Ὠκυπόρων τε νεῶν, ὅτε τε σπέρχωσιν ἄελλαι

Χει-

Tenuiter contexta flatu ventorum: ſubtus autem maſculi equi.
Hic ille ſiſtens aurijugum currum & equos,
Divinus mittit per cælum in Oceanum.
Salve rex, prompte autem vitam lætam præbe.
A te incipiens celebrabo mortalium genus virorum
Semideorum, quorum opera Dii mortalibus oſtenderunt.

IN LUNAM. 31.

Lunam cantu quæ alas tendit dicite Muſæ,
Suaviloquę puellę Saturnii Jovis, peritę cantus.
Ex qua ſplendor terram involvit a cęlo oſtenſus
Capite ex immortali, multuſque ornatus renidet
Splendore fulgente: eniteſcit autem tenebroſus aer
Aurea ex corona, radii autem volvuntur:
Quando ab oceano lota corpus pulchrum,
Veſtes induta procul lucentes divina Luna,
Jungens pullos longa cervice fulgidos,
Rapide ulterius agit pulchricomos equos,
Veſpertina ſemimenſtrua, quando plenus eſt magnus globus,
Clariſſimique ſplendores tunc creſcentis ſunt
Cœlitus, ſignum autem mortalibus & indicium extat.
Cum qua olim Saturnius mixtus eſt amore & lecto.
Illa autem prægnans Pandiam peperit filiam,
Decoram formam habentem inter immortales Deos.
Salve regina Dea albiulna dia Luna.
Benevola, pulchricoma: a te enim incipiens laudes hominum
Canam ſemideorum, quorum celebrant opera poetæ,
Muſarum miniſtri, ab oribus amabilibus.

IN JOVIS PUEROS. 32.

De Jovis pueris nigriculæ dicite Muſæ
Tyndaridis, Ledæ pulchritalæ præclaris natis,
Caſtoreque equorum domitore, & irreprehenſibili Polluce.
Quos ſub Taygeti vertice montis magni,
Mixta in amore cum nigrinube Saturnio
Servatores peperit filios terreſtrium hominum,
Velociumque navium, quando ſæviunt procellæ

Χειμέριαι κατὰ πόντον ἀμείλιχον· οἱ δ' ἀπὸ νηῶν
Εὐχόμενοι καλέουσι Διὸς κούρους μεγάλοιο,
Ἄρνεσσιν λευκοῖσιν ἐπ' ἀκρωτήρια βάντες
Πρύμνης, τὴν δ' ἄνεμός τε μέγας καὶ κῦμα θαλάσσης
Θῆκαν ὑποβρυχίην· οἱ δ' ἐξαπίνης ἐφάνησαν
Ξουθῇσι πτερύγεσσι δι' αἰθέρος ἀΐξαντες.
Αὐτίκα δ' ἀργαλέων ἀνέμων κατέπαυσαν ἀέλλας,
Κύματα δ' ἐστόρεσαν λευκῆς ἁλὸς ἐν πελάγεσσι
Ναύταις, σήματα καλὰ πόνου σφίσιν· οἱ δὲ ἰδόντες
Γήθησαν, παύσαντο δ' ὀϊζυροῖο πόνοιο.
Χαίρετε Τυνδαρίδαι ταχέων ἐπιβήτορες ἵππων·
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΞΕΝΟΥΣ.

Αἰδεῖσθε ξενίων κεχρημένον ἠδὲ δόμοιο,
Οἳ πόλιν αἰπεινὴν νύμφης ἐρατώπιδος Ἥρης
Ναίετ' ἐς ἄκρην, ἧς πόδα νείατον ὑψικόμοιο
Ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ ξανθοῦ ποταμοῖο,
Ἕρμου καλὰ ῥέοντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

ΟΜΗΡΟΥ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΗ ΤΙΝΑ.

Ἐκ τῶν τοῦ Ἡροδότου περὶ τῆς Ὁμήρου βιοτῆς.

Εἰς Κυμαίους.

Αἰδεῖσθε ξενίων κεχρημένον ἠδὲ δόμοιο.
Οἳ πόλιν αἰπεινὴν Κύμην Ἐριώπιδα κούρην
Ναίετε, Σαρδήνης πόδα νείατον ὑψικόμοιο,
Ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ θείου ποταμοῖο
Ἕρμου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

Εἰς τὴν Κύμην ἀναστρέψων.

Αἶψα πόδες με φέροιεν ἐς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν.
Τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρόφρων καὶ μῆτις ἀρίστη.

Hyemales per pontum implacabilem: illi autem e navibus
Vota facientes vocant Jovis pueros magni,
Agnis albis, faſtigiis conſcenſis
Puppis, quam ventuſque magnus & unda maris
Fecerunt ſubmerſam: hi autem repente apparuerunt
Flavis alis per æthera ruentes.
Statim autem difficilium ventorum ſedarunt procellas,
Fluctuſque ſtraverunt albi maris in pelagis
Nautis, ſigna bona laboris eis: illi autem videntes
Gaviſi ſunt, ceſſaruntque ab ærumnoſo labore.
Salvete Tyndaridæ velocium inſeſſores equorum:
At ego veſtrum & alterius memor ero cantionis.

IN HOSPITES. 34.

Reſpicite hoſpitiis indigentem & domo,
Qui urbem excelſam Nymphæ amabiliooculæ Junonis
Habitatis ad Orcum, cujus pedem extimum alticomæ
Divinam bibentes aquam flavi fluvii,
Hebri pulchrifluvii, quem immortalis peperit Jupiter.

HOMERI QUÆDAM EPIGRAMMATA ET VERSUS

ex Herodoto, de vita Homeri.

ad Cives Cumanos.

HOſpitium præbete viro profugoque vagoque,
Urbem qui celſam Cumen, Eriopida prolem,
Radicem incolitis Sardenes alticomantis.
Divini potatis aquam qui fluminis Hermi,
Vorticibus torti, pater eſt cui Jupiter ipſe.

Rediturus Cumam.

VOs me hominum rapide plantæ portetis in urbem, 35
Quorum animus promptus, pollent qui mente ſagaci.

Εἰς Μίδην.

Χαλκῆ παρθένος εἰμὶ, Μίδου δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι,
Ἔς τ' ἂν ὕδωρ τε ῥέοι, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλοι,
Ἠέλιός τ' ἀνιὼν λάμποι, λαμπρά τε σελήνη,
Καὶ ποταμοὶ ῥέωσιν, ἀνακλύζῃ δὲ θάλασσα,
Αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύτῳ ἐπὶ τύμβῳ,
Ἀγγελέω παριοῦσι Μίδης ὅτι τῇδε τέθαπται.

Ὀλοφύρεται τὴν τυφλότητα αὐτοῦ πρὸς τοὺς Κυμαίους.

Οἵῃ μ' αἴσῃ δῶκε πατὴρ Ζεὺς κύρμα γενέσθαι,
Νήπιον αἰδοίης ἐπ' γούνασι μητρὸς ἀτάλλων,
Ἥν ποτ' ἐπύργωσαν βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο,
Λαοὶ Φρίκωνος, μάργων ἐπιβήτορες ἵππων·
Ὁπλότεροι μαλεροῖο πυρὸς κρίνοντες Ἄρηα
Αἰολίδα Σμύρνην ἁλιγείτονα ποτνιάνακτον.
Ἥντε δι' ἀγλαὸν εἶσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλητος,
Ἔνθεν ἀπορνύμεναι κοῦραι Διὸς, ἀγλαὰ τέκνα,
Ἠθελέτην κλῆσαι δῖαν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ἀπανηνάσθην ἱερὴν ὄπα, φήμην ἀοιδήν.
Ἀφραδίῃ τῶν μέν τε παθών τις φράσσεται αὖθις,
Ὅσφιν ὀνείδεσιν ἐμὸν διεμήσατο πότμον.
Κῆρα δ' ἐγὼ τὴν μοι θεὸς ὤπασε γεινομένῳ περ,
Τλήσομαι ἀκράαντον φέρων τετληότι θυμῷ.
Οὐδέ τί μοι φίλα γυῖα μένειν ἱεραῖς ἐν ἀγυιαῖς
Κύμης ὁρμαίνουσι, μέγας δέ με θυμὸς ἐπείγει
Δῆμον ἐς ἀλλοδαπὸν ἰέναι ὀλίγον περ ἐόντα.

Ἀρχὴ Ἰλιάδος τῆς ἐλάττονος.

Ἴλιον ἀείδω καὶ Δαρδανίην εὔπωλον,
Ἧς πέρι πολλὰ πάθον Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος.

Τῷ Θεστορίδῃ.

Θεστορίδη θνητοῖσιν ἀνωΐστων πολέων περ,
Οὐδὲν ἀφραστότερον πέλεται νόου ἀνθρώποισιν.

Ποσει-

In Midam. 36.

ÆNea ſum virgo, Midę quę incumbo ſepulchro.
Dum fluit unda levis, ſublimis naſcitur arbor.
Dum ſol exoriens & ſplendida Luna relucet,
Dum fluvii labuntur, inundat littore fluctus,
Hic conſtanter ago, lacrymaſque in marmore tincto
Fixa, Midam moneo tumulatum hic care viator.

Deplorat ſuam cæcitatem adverſus Cumanos. 37.

HEi mihi quam fatum dat Jupiter almus iniquum.
Infanti mihi lac venerandę ex ubere matris
Prębuit, Æolicæ Smyrnæ, quam Martia quondam
Gens Phriconitis, certamine fortis equeſtri,
Condidit ad pelagus, præterlabente Melete.
Docta Jovis proles mecum hinc digreſſa volebat
Carminibus celebrare urbem quam nomine dicunt
Cumam, quoſque viros intra ſua mœnia claudit.
Illi audire ſacræ ſpreverunt carmina vocis.
Sed quicunque mihi cladem exitiumque paravit,
Non impune feret læva quod mente volutat:
At mihi quam dederint naſcenti numina Sortem,
Ægro animo quamvis, certum eſt perferre patique,
Sed jam per ſacræ veſtigia ponere Cumæ
Compita non ſuadet mihi mens, potiuſque remota
Inque peregrina ſedem mihi quærerę terra.

Exordinm parvæ Iliados. 38.

TRojam & Dardaniam canto, quæ mater equorum,
Quæ Danais Mavorte ſatis mala plurima vexit.

Theſtoridæ. 39.

THeſtoride, ex multis, mortalibns abdita quæ ſunt,
Mens habet in primis cæcos humana proceſſus.

Ποσειδῶνι.

Κλῦθι Ποσείδαων μεγαλοσθενὲς ἐννοσίγαιε,
Εὐρυχόρου μεδέων ἠδὲ ξανθοῦ Ἑλικῶνος.
Δὸς δ' οὖρον καλὸν καὶ ἀπήμονα νόστον ἰδέσθαι
Ναύταις, οἳ νηὸς πομποὶ ἠδ' ἀρχοὶ ἔασι.
Δὸς δ' ἐς ὑπώρειαν ὑψικρήμνοιο Μίμαντος,
Αἰδοῖόν μ' ἐλθόντα βροτῶν ὁσίων γε κυρῆσαι.
Φῶτά τε τισαίμην ὃς ἐμὸν νόον ἠπεροπεύσας
Ὠδύσατο Ζῆνα ξένιον ξενίην τε τράπεζαν.

Εἰς πόλιν Ἐρυθραίαν.

Πότνια γῆ, πάνδωρε, δότειρα μελίφρονος ὄλβου,
Ὡς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φωτῶν εὔοχθος ἐτύχθης,
Τοῖσι δὲ δύσβωλος καὶ τρηχεῖ' οἷς ἐχολώθης.

Πρὸς Ναύτας.

Ναῦται ποντοπόροι στυγερῇ ἐναλίγκιοι ἄτῃ,
Πτωχάσιν αἰθυίῃσι βίον δύσζηλον ἔχοντες,
Αἰδεῖσθε ξενίοιο Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος.
Δεινὴ γὰρ μέτοπις ξενίου Διὸς, ὅς κ' ἀλίτηται.

Πεύκη.

Ἄλλη τίς σευ πεύκη ἀμείνονα καρπὸν ἵησιν
Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου ἠνεμοέσσης,
Ἔνθα σίδηρος Ἄρηος ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν
Ἔσσεται εὖτ' ἄν μιν Κεβρήνιοι ἄνδρες ἔχωσι.

Εἰς Γλαῦκον τὸν αἰπόλον.

Γλαῦκε πέπων ἐπιὼν τὸ ἔπος τὸ ἐνὶ φρεσὶ θήσω.
Πρῶτον μὲν κυσὶ δεῖπνον ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι
Δοῦναι. ὣς γὰρ ἄμεινον. ὃ γὰρ καὶ πρῶτον ἀκούει
Ἀνδρὸς ἐπερχομένου, καὶ ἐς ἕρκεα θηρὸς ἰόντος.

Πρὸς

Neptuno. 40.

AUdi qui Pelagus valido Neptune tridenti
Imperioque regis, ſpatioſaque culta Heliconis:
Da precor his nautis reditum ventoſque ſecundos,
Qui mihi ſunt comites placidi, naviſque magiſtri.
At mihi da miſero ſacram contingere terram,
Aerius qua parte Mimas ad ſidera ſurgit.
Inde hominis juſti me fac ſuccedere tectis,
Ulciſcique virum qui me improbitate fefellit,
Læſit & hoſpitii ſacra jura Jovemque benignum.

Ad Erythræam. 41.

O Sacra multorum largitrix terra bonorum,
Quam tu plana aliis & parte ęqualis ab omni,
Aſpera contra aliis, in quos converteris iram.

Ad Nautas. 42.

INfidi nautę, gens diris triſtior ipſis,
Sæva quibus veluti mergis dant æquora victum,
Si vobis nulla eſt hominum reverentia cordi,
At ſperate Jovem ſummo qui regnat Olympo.
Triſtis enim vultus Jovis eſt, pœnæque paratæ,
His quibus hoſpitii non eſt pia teſſera curæ.

Pinus. 43.

FUnduntur fructus alia magis arbore dulces,
Quam fovet umbroſis felix in collibus Ida.
Hinc ferrum veniet Martis validæque ſecures
His ubi conſiſtet campis Cebrenia pubes,

Ad Glaucum caprarium. 44.

GLauce, precor, paucis me audi, pareque monenti.
Præ foribus ſtabuli canibus ſua fercula primum
Fac tradas: nam ſic melius, cuſtodibus illis,
Nec fera, nec fures venient ad ſepta doloſi.

Πρὸς τὴν ἱέρειαν ἐν Σάμῳ.

Κλῦθί μοι εὐχομένῳ κουροτρόφε, δὸς δὲ γυναῖκα
Τήνδε νέων μὲν ἀνήνασθαι φιλότητα καὶ εὐνὴν,
Ἡ δ' ἐπιτερπέσθω πολιοκροτάφοισι γέρουσιν,
Ὧν ὥρη μὲν ἀπαμβλυώεται, θυμὸς δὲ μενοινᾷ.

Εἰς οἶκον τῶν Φρατόρων.

Ἀνδρὸς μὲν στέφανος, παῖδες· πύργοι δὲ πόληος,
Ἵπποι δ' ἐν πεδίῳ κόσμος· νῆες δὲ θαλάσσης·
Χρήματα δ' αὔξει οἶκον. ἀτὰρ γεραροὶ βασιλῆες
Ἥμενοι εἰν ἀγορῇ, κόσμος τ' ἄλλοισιν ὁρᾶσθαι·
Αἰθομένου δὲ πυρὸς γεραρώτερος οἶκος ἰδέσθαι.

Ὁ Κάμινος.

Εἰ μὲν δώσετε μισθὸν, ἀείσω, ὦ κεραμῆες.
Δεῦρ' ἄγ' Ἀθηναίη, καὶ ὑπείρεχε χεῖρα καμίνου.
Εὖ δὲ μελανθεῖεν κότυλοι, καὶ πάντα μάλ' ἱρά·
Φρυχθῆναί τε καλῶς καὶ τιμῆς ὦνον ἀρέσθαι,
Πολλὰ μὲν εἰν ἀγορῇ πωλεύμενα, πολλὰ δ' ἀγυιαῖς,
Πολλὰ δὲ κερδῆναι ἡμῖν δὲ δὴ ὥς σφι νοῆσαι·
Ἢν δ' ἐπ' ἀναιδείην τρεφθέντες ψεύδη ἄρησθε,
Συγκαλέω δ' ἤπειτα καμίνῳ δηλητῆρας.
Σύντριβ' ὁμῶς Μάραγόν τε καὶ Ἄσβετον, ἠδέ γ' Ἄβακτον,
Ὠμόδαμόν θ' ὃς τῇδε τέχνῃ κακὰ πολλὰ πορίζει.
Πεῖθε πυραίθουσαν καὶ δώματα, σὺν δὲ κάμινος
Πᾶσα κυκηθείη, κεραμέων μέγα κωκυσάντων.
Ὡς γνάθος ἱππείη βρύκει, βρύκοι δὲ κάμινος,
Πάντ' ἔντοσθ' αὐτῆς κεραμήϊα λεπτὰ ποιοῦσα.
Δεῦρο καὶ Ἠελίου θύγατερ πολυφάρμακε Κίρκη,
Ἄγρια φάρμακα βάλλε, κάκου δ' αὐτούς τε καὶ ἔργα.
Δεῦρο δὲ καὶ Χείρων ἀγέτω πολέας Κενταύρους,
Οἵ θ' Ἡρακλῆος χεῖρας φύγον, οἵ τ' ἀπόλοντο.
Τύπτοιεν τάδε ἔργα κακῶς, τύπτοι δὲ κάμινον.
Αὐτοὶ δ' οἰμώζοντες ὁρῴατο ἔργα πονηρά.
Γηθήσω δ' ὁρόων αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνην.

Ὅς

Adverſus antiſtitam Samiam. 45.

DIve preces audito meas, mulierque fac iſta,
Averſata torum juvenili ætate vigentem,
Canorum veterumque ſenum capiatur amore,
Eſt ætas effœta quibus, ſed prompta voluntas.

In Palatium curialium. 46.

UT patris nati, ſic turres ſunt decus urbis:
Sic & equi campum decorant: ſic æquora naves,
Sic & opes ornant ædes: præſentia regum
Auguſto in ſolio decorat fora lata ſedentum:
At lucente domus multo eſt anguſtior igne.

Fornax. 47.

SI mihi mercedem dabitis figuli, iſtà canemus.
Huc ades, o Pallas, dextraque foveto caminum,
Pulchre ut dureſcant calices, & mollia cuncta,
Siccenturque probe, & figulis lucra magna reportent,
Vendita perque forum multa, & per compita multa.
Sic illis quæſtus creſcat, prudentia nobis;
At ſi depoſito juvat irridere pudore,
Huc precor ut peſtes veniant quæcunque per orbem
Graſſantur, fundant & in hunc mala cuncta caminum,
Irruat huc Smaragus, gravis Asbetus, atque Sabactes:
Contere tu Pallas flammamque & vaſa camini.
Ille licet rapido multum nunc ferveat æſtu,
Inſuper Omodamus fervatque & damna det arti.
Omnia miſceto, fornacem, vaſa, domumque,
Ut fragor immenſus fiat, figulique tremiſcant:
Non ſecus ac malæ crepitu clauduntur equinæ,
Sic ſubita fornax crepitetque cadatque ruina,
Inque lutum redeant calices & vaſa minuta.
Huc ducat longo Centauros agmine Chiron:
Quique manu Herculea cecidere ſuperque fuerunt,
Illi contundant opus omne, ipſumque caminum
In nihilum penitus redigant, figuli iſta videntes
Plorent, & lacrymis ſpectent ingentia damna.
Improbitatis ego ſpectabo hæc præmia lætus.

De-

Ὃς δέ χ' ὑπερκύψει περὶ ταῦτα, πᾶν τὸ πρόσωπον
Φλεχθείη, ὡς πάντες ἐπίσταιντ' αἴσιμα ῥέζειν.

Εἰρεσιώνη.

Δῶμα προσετραπόμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο.
Ὃς μέγα μὲν δύναται, μέγα δὲ βρέμει ὄλβιος αἰεί.
Αὐτὰρ ἀνακλίνεσθε θύραι· πλοῦτος γὰρ ἔσεισι
Πολλὸς, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνη τεθαλυῖα,
Εἰρήνη τ' ἀγαθή. ὅσα δ' ἄγγεα, μεστὰ μὲν εἴη,
Κυρβαίη δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπου ἕρποι μάζα.
Τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ διφράδα βήσεται ὔμμιν,
Ἡμίονοι δ' ἄξουσι κραταίποδες ἐς τόδε δῶμα.
Αὐτὴ δ' ὑφαίνοι ἱστὸν ἐπ' ἠλέκτρῳ βεβαυῖα
Νεῦμαί σοι νεῦμαι ἐνιαύσιος, ὥστε χελιδών.
Ἕστηκ' ἐν προθύροισι. καὶ εἰ μέν τι δώσεις, εἰ δὲ μή,
Οὐχ ἑστήξομεν. οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν.

Τοῖς Ἁλιεῦσι.

Τοίων γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάατε,
Οὔτε βαθυκλήρων, οὔτ' ἄσπετα μῆλα νεμόντων.

Τέλος τῶν σωζομένων Ὁμήρου ποιημάτων.

Denique qui pronus fornacem reſpicit, illi
Flamma vorax faciem rapiat, penituſque perurat.
Sic ſcelus agnoſcent omnes atque inde cavebunt.

Eireſione ſeu Ramus. 48.

VEnimus ad magnas ædes civemque potentem,
Cujus divitiis reſonat domus atque redundat.
Vos aditum prębete fores, feliciter intrent
Divitiæ, & requies hilaris, Chariteſque ſequantur:
Vaſa opibus tumeant, nihil hic videatur inane:
Sintque laboratę Cereris repleta caniſtra.
Excelſo curru nurus hic portetur, & ipſam
Veloci curſu revehant ad limina muli.
Hæc premat electrum pedibus, telaſque laboret.
Aſt ego vos repetam, repetam (mihi crede) quotannis,
Non ſecus atque redit ſub tectum garrula Progne.
Aſſumus in porta: ſeu munera ferre placebit,
Seu nihil: eſt tamen hinc abeundi certa voluntas.
Non etenim hic habitare diu nec adeſſe paramus.

Piſcatoribus. 49.

HI vos, o pueri, tales genuere parentes,
Nec latis fundis, gregibus neque mille potentes.

Finis poematum Homeri quæ exſtant.

INDEX

In Homeri Odyſſeam.

A

Achillis anima Ulyſſi loquitur λ 472. exequiæ ω 57.

Achivi convocati a Telemacho β 7.

Achivorum diſſidium γ 133.

Æolia regio κ 1.

Æolus Ulyſſi dat utrem ventorum κ 19. quo ſoluto venti emittuntur a ſociis per imprudentiam 46. reverſum Ulyſſem indignabundus expellit 72.

Agamemnonis exitum narrat Neſtor γ 264. ejus interitus 303. δ 533. ejus umbra ſuum exitum refert λ 403. anima Amphimedonti loquitur ω 105.

Agelaus procos hortatur ut nuptias maturent υ 322. jubet ne Mentor Ulyſſem juvet χ 213.

Ajacis Oilei exitus δ 509.

Alcinoi regis domus deſcribitur η 85. ejus hortus 112. Phæaces de hoſpite Ulyſſe alloquitur 186. optat Ulyſſem filiæ maritum 311. promittit Ulyſſi auxilium 317. Phæaces hortatur ut Ulyſſem juvent ϑ 25. parat convivium 381. hortatur Phæaces ad certamen 97. Ulyſſi ab Euryalo laceſſito loquitur 235. Phæaces monet ut Ulyſſi dant xenia 386. quærit omnes Ulyſſis conditiones & fortunas 450. Ulyſſem abiturum & Phæaces alloquitur υ 4.

Amor patriæ ι 35.

Amphimedontis anima Atridæ interitum procorum narrat ω 120.

Amphinomus procos a Thelemachi nece dehortatur π 406.

Anticleæ matris Ulyſſis umbra λ 84. eum alloquitur 153. 215.

Antilochus a Memnone occiſus δ 187.

Antinous Telemacho reſpondet α 383. β 84. Telemachum alloquitur β 303. procos alloquitur δ 773. π 364. ſuccenſet Eumæo propter mendicum Ulyſſem ρ 374 mendico reſpondet 445. eumque ſcabello petit 467. Ulyſſem arcum experiri petentem increpat φ 287. Antiphates rex Leſtrygonum κ 114 Antrum Polyphemi ι 182. Arcus Ulyſſis φ 12. 90.

Arete uxor Alcinoi η 54. Phæaces alloquitnr κ 335.

Argelaus procos hortatur χ 132.

Artacia fons κ 107.

Atridis anima Achilli loquitur de ejus funere ω 35.

Augurium aquilæ ο 160. 524.

Autolycus Ulyſſis avus τ 394.

B

Bovis mactatio γ 439.

C

Callio ad naufragi Ulyſſis preces refluxum ſiſtit ε 439.

Calypſus ſpecus ε 63. ea alloquitur Mercurium 87. indignatur in deos 116. cum Ulyſſe loquitur 160. eique jurat nullum illaturam damnum 180. prandent apud illam Mercurius & Ulyſſes 195. ſpondet Ulyſſi immortalitatem 208. Campus Elyſius δ 563

Caſſandræ cædes λ 420.

Charybdis μ 101.

Cicones ι 39.

Circe in porcos vertit Ulyſſis ſocios κ 235. Ulyſſem alloquitur 378. ejus ſocios reſtituit priſtinæ for-

mæ

mæ 390. prædicit Ulyſſi iter ad inferos 488. & futura pericula λ 22.
Circus accipitris genus ν 87.
Clytemneſtræ ſævitia λ 420.
Creta inſula τ 173.
Cyanea ſaxa μ 59.
Cyclopes deorum contemptores ι 273.
Cyclopum inſula fertilis ι 108.

D

DAnaorum animæ ω 16.
Demodocus cantor ϑ 62. ν 28. Ulyſſi fletum movet ϑ 86. canit fabulam de Veneris & Martis amplexu 267. equum Trojanum cantat 499.
Dolius Penelopes ſervus δ 736. ω 386.

E

EChetus Rex σ 84.
Edothea Protei filia Menelao erranti dat conſilium δ 372. de Patre capiendo 383. doli in patrem 434.
Elpenoris caſus κ 557. umbra Ulyſſi apparet λ 51. tumulatur μ 10.
Enipeus fluvius λ 237.
Eumæus nobilis ſubulcus ξ 3. ejus domus, ad quam divertit Ulyſſes 6. quem humaniter excipit 44. & eum non cognoſcens periiſſe conqueritur 64. Eumæo reditus Ulyſſis non perſuadetur 360. reſpondet Ulyſſi 401. hoſpiti ſacrificaturus ſuem mactat 418. ei chlænam pollicetur 510. parat ſtratum Ulyſſi 518. Eumæi & Ulyſſis colloquium ο 305. fatum ſuum narrat 388. Telemachum reducem excipit π 15. Ei nunciat procos ab inſidiis rediiſſe 465. inſolenti Antinoo obloquitur ρ 380.
Eupithes cum Achivis conſpirat in Ulyſſis mortem ω 425. a Laerte occiſus 520.
Euryalus Ulyſſi indignatur ϑ 158. illum enſe donat 403.
Euryclea accerſitur ut Ulyſſem lavet τ 355. illum agnoſcit 386. nunciat Penelopæ Ulyſſem rediiſſe ψ 5. Penelopæ loquitur 25. 37.
Eurydice Neſtoris uxor γ 452.
Eurylochus dux ſociorum Ulyſſis ad ædes Circes properat κ 210. obloquitur Ulyſſi 428. indignanter Ulyſſi reſpondet μ 278. ſuaſu Eurylochi præceptum Ulyſſis de non tangendis gregibus Solis violatur 340.
Eurymachus Telemacho reſpondet α 400. Halitherſis vaticinium elevat β 178. ejus oratio ſubdola π 434. Penelope indignanti ob cæſum hoſpitem reſpondet σ 243. Ulyſſem laceſſit 349. & ſcabello petit 393. arcui impar dolet φ 249. ſupplex Ulyſſi, imputat Antinoo omnia χ 45. procos hortatur ad defenſionem 80. occiditur 82.
Eurymeduſa nutrix Nauſicaæ η 8.
Eurynome Penelopæ miniſtra σ 168

H

HAlitherſes procis periculum inminere indicat β 157. diſſuadet Ulyſſis cædem ω 453.
Helenæ ornatus δ 120. cum Menelao de advenis fabulatur 136. de Ulyſſe & illi excidio narrat 140. equo Trojano incluſos nominatim vocavit 279. Telemachum xeniis donat ο 125.
Hercules λ 600. Ulyſſem alloquitur 615. proditor hoſpitii φ 23.
Heros Ægyptius β 15.
Hoſpitem invitum detinere inhumanum eſt ο 73.

I

IAſon a Jove fulmine percuſſus ε 125.

In-

Infernorum locus λ 22.

Injuſte in malis dii accuſantur α 32.

Iphitus Eurytides φ 15.

Irus Ulyſſem jurgiis inceſſit σ 10. & in certamen provocat 25.

Ithacæ inſulæ qualitas δ 605. ρ 238

Ithacenſium conſpiratio in Ulyſſem ω 425. pugna 512.

Jupiter in deorum conſilio verba facit α 32. hoſpitalis ι 269. dat cælo ſignum Ulyſſi procorum cædem meditanti υ 104.

Jurare Stygiam paludem graviſſimum diis juramentum ε 185.

L

Laerceus aurarius faber γ 425.

Lampus & Phaethon equi Auroræ ψ 245.

Laodamas provocat Ulyſſem ad certamen θ 145.

Leocritus Mentori pro Telem. loquenti reſpondet β 242.

Liodes arcum tendere nequit φ 144. ſupplex orat Ulyſſem χ 310. occiditur 328.

Loti herbæ miranda vis ι 91.

M

Malorum ſibi homo cauſa α 7.

Medom Penelope nunciat Telemachum navigaſſe δ 697. procos hortatur ad cœnam π 173.

Melanthius Ulyſſem increpat ρ 215. & calce ferit 233. inſolenter Ulyſſi loquitur υ 177. armis procos inſtruit χ 142. vincitur a ſubulcis 188. trucidatur 474.

Melantho laceſſit Ulyſſem σ 325. ei minatur verbera niſi exeat domo τ 65.

Mendico pudor inutilis ρ 352.

Menelaus Telemachum & Piſiſtratum hoſpitio ſuſcipi jubet δ 30. his labores ſuos narrat 78. dolet Ulyſſem abſentem 168. quærit ex Telem. cauſam itineris 311. ejus navigatio 350.

Mentor Ulyſſis ſocius β 225. Telemachum tueri ſtudet 229.

Mercurius mittitur ad Calypſo ε 29. ejus deſcriptio 47. & nuncium 97. ei ultimo libari conſuetum η 137. Ulyſſi remedium indicat contra Circes pharmaca κ 286. procorum animas ad inferos deducit ω 1.

Minerva pro Ulyſſe Jovem orat α 45. ejus reſponſum 63. ſimilis Mentæ regi a Telemacho hoſpitio excipitur 105. cum Telemacho colloquitur 158. eum jubet inveſtigare patrem 271. iter properare hortatur β 267. ejus ſollicitudo pro Telem. 405. Telemacho loquitur γ 14. Neſtorem alloquitur 330. diſparet 371. ſub Iphthimæ perſona ſolatur Penelopen δ 795. in concilio deorum pro Ulyſſe intercedit ε 5. Nauſicaam alloquitur ζ 25. formam mentita Neenidis Ulyſſi fit obviam η 18. Ulyſſi apparet in Ithaca ν 220. eum diſſimulationis increpat 291. ac docet de procis occidendis 392. mutat ejus habitum 429. ad Telemachum proficiſcitur 439. eum hortatur ut Ithacam redeat ο 10. Ulyſſem monet ut filio ſe prodat 167. eundem animat in procorum cædem υ 44. procos dementes reddit 345. Mentori aſſimilata Ulyſſi aſtat χ 205. a Jove eventum ſeditionis Ithacenſium ſciſcitatur ω 472. dirimit bellum 528.

Minos λ 567.

Moly herba κ 302.

N

Nauſicaa Alcinoum Patrem alloquitur ζ 57. & miniſtræ ſimul lavantur 91. comparatur Dionæ 102. ejus puellæ terrentur viſo nudo Ulyſſe 137. reſpendet Ulyſſi 186. illi ſecuturo patris domum deſcribit 255.

Ne-

Neptunus Ulyſſi infenſus α 18. eum tempeſtate quatit ε 291. in Ulyſſem ſævit 365. indignatur Ulyſſem reſtitutum eſſe patriæ ν 126.
Neſtor benevolus erga hoſpites γ 68. Telemacho reſpondet 162. 215. 375. ejus filii Minervæ ſacrum apparant 418.
Nulli ſuus unquam notus eſt pater α 215.

O

ORestes patrem ulciſcitur γ 306. Orion a Diana peremptus ε 122. 571.

P

PAndari filiæ υ 66.
Penelope dolis procos ludit β 90. Medoni loquitur de procis δ 680. dolet clam ſe profectum eſſe filium 703. ei nunciatur Telemachum rediiſſe π 333. Telemachum alloquitur ϙ 101. medicum Ulyſſem accerſi jubet 508. ad procos itura σ 162. increpat Telemachum ob verberatum hoſpitem 214. cum Ulyſſe ignoto colloquitur τ 104. illi narrat ut procos fefellerit 135. quærit ex hoſpite genus 162. narrat Ulyſſi ſomnium 535. Dianam precatur υ 61. procis certamen proponit φ 4. depromit Ulyſſis arma certamini procorum 67. Antinoum objurgat increpantem Ulyſſem 311. Ulyſſem rediiſſe non credit ψ 10. nutricem alloquitur 31. 57. ſubdubitans accedit Ulyſſem 85. illum agnoſcit 209.
Perpauci filii patribus ſimiles β 276.
Phæacenſium origo ζ 4. certamen, curſus, &c. ϑ 120. luſus pilæ 372. ſaltatio 378. naves ſenſiles 559. navis in ſaxum convertitur ν 161.
Pharmacum Helenæ, diſcutiens triſtitiam δ 220.
Phemius canit reditum Achivorum α 325. reprehenſus a Penelope 337. canit procis ρ 163. Ulyſſi ſupplicat χ 344. & Medon a Telem. ſervantur 367.
Phylœtius heri Ulyſſis dolet infortunium υ 200. ei mandatur januæ cuſtodia φ 236.
Phorcynis portus ν 96.
Phrontis naucleri obitus γ 278.
Piræus Theoclymenum hoſpitatur ο 539. Telemacho reduci loquitur ρ 74.
Piſenor præco β 38.
Piſiſtratus humanus erga peregrinos γ 36.
Polyphemus Neptuni filius α 70. ejus antrum 182. advenas interrogat 251. duos ſocios Ulyſſis devorat 288. oculus illi eruitur ab Ulyſſe 380. Cyclopes advocat 438. arietem alloquitur 446. imprecatur Ulyſſi 528.
Proci epulantur α 144. Telemachum navigaturum cavillantur β 325. de Telemacho colloquuntur δ 630 ac de eo occidendo conſultant 670. parant navem ad inſidias ei ſtruendas 778. enavigant 842. ab inſidiis redeunt π 351. Ulyſſi & Iro certaminis præmium conſtituunt σ 44. mirantur Penelopæ pulchritudinem 211. ei dona afferunt 283. illorum ultimo adventui inſtruitur domus υ 148. ſiniſtro omine a Telemachi cæde deterrentur 241. dira portenta in procos 350. viribus impares arcui tendendo φ 185. procorum cædes χ 8. ultimum certamen 255. ſimulantur in ædibus nuptiæ propter tumultum ψ 142.
Proteus captus a Menelao δ 450. diſparet 570.

S

SCylla μ 73. ſex Ulyſſis ſocios devorat 246.

Siſyphus λ 592.
Solis grex ab Ulyſſis ſociis violatur μ 353.
Somni portæ τ 562.

T

Tantalus λ 581.
Telemachus in loquendo verecundus α 305. matrem reprehendit 345. Eurymacho loquitur 412. Achivos convocat β 7. quibus ſuam fortunam exponit 40. Antinoo reſpondet 130. procis loquitur 208. Minervam precatur 260. Antinoo reſpondet 209. minatur procis 316. Eurycleam alloquitur & ſolatur 372. ſocios alloquitur 409. navigat Pylum 422. Minervam alloquitur γ 20. reſpondet Neſtori eumque interrogat 78. 206. proficiſcitur ad Menelaum 431. Spartam venit δ 1. Piſiſtratum ibi alloquitur 70. Menelao loquitur 290. 793. patriam repetiturus Piſiſtrato loquitur ο 45. & Menelao 64. 86. a quo proficiſcitur 182. ſocios ad iter hortatur 218. Theoclymenum in navem ſuſcipit 280. Ithacam redit 496. ad Eumæum divertit 550. de hoſpite quærit & patrem non agnoſcit π 68. cui ignoto loquitur 112. Eumæum mittit ad matrem & Laertem 130. patrem alloquitur 222. eique recenſet numerum procorum 247. profecturus patrem relinquit ρ 5. redux excipitur a ſuis 36. matri narrat expeditionis capita 107. domus illi inſtar ardentis flammæ apparet τ 35. monet Eurycleam ne hoſpitem negligat υ 129. procis dicit ne hoſpitem infeſtent 262. Cteſippum ob inſolentiam minitantibus objurgat 304. experitur vires ſuas arcu Ulyſſis φ 117. matri procos objurganti loquitur 344. Amphinomum interficit χ 95.
Telemus Cyclopum vates ι 508.
Tempeſtas ob Solis gregem violatum μ 406.
Theoclymenus vates ad Telemachi navem confugit ο 224. ejus genus 226. petit opem 271. interpretatur augurium 530. vaticinatur Penelope de Ulyſſe ρ 151. inſtante procorum cæde exit ædibus Ulyſſis υ 371.
Thrinacria inſula Solis μ 261
Tireſiæ umbra Ulyſſi omnem itineris ſucceſſum prædicit λ 98.
Tityrus λ 575.
Tyro Crethei uxor λ 234.

V

Venter multorum malorum cauſa. ρ 286.
Viaticum paratur navigaturo Telemacho β 353.
Vinum Maroneum memorabile ι 208.
Ulyſſes in equo Trojano δ 270. parat navem apud Calypſum ε 233. excutitur rate vi tempeſtatis 313. naufragus a Leucothea juvatur 338. ad Phæacenſes defertur 390. exponitur terræ 458. Nauſicaam ſupplex alloquitur ζ 148. a Minerva in ædes Alcinoi perducitur η 37. Areten ſupplex orat 142. clementer ab Alcinoo excipitur 167. interrogatus Aretæ ſuos labores exponit 207. ſuos caſus narrat 240. importuno Euryalo ſuccenſet θ 165. diſco omnes ſuperat 186. ejus peritia 214. illi feruntur xenia a Phæacenſibus 417. Nauſicaæ gratias agit 463. labores ſuos Alcinoo narrat ι 1. infelix prælium cum Ciconibus 47. defertur ad Lotophagos 84. ingreditur antrum Polyphemi 218. eique reſpondet 259. conſilium capit 315. Polyphemo vinum offert 345. & oculum eruit 380. ejus aſtutia 425. Polyphemo inſultat 475. ab Æolo expulſus κ 72. venit Leſtrigoniam 81. ad Circen divertit 135. cervum configit 160. ad Circen

cen ingreditur 314. eamque alloquitur 336. redit ad navem 407. ſocios ad Circen ducit 446. illos alloquitur 546. ad Cimmerios divertit λ 14. mortuos evocat 34. quærit ex matre conditionem uxoris, filii & patris 174. conatus matrem amplecti fruſtratur 203. videt Antiopen 259. Alcmenam 265. Megaram 269. Epicaſten 270. Chlorin 280. Pero 286. Lædam 297. Iphimediam 303. Otum & Ephialtem 307. Ariadnen 320. Euryphilen 325. ab Alcinoo diſcedendi copiam petit 353. ad Ajacis umbram verba facit 550. redit ab inferis ad Circen μ 9. Sirenes præternavigaturus ſocios alloquitur 154. appropinquat Scyllæ & Charybdi 235. Eurylocho reſpondet 296. monet ſocios ut gregibus Solis abſtineant 320. denuo in Charybdin impellitur 428. defertur ad Calypſo 448. ab Alcinoo digreditur ν 38. dormiens reducitur a Phæacenſibus 79. & Ithacam advehitur 114. non cognoſcit ſe in patriam veniſſe, nec a ſuis cognoſcitur 188. Minervæ diſſimulans ſe eſſe Ulyſſem fingit cauſam adventus 256. Minervam alloquitur 311. Ulyſſis divitiæ & poſſeſſiones ξ 98. diſſimulans nititur Eumæo Ulyſſem rediturum perſuadere 148. ſcite fingit hiſtoriam adventus ſui 198. ſubulcum alloquitur 390. commode petit chlænam 362. quærit Eumæum de matre & patre Laerte 345. & conditionem generis ejus 380. Telemacho loquitur π 90. filio ſe prodit 186. eumque inſtruit quid faciendum ubi ad procos venerit 270. urbem petit ρ 185. eam ingreditur mendicus 202. ab Argo cane agnoſcitur 291. ædes ſuas ingreditur 324. mendicatum adit procos 365. mendicus Antinoum alloquitur 415. a quo ſcabello petitus conqueritur procis injuriam 468. Irum vincit σ 95. ob victoriam laudatus dona accipit a procis 115. Amphinomum monet infortunii 145. Ulyſſis diſcedentis ad Trojam verba ad uxorem 258. Telemachum jubet ut arma deponat τ 4. fingens ſe ex Creta ortum, fata ſua narrat Penelopæ, 165. agnoſcitur ab Euryclea ex cicatrice 386. unde Ulyſſi nomen 405. adoleſcens ab apro vulneratur 446. Eurycleam prohibet ne ſe prodat 480. varia noctu ſecum verſat de cæde procorum υ. 10. Jovem orat 98. Philœtio loquitur 226. ſervis ſe manifeſtat φ 220. petit experiri vires arcus 275. qui tandem ipſi affertur 377. Antinoum ſagitta interficit χ 15. procis ſe manifeſtat 35. in procos ſe armat 122. poſt procorum cædem Eucycleam accerſi jubet 390. & mortuos efferri 537. ac impudicas famulas laqueo ſuſpendere 465. igne luſtrat ædes 491. uxori loquitur ψ 165. lectum ſuum cenjugalem deſcribit 183. it cubitum cum uxore 294. illi enarrat ſuos errores 307. egreditur ad patrem 360. ad patrem contendit ω 202. eumque compellat 243. patri ſe prodit 320. Dolio loquitur 406. Achivi in Ulyſſem conſpirant 425. hoſtium adventus Ulyſſi nunciatur 493. pugna 512. quam dirimit Pallas 528.

Volente Deo nihil eſt difficile γ 231.

Vulnera incantari ſolita τ 357.

Uxori non temere credendum λ 440.

XEnia dantur Telemacho δ 611.

Explicatio quorundam Nominum in Batrachomyomachia.

Limnocharis, palude gaudens.
Phyſignatus, quod inflet ſe maxillis.
Hydromeduſa, regina aquarum.
Pſicharpax, micarum raptor.
Troxarta, vorans panem.
Lychomyle, a lambendis molis.
Pternotrocta, pernas arrodens.
Siſamida, genus eſt leguminis.
Lichopinax, lambens paropſidas & quadras.
Tyroglyphus, excavator caſeorum.
Embaſichytros, in ollas irrepens.
Lichenor, lambens virum.
Troglodytes, ingrediens rimas & foramina.
Teutlæus, a beta vel porro.
Polyphemus, multivocus.
Crambophagus, vorans caules.
Limniſius, paluſtris.
Hydrocharis, aqua gaudens.
Borborocœtes, in cœno jacens.
Praſſophagus, porrum comedens.
Cniſſodioctes, nidorem ſectans.
Pelobates, per lutum incedens.
Sitophagus, cibos abſumens.
Praſſæus, caulis colorem imitans.
Artepibulus, quod pani inſidietur.
Meridarpax, rapiens particulas.

FINIS.

NOI RIFORMATORI

Dello Studio di Padova.

AVendo veduto per la Fede di Reviſione, e Approvazione del P. *Fra Paolo Antonio Ambrogi Inquiſitore di Padova* nel Libro intitolato: *Homeri Opera, quæ extant, Græce, & Latine. Tomi due in* 8. non v' eſſer coſa alcuna contro la Fede Cattolica e parimente per Atteſtato del Segretario Noſtro, niente contro Principi, e buoni coſtumi, concediamo Licenza a *Gio: Manfrè Stampatore di Venezia*, che poſſi eſſer ſtampato, oſſervando gli ordini in materia di Stampe, e preſentando le ſolite Copie alle Pubbliche Librarie di Venezia, e di Padova.

Dat. li 19. Marzo 1742.

(Jo. Alviſe Mocenigo II. Rif.
(Zuane Querini Proc. Rif.

Agoſtino Bianchi Seg.

Regiſtrato in Libro a carte 27.

Adi 3. Aprile 1742. Regiſtrato nel Magiſtrato Eccellentiſs. contro la Beſtemmia.

Alviſe Legrenzi Segr.

MAG 2014405

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google